စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး

ပဥ္စာခန်းသိမ်ဖွံ့ဆရာတော် အရှင်ဇန္တကာထေရ

၏

ပဥ္စာနုသာဒရဝိလာသိနီ

ခေါ်

ပဥ္စာခန်းသိမ်ပွဲကျမ်း

ဒုတိယတွဲ

(ပဥ္စာဝါရအနုလုံနှင့် ပစ္စနိက်အရကောက်)

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ရွှေဟင်္သာဆရာတော် အရှင်ပဏ္ဍိတ

တည်းဖြတ်တော်မူသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၂၂ ကောဇာ ၁၃၄၀ ဩဂုတ်လ ၁၉၇၈

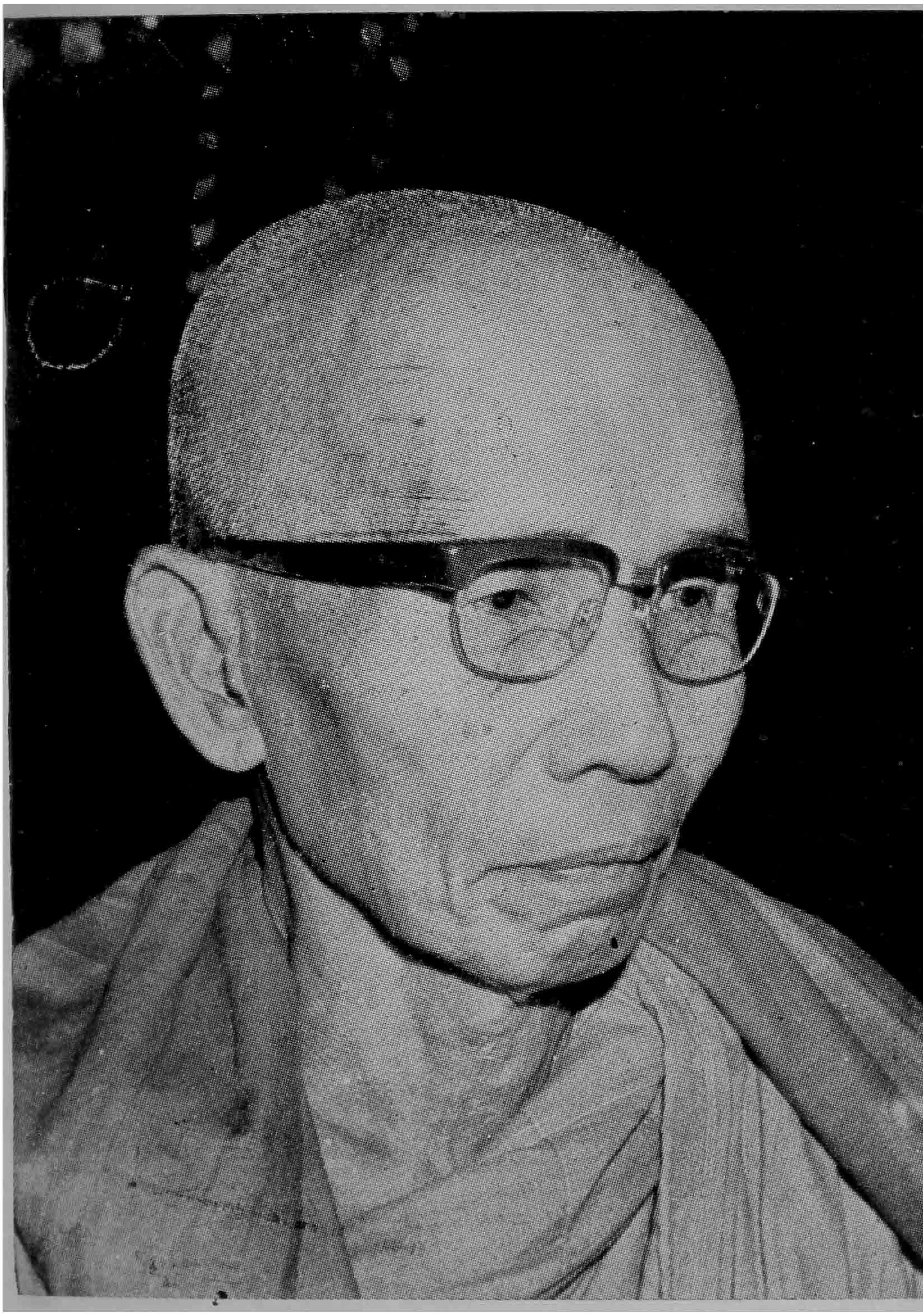

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံဆရာတော် အရှင်ဣန္ဒကထေရ၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ စစ်ကိုင်းမြို့။

၂၁၃၇၈

စစ်ကိုင်းတောင်ရှိ

ပဋ္ဌာန်းသိမ့်ဆရာတော် အရှင်ဘဒ္ဒန္တကာဝေရ

၏

ပဋ္ဌာနသာရဝိလာသိနီ

ခေါ်

ပဋ္ဌာန်းသိမ့်ကျမ်း

ဒုတိယတွဲ

(ပဋ္ဌာဝါရအနုလုံနှင့် ပစ္စနိက်အရကောက်)

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ရွှေဟင်္သာဆရာတော် အရှင်ပဏ္ဍိတ

တည်းဖြတ်စောင့်မသည်။

စမ္မာစုဝိ

... မောင် M.A., M.S., B.A.

... ဝင်းမြင့် B.A. (Hons), B ...

ဟွင်းစာကြည့်တိုက်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၂၂ ကောဇာ ၁၃၄၀ ခရစ်နှစ် ၁၉၇၈

ပဌမအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခြင်း
၁၉၇၈-ခု အုပ်ရေ (၂၀၀၀)

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး သာသနာ့ရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၂၄၀၅/၀၂၅၂၇) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ပဋ္ဌာနသာရဝိလာသိနီ ခေါ် ပဋ္ဌာန်းသိပွဲကျမ်း

ဒုတိယတွဲ

နိဒါန်း

ပဋ္ဌာန်းကျမ်း ကျယ်ဝန်းပုံ

ပဋ္ဌာနသာရဝိလာသိနီခေါ် ပဋ္ဌာန်းသိပွဲကျမ်း ပဌမတွဲ၏ နိဒါန်း၌ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း ကျယ်ဝန်းကြောင်း အမြွက်မျှ ပြဆိုခဲ့ပါသည်။ ယင်း ပဌမတွဲ၏ မင်္ဂလာကထာ၌လည်း အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ရွှေကျင်နိကာယ ဥပဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက စင်ကိုင်းတောင် ရွှေဟင်္သာ ဆရာတော်ဘုရားက ပဋ္ဌာန်းကျမ်းသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ၂၄-ကျမ်း ရှိပြီး အကျယ်မြွက်ပွါးလျှင် ကုဋေကုဋ္ဋာတိုင်အောင် ပဋ္ဌာန်းကျမ်းများ ရှိနိုင်မည်ဖြစ်၍ ကျယ်ဝန်းလှကြောင်း မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ယခုဤနိဒါန်း၌ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း ကျယ်ဝန်းပုံကိုပင် အနည်းငယ်ချဲ့၍ ပြပါဦးမည်။

ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ကျမ်း ရှိသည်ဟု ဆိုရာ၌ အချို့က ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းရှိသည် ဖြစ်၍ ပစ္စည်းတခုလျှင် ပဋ္ဌာန်းတကျမ်းအားဖြင့် ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ကျမ်း ဖြစ်သည်ဟု ထင်မှတ်လျက် ရှိကြသည်။ ထိုသို့ကား မဟုတ်ပေ။ ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်း ရှိသည်ဖြစ်စေ, မရှိသည်ဖြစ်စေ ဟောပုံဟောနည်းသို့လိုက်၍ ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ကျမ်း ကွဲပြားရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ချဲ့ပါဦးအံ့။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို ဟောတော်မူသောအခါ (သို့မဟုတ် အရှင်သာရိပုတြာသည် လင်္ကာနိုင်ငံသားပါးရာ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ရဟန်းတို့အား ပဋ္ဌာန်းတရားကို တဆင့် ဟောကြားတော်မူသောအခါ) ရှေးဦးစွာ ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းကို ပစ္စယုဒ္ဒေသ အပိုင်းဖြင့် အမည် သရုပ်မျှ ထုတ်ပြပြီးနောက် ယင်း ၂၄-ပစ္စည်း၏အဓိပ္ပါယ်ကို ပစ္စယနိဒ္ဒေသ အပိုင်းဖြင့် ဆက်လက်ဖွင့်ပြတော်မူပါသည်။ ထို ပစ္စယုဒ္ဒေသ, ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ၂-ရပ်ပေါင်းကိုပင် မာတိကာနိက္ခေပဝါရ ဟုရင်း, ပစ္စယဝိဘင်္ဂဝါရဟုရင်း ခေါ်သည်[၁]။

ထိုသို့ ဟောတော်မူသောအခါ အနုလောမနည်း, ပစ္စနီယနည်း, အနုလောမပစ္စနီယနည်း, ပစ္စနီယာနုလောမနည်း ဟူသော နည်း ၄-မျိုးတို့ဖြင့် ဝေဖန်၍ ဟောတော်မူပါသည်။ ထိုတွင် အနုလောမနည်း ဟူသည်မှာ ကျေးဇူးပြုပုံ (ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံ) ကို အလျော်အားဖြင့် (တားမြစ်သည့် န-အက္ခရာ

မပါသောနည်းဖြင့်) ပြသောနည်း ဖြစ်၍ ပစ္စနီယနည်း ဆိုသည်မှာ ကျေးဇူးပြု ပုံကို မြန်မာလို 'မ', 'မဟုတ်'ဟု အနက်ထွက်သော န-အက္ခရာနှင့် ယှဉ်၍ပြသည့် အပြန်နည်း ဖြစ်ပါသည်။ နောက် ၂-နည်းမှာကား ထို ပဌမ ၂-နည်းကိုပင် ရှေ့နေ, နောက်နေ အားဖြင့် ယှက်၍ ဟောသောနည်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းများကို သဘောပေါက်နိုင်ရန် အောက်ပါ ကောက်နုတ်ချက်များကို ကြည့်ပါ။

အနုလောမနည်း

ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ (၁၊၁၉။)[၁]

ပစ္စနီယနည်း

နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ (၅၊၆၃။)

အနုလောမ-ပစ္စနီယနည်း

ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ (၅၊၁၇၃။)

ပစ္စနီယာနုလောမနည်း

နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ (၅၊၃၂၇။)

အထက်ပါ နည်း ၄-မျိုးဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကိုပင် အသီးအသီး အနုလောမပဋ္ဌာန်း, ပစ္စနီယပဋ္ဌာန်း, အနုလောမပစ္စနီယပဋ္ဌာန်း, ပစ္စနီယာနုလောမပဋ္ဌာန်းဟု ခေါ်လေသည်။ ဤ ၄-ကျမ်းကား ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၏ ပင်မ အပြားပင် ဖြစ်တော့သည်။

အထက်ပါ ၄-နည်း သို့မဟုတ် ၄-ကျမ်းတို့တွင် တနည်း တနည်း သို့မဟုတ် တကျမ်း တကျမ်းမှာပင် ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းကို အဘိဓမ္မာအားလုံး၏ အခြေခံ ဖြစ်သည့် တိက် ၂၂-တိက်, ဒုက် ၁၀၀-ဟူသော တိကမာတိကာ, ဒုကမာတိကာ တို့၌ ထည့်သွင်းချထား၍ ဟောတော်မူသည်။ ထိုသို့ ဟောရာတွင်လည်း (၁) တိကပဋ္ဌာန်း, (၂) ဒုကပဋ္ဌာန်း, (၃) ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း, (၄) တိကဒုက

၁။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် အတွဲနှင့် စာမျက်နှာနံပါတ်များ ဖြစ်ပါသည်။နောက်၌လည်း နည်းတူမှတ်ပါရန်။

ပဋ္ဌာန်း, (၅)တိကတိကပဋ္ဌာန်း, (၆) ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း ဟု ၆-မျိုး ခွဲခြား၍ ဟောတော်မူသည်။ ထိုတွင် ၂၄-ပစ္စည်းကို တိက်တို့၌ ချသွင်း၍ ဟောရာကျမ်းကို တိကပဋ္ဌာန်း, ဒုက်တို့၌ ချသွင်း၍ ဟောရာကျမ်းကို ဒုကပဋ္ဌာန်း ဟု ခေါ်၍ ဒုက်တို့၌ တိက်တို့ကို ချသွင်း၍ ၂၄-ပစ္စည်းဖြင့် ဝေဖန်၍ ဟောရာကျမ်းကို ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း, တိက်တို့၌ ဒုက်တို့ကို ချသွင်း၍ နည်းတူ ဟောရာကျမ်းကို တိကဒုကပဋ္ဌာန်း, တိက်တို့၌ တိက်တို့ကို ချသွင်း၍ ထိုနည်းတူ ဟောရာကျမ်းကို တိကတိကပဋ္ဌာန်း, ဒုက်တို့၌ ဒုက်တို့ကို ချသွင်း၍ ဟောရာကျမ်းကို ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း ဟု ခေါ်လေသည်။ အောက်ပါ ကောက်နုတ်ချက်ကို ကြည့်ပါ။

တိကပဋ္ဌာန်း

ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ (၁၊၁၉။)

ဒုကပဋ္ဌာန်း

ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။(၃၊၁။)

ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း

ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။(၄၊၁၉၅။)

တိကဒုကပဋ္ဌာန်း

ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။(၄၊၄၆၇။)

တိကတိကပဋ္ဌာန်း

ကုသလံ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။(၅၊၁။)

ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း

ဟေတုံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။(၅၊၃၉။)

ဤသို့လျှင် အနုလောမပဋ္ဌာန်း၌ တိကပဋ္ဌာန်း, ဒုကပဋ္ဌန်း စသည်ဖြင့် ပဋ္ဌာန်း ၆-ကျမ်း, ထို့အတူ ပစ္စနီယပဋ္ဌာန်း, အနုလောမပစ္စနီယပဋ္ဌာန်း, ပစ္စနီယာနုလောမပဋ္ဌာန်းကျမ်းတို့၌လည်း အသီးအသီး ၆-ကျမ်းစီ ဖြစ်ရကား

အားလုံးပေါင်းသော် ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ကျမ်း ဖြစ်လေသည်။ ထို ၂၄-ကျမ်းတို့တွင် အစိတ်အစိတ်ဖြစ်သော ကျမ်းတို့ကို ပဋ္ဌာန်းကျမ်းငယ် ဟု ခေါ်၍ ထို ၂၄-ကျမ်း အပေါင်းကို မဟာပကရဏ(=ကျမ်းကြီး)ဟု ခေါ်သည်[၁]။ ထို့ကြောင့် ပဋ္ဌာန်း ကျမ်းကို ရည်ညွှန်းရေးသားရာတို့၌ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးတို့သည် မဟာပကရဏ ဟုလည်း သုံးနှုန်းကြလေသည်[၂]။

အနုလောမပဋ္ဌာန်း၏ တိကပဋ္ဌာန်း စသည်ကိုလည်း ပဋိစ္စဝါရ, သဟဇာတဝါရ, ပစ္စယဝါရ, နိဿယဝါရ, သံသဋ္ဌဝါရ, သမ္ပယုတ္တဝါရ, ပဥှာဝါရ ဟု ဝါရကြီး ၇-ပါးတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်၍ ဟောတော်မူသည်၊ ထိုတွင် ပဋိစ္စဝါရ၏ အစ၌ ပဋိစ္စဝါရ အရ ကျေးဇူးပြုပုံနှင့်စပ်၍ ဖြစ်နိုင်သမျှသော ပုစ္ဆာတို့ကို ထုတ်ပြသည်။ ယင်း ပုစ္ဆာများ ပြရာအခန်းကို ဥဒ္ဒေသဝါရ ဟုရင်း, ပုစ္ဆာဝါရ ဟုရင်း, ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဟုရင်း ခေါ်သည်[၃]။ ထိုဝါရ၌ ဖြစ်နိုင်သမျှသော ပုစ္ဆာတို့ကို မူလ, မူလီ အမျိုးမျိုးသွတ်၍ရင်း, အနုလောမနည်း, ပစ္စနီယနည်း, အနုလောမပစ္စနီယနည်း, ပစ္စနီယာနုလောမနည်းတို့ဖြင့်ရင်း အမျိုးမျိုး ဝေဖန်၍ ဟောတော်မူလေရာ ပဋိစ္စဝါရ၏ ပုစ္ဆာဝါရမှာပင် ပုစ္ဆာတို့သည် အတိုင်းမသိ များပြားတော့သည်။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ ပဋိစ္စဝါရ၌ပင် ကုသလတိကနှင့်စပ်၍သာ ပုစ္ဆာများကို ပြထားသည်။ ကြွင်းသော တိက်, ဒုက် စသည်တို့အတွက် ပုစ္ဆာများကို ပြမထားပေ။ သဟဇာတဝါရ စသည်တို့အတွက်မှာမူ ပုစ္ဆာများကို လုံးဝ ပြမထားပါ။ ထိုပုစ္ဆာအားလုံးကို ပြဆိုရန်မှာ ပဋ္ဌာန်းကို သင်ကြားပို့ချ ဖွင့်ဆိုသော ဆရာတို့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ကြောင်း အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်ဆိုထားပါသည်[၄]။ အကယ်၍ ဖြစ်သင့်သမျှသော ပုစ္ဆာတို့ကို တိက်, ဒုက်နှင့် တိက်ဒုက်ယှက်အကုန် အကြွင်းအကျန်မရှိ ရွတ်ရမည်ဆိုလျှင် တသက်လုံး ရွတ်သော်လည်း ကုန်နိုင်ဖွယ် မရှိပါ၊ ပုစ္ဆာဝါရမျှသည်ပင် ဤမျှ ကျယ်ဝန်းလေသည်။

ပုစ္ဆာဝါရ၏နောက်၌ ထိုပုစ္ဆာတို့မှ အဖြေမရနိုင်သော ပုစ္ဆာတို့ကိုချန်၍ အဖြေထွက်နိုင်သော ပုစ္ဆာတို့ကိုသာ ဖြေဆိုရာဖြစ်သော နိဒ္ဒေသဝါရကို ဟောတော်မူသည်။ထိုဝါရကိုလည်း တဖန် ဝိဘင်္ဂဝါရ, သင်္ချာဝါရဟု ၂-မျိုးခွဲ၍ ဟောတော်မူသည်။ ဝိဘင်္ဂဝါရတွင် ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံများကို အကျယ်ဝေဖန် ဟောကြား၍ သင်္ချာဝါရ၌ တပစ္စည်း တပစ္စည်း၌ဖြစ်နိုင်သော ကျေးဇူးပြုပုံပြုနည်း အရေအတွက်ကို ဖော်ထုတ်၍ရင်း (သုဒ္ဓသင်္ချာ)တပစ္စည်းကို မူတည်၍ ကြွင်းတပစ္စည်းစီကို မူလီသွတ်၍ ကျေးဇူးပြုပုံပြုနည်း အရေအတွက်ကို ထုတ်ဖော်

၁။ အဘိဋ္ဌ၊၃။၃၄၄။
၂။ အဘိဋ္ဌ၊၁။၉၊၁၈။ အဘိဋ္ဌ၊၃။၃၄၄။
၃။ အဘိဋ္ဌ၊၃။၃၉၆။
၄။ အဘိဋ္ဌ၊၃။၄၀၇-၄၁၀။

၍ဂုင်း (သဘာဂသင်္ချာ) တပစ္စည်းကိုပင် မူတည်၍ သဘောတူသော ကြွင်းသောပစ္စည်းတို့ကို တပစ္စည်း, ၂-ပစ္စည်းစသည်မူလီသွတ်၍ ကျေးဇူးပြုပုံပြုနည်း အရေအတွက်ကို ဖော်ထုတ်၍ဂုင်း (ဃဋ္ဌနာသင်္ချာ)ဟောတော်မူသည်။ သဟဇာတစသော ကြွင်းသော ဝါရတို့၌လည်း အလားတူပင် ဟောတော်မူသည်။ ပဋိစ္စဝါရစသည်တို့၌ပင် ပုစ္ဆာဝါရအားလျော်စွာ အနုလောမနည်းစသော နည်း ၄-မျိုးတို့ဖြင့် ရထိုက်သမျှဝေဘန်၍ ဟောတော်မူလေသည်။

၎င်းသို့လျှင် တိကတခု (ပဒ ၃-ခု)မှာပင် နည်းများစွာဖြင့်ဂုင်း, မူလမူလီသွတ်၍ဂုင်း, တိကကုန်, ဒုကကုန်သာမက, တိကဒုကတို့ကို အချင်းချင်းယှက်၍ ဟောတော်မူလေသည်။ ကျမ်းစာအဖြစ် ပေရွက်, စက္ကူများပေါ်တွင် ရေးသား ရိုက်နှိပ်ရာ၌ကား ဟောတော်မူသမျှ အကုန်အစဉ်ကို ရေးသား ရိုက်နှိပ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ နည်းမှီး၍ သိလောက်သော နေရာများစွာတို့၌ အကျဉ်းချုံး၍ဂုင်း, ပေယျာလထိုး၍ဂုင်း ရေးသားရိုက်နှိပ်ရလေသည်။ ထိုသို့လွန်စွာ အကျဉ်းချုံး၍ ရိုက်နှိပ်ထားအပ်သော စာမူမှာပင် ကုသလာ ဓမ္မာ, အကုသလာ ဓမ္မာ, အဗျာကတာ ဓမ္မာဟူသော ကုသလတိက် ၃-ပဒကို ခွဲထွင်၍ ဟောထားရာ စာသားသည် ဆဌသံဂါယနာမူ ပါဠိတော်အရွယ်ဖြင့် စာမျက်နှာ ၂၉၃-မျက်နှာ ရှိလေသည်။ အကယ်၍သာ အပြည့်အစုံ ရေးသားရိုက်နှိပ်ရပါမူ ဆယ်ဆမက ပိုမိုများပြားဖွယ်ရှိလေသည်။ စာတော်မူများ၌ အကျဉ်းချုံးထားပုံကို ရိပ်စားနိုင်ရန် အောက်ပါ ဖော်ပြချက်ကို ကြည့်ပါ။

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် ပထမအုပ် (နှာ-၄၆၄)

(က) **အနုလောမပဋ္ဌာန်း**

ပစ္စယုဒ္ဒေသ (နှာ-၁)

ပစ္စယနိဒ္ဒေသ (နှာ ၁-၁၀)

(၁) တိကပဋ္ဌာန်း-ကုသလတိက်မှ သံကိလိဋ္ဌတိက်ကုန်အထိ (နှာ-၁၀-၄၆၄)

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် ဒုတိယအုပ် (နှာ-၄၉၃)

(က) **အနုလောမ ပဋ္ဌာန်း (အဆက်)**

(၁)တိကပဋ္ဌာန်း-ဝိတက္ကတိက်မှတိက်ကုန်အထိ(နှာ ၁-၄၉၃)

၁၊ ပါဠိတော်လာ အမှာစကားများကို ရည်သည်။

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် တတိယအုပ် (နှာ-၆၀၅)

(က) အနုလောမ ပဋ္ဌာန်း (အဆက်)

(၂) ဒုကပဋ္ဌာန်း-ဟေတုဂေါစ္ဆကမှ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆကကုန် အထိ (နှာ ၁-၆၀၅)

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် စတုတ္ထအုပ် (နှာ-၆၃၆)

(က) အနုလောမပဋ္ဌာန်း (အဆက်)

(၂) ဒုကပဋ္ဌာန်း ကိလေသဂေါစ္ဆကမှ ဒုက်ကုန် အထိ (နှာ ၁-၁၉၄)

(၃) ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း (နှာ-၁၉၅-၄၆၅)

(၄) တိကဒုကပဋ္ဌာန်း (နှာ-၄၆၇-၆၃၆)

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် ပဉ္စမအုပ် (နှာ-၄၄၂)

(က) အနုလောမပဋ္ဌာန်း (အဆက်)

(၅) တိကတိကပဋ္ဌာန်း (နှာ ၁-၃၈)
(၆) ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း (နှာ ၃၉-၆၁)

(ခ) ပစ္စနီယပဋ္ဌာန်း (နှာ-၆၃-၁၇၂)

(ဂ) အနုလောမပစ္စနီယပဋ္ဌာန်း (နှာ-၁၇၃-၃၂၅)

(ဃ) ပစ္စနီယာနုလောမပဋ္ဌာန်း (နှာ-၃၂၇-၄၄၂)

အထက်၌ပြထားသော ကျမ်းစာအုပ်များနှင့် ပဋ္ဌာန်းကျမ်းများကို ကြည့်လျှင် ကုသလတိက်၌ စာမျက်နှာ ၂၉၃-မျက်နှာရှိသော်လည်း ဝေဒနာတိက် စသော တိက် ၄-တိက်ပေါင်း၌ကား ၁၇၂-မျက်နှာသာ ရှိသည်ကိုရင်း, တိက် ၂၂-တိက် (ပဒ ၆၆-ခု)၌ စာမျက်နှာပေါင်း ၉၅၇-မျက်နှာ ရှိသော်လည်း ဒုက် ၁၀၀ (ပဒ ၂၀၀)၌ ၆၀၅-မျက်နှာမျှ ရှိသည်ကိုရင်း, ဒုက် ၁၀၀-ကို မူထား၍ တိက် ၂၂-တိက်ကို မူလီသွတ်သဖြင့် တိက်သက်သက် ဒုက်သက်သက်တို့ထက် များသင့်သော ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း၌ ၃၃၁-မျက်နှာမျှသာ ရှိသည်ကိုရင်း, အနုလောမပဋ္ဌာန်း၌ စာမျက်နှာပေါင်း ၂၂၅၉-မျက်နှာ ရှိပါလျက် ပစ္စနီယပဋ္ဌာန်း, အနုလောမပစ္စနီယပဋ္ဌာန်း, ပစ္စနီယအနုလောမပဋ္ဌာန်းတို့၌ အသီးအသီး ၁၁၀, ၁၅၃, ၁၁၆-မျက်နှာသာ ရှိသည်ကိုရင်း တွေ့ရမည်ဖြစ်၍ နောက်ပိုင်းတို့၌ မည်မျှ အကျဉ်းချုံးထားကြောင်း သဘောပေါက်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဤသို့လျှင် ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၏ သီးခြားမမွဖြစ်သော ပစ္စည်းက ၂၄-ပစ္စည်းအထိ များပြားခြင်း, ထို ၂၄-ပစ္စည်းတို့ကို ပဒပေါင်း ၂၆၆-ရှိသည့် တိက်ဒုက်တို့၌ ချသွင်း၍ ဟောခြင်း, ၂၄-ပစ္စည်းတို့ကိုရင်း, တိက်ဒုက်တို့ကိုရင်း ရသင့်သမျှ မူလ မူလိသွတ်၍ ဟောခြင်း, အနုလောမ စသော နည်း ၄-မျိုးဖြင့် အနည်းနည်း ဟောခြင်း—ဤသို့ စသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်သည် မည်မျှအထိ ကျယ်ဝန်းသည်ဟု ပြောပြရန် မဖြစ်နိုင်အောင် ရှိလေသည်။ မဟာဂတိဂမိယတိဿဒတ္တထေရ် စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူသည့်အတိုင်း "အပိုင်းအခြား မထင်" ဟူ၍ပင် ဆိုသင့်လှတော့သည်။[၁] ဤသဘောကို ရည်၍ပင် အဋ္ဌကထာတို့၌ "အနန္တနယ သမန္တပဋ္ဌာန်း"ဟု သုံးစွဲကြခြင်းဖြစ်ဟန် တူလေသည်။[၂]

ပကတိ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးသည် ဟိုဖက်ကမ်း သည်ဖက်ကမ်း လှမ်း၍ မမြင်နိုင်လောက်အောင် အပြောကျယ်လှသည်။ လှိုင်း လေ စသောဘေး, ငါးလိပ် မကန်းစသောဘေး တို့ဖြင့်လည်း ပြည့်နှက်လျက်ရှိသည်။ သာမာန်အားဖြင့် စဉ်းစားလျှင် သမုဒ္ဒရာကြီးကို ဖြတ်သန်းသွားလာရန် မဆိုထားဘိ၊ သမုဒ္ဒရာ အတွင်းသို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ရန်ပင် မလွယ်ကူလှပေ၊ သို့သော် လူသားတို့သည် အပြောကျယ်လှသော ရေပြင်ကြီးကို ကြည့်၍ စိတ်ဆုတ်နစ်မှုလည်း မဖြစ်ကြ၊ လှိုင်း လေ မိချောင်း မကန်းဘေး စသည်ကိုမြင်၍ ထိပ်လန့်ကြောက်ရွံ့ နောက်တွန့်ခြင်းလည်း မဖြစ်ကြ။ မိမိတို့၌ ရှိတတ်သမျှသော အစွမ်းဖြင့် မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးသို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ကမ်းတဖက်ရောက်အောင် ကူးမြောက်ခဲ့ကြသည်။ အဘယ့်ကြောင့် လူသားတို့သည် အပြောကျယ်၍ ဘေးဥပဒ် များလှသော သမုဒ္ဒရာကြီးကို ဖြတ်ကျော်နိုင်ခဲ့ကြသနည်းဟူမူ သူတို့၌ ဖောင်များ, လှေများ, သင်္ဘောများလည်းရှိ, ရေကြောင်း လေကြောင်း သဘောတို့ကိုလည်း နားလည်တတ်ကျွမ်း,ဇွဲ သတ္တိ လုံ့လ ဝီရိယလည်း သန်လှသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ လှေ, သင်္ဘောစသော ရေယာဉ်များ ကောင်းလျှင် ကောင်းသလောက် ထိုယာဉ်များဖြင့် ကူးသန်း သွားလာကြသောသူတို့သည် လိုရာတဖက်ကမ်းသို့ ပိုမို၍ ဘေးရန်လည်းကင်း, လျင်လည်း လျင်မြန်စွာ ရောက်နိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။

ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်သည် ပကတိ မဟာသမုဒ္ဒရာထက်ပင် ကျယ်ဝန်းနက်ရှိုင်းသည်။ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ဟိုဖက်ကမ်း, သည်ဖက်ကမ်း စသည့် အပိုင်းအခြား ရှိသော်လည်း ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်၌ကား အပိုင်းအခြားဟူ၍မရှိ ဖြစ်လေသည်။

၁။ အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၂။

၂။ ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၂၃၇-၉။ ဥဒါန၊ ဋ္ဌ။ ၄၇။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၉၀။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၉၂။

ပါဝင်သော ပထဝီစသော ရုပ်များသည် ဆိုခဲ့ပြီး ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့် ထိုက်သည့် အားလျော်စွာ တခုအား တခု ကျေးဇူးပြုလျက် တည်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ယခုခေတ်ပေါ် အက်ဘမ်သဘောတရားကိုပါ လွှမ်းခြုံနိုင်သည့် တရားသဘောတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် လွန်ခဲ့သည့် အနှစ်-၂၅၀၀ ကျော်ကပင် ထုတ်ဖော်ဟောပြခဲ့ကြောင်း သိနိုင်သဖြင့် ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်သည် သိပ္ပံပညာ၏ ရှေ့က သွားလျက်ရှိကြောင်း ထင်ရှားတော့သည်။[၁] ဤသို့ သိနိုင်ခြင်းသည် ပဋ္ဌာန်းတတ်ကျွမ်းခြင်း၏ ကျေးဇူးပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဝိပဿနာနှင့် မဂ်ဖိုလ်

ယခုအခါ၌ အချို့တို့က "ဝိပဿနာ မပါပဲ မဂ်ဖိုလ် မရနိုင်ဘူးလား"?ဟု မေးလေ့ရှိကြ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သာတာဂိရိနှင့် ဟေမဝတနတ်ဘီလူးတို့ မြတ်စွာဘုရားနှင့် စပ်၍ အပြန်အလှန် ပြောဆိုအပ်သော စကားကို ကြားရုံဖြင့် သောတာပန်တည်သွားခဲ့သော ကာဠီအမျိုးသမီး, မြတ်စွာဘုရား၏ ဒေသနာ ဂါထာကို ကြားနာရရုံဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်သွားသော သန္တတိ အမတ်ကြီး စသည်တို့ကို အထောက်အထားအဖြစ် ညွှန်ပြ၍ "ဝိပဿနာ မပါပဲလည်း မဂ်ဖိုလ်ကို ရနိုင်သည်" ဟု အယူရှိကြသည်။ ဤပြဿနာမျိုး ပေါ်ပေါက်လာလျှင် အဘိဓမ္မာကို ခုံတင်၍ စစ်ဆေးမှသာ အမှန်ကို ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အဘိဓမ္မာတွင်လည်း ပဋ္ဌာန်းသည် အလေးနက်ဆုံး ဖြစ်တော့သည်။

ပဋ္ဌာန်းပဥှာဝါရပါဠိတော် အနန္တရပစ္စည်း၌ "အနုလုံသည် ဂေါတြဘူအား, အနုလုံသည် ဝေါဒါန်အား, ဂေါတြဘူသည် မဂ်အား, ဝေါဒါန်သည် မဂ်အား, မဂ်သည် ဖိုလ်အား အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်"[၂]ဟု ဟောတော်မူချက်ရှိ၏။ ထိုတွင် အနုလုံ ဟူသည် သင်္ခါရတရားကို အာရုံပြုသော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်, ဂေါတြဘူ ဟူသည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်, ဝေါဒါန် ဟူသည်လည်း ယင်းစိတ်ပင် ဖြစ်သည်။ အနုလုံသည် ဂေါတြဘူ, ဝေါဒါန်အား, ဂေါတြဘူ, ဝေါဒါန်သည် မဂ်အား အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်ဟု ဆိုသဖြင့် အနုလုံမဖြစ်ပေါ်ပဲ ဂေါတြဘူ, ဝေါဒါန် မဖြစ်နိုင်, ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် မဖြစ်ပေါ်ပဲလည်း မဂ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်မှာ ထင်ရှားလှသည်။ ထိုတွင် အနုလုံသည် သင်္ခါရုပေက္ခာဝိပဿနာဉာဏ်၌ အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဝိပဿနာဉာဏ်သည်လည်း သမ္မသနဉာဏ် စသော, ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် စသော အောက် အောက် ဝိပဿနာဉာဏ်များ မရှိပဲ

၁။ ဝိဿိနှင့် သုံးချက်စုဘာသာဋီကာ၊ နိဒါန်း၊ (ခ)လည်း ကြည့်ပါ။

၂။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် ပဌမအုပ်၊ နှာ ၁၃၁။

မဖြစ်ပေါ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် မဂ်စိတ်ဖြစ်ပေါ်ရေး၌ ဝိပဿနာသည် မရှိလျှင် မဖြစ်သောတရားပင် ဖြစ်တော့သည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် ဝိပဿနာ မပါပဲ ဝါ-ဝိပဿနာရှေ့ပြေးမရှိပဲ မဂ်ဖိုလ်ကို မရနိုင်ဟု တိတိကျကျပင် ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ရှောင်လွှဲ၍မရသော ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်ကြီးရှိနေသဖြင့် ဂါဂ္ဂီ အမျိုးသမီး, သန္တတိအမတ်ကြီး စသူတို့ မဂ်ဖိုလ်ရရာ၌ ဝိပဿနာရှေ့ပြေး ကောန်ရှိရမည်၊ သို့မဟုတ် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိပဿနာရှုမှတ်၍သာ မဂ်ဖိုလ်ကို ရခဲ့ကြသည်ဟု မှတ်ယူအပ်ပေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယခုကာလ တရားအားထုတ်သူတို့ကဲ့သို့ ဝိပဿနာကို ကြိုးကြိုးစားစား အားမထုတ်ကြရပေ။ ထို့ကြောင့် အချို့(ဥဃ္ဃဋိတညူ, ဝိပဉ္စိတညူ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့အဖို့ ဝိပဿနာအလုပ်ကို ကြိုးစားအားမထုတ်ရပဲ မဂ်ဖိုလ်ကို ရနိုင်ကြသည်၊ အခြား(နေယျ)ပုဂ္ဂိုလ်များအဖို့ကား ဝိပဿနာအလုပ်ကို ကြိုးစားအားထုတ်မှသာ ရနိုင်သည်ဟု ပြည့်ပြည့်ဝဝ ယူဆမှတ်သားရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့ အမှန်အကန် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ယူဆနိုင်ခြင်းကား ပဋ္ဌာန်းအနန္တရပစ္စည်းဆိုင်ရာ ဒေသနာကို နားလည်ခြင်း၏ အကျိုး ဖြစ်တော့သည်။

နိဗ္ဗာန်အာရုံနှင့် ပုထုဇဉ်

အလျှုံအတန်းပြုကြရာ အခြားကောင်းမှု ပြုကြရာတို့၌ နိဗ္ဗာန်ကိုရည်မှန်း၍ ပြုကြသည်ဆို သော်လည်း "ပုထုဇဉ်တို့သည် နိဗ္ဗာန်အစစ်ကို အာရုံပြုနိုင်ကြသည် မဟုတ်"ဟု အဘိဓမ္မာတတ်သူများက ပြောကြသည်။ နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်းလျက် ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုသည်ဆိုပါလျက် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံမပြုနိုင်ဟု ဆိုခြင်းမှာ မလျော်သကဲ့သို့ ရှိသည်။ သို့သော် "ဂေါတြဘု ဖလံ ပစ္စဝေက္ခန္တိ။ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခန္တိ။ နိဗ္ဗာနံ ဂေါတြဘုဿ ဝေါဒါနဿ မဂ္ဂဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟူသော ပဋ္ဌာန်းပဥ္စာဝါရပါဠိတော်ကို[၁] အထောက်အထားပြု၍ ထိုစကားသည် အမှန်ဖြစ်ကြောင်း သိမြင်နိုင်လေသည်။

ရုပ် ၂၈-ပါး

ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာအလို ရုပ်ဟု ခေါ်ရသော တရားပေါင်း ၂၈-ပါးရှိသည်ဟု ဆိုကြ၏။ ရုပ်ရှိသမျှကို အကုန်အစင်ပြသည်ဟု မှတ်ယူရသော ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် ရူပကဏ္ဍ၌ကား ရုပ် ၂၇-မျိုးကိုသာ တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်အရ ရုပ် ၂၇-ပါးသာ ရှိသည်ဟု မှတ်ရမည်ကဲ့သို့ ရှိနေသည်။ သို့သော် ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်, ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌ကား "ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ

၁။ မဥ္စအုပ်၊ နှာ-၁၃၅။

မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏ-ဓာတုယာ စ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော"[၁] ဟု ဟောတော်မူထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ပါသော ယံ ရူပံ အရဖြစ်သော ရုပ်သည် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်လာ ရုပ်များတွင် မည်သည့်ရုပ်မှ မဟုတ်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မသင်္ဂဏီနှင့် ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် ၂၇-ရုပ်ကို ပေါင်းစပ်၍ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာအလို ရုပ် ၂၈-ပါးရှိသည်ဟု အတည်တကျ မှတ်သားရမည် ဖြစ်လေသည်။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ ဟောအပ်သော ထိုရုပ်သည် ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ(ဒု၊၉၆-၇), ဋီကာကျော် (၁၉၈), အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ် (ဒု၊၁၃၉) တို့အရ သိရသည်။ ဤသို့ ရုပ် ၂၈-ပါး ရှိသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်ခြင်းသည်လည်း ပဋ္ဌာန်းတတ်ကျွမ်းခြင်း၏ ကျေးဇူးပင် ဖြစ်တော့သည်။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ပဋ္ဌာန်းတတ်ကျွမ်းခြင်း၏ အကျိုးများကား အများအပြားပင် ဖြစ်တော့သည်။

ကျမ်းပြုဆရာတော်

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း ပဌမတွဲ နိဒါန်း၌ ကျမ်းပြုပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ ဆရာတော်၏ အကြောင်းကို ဤကျမ်းနှင့် သက်ဆိုင်သမျှသာ ရေးခဲ့ပါသည်။ ထိုနိဒါန်းကို ဖတ်ရသူတို့က ဒုတိယတွဲနိဒါန်း၌ ဆရာတော်၏ ထေရုပ္ပတ္တိကို တည့်သွင်းရေးသားရန် တိုက်တွန်းကြပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤဒုတိယတွဲ၌ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ ဆရာတော်၏ထေရုပ္ပတ္တိကို အကျဉ်းမျှ ရေးသားဖော်ပြပါမည်။ ထိုသို့ဖော်ပြရာတွင် ပဌမတွဲနိဒါန်း၌ ပါဝင်ပြီး အချက်အလက်များကို တတ်နိုင်သမျှ ချန်ထားခဲ့မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဖွားမြင်တော်မူခြင်း

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံဆရာတော်၏ အလောင်းအလျာသည် ဓနုဖြူမြို့ တောင်ပိုင်းရပ်၊ ကုန်သည်ကြီး ဦးအောင်ရ ဒေါ်အေးလှတို့မှ ၁၂၆၄-ခု၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၃-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ (၁၅-၃-၁၉၀၃)၊ နံနက် ၁၀-နာရီ မိနစ် ၃၀-အချိန်တွင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ခမည်းတော် ဦးအောင်ရသည် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးလက်ထက်က မန္တလေးမြို့ အရှေ့ပြင်၊ တိုက်တော်၌ ပဌမစာတော်ချ အဖြစ်ဖြင့် သာသနာ့ဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သော ဘွဲ့တော် ဦးကေလာသ အမည်ရှိ ဘုန်းတော်ကြီးတပါးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သီပေါမင်း ပါတော်မူပြီးနောက် တိုင်းပြည် ဖရုတ်ဖရက် ဖြစ်ချိန်တွင် လူ့ဘောင်သို့ သက်ဆင်းပြီးနောက် ဒေါ်အေးလှနှင့် အိမ်ထောင်ကျခဲ့ပြီး နောင်တွင် ဓနုဖြူမြို့သို့ပြောင်း၍ ကုန်သည်

---

[၁] ပဌမအုပ်၊ နှာ-၁-၅။

အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးခဲ့ပါသည်။ ဦးအောင်ရ မန္တလေး၌ နေစဉ် ဗြိတိသျှ စစ်ဗိုလ်ချုပ် ကာနယ်စလေဒင်နှင့် သိကျွမ်းခင်မင်၍ စလေဒင်က သူ့လက်အောက်၌ အမှုထမ်းရန် ခေါ်ခဲ့ဘူးပါသည်။ နိုင်ငံခြားသား လက်အောက်တွင် အမှုမထမ်းလို၍ ဦးအောင်ရက ငြင်းပယ်ခဲ့ပါသည်။ ကာနယ်စလေဒင်က ဦးအောင်ရအား ကျေးဇူးပြုလို၍ သူ့အမည်ပါသော ကဒ်ပြားကလေးတခု ပေးထားခဲ့ရာ ဦးအောင်ရသည် ထိုကဒ်ပြားကလေး၏ အကူအညီဖြင့် အခွင့်အရေးထူးများ ရရှိနိုင်ပါသော်လည်း အသုံးမပြုခဲ့ပါ။

သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း

ခုနစ်နှစ်ခန့်အရွယ်တွင် ဆရာတော်အလောင်းအလျာ သူငယ်သည် ရန်ကုန်မြို့သို့ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့၊ ပုဇွန်တောင်၊ ကျိုက်ထီးရိုးကျောင်းတိုက်တွင် အစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်သော ဦးသောဘိတ အမည်ရှိ ဘုန်းကြီးရှိသဖြင့် ထိုဘုန်းကြီးအထံသို့ ရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဘုန်းကြီးအထံမှာပင် သာမဏေ ရှင်ဣန္ဒက အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ထို့နောက် မနေ့ဖြူမြို့သို့ ပြန်၍ မနေ့ဖြူမြို့ မဟာဗောဓိကျောင်းတိုက်ကို ပဋ္ဌမတည်ထောင်သော ဆရာတော် ဦးကဝိန္ဒထံသို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော် ဦးကဝိန္ဒသည် ရှင်ဣန္ဒက အပေါ်တွင် အလွန်ကျေးဇူးများသောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သားကို မွေးမြူသကဲ့သို့ ရှင်ဣန္ဒကကို မွေးမြူ၍ သာသနာ၌ ပျော်ပိုက်စေခဲ့သည်။ မဟာဗောဓိဆရာတော်အထံ၌ နေစဉ်မှာပင် မနေ့ဖြူမြို့ တောင်ပိုင်းရပ်ဘယဆေးကုန်သည် ဦးအောင်ပွင့်နှင့် ဇနီး ဒေါ်သိန်းတို့က ပစ္စည်း ၄-ပါး ဒါယကာခံယူ၍ ရှင်ပြုမင်္ဂလာပွဲ ဆင်နွဲပေးသည်ကို ခံယူရပြန်ပါသည်။

ပညာသင်ခြင်း

ရှင်ဣန္ဒကသည် မဟာဗောဓိဆရာတော်အထံမှာပင် ပိဋကတ်အခြေခံပညာများကို သင်ယူခဲ့ရာ အဘိဓာန် စသည်အထိ ပေါက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အသက် ၁၆-နှစ်ခန့်တွင် အဘိဓမ္မာ စသော အထက်တန်းပညာရပ်များကို သင်ကြားဆည်းပူးရန် မြန်မာပြည်အထက်ပိုင်းသို့ တက်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာသမားများကရင်း, မိဘများကရင်း ထိုသို့တက်ခဲ့သည်ကို သဘောမတူကြပါ။ သို့သော် ပညာသင်ကြားလိုသောဆန္ဒ ပြင်းပြလွန်းသဖြင့် စိတ်အားတင်းကာ တက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့တက်ခဲ့ခြင်းမှာလည်း စစ်ကိုင်းတောင် မဟာသဲဝချောင်၌ မိမိ၏ အစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်သူ မဟာသိဝဆရာတော် (နောင်တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်ရ) ဦးကုမာရ သီတင်းသုံးလျက်ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

မဟာသိဝချောင်မှာပင် သီတင်းသုံးနေထိုင်လျက် ရှင်ဣန္ဒကသည် ပညာများကို ဆက်လက် သင်ယူပါသည်။

ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း

၁၂၇၄-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၁၀-ရက်၊ တနင်းလာနေ့တွင် ဟသ်ာတမြို့ ကြည့်ကန်တိုက် ကြည့်ကန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်း အဖြစ်သို့ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ကြည့်ကန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကား မင်းတုန်း မင်းကြီးနှင့် စကြာဒေဝီ မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟ ခံယူရသော ရဟန်းတည်း။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ ဆရာတော်သည် ဥပဇ္ဈာယ် ဖြစ်တော်မူသော ကြည့်ကန်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ကျေးဇူးဆပ်ရန်ပင် နောင်တွင် ကြည့်ကန် မဟာထေရုပ္ပတ္တိကို ရေးသားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ပဌမအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စဉ်က ယစ်မျိုးဝန်ထောက် ဦးဘရှဲ-ဒေါ်ဖော့တို့၏ သမီးများဖြစ်ကြသော ဒေါ်သိန်းမေ ဒေါ်အုန်းခင်တို့က ရဟန်းဒါယိကာမများအဖြစ် ခံယူကြသည်။

သိက္ခာထပ်ခြင်း

ရဟန်း ၁-ဝါရပြီးနောက် ခမည်းတော်ကြီးက ရဟန်းဒါယကာအဖြစ်ခံယူ၍ စစ်ကိုင်းတောင် မဟာသိဝဆရာတော်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုပြီး သိက္ခာထပ်မင်္ဂလာ ဆင်ယင်ပေးသည်ကို ခံယူရပါသည်။ နောင်တွင်လည်း လေးမျက်နှာမြို့၊မြို့မရပ် ကျေးဇူးရှင်မိဖများအမှူးထား၍ ဒေါ်ခင်သန်းနှင့် ဒေါ်ခင်သန်းနှစ်တို့ကတကြိမ်, ကျောက်မဲမြို့၊ အထည်ကုန်သည် ဒေါ်သန်းတင်ကတကြိမ်, စစ်ကိုင်းမြို့ ဒေါက်တာ ဦးလှရွှေ-ဒေါ်စိန်ရင်တို့က တကြိမ် ရဟန်းဒါယကာ, ရဟန်းဒါယိကာမများ အဖြစ်ခံယူ၍ သိက္ခာထပ် မင်္ဂလာ ဆင်နွှဲသည်ကို ခံယူရပြန်သည်။

ဆက်လက်၍ ပညာသင်ခြင်း

ရဟန်းတော် အရှင်ဣန္ဒကသည် မဟာသိဝချောင်၌ ရဟန်း နှစ်ဝါရသည် အထိ နေထိုင်ပြီးနောက် ၁၀-နှစ်တိုင်တိုင် မန္တလေး, တောင်မြို့, ပခုက္ကူစသော အမြို့မြို့အရွာရွာတို့သို့ သွား၍ စာပေပရိယတ်ကို အားထုတ်ခဲ့ပါသည်။

ဝိနည်းငါးကျမ်း ပြန်ဆိုခြင်း

၁၂၇၇-ခုနှစ်၊ ရဟန်းငါးဝါအရတွင် မန္တလေးမြို့ တောင်ခွင်သာသနာပိုင် ဆရာတော်ကြီး၏ ရှေ့တော်တွင် ဝိနည်းပါဠိတော် ၅-ကျမ်းကို သီးခြား ပြန်ဆို ရ၍ "မရမ္မရဋ္ဌ ဓမ္မကထိက ဝိနယဓရ သာသနာပြုဆရာတော်"ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ် တော်ကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

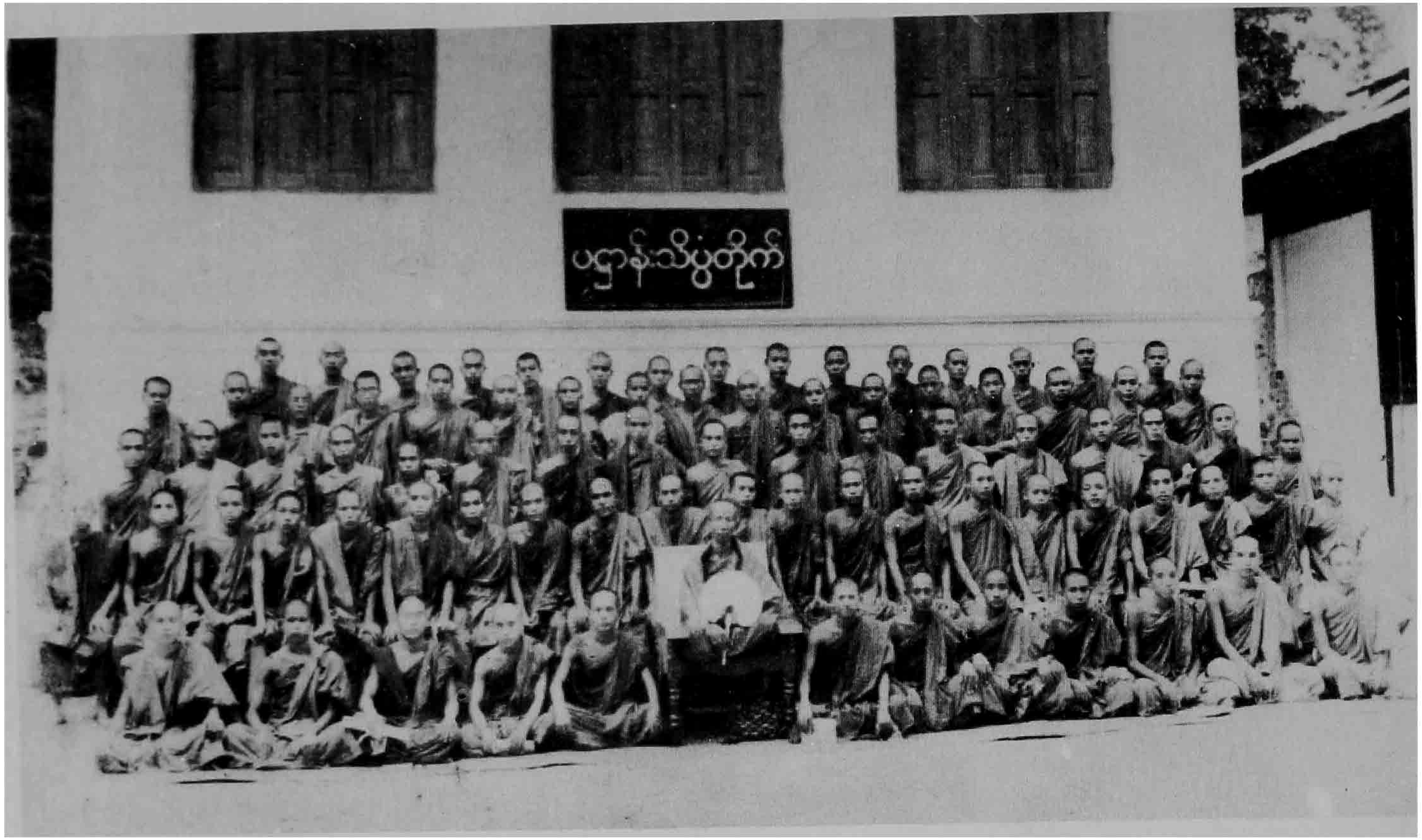

၁၃၂၀-ခုနှစ် နယုန်လ ၄၂-ကြိမ်မြောက် ပဋ္ဌာန်းစာဝါ၊
ပဋ္ဌာန်းသိပွဲဆရာတော်နှင့် စာလိုက်သံဃာတော်များ။

၁၃၂၀-ခုနှစ် ဒုတိယဝါဆိုလ ၄၃-ကြိမ်မြောက် ပဋ္ဌာန်းစာဝါ၊
ပဋ္ဌာန်းသိပွဲဆရာတော်နှင့် စာလိုက်သံဃာတော်များ။

၁၃၂၃-ခုနှစ် နတ်တော်လ ၄၈-ကြိမ်မြောက် ပဋ္ဌာန်းစာဝါ၊
ပဋ္ဌာန်းသိပွဲဆရာတော်နှင့် စာလိုက်သံဃာတော်များ။

တောရ ဆောက်တည်ခြင်း

ရဟန်းတော် အရှင်ဣန္ဒကသည် မိမိအားရကျေနပ်သည်အထိ စာပေ အား ထုတ်ပြီး အပြီးတွင် ၁၂၉၇-ခုနှစ်မှ ၁၂၉၉-ခုနှစ်တိုင်အောင် ရွှေဘို ဒိစတြိတ် ခင်ဦးမြို့ ရွှေဘေးကင်း တောရကျောင်း၌ ယခု ရန်ကုန်မူလ ပဌာန်းဆရာတော် နှင့်အတူ အရည့ာဝါသ တောရဆောက်တည်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ တောရ ဆောက်တည်စဉ်မှ စ၍ပင် မူလပဌာန်းဆရာတော်၏ ပဌာန်းသင်နည်းများနှင့် စတင် ရင်းနှီးခွင့် ရခဲ့ပါသည်၊

ပဌာန်းအားထုတ်ခြင်း

၁၃ဝဝ-ပြည့်နှစ်တွင် စစ်ကိုင်းတောင် မဟာသိဝဆရာတော် မကျန်းမာသဖြင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် ဆရာတော်အရှင်ဣန္ဒကသည် စစ်ကိုင်းသို့ပြန်၍ သီတင်း သုံးရပါသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း ၁၃ဝ၅-ခု, ၁၃ဝ၆-ခုတို့၌ မူလပဌာန်းဆရာ တော်သည် ဆရာတော်အရှင်ဣန္ဒက၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ စစ်ကိုင်းတောင် မဟာသိဝချောင်သို့ ကြွရောက်သီတင်းသုံး၍ ပဌာန်းကို ဇယားနည်းဖြင့် ပို့ချ တော်မူခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်အရှင်ဣန္ဒကသည် ပဌာန်းကို အခေါက်ခေါက် လေ့လာပြီး ဖြစ်သော်လည်း နည်းရရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် (ပဌမတွဲ နိဒါန်း၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း) မူလပဌာန်းဆရာတော်အထံတွင် ပဌာန်း ၂၂-တိုက် ကုန်သည်အထိ ဆို၀ါဖြင့် လေ့လာခဲ့ပါသည်။

ပဌာန်းသိပ္ပံ ဆရာတော်

ထိုမှနောက်တွင် ၁၃၁၅-ခုနှစ်အထိ မဟာသိဝချောင်၌ သီတင်းသုံးကာ ပဌာန်းစာဝါများကို အဆက်မပြတ် ပို့ချခဲ့ပါသည်။

၁၃၁၅-ခုနှစ်တွင်ကား ဆရာတော်သည် ရတနာဓမ္မဝံ့ချောင် ဆရာတော်ကြီး၏ ချီးမြှောက်ချက်အရ ရတနာပုံ လှိုင်းတက်ချောင်ကို ဆက်ခံခဲ့ရပါသည်။ ယင်း ချောင်ကို ပဌာန်းသိပ္ပံတိုက်ဟု အမည်သစ်မှည့်ပြီး ထိုချောင်၌ပင် ယနေ့တိုင် သီတင်းသုံးကာ ပဌာန်းစာဝါများကို ဆက်လက်ပို့ချခဲ့ပါသည်။ ပဌာန်းသိပ္ပံ တိုက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူသည့် အချိန်ကစ၍ "ပဌာန်းသိပ္ပံဆရာတော်" ဟု တွင်လာခဲ့ပါသည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ၌ ဆောင်ရွက်ခြင်း

၁၃၁၆-ခုနှစ်မှ ၁၃၁၈-ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး၌ ကျင်းပခဲ့သော ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ပွဲကြီး၌ ပဌာန်းသိပ္ပံဆရာတော်သည် စစ်ကိုင်းတောင် ဝိနယ-

ပါဠိဝိသောဓကအဖွဲ့တွင် ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် အဖြစ်ဖြင့်ရင်း၊ ကမ္ဘာ့အေး ပဋ္ဌာန်းပါဠိ ပဋိဝိသောဓကအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဖြင့်ရင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့၍ ဆဋ္ဌသံဂါယနာပါဠိဝိသောဓက, ဆဋ္ဌသံဂါယနာပါဠိပဋိဝိသောဓက ဟူသော ဘွဲ့ပုံလက်မှတ်တို့ကို ခံယူရရှိခဲ့ပါသည်။

ပြစ်ကိုင်းတွင် စာလိုက်အများဆုံး စာဝါ

ဆရာတော်သည် ၁၃၁၃-ခုနှစ်မှ ၁၃၄၀-ခုနှစ်အထိ ပဋ္ဌာန်းစာဝါကို ၉၇-ကြိမ်တိုင်တိုင် ပို့ချခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ စာဝါတိုင်း၌လည်း စာလိုက်သံဃာနှင့် သီလရှင်ပေါင်း ၁၈၀,၂၀၀ အထိ ရှိခဲ့သည်ဖြစ်ပါသည်။

စစ်ကိုင်းတောင်သည် ပရိယတ္တိသာသနာ, ပဋိပတ္တိသာသနာအတွက် ဘူမိနက်သန် မှန်သောနေရာ ဖြစ်ပါသည်။ အလွန်ရှေးကျသောအခါမှ စ၍ပင် သူတော်သူမြတ်တို့ မွေ့လျော်ရာဌာန ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဤစစ်ကိုင်းတောင်၌ မွေ့လျော်စွာ သီတင်းသုံး၍ ပရိယတ် ပဋိပတ် သာသနာ့လုပ်ငန်း ၂-ရပ်ကို အားထုတ်သွားခဲ့ကြသောပုဂ္ဂိုလ်, စာပေပို့ချခြင်း, ကျမ်းဂန်ရေးသား ပြုစုခြင်း တို့ဖြင့် သာသနာ့ဟာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား မရေတွက်နိုင်အောင်ပင် များပြားလှပါသည်။

သာသနာတော်တွင် သမိုင်းတင်၍ ကျန်ရစ်သော ရေငုံဆရာတော်, အရှင်အရိယဝံသဆရာတော်, သီဟိုဠ်ရောက်ကြီးဆရာတော်, အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ, ရှင်သဒ္ဓမ္မကိတ္တိ, ရှင်တိသာသနဓဇ တိလောကဂုရုဆရာတော်, တောင်ဖီလာဆရာတော်စသော ဆရာတော်တို့ကား စစ်ကိုင်းပျော်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုဆရာတော်များသည် စာပေလည်း ပို့ချ, ကျမ်းဂန်လည်းပြုစု, ပဋိပတ်လည်း လက်မလွှတ်ခဲ့သော ဆရာတော်များ ဖြစ်ကြပါသည်။

ထိုဆရာတော်တို့တွင် တိလောကဂုရုဆရာတော်သည် ပဥ္စင်းပျိုဘဝကပင် တိလောကဂုရုကျောင်းရာတွင် ကျောင်းငယ်နှင့် နေ၍ စာပေပို့ချခဲ့ပါသည်။ စာလိုက်သူများ၏ ကျောင်းမနေလောက်သောကြောင့် တဲဆောက်ကာ မိုးကာနေခဲ့ကြရသည်။ တရံရောအခါ အင်းဝမင်း ပုညစေတီသို့ ထွက်တော်မူသည်တွင် တဲဆောက်ကာ နေကြသည်ကို မြင်၍ ဥမင်နှင့်တကွ ကျောင်းဆောက်၍ ထိုပဥ္စင်းပျိုအား တင်လှူ၍ "တိလောကဂုရု" တံဆိပ်နာမံတော်လည်း ပေးအပ်တော်မူသည်။ ဤအကြောင်းကို သာသနာလင်္ကာရစာတမ်း၌ ဆိုထားပါသည်။ ထို တိလောကဂုရုဆရာတော်သည် မူလဋီကာ၏ အဖွင့်ဖြစ်သော ဓာတုကထာဋီကာဝဏ္ဏနာ, ယမကဋီကာဝဏ္ဏနာ, ပဋ္ဌာနဋီကာဝဏ္ဏနာကျမ်းတို့ကို ၉၇၅-ခုနှစ်စသည်တွင် အပြီးစီရင်ခဲ့၍ ထိုဆရာတော်၏တပည့် ရှင်တေဇောဒီပသည် ရဟန်း ၅-ဝါအရ ၉၇၁-ခုနှစ်တွင် ပရိတ်ကြီးဋီကာကို စီရင်ခဲ့ပါသည်။

သာသနာလင်္ကာရ စာတမ်းလာ မှတ်တမ်းအရ တိလောကဂုရု ပဋ္ဌာန်းပျို့၏ စာဝါ၌ စာလိုက်သံဃာ များကြောင်းသာ သိရပါသည်။ မည်မျှအထိရှိသည်ဟု မသိရပါ။ ထိုသို့မသိရသဖြင့် စာတဝါတဝါတွင် စာလိုက်သံဃာနှင့် သီလရှင်ပေါင်း ၁၀၀, ၂၀၀-ရှိသည့် ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံဆရာတော်၏ ပဋ္ဌာန်းစာဝါမှာလောက် စာလိုက်သူ မများဟု မဆိုဝံ့ပါ။ သို့သော် မျက်မှောက်ခေတ် စာဝါများနှင့် ယှဉ်၍ ပြောရလျှင်မူ ဆရာတော်၏ ပဋ္ဌာန်းစာဝါသည် သာသနာတော်အတွက် ဘူမိနက်သန် မှန်လှသော စစ်ကိုင်းတောင်၌ စာလိုက်သံဃာနှင့် သီလရှင်အများဆုံးရှိသော စာဝါဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ပြုစုခဲ့သော ကျမ်းများ

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံဆရာတော်သည် ပဋ္ဌာန်းဆိုင်ရာ ကျမ်းများကိုသာမက အခြားကျမ်းများကိုလည်း အခါအခွင့်သင့်သည်အားလျော်စွာ ပြုစုတော်မူခဲ့ပါသည်။ ယနေ့အထိပြုစုခဲ့သော ကျမ်းတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ကထိနပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာကျမ်း၊

၂။ ဗာတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာတော် ကဗျာကျမ်း၊

၃။ ကြည့်ကန်မဟာထေရုပ္ပတ္တိဒီပနီကျမ်း၊

၄။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံနည်းပြကျမ်း၊

၅။ ကာဗျာမဉ္ဇရီကျမ်း၊

၆။ ပဋ္ဌာနသာရမဉ္ဇရီကျမ်း၊

၇။ ပဋ္ဌာနသာရဝိလာသိနီခေါ် ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း။ (ပ၊ဒု၊တ)

၈။ ပဋ္ဌာန်းလမ်းညွှန်ကျမ်း၊

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း ဒုတိယတွဲ

ပဋ္ဌာနသာရဝိလာသိနီခေါ် ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်းသည် ပဌမတွဲ, ဒုတိယတွဲ, ၂-တွဲမျှဖြင့် ပြီးလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းခဲ့ကြ၏။ သို့သော် စက်တင်ပုံနှိပ်သောအခါ ဒုတိယတွဲဖြင့် မပြီးနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိလာရသဖြင့် ပဋ္ဌာဝါရ ပြီးဆုံးရုံမျှဖြင့် ဒုတိယတွဲကို အဆုံးသတ်၍ ပစ္စယနိဒ္ဒေသနှင့် ဆဝါရပါဠိတော် အရကောက်များကို ထုတ်ဝေသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤပဋ္ဌာနသာရဝိလာသိနီကျမ်းကို တိပ်ခွေမှ စာမူအဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ရာ၌ အသိရှိရှိဖြင့် ကြိုးစားဆောင်ရွက်ပေးသော သာသနာရေး ဦးစီး

ဌာန အယ်ဒီတာဦးစိန်မောင်သည်ရင်း, ဤကျမ်းစာကို သာသနာရေးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ပုံနှိပ်နိုင်အောင် သက်ဆိုင်ရာဖက်မှ သဒ္ဓါတရားရှိရှိဖြင့် ကူညီခဲ့ကြသော, ပဋ္ဌာန်းကို ဆရာတော်နည်းဖြင့် ကိုယ်တိုင်သင်ယူ လေ့လာနေကြသော သာသနာရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးကြည်ညွန့်နှင့် ဇနီး ဆရာမ-ဒေါ်အေးမြင့် (M.A.B.L), ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး (ယခု ရိက္ခာတော်ရ) ဦးချစ်တင် (ဝဏ္ဏကျော်ထင်) နှင့်ဇနီး ဆရာမ ဒေါ်မြသွင် အင်းလျားမြိုင်လမ်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပရိယတ္တိသာသနာပြုဌာန ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြ ဆရာမကြီးတို့သည်ရင်း, စာမူမှ စာအုပ်ဖြစ်သည်အထိ ကြိုးစား ဆောင်ရွက်ပေးကြသော သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက် အရာရှိများ, စာပြင်ဆရာကြီးများ, ပုံနှိပ်လုပ်သားများနှင့် စာအုပ်ချုပ်သမားတို့သည်ရင်း ဤ ကျမ်းစာထွက်ပေါ်ရေးအတွက် အထူး ကျေးဇူး များကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြပါသည်။

ဤပုဂ္ဂိုလ်အားလုံး၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ပဋ္ဌာန်းသာသနာ ပြန့်ပွါးရေးကို အထောက်အပံ့ပေးသော ပဋ္ဌာန်း သာသနာပြု ကုသိုလ် ကောင်းမှုတရပ်ဖြစ်၍ နောင်အစဉ် မမေ့မပျောက်စေခြင်းငှါ ဤနိဒါန်း၌ မှတ်တမ်းတင်ကာ ကောင်းချီးနုမောဒနာ သာဓုခေါ်အပ်ပါသတည်း။

> ပဋ္ဌာနသိပ္ပံလဝိရာ သုဇာတာ၊
> ပဋ္ဌာနပဇ္ဇောတကရာ ဇဂတိံ။
> ပဋ္ဌာနသာရာဒိဝိလာသိနိံ ယံ၊
> ပဋ္ဌာနကာမိပိ ဘိသေဝနီယာ။

အဘယာရာမရွှေဂူတိုက်
စိန်ပန်း၊ မန္တလေးမြို့။
၁၃၄၀-ခု၊ နယုန်လပြည့်နေ့။
၁၉၇၈-ခု၊ ဇွန်လ ၂၀-ရက်။

အရှင်သီလာနန္ဒာဘိဝံသ
ဒုတိယနာယက
ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ
သာသနဓဇသိရိပဝရဓမ္မာစရိယ

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း ဒုတိယတွဲ

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
သဟာအလတ် ၄-ပစ္စည်း အရကောက်	....	....	၁
အညမညပစ္စည်း အရကောက်	....	....	၁
အရကောက် မှတ်တမ်း	....	....	၄
သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း အရကောက်	....	....	၆
ဝိပါကပစ္စည်း အရကောက်	....	....	၇
အရကောက်လဲ ကြည့်ကြ	....	....	၈
ဟောဆဲပစ္စည်း ရှေ့ကထား	....	....	၉
ဆိုရိုးကိုသတိပြု	....	....	၁၀
သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း အရကောက်	....	....	၁၁
နိဿယပစ္စည်း အရကောက်	....	....	၁၄
ဝတ္ထုပုရေဇာတ နိဿယ အရကောက်	....	....	၁၅
အဗျာကတော အဗျာကတဿ အရကောက် (ဝတ်ပု နိဿယ)		....	၁၆
ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတ နိဿယ အရကောက်	....	....	၁၇
ဝတ်ပု, ဝတ္ထာ့, ပုတိ (ကရိုဏ်းပါ၄ အရကောက်)....		....	၂၀
ဗျာ-ကု အရကောက် (ဝတ္ထု ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း)		....	၂၁
ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတ (ဗျာ-ကု အရကောက်)	....	....	၂၂
ဗျာ-အကု အရကောက် (နိဿယပစ္စည်း)	....	....	၂၃
ဝတ္ထာထဲ ဝတ္ထာမိ တရားအရ တစိတ်ဝင်နေခြင်း	....	....	၂၄
ဟဒယဝတ္ထု ၃-မျိုး အထူး	....	....	၂၆
၁-သဟဇာတ ဟဒယဝတ္ထု	....	....	၂၇

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ပဋိသန္ဓေ, ပဝတ္တိယှူပုံ	....	၂၈
၂-ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဟဒယဝတ္ထု	....	၂၉
၃-ဝတ္ထာရမ္မဏ ဟဒယဝတ္ထု	....	၂၉
စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက်ခန့်ကို သေခါနီးဆိုခြင်း	....	၃၀
ကမ္မဇရုပ် ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံ	....	၃၀
ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတ နိဿယ အဓိပ္ပါယ်	....	၃၂
လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဝါဒ	....	၃၃
သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက အရကောက်	....	၃၄
ဥပနိဿယပစ္စည်း အရကောက်	....	၃၅
ပကတူပ နိဿယ အရကောက်	....	၃၆
ကုပဒ ၃-ချက် (ပကတူပ နိဿယ အရကောက်)	....	၃၇
အကုပဒ ၃-ချက် (ပကတူပ နိဿယ အရကောက်)	....	၃၈
ဗလဝဖြစ်သော ဝိသေသနပုဒ် ထည့်ရကြောင်း	....	၃၉
အကုသိုလ်မှာ ဗလဝ ဒုဗ္ဗလ	....	၃၉
အကုသိုလ်ကို ငယ်ငယ်ကြီးကြီး မထိမ့်မြင် မပြုရ	....	၃၉
ဗျာပဒ ၃-ချက် (ပကတူပ နိဿယ အရကောက်)....	....	၄၁
အာရမ္မဏ အရကောက် ဇယား	....	၄၂(က)
အာရမ္မဏပစ္စည်း အရကောက်	....	၄၃
အာရမ္မဏ အရကောက် ဇယား ရှင်းချက်	....	၄၃
ပုရေဇာတ အရကောက်	....	၄၅
အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အရကောက်	....	၄၅
ဗျာ-ဗျာ အရကောက် (အာရမ္မဏပစ္စည်း)	....	၄၆
ဗျာ-ကု အရကောက် (အာရမ္မဏပစ္စည်း)	....	၅၂
ဗျာ-အကု အရကောက် (အာရမ္မဏပစ္စည်း)	....	၅၃

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
ဝတ္ထုပုရေဇာတနှင့် နိဿယ	....	....	၅၄
ပစ္စာဇာတပစ္စည်း အရကောက်	....	....	**၅၄**
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း ၃-မျိုး	....	....	၅၇
အတ္ထိပစ္စည်း အရကောက်	....	....	**၅၇**
အတ္ထိ ၆-မျိုး	....	....	**၅၇**
ကုသပဒ ၃-ချက် (အတ္ထိပစ္စည်း)	....	....	၅၇
အကုသပဒ ၃-ချက် (အတ္ထိပစ္စည်း)	....	....	၅၈
ဗျာပဒ ၃-ချက် (အတ္ထိပစ္စည်း)	....	....	၅၈
ကုဗျာပဒ ၂-ချက် (အတ္ထိပစ္စည်း)	....	....	၅၉
အကုဗျာပဒ ၂-ချက် (အတ္ထိပစ္စည်း)	....	....	၆၁
စာမေးပွဲအောင်နည်းနှင့် တကယ်အတတ်သင်နည်း....		....	၆၂
အနန္တရပစ္စည်း အရကောက်	....	....	**၆၃**
ကုပဒ ၂-ချက် (အနန္တရ)	....	....	၆၃
ကု-ကု အရကောက် (အနန္တရ)	....	....	၆၃
ကု-ကု အကျယ်ကောက် (အနန္တရ)	....	....	၆၆
ကု-ဗျာ အရကောက် (အနန္တရ)	....	....	၆၈
အရကောက် စာအုပ်မှာ ကျန်တဲ့အချက်	....	....	၆၈
အကုပဒ ၂-ချက် (အနန္တရ)	....	....	၇၃
အကု-အကု အရကောက် (အနန္တရ)	....	....	၇၄
အကု-ဗျာ အရကောက် (အနန္တရ)	....	....	၇၄
အထူးမှာထားချက်	....	....	၇၄
ဗျာပဒ ၃-ချက် (အနန္တရ)	....	....	၇၅
ဈာန ဝီထိ ၂-မျိုး	....	....	၇၆
သမာပတ္တိ ဝီထိ ၂-မျိုး	....	....	၇၇

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
သေနည်း ၃-နည်း	....	....	၇၇
အဗျာကတော အဗျာကတဿ **အ**ရကောက် (အနန္တရ)		....	၈၁
ဗျာ-ကု နှင့် ဗျာ-အကု အရကောက် (အနန္တရ)	....	....	၈၃
အာသေဝန အရကောက်	....	....	၈၄
ဗျာ-ဗျာ အရကောက် (အာသေဝန)	....	....	၈၄
အာရမ္မဏ အရကောက်	....	....	၈၈
တိုက်နှင့် ဝေဘန်ပုံ	....	....	၈၈
အာရမ္မဏအရ ပဒဖြင့် ဝေဘန်ပုံ	....	....	၉၀
အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန် ရှင်းချက်	....	....	၉၂
အဘိညာဉ်	....	....	၉၂
ရူပပစ္စယုပ္ပန် ရှင်းချက်	....	....	၉၇
အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန် ရှင်းချက်	....	....	၉၈
အရူပပစ္စယုပ္ပန် ရှင်းချက်	....	....	၁၀၂
သုဒ္ဓသင်္ချာနှင့် တွဲကြည့်	....	....	၁၀၅
ပဥ္စဝါရမှာ မဟောတဲ့တရား	....	....	**၁၀၇**
ပဥ္စဝါရမှာ ဟောတဲ့တရား	....	....	၁၀၇
ကုပဒ ၃-ချက် (အာရမ္မဏ)	....	....	၁၀၈
ကု-ကု အရကောက် (အာရမ္မဏ)	....	....	၁၀၉
ကု-**အ**ကု အရကောက် (အာရမ္မဏ)	....	....	၁၁၄
ကု-ဗျာ အရကောက် (အာရမ္မဏ)	....	....	၁၁၄
ကု-ဗျာ၌ **အာ**ရမ္မဏ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်	....	....	၁၁၅
ဤဘဝ, ရှေးဘဝ ဆိုရိုးပြုပုံ	....	....	၁၁၇
အကု-အကု အရကောက် (အာရမ္မဏ)	....	....	၁၁၈
အကု-ကု အရကောက် (အာရမ္မဏ)	....	...	၁၁၈

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
သဟယ် သဋ္ဌနာ ၂၅၅-ဇယား	....	....	**၁၂၀**
အာရမ္မဏဒ္ဒ အဗျာကတပဒ အရကောက်	....	....	၁၂၃
အာရမ္မဏဒ္ဒ ဗျာ-ဗျာ အရကောက် (အကျဉ်း)	....	....	၁၂၆
အာရမ္မဏဒ္ဒ ဗျာ-ဗျာ အရကောက် (အကျယ်)	....	....	၁၂၆
ဗျာ-ကု အရကောက် (အာရမ္မဏ)	....	....	၁၃၀
အရကောက်ထဲ ကျန်နေတဲ့ တရား	....	....	၁၃၁
သင်္ဂြိုဟ် အာရမ္မဏသင်္ဂဟ သရုပ်ခွဲ	....	....	**၁၃၃**
အာရုံပြု သရုပ်ခွဲနည်း ၇-မျိုး	....	....	၁၃၄
၁-ကာမကောန် ၂၅-ပါး	....	....	၁၃၅
၂-မဟဂ္ဂုတ် ကောန် ၆-ပါး	....	....	၁၃၆
၃-ပညတ် ကောန် ၂၁-ပါး	....	....	၁၃၆
၄-နိဗ္ဗာန်ကောန် ၈-ပါး	....	....	၁၃၆
၅-လောကီ ကောန် ၂၀-ပါး	....	....	၁၃၇
၆-အရဟတ္တမဂ်, ဖိုလ်ကြဉ် အလုံးစုံ အာရုံပြု ၅-ပါး		....	၁၃၇
၇-အလုံးစုံ အာရုံပြု ၆-ပါး	....	....	၁၃၈
ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်နည်း အာရုံပြု သရုပ်ခွဲ	....	....	၁၄၀
ဝိမုတ် ၆-မျိုး	....	....	၁၄၂
အာရမ္မဏဇယားကြီး သတိပြုကြည့်	....	....	၁၄၆
အာရမ္မဏသင်္ဂဟ အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်	....	....	**၁၄၇**
အနေကာံစု တူရာရှု	....	....	၁၄၇
ပစ္စာဇာတပစ္စည်း အရကောက်	....	....	**၁၄၇**
ပစ္စာဇာတ ကျေးဇူးပြုပုံ	....	....	၁၄၈
လင်းတယ်ပမာ	....	....	၁၅၀
အလောင်းတော် ငုံးမင်း	—	....	၁၅၁

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ပစ္ဆာဇာတ သုဒ္ဓသဉ္စာပါဠိတော်နှင့် အရကောက်ဇယား	၁၅၃
ကောဇ စသောရုပ်များ ပဋ္ဌာန်းအယူအဆ	၁၅၃
ကောဇ စသောရုပ်များ သင်္ဂြိုဟ်အယူအဆ	၁၅၃
ကောဇယူပုံ	၁၅၄
ဒွိဇ ယူပုံ	၁၅၅
တိဇ ယူပုံ	၁၅၆
ကလလရေကြည် ၇-ရက်	၁၅၆
အမြှုပ် ၇-ရက်	၁၅၈
သားတစ် ၇-ရက်	၁၅၈
အစိုင်အခဲ (သားတုံး) ၇-ရက်	၁၅၈
ခက်မငါးဖြာ ၇-ရက်	၁၆၀
စဘုဇ ယူပုံ	၁၆၁

သဉ္စာဝါရ

ဃဋနာဟောနည်း	၁၆၅
ဟေတုပစ္စည်း၌ ဃဋနာ ၃-မျိုး	၁၆၅
၁။ သာမညဃဋနာ	၁၆၅
၂။ သဗ္ဗိန္ဒြိယဃဋနာ	၁၆၆
၃။ သာဓိပတိဗ္ဗိန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ	၁၆၇
သဟာဇယ်ဃဋနာ ဆိုရိုးဇယား	၁၇၀
ဟေတုပစ္စည်း၌ သာမညဃဋနာ	၁၇၃
သာမညဃဋနာ ခေါ်ပုံ	၁၇၆
ဝိသေသဃဋနာ ယူဆပုံ	၁၇၇
ဃဋနာမှာ သဉ္စာ ၂-မျိုး	၁၈၀
သဉ္စာနှင့် အချက်ရေမှာ ၂-မျိုးစီ	၁၈၀

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဟေတုဥ္ဒ ဃဋနာ ၂၄	၁၈၁
သင်္ချာ၀ါရ၌ ဟောရိုးစစ် အဓိပ္ပါယ်	၁၈၂
၀ိဘင်္ဂ၀ါရ မည်ပုံ	၁၈၃
သင်္ချာ၀ါရ မည်ပုံ	၁၈၃
ဟောရိုးစစ်ပုံ (သင်္ချာ၀ါရ)	၁၈၄
သုဒ္ဓသင်္ချာ၀ါရ	၁၈၄
ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာ၀ါရ	၁၈၄
နယသို့လိုက်၍ရှင်း ရှင်းချက်	၁၈၅
၀ါရသို့လိုက်၍ရှင်း ရှင်းချက်	၁၈၆
တိက်ပုဒ်အရသို့လိုက်၍ရှင်း ရှင်းချက်	၁၈၆
ကတ္တား သမ္ဗန္ဒါန်နေဟန်သို့လိုက်၍ရှင်း ရှင်းချက်	၁၈၇
အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာ၀ါရ	၁၈၇
အဓိပတိပစ္စည်း စသည်၏ သုဒ္ဓသင်္ချာ၀ါရ	၁၈၈
မိဿကသင်္ချာ၀ါရ	၁၉၀
ဟေတုဥ္ဒ သဘာဂ္ဂိယမဂ္ဂဃဋနာ	၁၉၁
ဟေတုဥ္ဒ သ-ဓိပတိဘာဂ္ဂိယမဂ္ဂဃဋနာ	၁၉၄
အဓိပတိဥ္ဒ ဃဋနာ ၄-မျိုး	၁၉၇
၁။ ဆန္ဒာဓိပတိဃဋနာ	၁၉၈
သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ	၁၉၉
သ၀ိပ္ပယုတ္တဃဋနာ	၁၉၉
၂။ သာဟာရဘာဂ္ဂိယဃဋနာ	၁၉၉
၃။ သဘာဂ္ဂိယမဂ္ဂဃဋနာ	၂၀၁
၄။ သဟေတုဘာဂ္ဂိယမဂ္ဂဃဋနာ	၂၀၂
ကမ္မဥ္ဒ ဃဋနာ ၁-မျိုး	၂၀၃

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
သာမညဃဋနာ မရတဲ့ ပစ္စည်း ၂-ပါး	၂၀၃
အာဟာရ၌ ဃဋနာ ၄-မျိုး	၂၀၆
ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ ဃဋနာ ၉ ပါး	၂၁၀
ဣန္ဒြိယသာမညဃဋနာ	၂၁၄
ဣန္ဒြေဖွဲ့မရတဲ့ တရားကိုယ်	၂၁၆
ဣန္ဒြိယ၌ သမဂ္ဂဃဋနာ	၂၁၈
ဣန္ဒြိယ၌ သဈာနဃဋနာ	၂၁၉
ဣန္ဒြိယ၌ သဈာနမဂ္ဂဃဋနာ	၂၁၉
ဣန္ဒြိယ၌ သအာဟာရဃဋနာ	၂၁၉
ဣန္ဒြိယ၌ သာဓိပတိအာဟာရဃဋနာ	၂၂၀
ဣန္ဒြိယ၌ သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ	၂၂၀
ဣန္ဒြိယ၌ သဟေတုမဂ္ဂဃဋနာ	၂၂၁
ဣန္ဒြိယ၌ သဟေတုအဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ	၂၂၃
သဟာယဃဋနာနှင့် စပ်ပြီး အထူးသိမှတ်စရာ	၂၂၃
သဟာယဃဋနာဟောရာ၌ မှတ်တမ်း	၂၂၅
ကုသလတိက်မှာ ဃဋနာ သီးသန့်မဟောတဲ့ ပစ္စည်း ၂-ပါး	၂၂၉
ဈာနပစ္စည်း၌ ဃဋနာ ၄-ပါး	၂၂၉
သာမညဃဋနာ	၂၃၀
သဣန္ဒြိယဃဋနာ	၂၃၀
သမဂ္ဂဃဋနာ	၂၃၀
သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ	၂၃၁
မဂ္ဂပစ္စည်း၌ ဃဋနာများ	၂၃၁
သာမညဃဋနာ	၂၃၃
သဣန္ဒြိယဃဋနာ	၂၃၃

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
သစ္စာနုဿဈာန	၂၃၃
သဏ္ဍိန္ဒြိယဈာန ဈာန	၂၃၄
သာဓိပတိဏ္ဍိန္ဒြိယဈာန	၂၃၄
သဟေတုဏ္ဍိန္ဒြိယဈာန	၂၃၅
သဟေတုအဓိပတိဏ္ဍိန္ဒြိယဈာန	၂၃၅
ဈာနဆိုတာ ဘာလဲ	၂၃၆
သဟကြီးလတ် ဈာနဇယား	၂၃၇
ဇယားကြည့်နည်းနှင့် မှတ်ဖွယ်ရာများ	၂၃၈
ဇယားအကွက် ရေးတတ်သောနည်း	၂၄၃
သဟကြီး ၄-ပစ္စည်း ဈာနဇယားသင်တန်း	၂၄၈
သဟဇာတ၌ ဈာန ၁၀-ချက်	၂၄၉
သဟဇာတ၌ အဝိပါက ဈာန	၂၅၀
အရကောက် ဆရာတော်ကြီးအသုံး သတိပြုရန်အချက်	၂၅၁
သဟဇာတ၌ သဝိပါကဈာန	၂၅၂
နိဿယပစ္စည်း၌ ဈာန ၁၀-ချက်	၂၅၂
အတ္ထိပစ္စည်း၌ ဈာန ၁၀-ချက်	၂၅၂
အဝိဂတ၌ ဈာန ၁၀-ချက်	၂၅၃
သဟအလတ် ၄-ပစ္စည်း ဈာန ဇယားသင်တန်း....	၂၅၄
အညမည၌ ဈာန ၆-ချက်	၂၅၄
ဝိပါကပစ္စည်း၌ ဈာန ၅-ချက်	၂၅၅
သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ ဈာန ၂-ချက်	၂၅၆
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ ဈာန ၄-ချက်	၂၅၇
သဟဇာတ ဈာနပေါင်း ၃၀၂-စာရင်း	၂၅၈

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
မိဿက ဃဋနာဇယား	၂၆၀
မိဿက ဃဋနာ ဇယားကြည့်နည်း	၂၆၁
သဟာဓိဝိပ် သုဒ္ဓသင်္ချာယူနည်း	၂၆၂
သဟတိ ဝိပ် သုဒ္ဓသင်္ချာ ယူနည်း	၂၆၂
မိဿက ဃဋနာရတဲ့ ပစ္စည်း ၇-မျိုး	၂၆၃
မိဿက ဃဋနာ ဝေါဟာရ	၂၆၃
မိဿက ပကိဏ္ဏက ဝေါဟာရ	၂၆၃
အဓိပတိပစ္စည်း (မိဿကဃဋနာ)	၂၆၄
အာဟာရပစ္စည်း (မိဿက ဃဋနာ)	၂၆၅
ဣန္ဒြိယပစ္စည်း (မိဿက ဃဋနာ)	၂၆၆
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း (မိဿက ဃဋနာ)	၂၆၆
အတ္ထိနှင့် အဝိဂတပစ္စည်း (မိဿက ဃဋနာ)	၂၆၆
နိဿယပစ္စည်း(မိဿက ဃဋနာ)	၂၆၆
သင်္ချာထုတ်ပုံ	၂၆၉
ဃဋနာမှာ မဟောတဲ့ ရုပ်အာဟာရမျိုး	၂၇၁
ဃဋနာဟောစဉ်	၂၇၃
ဃဋနာ နာမည်ပေးနည်း	၂၇၃
အလိုက်ပစ္စည်း	၂၇၃
အတိုးပစ္စည်း	၂၇၄
အလိုက်နှင့်အတိုက် ခွဲနာမည်ပေးပုံ	၂၇၄
အဓိပတိ မိဿက ဃဋနာ ၃-ပါး	၂၇၅
အဓိပတိ၌ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ	၂၇၆
အဓိပတိ၌ သနိဿယ ဃဋနာ	၂၇၆
အဓိပတိ၌ သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ	၂၇၇

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
နိဿယမိဿက ဈာန်	၂၇၇
နိဿယမိဿက ဈာန် **ဟောနည်းအညွှန်း**	၂၇၉
အာဟာရမိဿက ဈာန်	၂၇၉
ဟောနည်း ၃-မျိုး	၂၈၀
အကျဉ်းဟောနည်း	၂၈၀
မကျဉ်းမကျယ် ဟောနည်း	၂၈၀
အကျယ်ဟောနည်း	၂၈၀
သင်္ချိုင်းကို ဖြည့်စွက်ခဲ့ရပုံ	၂၈၁
အကြိမ် ၇၀-ကျော်မှ အဆီအနှစ်များ	၂၈၁
ဣန္ဒြိယ မိဿက ဈာန် ၃-ပါး	၂၈၂
အတ္ထိ အဝိဂတ ဈာန်	၂၈၂
သနိဿယ ဈာန်	၂၈၂
သဝိပ္ပယုတ္တဈာန်	၂၈၂
ဝိပ္ပယုတ္တ (မိဿက) ဈာန် ၄-ပါး	၂၈၃
အတ္ထိ အဝိဂတ ဈာန်	၂၈၃
သနိဿယ ဈာန်	၂၈၄
သာဓိပတိ ဈာန်	၂၈၄
သဣန္ဒြိယ ဈာန်	၂၈၄
အတ္ထိပစ္စည်း၌ မိဿက ဈာန် ၁၁-ပါး	၂၈၄
အဝိဂတ ဈာန်	၂၈၅
သနိဿယ ဈာန်	၂၈၅
သာဓိပတိ ဈာန်	၂၈၆
သာဓိပတိ နိဿယ ဈာန်	၂၈၆
သအာဟာရ ဈာန်	၂၈၆

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
သဏ္ဍာန်ပြုသိမှု ဆင့်နှာ	....	....	၂၈၆
သနိဿယ ကုဏ္ဍိယ ဆင့်နှာ	....	....	၂၈၆
သဝိပ္ပယုတ္တ ဆင့်နှာ	....	....	၂၈၆
သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဆင့်နှာ	....	....	၂၈၆
သာဓိပတိ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဆင့်နှာ	....	....	၂၈၆
သနိဿယ ကုဏ္ဍိယဝိပ္ပယုတ္တ ဆင့်နှာ	....	....	၂၈၇
အဝိဂတမိဿကဆင့်နှာ	....	....	၂၈၇
မှတ်ဖွယ်အချက်များ	....	....	၂၈၇
ပကိဏ္ဏကဆင့်နှာသင်တန်း	....	....	၂၈၈
ပကိဏ္ဏကဆင့်နှာဇယား	....	....	၂၈၈
ပကိဏ္ဏကဆင့်နှာဇယားကျက်ရန် အစဉ် ၁၃-ပုဒ်		....	၂၈၉
မိဿကနှင့် ပကိဏ္ဏကအမည်	....	....	၂၈၉
မိဿကရေနည်း	....	....	၂၈၉
ပကိဏ္ဏကရေနည်း	....	....	၂၈၉
မိဿကရေပုံ သဘာဝ	....	....	၂၉၀
ပကိဏ်းရေပုံ သဘာဝ	....	....	၂၉၂
မိဿကပကိဏ်း, သုဒ္ဓပကိဏ်း	....	....	၂၉၃
ပကိဏ္ဏကဆင့်နှာ ဟောနိုင်တဲ့ပစ္စည်း ၁၆-ပါး	....	....	၂၉၃
သင်္ချာနှင့် ပစ္စည်းရေထုတ်နည်း	....	....	၂၉၆
အာရမ္မဏ ပုရေဇာတကို အာရမ္မဏမှာသာ ရသည်		....	၂၉၉
ဝတ္ထုပုရေဇာတကို အာရမ္မဏမှာ မရ	....	....	၂၉၉
အာပုံ, ဝတ်ပုံ ၂-မျိုးလုံးရတဲ့ ၃-ပစ္စည်း	....	....	၃၀၀
ပကိဏ္ဏကဆင့်နှာများ	....	....	၃၀၀
အာရမ္မဏ၌ ဆင့်နှာများ	....	....	၃၀၀

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ပဌမဈာန်နှာ=၁-အဓိပတိ ဥပနိဿယဈာန်နှာ	၃၀၀-၂
ဒုတိယဈာန်နှာ=၂-ပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတဈာန်နှာ	၃၀၀-၂
တတိယဈာန်နှာ=၃-သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဈာန်နှာ	၃၀၁-၃
စတုတ္ထဈာန်နှာ=၄-သာဓိပတိ ဥပနိဿယဈာန်နှာ	၃၀၁-၃
ပဥ္စမဈာန်နှာ=၅-သာဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဈာန်နှာ	၃၀၂-၃
အဓိပတိ၌ ဈာန်နှာများ	၃၀၃
ပဌမဈာန်နှာ=၁-အာရမ္မဏ ဥပနိဿယဈာန်နှာ	၃၀၃-၄
ဒုတိယဈာန်နှာ=၂-သပုရေဇာတ အတ္ထိအဝိဂတဈာန်နှာ	၃၀၃-၄
တတိယဈာန်နှာ=၃-သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဈာန်နှာ	၃၀၄
အနန္တရ၌ဈာန်နှာများ	၃၀၄
၁–သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိဝိဂတဈာန်နှာ	၃၀၅
၂–သာသေဝနဈာန်နှာ	၃၀၅
၃–သကမ္မဈာန်နှာ	၃၀၅
သမနန္တရဈာန်နှာများ မှတ်ရန်	၃၀၆
နတ္ထိဝိဂတ၌ ဈာန်နှာများ မှတ်ရန်	၃၀၆
နိဿယ၌ ဈာန်နှာများ	၃၀၆
ဈာန်နှာအမည်များ	၃၀၇
၁–ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတဈာန်နှာ	၃၀၈
၂–သာရမ္မဏဈာန်နှာ	၃၀၈
၃–သာဓိပတိ ဥပနိဿယဈာန်နှာ	၃၀၈
၄–သဣန္ဒြိယဈာန်နှာ	၃၀၈
ဥပနိဿယ၌ ဈာန်နှာများ	၃၀၈
အာရမ္မဏူပနိဿယဈာန်နှာ ၃-ကွက်	၃၀၉
အနန္တရူပနိဿယဈာန်နှာ ၃-ကွက်	၃၀၉
ပကတူပနိဿယဈာန်နှာတကွက်	၃၀၉
ဈာန်နှာအမည်များ	၃၀၉
မျိုးမတူလျှင် မလိုက်နိုင်	၃၀၉

ပဋ္ဌာန်းသိပွဲကျမ်း

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
အရကောက် ဆရာတော်အလို	....	....	၃၁၀
၁–အာရမ္မဏ အဓိပတိဈာန်ဓမ္မနှာ	....	....	၃၁၁
၂–သပုရေဇာတ အတ္ထိအဝိဂတဈာန်နှာ	....	....	၃၁၁
၃–သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဈာန်နှာ	....	....	၃၁၁
၄–အနန္တရသမနန္တရနတ္ထိဝိဂတ ဈာန်နှာ	....	....	၃၁၁
၅–သာသေဝနဈာန်နှာ	....	....	၃၁၁
၆–ကမ္မဈာန်နှာ	....	....	၃၁၁
၇–သကမ္မဈာန်နှာ	....	....	၃၁၁
ပုရေဇာတဉ္စ ဈာန်နှာများ	....	....	၃၁၂
ဈာန်နှာအမည်ပေးပုံ မှတ်စရာများ	....	....	၃၁၃
၁–အတ္ထိအဝိဂတဈာန်နှာ	....	....	၃၁၄
၂–သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဈာန်နှာ	....	....	၃၁၄
၃–သာရမ္မဏဈာန်နှာ	....	....	၃၁၄
၄–သာရမ္မဏ နိဿယဝိပ္ပယုတ္တဈာန်နှာ	....	....	၃၁၄
၅–သာဓိပတိ ဥပနိဿယဈာန်နှာ	....	....	၃၁၄
၆–သာဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဈာန်နှာ		....	၃၁၄
၇–သဣန္ဒြိယဈာန်နှာ	....	....	၃၁၄
သဘာဂဇယား	....	....	၃၁၄(က)
သဘာဂဇယားရေးရန်အညွှန်း	....	....	၃၁၅
ပစ္ဆာဇာတဉ္စ ဈာန်နှာ	....	....	၃၁၅
အာသေဝနဉ္စ ဈာန်နှာ	....	....	၃၁၅
ကမ္မဉ္စ ဈာန်နှာများ	....	....	၃၁၆
၁–ဥပနိဿယဈာန်နှာ	....	....	၃၁၆
၂–သအနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိဝိဂတ ဈာန်နှာ		....	၃၁၆
ဣန္ဒြိယဉ္စ ဈာန်နှာ	....	....	၃၁၆
ဝိပ္ပယုတ္တဉ္စ ဈာန်နှာများ	....	....	၃၁၆
ဝတ္ထုမျိုးမှာ နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ တွဲနေတတ်ခြင်း		....	၃၁၇

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယလည်း တွဲနေတတ်ခြင်း	....	....	၃၁၇
မျိုးမတူလို့ မလိုက်နိုင်	....	....	၃၁၈
၁-ပစ္ဆာဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာ	....	....	၃၁၉
၂-နိဿယ ပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတဃဋနာ	....	....	၃၁၉
၃-သာရမ္မဏဃဋနာ	....	....	၃၁၉
၄-သာဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာ	....	....	၃၁၉
၅-သဣန္ဒြိယဃဋနာ	....	....	၃၁၉
အတ္ထိ၌ ဃဋနာများ	....	....	၃၂၀
ရုပ်အာဟာရ၌ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ မှတ်ရန်	....	....	၃၂၂
၁-ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တအဝိဂတဃဋနာ	....	....	၃၂၃
၂-ပုရေဇာတ အဝိဂတဃဋနာ	....	....	၃၂၃
၃-သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ	....	....	၃၂၃
၄-သာရမ္မဏဃဋနာ	....	....	၃၂၃
၅-သာရမ္မဏနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ	....	....	၃၂၃
၆-သာဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာ	....	....	၃၂၃
၇-သာရမ္မဏအဓိပတိနိဿယ ဥပနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ		....	၃၂၃
၈-သဣန္ဒြိယဃဋနာ	....	....	၃၂၃
အဝိဂတဃဋနာအညွန်းများ	....	....	၃၂၃
ဃဋနာ၌ မှတ်ဖွယ်ရာများ	....	....	၃၂၄
ဃဋနာစုစုပေါင်း-၄၁၅	....	....	၃၂၅
ဟောပုံအစီအစဉ်	....	....	၃၂၅
သဘာဂသင်တန်း	....	....	၃၂၆
သဘာဂနှင့် ဃဋနာ	....	....	၃၂၆
သဘာဂနှင့် ဃဋနာ မထူးပါ	....	....	၃၂၆
နည်းတမျိုး ပြောင်းဟောခြင်းမျှသာ	....	....	၃၂၇
သဘာဂဟောပုံ	....	....	၃၂၇
ဃဋနာဟောပုံ	....	....	၃၂၇

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
သဘာဂနှင့် ဃဋနာ ထူးခြားပုံ	....	....	၃၂၈
ပစ္စည်းပြိုင်ကျမ်း	....	....	၃၃၀
တူညီသော အဓိပ္ပါယ်စကားရပ်များ	....	....	၃၃၁
သဘာဂနည်းများ	....	....	၃၃၁
သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ	....	....	၃၃၄
သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ	....	....	၃၃၅
သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ	....	....	၃၃၅
ဟေတုသဘာဂရှာပုံ	....	....	၃၃၅
အတူပစ္စည်းများ	....	....	၃၃၆
ဂဏန်းလေ့လာနည်း	....	....	၃၃၆
ဟေတုမူ အဓိပတိသဘာဂ	....	....	၃၃၇
ဟေတုမူ သဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတသဘာဂ		....	၃၃၈
ဟေတုမူ အညမညသဘာဂ	....	....	၃၃၈
ဟေတုမူ ဝိပါက သဘာဂ	....	....	၃၃၈
ဟေတုမူ ဣန္ဒြိယသဘာဂ	....	....	၃၃၈
ဟေတုမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ	....	....	၃၃၈
ဟေတုမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ	....	....	၃၃၈
ဈာနသဘာဂ	....	....	၃၃၉
သာမညဃဋနာ	....	....	၃၃၉
သဣန္ဒြိယဃဋနာ	....	....	၃၄၀
သမဂ္ဂဃဋနာ	....	....	၃၄၀
သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ	....	....	၃၄၁
ဈာနမူ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတသဘာဂ		....	၃၄၂
ဈာနမူ အညမညသဘာဂ	....	....	၃၄၂
ဈာနမူ ဝိပါကသဘာဂ	....	....	၃၄၂
ဈာနမူ ဣန္ဒြိယသဘာဂ	....	....	၃၄၂
ဈာနမူ မဂ္ဂသဘာဂ	....	....	၃၄၂
ဈာနမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ	....	....	၃၄၃
ဈာနမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ	....	....	၃၄၃
ဟေတု မဂ္ဂဖြစ်လျှင် သဟိတ်ထည့်	....	....	၃၄၃

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
မဂ္ဂသဘာဂ	၃၄၃
မဂ္ဂမူ ဟေတုသဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂမူ အဓိပတိသဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂမူ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတသဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂမူ အညမည သဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂမူ ဝိပါကသဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂမူ ဣန္ဒြိယသဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂမူ ဈာနသဘာဂ	၃၄၈
မဂ္ဂမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ	၃၄၈
မဂ္ဂမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ	၃၄၈
အာဟာရ သဘာဂ	၃၄၈
အတ္ထိအဝိဂတ၌ တရားကွဲပုံ	၃၄၉
ပုံနှိပ်ပြီး ဇယားများ	၃၅၀
ဂဏန်းတူပေမဲ့ တရားမတူပုံ	၃၅၀
ဣန္ဒြိယသဘာဂ	၃၅၁
သဟဈာနဃဋနာ	၃၅၄
သာမည ဃဋနာ	၃၅၄
သမဂ္ဂဃဋနာ	၃၅၅
သဈာနဃဋနာ	၃၅၅
သဈာနမဂ္ဂဃဋနာ	၃၅၅
သအာဟာရဃဋနာ	၃၅၅
သာဓိပတိဃဋနာ	၃၅၅
သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ	၃၅၆
သဟေတုမဂ္ဂဃဋနာ	၃၅၆
သဟေတုအဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ	၃၅၆
ပုရေဇာတ ပိုလာပုံ	၃၅၆
ကမ္မသဘာဂ	၃၅၈
နာနာကမ္မဃဋနာ	၃၅၈
အနန္တကမ္မဃဋနာ	၃၅၉
သဟကမ္မဃဋနာ	၃၅၉
အာရမ္မဏသဘာဂ	၃၆၀
သဘာဂရှာနည်း	၃၆၂

ပဋ္ဌာန်းသိပွဲကျမ်း

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
အဓိပတိသဘာဂ	....	....	၃၆၂
အနန္တရသဘာဂ	....	....	၃၇၀
သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ (သဘာဂ) တူတူဘဲ	....	....	၃၇၀
သဟဇာတသဘာဂ	....	....	၃၇၁
အညမညသဘာဂ	....	....	၃၇၃
နိဿယသဘာဂ	....	....	၃၇၆
ဥပနိဿယသဘာဂ	....	....	၃၈၁
ပုရေဇာတသဘာဂ	....	....	၃၈၃
ပစ္စည်းသရုပ်ခွဲ	....	....	၃၈၄
ပုရေဇာတသဘာဂ	....	....	၃၈၅
ပစ္ဆာဇာတသဘာဂ	....	....	၃၈၆
အာသေဝနသဘာဂ	....	....	၃၈၆
ကမ္မသဘာဂ	....	....	၃၈၆
ဝိပါကသဘာဂ	....	....	၃၈၇
သမ္ပယုတ္တသဘာဂ	....	....	၃၉၀
ဝိပ္ပယုတ္တမှု သဘာဂများ	....	....	၃၉၁
အတ္ထိမှု သဘာဂပစ္စည်းများ	....	....	၃၉၆
အဝိဂတမှု သဘာဂပစ္စည်းများ	....	....	၄၀၀
အဝိဂတမှု ဟောချက်အကျဉ်း	....	....	၄၀၂
ပစ္စယုဒ္ဒါရ ဇယား	....	....	၄၀၄(က)

ပစ္စယုဒ္ဒါရသင်တန်း

ပစ္စယုဒ္ဒါရထည့်ထားရပုံ	....	....	၄၀၅
ပစ္စယုဒ္ဒါရ ဘုရားမဟော	....	....	၄၀၅
ဇယားရေးနည်း	....	....	၄၀၆
သုဒ္ဓသင်္ချာဇယားမှ ပစ္စယုဒ္ဒါရ	....	....	၄၀၇
အာရမ္မဏမျိုး	....	....	၄၀၇
သဟဇာတမျိုး	....	....	၄၀၉
အနန္တရူပမျိုး	....	....	၄၁၀
ခေါင်းဆောင်ဥပနိဿယ	....	....	၄၁၁
ဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုး	....	....	၄၁၁
ပစ္ဆာဇာတမျိုး	....	....	၄၁၂

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
နာနာက္ခဏိကကမ္မ	....	....	၄၁၂
ရုပ်အာဟာရ	....	....	၄၁၂
ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ	—	....	၄၁၂
သဟပုရေမိဿက	....	....	၄၁၂
ပစ္ဆာဟာရမိဿကနှင့် ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိဿက	....	....	၄၁၂
ပစ္စယုဒ္ဒါရဟောနည်း	....	....	၄၁၃
ကုသလပဒ	....	....	၄၁၃
ကုသလပဒါဝသာန	....	....	၄၁၃-၅
အကုသလပဒါဝသာန	....	....	၄၁၅
အဗျာကတပဒါဝသာန	....	....	၄၁၆
ကုသလပဒဟောစဉ်	....	....	၄၁၇-၈
ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန	....	....	၄၁၈
အရကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရေးနည်း	....	....	၄၁၈
ပစ္စယုဒ္ဒါရဇယား အောက်သင်္ချာ ၃-တန်း	....	....	၄၂၀
အကုသလပဒ	....	....	၄၂၃
အကုသလပဒဟောစဉ်	....	....	၄၂၄
ပစ္စယုဒ္ဒါရ၌ မှတ်ဖွယ်ရာများ	....	....	၄၂၆
ပစ္စယုဒ္ဒါရ အနေအထား တမျိုးကြည့်ပုံ	....	....	၄၂၈
အဗျာကတပဒ	....	....	၄၂၈
ကုသလာဗျာကတပဒ	....	....	၄၃၂
ကုသလာဗျာကတပဒဟောစဉ်များ	....	....	၄၃၄
အကုသလာဗျာကတပဒ	....	....	၄၃၅
အကုသလာဗျာကတပဒဟောစဉ်	....	....	၄၃၅
ပစ္စယုဒ္ဒါရမှ ပစ္စနိက်ကို သင်္ချာချိန်ဆနည်း	....	....	၄၃၇
ပစ္စနိက်ဇယား	....	....	၄၄၀(က)
ပစ္စနိက်ဇယားရေးပုံ	....	....	၄၄၃
ပစ္စနိက်ဟောနည်း	....	....	၄၄၆
သတိပေးချက်	....	....	၄၄၈
အကျဉ်းဟောနည်း(ပစ္စနိက်)	....	....	၄၄၈
သဟသုဒ္ဓသင်္ချာ	....	....	၄၅၂
ရှေးဆရာတော်ဘုရားကြီးများ တိုက်တွန်းချက်	....	....	၄၅၆
ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ	—	....	၄၅၇

အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
ဒုကဟောနည်း	....	....	၄၅၇
ဒုကဟောစဉ်	....	....	၄၅၉
တိကဟောနည်း	....	....	၄၆၂
တိကဟောစဉ်	....	....	၄၆၃
စတုကဟောနည်း	....	....	၄၆၅
စတုကဟောစဉ်	....	....	၄၆၅
ပဉ္စကဟောနည်း	....	....	၄၆၇
ဆက္ကလဲ အတူတူ	....	....	၄၆၈
ဆက္ကဟောစဉ်	....	....	၄၇၀
သတ္တကနှင့် အဋ္ဌကဟောနည်း	....	....	၄၇၁
အဋ္ဌကဟောစဉ်	....	....	၄၇၃
နဝကဟောနည်း	....	....	၄၇၄
ဒသကနှင့် ကောဒသကဟောနည်း	....	....	၄၇၆
ဒွါဒသက ဟောနည်း	....	....	၄၇၉
တေရသက ဟောနည်းအညွှန်း	....	....	၄၇၉
စုဒ္ဒသက ဟောနည်းအညွှန်း	....	....	၄၀၀
မူလီမထည့်ရသော ၂-ပစ္စည်း	....	....	၄၀၀
သောဠသက ဟောနည်းအညွှန်း	....	....	၄၀၁
သ-ဟာရဒေသနာတော်	....	–	၄၀၁
သောဠသကမှစ၍ မူ့ မူလီ•မဖြစ်သော ၃-ပစ္စည်း....		....	၄၀၂
သတ္တရသက စသည် ဟောနည်းအညွှန်း	....	....	၄၀၂
ပစ္စနိက်လမ်းညွှန်	....	....	၄၀၄
ပဋ္ဌာဝါရစာရင်းချုပ်	....	....	၄၀၆

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း ဒုတိယတွဲ မာတိကာ ပြီးပြီ။

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း

ဒုတိယတွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

သဟဇာလတ် ၄-ပစ္စည်း အရကောက်

အညမညပစ္စည်း အရကောက်

ဆရာတော်။ ။ကဲ ဒီနေ့ သဟဇာလတ်ကောက်ရအောင် မနေ့က သဟကြီး လတ်ဇယား[၁] ကိုဘဲ ပြန်ကြည့်ပါ၊ ပါဠိတော်တုန်းကလဲ ဒီအတိုင်း အစဉ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာအနေအားဖြင့်ဘဲ သုဒ္ဓသင်္ချာက အစစ-ကြည့်ရတယ်။ ပါဠိတော်တုန်းက ဘုန်းကြီး ပြောတယ်၊ သဟကြီးပါဠိတော် ချပေးပြီးတော့ အလတ်ပါဠိတော်သင်တော့မယ်ဆိုတော့ အညမည-သုဒ္ဓသင်္ချာအဆိုခိုင်းတယ်၊ ဆိုပြီးတော့မှ ၎င်းအညမည သုဒ္ဓသင်္ချာကို ရေးထားတဲ့ သဟကြီး သုဒ္ဓသင်္ချာမှ ပြန်ပြန်သတိပြုကြနော်၊ထပ်တလဲလဲ ကြားခြင်းဖြင့် နားရည်ဝပြီးတော့ ပိုပြီးတော့ ဉာဏ်ပွင့်တယ်။

ပစ္စည်းအနေအားဖြင့်တကွက်၊ ပစ္စယုပ္ပန်အနေအားဖြင့် ၂-ကွက်လို့ ၈၁ ၃-ကြောင်းမှာ ဒီလိုပြောထားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီပစ္စယုပ္ပန် ၂-ကွက် တို့တွင် နောက်ပိုင်းဖြစ်တဲ့ ပစ္စယုပ္ပန်ကို ကွယ်လိုက်၊ကျန်တာအညမညသုဒ္ဓသင်္ချာ ဖြစ်တယ်လို့ ဒီလိုပြောတယ်၊ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဘာတွေ ကျန်နေ သလဲ၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ပဌမအကြောင်းကလေ (မှန်ပါ)။ ဒါဘဲကျန်တယ်။

ဒုတိယအကြောင်းက အချင်းချင်းအားတပ်သော မဟာဘုတ် ၄-ပါး၊နံပါတ် ၃-ကတော့ ဒီအတိုင်းဘဲပေါ့။

အဲဒီမှာမှ ပါဠိတော်အနေအားဖြင့်ဝေတော့ သရုပ်ခွဲတော့ ဘယ်လိုခွဲသတုန်း၊ နံပါတ် ၁-ကြည့်စမ်း၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ ၃-မျိုးရှိတယ်လို့ ဆိုပြီး

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ပ-တွဲ၊နှာ ၂၂၂-ရှိ သဟကြီးလတ်- ပါဠိတော်သုဒ္ဓသင်္ချာဇယားကြည့်။

တော့ 'အချင်းချင်းအားတပ်သော ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး' တမျိုး ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူ့အတွက်က ပါဠိတော် ဘာဖြစ်သွားသတုန်း၊ ကုသလော ကုသလဿ။

ဒါကိုကောက်လျှင် ဘယ်လိုကောက်မလဲ၊ မနေ့က ကုသလော ကုသလဿ အတိုင်း ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်, ကရိုဏ်း ကောက်ပါ။

အကုသိုလ်အတွက်က ဘယ်လို သရုပ်ခွဲသလဲ၊ 'အချင်းချင်းအားတပ်သော အကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး'တမျိုး၊ ဒီလိုမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။အဲဒါလဲ မနေ့က အကုသလော အကုသလဿ အတိုင်း ပြန်ကောက်ရမယ်။

မှတ်ထားခဲ့ပေါ့၊ နံပါတ် ၁-ထဲက ၃-ဖြစ်တဲ့ အဗျာကတကျတော့ကော ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေလို့ ခွဲတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ 'အချင်းချင်းအားတပ်သော သာမည-ဝိပါက်ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး'တမျိုး-ဆိုတော့ ရုပ်တွေမရဘူး၊ ဗျာ-ဗျာ သွားကြည့်တော့ အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဆိုပြီးတော့ ဝိပါကာ-ဗျာကတော ကိရိယာဗျာကတော ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဏန္နံ ခန္ဓာနံ, တယော ဧကဿ, ဒွေ ဒွိန္နံ လို့ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်တို့လို နာမ်ချည့်ဘဲ ဟောသွားတယ်။

ပြီး တော့မှ 'အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေကိစ္စတပ်သော ဝိပါက်-နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး'တမျိုး၊ဒီနံပါတ် ၁-[၁]ထဲက ထွက်နေတာ။

ဒီတော့ သူ့ကျတော့ဘာတုန်း၊ ပဋိသန္ဓေအခါချင်းတူတဲ့ နံပါတ် ၃-မှာ[၂] ရှိတဲ့ ဟဒယဝတ္ထုကို ပစ္စယုပ္ပန်ယူပြီး ဟောထားခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတော ဧကော ခန္ဓော ဒါက ပစ္စည်း၊ တိဏ္ဏန္နံ ခန္ဓာနံ ဆိုပြီးတော့ ဘာထည့်ထားသတုန်း (ဝတ္ထုဿ စ)၊ နံပါတ် ၃-က[၂] ဟဒယဝတ္ထုကိုယူပြီးထည့်ထားတာနော်၊ ပဋိသန္ဓေအခါချင်းတူလို့။ အဲဒါကလေး သတိပြုပြီး ဟောပေါ့၊ တယော ခန္ဓာ ဧကဿ ခန္ဓဿ ဝတ္ထုဿ စ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဒွေ ခန္ဓာ ဒွိန္နံ ခန္ဓာနံ ဝတ္ထုဿ စ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ ခန္ဓာ ဝတ္ထုဿ၊ ဝတ္ထု ခန္ဓာနံ၊ အပြန်အလှန်ရတယ် ဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ ဒါက ပဋိသန္ဓေ။

နံပါတ် ၂-ကလဲ[၃] ဧကံ မဟာဘူတံ ဆိုပြီး မဟာဘုတ်အချင်းချင်းရတယ်၊ ဒီတော့ အကောက်အနေအားဖြင့် ကုသလော ကုသလဿ မနေ့က အတိုင်း ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ကရိုဏ်းထုတ်။ အကုသလော အကုသလဿ တို့အတူ မနေ့က အတိုင်းထုတ်။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ပ-တွဲ၊ နှာ ၂၂၂-ရှိ သဟကြီးလတ် ပါဠိတော် သုဒ္ဓသချ်ာ ဇယားထဲပါ နံပါတ် ၁-ကို ကြည့်။

၂။ ၎င်းဇယားထဲပါ နံပါတ် ၃-ကိုကြည့်။ ၃။ ၎င်းဇယားထဲပါ နံပါတ် ၂-ကို ကြည့်

အဗျာကတော အဗျာကတဿ ဖြစ်အံ့- ပဝတ္တိမှာ အချင်းချင်းအားတပ်သော ဝိပါက်ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ထား၍ ကောက်တော့ကာ ကရိုဏ်းပါ၌ထုတ်တဲ့အခါမှာ အကြီး ၄-ပစ္စည်းရယ်, ကိုယ်တိုင်အညမညရယ်, သမ္ပယုတ္တရယ်, ယထာရဟာဝိပါကရမယ် မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ ဝိပ္ပယုတ္တ ရပါ့ မလား (မရပါဘူး)၊ ဒီတော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းကျန်တယ် (၇-ပစ္စည်း)၊ ကုဿ အကုဿအကုဿ ၆-ပစ္စည်း၊ ဗျာ-ဗျာပဝတ္တိက (၇-ပစ္စည်း)၊ ဘယ်သူလျော့တယ် (ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ ဘာဖြစ်လို့ လျော့သလဲမေးလျှင် ပစ္စယုပ္ပန် ရုပ်မရှိလို့။

အရကောက် မှာတမ်း

ဒီတော့ ပဋိသန္ဓေကျတော့ အရကောက်ကြည့်စမ်း၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာ-ဗျာကတော ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဏန္နံ ခန္ဓာနံ ဝတ္ထုဿ စ လို့ ရုပ်တလုံး တွေ့မနေဘူးလား၊ ဟဒယဝတ္ထု(မှန်ပါ)။

ဒီ အဗျာကတပဒ, ပဒါဝသာနကျလျှင် ဟောရိုးစဉ်လျှင် အငယ်မှာဘဲဖြစ်ဖြစ် ပြီးခဲ့တဲ့ အကြီးမှာဘဲဖြစ်ဖြစ် နာမ်တခြား, နာမ်ရုပ်တခြား ဒီလို ခွဲရတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ နာမ်ချည့်နေလျှင်တော့ စတုဝေါကာရလဲ ရနိုင်တယ်၊ ပဉ္စဝေါကာရလဲ ရနိုင်တယ်၊ရုပ်ပါလာလျှင် စတုဝေါကာရက ရပါ့မလား(မရပါ)၊ ပဉ္စဝေါကာရသာ ရတော့မှာ (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ အရကောက်ထဲမှာတော့ ပဋိသန္ဓေကောက်တော့ ဘယ်လိုလုပ် တွေ့နေသလဲဆိုတော့ ပစ္စယုပ္ပန် အချင်းချင်းနှင့် ဟဒယဝတ္ထု ရှိတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သောလို့ နာမ်နှင့် ရုပ် တခါတည်း ပေါင်းလိုက်တော့၊ ဒီလိုဆိုလျှင် ဒီ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတရား တွေ ဟာ စတုဝေါကာရ ရပါဦးမလား (မရပါ)။

အဲဒီတော့ အရကောက်ထဲမှာ ဒီဥစ္စာက ဒီအတိုင်းရှိနေတယ်၊ ဘုန်းကြီးက တော့ မကြိုက်ဘူး၊ အစဉ်အလာအားဖြင့်လဲ ဗျာ-ဗျာမှာ နာမ်နှင့် ရုပ် တွဲပါလာ လျှင် နာမ်သီးသန့် ခွဲထုတ်တာဘဲ၊ အငယ်တုန်းကလဲ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း ဒီလိုနေ၁၊ 'မနေ့က အကြီးတုန်းကကော အချင်းချင်းအားရင်း, အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားရင်းဘဲ ခွဲရတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီနည်းလမ်း လိုက်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတော့ထည့်ထား တယ် ကိုယ့်စာအုပ်ထဲမှာ၊ အခုလဲ ထည့်ဆိုကြပါ၊ နောက်တော့ ကြိုက်လျှင် သုံး ပါ၊ မကြိုက်လျှင် မသုံးပါနှင့်။

ဘယ်လိုထည့်သင့်သလဲ၊ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အကောက်ထဲမှာ မရှိဘူး နေ၁၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ဆီက ပထမပြန်လာလျှုတဲ့ စာအုပ်ထဲကြည့်လျှင်တော့ ပြင်ထား

လျှင်တော့ မပြောတတ်ဘူး၊ ဘယ်လိုသုံးသင့်တယ်၊ အချင်းချင်းအားရင်း၊ ပြီးတော့မှ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကေ္ခနုဝီသ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတသာ ဓမ္မသာ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား-ပဋိသန္ဓေစိတ် ကေ္ခနုဝီသ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း န မက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏၊ ပစ္စည်းနှင့် ပစ္စယုပ္ပန်တရားဟာ ပြိုင်နေတယ်နော် (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းကလဲ အစိတ် အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယ ဝတ္ထု၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုဘဲ။ နံပါတ် ၃–က ရှိနေတယ်နော်၊ ဒါကြောင့် မို့လို့ ရတယ်။

အဲဒီမှာ ကရိုဏ်းပါဠိထုတ်တော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ထွက်မလဲတဲ့၊ ခုတင်က ပဝတ္တိမှာ ၇–ပစ္စည်း၊ ဒီမှာတော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ထွက်မလဲ၊ ခုတင်ကလျော့တာ ဝိပ္ပယုတ္တ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နံပါတ် ၃–တရားက ဝိပ္ပယုတ္တမှာ မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ ရှိလျှင် ဝိပ္ပယုတ္တဝင်လာပြီ၊ ဒါကြောင့် ပဋိသန္ဓေအခါ အညမည ပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဠိ၏ အရကား-တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော အညမည-က စ၍ဆိုပေါ့၊ ၈–ပစ္စည်းစလုံး ရတယ် ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

မှတ်ထားခဲ့တော့ ရုပ်သက်သက် ဖြစ်အံ့–အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား-အချင်းချင်းအား တပ်သော စိတ္တဇ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ၊ ဗာဟိရ၊ အာဟာရဇ၊ ဥတုဇ၊ အသညသတ်ကမ္မဇ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇအားဖြင့် မဟာဘုတ် ၄–ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏၊ ဥပါဒါရုပ် မရှိဘူးနော် (မှန်ပါ)။

အဗျာကတသာ ဓမ္မသာဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား-မနေ့ကတော့ မဟာဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါသို့ သွားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီနေ့ရှိသလား (မရှိပါ)၊ မဟာဘုတ် ၄–ပါး ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏-လို့ သာမညလေး ကောက်တယ်ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ကရိုဏ်းပါဠိထုတ်တော့ ဘယ်သူရနိုင်သတုန်း၊ မဟာဘုတ် ၄–ပါး၊ ဟောဒါက အလတ်ပစ္စည်းတွေမှာ ရှိရဲ့လား(မရှိပါ)၊ သူမှတပါးဘယ်မှ မရှိဘူးနော်၊ ဒါကြောင့် အညမညနှင့် အကြီး ၄–ပစ္စည်း၊ ပေါင်း ၅–ပစ္စည်း တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသောလို့ ဆိုရမယ်။

အဲဒါ ကုသလော ကုသလဿက စပြီးတော့ ဦးကောလိယ ဟောပါ။

ဦးကောလိယ။ ။ကုသလော ကုသလဿ၌ ကုသလော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တား ပုဒ်၏ အရကား—အချင်းချင်းအားတပ်သော ကုသိုလ်စိတ် စေဝီသ စေတသိက် အဋ္ဌတို့သ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား-ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ စေတသိက်အဋ္ဌတို့သ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။

အညမညပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏ အရကား–တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အညမည, သဟဇာတ, နိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ၆–ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် အညမညသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။

အကုသလော အကုသလဿ၌။ ပ ။ အညမညသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ ပဝတ္တိအခါ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား-အချင်းချင်းအားတပ်သော ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ ကြိယာ စိတ်ဝီသ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား-ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ ကြိယာစိတ်ဝီသ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။

အညမညပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏ အရကား-တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အညမည, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၇–ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အညမညသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား-အချင်းချင်းအားရင်း, အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားရင်းတပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကေူနဝီသ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း-နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန် ပုဒ်၏ အရကား-ပဋိသန္ဓေစိတ် ကေူ-နဝီသ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယ-ဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

အညမညပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား-တပြိုင်နက် ယထာ-ရဟာတပ်ကောင်းသော အညမည, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ,အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ၈-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အညမညသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။

ရုပ်သက်သက်ဖြစ်အံ့- အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား- အချင်းချင်းအားတပ်သော စိတ္တဇ, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ, ဗာဟိရ, အာဟာ-ရဇ, ဥတုဇ, အသညသတ်ကမ္မဇ,ပဝတ္တိကမ္မဇ အားဖြင့် မဟာဘုတ် ၄-ပါးပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား-မဟာဘုတ် ၄-ပါးပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

အညမညပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏ အရကား-တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အညမည, သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ၅-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အညမညသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။ဒါပါဘဲ ဘာ ခက်သလဲ၊ အဲဒီတော့ ကုသိုလ်, အကုသိုလ် ချန်ထား၊ ဗျာ-ဗျာ တခုတွင်သာ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်ဟော၊ အားလုံး ဟောစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။ဗျာ-ဗျာ-၃-ချက်ကို တခေါက်ဟောကြသည်။

သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း အရကောက်

ဆရာတော်။ ။ပြီးပြန်ရော၊ ပါဠိတော်တုန်းက အညမညပြီးတော့ ဘယ်ကို ကျော်လိုက်သတုန်း၊ (သမ္ပယုတ္တကျော်ပါတယ်)၊ ကဲ ကြည့်စမ်း၊ သုဒ္ဓသင်္ချာဘဲကြည့်[၁]၊ ဘာမှ အားမကိုးပါနှင့်၊ သုဒ္ဓသင်္ချာအားကိုးပါ။

အညမညမှာ ၁-၂-၃-လို့ သုဒ္ဓသင်္ချာ ၃-ပိုဒ်ရတယ်၊သမ္ပယုတ္တကျတော့ ၂-နှင့် ၃-ရသေးရဲ့လား (မရပါ)၊ ၁-ဘဲရတယ်။ ၁-ဆိုတော့ဘာတုန်း၊ အချင်းချင်း အားတပ်သော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊

သတိပြု နားထောင်၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ ခွဲလိုက်တော့ အချင်းချင်းအားတပ်သော ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတဲ့၊ ခုတင်က ဟောသွားတဲ့အတိုင်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အချင်းချင်းအားတပ်သော အကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးဆိုတော့ကော ခုတင်က ဟောတဲ့အတိုင်းဘဲနေ ့ (မှန်ပါ)။ အဗျာကတကျတော့လဲ ထို့အတူ အချင်းချင်းအားတပ်သော သာမညဝိပါက်

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊နှာ-၂၂၂-ရှိ သဟကြီးသတ် ပါဠိတော် သုဒ္ဓသင်္ချာ ဇယားကြည့်။

ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ခုတင်က အညမညမှာလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အကုသလဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ ပဝတ္တိအထိ လုံးဝတူ၏။

ပဋိသန္ဓေကျတော့ကော မေးတော့ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတော ကော ခန္ဓော တိဏ္ဏန္နံ ခန္ဓာနံလို့ ပဝတ္တိလိုဘဲ နာမ်ချည့်ဟောတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါ ဘယ့်နှယ်လုပ် ကောက်မလဲလို့မေးလျှင် ပဝတ္တိအတိုင်း ကောက်ရတယ်၊ ရုပ်မှ မရှိဘဲ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်တော့ကော ရုပ်မှ မပါဘဲနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ ရဦးမလား (မရပါ)၊ မရဘူး၊ ဦးကောလိယ ပဋိသန္ဓေတင် ကောက်ကြည့်စမ်း။

ဦးကောလိယ။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား-အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ စေတသိက်ပဋ္ဌိတိသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား-ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ စေတသိက်ပဋ္ဌိတိသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။

သမ္ပယုတ္တပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်း ပါဌ်၏ အရကား-တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော သမ္ပယုတ္တ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ဤ ၇-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သမ္ပယုတ္တသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။တပြိုင်နက်နော်၊ ဘာလျော့သွားတယ် (ဝိပ္ပယုတ္တလျော့ပါတယ်)၊ ဒါဘဲ ထူးတာဘဲ မှတ်ထားကြပါ၊ လွယ်လွယ်ကလေးဘဲ၊ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်အတူတူဘဲ၊ ပဝတ္တိကလဲ နာမ်ချည့်ဘဲ,ပဋိသန္ဓေကလဲ နာမ်ချည့် ဟောတယ်၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းက နာမ်ပစ္စည်း နာမ်ပစ္စယုပ္ပန် တရားမျိုးဘဲ။

ဝိပါကပစ္စည်း အရကောက်

ထားပါတော့၊ ပြီးတော့ ဘယ်ပစ္စည်းသွားတယ်၊ (ဝိပါက သွားပါတယ်)၊ ကဲ သုဒ္ဓသင်္ချာ ကြည့်စမ်း၊ နံပါတ် ၁-ကြည့်၊ မူရင်းရေးထားတဲ့အတိုင်းဘဲ

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၂၂၂-ရှိ သဟကြီးလတ် ပါဠိတော် သုဒ္ဓသင်္ချာဇယားကြည့်

အသံထွက်လာတယ်၊ သတိပြုပြီး နားထောင်၊ပါဠိတော်တုန်းက ပြောပြီးသား ကလေးတွေ နည်းနည်းပြန်ပြောနေတယ်၊ ကောက်တာ ဘာမှ မခက်ဘူး။

အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်အားရင်း တပ်သော-ဆိုတော့ အသံထွက်လာပုံက သဟကြီးနှင့် ဘာထူး သတုန်း (မထူးပါ)၊ မထူးဘူးနော် မှတ်ထားစမ်း။

အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ဝိပါက် ဆိုတဲ့စာလုံး ကလေး ၂-လုံး တိုးလာတယ်၊ တိုးလာတော့ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးထဲမှာ ဘုန်းကြီး ဘာပြောသလဲ၊ ကုသိုလ်တွေ အကုသိုလ်တွေ ကြိယာတွေ ရပါဦးမလား၊ (မရပါ ဘူး)၊ ဝိပါက်နာမ်တမျိုးရတယ်။

အဲဒီလို ပစ္စည်းတရားအနေနှင့် ဝိပါက်နာမ်တမျိုးသာ ရနေတော့ကာ နောက် ပစ္စယုပ္ပန် လှမ်းပြီး ပြန်ကြည့်လိုက်စမ်း၊ 'အချင်းချင်းအားရင်း' ဆိုရာမှာလဲဘဲ ဝိပါက်ဘဲ ဖြစ်ရတော့တယ်။

နားလည်တယ်နော်(မှန်ပါ)၊ ဆိုသွားပုံကလေး တူပေမဲ့ တရားအရ တူရဲ့ လားလို့ ကြည့်ရတယ်၊ စောစောက သဟကြီးတုန်းက အချင်းချင်းအားရင်း ဆိုတဲ့နေရာမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာတွေပါတယ်၊ အခုမရှိတော့ဘူး၊ဘယ် သူက ပြောသတုန်း၊ ပစ္စည်းက နေပြီး ပြောပေးတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ ပစ္စည်းက နေပြီးတော့ ဆုံးဖြတ်တယ်။

ထိုနည်းတူစွာ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်လို့ အသံထွက်လာပေမဲ့ စောစောက စိတ္တဇရုပ်ဟာစိတ္တဇရုပ် ၃-မျိုးရှိတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ကုသိုလ် ကြောင့်ဖြစ်တဲ စိတ္တဇရုပ်, အကုသိုလ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်, ဝိပါက်ကြိယာ ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ် ၃-မျိုးစလုံး ရနိုင်တယ်၊ အခု ရနိုင်ရဲ့လား(မရနိုင်ပါ)၊ ဘာကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်သာ ရှိရမယ်၊(ဝိပါက်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်သာ ရှိရမယ်)၊ ဝိပါက်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်သာ ရှိရတော့မယ်။

အရကောက်လဲ ကြည့်ကြ

အရကောက်လဲ ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ အင်မတန်ကြည့်သင့်တဲ့ အချိန်ပါ၊ ဆိုပြီး တာတိုင်းကို နေ့တိုင်းပြန်ဖတ်ပါ၊ ပဌမတော့ ရအောင်ရွတ်ပါ၊ ပြီးတော့ဖတ်ပါ၊ အဲဒီထဲမှာ ချိုယွင်းနေတာကလေးတွေ တွေ့ကြပါလိမ့်မယ်။

ဒီတော့ ကြည့်ရင်းမတ္တ ဒို့ သင်ခဲ့တာနှင့် မတူတာတွေတော့ ကိုယ်ပိုင်စာအုပ် ဖြစ်လျှင် ဒီနားမှာ တေးပြီးမှတ်ထား၊ဒို့ ကို ဘုန်းကြီးက ဘာပြပေးလိုက်တယ်၊ စာအုပ်ထဲက ဘယ်လိုရှိနေတယ်၊မူ-မတူတာကလေးတွေ မှတ်ထားရတယ်၊အဲဒီလို

မှတ်ထားတော့ နောင်ကြည့်တဲ့အခါကျတော့ သုံးသပ်တဲ့အခါကျတော့ ဟြော်.... ဒါတွေ ဒါတွေ ဒီလို မတူကြပါကလားဆိုတာ သိပြီးတော့ ကိုယ်လဲ ဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်ကလေးတွေ ပေါ်လာတော့ ဘယ်ဟာက သင့်တယ် တော်တယ် ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်လို့ မေးမြန်း စဉ်းစားလို့ ဆုံးဖြတ်လို့ အဲဒီလိုနေမယ်၊မကြည့်ဘဲ နေလျှင်တော့ နောင်လဲ ကြည့်တတ်မှာတောင် မဟုတ်တော့ဘူး။

အဲဒီလို တရားပေါ်လာတယ်၊ ဒါက ၁-နံပါတ်အလိုဘဲ။ ၂-နံပါတ် ဝိပါက မရှိဘူး။ နံပါတ် ၃-ကိုသွားပါ၊ ရှိရင်းစွဲက အချင်းချင်းအားတပ်သော ပစ္ဆဝေါ-ကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝိပါကက ဘာရှိသလဲ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပစ္ဆဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ နာမ်ပစ္စည်း ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်လို့၊ တဝက်သာ ကျန်တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နံပါတ် ၃-က တရားပါကလားဆိုတာ ကိုယ်က ဉာဏ်ထဲက သိပါ၊ အဲဒီလို သိပြီးတော့မှ ကောက်တော့ အင်မတန်လွယ်ပါတယ်။

သရုပ်ခွဲတော့ ဒီမှာ ဘာတွေရှိသလဲ၊ ပဝတ္တိနှင့် ပဋိသန္ဓေ ၂-မျိုးပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပဝတ္တိဖြစ်လျှင် ပါဠိတော်သရုပ် ဘယ်လိုလုပ် ခွဲမလဲ၊ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော သာမည ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး တမျိုး၊ ဝိပါက်တော့ ဝိပါက်ချည့်ဘဲ၊ သာမညဝိပါက်နှင့် ပဋိသန္ဓေ ကိစ္စတပ်တဲ့ ဝိပါက်ဘဲ ကွဲမယ်နော်(မှန်ပါ)။

နောက်တမျိုးက အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ ပဋိသန္ဓေ-ကမ္မဇရုပ်အားရင်းတပ်သော ပဋိသန္ဓေကိစ္စတပ်သော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး တမျိုး၊ သာမညဝိပါက်ဆိုတုန်းက ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသံ ရတယ်၊ ပဋိသန္ဓေကိစ္စတပ်တဲ့ ဝိပါက်ဆိုတော့ ဘယ်လောက်ကျန်တော့သတုန်း (ပဋိသန္ဓေစိတ်ကျေ့န-ဝီသကျန်ပါတယ်)၊ ၁၉-ခု ကျန်တော့တယ်၊ ထူးသွားတယ်။

အဲဒီလို ခွဲပြီးတော့ ပါဠိတော်ရွတ်တော့ သဟကြီး နံပါတ် ၇-က ဗျာ-ဗျာ အတိုင်း ရွတ်ရုံပေါ့၊ ဘာချန်မယ် ကြိယာကိုချန် ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝိပါကာဗျာ-ကတော ဧကော ခန္ဓော လို့ ဝိပါက်တင်ရတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကောက်တော့လဲ ဒီအတိုင်းဘဲပေါ့ ကြိယာမပါဘဲကောက်။

ဟောဆဲပစ္စည်း ရှောကထား

ပြီးတော့ ကရိုဏ်းပါဠိထုတ်တော့ကော ဘယ်နှယ်လုပ် ထုတ်မလဲ ခါတိုင်း ဘယ်လို ထုတ်သလဲ၊ သဟကြီးတုန်းက ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုန်း၊ တပြိုင်နက် ယထာ ရဟတပ်ကောင်းသော ဂ-ပစ္စည်း၊ အခုလဲ ဂ-ပစ္စည်းရမှာဘဲ။

အဲဒီ ကရိုဏ်းပါဌ်အရ ပစ္စည်းကလေးတွေ ထုတ်တာက အစ အရကောက်ထဲမှာ ရှေ့နောက်ပြန်နေတယ်၊ တခါတလေလဲ ဟောဆဲပစ္စည်းက ရှေ့က၊ တခါတလေလဲ မဟုတ်ဘူး၊ ဟောဆဲပစ္စည်းက နောက်မှာ ရောက်နေပြန်ရော၊ ဒေသနာက္ကမ-ပါဠိတော်အစဉ်ချတာ၊ အဲဒီမှာ ဘုန်းကြီးကတော့ ဘာလုပ်ပေးသလဲ၊ ကျိန်းသေ ဟောဆဲပစ္စည်းကို ရှေ့ကစပြီး အဆိုခိုင်းတယ်၊ အခု ဝိပါကဟောလျှင် ဂ-ပစ္စည်းပေမဲ့ ဝိပါကကို ရှေ့ဆုံးကထားပြီး ဆိုနေ၁် (မှန်ပါ)။

ဆိုရိုးကို သတိပြု

ပဋိသန္ဓေကော ဘာထူးမှာတုန်းလို့၊ ပဋိသန္ဓေအခါ နံပါတ် ၃-က တရားအတိုင်း ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား [ပဝတ္တိကို သဟအတိုင်း ကောက်ပါ၊](မှန်ပါ)။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဥ္စတိံသ၊ သတိပြုပါ ဆိုရိုးကို၊ အပေါ်တန်း[၁]က ဘာဖြစ်မယ်(အစိတ် အစိတ်)၊ အောက်တန်း[၂]ကကော (အစိတ်အပေါင်း)၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ပြီးတော့ ဟဒယဝတ္ထုရှိသလား (မရှိပါဘူး)၊ အဲဒီပါဠိတော် တရားကြည့်၊ ဒီတရားမရှိလျှင် ထည့်မဆိုနှင့်၊ ဒါကြောင့် ပစ္စည်းဘက်က ဘာတဲ့၊ အစိတ် အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား။

ပစ္စယုပ္ပန်ကြည့်၊ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား-ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝီသ, စေတသိက် ပဥ္စတိံသ။

သတိပြုကြည့်၊ အပေါ်တန်း[၃]က ဘာတုန်း၊ အစိတ်အစိတ် ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား။

ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်၊ သူလဲဘဲ ယထာရဟ ဂ-ပစ္စည်းရမယ်။

ဝိပါကဟာ ဒါဘဲမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဦးသူရိယ ဟောစမ်းပါ။

ဦးသူရိယ။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿ ပဝတ္တိအခါ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တား ပုဒ်၏ အရကား–အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံ-သ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၂၂၂-ရှိ သဟကြီးလတ် ပါဠိတော် သုဒ္ဓသင်္ချာဇယား၌ နံပါတ် ၁-အပေါ်ဆုံးအတန်း (ပစ္စည်းဘက်)။

၂။ ၎င်းဇယား၌ နံပါတ် ၃-အောက်ဆုံးအတန်း (ပစ္စည်းဘက်)။

၃။ ၎င်းဇယား၌ နံပါတ် ၁-အပေါ်ဆုံးအတန်း (ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်)။

အဗျာကတော ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား-ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ စေတသိက် အဌတိံသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ဝိပါကပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဒ်၏ အရကား– တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဝိပါက, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ၈-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိပါက-သတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား– အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား ရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ် အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား–ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။

ဝိပါကပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဒ်၏ အရကား-တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဝိပါက, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ၈-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိပါကသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိ-ဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။လွှယ်ပါတယ်၊ ဟောကြစမ်းပါ၊ အားလုံး။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ဟောကြသည်။

သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း အရကောက်

ဆရာတော်။ ။ပြီးတော့ဘာတုန်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ[၁]ပြန်ကြည့်၊ အကြီး သုဒ္ဓသင်္ချာထဲမှာ အလတ်တွေဟာ သူ့နေရာနှင့်သူ အကန့်အကန့် ရှိနေတာကို မြင်အောင် ထပ်ပြောနေတယ်။

နံပါတ် ၁-အကြောင်းမှာ ဝိပ္ပယုတ္တဖြစ်ချင်တော့ ဘယ်စာတွေ ဖျက်ပစ်မယ် (အချင်းချင်း ဖျက်ရပါမယ်)၊ အချင်းချင်းဆိုတဲ့ စကားမှန်သမျှ အကုန်လုံး ဖျက်လိုက်နော်။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊နှာ-၂၂၂-ရှိ သဟကြီးလတ် ပါဠိတော် သုဒ္ဓသင်္ချာ ဇယားကြည့်။

ဒီတော့ အချင်းချင်းဆိုတဲ့ စကားတွေ ပါမလာလို့ရှိလျှင် သတိပြု၊ ပစ္စည်းတရားက နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး, ပစ္စယုပ္ပန်တရားက ဘာရှိရမယ်၊ (စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်)၊ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တဲ့၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ရုပ်ပါလျှင် ဘုံသတ်

ဒီတော့ ဘယ့်နှယ်လုပ်ဆိုသလဲ သုဒ္ဓသချာက၊ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသချာဝါရ၌-စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး လို့ဆိုဘို့ရာမှာ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် တခါဘုံသတ်လိုက်ပြန်တယ်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ 'ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ' လို့ဘုံသတ်၊ ဘာဖြစ်လို့ 'ထည့်ထည့်ဆိုတယ်'ဆိုတာလဲ သတိထားရတယ်။

ပြီးတော့မှ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်တဲ့ နာမ်တရားတွေ ကြဉ်ပြန်တယ်၊ ဘယ်သူတွေဘဲ၊'အရူပဝိပါက် ၄-ခု, ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀, ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော'ဆိုတော့ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးမှာ စိတ် ၈၉-မဟုတ်တော့ဘူး၊ ဘယ်လောက်ကျန်တော့ သတုန်း ၇၅-ပါး ကျန်တော့တယ်၊ အဲဒီ ၇၅-ပါးသော နာမ်တရားတွေက ပစ္စည်းတရားဖြစ်လို့၊ ပစ္စယုပ္ပန်တွေကတော့ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တွေ ဖြစ်လို့။

ဒီတော့ ဒီနာမက္ခန္ဓာမှာ ရသင့်သလောက် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်ကြိယာလို့ ခွဲလိုက်တော့ ကုသိုလ်ဟာ ၂၁-နာမက္ခန္ဓာရှိတယ်၊ အကုသိုလ်ကလဲ ဒွါဒသလုံး ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဗျာကတဝိပါက်ကျတော့ ဘယ်လောက်ကျန်တော့သလဲ၊ ၃၆-ထဲမှာ ၁၄-လျော့သွားတယ်၊ ဒီတော့ ၂၂-ပါး ကျန်တော့တယ်၊ ကြိယာက မလျော့ဘူး၊ အဲဒါ ဝိပါက်စိတ် ဗာဝီသ, ကြိယာစိတ်ဝီသ ကျန်နေတယ်လို့ဆို။

ပဋိသန္ဓေအခါကျတော့ အရူပဝိပါက် ၄-ခု လျော့နေတာ မြင်တယ် မဟုတ်ဘူးလား၊ ဒီတော့ ပဋိသန္ဓေစိတ်ပေါင်း ဘယ်လောက်ကျန်မလဲ (၁၅-ပါးကျန်ပါတယ်)၊ သူ့ကို ဘာခေါ်ထားသလဲ၊ ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ၊ အခါတိုင်းလို ဧကူနဝီသ မဟုတ်ဘူးနော် (မှန်ပါ)။ ဒါကို သတိထားကြပါ၊ ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသလို့ ဖြစ်သွားတယ်။

ပြီးတော့ နံပါတ် ၃-က မူရင်းအတိုင်း ရနေတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သတိပြုနားထောင်ကြစမ်းပါ၊ အရကောက်မလို့၊ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတဲ့။

ပါဠိတော်ဇယား[၁] သွားကြည့်စမ်း၊ သချာနံပါတ် ၂-ကု-ဗျာ၊ မနေ့က ကောက်ပြီးပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းက ဘာတုန်း၊ ကုသိုလ်စိတ် ကေ-

---

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၂၂၂-ရှိ သဟကြီးလတ် ပါဠိတော် သုဒ္ဓသချာ ဇယား။

ဝိသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ကုသိုလ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်၊ ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်တော့ ဝိပ္ပယုတ္တနှင့် သဟကြီး ၄ ။

အကုသိုလ် ဒီအတိုင်းပေါ့၊ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော အကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဒီလိုမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အဗျာကတကျတော့ ပဝတ္တိဖြစ်လျှင် စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော သုဒ္ဓသဉ္ဇာ အတိုင်း ဆိုရိုးလုပ် 'ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပ ဝိပါက်လေးခု, ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀, ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော' သုဒ္ဓသဉ္ဇာအတိုင်းနော်၊ ဘာမှ မူပြောင်းမသွားနှင့်၊ ဝိပါက်စိတ်ဗာဝီသ, ကြိယာစိတ်ဝီသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာက ပစ္စည်း၊ ဝိပါက်ကြိယာသည် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်က ဘာဖြစ်မလဲ (ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ပါတယ်)။

ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်ကြည့်စမ်းပါလား၊ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရမလဲ၊ ခုတင်တုန်းက ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းရသလဲ (၅-ပစ္စည်းရပါတယ်)၊ အခု ၅-ပစ္စည်းပေါ်မှာ ဝိပါက် ပါနေတော့ ဝိပါကပစ္စည်း ယထာရဟ ရေပေဘူးလား (ရပါတယ်)၊ ဒီတော့ ဘယ်လောက်တုန်း (၆-ပစ္စည်း)၊ အညမည ရမလားလို့စဉ်းစားပါ၊ အချင်းချင်း မဟုတ်လို့ မရဘူး၊ သမ္ပယုတ္တဆိုတော့ သာပြီးဝေးသွားမှာပေါ့၊ ပဝတ္တိမှာ ၆-ပစ္စည်း။

ပဋိသန္ဓေဖြစ်အုံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ အဗျာကတော ခမ္မော ဟူသော ကတ္တား ပုဒ်၏ အရကား-ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စ ဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ၊ [အပေါ်တန်း[၁]ကလဲ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ, အောက်တန်း[၂]ကလဲ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာဘဲ မဟုတ်လား] (မှန်ပါ)။ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု၊ အစိတ်အစိတ်ရှိရဲလား (မရှိပါ)၊ မရှိဘူး နော်၊ ပါဠိတော်ကြည့်ပြီး ဆိုရိုးကို ပြင်ရတယ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း။

အဗျာကတဿ ခမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– ပဉ္စဝေါကာရ-ပဋိသန္ဓေပန္နရသ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်။

ပြန်စဉ်းစားစမ်း၊ ပစ္စည်းက ဘာရတယ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာနှင့် ဟဒယဝတ္ထု၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကတော့ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာနှင့် ကဋတ္တာရုပ်

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၂၂၂-ရှိ သဟကြီးလတ်ပါဠိတော် သုဒ္ဓသဉ္ဇာဇယား။ ပစ္စည်းဘက် အပေါ်ဆုံးအတန်းနှင့်။

၂။ ၎င်းဇယား၌ ပစ္စည်းဘက် အောက်ဆုံးအတန်း။

အစိတ်အစိတ် မရှိစေနှင့်နော်၊ ဘာဖြစ်လို့တုန်း၊ အချင်းချင်းဆိုတဲ့ အသုံး မပါဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်က ပစ္စယုပ္ပန်။

အဲဒီမှာ ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်တော့ အကြီး ၄-ပစ္စည်းရမယ် မဟုတ်လား၊ ကိုယ် တိုင်က ဘယ်သူတုန်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ဝိပါက်တွေရှိခြင်းကြောင့် ဝိပါက, အညမည မရပေဘူးလား မေးလျှင် (ရပါတယ်)၊ ဘယ်တရားကြောင့် ရမလဲမေးလျှင် နံပါတ် ၃-[၁] အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဟဒယဝတ္ထုဆိုတဲ့ တရားကြောင့် ရတယ်၊မရမှာက ဘယ်သူလဲ(သမ္ပယုတ္တ)။

ဒါကြောင့် ကု-ဗျာနှင့် အကု-ဗျာသည် ဟောပြီးသား၊ မနေ့ကပင် ဖြစ်ပါ တယ်၊ ဗျာ-ဗျာကို ပဝတ္တိနှင့် ပဋိသန္ဓေ ဦးပညာနန္ဒ ဟောစမ်း။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။ဗျာ-ဗျာ ပဝတ္တိနှင့် ပဋိသန္ဓေကို တခေါက်ဟောသည်။

ဆရာတော်။ ။ကုန်ရောပေါ့၊ အားလုံး တခေါက်ဟောကြစမ်းပါ၊ အဗျာက- တော အဗျာကတဿ။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။ ဒီလိုဆိုပါ၊ ဆိုသံ ၂-ချက် မှားနေသံကြားတယ်၊ ပဋိသန္ဓေ အခါ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား၊ 'ကဋတ္တာ ရုပ်အား တပ်သော' ဆိုတော့ အဗျူပဝိပါက် ၄-ခုလဲ မရဘူး၊ ဘုံသတ်ဘို့ မလိုဘူး၊ ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ, စေတသိက်ပဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား-ပဋ္ဌဝေါ- ကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ စေတသိက် ပဋ္ဌတိံသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ရ၏။

ကရိုဏ်းပါဌ်ကျတော့ ၇-ပစ္စည်းဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။

ပြီးသွားရော သဟာအလတ် ၄-ပစ္စည်း၊ အတူတူဘဲ ဘာမှ အကြောင်းမထူး ဘူး၊ သဟာကြီးရလျှင် ရတဲ့ပစ္စည်းတွေဘဲ၊ ကဲ ဒီနေ့ နိဿယဘက် နည်းနည်း ကူးရအောင်။

နိဿယပစ္စည်း အရကောက်

သဟဇာတနိဿယ, ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယလို့ နိဿယ ၂-မျိုးရှိရာ သဟ- ဇာတနိဿယသည် မနေ့ကဟောသော သဟဇာတအတိုင်း။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၂၂၂-ရှိ သဟကြီးလတ်ပါဌ်တော် သုဒ္ဓသင်္ချာ ဇယားဌ်အောက် ဆုံး အတန်း နံပါတ် ၃-ကြည့်။

ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ အရကောက်

ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယအတွက် ဦးပဍ္ဍင်းတို့ သရုပ်ခွဲပြီးတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာ ရေးထားတာကလေးရှိတယ်၊ ကြည့်စမ်းပါ၊ ဘာတဲ့ ဘူ သုဒ္ဓသင်္ချာက၊ ပဋ္ဌဝေါ-ကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခုကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်အား တပ်သော၊ ပစ္စယုပ္ပန်က သတ္တဝိညာဏဓာတ်ရတယ်တဲ့၊ သို့ပေမဲ့ အရူပဝိပါက် ၄-ခု မရဘူးတဲ့၊ ဘုံသတ်ထားခြင်းကြောင့်၊ ဒီ ပစ္စည်းဟာ အရူပ ၄-ဘုံ မဖြစ်ဘူး။

ပစ္စည်းတရားက ဘာတဲ့တုန်း၊ ဆဝတ္ထု၊ အဲဒါကလေးကို သုဒ္ဓသင်္ချာသရုပ်ခွဲရအောင်၊ ပါဠိတော်ဆိုပြီး ရေးခိုင်းထားတယ်၊ အပေါ်က ခေါင်းစီးတောင် 'ဝတ်ပု' လို့ ရေးလို့ ပြောတယ် မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ အဲ ရေးမထားလျှင်တော့ ရှာလို့ မတွေ့ဘူးပေါ့၊ တွေ့အောင်ရှာ၊ ပါဠိတော် သရုပ်ခွဲထားတာ မတွေ့ဘဲနှင့် ဘယ့်နှယ်လုပ် ချပေးလို့ ဖြစ်မလဲ။

ခေါင်းစီးမပါတော့ ဆေးနည်းကူးတဲ့ လူလိုပေါ့၊ ဆေးနည်းကောင်းတယ်ဆိုတိုင်း လျှောက်ပြီးကူး၊ လျှက်ဆားကို လျှက်ဆားလို့ မရေးဘူး၊ နှာကို နှာလို့ မရေးဘူး၊ ဖော်တော့ မှားပြီး ဖော်ကုန်ရော၊ တော်တော်နေတော့ နှာတွေကို လျှက်ဆားလုပ်ပြီး လျှက်ကုန်ရော၊ ဒုက္ခတွေ့ကုန်ရော- နှာခေါင်းက မချေဘူး။

တွေ့ရဲ့လား(မှန်ပါ)၊ ဘာတဲ့တုန်း သတ္တဝိညာဏဓာတ်က ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဆဝတ္ထုက ပစ္စည်း၊ ဆဝတ္ထု သရုပ်ခွဲပေးထားပုံ သတိပြုကြည့်၊ စက္ခုဝတ္ထု၊ အောက်တကြောင်းက(လ)၊ အောက်က ကာယဝတ္ထု၊ ဒီအောက်က ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း သရုပ်ခွဲပေးတယ်နော် (မှန်ပါ)။

ပစ္စယုပ္ပန် သတ္တဝိညာဏဓာတ် သရုပ်ခွဲတော့ စက္ခုစတ္ထုနှင့် တည့်တည့် အတန်းက ဘာရေးတယ် (စက္ခုဝိညာဏဓာတ် ရေးထားပါတယ်)၊ ပေယျာလအတန်းက ပေယျာလချင်းထည့်ပေး။ ကာယဝတ္ထုပစ္စည်းတန်းမှာ ပစ္စယုပ္ပန်က (ကာယ-ဝိညာဏဓာတ်)။

ဟဒယဝတ္ထုကို ပစ္စည်းထားတော့ မနောဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ်ဖြစ်မယ်၊ အဲဒီမနောဓာတ်နှင့် မနောဝိညာဏဓာတ်ကို တိကနှင့် ဝေဘန်တဲ့ အခါကျတော့ အဗျာကတတွေက စပြီးလာလို့ သုဒ္ဓသင်္ချာက ပယ်လိုက်တဲ့ အရူပဝိပါက် ၄-ခု လျော့၊ အထက်နားက ဟောပြီးသွားတဲ့ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-လျော့ဆိုတော့ ဝိပါက် ၂၂-မကျန်ဘူးလား (ကျန်ပါတယ်)။

ဒါကြောင့် ဘာရေးထားသလဲ၊ မနောဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ်လို့ လက်သည်းကွင်းပြပြီးတော့ ရှေ့နားက ဝိ ၂၂, ကြိ ၂၀-တဲ့ ဟုတ်တယ်နော် (မှန်ပါ)၊ ဝိပါက်စိတ် ဗာဝီသ, ကြိယာစိတ် ဝီသလို့ ဖြစ်ပြန်ရော။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊နှာ-၂၇၈-ရှိ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ အရကောက်ဇယားကြည့်။

ပြီးတော့ သူ့အောက်က အတန်းက ဘာတုန်း ကု ၂၁၊ ဟာဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း ထားတော့ ဟာဒယဝတ္ထုက နေပြီး ကု-ဆီကို မျဉ်းဘကြောင်းဆွဲလိုက်၊ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီအောက်က အတန်းက ဘာတဲ့တုန်း အကု ၁၂၊ ဟာဒယဝတ္ထုဘဲ ပစ္စည်းဖြစ်လို့ ဟာဒယဝတ္ထုကနေပြီး အကု-ဆီ မျဉ်းတကြောင်း ဆွဲပြတယ်၊

ဤတရားတို့သည် ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ သင်္ချာ တီဏ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဗျာကတော အဗျာကတဿ၊ ဝိပါက် ကြိယာ အထိ အဗျာကတတွေ မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန် ထား တော့ အဗျာကတော ကုသလဿ၊ ဟာဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်းလေ (မှန်ပါ)။ အကု သိုလ် ပစ္စယုပ္ပန်ထားတော့ အဗျာကတော အကုသလဿ လို့၊ သင်္ချာတီဏဘဲ ပြခဲ့ တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကဲ ဒီနေ့ အဲဒါ ကောက်မလို့။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ အရကောက်

ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ အနေအားဖြင့် ဒီအတိုင်းဘဲ၊ အဗျာကတော အဗျာ- ကတဿ၌ ပါဠိတော်ကလေး စဉ်းစားချင် စဉ်းစားဦးလေ။

> အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဿ။(လ)။ကာယာယတနံ ကာယ- ဝိညာဏဿ ဝတ္ထု ဝိပါကာဗျာကတာနံ ကိရိယာဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော—

လို့ ဒီလိုဟောထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အစဉ်အတိုင်း ကောက်မယ်။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တား ပုဒ်၏အရကား ဣန္ဒြိယတန်းက လိုဆို၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေအား တပ်သော မဇ္ဈိမာ ယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဉပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု၊ သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ, အကုန်ဆို၊ နောက်ပိတ်ဆုံး ကာယဝိညာဉ်ဒွေအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဉပါဒ်ပြိုင်သော ကာယဝတ္ထု၊ နားလည်တယ်နော် (မှန်ပါ)။ သတိပြုထားခဲ့ပါ။

ဟာဒယဝတ္ထုပစ္စည်းနှင့် ဝိပါက်ကြိယာ ပစ္စယုပ္ပန် ထားတော့မယ်လို့ ဆိုတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာက ဆိုရိုးကလေးစလိုက်၊ ပဋိသန္ဓေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပ- ဝိပါက် ၄-ခု, ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက် ဗာဝီသ၊ သူက ဝတ္ထုပုရေဇာတကိုး၊ ရှေ့နောက် ရှိရမယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘယ်လို ထည့်လိုက်တယ်၊ နောက်နောက်သော ဝိပါက် ဗာဝီသ ကြိယာ ဝီသအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူ ဉပါဒ်သော ဟာဒယ ဝတ္ထု။

မပြည့်စုံသေးဘူး၊ အနန္တရ ကာမဇောဝါရဝီထိ[၁]၊ သွားကြည့်လိုက်စမ်း၊ အစ နားက စာကလေး ၂-လုံး၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေရယ် ဘဝင်ရယ် ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဒီစာကလေး ၂-လုံး ပါအောင်ဆို။

ပြန်နားထောင်စမ်း၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခု ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-ကြဉ်သော-ဟိုမှာ ဘဝင်က ပစ္စယုပ္ပန် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ပဋ္ဌမဘဝင်အစရှိသော နောက်နောက်သော ဝိပါက် ဗာဝီသ ကြိယာဝီသအား တပ်သော ဘဝင်ဆိုတဲ့ စာလုံးကလေးကိုမှန်းပြီးဆိုနော် (မှန်ပါ)၊ ဟဒယဝတ္ထုက ဘယ်ကတုန်း၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေက မဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေး သော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။

အဲဒါ ဝတ္ထုပုရေဇာတပြီးနေပြီ၊ ပြီးနေပေမဲ့ သတိပြု၊ အရကောက်ဆရာ တော်ဘုရားကြီးက အဲဒါ ဟုတ်တယ်တဲ့၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတ အစစ်တဲ့။

ကုသလတိက်မှာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ ဒေသနာက ဝတ္ထုပုရေဇာတ ကို ခုတင်ကရွတ်ပြတဲ့အတိုင်း ဒေသနာတော် ဟောထားတယ်၊ အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓသဲ့ချာထဲမှ အာဓိ၏ သုဒ္ဓသဲ့ချာကို ပါဠိစီပြီး အရကောက်ပြီးပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာပုက ပုရေဇာတပါမယ် မဟုတ်လား၊

ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတနိဿယ အရကောက်

ဝတ္ထာခေါ်တဲ့ သုဒ္ဓသဲ့ချာအတွက် ပါဠိတော် တခါမှ မကြည့်ရသေးဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားလဲ ဟောမထားခဲ့ဘူး၊ ဟောမထားလျှင် ဒီတရားတွေ အလကား ဖြစ်ရမလားမေးလျှင် ဝတ္ထုပုရေဇာတကောက်တဲ့အခါ ထည့်ကောက် တဲ့။

နားလည်ပလား (မှန်ပါ)၊ သူ့မှာလဲ သဲ့ချာ တီကာ၊ ဗျာ-ဗျာ, ဗျာ-ကု, ဗျာ-အကုဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဒါဟာ ဝတ္ထာရမ္မဏ ထည့်ကောက်ရလိမ့်မယ်၊ ခုတင်က ဝတ္ထုပုရေဇာတအတွက်က တရားပြည့်စုံပြီနော်။

ကောက်တော့ ဘယ့်နှယ်လုပ် ကောက်မလဲ၊ နောက်နေ့ကျတော့ အဓိပ္ပါယ် ကလေး ဝတ္ထာရမ္မဏသဘော ပြောပြမယ်။

ခုတင်ကပြောတဲ့ အနန္တရကာမဇောဝါရဝီထိကလေး သတိပြုထားပေါ့၊ 'ဝတ္ထာရမ္မဏ'ဆိုတာ ဘယ်တော့ ဖြစ်တာလဲမေးလျှင် သေခါနီး ဖြစ်တာ၊ အဲဒီ အဓိပ္ပါယ်ကလေးတွေ နက်ဖြန်ခါကျတော့ သတိရကောင်းပါရဲ့ ပြောပေးမယ်။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပတ္တဲ့နှာ၊ ၃၁၉-ရှိ အနန္တရဝီထိ ပါဠိတော် အရကောက် ဇယားကြည့်။

ဒီတော့ သေခါနီးဖြစ်တဲ့ ဝီထိမျိုး၊ ဖြစ်နေတော့ အကောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရှေ့က စကားပလ္လင်ခံလိုက်တယ် ဝတ္ထုပုရေဇာတနှင့် ခွဲချင်လို့၊ မရဏာသန္နအခါ တဲ့၊ ဒီမှာလဲ သေချာပါတယ်၊ မရဏာသန္န ၃-မျိုးရှိတာဘဲ၊ ကာမဇောဝါရဝီထိမှာ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် နောက်နားက ဘာရှိသတုန်း၊အာဝဇ္ဇန်း၊ အစဉ်အတိုင်းမြင်ရဲ့ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

မရဏာသန္နအခါ ပဥ္စဝေါကာရဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ ၁၅-ခု၊ အရူပဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ-က မရဘူးနော်၊ ဘာဖြစ်လို့ မရသလဲ၊ ဟဒယဝတ္ထုနှင့် သွားရမည့်အတန်းကိုး (မှန်ပါ)။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေ၊ ကာမဇောဝါရဝီထိအတိုင်း တခြားလိုက်ရှာမနေနှင့်။

ဘာတဲ့၊ မရဏာသန္နအခါ ပဥ္စ ဝေါကာရဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ ၁၅-ခု၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေ၊ အာဝဇ္ဇန်းနောက်က ဘယ်သူရှိသလဲ (ပဥ္စဝိညာဉ်ရှိပါတယ်)၊ ပဥ္စဝိညာဉ်က သီးသန့်ဟောပြီးပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟောပြီးလျှင် သူကိုကျော်လိုက်၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေ, သန္တီရဏ ၃-ခု, ဝုဋ္ဌော, ကြိယာမရဏာသန္နဇော ၅-ချက်၊ သေခါနီးမို့လို့ ၇-ကြိမ်မရေးနှင့်၊ ၅-ကြိမ်ယူ၊ (မှန်ပါ)။ ကြိယာ မရဏာသန္နဇော ၅-ချက်၊ တဒါရုံ ကုန်သွားပြီးမဟုတ်လား၊ စုတိအားတပ်သော ဘဝင်တွေ ဘာတွေ သွားပြီးလုပ်မနေနှင့်၊ စုတိသာ ချလိုက် ကိစ္စချောပြီလို့ မှတ်ထား။

ပြန်နားထောင်စမ်း၊ ဒီဝီထိကို မျက်စိက မြင်လျှင် မခက်ဘူး၊ မမြင်လျှင် ခက်တယ်၊ မရဏာသန္နအခါ ပဥ္စဝေါကာရ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ ၁၅-ခု, အာဇ္ဇန်းဒွေ, သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေ, သန္တီရဏ ၃-ခု, ဝုဋ္ဌော,ကြိယာ မရဏာသန္နဇော ၅-ချက်,တဒါရုံ, စုတ်အားတပ်သော-ပစ္စယုပ္ပန်တွေ ရသင့်သမျှ,ဖော်ပေးတယ်နော် (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ ဝတ္ထာရမ္မဏ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း ဆိုလိုက်၊ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် ၁၇-ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားရ၏။ အပိုထည့်ကောက်တာ၊ နားလည်ရဲ့လား (မှန်ပါ)။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား–ဟိုက ဘာတွေနေသလဲ၊ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ် ၁၀-လဲ အပေါ်က ကောက်လိုပါတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခုကြဉ်သော– [ဒွေပဥ္စဝိညာဉ် ၁၀-ပြန်ဝင်လာမယ်နော်] (မှန်ပါ)။ ပဌမဘဝင်အစရှိသော ဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊(ဒွေပဥ္စဝိညာဉ် ၁၀–ပါလာတယ်၊ခုတင်တုန်းကတော့ ဗာဝီသ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ် ၁၀–ခွဲကောက်တယ်၊ အခုပေါင်းကောက်တော့ ဗာတ္တိံသ၊) ကြိယာစိတ်ဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ရေးထားတာလဲ ဒါဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြန်နားထောင်စမ်း၊ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ဗန္ဓပုဒ်၏ အရကား–ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခုကြဉ်သော ပဥ္စမဘဝင်အစရှိသော နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဗာတ္တိ သ ကြိယာစိတ်ဝိသပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိုက်းပါဌ်၏အရကား–သုဒ္ဓသချာက ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတဲ့တုန်း (၅-ပစ္စည်း ရပါတယ်)၊ မှတ်ထားနော်၊ နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

မှတ်ထားပါ၊ ပဥ္စဝတ္ထု ပစ္စည်း, ဒွေပဥ္စဝိညာဉ် ၁၀-ပစ္စယုပ္ပန် ပါနေလျှင် ဒီတရားက ဘယ်မှာ ဟောဘူးသလဲ၊ ဣန္ဒြိယမှာ ဟောတယ် မဟုတ်လား၊ စက္ခုန္ဒြိယံ စက္ခုဝိညာဏဿ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော ။ပ။ ကာယိန္ဒြိယံ ကာယဝိညာဏဿ နှင့် ဟောထားတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီ ပဥ္စဝတ္ထု-က ပစ္စည်း, ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-ပစ္စယုပ္ပန် ရှိနေခြင်းကြောင့် ဣန္ဒြိယကလဲ သူ ယထာ-ရဟ ရတယ်ဆိုတော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းဖြစ်သွားသတုန်း(၆-ပစ္စည်း ဖြစ်ပါတယ်)။

ကြပ်ကြပ်လေ့လာ သဘာဝကို၊ ပြီးတော့တခါ ခုတင်က ဘုန်းကြီးနောက်ဆုံး ပြောတဲ့ ဝတ္ထုပုရေဇတ ကောက်တဲ့ နေရာမှာ ဝတ္ထာရမ္မဏတရား ထည့်ကောက် ထားပြန်သည်၊ ဝတ္ထာရမ္မဏသုဒ္ဓသချာမှာ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက်လဲ (၆-ပစ္စည်း)၊ ၆-ပစ္စည်းက ဘယ်သူလဲ၊ ခုတင်ကမူရင်း ၅-ပစ္စည်းနှင့် အာရမ္မဏ ပစ္စည်း မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ကဲ ဒါဖြင့် အာရမ္မဏ တပစ္စည်းထပ်ပြီး တိုးလိုက်၊ ခုတင်က မူရင်းက ၅-ပစ္စည်း မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဣန္ဒြိယ တိုးလိုက်တော့ ၆-ပစ္စည်း၊ ဝတ္ထာရမ္မဏအတွက် ဘာတိုးမယ်(အာရမ္မဏပစ္စည်း)၊ ဝတ္ထာရမ္မဏမှာ ၆-ပစ္စည်းဆိုတာက ဦးပဍ္ဍင်းတို့ မူရင်း ၅-ပစ္စည်းနှင့် အာရမ္မဏကို ပြောတာ (မှန်ပါ)။ မယုံဆိုကြည့်ပါလား၊ အာရမ္မဏ, နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ အာရမ္မဏ ပိုလာတယ်။

ဒါကြောင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော နိဿယ, အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၇-ပစ္စည်း ဦးသုဇာတ ဟောစမ်းပါ။

ဦးသုဇာတ။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌(ပ)၊ နိဿယသတ္တိ ဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။စေတသိက်တွေ ဘုန်းကြီးက မထည့်ပေမဲ့ စေတသိက်တွေ ရတယ်နော်၊ အဲဒါ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ စေတသိက်ကို အသုံးချတဲ့အခါ

စာမေးပွဲ စသည်တို့ကျတော့ စေတသိက်ပါ ထည့်ပေးရတယ်၊ စိတ်ယှဉ်၊ စေတသိက်ယှဉ်ကတော့ မခက်ပါဘူး၊ ဖြေးဖြေး အားလုံး ဟောစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။အချိန်စေ့သွားပြီး တော်ကြပါဦးစို့။

ဆရာတော်။ ။နိဿယပစ္စည်း မနေ့က အဗျာကတော အဗျာကတဿ ပြောခဲ့တယ်၊ ပစ္စည်းအနေအားဖြင့် ဆဝတ္ထု၊ ပစ္စယုပ္ပန်အနေအားဖြင့် သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ အဲဒီတော့သုဒ္ဓသမ်ျာရှိတဲ့အတိုင်းပေါ့၊ ပဋိသန္ဓေ၀ါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခုကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်အား တပ်သော ဆဝတ္ထု၊ အဲဒီလိုနေတော့ သူ့သုဒ္ဓသမ်ျာပါတဲ့ ပစ္စည်းရေ အတိုင်း ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်လျှင် တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသောလို့ဆိုလျှင် သုဒ္ဓသမ်ျာပါတဲ့ ၅-ပစ္စည်းသာ ရနိုင်တယ်၊ မနေ့ကကောက်တဲ့ ဗျာ-ဗျာ မှာ(မှန်ပါ)။ ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်လျှင် တပြိုင်နက်ဆိုလျှင် သုဒ္ဓသမ်ျာ ရှိသလောက် ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ပြီးတော့မှ တပြိုင်နက် မဟုတ်ဘဲနှင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ လို့ ဆိုလာတဲ့ အချိန်ကျတော့ ပဋ္ဌဝတ္ထု ပစ္စည်း, ပဋ္ဌဝိညာဏဓာတ် ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်လို့ ဘာတိုး ရတယ်(ဣန္ဒြိယ)၊ ပြီးတော့ ဝတ္ထာရမ္မဏထည့်ကောက်ထားသဖြင့် အာရမ္မဏ တိုးတယ်။

ဝတ်ပု, ဝတ္ထာ, ပုတိ

ဒီတော့ ဒီကရိုဏ်းပါဌ်အရကောက်ကို ဒီလိုကလေး သတိပြုသင့်တယ်၊ ဒီမှာ ၇-ပစ္စည်း မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘာတရားတွေရှိလို့ ၇-ပစ္စည်းထုတ်သလဲ မေးလျှင် မူရင်းက ဘာခေါ်သလဲ ဝတ်ပု၊ ပြီးတော့ ဝတ္ထာ တရားပါတယ်၊ ပြီးတော့ ပုတိ-တရားပါတယ်၊ တရား ၃-မျိုးရှိလို့ ၇-ပစ္စည်းထွက်တာ၊ အဲဒီလို ကလေးလဲ နားလည်ထားပါ၊ ဒါ သတိပြုစရာအချက်ကလေးတွေ။

မူရင်း ဝတ်ပုဆိုတော့ ၅ ပစ္စည်း၊ ဝတ္ထာဆိုတော့ ဘာတိုးသလဲ၊ အာရမ္မဏ၊ ပုတိ ဆိုတော့ ဣန္ဒြိယတိုး၊ ဒီမှာ ဒီတရား ၃-မျိုး ရှိသကိုး၊ တနည်းပြောလျှင် သုဒ္ဓသမ်ျာ ၃-ပုဒ် တရားဝင်နေသကိုးလို့ ကိုယ်က နားလည်ရတယ်။

အခု ဒါ ပြောပြပေးနေတယ်၊ ကျန်တာကလေးကိုလဲ ဒီသဘောမျိုးကလေး တွေကိုးလို့ အကဲခတ်တတ်ပါစေ၊ ဝတ်ပု, ဝတ္ထာ, ပုတိ လို့ ဗျာ-ဗျာ-မှာ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဗျာ-ကု အရကောက်

ကဲ ဗျာ-ကု ကောက်စမ်းရအောင်၊ ပါဠိတော်တုန်းက ဘာရေးထားသတုန်း၊ ပစ္စည်းတရားက ဟဒယဝတ္ထု၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝီသ၊ အဲဒါ ဝတ္ထု-ပုရေဇာတဟာ ဒီအတိုင်းနေတာဘဲ။

အဗျာကတော ကုသလဿ-၌ အဗျာကတော ဓမ္မော-ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား ဘုံ သတ်ရတယ်၊ သုဒ္ဓသချ်ာက မှာထားတယ်၊ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝီသအားတပ်သော၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ဒါဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

သတိပြု၊ မနေ့က ဟဒယဝတ္ထုတုန်းက ဘယ်သို့ဆိုပြီးကောက်သလဲ၊ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု-လို့ ဆိုတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုဆိုသလဲမေးလျှင် သတ္တဝါတယောက်ရဲ့ ဘဝတခုအစမှာ ပဋိသန္ဓေစိတ်က ဦးစွာဖြစ်တယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီ ပဋိသန္ဓေထဲ ပါနေတဲ့ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း၊ သူ့နောက်က ပဌမဘဝင်က ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဒါကြောင့်မို့လို့ ပဋိသန္ဓေအစရှိသောလို့ ဆိုတယ်။

ဒီနေ့ ဟဒယဝတ္ထုက ဘယ်နားရောက်နေသလဲမေးလျှင် ပစ္စယုပ္ပန်က ကုသိုလ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒီ ကုသိုလ် အကုသိုလ် တရားနှစ်မျိုးတို့သည် ပဥ္စဒွါရ မနောဒွါရ နှစ်မျိုးလုံး ဘယ်ဝီထိမျိုးမှာဘဲဖြစ်ဖြစ် ကုသိုလ် အကုသိုလ် တရားတွေဟာ ဘယ်နေရာမှာ နေကြသလဲလို့ ကြည့်ရတယ်၊ တနည်း ကိစ္စသင်္ဂဟ အနေနှင့်ကြည့်လျှင် ဘာကိစ္စတပ်တဲ့တရားတွေလဲ(ဇောကိစ္စ တပ်ပါတယ်)၊ ဝီထိ ကျတော့လဲ ဇောနေရာ နေမှာပေါ့၊ ဒီတော့ သူ့ရဲ့ပစ္စည်း ဖြစ်ရမည်၊ ဟဒယဝတ္ထုက ဇောရဲ့ ရှေ့နားကရှိတဲ့စိတ်မှာ ရှိရတယ်။

ဇောကလေးရဲ့ ရှေ့နားက စိတ်ဆိုတာ ဇောရှေ့မှာ ပဥ္စဒွါရဝီထိဖြစ်လျှင် ဘာရှိသလဲ(ဝုဋ္ဌော ရှိပါတယ်)၊မနောဒွါရဝီထိဖြစ်လျှင်(မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းရှိပါတယ်)၊ အဲဒီ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့် အတူဖြစ်နေတဲ့ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း၊ မဟာကုသိုလ် အကုသိုလ်ဇောတွေက ပစ္စယုပ္ပန်။

အဲဒါကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက 'အားတပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာ-ဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု'လို့ မိန့်သည်။

မနေ့ကတော့ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ဒီနေ့တော့ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု-တဲ့၊ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုဆိုတယ်ဆိုတဲ့ ဆိုရိုး

၂၁၃၆၇

ကို နားလည်အောင် ပြောပြတာ၊ ဟဒယဝတ္ထုချင်း တူတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဆိုရိုးတူရဲ့လား(မတူပါဘူး)၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ သူတို့နေတဲ့ နေရာချင်းမှ မတူဘဲ(မှန်ပါ)။

ကုသလဿ ဓမ္မဿ-ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား ပဋိသန္ဓေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်စိတ် စေတသိက ပစ္စယုပ္ပန်တရားဆိုတော့ ဒါ ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပြီးနေတာ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတ

ပြီးနေပေမဲ့ မနေ့က ပြောခဲ့တဲ့ ဝတ္ထာရမ္မဏတရား ဒီမှာ ရှိသင့်တယ်တဲ့၊ ဝတ္ထာရမ္မဏမှာ မရဏာသန္နဇောဆိုတာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ ၃ မျိုး ရမယ်လို့ ပြောထားခဲ့တယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ပြန်ကြည့်၊ အဗျာကတော ကုသလဿ-၌ အဗျာကတော ဓမ္မော-ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား ပဋိသန္ဓေဝါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်စိတ် စေတသိကအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ဒါက ပစ္စည်းနေ၁်(မှန်ပါ)။

ကျက်တော့လဲ ရတာဘဲ၊ ရပေမယ်လို့ အခုလိုသိပြီး ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ သိပြီး ရှိအောင် လုပ်ရတယ်။

ပြီးတော့ ဝတ္ထာရမ္မဏ ကောက်ရအောင် သတိထား နားထောင်စမ်း၊ မရဏာသန္န အခါလို့ ကာလကြားနေ၁်၊ 'မရဏာသန္န အခါ ကုသိုလ် မရဏာသန္နဇော ၅-ချက်အား တပ်သော' လို့ ဒီလိုသာ ဆိုလိုက်၊ ကုသိုလ် မရဏာသန္နဇော ၅-ချက်အား တပ်သော ဆိုတော့ ခုတင်ကတော့ 'ဝတ်ပု'တုန်းကတော့ ကုသိုလ် စေတသိက ရှိတာပေါ့၊ ကုသိုလ်မရဏာသန္နဇော ဆိုတော့ ဘယ်သူတင်ရနိုင်တော့ သလဲ၊ မဟာကုသိုလ်သာ ရမယ်၊ အဲဒါကလေးတွေလဲ သတိထားပါ၊ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် ၁၇-ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။

ဘာတဲ့တုန်း၊ မရဏာသန္နအခါ ကုသိုလ်မရဏာသန္နဇော ၅-ချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် ၁၇-ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ဒါက ဘာတရားလဲ မေးလျှင် ဝတ္ထာရမ္မဏတရား၊ ပစ္စည်းတရား ပြီးရောပေါ့။

ကုလလဿ ဓမ္မဿ အရ စောစောက ဘုန်းကြီး ကောက်ပြတဲ့အတိုင်း ရှိတာကောက်၊ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပဋိသန္ဓေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နေစက်နောက်သော ကုသိုလ်စိတ် စေတသိက ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ဗျာ-အကုလဲ ဒီအတိုင် မှီးပြီး ကောက်ရမှာဘဲ။

ကဲ ကရိုဏ်းပါဠိ ထုတ်ကြည့်၊ ဝတ်ပု အနေနှင့် ဘယ်လောက်တုန်း၊ (၅- ပစ္စည်း ရပါတယ်)၊ အခု ဝတ္ထာ ထည့်ကောက်ထားတယ် မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ ဘာတိုးရမလဲ (အာရမ္မဏ တိုးရပါမယ်) ပုတိ ံတရား ရှိသလား လို့ကြည့် (မရှိပါ) မရှိလျှင် ဣန္ဒြိယ မရဘူး၊ ဒီတော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ထုတ်မလဲ (၆-ပစ္စည်း) တပြိုင်နက် မေးလျှင် ၅-ပစ္စည်း၊ တပြိုင်နက် ယထာ- ရဟ မေးလျှင် အာရမ္မဏနှင့် ၆-ပစ္စည်း။

အဲဒီလိုလဲ နားလည်ကြစမ်းပါ၊ ဂရုစိုက်ပြီး ကိုယ့်ဉာဏ်နှင့်လဲဘဲ လေ့လာ ရတယ်၊ ဘုန်းကြီးက ဒို့ကို ဘာတွေပြောပေးနေသလဲ၊ ပြီးတော့ အကောက် ထဲသွားကြည့်၊ အကောက်က ဘာတွေ ရေးထားသလဲ၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဘာတွေ မှာခဲ့သလဲ၊အခုပို့ချပေးနေတဲ့ ဘုန်းကြီးက ဒို့ကို ဘာပြောပေးနေသလဲ၊ ဒို့အသိဉာဏ်ထဲမှာ ဘာဝင်လာသလဲ၊ ဒီလိုကလေးတွေ နှိုင်းချိန်ရတယ်၊ ဒါဟာ သုဒ္ဓသချာရဲ့ ကျေးဇူးတွေဘဲ။

ဗျာ-အကု အရကောက်

ကဲ ရှေ့ဆက်ရအောင်၊ အဗျာကတော အကုသလဿ ၌ အတူတူဘဲ ဒီအတိုင်း ဘဲ၊ ခုတင်ကဘဲ ဆိုရတယ်၊ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား—ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ကဲ မရဏာသန္နအခါ အကုသိုလ် မရဏာသန္နဇော ၅ ချက်အား တပ်သော၊ အဲဒီ ဆိုရိုးကလေးတွေကတော့ ဘုန်းကြီး ပြင်ထားတာ၊ အကောက်နှင့် ယှဉ်ကြည့်လျှင် မတူတာဖြစ်လိမ့် မယ်နော်၊ သဘာဝမှာ ဒီအတိုင်း သွားရတယ်။

ဘာဖြစ်လို့ ပြင်သလဲလို့ မေးလျှင် ဟိုနေရာ တမျိုး ဒီနေရာ တမျိုး ဖြစ်နေလို့ ပုံသေကမ်းကျဖြစ်အောင် ပြင်ပေထားတယ်။

မရဏာသန္နအခါ အကုသိုလ်မရဏာသန္နဇော ၅-ချက်အား တပ်သော စုတိ စိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် ၁၇-ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရား ရ၏။

အကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား—ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

နိဿယပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်ဖြင့် ခုတင်ကလို ဉာဏ်ဝင်လိုက်စမ်း၊ မူရင်းက ဘာတုန်း၊ ဝတ်ပု နော် (မှန်ပါ)။ ဝတ္ထု ထည့်ကောက်တော့ (၆) ပစ္စည်း၊ ၆-ပစ္စည်း ဖြစ်မယ်နော်၊ မှတ်ထားစမ်း ဘုန်းကြီး ပြောပြမယ်။

ဝတ္ထုထဲ ဝတ္ထုဓိ တရားအရ တစိတ်ဝင်နေခြင်း

ပစ္စည်းတရားက ဘာလဲ၊ ဟဒယဝတ္ထု၊ မူရင်း ပြန်ချကြည့်တာနော်၊(မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားက ဘာလဲလို့ မေးလျှင် အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကြည့်ထားစမ်း မြင်အောင်။

အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓသဉ္ဇာမှာ နောက်ဆုံးအပုဒ် ဝတ္ထုဓိကြည့်၊ ဘာတဲ့တုန်း၊ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း၊ လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ၅-ချက်က ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဟုတ်ကြရဲ့လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူမရဏာသန္နဇော၅-ချက်အား တပ်သော ဆိုတော့ ဒီက ဝတ္ထုမှာ အကုသိုလ်မရဏာသန္နတွေအကုန်လုံးမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ဟိုကတော့ လောဘမူတင်ရမယ်ပြောတာ၊အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် ၁၇ ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု တဲ့၊ ဩော်–ဝတ္ထုဓိ၏ အရ-ဟာ တစိတ် ဒီအထဲရောက်နေပါကလား၊ တွေ့ရဲ့မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ ကဲ ဒါဖြင့် ဝတ္ထုဓိမှာ ပစ္စည်းရေဘယ်လောက်လဲလို့ သွားမေးစမ်း၊ (ဂ-ပစ္စည်း၊) ဂ-ပစ္စည်းဆိုတာ ခုတင်က မူရင်းရထားတဲ့ ၆-ပစ္စည်းပေါ်မှာ ဘာတက်လာသလဲမေးလျှင် အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီတော့ ဂ-ပစ္စည်းဆိုတာ ဘာတွေလဲမေးလျှင် အာ-ရမ္မဏမျိုး ဂ-ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် သတိပြုလိုက်စမ်း၊ ဗျာ-အကုမှာ ဘာတရားတွေ ဝင်နေသလဲ၊ ဝတ်ပု, ဝတ္ထု, ဝတ္ထုဓိ တရား ၃-မျိုးနော် (မှန်ပါ)။

ပေါ့ပေါ့ကလေး မမှတ်ပါနှင့်၊ ဘုန်းကြီးအခုပြောပေးနေတဲ့ စကားမျိုးတွေ၊ အင်မတန် အသုံးအနှုန်းအပြောအဆိုလဲ နည်းလို့ သေသေချာချာ ပြောနေတယ်။

တပြိုင်နက် ယထာရဟ ဂ-ပစ္စည်းထုတ်ပါ၊ အဲဒီကရိုဏ်းပါဌ်ကို ပြန်ပြီး တခေါက်နည်းနည်းပြောမယ်၊ ဗျာ-ဗျာမှာ ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်တော့ ဘာတရားရှိတဲ့ ၇-ပစ္စည်းထွက်သလဲလို့မေးလျှင် ဝတ်ပုရှိတယ်, ဝတ္ထုရှိတယ်, ပုတိ ရှိတယ် ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဗျာ-ကုမှာတော့ ဝတ်ပုရှိတယ်, ဝတ္ထုရှိတယ်၊ ၂-မျိုးနော်၊ ၆-ပစ္စည်း။ ဗျာ-အကုကျတော့ ဝတ်ပုရယ်, ဝတ္ထုရယ်, ဝတ္ထုဓိရယ် တရား ၃-မျိုးရှိတယ်။

လေ့လာတတ်စမ်းပါစေ၊ သုဒ္ဓသင်္ချာကို ဘုန်းကြီးက အကျေအညက်ခိုင်းနေတာ ဒါတွေ ချိန်ဆနိုင်အောင်လို့ ပြောတာ၊ အခုနေမှာတော့ ဘုန်းကြီးပြောပေးတဲ့ စကားတွေရဲ့ တန်ဘိုးကို အကုန်လုံး သိဦးမယ် မဟုတ်သေးဘူး၊ နောင်တချိန် ဆရာလုပ်ပို့ချရတဲ့ အချိန်မျိုးတွေကျတော့ ဝမ်းသာကြလိမ့်မယ်၊ ကြည်နူးကြလိမ့်မယ်၊ ဆရာသမားကို ကျေးဇူးတင်ကြလိမ့်မယ်၊ ဒါက ဘုန်းကြီးက လက်တွေ့ပြောတာ။

ဒီနေ့ပင် စာတစောင်ရလို့ ဒီစကားလဲ နည်းနည်းပြောပါတယ်၊ သေသေချာချာလည်း ပြောပေးနေတယ်၊ သူတို့ကြည့်ပြီးတော့ စာချနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ အမှားအမှန်လဲ ဝေဘန်လိုရပါတယ်ဆိုတာကလေးတွေ သူတို့စာထဲမှာ ပါလာလို့၊ ကိုယ့်ကိုယ်တိုင် စာချဘုန်းကြီးဖြစ်ပြီ၊ ဆရာကလေးတွေအနေနှင့်လဲ ကိုယ်စာချဆရာကလေးတွေဖြစ်ပြီဆိုတော့ ဒါကလေးတွေ လုံးစေ့ပတ်စေ့ မှတ်မိသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဟိုအချိန်ကျတော့ သိပ်ပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ရတယ်။

မှတ်ထားပါတော့၊ အဲဒါကလေး ၃-ချက် ပြီးအောင်ဆိုစမ်းပါ၊ ပြီးတော့ ဒါနှင့်စပ်တဲ့ တရား ၃-မျိုးပြောမယ်၊ ပြီးတော့လဲ မေ့မေ့သွားတယ်၊ ပြောမယ် ကြံလျှင်၊ ကဲ ဦးသုဇာတ ဟောစမ်းပါ အဗျာကတော ကုသလဿ–

ဦးသုဇာတ။ ။အဗျာကတော ကုသလဿ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်စိတ်ကေဝိသအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္နအခါ ကုသိုလ် မရဏာသန္နဇော် ၅-ချက်အားတပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသော် ၁၇-ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကုသလဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ဗဒါန်ပုဒ်၏အရကား–ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်စိတ် ကေဝိသပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

နိဿယပစ္စယေန ဟူသော ကရိဏ်းပါဌ်၏အရကား–တပ္ပိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော နိဿယ, အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ-ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် နိဿယသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

အဗျာကတော အကုသလဿ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္နအခါ အကုသိုလ်

မရဏာသန္နဇော ၅-ချက်အားတပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် ၁၇-ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား– ပဋိစ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

နိဿယပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား–တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော နိဿယ, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ဂ ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် နိဿယသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။လွယ်ပါတယ်၊ အားလုံး ဟောစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။ အခု ဦးပဋ္ဌင်းတို့ဆိုတဲ့ အရကောက်ကို ကိုယ့်ဖာသာ ကိုယ်ကျက်ယူလျှင် ၅-မိနစ်, ၁၀-မိနစ်ကျက်ရမှာ၊ ဘုန်းကြီး ပြောပေးတော့ မိနစ် ၂၅-လောက်ကြာအောင် ပြောပေးတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ လျှောက်ပြောပေးနေသလဲမေးလျှင် သဘာဝနှင့်တကွ သိပြီးဆိုတတ်လာအောင်၊ ဒါကလေးတွေ အသိအမှတ်ပြုပြီးတော့ နောင်အခါကျတော့ အခုဟာကလေးတွေကို ဩော်···· ဘာ့ကြောင့် ဒီလိုဆိုတယ်,ဘာကြောင့်ဆိုရိုးကလေးတွေ ဖြစ်တယ် ဆိုတာကလေးတွေလဲ ပေါ်လာတယ်။

နောက်သွားလို့ရှိလျှင် သဟပုရေမိဿက သွားရမှာ၊ ဒါပေမဲ့ ဒီနေရာမှာ သတိရတုန်း တခုပြောထားခဲ့မယ်၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတရယ်, ဝတ္ထာရမ္မဏရယ် ဒါအကြောင်းပြုလို့ပါ။

ဟဒယဝတ္ထု ၃-မျိုးအထူး

ဟဒယဝတ္ထု ၃-မျိုးဆိုတာ တခါတလေလဲ ဆဝါရကျမှ ပြောမိတတ်တယ်၊ အခုတော့ ဒီနေ့ သဘာရဘုန်း ဒီနေ့ပြောပေးမယ် ဟဒယဝတ္ထု ၃-မျိုးဆိုတာ မွေးတုန်းက ဆိုဘူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကလဲ မှတ်သားပြီး ရှိချင်ရှိနိုင်တယ်။

ပြီးတော့မှ အဓိပ္ပါယ်ပြောမယ်၊ ဟဒယဝတ္ထု ၃-မျိုးကို အရင်ရေးကြည့်ရအောင်၊ နံပါတ် ၁-ဟဒယဝတ္ထုက သဟဇာတဟဒယဝတ္ထု၊ နံပါတ် ၂-ဝတ္ထုပုရေဇာတဟဒယဝတ္ထု၊ နံပါတ် ၃-ခုတင်က ထည့်ကောက်တဲ့ ဝတ္ထာရမ္မဏဟဒယဝတ္ထု၊ **ယာစကြောင်းစီ ဆက်ကောက်အောက်ရေးလျှင် ပိုကောင်းတယ်။**

၁။ သဟဇာတဟဒယဝတ္ထု (ပဋိသန္ဓေအခါ ကျေးဇူးပြု၏) ။
၂။ ဝတ္ထုပုရေဇာတဟဒယဝတ္ထု (ပဝတ္တိအခါ ။) ။
၃။ ဝတ္ထာရမ္မဏဟဒယဝတ္ထု (မရဏာသန္နအခါ ။) ။

၃-မျိုးရှိတယ်၊ ၃-မျိုးစလုံး မတူကြပုံကလေးတွေကို ပြောပြမယ်၊ပဌမပြန် ကလဲ အကြီးတန်းမှာ တနှစ်မေးထားတယ်၊ ဒါကြောင့် ပြောပေးနေတယ်။

အဲဒီ ၃-မျိုးတို့တွင် ဘယ်လိုထူးသလဲလို့မေးလျှင် သတိပြုလိုက်။

၁။ သဟဇာတ ဟဒယဝတ္ထုသည် ပဋိသန္ဓေအခါမှာ ကျေးဇူးပြု၏၊ ဒါက နံပါတ် ၁-နော်။

၂-နံပါတ်က ဝတ္ထုပုရေဇာတဟဒယဝတ္ထု မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဝတ္ထုပုရေ-ဇာတ ဟဒယဝတ္ထုသည် ဆိုပြီး နောက်နားက ပဝတ္တိလို့သာ ရေး၊ ပုဒ်မကလေးပြ လိုက်၊ ပဝတ္တိအခါ ကျေးဇူးပြုတယ်။

စာရေးတာ သန့်လဲသန့်ရှင်းတယ်၊ ကိုယ့်စာကလေး ကိုယ်ပြန်ကြည့်တော့ ဩော်.... ဒီလိုကိုး ဆိုတာကလေး၊ မျက်မြင်သန့်ရှင်းတော့ ဉာဏ်လဲ တမျိုးရှင်း လာတယ်။ ဒါကြောင့် စာရေးတာ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း ရေးရတယ်။

နံပါတ် ၃-ဘာဟဒယဝတ္ထုလဲ၊ (ဝတ္ထာရမ္မဏဟဒယဝတ္ထု)၊ မရဏာသန္နအခါ ကျေးဇူးပြုတယ်။

ဒါအကျဉ်းချုပ်အဓိပ္ပါယ် ပြီးနေပြီနော် (မှန်ပါ)။အဲဒါ အကယ်၍ ပဌမပြန် စသည်တို့က ဒီအတိုင်းမေးတတ်တယ်၊မေးခဲ့လျှင် ဒီဟာ နောက်ကဟာ အဖြေ၊ ရှေ့ကဟာ အမေးဘဲ၊ ဘယ်လိုမေးနိုင်သလဲ၊ သဟဇာတ ဟဒယဝတ္ထု,ဝတ္ထုပုရေ ဇာတဟဒယဝတ္ထု, ဝတ္ထာရမ္မဏဟဒယဝတ္ထု ၃-မျိုးတို့၏ အထူးကိုရေးပါဆိုလျှင် ဘာထူးနေသလဲ၊ နောက်ကတွေ့နေပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟဇာတဟဒယ ဝတ္ထုသည် ပဋိသန္ဓေအခါ ကျေးဇူးပြု၏၊ဝတ္ထုပုရေဇာတဟဒယဝတ္ထုသည် ပဝတ္တိ အခါ ကျေးဇူးပြု၏၊ ဝတ္ထာရမ္မဏဟဒယဝတ္ထုသည် မရဏာသန္နအခါ ကျေးဇူးပြု ၏၊ ဒီလိုတွေ့ရဲ့မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးဟောတာ အကျဉ်းချုပ်၊ ဒါကိုသိထားလျှင် ပြီးရောပေါ့ အဓိပ္ပါယ်လိုအပ်တာ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်။

၁-သဟဇာတ ဟဒယဝတ္ထု

ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုဆိုတာလဲ၊ 'သဟဇာတဟဒယဝတ္ထုသည် ပဋိသန္ဓေအခါ ကျေးဇူးပြု၏' ဆိုတာ ဘယ်မှာလဲမေးလျှင် အနန္တရဝီထိ စ စခြင်း စလုံးဟာ ဘာတုန်း၊ ပဋိသန္ဓေဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

မည်သည့်သတ္တဝါဖြစ်ဖြစ် ဘဝတခုသို့ အစဆုံး ရောက်လာတဲ့အချိန်မှာ ဒီစိတ် ဖြစ်တယ်လို့ မကြာခဏပြောတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်တာနှင့် တပြိုင်နက် ထိုသတ္တဝါ သန္တာန်မှာ ဘာရုပ်တရား ဖြစ်သလဲ မေးလျှင် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ တွဲလျက်တပြိုင်နက် ဖြစ်တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြန်နားထောင်စမ်း ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်တာနှင့်တပြိုင်နက် ဘာရုပ်ဖြစ်သလဲ (ကမ္မဇရုပ်ဖြစ်ပါတယ်)၊ ဘာကမ္မဇလဲ(ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်)၊ အဲဒီပဋိသန္ဓေကမ္မဇ-ရုပ်ထဲမှာ ဟဒယဝတ္ထု မပါဘူးလား(ပါပါတယ်)၊ အဲဒီ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာက ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဥပါဒ် ဌီ ဘင် ခဏငယ် ၃-ချက်အတွင်းမှာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဘာပြောသလဲ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်တဲ့ ဟဒယ-ဝတ္ထုသည် ပစ္စည်း၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်က(ပစ္စယုပ္ပန်)။

အားလုံး နားလည်တယ်နော်၊ (မှန်ပါ)၊ ဘယ်မှာလဲမေးလျှင် ဝီထိမှာသွားကြည့်တော့ ပဌမဆုံးတွေ့တဲ့ ပဋိသန္ဓေဆိုတဲ့ စာလုံးထဲမှာ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ အဲဒါ ဘာ ဟဒယဝတ္ထုလဲမေးရင် သဟဇာတ ဟဒယဝတ္ထုခေါ်တယ်။

ပဋိသန္ဓေ, ပဝတ္တိ ယူပုံ

အထောက်အထား ပြစမ်းပါ ဆိုလို့ရှိလျှင် သဟကြီး၏ သုဒ္ဓသဉ်္ချာနံပါတ် ၃-ကို ရွတ်ကြည့်စမ်း၊ ဘာတဲ့တုန်း၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိ-သန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုတဲ့၊ အချင်းချင်း တပ်မနေဘူးလား ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း၊ ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာက ပစ္စယုပ္ပန်။

အဲဒီ ပဋိသန္ဓေစိတ်လို့ခေါ်တဲ့ စိတ္တက္ခဏ, ဥပါဒ်ဌီဘင်ခေါ်တဲ့ ခဏငယ် ၃-ချက် အတွင်းကိုသာလျှင် **အဘိဓမ္မာနည်း** အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေခေါ်တယ်၊ အဲဒီပဋိသန္ဓေက ဘင်ဆိုပြီးတဲ့နောက် ဆက်ဖြစ်တဲ့စိတ်ဟာ ဘာစိတ်တဲ့ (ဘဝင်စိတ်)၊ အဲဒီ ပဌမဘဝင်က စပြီးတော့ စုတိမတိုင်မခြင်းကို ပဝတ္တိခေါ်တယ်။

အဲဒါကို နားလည်ပါစေ၊ အများသုံးနေတဲ့ အသုံး ပဋိသန္ဓေကတော့ သုတ္တန်နည်း ခေါ်တယ်၊ အမေ့ဗိုက်ထဲ ရောက်တဲ့နေ့က စပြီး အမေက မဖွားမခြင်း အမေ့ဝမ်းထဲမှာ ကိန်းအောင်းနေသမျှကို ဘာခေါ်နေသလဲ (ပဋိသန္ဓေခေါ်ပါတယ်)၊ အဲဒါ **သုတ္တန္တိကနည်း** အားဖြင့် ခေါ်တယ်။

အမေကဖွားလို့ သားငယ်. သမီးငယ်လေးတွေ လူ့လောကထဲ စဝင်တဲ့နေ့ ကျမှ ပဝတ္တိလို့ ထင်တယ်နော်၊ အဲဒါ **သုတ္တန္တိကနည်း**။

သား၏ မျက်နှာလေးကို စတွေ့တဲ့နေ့, **သမီး၏** မျက်နှာကလေးကို စတွေ့တဲ့နေ့ အဲဒါကို လူ့လောကမှာ မျက်နှာမြင်တယ်လို့ ခေါ်တယ်၊ ထားတော့ အဲဒီနည်းဟာ **ပဝတ္တိ**။

၂-ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဟဒယဝတ္ထု

ဒီတော့ အဲဒီပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာနှင့် အတူ ဥပါဒ်နေတဲ့ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း, သူ့နောက်က ပဌမဘဝင်က ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ၎င်း ပဌမဘဝင်သည် ပဝတ္တိဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနှင့် အတူ ဥပါဒ်တဲ့ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း, ပဌမဘဝင်က ပစ္စယုပ္ပန်ထားလျှင် ဘာဟဒယဝတ္ထု ခေါ်မလဲ(ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဟဒယဝတ္ထု)၊ ဟော ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဖြစ်သွားတယ်၊ ဒီနားတင်ကပ်လျက်နေ၁်(မှန်ပါ)၊ဒီနားတင် ကပ်လျက်ကလေး ဘာစိတ္တက္ခဏ တခုမှ မခြားဘူး။

သိအောင်လုပ်ကြစမ်းပါ၊ ဝိထိစာလုံးကလေးရေးကြည့်၊ ပဝတ္တိနှင့် ပဋိသန္ဓေ ခွဲတယ်၊ အဘိဓမ္မာနည်း ပဋိသန္ဓေ, သုတ္တန်နည်း ပဋိသန္ဓေ နေနည်း ပြောတာဘဲ၊ အဲဒါကို ရှင်းအောင်လို့ ပြောတာ။

ဘာပြောတယ်၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်နေတဲ့ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း, ပဌမဘဝင် နာမက္ခန္ဓာက ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဘာတုန်း သူက ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဟဒယဝတ္ထု။

သွားရော မသေမခြင်း၊ ဟိုတုန်းက ပုရေဇာတတုန်းက ပြောတယ်မဟုတ်လား၊ ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်တဲ့ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း၊ နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာတွေက ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဒါကဘာတုန်း၊ ဝတ္ထု ပုရေဇာတတွေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကဲ ထားပါဦး၊ မနေ့ကတင် ဦးပဉ္စင်းတို့ ကောက်သွားတဲ့ ဗျာ-ဗျာ ကောက်တော့ ဆိုရိုးကြည့်စမ်း၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခု, ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-ကြဉ်သော ပဌမဘဝင် အစရှိသော နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော၊ အဲဒီ ဝိထိ လက်ညှိုးထိုးပြခဲ့ပေါ့၊ ဟဒယဝတ္ထုကျတော့ ဘယ့်နှယ်ဆိုတယ်၊ ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုတဲ့၊ ပဝတ္တိကို ကျေးဇူးပြုနေတာလေ(မှန်ပါ)။

အခု ၂-မျိုး နားလည်ပြီနေ၁်၊ သဟဇာတ ဟဒယဝတ္ထု, ဝတ္ထုပုရေဇာတ-ဟဒယဝတ္ထု (မှန်ပါ)။

၃-ဝတ္ထာရမ္မဏ ဟဒယဝတ္ထု

ဝတ္ထာရမ္မဏဟဒယဝတ္ထု ဘယ်မှာလဲ၊ နံပါတ် ၃-မှာ ပါနေတယ် မဟုတ်လား၊ ဘာတဲ့တုန်း၊ မရဏာသန္နအခါ ကျေးဇူးပြုတယ်လို့ ပြောတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိနှင့်နားထောင်၊ သင်္ဂိုဟ်ကို ပြန်ပြောနေရတယ်၊ သင်္ဂိုဟ်တုန်းက လော့လာထားဘူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုလျှင် အခုဘုန်းကြီးပြောနေတဲ့ စကားက အင်မတန် နားထောင်လို့ ကောင်းတယ်။

စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက်ခန့်ကို သေခါနီးဆိုခြင်း

မရဏာသန္နဆိုတာ ဘာပြောတာလဲ၊ မရဏ အာသန္န=သေခါနီးလို့ပြောတယ် မဟုတ်လား၊ ဘယ်လောက်သေခါနီးရမလဲလို့ မေးလျှင် သတိပြု ပဉ္စဒွါရ **တဝီထိစာလောက် သေခါနီး ရတယ်**။

မှတ်ထားကြစမ်းပါ ဒီအသုံး၊ ဘုန်းကြီးသုံးနှုန်းပြီး ပြောနေတာတွေဟာ ကိုယ့်ဉာဏ်ထဲမှာ စဉ်းစားထားလို့ရတဲ့ စကားလုံးကလေးတွေဘဲ၊ သေခါနီးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်က ဘယ်လောက်နီးရမလဲမေးလျှင် ပဉ္စဒွါရဝီထိ **တဝီထိစာလောက်နီး** ရမယ်။

အင်မတန် အသုံးအနှုန်းနည်းတာကလေး ဘုန်းကြီးပြောတယ်၊ ပဉ္စဒွါရဝီထိ တဝီထိစာဆိုတာ **အတိမဟန္တာရုံဝီထိမှာ** စိတ္တက္ခဏပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိရသတုန်း၊ ၁၇-ချက်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ခဏငယ်ပေါင်း ၅၁-ချက်ရှိတယ်၊ ဒီလိုနော်၊ ဒါဟာ ဦးပဉ္စင်းတို့ နားလည်းထားတယ်၊ အဲဒီစကားပေါ် ပြန်ထိုင်မလို့။

ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ဆိုတာ ကမ္မဇရုပ်ကေန်မဟုတ်ဘူးလား၊ "တတ္ထ ဟဒယ-ဣန္ဒြိယရူပါနိ ကမ္မဇာနေဝ"လို့ ဧဝသဒ္ဒါနှင့်လာတယ်၊ ကမ္မဇရုပ်ကေန် ဟဒယ-ဝတ္ထုဆိုတဲ့ရုပ်ဟာ ကမ္မဇရုပ်မျိုးထဲမှာသာ ရှိတာ၊ စိတ်, ဥတု, အာဟာရထဲမှာ ဟဒယဝတ္ထု မရှိဘူး။

ကမ္မဇရုပ်ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံ

ဒီတော့ အဲဒီဟဒယဝတ္ထု၏ တည်ရာဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရုပ်က ဘယ်က စဖြစ်လာသလဲလို့ မေးတော့ ဟိုတုန်းက ဘာပြောသလဲ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဥပါဒ်တာနှင့် တပြိုင်နက် ကမ္မဇရုပ်က စပြီး ဥပါဒ်တယ်လို့ မပြောဘူးလား (ပြော ပါတယ်)၊ သူ၏ သက်တမ်း ဘယ်လောက်ရှည်သလဲလို့ မေးလျှင်ကော ခုတင်တုန်းက ပြောခဲ့တယ်၊ ပဉ္စဒွါရတဝီထိစာ သက်တမ်းရှိတယ်၊ ပဉ္စဒွါရတဝီထိစာဆိုတော့ စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက်ရှိရတယ်။

ဒါ့ကြောင့် နာမ်သက် ရုပ်သက်နှစ်မျိုးတို့တွင် နာမ်သက်သည် တို၏၊ ရုပ်သက်သည် ရှည်၏၊ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နာမ်သက်သည် စိတ္တက္ခဏ ၁-ချက် ခဏငယ် ၃-ချက်မျှသာ ရှိ၍ ရုပ်သက်သည် စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက် ခဏငယ် ၅၁-ချက် ရှည်၏။

အဲဒီလို ပဋိသန္ဓေကနေပြီး စဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရုပ်ဟာ အခုပြောတဲ့ ပဉ္စဒွါရတဝီထိစာလို့ခေါ်တဲ့ စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက်ကြာတော့ သူချုပ်ကရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ပြီးတော့ နောက်ထပ်ဖြစ်, နောက်ထပ်ဖြစ်, စိတ္တက္ခဏတိုင်းမှာ လိုက်ဖြစ်နေတာ၊ ဘယ်လိုဘဲဖြစ်ဖြစ် ၁၇-ချက်ခန့်ကြာလျှင် ချုပ်တာဘဲ။

ဒီတော့ သတိပြုကြစမ်း၊ ဖြစ်ချုပ် ဖြစ်ချုပ် ဖြစ်ချုပ်နှင့်သွားနေတဲ့ ကမ္မဇရုပ် နောက်ပိတ်ဆုံး ဘယ်အချိန်မှာ အပြီးသတ်ချုပ်သလဲ၊ ဒါသိရမယ်နော် (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ဘယ်မှာသွားပြီး ချုပ်သလဲလို့ မေးတော့ အရှင်အနုရုဒ္ဓါက ဘာပြောသလဲ၊ သုဒ္ဓသချာ ဆရာတော်ကြီးများ သုံးနှုန်းထားပုံကလေးတွေနှင့် ယှဉ်ကြည့်။

စုတိစိတ္တောပရိသတ္တရသမစိတ္တဿ ဌိတိကာလ မုပါဒါယ ကမ္မဇရူပါနိ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ဘာပြောသလဲ၊ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် ၁၇-ချက်မြောက်သော စိတ်၏ ဌီခဏမှစ၍ ကမ္မဇရုပ်တွေ အသစ်မဖြစ်တော့ပြီ၊ ဘယ်သူ သေသေ သေချင်တဲ့ သူသေ အဲဒီ သေတဲ့စိတ်ကို စုတိ၊ စုတိက နောက်ပြန်ဆုတ်ကြည့်။ ၁၇-ချက်ဆိုတာ စောစောက ဘုန်းကြီး ဘာပြောသလဲ၊ ပဥ္စဒွါရ တဝီထိစာလောက်လို့ ပြောတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ အဲဒီကစပြီး မဖြစ်တော့ဘူး ကမ္မဇရုပ်။

ဌီကစ၍ အသစ်မဖြစ်တော့ ဥပါဒ်တုန်းကတော့ ဖြင်ပျက်ရှိနေတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဒီတော့ ရှင်အနုရုဒ္ဓါက ဘာပြောသလဲ။

ပုရေတရမုပ္ပန္နာနိ စ စုတိစိတ္တသမကာလမေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ။

ရှေးကဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရုပ်ဟောင်းတွေကောလို့ မေးလျှင် ထိုသူသေတဲ့ အချိန်မှာ ပြိုင်ကူသေကြတာဘဲတဲ့၊ စုတိစိတ်နှင့် ပြိုင်ပြီး ချုပ်တယ်၊ စုတိစိတ္တသမကာလ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ စုတိခေါ်တဲ့စိတ်လဲ ဥပါဒ်ဌီဘင်လို့လဲ ခေါ်လိုက်ရော ကမ္မဇရုပ်တွေလဲ မျိုးပြုတ်ကရော။

ဒီတော့ စုတိမတိုင်မီ ပဉ္စဒွါရတဝီထိစာခန့်က ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဟဒယဝတ္ထုသည် ပစ္စည်းဖြစ်ရလျှင် ရှေ့စိတ်ပစ္စည်း, နောက်စိတ်ပစ္စယုပ္ပန်အနေအားဖြင့် ကို ၁၇-ချက်နောက်ဆုတ် တချက်ဖြုတ်လိုက်တော့ ၁၆-ချက် စိတ်သည်သာလျှင် ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်နိုင်တော့မယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ၁၇-ချက်ဆုတ်တယ်လေ။

ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတနိဿယအဝိပ္ပယုတ်

ဒီတော့ ၁၇-ချက်ရဲ့ ဥပါဒ်က ဖြစ်တဲ့ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း, နောက်ပြန် ဆုတ်လိုက်လို့ ၁၆-ချက် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်ထားလျှင် ဘာတုန်း၊ ဒါဟာ ဝတ္ထု ပုရေဇာတရှိသေးတယ်၊ ဒီနောက် ဟဒယဝတ္ထုရှိသေးရဲ့လား(မရှိပါ)၊ မရှိတော့ ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲတဲ့၊ ထိုထို နာမက္ခန္ဓာ ၁၆-ကြိမ်နောင် ဆက်ဖြစ်နေတဲ့ နာမ် တရားတွေဟာ ဒီဝတ္ထုပုရေဇာတအမှီမရလို့ရှိလျှင် ဖြစ်နိုင်ပါဦးမလား၊ အရှင် အနုရုဒ္ဓါစသော အဘိဓမ္မာဆရာတော်ကြီးတွေကလဲ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော နာမ်တရားတို့သည် ပကိဏ်းပိုင်း ဝတ္ထုသင်္ဂဟမှာ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်နေသော နာမ်တရားအစုတို့သည် ဝတ္ထုရုပ်ကို မှီရမှ ဖြစ်ကြ၏၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အခု သူတို့မှာ မှီစရာဝတ္ထုရုပ် ရှိကြရဲ့လား(မရှိပါ)၊ မရှိဘဲနှင့် ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်နေသလဲလို့မေးလျှင် သတိပြု၊ ခုတင်က ပြောတဲ့ ဝတ္ထာရမ္မဏဆိုတာ အဲဒါတဲ့။

နောက်ဆုံးပိတ်ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရုပ်၊ ၁၇-ချက်မြောက်မှာ ပေါ်လာတဲ့ ကမ္မဇရုပ်၊ ထိုကမ္မဇရုပ်ထဲမှာပါတဲ့ ဟဒယဝတ္ထုက စကားမပြောသော်လဲ ပြောသည့်အနေ အားဖြင့် ငါ၏သက်တမ်း ဒီမှာ နောက်ဆုံးဖြစ်ပြီ၊ ကြွင်းသော နာမ်ခန္ဓာလို့ ခေါ်တဲ့ တရားတို့သည် ရှေ့စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်တဲ့ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း, နောက်စိတ် နာမက္ခန္ဓာတွေက ပစ္စယုပ္ပန်အနေအားဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ သတ္တိ အားဖြင့် မလိုက်နိုင်တော့ဘူး၊ ကဲ ၁၇-ကြိမ်ကျအောင်ဖြစ်တော့ ဖြစ်ချေကြ တော့၊ ဒီကနေပြီး အာရုံဖြစ်သောအားဖြင့်ဘဲ ကျေးဇူးပြုလိုက်တော့မယ်လို့၊ ကိုယ်တိုင်တော့ မပါဘူးလေ၊ ရှေ့ဆက်ပြီးတော့ မလိုက်နိုင်တော့ဘူး၊ ဒီက မျှော်ကြည့်လိုက်တော့မပေါ့ သွားပေတော့ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်မျိုးပေါ့(မှန်ပါ)။

အဲဒါကြောင့် ဘာတုန်း၊ ဝတ္ထု+အာရမ္မဏ+ပုရေဇာတ+နိဿယ၊ ဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ အာရမ္မဏ၊ အာရုံဖြစ်သောအားဖြင့်။ ပုရေ၊ ရှေ့နားက။ ဇာတ၊ ဖြစ်လျက်။ နိဿယ၊ မှီရာတခု အားကိုးပြုသောအနေအားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုလိုက်တဲ့ တရားမျိုးတဲ့။

မရဏာသန္နခေါ်တာ အဲဒါကိုခေါ်တာ၊ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက ဘာစကား စပြောသလဲ၊ မရဏာသန္န ဆိုတာ ဘာခေါ်တာလဲ၊ သေခါနီးကို ခေါ်တယ်၊ ဘုန်းကြီးပြောတဲ့စကား အကျဉ်းပြန်ချုပ် ပြောတာနော်၊ သေခါနီးက ဘယ်လောက်နီးရမလဲလို့ မေးတော့ ပဋ္ဌာန်ရ တစိတ္တက္ခဏလောက် နီးရမယ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ အဲဒီ တစိတ္တက္ခဏရဲ့အစက ဖြစ်တဲ့ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း၊ နောက်နောက် ဖြစ်ပေါ်နေကြတဲ့ ၁၆-၁၅ အစရှိတဲ့ နာမက္ခန္ဓာတွေက ပစ္စယုပ္ပန်တဲ့။

ဒါကြောင့် သုဒ္ဓသင်္ချာက ဘာတဲ့တုန်း၊ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် ၁၇-ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ဘာလဲ ဒါဟာ ဝတ္ထာရမ္မဏ အပြည့်အစုံခေါ်နေ၁်၊ ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတနိဿယ၊ ဝတ္ထု+အာရမ္မဏပုဒ်ဖြတ်ပြီးတော့ ဝတ္ထု=ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်၊ အာရမ္မဏ=(ခုတင်က အဓိပ္ပါယ်ပြောပေးပြီးပြီနော်၊)ကိုယ်တိုင်မပါ အာရုံပြုကာမျှဖြင့်၊ ပုရေ=ရှေးနားက၊ ဇာတ=ဖြစ်လျက်၊ နိဿယ=မှီရာအနေအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုလိုက်တဲ့ တရားမျိုးတဲ့။

သိပ်ကောင်းပါတယ် မှတ်ကားစပ်းပါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အနေအားဖြင့်လဲ အပြောအဆို နည်းတယ်၊ စာအုပ်စာတမ်းအနေအားဖြင့်လဲ အရေးအမှတ် နည်းကြပါတယ်။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးဝါဒ

ဒီနေရာမှာ—လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အယူအဆ ဝါဒတမျိုးကိုတော့ ထုတ်ပြကြဦးစို့ရဲ့။

ရှေးရှေး အဘိဓမ္မာဘက်ဆိုင်ရာ ညဝါအကျော် ဆရာတော်ဘုရားကြီးတွေက ဒီ ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတကို မရဏာသန္နအခါမှာသာ ရနိုင်တယ်လို့ ကျမ်းဂန်ရေးသားရာမှာရော, စာပေပို့ချရာမှာရော ရေးသား ပို့ချ မိန့်မှာတော်မူခဲ့ကြပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒီလစ်ဘွဲ့ဂုဏ်ထူးပညာကျော်ဖြစ်တော်မူတဲ့ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ "ပရမတ္ထဒီပနီဋီကာသစ်"မှာတော့—

> "ဝတ္ထာဝတာ ဣမဿ ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတနိဿယဿ ဝိဓာနဿ ပကတိကာလေပိ လဗ္ဘမာနတာ သာဓိတာ ဟောတီတိ"

ဟူ၍ရင်း၊

> "အပိစ သဗ္ဗံ ပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တနော ရူပကာယံ အာရဗ္ဘ ရူပံ မေ အနိစ္စန္တိ ဝါ တော် မမာတိ ဝါ သမနုပဿန္တာနံ အဇ္ဈတ္တရူပေသု ဣဒံ နာမရူပံ တဿ စိတ္တဿ အာရမ္မဏံ န ဟောတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အာရမ္မဏဘူတေသု ပန တေသု ကိဉ္စိ အာရမ္မဏ မတ္တံ၊ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ၊ ကိဉ္စိ ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတံ ဟောတီတိ သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ"

ဟူ၍ရင်း—

မိန့်တော်မူသောကြောင့် ဒီဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတနိဿယဟာ မရဏာသန္နအခါကာလမှာသာ ရနိုင်သည်မဟုတ်ပါဘူးတဲ့၊ ပကတိကာလ ရိုးရိုး အချိန်သမယတွေမှာလဲ ရနိုင်ပါတယ်လို့ လယ်တီ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဝါဒတမျိုး မှတ်ကြ

ရပြန်တာပေါ့၊ ဗဟုသုတ ရကြလေအောင် ထည့်သွင်း ပြောကြားပါတယ်၊ လေ့လာ မှတ်သား ဗဟုသုတ တိုးပွါးအောင် ကြိုးစားကြပါ။

သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက အရကောက်

၃-ဝတ္ထုာရမ္မဏ ဟဒယဝတ္ထုမှာဘဲ ထားခဲ့စို့၊ ရှေ့ဆက်ပြီး အရကောက်ကလေး တိုးရအောင် နိဿယမကုန်သေးဘူး၊ ဘာကျန်သလဲ သဟပုရေမိဿက တဲ့။

သုဒ္ဓသင်္ချာက ဘာတဲ့တုန်း၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေကာလ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ, ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ, စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ, ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပါဠိတော်က ဘာတုန်း၊ ကုသလော ဧကော ခန္ဓော စ ဝတ္ထု စ(က ပစ္စည်း) တိဏ္ဏန္နံ ခန္ဓာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဒီလို ဟောခဲ့တယ်နော်၊ တယော ခန္ဓာ စ ဝတ္ထု စ ဧကဿ ခန္ဓဿ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဒွေ ခန္ဓာ စ ဝတ္ထု စ ဒွိန္နံ ခန္ဓာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော လို့။ အကု-ဒီအတိုင်း ဟောတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြု နားထောင်စမ်း၊ သူနှင့် စပ်တဲ့ အဝိပ္ပါယ်တွေ ပါဠိတော်တုန်းက ပြောပြီးပါပြီ၊ ဒီနေ့ အရကောက်ကော့ ဘယ်လိုကောက်မလဲ တဲ့၊ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ကျက်ထားတဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း ကောက်၊ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် ခွဲလိုက်ရုံဘဲ မဟုတ်လား။

ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ ၌ ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား— ဆိုပြီးတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း ဆိုပါ၊ ဦးပညာနန္ဒ ကောက်စမ်း။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ ၌ ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား—အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေကာလ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ, အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား—ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

နိဿယပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏ အရကား — တပ်ပိုင်နက် တပ်ကောင်းသော နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ၃-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် နိဿယသတ္တိ ဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။သုဒ္ဓသင်္ချာ အံကိုက်ဘဲ မဟုတ်လား။ (မှန်ပါ)။ ရှေ့ဆက်ဆိုပါ၊ အကုသလာဗျာကတော အကုသလဿ — အကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား — အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ပဝတ္တိကာလ ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ စေတသိက် သတ္တဝီသ, အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝတ္ထု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား — အကုသိုလ် စိတ် ဒွါဒသ, စေတသိက်သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

နိဿယပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏ အရကား — တပ်ပိုင်နက် တပ်ကောင်းသော နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ၃-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် နိဿယသတ္တိ ဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်းပေနော်၊ ဘာမှ မထူးဘူး ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်၊ ပစ္စယုပ္ပန်မှာ အချင်းချင်း နေရာမှာ ကုသိုလ်ဖြစ်လဲ ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံ ဆိုတယ်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်လဲ အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ, စေတသိက်သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ်လို့ ဆိုတယ်၊ ဒါကလေးဘဲ အားလုံးတူတယ်၊ ကရိုဏ်းပါဌ်လဲ အတူတူဘဲ၊ တပ်ပိုင်နက် ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဖြေးဖြေး အားလုံး ဟောစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ, အကုသလာဗျာကတော အကုသလဿ တခေါက်ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။နိဿယ ပြီးသွားရော၊ ပြီးတော့ ဥပနိဿယ မဟုတ်လား အကောက်တွေလဲ တော်တော် ပြီးနေပြီနော်၊ သတိပြုထားကြ။

ဥပနိဿယပစ္စည်း အရကောက်

ဥပနိဿယသည် ပါဠိတော်တုန်းက ပြောခဲ့တယ်မဟုတ်လား၊ ဘယ်နှစ်မျိုး ရှိသလဲ (၃-မျိုး ရှိပါတယ်)၊ အာရမ္မဏူပနိဿယ, အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ လို့ ၃-မျိုး ရှိတယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်၊ အာရမ္မဏူပနိဿယသည် ပါဠိတော်,

အရကောက် ဘာနှင့် တူကြတယ် (အာရမ္မဏ ဓိပတိနှင့် တူပါတယ်)၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပါဠိတော်, အရကောက် တူတူဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အနန္တရူပနိဿယသည် အနန္တရနှင့် တူလိမ့်မယ်တဲ့၊ အနန္တရက ပါဠိတော်နှင့် ဆိုရိုးတော့ ပြထားတယ်၊ မကောက်ရသေးဘူးပေါ့၊ ဒီနေ့ ပကတူပနိဿယ ကောက်ရအောင်။

ဘာဇယားမှ မရှိဘူး မရှာနှင့်၊ ရှေးတုန်းက စာအုပ်တွေများ ကူးပြီးလျှင်တော့ ရှိမယ်၊ ရှေးတုန်းကတော့ ဇယားကလေး ရေးပေးတယ်၊ အခု ဇယားထက်ကောင်းတာ ပြောပေးမယ်၊ ဇယားထက် ကောင်းပြီးတော့ သေချာတာ နေရာတကာလဲ သုံးရတဲ့စကားနှင့် ပြောပေးမယ်၊ အရကောက်တွေလဲရ, သဘာဝလဲသိ, အားလုံးသော နေရာတွေမှာလဲ လိုက်သုံးလို့ ရပါတယ်၊ ပကတူပနိဿယ အရကောက်ဆိုပြီး ခေါင်းစီးတပ်ထား။

ပကတူပနိဿယ အရကောက်

နံပါတ် ၁၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကုသိုလ်ဖြစ်လျှင် ပစ္စည်းကုသိုလ်မှ အရဟတ္တမဂ်, ပစ္စည်းအဗျာကတမှ အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်၍ကောက်။

တကြောင်းတည်းနှင့် မဆန့်လို့ ၂-ကြောင်း သုံးလျှင်လဲ ၂-ကြောင်းနေပစေ၊ ထိပ်က ဆက်မရေးနှင့် နောက်ဟကြောင်းရေးရတယ်။

နံပါတ် ၂၊ ပစ္စယုပ္ပန် အကုသိုလ်ဖြစ်လျှင် ပစ္စည်း လောကီတရားကိုသာ ကောက်။

နံပါတ် ၃၊ ပစ္စယုပ္ပန် အဗျာကတဖြစ်လျှင် ပစ္စည်းရသင့်သမျှ အကုန်ကောက်။ သို့ပေမဲ့ ရသင့်သမျှဆိုတာက ဆဝါရနှင့် ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ရည်ညွှန်းထားတာ။

အဲဒါအရကောက်ဘဲ၊ အဲဒါ စာအုပ်ထဲ ရေးထားရုံလောက်နဲ့တော့ မဖြစ်ဘူးနော်၊ ဥပလက္ခိတံ-မှတ်လိုက်ရ၏-ဟု ဆိုလျှင်တော့ စာအုပ်မည်းရုံ ရှိတာဘဲ၊ ဥပဓာရိတံ- ကျက်ထားလိုက်ရ၏-ထိအောင် ရအောင်ကျက်ထားကြပါ၊ ဒီတော့မှ သေတပန်သက်ဆုံး သုံးမကုန်တဲ့ အရကောက်ဖြစ်မယ်၊ အရကောက်ထဲများ သွားကြည့်လျှင် မနည်းဘူး၊ ဟိုနားကျော်ရ ဒီနားကျော်ရနှင့် ရှာလိုက်ရတာ၊ အဓိပ္ပါယ်တွေကို ဆရာတော်ကြီးက ကြားညှပ်မှာတော်မူသေးတယ်။

အဲသည်လို စဉ်းစားတော့ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ပကတူပသုဒ္ဓသချာမှာ-ဗလဝဖြစ်သော စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ-ပစ္စည်းက ဒီလိုလား (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်က စိတ်နှင့် စေတသိက်၊ ဤတရားတို့သည် ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ သချာနဝ၊ပစ္စည်းရေ(၁)ဟူသည်တည်း၊ နဝ-က အာရမ္မဏနှင့် အတူတူဘဲ။

ကုပဒ ၃-ချက်

စဉ်းစဉ်းစားစား နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အကုသလဿ, ကုသလော အဗျာကတဿ၊ ၁-နံပါတ်အချက် ပစ္စယုပ္ပန်က ကုသိုလ် မဟုတ်ဘူးလား (မှန်ပါ)။ ၂-နံပါတ် ပစ္စယုပ္ပန်က အကုသိုလ်၊ ၃-နံပါတ် ပစ္စယုပ္ပန်က အဗျာကတ၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကဲစဉ်းစားကြည့်စမ်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် ကုသိုလ်ဖြစ်လျှင် ပစ္စည်းကုသိုလ်က ဘာကြဉ် ခိုင်းသတဲ့(အရဟတ္တမဂ်)၊ ဒါဖြင့် ရှင်းနေပြီးပေါ့၊ ကုသလော ကုသလဿ ကုသ-လော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား-ပစ္စည်းက ဘာကြဉ်ကောက်မလဲ၊ (အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်ရပါတယ်)၊ အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်တော့ ကုသိုလ် ၂၀-ဘဲ ကျန်တယ် ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန် ကုသိုလ်ကတော့ ကုသိုလ် ၔကဝီသဘဲ ရတယ်၊ ကရိုဏ်းပါဠိကတော့ တပစ္စည်းသာ ထုတ်လိုက်တော့ ဥပနိဿယပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဠိ၏ အရကား-ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းသာ ရ၏၊ လွယ်ပါတယ်။

နံပါတ် ၂-ကျတော့ ပစ္စယုပ္ပန်က ဘာဖြစ်လာတယ် (အကုသိုလ် ဒွါဒသဖြစ်လာပါတယ်)၊ ပစ္စယုပ္ပန် အကုသိုလ်ဖြစ်လျှင် ပစ္စည်း ဘာအထား ခိုင်းသလဲ (လောကီတရား)၊ လောကီတရားဆိုလျှင် ဒီနေရာမှာ ဘာကောက်မလဲ (လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ)၊ ဒါပါဘဲ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကတော့ အကုသိုလ် ဒွါဒသ မလွယ်ဘူးလား။ ဒါဟာ ဝါရတိုင်း ဝါရဝိုင်း ဒီအတိုင်းနော် (မှန်ပါ)။

နံပါတ် ၃-ကျတော့ ပစ္စယုပ္ပန်က အဗျာကတဆို၊ အဗျာကတ ဖြစ်လျှင် ပစ္စည်း ဘယ်လောက်ကောက်မလဲ(အကုန်ကောက်ရပါမယ်)၊ ပစ္စယုပ္ပန် အဗျာကတဖြစ်လျှင် ဘာတဲ့တုန်း ရေးထားတာက၊ (ရသင့်သမျှ အကုန်ကောက်ရပါမယ်)။

ဒီတော့ ဘယ့်နှယ်လုပ် ကောက်မလဲ၊ ကုသလော အဗျာကတဿ ကုသလော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရ- ရသင့်သလောက်ဆိုတော့ ကုသိုလ် ဘယ်လောက်ရှိသတုန်း (ၔကဝီသ) အကုန်ကောက်ပါ၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ဝိပါက် စိတ်ဆတ္တိံသ ကြိယာစိတ်ဝီသကောက်။

အဲဒီမှာတော့ ကရိုဏ်းပါဠိကို သတိထားစမ်း၊ နားလည်အောင် ပြောပေးမယ်၊ ကု-ဗျာလို့ ဖြစ်နေတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ကုထဲမှာ မဂ် ၄-ခုပါသလား (ပါပါတယ်)၊ ဗျာမှာကော့ ဖိုလ် ၄-ခု မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ဗလဝ-ကမ္မသုဒ္ဓသဉ်ျာမှာ ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သောကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာလို့ မဆိုဘူးလား (ဆိုပါတယ်)၊ ဆိုလျှင် ဥပနိဿယအပြင် ကမ္မပစ္စည်းမဝင် နိုင်ဘူးလား (ဝင်နိုင်ပါတယ်)။

ပြီးတော့ အနန္တရကမ္မဆိုတာလဲ မဂ်ပစ္စည်း, ဖိုလ်ပစ္စယုပ္ပန် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါဖြင့်လျှင် အနန္တရကမ္မမှာ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ (၆-ပစ္စည်း)၊ အဲဒီ ကု-ဗျာမှာ ၆-ပစ္စည်းထုတ်ပါ၊ ယထာရဟာနော် (မှန်ပါ)။

၁ နှင့် ၂၊ ကု-ကု နှင့် ကု-အကုက ကရိုဏ်းပါဠိအရ တပစ္စည်းသာထုတ်၊ ကု-ဗျာမှာ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းထုတ်မယ် (၆-ပစ္စည်း)။

ဘုန်းကြီးဆီမှာ ရှိတဲ့ အရကောက်စာအုပ်မှာတော့ ဒီနေရာမှာ ၁-ပစ္စည်းဘဲရှိတယ်၊၆-ပစ္စည်း ရထိုက်တယ်၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ အကောက်စာအုပ်ကြည့်စမ်း။

ဦးပဥ္စင်းတို့ သုဒ္ဓသချာက ဒီလိုဆိုထားတယ်ထင်တယ် ပစ္စည်းကို၊ 'ဗလဝဖြစ်သော'လို့ ပါတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းကောက်လျှင် ဗလဝဖြစ်သောလို့ဆို ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကုသလော ကုသလဿ၁ ကုသလော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား-ဗလဝဖြစ်သော အရပဟတ္တမဂ်ကြဉ် ကုသိုလ်ဝီသလို့ဆိုပြီးကောက် ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်ကတော့ ဆိုရန်မလိုပါဘူး၊ ဦးသူရိယ ဆိုစမ်းပါ။

ဦးသူရိယ။ ။ကုသလော ကုသလဿ၊ ကုသလော အကုသလဿ၊ ကုသလော အဗျာကတဿ အရ တခေါက်စီဆိုသည်။

အကုပဒ ၃-ချက်

ဆရာတော်။ ။ကု ၃-ချက်ပြီးပြီ၊ သတိပြု၊ အကု ၃-ချက်ကျတော့ အကုသလော အကုသလဿ, အကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အဗျာကတဿလို့ ဒီလိုမလာဘူးလား (မှန်ပါ)။

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ လွယ်ပါတယ်၊ ပစ္စည်းပဒက အကုသိုလ် ဖြစ်နေတော့ ခုတင်ကပြောတဲ့ မှာကမ်း ၃-မျိုးတို့ကြောင့် ပစ္စယုပ္ပန်အကုသိုလ်ဖြစ်လို့ ခွဲဘို့လိုသေးသလား (မလိုပါ)၊ နို့....ဒီအကုသိုလ်ပစ္စည်းထဲကကော အရပဟတ္တမဂ်ကြဉ်ဘို့ လိုသေးသလား (မလိုပါ)။

ဒါကြောင့် ၃-ပဒလုံးရဲ ပစ္စည်းတရားဟာ အကုသိုလ်ဒွါဒသချည့်ဘဲ၊ ပစ္စယုပ္ပန် အနေအားဖြင့် ကြည့်လျှင်လဲ အကုသလော အကုသလဿဆိုလျှင် ပစ္စယုပ္ပန် အကုသိုလ်ဒွါဒသဘဲ၊ ကုသလဿ ဆိုလျှင်လဲ ကုသိုလ်စိတ်ကောဝီသဘဲ၊ အဗျာကတဿ ဆိုလျှင်လဲ ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ, ကြိယာစိတ်ဝီသ အကုဒ္ဓ ရရမယ်နော်၊ ဘာမှ စီစစ်ဖွယ် မလိုဘူးတဲ့၊ အကုပဒ ၃-ချက်။

ကရိုဏ်း ပါဠိ အနေနှင့်ကြည့်လျှင်တော့ သတိပြု၊ ပဌမအချက်, ဒုတိယအချက် အကုသလော အကုသလဿ, အကုသလော ကုသလဿ ခုတင်ကလိုဘဲ

ကပစ္စည်းထုတ်ပါနော် (မှန်ပါ)။ အကုသလော အဗျာကတသာ ဖြစ်ခဲ့အုံ၊ ဗလဝကမ္မ ပါမလာဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ဥပနိဿယ,ကမ္မ ၂-ပစ္စယသတ္တိ တို့တွင်လို့ ဆိုပြီးထုတ်၊အကု-ဗျာမှာ ၂-ပစ္စည်း၊ ကု-ဗျာမှာ ၆-ပစ္စည်း၊ နားလည် ပလား (မှန်ပါ)။

ဗလဝဖြစ်သော-ဝိသေသနပုဒ် ထည့်ရကြောင်း

ပြီးတော့ သတိထားရန် တချက်က ပစ္စည်းကောက်တဲ့အခါမှာ ကုသလ ပဒတုန်းက ဘယ်လိုဆိုပြီး ကောက်တယ်၊ 'ဗလဝဖြစ်သော'–လို့ ဒီဟာကလေး ထည့်တယ်မဟုတ်လား၊ ဝိသေသနပုဒ်ကလေး (မှန်ပါ)။ ဘာဖြစ်လို့ထည့်ထား သလဲလို့မေးဘော့ ပါဠိတော်သင်တဲ့ အချိန်တုန်းက ဥပနိဿယ ၃-မျိုးပြောတဲ့ အခါမှာ ပကတိဥပနိဿယ-လို့ ဒီလိုပြောတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ဥပနိဿယ မှာပါတဲ့ ဥပသည် ဘယ်အနက်ရှိသလဲလို့ ဟိုတချိန်က ပြောခဲ့တာ ဘာလဲ ဗလဝတ္ထ၊ နိဿယ-မှီရာအဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတယ်၊ ဥပသဒ္ဒါကလေးပိုလာလို့၊ ထိုဥပ-ခေါ်တဲ့ ဥပသာရပုဒ်ကလေးဟာ ဘယ်အနက်ကို သိစေသလဲမေးတော့၊ အာဘုသော နိဿယော ဥပနိဿယော'-လို့ ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အားရှိအားမဲ့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် မှီနိုင်တဲ့သဘောမျိုးကို အာဘုသ+နိဿယ= ဥပနိဿယလို့ခေါ်တယ်၊ အဲဒီ ဥပ-သဒ္ဒါသည် ဗလဝတ္ထ-အားကြီးသောအနက်ကို ဟောခြင်းကြောင့် 'ဗလဝဖြစ်သော'လို့ ပစ္စည်းကောက်တုန်းက ထည့်တယ်မ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အကုသိုလ်မှာ ဗလဝ ဒုဗ္ဗလ

နားလည်အောင် နားထောင်ကြပါ၊ အကုပဒ ၃-ချက်ကျတော့ ဒီလိုဘဲ ထည့်ရမလားလို့ မေးတော့ မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ အကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဗလဝတင် မကဘူးတဲ့၊ ဒုဗ္ဗလ ပါ ရနိုင်တယ်တဲ့၊ ဒါကြောင့် 'ဗလဝ, ဒုဗ္ဗလ ဖြစ်သော'လို့ ၃-ချက်စလုံးမှာ ထည့်ဆိုပါနော်။

ကုသိုလ်တုန်းကတော့ ဘာဖြစ်သော(ဗလဝဖြစ်သော)၊ အကုသိုလ်ကျတော့ ကော(ဗလဝ, ဒုဗ္ဗလ ဖြစ်သော)။

အကုသိုလ်ကို ယယ်ယယ်ကြီးကြီး မထိမဲ့မြင် မပြုရ

ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ ကုသိုလ်နည်းတူပင် ဗလဝဖြစ်သော မဟုတ်ဘဲနှင့်။ အရ ကောက်ထဲမှာ ဒုဗ္ဗလ ကမ္မကိလေသာ၏ အဋ္ဌကထာ အကိုးကလေး ရေးထား လိမ့်မယ်၊ ကြည့်စမ်း။

ကမ္မကိလေသာ ဟိ ဗလဝန္တောပိ ဒုဗ္ဗလာပိ
ဗလဝကာရဏံ ဟောန္တိယေဝ ။

ဟိ=သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကမ္မကိလေသာ၊ ကံကိလေသာ ခေါ်ဆိုရတဲ့ အကုသိုလ်တရားမျိုးတို့သည်။ ဗလဝန္တောပိ၊ အားရှိသည်လည်း ဖြစ်ပစေ။ ဒုဗ္ဗလာပိ၊ အားနည်းသည်ပင်လျှင် ဖြစ်ပစေ။ ဗလဝကာရဏံ၊ အားကြီးသော အကြောင်းသည်။ ဟောန္တိယေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

အကုသိုလ်လို့ခေါ်တဲ့ လောဘ ဒေါသ မောဟ တရား ၃-မျိုးကို သေးသေးကလေး ငယ်ငယ်ကလေး နည်းနည်းကလေးရယ်လို့ မထီမဲ့မြင် မပြုရဘူးတဲ့၊ အင်မတန်မှ အားရှိပြီး ကြီးပွါးလွယ်တဲ့ သတ္တိရှိတယ်တဲ့။

ငယ်သော မြေပွေးကလေးသည် ပြင်းပြသော အဆိပ်ပါလာ၏၊ မြေပွေးဟာ မြေပွေးဘဲ၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ် ကိုက်လျှင် ဒုက္ခပေးမှာချည့်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မကောင်းကျိုးကိုပေးမှာ။ အကုသိုလ်လဲ ထိုနည်းတူစွာဘဲ။

ထိုနည်းတူစွာ သေးငယ်သော မီးပွါးကလေးသည်ပင်လျှင် အိမ်တဆောင်၊ ကျောင်းတဆောင်ကို လောင်ကျွမ်းစေနိုင်၏၊ တမြို့လုံး တရွာလုံးကို လောင်ကျွမ်းစေနိုင်၏။

သေးသေးကလေး မဟုတ်လား မီးပွါးကလေးကတော့၊ မီးရထား ခုတ်သွားလျှင် ထင်းမီးသွေးလိုးပြီး ခုတ်တဲ့ မီးရထားတွေတုန်းက အခုတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ဆီနှင့် ပေါင်းတယ် ပြောတယ်၊ မီးရထားခေါင်းတွဲ ခေါင်းတိုင်က နေပြီးတော့ မီးပွါးကလေးလွင့်တာနှင့် ကျောက်ဆည်မြို့ တော်တော်ကြီး နှစ်နာခဲ့ဘူးတယ်၊ တော်တော်ကလေး ကြာသွားပြီ၊ အချိန်ကတော့ ကြာသွားပါပြီ။

မီးပွါးကလေးကြောင့် ဘယ်လောက် ဒုက္ခပေးသလဲ၊ များစွာသော အိမ်ခြေရာခြေတွေ မီးလောင်ခံရတယ်၊ မီးပွါးကလေး တပွါးတည်းကျတာ။

အကုသိုလ်တရားဆိုတာ ဒီအတိုင်းဘဲတဲ့၊ သေးတယ် ငယ်တယ်လို့ မယူဆရဘူး၊ အကုသိုလ်တရားဆိုတာ သေးသေးကလေးက ခဏခြင်း ကြီးမားလာတတ်တယ်။

ကိုယ့်သန္တာန်မှာရှိတဲ့ လောဘကို ဒီ လောဘကလေးလောက်တော့ ကိစ္စ မရှိပါဘူးလို့ လက်ခံထား၊ တော်တော်နေ တစတစ ကြီးပွါးလာတတ်တယ်၊ လောဘနီယအာရုံနှင့် တွေ့တဲ့အခါမှာ ကိုယ့်သန္တာန်မှာရှိတဲ့ လောဘကလေးကို

၁။ ပဋ္ဌာပကရဏအဋ္ဌကထာ၊ နှာ-၄၄၆။

ပြန်ပြန်သိမ်းဆည်းပစ်ရတယ်၊ ဒီအာရုံကို အမှတ်မထင် စွဲလမ်းမိလို့ရှိလျှင် ဟို အာရမ္မဏဓိပတိတုန်းက ဘုန်းကြီးပြောသလို အဿာဒေတိက အဘိနန္ဒတိ ဖြစ်တယ်၊ အဘိနန္ဒတိက ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖြစ်တယ်၊ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖြစ်တယ်၊ ဒါဟာ လောဘကြီးပွါးလာတာ၊ ဟုတ်ကဲ့ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် လက်မခံပါနှင့်။

ဝါလဂ္ဂမတ္တံ ပါပဿ၊ အဗ္ဘာ မတ္တံဝ ခါယတိ [၁]။

အကုသိုလ်နှင့်စပ်ပြီးတော့ ဟောတဲ့ ဒေသနာတော်၊ ကောင်းကင်မှာ တက်နေတဲ့ တိမ်တိုက်ဟာ ကြက်မတဝတ်စာလောက် ကြည့်လိုက်လို့ မြင်ရင်း မတ္တ-တော်တော်နေတော့ ကြက်မတဝတ်စာလောက်ကလေးက နေပြီး စိတ်တောင်းလောက် ဖြစ်တယ်၊ တင်းတောင်းလောက် ဖြစ်တယ်၊ တော်တော်နေတော့ အိမ်လောက် ကျောင်းလောက်ဖြစ်တယ်၊ တော်တော်နေတော့ တကောင်းကင်လုံးဖုံးတယ်၊ အဲဒီ ကောင်းကင်မှာရှိတဲ့ တိမ်တိုက်ထက် သတ္တဝါသန္တာန်မှာ ဖြစ်တဲ့ အကုသိုလ်က မြန်တယ်တဲ့။

သိလွယ်အောင် ကြက်မတဝတ်စာလို့ပြောတာ၊ စာကတော့ ဝါလဂ္ဂမတ္တတဲ့၊ အပ်ဖျားတထောက်စာ, သားမြီးဖျားတထောက်စာရှိတဲ့ တိမ်တိုက်ကလေးကဲ့သို့ ဘဲတဲ့။

ဒါကြောင့် အကုသလပဒ ခေါ်လျှင် ပစ္စည်းကို ဘယ်လို အခေါ်ခိုင်းတယ်၊ 'ဗလဝ ဒုဗ္ဗလ ဖြစ်သော'လို့ ပြင်ပြီး ဆိုပါတဲ့ အကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောစမ်း၊ အကုသလော အကုသလဿ။

ဦးဉာဏဝရ။ ။အကုသလော အကုသလဿ, အကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ တခေါက်ဟောသည်။

ဗျာပဒ ၃-ချက်

ဆရာတော်။ ။ပြီးတော့ ဗျာ ၃-ချက် သတိနှင့် နားထောင်၊ ပစ္စည်း ဗလဝ ဖြစ်သောဘဲ၊ ဗျာ-ဗျာ ဖြစ်တော့ ပစ္စယုပ္ပန်က အဗျာကတဘဲ ဖြစ်နေတော့ ပစ္စည်းအဗျာကတ ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ဘဲကောက် ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်က ဝိပါက်ကြိယာတင် ကောက်၊ ပစ္စည်းက ရုပ်ပါလာပြီနော်။

၁။ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ဂန္ဓတ္ထေနသုတ်၊ နှာ-၂၀၆။ ထေရဂါထာ၊ နှာ-၃၁၄၊၃၄၅။ ဇာတကပါဠိတော်၊ ပ-တွဲ၊ သိဃံပုပ္ဖဇာတ်၊ နှာ-၁၅၂။

ဗျာ-ကု ကျတော့ ပစ္စယုပ္ပန်ကုသိုလ် ဖြစ်လာတော့ ဘာကြည့်မလဲတဲ့(အရဟတ္တဖိုလ် ကြည့်ရပါမယ်)၊ ဗလဝ ဖြစ်သော **အရဟတ္တဖိုလ်** ကြည့်သော ပိပါက်စိတ်ပဉ္စ-တိံသ, ကြိယာစိတ် ဝီသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ, ရုပ် အဋ္ဌဝီသက ပစ္စည်းတရား၊ ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝီသက ပစ္စယုပ္ပန်၊ ကရိုဏ်း တ-ပစ္စည်းစီသာ ထုတ်။

ဗျာ-အကု ဖြစ်လျှင် ပစ္စည်းမှာ ဝိပါက်တွေ ဘာရမလဲ (လောကီဝိပါက်-ဗာတ္တိံသ) လောကီတင် ရမယ်နော်၊ဗလဝ ဖြစ်သော လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ ကြိယာစိတ် ဝီသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ, ရုပ် အဋ္ဌဝီသက ပစ္စည်းတရား၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသက ပစ္စယုပ္ပန်တရား၊ ကရိုဏ်း **တ**-ပစ္စည်းသာထုတ်။ဥိးကောလိယ ဟောစမ်း။

ဥိးကောလိယ။ ။ဗျာပဒ ၃-ချက် တခေါက်ဟောသည်။

အာရမ္မဏပစ္စည်း အရကောက်

ဆရာတော်။ ။ပကတူပနိဿယ ကုန်ရော၊ဒီနေ့ အာရမ္မဏ အရကောက်ဧယား ဆိုတာ ကြည့်ဖတ်ရအောင်၊ ကုန်ခါနီးနေပြီနော်၊ အမှတ်တမဲ့ လုပ်မနေနှင့်၊ နည်းနည်းခြင်းကလေး ခွဲပြီး ကျက်ရအောင်လို့၊ ဒီနေ့ နည်းနည်းစပြီး ပြပေးမလို့၊ အချိန်အားလျော်စွာ အဲဒီဧယားကြီး ကုန်သွားပြီဆိုတော့ နည်းနည်းခြင်း နည်းနည်းခြင်း ကျက်ဘို့ရာ ပိုင်းပြီး ပေးမလို့၊ များတာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ ရအောင် ကျက်ခဲ့၊ ပြီးပြီ ဆိုတော့ ပဋ္ဌာန်းမှာလဲ သုံးလို့ရတယ်၊သင်္ဂြိုလ်အာရမ္မဏသင်္ဂဟ အနေနှင့်လဲ သရုပ်ခွဲပေးဦးမယ်၊ သင်္ဂြိုဟ်ပါ ကျေးဇူးပြုရအောင်၊ အဲဒါ မေ့နေလျှင်တော့ မတတ်နိုင်ဘူး၊ တွေ့ကြရဲ့လား အာရမ္မဏ အရကောက် ဧယားတဲ့။

အာရမ္မဏ အရကောက် ဧယား ရှင်းချက်

သတိပြုကြည့် ရေးထားပုံနှင့် စာဖတ်မှု၊ အလယ်ခေါင်က အထက်အောက် ပေါက် မျဉ်းတကြောင်း ဆွဲချထားတယ်၊ ရှေ့ပိုင်းက အစက ပစ္စည်းတရားတွေ့၊ နောက်ပိုင်းက ပစ္စယုပ္ပန် တရားတွေ၊ ဒါကြောင့် အပေါ်ဆုံး အတန်းမှာ 'ပစ္စည်း အာရုံ' လို့ ရေးထားရဲ့လား၊ (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်က 'အာရမ္မဏိက'၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အာရုံဆိုတာ ပစ္စည်း, ပစ္စည်းဆိုတာ အာရုံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဆိုတာ အာရမ္မဏိက, အာရမ္မဏိက ဆိုတာ ပစ္စယုပ္ပန်။

ကောင်းပြီ၊ ပစ္စည်းအာရုံဘက်က ဘာတွေရေးထားသလဲ၊ သတိပြုကြည့်၊ ပဌမဆုံး တွေ့တဲ့ အကြောင်းလေ၊ ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ၊ (ပေယျာလ) ထိုးပြီးတော့ ပစ္စုပ္ပန် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ဒါ ပစ္စည်းဘက်က၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်က ရေးထားပုံ သတိပြုကြည့်၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေ၊ (ပေယျာလ) ကာယဝိညာဉ်ဒွေ။

ဘာမှ မခက်ဘူး၊ သိပြီးသား တရားတွေ၊ ဒီနေ့ ဖတ်ဖြစ်ရုံကလေး ပြောမှာ၊ နက်ဖြန်ခါ, နောက်နေ့တွေကျတော့ အဓိပ္ပါယ်ကလေးတွေပါ ပြောပေးမယ်။

ဒုတိယ အကြောင်းမှာ ပစ္စည်းက ပစ္စုပ္ပန် ပဉ္စာရုံ၊ ပစ္စယုပ္ပန် တရားက ဘာတဲ့တုန်း (မနောဓာတ် ၃-ခု)၊ နံပါတ် ၂-အကြောင်းနော် (မှန်ပါ)။

နံပါတ် ၃-အကြောင်း ကြည့်စမ်း၊ ပစ္စည်းတရားက ကာမ ၅၄, စေတသိက် ၅၂, ရုပ် ၂၈- ဒီလို ရေးထားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဆိုနေကျအတိုင်း ကာမစိတ် စတုပညာသ,စေတသိက် ဒွေပညာသ, ရုပ် အဋ္ဌဝီသ လို့ ဆိုပေါ့၊ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ အလယ်ခေါင်မှာ

၆-ဂဏန်းကလေး ရေထားသလား(မှန်ပါ)။အာရုံ ၆-ပါးလို့ ပြတာ၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ဘာတွေရှိသလဲ၊ တဒါရုံ ကောဒသ, ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ၁၂-ခု ရှိတယ်၊

အဲဒီတွင် ပိုင်းထားစမ်း ခဏ၊ သတိပြုကြည့်၊ ပဋ္ဌာန်းအနေနှင့် ကြည့်တော့ ပစ္စယုပ္ပန်က စပြီး ဆိုရတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အပေါ်ဆုံးတန်း အတွက် စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေ အားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ။

ကျက်ခဲ့ကြနော်၊ နားထောင်ကောင်းရုံ လုပ်မနေကြနှင့်၊ အစဉ်အတိုင်း ပေယျာလကို ဖေါ်ပြီးထည့်၊ သောတဝိညာဉ်ဒွေအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဒါရုံ၊ ပစ္စုပ္ပန်လို့ ထည့်ပေးနော် (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ ဘာတုန်း၊ ဃာနဝိညာဉ် ဒွေအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ဂန္ဓာရုံ၊ ဇိဝှါဝိညာဉ်ဒွေအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရသာရုံ၊ ကာယဝိညာဉ်ဒွေအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ဒါဟာ ပဌမ တကြောင်းအတွက် ပြီးရော။

ဒုတိယ အကြောင်း ကြည့်စမ်း၊ မနောဓာတ် ၃-ခုအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ပဥ္စာရုံ။

တတိယအကြောင်းကြည့်စမ်း၊ တဒါရုံ ကောဒသ, ဟသိတုပ္ပါဒ်အား တပ်သော ကာမစိတ် စတုပညာသ, စေတသိက်ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော 'ဟု ဆိုအပ်သော' ဆိုတာကလေးထည့်လိုက်နော် (မှန်ပါ)။ သူတို့က စကားဖြည့်, စကားပြေခေါ်တယ်၊ 'ဟု ဆိုအပ်သော, ဘာသော-ညာသော' ဆိုတာကလေးတွေဟာ၊ ဘာတဲ့....ကာမစိတ် စတုပညာသ စေတသိက် ဒွေ ပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး တဲ့၊ ၆-ဂဏန်းကလေးက။

၃-ကြောင်း ပြီးသွားပြီ မဟုတ်လား၊ ဦးပဏ္ဍိစ ဖတ်စမ်း။

ဦးပဏ္ဍိစ။ ။တခေါက်ပြန်ဖတ်သည်။

ဆရာတော်။ ။စာ ၃-ကြောင်း ပြီးသွားပြီ၊ နောက်ထပ် ၃-ကြောင်းဆက်ကြ ဦးစို့၊ မများပါဘူး၊ စာကလေး ၆-ကြောင်း ကျောင်းပြန်ရင်းကျက်တောင် လမ်းတွင်ရနိုင်တယ်။

စတုတ္ထအကြောင်းကြည့်စမ်း၊ အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ, မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် ဂ-ခုအားတပ်သော၊ ပစ္စယုပ္ပန် ဒါဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းဘက်က ကြည့်စမ်း၊ လောကီစိတ် ကောသိတိ, စေတသိက် ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး၊ ရှိတဲ့အတိုင်း ကျက်ထားပါ ကျေနေအောင် (မှန်ပါ)။

ပဉ္စမအကြောင်းကြည့်၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုအား တပ်သော၊ ပစ္စည်းဘက် ဘာတွေရှိသလဲ၊ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်

သော စိတ် ၈၇-ခု, စေတသိက် ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ ဘာပိုလာသတုန်း (နိဗ္ဗာန် ပိုလာပါတယ်)၊ နိဗ္ဗာန်, ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး။

နောက်ဆုံးအကြောင်း ဘာတဲ့တုန်း၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မဟာကြိယာဉာဏ-သမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုအားတပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်, စေတသိက်ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်, ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး။

အဲဒီထိအောင် ကျက်ခဲ့ရမယ်၊ ဦးဉာဏ ဖတ်စမ်း၊ ၄-နံပါတ်အကြောင်းက စ၍။

ဦးဉာဏ။ ။တခေါက်ပြန်ဖတ်သည်။

ဆရာတော်။ ။အစက နေပြီ အားလုံး တခေါက်ပြန်ဖတ်ကြပါ။

သံဃာတော်များ။ ။၁-နံပါတ်အကြောင်းက စ၍ ပြန်ဖတ်သည်။

ဆရာတော်။ ။ကဲ-တော်ကြဦးစို့။

ပုရေဇာတ အရကောက်

မနေ့က ဘာပြီးခဲ့သလဲ၊ ဥပနိဿယပြီးခဲ့တယ်၊ ဒီနေ့ ပုရေဇာတပြောရမယ်၊ ပုရေဇာတပစ္စည်းမှာ အာရမ္မဏပုရေဇာတတမျိုး, ဝတ္ထုပုရေဇာတတမျိုးလို့ ၂-မျိုးရှိတယ်။

အာရမ္မဏပုရေဇာတ အရကောက်

အာရမ္မဏပုရေဇာတကို သုဒ္ဓသင်္ချာကို ပါဠိတော်ဟုန်းက သရုပ်ခွဲထားတာ ရှိလိမ့်မယ်၊ အဲဒါကလေးကို အရင်ကြည့်။

သူ့သုဒ္ဓသင်္ချာက ဘာတဲ့တုန်း၊ ကာမစိတ်စတုပညာသ, ဒိဗ္ဗစက္ခု,ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်အားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ မှတ်ထားရတယ်၊ သူနှင့်ဘဲ ပါဠိတော်လုပ်ထားတာ။

ဒီတော့ နိပ္ဖန္နရုပ်တွေ သရုပ်ခွဲတယ်၊ သရုပ်ခွဲတော့ ၁၁-မျိုးထွက်လာတယ်၊ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ လို့ ၅-မျိုး၊ ရူပ သဒ္ဒ ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ လို့ ၅-မျိုး၊ ဟဒယဝတ္ထုလို့ တမျိုး၊ ပေါင်း ၁၁-မျိုး၊ ပါဠိတော်သရုပ်ခွဲပေးထားတယ်၊ ပစ္စည်းပေါ့၊ ရုပ်တွေချည့်ဘဲ။

ပစ္စယုပ္ပန်ကြည့်တော့ ကာမ ၅၄-မှ ပစ္စည်းက အဗျာကတဖြစ်နေလို့ အဗျာကတထိုက်တဲ့ တရားကို အရင်ထုတ်တော့ ကာမ ၅၄-ထဲက ကာမဝိပါက် ဘယ်လောက်ထွက်လာသလဲ၊ (၂၃-ထွက်ပါတယ်)၊ ကာမဝိပါက် ၂၃, ကာမကြိယာ ၁၁၊ သူ့နောက်က တခါ ကြိယာအဘိညာဉ် တဲ့၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဒီကာမ ၅၄-ထဲက တခါ ကုသိုလ်ရှာတော့ အောက်တန်း[၁] က ဘာရေးထားသလဲ၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခုနှင့် ကုသိုလ်အဘိညာဉ်။

ဧင်းကာမ ၅၄-ထဲမှာ အကုသိုလ်ရှာတော့ အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ရှိတယ်။

ပစ္စည်းက ရှုပ်ဖြစ်နေတော့ အဗျာကတော၊ ပစ္စယုပ္ပန် ဝိပါက်ကြိယာ အဗျာကတဿ၊ ကုသိုလ်သွားတော့ ကုသလဿ၊ အကုသိုလ်သွားတော့ အကုသလဿ။

ဒီတရားကြည့်ပြီး ဒ္ဒိပါဠိတော်စီလာခဲ့ပါသလားလို့ ပြန်ပြီး သတိရကြပါ။

ဒီတော့ ဒီကနေပြီးတော့ အကျဉ်းကြည့်လို့ရှိလျှင် ဒီအတိုင်း ရတယ် အကျဉ်းကောက်ဘဲ၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿ-၌ အဗျာကတော ဓမ္မော-ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား–ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏၊ အကျဉ်းချည့်နော်(မှန်ပါ)။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား–ကာမဝိပါက် တေဝီသ, ကာမကြိယာ ဧကာဒသ, ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ကြိယာ အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ဒါက ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်။

အဗျာကတော ကုသလဿဆိုလျှင် ပစ္စည်းက ခုတင်ကအတိုင်းဘဲ ပစ္စယုပ္ပန် ကုသိုလ်က ဘာရသတုန်း၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခုနှင့် ကုသိုလ်အဘိညာဉ် ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အဗျာကတော အကုသလဿဆိုလျှင်လဲ ပစ္စည်းက ခုတင်က အတိုင်းဘဲ၊ ပစ္စယုပ္ပန်က အကုသိုလ်။

မှတ်ထားခဲ့နော်၊ သူနှင့်ကောက်လို့ မဖြစ်ဘူး၊ ဆရာတော်ကြီးက ဒါနှင့် မကောက်ဘူး၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဒီတရားစု ရနေတာဘဲလို့ သိပြီးတော့ မနေ့က ဘုန်းကြီး အဖတ်ခိုင်းတဲ့ အာရမ္မဏ အရကောက်ဇယား ဆိုတာကို သွားကြည့်စမ်း၊ အဲဒီမှာ အသုံးချမှာမို့လို့ ကြိုပြီးတော့ ဒီဇယားကြီးကို ပြတာ။

ဗျာ-ဗျာ-အရကောက်

အာရမ္မဏအရကောက်ဇယားကြီးကို ကြည့်နေရင်းမတ္တာ ခုတင်က သုဒ္ဓသချာ ကလေးကို ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာခေါ်ပြီး ယူလာခဲ့စမ်း၊ သီးသန့် ကြည့်မနေနှင့် တော့ပေါ့။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ၊ ၂၉၉-ရှိ အာပုသုဒ္ဓသချာပါဠိကော်အရကောက်ဇယား၌ သင်္ချာနံပါတ် ၂-အတန်း (ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်)ကြည့်။

ဘာတွေ ရသတုန်း သူက၊ ပစ္စည်း နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ကာမ-စိတ် ၅၄, ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်၊ ဒါ ရတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အဲဒါ မှတ်ထားရတယ်၊ ဩော် ဒါဟာ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ သုဒ္ဓသစ်ျာက ဒို့ရလာတဲ့ တရားဘဲလို့ မှတ်ခဲ့ရတယ်။

အဲဒီလို မှတ်ပြီးတော့မှ မနေ့က ဆိုထားတဲ့ ဇယားကြီး¹ကို အကျဉ်းချုပ် ဘုန်းကြီး ပြောပြမယ်၊ ပစ္စည်းရယ် ပစ္စယုပ္ပန်ရယ် ၂-မျိုးလို့ မနေ့ကပြောတယ်၊ လက်ရင်းဘက်က တရားတွေက ပစ္စည်းတွေ၊ လက်ဖျားဘက်က တရားတွေက ပစ္စယုပ္ပန်တရားတွေ။

သတိပြုကြည့်စမ်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတွေကို မနေ့က စာ ၆-ကြောင်း ဖတ် ထားတယ်နော်(မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၆-ကြောင်းမှာ ပစ္စယုပ္ပန်မှာရနေတဲ့ တရားအစုကို ပေါင်းကြည့်မယ်ဆိုလို့ရှိလျှင် ကာမစိတ် ၅၄-တဲ့။

ဟုတ်ပါ့မလားလို့မေးလျှင် သင်္ဂြိုဟ်အစဉ်အတိုင်း သိချင်လျှင် သတိပြု၊ ပြောတိုင်း မယုံစေဘို့ပေါ့၊ နံပါတ် ၄-အကြောင်းမှာ ကြည့်စမ်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်မှာ အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါရဲ့လား(ပါပါတယ်)၊ အဟိတ်စိတ် ၁၈-ခု သိချင်လျှင် ပဌမအကြောင်းမှာ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀ ရပြီ၊ ဒုတိယအကြောင်းက မနောဓာတ် ၃-ခု ထည့်လိုက် ၁၃၊ တတိယအကြောင်းက တဒါရုံ ၁၁-ထဲမှာ သန္တီရဏ ၃-ခု မပါဘူးလား(ပါပါတယ်)၊ သူထည့်လိုက် ၁၆၊ သူနောက်နားက ဟသိတုပ္ပါဒ် ထည့် ၁၇၊ ၆-နံပါတ်အကြောင်းမှာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းထည့် ၁၈၊ အဟိတ်စိတ် ၁၈ ပြည့်စုံရော၊ အကုသိုလ် ၁၂၊ အဟိတ်စိတ် ၁၈၊ တွေ့ပလား(မှန်ပါ)။

ကာမာဝစရသောဘနစိတ် ၂၄-တွေ့ချင်လျှင် နံပါတ် ၄-အကြောင်းမှာ မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု ရှိတယ်၊၅-နံပါတ်အကြောင်းမှာ သမ္ပယုတ် ၄-ခု ရှိတယ်၊ ပေါင်းတော့ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု။

နံပါတ် ၃-အကြောင်းမှာ တဒါရုံ သွားကြည့်၊ မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခု ပါနေ တယ်၊ မဟာကြိယာက နံပါတ် ၄-မှာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု ရှိတယ်၊ ၆-နံပါတ် မှာ သမ္ပယုတ် ၄-ခု ရှိတယ်။

၁-၂-၃-၄-၅-၆–ဆိုပြီး ဒီလိုကလေးလဲ ဉာဏ်က မြင်ထားပါ၊ ဒီတော့ ပေါင်း ကြည့်တော့ အကု ၁၂, အဟိတ် ၁၈, ကာမာဝစရ ၂၄၊ ပေါင်း ကာမစိတ် ၅၄ ပြီးရော မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

၁။ ဤကျမ်း နှာ-၄၂ (က)ရှိ အာရမ္မဏအရကောက်ဇယား ကြည့်။

ဒါကြောင့် အခုအချိန်က တမျိုးသိထားချင်သေးလျှင် ဤ စာ ၆-ကြောင်းသည် ကာမစိတ် ၅၄ ပစ္စယုပ္ပန်ရှိသော 'ကာမပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်း'လို့ နားလည်ထားပါ၊ ကာမစိတ်ချည့်ဘဲ၊ ဒီပြင် ဘယ်သူမှ မပါဘူး(မှန်ပါ)။

ကဲ-ဒါဖြင့် မှတ်ထားခဲ့၊ ခုတင်က ကာမစိတ် ၅၄-လို့ အာရမ္မဏပုရေဇာတက ပြလျှင် ပစ္စည်းနိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသကော ဒီတရားတွေ ရှိရဲ့လားလို့ လိုက်ကြည့်ပါ။ တကြောင်းချင်း ကြည့်စမ်း။

၁–နံပါတ်အကြောင်းက စကြည့်စမ်း၊ ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ။ပ။ ပစ္စုပ္ပန် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ဒါတွေဟာ နိပ္ဖန္နရုပ် ၁၈-ထဲ ပါ-မပါ (ပါ ပါတယ်)၊ ပါတယ် စောစောက တကြိမ် ပြောပြီးပြီနော်၊ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ ရူပ သဒ္ဒ ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ-လို့ (မှန်ပါ)။

ဒုတိယအကြောင်း ပဉ္စာရုံဆိုတာတော့ နိပ္ဖန္နရုပ်ဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဇယား [၁] ကို အသေးစိတ်လေ့လာပါ၊ ဘယ်နားမှာ ဘာတရား,ဘယ်နားမှာ ဘာတရားဆိုပြီး။

တတိယအကြောင်းမှာ ရုပ် ၂၈-လို့ မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ပါလျှင် နိပ္ဖန္နရုပ် ၁၈-ခုရှိမှာပေါ့။

သဟိပြု၊ ၄-နံပါတ်အကြောင်း, ၅-နံပါတ်အကြောင်း, ၆-နံပါတ်အကြောင်း ၃-ကြောင်းစလုံးမှာ ရုပ် ၂၈-မပါဘူးလား၊ (ပါပါတယ်)၊ ဒီတော့ နိပ္ဖန္နရုပ် ၁၈-ခုရှိနေတယ်လို့ နားလည်ကြပါ။

ဘာပြောနေသလဲ၊ မနေ့က ဒို့ဆိုထားတဲ့ ဇယားမှာ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ပစ္စည်းဖြစ်တဲ့ နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ အကုန်လုံး ရှိတယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်တဲ့ ကာမစိတ် ၅၄ လဲ ရှိတယ်။

ထားလိုက်ဦး၊ ဒါ ၆-ကြောင်း မနေ့က ဖတ်ခိုင်းတယ်၊ အောက်တကြောင်း[၁] ထပ်တိုးစမ်း ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဉ်လို့၊ ပစ္စယုပ္ပန်မှာ တွေ့ရဲ့လား(တွေ့ပါတယ်)။ပစ္စည်းတရားက ဘာတဲ့တုန်း၊ ဒူရ,ပဋိစ္ဆန္န,သဏှ,သုခုမ ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ၊ ဒီအတိုင်းဘဲ ဒူရ,ပဋိစ္ဆန္န,သဏှ,သုခုမ ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဒါရုံ။

အဲဒီ အကြောင်းပါ ဒီနေ့ ဆက်သုံးရမယ်၊ သုဒ္ဓသဲ့ျာပါနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကဲ ဒါဖြင့် ကောက်လိုက်။

၁။ ဤကျမ်း။ နှာ ၄၂(က)ရှိ အာရမ္မဏအရကောက် ဇယားကြည့်။

အဗျာကတော အဗျာကတာဿ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ **အရကား**–(အကျဉ်းကောက်) ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရားရ၏၊ ဟိုမှာ အကျဉ်းကောက်လျှင် ဒီအတိုင်းရှိမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

တနည်းကား–ဗျာ-ဗျာဖြစ်နေခြင်းကြောင့် သတိပြုကြည့်စမ်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်မှာ **အဗျာကတနေတာ** ဘယ်အကြောင်းတွေ ရှိသလဲလို့ ကိုယ့်စိတ်ကူးကလေးနှင့် လိုက်ကြည့်စမ်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် အဗျာကတဖြစ်နေတာ ၁–၂–၃ အဗျာကတတွေ **မဟုတ်လား(မှန်ပါ)**။ ၄–အဗျာကတရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၅-မှာကော မရှိဘူး၊ ကုသိုလ်သန့်သန့်နော်(မှန်ပါ)။ နောက်ပြီးတော့ ၆-နံပါတ် ၁-၂-၃-၄-၆ ပစ္စယုပ္ပန်မှာ **ကာမဝိပါက်**၊ သို့မဟုတ် ကာမကြိယာရှိကြရဲ့လား (ရှိပါတယ်)။ **အဲဒါကို** လေ့လာကြပါ၊ ပစ္စယုပ္ပန်မှာ အဗျာကတမရှိတာ ၅-နံပါတ်တကြောင်း **ရယ်**၊ ၅-နံပါတ်မှာ ဘာရှိနေသလဲ (မဟာကုသိုလ်ရှိနေပါတယ်)။

အဲဒါကို သတိထားပါ၊ ဒီတော့ ကောက်လိုက်၊ **တနည်းကား**–စက္ခုဝိညာဉ် **ဒွေအားတပ်သော** ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ၊ မနေ့က ကျက်ပြီးသားဖြစ်လျှင် ဒါဟာ **အေးနေတာဘဲ** မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အစဉ်အတိုင်း သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ, **ကာယ** လျှောက်ဆို၊ ကာယဝိညာဉ်ဒွေအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ **ဒုတိယအကြောင်းအတွက်** မနောဓာတ် ၃-ခုအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ပဉ္စာရုံ **ပြီးနေပြီ** မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြုစမ်း၊ ၃-ရယ် ၄-ရယ် ၆-ရယ် အကြောင်းက ရုပ် ၂၈-ခုစလုံး ပေါင်းလျက်ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါဖြင့် အဲဒီ ၃-ကြောင်းမှာ နိပ္ဖန္နရုပ် ၁၈-ခုစလုံး စုလျက် ပုံလျက် ဖြစ်မနေပေဘူးလား(ဖြစ်နေပါတယ်)၊ဖြစ်နေလျှင် **ပစ္စယုပ္ပန်ကို** သဘောတူရာ ပေါင်းကြည့်ရတယ်။

ပစ္စယုပ္ပန်တွေ သဘောတူရာ ပေါင်းကြည့်ဆိုတော့ ဘယ့်နှယ်လုပ် ပေါင်းမလဲ၊ **သတိထားစမ်း**၊တတိယအကြောင်းက တဒါရုံ ၁၁၊ဟသိတုပ္ပါဒ် ၁-လို့ ရှိတယ်နော် (မှန်ပါ)။ ၄-နံပါတ် ကြည့်တော့ မဟာကြိယာဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု မရှိဘူးလား **(ရှိပါတယ်)**၊ ၆-နံပါတ်က သမ္ပယုတ်နှင့် ပေါင်းလိုက်တော့ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခုရယ် ခုတင်က ၃-မှာ[၁] တဒါရုံမှ **တပါးသော** ဟသိတုပ္ပါဒ်တွေ့ရဲ့လား (တွေ့ပါတယ်) ပေါင်းလိုက်လျှင် **၉-ခု မနေဘူးလား** (မှန်ပါ)။ အဲဒါ ကာမကြိယာဇော ၉-ခုခေါ်တယ်။

ပြီးတော့ ၆–နံပါတ်မှာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကျန်သေးတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ (၄၂-က) ရှိ အာရမ္မဏ အရကောက်ဇယား ၌ နံပါတ် ၃-ကြည့်။

အဲဒါကြောင့် အကောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီ ၃-ကြောင်း[၁] ကို ပစ္စယုပ္ပန်တွေ စုပေါင်းတော့ ဒီလိုပေါင်းတယ်၊ နားထောင်ကြစမ်း။

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း,ကာမကြိယာဇော ၉-ခု, တဒါရုံကောဒသအားတပ်သော၊ ကုန်ရဲ့လား (မှန်ပါ)၊ ၃-ရယ်, ၄-ရယ်, ၆-ရယ်နော် (မှန်ပါ)၊ ပေါင်းလိုက်တော့ ဘယ်လိုခေါ်သွားတုန်း၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမကြိယာဇော ၉-ခု တဒါရုံ ကောဒသအားတပ်သော တဲ့။

မှတ်မိကြပလား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းတရားက အကုန်ရှိရဲ့မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ။

ရနေတာက ဒီတရားမှာ စာ ၆-ကြောင်းအနက် ၅-နံပါတ်အကြောင်း ချန် ၅-ကြောင်းစလုံးရနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၁-နံပါတ် သီးသန့်ကောက် တယ်၊ ၂-နံပါတ် သီးသန့်ကောက်တယ်၊ ၃-နံပါတ်, ၄-နံပါတ်, ၆-နံပါတ်ပေါင်းပြီး ကောက်တယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ ပစ္စည်းရုပ်တွေ ပေါင်းလျက်ရှိနေလို့နော်(မှန်ပါ)။

ကဲ ပြီးတော့ 'အဘိညာဉ်တကြောင်း' တိုးလိုက်စမ်း၊ ဒိဋ္ဌစက္ခုကြိယာ အဘိညာဉ်အားတပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ္ သုခုမ ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ၊ ဒိဗ္ဗသောတ ကြိယာအဘိညာဉ်အား တပ်သော ဒူရပဋိစ္ဆန္န သဏှ္ သုခုမဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– အကျဉ်းတုန်းက ကောက်တဲ့အတိုင်း ဆိုလိုက်ပေါ့ ဘာတဲ့၊ ကာမဝိပါက် တေဝီသ, ကာမကြိယာ ကောဒသ, ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတကြိယာအဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကိုင်း သတိပြုစမ်း၊ ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်တော့မယ်၊ ပုရေဇာတပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏ အရကား– သုဒ္ဓသင်္ချာက ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတဲ့လဲ၊ (၄-ပစ္စည်း)၊ အဲဒါ တပြိုင်နက်ဆိုလျှင် အဲဒီ ၄-ပစ္စည်းဘဲ ရတယ်၊ ယထာရဟ ဘယ်သူတွေကို ဘယ့်နှယ်လုပ် ထည့်ဦးမလဲ မေးလျှင် သတိပြု၊ နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာ ရသထဲမှာ ဟဒယဝတ္ထု ပါ မပါ (ပါပါတယ်)၊ ပစ္စည်း နိပ္ဖန္နရုပ်ထဲမှာ ဟဒယ ဝတ္ထု ပါတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ ခုတင်က ကောက်တဲ့ ပစ္စယုပ္ပန် ထဲမှာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းတို့ မဟာကြိယာတို့ မပါဘူးလား(ပါပါတယ်)၊ တဒါရုံ တို့ကော ပါတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒီမှာ အာပု-အောက်နားက သုဒ္ဓသင်္ချာက ဘယ်သူတုန်း ဝတ္ထာ မဟုတ် လား (မှန်ပါ)။ ဆိုကြည့်ပါလား ဘာတဲ့တုန်း၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မရဏာသန္န

၁။ ဤကျမ်း နှာ-(၄၂-ဏ)ရှိအာရမ္မဏအရကောက်ဇယား၌ပါရှိသည့် နံပါတ် ၃-၄-၆ ပေါင်း ၃-ကြောင်း။

ဇော ၅-ချက်, တဒါရုံအားတပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် ၁၇-ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ဒီလိုမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ကဲဒါဖြင့် ဝတ္ထာရမ္မဏ တရားတစိတ် ဒီထဲမှာမရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ ရှိလျှင် ဝတ္ထာရမ္မဏမှာ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက်လဲ (၆-ပစ္စည်း)၊ ၆-ပစ္စည်းဆိုတာ အာပု ၄-ပစ္စည်းပေါ်မှာ ဘာအတိုးခိုင်းသလဲ (နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ အဲဒါ ထည့်လိုက်ရုံဘဲ၊ ယထာရဟနော် (မှန်ပါ)။ တပြိုင်နက် ၄-ပစ္စည်း, ယထာရဟ (၆-ပစ္စည်း။)တိတိကျကျ မှတ်ထားပါ၊ စာအုပ်ထဲမှာ မှားနေလျှင် ကိုယ်ပြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်စွမ်းရှိပါစေ။

ဒါကြောင့် ဗျာ-ဗျာကရိုဏ်းပါဌ်မှာ ၆-ပစ္စည်း ယထာရဟထုတ်တယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ မေးလျှင် ဘာတရားရှိလို့လဲ မေးလျှင် နောက်က ဆက်မှတ်ချင်လျှင် အာပုနှင့် ဝတ္ထာရှိလို့ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အာပုကြောင့် ၄-ပစ္စည်း,ဝတ္ထာကြောင့် နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တတိုးတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ပုရေဇာတပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏ အရကား– တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ပုရေဇာတ, အာရမ္မဏ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ,အဝိဂတ၊ ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ပုရေဇာတသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

မခက်ပါဘူး၊ သို့ပေမဲ့ ဒီဇယားကို အာရမ္မဏဇယားကြည့်နေကျမဟုတ်လျှင်တော့ မျက်စိနည်းနည်း နောက်ချင် နောက်မှာပေါ့၊ ဦးသုဇာတ ဟောကြည့်စမ်းပါ။

ဦးသုဇာတ။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿ ဒွိ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား – ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဌာရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ တနည်းကား–စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ၊(ပ) ကာယဝိညာဉ်ဒွေအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ မနောဓာတ် ၃-ခုအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ပဥ္စာရုံ၊မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမကြိယာဇော ၉-ခု တဒါရုံ ကောဒသအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဌာရသ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကြိယာ အဘိညာဉ်အား တပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမ ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ၊ ဒိဗ္ဗသောတ ကြိယာအဘိညာဉ်အားတပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမ ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– ကာမဝိပါက် တေဝီသ, ကာမကြိယာ ကောဒသ, ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတ ကြိယာ အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ပုရေဇာတပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဠိ၏ အရကား (ပ)၊ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ပုရေဇာတသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။ဘာမှ မခက်ပါဘူး၊ မနေ့က ဒါကြောင့်မို့လို့ ဘုန်းကြီး ကြိုတင်ပြီး အကျက်ခိုင်းလိုက်တာ၊ ဒီစာကလေး ၆-ကြောင်းကို အားလုံး တခါက်ဟောကြစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။တခါက်ဟောကြသည်။

ဗျာ–ကု အရကောက်

ဆရာတော်။ ။ပြီးတော့ အဗျာကတော ကုသလဿ ပစ္စည်းက တူတူဘဲ မဟုတ်လား၊ နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကဲ ဇယားမှာ ကြည့်စမ်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် ကုသိုလ်နေတဲ့ စာကြောင်း ဘယ်မှာ ရှိသလဲလို့ ကြည့်၊ (၄-နံပါတ်နှင့် ၅-နံပါတ်)၊ ပစ္စည်းက ရုပ်တွေ အကုန်ရှိနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တခါတည်းသာ ပေါင်းသွားပါ။

အဗျာကတော ကုသလဿ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား– မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခုအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ဆိုလျှင် မပြီးဘူးလား (ပြီးပါတယ်)၊ တနည်းကား မလိုပါဘူးနော်၊ ရုပ် ၂၈ အတူတူ ရတာဘဲ၊ ပြီးတော့မှ အဘိညာဉ်သွားလိုက်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကုသိုလ်အဘိညာဉ်အားတပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမ ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ၊ ထိုအတူ ဒိဗ္ဗသောတကုသိုလ်အဘိညာဉ်အားတပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဒါရုံဆိုတော့ ကုန်ရောမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါ ပစ္စည်းတရား။

ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား – မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု, ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ် အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိုဏ်းပါဠိ အရထုတ်၊ ခုတင်ကလိုဘဲ၊ အာပုအနေနှင့် ၄-ပစ္စည်း ရှိတယ်၊ ဝတ္ထာ ဒီမှာမရှိနိုင်ဘူးလားလို့ ကြည့်ရတယ်၊ ဟိုက မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း မရဏာသန္နဇော ၅-ချက်ထဲမှာ မဟာကုသိုလ် မရဏာသန္နဇော မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ ရှိနေတယ်၊ ဒါကြောင့် ၆-ပစ္စည်းဘဲမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ တပြိုင်နက် ယထာရဟာ၊ နားလည်တယ်နော် (မှန်ပါ)၊ မှတ်ထားခဲ့စမ်း။

ဗျာ–အကု အရကောက်

နောက်တခု ဗျာ-အကုဆိုတော့ ဒီအတိုင်းဘဲ ပစ္စည်းက နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ အကု-က အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘယ်နံပါတ်အကြောင်းမှာလဲ (၄ နံပါတ်အကြောင်း)။

အဗျာကတော အကုသလသာ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား – အကုသိုလ်ဒွါဒသအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏၊ အဘိညာဉ်မရှိဘူးနော် (မှန်ပါ)။

အကုသလသာ ဓမ္မသာ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား – အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြု ကရိုက်းပါဌ်ထုတ်ရအောင်လို့၊ ခုတင်တုန်းက ဗျာ-ဗျာ နှင့် ဗျာကုမှာတော့ ဘာတရားရှိတယ်၊ အာပုရယ် ဝတ္ထာရယ် ဒီလိုရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီကျတော့ သတိပြုကြည့်စမ်း၊ အာပု ရှိတော့ ၄-ပစ္စည်း၊ ဒီမှာလဲ ဝတ္ထာ ပါတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပါနေတော့ ၆ ပစ္စည်း။ အဲဒီ ဝတ္ထာ သုဒ္ဓ-သချာအောက်နားက ပစ္စည်းဟာ ဘယ်သူတုန်း၊ အာပုဓိ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘာတဲ့တုန်း၊ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ၈-ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသဆိုတော့ မတူဘူးလား (တူပါတယ်)၊ ပစ္စည်း နိပ္ဖန္နရုပ် တူတူ၊ ပစ္စယုပ္ပန် အကုသိုလ် အကုန်လုံး မဟုတ်ဘဲနှင့် လောဘမူတင်နေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ အာပုဓိ ရတယ်၊ ခုတင်က အာပုက ၄-ပစ္စည်း,ဝတ္ထာအတွက် နိဿယ,ဝိပ္ပယုတ္တထည့်တော့ ၆-ပစ္စည်းရှိတယ်၊ အာပုဓိကျတော့ ဘာထပ်တိုးသလဲ(အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယ)၊ အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယ ၂-ပစ္စည်းထပ်ထည့်ကောက်တော့ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ (၈-ပစ္စည်း)။

ဒါကြောင့် ဗျာ-အကုမှာ ဘာတရားတွေရှိသလဲလို့ မေးလျှင် အာပု,ဝတ္ထာ, အာပုဓိ–တရား ၃-မျိုးနော် (မှန်ပါ)။

အဲဒါတွေကို မြင်ကြပါစေ၊ ရမ်းသမ်း ပန်းသမ်းပြီးတော့ အရကောက်ထဲ ရှိတာတွေကို အကုန်ကျက်နေလျှင် ရတော့ရမှာဘဲ၊ ဘာမှန်းမသိဘူး၊ အဲဒီလို သဘာဝကို သိပါစေ၊ ဗျာ-ဗျာနှင့် ဗျာ-ကုမှာ အာပု,ဝတ္ထာ ရှိသည်၊ ဗျာ-အကုမှာ အာပု,ဝတ္ထာ,အာပုဓိ ၃-မျိုးရှိသည်၊ ဦးသုဇာတ ဆက်ဟောစမ်း။

ဦးသုဇာတ။ ။အဗျာကတော ကုသလသာ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား–မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခုအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ, ဒိဗ္ဗစက္ခုကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား တပ်သော ဒုရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမ ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ၊ ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်အားတပ်သော ဒုရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဒါရုံပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကုသလသာ ဓမ္မသာ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား-- မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ်အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ပုရေဇာတပစ္စယေနဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏ အရကား – တပြိုင်နက် ယထာ-ရဟာတပ်ကောင်းသော ပုရေဇာတ, အာရမ္မဏ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ပုရေဇာတသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ **ရ၏**။

အဗျာကတော အကုသလဿ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်**၏**အရကား–အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အကုသလဿ ဓမ္မဿဟူသော **သ**မ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ပုရေဇာတပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်**၏** အရကား–တပြိုင်နက် ယထာ-ရဟာတပ်ကောင်းသော ပုရေဇာတ, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ၈-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ပုရေဇာတသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဝတ္ထုပုရေဇာတနှင့် နိဿယ

ဆရာတော်။ ။ပြီးရော ပုရေဇာတ၊ အာပုအတွက် ပြီးရော။ ပုရေဇာတက ၂-မျိုးရှိတယ်၊ အာပုရယ် ဝတ်ပုရယ်၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတကို ဘယ့်နှယ်လုပ်ကောက်မလဲ မေးလျှင် နိဿယအကောက်တုန်းက ပါသွားပြီ**မ**ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီအတိုင်းကောက်၊ ဒီမှာ မကောက်တော့ဘူး ဟု**တ်**လား (မှန်ပါ)။

ဟိုတုန်းကတည်းက ပြောသွားတဲ့ နိဿယကို အခုကောက်နေသလို ပုရေ-ဇာတမှာလဲ ဒီအတိုင်း ကောက်ဦးမယ်၊ ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ဒီအတိုင်း ကောက်မယ်, အတ္ထိ အဝိဂတမှာ ဒီအတိုင်းကောက်မယ်၊ ၅-ဌာန မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီအတိုင်းဘဲ၊ ဒါဟာ နိဿယတုန်းက ရထားလျှင် ပြီးနေတာဘဲ၊ အခုကောက်ခဲ့တာက အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဘယ်တော့ကမှ **မ**ကောက်ဘူးသေးဘူးလို့၊ အဲဒါဖြင့် ရှေ့ကို ကြည့်စို့ ပစ္ဆာဇာတကို။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း အရကောက်

ပါဠိတော်တုန်းက သရုပ်ခွဲထားတာဘဲ ရေးထားတာကလေး သွားကြည့်၊ သုဒ္ဓသချာ[၁]၊ အဲဒီပစ္ဆာဇာတက ဘုန်းကြီးတို့ အသံဖမ်းစက်ပျက်နေတဲ့ နေ့က ပြောထားတာ၊ တနေ့နေ့တော့ ပါဠိတော်ပြန်ပြောပေးပါဦးမယ်၊ ဦးပဥ္စင်းတို့လဲ တခေါက်ကြားရအောင်၊ အသံဖမ်းယူတဲ့နေရာမှာလဲ ဒီနေရာပြန်ပြည့်သွားအောင်။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၁၁၊ ၂၅၄-ရှိ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း သုဒ္ဓသချာကြည့်။

သုဒ္ဓသင်္ချာ–ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ ရောက်သော ကေဇကာယ, ဒွိဇ-တိဇ-စတုဇကာယ အားတပ်သော-ဒါက ပစ္စယုပ္ပန်တွေ၊ ပစ္စည်းတရားက ဘာတဲ့တုန်း၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခုကြဉ်သော ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဒါဟာ မူရင်းအတိုင်း သုဒ္ဓသင်္ချာ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဘုန်းကြီးက ရေးခိုင်းထားတော့ ဘယ်လို ရေးခိုင်းထားသလဲ ပစ္စည်းက နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ကေ-ဒွိ-တိ-စတုဇ၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးသရုပ်ခွဲလိုက်ပြန်တော့ ကု ကေဝိသက တတန်း၊ အကု ဒွိဒသက တတန်း၊ အရူပဝိပါက် ၄-ခုကြဉ်သော ဝိပါက်ဗာတ္တိံသ ကြိယာဝီသက တတန်းလို့ ၃-တန်းထားတယ်။

ပြီးတော့မှ ပစ္စယုပ္ပန်ကျတော့မှ ဘာထားသတုန်း၊ ကု အကုနောက်က တိဇ နှင့် စတုဇ ထားတယ်၊ အဗျာကတနောက်ကတော့ ၄-မျိုးစလုံးရတယ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီအတိုင်းကောက်ရတယ်၊ သူက သိပ်လွယ်တယ်။

ဒါကြောင့် ကုသလော အဗျာကတဿ၌ ကုသလော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တား ပုဒ်၏အရကား - ဟိုမနေ့ကပြောတဲ့ ဝတ္ထုပုရေဇာတတုန်းက ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဆိုတာ ဇောတရားတွေ မဟုတ်လား၊ ဇောကိစ္စတပ်တဲ့ ဇောတရားတွေဖြစ်လို့ ဇော၍ ရှေ့နားမှာ ရှိတာက ပဉ္စဒွါရဝီထိဖြစ်လျှင် ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရဝီထိဖြစ်လျှင် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းလို့ ပြောခဲ့ပြီးသား၊ အမြဲသတိထားပါ (မှန်ပါ)။

အခု ကုသိုလ် အကုသိုလ် ပစ္စည်းတရား ဖြစ်နေတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာက 'ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော'လို့ ဆိုထားပေမဲ့ ကိုယ်က ပြင်လိုက်၊ ဘယ်လိုပြင်မလဲ။

ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ ရောက်သော တိဇ-စတုဇကာယအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ဘုံသတ်တာက ပစ္စယုပ္ပန်က ရုပ်တရားမို့ သုဒ္ဓသင်္ချာ သတ်ထားတာကိုးနော် (မှန်ပါ)။ 'နောက်နောက်သော'ဆိုတာလဲ သုဒ္ဓသင်္ချာမှာ ပါတယ်။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား – ခုတင်က အတိုင်း ပြန်ဆိုပေါ့၊ ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သော တိဇ,စတုဇကာယပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိုဏ်းပါဠိအရ သုဒ္ဓသင်္ချာပါတဲ့အတိုင်းထုတ်၊ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းလဲ (၄-ပစ္စည်း ပါ)၊ ၄-ပစ္စည်းထုတ်၊ သူက ဘယ်သူနှင့်မှ ရောလို့ရတဲ့ ပစ္စည်း မဟုတ်ဘူး

ပြောင်းတိ ပြောင်းပြန် ကျေးဇူးပြုနေတာ အသွင်မတူဘူး၊ ပစ္ဆာဇာတ,ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, ဝိဂတ ၄-ပစ္စည်း။

ထို့အတူ အကုသလော အဗျာကတဿ ဒီအတိုင်းဆိုရတာဘဲ၊ အကုသလော အဗျာကတဿ၌ အကုသလော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား–ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ ရောက်သော တိဇ, စတုဇ ကာယအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ နောက်နောက်သော အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ စေတသိက် သတ္တဝီသ-နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား–ဝုဋ္ဌော မနောဒွါ-ရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ ရောက်သော တိဇ,စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ကရိုဏ်း ၄-ပစ္စည်း။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တား ပုဒ်၏အရကား–သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း ဆို–ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သော ကေဇ,ဒွိဇ,တိဇ,စတုဇကာယအား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခု ကြဉ်သော ဝိပါက်စိတ်ဗာတ္တိံသ ကြိယာစိတ်ဝီသ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကြေနေအောင် လုပ်ထားပါ၊ ဒီအတိုင်းချည့်ဘဲ၊ နောက်လာမည့် ဝါရတွေ ဒီအတိုင်း ကောက်တာချည့်ဘဲ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကို ခုတင်က အတိုင်း ပြန်ဆို ကေ,ဒွိ,တိ, စတုဇ ရုပ်တွေရတယ်၊ ကရိုဏ်းပါ၍ကလဲ ၄-ပစ္စည်း၊ ဘယ်လိုမှ ပြင်လို့ မရဘူး၊ သူက ဘယ်သူနှင့်မှ ရောရတဲ့ ပစ္စည်းမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဘယ်မျိုးထဲကို ရောထည့်လို့မှ မရဘူး၊ ဒီ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းဟာ သူဟာသူ တမျိုးဘဲ၊ ဦးဉာဏဟောစမ်း။

ဦးဉာဏ။ ။ အထက်အတိုင်း တခေါက်ဟောသည်။
ရင်းနောက် သံဃာတော်များ တခေါက်ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားပြန်ရော တပစ္စည်း၊ ပစ္ဆာဇာတပြီးတော့ ဘာတုန်း အာသေဝန ပစ္စည်း၊ အနန္တရကောက်တော့ ပါလိမ့်မယ်၊ အာသေဝန ပြီးတော့ ဘာတုန်း ကမ္မမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါလဲ ဟောပြီးပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝိပါကကော (ပြီးပါပြီ)။ အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ ပြီးကုန်ပြီ· သမ္ပယုတ္တကော (ပြီးပါပြီ)။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း ၃-မျိုး

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း ၃-မျိုးရှိတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သတိပြုနားထောင်ပါ၊ **သဟဇာတ်ကို** သဟအလတ် ဟောတုန်းက ပြီးခဲ့ပြီ၊ သဟကြီး သဟလတ် ဟောတုန်းက ပါသွားတယ်နော် (မှန်ပါ)။ ပုရေဇာတ် ဆိုတာ နိဿယဟောတုန်းက ပါတဲ့ဝတ္ထုပုရေဇာတဘဲ၊ သူလဲပြီးပြီ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပစ္ဆာဇာတ်ဆိုတာတော့ **အခုကောက်တာပေါ့** (မှန်ပါ)။ အခုကလေးတင် ကောက်ပြီးတယ်၊ ပြီးတော့ ယောင်လည်လည်နှင့် ဒို့ဘာကို မဟောလိုက်ရဘူး, ဘာဘူး, ညာဘူး ဒီလိုမလုပ်နှင့် အခုကလေးတွင် ပြီးသွားတာနော် (မှန်ပါ)။

ဒါဖြင့် ပြီးကုန်ပါပေါ့လား ဦးပဉ္စင်းတို့၊ ဘယ်မှာ ကျန်တော့သတုန်း။

အတ္ထိပစ္စည်း အရကောက်

အတ္ထိ ၆-မျိုး

အတ္ထိပစ္စည်း၊ကဲ အတ္ထိ ၆-မျိုးဇယား[၁]ကို သွားကြည့်၊ အဲဒီထဲကမှ မကောက်ရသေးတာကို ရှာကောက်ကြစို့။

အတ္ထိ ၆-မျိုးခေါ်တဲ့ ဇယားကြီးရှိတယ်၊ အဲဒီကျတော့လဲ ပြီးပြီလို့ ပြောမှာဘဲ၊ ဘုန်းကြီးက ဘယ်တုန်းကများ ပြီးသလဲဆိုတာတော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိကြမှာဘဲ၊ ပြီးတာကိုမှ ပြီးမှန်းမသိလဲ မတတ်နိုင်ဘူး။

ကု-ပဒ ၃-ချက်

တွေ့ကြရဲ့လား အတ္ထိ ၆ မျိုး၊ သဟဇာတ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ လို့ရှိတယ်၊ သင်္ချာနံပါတ် ၁-သတိပြုကြည့်[၂]၊ ဘာအတ္ထိတဲ့တုန်း (သဟဇာတတ္ထိ)၊ အဲဒါ သဟဇာတတုန်းက ပြီးပြီ၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သင်္ချာနံပါတ် ၂-မှာ[၃] ဘာအတ္ထိရှိသလဲ (သဟဇာတတ္ထိနှင့် ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ရှိပါတယ်)၊ သဟဇာတတ္ထိက ခုတင်ကပြောတဲ့ သဟကြီးတုန်းက ပြီးပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိကကော (ပစ္ဆာဇာတတုန်းက ပြီးပါတယ်)၊ အခုကလေးတင် ပြီးတာနော်၊ စားပြီးကာရှိသေးတယ် မစားရသေးဘူး မလုပ်နှင့် ဗိုက်ကွဲထွက်သွားဦးမယ်၊ ပြီးပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၃၁၁-ရှိ အတ္ထိ ၆-မျိုး ဇယား။

၂။ နံပါတ် ၁=ကု-ကု=ကုသလပဒ ကုသလ-ဒါဝသာနကို ဆိုလိုသည်။

၃။ နံပါတ် ၂-မှာ ကု-ဗျာ=ကုသလပဒ အဗျာကတာပဒါဝသာနကို ဆိုလိုသည်။

နံပါတ် ၃-ကု ကုဗျာကော (သဟဇာတတ္တိ ရှိပါတယ်)၊ ပြီးပြီ ဘယ်တုန်းကလဲ သဟဇာတတုန်းက။

အကုပဒ ၃-ချက်

အကု ၃-ချက်လဲ ဒီအတိုင်းပေါ့၊ ပဌမအချက်နှင့် တတိယအချက်က သဟဇာတတ္တိရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟဇာတတုန်းက ဟောပြီးပြီ။ ဒုတိယအချက်က သဟဇာတတ္တိနှင့် ပစ္ဆာဇာတတ္တိဘဲ၊ သဟဇာတတ္တိကို သဟဇာတတုန်းက ဟောပြီးပြီ၊ ပစ္ဆာဇာတတ္တိကို အခုလေးတင် ဟောပြီးနေတယ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဗျာပဒ ၃-ချက်

ကဲ သတိပြုကြည့်၊ ဗျာ ၃-ချက်တဲ့၊ ပဌမဆုံးတွေ့တဲ့ အဗျာကတော အဗျာကတမှာ အတ္တိ ၅-မျိုး၊ တနည်း ၆-မျိုးစလုံး ရှိတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

သတိနှင့် နားထောင်ကြပါ၊ ဒါတွေက တော်တော်နေတော့ အမျှားကြီး ထင်နေတတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် တနေရာက ဖိဖိစီးစီး လုပ်ခဲ့လို့ သတိပေးပြီး လာတာ။

နံပါတ် ၁-မှာ[၁] သဟဇာတတ္တိဟာ သဟတုန်းက ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက်လို့ ၃-မျိုးတောင် ကောက်ခဲ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပုရေဇာတတ္တိ ဆိုရာမှာ အာပု, ဝတ်ပု ၂-မျိုး ရှိတယ်၊ အာပုကို အခု စောစောပိုင်းက ကောက်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝတ်ပုကို မနေ့က နိဿယမှာ ကောက်တယ်။

ပစ္ဆာဇာတတ္တိကတော့ အခုကလေးတင် ကောက်ပြီးသွားတယ်၊ အဲဒါမှ မှေလျှင်တော့ ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ အခုတင် ကောက်ပြီးတာဘဲ၊ အသံတောင် မစဲသေးဘူး။

အာဟာရတ္တိက ရုပ်အာဟာရဆိုတာ အာဟာရပစ္စည်းတုန်းက ကြည့်ပြီး ဟောထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကဗဠီကာရော အာဟာရော ဣမဿ ကာယဿ စသည်နှင့် ကောက်တော့ သူ့ရဲ့သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း။

ဒီနေ့မပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတော့ ကုန်သွားပြီလို့သာ ပြောလိုက်၊ ကုန်သွားပြီဆို အေးရော၊ သူတို့ကလဲ ပျင်းတာနှင့် ဟန်ကိုကျနေမယ်။

၁။ နံပါတ် ၁-မှာ ဟူသည် ဗျာ-ဗျာ=အဗျာကတပဒ အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဆိုလိုသည်။

ဣန္ဒြိယတ္တိ–ရုပဇီဝိတိန္ဒြိယ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘယ်တုန်းက ပြီးသတုန်း (ဣန္ဒြိယတုန်းက ပြီးပါတယ်)၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတုန်းက ရုပဇီဝိတိန္ဒြိယ ကဋတ္တာ-ရုပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဟန်ကျလိုက်တာ၊ ဆိုလဲ မဆိုရဘဲနှင့် ပြီးပြီးသွားတယ်၊ ဒီလိုစာများ သက်သာပါ့ဗျာ။

ပြီးရောပေါ့ ဒါဖြင့် ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ဗျာ-ဗျာမှာ ဘာဟောစရာပါသေးသတုန်း၊ ပြီးပြီးသားတွေနော် (မှန်ပါ)။

အဲဒါ အကုန်လုံး ပြီးကုန်လို့လဲ မဖြစ်သေးဘူး၊ ရသင့်သလောက်လဲ ရဦးမှ နော်၊ တော်တော်နေတော့ တခေါက် ပြန်လှည့်လာဦးမယ်။

သတိပြု၊ ဗျာ-ကုနှင့် ဗျာ-အကု နောက် ၂-ချက် ဆက်ကြည့်စမ်း၊ ဘာ အတ္ထိသာ ရှိသတုန်း မေးလျှင် ပုရေဇာတတ္ထိ၊ အာပုနှင့် ဝတ်ပု မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုတင်က ဟောပြီးထားတာတွေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာ-ရမ္မဏ ပုရေဇာတ အခုကလေးတင် ကောက်တယ်၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတ မနေ့က ကောက်တယ်၊ ဒါတွေ ပြီးပြီးသားတွေ၊ အဲဒါ မယုံလျှင်တော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြန်အံကြည့်ပေါ့၊ ဟုတ်မှ ဟုတ်ရဲ့လား ငါရမှ ရရဲ့လား၊ ကိုယ့်တာဝန်ရှိတော့ တယ်၊ ဘုန်ကြီးတာဝန်ကတော့ ဒါပြီးလို့ ပြီးတယ် ပြောရတာ။

ကုဗျာပဒ ၂-ချက်

ပြီးတော့ ဘာတုန်း၊ ကုဗျာက ကု မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဘာတရားတုန်း သူက (သဟဇာတပုရေဇာတ)၊ သဟ, ပုရေမိဿက၊ သူကကော ဘယ်တုန်းက ဟောဘူးသလဲ (နိဿယတုန်းက ဟောပါတယ်)၊ နိဿယပစ္စည်းတုန်းက ဟောပြီးပြီတဲ့။

သက်သာလိုက်ပုံများတော့ မပြောနှင့်တော့၊ တလုံးမှလဲ မအံရဘဲနှင့် ပြီးနေကြတယ်၊ ရလျှင်လဲ ပြီးရောလေ ဒါက၊ မရလျှင်လဲ ပြီးရော၊ ပြီးတာကတော့ အတူတူဘဲ၊ ရလို့ပြီးတာနှင့် မရလို့ပြီးတာ ကွာတာဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ မရလို့ ပြီးတဲ့ သူက သက်သာတယ်၊ ဘာမှ မအံရဘူး၊ သူက ရလို့ပြီးတဲ့ လူကတော့ ဟုတ်မှ ဟုတ်ကဲ့လားဆိုပြီး ပြန်ကြည့်ရဦးမှာ။

နောက်တချက် ကုဗျာက–ဗျာတဲ့၊ ဘာတွေရှိသလဲမေးလျှင် ပုဒ်မ ၄-ခု[၁] မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သုဒ္ဓသဟဇာတဆိုတာက သဟကြီးတုန်းက ကောက် ထားတယ်၊ ကုသလာ ခန္ဓာ စ မဟာဘူတာ စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရုပါနံ အတ္ထိ-

---

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ ပ–တွဲ၊ နှာ–၃၁၁–ရှိ အတ္ထိ ၆–မျိုး ဇယားတွင် သင်္ချာ ၁း-အတန်းကြည့်။

ပစ္စယေန ပစ္စယော-တဲ့၊ ဒီလိုမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အခု မိဿကက ပစ္စဝေဇ္ဇာတာ-ဟာရမိဿက, ပစ္စဝေဇ္ဇာတိန္ဒြိယမိဿက တဲ့၊ ပါဠိတော်တုန်းက သရုပ်ခွဲထားတဲ့ နေရာကလေးကို ကြည့်ချင်ကြည့်၊ မကြည့်လဲ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်းလျှောက်ပြီးဆို၊ သူတို့ကောက်ဘို့ တရားကျန်တယ်။

ပါဠိတော်တုန်းက သုဒ္ဓသင်္ချာ သရုပ်ခွဲခိုင်းထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါကို ကြည့်လိုကြည့်၊ မကြည့်လဲ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း ဆိုရုံဘဲ။

ပစ္စဝေဇ္ဇာတာဟာရမိဿက, ပစ္စဝေဇ္ဇာတိန္ဒြိယမိဿက၊ ဘယ်လို ရေးထားသတုန်း၊ ပစ္စဝေဇ္ဇာတာဟာရမိဿက ပစ္စည်းဘက်က ကုသိုလ်စိတ်ကေဝိဿ=‘ကု’ လို့ ရေးထားပြီးတော့ ‘ဩဇော’၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ဘာရေးထားသလဲ တိဇ, စတုဇ၊ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း။

အကု-မှာလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ အကု ဒွါဒသနှင့် ဩဇာက ပစ္စည်း၊ တိဇ, စတုဇက ပစ္စယုပ္ပန်၊ ကဲ သူကိုကြည့်စမ်း၊ ဒီတရားဘဲရတာလို့ ဟိုတုန်းက ပြောခဲ့တယ်၊ ကောက်တော့ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်းကောက် တဲ့။

ပစ္စဝေဇ္ဇာတာဟာရမိဿကဖြစ်အံ့၊ ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား-သုဒ္ဓသင်္ချာ အတိုင်းဆို၊ ဘာတဲ့တုန်း သူက၊ ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေး သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သော တိဇကာယ, စတုဇကာယ အား ကာလတူ တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်စိတ်ကေဝိဿ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ ရောက်သော ဩဇာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ခုတင်က အတိုင်း ပြန်ဆို၊ဘာတဲ့တုန်း ဝုဋ္ဌောမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သော တိဇ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိုဏ်းပါဌ်ပါတဲ့ပစ္စည်း ဘယ်လောက်တုန်း (၂-ပစ္စည်းပါ)၊ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အတ္ထိ,အဝိဂတ ၂-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အတ္ထိသတ္တိဟု ဆိုအပ် သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။ကုန်နေပြီ၊ အကုဗျာက-ဗျာလဲ ဒီအတိုင်းဟောမှာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဦးပညာနန္ဒ ကောက်စမ်း။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။ပစ္စဝေဇ္ဇာတာဟာရမိဿကဖြစ်အံ့၊ကုသလာဗျာကတော အဗျာ-ကတဿ၌။ပ။သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။ ဆက်ကောက်လိုက်စမ်း၊ ပဋ္ဌာဇာတိန္ဒြိယမိဿက ဖြစ်အုံ့ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿဥ္စ။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။ပဋ္ဌာဇာတိန္ဒြိယမိဿကဖြစ်အုံ့–ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿဥ္စ ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား ဝဋ္ဋေ မနေ ဒွါရဝင့်န်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သော ကမ္မဇကာယအား ကာလတူ တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်စိတ်ကေဝီသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ, ဝဋ္ဋေ မနေ ဒွါရဝင့်န်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ–ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– ဝဋ္ဋေ မနေ ဒွါရဝင့်န်းအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ရောက်သော ကမ္မဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

အတ္ထိပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၂-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အတ္ထိသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

အကုဗျာပဒ ၂-ချက်

ဆရာတော်။ ။ဘာမှမထူးဘူး၊ သုဒ္ဓသချာအတိုင်း မဟုတ်လား၊ မှတ်ထားခဲ့စမ်း၊ နောက်တချက်သွားလိုက်၊ ၁၂-နံပါတ် အကုသလာဗျာကတော အကုသလဿ – ကျန်သေးတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ သူက ဘာတရားတုန်း၊ သဟာပုရေမိဿက၊ နိဿယတုန်းက ဟောပြီးပြီနော် (မှန်ပါ)။

နောက်တချက် နံပါတ် ၁၃-အကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ၊ ပဌမပုဒ်မ[၁] သုဒ္ဓက သဟဇာတ၊ အကုသလာ ခန္ဓာ စ မဟာဘူတာ စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံလို့ သဟတုန်းက ကောက်ပြီးပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နောက်မှာရှိတဲ့ ပုဒ်မ ၃-ခုက[၂] ဘာလဲ၊ ခုတင်ကတုန်းက ဟောသွားတဲ့ ပဋ္ဌာဇာတာ-ဟာရမိဿကနှင့် ပဋ္ဌာဇာတိန္ဒြိယမိဿက မဟုတ်လား၊ ခုတင်က ဦးပညာနန္ဒဟောတုန်းက ကုသိုလ်စိတ်ကေဝီသ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ပ-တွဲ၊ နှာ-၃၁၁-ရှိ အတ္ထိ ၆-မျိုးဇယား၌ သချာ ၁၃-တွင် ပဌမပုဒ် ကို ဆိုသည်။

၂။ ယင်း အတ္ထိ ၆-မျိုး ဇယား၌ သချာ ၁၃-ကြည့်။

အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ၊ အခုဟာက အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ, စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒါလောက်ဘဲ ထူးမယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်ကလဲ ကမ္မဇကာယအစရှိသည်ဖြင့် သူ့နေရာနှင့်သူ ပြင်၍ ဆိုပြီးတော့ ကရိုဏ်းပါ၌ကတော့ ၂-ပစ္စည်းဘဲ၊ အဲဒီမှာ ဟောပေါ့အတူတူဘဲ၊ ဘာထူးသတုန်း၊ ပစ္စာဝေဘာတာဟာရမိဿက ဖြစ်အံ့၊ အကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ အားလုံး ဟောကြစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။အကုသလာဗျာကတော **အ**ဗျာကတဿကို တခေါက် ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။ကုန်ရောပေါ့၊ သတိနည်းနည်းပြုစမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီးက ကောက်ပေးတာ တရားကြည့်ကောက်ပေးတယ်။ ဦးပဥ္စင်းတို့ သုဒ္ဓသင်္ချာမှာ ပါတဲ့အတိုင်း ဆိုရိုးကိုဆိုပါ၊ ဘုံသတ်တယ်ထင်တယ်ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ 'အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ' ပါပေစေနော် (မှန်ပါ)။သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်းကောက်၊ ဘုန်းကြီး တရားကြည့်ပြီး သာမန်ခုတင်က ပြောသွားတာ။

ပြီးတော့မှ ကုသိုလ်ဖြစ်လဲ နောက်ဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ်ကေဝီသ, အကုသိုလ်ဖြစ်လဲ ဒီအတိုင်းဆိုလိမ့်မယ်ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ သုဒ္ဓသင်္ချာကို ပမာနထားပါ၊ ဟောရိုးက အဲဒီမှာ မှန်တယ်။

ကုန်ရော၊ အတ္တိမှာလဲ ဒီ ၂-ခုဘဲ ဟောဘို့ကျန်တယ်၊ အဝိဂတက ဒါနှင့် (အတ္ထိနှင့်)လုံးဝ တူနေတယ်။

ဒီတော့ ကောက်စရာ ဘာရှိသေးသတုန်းလို့ လိုက်ရှာရတယ်၊ အနန္တရ ကောက်မယ်လား၊ အနန္တရကောက်လဲ ကုန်တော့ မကုန်တတ်ဘူး ကောက်တာပေါ့၊ ကဲဒါဖြင့် ဝိထိကြည့်[၁] အနန္တရကောက်ချင်လျှင်၊ တခုလောက်တော့ ကောက်ပေးလိုက်ရတာပေါ့။

စာမေးပွဲအောင်နည်းနှင့် တကယ်အတတ်သင်နည်း

ဝိထိဘဲကြည့်နော်၊ ဘယ်မှအားမကိုးနှင့်၊ ရှေးတုန်းကတော့ အနန္တရအကျဉ်းကောက်တို့, အာရမ္မဏအကျဉ်းကောက်တို့ ပကတူတို့ ဘာတို့ကို ဘုန်းကြီးက ဇယားကလေးတွေ ရေးရေးပေးတယ်၊ ကိုယ်တိုင်ရေးပေးတာပါ၊ ဘာဖြင့်လို့ ရေးရေးပေးသလဲ မေးလျှင် ဒါဟာ ရှင်းရှင်းဝန်ခံရလျှင် ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင် ကိုယ်က ဒီအပေါ်မှာ ကျေကျေနပ်နပ် စိတ်ဝင်စားလို့မရ၊ ကိုယ့်ဆီမှာ သင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၃၁၉-ရှိ အနန္တရဝိထိပါဠိတော်အရကောက်ဇယားကြည့်၊

တွေကို ဒီတရားကလေး ဟောဒီနားမှာရှိတယ်၊ ပစ္စည်းအနေနှင့် ဒီလိုနေတယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်အနေနှင့် ဒီလိုနေတယ်လို့ စိတ်ထဲ ကျေကျေနပ်နပ် မပြောနိုင်ဘူးလို့ ဆိုကြပါစို့၊ မပြောဝံ့ဘူး၊ ဒီတော့ မဖြစ်ပါဘူးဆိုပြီးတော့ ဇယားကလေးတွေ လုပ်လုပ်ပြီး အကျဉ်းကောက်ကလေးတွေ ရေးပေးရတယ် အကောက်ကို ကြည့်ကြည့်ပြီးတော့၊ အခုတော့ မကြည့်ကြပါနှင့်၊ ကြည့်တောင်မကြည့်နှင့်၊ ရှေးတုန်းက ဘုန်းကြီးထံမှာ စာသင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထံမှာဆိုလျှင် အဲဒီအကျဉ်းကောက်တွေ ရှိတယ်။

တခါတလေ ပျင်းတော့လဲ စာမေးပွဲအတွက် လာလုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အဲဒါကလေး ကျက်ထားလိုက်ပါဆိုလျှင် ပြီးရော။

ဒါကြောင့် စာမေးပွဲအတွက်ကို ၂-နှစ်လောက် ချပေးဘူးတယ်၊ ကိုယ်လဲ သိပ်ကုသိုလ်မရဘူး၊ သူတို့လဲ သိပ်မတတ်ဘူး၊ ပြီးပါတယ်၊ ခဏကလေးနှင့် ပြီးတယ်၊ လွယ်လွယ်ကလေးနှင့် ပြီးတယ်၊ အနန္တရဆို ပါဠိတော်လဲ သင်မပေးဘူး၊ အဓိပ္ပါယ်လဲ ပြောမပေးဘူး၊ အနန္တရ အရကောက် အကျဉ်းကောက်ကလေး ၄–၅–၆ ကြောင်းနှင့် အဲဒါကျက်၊ ရအောင်ကျက် နက်ဖြန်ကျတော့ ပြန်စမ်းဆို ပြီးရော။

အခုဟာက ဦးပဉ္စင်းတို့ကို ပြပေးနေတာက တကယ်တမ်း သဘာဝကျကျ နားလည်ပြီး တတ်အောင် သင်ပေးနေတာ၊ အဲဒါ အပင်ပန်းခံပြီး သင်ပေး နေတာ။

ဂရုတစိုက် မှတ်သားထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအဘို့ နောင်ကို ကိုယ်စာချချင်တဲ့ အခါကျတော့ အင်မတန်ကို လွယ်လွယ်ကူကူကလေးတွေ ဖြစ်လာတယ်၊ အဲဒါ ကြောင့် ကြိုးစားအားထုတ်ပါလို့ တိုက်တွန်းရတယ်။

အနန္တရပစ္စည်း အရကောက်
ကု-ပဒ ၂-ချက်

ကဲ အရကောက်ရအောင်၊ ဤတရားတို့သည် အနန္တရပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ကောက်နည်း ရရုံကလေး ဒီနေ့ပြပေးမှာ၊ သချ်ာ သတ္တာ၊ ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အဗျာကတဿလို့ ၂ မျိုး မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)။

ကု-ကု အရကောက်

ပါဠိတော်တုန်းက အရှာခိုင်းတယ် ဦးပဉ္စင်းတို့ကို၊ ကုသလော ကုသလဿ တရားဆိုတာ ဘယ်နေရာရှိသလဲ ဦးပဉ္စင်းတို့ လိုက်ရှာကြလို့ ဆိုတော့ ကာမ

ဇောဝါရက ကုသိုလ် ဘယ်နားမှာရှိသလဲ (ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနောက်မှာ ရှိပါတယ်)၊ ဘာကုသိုလ်ပါလိမ့်(မဟာကုသိုလ်)၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခုရှိတယ်။

ကိုယ်ကိုင်သိပြီး ကိုယ်တိုင်ပြောလိုက်စမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီး ခိုင်းလို့ ဒါကလေး ပြောလိုက်ရတယ်၊ ဒီလိုမလုပ်ပါနှင့်။

ပြီးတော့ ဈာနဝီထိကို သွားကြည့်စမ်း၊ ကုသလော ကုသလဿ ဟောဘို့ ကုသိုလ်တွေ ဘယ်နေရာမှာ ရှိသလဲ၊ ထင်တာကိုသာ ပြောပါ၊ ကိုယ့်စိတ်ထဲ ထင်တာကို ပြောသာပြောပါ၊ မှားပါစေ ပြင်ပေးတာပေါ့၊ ဘာတွေလဲ၊ ပရိကံ ဥပစာ အနုလုံ ဂေါတြဘူ၊ ဘာကုသိုလ်လဲ (မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်)၊ ပြီးတော့ ဘယ်မှာရှိသေးသတုန်း (ဈာန်ဇောရှိပါတယ်)၊ ဘာကုသိုလ်တုန်း (မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်)။

သတိထားကြစမ်းပါ၊ ပရိကံတို့ ကုသိုလ်ဆိုတာ ကာမဇောဘဲ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကာမဇောဝါရဝီထိထဲမှာ ရှိပြီ မထူးဘူး၊ ကာမဇောဝါရဝီထိကြောင့် မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခုရသည်၊ ဈာနဝီထိကြောင့် မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ၉-ခု ရနေတယ်၊ တွေ့ရဲ့လား (မှန်ပါ)။ ပေါင်းကြည့်လျှင် ဘာကုသိုလ်ခေါ်မလဲ၊ (လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ)။

ဘာဖြစ်လို့ ကျက်ရမှာတုန်း၊ ဒီမှာ ကိုယ်အပင်ပန်းခံလာခဲ့တာ အများကြီး ဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ ဩော်....ပဌမဝီထိက မဟာကုသိုလ်, ဒုတိယဝီထိက မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ပေါင်းတော့ ဒီလောကီကုသိုလ်သတ္တရသရှိနေပြီ၊ သပိတ်ဝင် အိတ်ဝင်လေ၊ မှတ်ထားရတယ်။

တတိယ မဂ္ဂဝီထိ ကြည့်ပြန်တော့လဲ ပရိကံ ဥပစာ အနုလုံ ဂေါတြဘူတို့ ဝေါဒါန်တို့ဆိုတာလဲ မဟာကုသိုလ်တို့ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူ့အတွက် တိုးရဲ့လား (မတိုးပါဘူး)။

ကဲ နောက်ပြီးတော့ ဘာကျန်သေးသတုန်း (မဂ်ကျန်ပါတယ်)၊ မဂ်ဆိုတာက မဂ်စိတ် ၄-ခု မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမဂ်စိတ် ၄-ခုထည့်လိုက်လျှင် ခုတင်က ၁၇-ထဲ ၄-ထည့်တော့(၂၁-ဖြစ်ပါတယ်)၊ ဘာဖြစ်သွားသလဲ(ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝီသဖြစ်ပါတယ်)။

ကြည့်ဦး၊ ပြန်ပြီးတော့တခေါက်၊ အဲဒီနံပါတ် ၃-ဝီထိကြည့်စမ်း၊ မဂ်က ကုသလော ကုသလဿ အနေအားဖြင့် ကုသလောဖြစ်လို့ရရဲ့လား (မရပါဘူး)၊ ပစ္စည်းဘက်က မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ပြောနေတာနော် (မှန်ပါ)၊ ပစ္စယုပ္ပန်သာ ဖြစ်တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကဲ ဒါဖြင့် အကြမ်းဖျင်းကြည့်စမ်း၊ ဩော်....ကုသလော ကုသလဿဆိုပေမဲ့ ပစ္စည်းက လောကီကုသိုလ်သတ္တရသသာ ရနေပါကလား၊ မြင်ရဲ့လား(မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်ကျတော့မှ ကုသိုလ်စိတ်ကေဝီသ ဖြစ်မည်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကိုယ်တိုင်သိကြစမ်းပါ၊ ဒီ ၃-ဝီထိမြင်လိုက်တာနှင့် ပစ္စည်း လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ရနိုင်တယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကျတော့ ကုသိုလ်စိတ်ကေဝီသ ရနိုင်တယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲလို့ မေးလျှင် မဂ်က ပစ္စယုပ္ပန်သာ ဖြစ်တယ်၊ ပစ္စည်း မဖြစ်ဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အောက်နားက သမာပတ္တိဝီထိမှာ ပဟာကုသိုလ်ဉာဏသပ္ပယုတ် ၄-ခုရှိတယ်၊ နိရောဓဝီထိမှာလဲ ဒီအတိုင်းရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မဟာကုသိုလ်တွေဘဲ၊ ကာမဇောဝါရမှာ ပါသွားပြီလို့ ဉာဏ်ထဲကသိ၊ ကဲ ဒီတော့ ကောက်ရအောင်။

ကုသလော ကုသလဿ၌ ကာမဇောဝါရတုန်းက ဘုန်းကြီး ဘာပြောခဲ့သတုန်း၊ ပဌမဇောသည် ပစ္စည်းသာဖြစ်၍ ပစ္စယုပ္ပန်မဖြစ်နိုင်၊ သတ္တမဇောသည် ပစ္စယုပ္ပန်သာဖြစ်၍ ပစ္စည်းမဖြစ်နိုင်၊သတ္တမဇောဆိုတာ အဆုံးဇောနော်(မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ပစ္စည်းကောက်ချင်လျှင် ဘာကြဉ်ပလဲမေးလျှင် အဆုံးဇောကြဉ်၊ ကြဉ်ရမယ်ပေါ့နော် (မှန်ပါ)။

ကုသလော ကုသလဿ၌ ကုသလော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား- အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော မလောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏လို့ မဖြစ်ပေဘူးလား (မှန်ပါ)။

ဘာတွေ ညာတွေ အားမကိုးနှင့် ဒီဝီထိကိုသာ အားကိုးစမ်းပါ၊ ဉာဏ်ကိုသာ ဒီအထဲစိုက်ပြီးသွင်းထားပါ။

ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်တဲ့အခါမှာ သမထ,ဝိပဿနာ တမျိုးမျိုး အားထုတ်တဲ့အခါမှာ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ တရားပေါ်မှာ ဉာဏ်စိုက်ချထားလျှင် သိလွယ်တယ်, တွေ့လွယ်တယ်, မြင်လွယ်တယ်, ပေါက်လွယ်တယ် ပြောပါတယ်။

ဒီအတိုင်းပါဘဲ၊ ဘယ်မှ အားမကိုးဘူး၊ ငါ ဘာကြီးဖြစ်နေနေ မဘတ်ချင်လဲနေ ဘုန်းကြီးက ဒီအထဲမှာ ဉာဏ်စိုက်ပြီး ရှာထားဆိုလျှင် ဒီထဲမှာဘဲ ကြည့်ထားရတယ်၊ ဒီနေ့ ဉာဏ်ထဲမှာ မပွင့်သေးလျှင် နောက်နေ့ ပွင့်လာမယ်။

ဘာတဲ့တုန်း၊ ပစ္စည်းကောက်တာ၊ အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ။

ခုတင်ကတုန်းက လောကီကုသိုလ် သတ္တရသလို့ ပြောထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုဟာက အဆုံးဇောကြဉ်တာ ကာမဇောဝါရ သတ္တမဇောကိုင်တာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ ၂-၅—ပ-မ-ထ-စ

ကဲ ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်တော့ ဘာဇောကြဉ်ရမယ်၊ ပဌမဇော်က ပစ္စည်းသာ ဖြစ်တယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန် မဖြစ်ဘူး၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား– ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ကုသိုလ်စိတ် စေတသိက ရ၏။

ခုတင်က ပြောခဲ့တယ် ပစ္စည်းက ဘက္ကဂါသ, ပစ္စယုပ္ပန်က စေတသိကလို့၊ ဒီအတိုင်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာထူးသလဲ၊ ပစ္စည်းမှာ အဆုံးဇောကြဉ်တယ်,ပစ္စယုပ္ပန်မှာ ပဌမဇောကြဉ်တယ်၊ ဆိုရိုးမှာ ရှေးရှေး, နောက်နောက်လို့ ထည့်ထားတယ်၊ အဲဒါအကျဉ်းကောက် တဲ့။

ကု-ကု အကျယ်ကောက်

ပြီးတော့မှ တနည်းကားပဲ့၊ သကိပြု၊ ကာမဇောဝါရကြည့်စမ်း၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ဆိုရိုးဆိုပြီးသား၊ တနည်းကား မဟာကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်တင်ယူတာ မဟုတ်လား၊ ဟိုတုန်းကတော့ ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ်ဆိုတယ်၊ အခုတော့ ကုသိုလ်တင်ကောက်တော့ မဟာကုသိုလ် ဒုတိယဇောအားတပ်သော ပဌမဇော၊ (ပ) သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော၊ ပေယျာလထိုးပြီး ကျော်လိုက်၊ ဒါက ကာမဇောဝါရအတွက် ပြီးမနေဘူးလား (မှန်ပါ)။

ကဲ ဘယ်သွားရပလဲ၊ ဈာနဝီထိရနိုင်တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မဂ္ဂဝီထိ ကော ရနိုင်တယ်ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သမာပတ္တိဝီထိရရဲ့လား (မရပါ)၊ မရဘူးနော်၊ သမာပတ္တိဝီထိမှာ ကုသိုလ်ရှိမှ ဂေါ့ျကြီးမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဒို့ဆိုရိုးတုန်းကတော့ ၃-ဝီထိဆိုထားတယ်လေ၊ အခုကောက်တော့ အပေါ် ၂-ဝီထိကောက်ရမယ်၊ ကုသလော ကုသလဿဖြစ်ရမှာကိုးနော်(မှန်ပါ)။ သမာပတ္တိဝီထိကြည့်နေလျှင် ဘာဖြစ်နေသတုန်း (ကုသလော အဗျာကတဿ ဖြစ်နေပါတယ်)၊ မရနိုင်ဘူးနော်။

မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿ ၄-ခု, မဂ်သောမနဿ ၁၆-ခုအား တပ်သော ဂေါတြဘူ,ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော၊ ဟိုတုန်းက ဂေါတြဘူ,ဝေါဒါန် အနုလုံလို့ ဆိုခဲ့တာက သမာပတ္တိဝီထိအတွက်ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုတော့ ၂-ဝီထိတည်း ဆိုတော့–ဂေါတြဘူ,ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေ။

လိုချင်တဲ့တရားကလေးတွေကို လိုက်ပြီး တလုံးချင်း ဆွဲပြီး ကောက်နုတ်ယူ နေတယ်။

ထို့အတူ– မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၅-ခု, မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၄-ခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ,ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်တတိယဒွေ။

ကဲ– ဈာနသမာပဇ္ဇနဝီထိမှာ ဈာန်–ဈာန်- ဈာန်နဲ့ ဈာန်တွေဟာ ကုသိုလ်တွေတန်းလျက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟိုတုန်းကလိုဘဲ ဆိုလိုက် 'သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌'၊ ဟိုတုန်းကတော့ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကြီးယာလို့ ဆိုတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ အခုတော့ ကုသိုလ်တင်ဆိုနေ၁်။

နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်အားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောဟူ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ပစ္စည်းတရားရ၏၊ ကုန်နေပြီမဟုတ်လား၊ ဘယ်မှ သွားစရာလမ်း မရှိတော့ဘူး (မှန်ပါ)။

ကုသလဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– တဝိထိချင်းကလေးကြည့်စမ်း၊ ကာမဇောဝါရက ပဌမဇောက ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ကဲ့လား (မဖြစ်ပါဘူး)၊ ဒုတိယာဒိဇောတွေက ရတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒုတိယကနေပြီး သတ္တမထိ ပစ္စယုပ္ပန်၊ဒါကြောင့် မဟာကုသိုလ်ဒုတိယာဒိဇောတဲ့၊ကာမဇောဝါရကို ချိန်လိုက်တာ (မှန်ပါ)။ ဈာနဝီထိကျတော့ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်တွေ အကုန်မရဘူးလား (ရပါတယ်)၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ၉-ခု၊ မဂ္ဂဝီထိက မဂ် ၄-ခုစလုံး မရဘူးလား (ရပါတယ်)၊ မဂ် ၄-ခု၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

အင်မတန်သန့်ရှင်းတယ်၊ ဝီထိပေါ်မှာ မြင်နေပြီဆိုတော့၊ ကရိုဏ်းပါဠိထုတ်တော့ သုဒ္ဓသင်္ချာက ၅-ပစ္စည်း၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာသေဝနက ဒီအတိုင်း ထပ်ဟောထားသလား (မှန်ပါ)။ သူ့ကိုပါ ထည့်လိုက် ၆-ပစ္စည်း၊ တပြိုင်နက် ၆-ပစ္စည်း။

မှတ်မိလောက်ကဲ့လား၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောကြည့်စမ်း၊ ကုသလော ကုသလဿ၌။

ဦးဉာဏဝရ။ ။ကုသလော ကုသလဿ၌ ကုသလော မမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား–အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ကုသိုလ်စိတ်ဧကဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

တနည်းကား၊ မဟာကုသိုလ် ဒုတိယဇောအား တပ်သော ပဌမဇော၊ (ပ) သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿ ၄-ခု၊ မဂ်သောမနဿ ၁၆-ခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ၊ ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေ၊မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၅-ခု၊မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၄-ခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေ၊

သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်အားတပ်သော ရှေးရှေး **သော** ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကုသလဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ဗဒါန်ပုဒ်၏အရကား မဟာကုသိုလ်ဒုတိယာ-ဒိဇော,မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ၉-ခု,မဂ် ၄-ခု ပစ္စယုပ္ပန်ဟရား ရ၏။

အနန္တရပစ္စယေနဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား–တပြိုင်နက် ဟပ်ကောင်းသော အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ၊ ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အနန္တရသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိပဲသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။အားလုံးတခေါက် ဟောကြစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။ဟခေါက်ဟောကြသည်။

ကု–ဗျာ အရကောက်

နောက်တခု ကုသလော အဗျာကတဿ၊ အခု ကုသိုလ်တွေနေတဲ့ နေရာတွေ ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ **ကာမဇောဝါရမှာ** မဟာကုသိုလ်သတ္တမဇောက ပစ္စည်း၊ သူ့နောက်မှာ ကဒါရုံကျလျှင် တဒါရုံ အဗျာကတက ပစ္စယုပ္ပန်, သို့မဟုတ် ဘဝင်ကျလျှင် ဘဝင်အဗျာကတက ပစ္စယုပ္ပန် ကု-ဗျာကလေး ဆက်နေပုံကြည့်နော်၊ တွေ့ပလား (မှန်ပါ)။

ထိုနည်းဟူစွာ ဈာနပိတိမှာလဲ နောက်ပံပါ်သုံး မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဈာန်က ပစ္စည်း၊ သူ့နောက်က ဘဝင်က ပစ္စယုပ္ပန်၊ ကုသလော အဗျာကတဿ-ဟိုတုန်းက ရွေးထားပြီးသားတွေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သွားပြန်ရော၊ မဂ္ဂဝီထိကျတော့ မဂ်က ပစ္စည်း,ဖိုလ်က ပစ္စယုပ္ပန်၊ ကုသလော အဗျာကတဿ၊ ၃-ဝီထိရှိသွားပြီနော် (မှန်ပါ)။

အရကောက်စာအုပ်မှာ ကျန်တဲ့အချက်

အောက်နားက သမာပတ္တိဝီထိ ကြည့်စမ်း၊ မဟာကုသိုလ်ခေါ်တဲ့ ဉာဏ-သမ္ပယုတ် (မှန်ပါ)။ အနုလုံကိစ္စတပ်တဲ့ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်က ပစ္စည်း၊ အောက်ဖိုလ် ၃-ခုက ပစ္စယုပ္ပန်၊ ခုတင်က ဒါကျန်နေတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သတိထားကြည့်၊ အရကောက်ထဲမှာ ကု-ဗျာမှာ အဲဒီတရားလဲ ကျနေတယ်၊ ကြည့်စမ်းကြပါ၊ နောက်မျှားထည့်ထားလျှင်တော့ မပြောတတ်ဘူး၊ ဘုန်းကြီး စာအုပ်ထဲမှာတော့ မပါဘူး၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရေးထည့်ထားရတယ်။

နိရောဓဝီထိသွားစမ်း၊ အနာဂါမ်ကိုယ်တော်ကြီး နိရောဓမဝင်စားမီ သန္တာန် တော်မှာ ပေါ်လာတဲ့ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ဇောက ပစ္စည်း, **အနာဂါမိဖိုလ်က** ပစ္စယုပ္ပန်၊ ကုသလော အဗျာကတဿ၊ ရတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဉ်းပဋ္ဌင်းတို့ဉာဏ်နှင့် ဆုံးဖြတ်ပါ၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတသုံးမျိုးကို **ကုသလတိက်တုန်းကတည်းက နားလည်ခဲ့သားဘဲ**။

အောက်နား တိုးကြည့်စမ်း ပရဏာသန္နဝီထိ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောနောင် စုတိကျသည်ဖြစ်အံ့၊ မဟာကုသိုလ် ပဥ္စမဇောက ပစ္စည်း, နောက်က စုတိက (ပစ္စယုပ္ပန်)၊ ဒီတော့ ဘာဖြစ်သွားသလဲသူ (ကုသလော အဗျာကတဿ)၊ ရမယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ **အဲဒါလဲ အရကောက်မှာ မရှိဘူး၊ အဲဒါကတော့** ထည့်ကိုမကောက်နှင့်မှတ်ထား ဒီတရား ရရမယ်လို့၊ အခုခေတ် စာချ, စာသင် ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့စာအုပ်ထဲမှာ အဲဒီ မရဏာသန္နဝီထိ လုံးဝကွယ်နေတယ်လို့ **သိရတယ်**။

အရကောက်ထဲမှာ အဓိပ္ပါယ်ရေးရာမှာ ခုတင်ကပြောတဲ့ သမာပတ္တိဝီထိ ပါတယ်၊ ကောက်တော့ မပါဘူး၊ အခုဘုန်းကြီးကောက်ပေးမယ်၊သတိပြုကြည့်။

ပစ္စည်းတွေ ခုကြည့်လျှင် သတိနှင့်ကြည့်ပါဦး၊ ဆရာတော်ကြီးပြုထားတဲ့ ကျမ်းမှာပါတဲ့ ဆိုရိုးကလေးနှင့် တရားနေပုံ။

ကုသလော အဗျာကတဿဣ ကုသလော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား – ဆိုရိုးနားထောင်စမ်း၊ ဆရာတော်ကြီးက ဘာတွေ ရည်ရွယ်ထား သတုန်း၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသအဆုံးဇောတဲ့၊ သုံးပုံ စွဲပုံနေ၁် (မှန်ပါ)။

ကြည့်စမ်း၊ ကာမဇောဝါရမှာ ခုတင်ကပြောတဲ့ မဟာကုသိုလ် အဆုံးဇော မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ လောကီကုသိုလ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဈာနဝီထိမှာ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်အဆုံးဇော မဟုတ်လား၊ လောကီကုသိုလ်တွေနေ၁် (မှန်ပါ)။ **အောက်နားသွားစမ်း၊** သမာပတ္တိဝီထိမှာ အနုလုံက ဘာတုန်း၊ လောကီဘဲ **မဟုတ်လား၊** မဟာကုသိုလ်အဆုံးဇောဘဲ (မှန်ပါ)။ အောက်နားက နိရောဓ-ဝီထိကြည့်တော့ကော နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒါလဲ **လောကီကုသိုလ်မဟုတ်လား** (မှန်ပါ)။ ၁-၂-၄-၅ ဝီထိများကို[၁] ကြည့်၊ ပြီးတော့ **လောကီကုသိုလ်သတ္တရသအဆုံးဇောတဲ့**၊ ၁-ဆိုတာက ကာမဇောဝါရ၊

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၃၁၉-ရှိ အနန္တရဝီထိဇယားတွင် ၁=ကာမဇောဝါရဝီထိ၊ ၂=ဈာနဝီထိ၊ ၄=ဖလသမာပတ္တိဝီထိ၊ ၅=နိရောဓသမာပတ္တိဝီထိများကို ဆိုလိုသည်။

၂-ဆိုတာက ဈာနဝီထိဆိုပြီး စသည် နားလည်ပါ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ အဆုံးဇော၊ ပြီးတော့မှ အလယ်ခေါင်က မဂ္ဂဝီထိကြည့်ပြီးတော့ မဂ် ၄-ခု ပစ္စည်းတရားရ၏ တဲ့။

ဘယ်လောက်စိတ်ကူးကျဉ်းသလဲ၊ ဒီထဲမှာ ဝီထိကလေးထဲမှာ ကြည့်နေလျှင်။ စာအုပ်ထဲမှာဖွင့်ဖတ်၊ အကျယ်ကြီး။

လောကီကုသိုလ်သတ္တရသအဆုံးဇော, မဂ် ၄-ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– ဘာတွေရမလဲ သတိပြုစမ်း၊ ကာမဇောဝါရက တဒါရုံတို့ ဘဝင်တို့ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တဒါရုံကို တရားကိုယ်ထုတ်လိုက်တော့ သန္တီရဏ ၃-ခုတို့ မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခုတို့ မရဘူးလား (ရပါတယ်)၊ မှတ်ထားစမ်း၊ ဘဝင်ကို တရားကိုယ်ထုတ်တော့ ဥပေက္ခာသန္တီရဏ ၂-ခုဆိုတော့ သန္တီရဏ ၃-ခုထဲ မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ပြီးတော့ မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခုကကော ပါမသွားဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ဘာ ပိုနေသလဲ၊ သူက (မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ၉-ခု ပိုပါတယ်)။

ကဲဒါဖြင့် တဒါရုံနှင့် ဘဝင်ကို တရားကိုယ်ထုတ်လိုက်တော့ သန္တီရဏ ၃-ခု, မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခု, မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ၉-ခု ရမနေဘူးလား (ရပါတယ်)။

မှတ်ထားစမ်းပါ၊ ဒါဖြင့် အောက်ဈာနဝီထိ ဘဝင်တရားကိုယ်ထုတ်တော့ ဒီ့ထက်ပိုဦးမလား (မပိုပါ)၊ မဂ္ဂဝီထိက ဖိုလ် ၄-ခုတွေ့ရဲ့လား(မှန်ပါ)။ အဲ.... သူ့ကိုထည့်လိုက်ရုံအဲ (မှန်ပါ)၊ မဂ္ဂဝီထိက ဖိုလ် ၄-ခု ယူလိုက်တော့ သမာပတ္တိ-ဝီထိက အောက်ဖိုလ် ၃-ခုကော မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ နိရောဓဝီထိက အနာဂါမိဖိုလ်ကော (ပါပါတယ်)။

ဒါ့ကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– သန္တီရဏ ၃-ခု, မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခု, မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်စိတ် ၉-ခု, ဖိုလ် ၄-ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏....တဲ့ အကျဉ်းကောက်တယ်။

ဒီနေ့ အဖိတ်နေ့ဘဲ၊ ၅-မိနစ်လောက်တော့ ပိုလိမ့်မယ်၊ နက်ဖြန်ခါ နားဘို့အတွက်လေ၊ နားတော့လဲ မနေကြနှင့်၊ အာရမ္မဏဇယားကြီး ကျက်ထားကြဦး။

ပြန်နားထောင်စမ်း၊ ကုသလော အဗျာကတဿ ကုသလော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား လောကီကုသိုလ်သတ္တရသအဆုံးဇော, မဂ် ၄-ခု ပစ္စည်း တရားရ၏။

အဗျာကတဿ မဇ္ဈိမ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား – သန္တီရဏ ၃-ခု, မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခု, မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ၉-ခု, ဖိုလ် ၄-ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တနည်းကား–ကာမဇော၀ါရဝိထိ ကြည့်၊ မဟာကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံ ကဝင်ချတော့မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဆိုရိုးတုန်းကတော့ လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ်ဇောနောင်လို့ ပေါင်းဆိုတယ် အခု လောဘမူ မောဟမူ အလှည့်မှ မဟုတ်သေးဘဲ၊ ဒီတော့ ဘယ်နှယ်ဆိုမလဲ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံ ကျသည် ဖြစ်အံ့၊ တဒါရုံ ကောဒသ, တဒါရုံ မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ဘဝင်ကေနုဝီသ အားတပ်သော မဟာကုသိုလ် အဆုံးဇော၊ ဟိုတုန်းက ရသင့်ရထိုက်တဲ့ဟာတွေ ပေါင်းဆိုထားတယ်၊ အခု ကိုယ်လိုချင်တာကလေး ဆွဲထုတ်ဆိုတယ်၊ ဒီလိုမဟုတ် လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဘယ်သွားမလဲ မေးလျှင် သတိပြု၊ သမာပတ္တိဝိထိကျန်နေတယ်လို့ ပြောတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ အဲဒီကိုသွားပြီးကောက်ပါ၊အရကောက်ထဲမှာလဲ ကျနေတယ်၊ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ စာအုပ် မကြည့်ဘူးသေးဘူး၊ ဘုန်းကြီးဆီမှာရှိတဲ့ စာအုပ် – ကိုယ့်ဆီရှိတဲ့စာအုပ်က ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၅၀-လောက်က ရိုက်တဲ့ စာအုပ်။

ဘယ်နှယ်ဆိုမတုန်း၊ ဒိုဟိုတုန်းက ဆိုတဲ့အကိုင်းပေါ့၊ ခုတင်က ၃-ဝိထိ မသွားဘဲနှင့် ၂-ဝိထိတင် သွားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီဝိထိကျန်နေတယ်လို့ ခုတင်က ပြောခဲ့တယ်၊ အောက်ဖိုလ်သောမနဿ ၁၂-ခုအားတပ်သော အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေ၊ အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၃-ခု အားတပ်သော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေ၊ ပြီးရောနော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့မှ စျာနဝိထိမှာ စျာန်နောင်ဘဝင်ကို သွားဖော်တယ်၊ ဘာတဲ့.... ပဥ္စဝေါကာရတိဟိတ်ဘဝင် ၉-ခုအားတပ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် အဆုံးဇော၊ ဟိုတုန်းကတော့ ရူပါဝစရကုသိုလ်ကြိယာ၊ အခုတော့ ကြိယာမထည့်နှင့် ကုသိုလ် အဆုံးဇော၊ နောက်ပြီးဘဝင်တွေ တခုချင်းတိုးသွား၊ နောက်ပိတ်ဆုံးကျတော့ တိဟိတ်ဘဝင် တေရသအားတပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ် အဆုံးဇော၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နိရောဓဝိထိသွား၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်အဆုံးဇော ဟုတ်တယ် မဟုတ် လား (မှန်ပါ)။

မဂ္ဂဝိထိသွား၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်အား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်၊ အစဉ် အတိုင်းသွား၊ အရဟတ္တဖိုလ်အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကုန်ရော့မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာချန်ထားသလဲ ဘုန်းကြီး မရဏာသန္န-ဝီထိမကောက်ပါနှင့်လို့ ပြောထားတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အမှန်ဒါဟာ တရားရှိတယ်လို့ ဆိုတာ ဉာဏ်က နားလည်ထားပါ။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ခုတင်ကအတိုင်း ထုတ်ပါ၊ သန္တီရဏ ၃-ခု, မဟာဝိပါက်စိတ် ဂ-ခု, မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ၉-ခုထုတ်။

ကရိုဏ်းပါဌ်ကျတော့ သုဒ္ဓသဲ့ာက ၅-ပစ္စည်း, မင်္ဂနှင့် ဖိုလ်ယူထားတော့ ကမ္မပစ္စည်းကော မရဘူးလား (ရပါတယ်)၊ ကမ္မထည့်ပြီးတော့ တပ်ပြိုင်နက်ယထာရဟ ၆-ပစ္စည်းတဲ့၊ ဦးသူရိယ ဟောစမ်းပါ။

ဦးသူရိယ။ ။ကုသလော အဗျာကတဿဍ္ဌ ကုသလော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား–လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ အဆုံးဇော မဂ် ၄-ခု ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား –သန္တီ-ရဏစိတ် ၃-ခု, မဟာဝိပါက်စိတ် ဂ-ခု, မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်စိတ် ၉-ခု,ဖိုလ် ၄-ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

တနည်းကား—မဟာကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့– တဒါရုံကောဒသ, တဒါရုံမကျသည် ဖြစ်အံ့– ဘဝင်ကျေနဝိသအား တပ်သော မဟာကုသိုလ်အဆုံးဇော၊ အောက်ဖိုလ်သောမနဿ ၁၂-ခုအား တပ်သော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေ့,အောက်ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၃-ခုအားတပ်သော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်တတိယဒွေ၊ ပဌဝေါကာရတိဟိတ်ဘဝင် ၉-ခုအားကပ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ်အဆုံးဇော၊ ပဌဝေါကာရတိဟိတ်ဘဝင် ၉-ခု, အာကာသာနဍ္ဌာယတနဘဝင်အားတပ်သော အာကာသာ-နဍ္ဌာယတနကုသိုလ်အဆုံးဇော၊ ပဌဝေါကာရတိဟိတ်ဘဝင် ၉-ခု အာကာသာ-နဍ္ဌာယတနဘဝင်, ဝိညာဏဍ္ဌာယတနဘဝင်အားတပ်သော ဝိညာဏဍ္ဌာယတနကုသိုလ်အဆုံးဇော၊ ပဌဝေါကာရတိဟိတ်ဘဝင် ၉-ခု, အာကာသာနဍ္ဌာယတနဘဝင်, ဝိညာဏဍ္ဌာယတနဘဝင်, အာကိဉ္စညာယတနဘဝင်အား တပ်သော အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်အဆုံးဇော၊ တိဟိတ်ဘဝင်တေရသအား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်အဆုံးဇော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော အခါ အနာဂါမိဖိုလ်အားတပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ် အဆုံးဇော၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်အားတပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်အားတပ်သော သကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်အားတပ်သော အနာဂါမိမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတသာ ဓမ္မာသဟူသော သမ္မဒါန်ပုဒ်၏အရကား – သန္တီရဏစိတ် ၃-ခု, မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခု, မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ၉-ခု, ဖိုလ် ၄-ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

အနန္တရပစ္စယေနဟူသော ကရိုဏ်းပါဒ်၏အရကား– တပ္ပိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, ကမ္မ, နတ္ထိ, ဝိဂတ၊ ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အနန္တရသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။အားလုံးဟောကြစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။၂-ခေါက် ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။ကဲ တော်ကြဦးစို့၊ ၅-မိနစ်ပိုသွားတယ်။

အကုပဒ ၂-ချက်

ဆရာတော်။ ။အနန္တရပစ္စည်း မနေ့က ကုသလပဒ, ပဒါဝသာန ၂-ချက် ပြီးသွားတယ်၊ ဒီနေ့ အကုသလပဒ 'အကုသလော အကုသလဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ'တဲ့၊ ရှာကြပေါ့ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ်၊ အကုသိုလ်တရားတွေ ဘယ်ဝီထိမှာရှိသလဲ၊ ဘယ်ဝီထိမှာ ရမလဲ (ကာမ ဇောဝါရဝီထိမှာ ရပါတယ်)၊ ကာမဇောဝါရဝီထိကော ဘယ်နေရာမှာ ရှိသလဲ (ဇောမှာရှိပါတယ်)၊ သဝေထိုးကလေး ၇-လုံးလို့ ပြထားတဲ့ ဇောနေရာမှာ ရှိတယ်။

အောက်ကိုလျှောက်ပြီး သတိပြုကြည့်၊ ဈာနဝီထိ, မဂ္ဂဝီထိ, ဖလသမာပတ္တိ-ဝီထိ, နိရောဓဝီထိ လို့ ခေါ်တဲ့ အင်မတန် အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ ဝီထိတွေမှာ အကုသိုလ်ပါပါ့မလား (မပါပါ)။

ပြီးတော့မှ ကြည့်ဦးတခါ၊ မရဏာသန္နဝီထိကို သွားကြည့်လျှင် ဇောနောင် စုတိဆိုလျှင် ဇောဟာ မရဏာသန္နမှာ အကုသိုလ်ဇော မဇောဘူးလား (ဇော ပါတယ်)၊ ရှိတယ် မှတ်ထားရတယ်။

အဲဒီ အချက်သွားတွေ့မှာဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ သူက အကုသိုလ်ချင်းတူတူဘဲ ကာမ ဇောဝါရထဲ ထည့်ထားတယ်၊ ကြည့်ရတာ ရှာရဖွေရတာ ကျဉ်းသွားတာပေါ့။

ဒီတော့ အခု ဘာလုပ်ဟောမလဲ၊ ပဌမဇောက ပစ္စည်း၊ ဒုတိယဇောက ပစ္စယုပ္ပန်နှင့် သွားတာ၊ ဆဋ္ဌဇောက ပစ္စည်း၊ သတ္တမဇောက ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဒီထက် ပိုမရတော့ဘူးနော် (မှန်ပါ)။ ဒါကလေးရှင်းရှင်းဘဲ လွယ်လွယ်ကလေး။

ဒါကြောင့် ပစ္စည်းကောက်ချင်လျှင် အဆုံးဇောခေါ်တဲ့ သတ္တမဇောကိုကြည့်၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်ချင်လျှင် ပဌမဇောကြည့်၊ ပြီးရောပေါ့ ဒါဘဲ။

အကုသိုလ်-အကုသိုလ် အရကောက်

ဒါကြောင့် အကုသလော အကုသလဿ၌ အကုသလော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား–အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသောအကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

တနည်းကား– အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယဇောအားတပ်သော ပဌမဇော၊ ပေယျာလထိုးလိုက်။ သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇောပစ္စည်းတရား ရ၏။

အကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား–အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယာဒိဇော၊ မနေ့က ကုသိုလ်တုန်းကလဲ မဟာကုသိုလ်ဒုတိယာဒိဇောယူတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီအတိုင်းဘဲ ဆိုရတယ်၊ ပဌမဇော မပါဘူးလို့ ပြောတာ၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသဒုတိယာဒိဇော ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိုဏ်းထုတ်တော့ အာသေဝနကလဲ ဒီအတိုင်း ဟောထားလို့ ၆-ပစ္စည်း တပြိုင်နက်ဘဲ၊ လွယ်ပါတယ် မှတ်ထားစမ်း။

အကု-ဗျာ အရကောက်

ထိုနည်းတူစွာ အကုသလော အဗျာကတဿဆိုတော့ အကုသိုလ်ဇောက ဒီမှာ တနေရာရှိတယ်၊ သူနောင် တဒါရုံ ဘဝင်ချ ဟုတ်လား၊ ပြီးတော့ မရဏာ-သန္နိဝီထိမှာလဲ အကုသိုလ်ဇောနောင် ဘာချရမယ် စုတိ၊ (မရှိဘူးနော် အရကောက်ထဲမှာ၊) ဒီမှာတရားက ရှိနေတယ်ဆိုတာ မှတ်ထားကြလို့ ပြောနေတာ၊ အရကောက်မှာ မရှိဘူး၊ မနေ့က ကု-ဗျာတုန်းကလဲဘဲ မရဏာသန္နကုသိုလ်ဇောနောင်စုတိ ရနိုင်တယ်၊ အရကောက်မှာ မရှိဘူး၊ တရားတွေ ရှိနေတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ဉာဏ်က သိထားကြ။

အထူးမှာထားချက်

ဒီကော့ ကာမဇောဝါရ တင်ကောက်ထားတော့ 'အကုသလံ ဝဋ္ဌာနဿ' လို့ ဟောတယ် မြတ်စွာဘုရားက၊ အကုသလံ- အကုသိုလ်ဒွါဒသ အဆုံးဇောသည်။ ဝဋ္ဌာနဿ-တဒါရုံ ဘဝင်အားလို့.... ဒါလောက်ကလေး ပေးတယ်။ ဘုန်းကြီး ကြိုက်တာကတော့ ဝဋ္ဌာနဿ- တဒါရုံ ဘဝင်၊ စုတိအားလို့ ပေးလျှင် ပိုကောင်းတယ်၊ ဟုတ်လား၊ စုတိပါရတယ်။

ဒါကြောင့် အကုသလော အဗျာကတဿ၌ အကုသလော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား – အကုသိုလ်ဒွါဒသအဆုံးဇောပစ္စည်းတရား ရ၏။

တနည်းကား–ဆိုရိုးတုန်းက လောဘမူ ဒေါသမူ မောဟမူတွေဆိုထားတာ ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါတွေ ယူဆိုပေါ့လောဘမူ မောဟမူဇောနှောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့– တဒါရုံ ကောဒသ, မကျသည်ဖြစ်အံ့– ဘဝင်ကော့နဝိသ အားတပ်သော လောဘမူ မောဟမူအဆုံးဇော၊ ဒေါသမူဇောနှောင် တဒါရုံ ကျသည်ဖြစ်အံ့–ဥပေက္ခာတဒါရုံ ၆-ခု, မကျသည်ဖြစ်အံ့–ကာမဥပေက္ခာဘဝင် ၆-ခုအားတပ်သော ဒေါသမူအဆုံးဇောပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား– တဒါရုံနှင့် ဘဝင် ဟိုနေ့က တရားကိုယ်ထုတ်ထားတဲ့အတိုင်းပေါ့၊ ဘာတွေတဲ့တုန်း၊ သန္တီရဏစိတ် ၃-ခု, မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခု, မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ၉-ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကုဗျာတုန်းကတော့ ဖိုလ် ၄-ခုရတယ်နော်၊ ဒီမှာတော့ ဘယ်ရှိမလဲ။

ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ် တပြိုင်နက် ၅-ပစ္စည်းတဲ့၊ ဦးကောလိယဟောစမ်း။

ဦးကောလိယ။ ။အကုသလော အကုသလဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ တခေါက်ဟောသည်။

ဆိုရိုးတွေရနေလျှင် ဒါတွေဟာ ရနေပါမယ်၊ ဒီမှာ အခုလိုသင်္ချာနှင့် ခွဲဝေပြီး ကောက်တဲ့ အခါကျတော့ ဒီက ချပေးလိုက်တဲ့နည်း ကိုယ့် ဟာကိုယ် အလွတ် ဝီထိကြည့်ပြီးဆိုတတ်အောင် လေ့ကျင့်ပါ၊ ပြီးပြီလို့ ကိုယ့်နေရာရောက်လို့ ကိုယ်ပြန်ရွတ်ရပြီဆိုတော့ အရကောက်စာအုပ် ကြည့်စမ်းပါ ဘာတွေရေးထားသလဲလို့၊ ပဉ္စာပါရဆိုနေလျှင် ပဉ္စာဝါရ အပိုင်းအခဏ်းမှာ ကြည့်ရတယ်။

ဗျာပဒ ၃-ချက်

ပြီးတော့ အဗျာကတော အဗျာကတဿ ဆိုပြီးတော့ ဗျာ-က ၃-ချက် လာ တယ်၊ ဗျာဗျာ, ဗျာကု, ဗျာအကု ဆိုပြီး။ ဗျာဗျာတချက်ဘဲများတယ်၊ ဘယ် လောက်များသလဲမေးလျှင် အဲဒီဝီထိတွေ အကုန်လုံးဘဲ များမှာဘဲ၊ ဒီတော့ သတိပြုပြီး နားထောင်ရလိမ့်မယ်။

ပါဠိတော်တုန်းကလဲ အသေးစိတ်ပြောပြီးသားပါဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ ဝီထိကို ပြန်ပြီး အကဲခတ်ကြည့်စမ်း၊ အဗျာကတရှိတဲ့ နေရာစုကလေးတွေ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ တဝီထိချင်းကြည့်။

ကာမဇောဝါရဝီထိ ဖြစ်နေလျှင် ပဋိသန္ဓေက စပြီး နောက်ဆုံးဘဝင်ထိ အဗျာကတမဟုတ်တဲ့၊ တနည်း အဗျာကတလွတ်တဲ့ စာလုံးကိုရှာ၊ အဗျာကတ မဟုတ်တဲ့ ဝီထိစာလုံးပါရဲ့လား (မပါပါ)၊ အားလုံးအဗျာကတနော်(မှန်ပါ)။

အဲ့ဒီအထဲမှာမှ တခါ ဘုန်းကြီးက ဘာထည့်ပြောသတုန်း အားလုံး အဗျာကတရှိလျှင် အဲ့ဒီ အဗျာကတတွေဟာ ဝိပါက်အဗျာကတ, ကြိယာအဗျာကတလို့ ၂-မျိုးရှိတယ်၊ ထို ၂-မျိုးတို့တွင် ကြိယာအဗျာကတရှိနေတဲ့ စာလုံးဟာ ဘယ်သူလဲလို့ အရှာခိုင်းတယ် ပါဠိတော်တုန်းက၊ ဒီတော့ ဘယ်သူတွေ တွေ့သလဲ (အာဝဇ္ဇန်း, ဝုဋ္ဌော, ဇော) ၃-ဌာနရှိကယ်ဒနှ်၊ အာဝဇ္ဇန်းရယ် ဝုဋ္ဌောရယ် ဇောရယ်။

ဒါကလေးတွေ လေ့ကျင့်စေချင်လို့ ထပ်ပြောတာ၊ လေ့လဲ လေ့ကျင့်မှ ဒါကလေးတွေ၊ ကျန်တာတွေက ဝိပါက်အဗျာကတတွေ၊ ထားခဲ့တော့ တစိတ်လုံး အဗျာကတတွေ ရှိနေပါကလားလို့ သိ။

ကြိုးစားပမ်းစား လုပ်ထားခဲ့ကြပါ၊ ဟိုကျတော့လဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ ဒီက မရလျှင် ဟိုကျလဲ ထပ်ပြီး ခက်နေမှာဘဲ၊ ဘာကျေးဇူးရှိမလဲ၊ အခုတော့ နဲနဲကလေးချင်း ဒါကလေးတွေ သင်ပေးလာတာ။

ဈာနစိတ် ၂-မျိုး

ဈာနစိတ်မှာ အဗျာကတအနေနှင့်ကြည့်တော့ ဘာကို သတိပြုခဲ့ရသလဲတဲ့၊ သတိပြုစမ်း၊ ဈာနစိတ်သည် အကျဉ်းအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို စွဲပြီးတော့ ၂-မျိုး ရှိတယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ၍ ၂-မျိုးဆိုတာက ဘယ်သူလဲ၊ ပုထုဇဉ်သေက္ခ ဈာန်ရလို့ရှိလျှင် တမျိုး, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဈာန်ရလျှင်တမျိုး၊ ထို ၂-မျိုးတို့တွင် အကယ်၍ ပုထုဇဉ်နှင့် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ဈာန်ရတဲ့ ဈာနစိတ်ဖြစ်နေလျှင် အဗျာကတ ဘယ်နေရာမှာ ရှိနိုင်သလဲ(ဘဝင်ဘဲ ရှိပါတယ်)၊ ဘဝင်တမျိုးရှိမှာပေါ့၊ ပရိကံကစပြီး ဈာန်ကုန်သည့်တိုင်အောင်က ကုသိုလ်တွေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သေက္ခနှင့် ပုထုဇဉ်ဆိုတာ ကုသိုလ်ဘဲ ရှိတာဘဲ၊ အသေက္ခခေါ်တဲ့ ရဟန္တာ ကိုယ်တော်ကြီး ဖြစ်နေလျှင်တော့ တစိတ်လုံး အဗျာကတချည့်ဘဲ၊ ပရိကံစသည်တို့ကလဲ ကြိယာတွေ, ဈာန်တွေကလဲ ကြိယာတွေ၊ ဘဝင်က ဝိပါက်တွေ။

အဲဒီလိုကလေးတွေ ပြန်ပြန်စဉ်းစားစေချင်လို့ ဒါတွေ ထပ်တလဲလဲ ပြောနေတာ။

အဲဒီလို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျက ဘာမှခက်လှတယ်မဟုတ်တဲ့ သရုပ်ကလေးတွေကို တိတိကျကျ မြင်နေပြီလို့ဆိုတော့ နှုတ်ကဆိုလို့ မှားချင်မှားပေစေ၊ မှားသွားဦးတော့ သေသေချာချာကြည့်ပြီး သတိပြုလိုက်လျှင် ဩော်- ဒါတွေက ဒီတရားတွေသာ ဖြစ်သင့်သကိုးလို့ စဉ်းစားလိုက်လျှင် သိတယ့်အသိဉာဏ်ကလေးတွေ ပါလာတယ်။

ရှေ့တိုးစမ်း မဂ္ဂဝီထိ၊ အဗျာကတတွေ ဘယ်မှာတွေ့သလဲ ဖိုလ်နှင့်ဘဝင်၊ ရှင်းနေတယ်။

သမာပတ္တိဝီထိ ၂-မျိုး

ပြီးတော့ အောက်က သမာပတ္တိဝီထိကျတော့လဲဘဲ ခုတင်က ပြောသလို ၂-မျိုးခွဲလိုက်၊ သေက္ခသမာပတ္တိဝီထိတမျိုး, အသေက္ခသမာပတ္တိဝီထိ တမျိုးလို့ ၂-မျိုးရှိတယ်ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သမာပတ္တိဝီထိကြည့်လျှင် အဗျာကတက ဘယ်မှာရှိသလဲ (ဖိုလ်နှင့် ဘဝင်မှာရှိပါတယ်)၊ ရှေ့က အနုလုံတွေက ဘာတွေတုန်း (မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်)၊ ကုသိုလ်စိတ်တွေ ဖြစ်နေတယ်၊ အကယ်၍ အသေက္ခခေါ်တဲ့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးရဲ့ သမာပတ္တိဝီထိဖြစ်လျှင်တော့ တဝီထိလုံးဟာ အဗျာကတ ချည်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒါတွေ အကုန်ပြန်ကောက်မှာ၊ ပြီးတော့ အောက်နားက နိရောဓဝီထိ တခါကြည့်ဦး၊ အနာဂါမ်ကိုယ်တော်ကြီးဖြစ်လျှင် အဗျာကတစာလုံးဟာ ဘယ်မှာရှိသလဲ (ဖိုလ်ဘဝင်မှာ ရှိပါတယ်)၊ ပရိကံကစပြီး နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်တွေချည့်ပေါ့၊ ရဟန္တာကိုယ်တော်ကြီး ဖြစ်လာလျှင်တော့ တဝီထိလုံး အဗျာကတချည်းဘဲ၊ မလွတ်ဘူး။

သေနည်း ၃-နည်း

မရဏာသန္နဝီထိ[၁] မှာ ဘာပြောသလဲ ဟိုတုန်းက ဂသနည်း ၃-နည်း၊ တဒါရုံနောင်သေတယ်, ဇောနောင်သေတယ်, ဘဝင်နောင်သေတယ်လို့ သေနည်း ၃-နည်းလို့ ပေးထားရာမှ တဒါရုံနောင်သေတဲ့ သေနည်းမျိုးကျတော့ တဒါရုံကလဲ အဗျာကတမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ စုတိကကော(အဗျာကတဘဲ)၊အဗျာကတော အဗျာကတသာ တွဲသွားမယ်၊ ရတာဘဲနော် (မှန်ပါ)။

ဇောနောင်စုတိခေါ်တဲ့ ဇောစောပြီး သေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ၃-မျိုး ခွဲထွက်လာတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကုသိုလ်ဇောနောင် အကုသိုလ်ဇောနောင် တရားတွေရှိတယ်၊ အကောက်ထဲမှာ မရှိတော့ဘူးလို့မှာထားခဲ့ပြီ၊ အခုလိုတာက ဘာတုန်း၊ ကြိယာဇောနောင် စုတိဆိုလျှင် မဟာကြိယာပဉ္စမဇောက ပစ္စည်း အဗျာကတ, စုတိကလဲ အဗျာကတ။

အောက်တကြောင်း သွားစမ်း၊ ဘဝင်နောင် စုတိဆိုတော့ကော ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် အဗျာကတချည်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၃၁၉-ရှိ အနန္တရဝီထိဇယားဥ္စပါ မရဏာသန္နဝီထိကြည့်။

အဲဒါ ရဟန္တာကိုယ်တော်ကြီးရဲ့ ဘဝအစဉ်သာ ဖြစ်လျှင်တော့ ဒီနေရာမှာ လမ်းဆုံးသွားတယ်၊ အကယ်၍ ရဟန္တာမဟုတ်သေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်လျှင်တော့ သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်တို့လဲသူတို့ရဲ့ အရိယာဘဝ ဖြစ်စဉ်ကတော့ ရှိသေးတယ်၊ ပုထုဇဉ်ကတော့ ရေတွက်လို့မရ။

အဲဒီရေတွက်လို့မရနိုင်တဲ့ ဘဝတွေ ကူးသွားတော့ ဘာတုန်း အောက်က စာ ၇-ကြောင်းက ပြထားတယ်၊ ပစ္စည်းက စုတိ,ပစ္စယုပ္ပန်က ပဋိသန္ဓေ၊ ပစ္စည်း စုတိဆိုတာက ဘယ်သူတုန်း တရားကိုယ်ထုတ်လိုက်တော့ (စုတိစိတ် ကျေနဝိသ)၊ ပဋိသန္ဓေပစ္စယုပ္ပန်ခေါ်တဲ့ဟာကကော ဒီ ၁၉-ဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဝိပါက် ချည်းဘဲ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿ။

ဘာမှမထူးဘူး၊ တရားကိုယ်ကတော့ ဒီ ၁၉-ဘဲ၊ ဥပေက္ခာသန္တီရဏ ၂, မဟာဝိပါက် ၈, မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ၉-ဘဲ၊ ပစ္စည်းကလဲ ဒါဘဲ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကလဲ ဒါဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ စည်းမျဉ်းအတိုင်း ဟိုတချိန်က ဘုန်းကြီးပြောခဲ့သလို ဘယ်စုတိနောင် ဘယ်ပဋိသန္ဓေနေနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အဘိဓမ္မာရဲ့ ကိန်းသေ စည်းမျဉ်းကို ချပြတာ၊ သင်္ဂြိုဟ်မှာလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ ရှိပါတယ်၊ အခုရေးထားတဲ့ အတိုင်းဘဲ ရှိတယ်၊ အဘိဓမ္မာရဲ့ အကျဉ်းချုပ်က သင်္ဂြိုဟ်ဘဲ၊. သင်္ဂြိုဟ်ကနေပြီးတော့မှ အကောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရေးဆွဲထုတ်ရတာ။

အဲဒီတော့ ကုန်သွားရောပေါ့၊ ကုန်သွားတော့ စဉ်းစား မနည်းပါဘူး၊ဒါတွေ ဘာတွေလဲ၊ ဒို့သုဒ္ဓသချာတုန်းကတော့ ပစ္စည်းက ဘာလဲ၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ဘာလဲ၊ သုဒ္ဓသချာကို တခါမေးကြည့်၊ ပစ္စည်းက စိတ် ၈၉၊ အနန္တရသုဒ္ဓသချာလေ (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်ကကော စိတ် ၈၉-ပါဘဲ။ တူတူဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းနှင့်ပစ္စယုပ္ပန် စိတ် ၈၉-ချင်းတူတူဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ ထူးတာက ဘာလဲမေးလျှင် ပစ္စည်းဘက်က ရဟန္တာတို့ စုတိမရှိဘူး၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်ကတော့ ရဟန္တာတို့ စုတိ ရှိတယ်၊ အဲဒါကို သိထားပါ၊ သြော်....ပစ္စည်းမှာ ရဟန္တာစုတိမပါဘူး၊ ပစ္စယုပ္ပန် ကျတော့ ပါသွားတယ်။

ကုသိုလ် အကုသိုလ်တွေနှင့် စပ်တဲ့ ကိစ္စတွေက ပြီးတော့ ယခု အဗျာကတ ဆိုတော့ ဘာတွေတုန်း ဝိပါက်နှင့် ကြိယာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီအတိုင်းဘဲ သုဒ္ဓသချာက ပြောလွှတ်လိုက်တော့ စိတ် ၈၉-ရှိလို့ရှိလျှင် ပစ္စည်းဘက်မှာလဲ ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ ကြိယာဝီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်လဲ ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ ကြိယာဝီသ။

ဦးပဥ္စင်းတို့ ဆိုရိုးကိုတန်းဆိုသွားတော့ ဘာကို ရည်ရွယ်ပြီး ဆိုနေမှန်းမသိဘဲ နေမှာစိုးလို့ တဆင့်တဆင့် တိုးပြောနေတာ၊ အကျဉ်းချုပ်က ဒါဘဲရှိတာ၊ ပစ္စည်းကလဲ ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ ကြိယာဝီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊

ဘာများထူးသေးသလဲ မေးလျှင် ခုကင်ကပြောတဲ့ ပစ္စည်းဘက်က ရဟန္တာစုတိ မပါဘူး၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်က ရဟန္တာစုတိပါနေတယ်။

ဒါကြောင့် အကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အဗျာကတော အဗျာကတဿ ဒွိ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား– ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော ဂျေးရှေးသော ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိ သ ကြိယာစိတ်ဝိသပစ္စည်းတရား ရ၏။(စေတသိက်အဋ္ဌတိ သနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးထိအောင်ဆိုပါ၊ပစ္စည်းတရားရ၏။)

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား–ရဟန္တာတို့၏ စုတိ စိတ်နှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိ သ ကြိယာစိတ်ဝိသ, စေတ သိက်အဋ္ဌတိ သ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တနည်းကား – တဲ့၊ သတိပြုကြပါ၊ ဘုန်းကြီးက အကုန်ကောက်ပေးမှာ မဟုတ်ဘူး၊ မှတ်ပြီးကြည့်လာခဲ့။

တနည်းကားဆိုတော့ ဆိုရိုးတုန်းကအတိုင်း ဝီထိတွေကိုဆိုလေ အဗျာကတ မဟုတ်တဲ့ စာလုံးတွေ ချန်ချန်ပြီးတော့ အဗျာကတဟုတ်တာတွေ အကုန်ဆို၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲ၊ တနည်းကား– ပဌမဘဝင် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဒုတိယအစရှိသော နောက်နောက်သော ဘဝင် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ပဌမအစရှိသော ရှေးရှေးသော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒီလိုသွားနေမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီလို သွားလိုက်တာ ဘယ်ရောက် သတုန်း၊ နောက်ပိတ်ဆုံး ပရိတ္တာရုံဝီထိဖြစ်အံ့– ဒုတိယဝုဋ္ဌောအား တပ်သော ပဌမဝုဋ္ဌော, ပဉ္စဝေါကာရဘဝင် ၁၅-ခုအားတပ်သော ဒုတိယဝုဋ္ဌော၊ မူရင်း ဆိုထားတဲ့ ဝီထိဆိုရိုးအတိုင်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့မှ ဇောသွားချင်တော့ အတိမဟန္တာရုံ, မဟန္တာရုံ, ဝိဘူတာရုံ, အဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့– ဆိုရိုးက ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်လို့ ဆိုတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီက ကုသိုလ်ဇော အကုသိုလ်ဇောတွေက ဆိုပြီးနေပြီ၊ အဗျာကတဇော ဘယ်သူကျန်နေသလဲ (ဟသိတုပ္ပါဒ်နှင့် မဟာကြိယာဇော ကျန်ပါတယ်)၊ အဲဒါကို ကိုယ်က အသိသားဘဲ၊ သူ့ကိုဖော်ဆိုလိုက်ရုံပေါ့၊ အတိ မဟန္တာရုံ, မဟန္တာရုံ, ဝိဘူတာရုံ, အဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့ – ဟသိတုပ္ပါဒ်, မဟာ ကြိယာပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဒုတိယဇောအား တပ်သော ပဌမဇော၊(ပ) သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဇောနောင် တဒါရုံဘဝင်ကျချင်တော့ကော ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇောနောင် တဒါရုံဘဝင် ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့-သောမနဿတဒါရုံ ၅-ခု၊ တဒါရုံမကျသည်ဖြစ်အံ့- ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင် ၉-ခုအားတပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်အဆုံးဇော။

ထို့အတူမဟာကြိယာကို သောမနဿ,ဥပေက္ခာခွဲပြီးဆို၊ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဘာတုန်း၊ ဒုတိယတဒါရုံအားတပ်သော ပဌမတဒါရုံ၊ ကာမဘဝင် ၁၀-အားတပ်သော ဒုတိယတဒါရုံဆိုတော့ ကာမဇောဝါရ ကုန်ရောမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဈာနနှင့် သမာပတ္တိဝီထိ ပေါင်းရလိမ့်မယ်၊ အဗျာကတ သူတို့ ၂-ဝီထိဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ၄-ခု, အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် ၄-ခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဒွေ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၅-ခု, အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ၁-ခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ တတိယဒွေ။

ပြီးတော့ ဈာနသမာပဇ္ဇန သွား၊ ပြီးတော့ ဈာန်နောင် ဘဝင်သွားတော့ ဘယ်လို စသတုန်း၊ ပဉ္စဝေါကာရတိဟိတ်ဘဝင် ၉-ခုအားတပ်သော ရူပါဝစရ ကြိယာအဆုံးဇော၊ ကုသိုလ်က ပြီးသွားပြီးနော် (မှန်ပါ)။ အစဉ်အတိုင်း လျှောက်ထည့်သွား၊ တခုစိယည့်သွား၊ နောက်ပိတ်ဆုံး ကျတော့ တိဟိတ်ဘဝင် တေရသအားတပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာအဆုံးဇော။

ပြီးတော့ နိရောဓဝီထိ ရဟန္တာကိုယ်တော်ကြီးဆီသွား၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အရဟတ္တဖိုလ်အားတပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာ အဆုံးဇော။

ပြီးတော့ သတိပြုလိုက်စမ်း၊ မဂ္ဂဝီထိရယ် ဖလသမာပတ္တိဝီထိရယ် ဖိုလ်တွေ အဆင့်ဆင့်ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှပ်ပါ)။ အဲဒီ ၂-ဝီထိပေါင်းပြီးတော့ နောက် နောက်သော ဖိုလ် ၄-ခုအားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ ဖိုလ် ၄-ခု။ မဂ်ကနေပြီး ဖိုလ်ကိုတော့ ပြီးနေပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့မှ အဲဒီ မဂ္ဂဝီထိရယ်, ဖလသမာပတ္တိဝီထိရယ်, နိရောဓသမာပတ္တိဝီထိ ရယ် ၃-ဝီထိပေါင်းပြီးတော့ ဖိုလ်နောင် ဘဝင်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တိဟိတ် ဘဝင် တေရသအားတပ်သော ဖိုလ် ၄-ခုအဆုံးဇော၊ ကုန်ရောမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

မရဏာသန္နဝိထိ ၃-မျိုးစလုံးဆို၊ ဇောနောင်ကို ကြိယာဇောနောင်ဆို၊ ပြီးတော့ ပဋိသန္ဓေနှင့် စုတိတပ်၊ ဒါဘဲ ရတာပေါ့။

ပြီးတော့ ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်တော့ ဘာရသတုန်း၊ စောစောက အတိုင်းရမှာပေါ့၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ, ကြိယာစိတ်ဝီသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိုက်းပါဌ်ထုတ်တော့ အာသေဝနက အကုန် မရဘူး၊ တရားတစိတ်သာ ရှိနေခြင်းကြောင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟာဆိုပြီးတော့ ၆-ပစ္စည်းထုတ်၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောစမ်း။

ဦးဉာဏဝရ။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿ တခေါက် ဟောသည်။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ အရကောက်

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော–ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား– ရဟန္တာတို့၏စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ, ကြိယာစိတ်ဝီသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ, နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ပစ္စည်း တရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား–ရဟန္တာတို့၏ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ, ကြိယာစိတ်ဝီသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ, နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

တနည်းကား– ပဌမဘဝင်နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒုတိယအစရှိသော နောက်နောက်သော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ပဌမအစရှိသော ရှေးရှေးသော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ တဆယ့်ငါးခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအားတပ်သော အရူပ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒလေးခု၊ ပဥ္စဝိညာဉ်အားတပ်သော ပဥ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ အားတပ်သော ပဥ္စဝိညာဉ်၊ သန္တီရဏအား တပ်သော သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ဝုဋ္ဌောအား တပ်သော သန္တီရဏ။

ပရိတ္တာရုံဖြစ်အံ့– ဒုတိယဝုဋ္ဌောအား တပ်သော ပဌမဝုဋ္ဌော၊ ပဥ္စဝေါကာရ ဘဝင် တဆယ့်ငါးခုအား တပ်သော ဒုတိယဝုဋ္ဌော၊ အတိမဟန္တာရုံ မဟန္တာရုံ ဝိဘူတာရုံ အဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့–ဟသိတုပ္ပါဒ်, မဟာကြိယာ ပထမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဒုတိယဇောအားတပ်သော ပဌမဇော၊ (ပ) သတ္တမဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇောနောင် တဒါရုံ ကျသည်ဖြစ်အံ့–သောမနဿတဒါရုံ ငါးခု၊ တဒါရုံ မကျသည် ဖြစ်အံ့–ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင် ၉-ခုအားတပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်အဆုံးဇော၊ မဟာကြိယာ

သောမနဿသဟဂုတ်ဇောနှောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့– သောမနဿ တဒါရုံ ငါးခု၊ တဒါရုံမကျသည်ဖြစ်အံ့–တိဟိတ်ဘဝင် တေရသအားတပ်သော မဟာ-ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဇော၊ မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဇောနှောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့– ဥပေက္ခာတဒါရုံ ၆-ခု၊ တဒါရုံ မကျသည် ဖြစ်အံ့–တိဟိတ်ဘဝင် တေရသအားတပ်သော မဟာကြိယာဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော၊ ဒုတိယတဒါရုံအားတပ်သော ပဌမတဒါရုံ၊ ကာမဘဝင် တဆယ် အား တပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ။

မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု, အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ, အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာ-သဟဂုတ်အားတပ်သော ဂေါတြဘူ, အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ တတိယဒွေး၊ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာအားတပ် သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင် ၉-ခု အားတပ်သော ရူပါဝစရကြိယာအဆုံးဇော၊ ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင် ၉-ခု, အာကာသာနဉ္စာယတနဘဝင်အားတပ်သော အာကာသာနဉ္စာ ယတနကြိယာ အဆုံးဇော၊ ပဉ္စဝေါကာရတိဟိတ်ဘဝင် ၉-ခု, အာကာသာနဉ္စာယတနဘဝင်, ဝိညာဏဉ္စာယတနဘဝင်အားတပ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာအဆုံးဇော၊ ပဉ္စဝေါကာရတိဟိတ် ဘဝင် ၉-ခု, အာကာသာနဉ္စာယတနဘဝင်, ဝိညာဏဉ္စာ-ယတနဘဝင်, အာကိဉ္စညာယတနဘဝင်အား တပ်သော အာကိဉ္စညာယတန-ကြိယာအဆုံးဇော၊တိဟိတ်ဘဝင်တေရသအားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာ-ယတနကြိယာဇော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာအဆုံးဇော၊ နောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ ဖိုလ်လေးခု၊ တိဟိတ်ဘဝင် တေရသအားတပ်သော ဖိုလ်လေးခုအဆုံးဇော၊

မရဏာသန္နအခါ တဒါရုံနှောင် စုတိကျသည်ဖြစ်အံ့–ကာမစုတိတဆယ်အား တပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ၊ မဟာကြိယာဇောနှောင် စုတိကျသည်ဖြစ်အံ့– တိဟိတ်စုတိတေရသ အားတပ်သော မဟာကြိယာပဌမဇော၊ ဘဝင်နှောင် စုတိ ကျသည်ဖြစ်အံ့–စုတိကျေနဝိသအားတပ်သော ဘဝင်ကျေနဝိသ၊ ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်အား တပ်သော ဒွိဟိတ် အဟိတ် စုတိ ၆-ခု၊ ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ အားတပ်သော ကာမတိဟိတ်စုတိ ၄-ခု၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသအား တပ် သော ရူပစုတိ ၅-ခု၊ ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ၄-ခု, အရူပ ပဋိသန္ဓေ ၄-ခုအား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနစုတိ၊ ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ၄-ခု, ဝိညာ-ဏဉ္စာယတနပဋိသန္ဓေ, အာကိဉ္စညာယတနပဋိသန္ဓေ, နေဝသညာ နာသညာ

ယတနပဋိသန္ဓေအားတပ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတနစုတိ၊ ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ၄-ခု၊ အာကိဉ္စညာယတနပဋိသန္ဓေ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနပဋိသန္ဓေအား တပ်သော အာကိဉ္စညာယတနစုတိ၊ ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ၄-ခု၊ နေဝသညာ-နာသညာယတနပဋိသန္ဓေအား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတနစုတိ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား – ရဟန္တာတို့၏ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ, ကြိယာစိတ်ဝီသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

အနန္တရပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဋ်အရကား – တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ အာသေဝန နတ္ထိ ဝိဂတ၊ ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အနန္တရသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။ဒါပါဘဲ ဗျာဗျာက၊ မှတ်ထားခဲ့ပါ၊ ဆိုရိုးရနေလျှင် ရပြီးသား ဖြစ်နေတာဘဲ၊ ပြီးတော့ ဤ ၂-ခုကျန်တာ ဆက်ကြည့်စမ်း၊ အဗျာ-ကတော ကုသလဿ, အဗျာကတော အကုသလဿ တဲ့။

ဗျာ-ကုနှင့် ဗျာ-အကု အရကောက်

အဗျာကတော ကုသလဿနှင့် အဗျာကတော အကုသလဿ က ဘယ်မှာ ရှိသလဲ မေးတော့ ကာမဇောဝါရ တဝီထိတည်း မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘယ်နေရာတုံး၊ ဝုဋ္ဌောနှင့် ဇော အကူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပဥ္စဒွါရဝီထိ ဖြစ်လျှင် ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရဝီထိဖြစ်လျှင် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ သူတို့က ပစ္စည်းပေါ့၊ ကြိယာဗျာကတ။ ဇောက ဘယ်သူတွေတုံး၊ ကုသိုလ်ဖြစ်လျှင် မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော၊ အကုသိုလ်ဖြစ်လျှင် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇော။

ဒါကြောင့် အဗျာကတော ကုသလဿ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား– ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကုသလဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား – မဟာကုသိုလ် ပဌမ-ဇော ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိုဏ်းပါဋ်ထုတ်တော့ သုဒ္ဓသချာပါတဲ့ ၅-ပစ္စည်းထုတ်။

ထို့အတူ အဗျာကတော အကုသလဿ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား–ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရား ရ၏။ အကု-သလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား – အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိုဏ်းပါ၌ ရှေတင်ကလိုဘဲ တပြိုင်နက် ၅-ပစ္စည်းထုတ်၊ ဦးပဏ္ဍဝဟောစမ်း။

ဦးပဏ္ဍဝ။ ။အဗျာကတော ကုသလဿ, အဗျာကတော အကုသလဿ တခေါက်ဟောသည်။

ဆရာတော်။ ။၃-ချက်ကုန်သွားပြီ၊ အားလုံးဖြေးဖြေး တခေါက်ဟောစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။ဒီတပစ္စည်းကတော့ သမနန္တရ၊ အရကောက်, ပါဠိတော် ဒီအတိုင်းဘဲ မဟုတ်လား၊ အားလုံးတူသွားတယ် (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ ဘာတုန်း အနန္တရူပနိဿယ၊ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ နတ္ထိ, ဝိဂတလဲ ပါဠိတော် အရကောက် အားလုံး အတူတူဘဲ၊ ၅-ပစ္စည်း၊ အနန္တရ, သမနန္တရ, အနန္တရူပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတအတူတူဘဲ၊ နားလည်တယ်နော် (မှန်ပါ)။

အာသေဝန အရကောက်

ပြီးတော့ သူတို့အမျိုးထဲက ခွဲပြီးထွက်လာခဲ့တဲ့ အာသေဝနဆိုတာကော သတိပြုစမ်း၊ ပါဠိတော်သင်တုန်းက တခါပြောခဲ့တယ်၊ ကုသလော ကုသလဿ နှင့် အကုသလော အကုသလဿက အတူတူဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အနန္တရ လိုဘဲ ပါဠိတော်တူနေတော့ အရကောက်လဲ တူတူဘဲ။

ဗျာ-ဗျာ အရကောက်

အဗျာကတဿကျလျှင် အာသေဝနအတွက် သရုပ်ခွဲတော့ ဘယ်ဟာ ရထား သလဲလို့မေးလျှင် ကာမဇောဝါရဝီထိနှင့် ဈာနဝီထိ ၂-ဝီထိရှိတယ်၊ အဲဒါကို ပြန်ပြီး လေ့လာချင်လျှင် နည်းနည်းပြန်ပြီး ပြောပေးပါဦးမယ်။

အနန္တရဝီထိ[၁]စာ ၅-ကြောင်းဘဲ ပြောကြပါစို့၊ အဲဒီအနန္တရဝီထိ ၅-ကြောင်း မှာဘဲ အာသေဝနတရားကို ရှာရတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ ဒီမှာ လာရှာရသလဲလို့ မေးလျှင် သုဒ္ဓသဉ်ျာ သတိပြုကြစမ်း၊ အာသေဝနဆိုတော့ ဘာတဲ့တုန်း၊ ပဋ္ဌမ ဇော, ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဇောကေပညာသအား တပ် သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီဇော သတ္တစတ္တာလီသ၊ ပြောပြီးသားပါ၊ ပြောပြီးသားကို နည်းနည်းပြန်ပြောပေးမလို့။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၃၁၉-ရှိ အနန္တရဝီထိပါဠိတော်အရကောက်ဇယားကြည့်။

အဲဒီ သုဒ္ဓသင်္ချာကလေး နှုတ်ကရွတ်လိုက် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြန်နားထောင်ကြည့်၊ အာသေဝနသုဒ္ဓသင်္ချာဟာ ဘာတရားတွေ ရနေသလဲ၊ ဘယ်နားကလဲ၊ အဲဒီလို စဉ်းစားလိုက်တော့ အာသေဝနဆိုတာ 'ပဋ္ဌမဇော့ဖိုလ်ဇော ကြဉ်သော' ပစ္စယုပ္ပန်က ဆိုတယ်၊ ပစ္စည်းကျတော့လဲ ဇောဆိုသဖြင့် ဝီထိမှန်သမျှတို့ရဲ့ ဇောထိုက်တဲ့နေရာကလေးသာ ရှိပါကလားလို့ ဉာဏ်ထဲမှာ ပေါ်လာရတယ်။

အာသေဝန ဘယ်မှာရှိသလဲမေးလျှင် ဇောထဲမှာရှိတယ်၊ ဇောထဲမှာကော အကုန်လုံးရှိသလားလို့ မေးတော့ ပစ္စယုပ္ပန်ဇောဟာ ပဋ္ဌမဇော မရပါစေနှင့်တဲ့၊ သုဒ္ဓသင်္ချာက ဒီလိုဆိုတယ် မဟုတ်လား၊ ပြီးတော့ကော ဖိုလ်ဇောမရပါစေနှင့်တဲ့၊ ဒါကြောင့် ပဋ္ဌမဇော ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော-လို့ဆိုတာ။

ပဋ္ဌမဇောဆိုတာ ဘယ်ဝီထိရည်ရွယ်သလဲ မေးလျှင် ကာမဇောဝါရ ဝီထိကို ရည်ရွယ်တယ်၊ဖိုလ်ဇောဆိုတာက မဂ္ဂဝီထိ ဖလသမာပတ္တိဝီထိတို့ကိုရည်ရွယ်တယ်၊ အဲဒါကို လေ့ကျက်ပါ၊ ဒါကြောင့် ပစ္စယုပ္ပန်မှာ ပဋ္ဌမဇောလဲ မရနိုင်ဘူး၊ ဖိုလ်ဇောလဲ မရနိုင်ဘူး။

ကာမဇောဝါရရည်ရွယ်တယ်ဆိုတော့ ဈာနတို့ မဂ္ဂတို့ ဝီထိတွေလဲ ရှိသေးသားဘဲ၊ ဒီဝီထိတွေတော့ ဘာဖြင့်လို့ ပဋ္ဌမဇော မဆိုသလဲမေးလျှင် ဟိုနေ့က ပြောလိုက်တယ်၊ ဈာန်ဇော့မဂ်ဇော့ ဖိုလ်ဇောလို့ခေါ်တဲ့ အပ္ပနာဇောမျိုးတွေဟာ ကာမဇော ရှေ့က အမြဲတမ်းရှိနေရတယ်၊ ကာမဇော မစေဘဲနှင့် ဈာန်ဇော မဂ်ဇော ဖိုလ်ဇော မစောဘူး၊ ဒါကြောင့် သူတို့အတွက် ပဋ္ဌမဇောရှိတယ်လို့ လင်းပါးဘွယ်မလိုဘူး။

ကဲ ကောင်းပြီ၊ ဒီတော့ ဒီပစ္စယုပ္ပန်ဆိုရိုးကလေး ကြည့်သဖြင့် ဒို့ဘာသိရဦးမလဲ မေးလျှင် သတိပြု၊ ဇော ၅၅-မှာ လောကီဇော လောကုတ္တရာဇောလို့ ဉာဏ်ထဲမှာ ၂-မျိုးခွဲလိုက်၊ လောကီဇောက ဘယ်လောက်ရှိသလဲ ၄၇၊ လောကုတ္တရာဇောက ၈-ခု၊ အဲဒီ ၅၅ ထဲက ဖိုလ်ဇော ၄-ခုက လျှော့သွားတယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်မထိုက်ဘူး၊ ပစ္စယုပ္ပန်မှာ မရတာ ဘယ်သူလဲမေးလျှင် ဖိုလ်ဇော၊ ပဋ္ဌမဇောကြောင့်တော့ သင်္ချာမလျှော့ဘူး။

ပစ္စည်းကျတော့ ဘာလဲ၊ အဆုံးဇောကြဉ်သော တဲ့၊ အဆုံးဇော မှန်သမျှသည် ဘယ်တော့မှ ပစ္စည်းမဖြစ်ဘူး၊ ရှေးရှေးသော လောကီဇော သတ္တစတ္တာ-လီသလို့ ဆရာတော်ကြီးက ဆိုလိုက်တယ်၊ ဒီတော့ ဒို့က ဘာသတိပြုရမလဲ၊ ဩော်... မဂ်ဇောဆိုတဲ့ လောကုတ္တရာဇောဟာလဲ ပစ္စည်းမထိုက်ပါကလား၊ အဲဒီလို သိလာပါ။

အဲဒီပေါ်မှာမှ ခြုံပြီး လောကုတ္တရာဇောကို တခါကြည့်လိုက်တော့ မဂ်ဇောသည် ပစ္စယုပ္ပန်သာ ဖြစ်၍ ပစ္စည်းမဖြစ်နိုင်၊ စကားတခွန်း ထွက်လာတယ်နော်

(မှန်ပါ)။ မဂ်ဇော ဘယ်တော့မှ ပစ္စည်းမရဘူး၊ မဂ်ပစ္စည်းထားလျှင် ဖိုလ်က ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်လာမှာပေါ့၊ ဟုတ်ကဲ့လား (မှန်ပါ)။

ဖိုလ်ဇောသည် ပစ္စည်းလဲ မဖြစ်နိုင်၊ ပစ္စယုပ္ပန်လဲ မဖြစ်နိုင်။

အာသေဝနအတွက် ပြောနေတာနော်၊ အာသေဝနအတွက်သို့လဲ သိရသေး တယ်၊ ဒီစကားကလေးတွေ မှတ်တဲ့အခါကျတော့—

လောကီဇောသတ္တစတ္တာလီသသည် ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ၂-မျိုး ဖြစ်နိုင်၏။

အဲဒီလိုပြောပြီးတော့မှ တခါလိုက်ရှာလိုက်တော့ ဘာတွေ လာတွေ့သလဲလို့ ဆိုတော့ ဝီထိတွေမှာလိုက်ရှာ၊ ဇောတွေ ဘယ်မှာလဲ တဝီထိချင်းလိုက်ရှာ၊ ကာမ ဇောဝါရဝီထိက သဝေထိုးကလေး ၇-လုံး တွေ့တယ်၊ စျာနဝီထိက ပရိကံက စပြီး စျာန်ကုန်အောင် တွေ့တယ်၊ မဂ္ဂဝီထိက ပရိကံကစပြီး မဂ်ကုန်အောင် တွေ့တယ်၊ အဲဒါလောက်ဘဲ ဒီ ၃-ဝီထိကြည့်လျှင် ပြည့်စုံနေတာဘဲ၊ အာသေဝနနယ်က ဘယ်လောက်နည်းသလဲလို့။

အောက်မှာ ဖလသမာပတ္တိဝီထိ မရှိဘူးလား ရှိပါတယ်၊နိရောဓ မရှိဘူးလား.... ရှိသားဘဲ၊ ရှိတာဟာ ကာမဇော လောကီဇောတွေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီ ၃-ဝီထိထဲပါနေတယ်၊ ၃-ဝီထိမှာလဲ ကာမဇောဝါရက သဝေထိုးကလေး ၇-လုံးရှိတယ်၊ စျာနဝီထိက ပရိကံကနေ စျာန်ကုန်အောင် ရနိုင်တယ်၊မဂ္ဂဝီထိက ပရိကံကနေ မဂ်အထိဘဲ၊ အဲဒီနယ်မှာ အာသေဝန၊ ဒီအာသေဝန ရှာလိုက် ပြန်တော့ သင်္ချော တိကာ၊ ကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အကုသလဿ ၂-ချက်သည် ခုတင်ကဟောသွားတဲ့ အနန္တရနှင့် လုံးဝတူနေသည်၊ ဒီလိုမဟုတ် လား (မှန်ပါ)။

ကဲဒါဖြင့် အဗျာကတထိုက်တဲ့ အာသေဝနတရားကို ရှာဆိုတော့ လိုက်ရှာ လိုက်တော့ သတိပြုစမ်း၊ ကာမဇောဝါရဝီထိက ဘယ်သူလာတွေ့သလဲ ဇောထဲမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်မဟုတ်တာ၊ ခုတင်က ကောက်တဲ့ ဟသိတုပ္ပါဒ်နှင့် မဟာ ကြိယာ ပေါင်း ၉-ခုရှိတယ်၊ ကာမကြိယာဇော ၉-ခုလို့ ခေါ်တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏပုရေဇာတတုန်းက ဒီအသုံးကလေးနှင့် သုံးပြီး ကောက်ခိုင်း ထားတယ်။

စျာနဝီထိသွားကြည့်တော့ စျာန်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ ဘာရှိသလဲ (မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာစိတ် ၉-ခု)။

မဂ္ဂဝီထိထဲမှာ အဗျာကတဘာရှိပါ့မလား၊ (မရှိပါ)၊ ပရိကံကစပြီး မဂ်အထိ ဘယ်မှာ အဗျာကတဘာရှိမလဲ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒါကလေးဘဲရတယ်၊ ဒီတော့ ပြန်ကြည့်စမ်း၊ ကာမဇောဝါရဝီထိက ဟသိ-တုပ္ပါဒ်နှင့် မဟာကြိယာ ၉-ခု၊ ဈာနဝီထိက မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ၉-ခု၊ ပေါင်း လိုက်တော့ ၁၈-ခု၊ ဘာခေါ်သလဲ ကြိယာဇောအဋ္ဌာရသ။

ကြိယာစိတ်ပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ ၂၀ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ရှင်အနုရုဒ္ဓါက ဘာပြောသလဲ၊ အာဝဇ္ဇနဒွယဝဇ္ဇိတာနိ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေမပါစေနှင့် လို့ဆိုတော့ ၁၈ ခု ကျန်တော့တာပေါ့၊ အဲဒါကလေးမှတ်ထား။

ဒီတော့ ဘာကောက်မလဲမေးလျှင် ပစ္စည်းကောက်လျှင် အဆုံးဇောကြဉ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်လျှင် ပဌမဇောကြဉ်၊ ဒီကြိယာဇော ၁၈-ခုဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တား ပုဒ်၏အရကား– အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– ပဌမဇောကြဉ် သော နောက်နောက်သော ကြိယာဇောအဋ္ဌာရသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

တနည်းကား – ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာဒုတိယဇောအားတပ်သော ပဌမ ဇော၊ (ပ) သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ ဈာနဝီထိတဝီထိတည်း ဆို၊ ဘာတဲ့တုံး မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာသောမနဿ သဟဂုတ် ၄-ခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူကိစ္စတပ်သော •မဟာကြိယာပဌမဒွေ၊ သူက တဝီထိတည်းကိုးနေ၁်(မှန်ပါ)။ အမှတ်တမဲ့ ကိုယ်ကရနေတော့ ဒါကလေး ဟာ ပေါ့ပေါ့မှတ်သွားတတ်တယ်၊ သူချည့်သန့်သန့် ဆိုစမ်းဆိုတော့ မျက်စိလည် ချင် လည်နေပြန်ကော။

မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၅-ခုအား တပ်သော ဂေါတြဘူကိစ္စ တပ်သော မဟာကြိယာတတိယဒွေ၊ ဒီတဝီထိတည်းနေ၁်၊ အောက် ၂-ဝီထိကျန် နေတယ်၊ ဘာမှမဆိုင်ဘူး။

သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– ကာမဇောဝါရ ကြည့်၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊မဟာကြိယာဒုတိယာဒိဇော၊ အောက်ဝီထိကကော မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ၉-ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိဏ်းဘာခက်သတုန်း၊ သူပါနှင့် ၆-ပစ္စည်းပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဦးပညာနန္ဒ ဟောစမ်း။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿ တခေါက်ဟောသည်။

ဆရာတော်။ ။ကုန်ရော အနန္တရမျိုး၊ ပြီးတော့ အရကောက်ဘို့က အာရမ္မဏ တပစ္စည်းကျန်တော့တယ်၊အဲဒီ တပစ္စည်းအတွက်ကလဲ အာရမ္မဏဇယား ကြီးအကုန်လုံးပြောပြီးမှ ပြီးမှာမို့လို့ အာရမ္မဏ အရကောက်ဇယား ကြီး [၁] သာ ကြည့်ကြပေတော့။

အာရမ္မဏအရကောက်

ဆရာတော်။ ။ဟိုနေ့က ကာမပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်း ဆိုသွားပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ ကာမပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်းကို ဦးဉာဏ တခေါက်ထပ် ဆိုစမ်း။

ဦးဉာဏ။ ။စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ၊ (ပ) မနောဒွါရာ- ဝဇ္ဇန်း မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄ ခုအား တပ်သော စိတ် တခုယုတ် ကိုးဆယ်, စေတသိက်ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်, ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး။

အဲဒီစာ ၆-ကြောင်းတွင်ဘဲ နည်းရအောင် ကောက်ဘို့နည်း ဘုန်းကြီး အခု နည်းနည်းပြောပေးမယ်။

တိုက်နှင့် ဝေဘန်ပုံ

ဘာပြောထားသလဲ၊ ဒီ ၆-ကြောင်းကို **ကာမပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်း** လို့ ပြောထားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကုသလာ ဓမ္မာ, အကုသလာ ဓမ္မာ, အဗျာကတာ ဓမ္မာလို့ ၃-မျိုး ပစ္စယုပ္ပန်ဝေလိုက်စမ်း။

ကုသလာ ဓမ္မာအရ ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ရှိတဲ့ စာကြောင်း ဘယ်နှစ်ကြောင်း ပါသလဲ၊ ဘယ်မှာလဲ၊ ၁ ၂-၃-၄-၅-၆ မှာဘဲ ကြည့်၊ (၄-၅ မှာ ပါပါတယ်)၊ ၄-မှာ ဘာကုသိုလ်လဲ၊ (မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု)၊ ၅-ကတော့ (မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု)၊ ဒါဟာ ကုသလာ ဓမ္မာနော်၊ အင်မတန် အရေးကြီးပါတယ်။

အကုသလာ ဓမ္မာ အရကောက် ဘယ်အကြောင်းမှာ ရှိသလဲ၊ (၄-နံပါတ်မှာ ရှိပါတယ်)၊ အကုသိုလ်စိတ် ၁၂။

---

[၁]။ ဤကျမ်း၊ နှာ ၄၂ (က) ရှိ အာရမ္မဏအရကောက်ဇယား။

အဗျာကတာ ဓမ္မာ အရ မေးလျှင် နံပါတ် ၅-ကို ချန်ပြီးတော့ ကြွင်းတဲ့ ၁-၂-၃-၄-၆ မှာ ရှိတယ် (မှန်ပါ)။

အဲဒီတော့မှ ဒီစာ ၆-ကြောင်းကို သချာ်ထုတ်ကြည့်ရတယ်။

ကဲ ပစ္စည်းဘက်က လျှောက်ကြည့်လိုက်စမ်းပါဦး၊ ပစ္စည်းဘက်က ၁– အကြောင်း ၂–အကြောင်း ရုပ်အဗျာကတတွေမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ၃-နံပါတ် အကြောင်းကို ဝေဘန်လိုက်စမ်း ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ ၃-မျိုးနှင့်၊ နံပါတ် ၃-ရဲ့ပစ္စည်းတရားကို ဝေဘန်လျှင် ကုသလာ ဓမ္မာ အရ ဘာကုသိုလ် ရှိသလဲ (မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု ရှိပါတယ်)၊ အကုသလာ ဓမ္မာအရ အကုသိုလ် ဒွါဒသလုံးရှိတယ်၊ အဗျာကတာ ဓမ္မာ အရ ဘာတွေရှိသလဲ၊ ကာမဝိပါက် ၂၃, ကာမကြိယာ ၁၁, ရုပ် ၂၈· ဒါတွေရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ထိုနည်းတူစွာ နံပါတ် ၄-ရဲ့ ပစ္စည်းတရားတွေကို ကြည့်လျှင် ကုသိုလ်က ဘာ တွေရှိမလဲ၊ (လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ)၊ အကုသလာ ဓမ္မာကတော့ ၁၂-ဘဲ ရှိတယ်၊ အဗျာကတက ဘာတွေရမလဲ (လောကီဝိပါက် ၃၂, ကြိယာစိတ်ဝီသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, ပညတ်ရှိပါတယ်)၊ အဲဒီပညတ်ကတော့ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ရည်ရွယ်ပြီး ထည့်ထားတယ်၊ ပဋ္ဌာဝါရမှာ မသုံးဘူး၊ သို့ပေမဲ့ ရှိပေစေ။

ထိုနည်းတူစွာ နံပါတ် ၅-အကြောင်းမှာ ကြည့်လျှင် ကုသလာ ဓမ္မာ အရ ဘာကုသိုလ်တွေရှိသလဲ (အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ ရှိပါတယ်)၊ ကုသိုလ်ဝီသရှိတယ်နော်၊ 'လျော့လာတယ်၊တဖြေးဖြေးတိုးလာတယ်' ဒါကလေး တွေကို သတိထားရဘယ်၊ ဘာ လျော့သွားတယ်, ဘာအကြောင်းနှင့် ဘာ အကြောင်းက ဘာများနေတယ်။

ပြီးတော့ အကုသလာ ဓမ္မာ အရကတော့ ၁၂-ဘဲရှိတယ်၊ အဗျာကတာ ဓမ္မာ အရ ဘာရှိသလဲမေးလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော ဝိပါက်ပဉ္စတိံသ,ကြိယာဝီသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်ရှိတယ်၊ ဘာတိုးနေသလဲ မေးလျှင် (နိဗ္ဗာန်တိုးပါတယ်)၊ ဟောနိဗ္ဗာန်တိုးတယ်၊ ပြီးတော့ ပညတ်လဲ ရှိသေးတယ်၊ ပညတ်က နောက်ပိုင်းတွေအတွက်။

ထိုနည်းတူစွာ နံပါတ် ၆-စာကြောင်းကို ကြည့်လျှင် ကုသလာ ဓမ္မာ-အရ ကုသိုလ်အကုန်ရှိရမယ်၊အကုသလာ ဓမ္မာ-အရကလဲ အကုန်ရှိတယ်၊အဗျာကတာ ဓမ္မာအရလဲ ဝိပါက်စိတ်ကြိယာစိတ် စေတသိက် ရုပ် နိဗ္ဗာန် ပညတ် အကုန်ရှိမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နံပါတ် ၆-ကျတော့ တရားစုံတယ်။

အဲဒီလို သိပြီးတဲ့ နောက်ကျတော့မှ 'ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏' –ဆိုကြပါစို့။

အာရမ္မဏအရ ပဒဖြင့် ဝေဘန်ပုံ

သင်္ချာနဝ၊ ကုသလပဒ ၃-ချက်, အကုသလပဒ ၃-ချက်, အဗျာကတပဒ ၃-ချက်၊ ကဲဒါဖြင့် တရားရှိတဲ့အတိုင်း ထုတ်စမ်း၊ နံပါတ် ၁-အကြောင်း သင်္ချာ ထုတ်လျှင် ဘယ်လို ထွက်နိုင်သလဲ (အဗျာကတော အဗျာတဿ)၊ နံပါတ် ၂-အကြောင်းကို သင်္ချာထုတ်လျှင်ကော (အဗျာကတော အဗျာကတဿဘဲ)၊ အဲဒီဥစ္စာတွေက အဗျာကတော အဗျာကတ ဟောမှ ပါမည့် စာကြောင်းတွေ နော် (မှန်ပါ)။

နံပါတ် ၃-စာကြောင်းကို သင်္ချာထုတ်လျှင် ဘယ်လိုထွက်နိုင်သလဲ၊ (ကုသ-လော အဗျာကတဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာ-ကတဿ)၊ ကုဗျာ, အကုဗျာ, ဗျာဗျာ ၃ ချက် ထွက်လာနိုင်တယ်၊ ကုဗျာ ဖြစ်လျှင် ပစ္စည်းက မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈ ခု၊ ပစ္စယုပ္ပန်က သူဇယားရှိတဲ့အတိုင်း ဘယ်သူတွေတုံး၊ တဒါရုံ ဟသိ၊ အကုဗျာဖြစ်လျှင် ပစ္စည်းက အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ ပြောင်းတယ်၊ ဗျာဗျာဖြစ်လျှင် ဝိပါက်, ကြိယာ,ရုပ်ဖြစ်မယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန် ကတော့ ခုတင်ကအတိုင်း တဒါ ဟသိဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ထားခဲ့တော့၊ ဒါကဘာတုံး နံပါတ် ၃-အကြောင်းလား (မှန်ပါ)။

နံပါတ် ၄-အကြောင်းကို သင်္ချာထုတ်လျှင် ဘယ်လိုထွက်နိုင်သလဲ၊ သတိ ပြုစမ်း၊ ဘုန်းကြီး ရှင်းအောင် ပြောပေးမယ်နော်၊ ကုသလပဒ ၃-ချက်အနေနှင့် စဉ်းစားရတယ် ပဌမ (မှန်ပါ)။ ကုသလော ကုသလဿ ဟောလျှင် မရဘူးလား (ရပါတယ်)၊ ကုသလော အကုသလဿ(ရပါတယ်)၊ ကုသလော အဗျာကတဿ (ရပါတယ်)၊ ၃-ချက်စလုံး ထွက်လာတယ်။

ပြန်စဉ်းစား၊ ကုသလောဆိုတဲ့ ကတ္တားအနေနှင့် ဘာကုသိုလ်ရနိုင်သလဲလို့ ဒါကို စဉ်းစားရတယ် (လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ)၊ ဒါကို မူတည်လုပ်ထား၊ ကုသလဿ အရက ဘယ်သူရမလဲ၊ (မဟာကုသိုလ်ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ရပါတယ်)၊ ကုသလော အကုသလဿမှာလဲ ပစ္စည်းဟာ ခုတင်က ပစ္စည်းဘဲ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ကျတော့ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကုသလော အဗျာကတဿ ခုတင်ကအတိုင်း ပစ္စည်းနေတယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ဘာပြောင်းသွားသတုံး (မဟာကြိယာ ဉာဏ-ဝိပ္ပယုတ် စိတ် ၄-ခု)။

အဲဒီနည်းတူဘဲ အကု ၃-ချက် မရနိုင်ဘူးလား (ရနိုင်ပါတယ်)၊ အကု-သလော အကုသလဿ, အကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အဗျာ-ကတဿ။ ပစ္စယုပ္ပန် ခုတင်ကအတိုင်းနေမယ်၊ ပစ္စည်းသာ အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဖြစ်သွားမယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ခက်လှန်းလို့မလုပ်နှင့် ဒီလိုသဘောတရားတွေ ဒီလိုမဝေဘန်သမျှ ဘယ်တော့မှ ပဋ္ဌာန်းဉာဏ်မပွင့်ဘူး၊ ဘုန်းကြီးပြောပေးနေတော့သာ ဦးပဉ္ဇင်းတို့က အသာကလေး နားထောင်ပြီးတော့ စာလုံးလျှောက်ကြည့်ပြီးတော့ လွယ်သလိုလို ရှိနေတာ၊ ကိုယ်တကယ်တမ်း ဆရာလုပ်ချင်တဲ့ အချိန်ကျတော့ အဲဒီထဲမှာကို ငယားကွက်ကလေးတခုတည်း မျက်စိလည်နေလိုက်တာ၊ ဘယ်ကြည့်ရမှန်း မသိအောင်ကို ဖြစ်တယ်။

ထို့အတူ ဗျာပဒကနေပြီး ထုတ်လျှင်ကော ၃-ချက် မထွက်နိုင်ဘူးလား (ထွက်ပါတယ်)၊ ဗျာဗျာတဲ့ ပစ္စည်းအဗျာကတက ဘာဖြစ်သွားမလဲ (လောကီဝိပါက်ကြိယာရုပ်)၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ခုတင်ကအတိုင်း အဗျာကတပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဗျာကုထွက်မယ် ဗျာအကုထွက်မယ် ပစ္စည်းက အခုအတိုင်းဘဲ မဟုတ်လား၊ ပစ္စယုပ္ပန်လဲ ခုတင်က အဘိုင်းဘဲ။

ဒီနံပါတ် ၄-စာကြောင်းတင်ဘဲ ဒို့ကျက်သားတဲ့ အာရမ္မဏရဲ့ သင်္ချာနဝ အကုန်ရနိုင်သကိုးလို့ သိကြားကြပါ၊ ပါဠိတော်လဲ အခုကောက်နေတာဘဲ အရကောက်လဲ ဒါဘဲ။

ဘုန်းကြီးကတော့ ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး ရှာဖွေမွှေနှောက် လေ့ကျင့်ထားတော့ ဒါတွေမြင်နေတယ်၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့အနေနှင့် အဲဒီအတိုင်း သိစေချင်လို့ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ထပ်ပြောနေတာ၊ ကြိုးစားအားထုတ်ရတယ်၊ နောက်ပြီး ဒါကလေးဟာ ဒီနေရာနှင့် စွန့်ပစ်လိုက်ရတာ မဟုတ်ဘူး၊ ပဋ္ဌာန်းကကျမ်းလုံး ဝါရတိုင်း ဝါရတိုင်း ဒီထဲမှာချည်း ပြန်လာမယ်။

ထိုနည်းတူစွာ သဘိပြု ၅ နံပါတ်စာကြောင်းကို သင်္ချာထုတ်ပါဆိုလျှင် ဘယ်နှစ်ချက်ထွက်မလဲ (၃-ချက် ထွက်ပါမယ်)၊ ဘယ်လိုထွက်မလဲ (ကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော ကုသလဿ, အဗျာကတော ကုသလဿ)၊ ပစ္စယုပ္ပန် ကုသိုလ် တမျိုးတည်းနော် (မှန်ပါ)။ ကုသလော ကုသလဿ ရနိုင်တယ်၊ အကုသလော ကုသလဿ ရနိုင်တယ်၊ အဗျာကတော ကုသလဿ ရနိုင်တယ်၊ ကုသလဿချည်းဘဲ ဖြစ်ရမယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ပစ္စယုပ္ပန်ကတော့ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ဒိုင်ခံဘဲ၊ ပစ္စည်းဘက်ကနေပြီး ပြောင်းရမှာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတွေဖြစ်မလဲ သူက၊ ကုသိုလ်ဖြစ်လျှင် အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်မယ်၊ အဗျာကတဖြစ်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်၊ ဒါလောက်ဘဲ ထူးတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နံပါတ် ၆-အကြောင်း သင်္ချာထုတ်လျှင်ကော ဘယ်လိုထွက်နိုင်သတုံး (ကုသလော အဗျာကဘဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော

အဗျာကတသာ ထွက်နိုင်ပါတယ်)၊ ကုဗျာ, အကုဗျာ, ဗျာဗျာလို့ ထွက်တယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်အဗျာကတက မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုနှင့် မနောဒွါရာ-ဝဇ္ဇန်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းဘက်က ကုသိုလ်ဆိုလဲအကုန်, အကုသိုလ်ဆိုလဲအကုန်, အဗျာကတဆိုလဲ ဝိပါက်ကြိယာစိတ်စေတသိက်ရုပ်နိဗ္ဗာန် ပညတ်အထိ အကုန်လုံး ရနိုင်တယ်တဲ့၊ သူက တရားအကျယ်ဆုံး။

ရှင်းနေအောင် ကျက်ကြပါ၊ ကြည့်ဖတ် လုပ်မနေပါနှင့်၊ ရှေ့လဲ ဒီနေ့ တိုးတော့မယ်၊ ပြီးတော့ သင်္ဂြိုဟ်သရုပ်လဲ ခွဲပေးမယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်၊ ရအောင် တော့ ကျက်ခဲ့။

ဒီနေ့ကောက်ပြီးတာက အနန္တရဆိုတာက ခက်တယ်ဆိုပေမဲ့ ရပြီးသားတွေ ပြန်ကောက်ပေးတာဘဲ၊ ဒီနေ့ ဒါကလေးကို ရအောင်ကျက်ဘို့၊ ရှေ့တိုး ရအောင်။

အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန် ရှင်းချက်။

အခု ၆-ကြောင်းကို **ကာမပစ္စယုပ္ပန်** ၆-ကြောင်း ဆိုထားသလိုဘဲ၊ လာလတ္တံ့နောက်ထပ် စာ ၆-ကြောင်းကို **အဘိညာဉ်ပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်း**လို့ ခေါ်တယ်။

သူ့ကိုခွဲပြီးမှတ်၊ ဘုန်းကြီးက ခွဲပြီးနားလည်အောင်လို့ကို ကွက်စိပ်ရိုက်ပြီးပြောနေတာ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတွေဟာ အဘိညာဉ်ချည့်ဘဲ။

သင်္ဂြိုဟ်တုန်းက အရှင်အနုရုဒ္ဓါက "ဒိဗ္ဗစက္ခုတိ ပဉ္စဓာ"လို့ ဆိုပြီးတော့ အဘိညာဉ် ၅-မျိုးပြတယ်၊ ဒီကနေပြီး ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကျတော့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတာက အဘိညာဉ်သည် ဘယ်နှစ်မျိုး ကွဲလာသလဲလို့မေးတော့ သတိပြုကြည့်၊ နံပါတ် ၁-အကြောင်း ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်ကကြည့်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်, ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်၊ ၂-အကြောင်းက ဣဒ္ဓိဝိဓ၊ နောက်အကြောင်းက စေတောပရိယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ ယထာကမ္မူပဂ၊ အနာဂတံသ ဆိုတော့ စာ ၆-ကြောင်း အဘိညာဉ်က ၇-မျိုး ပါတယ်။

အဘိညာဉ်

အဲဒီ ၇-မျိုးကို အဘိညာဉ်လို့ ဘယ်နည်းနှင့် ဘယ့်နှယ်လုပ် သုံးနေသလဲမေးလျှင် ဘုန်းကြီး သဘောကျတာ ပြောမယ်၊ အဘိညာဏပုဒ်က နေပြီး ပါဠိပျက်ပြီးတော့ အဘိညာဉ်လို့ သုံးတာ အဘိပုဒ်, ဉာဏပုဒ်ဘဲ။ ဘုန်းကြီး ကြိုက်တာတော့—

ဉာဏသဒ္ဒါက သိခြင်းအနက်ဟောတာဘဲ၊ အဘိသဒ္ဒါက သူတပါးထက် သာလွန်တဲ့သဘော ပြောတာ၊ ရိုးရိုးသိမှုထက် သာမန်သိမှုထက် ပိုလွန်ပြီးသိတာကို အဘိညာဉ်ခေါ်တယ်။

ရိုးရိုးသိမှု သာမန်သိမှုထက် ပိုလွန်ပြီးတော့ သိမှုကို အဘိညာဉ်လို့ ဘုန်းကြီးက သဘောကျတယ်။

ဒီတော့ ဘယ်လိုတုန်းလို့ မေးလျှင် ရှေးဦးစွာတွေ့တဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခု ကြည့်စမ်းပါ၊ စက္ခုဆိုတာက မျက်စိဘဲ၊ အားလုံးရရှိနေတဲ့ မျက်စိကို စက္ခုခေါ်တာဘဲ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဆိုတာက ဘာခေါ်တာလဲ၊ ဒိဗ္ဗသဒ္ဒါက နတ်ဟောတယ်၊ နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မြင်ခြင်းရှိတဲ့ အဘိညာဉ်မျိုးတဲ့၊ နတ်မျက်စိနှင့် တူတယ်တဲ့၊ နတ်မျက်စိက အဝေးကြီးမြင်ရသလို ဆိုတယ်။

အချို့ကလဲ ဒီလိုမဆိုဘူး၊ နတ်တို့၏အဆင်းကိုတောင်မှ မြင်နိုင်ကောင်းတဲ့ သတ္တိရှိတဲ့ အဘိညာဉ် တဲ့၊ ဒီလိုဆိုတယ်နော်။

ထားပါတော့၊ ဘယ်လိုဘဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရိုးရိုးသိမှုထက် ပိုသိဆိုသလိုဘဲ ပိုပြီးမြင်ရတဲ့သတ္တိရှိတော့ ဘာတွေမြင်သလဲမေးလျှင် ပစ္စည်းကို သွားကြည့်စမ်း၊ ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ ဖြစ်သော ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝေးချင်တိုင်းဝေး အဝေးကြီးမှာရှိနေတဲ့ ရူပါရုံကို တထိုင်တည်းကနေပြီး မြင်လို့ရတယ်၊ ရိုးရိုးမျက်စိနှင့် မမြင်နိုင်လောက်အောင် ဝေးတဲ့အရပ်က ရူပါရုံကို မြင်တယ်လို့ ပြောတာ။

ပဋိစ္ဆန္န-တဲ့၊ သူတပါး မမြင်စေချင်လို့ ဖုံးကွယ်ကာ ပိတ်ဆို့ ဖိနှိပ်ထားတဲ့ ပစ္စည်းမှန်သမျှ အကုန်လုံးမြင်ရတယ်။

သဏှ, သုခုမ၊ သေးသေးငယ်ငယ် ရူပါရုံကလေးတွေ, သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ ရူပါရုံကလေးတွေကိုလဲ မြင်ရတယ်၊ ဘယ်လောက်သေးသေး သေးချင်တဲ့အတိုင်းသေး၊ ဟိုတခါတုန်းတ ဘုန်းကြီးပြောပကော အခုခေတ်ပေါ်တဲ့ သိပ္ပံနည်းကျကျ စီမံထားတဲ့ အဆပေါင်းများစွာ တိုးတိုးပြီး မြင်စွမ်းနိုင်တယ် ဆိုတဲ့ မှန်ဘီလူးနှင့် မမြင်တဲ့ ရူပါရုံကလေးတွေကို ဒီဒိဗ္ဗစက္ခုသမားက မြင်ရတယ်။

အဲဒါကြောင့် သာမန်သိမှု ရိုးရိုးသိမှုထက် ပိုလွန်ပြီးသိတဲ့ အသိမျိုးကို ဘာခေါ်သလဲလို့ မေးလျှင် (အဘိညာဉ်လို့ ခေါ်ပါတယ်)၊ ၇-မျိုးစလုံးနှင့် ပတ်သက်ပါတယ်၊ ဒီစကားက ဘုန်းကြီးပြောနေတာ၊ အခုဟာက ဒိဗ္ဗစက္ခု တခုတည်းကိုပြောလို့၊ ဒိဗ္ဗသောတ အစရှိသည်လဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ သူတပါးမကြားနိုင်တဲ့ အသံတွေ ကြားရတယ်။

ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်ဆိုတာက သတံ ဟောမိ သဟဿံ ဟောမိ၊ အရေး အကြောင်းကြုံလာလျှင် ကိုယ်တယောက်တည်းပေမဲ့ သတံ ဟောမိ-ငါ၏ခန္ဓာ ကိုယ်သည် တရာသော ခန္ဓာကိုယ် ဖြစ်စေသတည်း အဓိဋ္ဌာန်တယ်၊ ဘုန်းကြီး တပါးတည်းက အပါး-၁၀၀ ဖြစ်လာတယ်၊ သဟဿံ ဟောမိ ဆိုပြီး ဒီအဘိ-ညာဉ်ဝင်စားပြီးတော့ အဓိဋ္ဌာန်လိုက်လျှင် ၁၀၀၀-ဖြစ်လာတယ်။

ဉာဏ်ထိုင်းတဲ့ ကိုယ်တော်ကြီးဟာလေ ဘုရားလက်ထက်က ဘယ်သူတဲ့၊ (အရှင်စူဠပန်ပါ)၊ အဲ စူဠပန်ကိုယ်တော်ကြီး အရိယာမဖြစ်ခင် သူ့အကို မဟာ ပန် ကိုယ်တော်ကြီးက ဉာဏ်ထိုင်းရမလားလို့ မြည်တွန် တောက်တီး နှင်ထုတ် တယ်၊ ဒီတော့ သူ့ခမြာ နှင်ထုတ်ခံရလို့ စိတ်ညစ်တာနှင့် ´ကျောင်းတော်ထဲက ထွက်မည်လုပ်တုန်း မြတ်စွာဘုရားက ဆီးကြိုခေါ်ပြီး သန့်ရှင်းစင်ကြယ်လှတဲ့ ဖျင်ပိုင်းကလေးပေးပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်း ပြပေးရတယ် 'ရဇော ဟရဏံ' ဆိုပြီး ပြလိုက်တော့ အရိယာ ဖြစ်သွားတယ်။

သူတပါးတွေ သွားတဲ့နေရာ လိုက်သင့်တဲ့နေရာ မလိုက်ရလို့ ကျောင်းမှာ နေတုန်း ဆွမ်းကပ်တဲ့နေရာက သွားအပင့်ခိုင်းတော့ သူက ဒီကနေပြီး ကိုယ် တော်တွေ ဖန်ဆင်းထားလိုက်တာ တကျောင်းလုံးကို ပြည့်နှက်နေတာဘဲ၊နဂိုရ် ကတော့ တပါးတည်း ကျန်ရစ်ခဲ့တာ၊ အဲဒီ ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်ကို ပြောတာပါ။

ဒီနည်းတူစွာဘဲ သာသနာတော် ရှေးခေတ်တုန်းက ဘုရားလက်ထက်တော် တုန်းက ဒီအဘိညာဉ်နှင့် ဖန်ဆင်းပြီး ပြလို့ များလှစွာသော နိမိတ်ပြောပါ တော့၊ ရုပ်ပွါးတွေဟာ ပြည့်နေတာဘဲ၊ ရှိကြပါတယ်၊ ဇာတ်နိပါတ်တွေ ကြည့် စမ်းပါ၊ ဒါဟာ ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်ခေါ်တယ်။

စေတောပရိယအဘိညာဉ် ဆိုတာက သူများ၏စိတ်ကိုသိတယ်၊ ထိုင်နေရင်း မတ္တ ဟိုမှာ ဘာစိတ်ကူးနေတယ်ဆိုတာ ဒီက စေတောပရိယပုဂ္ဂိုလ်က သိတယ်၊ မပြောဘဲနှင့်သိတယ်၊ နှုတ်က မမြွက်ဘဲနှင့် သိတယ်၊ ကိုယ်အမူအရာမပြဘဲနှင့် သိတယ်။

ရဟန္တာ ကိုယ်တော်ကြီးတွေ ဒီအဘိညာဉ်ရထားတော့ တပည့် တွေက ပြစ် မှား၊ သူတို့က သိနေကြပြီ။

ပြီးတော့ ဘာတုံး၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဆိုတာ ရှေးတုန်းက ကိုယ်ဖြစ် ခဲ့တဲ့ ဘဝခန္ဓာအစဉ်ကို ပြန်လှန်အောက်မေ့ခြင်း၊ ပြောဘ်-ဒုတိယ ဘဝတုန်းက ပြီးခဲ့တဲ့ ဘဝတုန်းက ငါ ဘာဖြစ်ခဲ့တယ်၊ တတိယဘဝတုန်းက ဘာဖြစ်ခဲ့တယ်၊ ဘယ်သူနှင့် ဘာတော်ခဲ့တယ်၊ ညာတော်ခဲ့တယ်၊ အကုန်လုံး သိတယ်၊ ကိုယ့် ပါရမီအားလျော်စွာ ဘဝပေါင်း ၇-ဘဝသိတာရှိတယ်၊ ဘဝ-၁၀၀ သိတာရှိတယ်၊

ဘဝ ၁၀၀၀-သိတာရှိတယ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ် အသင်္ချေ အနန္တ ဘဝတွေ လှမ်းပြီး မြော်မြင် သိနိုင်တာ ရှိတယ်။

ယထာကမ္မုပဂအဘိညာဉ်ဆိုတာက အခု ဒီက လူတယောက်သေသွားသတဲ့ ဆိုလျှင် ဟော သူဟာ ဘယ်ရောက်သွားပြီဆိုတာ သိတယ်။

အနာဂတံသအဘိညာဉ် ဆိုတာက ဒီကသေပြီးတော့ နောက် ဘယ်ဘဝ ဘယ်ဘဝ သူဟာ ဆက်ဖြစ်နိုင်သေးတယ် ဆိုတာကို သိတယ်၊ အနာဂတံသ အဘိညာဉ်။

အဲဒီလို ရိုးရိုးသိမှု သာမာန်သိမှုထက် ပိုပြီးသိတဲ့ အသိမျိုးကို ခုတင်က ဘာပြောသလဲ၊ အဘိညာဉ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် အဲဒီအဘိညာဉ် ၇-မျိုးကို စာ ၆-ကြောင်းနှင့်ထားပြီးတော့ ဒီနေ့ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ထပ်ဆိုမယ်၊ ပြီးတော့ အောက်နားက ရှုပ-၃ ကြောင်းလဲ ကျက်ခဲ့၊ ဒီအောက်ကတော့ မခက်ဘူး၊ နို့မဟုတ်လျှင် နက်ဖြန်ခါ မကောက် ရဘဲ နေလိမ့်မယ်။

ဆိုကြည့်ရအောင်၊ နံပါတ် ၁-အကြောင်း၊ မနေ့က အာပု တုန်းကလဲ ကောက်ပြီးပါပြီ၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ် တခုတည်းကိုသာ ဆိုရအောင်နော်။

ဒိဗ္ဗစက္ခုကုသိုလ်အဘိညဉ်အားတပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမ ဖြစ် သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ၊ ထိုအတူ ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အားတပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဒါရုံ၊

နောက်တကြောင်း ကြည့်စမ်း ဣဒ္ဓိဝိဓကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား တပ်သော ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်၊ (ကြိယာပါ ရှိနေတယ်၊ ချန် ထားခဲ့ပါနော် (မှန်ပါ)။ ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်) သတ-သဟဿ စသော နိမ္မိတရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါးလို့၊ အလယ်မှာ ၆-ကလေး ရှိတယ်၊ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

'စေတောပရိယ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား တပ်သော လွန်လေပြီးသော ၇-ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ၇-ရက်တိုင်အောင်' လို့ ဖော်ဆိုနော် (မှန်ပါ)။ ဘုန်းကြီးတို့ မူရင်းဇယားကတော့ စာရှက်မဆံ့လို့ 'လွန်-၇၊ လာ-၇၊ လို့ရေးထား တယ်၊ ဗမာစကားလဲ မဟုတ်ဘူးလို့ အောက်မေ့မနေနှင့်ဦး ဖော်ဆိုပါ။

လွန်လေပြီးသော ၇-ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ၇-ရက်တိုင်အောင် ကာလ ၃-ပါး၌တည်သော သူတပါးတို့၏စိတ် ၇၉-လို့ ရှိနေသလား (မှန်ပါ)။ ကုသိုလ် ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်နေ၍ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ် လိုက်ပါ၊ သူတပါးတို့၏

အရဟတ္တမဂ်် အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ် စိတ် ၈၇-ခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသဟု ဆို အပ်သော ဓမ္မာရုံ။

မခက်ပါဘူး၊ ပြီးတော့ ဘယ်သူတုန်း၊ (ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်)။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အားတပ်သော အဘိညာဉ်ကုသိုလ် ဖြစ်နေလျှင် ပစ္စည်းဘက်က ကြဉ်ရမယ်ဆိုတာ သတိထားပါ၊ ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်,အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော စိတ် ၈၇-ခု စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါး,တကြိမ်ရပ်ပါနော်(မှန်ပါ)။ ထိုခန္ဓာ ငါးပါးမှ အစဉ်လျှောက်၍ သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်၊ ဒီနေရာမှာတဖြတ် ဖြတ်နော် (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့မှ အမည်အမျိုးစသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး၊ ဘုန်းကြီး ခုတင်က ဖြတ်တဲ့နေရာကလေးတွေမှာ ဖြတ်ပါနော် (မှန်ပါ)။

ယထာကမ္မုပဂ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား တပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။

အနာဂတံသ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား တပ်သော အနာဂတ်ဖြစ်သော'ပုဗ္ဗေ နည်းတူ'ဆိုတဲ့၊ ဒီလိုတော့ ထည့်ပြီး မကျက်နှင့်နော်၊အထက်နားက တကြောင်း ကျော်ပြီး ကြည့်ပါ၊ အပေါ်က ဟာလို ဆိုရမှာ၊ အနာဂတံသ ကုသိုလ် အဘိ- ညာဉ်အား တပ်သော ခုတင်တုန်းကတော့ ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုတော့ အနာဂတ်ဖြစ်သော ဆိုတာကို စာကြောင်း ပြင်ဆိုလိုက် ပြောတာ၊ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော စိတ် ၈၇-ခု ,စေတသိက် ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာငါးပါး၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးမှ အစဉ် လျှောက်၍သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်၊ အမည်အမျိုးစသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး။

အထူးမကျက်နှင့်တော့ပေါ့၊ ဟိုတကြောင်းရနေလျှင် သူက အလိုလို ရနေ မှာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟိုက ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော၊ ဒီက ဘာဖြစ်သောလဲ (အနာဂတ်ဖြစ်သော) ဒိပြင်ဟာတွေက ဟိုနှင့် တူတူဘဲမို့လို့ 'ပုဗ္ဗေနည်းတူ' လို့ဆိုထားတယ်၊ ဦးသုဇာတ ဖတ်စမ်း။

ဦးသုဇာတ။ ။ဒိဗ္ဗစက္ခုက စ၍ ဖတ်သည်။

ဆရာတော်။ ။အဲဒီ ၆-ကြောင်းရရမယ်၊ နောက်ထပ်၃-ကြောင်းကို သတိပြု အဲဒါကတော့ နက်ဖြန်ခါ မရတောင် ကိစ္စမရှိသေးဘူး နောက် ၃-ကြောင်းက၊ သို့ပေမဲ့ ဖတ်ရမယ်နော်၊ ရလျှင်လဲ ကျက်ခဲ့ပါ၊ နောက်လဲ ကျက်ရမှာဘဲ။

ရူပ ပစ္စယုပ္ပန် ရှင်းချက်

နောက် ၃-ကြောင်းက ဘာလဲလို့မေးလျှင် သတိပြုလိုက်စမ်း ရူပါဝစရပစ္စ-ယုပ္ပန် ၃-ကြောင်းတဲ့၊ ပစ္စယုပ္ပန် ဘာတရားတွေလဲမေးလျှင် ရူပစိတ် ၁၅-ခုကို ဝေဘန်ထားတယ်။

အဲဒီလို သူ့အပိုင်းနှင့် သူ့ကဏ္ဍနှင့် သိပေစေ၊ နက်ဖြန်ခါကျတော့ သုဒ္ဓ-သချၤာနှင့် တခါထပ်ဝေဘန်ရအောင်။

ပဋ္ဌမစာကြောင်းရဲ့ ပစ္စယုပ္ပန်က ဘာလဲမေးလျှင် ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမစျာန်စိတ် ၃-ခု၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၃-ခုဟာ ဘယ်သူလဲလို့မေးလျှင် ကုသိုလ်ကတခု၊ ဝိပါက်ကတခု၊ ကြိယာကတခုနေဘ်၊ (မှန်ပါ)။

ထို့အတူ ဒုတိယအကြောင်းက ဒုတိယစျာန်စိတ် ၃-ခု၊ တတိယစျာန်စိတ် ၃-ခု၊ စတုတ္ထစျာန်စိတ် ၃-ခုလို့ ၉-ခုရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နောက်တတိယ အကြောင်းကတော့ ရူပါဝစရပဥ္စမစျာန်စိတ် ၃-ခု၊ ဒါကြောင့် ဒီစာ ၃-ကြောင်း ပေါင်းလိုက်လျှင် ရူပါဝစရစိတ် ၁၅-ပြည့်သွားတယ်၊ ဒါကြောင့် ရူပပစ္စယုပ္ပန် ၃-ကြောင်းလို့ နားလည်ပါ။

အဲဒါ ဘယ့်နှယ်လုပ်ဖတ်မလဲ၊ ဘယ်လိုလုပ်ဖတ်မလဲတဲ့၊ ၁-နံပါတ် အကြောင်းကို ကြည့်စမ်း၊ တကြောင်းရလျှင် ရတော့တာပါဘဲ၊ တူတူပါဘဲ မရမနေ ငါကြိုးစားကျက်မယ်ဆိုရင်လဲ ကိစ္စချောသွားတာပေါ့။

ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမစျာန်စိတ် ၃-ခုအား တပ်သော ကသိုဏ်း ၁၀-ပါး၊ အသုဘ ၁၀-ပါး ပေါင်းတော့ ၂၀-ရှိသွားပြီနေဘ် (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ကော ကာယဂတာသတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ဆံအစရှိသော ကာယအစုပညတ်။

ကိုယ့်စာအုပ်ထဲမှာရှိတာကလေးတွေ တချို့နည်းနည်းပါးပါးမှားတတ်တယ်၊ အဲဒါပြင်စေချင်လို့ ဘုန်းကြီးက တလုံးချင်းပြောနေတာ။

အာနာပါနဿတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ထွက်သက် ဝင်သက်ပညတ်၊ ပေါင်းလိုက်တော့ ၂၂-ပါး မနေဘူးလား (နေပါတယ်)။

မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရား ၃-ပါး၏ အာရုံဖြစ်သော အတိုင်း မသိသော သတ္တဝါပညတ်ဆိုတော့ ပေါင်းလိုက်တော့ ၂၅-ပါး မနေဘူးလား (နေပါတယ်)၊ ဤ ၂၅-ပါးသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သောဓမ္မာရုံ။

အဲဒါရတော့ အောက်တန်းက ဒီအတိုင်းရမှာပေါ့၊ ဒီမှာ ၂၅-ပါးတောင်ရှိတာ၊ အောက်တန်းက ဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ ၁၄-ပါးရှိတော့တယ်၊ ဘာတွေ

လျှော့ပစ်သတုန်းကြည့်၊ အသုဘ ၁၀-ပါးနှင့် ကာယဂတာသတိလျှော့တယ်၊ ၁၁-ပါးလျှော့လိုက်တော့ ၁၄-ပါး ကျန်မှာပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန်စိတ် ၃-ခု, တတိယဈာန်စိတ် ၃-ခု,စတုတ္ထဈာန်စိတ် ၃ ခုအား တပ်သော ခုတင်ကအတိုင်း ၁၁-ပါးလျှော့ဆိုနေ(မှန်ပါ)။ ကသိုဏ်း ၁၀-ပါး, အာနာပါနဿတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ထွက်သက် ဝင်သက် ပညတ်, မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရား ၃-ပါး၏အာရုံ ဖြစ်သော အတိုင်း မသိသော သတ္တဝါပညတ်၊ ဤ ၁၄-ပါးသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။

တတိယ အကြောင်းကြည့်၊ ရူပါဝစရပဥ္စမဈာန်စိတ် ၃-ခု အား တပ်သော ဆိုတော့ နောက်ထပ်လျှော့ပြန်ရော၊ ၁၂-ပါး ကျန်တော့တယ်၊ ဘယ်သူတွေ လျှော့သွားသလဲမေးလျှင် မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာဆိုတဲ့ ဗြဟ္မဝိဟာရ တရား ၃-ပါးလျှော့ပြီးတော့ ကိုယ်စားလှယ် ဥပေက္ခာကို ထားပစ်ခဲ့တယ်၊ ဒီတော့ ၃-ပါးလျှော့ပြီး တပါးဝင်လာပြန်တော့ ၁၂-ပါးဖြစ်မှာပေါ့။

ဒါကြောင့် ကသိုဏ်း ၁၀-ပါး,အာနာပါနဿတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ထွက်သက် ဝင်သက်ပညတ်, ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရတရားတပါး၏ အာရုံဖြစ်သော အတိုင်း မသိသောသတ္တဝါပညတ်၊ ဤ ၁၂-ပါးသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သောဓမ္မာရုံ။

ဒါဟာ ရူပပစ္စယုပ္ပန် ၃-ကြောင်းတဲ့၊ ဦးသူရိယ ဖတ်စမ်း။

ဦးသူရိယ။ ။ရူပ ၃-ကြောင်း တခေါက်ဖတ်သည်။

ကုန်တော့ မကုန်တတ်သေးဘူး၊ အချိန်က စေ့နေပြီ၊ တော်ကြဦးစို့။

အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန် ရှင်းချက်

မနေ့က အာရမ္မဏ အရကောက်ဇယားကြည့်၊ မနေ့က အဘိညာဉ် ၆-ကြောင်းမှာ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်ဖတ်သွားတယ်၊ ကြိယာအဘိညာဉ်အတွက် တခေါက်ပြန်ဖတ်တော့ ကြိယာအဘိညာဉ်အတွက် ဘယ်လိုလုပ်ဖတ်မလဲ ဒိဗ္ဗ-စက္ခုနှင့် ဒိဗ္ဗသောတ မနေ့က အတိုင်းဘဲ ဖတ်ရတယ်၊ မထူးဘူး။

ဣဒ္ဓိဝိဓဖတ်တော့ သတိပြုလိုက်စမ်း၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ ကြိယာအဘိညာဉ်အား တပ်သော ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကြိယာပဥ္စမဈာန်၊ မနေ့ကတုန်းကတော့ ဘာတုန်း ကုသိုလ်၊ အဲဒါကလေး သတိထားလိုက် (မှန်ပါ)။ သတ္တ,သဟာယ စသော နိမ္မိတရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါးဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ကျန်တဲ့ စေတောပရိယာစတဲ့ အဘိဓာန်တွေကျတော့ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မကြည်ဘဲ ဖတ်ရပေါ့၊ ဒါလောက် ထူးမှာဘဲ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

စေတောပရိယကြိယာ အဘိဓာန်အားတပ်သော လွန်လေပြီးသော ၇-ရက် မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ၇-ရက်တိုင်အောင် ကာလ ၃-ပါး၌ တည်သော သူတပါး တို့၏ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဒါကလေးပြင်ရဲ့ဘဲ၊ မနေ့ကတော့ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကြည်တယ်ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ စေတသိက်ဒွေပညာသ ရုပ်အဠ- ဝီသ ဟု ဆိုအပ်သောဓမ္မာရုံ၊ အတူတူဘဲ ဘာမှမထူးဘူး၊ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တ- ဖိုလ် မကြည်ရုံမျှထူးတာဘဲ၊ ဦးဉာဏဖတ်စမ်း။

ဦးဉာဏ။ ။ဒိဗ္ဗစက္ခုကြိယာ အဘိဓာန်အားတပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ၊ ဒိဗ္ဗသောတကြိယာ အဘိဓာန်အား တပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဒါရုံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ- ကြိယာ အဘိဓာန်အားတပ်သော ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကြိယာ ပဉ္စမဈာန်၊ သတ သဟဿ စသော နိမ္မိတရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး၊ စေတော ပရိယကြိယာအဘိဓာန်အား တပ်သော လွန်လေပြီး သော ၇-ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ၇-ရက်တိုင်အောင် ကာလ ၃-ပါး၌ တည်သော သူတပါးတို့၏ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေ- ပညာသဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ကြိယာအဘိ- ဓာန်အား တပ်သော ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေ- တသိက်ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသသု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါး, ထိုခန္ဓာ ၅-ပါးမှ အစဉ်လျှောက်၍ သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်, အမည် အမျိုးစသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး၊ ယထာကမ္မုပဂ ကြိယာ အဘိ- ဓာန်အားတပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော လောကီ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကံဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ၊ အနာဂတံသ ကြိယာ အဘိဓာန်အား တပ်သော အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေ- ပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါး, ထိုခန္ဓာ-ပါးမှ အစဉ်လျှောက်၍ သိအပ်သောနိဗ္ဗာန်, အမည် အမျိုးစသောပညတ်ဟု ဆိုအပ်သောအာရုံ ၆-ပါး။

ဆရာတော်။ ။ခန္ဓာ ၅-ပါးဆိုပြီး ရပ်ထားပါနော်၊ ထိုခန္ဓာ ၅-ပါးမှ အစဉ် လျှောက်၍ သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်ဆိုပြီး ခဏကလေးရပ်ရတယ်၊ ပြီးတော့မှ အမည်အမျိုးစသော ပညတ်-လို့ဆို၊ ရပ်ပေးတော့ အဓိပ္ပါယ် ကွဲသွားတာ ပေါ့၊ နို့မဟုတ်လို့ရှိလျှင် ဘယ်သူက ဘယ်ဘက်က စကားမှန်းမသိဘူး၊

စကားတခွန်းတည်းလား၊ ၂-ခွန်းလား၊ ဒီလို ခွဲခြားလို့ မရဘဲ ဖြစ်နေတတ်တယ်၊ အားလုံးတခေါက် ဖတ်စမ်း။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ပြန်ဖတ်ကြသည်။

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားရောပေါ့၊ မနေ့ကရလျှင် ဒီဟာက ရပြီးသားဖြစ်နေတယ်၊ သတိပြုစရာက ဘာရှိသတုန်း၊ ဣဒ္ဓိဝိဓမှာ ပစ္စည်းဘက်က ကြိယာ ပဋ္ဌမစျာန်ပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

မှတ်ထားစမ်းပါဦး၊ အဲဒီစာ ၆-ကြောင်းကို သတိပြုနားထောင်စမ်း၊ ဒီနေ့ ဒီဇယားနှင့် ပြီးမှာပါ၊ ကျက်တော့ကျက်ကြပါ၊ ကျေနေပေစေ။

မနေ့က ဆိုသွားသလိုဘဲ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်တွေ ပစ္စယုပ္ပန်ထားမယ်-ဆိုလို့ရှိလျှင် နံပါတ် ၁-အကြောင်းကို သင်္ချာထုတ်ခိုင်းလျှင် ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ဘယ်လိုထုတ်မလဲ (အဗျာကတော ကုသလဿ)၊ ကြိယာအဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်နေလျှင် တော့ကော (အဗျာကတော အဗျာကတဿ)။

မခက်ဘူးနော်၊ သို့ပေမဲ့ လုပ်ကြစမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီးပေးနေတဲ့နည်းဘဲ။

သတိပြုစမ်း၊ အောက်တကြောင်း ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်ထားဆိုလျှင် ဘယ်လိုထွက်နိုင်သတုန်း၊ ပစ္စည်းတရားကြည့်စမ်း ဘာတုန်း၊ ကုသိုလ်ပဋ္ဌမစျာန်က တခု၊ ရုပ်က တခု မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်ကတော့ ကုသိုလ်တင် ဘုန်းကြီးက အတားခိုင်းတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဘယ်လိုနေမတုန်း (ကုသလော ကုသလဿ, အဗျာကတော ကုသလဿ)၊ ၂-ချက်ထွက်တယ်၊ ကုသလော ကုသလဿ ထွက်နိုင်တယ်၊ အဗျာကတော ကုသလဿ ထွက်နိုင်တယ်။

ပစ္စယုပ္ပန် အဘိညာဉ်က ကြိယာပြောင်းသွားလျှင်တော့ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ (အဗျာကတော အဗျာကတဿ)၊ တချက်တည်းရတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့တုန်း ဆိုတော့ ပစ္စယုပ္ပန်က ကြိယာအဘိညာဉ်ဖြစ်သွားလို့ရှိလျှင် ပစ္စည်းဘက်က ကြိယာပဋ္ဌမစျာန်သာ ရှိတော့မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကြိယာပဋ္ဌမစျာန်ကလဲ အဗျာကတ, ရုပ်ကလဲ အဗျာကတ၊ ဒီတော့ အဗျာကတော အဗျာကတဿ၊ နားလည်တယ်နော် (မှန်ပါ)။

ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်လျှင်တော့ ကုသလော ကုသလဿလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ အဗျာကတော ကုသလဿလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ကုသိုလ်မဟုတ်လား၊ ပစ္စည်းဘက်က ကုသိုလ်လဲ ရှိနိုင်တယ်၊ အဗျာကတလဲ ရှိနိုင်တယ်၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကဲ နောက်တခုတိုးစမ်း၊ စေတောပရိယအဘိဓာဉ် ကုသိုလ်ဖြစ်လျှင် **အဘိဓာဉ်ကုသိုလ်ကို** ပစ္စယပွန်ထား၊ ပစ္စည်းဘက်မှာကြည့်တော့ စိတ် ၈၉ ခု **စလုံး** မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတလို့ ဒီလို **လာတယ်ဟုတ်လား** (မှန်ပါ)။ အဲဒီအချိန်မှာ ထုတ်လျှင်တော့ ကုသလော **ကုသလဿ**၊ အကုသလော ကုသလဿ၊ အဗျာကတော ကုသလဿ၊ ၃-ချက် **နော်** (မှန်ပါ)။

ပစ္စည်းဘက်မှာရှိတဲ့ အကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်စိတ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်ကို **ထိုအဘိဓာဉ်ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်** သိနိုင်တယ်၊ သူ့သန္တာန်မှာ လောဘဖြစ်နေတယ်၊ **ဒေါသဖြစ်နေတယ်**၊ မောဟဖြစ်နေတယ်လို့ ဒီအဘိဓာဉ်ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သိနိုင် **တယ်**၊ **အကုသလစိတ္တသမင်္ဂိဿ** စိတ္တံ ဇာနာတိ[၁]။ အကုသလစိတ္တသမင်္ဂိဿ၊ **အကုသိုလ်စိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော** ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဇာနာတိ၊ အဘိဓာဉ် **ရသူက** သိနိုင်၏။

ထိုအတူ ကြိယာ အဘိဓာဉ်က ပစ္စယပွန်ဖြစ်နေသို့ ရှိလျှင်တော့ ဘယ်လို ဖြစ်မလဲ (ကုသလော အဗျာကတဿ၊ အကုသလော အဗျာကတဿ၊ အဗျာ **ကတော** အဗျာကတဿ)။

အားလုံး ၆-မျိုးထွက်နိုင်တယ်နော် မှတ်ထား၊ ရတဲ့တရားကိုလဲ ဝေဘန်တတ် **ပေစေပေါ့**၊ ကုသိုလ်ဖြစ်လျှင်တော့ အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်မှာပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကြိယာအဘိဓာဉ်ဖြစ်နေလျှင်တော့ ကြဉ်ဘို့မလိုဘူးဆိုတာ သတိ **ထားရတယ်**။

အောက်အဘိဓာဉ်က ဘာတုန်း၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ မဟုတ်လား သတိ **ပြုကြစမ်း**၊ ပစ္စယပွန်က မထူးဘူး၊ ကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ ၂-မျိုးရှိတာဘဲ၊ **ပစ္စည်းဘက်မှာ** ကြည့်စမ်း၊ ကုသိုလ်တရားတွေ အကုန်ရှိတယ်၊ အကုသိုလ် **ရှိတယ်**၊ အဗျာကတ အနေနှင့်ကြည့်လျှင် ဝိပါက်လဲရှိတယ်၊ ကြိယာလဲရှိတယ်၊ **ရုပ်လဲရှိတယ်** မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်ပစ္စယာနိဒ္ဒေသအတွက် ပညတ်တွေ **တောင်ထည့်ထားသေးတယ်**၊ အဲဒါတွေလဲ ဒီနေ့ ပြောပေးမယ်၊ ဒီနေ့ ဒီဇယားထဲ **မှာဘဲ** နေမယ်၊ အကောက်ကော ကောက်နိုင်မလား ဘာလားတော့မသိဘူး၊ **ကျေနေအောင်** ကြိုးစားပါ၊ ကျက်ကြစမ်းပါ။

အဲဒီတော့ သူမှာလဲ သင်္ချာထုတ်လျှင် ခုတင်တုန်းက စေတောသိုဘဲ **ပစ္စယပွန်ကုသိုလ်ထားလျှင်** ကုသလော ကုသလဿ၊ အကုသလော ကုသလဿ၊ **အဗျာကတော** ကုသလဿနှင့် ၃-ချက်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကြိယာထား

၁။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၁၃၄။

တော့လဲ ထိုအတူ ကုသလော အဗျာကတဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ ဘဲ၊ ရမည့်ပစ္စည်း ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, အဗျာ-ကတကိုစွဲပြီး ကိုယ်က နားလည်ထားပါ။

ယထာကမ္မပဂကို ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ထားထုတ်လျှင် ဘယ်လိုထွက်မလဲ၊ (ကုသလော ကုသလဿ,အကုသလော ကုသလဿ) ၂-ချက်နော်၊ ကြိယာကို ပစ္စယုပ္ပန်ထားလျှင်ကော (ကုသလော အဗျာကတဿ, အကုသလော အဗျာ-ကတဿ)၊ ပေါင်း ၄-မျိုးထွက်တယ်ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နောက်တခုကတော့ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိနှင့် အတူတူဖြစ်မှာပေါ့၊ တရား အတူတူဘဲ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကလဲ ကုသိုလ်တလှည့် အကုသိုလ်တလှည့် အဗျာကတ တလှည့်၊ အဲဒီလို သင်္ချာထုတ်တတ်ပါစေ။

အရူပပစ္စယုပ္ပန် ရှင်းချက်

ပြီးတော့ ဒီအောက်က ၃-ကြောင်းက ရူပပစ္စယုပ္ပန် ၃-ကြောင်းလို့ ဆိုတယ် မဟုတ်လား၊ သင်္ချာထုတ်ဖွယ် မလိုဘူး၊ သူက ဒီပဋ္ဌာဝါရအတွက်မဟုတ်ဘူး၊ ပြီးတော့ ရှင်းပေးမယ်၊ ရှေ့ကို ဆိုစရာကလေးတွေ သတိပြုရအောင်၊ အရူပကို ပစ္စယုပ္ပန်ထားပြီးတော့ စာ ၆-ကြောင်း၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခုကို ပစ္စယုပ္ပန်ထားတာက တကြောင်း၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခုက ၃-ကြောင်း၊ အာကိဉ္စညာယတနက တကြောင်း၊ နေဝက တကြောင်း၊ ပေါင်း အရူပ-ပစ္စယုပ္ပန်ထားတာ စာ ၆-ကြောင်းရှိတယ်။

ဘယ်သူအတွက် စာဘယ်နှစ်ကြောင်းဆိုတာကလေးတွေ တွေ့လာစေချင်လို့ ဒီလိုလုပ်ပြောနေတာ၊ ဒီတော့....

အာကာသာနဉ္စာယတန စိတ် ၃-ခုအားတပ်သော အာကာသသည် ကြဉ် အပ်သော ကသိုဏ်း ၉-ပါးတို့တွင် တပါးတပါးကို ခွါ၍ ရအပ်သော ကောင်း ကင်ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

'အာကာသသည် ကြဉ်အပ်သော'-မှတ်ထားပေါ့နော်၊ ဘုန်းကြီးဒါကြောင့် မို့လို့ ဆိုပြနေတာ၊ အာကာသသည် ကြဉ်အပ်သော ကသိုဏ်း ၉-ပါးတို့တွင် ပေါ့ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တပါးပါးကိုခွါ၍ ရအပ်သော ဘာတဲ့တုန်း (ကောင်း ကင်ပညတ်)၊ ကောင်းကင်ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ၊ ဒါက အာကာသာ-နဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခုအတွက် ပြီးရောပေါ့။ ဝိညာဉ်ကို ၃-ကြောင်းခွဲထားတယ် ကြည့်စမ်း တကြောင်းစီ။

ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်အား တပ်သော ဤဘဝ ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တ-သန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။

ဒုတိယအကြောင်းကြည့်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်အား တပ်သော ရှေး ဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသနဉ္စာယတနကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ် သော ဓမ္မာရုံ။

သတိပြုကြစမ်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ကုသိုလ်ဖြစ်နေလျှင် ပစ္စည်းတရားသည် ဤဘဝ, ရှေးဘဝ၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ဝိပါက်ဖြစ်နေလျှင် ပစ္စည်းတရားသည် ရှေးဘဝ တမျိုးသာ ရနိုင်တယ်၊ ခွဲထားပြီးမှတ်ပေါ့နော် (မှန်ပါ)။ ရှေးဘဝ အာကာ-သာနဉ္စာယတနကုသိုလ်ကြောင့် ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက် ဖြစ်ရတယ်၊ ဤဘဝ အာကာသနဉ္စာယတနကုသိုလ်ကြောင့် ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက် မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဝိပါက်ဆိုတာက ပဋိသန္ဓေဘဲနော် သတိထားရတယ်။

ရှေးဘဝက ပြုလာခဲ့တဲ့ အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်က တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆိုပြီးတော့ ဒီမှာပဋိသန္ဓေဝိပါက်ကို လှမ်းပြီး ကျေးဇူးပြု တယ်၊ အာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပြောတာ။

၃-နံပါတ် အကြောင်းကြည့်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာအား တပ်သော၊ ပစ္စည်းမှာ နှစ်မျိုးရှိတယ်၊ ဘာတဲ့–ဤဘဝအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကြိယာ-လို့ တမျိုးထား၊ ပြီးတော့မှ ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ် သော ဓမ္မာရုံ၊ ဒီလိုမဟုတ်ဘူးလား (မှန်ပါ)။

ပြန်ကြည့်စမ်း တခေါက် ဒီ ၃-ကြောင်းကို၊ ဒီ ၃-ကြောင်းကြည့်လျှင် နောက်က ကိစ္စ ပြီးမည့်အကြောင်းရှိတယ်၊ နံပါတ် ၁-အကြောင်း အနေအထိုင် ကြည့်လျှင်ပစ္စည်းက အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ဝိညာဏဉ္စာ-ယတနကုသိုလ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သင်္ချာထုတ်ခိုင်းလျှင် ဘယ်လိုထွက်မလဲ (ကုသလော ကုသလဿ)၊ ကုသလော ကုသလဿဟောတဲ့အခါ ဒီတရားတွေရ မယ်၊ ပါဠိတော်အဖြစ် ရမယ်, အရကောက်အဖြစ်လဲ ရမယ်။

ဒုတိယအကြောင်း ဝိပါက်ကို ပစ္စယုပ္ပန်ထားတဲ့အခါမှာ သင်္ချာအထုတ်ခိုင်း လျှင်ကော (ကုသလော အဗျာကဿ)၊ ကုသလော အဗျာကတဿရတယ်။

တတိယအကြောင်း သင်္ချာထုတ်ခိုင်းလျှင် (ကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ)၊ ၂-ချက်နော်၊ ကုသလော အဗျာကတဿလဲ ရနိုင်တယ်၊ ပြီးတော့ အဗျာကတော အဗျာကတဿလဲ ရနိုင်တယ်နော်။

သတိထားခဲ့ပါ၊ တော်တော်နေ ပါဠိတော်စီစဉ်ချင်လဲ ဒါဘဲ၊ အရကောက်ချင်လဲ ဒါဘဲ၊ ပါဠိတော်ကလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ ဒီအသံအတိုင်း ထွက်တယ်၊ လွယ်လွယ်ကလေးရယ်။

အဲဒီ ၃-ကြောင်းက ဒီပဥ္စာဝါရမှာသုံးမှာ၊ ခုတင်က အကြောင်းက ပဥ္စာဝါရမှာမသုံးဘူး၊ ဘာ့ကြောင့် ဆိုတာကလေး နောက်ပြီးတော့ တခေါက်ပြန်ရှင်းဦးမယ်၊ သုဒ္ဓသင်္ချာနှင့် တိုက်ပေးမယ်။

နောက်တကြောင်း၊ အဲဒါလဲ ပဥ္စာဝါရမှာ မသုံးပါဘူး၊ အာကိဉ္စညာယတနစိတ် ၃-ခု အားတပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်ကြိယာ၏ မရှိခြင်းနတ္ထိဘောပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ၊ 'မရှိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော' ကလေးပါနေတတ်တယ်၊ နို့မဟုတ် ၂-ခါ 'ဟု ဆိုအပ်သော' ဖြစ်နေမယ်၊ အဲဒါ မထည့်နှင့်၊ မရှိခြင်း နတ္ထိဘောပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ (မှန်ပါ)။

ဘာတဲ့တုန်း ပြန်ကြည့်စမ်း၊ အာကိဉ္စညာယတနစိတ် ၃-ခုအားတပ်သော (ပ)၊ ဓမ္မာရုံတဲ့၊ ပြီးရောနော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ အောက်တကြောင်းက နေဝ ၃-တဲ့၊ ပစ္စည်းက ဘာတုန်း၊ အာကံ ထည့်ဆိုရမယ်မဟုတ်လား၊ ဟို ဝိညာဏဥ္စာယတန ၃-ကြောင်းပေါ်မှာ တင်စားလိုက်ပါတဲ့၊ ဝိညာနေရာမှာ နေဝကိုထား, အာကာနေရာမှာ အာကိံထားပြီး ဆိုရမယ်ဆိုတော့ သတိပြုနားထောင်စမ်း။

နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်အား တပ်သော၊ ဟိုဝိညာ ၃-ကြောင်းပေါ်မှာ တင်စားလိုက်နော် (မှန်ပါ)။ ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ၊ သူ့အလှည့်တဲ့၊ အာကိံ ပေါ့နော် (မှန်ပါ)။

ထို့အတူ နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက်အားတပ်သော ရှေးဘဝအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။

နောက်တခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာအားတပ်သော ဤဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကြိယာ, ဤဘဝ ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ၊ ကြိယာဆိုတဲ့တရားမျိုးဟာ ဒီတဘဝတွင် ဖြစ်ကောင်းတာ၊ ရှေးဘဝက ကြိယာဖြစ်ဘူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရယ်လို့ ဘယ်မှာမှ မရှိဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ မေးလျှင် ကြိယာစိတ်ဆိုတဲ့ သဘောတရားမျိုးသည် ရဟန္တာများ သန္တာန်မှာ ဖြစ်တာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အရင်ဘဝတုန်းက ငါရဟန္တာ တခါဖြစ်ခဲ့ဘူးတယ်လို့ ဘယ်မှာရှိမလဲ၊ မရှိနိုင်ဘူးနော် (မှန်ပါ)။

ရဟန္တာဖြစ်ပြီးလျှင် ထိုဘဝသည်ပင်လျှင် **နောက်ဆုံး**ဘဝဖြစ်တယ်၊ အရင် **တုန်းက** ငါ ဘုရားတခါ ဖြစ်ဘူးတယ်၊ အဲဒီလိုလဲ မရှိဘူး၊ ရဟန္တာဖြစ်ဘူးတယ် လို့လဲ မရှိဘူး၊ ဒီကြိယာဆိုတဲ့ တရားကလဲ ဘုရားနှင့် ရဟန္တာသန္တာန်မှာသာ ဖြစ်ကောင်းတဲ့ တရားမျိုးတဲ့။

ဒါကြောင့်–နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာအား တပ်သော ဤဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကြိယာ, ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာ-ယတနကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သောမမွာရုံ၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက် တကြောင်းတည်း ကျန်တော့တယ်၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု အားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော မမွာရုံ–တဲ့။

ကျက်ကြပေါ့၊ ကျေနေအောင်၊ များလဲမများလှပါဘူး၊ သူတခုတည်း အကုန်လုံး ခြုံကြည့်တော့ များတယ်ပေါ့၊ တနေ့ နည်းနည်း စီ ခွဲပေးတော့ မများပါဘူး၊ အဲဒီ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိတ် ၃-ခုက စပြီး ဦးဉာဏဝရဖတ်စမ်း။

ဦးဉာဏဝရ။ ။အာကာသာနဉ္စာယတန ၃-ခုမှစ၍ တခေါက် ဖတ်သည်။

သုဒ္ဓသင်္ချာနှင့် တွဲကြည့်

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားရော၊ အဲဒါကို သုဒ္ဓသင်္ချာနှင့် ဒိဇယားကြီး[၁] ကြည့် စမ်းရအောင်၊ ဦးပညာနန္ဒ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဆိုစမ်း ဘာ တဲ့တုန်း။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ ကာမစိတ်စေတသိကသ, ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခု, နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် ၃-ခု, အဘိညာဉ်ဒွေ, လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုအား တပ်သော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်, စေတသိက် ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန်၊ ဤတရား တို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ သင်္ချာနဝ၊ ပစ္စည်း ရေ ၁-ဟူသည် ဘည်း။

ဆရာတော်။ ။သင်္ချာ နဝ-ကလဲ မခက်ပါဘူး၊အားလုံးအာရမ္မဏပစ္စည်းမှာ ရ နေတဲ့ တရားဟာ ဘာလဲဆိုတာ သတိပြုစေချင်လို့ အရွတ်ခိုင်းတာပါ၊ ဘုန်းကြီးတခေါက်ပြန်ပြောမယ်၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့လဲ ဒါကျက်ထား ရတာဘဲ။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ ဆိုပြီးတော့ ပစ္စယုပ္ပန် တရားတွေ ဘာတွေတဲ့တုန်း၊ ကာမစိတ် စေတုပညာသတဲ့၊ ကာမစိတ်တွေအကုန်လုံး ရတယ်၊

၁။ ဤကျမ်း နှာ-၄၂(က) ရှိ အာရမ္မဏ အရကောက်ဇယားကြီး။

ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ရူပစိတ် မပါလာဘူး၊အရူပစိတ်ကလဲ မကုန်ဘူး၊ ဝိညာ-နဥ္စာယတနစိတ် ၃-ခု, နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် ၃-ခုဆိုတော့ ဘာကျန်နေသလဲ၊ အာကာ ၃-နှင့် အာကိ° ၃-ကျန်တာပေါ့၊ သုဒ္ဓသချ်ာက ပြောနေတဲ့တရားကို ဘုန်းကြီး ဝေဘန်ပေးနေတာ(မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ဘာတုန်း အဘိညာဉ်ဒွေတဲ့၊အဘိညာဉ်ဒွေဟာ ဘယ်က ရောက်လာသလဲ၊ သတိပြု၊ မဒနက ပြောတဲ့ အဘိညာဉ်ဆိုတာ ဘယ်လို တရားကို ခေါ်တယ်ဆိုတာ ပြောပြီးပြီ၊ အဲဒီ သူများသိမှုထက် ရိုးရိုးသိမှုထက် ပိုပြီး သာလွန်ပြီး သိတဲ့ သဘောမျိုးကို အဘိညာဉ်လို့ ခေါ်တယ်၊အဲဒီအဘိညာဉ်ဆိုတာ တရားကိုယ်ထုတ်တော့ ဘယ်သူရသလဲလို့ မေးတော့ စိတ် ၈၉-ထဲက ရှာလို့ရှိလျှင် ရူပါဝစရကုသိုလ်ပဥ္စမဈာန်စိတ်သည် ကုသိုလ်အဘိညာဉ်ဖြစ်၍ ကြိယာပဥ္စမဈာန်စိတ်သည် ကြိယာအဘိညာဉ် ဖြစ်ရ၏၊ အဘိညာဉ်ကိစ္စတပ်တဲ့အခါပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အမှတ်မဲ့မလုပ်ပါနှင့်၊ သတိထားခဲ့ပါ၊ ဩော်…သူတို့တတွေဘဲကိုးလို့၊ ရိုးရိုး ရူပစိတ်အနေနှင့် ပစ္စယုပ္ပန်မပါဘူး မဟုတ်လား၊ ရူပစိတ် ၁၅-ခု စလုံးလေ (မှန်ပါ)။အဘိညာဉ်ကိစ္စတပ်တဲ့ ကုသိုလ် ကြိယာ ပဥ္စမဈာန်အနေနှင့်တော့ ပါလာတယ်။

ပြီးတော့ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုအား တပ်သော....တဲ့ ပစ္စယုပ္ပန်(မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းဘရားက ဘာတုန်း၊အလုံးစုံသော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ့်စေတသိက် ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်ဆိုတော့ ပရမတ္ထတရား ၄-ပါး စလုံး ကုန်နေတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အမှတ်တမဲ့မကျက်ကြပါနှင့်၊ စိတ်ထဲမှာဝေဘန်ပါ၊ စိတ် စေတသိက် ရုပ် နိဗ္ဗာန်ခေါ်တဲ့ ပရမတ္ထတရား ၄-ပါး အာရမ္မဏရဲ့ ပစ္စည်းတရားဖြစ်ပြီးတော့ အကုန်လုံး ရပါကလား၊ ပစ္စည်းအနေက လျှဉ်းပါးဘွယ်မကျန်ဘူးနော်၊ပစ္စယုပ္ပန်မှာ မကုန်ဘဲကိုး၊ စိတ် စေတသိက် ၂-မျိုးရပေမဲ့ မကုန်ဘဲကိုး၊ ဘယ်သူတွေ ကျန်နေသလဲ ပြန်စဉ်းစား၊ရူပစိတ် ၁၅-ခုလုံးလုံး ကျန်တယ်, အာကာသာနဥ္စာ-ယတနစိတ် ၃ ခုကျန်တယ်, အာကိဉ္စညာယတနစိတ် ၃-ခု ကျန်နေတယ်လို့သိ။

ကဲဒါဖြင့် ဦးပဥ္စင်းတို့ ဇယားကြီးမှာ ပစ္စယုပ္ပန်တွေ ဘုန်းကြီးက ခွဲပေးထားတယ်၊ သတိထားစမ်း၊ ကာမပစ္စယုပ္ပန် ဘယ်နှစ်ကြောင်းတဲ့တုန်း (၆-ကြောင်းပါ)။

အဘိညာဉ်ပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်းဆိုတာ အဘိညာဉ်ဒွေဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ရူပပစ္စယပ္ပန် ဘယ်နှစ်ကြောင်းတဲ့တုန်း (၃-ကြောင်း) ပါနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ သုဒ္ဓသချာမရှိဘူး၊ မှတ်ထား ပဋ္ဌာဝါရမဟောတဲ့တရား၊ဘာဖြစ်လို့ မဟောတယ် ပြောပေးမှာပေါ့နော်(မှန်ပါ)။ဩော်.... ပဋ္ဌာဝါရမှာ မဟောဘဲကိုး၊ ဇယားထဲမှာတော့ ရှိတယ်၊ ဘာအလိုငှါ ထည့်ထားသလဲ မေးလို့ရှိလျှင် ပစ္စယနိဒ္ဒေသ, ဆဝါရတို့ကျတော့ ဤအတိုင်းနေရမယ်။

ပဋ္ဌာဝါရမှာမဟောတာ ဘယ်သူတုန်း(ရူပပစ္စယပ္ပန် ၃-ကြောင်း)မှတ်မိတယ်နော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ သူ့အောက်နားဘည့်တည့်က ကပ်နေတဲ့ အာကာ ၃-ဆိုတာကော ခုတင်က ရသတဲ့လား(မရပါဘူး)၊ မှတ်ထား၊ သူလဲ ပဋ္ဌာဝါရမှာ မရဘူးလို့ ကိုယ့်ဇယားမှာ တေးထားရတယ်၊ပဋ္ဌာဝါရမှာ မဟောတဲ့တရား၊တနည်းနည်းပေါ့၊ ကြက်ခြေကလေးပြထား၊ ကိုယ်သိတဲ့ သင်္ကေတကလေးနှင့် ကိုယ့်နည်းနှင့်ကိုယ် မှတ်ထား။

ပြီးတော့ ဝိညာဏဓာတုဇာယတနစိတ် ၃-ခုကို ဟောနေတယ် မဟုတ်လား၊သုဒ္ဓသချာက (မှန်ပါ)၊ သူ့အောက်နားက ကပ်နေတဲ့ အာကိံ ၃-ကော သုဒ္ဓသချာ ပါရဲ့လား (မပါပါ)၊ မှတ်ထား သူလဲ မရဘူး။

ပဋ္ဌာဝါရမှာ မဟောတဲ့တရား

ဒီတော့ ဒို့အသိအမှတ်ပြုနေတဲ့ အာရုဏာဇယားကြီးမှာ ရူပပစ္စယပ္ပန် ၃-ကြောင်းရယ်,အာကာ ၃-တကြောင်းရယ်,အာကိံ ၃-တကြောင်းရယ် ပေါင်းတော့ စာ ၅-ကြောင်းသည် ပဋ္ဌာဝါရအတွက် မရဘူး၊ ပစ္စယနိဒ္ဒေသနှင့် ဆဝါရအတွက်သာ ထည့်ပြီး ရေးထားတယ်။

ဒီစာကလေး ၅-ကြောင်း ဘာဖြစ်လို့ ပဋ္ဌာဝါရ မရပါလိမ့်မလဲ၊ အကြောင်းပြပြောမလို့။

ပဋ္ဌာဝါရမှာ ဟောတဲ့တရား

ဟိုအချိန်က ဘုန်းကြီးပြောခဲ့တယ်၊ ပဋ္ဌာဝါရမှာ–အနန္တရ ပါဠိတော်တွေ့နေ့က ထင်တယ် ပြောခဲ့တယ်၊ ပဋ္ဌာဝါရမှာ ဓမ္မသဒ္ဒါနှင့် မဟောရဘူး၊ ခန္ဓသဒ္ဒါနှင့် ဟောရမယ်လို့၊ အမှတ်တမဲ့နှင့် ဓမ္မသဒ္ဒါနှင့် ဟောမိလို့ ပြောထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဘာဖြစ်လို့လဲလို့ မေးလျှင် ပဋ္ဌာဝါရမှာ ဟောတဲ့တရားတွေက ပရမတ်အစစ် ခေတ်အနှစ်ခေါ်တဲ့တရားတွေကို ဟောနေတာလို့ မပြောခဲ့ဘူးလား၊ (ပြောခဲ့ပါ

တယ်)၊ ပရမတ်အစစ် ခေတ်အနှစ်ဖြစ်တဲ့တရားမျိုးသာ မြတ်စွာဘုရားက ပဋ္ဌာဝါရမှာ ဟောတော်မူသည်။

ထိုအထဲမှာပင်လဲ အထူးသဖြင့် ခန္ဓာဖွဲ့လို့ရစကောင်းသော စိတ်, စေတသိက်, ရုပ် ခေါ်သောပရမတ် ၃-မျိုးကိုသာ ဟောပါသည်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နိဗ္ဗာန်ပရမတ်ကို အာရမ္မဏနှင့် အာရမ္မဏာဓိပတိ ၂-ပစ္စည်းတွင်သာ ဟောသည်လို့ ဟိုတုန်းကလဲ ပြောပြီးသား၊ အဲဒီစကားကို အခုပြန်မှတ်လိုက်ကြပါ။

ဒီတော့ ရူပပစ္စယုပ္ပန် ၃-ကြောင်းနေတဲ့ နေရာမှာ ပစ္စည်းတရားတွေဟာ ဘာလဲလို့ ကြည့်လျှင် ပဌမ အကြောင်းက ၂၅-ပါးသော ပညတ်, ဒုတိယ အကြောင်းက ၁၄-ပါးသော ပညတ်, တတိယအကြောင်းက ၁၂-ပါးသောပညတ် တွေ၊ ပစ္စည်း ပညတ်တရားတွေ ခန္ဓာဖွဲ့လို့ မရလို့ သူတို့ကို မဟောဘူး။

ထိုနည်းတူစွာ အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခုရဲ့ ပစ္စည်းတရားကလဲ ဘာတုန်း ကောင်းကင်ပညတ်၊ အာကိံ ၃-ခုရဲ့ ပစ္စည်းတရားက နတ္ထိဘော ပညတ်တဲ့၊ အဲဒီလို ပညတ်ပစ္စည်းဖြစ်နေလို့ ဒီစာ ၅-ကြောင်းကို ပဋ္ဌာဝါရမှာ မဟောပါဘူးတဲ့၊ နားလည်လောက်တယ်နော် (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်တဲ့ ရူပ ၁၅-နဲ့ အာကာ-၃၊ အာကိံ-၃၊ ပေါင်း ၂၁-ကလဲ "ကေဝိသတိ ဝေါဟာရေ" ဆိုတဲ့အတိုင်း ပညတ်ကေန် အာရုံပြုတဲ့ တရားတွေမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒါ အရကောက်မယ်ဆိုလို့ ရှိလျှင်လဲ ဖြစ်နေတယ်၊ ခုတင်က ဝိညာ ၃-ကို ပစ္စယုပ္ပန်ထားတော့ ဘာတွေရသလဲ ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ– ဖြစ်သလို နေဝ ၃-ကလဲ ဒီအတိုင်းထွက်မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒါဖြင့် ဟိုအောက်ဆုံးအကြောင်း သချာထုတ်ကြည့်လျှင် ဘယ်လို ထွက်သင့်သလဲ၊ အဗျာကတော ကုသလဿလို့ မဂ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်ထားတယ်၊ ဖိုလ် ၄-ခုကို ပစ္စယုပ္ပန်ထားတော အဗျာကတော အဗျာကတဿ–ကုန်ရောပေါ့။

ကု-ပဒ ၃-ချက်

အရကောက်မယ်၊ သတိပြုပါ၊ အရကောက်လို့ ဖြစ်လာတယ်၊ ဤတရား တို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏။ သချာနဝ၊ ကု ၃-ချက်၊ ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အကုသလဿ, ကုသလော အဗျာကတဿ- ဒီ ၃-ချက်တည်း မှတ်ထားစမ်းပါ။

ကု-ကု အရကောက်

ကုသလော ကုသလဿ ကောက်ချင်လျှင် ဘုန်းကြီး ပိုင်း ပိုင်း ပေး သွားတဲ့အတိုင်း သတိပြုကြည့်စမ်း၊ ကာမပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်းတို့တွင် ပစ္စယုပ္ပန်ကုသိုလ်ရှိတဲ့ စာကြောင်းဆိုတော့ ဘယ်လောက်တုန်း (၄-နှင့် ၅)၊ ၄-ရဲ့ ပစ္စည်းတရား ကုသိုလ် ဘယ်သူရှိသလဲ (လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ)၊ ၅-ရဲ့ ပစ္စည်း ကုသိုလ်က ဘယ်သူရှိသလဲ (အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ် ၂၀)၊ ပေါင်းလိုက်စမ်း၊ "ပစ္စည်း ၂-ခုကို ပေါင်းလိုက်လျှင် အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ"၊ ပစ္စယုပ္ပန်ပေါင်းလိုက်လျှင် (မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု)။

မှတ်ထားခဲ့၊ ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ ဒါကလေးတွေ မွေးထားပါ၊ ကုသလော ကုသလဿ ဒီ ၂-ကြောင်းရတယ်၊ အပေါင်းအစည်း အားဖြင့် တရားဘယ်လို နေတယ်, အသေးစိတ် ဘယ်လိုနေတယ် မြင်နေပေခေ။

ထိုနည်းတူစွာ သတိထားစမ်း၊ အဘိညာဉ် ၆-ကြောင်းတို့တွင် ပစ္စယုပ္ပန် ကုသိုလ်ရှိရာဆိုတော့ ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်းစလုံး ရှိမယ် မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ ကဲ ကြည့်စမ်းပါဦး၊ နံပါတ် ၁-အကြောင်းက ပစ္စည်းကုသိုလ်ရှိရဲ့လား (မရှိပါ)။ နံပါတ်၂-အကြောင်းမှာ ပစ္စည်း ကုသိုလ် (ရှိပါတယ်)၊ ဘယ်သူတဲ့ တုန်း (ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ပဥ္စမစျာန်)၊ တကြောင်း တွေ့နေပြီနော် မှတ်ခဲ့ရတယ်။

နောက် စေတောပရိယအဘိညာဉ်ရဲ့ ပစ္စည်း ကုသိုလ် ဘယ်သူ ရှိသလဲ (အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်စိတ် ဝီသ)။

ပုဗ္ဗေနိဝါသရဲ့ ပစ္စည်းကုသိုလ် ဘယ်သူရှိသလဲ (အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်စိတ် ဝီသပါဘဲ) အတူတူဘဲနော်။

ယထာကမ္မူပဂရဲ့ ပစ္စည်း ကုသိုလ် (လောကီကုသိုလ်ကံ)။

အနာဂတံသရဲ့ ပစ္စည်းကုသိုလ် (အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်)။

ကဲ အဲဒီစာ ၆-ကြောင်းမှာ ၁-နံပါတ် အကြောင်းက မရဘူး၊ အောက် ၅-ကြောင်း ပေါင်းလိုက်တော့ ပစ္စည်းတွေ ဘာတွေရသလဲ (အရဟတ္တမဂ်ကြဉ် သော ကုသိုလ်ဝီသ ရပါတယ်)။

ပစ္စယုပ္ပန် ကုသိုလ် အဘိညဉ်တွေက ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် သတိပြု ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ,ယထာကမ္မူပဂ, အနာဂတံသ ဟုဆိုအပ် သော ကုသိုလ် အဘိညာဉ် ၅-မျိုးရတယ်၊ မရတာက ဒိဗ္ဗစက္ခုနှင့် ဒိဗ္ဗသောတ၊ ရတာက ၅-ခု၊ ဣဒ္ဓိ, စေတော, ပုဗ္ဗေ, ယထာ, အနာဂတံသ။

ကဲ ကြည့်စမ်းဦး ရှေ့မတိုးနဲ့ဦး၊ ကာမပစ္စယုပ္ပန် ၆ ကြောင်းတုန်းက ရတဲ့ ပစ္စည်းကုသိုလ်က ဘာတဲ့တုန်း (အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝိသ)၊ အတူတူဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကာမပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်းရယ်၊ အဘိညာဉ် ၆-ကြောင်းရယ် စုပေါင်းပြီး ပစ္စည်းကုသိုလ် ဘယ်သူလဲမေးလျှင် အရဟတ္တ-မဂ်ကြဉ် ကုသိုလ်ဝိသဘဲ မထူးဘူး၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ဟိုက မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ ဒီက ဣဒ္ဓိ, စေတော, ပုဗ္ဗေ, ယထာ, အနာဂတံသ လို့ မတွေ့လာဘူးလား (တွေ့ ပါတယ်)။

လုပ်ရတယ်၊ အဲဒီလို လုပ်ပေးလေ ဒီဇယားကြီးကျေလေဘဲ၊ လူသွားများတဲ့ လမ်း ဖုံထနေတယ်ဆိုတာလို အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် အထပ်တပ်ကြည့်ပေး၊ ဒီတရားတွေ ဘယ်မှ မပျောက်တော့ဘူး။

ကဲရှေ့တိုးတော့၊ ရူပ ၃-ကြောင်းက ဒို့ပဋ္ဌာဝါရအတွက် မဟုတ်ဘူးဆို (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဝိညာ ၃-ကြောင်းကြည့်စမ်း၊ ကုသလော ကုသလဿ ရတာ ဘယ်အကြောင်းလဲ (နံပါတ် ၁-အကြောင်းပါ။)

နံပါတ် ၁-အကြောင်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ် အား တပ်သော ဣျဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာ-နဉ္စာယတနကုသိုလ် ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟောတော်မူတယ် မြတ်စွာ ဘုရားက ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿကျလျှင် အဲဒါကလေးထည့် ဟောတယ် အာကာသာနဉ္စာယတနကုသလံ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသလဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဒါတွေမြင်နေလျှင် ပါဠိတော်တွေ ဒီအတိုင်း ဟောမှာ သိလား (မှန်ပါ)။

အဲဒီ ဝိညာ ပြီးလျှင် အောက်နားက နေဝလဲ ဒီအတိုင်းနေတယ်ဆို (မှန်ပါ)။ ပဌမအကြောင်းဘဲ ဖြစ်မယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာကိဉ္စညာယတနကုသလံ နေဝသညာနာသညာယတနကုသလဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပြီးတော့ ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့ အဘိညာဉ်တွေကျတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဟောသတုန်း၊ ပစ္စည်းက ကုသိုလ်ဝိသတင်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ကုသလာ ခန္ဓာတဲ့။ အဘိညာဉ် ၅-မျိုး နာမည်တပ်လိုက်တယ်၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿ, စေတောပရိယဉာဏဿ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ, ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ, အနာဂတံသဉာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော တဲ့။

ဘယ်လောက်ရစရာကောင်းသတုန်း ဒီဇယားကြီး၊ ပါဠိတော်တွေ ဒီက ထွက်လာနိုင်တယ်၊ အခု အရကောက်ဆုတ်ပေးပြီ၊ ကဲကြည့်စမ်းပါဦး ပြန်ပြီး ပေါင်းလိုက်စမ်း၊ ခုတင်ကဟာ ဆုံးသွားတော့ လောကုတ္တရာမှာ ကုသလော

ကုသလသော ရမယ်လား (မရပါ)၊ မရလျှင် ပစ္စည်းတွေ စုပေါင်းစမ်း၊ ဘာ တွေရသလဲ၊ ကာမကလဲ အရဟတ္တမဂ်ကြဉ် ကုသိုလ်ဝီသ, အဘိညာဉ်ကလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အရူပမေးတော့လဲ အာကာကနှင့် ဝိညာဏ ဆိုတာကလဲ ကုသိုလ်ဝီသထဲပါပြီး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါဖြင့် ကုသလော ကုသလဿ ဟာ ပစ္စည်းတရားကောက်ချင်လျှင် အရဟတ္တမဂ်ကြဉ် ကုသိုလ် ဝီသထက် ပိုရနိုင်ဦးမှာလား၊ (မရနိုင်ပါ)။

ပစ္စယုပ္ပန်အနေအားဖြင့် ကြည့်လျှင်ကော ကာမ-က မဟာကုသိုလ် စိတ် ၈-ခု, အရူပ-က ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်, နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်, ပြီးတော့ ဣဒ္ဓိဝိဓ စတဲ့ အဘိညာဉ် ၅-မျိုး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါ ပစ္စယုပ္ပန်ပေါ့၊ ပြီးနေရော။

ဒီတော့ အကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အကျဉ်းကောက်တော့ အဲဒီ အတိုင်းကောက်တယ်၊ ကုသလော ကုသလဿ ကုသလော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား–အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်စိတ် ဝီသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား–မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်, နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်၊ ဒီကို ကျော်ယူရတယ်နော်၊ ပြီးတော့မှ အဘိညာဉ်လာခဲ့၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ,ယထာကမ္မုပဂ,အနာဂတံသ ကုသိုလ်အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တနည်းကားဆိုတော့ ခုတင်က ရွေးထားတဲ့ စာကြောင်းကလေးတွေ တကြောင်းစီ လိုက်ဆိုရုံဘဲ၊ တနည်းကားဆိုတာက–ဥပမာ ကာမကြည့်စမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ကောက်ပြပါမယ်၊ နောက်တော့ ဒီနည်းဘဲဆိုတာ ရအောင်မှတ်ထား၊ တနည်းကားဆိုတော့ ဘယ်အကြောင်းကြည့်မလဲ၊ စတုတ္ထ အကြောင်းမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

မဟာကုသိုလ်ဉာဏဝိပ္ပယုတ် စိတ် ၄-ခုအားတပ်သော ဒါက ပစ္စယုပ္ပန် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းက ဘာတုန်း၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ။

ပဌမအကြောင်းကြည့်၊ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ် ၄-ခု အားတပ် သော၊ ပစ္စည်းက ဘာရှိသလဲ (အရဟတ္တမဂ်ကြဉ် ကုသိုလ်ဝီသရှိပါတယ်)၊ အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်စိတ်ဝီသ၊ ဘာခက်သတုန်း၊ တနည်းကားကလဲ ဦးပဌင်းတို့ကို စောစောက အကျက်ခိုင်းထားတာ ဒါဟာ ရပြီးသား ဖြစ်ရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ အရှုပကိုကျော်လိုက်၊ ဘာတဲ့တုန်း ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ် အားတပ်သော ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာ- နဉ္စာယတနကုသိုလ်၊ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်လဲ ဒီအတိုင်းလာ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်အားတပ်သော ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်၊ အဘိညာဉ် ပြောင်းလိုက်၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အားတပ်သော ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ်ပဉ္စမစျာန်၊ ရှေ့တိုးလို့ မရဘူးနော်၊ ဒီအတိုင်းဘဲ နေရတယ်၊ သတ, သဟဿတွေ ဘာတွေ သွားမထည့်လိုက်နှင့်၊ ကုသိုလ်ကလေးတင် ရွေး ရတယ်။

ထို့အတူ စေတောပရိယကုသိုလ်အဘိညာဉ်အားတပ်သော လွန်လေပြီးသော ၇-ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ၇-ရက်တိုင်အောင် ကာလ ၁၄-ပါး၌ တည်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်စိတ်ဝိသ၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နောက်ပြီးတော့ ဘာတုန်း၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား တပ်သော ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်စိတ်ဝိသ၊ လို ချင်တဲ့ တရားကလေးကို ရွေးပြီးယူရုံပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ယထာကမ္မုပဂကုသိုလ် အဘိညာဉ်အားတပ်သော အတိတ်ဖြစ်သောလောကီ ကုသိုလ်ကံ၊ သူ့ဆီမှာ ရှိတဲ့အတိုင်းဆို ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အနာဂတံသကုသိုလ် အဘိညာဉ်အားတပ်သော အနာဂတ်ဖြစ်သော အရ- ဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်စိတ်ဝိသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကုသလဿ ဓမ္မဿ ခုတင်ကအတိုင်းပေါ့၊ဘာတွေတဲ့တုန်း၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု, ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်,နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်, ဣဒ္ဓိဝိဓ, စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ, ယထာကမ္မုပဂ, အနာဂတံသ-ကုသိုလ် အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

သတိပြုနားထောင် ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်ရအောင်၊ဩော်....ဒီတရားက ပစ္စည်း,ဒီ တရားက ပစ္စယုပ္ပန်ရှိတယ်လို့ ကိုယ့်ဉာဏ်ထဲမှာ ဖွင့်ထားစမ်း။

ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်တော့ ဘယ့်နှယ်လုပ်ထုတ်မလဲလို့ သုဒ္ဓသင်္ချာမေးတော့ သင်္ချာနဝ ပစ္စည်းရေ (၁)လို့ ဆိုတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းရေ(၁)ဆို တော့ အာရမ္မဏပစ္စည်းရှိတော့မှာပေါ့နော် (မှန်ပါ)။

နို့သူချည်းဘဲလားလို့ မေးလိုရှိလျှင် သတိပြုကြစမ်း၊ ကာမပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်း သွားကြည့်စမ်း၊ စတုတ္ထအကြောင်းမှာ ပစ္စည်းက လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ, ပစ္စယုပ္ပန်က မဟာကုသိုလ်ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ပဉ္စမအကြောင်းက ပစ္စည်းက အရဟတ္တမဂ်ကြဉ် ကုသိုလ်ဝိသ, ပစ္စယုပ္ပန်ကကော (မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု)၊ ၄-နှင့် ၅-ရနေတာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ခဏကလေး၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဇယား[၁] သွားကြည့်စမ်း စာကလေး ၅-ကြောင်း၊ အဲဒီကြည့်စမ်းပါ၊ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ကိန်းသေမှုချသိရအောင်၊ဘုန်းကြီးက လက်ညှိုးထိုးညွှန်ပြလိုက်လို့ ရပါတယ်၊ သို့ပေမဲ့ကြည့်စမ်း၊ အာရမ္မဏာဓိပတိမှာ စာကလေး ၅-ကြောင်းရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြု၊ စာ ၅-ကြောင်းတို့တွင် ၂-နံပါတ်နှင့် ၃-နံပါတ်ရဲ့ ပစ္စယုပ္ပန်က ဘာလဲလို့ ကြည့်စမ်း (မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု)၊ ၂-နံပါတ်က မဟာကုသိုလ်ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ပစ္စည်းတရားက လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ ၃-နံပါတ် ပစ္စယုပ္ပန်က မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်, ပစ္စည်းက အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝိသ၊ တွေ့ရဲ့မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီက အာရမ္မဏဇယားက ၄-နှင့်၅၊ ဟိုက ၂-နှင့် ၃-တရားအရ တူမနေဘူးလား (တူပါတယ်)။

ဒါကြောင့် ဘာပြောမလို့လဲ မေးလျှင် အဲဒီ ၄-နှင့် ၅-မှာ ကောက်ထားတဲ့ တရားသည် အာရမ္မဏရိုးရိုးသာ မဟုတ်ပါဘူး၊ အာရမ္မဏာဓိပတိတရားလို့ဆိုလျှင် လွဲမလားတဲ့ (မလွဲပါ)။

ဒါကြောင့် အာရမ္မဏတပစ္စည်းတည်း မကောက်နှင့်တဲ့ တပြိုင်နက် ယထာရဟာတပ်ကောင်းသော 'တရားတစိတ် အာဓိဝင်နေပြီ' မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ, ၃-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဘာဖြစ်လို့ ၃-ပစ္စည်း ဖြစ်သလဲမေးလျှင် ၄-နှင့်-၅-သည် အာဓိတရားပါနေလို့ (မှန်ပါ)။ မှတ်မိတယ်နော်၊ ဦးကောလိယ ဟောစမ်း။

ဦးကောလိယ။ ။ကုသလော ကုသလဿ တခေါက်ဟောသည်။

ဆရာတော်။ ။ဖြေးဖြေး အားလုံးတခေါက်ဟောကြစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ဟောကြသည်။

---

[၁]။ ပဋ္ဌာန်း သိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ–၁၇၀-မှာကြည့်။

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ ၂-ဂ—ပ-မ-သ-စ

ကု-အကု အရကောက်

ဆရာတော်။ ။ပြီးတော့ဘာတုန်း၊ ကုသလော အကုသလဿ၊ ပစ္စယုပ္ပန် အကုသိုလ်ရှိတာက ကာမ ၆-ကြောင်းတို့တွင် ဘယ်အကြောင်းလဲ ၄-နံပါတ် အကြောင်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါဖြင့် ပစ္စည်း ကုသိုလ်က ဘယ်သူရှိသလဲ (လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ရှိပါတယ်)၊ ဒီ့ပြင် ဘယ်မှမရှိဘူး၊ဒါကို ကောက်ရှာဲ။

ဒါကြောင့် ကုသလော အကုသလဿ၌ ကုသလော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တား ပုဒ်၏ အရကား–လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အကုသလဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား-အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒီမှာကြည့် ပစ္စည်းက လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ, ပစ္စယုပ္ပန်က အကုသိုလ် စိတ် ၁၂-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အာရမ္မဏာဓိပတိ ခုတင်က ကြည့်ခိုင်းတဲ့နေရာမှာ သွားကြည့်လျှင် အကု-သိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်က ဘယ်အကြောင်းတဲ့တုန်း (ပဥ္စမအကြောင်း)၊ နံပါတ် ၁-အကြောင်း၊ လောဘမူပစ္စယုပ္ပန် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူ့ရဲ့ ပစ္စည်းမှာကော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ဒါဖြင့် ဒီမှာလဲ အာရမ္မဏာ-ဓိပတိတရားရှိတယ်ဆိုပြီး ယထာရဟ ၃-ပစ္စည်းထုတ်၊ ဘာကြောင့် ၃-ပစ္စည်း ဖြစ်လာတယ်ဆိုတာ အာဓိကြောင့်၊ အဲဒီလို သဘောကလေးတွေကို ကိုယ့် ဉာဏ်ထဲ ဝင်လာအောင် ဂရုစိုက်မှတ်ပါ။

ကုသလော ကုသလဿ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိတရားရှိတယ်၊ ဘယ်မှာလဲ ၄-နံပတ်နှင့် ၅-နံပါတ်။ ကုသလော အကုသလဿ အာရမ္မဏာဓိပတိတရား ရှိတယ်၊ ဘယ်မှာလဲ ၄-နံပါမှာဘဲ။ အာဓိသွားကြည့်တော့ ၁-နံပါတ်မှာပေါ့ (မှန်ပါ)။ အဲဒီလိုကလေးတွေ ဝေဘန်တတ်ပါစေ၊ မှတ်ထားပါ၊ အလွယ် သွားဘဲ။

ကု-ဗျာ အရကောက်

နောက်ပြီးတော့ ကုသလော အဗျာကတဿတဲ့၊ ပစ္စည်း ကုသိုလ်, ပစ္စယုပ္ပန်က အဗျာကတတဲ့၊ အမြဲတမ်း ပစ္စယုပ္ပန်အဗျာကတကို သတိပြုကြည့်ပါ၊ ဒီတော့ ခွဲလိုက် ခုတင်က ဘုန်းကြီးပြောသလို ကာမပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်းတို့တွင် အဗျာ-ကတပစ္စယုပ္ပန်ရှိတဲ့ စာကြောင်း၊ ဘာ အဗျာကတဘဲ ဖြစ်ဖြစ်ကြည့်၊ ၁-၂-၃-၄-၆-နံပါတ် အကြောင်း၊ ၅-နံပါတ်က မရဘူးနော်၊ ၅-နံပါတ်က ကုသိုလ်ဖြစ်

နေတယ်၊ အဗျာကတ ပစ္စယုပ္ပန်၊ ပစ္စည်းဘက်က ဘာဖြစ်နေနေတဲ့၊ ပစ္စ-ယုပ္ပန်ကို အရင်ရှာတာကိုး၊ ဒီနေရာမှာ (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ၁-၂-၃-၄-၆-နံပါတ်။

ပြီးတော့မှ အဲဒီစာကြောင်းရဲ့ ပစ္စည်းတရားမှာ ကုသိုလ်ရှိရဲ့လားလို့ တခါရှာတော့ ၁-နှင့် ၂-က မရဘူး၊ ၃-နံပါတ် ပစ္စည်း ကုသိုလ်က ဘယ်သူ ရှိသလဲ၊ (မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု)၊ ၄-နံပါတ် ပစ္စည်း ကုသိုလ်က ဘယ်သူ ရှိသလဲ၊ (လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ)၊ ၆-နံပါတ် ပစ္စည်းကုသိုလ်က ဘယ်သူရှိ သလဲ(ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ)။

ကဲဒါဖြင့် သတိပြုလိုက်စမ်း၊ အဲဒီပစ္စည်းတွေ စုပေါင်းလိုက်လျှင် ကုသိုလ် စိတ်ကေဝီသထက် ပိုဦးမလား (မပိုပါ)။

နားလည်အောင်နားထောင်၊ သတိပြုပါ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတွေ ပေါင်းရ လိမ့်မယ်၊ ၃-ရယ် ၄-ရယ် ၆-ရယ် ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၃-မှာရှိတဲ့ တရားက ဘယ်သူလဲ၊ (တဒါရုံကောဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ်)၊ ၄-မှာရှိတာက မဟာ ကြိယာဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ၅-နံပါတ်မှာရှိတာက ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း မဟာ ကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုဆိုတော့ ခုဟင်က ၄-နံပါတ်က ဝိပ္ပယုတ်နှင့် ဒီက ၆-နံပါတ်က သမ္ပယုတ်နှင့် ပေါင်းတော့ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ မနောဒွါရာ-ဝဇ္ဇန်းထည့်တော့ ၉-ခု၊ ၃-နံပါတ်က ဟသိတုပ္ပါဒ်ထည့်တော့ ၁၀-ခု။

သင်္ဂြိုဟ် သရုပ်ခွဲတုန်းက ကာမစိတ်မှာ ဝိပါက်စိတ်ပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိ သတုန်း မေးတော့ (ကာမဝိပါက်ဒွတေဝီသ)၊ ကာမကြိယာကျတော့ ဘယ် လောက်ရှိသလဲ (၁၁)၊ ၁၁-ဆိုတာ အခုဒီမှာရှာတော့ ၁၀-ခုတည်း တွေ့တယ်၊ တခု ပျောက်နေတာ ဘယ်သူလဲလို့ ကြည့်ရတယ် (ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း)၊ ဘယ် ရောက်နေသလဲ (၂-နံပါတ် အကြောင်းမှာ ရောက်နေပါတယ်)၊ နံပါတ် ၂-မှာ ရောက်နေတယ်၊ သူက နာမည်ဖော်မှ မနေဘဲ၊ ခေါင်းမြီးခြုံနေတာ ဘာတဲ့တုန်း (မနောဓာတ် ၃-ခု)၊ မနောဓာတ် ၃-ခုဆိုတော့ ဟော ပျောက်နေရော၊ ပဉ္စ-ဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဒွေကို မနောဓာတ်ခေါ်ဟာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူလျှော့နေတယ်။

ဒီတော့ အကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီနေရာ ဘယ်လိုလုပ် ကောက် သလဲ၊ သတိပြု၊ အဗျာကတသ ကောက်တဲ့အခါမှာ တဒါရုံကောဒသ; ပဉ္စ-ဒွါရာဝဇ္ဇန်းကြဉ်သော ကာမကြိယာ ၁၀၊ ဟုတ်ပလား၊ ကုန်ရောမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းတရားက ဘာတုန်း၊ ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်က အခုပြောတာ မှတ်ထားခဲ့၊ အဘိညာဉ်ကို သွားစမ်း။

ကုသလော အဗျာကတဿ ဖြစ်နေတဲ့ အဘိညာဉ်ဆိုတော့ အားလုံး စာ ၆-ကြောင်းစလုံးမှာ အားလုံး အဗျာကတတွေ ရှိတယ် 'မဟုတ်လား ပစ္စယုပ္ပန်၊ ပစ္စည်းဘက်က ကုသိုလ်အနေနှင့် ရ-မရလို့ ကြည့်တော့ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ရမလား (မရပါ)၊ ဣဒ္ဓိဝိဓကော (မရပါ)၊ ကုသလော အဗျာကတဿ မဖြစ်ဘူးနော်၊ ဒီတော့ ဘာရမလဲ၊ စေတော-ပုဗ္ဗေ-ယထာ-အနာဂတံသ (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာရှိတဲ့ ကုသိုလ်တွေဟာ ဘယ်သူတွေကို ယူရမလဲ လို့ မေးတော့ ပစ္စယုပ္ပန်အဗျာကတ ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ကုသိုလ်စိတ် ကေဝိသ၊ အကုန်ရတယ်နော် (မှန်ပါ)။

ကဲ ဒါဖြင့် ပစ္စည်းတွေ အထက်ထဲ ယည့်လိုက်တော့ ကေဝိသ ထက် ပိုရဦး မှာလား (မပိုရပါ)၊ ပစ္စယုပ္ပန်တော့ ဘာတိုးလာသလဲ မေးလျှင် အဘိညာဉ် ၄-မျိုး တိုးလာတယ်။

ကုသလော ကုသလဿတုန်းကတော့ ဣဒ္ဓိဝိဓ ရတယ်၊ ဒီမှာ ဣဒ္ဓိဝိဓ ရသေးရဲ့လား (မရပါ)၊ အဲဒါကြောင့် အဘိညာဉ် ၄-မျိုး။

ရှေ့တိုးပါ၊ ဝိညာ ၃-ကြောင်းမှာ သွားကြည့်စမ်း၊ ကုသလော အဗျာ-ကတဿ ရှိတာ ၂-နံပါတ် တကြောင်း၊ ပြီးတော့ကော ၃-နံပါတ် တကြောင်း မရဘူးလား (ရပါတယ်)။

အဲဒါကလေးတွေ မြင်နေအောင်ကြည့်၊ ပါဠိတော်တွေ သိပ်လွယ်တယ် ဆိုတာ ဒါကိုပြောတာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနကုသလံ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါကဿ စ၊ ၂-နံပါတ်အကြောင်း၊ ၃-နံပါတ်ကတော့ ကိရိယဿ စ အာရမ္မဏ-ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဒီတရားကလေး တွေ့နေတော့ ဒီပါဠိတော်ကို ဩော်…မြတ်စွာဘုရား ဒါ့ကြောင့် ဟောတာကိုး ဆိုတာလဲ သိသွားရော၊ ၂-ကြောင်းပေါင်းလိုက်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘယ်လိုဟောတယ်၊ အာကာသာနဉ္စာယတနကုသလံ ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါကဿ စ ကိရိယဿ စ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဒါကိုရတော့ သူနှင့် တူနေတဲ့ နေဝ-ကလဲ ဒီအတိုင်းမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာကိဉ္စညာယတနကုသလံ နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါကဿ စ ကိရိယဿ စ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝိညာ ၃-တွင် ခုတင်က ပဌမအကြောင်း ကု-ကုက ဟောတယ်၊ အခု ၂-နှင့် ၃-ကို ကု-ဗျာ က ဟောတယ် (မှန်ပါ)။ နေဝ-လဲ ဒီအတိုင်းပေါ့။

ကုဗျာ၌ အာရမ္မဏပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ကဲ ဒါဖြင့် ကုနီသွားပြီ၊ လောကုတ္တရာ မှာလဲ ကုဗျာ မရှိဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ စုလိုက်စမ်း ပစ္စည်းတရားတွေ ဘာလဲ မေးလျှင် ကုသိုလ်စိတ်စေတသိ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတွေ စုလိုက်လျှင် တဒါရုံဇောဇသ, ပဋ္ဌဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမကြိယာ ၁၀, ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက်,ကြိယာ, နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက်ကြိယာ, စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ, ယထာကမ္မုပဂ, အနာဂတံသကြိယာအဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏၊ ပြီးရော့နော် (မှန်ပါ)။

ကရိုဏ်း ပါဌ်ထုတ်၊ အာဓိတရား ရှိသလားလို့-ကြည့်ရတယ်၊ ဒီတော့ ကာမမှာ စာတွေအများကြီး ရထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၃-၄-၆ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၆-နံပါတ်အကြောင်း ကြည့်စမ်း[၁] ပစ္စယုပ္ပန်က မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ပစ္စည်းတရားက ကုသိုလ်စိတ်စေတသိ၊ အဲဒီ စေတသိထဲမှာ အရဟတ္တမဂ် မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ပါတယ်နော်၊ အာဓိ ၄-နံပါတ်အကြောင်း[၂] ကြည့်စမ်း၊ ကုသလော အဗျာကတဿမှာ ဘာတုန်း၊ အရဟတ္တမဂ်က ပစ္စည်း, မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုက ပစ္စယုပ္ပန်၊ အာဓိတရား ဒီတကြောင်းမှာ လာပြီး မိနေတယ်နော် (မှန်ပါ)။

ဟိုတုန်းက ဘာတုန်း၊ အရဟာ မဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိတွာ မဂ္ဂံ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ....ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ဒီကရိုဏ်းကို ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ထုတ်မလဲ (၃-ပစ္စည်းထုတ်ရပါတယ်)၊ ၃-ပစ္စည်းတဲ့။

နောက်က ဟာတွေကို ဘယ်တော့မှ မမေ့နှင့်၊ မမေ့ဘူးဆိုလျှင် ဒါကလေး လျှောက်ရှာရတာကိုက ပျော်စရာကောင်းတယ်၊ အင်မတန်လဲ လေ့ကျင့်နေစရာ ကောင်းတယ်၊ ဦးသူရိယ ဟောစမ်း၊ ကုသလော အကုသလဿ က စဟော။ **ဦးသူရိယ။** ။ကုသလော ကုသလဿ က စ၍ ဟောသည်။

ဉာဏ်ဘာဝ, ရှေးဘဝ ဆိုရိုးပြုံပုံ

ဆရာတော်။ ။အရူပကို ယောင်ယောင်နေတတ်ကြတယ်၊ သတိပြုပါ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက်အား ဝဲပ်သော ဆိုတော့ ဘာတုန်း၊ ရှေးဘဝ တမျိုးတည်းနော် (မှန်ပါ)။ ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်၊ ကုဗျာမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

၁။ ဉာဏ်ကျမ်း နှာ-၄၂ (က) ရှိ အာရမ္မဏဇယားတွင် ၆-နံပါတ်အကြောင်းကြည့်။
၂။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ ပ-တွဲ နှာ-၁၇၀-ရှိ အာဓိဇယားတွင် ၄-နံပါတ်အကြောင်းကြည့်။

ပြီးတော့ ကြိယာကျတော့ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာအား တပ်သော ဤ၁၀ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာ-နဉ္စာယတနကုသိုလ်၊ ကြိယာသာ ဤ၁၀ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကုသိုလ်ပစ္စည်းက ဤ၁၀, ရှေး၁၀ နားလည်တယ်နော် (မှန်ပါ)။ အဲဒါ သတိထားပါ၊ အားလုံးပြောစမ်းပါ။ ကုသလော ကုသလဿ က -စပြီးတော့။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ပြောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။ဇယားလဲ ကျက်ပြီးသားဖြစ်တာပေါ့၊ ဒါ ကျေနေပေစေ၊ ဇယားကျေလဲ သူက ရတာဘဲ။ ပြီးတော့ အကု ၃-ချက်တဲ့၊ အကု အကု, အကုကု, အကုဗျာ–ဒီလိုလား (မှန်ပါ)။ လွယ်လွယ်ကလေး ရယ်၊ သတိပြု နားထောင်စမ်း။

အကု-အကု အရကောက်

အကုသလော အကုသလဿတဲ့၊ ပစ္စယုပ္ပန်အကုသိုလ်က ကာမမှာ နံပါတ် ၄-တကြောင်း ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ပစ္စည်းမှာလဲ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်မှာလဲ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဒါဘဲရမယ်နော် (မှန်ပါ)။

ကရိုဏ်းပါ၌ မေးလျှင် ပစ္စည်း အကုသိုလ်, ပစ္စယုပ္ပန် အကုသိုလ် အာဓိမှာ ရှိရဲ့လားလို့ မေးလျှင် နံပါတ် (၁) ကြည့်၊[၁] ပစ္စည်း လောဘမူ၊ ပစ္စယုပ္ပန်လဲ လောဘမူ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တပိုင်နက် ယထာရဟ အကု-အကု ၃-ပစ္စည်း ဘဲ ရတယ်၊ မှတ်ထားစမ်းပါနော်၊ လွယ်လွယ်ကလေးရယ်၊

အကု-ကု အရကောက်

ပြီးတော့ အကုသလော ကုသလဿ ဆိုတော့ ပစ္စယုပ္ပန် ကုသိုလ်က ကာမမှာ ၄-ရယ် ၅-ရယ် ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူတို့ပစ္စည်းမှာ အကုသိုလ်ဒွါဒသလို့ မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ ဒါဖြင့် ပစ္စည်းက အကုသိုလ်-ဒွါဒသ, ပစ္စယုပ္ပန်က မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု ရမနေဘူးသား (ရပါတယ်)၊ အဘိညာဉ်တွေထဲ လျှောက်ကြည့်စမ်း၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ၊ ရှိပါ့မလား ပစ္စည်း အကုသိုလ် (မရှိပါ)၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ မရဘူး၊ စေတောပရိယ-ယထာ-အနာဂတံသ ခေါ်တဲ့အဘိညာဉ် ၄-မျိုးမှာ ပစ္စည်းအကုသိုလ်တွေ မရှိဘူး လား (ရှိပါတယ်)၊ သူတို့ရမယ်ပေါ့၊ နားလည်ပါနော် (မှန်ပါ)။

ဒီက တွေ့သွားလို့ရှိလျှင် အရူပထဲမှာ ပစ္စည်းအကုသိုလ်ရှိပါ့မလား(မရှိပါ)။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပွဲ၊ ပ-တွဲ နှာ-၁၇၀-ရှိ အာဓိဇယားတွင် ၁-နံပါတ်အကြောင်းကြည့်။

အဲဒီတွင်ဘဲရပ်တော့၊ အကုသလော ကုသလဿဉ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား-အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ ပစ္စည်းတရားရ၏၊ဟုတ်ကဲ့လား (မှန်ပါ)။ ကုသလဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား- မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု, စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသ, ယထာကမ္မုပဂ, အနာဂတံသ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

တနည်းကားလဲ ကောက်ဘို့ မလိုဘူး၊ ပစ္စည်းကလဲ အကုသိုလ်အကုန် ရစေတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ကရိုဏ်းပါဠ် ထုတ်မလို့၊ သတိပြုနေဘူးထောင်၊ အာရမ္မဏာဓိပတိတရား အကုသလော ကုသလဿလို့ အာဓိစာ ၅-ကြောင်း[၁] မှာ လိုက်ကြည့်ရတယ်၊ ဘယ်နေရာများ ရမလဲလို့၊ ရှိရဲ့လား (မရှိပါ)၊ မရှိဘူးနော်၊ဒါကြောင့် အကု-အကုတုန်းက အာဓိတရားရှိလို့ တပြိုင်နက်ယထာရဟ ၃-ပစ္စည်း၊ အကု-ကုကျတော့ မရှိဘူး၊ မရှိတော့ သူ့တပစ္စည်းကျန်တော့တယ်နော်(မှန်ပါ)။ဒါကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စယေနဟူသော ကရိုဏ်းပါဠ်၏အရကား- အာရမ္မဏ တပစ္စယသတ္တိသာ ရ၏။

ကဲ–နောက်တခုက အကုဗျာ····တဲ့၊ ပစ္စယုပ္ပန် အဗျာကတတွေက ကာမအကြောင်းတွေမှာ ၅-နံပါတ်တကြောင်းချန် ကျန်တာ အဗျာကတ၊ ပစ္စည်းဘက်က အကုသိုလ်ရှိရဲ့လားလို့ မေးတော့ ၁-နှင့် ၂-က မရဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၃-၄-၆၊ ပစ္စည်း အကုသိုလ် ၁၂-မရှိဘူးလား(ရှိပါတယ်)၊ ကဲ ဒါဖြင့် ပစ္စယုပ္ပန်တွေ ပေါင်းတော့ ခုတင်တုန်းက ကုဗျာလိုဘဲ တဒါရုံကောဒသ,ပဋ္ဌ-ဒွါရာဝဇ္ဇန်းကြဉ်သော ကာမကြိယာ ၁၀၊ ဒါဘဲတွေမယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းက အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ ဟုတ်ကဲ့ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ကဲ ရှေ့သွားစမ်းပါဦး အကုဗျာဖြစ်ရအောင်၊ အဘိညာဉ်တွေမှာ ကြိယာ အဘိညာဉ်တွေ ဖြစ်နေတယ်၊ ပစ္စည်းအကုသိုလ်အကုန်လုံးရှိရဲ့လား မေးတော့ ဣဒ္ဓိဝိဓအထိ ခုတင်ကလိုဘဲ ရပါ့မလား (မရပါ)၊ စေတော-ပုဗ္ဗေ-ယထာ-အနာဂတံသ၊ ဒါတွေ ရမယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကြိယာအဘိညာဉ်တွေ အကုသလော အဗျာကတဿ ရတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ အကုသလော အဗျာကတဿဉ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား–အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသပစ္စည်းတရားရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား–တဒါရုံကောဒသ, ပဋ္ဌဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမကြိယာ ၁၀,စေတောပရိယ-ပုဗ္ဗေနိဝါ

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ ၁၇၀-ရှိ အာဓိဇယားကြည့်။

သာနုသာတိ, ယထာကမ္မုပဂ, အနာဂတံသဉာဏ်ဟာ အဘိညာဉ် [ဒီတင်ဘဲ မဟုတ်လား] (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

အဲဒီ၊ အကု-ဗျာအနေနှင့်ကော အာဓိစာ ၅-ကြောင်းမှာ ရှိသလားလို့ကြည့်ရတယ်၊ မရဘူး၊ သူလဲ တပစ္စည်းဘဲ၊ ဒါကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စယေန ဟူသော ကရိုဏ်းပါဠိ၏ အရကား- အာရမ္မဏတပစ္စယသတ္တိသာ ရ၏။

ဆရာတော်။ ။ဦးပညာနန္ဒ ဟောစမ်း။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။အကုသလမူ ၃-ချက် တခေါက်ဟောသည်။

ဆရာတော်။ ။ဗျာ ၃-ချက်ကတော့ ဟောလို့ကုန်မှာ မဟုတ်ဘူး၊စာလဲကျက်၊ ဇယားကြီး ရအောင်ကျက်ရမယ်ပေါ့၊ ရှေ့နည်းနည်း ကျန်နေသေးတဲ့ အချိန်ကလေး စာကလေးတခုဖတ်စမ်း၊ သဟဇယ်ဿဋ္ဌနာ ၂၅၅-ချက်လို့ ခေါင်းစီး တပ်ထားတဲ့ဇယား၊ အဲဒီက စာကလေးနည်းနည်း ဖတ်ကြစမ်းပါ။

သဟဇယ် ဿဋ္ဌနာ ၂၅၅-ဇယား

ပစ္စည်းတရား	ဟေ	မိ	ကံ	ဟာ	ဣံ	ဈာ	မဂ်	အချက်	သင်္ချာ
သာမည	။			။	။	။	။	၉	
ဝိ, သတိ, ဧ, ပညာ					။		။	၉	
ဝေ, ဧ					။	။		၉	
ဝိတက်–ဧ						။	။	၉	၇
ကေဂ္ဂတာ					။	။	။	၉	၃
စေတနာ			။	။				၉	
ဝိညာဏ်				။	။			၉	၃
ဆန္ဒာဓိ		။						၆	၃
စိတ္တာဓိ		။		။	။			၆	
ဝီရိယာဓိ		။			။		။	၆	
အမောဟ	။				။		။	၉	၄ ၂
ဝိမံသာဓိ	။	။			။		။	၆	၂ ၂
	၂၄	၂၄	၉	၃၃	၇၂	၃၆	၅၇	၂၅၅	

တွေ့ကြရဲ့လား၊ သတိပြုကြစမ်း၊ ဘာတွေ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ရေးထားသလဲလို့ သိရအောင်။

အပေါ်ဆုံးအတန်းက ပစ္စည်းတရားဆိုပြီး အပေါ်ဆုံးအတန်းက စလိုက်တယ်နော် (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့မှ အငယ် ၇-ပစ္စည်း၏ နာမည်တွေကို အတိုချုံးပြီးတော့ ဟေ-မိ-ကံ-ဟာ-ဣံ-ဈာ-မဂ်-လို့ ဒီလိုရေးသွားတယ်နော် (မှန်ပါ)။

အဲဒါ ပစ္စည်းတရားကနေပြီး စပြီးတော့ ဒီအောက်ခေါင်းစီးက နေပြီး သာမညဆိုတဲ့ ပစ္စည်းတရား၊ သာမညဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကိုတော့ နောက်တော့ ပြောပေးပါ့မယ်၊ သာမညလို့ဘဲ ကျက်ပေါ့။

ခုတင်က ၇-ပစ္စည်းတို့တွင် အဓိပတိနှင့် ကမ္မချန်ပြီး ၅-ဌာနမှာ ပုဒ်မကလေးတွေရှိတယ်၊ ဒီတော့ သူက ဘယ်လိုလုပ် ကျက်ရမလဲမေးလျှင် သာမညဆိုပြီးတော့ ဟေ-ဟာ-ဣံ-ဈာ-မဂ်၊ ဘာချန်ထားသလဲ(မိ နှင့် ကံ ချန်ထားပါတယ်)။

ပြီးတော့ အောက်တကြောင်းက ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာဆိုတော့ ပုဒ်မ ၂-ခုရှိတယ်၊ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ကို ခဏခဏပြောတဲ့ ဣန္ဒြိယနှင့် မဂ္ဂ၊ သဘာဝဖြစ်တဲ့ တရားဟာ သူဘဲ အခုလာတွေ့နေတာပေါ့၊ ကျက်ထားရအောင်၊ ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ ဣံ-မဂ်၊ အခုဘုန်းကြီးပြောနေတဲ့အတိုင်း ကျက်ပါ။

ပြီးတော့ ဘာတဲ့တုန်း ဝေဒနာ, ဧကဂ္ဂတာဆိုတော့ ပုဒ်မ ၂-ခုဘဲ၊ ဣန္ဒြိယနှင့် ဈာန မဟုတ်လား၊ ဣံ-ဈာ။ (မှန်ပါ)။

နောက်တကြောင်းက ဝိတက် ဧကဂ္ဂတာဆိုတော့ ၂-ခုဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာနှင့်ဘာတုန်း (ဈာ-မဂ်)။

နောက်တခုတည်း ဧကဂ္ဂတာတဲ့၊ ပုဒ်မ ၃-ခု၊ ဧကဂ္ဂတာ ဣံ-ဈာ-မဂ် ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ နောက်ပစ္စည်းတရားတမျိုးတည်း၊ဘယ်သူတုန်း စေတနာ၊ ဘယ်သူတွေတဲ့တုန်း၊ (ကံ-ဟာ)၊ ကမ္မနှင့် အာဟာရ။

ပြီးတော့ ဝိညာဏ်လို့ ဆိုလိုက် ဟုတ်သား၊ ဘာတွေရသတုန်း၊ (ဟာ-ဣံ)၊ တချို့စာအုပ်မှာ ရှေးတုန်းက ရန်ကုန်ဆရာတော် ရေးတယ်၊ ဝိညာဏ်ကို မနိန္ဒြေလို့ သုံးစွဲထားတယ်နော်၊ အတူတူပါဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ ဝိညာဏ်လို့ဘဲ ကျက်ခဲ့ပါ။

ပြီးတော့ ဆန္ဒာဓိကျတော့ ပုဒ်မတခုတည်းရှိတယ်၊ ဆန္ဒာဓိ၊ ဓိ-ဆိုတော့ နည်းနည်း ငုံးတိတိနေလိမ့်မယ်၊ အဓိပတိလို့ ဆိုကြည့်နော် (မှန်ပါ)၊ ဆန္ဒာဓိ အဓိပတိလို့ ဆိုရအောင်။

ပြီးတော့ စိတ္တာဓိကျတော့ ပုဒ်မဘယ်နှစ်ခုတုန်း (သုံးခုပါ)၊ ဓိ-ဟာ-ဣ် ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဝီရိယာဓိပတိကျတော့ ၃-ခုဘဲလား၊ဓိ-ဣ်-မဂ်။

ပြီးတော့ အမောဟ- ဘာတဲ့တုန်း(ဟေ-ဣံ-မဂ်)။ ရအောင် သေသေချာချာ ကျက်၊ အင်မတန်အဘိုးတန်တယ်။

ပြီးတော့ ဝီမံသာဓိ-ဘာတဲ့တုန်း၊ ဟေ-ဓိ-ဣ်-မဂ်လို့ ပုဒ်မ ၄-ခု မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဦးပဥ္စင်းတို့ ဘယ်လိုဉာဏ်ကောင်းကောင်း ကျက်လို့ ဆောင်လို့ မဖြစ်နိုင်တဲ့ ဘုရားဟောပါဠိတော်တွေကို ဒီထဲက အများထွက်လာအောင်လုပ်ပါ၊ ဘာတာ ဝန်လဲ ဦးပဥ္စင်းတို့က ဒါကို ရအောင်ကျက်ရမယ်၊ ဦးဉာဏဝရ ဖတ်စမ်း။

ဦးဉာဏဝရ-က —

စဉ်	ပစ္စည်းတရား	ပစ္စည်းအမည်
၁	သာမညာ	ဟေ, ဟာ, ဣံ, ဈာ, မဂ်
၂	ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ	ဣံ, မဂ်
၃	ဝေဒနာ, ဧကဂ္ဂတာ	ဣံ, ဈာ
၄	ဝိတက်, ဧကဂ္ဂတာ	ဈာ, မဂ်
၅	ဧကဂ္ဂတာ	ဣံ, ဈာ, မဂ်
၆	စေတနာ	ကံ, ဟာ
၇	ဝိညာဏ်	ဟာ, ဣံ
၈	ဆန္ဒာဓိ	အဓိပတိ
၉	စိတ္တာဓိ	ဓိ, ဟာ, ဣ်
၁၀	ဝီရိယာဓိ	ဓိ, ဣ်, မဂ်
၁၁	အမောဟ	ဟေ, ဣ်, မဂ်
၁၂	ဝီမံသာဓိ	ဟေ, ဓိ, ဣ် မဂ်

ဟု သာမညာယေားကို တခေါက်ဖတ်သည်။

ဆရာတော်။ ။ရတော့ အင်မတန် ဆိုလို့ ကောင်းပါတယ်၊ ကျေအောင် ကျက်ခဲ့ကြပါ။

ကဲ-တော်ကြဦးစို့၊ အချိန်စေ့သွားပြီ။

အာရမ္မဏဥ္ အဗျာကတ ပဒ အရကောက်

အာရမ္မဏအရကောက် မကုန်သေးဘူးတဲ့၊ မနေ့က ကုပဒ ၃-ချက်ရယ်၊ အကုပဒ ၃-ချက်ရယ် ပြီးပြီ၊ အဗျာကတပဒကောက်ရအောင် အဲဒီဇယားကြီး[၁] ပြန်ကြည့်။

ကာမပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်းမှာ များလာပြီ အဗျာကတပဒကျတော့ သတိပြုကြည့်၊ ပစ္စယုပ္ပန် အဗျာကတဖြစ်နေတဲ့ စာကြောင်းရေဆိုလျှင် ၅-နံပါတ်တကြောင်းချန်ပြီး ကျန်တဲ့ ၅-ကြောင်း အကုန်လုံး အဗျာကတရှိတယ်၊ ၁-၂-၃-၄-၆-ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒီစာ ၅-ကြောင်းရဲ့ လက်ရင်းတွေမှာ ပစ္စည်းအဗျာကတ ရှိရဲ့လား၊ ဒီလိုတခါရှာရမယ်ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ၁-မှာလဲ ရုပ် အဗျာကတ၊ ၂-မှာလဲ ရုပ်ဘဲ အဗျာကတ၊ ၃-နံပါတ်မှာကြည့်လျှင် လက်ရင်းက အဗျာကတ တရားဘာရှိနေသတုန်း၊ ကာမဝိပါတ် တေဝီသ, ကာမကြိယာ ကောဒသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ အဲဒါတွေရှိနေတယ်၊ ၄-နံပါတ်ရဲ့ ပစ္စည်းအဗျာကတက ဘာတွေရှိနေသတုန်း၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ,ကြိယာစိတ်ဝီသ, ရုပ်၊ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ၆-နံပါတ်ရဲ့ ပစ္စည်းအဗျာကတက (ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ ကြိယာစိတ်ဝီသ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန်)၊ နိဗ္ဗာန်အထိ ပါလာတယ်နော် (မှန်ပါ)။

သတိပြုစမ်း ဘုန်းကြီးပြောမယ်၊ အဲဒီ ၁-၂-၃-၄-၆-ဆိုတဲ့ အခုပြောခဲ့တဲ့ တရားတွေကို အကုန်စုပေါင်းလျှင် နံပါတ် ၆-မှာ အကုန်လုံး အကျုံးဝင်လာတယ် ဟုတ်ကဲ့လား (မှန်ပါ)။ နံပါတ် ၆-မှာ တရားကုန်ရှိတယ်၊ ဒါပစ္စည်းကြည့်တာ။

ဒီတော့ ဘာတွေတုန်း နံပါတ် ၆-ရှိကယ်ဆိုတော့ ဦးပဥ္စင်းတို့ အခုပြောသွားတဲ့အတိုင်း ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ ကြိယာစိတ် ဝီသ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန်။

ကဲ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတွေကို အကုန်လုံး စုမယ်ဆိုလို့ရှိလျှင် သတိနှင့်ကြည့်စမ်း၊ ၁-၂-၃-၄-၆-ဆိုတဲ့ တရားတွေဟာ ၁ က ၆-အထိ ကာမစိတ်ပစ္စယုပ္ပန်ရှိတဲ့ တရားလို့ နားလည်နေပြီဘဲ၊ ကျန်နေတဲ့ ၅-နံပါတ်တကြောင်းက ဘယ်သူလဲလို့ မေးတော့ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုဘဲ (မှန်ပါ)။ သူဘဲလျော့နေတော့ ကျန်တဲ့ဟာတွေ ဝိပါက်ကြိယာတွေ ဖြစ်တော့ သတိပြုကြည့်၊ ကာမဝိပါက်တေဝီသ, ကာမကြိယာ ကောဒသ (မှန်ပါ)။

အဲဒါက ပြီးလွယ်အောင် ဘုန်းကြီးက ပြောတာ၊ ဒါလဲ သံသယမရှိသင့်ပါဘူး၊ ကာမတရားတွေနေတဲ့ နေရာဘဲ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တလုံးချင်း

---

[၁] ဤကျမ်း နှာ-၄၂ (က) ရှိ အာရမ္မဏအရကောက်ဇယား။

လျှောက်ပြီး ပေါင်းကြည့်မယ်ဆိုလျှင် ကာမဝိပါက်တေဝီသ တွေ့နိုင်ပါတယ်၊ ဒါကို စိတ်ကျေနပ်အောင် ပေါင်းချင်လို့ရှိလျှင် ပေါင်းကြည့် နံပါတ် ၁-က ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၂-နံပါတ်မှာ ရှိတာက ဘာလဲ (မနောဓာတ် ၃-ခု)၊ မနောဓာတ် ၃-ခုဆိုတာ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဒွေ ခေါ်တယ်၊ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းက ကြိယာ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေက ဝိပါက်၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဒွေဝိပါက် ၂-ခုကို ခုတင်က ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-ထဲ ထည့်လိုက်ပါလား ၁၂-ပါးဖြစ်သွားတယ်၊ မှတ်ထားစမ်း။

အောက်တန်းကြည့်စမ်း၊ တဒါရုံ ဟသိ-တဲ့၊ တဒါရုံ ၁၁-ဆိုတာ ဝိပါက်လား ကြိယာလား (ဝိပါက်ပါ)၊ ဟိုက ၁၂-ရယ် ဒီက ၁၁-ရယ်ပေါင်းတော့ (၂၃-ပါး)၊ အဲဒါ ကာမဝိပါက် တေဝီသ၊ စေ့ရဲ့မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကာမကြိယာ ကောဒသကျတော့ ခုတင်က မနောဓာတ်ထဲက ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းတခုရယ် ဒီက ဟသိတုပ္ပါဒ်ရယ် ၂-ခု မနေဘူးလား (မှန်ပါ)။ ဟိုနောက်ဆုံးမှာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းထည့်တော့အဟိတ်ကြိယာ ၃-ခု မနေဘူးလား(မှန်ပါ)။ ၄-နံပါတ်မှာ ဝိပ္ပယုတ်မဟာကြိယာရှိတယ်၊ ၆-မှာ သမ္ပယုတ်ကြိယာရှိတယ်၊ ပေါင်းတော့ ကာမကြိယာ ၁၁။

အဲဒါက အသေးစိတ်လိုက်ပြီး ကောက်ပေးတာပါ၊ အကျဉ်းချုပ်တော့ ဘာတုန်း ကာမဝိပါက် တေဝီသ ကာမကြိယာ ကောဒသ ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ ကြိယာစိတ်ဝီသ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန်က ပစ္စည်း၊ နားလည်တယ်နော် (မှန်ပါ)။

ကဲ-အစဉ်အတိုင်း ကြည့်စမ်း၊ အဘိညာဉ်တွေမှာ လျှောက်ကြည့်လျှင်၊ ၆-ကြောင်းစလုံး အဗျာကတရှိနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သတိနှင့်ကြည့် ပစ္စည်းမှာ အဗျာကတ ရှိရဲ့လားလို့ လိုက်ကြည့်လျှင် ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဒါတွေဟာ ရုပ်အဗျာကတတွေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဣဒ္ဓိဝိဓမှာ ကြည့်လျှင်ကော ကြိယာပဉ္စမဈာန်လို့ မပါဘူးလား (ပါပါတယ်) သတ, သဟာယာစေသော နိမ္မိတရုပ်ဆိုတာကော အဗျာကတ မဟုတ်ဘူးလား၊ (ဟုတ်ပါတယ်)၊ ဒီတရားတွေဟာ အဗျာကတတွေ၊ ထိုနည်းတူစွာ စေတောမှာကြည့်လျှင် ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ ကြိယာစိတ်ဝီသရှိမယ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ကြည့်စမ်း၊ ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်အထိ ပါတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူ့ကိုသိလျှင် ဟိုနောက်က အနာဂတံသလဲ ဒီအတိုင်းဘဲပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ယထာကမ္မုပဂရဲ့ ပစ္စည်းမှာ အဗျာကတရှိရဲ့လား (မရှိပါ)၊ ဟောဒီတခု ကျန်တယ်။

အဗျာကတပဒပစ္စည်းဖြစ်တာနှင့် တပြိုင်နက် အဗျာကတတရားတွေ ပစ္စည်းဖြစ်တဲ့ အဗျာကတပဒမှန်လျှင် ယထာကမ္မုပဂအဘိညာဉ် မရတော့ဘူးနော် (မှန်ပါ)။

ဒါဖြင့်လျှင် ထားပါတော့၊ ပစ္စယုပ္ပန် အဘိညာဉ် ဘယ်သူတုန်း ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတ, ဣဒ္ဓိဝိဓ, စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ, အနာဂတံသ အဘိညာဉ်ပေါင်း ၆-မျိုးရတယ်၊ ပစ္စည်းတရားတွေဟာ ဘာတွေလဲလို့ စုပြီး ကြည့်လျှင် ပုဗ္ဗေနိဝါသကြည့်ပါလား၊ ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ, ကြိယာစိတ်ဝီသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်ဆိုတော့ ကာမ ၆-ကြောင်းက ပစ္စည်းနှင့် ဘာထူးသတုန်း၊ ကာမက ပစ္စည်းရယ်၊အဘိညာဉ်က ပစ္စည်းတရားရယ် စုပေါင်းကြည့် အတူတူဘဲ။

ရှေ့တိုး၊ ဝိညာ ၃-ရဲ့ ပစ္စည်း အဗျာကတဖြစ်နေတာ ဘယ်သူလဲလို့ မေးလျှင် နံပါတ် ၄-ကြည့်[၁] ကြိယာပစ္စယုပ္ပန်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာအား တပ်သော ဤဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကြိယာ၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿထဲ သွားရော၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူရလျှင် နေဝလဲ ဒီအတိုင်းရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နေဝသညာ နာသညာယတနကြိယာအား တပ်သော ဤဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကြိယာ (မှန်ပါ)။

ထားပါတော့၊ အောက်သွားတော့ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ဆိုတော့ နိဗ္ဗာန်က အဗျာကတမဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန် အဗျာကတက ဘာရှိသလဲ (ဖိုလ် ၄-ခု ရှိပါတယ်)၊ ဖိုလ် ၄-ခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ဆိုတော့ ကုန်ရော။

ကဲ ကြည့်စမ်း၊ ဒါဖြင့် အခု အရူပနှင့် လောကုတ္တရာက ရတဲ့တရားတွေကော ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသထဲမှာ မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊နိဗ္ဗာန်ကော ပါပြီးမဟုတ်လား(ပါပါတယ်)။

ပစ္စယုပ္ပန်အနေနှင့် ကြည့်လျှင် ဘာတိုးလာသလဲ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာ, နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာ, ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၊ အဲဒါ အကျဉ်းကောက် ဖြစ်ကရောပေါ့။

အဲဒီ ဇယားကြီးပေါ်မှာ ဒီလိုဘဲ အထပ်ထပ် အပြန်ပြန် မွေနှောက်ရှာဖွေနေ၊ မနေ့က ဘုန်းကြီးပြောသလိုဘဲ၊ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ဒီအပေါ်မှာလေ့လာမှု များခဲ့လေလေ ဒီဇယားစာကတော့ ကိုယ်သဘောပေါက်လေလေဘဲ။

၁။ ဤကျမ်း၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၄၂ (က)ရှိ အာရမ္မဏဇယားဝယ် အရူပ ၆-ကြောင်းတွင် နံပါတ် ၄-အကြောင်းကြည့်။

အာရမ္မဏဥ္စ ဗျာ-ဗျာ အရကောက် (အကျဉ်း)

ကဲ....ဒါဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးအလိုတော်ကျ ကောက်လျှင် ဘယ်လိုကောက်မလဲ၊အကျဉ်းကောက် – အဗျာကတော အဗျာကတဿဥ္စအဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား–ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ ကြိယာစိတ်ဝီသ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရား ရ၏။

အဗျာကတဿ ဓမ္မဿဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား– ကာမဝိပါက်တေဝီသ, ကာမကြိယာဧကာဒသ, ဝိညာဏဥ္စာယတနကြိယာ, နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာ, ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတ, ဣဒ္ဓိဝိဓ, စေတောပရိယ,ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ, အနာဂတံသ ကြိယာအဘိညာဉ်,ဖိုလ် ၄-ခု၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ပဋ္ဌာဝါရသဘောက ဒီလိုကျော်ကောက်ရပြယ်နော်၊ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကျတော့ တကြောင်းမှ မကျော်ရဘူး၊ အစဉ်အတိုင်းသွားတယ်။

မေ့မပစ်နှင့်၊ ဆဝါရကျတော့ ဒီအာထဲက ပဝတ္တိတွေ ပဋိသန္ဓေတွေ ထပ်ခဲ့တယ်၊ ဒီဇယားကျနေရတယ်။

ဦးပဥ္စင်းတို့ ပဌမပြန် ပဌမကြီးအတွက်ကတော့ အကျဉ်းကောက်ကျက်ထားလျှင် ပြီးနေကာပါ၊ သို့ပေမဲ့ ဒီဇယားကို ဘုန်းကြီးဆီမှာသင်တဲ့ အခိုက်မှာကျနေအောင် လုပ်စမ်းပါ၊ အလျဉ်းသင့်သလို ဒီဇယားကို သဂြိုဟ်သရုပ်ခွဲပေးဦးမယ်။

အာရမ္မဏဥ္စ ဗျာ-ဗျာ အရကောက် (အကျယ်)

တနည်းကားဟဲ့၊ သဟိပြုစမ်း၊ ခုတင်က ရွေးချယ်ထားတဲ့ စာကြောင်းဖေ့ အကုန်လိုက်ရတော့မယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အပေါ်ဆုံးက နေပြီးတော့ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ၊ သွားရတော့မယ်နော်(မှန်ပါ)။နောက်ပိတ်ဆုံး ကာယဝိညာဉ်ဒွေအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ မနောဓာတ် ၃-ခုအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ပဥ္စာရုံ၊ တဒါရုံ ဧကာဒသ, ဟသိတုပ္ပါဒ်အားတပ်သော ကာမ ဝိပါက်တေဝီသ, ကာမကြိယာ ဧကာဒသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ,ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ မဟာကြိယာဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုအားတပ်သော လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ, ကြိယာစိတ်ဝီသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုအားတပ်သော ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ, ကြိယာစိတ်ဝီသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်....ဆိုတော့ ကာမက ပြီးရောမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ အရူပကိုသွား၊ အရူပပြီးတော့ အဘိညာဉ် ၆-ပါး၊ အဘိညာဉ်ပြီးတော့ ဟိုအောက်ဆုံးက လောကုတ္တရာကိုကောက်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကောက်ကြ ရမှာပေါ့၊ ဘုန်းကြီးက ဒါလောက်ပြောပြ တော်ရောပေါ့(မှန်ပါ)။

ကရိုဏ်းပါဌ် ထုတ်ဘို့ လေ့လာရအောင်၊ မနေ့က ပြီးပြီးသွားတာကလေးကို ဘုန်းကြီး နည်းနည်း ကရိုဏ်းပါဌ်ပြန်ပြောမယ်၊ ကုသလပဒ ၃-ချက်မှာ အာ-ရမ္မဏာဓိပတိတရားရှိတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့လို့ ၃-ပစ္စည်းတပြိုင်နက် ယထာရဟထုတ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။အကုသလပဒ ၃-ချက်တို့တွင် ပဌမအချက် အကုသလော အကုသလဿလဲ အာရမ္မဏာဓိပတိ တရားရှိလို့ ၃-ပစ္စည်းဘဲ ထုတ်တယ်၊ နည်းကို မေ့မသွားအောင်လို့ ပြန်ပြောတာ၊ ပြီးတော့ အကုသလပဒက နောက် ၂-ချက် အကု-ကု, အကု-ဗျာကျတော့ အာရမ္မဏာဓိပတိတရားမရှိဘူး မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ မရှိတော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရသလဲ (အာရမ္မဏပစ္စည်းဘဲ ရပါတယ်)။

ကဲဒီနေ့ အဗျာကတပဒမှာ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းထုတ်မလဲတဲ့၊ဇယား [၁] ကို ပစ္စည်း နှင့် ပစ္စယုပ္ပန်ကြည့်တာ ဘာတွေရှိသလဲ၊ ပစ္စည်းက ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ,ကြိယာ စိတ်ဝီသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ,နိဗ္ဗာန်–ဒါဟာ တရားကုန်ပါဘဲ၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ကာမဝိပါက်တေဝီသ, ကာမကြိယာကောဒသ၊ ဝိညာဏဥ္စာယတန ကြိယာ, နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာ၊ အဘိညာဉ် ၆၊ ဖိုလ် ၄-ခု၊ အစဉ်အတိုင်း၊ ဒါက အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓသချ်ာက ရတဲ့တရား၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ တရားများ ရှိသလားလို့ ရှာရတယ် အခုရှာထားတဲ့ စာကြောင်းတွေထဲမှာ။

ရှာတော့ ကာမပစ္စယုပ္ပန် ဧ-ကြောင်းတို့တွင် သတိပြု၊ နောက်ဆုံးအကြောင်း ကြည့်စမ်း၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကိုချန်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုအား တပ်သော ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ ဆိုတဲ့အထဲမှာ အရဟတ္တဖိုလ်မပါဘူးလား (ပါ ပါတယ်)၊ ဒီနောက်နားက နိဗ္ဗာန်ကော (ပါပါတယ်)၊ အာဓိတရားဖြစ်မနေဘူး လား (ဖြစ်ပါတယ်)၊ အာဓိမှာ နံပါတ် ၄-အကြောင်း [၂] မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟိုက ဘာခေါ်သလဲ၊အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ် ၄-ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်၊ ဟောဒီမှာ အရဟတ္တဖိုလ်က ပစ္စည်း, မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခုက ပစ္စယုပ္ပန်၊ဒီလိုမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ကဲဒါဖြင့် သူလဲ အာဓိ ဖြစ်ပြန်ရော၊ ဒီလိုဆိုလျှင် မနေ့ကလိုဘဲ ၃-ပစ္စည်း ထွက်မလာဘူးလား (ထွက် လာပါတယ်)။

မှတ်ထားဦး မကုန်သေးဘူး၊ အောက်ဆုံးသွားကြည့်စမ်း နိဗ္ဗာန်က ပစ္စည်း, ဖိုလ် ၄-ခုက ပစ္စယုပ္ပန်၊ သူတို့ကော အာဓိ မဟုတ်ဘူးလား(ဟုတ်ပါတယ်)၊ ဒီတော့ အာဓိတရား စာ ၂-ကြောင်းရှိတယ်။[၂]

၁။ ဤကျမ်းနှာ-၄၂(က) ရှိ အာရမ္မဏဇယား

၂။ ဤကျမ်း ပ-တွဲ၊နှာ-၁၇၀-ရှိ အာဓိဇယား၌ နံပါတ် ၄-နှင့် ၅-အကြောင်းကြည့်။

ဒါကြောင့် အာရမ္မဏာဓိပတိလဲပြီး၊ အခုကိုဘဲ ၃-ပစ္စည်းတွေ့နေပြီလို့ ဉာဏ်ထဲမှာ သိမ်းပိုက်ထားပါ။

အာဓိသုဒ္ဓသဉ်ျာပြီးတော့ ဦးပဉ္စင်းတို့ အစဉ်အတိုင်း ဘာသုဒ္ဓသချ်ာကျက်ထားသလဲ (အာပုသုဒ္ဓသချ်ာ ကျက်ထားပါတယ်)။

အာပုသုဒ္ဓသချ်ာ ကျက်ထားတယ်၊ သတိပြုကြည့်ပါ၊ပစ္စည်းတရားက နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ကာမစိတ်နှင့် အဘိညာဉ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ကြည့်စမ်းပါဦး၊ ကာမပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်းတည်းက ၅-ကြောင်းရနေတယ်၊ ပစ္စည်းဟာလဲ အဲဒီမှာ ပစ္စည်းဘက်က ရုပ်တွေ မရဘူးလား (ရပါတယ်)၊ နိပ္ဖန္နရုပ်ဆိုတာ ပါမယ်မဟုတ်လား (ပါပါတယ်)၊ ၁-၂-၃-၄-၆ အကုန်ဘဲ နိပ္ဖန္နရုပ်တွေ ရှိတာချည့်ဘဲ ဟုတ်ကဲ့လား (မှန်ပါ)၊ ရှိနေတော့ ဒါတွေဟာ အာရမ္မဏပုရေဇာတ တရား မဟုတ်ဘူးလား(ဟုတ်ပါတယ်)။

ပြီးတော့ အောက်နားက ကြည့်စမ်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတအား တပ်တဲ့ ရူပ,သဒ္ဒ ဆိုတာကော အာပုတရား မဟုတ်ဘူးလား (ဟုတ်ပါတယ်)၊ ဟော အာရမ္မဏပုရေဇာတ၊ ဒီ အထိရှိတယ်၊ ဩော် ဒီ အစိတ်အပိုင်းက အာရမ္မဏ-ပုရေဇာတ နယ်ပါသွား-လို့ ကိုယ့်ဉာဏ်ထဲ မှတ်လိုက်။

ဟိုက သုဒ္ဓသချ်ာကိုရွတ်ကြည့် သိတာပေါ့၊ ဘာတဲ့တုန်း၊ ကာမစိတ် စတု-ပညာသ, ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်အား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ တဲ့၊ အခု ဒီမှာတွေ့နေပြီ မဟုတ်ပါလား၊ ဩော် အာရမ္မဏပုရေဇာတ နေရာတွေပါကလား၊ ဒီ တရားတွေ ကောက်ထားတာ၊ ဒါဖြင့် သူတို့ရတဲ့ ပစ္စည်း ထည့်ဦးမှာဘဲဆိုတော့ သူမှာ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက်လဲ(၄-ပစ္စည်း)၊ ဘာတွေလဲ အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ခုတင်က ကောက်ထားတဲ့ ၃-ပစ္စည်း [1] ထဲမှာ ပါမလားလို့ မေးလျှင် ပုရေ, အတ္ထိ, အဝိဂတ မပါသေးဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မပါသေးလျှင် အဲဒီ ၃-ပစ္စည်း [2] ထပ်ထည့်လိုက် (၆-ပစ္စည်း)။

ရှာတတ်ပါစေနော်၊ ဟိုသဟတုန်းက အနေနှင့် ပြောတော့ ဒါဟာ သဘာဝ တရား လိုက်ရှာနေတာ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ မူရင်းကောက်ထားတဲ့ အာရမ္မဏ နှင့် သဘောတူတဲ့ တရားတွေ ဘယ်မှာရှိသလဲလို့ လိုက်ရှာနေတာ၊ ဘယ်နှစ် ပစ္စည်းရပြီလဲ (၆-ပစ္စည်း ရပါပြီ) အာပုကြောင့် ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ တိုးတယ်(မှန်ပါ)။

၁။ ၃ ပစ္စည်း=အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ၊
၂။ ၃ ပစ္စည်း=ပုရေဇာတ,အတ္ထိ,အဝိဂတ၊

ပြီးတော့ ရှေ့တိုးလိုက်ဦး၊ ဝတ္ထာတဲ့၊ ဝတ္ထာက ဘာတုန်း၊ ပစ္စည်းတရားက ဟဒယဝတ္ထု, ပစ္စယုပ္ပန်က မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း မရဏာသန္နဇော တဒါရုံ၊ ဒီတရားတွေကော ဗီအထဲ မရှိဘူးလားလို့ မေးလျှင် ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ရှိလျှင် အဲဒီ ဝတ္ထာကြောင့်ကော ဘာပစ္စည်းထပ်တိုးနိုင်သေးသတုန်း (နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ ခုတင်က ၆-ပစ္စည်းထဲမှာ ပါပလား သူတို့(မပါသေးပါ)၊ မပါသေးလျှင် ထည့်လိုက်၊ ဘယ်လောက်တုန်း(ဂ-ပစ္စည်း)၊ ဂ-ပစ္စည်းဆိုတော့ အာရမ္မဏမျိုး ဂ-ပစ္စည်းကုန်နေပြီ။

ကျေကျေနပ်နပ်ဖြစ်အောင် ပြန်ပြန်လှေ့လာစမ်းပါ၊ အခု ပြောနေတဲ့စကားလုံးမျိုးက သင်ကြားမှု့ပို့ချမှုနယ်ပယ်တွေမှာ အသုံးအစွဲနည်းလွန်းလို့ လိုက်ပြောနေပါတယ်၊ ကြိုးစားအားထုတ်ကြစမ်းပါ။

ဒါကြောင့် သတိပြန်ပြုလိုက်စမ်း၊ အာရမ္မဏအနေနှင့်မေးလျှင် အာရမ္မဏ တ-ပစ္စည်းသာ၊ အာဓိအနေနှင့် မေးတော့ ဘာတိုးလာသလဲ (အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယ တိုးပါတယ်)၊ အာပုအနေနဲ့ ဘာပစ္စည်းတိုးတယ် (ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ ဝတ္ထာအနေနှင့်က (နိဿယ,ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ သတိပြုလိုက်၊ အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓသချာမှာ အာပုဓိနှင့် ဝတ္ထာဓိ နောက်နှစ်ပုဒ်မကျန်ဘူးလား။

အာပုဓိ ဆိုတာ အာရမ္မဏနှင့် ပုရေဇာတ၊ ခုတင်က အာပုကို အဓိပတိတပ်ထားတာ(မှန်ပါ)။ နောက်တမျိုးက ဝတ္ထာဓိ ဆိုတာက အာပုအောက်နားက ဝတ္ထာနှင့် အဓိပတိတွဲတာ၊ တရားတစိတ်၊ သူ့အတွက် ကုသလတိက်မှာ ပါဠိတော် သီးသန့်မထွက်လာဘူး၊ သူတင်မှ မကဘူး၊ ဝတ္ထာပါ ပါဠိတော်မထွက်လို့ ဝတ်ပုမှာ ထည့်ကောက်ပေးရတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သီးသန့် ပါဠိတော်မရှိဘူး၊ အဋ္ဌကထာညွှန်ပြထားတာက ဒါတွေကို—

ဥပမာ—နောက်ပိတ်ဆုံး ဝတ္ထာဓိ ပြောပါတော့၊ ဟဒယဝတ္ထုက ပစ္စည်း မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ လောဘမူ မရဏာသန္နဇောက ပစ္စယုပ္ပန်၊ 'ဝတ္ထုံ ဂရုံ ကတွာ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ'လို့ အဋ္ဌကထာက ပါဠိတော်ထုတ်ပြတယ်၊ ဝတ္ထုံ ဂရုံ ကတွာ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ ဂရုံ ကတွာ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝတ္ထာဓိအတွက် အဋ္ဌကထာထုတ်ပုံလေ(မှန်ပါ)။ ဝတ္ထုံ၊ဟဒယဝတ္ထုကို။ ဂရုံ ကတွာ၊ အလေးအမြတ်ပြု၍။ အဿာဒေတိ၊ သာယာ၏။ ဘယ်သူတုန်း ဒါဟာ လောဘမူ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်၏။ တံ၊ ထို သာယာမှု နှစ်သက်မှုကို။ ဂရုံ ကတွာ၊ အလေးအမြတ်ပြု၍။ ရာဂေါ၊ မခွါနိုင်ငြား ရာဂတရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ အမြင်မှောက်မှား ဒိဋ္ဌိခေါ်တဲ့ တရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရပြန်တော့၏။

အဲဒီမှာ အဋ္ဌကထာက ထုတ်ထားတယ်၊ ပါဠိတော်မှာ ဘုရားဟောတော်မူတဲ့ ပါဠိတော်မူရင်းမှာ ဒီတရားတွေ မရှိဘူး။

အခု သုဒ္ဓသင်္ချာ အာဓိ, အာပု, ဝဍ္ဍာတင်ဘဲ ၈-ပစ္စည်း ဖြစ်သွားတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော-လို့ ဆိုပြီး ဦးဉာဏဝရ ကောက်စမ်း။

ဦးဉာဏဝရ။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿ အကောက်တခေါက်ဆိုသည်၊ သံဃာတော်များလည်း တခေါက်ဟောကြသည်။

ဗျာ-ကု အရကောက်

ဆရာတော်။ ။သူအများဆုံးပါဘဲ၊ ကျန်တာက လွယ်လွယ်ကလေးရယ်။

ဥပမာ–အဗျာကတော ကုသလဿတဲ့၊ သူနယ်ကလေးနှင့်သူ ကန့်သတ်ကြည့်လျှင် ကာမ ၆-ကြောင်းတို့တွင် ပစ္စယုပ္ပန်ကုသိုလ်ရှိတာက ဘယ်မှာ ရှိသလဲ၊ (၄-နှင့် ၅ ရှိပါတယ်။)၄-ရဲ့ ပစ္စည်းအဗျာကတ ဘယ်သူလဲ၊ လောကီဝိပါက်, ကြိယာ, ရုပ်၊ ၅-ရဲ့ ပစ္စည်းအဗျာကတက အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော ဝိပါက်, ကြိယာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဟောပြီးသွားရော၊ ဒီတော့ ပစ္စည်း ပေါင်းကြည့်လျှင် ၅-နံပါတ်အတိုင်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်ပေါင်းကြည့်တော့ ဘာရှိသလဲ၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု ပြီးရောပေါ့နော်၊ လွယ်လွယ်ကလေး(မှန်ပါ)။

အဘိညာဉ်အစဉ်အဟိုင်းကြည့်၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်တွေချည့်ဘဲ၊ ပစ္စည်းအဗျာကတရှိရဲ့လားလို့ မေးလျှင် ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတက ရတယ်၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ ရ မရ(ရပါတယ်)၊ ဣဒ္ဓိဝိဓက ပစ္စည်းအဗျာကတ၊ ဘာရှိနိုင်သလဲ(ရုပ်)ရုပ်တင် ရနိုင်တယ်နော်(မှန်ပါ)။ ဣဒ္ဓိဝိဓကုသိုလ် အဘိညာဉ်အားတပ်သော သတ္တ, သဟဿ စသော နိမ္မိတရုပ်၊ ဒါကလေးတင် ရကယ်နော်၊ ကြိယာပဥ္စမစျာန်ကတော့ မဆိုင်ဘူး မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ စေတောပရိယအဘိညာဉ်၊ ဘာတုန်း အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်တဲ့ ဝိပါက်၊ ဒီလို မဟုတ်လား၊ ကြိယာရမယ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသလဲ အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်တဲ့ ဝိပါက်,ကြိယာ,ရုပ်,နိဗ္ဗာန်၊အနာဂတံသလဲ ဒီအတိုင်းနေမှာပေါ့၊ ယထာကမ္မူပဂ ရပါ့မလား(မရပါ)၊ အဗျာကတပဒ ဖြစ်နေလျှင် မရဘူး။

ပြီးတော့ အရူပ ၃-ကြောင်း၊ ဝိညာ ၃-ကြောင်းမှာ ကြည့်စမ်း၊ အဗျာကတော ကုသလဿသို့ ဖြစ်နေတာ ရှိရဲ့လား(မရှိပါ)၊ မရဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ နောက်ဆုံးသွားလိုက်၊ နိဗ္ဗာန်က ပစ္စည်း၊ ကုသိုလ်က ဘာတုန်း (မဂ်စိတ် ၄-ခု)၊ ဒါဟာ လွယ်လွယ်ကလေးဘဲ။

ဒါကြောင့် အဗျာကတော ကုသလဿ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား–နံပါတ် ၅-ကာမ အကြောင်းအတိုင်းကောက်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော ဝိပါက်စိတ်ပဋ္ဌာတိသ, ကြိယာစိတ်ဝိသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ, ရုပ်အဋ္ဌဝိသ, နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား–မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု, ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတ, ဣဒ္ဓိဝိဓ, စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ, အနာဂတံသ ကုသိုလ်အဘိညာဉ် မဂ် ၄-ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

အရကောက်ထဲ ကျန်နေတဲ့တရား

တနည်းကား——ဦးပဥ္စင်းတို့ ခုတင်က ဆိုတတ်သားဘဲ၊ တကြောင်းချင်း လျှောက်ဆိုပေါ့။

အဲဒီ ဗျာကုမှာ တနည်းကောက်တော့ မေ့တော့နေပြီ ပဉ္စာဝါရလား, ဆဝါရလား မသိဘူး၊ နောက်ပိတ်ဆုံး မဂ် ၄-ခုအား တပ်သော နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အရကောက်ထဲမှာ ကျနေတယ်၊ သတိထားကြည့်ကြပါ၊ ပဉ္စာဝါရလဲ ဖတ်ကြည့်ပေါ့၊ ပဉ္စာဝါရမတွေ့လျှင် ဆဝါရမှာ ရှိလိမ့်မယ်၊ စာအုပ်တွေက မကြည့်တာကြာတော့ သေသေချာချာ မပြောတတ်ဘူး၊ ကျနေမှန်းတော့သိတယ်၊ မဂ် ၄-ခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ကျနေတယ် မှတ်ထားပါ။

ကရိုဏ်းပါဋ္ဌ်ထုတ်ကြစို့——တနည်းကားတော့ ကောက်တတ် လောက်ပါတယ်၊ ကောက်ကြစမ်းပါ အချိန်ကုန်လွန်းလို့။

ခုတင်ကလိုဘဲရှာ၊ ဒါက အာရမ္မဏတရားဆိုတာကို၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ တရား ရှိရဲ့လားလို့ လိုက်ကြည့်ပါ၊ သတိပြု ကာမပစ္စယုပ္ပန်အကြောင်း ၄-ခု နှင့် ၅-တို့တွင် ၄-နံပါတ်ရဲ့ ပစ္စယုပ္ပန်က မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်တယ်၊ ပစ္စည်းမှာ အဗျာကတက အာဝေတရား မရှိဘူး ဘာတဲ့တုန်း၊ ဟိုက လောကီကုသိုလ်သဉ္ဇာရသတင် ရတာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီက အဗျာကတ ကောက်တယ်၊ ဒီတော့ နံပါတ် ၅-ကြည့်၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခုအားတပ်သော၊ ဘာတွေရသလဲ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်တဲ့ ဝိပါက်စိတ်တွေရတယ်၊ ကြိယာတွေရတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟိုမှာ သွားကြည့်စမ်း အာဓိရဲ့ နံပါတ် ၃[၁] အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်

၁။ ဤကျမ်း၊ ယ–တွဲ နှာ ၁၇၀-ရှိ အာဓိဇယားဥ္စ နံပါတ် ၃-အကြောင်း ကြည့်။

၄-ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ, အောက်မဂ် ၃-ခု, အောက်ဖိုလ် ၃-ခု နိဗ္ဗာန်ဆိုတော့ အောက်ဖိုလ် ၃-ခုနိဗ္ဗာန်၊ ဒီမှာ မရဘူးလား (ရပါတယ်၊) တွေ့ရဲ့လား၊ အာရမ္မဏာဓိပတိအကြောင်း (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ နောက်ဆုံးမဂ် ၄-ခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ကော အာဓိမရှိဘူးလား(ရှိပါတယ်)၊ အဲဒီတော့ အာရမ္မဏာဓိပတိရှိခြင်းကြောင့် ကရိုဏ်းပါဠိမှာ အဓိပတိ ဥပနိဿယ ထည့်ကောက်။

ကျက်ထားလဲ ရတာပါဘဲ ဒါပေမဲ့သိုပေမယ်လို့ သဘာဝမပါဘဲနှင့် ရတဲ့နည်းနှင့် ဘယ်တူပါ့မလဲ၊ သဘာဝဆိုတာ အခုဘုန်းကြီးပြောနေတာ သဘောတရားပေါ့၊ ဘယ်တရားကြောင့် ဘာပစ္စည်းတွေ တိုးလာတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ဉာဏ်ထဲမှာ မြင်လာရတယ်။

ဘုန်းကြီးခဏခဏ ပြောနေခဲ့ပါတယ်၊ ဒီနေ့ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဒါတွေအဘိုးမတန်သေးဘူး၊ နောင်ကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဒီတာဝန်ကိုယူပြီး စာချတဲ့ အခါကျတော့ အခုပြောပြီးတာကလေးတွေ မမေ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က တန်ဘိုးရှိလိမ့်မယ်။

မှတ်ထားစမ်းပါ၊ ပြီးတော့ အာရမ္မဏပုရေဇာတ တရားရှာလို့ ဆိုတော့ကော အဗျာကတော ကုသလဿ အနေနှင့် ပစ္စည်းရပ်တွေ ရထားတော့ နိပ္ဖန္နရုပ်ရှိမယ်မဟုတ်လား (ရှိပါတယ်)၊ ကုသိုလ်က မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခုဆိုတာ အာရမ္မဏပုရေဇာတဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဘိညာဉ်ကော ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ အာပုမှာ မရဘူးလား (ရပါတယ်)၊ ရလျှင် သူ့အတွက် ခုတင်ကလိုဘဲ ဘာတွေတိုးလာမလဲ (ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ အဲဒီအာပုတရားထဲမှာဘဲ ပြန်ကြည့် နိပ္ဖန္နရုပ်ထဲမှာ ဟဒယဝတ္ထုရှိနေပြီ၊ ပြီးတော့ ကုသိုလ်မရဏာသန္နဇောရထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဝတ္ထာရမ္မဏရပြန်ရော ဒီတော့ သူ့အတွက် ဘာတိုးပြန်တယ် (နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ ခုတင်ကလိုဘဲ ပေါင်းကြည့်တော့ ၈-ပစ္စည်း ရတယ်။

ဒါကြောင့် ဗျာပဒ ၃-ချက်စလုံးမှာ ၈-ပစ္စည်းထွက်မှာပါဘဲ၊ အကျဉ်းချုပ် မှတ်ချင်လျှင်တော့ အာရမ္မဏကြောင့် တပစ္စည်းရတယ်, အာဓိကြောင့် အဓိပတိဥပနိဿယတိုးတယ်၊ အာပုကြောင့် ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ တိုးတယ်၊ ဝတ္ထာကြောင့် နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ တိုးတယ်။

အဲဒီလိုကလေးတွေ ခွဲခွဲပြီးတော့ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်တရား ကြည့်ပြီးတော့ တိုးလာတဲ့ ပစ္စည်းသဘောကလေးတွေကို မှတ်တတ်ရတယ်။

ဒါကြောင့် အဗျာကတော ကုသလဿမှာ ကရိုဏ်း ၈-ပစ္စည်းထုတ်၊ မှတ်ထားခဲ့ပါဦး။

ဗျာ-အကု အရကောက်

နောက်တခု အဗျာကတော အကုသလသည် ပစ္စယုပ္ပန်အကုသိုလ်တဇယား[၁] လုံးလိုက်ရှာလို့ နံပါတ် ၄-က လွဲလို့ရှိရဲ့လား (မရှိပါ)၊ ပစ္စည်းအဗျာကတ လောကီဝိပါက်ကြီယာ, ရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်က အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ တနည်းကား လုပ်စရာ ဒီတကြောင်းတည်း မလိုတော့ဘူးနော် (မှန်ပါ)။ ကမ္ဘုဏ်းပါဌ်ထုတ် တော့ကော ဒါဟာ အာဝီ မဟုတ်ဘူးလား၊ လောဘမူ ပစ္စယုပ္ပန်နေလျှင် အာဝီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာပုမှာကော အကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပြီးတော့ နိပ္ဖန္နရုပ် ပစ္စည်းဘဲမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီ နိပ္ဖန္နရုပ်ထဲက ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း ထား, အကုသိုလ် မရဏာသန္နဇောပစ္စယုပ္ပန်ထားလိုက်တော့ ဘာဖြစ်သွားပြန် သတုန်း (ဝတ္ထာဖြစ်သွားပါတယ်)၊ ဒါကြောင့် သူလဲဘဲ ဂ-ပစ္စည်းဘဲ၊ နားလည် တယ်နော် (မှန်ပါ)၊ ဦးဉာဏ ဟောစမ်း။

ဦးဉာဏ။ ။အဗျာကတော ကုသလဿ, အဗျာကတော အကုသလဿတို့ကို တခေါက်ဟောသည်။

ဆရာတော်။ ။အာရမ္မဏအရကောက် ကုန်ရော၊ ဆဝါရ,ပစ္စယနိဒ္ဒေသလဲ ဒီဇယား[၁]နှင့် သုံးမှာဘဲ၊ အဲဒါကြောင့် ကျေသည်ထက်ကျေ အောင် ကြိုးစားကြပါ၊ ဒီနေ့ အသစ် တိုးမပေးဘူး၊ ရှေ့ကို သင်္ဂြိုဟ် သရုပ်ခွဲပေးမလို့၊ ဒီဇယား[၁]ကို ဒို့ကျေအောင်ပြန်ကျက် မယ်လို့ စိတ်ကူးထားပါ၊ ပြီးတော့ မနေ့ကပေးလိုတ်တဲ့စာလေး ဘာမှ များတာ မဟုတ်ဘူး၊ သာမည ဟေ ဟာ ဏုံ စျာ မဂ်- ဆိုတာကလေးကျအောင်ကျက်၊ ဒီနေ့ဘာ့မှ အသစ် မကျက်ရ တာကလေးတွေ လုပ်ပေးမယ်၊ များလိုက်တာဆိုပြီး မကျက် တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တော့ ကံနည်းတာဘဲလို့သာမှတ်၊ တနေ့ ၅-ကြောင်း ချင်း ၆-ကြောင်းချင်းကျက် ဘာများတာမှတ်လို့။

သင်္ဂြိုဟ် အာရမ္မဏသင်္ဂဟသရုပ်ခွဲ[၂]

ကျေနေအောင်ကျက်ကြပါ၊ အခု ဒါပြီးတော့ သင်္ဂြိုဟ်သရုပ်ခွဲ ပေးမလို့ ဒီဇယားကိုပြောတာ၊ ဘယ်လောက် အသုံးဝင်တယ် ဆိုတာ သိအောင်လို့၊ ဦးပဍ္ဍင်းတို့လဲ အသုံးချတတ်မယ်၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မဇထရ်မြတ် စီရင်ရေးသားတဲ့ သင်္ဂြိုဟ်မှာပါတဲ့ ပကိဏ်းပိုင်း အာရမ္မဏသင်္ဂဟ အတိုင်း ဒါကို ရေးတယ်။

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ ၄၂(က) ရှိ အာရမ္မဏအရကောက် ဇယား။

၂။ အာရမ္မဏသင်္ဂဟ သရုပ်ခွဲကို အာရမ္မဏဇယားနှင့် တွဲဘက်တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါ။

တချိန်က ပြောခဲ့တာက ပဋ္ဌာဝါရအနေနှင့် ကြည့်လျှင် အခုစာကြောင်းရေ ၂၀-ကျော်ရှိတဲ့ အထဲက ရူပပစ္စယုပ္ပန် ၃-ကြောင်းနှင့် အာကာ ၃၊ အာကိ ၃၊ ပေါင်းစာ ၅-ကြောင်းသည် ပဋ္ဌာဝါရအတွက် မဟုတ်ဘူးလို့ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘာဖြစ်လို့ ပဋ္ဌာဝါရမသုံးသလဲမေးလျှင် ပစ္စည်းတွေက ပညတ်ဖြစ်နေလို့၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါကိုလဲ မှတ်ထားပါ၊ သုဒ္ဓသရုပ်နှင့် တိုက်ကြည့် တော့ သုဒ္ဓသရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်မှာ သူတို့ မပါလာဘူး။

အဲဒီ အာရမ္မဏသင်္ဂဟနှင့် သရုပ်ခွဲမယ်ဆိုတော့ အရှင်အနုရုဒ္ဓါက အသေး စိတ်-'တေသု စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ ယထာက္ကမံ ရူပါဒိကေကာရမ္မဏာနေဝ'၊ ဘာပြောလဲမေးလျှင် အပေါ်ဆုံးနံပါတ် ၁-အကြောင်းပြောတာ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့ဟာ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်တဲ့ ရူပါရုံစသည်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း အာရုံပြုနေ ကြပါတယ်တဲ့။

ဒီတော့ အခုဟာ ဘုန်းကြီးက ပဋ္ဌာန်းလုပ်ပြီး သင်ပေးတယ်၊ သင်္ဂြိုဟ် လုပ် ပြီးသင်ချင်လျှင် ဒီလို သင်ရတယ်။

> စက္ခုဝိညာဉ်ဓွေသည် ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံကို အာရုံပြု၏။
> ပဋ္ဌာန်းကတော့ ဘာတုန်း (စက္ခုဝိညာဉ်ဓွေအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ)။

သင်္ဂြိုဟ်ဆိုတော့ ဘာတုန်း စက္ခုဝိညာဉ်ဓွေသည် ကတ္တားလုပ်လိုက်နော် (မှန်ပါ)။ ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံကို အာရုံပြု၏၊ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ တခါလာပြန်ရော၊ 'မနောဓာတုတ္တိကံ ပန ရူပါဒိပဥ္စာရမ္မဏံ'၊ ဒီလိုမဟုတ်လား၊ အဲဒါ ဒုတိယအကြောင်းဘဲ၊ (မှန်ပါ)။ မနောဓာတ် ၃-ခု သည် ပစ္စုပ္ပန် ပဥ္စာရုံကို အာရုံပြု၏ စသည်ဖြင့် အာရမ္မဏသင်္ဂဟမှာ မကျဉ်းမကျယ်ဆိုသလိုဘဲ၊ ရေးထားတာတော့ အကျဉ်းဆုံး ရေးထားတာ အရှင်အနုရုဒ္ဓါက၊ အဲဒီလို ရေးထားတဲ့အထဲမှ ချုံးလိုက်ကြပါစို့၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ နိဂုံးချုပ်တာကလေးနှင့်ဘဲ သရုပ်ခွဲပေးရအောင် အခုဒါဟာ ပဌမ ၂-ကြောင်း ကို ပြောပြတယ်နော် (မှန်ပါ)။

အာရုံပြုသရုပ်ခွဲနည်း ၇-မျိုး

အာရမ္မဏသင်္ဂဟနိဂုံးချုပ်တော့ အရှင်အနုရုဒ္ဓါက ဂါထာကလေးတွေ ရေး ထားတယ်လေ။

ပဉ္စဝီသ ပရိတ္တမှိ၊ ဆစိတ္တာနိ မဟဂ္ဂတေ။
ကေဝီသတိ ဝေါဟာရေ၊ အဋ္ဌ နိဗ္ဗာန ဂေါစရေ။

ဝီသာနုတ္တရ မုတ္တမှိ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂ ဖလုဇ္ဈိတေ။
ပဉ္စ သဗ္ဗတ္ထ ဆစ္စေတိ၊ သတ္တဓာ တတ္ထ သင်္ဂဟော။

ဆိုပြီးတော့ အာရမ္မဏ သင်္ဂဟမှာ သရုပ်ခွဲနည်း ၇-မျိုးပြတယ်လို့ နိဂုံးချုပ်လိုက်တယ်။

၁။ ကာမကေန် ၂၅-ပါး

အဲဒီ ၇-မျိုးတို့တွင် နံပါတ် ၁၊ ဇယားကို ဂရုစိုက်ကြည့်၊ ဇယားပေါ်မှာ တည်ပြီး ပြောနေမှာ၊ 'တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ'လုပ်နေကြ၊ ခုတင်က ဟိုဘက်နား လမ်းလျှောက်ရင်း သတိရတယ်၊ ကိုယ်က တခြားစိတ်ကူးစရာကလေးရှိလို့ ကူးနေတာကို၊ ဒီက အများကြီး သံဃာတွေ ဝိုင်းဆိုတဲ့ အသံကို မကြားဘူး နားထဲက၊ ဘယ်ကြားမလဲ၊ ကိုယ်က တခြားစိတ်ကူးနေတာ၊ အဲဒီတော့ ဒါလောက်များများ သံဃာဝိုင်းဆိုတာတောင်မှ မကြားဘဲနှင့် ဘုန်းကြီးတပါးတည်းပြောတာ တခြား စိတ်ကူးနေလျှင် ကြားမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ကြားအောင်လဲလုပ်ကြပါ၊ 'တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ' နော် (မှန်ပါ)။

ပဉ္စဝီသ၊ ၂၅-ပါးသော တရားတို့သည်။ သိသာရုံ အနက်ပေးပါတယ်၊ ပရိတ္တမှိ၊ ကာမကို ကေန်အာရုံပြု၏တဲ့။ ဘာလဲ မြန်မာလိုပြန်တော့ ကာမ ကေန်အာရုံပြုတာ ၂၅-တဲ့။

သတိပြု၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ဇယားမှာ အပေါ်ဆုံး ၃-ကြောင်းရဲ့ ပစ္စယုပ္ပန်ကို ပေါင်းကြည့်၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀, မနောဓာတ် ၃-ဆိုတော့ ၁၃၊ တဒါရုံ ကော ဒသ, ဟသိတုပ္ပ ဒ်က ၁၂၊ ၁၂-နှင့် ၁၃-ပေါင်းတော့ ၂၅၊ သူအာရုံပြုတာ ကာမ တရားတဲ့၊ လက်ရင်းပြန်ကြည့်ပါလား၊ ၁-နှင့် ၂-မှာ ရုပ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပရိတ္တာ ဓမ္မာအရထဲမှာ ရုပ်မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ၃-နံပါတ်ကြည့်တော့လဲ ကာမစိတ် စေတသိက် ရုပ်ဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၂၅-ပါးသော တရားတွေ ဟာ ကာမအာရုံပြုတယ်ဆိုတာ အပေါ်ဆုံး ၃-ကြောင်းမှာ ပါကလားလို့သိ၊ ရှင်းနေအောင်ကြည့်၊ အကုန်လုံးစုံအောင် ပြောပေးမယ်။

ပဉ္စဝီသ ပရိတ္တမှိ ဘယ်မှာလဲ မေးလျှင် အပေါ်ဆုံး ၃-ကြောင်း။

ပစ္စည်းဖြစ်တဲ့တရားက အာရုံအပြုခံနေရတဲ့ အာရုံတရားတွေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

၂။ မဟဂ္ဂုတ်ကေန် ၆-ပါး

ရှေ့တပိုဒ်တိုးစမ်း 'ဆစိတ္တာနိ မဟဂ္ဂတေ' တဲ့၊ ဟိုအောက်နားက အရူပနယ် သွားကြည့်၊ ဝိညာဏဥ္စာယတန ၃-ခုသည် အကျဉ်းချုပ်ပြောလျှင် အာကာ-သာနဥ္စာယတနကို အာရုံပြု၏၊ အာကာသာနဥ္စာယတနကုသိုလ် ကြိယာကို အာရုံပြု၏၊ အာကာသာနဥ္စာယယနကုသိုလ် ကြိယာဆိုတာ မဟဂ္ဂုတ်တရား မဟုတ်ဘူးလားလို့ (မှန်ပါ)။ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် ၃-ခုသည် အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာကို အာရုံပြု၏၊ ကေန်တွေနော်(မှန်ပါ)။ အဲဒီတော့ ဝိညာဏဥ္စာယတန ၃-ခု, နေဝသညာနာသညာယတန ၃-ခု ပေါင်း ၆-ခုသည် မဟဂ္ဂုတ်တည်းဟူသော အာကာ, အာကိ ကို အာရုံပြုနေတယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒါဟာ ဆစိတ္တာနိ မဟဂ္ဂတေ ဘဲ။

ဘုန်းကြီးက ဒီက ဒီလိုပြောပေးလိုက်တယ် မှတ်ထားပါ၊ ပြီးတော့ ကိုယ့် နေရာရောက်တော့ ပြန်လှေ့လာကြည့်ရတယ်၊ မလှေ့လာရင်လဲ ပျောက်သွား မှာဘဲ၊ ဒီဂါထာကို မူတည်ပြောထားတယ်၊ ဒီဂါထာ အတိုင်း ကိုက်ရဲ့လား ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြန်လုပ်ကြည့်နော် (မှန်ပါ)။

၃။ ပညတ်ကေန် ၂၁-ပါး

ပြီးတော့ 'ကေဝီသတိ ဝေါဟာရေ' တဲ့၊ ကေဝီသတိ၊၂၁-မျိုးသော တရား တို့သည်။ ဝေါဟာရေ၊ပညတ်ကိုအာရုံပြု၏။

သတိပြု၊ ရူပပစ္စယုပ္ပန် ၃-ကြောင်းက ရူပ ၁၅-မနေဘူးလား(မှန်ပါ)။ဘာ တွေအာရုံပြုသလဲ၊ ပညတ်ကို အာရုံပြုတယ်၊ အာကာ ၃-ဆိုတာကကော ပညတ် ဘဲ မဟုတ်လား၊ ကောင်းကင်ပညတ်နော် (မှန်ပါ)။ အာကိ ၃-ကကော နတ္ထိဘောပညတ်အာရုံပြုတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ရူပက ၁၅၊ အာကာ ၃, အာကိ ၃၊ ၂-ခုက ၆၊ ပေါင်းတော့ ၂၁၊ ပညတ်ကေန် ၂၁-ဆိုတာ သူတို့ဘဲ။

ခေတ်စကားသုံးနှင့် ပြောလို့ရှိလျှင် အင်မတန် တိကျ ပြတ်သားပါတယ်၊ ဇယားနှင့် သင်ထားတဲ့ သင်္ဂြိုဟ်ဟာ ကိုက်နေတယ်၊ ဘာတဲ့ အခု တမျိုးပြောနေ ကြတာရှိတယ် "အံဝင်ဂွင်ကျ" တဲ့၊ ဘာမှန်းလဲမသိပါဘူး သိပ်ပြီးသေချာပါ တယ်နော်။

၄။ နိဗ္ဗာန်ကေန် ၈-ပါး

ပြီးတော့ တခုက ဘာတုန်း၊ 'အဋ္ဌ နိဗ္ဗာနဂေါစရေ' တဲ့၊ ဟို နောက်ဆုံး အကြောင်း သွားကြည့်စမ်း၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးသော လောကုတ္တရာစိတ်တို့သည်၊ နိဗ္ဗာနဂေါစရေ-နိဗ္ဗာန်ကိုသာ ကေန်အာရုံပြုတဲ့ တရား....တဲ့။

အားထုတ်ကြစမ်းပါ၊ အင်မတန် အဘိုးတန်ပါတယ်၊ အဘိုးတန်လွန်းလို့ ပဋ္ဌာန်းမဟုတ်ဘဲနှင့် သင်္ဂြိုဟ်ကို အချိန်ကုန်ခံ ပြောပေးနေပါတယ်။

၅။ လောကီကေန် ၂၀

ပဉ္စဝိသပရိတ္တမှိ ပြီးပြီ၊ ဆယ်ပ္ပာနိ မဟဂ္ဂတေလဲ ပြီးပြီ၊ ကေပိသတိဝေါဟာရေလဲ ပြီးပြီ၊ အဋ္ဌ နိဗ္ဗာနဂေါစရေလဲ ပြီးပြီ၊ ၄-မျိုးပြီးသွားပြီ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ရှေ့တမျိုး တက်ရအောင်။

'ဝီသာနုတ္တရ မုတ္တမှိ' တဲ့၊ ကာမပစ္စယပ္ပ ၆-ကြောင်းတို့တွင် ၄-နံပါတ် အကြောင်းကို ကြည့်ပါ၊ ဝီသ ၂၀-သောစိတ်တို့သည်၊ ဘယ်သူတုန်း၊ အကုသိုလ်စိတ်က ၁၂၊ မဟာကုသိုလ်ကြိယာဉာဏဝိပ္ပယုတ်က ၈၊ ပေါင်းတော့ ၂၀ (မှန်ပါ)။ အနုတ္တရ မုတ္တမှိ-လောကုတ္တရာမပါ လောကီသက်သက်ကိုသာ အာရုံပြု၏-တဲ့၊ ပါရဲ့လား၊ လောကုတ္တရာ (မပါပါ)၊ လောကီကိုသာ အာရုံပြုတဲ့ တရား ဘယ်လောက်တုန်း (၂၀-ပါ)။

ကြိုးစားအားထုတ်ပါ၊ ဘုန်းကြီးက အပင်ပန်းခံပြီး ဇယားကို အကျက်ခိုင်းတယ်၊ ဒါကလေးတွေကို ဒီဇယားအပေါ် ရောက်အောင် ပြောပေးတယ်၊ ငယ်ငယ်တုန်းက ကျက်လိုက်ရတာ သံပေါက်တွေရော လက်ာတွေရော စုံလို့ အများကြီးဘဲ။

ပဉ္စဝိညာ မနောဓာ တဒါ ဟသိနွော၊
ဟသိမပါ ဇောကာမာ ဘိညာဒွေ ဝုဋ္ဌော....

စသည်နှင့်ပြည့်လို့ ဒီလိုကျကျနန မဖြစ်ပါဘူး၊ အသင့်အတင့်သာ နားလည်ခွင့်ရခဲ့တယ်။

ဘာတဲ့....လောကီကို ကေန်အာရုံပြုနေတဲ့ တရားပေါင်းက ၂၀-တဲ့။

၆။ အရဟတ္တမဂ်, ဖိုလ်ကြဉ် အလုံးစုံအာရုံပြု ၅-ပါး

'အဂ္ဂမဂ္ဂဖလုဇ္ဈိတေ ပဉ္စ' ပဉ္စ-ငါးမျိုးသောတရားတို့သည်၊ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလုဇ္ဈိတေ-အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် မပါသော တရားတွေ အာရုံပြု၏-ဆိုတာ နံပါတ် ၅-အကြောင်းကြည့်၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄၊ တွေ့တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါက ကုသိုလ်အဘိညာဉ် ၁-ပါး၊ ဒီနေရာမှာ အထည့်ခိုင်းတယ်၊ အဘိညာဉ်မှာ ကုသိုလ်အဘိညာဉ် ကောက်တဲ့အခါလဲ ပစ္စည်းက အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်ရတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု, ကုသိုလ်အဘိညာဉ် ၁, ပေါင်း ၅-ပါးသည်

အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော စိတ် ၇၇-ခု, စေတသိက်ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်, ပညတ် အလုံးစုံအကုန် အာရုံပြုတဲ့စိတ် .... ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မှတ်မိပေစေ၊ သူနေရာနှင့် သူပါဒို့။

၇။ အလုံးစုံအာရုံပြု ၆-ပါး

ပြီးတော့မှ 'သဗ္ဗတ္ထ ဆစ္စေတိ'-တဲ့ ဆ–၆ ပါးသော စိတ်တို့သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အကုန်အာရုံပြု၏-တဲ့။ နံပါတ် ၆-အကြောင်းကိုကြည့်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ၁, မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄, ကြိယာအဘိညာဉ် ၁-လို့ ထည့်လိုက်၊ ဒီတော့ ၆-ခုဖြစ်ရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပေါင်း ၆-ပါးသည် အလုံးစုံအကုန် ဆိုတော့ လက်ရင်းကြည့်လိုက်ပါလား၊ ပစ္စည်းတွေက ဘာတုန်း၊ စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်, စေတသိက်ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်, ပညတ် - ဘာကျန် သေးတတုန်း၊ ပရမတ္ထလေးပါးလဲကုန်ရော၊ ပညတ်တွေပါ ပါသေးတယ်မဟုတ် လား (မှန်ပါ)။

အဲဒါ အရှင်အနုရုဒ္ဓါရဲ့ အာရမ္မဏသင်္ဂဟကနေပြီး ၇-မျိုး သရုပ်ခွဲလိုက်တော့ ကုန်သွားရော၊ ကုန်သွားတော့ ပြန်ပြီး နည်းနည်း လေ့လာစမ်းပါ၊ အရှင်အနု-ရုဒ္ဓါ ရေးထားတာက ဂါထာ ၂-ပုဒ် မဟုတ်လား၊ သတိထားစမ်း၊ ဘုန်းကြီး ပြောမယ်၊ အဲဒီဂါထာ ၂-ပုဒ်အရ ဒီဇယားကို တင်စားလိုက်တဲ့အခါမှာ ဘယ် စာကြောင်းတွေ ကုန်သွားလို့ ဘယ်သူများ ကျန်နေရစ်ခဲ့သလဲ ကြည့်စမ်း၊ အဘိညာဉ် ၆-ပါးက ခုတင်က ၅-နှင့် ၆-မှာ ထည့်လိုက်ပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်တွေကို ၅-မှာ ထည့်တယ်၊ ကြိယာအဘိညာဉ်ကို နံပါတ် ၆-မှာ ပေါင်းပြီးတော့ ကြိယာအဘိညာဉ် ၁-ဆိုပြီး ထည့်ထားတယ်၊ ဒီတော့ ကျန်သေးသလား (မကျန်ပါ)။

ပြန်နားထောင်စမ်းပါ၊ ဒီဂါထာအရ အားလုံးသတိပြု၊ ပဋ္ဌဝီသ ပရိတ္တမှိ အရက အပေါ်ဆုံး ၃-ကြောင်း ၁-၂-၃ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဆစိတ္တာနိ မဟဂ္ဂတေက ဝိညာ ၃-အကြောင်းနှင့် နေဝ ၃-ဆိုတဲ့ တကြောင်း ပေါင်း ၄-ကြောင်း ဟုတ်ပြီလား၊ ပြီးပြီးသားကို တခေါက်ပြန် ပြောတာနော် (မှန်ပါ)။

ကေဝီသတိ ဝေါဟာရေ အရက ရူပ ၃-ကြောင်းရယ်၊ အာကာ ၃-တ ကြောင်းရယ် အာကိ ၃-တကြောင်းရယ် ပေါင်း ၅-ကြောင်း။

အဋ္ဌ နိဗ္ဗာနဂေါစရေ ဆိုတာက အောက်ဆုံးတကြောင်း။

ပြန်လှေ့လာပါ၊ နောက်တခေါက်လဲ လာဦးမှာ၊ ဒီအပေါ်ကို ကြိုးစားရတယ်၊ ဘာမှ ကျက်နေစရာလဲ အသစ်မဟုတ်ဘူး၊ မူရင်းကျက်ထားတဲ့အပေါ် ပြန်ပြောတာ။

ပြီးတော့ ဝိသာနုတ္တရ မုတ္တမို ဆိုတာ ဟိုက ၁-၂-၃ ပြီးတော့ အခု ၄-ရောက်လာပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၁-၂-၃ က ကာမနေ၁်၊ ဝိသာနုတ္တရ မုတ္တမိုက နံပါတ် ၄။

အံဂ္ဂမဂ္ဂဖလုဇ္ဇိတေ ပဥ္စက ၅-ဟုတ်တယ်နော် (မှန်ပါ)။ သဗ္ဗတ္ထ ဆစွေတိ ဆိုတာက နံပါတ် ၆ (မှန်ပါ)။ ဒီကော့ ကုန်သွားရောပေါ့ ဇယားကြီးကုန်ရော အဲဒီအတိုင်းဘဲ အံကျဖြစ်နေတယ်။

အဘိညာဉ် ၆-ကြောင်းကို ကုသိုလ်အဘိညာဉ် သာမန်တခုထဲယူပြီး နံပါတ် ဘယ်လောက်တဲ့ (နံပါတ် ၈)၊ ကြိယာအဘိညာဉ်ကို ဘယ်လောက်တဲ့ (နံပါတ် ၆)၊ ဒါကြောင့် သူလဲမကျန်ပါဘူးလို့ နားလည်ကြပါ။

ဒါ အရှင်အနုရုဒ္ဓါရဲ့ အလိုတော်ကျ သရုပ်ခွဲပေးတာ၊ ကြပ်ကြပ်သတိထားနော်၊ ဘုန်းကြီးသတိပေးတယ်၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ တာဝန်ခံပြီး ချလို့ရတဲ့အချိန်ကျတော့ ဒါကလေးတွေဟာ အဘိုးတန်တယ် ဆိုတာကလေးတွေ သိလာပါလိမ့်မယ်။

မော်လမြိုင်စာချဆရာတော်တပါးက ဘုန်းကြီးဆီကို ဘာပြောသလဲဆိုတော့ ဆရာတော်ပေးနေတဲ့နည်းဟာ—

(၁) သိပ်လွယ်တယ်၊

(၂) ဆောင်လို့လွယ်တယ်၊

(၃) အမှားအမှန် ဝေဘန် ဆုံးဖြတ်နိုင်တယ်ဆိုပြီး အကြောင်း ၃-မျိုး ပြတယ်။

အဲဒါ သတိထားရတယ်၊ သိလွယ်အောင်ပြောပေးတဲ့အခါ သိအောင်ကြိုးစားရတယ်၊ မမျှားသောစာတွေဖြစ်၍ ကိုယ့်နှုတ်ထဲမှာရအောင် ဆောင်ထားရလိမ့်မယ်၊ ဥပဓာရိတ်ဖြစ်အောင်၊ ဘယ်စာအုပ်ထဲမှာ ဘာတွေ ဘယ်လိုဘဲရေးထားထား သင့်-မသင့်, မှန်-မမှန် ဖဝဘန်ဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့ အသိဉာဏ်ကလေးတွေ ကိုယ့်ဆီမှာပေါ်လာတယ်၊ ဒီက စည်းမျဉ်းနှင့် ပြောနေတာ။

ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်နည်း အာရုံပြုသရုပ်ခွဲ

ပြီးတော့ ကျေးဇူးရှင် မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အာရုံပြု လက်ာအရ တခေါက် သရုပ်ခွဲပေးမယ်၊ တူတာတွေလဲ ပါတယ်၊ အခု ခွဲပြီးတဲ့ အထဲမှာ မတူတာတွေလဲ ထွက်လာတယ်၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး တော်တော် စုံစုံ ရေထားတယ်၊ ၁၄-မျိုး လောက် ထုတ်ထားတယ်။

ဒါပေမဲ့ သင်္ဂြိုဟ်ချတဲ့အခါလောက်တော့ စုံချင်မှ စုံမယ်၊ ဒီနေ့ စာကြည့်ချင် တာကလေးတွေက များလို့ လျှောက်ကြည့်၊ စောစောကတော့ သတိထားတယ်၊ ဘုန်းကြီး သင်္ဂြိုဟ်ချပေးတဲ့အခါမှာ ရေးပေးတဲ့ လက်ာကလေးတွေ ရှိတယ်၊ မှတ်တမ်းကလေးတွေ၊ အဲဒါကလေးတွေ ကြည့်ဦးမလို့ဥစ္စာ၊ ဒီပြင်စာတွေ ကြည့်စရာများတော့ မကြည့်လိုက်ရဘူး၊ တုံးခေါက်သံကြားလို့သာ ထလာခဲ့ ရတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးတဲ့လက်ာ ဦးဉာဏဝရ ရတယ်မဟုတ်လား ခုတင်က အတိုင်းဘဲ သတိပြုကြစမ်းပါ အားလုံး။

ပဥ္စဝိ ကာမ။ ။အပေါ်ဆုံး ၃-ကြောင်း မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ ခုတင်က ပြီးပြီနော် (မှန်ပါ)။

ဆ မဟဂ္ဂါ။ ။ဝိညာ ၃-နှင့် နေဝ ၃။

ရှစ်ဖြာနိဗ္ဗာန်။ ။အောက်ဆုံးအကြောင်းလား (မှန်ပါ)။

ဗဟုသုတအလို့ငှါ ဇယား[၁]လဲ ကြည့်ပေါ့၊ လက်ာကလေးတွေ ဘုန်းကြီးက ဖြေးဖြေးဆိုကာဘဲ မှန်တာ မှားတာ ဖယ်ထား၊ မရသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ဒီလက်ာကလေးတွေ လျှောက်ပြီး သတိပြုရေးထားလျှင် ကောင်းတယ်နော်၊ ဒီအထဲမှာ ဒါဟာ လက်ာမှီပြီးတော့ သရုပ်ခွဲတယ်လို့၊ ဘာတဲ့တုန်း—

ပဥ္စဝိ ကာမ၊ ဆ မဟဂ္ဂါ၊ ရှစ်ဖြာ နိဗ္ဗာန်၊ နာမ် ၁၄-ဆိုတော့ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ခုတင်က ပြောတဲ့အထဲ မပါဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

မှတ်ထားပါ ဘုန်းကြီးပြပေးမယ်၊ ရှစ်ဖြာ နိဗ္ဗာန်၊ နာမ် ၁၄၊ ဒီလို ကြည့်ရတယ် သတိပြုစမ်း၊ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ဇယားကြည့်နည်း ဘုန်းကြီးပြောမယ်။

ပစ္စည်းဘက်မှာ—ဥပမာ အပေါ်ဆုံးအကြောင်းကြည့်မယ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ, ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ ဆိုတော့ ဒါဟာ နာမ်လား ရုပ်လား မေးလျှင် ရုပ်၊ ဒုတိယ အကြောင်းကလဲ ရုပ်, တတိယအကြောင်းကလဲ နာမ်ရုပ်၊ ဒီလို မနေဘူးလား

၁။ ဤကျမ်းနှာ–၄၂(က)ရှိ အာရမ္မဏအရကောက် ဇယား။

(နေပါတယ်)၊ နာမ်မှန်း ရုပ်မှန်း ကိုယ်ဉာဏ်ထဲမှာ အသိသားဘဲ၊ ဟိုအောက်နား သွားကြည့်စမ်း၊ ခုတင်တုန်းက 'ဆ မဟဂ္ဂါ' လို့ဆိုတဲ့ မဟဂ္ဂုတ်ကို အာရုံပြု နေတဲ့ တရားဟာ နာမ်လား ရုပ်လား၊ အာကာ, အာကိ ံတို့ဟာ (နာမ်ပါ)၊ ဒီတော့ သူက (ဝိညာ ၃, နေ ဝ ၃) ၆-ခု မရခဲ့ဘူးလား (ရပါတယ်)၊ ဟို အောက်ဆုံးအကြောင်းသွားကြည့်စမ်း၊ နိဗ္ဗာန်ကလဲ နာမ်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံပြုတာ ဘယ်လောက်တုန်း (ဂ-ပါး)၊ ခုတင်က ၆-ရယ် ဂ-ရယ်ပေါင်းတော့ ဘယ်လောက် (၁၄-ပါးပါ)၊ အဲဒါ နာမ် ၁၄-ဘဲ။

သင်္ဂြိုဟ်မှာ တိုက်ရိုက်မရှိဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မှတ်ထားစမ်းပါ၊ နာမ် ၁၄-ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကေန်အာရုံပြုတဲ့ ၆-ပါးနှင့် နိဗ္ဗာန်ကို ကေန်အာရုံပြုတဲ့ လောကုတ္တရာစိတ် ဂ-ပါး၊ ပေါင်းတော့ ၁၄-ပါး။

ဘုန်းကြီးက သူလိုချင်တာ ရွေးပြောတာ၊ ဒိုဇယားထဲ လိုက်ရှာဦးမယ် ဆိုပြီး ရှာကြည့်ပါလား၊ ဘယ်အကွက်မှာ နာမ်သန့်သန့် ရှိသတုန်းလို့။

တေရသ ရုပ်....တဲ့၊ သွားပါ၊ ဟိုအပေါ်ဆုံး ၂-ကြောင်းကို သွားကြည့်၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀, မနောဓာတ် ၃-ခု ပေါင်းတော့ ၁၃-ဟုတ်ရဲ့လား (ဟုတ်ပါတယ်)၊ သူတို့ အာရုံပြုတဲ့အထဲမှာ နာမ် ပါသလားလို့ ကြည့် (မပါပါ)၊ ဒါကြောင့် တေရသရုပ်။

ဘယ်လောက်အဘိုးတန်သလဲ၊ ဆရာတော်ကြီး ရေထားတာနှင့် ဇီဇယားနှင့် ဟန်ကြနေတယ်၊ ပြီးတော့ ဘာတုန်း၊ ပစ္စုပ် ထိုတူတဲ့၊ ပစ္စုပ္ပန်, အတိတ်, အနာဂတ်လို့ ကာလသုံးပါးဖြင့် ပရမတ္ထတရားတွေကို ဝေထားတယ်၊ အဲဒီလို ကာလသုံးပါးနှင့် ဝေဘန်ထားတဲ့အထဲမှာ ပစ္စုပ္ပန်ဆိုဘာက ဘယ်သူလဲမေးလျှင် အခု ဒီမှာကြည့်စမ်း ၁-နှင့် ၂-အကြောင်း၊ ရူပါရုံဖြစ်လဲ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဖြစ်လဲ ပစ္စုပ္ပန် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ပဌမအကြောင်းက (မှန်ပါ)။ ဒုတိယအကြောင်း ကြည့်တော့လဲ ပစ္စုပ္ပန်ပဉ္စာရုံ၊ အဓိပ္ပါယ်က ဘာလဲဆိုလျှင် အဲဒီ ရူပါရုံသည် ပင်လျှင် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လို့ ၃-မျိုးရှိတယ်၊ သတ္တဝါတွေ သန္တာန်မှာ စက္ခုဝိညာဉ်စိတ် ပေါ်လာဘို့ဆိုတာက မနေ့တုန်းက မြင်ထားတဲ့ ရူပါရုံစွဲပြီးတော့ သတ္တဝါတို့သန္တာန်မှာ စက္ခုဝိညာဉ်စိတ် ပေါ်ပါမလား (မပေါ်ပါ)၊ နက်ဖြန်ခါမှ ညနေမှ နောက်မှ တွေ့ရမည့် ရူပါရုံ စွဲလို့လဲ မပေါ်ဘူး၊ လက်ငင်း ရှေ့မှောက်မှာ ရောက်နေတဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံကြောင့်သာ စက္ခုဝိညာဉ်စိတ်ဖြစ်ရတာ။

အဲဒါကြောင့် ပစ္စုပ္ပန် ကေန်အာရုံပြုတာလဲဘဲ ၁၃-ပါးဆိုတာ ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် အခုပြောတဲ့ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀, မနောဓာတ် ၃-ခု၊ နားလည် **တယ်နော်** (မှန်ပါ)။

ပစ္စုပ် ထိုတူ၊ တိတ်မှု ဆ-မှက်၊ လွန်ခဲ့တဲ့ကာလက တရားကို ပြန်အာရုံပြုတယ် ဆိုတာ ခုတင်က ဟောပြောသွားတဲ့ ဝိညာနှင့် နေဝဘဲ။

ဘယ်လိုကြည့်မလဲလို့ မေးလျှင် အရူပစိတ် ၄-ခုကို အာကာ-ဝိညာ-အာကိ-နေဝ-လို့ ခွဲလိုက်၊ အာကာလွန်ခဲ့ပြီးတော့မှ ဝိညာဖြစ်တယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ထိုဝိညာက လွန်လာခဲ့တဲ့ အာကာကိုပြန်၍ အာရုံပြု၏ ပြီးတော့ အာကိ နေဝ မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ နေဝသည် ကိုယ်လွန်လာခဲ့တဲ့ အာကိဥညာယတန တရားကို ပြန်၍အာရုံပြု၏။

ဒီနားရောက်တာ ၂-ခါရှိပြီနော်၊ ဒီတော့ ဘယ်အတန်း ဘယ်နှစ်ခါရှိပြီ ဆိုတာလဲ သတိထားရတယ်။

တိက်မှု ဆ-မှတ်၊ နာဂတ် မရှိ၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အနာဂတ် ကာလကို ကြန်အာရုံပြုတာ မရှိဘူး၊ အနေကန်တော့ ရှိတယ်။

ပြီးတော့ ဘာတဲ့၊ ဝိမုတ် ၂၉-တဲ့၊ သတိပြု ရှေးဦးစွာ ဒီလိုလင်္ကာ ရေးလိုက်တော့ ကိုယ်က ဝိမုတ်ဆိုတာ ဘာလဲလို့ စဉ်းစား၊ ဝိမုတ်က သင်္ဂြိုဟ်မှာ အရှင်အနုရုဒ္ဓါပြထားတာ တော်တော်များတယ်၊ သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီး ပြောပြမယ်။

ဝိမုတ် ၆-မျိုး

ဝိထိဝိမုတ်လို့လဲ ရှိတယ်၊ ဝိထိဝိမုတ်စိတ် ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ ၁၉-ဘဲ မဟုတ်လား၊ ဘဝင်စိတ် ၁၉-ဘဲ (မှန်ပါ)။

ဒွါရဝိမုတ်တဲ့၊ မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ဒွါရဝိမုတ် ရှိတယ်၊ ဝိထိဝိမုတ် ရှိတယ်။

ကလာပ်ဝိမုတ်တဲ့၊ စုပြီးပြောတော့မှ အဟုတ်သွားဘဲ ထင်ကြမယ်၊ ဦးပဥ္ဇင်း တို့လဲ သိပြီးသွားပါ၊ စုပြောတော့မှ ဘုန်းကြီး ဘယ်တုန်းကများ စုထားပါ လိမ့်၊ အောက်မေ့လာကြတယ်၊ ဒီလိုဘဲ စုထားရတာဘဲ၊ ကလာပ်ဝိမုတ် ဆိုတာက ရုပ်ပိုင်းမှာ ကလာပ်ဖွဲ့တဲ့ အထဲ မပါတာ ဘယ်သူတဲ့တုန်း (အာကာ သဓာတ်နှင့် လက္ခဏာရုပ် ၄-ခု)၊ အာကာသံ လက္ခဏာနိ စ မဟုတ်လား၊ ဘာ တုန်း သူက ကလာပ်ဝိမုတ်။

ကာလဝိမုတ်တဲ့၊ မရောစေနှင့်နော် ခုတင်က ဟာက ကလာပ်ဝိမုတ်၊ အခု ဟာက ကာလဝိမုတ်တဲ့၊ ကာလဝိမုတ် ဆိုတာက အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် ဝေဘန်လို့ မရတဲ့တရား၊ ဘယ်သူလဲလို့မေးလျှင် သတိပြုပါ၊ ပရမတ္ထတရား ၄-ပါး တည်းက နိဗ္ဗာန်၊ ကာလ ၃-ပါးနှင့် ဝေဘန်သို့မရဘူး။ ပညတ်၊ကာလ ၃-ပါးနှင့် ဝေဘန်လို့ မရဘူး။ ဒါကြောင့် ဘာခေါ်တယ် သူက(ကာလဝိမုတ်)။

ပြီးတော့ ဝိမုတ်တခု ရှိသေးတယ်၊ ခန္ဓဝိမုတ်တဲ့၊ ခန္ဓဝိမုတ် ဆိုတော့ ဘယ်သူလဲ (နိဗ္ဗာန်)၊ 'ဘေဒါဘာဝေန နိဗ္ဗာန်၊ ခန္ဓသင်္ဂဟ နိဿဋ္ဌံ–ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နောက်တခု ရှိသေးတယ် ဝိမုတ်၊ ပေါလိုက်တာ ဝိမုတ်တွေ သင်္ဂြိုဟ်ထဲမှာ၊ အမှတ်တမဲ့ နေတော့လဲ မသိပါဘူး၊ သစ္စဝိမုတ်တဲ့၊ ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘယ်သူတုန်း၊ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-၂၉, ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-၃၇။

ဘယ်လောက်ပေါနေသတုန်း ကြည့်ပါဦး၊ ဒွါရဝိမုတ်, ဝီထိဝိမုတ်, ကလာပ်ဝိမုတ်, ကာလဝိမုတ်, ခန္ဓဝိမုတ်, သစ္စဝိမုတ် (၆-ခု ရှိပါတယ်)။

အဲဒီ ၆-မျိုးတို့တွင် အခု ဒီမှာ ယူရမည့် ဝိမုတ်က ဘယ်သူလဲလို့ မေးလျှင် ကာလဝိမုတ်တဲ့၊ ပစ္စုပ္ပန်, အတိတ်, အနာဂတ် အာရုံပြုတာ ပြောပြီးတော့ ထိုကာလ ၃-ပါးမှ လွတ်တဲ့တရားကို ပြောနေတာ မဟုတ်လား၊ ဒါကြောင့် ကာလဝိမုတ်–တဲ့ (မှန်ပါ)။

ကာလဝိမုတ် ဆိုတာက ဘာကိုယူထားတယ်၊ ခုတင်က (နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ် ယူထားပါတယ်)။

ကဲ ကြည့်စမ်း၊ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ခုတင်က နိဗ္ဗာန် အာရုံပြုတာက ဘယ်လောက်တုန်း (၈-ပါး)၊ ပညတ်ကို ကေန် အာရုံပြုတာကကော (၂၀-ပါး)၊ ၈-ရယ်, ၂၀-ရယ် ပေါင်းလိုက်တော့ (၂၈-ပါး)၊ အဲဒါ ဝိမုတ်-၂၈ တဲ့။

ပြန်လှန်သုံးသပ် လေ့လာတော်မူကြနော်၊ ပြီးတော့ ဘာတဲ့တုံး လက်ာက၊ ခွဲသင့်သလောက်တော့ ခွဲပေးမယ်၊ ပြီးတော့ ဘာတုန်း၊ ရှေးရိုးကျမ်းညီ ကေဝိ-ပညတ်။

ရှေးရိုးကျမ်းညီက သရုပ်ခွဲဘို့ မဟုတ်ဘူး၊ ကေဝိပညတ် ဆိုတာ ပြီးပြီပေါ့။

ပြီးတော့ ပရမတ္ထ နဝတိံ သတဲ့၊ သတိပြု၊ ပရမတ် အစစ် ခုတ်အနှစ်ကို အာရုံပြုတဲ့တရားက နဝတိံသ ၁၉-ပါး တဲ့။

အားလုံး တကြောင်းချင်းမှာ လိုက်ကြည့်ပါ၊ ကာမ ပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်း တို့တွင် ၁-၂-၃၊ ပညတ် ပါရဲ့လား (မပါပါ)၊ ပရမတ်ချည့်ဘဲနော် (မှန်ပါ)။ ၄-၅-၆ ကျတော့ ပညတ် ရောနေပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ပညတ် မပါဘဲနှင့် ပရမတ္ထ အာရုံပြုနေတဲ့ တရားပေါင်း ဘယ်လောက် ရှိသလဲ မေးလျှင် ၃-ကြောင်း ပေါင်းထားတာ ၂၅-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မှတ်ထားခဲ့ပါ။

ဒီအောက်က သွားကြည့်လျှင် ဝိညာ, နေဝတို့ အာရုံပြုတဲ့ အထဲမှာကော ပညတ် ရှိရဲ့လား (မရှိပါ)၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုတဲ့ လောကုတ္တရာထဲမှာကော

(မရှိပါ)၊ အဲဒီက ၆-ရယ်, ၈-ရယ် ပေါင်းတော့ ၁၄-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အပေါ်က ၂၅၊ အောက်က-၁၄ ပေါင်းလိုက်တော့ (၃၉-ပါး)၊ အဲဒါ ပရမတ္ထ နဝတိံသ။

ဒီပြင် နေရာတွေက ပညတ်တွေ၊ ပညတ်ချည့်ဘဲ ရှိတယ်၊ ပညတ်နှင့် ပရမတ် ရောနေတာရှိတယ်၊ ပရမတ် အစစ်ချည့်ရှာကော့ ပြန်ကြည့်၊ မျက်စိလည် လျှင် အပေါ်ဆုံး ၃-ကြောင်း၊ ဝိညာ, နေဝ, လောကုတ္တရာ-၁၄၊ နာမ်-၁၄ ပေါ့လေ၊ အဲဒီဟာ စုပေါင်းထားတာ၊ အထက်က ၃-ကြောင်း၊ အောက်က ၃-ကြောင်း၊ ပေါင်း-၃၉။[၁]

ပြီးတော့ ဘာတုန်း၊ ဆခ အဇ္ဈတ်-တဲ့၊ အတွင်းကို ပြန်အာရုံပြုနေတာ ၆-ပါး ဆိုတော့ ဝိညာ, နေဝ တို့ဘဲ၊ ဘယ်လို အတွင်းအာရုံပြုသလဲ၊ ဝိညာ-ဏဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခုသည် ကိုယ့် အရှုပနယ်တွင်း ဖြစ်တဲ့ အာကာသာနဉ္စာ-ယတနကို အာရုံပြု၏၊ နေဝသည် အာကိဉ္စည-ကို အာရုံပြု၏၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဗဟိဒ္ဓ ဆဗ္ဗီ-တဲ့၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက လက်ာနှင့် ကာရန်နှင့် လိုက် အောင် ရေးရတာဘဲ 'ဗာဟျတ်'ရယ်လို့၊ ဗဟိဒ္ဓ ဆဗ္ဗီလို့ ပြောတာနေ့ာ် (မှန် ပါ)။ အဇ္ဈတ္တကို ငဲ့လျှင် ဘာခေါ်သလဲ (ဗဟိဒ္ဓ)၊ ဆဗ္ဗီ တဲ့၊ ၂၆-ပါး ရှိတယ်။

သတိပြုစမ်းပါ၊ ခုတင်တုန်းက ကာလဝိမုတ် အာရုံပြုတဲ့ တရားပေါင်း ဘယ် လောက်တုန်း (၂၉-ပါး)၊ ကာလဝိမုတ် ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ (နိဗ္ဗာန် ပညတ်)၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ်သည်ပင်လျှင် သတ္တဝါတို့၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှာ မရှိ၊ ဗဟိဒ္ဓ မှာသာ ဖြစ်သော တရားတို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဗဟိဒ္ဓတရားလို့ ခေါ်၏။

နို့ အခုတင်တုန်းကတော့ ၂၉၊ အခု ၂၆-ဖြစ်နေပါကလား ဆိုတော့ သတိပြု ကြည့်၊ ရူပါဝစရစိတ် ၁၅-ခု၊ ပြီးတော့ ဘာထည့်သတုန်း၊ အာကာ-၃, အာကိံ ၃-ပေါင်းလိုက်တော့ ၂၁၊ ၂၁-ထဲ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ထည့်တော့ ၂၉၊ ဒါက ဘာတုန်း၊ ကာလဝိမုတ်ဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ်ကို အာရုံပြုတာ။

သတိပြုကြည့်၊ အဲဒီထဲမှာ အာကာ-၃၊ အာကိံ-၃ ဆိုတာ ပါတယ် မဟုတ် လား (မှန်ပါ)။ အာကိဉ္စညာယတနစိတ် ၃-ခုကို လျှော့လိုက်တဲ့၊ ဒီလိုဆိုတော့

၁။ အထက် ၃-ကြောင်း=အာရမ္မဏ အရကောက်ဇယား၌ ကာမပစ္စုပ္ပန် ၆-ကြောင်း တွင် အပေါ်က ၃-ကြောင်း, တရားအရ ၂၅ ပါး။
အောက် ၃-ကြောင်း=အရူပပစ္စယုပ္ပန် ၆-ကြောင်းတွင် ဝိညာဉ် ၃-ကြောင်းကို တခုတည်းအဖြစ် ယူ၍ ၁-ကြောင်း နေဝသညာ ကုဝိကြိ ၁-ကြောင်းနှင့် လောကုတ်ပစ္စယုပ္ပန် ၁-ကြောင်း၊ တရားအရ ၁၄-ပါး။

၂၉ ထဲမှာ ၃-လျှော့တော့ ၂၆-ကျန်တယ်၊ သူတို့ ဘယ်ကို အာရုံပြုသတဲ့တုံး (ဗဟိဒ္ဓကို အာရုံပြုပါတယ်)။

ဘာဖြစ်လို့ လျှော့ပစ်လိုက်သလဲ၊ နိဗ္ဗာန်ရော, ပညတ်ရော ဗဟိဒ္ဓဖြစ်တဲ့ တရားတွေ ဖြစ်လျက်သားနှင့် ဘာဖြစ်လို့ အာကိ ၃-ကို လျှော့ရသလဲ မေးလျှင် မာတိကာ အရကောက် အဓိပ္ပါယ် ဦးပဥ္စင်းတို့ လက်ထဲမှာ ရှိပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီမှာ ကြည့်စမ်းပါ၊ အာကိဥ္စညာယတန န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏန္တိပိ ဗဟိဒ္ဓါ-ရမ္မဏန္တိပိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏန္တိပိ။

အာကိဥ္စညာယတနစိတ် ၃-ခုသည် နေဝအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ တရားလို့ တွေ့လိမ့်မယ်။

ဒီတော့ ခုတင်က ၂၉-ထဲမှာ ဒီ ၃-ခု နုတ်လိုက်တော့ ကျန်တဲ့ ၂၆-ပါးသည် ဘယ်ကိုအာရုံပြုသလဲ (ဗဟိဒ္ဓကို အာရုံပြုပါတယ်)။

ပြီးတော့ ဘာတုံး လက်ာက၊ နှစ်စီ ပဥ္စ၊ ဓမ္မ ၃၅၊ နှစ်စီ ပဥ္စ ကျော်ခဲ့စမ်း၊ ရှိတော့ရှိတယ် ခွဲလို့ဖြစ်တယ်၊ ဓမ္မ ၃၅- ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြုတဲ့ စိတ်ပေါင်း ၃၅-ဆိုတော့ ဇယား[၁]အူချောင်းအတိုင်းလျှောက်ကြည့်၊ ဓမ္မာရုံလို့ ရေးထားတဲ့ နေရာမှတ်၊ အဘိညာဉ်က ဓမ္မာရုံကိုလွှတ်၊ ရူပ ၃-ကြောင်းသည် ပညတ်ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြုနေတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။အာကာ ၃-ကလဲ (ပညတ်ဓမ္မာရုံဘဲ အာရုံပြုပါတယ်)၊ဝိညာ ၃-ကကော မဟဂ္ဂုတ် ဓမ္မာရုံ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာကိ ၃-ကကော ပညတ်ဓမ္မာရုံ၊ နေဝ ၃-က မဟဂ္ဂုတ် ဓမ္မာရုံ၊ လောကုတ္တရာစိတ်ကကော နိဗ္ဗာန်ဓမ္မာရုံ၊ အဲဒီကစပြီး ရူပက အောက် အထိ အကုန်လုံး ဓမ္မာရုံတွေချည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ဘာစိတ်တွေလဲ မေးလျှင် ရူပ, အရူပ, လောကုတ္တရာ အကုန်လုံး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာ စိတ်ပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ (၃၅-ပါး)၊ အဲဒီ ၃၅-ပါးသော မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာစိတ်တို့သည် ဓမ္မာရုံကို ကေန် အာရုံပြု၏။

ပြီးတော့ ဘာတုန်း၊ ကျန်တာ ထားခဲ့ကြစို့၊ ဒီတွင်ဘဲ ဘယ်နှစ်မျိုးလောက် ရှိမှန်းမသိဘူး၊ နှစ်စီ ပဥ္စလဲ ခွဲလို့ ရပါတယ်၊ အသေး နည်းနည်းစိတ်လို့ ချန်ထားတာ၊ အသုံးလဲ သိပ်မများဘူးနော်၊ ဓမ္မ ၃၅-အထိမှတ်။

၁။ ဤကျမ်း နှာ ၄၂(က)ရှိ အာရမ္မဏအရကောက်ဇယား။

အာရမ္မဏ ဇယားကြီးသတိပြုကြည့်

ပြန်ပြီး ဇယားကြီး[၁] သတိပြု၊ ဒီအတိုင်းဘဲ သရုပ်ခွဲရတယ်၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-နေရာကို ဘယ်နှစ်ခေါက်လောက် ရောက်သလဲလို့သိ၊ ဒါက သရုပ်ဖြေတဲ့ နည်း ပြောမလို့။

ရုပ် ကေန် အာရုံပြုတုန်းက သူမပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ပစ္စုပ္ပန် ကေန် အာရုံပြုတော့ကော (ပါပါတယ်)၊ ကာမ ကေန် အာရုံပြုတော့ကော (ပါပါတယ်)၊ ခုတင်က ပရမတ်ချည်းဘဲ အာရုံပြုတယ်ဆိုတော့ကော (ပါပါတယ်)။

တကြောင်းချင်း တကြောင်းချင်း အဲဒီလို လိုက်ပြီးတော့ လေ့လာပါ။

ကဲ- နောက်ကို ကျော်လိုက် စမ်းပါဦး၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခုသည် ဘာကို အာရုံပြုသလဲ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ် ကြိယာဟု ဆိုအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်,ဓမ္မာရုံ,အတိတ်,အဇ္ဈတ္တ-လေးမျိုးစလုံးကို အာရုံပြုနေ၏၊ မဖြစ်နိုင်ဘူးလား (ဖြစ်နိုင်ပါတယ်)၊ မဟဂ္ဂုတ်ဆိုတာလဲ သူဘဲမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ဓမ္မာရုံ ဆိုတာလဲ သူဘဲ၊ အတိတ်ဆိုတာလဲ သူဘဲ၊ အဇ္ဈတ္တဆိုတာလဲ သူဘဲ၊ အဲဒီ ဝိညာ ၃-ကြောင်းသိလျှင် နေ့ဝလဲ ဒီအတိုင်းဖြစ်မှာပေါ့။

နောက်ပိတ်ဆုံး လောကုတ္တရာ စိတ် ၈ ခုသည် နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၏၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီ့ပြင် မပြုတော့ဘူးလား၊ နာမ်ကို အာရုံပြုတဲ့အထဲ ပါတယ်နော် (မှန်ပါ)။ ဝိမုတ်ကို အာရုံပြုတဲ့ အထဲမှာကော (ပါပါတယ်)၊ ဗဟိဒ္ဓ အာရုံပြုတဲ့ အထဲမှာကော (ပါပါတယ်)၊ ဓမ္မာရုံ အာရုံ ပြုတော့ကော (ပါပါတယ်)။

အဲဒီလို စာတကြောင်းချင်း တကြောင်းချင်းရဲ့ အာရုံပြုနေတာ ဘယ်နှစ်မျိုးလောက် အာရုံပြုနေတယ်ဆိုတာ ကြပ်ကြပ်သတိထားပါ။

ဒီတော့ သတိပြုလိုက်စမ်းပါဦး၊ တကြောင်းချင်းရှာဖွေဘို့နည်းကိုပြောတာ၊ ကာမပစ္စုယုပ္ပန် ၆-ကြောင်းတို့မှာ နံပါတ် ၄-ရယ်, ၅-ရယ်, ၆-ရယ်၊ ၄-မှာ တရားပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ (၂၀-ရှိပါတယ်)၊ ၅-မှာ ဘယ်လောက် ရှိသလဲ (၄-ပါး ရှိပါတယ်)၊ ပေါင်းလိုက် (၂၄-ပါး)၊ ၆-က ဘယ်လောက် ရှိသလဲ (၅-ပါး) ပေါင်းလိုက်စမ်း (၂၉-ပါး)။

အဲဒီမှာ ခုတင်က ပြောတဲ့ သင်္ဂြိုဟ်သရုပ်ခွဲတော့ ကုသိုလ် အဘိညာဉ် ၁၊ ကြိယာအဘိညာဉ် ၁၊ မရှိဘူးလား၊ (ရှိပါတယ်)၊ သူတို့ ၂-ခုထည့်လိုက်(၃၁-ပါး)၊ အဲဒါ အနေကန် ဘာဆိုတော့ ဖြစ်နေတယ်၊ သာမည အနေအားဖြင့် ပြောတာနော်၊ (မှန်ပါ)။ အနေကန် ၃၁-ဆိုလျှင် ဒီ ၃-ကြောင်းကို မှတ်ထားပါ။

၁။ ဤကျမ်း နှာ-၄၂(က)ရှိ အာရမ္မဏဇယားကြီး။

ဒီနေရာမှာ ကြည့်လိုက်လျှင် စိတ်ရှိတယ်, စေတသိက်ရှိတယ်, ရုပ်ရှိတယ်, နိဗ္ဗာန်ရှိတယ်, ပညတ်ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဥပမာ နိဗ္ဗာန် အနေကန် ရှာလို့ရှိလျှင် နိဗ္ဗာန်ပါနေတဲ့ စာကြောင်းဟာ ဘယ်မှာလဲ၊ ၅-နှင့် ၆၊ ၅-က ဘယ်သူတုန်း၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ၆-က မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ပေါင်းလိုက်တော့ ၉-ပါး၊ အဘိညာဉ် ၂-ခု ထည့်လိုက်တော့ (၁၁-ပါး)၊ ဟော နိဗ္ဗာန်အနေကန် အာရုံပြုတာ ၁၁၊ ကေန်-က ဘယ်မှာလဲ မေးလျှင် နောက်ဆုံးမှာ လောကုတ္တရာ စိတ် ၈-ခု။

အဲဒီလို အာရမ္မဏ ဇယားကြီးဖြင့် အာရမ္မဏ ပါဠိတော်လဲ ဖြစ်နိုင်သည်၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းရဲ့ အရကောက်လဲ ဖြစ်နိုင်သည်၊ သင်္ဂြိုဟ် အာရမ္မဏသင်္ဂဟ အာရုံ ပြုပုံ အမျိုးစုံကိုလဲ ခွဲလို့ရသည်လို့ မှတ်ပြီးတော့ ကဲတော်ကြဦးစို့။

အာရမ္မဏ သင်္ဂဟ

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။

ကာမ,မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ်,နိဗ္ဗာန်၊ ရုပ်,နာမ်,ပညတ်၊ ပရမတ်နှင့်၊ အဇ္ဈတ်,ဗဟိဒ်၊ အတိတ်, ပစ္စုပ်၊ နာဂတ်ထုတ်လေ၊ ဝိမုတ် ဓမ္မာရုံ၊ အကျဉ်းခြုံ၊ အာရုံဆယ့်လေးမျိုး။

အနေကံစု တူရာရှု

ကာမ,မဟဂ္ဂုတ်၊ ဝိမုတ်,ပရမတ်၊ ပညတ်အမှန်၊ အနေကံ၊ မှတ်ရန် သုံးဆယ့်တစ်။

ဟသိမ်ပါ၊ ဇောကာမာ၊ ဘိညာ, ဝုဋ္ဌောဖြစ်။

ကာလသုံးတန်၊ ရုပ်,နာမ်,အစုံ၊ ဓမ္မာရုံ၊ အာရုံ လေးဆယ့်သုံး။

ကာမဇောစုံ၊ တဒါရုံတွင်၊ ဘိညာဉ် ဝုဋ္ဌော၊ ထည့်တုံပါ၊ သင်္ချာ လေးဆယ့်သုံး။

ဗဟိဒ်,အဇ္ဈ၊ နှစ်ဝသန္တာန်၊ အနေကန်မှာ၊ ဒွေဘိညာနှင့်၊ ကာမာ စိတ်ကုန်၊ ပေါင်းစုခြုံ၊ အာရုံ ငါးဆယ့်ခြောက်။

ကာကု ကြိယာ၊ ဘိညာ,ဝုဋ္ဌော ၊ဆယ့်တစ်ဟော၊ မြတ်သောပြည်နိဗ္ဗာန်။

ပစ္စဇာတပစ္စည်း အရကောက်

ပဋ္ဌာဝါရ အနုလုံပါဠိတော်အရကောက် အကုန်စုံသွားပြီ၊ မနေ့က ကုန်သွားပြီ၊ ပါဠိတော်လဲ ကုန်ပြီ၊ အရကောက်လဲ ကုန်ပြီပြောပါတော့၊ ပါဠိတော်

ကတော့ အာရမ္မဏပါဠိတော်နှင့် ပကတူပပါဠိတော် ကျန်သေးတယ်နော်၊ ဒီနေ့ အမှန်အတိုင်းတော့ သင်္ချာဝါရကူးဘို့ဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ ဟိုဘရက်က စက်ပျက်သွားလို့ အသံမသွင်းရတဲ့ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၊ ဒီနေ့ နည်းနည်းပြန်ပြောပေးမယ်၊ ကိစ္စပြီးသွားအောင် ထည့်ကြဦးစို့၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့လဲ ၂ ခေါက်ကြားရတယ်၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ ဦးသူရိယ တခေါက်ဟောစမ်း။

ပစ္ဆာဇာတ ကျေးဇူးပြုပုံ

ဦးသူရိယ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌·ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သော ဧကဇကာယ, ဒွိဇကာယ, တိဇကာယ, စတုဇကာယအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခုကြဉ်သော ပဌမဘဝင် အစရှိသော နောက်နောက်၌ဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဤတရားတို့သည် ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ သင်္ချာတိကာ၊ ပစ္စည်း ရေ (၄) ဟူသည်တည်း။

သင်္ချာတိကာဟူသော်ကား ကုသလော အဗျာကတဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ ဟူသည်တည်း။

ပစ္စည်းရေ (၄) ဟူသော်ကား ပစ္ဆာဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ-ဟူသည်တည်း။

အဲဒီပစ္ဆာဇာတတုန်းက သုဒ္ဓသင်္ချာသရုပ်ခွဲထားတာလဲ ရှိပါလိမ့်မယ်၊ ပြန်ကြည့်ပေါ့နော်၊ အဲဒီပေါ်မှာတည်ပြီးတော့ သင့်တော်တဲ့ အခိပ္ပါယ် ဟိုတုန်းကလဲ ပြောပြီးသားဘဲ၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့လဲ တခေါက်ပြန်ကြားရအောင်။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၊ သူ့ရဲ့ကျေးဇူးပြုပုံ သဘောတရားက ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ ဇာတ-ဖြစ်ပျက်ကျေးဇူးပြုတဲ့ တရားမျိုးတဲ့။

သဘာဝအစဉ်အတိုင်း ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ဆိုတာ ရှေ့ပိုင်းတုန်းက ဘုန်းကြီး ပြောခဲ့ပြီ၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုးဘဲ၊ ပစ္စည်းကို အကြောင်းလို့ ခေါ်ထားတယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကို အကျိုးလို့ ခေါ်ထားတယ် ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒီလို အကြောင်းအကျိုး ၂-မျိုးရှိရာ အကြောင်းတရားက အလျင်ဖြစ်ရတယ်၊ ပြီးတော့မှ အကျိုးတရားပေါ်ရတယ်၊ ပဋ္ဌာန်းလိုပြောတော့ ပစ္စည်းတရားက အလျင်ရှိရတယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်က နောက်မှဖြစ်ရတယ်။

ဒါမှမဟုတ်လို့ သဟဇာတ်လို့ဆိုလျှင်လဲ စိတ္တက္ခဏအတူတူတပြိုင်နက်သော်လည်း ဖြစ်ရတယ်။

ပုရေဇာတတို့ ကျတော့ ပစ္စည်းက ရှေ့စိတ်က ဖြစ်တယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်က နောက်စိတ်သွားရတယ်၊ အနန္တရမျိုးလဲ ဒီလိုဘဲ သွားရတယ်။

ပစ္ဆာဇာတကျတော့ ပြောင်းပြန် ဖြစ်လာပြီးတော့ ဘာဖြစ်လာသတုန်း၊ အကျိုးပစ္စယုပ္ပန်က အလျင်ဖြစ်ရတယ်၊ အကြောင်းပစ္စည်းတရားက နောက်မှ ပေါ်လာတယ်၊ ပြောင်းပြန်ကျေးဇူးပြုတဲ့ ပစ္စည်းမျိုးတဲ့၊ အကျိုးအလျင် ပေါ်တယ်၊ အကြောင်းကနောက်မှာ၊ ဒါကြောင့် ပစ္စယုပ္ပန်ကအလျင်,ပစ္စည်းက နောက်၊ ဒီလို ဖြစ်ပြီး ကျေးဇူးပြုတယ်တဲ့။

ဘယ်မှာလဲလို့ ဒီတရားကိုလိုက်ရှာလျှင် သုတ္တသဒ္ဒါက ဆိုရိုးမှာလဲ ပါနေတဲ့အတိုင်း အကျဉ်းချုပ်သတိပြုလျှင် အနန္တရဝီထိ သတ္တဝါတယောက်ရဲ့ဘဝ စဖြစ်တော့ ပဋိသန္ဓေစိတ်က စဖြစ်တယ်၊ ပဋိသန္ဓေပြီးတော့ ဘာစိတ်ဖြစ်သလဲ၊ ဘဝင်၊ အဲဒီစိတ် ၂-ခုတည်းတင် ကြည့်သွားပါ၊ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာက အလျင်ဖြစ်တယ်၊ ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာက နောက်မှဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို ဖြစ်နေတဲ့နေရာမှာ ပစ္စည်း ဘယ်မှာလဲ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ဘယ်မှာလဲလို့ ကြည့်ချင်လျှင် သုဒ္ဓသဒ္ဒါ မေးကြည့်၊ ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ ရောက်သော ကေဇကာယတဲ့။

ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်တဲ့ ကမ္မဇရုပ်က ပစ္စယုပ္ပန်အကျိုးနော် (မှန်ပါ)။ သူ့ရဲ့ပစ္စည်းက ဘယ်မှာလဲလို့ မေးလျှင် ဧကဇ, ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယအား တပ်သော'ဆိုပြီးတော့ ဘာဆက်လိုက်သတုံး ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခုကြဉ်သော ပဌမဘဝင် အစရှိသော နောက်ဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဘဝင်က နောက်မှာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီနောက်က ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာက အကြောင်းပစ္စည်း။

ဒီပစ္စည်းဟာ သဘာဝကိုနားမလည်လျှင်လဲ တော်တော်ခက်တယ်၊ ဒီကိစ္စနှင့် စပ်ပြီး တော်တော်စာလိုက်စားတဲ့ အထဲကနေပြီးတော့ ၂-ဦး ၃-ဦး စာဆိုပြီး တဲ့နောက် ပြန်ပြန်လျှောက်ကြတာတွေ ရှိတယ်၊

အဲဒီလိုဖြစ်နေတော့ အကြောင်းနှင့် အကျိုးမှာ အကျိုးက အလျင်ဖြစ်ပြီး အကြောင်းက နောက်မှပေါ်ရတော့ အကြောင်းပစ္စည်းက နောက်မှဖြစ်ပြီး ကျေးဇူးပြုလို့ သူ့ကို ပစ္ဆာဇာတလို့ ခေါ်တယ်တဲ့၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ ဇာတ-ဖြစ်လျက် ကျေးဇူးပြုတဲ့ တရားမျိုးဆိုတော့ ဤအကြောင်း အကျိုးဆိုတာက သလေးစပါးစိုက်မှ သလေးဆန်ရတယ်၊ သလေးစပါး ပေါက်ရတယ်၊ သလေး

စပါးနှံသီးရတယ်၊ ပဌမမျိုးစေ့သည် အကြောင်း၊ နောက် အသီးအနှံ ပေါ်ခြင်းသည် အကျိုးလို့ဆိုထားတဲ့ စကားမျိုးနှင့် ဖီလာဖြစ်နေတယ်၊ ပြောင်းပြန်ပြန်နေတယ်။

ဒါဘယ်လိုလုပ် ယူမလဲလို့ မေးလို့ရှိလျှင် အဲဒါဟုတ်တယ်တဲ့၊ ဇနကသတ္တိနှင့် ကျေးဇူးပြုတဲ့နေရာမျိုးတွေမှာ အကြောင်းနှင့်အကျိုး ၂-မျိုးတို့တွင် အကြောင်းက အလျင်ဖြစ်ပြီး အကျိုးက နောက်မှ ဖြစ်တယ်၊ ဇနကသတ္တိနှင့် ကျေးဇူးပြုတဲ့နေရာမျိုးတွေမှာနော် (မှန်ပါ)။

ဒီပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းမျိုး ကျေးဇူးပြုတယ်ဆိုတာက အကျိုးက အလျင်ဖြစ်ပြီး အကြောင်းက နောက်မှ ပေါ်လာတယ်လို့ဆိုတာက ဥပတ္ထမ္ဘက သတ္တိမျိုးလို့ ခေါ်ရမယ်တဲ့၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အမှန်စင်စစ် ဒီအကြောင်းကြောင့် ပေါ်လာတာ မဟုတ်ဘူး၊ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ပေါ်လာရတဲ့တရား--နော် (မှန်ပါ)။ ဥပတ္ထမ္ဘက သဘောခေါ်တယ်။

လင်းတငယ်ပမာ

အဲဒါကို ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာက ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းနှင့် စပ်ပြီးတော့ ကျေးဇူးပြုပုံကို ဘာပြထားသလဲဆိုတော့ ဥပတ္ထမ္ဘကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတယ်ဆိုတာတဲ့ 'ဂိဇ္ဈပေါတကသရီရာနံ အာဟာရာသာ စေတနာဝိယ'တဲ့၊ ဂိဇ္ဈပေါတကသရီရာနံ-လင်းတငယ်ကလေးတို့၏၊အာဟာရာသာဝိယ-အာဟာရ၌ တောင့်တမျှော်ခေါ်ခြင်းကဲ့သို့-တဲ့[၁]၊ ပစ္ဆာဇာတကျေးဇူးပြုနေပုံကို ဥပမာပေးတာ။

ဂိဇ္ဈပေါတကသရီရာနံ အာဟာရာသာ စေတနာ-တဲ့၊လင်းတငယ်ကလေးတို့၏ အစာအာဟာရ၌ တောင့်တမှု အာသာရှိနေဘိသကဲ့သို့ တဲ့၊ ဒါလောက်ဘဲ ပြထားပြီး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အဋ္ဌကထာက ထပ်ပြီးမဖွင့်ဘူး၊ထပ်မဖွင့်တော့ ဘယ်လိုသိရမလဲလို့မေးလျှင် ငှက်သတ္တဝါမျိုးတို့ဆိုတဲ့ဥစ္စာ အနီးစပ်ဆုံး ငှက်ကလေးတွေကြည့်ပါ၊ ဦးစွာပဌမ သူတို့ရဲ့ မျိုးရိုးစဉ်လာ ဓမ္မတာအတိုင်း ဥကလေးတွေ ဥတယ်၊ ဥကလေးတွေက နောက် ပေါက်ဖွားလာတယ်၊ အသိုက်နှင့် မျိုးတွေလား၊ နောက်တော့ အကောင်ကလေး ပေါက်လာတဲ့အခါ ဥခွံကကျွတ်စ ငှက်ငယ်ကလေးတို့မည်သည် အတောင်အလက် ပြည့်ပြည့်နက်နက် စုံစုံလင်လင် မပါဘူး၊ အမွေးနု အတောင်နုကလေးတွေသာ ပါတယ်၊ ကြိုးတို့ကျဲကျဲကလေးတွေသာ ပါတယ်၊ အဲဒီငှက်ကလေးတွေဟာ အစာအသောက်ကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ဘယ်တော့မှ ရှာမစားနိုင်ဘူး။

၁။ ပဋ္ဌာနကရဏအဋ္ဌကထာ၊ နှာ-၃၄၉။

အလောင်းတော် ငုံးမင်း[၁]

ထင်ထင်ရှားရှား သိချင်လျှင် ဘုရားအလောင်းတော် ငုံးမင်းဘဝဖြစ်စဉ်ကြည့်၊ ဘုရားအလောင်းတော် ငုံးမင်းဘဝဖြစ်တုန်းက အသိုက်ထဲမှာ အမွေးအတောင်မစုံလင်ခင် ဘယ်မှမသွားနိုင်ခင် ဥခွံမှ ကျွတ်ခါစကလေး တောမီးလောင်တော့ မိဘ ၂-ပါးက အသိုက်ထဲက ဘေးကင်းရာဆိုပြီး ပျံသွားတော့ အလောင်းတော်သားကလေးမှာ အသိုက်ထဲ ဒီအတိုင်းကျန်ရစ်ခဲ့တယ်၊ ဝဋ္ဋသုတ်ပါဠိတော်ကိုကြည့်။

ဒီတော့ တောမီးက တဟုန်းဟုန်းတောက်လောင်လာလို့ ရေမမီးလုံးကြီးတွေ မီးတောက်ကြီးတွေ တဟိုန်းဟိုန်းထလာတဲ့အခါ မိဘ ၂-ပါးဖြစ်တဲ့ ငှက်ဖိုငှက်မကြီးတွေ ပျံထွက်သွားတော့ သူ့မှာ ဘယ်မှ မသွားနိုင်ဘူး၊ မသွားနိုင်တော့ သစ္စာပြုတယ် ဘယ်လိုပြုသတုန်း။

> သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ၊ သန္တိ ပါဒါ အဝဉ္စနာ။
> မာတာပိတာ စ နိက္ခန္တာ၊ ဇာတဝေဒ ပဋိက္ကမ။ (ဇာ၊၁၊၉)

ဆိုပြီးတော့ သစ္စာပြုတယ်၊ ဘာပြောနေသလဲ။

မေ၊ငါ့အား။ ပက္ခာ၊ နီနီတွေးတွေး အတောင်ကလေးတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကြပါကုန်၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် အတောင်ကလေးတွေ ရှိကြပါကုန်သော်လည်း။ အပတနာ၊ပျံသွားခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါကုန်။ မေ၊ငါ့အား။ ပါဒါ၊နုနယ်သေးကွေးခြေထောက်ငယ်ကလေးတို့သည်။ သန္တိ၊ရှိကြပါကုန်၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ခြေထောက်ကလေးတွေ ရှိကြပါကုန်သော်လည်း။ အဝဉ္စနာ၊ တလှမ်းမျှ တွားရှု၍ မသွားနိုင်ပါကုန်။

အလောင်းတော် သစ္စာပြုတော့ ထည့်ပြီးပြုတာ။ ခြေထောက်ရှိတယ် မသွားနိုင်ဘူး၊ အတောင်ရှိတယ် မပျံနိုင်ဘူး။

မာတာပိတာ စ၊ မိခင်ဘခင်ဖြစ်ကြကုန်သော ကျေးဇူးရှင် ငှက်ကြီးတို့သည်လည်း။ နိက္ခန္တာ၊ မီးဝေးရာသို့ ထွက်ပြေးကြပါကုန်ပြီ။

အဲဒီလိုလုပ်ပြီး သစ္စာပြုတယ်၊ အဲဒါကြောင့် အသိုက်ထဲမှာ ပေါက်ဖွားတဲ့ ငှက်ငယ်များသည် မွေးဖွားစမှာ ကိုယ်တိုင် ဘယ်မှ မသွားနိုင်ကြတော့ မိခင်ဖြစ်တဲ့ ငှက်မကြီးတွေ ဘခင်ဖြစ်တဲ့ငှက်ထီးကြီးတွေကအစာရှာပြီးတော့ လာခွံ့ကျွေးရတယ်၊ ဒါဟာ ထုံးစံဘဲ၊ အများသောငှက်တို့၏ သဘာဝ။

၁။ ဇာ၊၁၊၉။ ဇာ၊ဋ္ဌ၊၁။ ၂၂၈။

ခုတင်က အဠကထာက ညွှန်ပြခဲ့တဲ့ ဂိဇ္ဈပေါတက ဆိုတဲ့ လင်းတ အဲဒီ လင်းတတွေ မွေးလာပြီဆိုတော့ ဥကပေါက်လာပြီဆိုတော့ အသိုက်ထဲမှာ သူတို့ နေရတာ မိခင်လုပ်တဲ့ငှက်မကြီးက ဘယ်တော့မှ အစာရှာမကျွေးဘူး၊ ဘခင် လုပ်တဲ့လင်းတကြီးကလဲ ဘယ်တော့မှ ရှာပြီးမကျွေးဘူး၊ ဥခွံက ကျွတ်တဲ့နေ့က စပြီးတော့ အစာငတ် ရေငတ်နေရတယ်၊ ဒနေရပေမဲ့ သူတို့စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လို တောင့်တမျှော်ခေါ်မှု ရှိသလဲမေးလျှင် အသိုက်ထဲက သူတို့နေရာက နေပြီး မိခင်ကြီး ပျံထွက်သွားလျှင် သူတို့စိတ်ကူးက ဒို့အမေတော့ အစာရှာထွက်သွား ပြီ၊ ပြန်လာလို့ရှိလျှင် ဒို့စားဘို့ အစာပါလာလိမ့်မယ်၊ ပါလာလျှင် ငါတို့စားရ မှာဘဲလို့ဆိုပြီး မျှော်နေတယ်၊ အချိန်တန်လို့ မိခင်ကြီးက ပြန်လာတယ်၊ ဘာမှ စားစရာမပါဘူး၊ မပါလို့ မစားရပေမဲ့ ဒို့အမေ ဒီနေ့သာ မပါသေးတာ၊ နက် ဖြန်ခါ သွားလျှင်တော့ ပါလာမှာဘဲဆိုပြီး တရက်တိုးပြီး တောင့်တတယ်၊ နက်ဖြန်ခါလဲ မပါဘူး၊ နောက်ထပ် ဒီလိုဘဲ တရက်တိုးပြီး တောင့်တတယ်၊ နက် ဖြန်ခါ ပါမှာဘဲ နက်ဖြန်ခါ ပါမှာဘဲနှင့် တောင့်တလိုက်တာ နောက်ပိတ်ဆုံး သူတို့အတောင်အလက်စုံလို့ ပျံနိုင်ကာမှ မိခင်ဘခင်နောက်ပါးက ကပ်လိုက် သွားပြီးတော့ အစာစားရတယ်တဲ့။

အဲဒီ အတောင် အလက် မစုံခင်အတွင်းမှာ အစားအသောက် တစုံတခုမှ မစားရပါဘဲနှင့် အသက်ရှင်နေတာ အာဟာရဇရုပ်ဖြစ်နေတာ ဘယ်လိုဟာလဲလို့ မေးလျှင် ခုတင်က ပြောသလို 'ဂိဇ္ဈပေါတကာသရီရာနံ အာဟာရာသာစေတနာ ဝိယ'၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပျံနိုင်တဲ့နေ့မှ စားရမှာဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မပျံနိုင်ခင်မှာ အမေက ယူလာလိမ့်မယ် ကျွေးလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ တောင့်တမှု အာသာနှင့်ဘဲ မသေ မပျောက်ဘဲ ဒိငှက်ကလေးတွေ ဒီလိုအချိန်အရွယ် ရောက်ကြရတယ်။

အဲဒါ ပစ္စာဇာတသတ္တိနှင့် ကျေးဇူးပြုပုံ ဥပမာပေးထားတယ်၊ စားရတာက နောက်မှ၊ ဘယ်တော့ဘုံး…ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပျံနိုင်မှ၊ မပျံနိုင်ခင် အသက်ရှင် နေတာက အကျိုးပစ္စယုပ္ပန်၊ နောက်မှ စားရတာက အကြောင်းပစ္စည်းတရား၊ ဒါဟာ အဠကထာဝါဒပါဘဲ။

အဲဒီတော့ ဒီတရားတွေဟာ ဘယ်လိုနေသလဲမေးလျှင် ဟိုအချိန်က ပါဠိ တော်သင်တော့ ဦးပဥ္စင်းတို့ ရေးထားတာကြည့်စမ်း၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးက ပစ္စည်း၊ ကေဇ, ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယခေါ်တဲ့ ရုပ် ၄-မျိုးက ပစ္စယုပ္ပန်။

နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး သရုပ်ခဲ့တဲ့ အခါကျတော့ အောက်ကနေပြီးတော့ ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးက တကြောင်း၊ အကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးက တကြောင်း၊ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ကေန်မုချ ရုပ်ကို ကျေးဇူးမပြု နိုင်တဲ့ ပဋိဝေါကာရဘုံ မဖြစ်နိုင်တဲ့ အရူပဝိပါက် ၄-ခုမှ တပါးသော ဝိပါက်

ဗာတ္တိ*သ ကြိယာဝိသ နာမကၡန္ဓာ ၄-ပါးက တကြောင်းလို့ စာ ၃-ကြောင်း၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်က ကေ,ဒွိ,တိ,စတုလို့ ရုပ် ၄-မျိုး ရေးထားပေမဲ့ နောက်က ကိုယ်ရေးပြီးသားပြန်ကြည့်၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ပစ္စည်းဖြစ်ခိုက်မှာ တိဇ စတုဇ ၂-မျိုးသာရ၍ ပုဒ်မ ၂-ခုပြ၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝိပါက် ကြိယာခေါ်တဲ့ အဗျာကတပစ္စည်းဖြစ်နေတဲ့အခါမှာ ကေဇ, ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇ ၄-မျိုးစလုံးရတယ်၊ ဒါပါဠိတော်သင်ပေးတာ။

ပစ္ဆာဇာတသုဒ္ဓသဉ်ျာပါဠိတော်နှင့် အရကောက်ဇယား

သချ်ာ	ပဒ	ပဒါဝသာန	နာမကၡန္ဓာ ၄-ပါး	ကေ	ဒွိ	တိ	စတု
၁	ကု	ဗျာ	ကု-၂၁ ။			။	။
၂	အကု	ဗျာ	အ ၂-၁၂ ။			။	။
၃	ဗျာ	ဗျာ	ဝိ ၃၂-ကြိ ၂၀။	။	။	။	။

ကေဇ စသော ရုပ်များ

ပဋ္ဌာန်းအယူအဆ

ဒီတော့ အဲဒီ ကေဇ,ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇ ရုပ်တွေဆိုတာ ဘယ်သူတွေဘဲ့ဆိုတာ နည်းနည်းပြန်ပြောဦးမယ်။

ပဋ္ဌာန်းမှာသုံးနေတဲ့ ကေဇ,ဒွိဇက-အကြောင်းတမျိုးတည်းကြောင့် ပေါ်လာတဲ့ရုပ်ကို ကေဇ၊ ဥပမာ-ကမ္မဇရုပ်တမျိုးတည်း ရှိသေးလျှင် ကေဇကာယ ယူရတယ်၊ နောက်ဆပ်ရုပ်တမျိုး ဥတုဇရုပ် ပေါ်လာလျှင် ဒွိဇ ဖြစ်ရတယ်၊ ကမ္မဇရယ် ဥတုဇရယ်၊နောက်ထပ်ရုပ်တမျိုး စိတ္တဇပေါ်လာလျှင် တိဇလို့ခေါ်ရတယ်၊ နောက်ထပ်ကျန်တဲ့ ရုပ်တမျိုး အာဟာရဇ ပေါ်လာလျှင် ၄-မျိုးစလုံး စုံလို့ စတုဇလို့ ခေါ်ရတယ်။

တမျိုးတည်းရှိတုန်း ကေဇ, ၂-မျိုးရှိလာလျှင် ဒွိဇ, ၃-မျိုး ရှိလာလျှင် တိဇ, ၄-မျိုးစလုံး စုံလျှင် စတုဇ။

သင်္ဂြိုဟ်အယူအဆ

သင်္ဂြိုဟ်ရုပ်ပိုင်း သရုပ်ခွဲတော့ ပေါ်လာတဲ့ ကေဇ ဒွိဇ တိဇ စတုဇ ခေါ်ပုံ ကတမျိုး၊ သင်္ဂြိုဟ်က ဘယ်လိုလဲ၊ အကြောင်းတပါးကြောင့် ဖြစ်လျှင် ကေဇ၊ ဥပမာ-ကမ္မဇကေန်ဆိုတာ ဘာတုံး၊ 'တတ္ထ ဟဒယ ဣန္ဒြိယရူပါနိ ကမ္မဇာနေဝ၊

ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ရယ်, ဣန္ဒြေဖွဲ့လို့ရတဲ့ရုပ် ဂ-မျိုးရယ် ပေါင်း ၉-ပါးဟာ ကံကြောင့် သက်သက် ဖြစ်တဲ့ရုပ်၊ သူ့ကို ကေဇရုပ်လို့ ဒါက သင်္ဂြိုဟ်က အခေါ်၊ အသုံးမတူ တာကို အခုတည်းက လုပ်တတ်ရတယ်၊ နောက်တော့ ဟိုက ကေဇနှင့် ဒီက ကေဇ ထွေးနေတတ်တယ်။

နောက်ကခုရှိသေးတယ်၊ စိတ်ကြောင့် သက်သက်ဖြစ်တဲ့ရုပ်က ဘယ်သူတဲ့၊ 'ဝိညတ္တိဒွယံ စိတ္တဇမေဝ'၊ ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်ခေါ်တဲ့ ရုပ်မျိုးဟာ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တာ သက်သက်၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်တာ သက်သက်မရှိ၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်တာ သက်သက်မရှိ။

ဒီတော့ နောက်ဟာတွေကျတော့ အကြောင်း ၂-မျိုးကြောင့် ဥပမာ သဒ္ဒ ပြောပါတော့၊ ဘယ်လိုကြောင့်ဖြစ်သလဲ၊ 'စိတ္တောတုဇော' သဒ္ဒက ဒွိဇရုပ်ခေါ်တယ်၊ စိတ်ကြောင့်လဲဖြစ်တယ်, ဥတုကြောင့်လဲဖြစ်တယ်။ 'လဟုတာဒိတ္တယံ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ သမ္ဘောတိ'၊ လဟုတာစတဲ့ ရုပ် ၃-ခုဟာ တိဇ၊ ဘာကြောင့် တိဇ ခေါ်သလဲမေးလျှင် ဥတု,စိတ်,အာဟာရ ၃-ပါးကြောင့် ဖြစ်တဲ့ရုပ်၊ အဲဒီလို အကြောင်းတပါးကြောင့် ဖြစ်လျှင် ကေဇ, ၂-ပါးကြောင့်ဖြစ်လျှင် ဒွိဇ, ၃-မျိုးကြောင့်ဖြစ်လျှင် တိဇ, ၄-မျိုးကြောင့်ဖြစ်လျှင် စတုဇ၊ ဒါက သင်္ဂြိုဟ်အသုံး၊ နားလည်တယ်နော်၊ (မှန်ပါ)။

ကဲ––နားလည်လျှင် ခုတင်က ဒီပဋ္ဌာန်းမှာ သုံးတဲ့ကေဇ ဒွိဇ တိဇ စတုဇ-က ရုပ်တမျိုးတည်းပေါ်လာလျှင် ကေဇ, ၂-မျိုး ပေါ်လာလျှင် ဒွိဇ, ၃-မျိုးပေါ်လာလျှင် တိဇ, ၄-မျိုးပေါ်လာတော့ စတုဇ၊ပြန်ပြီး လေ့လာကြပါ။

ဒီတော့ ဘယ်နေရာမှာလဲ မေးလျှင် ခုတင်က ဘုန်းကြီးပြောတဲ့ အနန္တရ ကာမဇောဝါရဝီထိအနေနှင့်ကြည့်၊ ယခုပြောတဲ့ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရခေါ်တဲ့ အကြောင်း ၄-ပါးကြောင့် ဖြစ်တဲ့ရုပ်တွေဟာ ဒီဂဗ္ဘသေယျက သတ္တဝါတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ အဘယ်အချိန်မှာ ဘာရုပ်ဖြစ်သလဲတဲ့။

ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, အာဝဇ္ဇန်း၊ ဒီလိုသွားရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ပဉ္စဒွါရ ဖြစ်လျှင် ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မနောဒွါရဖြစ်လျှင်လဲ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပေါ့၊ အဲဒီစာ ၃-လုံးသာ မှတ်ထား၊ ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, အာဝဇ္ဇန်း၊ ဘဝင်က ၁၄-၁၅-၁၆–ကြိမ် ရှိတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ကေဇ ယူပုံ

ပဋိသန္ဓေစိတ်မှာ ဥပါဒ် ဌီ ဘင်လို့ ခဏငယ် ၃-ချက်ရှိတဲ့အနက် ပဋိသန္ဓေစိတ် စပြီးဖြစ်တာ ဘာတုန်း၊ ဥပါဒ်၊ အဲဒီဥပါဒ်ကိုဘဲ ဖြစ်တယ်လို့ခေါ်တာပေါ့၊ ဗမာ

လိုဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ ပဋိသန္ဓေစိတ် ဥပါဒ်လို့ ဖြစ်လိုက်တာနှင့်တပြိုင်နက် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ကလဲ တပြိုင်နက်ဖြစ်တယ်။

ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် အတူပြိုင်ပြီး ဖြစ်နိုင်တဲ့ရုပ် ဘယ်သူလဲမေးလျှင် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အဲဒါကို ဥပါဒ်ပြိုင်တယ်လို့ ရှေးဆရာတော်ကြီးတွေက သုံးစွဲတယ်၊ ဥပါဒ်ပြိုင်တယ်ဆိုတာ အဖြစ်တူဟာကို ဥပါဒ်ပြိုင်တယ်ခေါ်တယ်။

အဲဒီ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်တယ်လို့ ခေါ်တဲ့ ဥပါဒ်အခိုက်၌ ဖြစ်နေတဲ့ ကမ္မဇရုပ်သည် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌီရောက်တာနှင့် တပြိုင်နက်တည်း သူ၏ရုပ်၏ ဌီရောက်တာဘဲ။ နားလည်ရဲ့လား (မှန်ပါ)။

အဲဒီ ဌီရောက်နေတဲ့ ကမ္မဇရုပ်က ပစ္စယုပ္ပန်၊ နောက်ကဖြစ်တဲ့ ပဌမဘဝင် နာမက္ခန္ဓာက ပစ္စည်း။

ဒီတော့ ဘယ်လိုတုန်း၊ ပဌမဘဝင် နာမက္ခန္ဓာက ပစ္စည်း၊ ကမ္မဇရုပ်ဖြစ်ခိုက်မှာ ဧကဇကာယက ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဘယ်သူလဲမေးလျှင် ကမ္မဇရုပ်၊ နားလည်ပြီနော် (မှန်ပါ)။

ဒွိဇ ယူပုံ

သတိပြုကြစမ်း၊ ဒီ နောက် ဘာရုပ်ဆက်ဖြစ်သေးသလဲ မေးလျှင် အခုပြောတဲ့ ပဋိသန္ဓေမှာ ဥပါဒ် ဌီ ဘင် ၃-ချက်ရှိတဲ့အနက် အလယ်ဖြစ်တဲ့ ဌီအခိုက်အတန့်မှာ ဥတုဇရုပ်ဖြစ်လာတယ်၊အဲဒီ ဌီက စဖြစ်တဲ့ ဥတုဇရုပ်က ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဘင်ကျတော့ သူဟာ ရုပ်၏ ဌီသို့ ရောက်နေပြီ၊ ခဏယ်တချက် ရွှေ့လိုက်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာဖြစ်သွားသလဲ ပဋိသန္ဓေစိတ်ရဲ့ ဘင်မှာ ရုပ်ရဲ့ဌီ၊ ဥတုဇရုပ်ရဲ့ ဌီနော် (မှန်ပါ)။

ပဋိသန္ဓေအခိုက်အတန့်မှာ ဥပါဒ်ကနေပြီး ဌီ၊ ဌီမှာ ဘာဖြစ်သတုံး ဧကဇကာယ၊ ဘင်ရောက်တော့ ဒွိဇကာယ၊ ပစ္စည်းက ဘယ်မှာလဲ မေးလျှင် ပဌမဘဝင် နာမက္ခန္ဓာဘဲ။

ဒါကြောင့် ဧကဇကာယ—ကမ္မဇရုပ်ကို ရည်ရွယ်တယ်၊ ဒွိဇကာယ—ဘင်အခိုက်အတန့်မှာ ဥတုဇရုပ်ကို ရည်ရွယ်တယ်။

အဲဒါကို မဖြစ်နိုင်ပါဘူးလို့ တွေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက တွေးကြ၊ ခုတင်က ဘုန်းကြီးပြောတဲ့ ၃-၄ ပါးလာပြီး လျှောက်ထားဘူးတယ်ဆိုတာ စာချဘုန်းကြီးထဲက၊ သူတို့စိတ်ကူးလို့ မရဘူးတဲ့။

ဒီပဋိသန္ဓေအခိုက်မှာ ဒွိဇ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ သူတို့တွက်နေတာ၊ ဒီတချိန်မှာသာ ဧကဇ ဒွိဇ ဖြစ်ခွင့်ရှိတယ်၊ ဒီက နောက်တော့ တိဇ စတုဇသာ ဖြစ်တော့တယ်။

တိဇ ယူပုံ

ထားခဲ့ပါတော့၊ ဒါနှင့် ဒီက ပဋိသန္ဓေ စိတ္တက္ခဏ ဥပါဒ် ဌီ ဘင် ဆိုတော့ ချုပ်သွားတော့ 'ပဌမဘဝင်'လို့ဆိုပြီး နောက်စိတ် ပေါ်မလာဘူးလား (ပေါ်လာပါတယ်)၊ အဲဒီ ပဌမဘဝင်မှာကော ဥပါဒ် ဌီ ဘင်လို့ ခဏငယ် ၃-ချက်မရှိပေဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ ပဌမဘဝင်ရဲ့ ဥပါဒ်အခိုက်အတန့်မှာ ဘာရုပ်ပေါ်လာတယ်၊ စိတ္တဇရုပ်ပေါ်လာတယ်၊ နားလည်ပလား (မှန်ပါ)။

ထိုပဌမဘဝင်၏ ဥပါဒ်မှာပေါ်လာတဲ့ စိတ္တဇရုပ်သည် ပဌမ ဘဝင်ရဲ့ ဌီရောက်တော့ကော သူ့ရဲ့ ဌီမနေဘူးလား (နေပါတယ်)။

ဒီတော့ သူ့ရဲ့အကြောင်းပစ္စည်းတရား ဘယ်မှာလဲ မေးလို့ရှိလျှင် ဒုတိယ ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာ၊ အဲဒီ ဒုတိယ ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းဖြစ်နေလျှင် ပဋိသန္ဓေ ပဌမ ဘဝင်မှာရှိနေတဲ့ ကေ.ဇ ဒွိဇ အပြင် ဘာတိုးလာသလဲ၊ စိတ္တဇရုပ်ကြောင့် တိဇ–တဲ့ (မှန်ပါ)။

သွားရော၊ ဒါသတ္တဝါအားလုံးရဲ့ အမေ့ဗိုက်ထဲမှာ နေစိုက် အတူတူဘဲ၊ စာအုပ်ထဲက စာတွေ မဟုတ်ဘူးနော်၊ သတ္တဝါတွေ ကိုယ်တွေ့ကြုံလာရတဲ့ ကိစ္စ၊ ကေဇ,ဒွိဇ,တိဇ,....ကေဇ, ဒွိဇ, တိဇ... ကေဇ,ဒွိဇ,တိဇ နှင့် ဒီလိုဘဲသွားနေတာ သို့ပေမဲ့ ကေဇနှင့် ဒွိဇကို ပဋိသန္ဓေ အခိုက်မှာသာ ရတယ်လို့ နားလယ်ပါ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘဝင်က ဟိုဘက်ကိုတော့ ဘာတွေနေမယ် တိဇချည်း သွားမယ်၊ ဘယ်လောက်ထိအောင် တိဇကာယနှင့် သွားနေရသလဲလို့ မေးလျှင် မိခင်ဝမ်းထဲမှာ အာဟာရဇရုပ် မဖြစ်မခြင်း တိဇကာယဖြစ်နေမှာဘဲ၊ နားလယ်တယ်နော် (မှန်ပါ)။

ဒို့တတွေ လူစုတွေ အမိဝမ်းတွင်း ဘယ်အချိန်ကစ၍ အာဟာရဇရုပ်ဖြစ်ခဲ့သလဲ၊ ဟိုတုန်းကလဲ အသင့်အတင့်ပြောခဲ့တယ်၊ ပြန်ပြီးသတိပြုလေ့လာစမ်း။

ဒို့ မယ်တော်ဝမ်းထဲနေတုန်း ဒို့ ဘယ်အချိန် ဘယ်ကာလကစပြီး အာဟာရဇ ရုပ် ဖြစ်ခဲ့သလဲ မေးလျှင် ဖြစ်စဉ် နည်းနည်း ပြောရအောင် ဒီပစ္စာဇာတ ပစ္စည်းကလဲ ပြည့်လို့၊ ပြောစရာ ခက်ခက်ကလေးတွေ၊ ဒို့ အမိဝမ်းတွင်း ဝင်တဲ့အချိန်ကပြီး နည်းနည်းစဉ်းစားရအောင်။

ကလလရေကြည် ၇-ရက်

အမိဝမ်းတွင်း နေခဲ့ရပုံ ပြန်ကြည့်လျှင် ဘုရား ဟောတော်မူတဲ့ ဒေသနာ အရ ကြည့်ရလျှင် နောက်ထပ် အမိဝမ်းတွင်း နေခြင်းလို့ ခေါ်တဲ့ ပဋိသန္ဓေကို အလွန် စက်ဆုပ်စရာ ကောင်းပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ အမှတ်တမဲ့

နေလိုက်တာကိုး၊ ဇာတိဒုက္ခဆိုတာ ဒေသနာတော်ကနေပြီးသိပြီး စဉ်းစားလျှင် နောက်ဘဝတခု ပဋိသန္ဓေနေတို့ အင်မတန် ကြောက်စရာ ကောင်းပါတယ်၊ အဲဒါကို မစဉ်းစားမိတော့လဲဘဲ နောက်ထပ်လူဖြစ်ချင်တာဘဲ၊ ဒီ အမိဝမ်းထဲကို လွှမ်းလျက်ဘဲရှိသေးတယ်၊ ဒီတော့ ဘယ်လိုနေလာသလဲလို့ဆိုတာ အကျဉ်းချုပ် ဘုန်းကြီးပြောမယ်။

> ပဌမံ ကလလံ ဟောတိ၊ ကလလာ ဟောတိ အဗ္ဗုဒံ။
> အဗ္ဗုဒါ ဇာယတေ ပေသိ၊ ပေသိ နိဗ္ဗတ္တတိ ဃနော။
> ဃနာ ပသာခါ ဇာယန္တိ၊ ကေသာလောမာ နခါပိ စ[၁]

ဒေသနာတော်၊ ပဋိသန္ဓေနေတယ်ဆိုတာ ကိုယ်တို့တတွေ အမေ့ဗိုက်ထဲ အောင်းခဲ့တာ ပြောတာ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကလလံ၊ ကလလရေကြည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏တဲ့။ အမေ့ဗိုက်ထဲ စ-ရောက်လျှင် ကလလ ရေကြည်ဆိုတာကလေး စ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီ ကလလ ရေကြည်ကလေးဆိုတာ ဘာလဲ၊ ပဋိသန္ဓေအစမှာ ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်ထူး ကလေးတမျိုးဘဲလို့ ဆိုကြပါစို့၊ ရုပ်အနေနှင့်ပြောလျှင် ကမ္မဇရုပ်, စိတ်အနေ နှင့်ပြောလျှင် ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ အဲဒီပဋိသန္ဓေစိတ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကလေး ပေါ်လာဘို့ရာ အကြောင်း ၃-ပါးရှိတယ်တဲ့။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို စဉ်းစားလျှင် ဒီတရားက သိလာတယ်၊ ဒို့ဘာဖြစ်လို့ ဒီရောက် လာသလဲ၊ အဲဒီမှာအကြောင်း ၃-ပါးရှိတယ်တဲ့ မိခင်လောင်း ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ် ၏ (ကိုယ့်အမေ၊ သူများ သွားတွေးမနေနှင့်။)

၁။ မိခင်လောင်း ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဓမ္မတာသွေး သန့်စင်သော အခါ လည်းဖြစ်ပစေတဲ့။

ဒို့အမေ့ဗိုက်ထဲ ဒို့ စ-ရောက်တဲ့ အချိန်ပြောမလို့။

၂။ ဘခင် လောင်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် လွတ်လပ်စွာ ဆက်ဆံမှုလည်း ရှိပစေတဲ့။

၃။ ဘဝဟောင်းမှ ဘဝသစ်သို့ ကူးပြောင်းလာမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကလဲ အဆင် သင့်ရှိပစေတဲ့။

ဒီအကြောင်း ၃-ပါးရှိတယ်၊ မှတ်ထားပေါ့ ဗဟုသုတအဘို့၊ ကျမ်းဂန်က ဒီအတိုင်းဆိုတယ်၊ အဲဒီအကြောင်း ၃-ပါးစုံမှ ခုတင်ကပြောတဲ့ 'ပဌမံ ကလလံ

၁။ သဂါထာဝဂ္ဂ ယက္ခသံယုတ်၊ ဣန္ဒကသုတ်၊ နှာ-၂၀၈။

ဟောတိ’ ဆိုပြီး ဒိုတတွေ အမေ့ဗိုက်ထဲ ရောက်လာတယ်၊ ကိုယ့်အမေ့ဗိုက်ထဲ ကိုယ်ရောက်တာပေါ့။

ဘာကလေး ဖြစ်နေသလဲလို့ အဲဒီအချိန် စဉ်စားကြည့်စမ်း၊ ‘ပဌမံ ကလလံ ဟောတိ’ဆိုတာ စာကဆိုတာ ကလလရေကြည်တဲ့၊ ဘယ့်နှယ် ဟာကလေးပါ လိမ့်၊ ကိုယ်စ-ဖြစ်လာတာ၊ သေးသေးမွှားမွှားဖြစ်တဲ့ ရေကြည်ပေါက်ကလေး ဖြစ်နေတာဘဲ၊ ဘယ်လောက်သေးသလဲလို့ မေးလျှင် ဖြတ်လမ်းကနေ ပြောရ လျှင် အခု တောင်ကျွန်းမှာရှိတဲ့ ဒကာမတွေ ခေါင်းမှာ ပေါက်နေတဲ့ ဆံပင်၊ ထိုဆံပင်ကို ဂ-စိတ် စိတ်လျှင် ဘာနှင့်မျှား စိတ်ပါမတုံး၊ စာကပြောလို့ ပြောရတာ၊ ဆံပင်ကို ထက်ခြမ်းခွဲဘို့ကို မလွယ်ဘူး၊ အဲဒီ တောင်ကျွန်းက ရှိတဲ့ ဒကာမတွေခေါင်းက ဆံပင်ကို ဂ-စိတ် စိတ်လျှင် တစိတ်သည် မြောက်ကျွန်းသူ တို့၏ ဆံပင်ဖြစ်၏တဲ့။

ဗဟုသုတလဲ ရ၊ ကျက်စရာရှိတဲ့ စာကလေးတွေလဲ ကျေပစေတော့လို့ ပြော ပေးနေတာ၊ မြောက်ကျွန်းသူတို့၏ ဆံပင်သည် တောင်ကျွန်းသူတို့၏ ဆံပင်ကို ဘယ်လောက်စိတ်တယ် ဂ-စိတ်။

အဲဒီ မြောက်ကျွန်းသူတို့၏ ဆံပင်ဖျားဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ ချက်ထားတဲ့ ဆီကြည်ထဲကို အဖျားကလေး နှစ် နှစ်ပြီးတော့ ခါပစ်လိုက်၊ ခါပစ်လိုက်ပြီးတော့ မှ အဲဒီ ဆံပင်ဖျားမှာပါလာတဲ့ ဆီပေါက်ကလေးလောက်သာ စ-ဖြစ်တဲ့ ပဌမံ ကလလံ ဟောတိဘဲ။

အခု သိပ္ပံပညာမျက်စိနဲ့ ကြည့်လို့ မရဘူး၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်နှင့် ကြည့်ပြီး ဟောထားတာ၊ ဒို့တတွေ အားလုံး ဒီအတိုင်းဖြစ်ခဲ့ရတာ ကိုယ့်အမေ့ ဗိုက်ထဲ မှာ၊ ခုတင်က ပြောတဲ့ အကြောင်း ၃-ပါးကြောင့် ဖြစ်ခဲ့တာချည်း ဘဲ။

အဲဒီ ရေကြည်ပေါက်ကလေးနှင့်ဘဲ ကိုယ့်အမေ့ဗိုက်ထဲမှာ ၇-ရက်တိတိနေရ တယ်တဲ့၊ ပဌမသတ္တာဟလို့ ခေါ်တယ်၊ ဘယ်လိုလဲ၊ ကြည့်လို့ မမြင် နိုင်အောင် သေးငယ်တဲ့ ကလလ ရေကြည်ကလေးဆိုပေမဲ့ သတိပြုကြစမ်း၊ နာမ်၏ အစွမ်း အားဖြင့် အားလုံး လူသတ္တဝါအတွက်ပြောတာနော်၊ မဟာဝိပါက်စိတ် ဂ-ခု တို့တွင် တခုခုသောစိတ်, သူနှင့်ယှဉ်သော စေတသိက်၊ ရုပ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကမ္မဇကလာပ် ၃-စည်းဖြစ်တယ်၊ ကာယ ဒသကကလာပ်, ဘာဝဒသကကလာပ်, ဝတ္ထုဒသကကလာပ် ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ယောကျ်ားကလေး ဖြစ်လျှင် ပုမ္ဘာဝ ဒသက ကလာပ်၊ မိန်းမကလေး ဖြစ်လျှင် ဣတ္ထိဘာဝ ဒသက ကလာပ်၊ ရုပ် အရေအတွက်အားဖြင့် ၃၀-ရှိတယ်၊ သို့ပေမယ်လို့ ဒါ လောက်များပြားတဲ့ အရေအတွက်ရှိနေပေမယ်လို့ မျက်စိနှင့်ကြည့်လို့ မြင် ပလားလို့မေးတော့ မမြင်ဘူးတဲ့၊ အင်မတန်သေးငယ်ပါတယ်။

အမြှုပ် ၇-ရက်

အဲဒီအတိုင်း အသီးအသီးဘဲ ကိုယ့်မယ်တော်ရဲ့ ဝမ်းတွင်းရောက်လို့ ၇-ရက် ကြာတဲ့အခါကျတော့မှ ဒီရေကြည်ပေါက်ကလေးဟာ ဘာဖြစ်လာသလဲလို့မေး လျှင် 'ကလလာ ဟောတိ အဗ္ဗုဒံ'တဲ့ ၇-ရက်ပြည့်လို့ ဟိုဘက် ၈-ရက် နယ်ထဲ ကူးသွားတော့ အမြှုပ်ကလေး ဖြစ်သွားတယ်၊ တံတွေးပေါက်ကလေးသဘော လေ၊ ဟိုဒင်းနှင့်တူပါတယ်၊ ဆွမ်းဟင်းတွေဘာတွေ သိုးတော့ အမြှုပ်ကလေး ထလာတာလို ထင်ပါရဲ့၊ သူလဲ ၇-ရက်တောင်ကြာတော့ သိုးရောပေါ့၊ အဲဒီ အမြှုပ်ကလေးနှင့်နေတာက ၇-ရက်ဆိုတော့ ၁၄-ရက်ရှိသွားပြီ အမေ့ ဗိုက် ထဲမှာ(မှန်ပါ)။

သားတစ် ၇-ရက်

'အဗ္ဗုဒါ ဇာယတေ ပေသိ'– တဲ့၊ ၁၄-ရက်ကြာလို့ ၁၅-ရက်ထဲ ရောက်လာ တာနှင့် တပြိုင်နက် သားစိမ်းတုံးကလေးလို ဖြစ်လာတယ်၊ အမြှုပ်ကလေးက အစိုဓာတ်ဘဲ ရှိသေးတယ်၊ ဟိုကျတော့ အခဲကလေး ဖြစ်လာတယ်၊ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ်မဟုတ်ဘူး၊ ဆွမ်းကျွေး ကွမ်းကျွေးရှိတဲ့အခါ အမဲသားငါးခုတ်တော့ ဓားစာစင်ထွက်သွားတဲ့ အသားကလေးလောက်ရှိတာ ရောမအကြီးကြီး မဖြစ် နိုင်သေးဘူး၊ ကြောက်စရာ...ကြောက်စရာ နေခဲ့ရတာ။ အဲဒီလိုနှင့် ၇-ရက် နေလာတာ ၂၁-ရက် ပြည့်သွားတော့ သူ့အတွက် ၇-ရက် ပြည့်သွားပြန်ပြီ။

အစိုင်အခဲ (သားတုံး) ၇-ရက်

ပြည့်သွားတော့မှ 'ပေသိ နိဗ္ဗတ္တတိ ဃနော'....တဲ့၊ ဃန ခေါ်တဲ့ အဆိုင် အခဲကလေး၊ ဒီကျမှ တော်တော် ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်လာတယ်၊ ကြက်ဥကလေး လိုလို တောကြက်ဥကလေးလိုလို အသားတုံးကလေး လုံးလာတယ်၊ နားခမ်း ပါးနား သပ်လာတယ်၊ ဒေါင့်တွေ အစွန်းတွေ မရှိဘူး၊ အလုံးကလေး ဖြစ် လာတယ်။

အဲ့ဒီအလုံးကလေးက သူ့အတွက် ၇-ရက်ပြည့်တော့ ၂၈-ရက်က ကျော်လာ တော့ တလနီးပါး ရှိပြီနော် (မှန်ပါ)။ အဲဒီအတွင်းမှာ ဆိုလို့ရှိလျှင် တချို့မိခင် လောင်းတွေ ဘာမှန်း ညာမှန်း မသိဘူး၊ သူတို့ကိုယ် သူတို့ ဘာဖြစ်တယ်လို့ မထင်ဘူး၊ တော်တော် လိမ်မာကျွမ်းကျင်တဲ့ ဗဟုသုတများတဲ့ အမျိုးသမီးများ သိတယ်၊ ဂမူးရှူးတိုးနေတဲ့ အမျိုးသမီးသာ ဖြစ်လျှင်တော့ မသိပါဘူး၊ ကိုယ့် ကိုယ်ကို ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်မှန်းမသိဘူး။

ခက်မငါးဖြာ ၇-ရက်

အဲဒီ ၂၀-ရက်ပြည့်လို့ တလနီးဘို့လို ၂၉-ရက် နယ်ထဲရောက်တော့ ဘာဖြစ်လာသလဲမေးတော့ 'ဃနာ ပသာခါ ဇာယန္တိ'တဲ့…၊ ခုဘင်ကပြောတဲ့ ဂျိုးဥ၊ ကြက်ဥ အလုံးကလေးလိုမှ ခြေထောက်ပေါက်မည့် နေရာက အဖုကလေး ၂-ဖု၊ လက်ပေါက်မည့်နေရာက အဖုကလေး ၂-ဖု၊ ခေါင်းပေါက်မည့်နေရာက အဖုကလေး တဖု၊ အဖုကလေး ၅-ခု ပေါ်လာတယ်၊ ပသာခါဆိုတဲ့ ခက်မ ၅-ဖြာ ဆိုတာ အဲဒါကို ခေါ်တယ်၊ အဲဒီ ခက်မ ၅-ဖြာကလေး ဖြစ်နေတာက ၇-ရက်တဲ့။

ဒီတော့ ပြန်ကြည့်စမ်း၊ ကလလ ရေကြည် ၇-ရက်, အမြှုပ် ၇-ရက်, အသားတစ် ၇-ရက်, အစိုင်အခဲ ၇-ရက်, ခက်မ ၅-ဖြာ ၇-ရက် ဆိုတော့ ၇-ရက် ၅-လီ ရှိပြီ၊ ဘယ်လောက် ရှိသွားပတုံး၊ (၃၅-ရက် ရှိသွားပါပြီ)။

အဲဒီ အချိန်ပေါ့၊ ဘာနှင့်တူသလဲမေးလျှင် လိပ်ပေါက်စကလေးနှင့်တူတယ်၊ လိပ်ပေါက်စကလေးနှင့် အလွန်တူပါတယ်၊ ပေါက်စနှင့်သာ တူနိုင်တာ၊ ဘယ်မှ ယက်နိုင် ကန်နိုင်သေးတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီအတိုင်းဘဲ အမေ့ ဗိုက်ထဲ နေရတယ်၊ အလွန် ကြောက်စရာကောင်း စက်ဆုပ်စရာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှေးဆရာတော်ကြီးတွေ အလွန်ငြီးငွေ့တယ်။

ဇာတိသန္ဓေ၊ ပဋိသန္ဓေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွေ၍၊ အနေဆင်းရဲ၊
မိဝမ်းထဲ၌၊ အစုံသိမ်မွေ့၊ ကိုယ့်ပျိုးစေ့ကို၊
အောက်မေ့လိုက်လျှင်၊ နေမရွှင်တည့်........

စသည်ဖြင့် ရေးတော်မူကြတယ်၊ ဒါကလေးတွေ ပြန်စဉ်းစားလျှင် မာနကြီးစရာ လောဘကြီးစရာ ဒေါသကြီးစရာ ဘာမှမရှိဘူး၊ အခုဘော့ မဟုတ်ပါဘူး ကြီးလိုက်ကြတဲ့ မာနတွေ ဒေါသတွေ။

ဘာမှ မာနကြီးစရာ မရှိဘူး၊ ဒါတွေပြန်စဉ်းစား၊ လောဘကြီးစရာ မရှိဘူး၊ ဒေါသကြီးစရာ မရှိဘူး၊မာနကြီးစရာမရှိဘူး၊ ဣဿာမစ္ဆရိယတွေ ဖြစ်စရာမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီ ဒုက္ခတွေ သိလျှင် သံသရာက ကျွတ်ဘို့ကို အမြန်ဆုံး အားထုတ်ဘို့ ကောင်းတယ်လို့ စောစောက ဘုန်းကြီး ကြိုတင်ပြောနေတာ။

ဒါကြောင့်....ဇာတိသန္ဓေ ။ပ။ နေမရွှင်တည့်....၊ အလွန်ငြီးငွေ့စရာ စက်ဆုပ်စရာ ကောင်းပါတယ်၊ အဲဒါ ဘာတွေ ဘုန်းကြီး လျှောက်ပြောနေတာလဲလို့ မေးလျှင် အဲဒီအချိန်အထိ သတိပြုလိုက်စမ်း၊ စတုဇကာယကို ပြောချင်လို့ ဒါပြောတာ၊ ဒါမသိဘဲနှင့် စတုဇပြောလို့လဲ အလကားဘဲ။

စတုဇယ္ယပုံ

အာဟာရဇရုပ် ဘယ်အချိန် ဖြစ်သလဲလို့မေးလျှင် ၂-သတ္တာဟ,၃-သတ္တာဟ လောက်ကစပြီး အမိဝမ်းတွင်း ကိန်းအောင်းတဲ့ ဂဗ္ဘသေယျက ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ အာဟာရဇရုပ်ဖြစ်တယ်လို့ သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ (နှာ-၂၃)စသည်[၁]မှာ မိန့်တယ်၊ ကြည့်စမ်းပါ၊ မကြည့်တာလဲ ကြာပါပြီ၊ ဒီနေ့ သတိရလို့ လျှောက်ပြော နေတယ်၊ဘယ်အချိန်တဲ့ (၂-သတ္တာဟ, ၃-သတ္တာဟ)၊ ၂-သတ္တာဟ, ၃-သတ္တာဟ လောက်မှာ အာဟာရဇရုပ်ကို ရတယ်တဲ့၊ 'ကေဿ ဝါ ဒွိန္နံ ဝါ သတ္တာဟာနံ ဂတကာလေ ဖရတိ'–လို့လဲ သခေ်ပဝဏ္ဏနာက ဖွင့်ပြပါသေးတယ်။

ကောင်းသားဘဲ၊ ရှေမ ပညာရှိကြီးတွေ ရေးထား မိန့်မှာတော်မူခဲ့တဲ့ ကျမ်းဘဲ၊ အကြမ်းဖျင်း စဉ်းစားရတော့ ၂-သတ္တာဟ, ၃-သတ္တာဟ....တဲ့၊ ဒို့ဘယ်လို နေခဲ့ရသတုံး၊ ဘာတွေစားလို့ အာဟာရဇရုပ် ဖြစ်သလဲ၊ 'ပဌမံ ကလလံ ဟောတိ' ကလလ ရေကြည်ကလေးက ၇-ရက် တသတ္တာဟ၊ 'ကလလာ ဟောတိ အဗ္ဗုဒံ'–သူကလေးက သိုးပြီးတော့ အမြှုပ်ကလေး ထနေတာက ၇-ရက်၊ ၂-သတ္တာဟ၊ 'အဗ္ဗုဒါ ဇာယတေ ပေသိ'–နောက် ဒါကလေး မာချောက် သွားတာက ၇-ရက်၊ ဒီအချိန်မှာ အာဟာရဇရုပ် ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။

ဘုန်းကြီးတော့ စာသဘော မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ့်သဘောနှင့်တော့ သိပ် မကြိုက်သေးဘူးပေါ့လေ၊ ဘယ်ပယ်ဝံ့ပါ့မလဲ၊ တကယ့် ကျမ်းပြုဆရာတော်ကြီး ရေးထားတာ၊ ကြိုက်သလိုယူ၊ နည်းရှိတာပြောတယ်။

နောက်ကျမ်းဆရာတဦး၏ အလိုအားဖြင့် ၇-သတ္တာဟ, ၈-သတ္တာဟ တဲ့ အဲဒီ အချိန်မှာ အာဟာရဇရုပ် ဖြစ်တယ်တဲ့။

ဒီတော့ ခုတင်က လိပ်ရုပ်ကလေးသဏ္ဍာန်ဖြစ်တယ် ဘယ်နှစ်သတ္တာဟ (၅-သတ္တာဟပါ) ၅-သတ္တာဟဘဲ ရှိသေးတယ်၊ 'ဃနာ ပသာခါ ဇာယန္တိ' ဆိုတော့ နောက်ထပ်တက်ပြီးတော့ အဲဒီ ခက်မ ၅-ဖြာခေါ်တဲ့ အဖုကလေး ၅-ခုက လက် သဏ္ဍာန် ခြေသဏ္ဍာန် ဦးခေါင်းသဏ္ဍာန် အနေအားဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှား ကလေးဖြစ်လာအောင် စီမံ ဖန်တီးနေတဲ့အချိန်က ၅-သတ္တာဟခန့် ကြာတယ် ၃၅-ရက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ခုတင်က ၅-သတ္တာဟမြောက်က အဖုကလေးတွေ ပေါက်ခါ ရှိသေးတာ၊ ခြေသဏ္ဍာန် လက်သဏ္ဍာန် ဦးခေါင်းသဏ္ဍာန် ပေါ်အောင်က နောက်ထပ်

၁။ သဂါထာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၊ယက္ခသံယုတ်၊ ဣန္ဒကသုတ်၊ နှာ-၂၇၅-စသည် ။

၅-သတ္တာဟ။ ဗဟုသုတဖြစ်အောင် ဘုန်းကြီး စေတနာနှင့်တကွ ပြောပေးနေတာ။

ဒီတော့ ၇-သတ္တာဟ, ၈-သတ္တာဟမှာ အာဟာရဇရုပ်ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ကျမ်းဆရာရဲ့ ဝါဒအရ ဒီအချိန် ဒို့ဘယ်လိုနေသေးသလဲမေးလျှင် ဒီအဖုကလေးတွေ ခြေကလေး လက်ကလေးတွေ ရှည်စပျိုးကာ ရှိသေးတယ်၊ ရှင်းရှင်းပြောလို့ ရှိလျှင် အကြောတွေ အူမတွေ အူသိမ်တွေ ဘာမှ မရှိသေးဘူး၊ ဆံပင်မရှိသေးဘူး၊ ခြေသည်း လက်သည်း မရှိသေးဘူး၊ ဒီခေါင်းဆိုတဲ့ နေရာကတောင်မှ မျက်စိ နား နှာ လျှာ အစရှိသည်တို့ဘာမှမပေါ်သေးဘူးလို့ထင်ရတယ်၊ ဟုတ်ကဲ့လား၊ မှတ်ထားပေါ့။

အဲဒီတော့ ဒါလဲဘဲ ကျမ်းဆရာကြီးတွေ ဆိုထားတဲ့ ဗဟုသုတအနေနှင့် မှတ်ရတယ်။

ဘာကြာသေးသလဲ၊ ဟိုဘက်က ၅-သတ္တာဟက ၃၅-ရက်, ဒီဘက်က ၅-သဟတ္တာက ၃၅-ရက်ဆိုတော့ ဘယ်လောက်ရှိသေးသတုံး၊ ၂-လနှင့် ၁၀-ရက် ရှိသေးတယ်၊ ရက်ပေါင်း ၇၀-ခန့် ရှိသေးတယ်၊ နားလည်တယ်နော် (မှန်ပါ)။

အဲဒီမှနောက်ကို ဃနာ ပသာခါ ဇာယန္တိ၊ ကေသာ လောမာ နခါ ပိစ–ဆိုတော့ အဲဒီနောက်ကိုမှ ခေါင်းပီသပြီးတော့ ကေသာတို့ လောမာတို့ နခါတို့ စသည်ဖြစ်တယ်လို့ အဲဒါ ဂါထာက ဒါလောက်သွားနေတာ။

သွားပေမယ်လို့ ပသာဒရုပ် ဖြစ်ပုံကျတော့ ဒသက ကလာပ်တွေ ဖြစ်ပုံကျတော့ ဒီလိုလာတယ်၊ ခုတင်က ၅-သတ္တာဟ, ၅-သတ္တာဟ ဆိုတော့ ၁၀-သတ္တာဟ ရှိလာပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၁၁-သတ္တာဟမှာ စက္ခုဒသက ကလာပ်ဖြစ်တယ်တဲ့၊ ၇-ရက်ပေါင်း ဘယ်လောက်တုံး (၇၇-ရက်)၊ ၁၂-သတ္တာဟမှာ သောတဒသက ကလာပ်ဖြစ်တယ်၊ ၁၃-သတ္တာဟမှာ ဃာနဒသက ကလာပ်ဖြစ်တယ်၊ ၁၄-သတ္တာဟမှာ ဇိဝှါဒသက ကလာပ်ဖြစ်တယ်။

အပျော် ပြောနေတာ မဟုတ်ဘူးနော်၊ ကျမ်းဂန်စကားတွေကို ဘုန်းကြီးပြောပေးနေတာ၊ ရှာဖွေပြီး ကြည့်ဆိုတော့ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း မလွယ်တတ်ပေဘူး၊ ၁၁-မှာ စက္ခု, ၁၂-မှာ သောတ, ၁၃-မှာ ဃာန, ၁၄-မှာ ဇိဝှါ။

အဲဒီတော့ ၁၄-သတ္တာဟလို့ ဆိုတော့ ၇-ရက် ၁၄-လီဘဲ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ ရက်ပေါင်း (၉၈) ရက်၊ ၃ လနှင့် ၈-ရက်ပေါ့၊ အဲဒီအချိန်ကျမှ ဇိဝှါဒသက ကလာပ်ပေါ်တယ်။

ကြိုက်လိုက်တာ အဲဒီအချိန်လောက်များ အာဟာရဇရုပ်ကလာပ်ဖြစ်တယ် ဆိုလျှင် သိပ်ကောဝင်းမှာဘဲလို့၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အာဟာရဇနှင့် တွဲစပ်ပြီး ဖြစ်ရမှာက ဘာတုံး....ဇီဝှါ ၊ ဘယ်နှစ်သတ္တာဟရှိပြီလဲ၊ (၁၄-သတ္တာဟ)။

အဲဒီကိစ္စနှင့် စပ်ပြီးတော့ အာဟာရဇရုပ်ကို လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ တပည့် သေက္ခတောင် ဦးတိလောက ဆရာတော်ဆိုတာ သူလဲစာပေကို ကုတ်ကုတ်ကတ်ကတ် ကြံစည်တော်မူတဲ့ ဆရာတော်ကြီးပါဘဲ၊ အဲဒီ ဆရာတော်ကြီး ရေးတဲ့ ကျမ်းဂန်တခုမှာ ဘုန်းကြီးဖတ်ဘူးတာက အာဟာရဇရုပ်ဟာ ဂဗ္ဘသေယျ သတ္တဝါမျိုးတို့ရဲ့ အာဟာရစားသောက်တဲ့ သတ္တဝါမျိုးတို့ရဲ့ အနေနဲ့မေးလျှင်တဲ့ အဇ္ဈတ္တမှာရှိတဲ့ ဩဇာသည် ဘယ်တော့မှ အာဟာရဇရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ဘူးတဲ့၊ သေက္ခတောင် ဆရာတော်ဝါဒနော် (မှန်ပါ)။

အဇ္ဈတ္တဩဇာဆိုတာ ဘယ်သူလဲ ကမ္မဇဩဇာ စိတ္တဇဩဇာ ဥတုဇဩဇာလို့ ခန္ဓာတွင်းမှာ ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဗဟိဒ္ဓက အာဟာရမှာပါလာတဲ့ စားသောက်လို့ လည်မျိုတဖက်ရောက်ပြီး တော့ ပါသွားတဲ့ ဩဇာသည်သာလျှင် အတွင်းအဇ္ဈတ္တဩဇာနှင့် ပေါင်းပြီး အာဟာရဇရုပ်ကိုဖြစ်စေတယ်လို့ဆိုတော့ အဲဒီအချိန်ကို ဘုန်းကြီးကကြိုက်တယ်။ ကိုယ်ကြိုက်တာ ကိုယ်ပြောတာ နှစ်သက်မှ ယူပါ။ အဲဒီ အချိန်မျိုးမှာ သတိပြု၊ စတုဇကာယ ဖြစ်နိုင်တယ်တဲ့။

အခုပြောနေတဲ့ စကားတွေကို နောက်တုန်းက အသံမဖမ်းဘဲ လွှတ်သွားတဲ့ အချိန်တုန်းက မပါဘူးထင်တယ်။

အမှတ်တမဲ့ မဟုတ်ဘဲ သတိပြု နားထောင်နေလျှင် ဒီစကားတွေက ဘုန်းကြီး တွေ့ကရာ လျှောက်ပြောနေတယ်လို့ အောက်မေ့မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ အဘိုးတန်တဲ့ စကားတွေ ပြောနေတာ၊ အင်မတန် အဘိုးတန်ပါတယ်၊ ဉာဏ်ထဲမှာ ထည့်ထား မှတ်ထား၊ ထိုထို ကျမ်းဂန်မကြည့်ဘဲနှင့် သိနေရမယ်၊ နောက်တော့ ကိုယ်သိပြီးတော့ ကြိုက်တာ ယူရမယ်။

အဲဒီတော့ ဟိုတုန်းကတော့ ဘာပြောခဲ့သတုံး၊ ကောင်းပြီ ဒီအချိန် အာဟာ ရဇရုပ် ဖြစ်တယ်ဆိုတော့ ဒီ့ အမေ့ဗိုက်ထဲနေလို့မှ ၁၄-သတ္တာဟ ရှိသေးတယ်၊ ကျွဲလဲ မလာ ကယ်သူလဲ မရောက်ဘဲနှင့် ဘယ်သူကများ ထမင်းကျွေးလို့ စားရ မှာလဲမေးတော့ ဟိုတုန်းက ဂါထာတပုဒ် ရေးပေးလိုက်တယ် ထင်တယ်၊ ဘာတဲ့—

ယဥ္စာ ဘုဥ္စတိ မာတာ၊ အန္နံ ပါနဥ္စ ဘောဇနံ။
တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ၊ မာတုကုစ္ဆိဂတော နရော၁—

ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာပြောတာလဲ၊ အကြွင်အစာအာဟာရ ဟူသမျှ တို့ကို မိခင်သည် စား၏၊ ထိုမိခင်စားသော အစာအာဟာရ မျိုးတို့သည် ရသ-ဟရဏီ ခေါ် သောအကြောမှ ဆောင်၍ သားငယ်အထဲသို့ရောက်ပြီး ဩဇာပြန့်နှံ့ စေနိုင်တယ်တဲ့၊ အာဟာရဇရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တယ်တဲ့၊ ဟိုတုန်းက ဂါထာကို ဦးပဥ္စင်းတို့ ရေးခေတင် ယူတယ်ထင်တယ်၊ အင်မတန် အဘိုးတန်တဲ့ဂါထာ။

အဲဒါ တချို့ကတော့ ပြောတယ်၊ ရသဟရဏီကြောမှ သားငယ်အတွင်းသို့ ရောက်တယ်ဆိုတာ ဘယ်အကြောလဲဆိုတော့ ချက်ကြိုးတဲ့။ ဘုန်းကြီးက မသိဘူး၊ အဲဒါတော့ စာထဲပါတာတွေနှင့် ဗဟုသုတပြောပြတာ။

အဲဒီအချိန်မှာ ကေဇကာယ ဒွိဇကာယ တိဇကာယ စတုဇကာယ ခေါ်တဲ့ ပစ္စယုပ္ပန်တရား စုံပါပြီ၊ ထို စတုဇကာယ၏ နောက်၌ ပေါ် လာသော နာမ်တရားတို့သည် ပစ္ဆာဇာတရဲ့ ပစ္စည်းတရား၊ ထိုရုပ် ၄-မျိုးတို့သည် ပစ္ဆာ ဇာတရဲ့ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ) ။

နားလည်လောက်ပြီနော် (မှန်ပါ)။ အဲဒါ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြောင့် ဖြစ်လျှင် ကေဇ,ဒွိဇမရှိ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဇောကို၊ ဇောအချိန် ရောက်တော့ တိဇ, စတုဇ ဖြစ်နိုင်သည်။

ဒါကြောင့် ကုသလော အဗျာကတဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ လို့ ၃-မျိုးထွက်ရာ—

ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတာ ကုသလာ ခန္ဓာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော—

စသည်ဖြင့် ဟောသည်၊ ဦးသူရိယ ဟောစမ်း အဲဒီ ပါဠိတော်။

ဦးသူရိယ။ ။ကုသလော ဓမ္မော၊ အကုသလော ဓမ္မော အထက်ကအတိုင်း။
အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတာ ဝိပါကာဗျာကတာ ကိရိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁။ သဂါထာဝဂ္ဂ၊ ယက္ခသံယုတ်၊ ဣန္ဒကသုတ်၊ နှာ-၂၀၀။

သင်္ချာဝါရ

ဃဋ္ဋနာဟောနည်း

ပြောပြီးသား ပြန်ပြီးတော့ ပြောရတယ်၊ ပြန်ပြီးတော့ ဟောရတယ်ပေါ့၊ ကဲ.... ဒီနေ့ သင်္ချာဝါရကူးတဲ့ ဟောရိုးဖြစ်ပုံ နောက်မှ ပြောမယ်၊ ဃဋ္ဋနာ ဟောနည်း သိရအောင် ဟိုနေ့က ဇယား[၁] ကြည့်စမ်း၊သဟာယေ ဃဋ္ဋနာ ၂၅၅-ချက်၊ နည်းတဲ့ စာတွေမဟုတ်ဘူး၊ တမျိုးပြောလို့ရှိလျှင် မြတ်စွာဘုရားဟော ထားတဲ့ တကြောင်းခန့် အနည်းဆုံးရှိတဲ့ ပါဠိတော်တွေကို ဃဋ္ဋနာ တချက်လို့ ဆိုကြပါစို့၊ စာကြောင်းရေပေါင်း ၂၅၅ ကြောင်းခန့်သော ပါဠိတော်၊ ဦးပဥ္ဇင်း တို့ ဘယ်လောက် ဉာဏ်ကောင်းကောင်း ကျက်လို့ မလွယ်ဘူး၊ အဲဒီ ပါဠိတော်ကို ဒီဇယားကလေး တခုတည်းဖြင့် အလွယ်ဆုံး သိမှတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်၊ ဒီနေ့ ဟောရိုး ဖြစ်ပုံကလေးတွေ လျှောက်ပြောလို့ရှိလျှင် ဒါနှင့် အချိန်ကုန်သွားမှာစိုးလို့ သာမည ဃဋ္ဋနာဟောနည်းကလေးကို ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ဒီနေ့ ရအောင် ဆောင်ခဲ့ဘို့ ပြပေးမလို့။

ဟေတုပစ္စည်း၌ ဃဋ္ဋနာ ၃-မျိုး

မနေ့က ရပြီးပြီဖြစ်၍ ဇယားကို ထပ်မရှင်းတော့ဘူး၊ ဟေ ဆိုတဲ့ စာလုံး ကလေးရဲ့အောက် ကိုယ့်ဇယားကို ကိုယ်ကြည့်စမ်း၊ အထက်အောက် ကြည့်ခိုင်း တာနော် (မှန်ပါ)။ ပုဒ်မ ဘယ်နှစ်ခုတွေ့သလဲ (၃-ခု တွေ့ပါတယ်)၊ ဘယ်မှာလဲ လို့ ရှာလျှင် သာမညနှင့် တည့်ဘည့်မှာ ပုဒ်မ တခု၊ အောက်ဆုံး ၂-တန်း သွား အမောဟနှင့် တည့်တည့်မှာ ပုဒ်မ တခု၊ ဝိမိသာဝိနှင့် တည့်တည့်မှာ ပုဒ်မ တခု၊ ၃-ခု ရှိတယ်။

အဲဒီ ပုဒ်မ ၃-ခုကို မြင်လိုက်သဖြင့် ခပ်ကျဉ်းကျဉ်း၊ ဒီနေ့တော့ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ရအောင် လုပ်ပေးလိုက်ရမယ်၊ ဟေတုပစ္စည်းမှာ ဃဋ္ဋနာ ၃-မျိုး ရှိတယ်လို့ နားလည်ရမယ်။

၁-သာမည ဃဋ္ဋနာ

အထက်အောက်ကြည့် ဘယ်ပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် ပုဒ်မ ၃-ခုရှိလျှင် ဃဋ္ဋနာ ၃-မျိုးရှိတယ်၊ တခုတည်းမြင်လျှင် တမျိုးဘဲရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပုဒ်မ ၄-မျိုးရှိလျှင် ဃဋ္ဋနာ ၄-မျိုး ရှိတယ်လို့ မှတ်ရမယ်။

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ-၁၂၀ ရှိ သဟာယေ ဃဋ္ဋနာ ၂၅၅-ဇယား။

အဲဒီတော့ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ဟေတုပစ္စည်းမှာ ဃဋနာ ၃-မျိုး ရှိတယ်လို့ ဆိုပြီ၊ ထို၃-မျိုးဟာ ဘယ်သူလဲလို့မေးလျှင် သတိပြု နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ နောင်ကို ဒီနည်းအတိုင်း သွားမှာ၊ ပဌမဆုံးတွေတာ သာမညနှင့် တည့်တည့် ပုဒ်မ တခု မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီအတန်းမှာတွေ့တဲ့ ပုဒ်မမှန်လျှင် ဘယ်ပစ္စည်းကတွေ့တွေ့ **သာမညဃဋနာလို့ ခေါ်ရတယ်။**

ဒီအတန်းမှာ ဒီ့ပြင်ပစ္စည်းကလဲ ပုဒ်မတွေ ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘယ်ပစ္စည်းက တွေ့တွေ့ ဒီအတန်းမှာ ပုဒ်မရှိလျှင် ထိုပစ္စည်းရဲ့ ဃဋနာကို ဘာခေါ်မယ် သာမညဃဋနာ၊ ကိန်းသေနည်း ဘုန်းကြီး အခုပြောနေတာ။

၂-သဏ္ဍြိယမဂ္ဂ ဃဋနာ

အောက်နားမှာ ဒုတိယနှင့် တတိယ ဃဋနာ ၂-မျိုး ရှိနေတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီသာမညဃဋနာကိုထောက်လျှင် ဒီက သာမညဆိုလျှင် သူတို့ ၂-မျိုးက အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် **ဝိသေသဃဋနာ**တွေ ဖြစ်ရမယ်၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ သုံးနှုန်းနေတဲ့ ဝေါဟာရကို မှတ်မိအောင် ပြောတာပါ၊ ဟိုက သာမညဆိုလျှင် သူတို့က ဝိသေသ ဖြစ်ရမယ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဝိသေသဖြစ်လျှင် သူတို့မှာ နာမည်ရှိရတယ်၊ ဝိသေသဆိုတာ နာမည်ထူး ရှိရမယ်, ဂုဏ်ထူးရှိရမယ်၊ ဒီလို ပြောလိုရင်းပေါ့နော် (မှန်ပါ)။ နာမည် မထင်ရှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ သာမညပုဂ္ဂိုလ်တွေပါကွာ ဒီလို ပြောသလို ပဌမတွေ့တဲ့ ဃဋနာဟာ သာမညဃဋနာ၊ နောက်ဟာတွေက ဝိသေသ၊ ဝိသေသဃဋနာဆိုလျှင် ဂုဏ်ထူး ရှိရမယ်၊ သူတို့ရနေတဲ့ နာမည်ဟာ ဘယ်သူလဲလို့ မေးလျှင် သတိပြုစမ်း၊ ဒုတိယတွေ့တာ အမောဟမှာ ပုဒ်မ မရှိလား (ရှိပါတယ်)၊ အဲဒီ အမောဟက နေပြီး ကြည့်လျှင် ဟေတုက ပုဒ်မ မပါ၊ နောက်ထပ် ဘယ်နှစ်ခု ပါနေသတုံး (၂-ခု ပါပါတယ်)၊ ဘယ်ပစ္စည်းမှာ ရှိသလဲ (ဈာန်ြိယနှင့် မဂ္ဂမှာ ရှိပါတယ်)။

သတိပြု နားထောင်စမ်း၊ ဟေတုဆိုတာက အခု ဟောဆဲပစ္စည်းမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟောဆဲပစ္စည်းဆိုတာက **သက**=မိမိ သို့မဟုတ် **သဟ**=မိမိနှင့် အတူ တကွ ဖြစ်တဲ့ ပစ္စည်း ၂-ပစ္စည်းဟာ နာမည် ပေါ်လာရတယ်။

ကိုယ် ဟောသဲပစ္စည်းရဲ့ ပုဒ်မက ဘာဖြစ်သွားတယ်—သ၊ သက-အနက် သဟ-အနက်သွားတဲ့ သ-နော် (မှန်ပါ)။ ကျန်တာက နာမည်ဆိုတော့ ကျန်တာက ဘာပဲ၊ ဈာန်ြိယနှင့် မဂ္ဂ မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ "သ ဈာန်ြိယ မဂ္ဂဃဋနာ" လို့ ခေါ်လိုက် (မှန်ပါ)။ အဲဒီနာမည်ကို သိဘို့ မလွယ်ဘူး။

ဘာခေါ်တယ် ဒုတိယဃဋနာကို (သဈာန်ြိယ မဂ္ဂဃဋနာ)။

ဂရုစိုက်ထားကြ၊ နောင်ကို ဒီအတိုင်းခေါ်နေမည့် နာမည်တွေ၊ ဒါကို နည်းပေးနေတာ၊ အခု ဟေတုနှင့် တည့်ဘည့်အမှတ်ကတော့ဟေတု အတွက် ပြောလို့ သူ သ-ဖြစ်တာကို၊ ဒီ ပြင်ပစ္စည်းကျတော့ ဟောဆဲပစ္စည်းမှာ တွေ့တဲ့ ပုဒ်မက သ- ဖြစ်ရမှာဘဲ၊ ဟုတ်ကဲ့လား (မှန်ပါ)။

၃-သာဓိပတိ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ

ကဲ–တတိယပုဒ်မ သွားကြည့်စမ်း၊ ဟေတုနှင့် တည့်တည့်က အခုလိုဘဲ **သ** ဖြစ်နေမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်ထပ် ပုဒ်မ ဘယ်နှစ်ခု တွေ့သလဲ(၃-ခု တွေ့ပါတယ်)၊ ဘယ်သူတွေလဲ (အဓိပတိ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ)၊ ဒီတော့ ဘာခေါ် မလဲ၊ သ- **အ**ဓိပတိ ဣန္ဒြိ**ယ** မဂ္ဂ၊ ဟုတ်ကဲ့လား (မှန်ပါ)။ သန္ဓိစပ်လိုက်တော့ သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ။

ပြန်ကြည့်တခေါက်၊ မှတ်မိစေချင်တယ်၊ ဒါသဘောကျလျှင် နောက်ဟာတွေက ဒီအတိုင်းချည်းဘဲ၊ ပဌမဆုံး ဟေတုပစ္စည်းမှာ သာမညဃဋနာလို့ ခေါ်ရမယ်တဲ့၊ ကျန်တဲ့နောက်တမျိုးက ဝိသေသဃဋနာ၊ ဝိသေသဃဋနာ ဆိုလျှင် နာမည်ရှိရမယ်၊ ဒီတော့ ဒုတိယ ဃဋနာကို နာမည်ပေးချင်လျှင် ဘယ်လိုပေးမလဲမေးလျှင် သူနှင့်တွဲနေတဲ့ အလျားလိုက်ရှိတဲ့ပုဒ်မက နာမည်ဘဲ၊ ဒီတော့ ဘာခေါ် လိုက်တယ် (သဣန္ဒြိယ မဂ္ဂဃဋနာ)သ–ဆိုတာက ခုတင်က ဘုန်းကြီး ရှင်းပြောတဲ့အတိုင်း သဣန္ဒြိယမဂ္ဂ၊ ဒီလိုဖြစ်နိုင်မယ်နော် (မှန်ပါ)။ **သ**–ဆိုတာက ဘယ်သူလဲ သက–ဟေတု တည်းဟူသော မိမိ၊ သို့မဟုတ် သဟဆိုလျှင် ဟေတုနှင့်တကွ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂတွေ ဟောတယ်၊ ဒီလိုပြောတာနော် (မှန်ပါ)။

ဒါ ဘုန်းကြီး ကြံဆချက်အရ ပြောနေတဲ့ အဓိပ္ပါယ်တွေ စာအုပ်ထဲမှာ ရှိတာ မဟုတ်ဘူး။

နောက် ဃဋနာတခုကျတော့ အဓိပတိတိုးနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ၊ ဟေတုနှင့် အဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂ ပေါင်းပြီး ဟောမည့် ဃဋနာ။

ဒါကြောင့် ဒီနေ့ ဟော်ရိုးစတော့ ဟေတုပစ္စည်း၌– သာမညဃဋနာ, သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ, သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ အားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ဒီလို ပြောလိမ့်မယ်(မှန်ပါ)။

ကြည့်ဦး........ဒြေဘ် ဒီဇယားကြီးဟာ ဒို့ကို ဘာတွေ သင်ပေးနေသလဲ၊ ဘာတွေ ပြောပေးနေသလဲ၊ ကျက်ခိုင်းလို့ ကျက်လိုက်ရတယ်၊ ဟေတုပစ္စည်းမှာ ဃဋနာပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲဆိုတော့ ဒီဇယားကြီးက ဘာဖြေ

သလဲ၊ ၃–မျိုးလို့ဖြေတယ်၊ ကျေးဇူးတချက်၊ ဒီဇယားရဲ့ ကျေးဇူးသိလာရတယ်။

ဟေတုဃဋနာ ၃-မျိုး ရှိတယ်လို့ ဒို့ကျက်သားတဲ့ စာရလျှင် ဒီ ၃-ပါးက ဒီအတိုင်း တွေ့နေမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နောက် ၃-မျိုးက ဘယ်သူလဲလို့ မေးလိုက်လျှင်လဲ နာမည်ကလေးတွေနှင့် အခုဖော်တတ်မလာဘူးလား (ဖော်တတ်ပါတယ်)၊ ဒီပုဒ်မကိုကြည့်ပြီး ဖော်တာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၃-မျိုးလို့လဲ သိစေတယ်၊ ၃-မျိုးရဲ့အမည်ကိုလဲ ညွှန်ပြတယ်။

အမှတ်တမဲ့ မသင်နှင့်၊ ဒီဇယားကို သူ့ကျေးဇူးသိမှ သူ့ကိုလဲ မြတ်နိုးမှာကို၊ သူ့ကျေးဇူးမသိလျှင် မမြတ်နိုးပေဘူး။

ဒါဘဲလားလို့မေးလျှင် သတိချပ်စမ်း၊ ပြန်ကြည့်စမ်း၊ အဲဒီဇယားရဲ့ ဟေ, မိ,ကံ,ဟာ, ဣ,ဈာ,မဂ် လို့ဆိုတဲ့ နောက်နားမှာ အကွက် ၂-ကွက် ရှိတယ်၊ ပဌမအကွက်က ဘာရေးထားသလဲ (အချက်)၊ နောက်အကွက်က (သင်္ချာ)။

သတိပြုစမ်း၊ အချက်ဆိုတာ ၁-ချက်, ၂-ချက်, ၃-ချက်, ၁-ကြိမ်, ၂-ကြိမ်, ၃-ကြိမ်ပါဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခု ဟေတုမှာ သာမညနှင့် တည့်တည့်မှာ အချက်ဆိုတဲ့ အကွက်မှာ ဂဏန်းဘယ်လောက် ထိုးထားသလဲ (၉-ထိုးထားပါတယ်)၊ သာမည ဃဋနာဟာ ၉-ကြိမ် ရွတ်ရမယ်၊ ၉-ချက်ရှိတယ်၊ နားလည်ပလား (မှန်ပါ)။ ဘယ်ဃဋနာမှာ အကြိမ်ပေါင်း ဘယ်လောက်ရွတ် ဆိုတာကို သူက ပြောနေတာ။

ကဲ ဒုတိယဃဋနာ၊ သဗ္ဗိန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာမှာကော ဘာရေးထားသလဲ (၉-ဘဲရေးထားပါတယ်)၊ ၉-ချက်ဘဲ ဟောရမှာဘဲ၊ နားလည်ရဲ့လား (မှန်ပါ)။ အသေးစိတ် နက်ဖြန်ခါကျမှ ဒါကို ပြန်ပြောဦးမယ်၊ ဒီနေ့ ဟေတုနှင့်စပ်တာ သိသာရုံကလေးတင်။

နောက် တကိယဃဋနာကျတော့ ဘာရေးတားသလဲ (၆-ရေးထားပါတယ်)၊ သာဓိ ္ကတိန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ ဖြစ်လို့ရှိလျှင် ၉-ကြိမ် မဟောနှင့် ၆-ကြိမ်သာ ဟောရမယ်လို့ ဟောဒီဇယားကြီးက ညွှန်ပြတယ်၊ ဒီတော့ ၉-ကြိမ်,၆-ကြိမ်တွေ ဘယ့်နှယ်လုပ် မှတ်မလဲဆိုတာ နက်ဖြန်ခါ ပြောပေးမယ်။

ကောင်းပြီ၊ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက သင်္ချာဝါရ ဆိုတာ သင်္ချာတွေချည်း ဟောမှာဖြစ်တော့ ဘယ်တရားဟောတဲ့အခါ သင်္ချာဘယ့်နှယ်လုပ် ထုတ်မလဲလို့ မေးလျှင် သတိပြုစမ်း၊ သာမညဆိုတဲ့ လက်ရင်းကနေ ကြည့်စမ်း၊ သာမညဟာ ၁-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၂-၃-၄-၅-၆-၇-၈-၉-၁၀ အထိ၊ အဲဒီကနေပြီး နောက်

တည့်တည့်တန်းကြည့်လိုက်စမ်း၊ သင်္ချာတန်းမှာ ဘာရေးထားသလဲ၊ ၃-၃-၃-၃ တဲ့ (မှန်ပါ)။ ဘာမှ စဉ်းစားမနေနှင့် ပဌမဦးဆုံးထွက်လာတဲ့ သင်္ချာကို သတ္တ=၇-ဂဏန်းသာ သုံးလိုက်၊ နောက်ပေါ်လာတဲ့ ဈာန္ဈနာမှန်လျှင် တိဏ-ဆို လိုက်ရုံဘဲတဲ့။

ပဌမအကြိမ်က ဘာတဲ့ (သတ္တ)၊ ဒုတိယစသည်က (တိဏ)။

ဒီဇယားက ညွှန်ပြနေတာ၊ ဒါကို လုံးစေ့ ပါဌ်စေ့ မှတ်နေရတာ၊ မှတ်လို့ တခုသိလျှင် သိနေတာဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ၁-မှာလိုဘဲ၊ ၂-၃ ၄-၅-၆-၇-၈-၉ ၁၀-ဒီအတိုင်းဘဲ၊ သတ္တ, တိဏ ထွက်တယ်လို့ သိကြပါ။

ဒီတော့ အခု ဟောတုနှင့်စပ်တာ သာမညဈာန္ဈနာတချက်ဘဲ၊ ဒီအထဲ ဝင်နေ တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သာမည ဈာန္ဈနာဟောလျှင် သတ္တ, တိဏ ဟော လိမ့်မယ်။

သတိပြု၊ ၁၁-၁၂ ခေါ်တဲ့ အမောဟနှင့် ဝိမံသာဓိ ကြည့်စမ်း၊ အဖျားကွက်မှာ သွားကြည့်၊ ဘာရေးထားသလဲ၊ ၄-၂-၂-၂ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ စတ္တာရိ, ဒွေ, ဒွေ, ဒွေ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပဌမအချက်မှာ အမြဲတမ်း ၄-ချက် သင်္ချာထွက်နိုင်လို့ စတ္တာရိ ထုတ်၊ ကျန်တဲ့ ဈာန္ဈနာအချက်တွေမှာ ဒွေ,ဒွေ လို့ ထုတ်ပါတဲ့၊ ဟောဒီ ဇယားကြီးက ပြောနေတယ်။

ဘယ်ဈာန္ဈနာမှာ အချက်ပေါင်း ဘယ်လောက်ထုတ်ရမယ်၊ သင်္ချာ ဘယ်လို ထုတ်ရမယ်၊ ဒီက ပြောနေတယ်။

ဒီထက်ပိုတဲ့ ကျေးဇူးလဲ ရှိသေးတယ်၊ အဲဒါ နက်ဖြန်ခါမှ ပြောပေးမယ်၊ ဒီနေ့တော့ ဘယ်လို စ မလဲ။

ဟောတုပစ္စည်း၌ သာမညဈာန္ဈနာ, သက္လန္တိယ မဂ္ဂဈာန္ဈနာ, သာဓိပတိက္လန္တိယ- မဂ္ဂဈာန္ဈနာအားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၃-ပါးတို့တွင် သာမညဈာန္ဈနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—လို့ ဆိုချင်လျှင် (သဟာယေဈာန္ဈနာ ဆိုရိုး) ဆိုပြီး စာကလေး ၅-ကြောင်းရှိတယ် ကြည့်စမ်း။

သဟဇာယ်ဿဋ္ဌနာဆိုရိုးဇယား

	သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ	စိတ္တဇရုပ်	ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်	ကြီး၄	လတ်၄	အဝိ	သဝိ	သချာ
၁	။	။	။	။		အဝိပါက ၄-ချင်	သဝိပါက ၅-ချင်	၇
+၂	။		(ဟဒယ)	။	ည			၃
၃	။			။	ည,သံ			၃
၄		။	ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်	။	ဝိပ်			၃
+၅			(ဟဒယ)	။	ည, ဝိပ်			(၁)

သဟဇာယ်ဿဋ္ဌနာဆိုရိုး၊ အပေါ်ဆုံးအကြောင်းက ဘာတွေရေးထားသလဲ ကြည့်စမ်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အကွက် ၃-ကွက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၁-၂-၃-၄-၅-လို့ အောက်မှာလဲ ၅-ကွက် ရေထား။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဘယ်က ဟာပါလိမ့်မလဲလို့ ကိုယ်က စဉ်စားဦး တခါ၊ သဟဇာယ် ၇-ပစ္စည်းတို့၏ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့သည် သာမညအားဖြင့် အားလုံးတူကြ၏ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟေတုမှာလည်း ဒီအတိုင်းဘဲ၊ ကြွင်းတဲ့အငယ်ပစ္စည်းတွေမှာလဲ ပစ္စယုပ္ပန်ဟာ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သာမညအနေအားဖြင့် တူကြ၏။

ဩော်....ဒီတရားဟာ အခုဒီမှာရေးထားတာ အငယ် ၇-ပစ္စည်းရဲ့ ပစ္စယုပ္ပန် တရားတွေပါကလားလို့ နားလည်ထား။

ပြီးတော့ နောက်နားက ကွက်စိတ်ကလေးတွေ ၅-ကွက်ရှိတယ်၊ ပထမ အကွက် ဘာရေးထားသလဲ (အကြီး ၄-ပစ္စည်း)၊ နောက်တကွက်က (အလတ် ၄-ပစ္စည်း)၊ နောက်တကွက်က (အဝိပါက)၊ နောက်တကွက်က (သဝိပါက)၊ 'အဝိပါက' လို့ဆိုတာက ဝိပါကပစ္စည်းမပါဘဲနှင့်၊ တနည်း–ဝိပါကပစ္စည်း မဝင် နိုင်အောင် ဟောတဲ့တရားကို 'အဝိပါက'လို့ ခေါ်တယ်၊ သဝိ–ဆိုတာက ဝိပါကပစ္စည်းနှင့်တကွ ဟောလို့ရတဲ့ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာလောက်သာ ဟောမှာ၊ 'အဝိပါက'လို့ ဆိုတာကတော့ ဝိပါကပစ္စည်း မဝင်နိုင်အောင် ကုသိုလ်၊အကုသိုလ် ကြိယာတွေနှင့် ရောပြီး ဟောတာကို အဝိပါက ခေါ်တယ်၊ ဝိပါက်သန့်သန့် ဟောလျှင် ဘာခေါ်တယ် (သဝိပါက ခေါ်ပါတယ်)။

ဒီတော့ ကြည့်စမ်း၊ အောက်နားက တခြောင်းကြည့်၊ နံပါက် ၁၊ ပုဒ်မ ခုတင်က ကွက်ကျယ် ၃ ကွက်တို့တွင် ၃-ခုစလုံးမှာ ပုဒ်မတွေ ပြမထားဘူးလား

(ပြထားပါတယ်)၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာမှာ တမှတ်, စိတ္တဇရုပ်မှာ တမှတ်,ပဋိသန္ဓေ-ကမ္မဇရုပ်မှာ တမှတ်၊ ၃-မှတ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြု နားထောင်စမ်း၊ ဟေတု ဖြစ်တော့ စိတ္တဇရုပ်က ဘာစိတ္တဇရုပ် ဖြစ်မလဲ (သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်)၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ကကော (သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ-ကမ္မဇရုပ်)၊ ဒီတော့ ဟေတုသုဒ္ဓသံချာအတိုင်း ဒီမှာကြည့်စမ်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော၊ ဒီမှာရှိတယ် နော် (မှန်ပါ)။ သုဒ္ဓသံချာက ပစ္စည်း ဘာတဲ့တုံး (ဟိတ် ၆-ပါး)၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ရတယ် မဟုတ်လား၊ ဘာဆိုတာလဲ မေးလျှင် ဟေတုသုဒ္ဓသံချာဆိုတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဒီတရားတွေ ဘယ်မှာရှိသလဲလို့ မေးတော့ ကရိုဏ်းပါဠိ ထုတ်တုန်းက ဘုန်းကြီးကပြောတယ် မဟုတ်လား၊ ဒီလိုပစ္စည်း, ဒီလိုပစ္စည်း အကုန်လုံးသာဖြစ်လျှင် ဟေတုတရားမျိုးတွေ အကုန်လုံးသာ ဖြစ်လျှင် သဟာ ကြီး ၄-ပစ္စည်းက လွဲလို့ ဘယ်သူမှ မရှိဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် နောက်နားမှာ ကျော်ကြည့်စမ်း၊ ပဌမ အကွက်မှာ ဘာတုံး၊ သဟာကြီး ၄-ကွက်မှာ ပုဒ်မ ပြမထားဘူးလား (ပြထားပါတယ်)၊ အလတ်မှာ ရရဲ့လား (မရပါ)၊ အကြီး ၄-ပစ္စည်းသာ ရှိတဲ့တရား၊ ဒီတော့ ဟေတုရယ်, အကြီး ၄-ပစ္စည်းရယ်ဆိုတော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး (၅-ပစ္စည်း)၊ ဒီတရားကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်တာ ဒီ ၅-ပစ္စည်းသာ ရှိတယ်။

ဟိုက မေးခွန်းက ထုတ်တယ်၊ ဟေတုက ကျုပ်မှာ ဒီတရား ဒီတရား ရှိတယ်တဲ့ ခင်ဗျားတို့ ဘယ်သူများ ဒါမျိုး ရှိသတုံး ဆိုတော့ အကြီး ၄-ပစ္စည်းက ဒို့မှာ ရှိတယ်လို့ ဟိုတုန်းက ပြောဘူးတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မူ–မူလီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီတရားကို ဘာဟောသလဲ၊ ပြန်ကြည့်စမ်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဤတရားတို့သည် ဟေတုရယ်, သဟာကြီး ၄-ရယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၅-ပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏။ တပ်တယ် ဆိုတာ ဒီ ၅-ပစ္စည်းမှာသာ ရှိတယ်လို့ ပြော တာနော် (မှန်ပါ)။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆိုရိုးကလေးနှင့် ရအောင်လို့၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤ အနုလုံ၌ မှတ်ခဲ့စမ်းပါ၊ ဆိုရိုးကလေး နက်ဖြန်ခါမှ အဓိပ္ပါယ် ပြောမယ်။

ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌– ၁။ နယသို့ လိုက်၍ရင်း၊ ၂။ ဝါရသို့ လိုက်၍ရင်း၊ ၂-မျိုးရှိသွားပြီ (မှန်ပါ)။ ၃။ တိက်ပုဒ် အရသို့ လိုက်၍ရင်း၊ ၄။ ကတ္တား သမ္ပဒါန် နေဟန်သို့ လိုက်၍ရင်း၊ ဒီနေ့တင် ဒါလောက် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆိုမှာပါ၊ နောက်တော့ ဒါတွေ ပေယျာလ ထိုးပစ်မယ်။

ဘာတဲ့တုံး၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ (ပ)၊ ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ သတ္တ ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

ဟိုတုန်းကလဲ ပြောလိုက်တယ်၊ ပဌမအချက် သတ္တထုတ်လို့ ပြောလိုက်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုဒီမှာလဲ ထည့်ထားတယ်၊ ပါဠိတော်က ဘာတဲ့၊ ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ,အဝိဂတန္တိ သတ္တ-ဟုသင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ် ကုန်၏၊ ဒီလိုဟောတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ နောက် ဃဋနာကျတော့ နံပါတ် ၂-ကြည့်စမ်း၊ဘယ်နှစ်ခု တွေ့တော့ သတုံး၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာမှာ တခု, ပြီးတော့ကော (ဟဒယဝတ္ထု)၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို အကုန်မရဘူး၊ အဲဒီထဲမှာပါတဲ့ ဟဒယဝတ္ထုဘဲ ရမယ် (မှန်ပါ)။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ပစ္စယုပ္ပန်ပြင်တယ်နော်၊ ပစ္စည်းမပြင်ဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဤတရားတို့သည် ဆိုတော့ အလတ်မှာ ကြည့်စမ်း ဘာတိုးနေသလဲ (အညမည)၊ ခုတင်က ၅ ပစ္စည်းထဲ အညမည ထည့်တော့ (၆ ပစ္စည်း)၊ ဤ တရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၆-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ခုတင်က အတိုင်းလျှောက်ဆို၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရား တို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့လိုက်၍ရင်း၊ ဝါရသို့လိုက်၍ရင်း၊ တိက်ပုဒ်အရသို့ လိုက်၍ရင်း၊ ကတ္တား သမ္ပဒါန် နေဟန်သို့လိုက်၍ရင်း၊ ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ဆ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ် ကုန်၏။

၃-နံပါတ်ကြည့်၊ ပုဒ်မ ဘယ်နှစ်ခု ရှိတော့သတုံး (တခုဘဲ ရှိပါတယ်)၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာဘဲရှိတယ်၊ 'သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဤ တရားတို့သည်'ဆိုတော့ အလယ်မှာ သွားကြည့်စမ်း၊ ဘာထပ်တိုးနေသတုံး (သမ္ပယုတ္တတိုးပါတယ်)အခုတင်က အကြီး ၄-ပစ္စည်းရယ် ဟေတုရယ်က ၅-ပစ္စည်း ဒီက ည,သံဆိုတော့ ဘယ်လောက်ရှိသတုံး (၇-ပစ္စည်း)၊ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ,အဝိဂတ ၇-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌–ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ,သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ သတ္တ-ဟုသင်္ချာတပ်၊ သတ္တ ဘဲနော် (မှန်ပါ)။

နောက်တတန်း ပုဒ်မကြည့်၊ ဘယ်မှာရှိသလဲ (စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်မှာ ရှိပါတယ်)၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ရသေးရဲ့လား၊ (မရပါ)၊ သဟိတ်-စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဤတရားတို့သည်ဆိုတော့ ည,သံ ရသေး ရဲ့လား (မရပါ)၊ ခုတင်က ရတာက **နာမ်ပစ္စည်း၊** နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်မို့ အညရယ် သမ္ပယုတ္တရယ် ရတယ်၊ အခုတော့ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်လာတော့ ဘယ်သူရနေသတုံး (ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ အကြီး ၄-ရယ် ဝိပ္ပယုတ္တရယ် ၅-ပစ္စည်း၊ ဟေတုနှင့်ဆိုတော့ ၆ ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၆-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တိဏ်ဟု သချာတပ်၍ **ဟောအပ်ကုန်၏**။

နံပါတ် ၄-ရောက်ပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဝိပါကက ဒီ ၄-ချက်တည်းရှိတယ်၊ အဲဒါ ရအောင်လုပ်စမ်းပါ။

ဟေတုပစ္စည်း၌ သာမညဃဋ္ဋနာ

ပြန်နားထောင်၊ သာမညဃဋ္ဋနာ ဘုန်းကြီး ပြန်စစ်ပေးမယ်။

ဟေတုပစ္စည်း၌ သာမညဃဋ္ဋနာ, သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋ္ဋနာ, သာဓိပတိဣန္ဒြိယ မဂ္ဂဃဋ္ဋနာအားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၃-ပါးတို့တွင် သာမညဃဋ္ဋနာကို **ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏**၊ ဒါဟာ ဇယားကြီး[၁]ကနေ (မှန်ပါ)။

ထိုသာမညဃဋ္ဋနာသည်လည်း အဝိပါကဃဋ္ဋနာ, သဝိပါကဃဋ္ဋနာအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထို အဝိပါကဃဋ္ဋနာသည်လည်း—

သတိနှင့် နားထောင်စမ်း၊ ၁-နံပါတ်အကြောင်း သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းသာ ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၎င်းသဟကြီး ၄-ပစ္စည်းကို သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ပစ္စည်းလို့ခေါ်၊ ဒါကြောင့် ဒီဃဋ္ဋနာကို အကြီး ၄-ပစ္စည်းနှင့်သာ ဟောခြင်းကြောင့် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဋနာ....တဲ့။

ဒုတိယနံပါတ် ၂-မှာ အလတ်က အာပစ္စည်းတိုးလာတယ်(အညမည တိုးလာပါတယ်)၊ **သအညမညဃဋ္ဋနာ** လို့ ခေါ်တဲ့။

နံပါတ် ၃-ကျတော့ **အညမညသမ္ပယုတ္တ** မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ **သအညမည-သမ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ....တဲ့**။

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ ၁၂၀-ရှိ သဟယ်ဃဋ္ဋနာ ၂၅၅-ဇယား။

၄-နံပါတ်ကျတော့ ဘာတိုးတယ် (ဝိပ္ပယုတ္တ တိုးပါတယ်)၊ **သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ** လို့ ခေါ်။

ပြန်ပြီး ကြည့်ပါ၊ ထို အဝိပါကဃဋနာသည်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညဃဋနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၄-ပါးတို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား — ခုတင်က ဘုန်းကြီးပြောတဲ့အတိုင်းဟော၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောစမ်း။

ဦးဉာဏဝရ။ ။ဟေတုပစ္စည်း၌ (ပ)၊တီဏိ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

ဆရာတော်။ ။အဲဒီစာ ၅-ကြောင်းပေါ်ဘဲ ပြန်ကြည့်စမ်း၊ နောက်ထပ် ၅-မိနစ် ဆက်လိုက် ပါဦး၊ အချိန် **စောပါသေးတယ်၊ အခုပြီးတာက** ဘာတုံး၊ အဝိပါကဃဋနာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဝိပါက-ဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကဃဋနာကို **ဟောတော်မူ၏**။

ဘယ်မှ မသွားပါဘူး၊ ဒီစာ ၅-ကြောင်းပေါ်မှာဘဲ၊ခုတင်က ၄-ကြောင်းတင် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ထို သဝိပါကဃဋနာသည်လည်း ဆိုတော့ ခုတင်က အတိုင်းဘဲ၊ ၁-၂-၃-၄-က ဘာတုံး၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညဃဋနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ ဆိုတော့ ၄-ခုရှိပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်ဆုံးကျတော့ ည,ဝိပ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ **သအညမည-ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ** လို့ ဒီတခု တိုးလာတယ်နော် (မှန်ပါ)။ အဲဒါကို သတိထား ရတယ်၊၊ သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် ၅-ပါးရှိ၏၊ ထို ၅-ပါးတို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား— သတိ ပြုကြစမ်း ထူးတာကလေးတွေ။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ခုတင်ကတော့ ဟိတ် ၆-ပါး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုဒီမှာ သဝိပါကဆိုတာ ဝိပါက်တွင်ရှိတဲ့ တရားတင် ဟောမယ်လို့ စောစောက ပြောထားတယ် မဟုတ် လား (မှန်ပါ)။ ဝိပါက်နှင့် ယှဉ်တဲ့ စေတသိက်အဋ္ဌတိ သထဲမှာ လောဘ, ဒေါသ, မောဟ ပါပါ့မလား (မပါပါဘူး)။ ဒီတော့ ဝိပါက်နှင့်ယှဉ်တာက ဟိတ်ဘယ်လောက် ရှိသလဲ (၃-ပါး)။

ဒါကြောင့် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး၊ ဒါကလေး မြင်လိုက်ရဲ့ဘဲ မဟုတ်လား၊ ခုတင်က **၆-ပါး**၊ အခု **၃-ပါး** (မှန်ပါ)။

ဤတရားတို့သည် – ဆိုတော့ ခုတင်က ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး (၅-ပစ္စည်း)၊ အခု ဝိပါကထည့် (၆-ပစ္စည်း)။

ဘာမှ မထူးဘူး၊ခုတင်က ပစ္စည်းတွေပေါ်မှာ ဝိပါကတပစ္စည်းတိုး၊ဒုတိယလဲ ဒီအတိုင်း, တတိယလဲ ဒီအတိုင်း, စတုတ္ထလဲ ဝိပါက တိုးမှာဘဲ၊ ဒီတော့ ပဌမ အချက်ဘဲ ဒီလိုဆိုတယ်။

ဒုတိယအချက်ကျတော့ – သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဝိပါက် ၌ရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး၊ ပစ္စည်းရေ ခုတင်က အတိုင်းနော်၊ ဝိပါကတိုး။

တတိယအချက်ကျတော့....သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သောလို့ နာမ်တမျိုး တည်းရှိတဲ့အခါ သာ ကလေးထည့်ပေးပါနော် (မှန်ပါ)။ ဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး။

စတုတ္ထအချက်ကျတော့လဲ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး ခုတင်က ဟောပြီးသားအတိုင်း ဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး ပြင်တာသာ ထူးတယ်၊ ပစ္စည်းရေမှာ ဘာတိုးသလဲ မေးလျှင် ဝိပါက။

နောက်တိုးလာတဲ့ ၅-နံပါတ်၊ ပဥ္စမအချက် ဟောနည်း သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားဟာ ဘာသာရှိသလဲ (ဟဒယဝတ္ထု)၊ တမျိုးတည်းနော်၊ ဟဒယဝတ္ထုကလေး တခုတည်းရှိခြင်းကြောင့် ဟဒယဝတ္ထုအားသာ တပ်သော ဆို၊ ခုတင်က ဘာတွေဆိုလာသလဲ ဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ် ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝိပါက်ဆိုတာ ဟေတုဟောနေလျှင် သဟိတ်ဝိပါက်နှင့် ယှဉ်နေ သမျှ ဟိတ်ကို ယူရတယ်၊ သဟိတ်ဝိပါက်က ၂၁-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အခုပဥ္စမ အချက်ကျတော့ သာမည ဝိပါက်မဟုတ်ဘူး၊ ဘုန်းကြီး ခဏခဏ သတိပေးတဲ့ ပဋိသန္ဓေကိစ္စတပ်တဲ့ ဝိပါက်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကျတော့ ဘယ် လောက်ရှိမယ်၊ သတ္တရသ၊ အဲဒီနှင့်ယှဉ်ခိုက်ကို ယူရမယ်။

ဒါကြောင့် 'ဟဒယဝတ္ထုအားသာ တပ်သော ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး' နားလည်ပလား (မှန်ပါ)။

ဘာပစ္စည်းတွေ ရမလဲ၊ အကြီး ၄-ပစ္စည်းရမယ်၊ အညမည ရမယ်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ရမယ်၊ ဝိပါက ရမယ်၊ ဒီတချက်ဘဲတိုးတာ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဦးဉာဏဝရ ဆက်ဟောစမ်း။

ဦးဉာဏဝရ။ ။အဝိပါက ဿဋ္ဌနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကဿဋ္ဌနာကို ဟောတော်မူ၏၊ သဝိပါက ၅-ချက် ဟောသည်။

ဆရာတော်။ ။သင်္ချာထုတ်ပုံ သတိုထားစရာ မပြောခဲ့မိသေးဘူး၊ ဝိပါက် ဆိုတာ အဗျာကတော အဗျာကတသာ တမျိုးဘဲ ရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၅-ချက်စလုံး ကော်ချည်းထုတ်၊ ဆိုစမ်းပါ။

ဦးဉာဏဝရ။ ။ ....ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၆-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ထိုကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့လိုက်၍ရင်း၊ ဝါရသို့ လိုက်၍ရင်း၊ တိက်ပုဒ်အရသို့ လိုက်၍ရင်း၊ ကတ္တား သမ္ဗဒါန် နေဟန်သို့လိုက်၍ရင်း၊ ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ကော်-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏ (အကြွင်း နည်းတူ)။

ဆရာတော်။ ။အဝိပါကနှင့် ဘာမှ သိပ်ထူးတာ မဟုတ်ဘူး၊ အားလုံး ဖြေးဖြေး တခေါက်ဟောကြစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။သဝိပါကဃဋနာ ၅-ချက်ကို တခေါက် ဟောတော်မူ ကြသည်။

ဆရာတော်။ ။အဲဒါရလျှင် နောက် ၂-ရက် ၃-ရက် ဘာမှ မကျက်ရ တော့ဘူး။ ကဲ....တော်ကြဦးစို့။

မနေ့က ဃဋနာဇယား ပြန်ကြည့်ကြစမ်း၊ သာမည ဟေ,ဟာ,ဣံ,ဈာ,မဂ်.... လို့ခေါ်တဲ့ ဇယား[1]ပြန်ကြည့်။

ဟေတုပစ္စည်းမှာ မနေ့က ပြောခဲ့တဲ့ဃဋနာ သုံးမျိုးရဲ့ အမည်လဲ ပေးလိုက် ပြီ၊ သာမညဃဋနာလို့တမျိုး, သင္ကန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ လို့တမျိုး, သာဓိပတိဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဃဋနာလို့တမျိုး။

ဘာဖြစ်လို့ သာမညခေါ်သလဲ၊ မနေ့က ပြောခဲ့တဲ့အခါမှာ သူ့ကိုထောက်ပြီး အောက်ကို ဝိသေသဃဋနာတွေ ခေါ်ရမယ်ဆိုပြီး နာမည်ပေးတာ။

သာမည ဃဋနာ ခေါ်ပုံ

သာမညဃဋနာလို့ ခေါ်တာက မနေ့ကတော့ လူသာမည, ပုဂ္ဂိုလ်သာမည အနေမျိုး ပြောခဲ့ပါတယ်၊ ဒီနေ့ ထပ်ပြီး ဒါကလေးတွေနှင့် သိမှတ်စရာက ဂုဏ်ထူးဝိသေသမရှိ လူသာမန် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး အနေနှင့် သာမည ခေါ်တယ်၊ဟေတု

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ-၁၂၀-ရှိသဟာယ် ဃဋနာ ၂၅ ဇယားပြန်ကြည့်။

ပစ္စည်း၌ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်တရား အကုန်လုံးကို ထုတ်ပြီးတော့ ဟောတဲ့ ဈာနမျိုးကို သာမည ဈာန ခေါ်တယ် ဟေတုမှာ ပေါ့လေ၊ (မှန်ပါ)။ဟေတုသိလျှင် ကြွင်းတဲ့ပစ္စည်းများ သာမညဈာန ရတယ်ဆိုတာလဲ ဒီအတိုင်းပေါ့။

ဒီတော့ ဒီလိုလုပ်ပြီး ပေါင်းလိုက်ပါလား၊ "ဟောဆဲ ပစ္စည်းမှာ ရသင့် ရထိုက်တဲ့ ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်တရား အကုန်လုံးကို ထုတ်ပြီး ဟောတဲ့ ဈာနကို သာမညဈာန"လို့ ခေါ်တယ်။

ဥပမာ–ဘယ်လိုလဲလို့ဆိုလျှင် ဒီလိုပြောကြပါစို့၊ ကျောင်းတိုက်ကုန် ရှိသမျှ သံဃာများကို ဆွမ်းစား ပင့်တာလို ဆိုကြပါစို့၊ တကျောင်းတိုက်လုံးပါဘဲ ဘုရား၊ ရှိသလောက် အကုန်ကြွတော်မူကြပါ၊ မည်သူမည်ဝါရယ် မဟုတ်တော့ ဘူး၊ ဆရာတော်သမားတော်ရယ် စာချဘုန်းကြီးရယ် ဓမ္မကထိကရယ်လို့ မရွေး ချယ်တော့ဘူး၊ တကျောင်းတိုက်လုံး ရှိသမျှ သံဃာတော်များ အားလုံး အကုန်လုံး ပင့်ပါတယ်၊ ဒီအပင့် အဖိတ်မျိုးကို သာမည အပင့် အဖိတ်မျိုး ခေါ်တယ်။

ဒါကြောင့် ဈာနမှာလဲဘဲ ဟောဆဲပစ္စည်းမှာ ရသင့် ရထိုက်တဲ့ ပစ္စည်း တရားတွေ ပစ္စယုပ္ပန် တရားတွေ အကုန်လုံး ထုတ်ပြီးတော့ ဟောရလို့ ဘာ ခေါ်တယ် (သာမည ဈာနခေါ်ပါတယ်)။

ဝိသေသဈာန ယူဆပုံ

၎င်းနောက် ဝိသေသဈာနဆိုပြီး ဈာန ၂-မျိုးထုတ်လိုက်တော့ သဏ္ဍိန္ဒြိယ မဂ္ဂဈာန, သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာနလို့ ပေါ်ထွက်လာတယ်။

ခုတင်ကပြောတဲ့ ဟေတုရဲ့ သာမညဈာနမှာ ဟေတုသုဒ္ဓသချော တပုဒ်လုံး ကို ဟောထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဏ္ဍိန္ဒြိယမဂ္ဂ ဈာန ကျတော့ ကုန်သေးရဲ့လားလို့ ကိုယ်က စဉ်းစားကြည့်ရတယ်၊ ဘာဟောသလဲ....သမ္ပ ယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော "အမောဟ"ဒီလိုဟောထားတယ်၊အမောဟ လက်ရင်းက ပစ္စည်း တွေ့နေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟိတ် ၆-ပါးလုံးကုန်ရဲ့လားလို့ မေးလျှင်(မကုန်ပါဘူး)၊ မကုန်တော့ဘူး၊ သံဃာကုန်မဟုတ်တော့ဘူး၊ လိုချင်တဲ့တပါးကို ရွေးပြီးပင့်တာ လို ဖြစ်နေတယ် (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ဟိတ် ၆-ပါးစလုံး အကုန် ဟောထားတာ ဟေတုမှာ သာမည ဖြစ်နေသေးလို့ ဟိတ် ၆-ပါးလုံး မကုန်ဘဲနှင့် အမောဟ တပါး ထုတ်ဟောလို့ သူဟာ ဝိသေသဈာန ဖြစ်လာတယ်။

ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းအမောဟ တရားသည်ပင်လျှင် များနေသေးတယ်ဆိုပြီးတော့ အောက်တတန်းက ဘာတုံး "ဝိမံသာဓိပတိ"လို့ ပစ္စည်းထားလိုက်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝိမံသာဓိပတိလဲ အမောဟဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ မကျူပါဘူးတဲ့၊ ခဏခဏ ဘုန်းကြီးနောက်ပိုင်းတုန်းက သတိပေးတယ်၊ အမောဟသည် တိဟိတ်စိတ် ၄၇-ပါးမှာယှဉ်၏။ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝိမံသာဓိပတိသည် ဘယ်လောက်ယှဉ်သလဲ၊ သာဓိပတိတိဟိတ်ဇော ၃၄-ခုမှာ ယှဉ်၏၊ မတူဘူးနော်၊ အမောဟက တရားများတယ်၊ ဝိမံသာဓိပတိက တရားနည်းတယ်။

အဲဒီလို ၂-မျိုးခွဲပြီး ဂုဏ်ထူး ၂-ဆင့်နှင့် ယှူလိုက်ပြန်တော့ သာဓိပတိ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂဈာန္ဒနာဆိုပြီး နာမည်တမျိုး ထွက်လာရတယ်။

အဲဒါ သာမည ဝိသေသခွဲတာ၊ နောက်ဟာတွေ ဒီအတိုင်းဘဲလို့မှတ်။

ပြီးတော့ ဈာန္ဒနာမှာ ဟောနေတဲ့ပစ္စည်းဟာ ကရိုဏ်းပါဠိ ထုတ်တဲ့အခါတုန်းက ဘုန်းကြီးပြောတယ်၊ မူပစ္စည်းထက် မူလိပစ္စည်းက တရားအရ သာနေသော် ၎င်း၊ တူမျှနေသော်၎င်း တပြိုင်နက် ဒီလို ပြောတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မူပစ္စည်းထက် မူလိပစ္စည်းက တရားအရ နည်း နေလျှင် ယထာရဟ။

ဈာန္ဒနာမှာ ဒီ ၂-မျိုးတို့တွင် ယထာရဟမျိုး ဘယ်တော့မှ မရှိဘူး၊ အားလုံး ဈာန္ဒနာမှာ ဟောနေတဲ့ တရားမှန်သမျှ တပြိုင်နက်ရမှ ဟောတယ်၊ ယထာရဟ တရား မရှိရဘူး၊ အဲဒါ တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းတဲ့ တရားတွေချည့်ဘဲ၊ မနေ့က ထုတ်လာတာ၊ ဥပမာ–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်အားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါးလို့ ဆိုတာက ဒီတရားမျိုး ဟောတုမှာရှိနေသလို သဟကြီး ၄-မှာကော မရှိဘူးလားမေးလျှင် အကုန်လုံးရှိတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့လို့ ပဋ္ဌမဈာန္ဒနာမှာ ဟေတုနှင့် သဟကြီး ၄-တပြိုင်နက် ထွက်ရတယ်။

နောက်ဒီတဲ့ အညမညဝင်ချင်တော့ ဘာပြင်ပစ်လိုက်သလဲ၊ သတိထားလိုက်စမ်း၊ ပစ္စည်းကို မပြင်ဘူး၊ ဟိတ် ၆ ပါးဘဲထားတယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ၃-မျိုးတို့တွင် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ရတယ်၊ စိတ္တဇရုပ် ရရဲ့လား (မရပါ)၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ကော အကုန်လုံး မရဘူး၊ 'ဟဒယဝတ္ထု' တလုံးယူရတယ်၊ အဲဒါ ဘယ်က လာသလဲလို့ မေးလို့ရှိလျှင် အညမည ဟောဟုန်းက ဝိဘင်္ဂပါဠိ သတိပြုကြည့်စမ်း၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတော ခန္ဓာ တိဏ္ဏန္နံ ခန္ဓာနံ၊ ပြီးတော့ ဘာ ယည့်ထားသတုံး၊ ဝတ္ထုဿ စ၊ အဲဒီ ဟဒယဝတ္ထုကလေး ဒီရောက်နေတယ် စိတ္တဇရုပ် မပါရဘူး၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်မှာ ဟဒယဝတ္ထုကလေး တလုံးယူပြီးတော့ ပစ္စယုပ္ပန်ထားလိုက်တော့ သဟကြီး ၄-အပြင် ဘာတိုးလာတယ် (အညမည)။

ပစ္စည်းကတော့ ဟိတ် ၆-ပါးချည်းဘဲ၊ လေးလေးနက်နက် စဉ်းစား၊ ဒီ တခု သိလျှင် နောက်ကဟာတွေ ဒါကို ထပ်ဆိုနေမှာဘဲ၊ အကြိမ်ပေါင်း ၂၅၀-ကျော်

ဟာ ဒါတွေ ထပ်ဆိုနေမှာ၊မနေ့က ဆိုနည်းနှင့် ဆိုနေလျှင်လဲ ဘယ်တော့မှ ပြီးမှာ မဟုတ်ဘူး။

ပြီးတော့ နောက်တကြိမ်ကျတော့ ဟာဒယဝတ္ထု ဖြုတ်ပစ်လိုက်တော့ ဘာသာ ကျန်တော့သတုံး၊ "သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ"သာ ကျန်တယ်၊ ဒီကျတော့ ဘယ်သူ ထပ်ဝင်လာနိုင်သတုံး၊ နာမ်ပစ္စည်း နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်လို့ သမ္ပယုတ္တ ထပ်ဝင်လာ တယ်။

ဿဍ္ဍနာ ၃-ချက်ရတယ်၊ အဲဒါ တပြိုင်နက်တပ်နိုင်တဲ့ ပစ္စည်းချည်းဘဲလို့သာ မှတ်ထား၊ ဘာမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး ဆိုလို့ရှိလျှင် သဟကြီး ၄-ရယ်, အလတ်က အညမညရယ်, သမ္ပယုတ္တရယ်၊ ဒါတွေရတယ်နော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ အဲဒီ နာမ်တရားအစုတွေ အကုန်ဖြုတ်ပြီး ပစ္စယုပ္ပန်မှာ ရုပ်တရား တင်ထားတော့ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဒီလိုနော် (မှန်ပါ)။ ဒီလိုထားလိုက်တော့ အညမည, သမ္ပယုတ္တ မရပြန်ဘူး၊ ဘယ်သူကို ထည့်သတုံး (ဝိပ္ပယုတ္တ ထည့်ပါတယ်)၊ နာမ်ပစ္စည်း ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်မို့၊ နောက်တုန်းက အထပ်ထပ်ပြောတာ ဒီစကားတွေ အတူတူဘဲ နော်၊ အတူတူဘဲနော်လို့ ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ဒါတွေကို ပြန်လေ့ လာပါ၊ ဒို့အခု အသစ်မှတ်နေရတာ မဟုတ်ဘူး၊ နောက်ပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့စကား တွေ ပြန်ချေနေတာလို့ နားလည်ကြပါ။

ပြီးတော့ ဝိပ္ပယုတ္တလဲ ဖြစ်ချင်တယ်, အညမညလဲ ဖြစ်ချင်တယ်ဆိုတော့ သဝိပါကမှ ဖြစ်နိုင်မှာ၊ ဒီတော့ ဘာပြင်လိုက်သတုန်း ဇယား[၁] ဟာဒယဝတ္ထု အားသာ တပ်သော၊ သဝိပါက နောက်ဆုံးအချက်ထူးလို့ ပြောတာနော်(မှန်ပါ)။ ပဋိသန္ဓေဋ္ဌီရှိသော ဟိတ် ၇-ပါး၊ ဒီလိုဆိုခဲ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဘယ်က တရားလဲ ရှာကြည့်၊ ဘုန်းကြီးပြောမယ်၊ ပဋ္ဌာဝါရ ဝိဘင် ဝိပါက- ပစ္စည်းရဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာ ဒုတိယအပိုဒ်က ဘာတဲ့တုံး (ဟာဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ)၊ အဲဒါကိုပြောတာ၊ နားလည်ပလား(မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဟိုတုန်းက ပါဠိတော်က ဘယ့်နှယ်လုပ် ဟောသတုံး၊ ခန္ဓာ ဝတ္ထုဿ- ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ခန္ဓာ ဝတ္ထုဿ ဟောထားတဲ့တရား ဝိပါကအတွက် သန့်သန့်။

ဝိပါကအတွက် သန့်သန့်ဟောလိုက်တော့ သူလဲ ရနိုင်တယ်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ- ပစ္စည်းလဲ ရနိုင်တယ်၊ အညမညလဲ ရှိတယ်။

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ-၁၇၀ ရှိ သဟယေ် ဿဍ္ဍနာ ဆိုရိုးဇယားကြည့်။

ဟိုတုန်းက ဘာပြောသလဲ၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဆိုလျှင် ဝိပါက မရဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာဆိုမှ ဝိပါက ပါရတယ်။

အဲဒီစကားတွေကို ပြန်ပြီးတော့ အထပ်ထပ် အလီလီ ဟောပြောနေတာ။ အဲဒါ မနေ့ကဟောတဲ့ ဃဋနာ (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ နောက်ဆက်ပြီးတော့ ဘာသတိပြုရမလဲလို့ မေးတော့ မနေ့က ဇယားကြီး[၁] မှာ မှတ်သားစရာကလေးတွေ ကျန်ရစ်ခဲ့သေးတယ်၊ နောက်ပိုင်းက သင်္ချာရယ်,အချက်ပေါင်းရယ် ပြတဲ့ အကွက်ကလေး ၂-ကွက်ရှိတယ်လို့ ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ စာတန်းရေပေါင်းက အထက်အောက် ကြည့်လိုရှိလျှင် သာမညကစပြီး အောက်ဆုံးအထိ ဝိမံသာဓိအထိ စာကြောင်းရေပေါင်း ၁၂-ကြောင်းရှိတယ်၊ ဟုတ်ကဲ့လား (မှန်ပါ)။

ဃဋနာမှာ သင်္ချာ ၂-မျိုး

သတိပြုပါ၊ ဒီဇယား မှတ်သားနည်းဟာ ဦးပဥ္စင်းတို့ ကျက်လဲကျက်ထားရပါပြီ၊ စာကြောင်းရေပေါင်းဆိုတာ အပေါင်းဂဏန်းကိုလွတ်ပေါ့၊ စာကြောင်းရေ ၁၂-ကြောင်းရှိတယ်၊ အဲဒီ ၁၂-ကြောင်းတို့တွင် မနေ့က ပြောပြီးသား သင်္ချာထုတ်တဲ့နေရာမှာ နံပါတ် ၁-ကနေပြီး ၁၀-အထိ ဟောမည့် ဃဋနာမှန်သမျှ ဘယ်ပစ္စည်းရဲ့ ဃဋနာဘဲဖြစ်ဖြစ် အဝိပါကမှန်သမျှမှာ သတ္တ, တိဏိ ဟော၊ သဝိပါကတော့ မနေ့ကပြောခဲ့ပြီ၊ ဝိပါက်ဘဲ ကော် ရှိရမည်နော် (မှန်ပါ)။ ဘယ်သူတုံး အဗျာကတော အဗျာကတဿ၊ ၁၁-က ၁၂-ထိ ၂-တန်းကိုဟောလျှင် စတ္တာရိ ဒွေ, ဒွေ ဒွေလို့ ဟောပါတဲ့၊ ဒါ သင်္ချာကို မှတ်နည်းပြောတာ၊ အဲဒီ ၂၅၅ ချက်သော ဃဋနာမှာ သင်္ချာဟာ ဒီ ၂-မျိုးတည်းရှိတယ် ကိန်းသေမှတ်ထားပေါ့၊ တဖြေးဖြေးလဲ လေ့လာရင်း ကိုယ့်ဉာဏ်ကလေးတွေက ပွင့်လာလိမ့်မယ်၊ အခုနေတော့ တချို့သိပ်ပြီးနားမလည်ဘဲ ရှိလျှင် ရှိတတ်ပါတယ်၊ နားလည်သင့်သလောက်လဲ နားလည်နေမှာပါဘဲ။

သင်္ချာနှင့် အချက်ရေမှာ ၂-မျိုးစီ

ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် ဒီဃဋနာ ၂၅၅-ချက်မှာ ငါတို့ဟောစရာ သင်္ချာက ဒီ ၂-မျိုး ရှိတယ်လို့ နားလည်ထားပါ၊ သဝိပါက မှန်လျှင်တော့ ကော်ချည့်ဘဲ၊ အဝိပါကမှာ ၁–က ၁၀–အထိ သတ္တ, တိဏိ၊ ၁၁–က ၁၂–ထိ စတ္တာရိ,ဒွေ။

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ-၁၂၀-ရှိ သဟာယ် ဃဋနာ ၂၅၅-ဇယား။

ဒီတော့ အလွန်များတဲ့ ၂၅၅-ချက်သော ဈာန်တွေမှာ သင်္ချာအနေအားဖြင့် ဒီ ၂-မျိုးဘဲ ဒို့မှတ်ရတယ်လို့ နားလည်ထားပါ။

အချက်ရေအားဖြင့် ၉-ရယ်, ၆-ရယ်လို့ ၂-မျိုး တွေ့နေလိမ့်မယ်။

မနေ့က ပြောခဲ့တာ သာမညဈာန်ဆိုတော့ အချက်ရေ ၉-ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီ ပြင်နေရာတွေမှာ အောက်နားသွားတော့ ၆-ချက်လို့ ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြု ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်၊ အဲဒါလဲ ၂-မျိုးဘဲရှိတယ်၊ ဘယ်အချိန်မှာ ၉-ဖြစ်လို့ ဘယ်အချိန်မှာ ၆-ဖြစ်သလဲမေးလျှင် "အဓိပတိပါသော" ဈာန မှန်လျှင် ဈာန ၆-ချက်ဘဲ ထွက်ရတယ်၊ အကြမ်းဖျင်း ပြောနေတာ၊ တော်တော် နေ အချိန်ကျတော့လဲ သဘောအားဖြင့် ပြောပေးမယ်။

ဘယ်အချိန် ၆-ချက်ဖြစ်သလဲ (အဓိပတိပါသောအချိန်မှာ)။

ကြည့်စမ်းပါလား ဦးပဥ္စင်းတို့ ဇယား[၁]မှာ ၆-ချက်ထွက်နေတဲ့ ဈာနဟာ ဘယ်မှာလဲလို့ ကြည့်လျှင် ဆန္ဒာဓိ ၆, စိတ္တာဓိ ၆, ဝီရိယာဓိ ၆, ဝီမံသာဓိ ၆၊ ဒီ ၄-ဌာန ထွက်တယ်။

အဓိပတိပါလာလျှင် ဈာနဟာ ဘယ်တော့မှ ၉-ချက် မထွက်ဘူး၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ တွေ့တဲ့အချိန်ကျတော့ ဘုန်းကြီးပြောပေးမယ်၊ အခုဒီက အကြမ်းဖျင်းပြောတယ်၊ ၆-ချက်ဘဲ ထွက်ရတယ်။

မှတ်စမ်းပါ ကိုယ့်ဉာဏ်ထဲ သေးသေးနက်နက်ကလေး ရလာအောင်၊ နောက်နေ့တွေကျတော့ ကိုယ့်ဖာသာ ဟောသွားနေရုံဘဲ ရှိတယ်၊ ဒီနေ့ ဈာနဆိုရိုးလဲ ကျဉ်းပစ်လိုက်မှာ။

လေ့လာရတယ်၊ ဘာမှ မများဘူး၊ ဒီဇယား[၁]နှင့်စပ်လို့ အစောကြီးအကျက် ခိုင်းထားလိုက်တော့ ရနေလျှင် ဒီဇယားကို အလွတ်လဲ ရေးတတ်ရတယ်နော် (မှန်ပါ)။'အငယ် ၇-ပစ္စည်း' ခေါင်းစီးနာမည်ကလေး တပ်ပြီးတော့ အောက်က ကျက်ထားတဲ့ အတိုင်း ပုဒ်မကလေးတွေ လျှောက်ထည့်နေတာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဟေတုဥ္ ဈာန ၂၄

ကဲ…ဒါဖြင့် ဟေတုတခေါက် ပြန်လှည့်ကြည့်စမ်း ဟောရအောင်၊ မနေ့က ဟောပြီးသား ပြန်ပြောမလို့နော်၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ သာမည ဈာန, သင်္ကိလိဋ္ဌ မဂ္ဂဈာန, သာဓိပတိကဣန္ဒြိယ မဂ္ဂဈာနအားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏ ဆိုပြီးတော့ ဟောထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

၁။ ဤကျမ်း နှာ-၁၂၀-ရှိ သဟာယ် ဈာနဇယား။

ထို ၃-ပါးတို့တွင် သာမညကို ဟောပြီးပြီ၊ သာမညဃ်ဋ္ဌနာ ဘယ်နှစ်ချက် ထွက်တယ် (၉-ချက်ပါ)၊ သတိပြု လျှောက်ကြည့်စမ်း၊ သဗ္ဗဒွိယ က ဘယ်နှစ်ချက်ထွက်မယ် (၉-ချက်)၊ ၉-ရယ်, ၉-ရယ်ပေါင်းတော့ ၁၈၊ အောက်ဆုံးက သာဓိပတိဗ္ဗဒွိယမဂ္ဂကျတော့ (၆-ချက်ထွက်ပါတယ်)၊ ပေါင်းလိုက်တော့ ၂၄-ချက်၊ အောက်နားမှာ အပေါင်းဂဏန်းရှိတယ် (မှန်ပါ)။

အဲဒါလောက်ကလေးပေမဲ့ လေ့လာရတယ်၊ ဟေတုမှာ ဃဋ္ဋနာဟာ စုစုပေါင်း ဒါဘဲ ရှိတာဘဲ၊ ၂၄-ချက် ရှိသကိုးလို့ အသိအမှတ်ပြုထားသဖြင့် ပဋ္ဌမပြန်မေးတဲ့ ပုစ္ဆက တွေကလဲ တခါတခါ ဘာလိုလို ညာလိုလိုနှင့် အမှတ်တမဲ့နှင့် အဲဒီလိုဟာကလေးတွေ ဝင်မေးတာ နောက်တုန်းက တွေ့ရတယ်၊ ဒါကိုဘဲမေးတာ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ရနိုင်သော ဃဋ္ဋနာကို အပေါင်းသင်္ချာမျှ ရေတွက်၍ဆိုတော့....ဘာရေးမလဲ ၂၄-ဆိုလျှင် ပြီးနေတာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဂဏန်းကလေး ၂-လုံးတည်းနှင့် သူ့ပုစ္ဆာ ပြေနေတယ်။

မေးဘူးတယ်၊ ကြာတော့ကြာပြီ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀-နှစ်လောက်က နေမယ် ထင်တယ်၊ အဲဒါကလေးတွေ မှတ်စေချင်လို့ ဒီပုစ္ဆာတွေနှင့် တွေ့တဲ့အခါ ပုတ်ထားပြီး စာသင်သားတွေကို ပြောပြောပေးတယ်၊ လေ့လာရတယ်၊ တချို့ကတော့ ဒါဟာ ဆိုရတာမှ မဟုတ်ဘဲ ပေါင်းကြည့် သိသွားဘဲတဲ့၊ မဟုတ်ဘူး အဲဒါ ဘုန်းကြီးဆီက သင်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ အဲဒီပုစ္ဆာမျိုးအတွက်တော့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကျေနပ်နေကြတယ်၊ အသက်သာဆုံးဖြေရတယ်၊ ၂၄-သို သူတို့ဟာက ပြီးနေတာဘဲ။

သင်္ချာဝါရ ဟောရိုးစစ် အဓိပ္ပါယ်

ဒီလို အပေါင်းဂဏန်းမရှိဘဲနှင့် ရအောင်သင်ပေးထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ ကတော့ အမှတ်တမဲ့ သင်လာခဲ့မှုကြောင့် ပေါင်းကြည့်ရလိမ့်မယ် တွက်ကြည့်ရလိမ့်မယ်၊ အမှန်ထွက်ချင်မှ ထွက်မယ်၊ အမှားထွက်ချင်လဲ ထွက်နေတတ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ လေ့လာပါလို့ ဘုန်းကြီးက တိုက်တွန်းပါတယ်၊ ဘယ်ပစ္စည်းမှာ ဃဋ္ဋနာပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိနေတယ်ဆိုတာ၊ အဲဒါ မနေ့က ဟောထားတဲ့ ဃဋ္ဋနာနှင့်စပ်လို့ အနည်းအကျဉ်း ပြန်ပြောတယ်၊ အဲဒါက ဃဋ္ဋနာကို ဒီကသိုင်းသွားတော့မှာဘဲလို့ မှတ်ထားပြီးတော့ ဝိဘင်္ဂဝါရ ဟောပြီးတဲ့နောက် သင်္ချာဝါရဟောတဲ့ ဟောရိုးစစ်နှင့်ပတ်သက်တဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကလေး ဘုန်းကြီး ပြောပေးဦးမယ်၊ (ဟောရိုးက မစစ်ရသေးဘူးနော်၊ မနေ့က တန်းပြီးတော့ ဃဋ္ဋနာအချိန်လု ဟောသွားတယ်)။

ဟောရိုးစစ်ပုံ နေရာတိုင်းတော့ ဟောရိုးမစစ်ဘူး စာအုပ်ထဲမှာ၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး စစ်ထားတာကိုလဲ ကြည့်ကြ။

ဒီနှစ် ပဋ္ဌာန်းကြီး ပုဏ္ဏာမှာ ပစ္စယနိဒ္ဒေသနှင့် ပုဏ္ဏာဝါရအကူး ဟောရိုးစစ် ကလေးတခု မေးထားတာ တွေ့လိုက်တယ်၊ လွယ်လွယ်ကလေးဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ မဖြေကဲ့လူက များတယ်နှင့်တူတယ်၊ မဖြေတာ ဘာဖြစ်လို့၊ ဖတ်တောင်မကြည့်လို့၊ သိဘို့နှင့်တော့ အဝေးကြီး။

ဝိဘင်္ဂဝါရမည်ပုံ

အခုစစ်ဘို့က ဟောပြီးခဲ့တာ ဘာတုံး 'ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ' ဆိုတာ ဘာခေါ်သလဲမေးလျှင် ပဥ္စာဝါရ ဝိဘင်္ဂပါဠိတော်တဲ့၊ အခု ဟောနေတဲ့ ဃဋနာစသည်တို့က သင်္ချာဝါရလို့ ခေါ်တယ်။

ဘာပြောတယ်၊ ဟောပြီးတဲ့ဝါရက ဘာဝါရ (ဝိဘင်္ဂဝါရ)၊ အခုဟောဆဲက (သင်္ချာဝါရ)၊ ဒါ ကိုယ်တိုင်သိနေ‌ဘ် (မှန်ပါ)။

ဘာကြောင့် ဟိုဟာကို ဟောပြီးတာကို ဝိဘင်္ဂဝါရလို့ ခေါ်ရသလဲ။

နားလည်အောင် နားထောင်ကြပါ၊ ဝိဘဇနံ ဝိဘင်္ဂေါ၊ ယမိုက်များကျတော့ ဝိဘင်းထုတ်သလို ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အမှန်မှာ ဒီမှာလဲ ဝိဘင်း ထုတ်တာဘဲ၊ ဝိဘဇနံ– ခွဲခြမ်းဝေဘန်၍ ဟောတော်မူသော ဒေသနာ၊ ဝိဘင်္ဂေါ–ခွဲခြားဝေဘန်၍ ဟောတော်မူအပ်တဲ့ ဒေသနာပါဘဲ၊ ဝိဘဇနံ ဝိဘင်္ဂေါဆိုတာ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဘယ်လိုဟောသလဲလို့ မေးလျှင် သတိပြု၊ ဟေတုပစ္စည်း ဟောတော့ ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အဗျာကတဿ, ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ လို့ဆိုပြီး ကု ၃-ချက် အကု ၃-ချက် ဗျာတချက်လို့ ၇-ကြိမ် ဝေဘန်ပြီး မဟောဘူးလား (ဟောပါတယ်)၊ အဲဒီလို ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ၇-ကြိမ်, ၉-ကြိမ်, ၃-ကြိမ်စသည်ဖြင့် သင်္ချာတွေထုတ်ပြီးတော့ ဝေဘန်ပြီးတော့ ဟောလာလို့ ဝိဘင်္ဂဝါရခေါ်တယ်။ ဟေတုမှာ ဘယ်နှစ်ကြိမ် ဝေဘန်ခဲ့သလဲ (၇-ကြိမ်)။

သင်္ချာဝါရမည်ပုံ

သင်္ချာဝါရဆိုတာက ဘာဖြစ်လို့ သင်္ချာဝါရလို့ ခေါ်သလဲမေးလျှင် အဲဒီလို ကုသလော ကုသလဿ စသည်ဖြင့် ဝိဘင်း မထုတ်ဘူး, မဝေဘန်တော့ဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားက ဘယ်လိုလုပ်ပြီးဟောသလဲမေးလျှင် 'ဟေတုယာ သတ္တ' ဆိုပြီး တော့ ဟေတုယာ-ဟေတုပစ္စည်း၌၊ သတ္တ–၇-ပါးကုန်သော၊ ဝိဿဇ္ဇနာနိ–

အဖြေတို့ကို၊ လဗ္ဘန္တိ-ရအပ်ကုန်၏ ဆိုပြီးတော့ 'သတ္တ' ဆိုပြီး ဟောလိုက်လျှင် ပြီးရော။

အဲဒီသတ္တအရ ဘယ်မှာလဲမေးလျှင် ခုတင်က ဝိဘင်္ဂဝါရ ပြန်ကြည့်။

ဟောရိုးစစ်ပုံ

ဒါကြောင့် ဝိဘင်္ဂဝါရပြီးတော့ သင်္ချာဝါရကူးမယ်ဆိုတော့ အကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီလိုစစ်တယ်——

ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။

လွယ်လွယ်ကလေး၊ သို့ပေမဲ့ သူနေရာနှင့်သူ မသိလျှင် အခက်ချည့်ဘဲ။ ဒီ့ပြင်နေရာတွေတော့ ဟောရိုးစစ်ကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကြည့်ကြ, ကျက်ကြပါတော့၊ ဒီမှာတော့ ပြစရာကလေးတွေ ရှိနေလို့။

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ထို သင်္ချာဝါရသည်လည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ, မိဿကသင်္ချာဝါရ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

အဲဒါကို ဦးပဉ္ဇင်းတို့ မဟောရသေးဘူး၊ ခုတင်က ဃဋနာဆိုတာက မိဿကနယ်ထဲကနော် (မှန်ပါ)။'

ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ထို သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရသည်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ, အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် ၂၄-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၂၄-ပါးတို့တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏၊ ကုန်ရော၊ ဒါဟောရိုးစစ်၊ ပြီးတော့မှ သုဒ္ဓ, မိဿက ဘုန်းကြီးတခါ ခွဲပြောမယ်၊ ဒါလောက်ကလေးဘဲ၊ ခက်လဲ မခက်လှပါဘူး။

ဟောဟန်ကား........ဘာဟောမလဲ၊ ဒို့ကျက်ထားတာ မဟုတ်လား၊ ဘာတဲ့တုံး၊ ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌....အဲဒါ လျှောက်ဆိုရမယ်။

အဲဒါကို အစောကြီးက ဘုန်းကြီးက အကျက်ခိုင်းထားတာ 'သုဒ္ဓသင်္ချာ' ကျေအောင်ကျက်ကြဆိုတာ၊ ဒါဘဲ။

ဟောဟန်ကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ-ရုပ်အားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ဒီအတိုင်း ရကြတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြု၊ မနေ့က ဆဋ္ဌနာထဲ ထည့်ပေးထားတဲ့ ဆိုရိုးကလေး၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ ၁-နယသို့ လိုက်၍ရင်း၊ ၂-ဝါရသို့ လိုက်၍ရင်း၊ ၃-တိက်ပုဒ်အရသို့လိုက်၍ရင်း၊ ၄-ကတ္တား သမ္ပဒါန်နေဟန်သို့ လိုက်၍ရင်း၊၄-မျိုး အဓိပ္ပါယ်ပြောပေးမလို့၊ ပုံပန်း, သဏ္ဍာန်, ဟန်ပန်, အမူအရာ, ဆိုတာ ၄-မျိုး လာတယ်၊ ဘာတဲ့တုံး၊ ဤအနုလုံ၌ နယသို့ လိုက်၍ရင်း (ပ)၊ ဟေတုယာ သတ္တ-ဟု သချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏၊ ပါဠိတော် ဒီအတိုင်းရှိတယ်နော်၊ နောက်တုန်းကလဲ ပြောခဲ့တယ်မဟုတ်လား၊ ဟေတုယာ သတ္တတဲ့။

နယသို့လိုက်၍ရင်း ရှင်းချက်

ရှေ့မတိုးနှင့် ဒီနားခဏရပ်ပြီးတော့ ခုတင်က ၄-မျိုးကို ဘုန်းကြီးပြန်ပြောမယ်၊ ဟေတုယာ သတ္တ၊ဟေတုပစ္စည်းမှာ သတ္တလို့ သချာတပ်တာဟာ နယသို့ လိုက်၍ရင်း....တဲ့ တမျိုးက ဒီလိုလာတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပဋ္ဌာန်း ကျမ်းကို စဆိုတဲ့အချိန်က ဘုန်းကြီးက ပြောတယ်၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမှာ နယကြီး ၄-မျိုး ရှိတယ်လို့ ပြောတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတုံး အနုလုံ, ပစ္စနိက်, အနုလောမပစ္စနိက်, ပစ္စာနိယာနုလောမ လို့ ဒီလို ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ 'ဟေတုယာ သတ္တ' ဟောတာ နယသို့လိုက်၍ရင်း.... ထို့ကြောင့် ထို တရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌တဲ့၊ အနုလုံမှာမို့လို့ သတ္တ-ဟောတာ၊ နားလည်ပလား (မှန်ပါ)။ ပစ္စနိက်မှာ ဆိုလို့ရှိလျှင် နောင်ဆိုလျှင် တွေ့ရလိမ့်မယ် 'န ဟေတုယာ ပန္နရသ' လို့ ဟောမယ်။

အကယ်၍ ဒါမှမဟုတ်လို့ အနုလောမပစ္စနိက် ဆိုလို့ရှိလျှင်လဲ 'ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ' လို့ ၂-ပစ္စည်းတွဲရတယ်နော်၊ ဝါရ ၂-ခုတွဲတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ 'ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ' ဆိုတော့ ရှေ့ပစ္စည်းက အနုလုံ, နောက်ပစ္စည်းက ပစ္စနိက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာလဲ သတ္တ လို့ တွေ့ လိမ့်မယ်။

ပြီးတော့ ပြောင်းပြန် ပြန်လိုက်၊ ပစ္စနီယာနုလောမ၊ 'န ဟေတုပစ္စယာ' ပစ္စနိက်၊ 'အာရမ္မဏေ'ကိုတော့ အနုလုံ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာခေါ်သလဲ ပစ္စနီယာနုလောမ၊ အဲဒီကျတော့ နဝ-ထွက်တယ်။

ဒါကြောင့် နယသို့လိုက်၍ရင်း....ဆိုတာ အနုလုံ အနုလောမ နယမှာမို့လို့ ဟေတုကို သတ္တ-လို့ ထုတ်ရတာ တဲ့။

ဝါရသို့လိုက်၍ရင်း ရှင်းချက်

ကောင်းပြီ၊ ဒါဖြင့် နယ ၄-မျိုးထဲက အခု အနုလုံ အနုလောမနယမှို သတ္တ ထွက်လျှင် ဝါရသို့လိုက်၍ရင်း ဆိုတာက ဘာပြောတာလဲ၊ တချိန်က ဘုန်းကြီးပြောခဲ့တယ်၊ ကုသလတိက်ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမှာ ပုစ္ဆာဝါရ၏ အခြားမဲ့မှာ ဝိဘင်္ဂနာဝါရဆိုပြီး ဝါရကြီး ၇-မျိုး ဟောတယ်လို့ မပြောခဲ့ဘူးလား (ပြောခဲ့ပါတယ်)၊ အဲဒီ ၇-မျိုးဟာ ဘာလဲလို့မေးလျှင် ဆဝါရခေါ်တဲ့ ဝါရ ၆-မျိုးရယ်၊ ဟိုက ၆-ခု ရခဲ့ရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုဟောပြီးခဲ့တာဟာ ဘာဝါရခေါ်တယ် (ပဥှာဝါရ)၊ ပေါင်း ၇ မျိုးရှိတယ်၊ အဲဒီမှာလဲ ပဥှာဝါရ မှာမှိုလို့ 'ဟေတုယာ သတ္တ' ဟောတာ၊ ဆဝါရကျတော့လဲ သူ့နေရာကျတော့လဲ ပြောပြပါမယ်၊ အခု အကြမ်းဖျင်းသိချင်လျှင် ရှေ့ ၂-ဝါရမှာ နဝ-လို့ ဟောလိမ့်မယ်၊ ပဋိစ္စနှင့် သဟဇာတဝါရမှာ (မှန်ပါ)။ ပစ္စယနှင့် နိဿယဝါရမှာ 'ဟေတုယာ သတ္တရသ' လို့ ဟောလိမ့်မယ်၊ သံသဋ္ဌနှင့် သမ္ပယုတ္တဝါရမှာ 'ဟေတုယာ တိဏိ' လို့ ဟောမယ်တဲ့၊ တွေ့လတ္တံ့။ အခု ဒါဟာ အကြမ်းဖျင်းပြောတာ၊ ပဥှာဝါရနှင့် မတူဘူးမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပဥှာဝါရမှာ သတ္တ ဟောတယ်၊ ဟိုကျတော့ နဝ,သတ္တရသ,တိဏိ-လို့ ဟောလိမ့်မယ်၊ မှတ်ထားခဲ့ပါ၊ ဒါက ဝါရသို့လိုက်၍ရင်း ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်။

တိက်ပုဒ်အရသို့ လိုက်၍ရင်း ရှင်းချက်

တိက်ပုဒ်အရသို့ လိုက်၍ရင်း ဆိုတာက အစောကြီးက ဘုန်းကြီးပြောတယ်၊ အခု ဒို့ဟောနေတဲ့ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းဟာ တိကပဋ္ဌာန်းကျမ်း၊ တိကပဋ္ဌာန်းကျမ်းမှာလဲ တိက် ၂၂-တိက်ရှိသည့်အနက် ကုသလတိက်ကိုသာ ဒို့ဟောနေကြရတယ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကုသလတိက်မှာ မှိုလို့ 'ဟေတုယာ သတ္တ' ဖြစ်တာ၊ ဝေဒနာတိက်တို့ စသည်တို့ကျတော့ သတ္တ-ထွက်ချင်မှ ထွက်တယ်၊ တိဏိ ထွက်ချင် ထွက်နေတယ်၊ ဟေတုယာမှာ (မှန်ပါ)။ မတူဘူး၊ ဒါဟာ ကုသလတိက်မှာမှိုလို့ သတ္တ-လို့ ဟောတာတဲ့။

ဒါကြောင့် တိက်ပုဒ်အရသို့ လိုက်၍ရင်း, ဝေဒနာတိက်ကျတော့ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော ဆိုပြီး ဟောလိမ့်မယ်နော် (မှန်ပါ)။ သူ့တိက်ပုဒ်အရ တရားအတိုင်း သူ ဟောသွားဖော့ သတ္တ-ထွက်ချင်မှ ထွက်မှာပေါ့။

ကုသလပဒက ပဒါဝသာန ၃-ချက် မထွက်ဘူး၊ တချက်ထည်းထွက်တယ် ကုသလော ကုသလဿ လို့၊ ဘာဖြစ်လို့လဲမေးလျှင် သတိပြုလိုက်စမ်းပါလား၊ ဝေဒနာတိက်မှာ တိက်ပုဒ်အရထဲမှာ ရုပ်ပါတာ ပါရဲ့လား (မပါပါ)၊ သုခါယ

ဝေဒနာယ က သုခသဟဂုတ်စိတ်တွေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ က ဒုက္ခသဟဂုတ် စိတ်၊ အဒုက္ခ မသုခါယ က ဥပေက္ခာတွေ၊ ဒီတော့ ရုပ်မှ မပါဘဲ ကု·ဗျာလို့ ဖြစ်ပါ့မလား (မဖြစ်ပါ)၊ ဒီတော့ ကုသလော ကုသလဿ ဖြစ်မယ်၊ အကုသလော အကုသလဿ ဖြစ်မယ်၊ အဗျာကတော အဗျာက-တဿလို့လဲ ဖြစ်မယ်၊ အဲဒါတွေက ဟောလဲဟောမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ စပ်မိလို့ ပြောတာ၊ အချိန်ကုန်ပါတယ်နော်။

ဒီတော့ ကုသလတိက်ပုဒ် အရအား လျော်စွာ ဘာဖြစ်တယ်၊ သတ္တ-ဟော တယ်၊ တိက်ပုဒ်အရသို့လိုက်၍ရင်း ဆိုတာ ဒါဘဲ။

ကတ္တားသမ္ဗဒါန် နေဟန်သို့လိုက်၍ရင်း ရှင်းချက်

နောက်တခု **ကတ္တား သမ္ဗဒါန် နေဟန်သို့ လိုက်၍ရင်း** ဆိုတာက ကတ္တား သမ္ဗဒါန်ဆိုတာ ဒီပဒ, ပဒါဝသာနဘဲ မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ ကုသလော ကတ္တား, ကုသလဿ....သမ္ဗဒါန်၊ ပြီးတော့ ကုသလော အဗျာကတဿ, ကု-သလော ကုသလာဗျာကတဿလို့ ကုသလပဒတင်ဘဲ ၃ မျိုး လာမနေဘူးလား (လာပါတယ်)၊ ထို့အတူ အကုသိုလ်မှာ ၃-မျိုး လာတယ်, အဗျာကတမှာ တမျိုး လာတယ်ဆိုတော့ ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အဗျာကတဿနှင့် ကတ္တားသမ္ဗဒါန်,ကတ္တားသမ္ဗဒါန်နှင့် ၇-ကြိမ်ဟောရလို့ ကတ္တား သမ္ဗဒါန် နေဟန်သို့ လိုက်၍ရင်း ဆိုတဲ့ စကားကို အကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သုံးတော်မူတယ်လို့ သိတော်မူကြပါ။

ပဋ္ဌမပြန်က မေးမေး၊ မမေးမေး ဒါတွေဟာ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို သင်နေလျှင် အင်မတန် သိသင့်တဲ့စကားတွေပါ၊ ဒါကြောင့် ပြောနေတာ သိသင့်တယ်၊ သိ ထိုက်တယ်လို့၊ လျှောက်ပြီး ကျက်ထားလဲဘဲ ရတာဘဲ၊ရတော့လဲ ရရုံဘဲရှိတယ်, ဘာမှန်းတော့ မသိဘူး၊ တချို့ဟာတွေကို အဲဒီလိုမဖြစ်စေရဘူး၊ ရရမယ်, သိရမယ်၊ ကိုယ် ဉာဏ်မှီသလောက် တွေးခေါ် တတ်ရမယ်။

ဒါကြောင့် ကတ္တားသမ္ဗဒါန်နေဟန်သို့လိုက်၍ရင်း၊ 'ဟေတုယာ သတ္တ' ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏....လို့ သုဒ္ဓသင်္ချာမှာ ဆိုတာ။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ထို့နောက် **အာရမ္မဏပစ္စည်း**၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ဟော ဟန်ကား— ကျက်ထားတဲ့အတိုင်းဆို၊ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်းတပ် သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့

လိုက်၍၎င်း, ဝါရသို့လိုက်၍၎င်း, တိက်ပုဒ်အရသို့လိုက်၍၎င်း, ကတ္တားသမ္ပဒါန် နေဟန်သို့လိုက်၍၎င်း 'အာရမ္မဏေ နဝ'-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏၊ ဒါပါဘဲ၊ ဦးဉာဏဟောကြည့်စမ်း၊ ဒီ ၂-ပစ္စည်းတည်းတင်။

ဦးဉာဏ။ ။ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသင်္ချာဝါရသည် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ, မိဿက သင်္ချာဝါရအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထို သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရသည်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ, အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် ၂၄-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂၄-ပါးတို့တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား – သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ, သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဤ တရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့လိုက်၍၎င်း,ဝါရသို့လိုက်၍၎င်း,တိက် ပုဒ်အရသို့ လိုက်၍၎င်း, ကတ္တားသမ္ပဒါန်နေဟန်သို့လိုက်၍၎င်း ဟေတုယာ သတ္တ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

ထို့နောင် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား- ကာမစိတ် စတုပညာသ, ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခု, နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် ၃-ခု, အဘိညာဉ်ဒွေ, လောကုတ္တရာ စိတ် ၈-ခုအား တပ်သော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေ ပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်၊ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤ အနုလုံ၌ နယသို့ လိုက်၍၎င်း, ဝါရသို့ လိုက်၍၎င်း, တိက်ပုဒ်အရသို့ လိုက်၍၎င်း, ကတ္တားသမ္ပဒါန် နေဟန်သို့ လိုက်၍၎င်း အာရမ္မဏေ နဝ-ဟု သင်္ချာ တပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

ဆရာတော်။ ။အဲဒီ ၂-ခုတည်းပါ၊ အားလုံး ဟောကြစမ်းပါ၊ နောက်ဟာ တွေတော့ မဟောပါနှင့်တော့။

သံဃာတော်များ။ ။သင်္ချာဝါရ ဟေတုနှင့် အာရမ္မဏပစ္စည်း သုဒ္ဓသင်္ချာ ဝါရကို တခေါက်ဟောသည်။

အဓိပတိပစ္စည်း စသည်၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဆရာတော်။ ။အဲဒီအတိုင်း ၂၄-ပစ္စည်း ကုန်သည့်တိုင်အောင် ဟောရလိမ့် မယ်၊ ဒီလိုဘဲ ဟောရိုးစစ်ပြီး ဒီအတိုင်းဘဲ တရားတွေဆိုတော့ သတိပြု

လိုက်စမ်း၊အာရမ္မဏပြီးတော့ အဓိပတိ တွေ့တယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဓိပတိဟာ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲ(၂-မျိုး ရှိတယ်)၊ ၂-မျိုး ရှိလျှင် သုဒ္ဓသင်္ချာ ၂-ပုဒ် ရွတ်ရမှာပေါ့၊ သဟဇာတာဓိပတိ၏ သုဒ္ဓသင်္ချာရွတ်ရမယ်၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာရွတ်ရမယ်၊ ပေါင်းတော့ ၂-ပုဒ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၂-ပုဒ်လုံး ရွတ်ပြီးတော့မှ ထိုကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အဓိပတိယာ ဒသ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အနန္တရသုဒ္ဓသင်္ချာဆိုလိုက်၊ အနန္တရေတော့ ဘယ်လောက်တဲ့တုံး (သတ္တ)၊ သမနန္တရေလဲ တူတူဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သဟဇာတသုဒ္ဓသင်္ချာဆို– သဟဇာတေ(နဝ)၊ အညမညကကော(တိဏိ)။

နိဿယကျတော့ ဘယ်နှစ်မျိုးလို့ ဘုန်းကြီး ပြောခဲ့သတုံး၊ သဟဇာတနိဿယတမျိုး–သုဒ္ဓသင်္ချာတပုဒ်ရွတ်ရမယ်နော်(မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ ဝတ္ထုပုရေဇာတသုဒ္ဓသင်္ချာတမျိုး၊ ပေါင်းတော့ ၂-မျိုး မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၂ မျိုး ရွတ်ပြီးတော့မှ ပေါင်းလိုက်တော့ နိဿယေ(တေရသ)။

ဥပနိဿယ ဘယ်နှစ်မျိုးတဲ့တုံး (၃-မျိုး)၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ ၃-ပုဒ်နော်(မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏူပနိဿယဆိုတာက အာဓိသုဒ္ဓသင်္ချာပြန်ဆို၊အနန္တရူပနိဿယဆိုတာက အနန္တရသုဒ္ဓသင်္ချာပြန်ဆို၊ ပကတူပသုဒ္ဓသင်္ချာဆို၊ ပြီးတော့မှ ဥပနိဿယေ ဘယ်လောက်တုံး (နဝ)။

ထိုအတူ ပုရေဇာတ ၂-မျိုး, ပစ္ဆာဇာတ တမျိုး, အာသေဝန တမျိုး, ကမ္မ ၂-မျိုး, အကျဉ်း ၂-မျိုးပေါ့နော်၊ အကျယ်အားဖြင့်တော့ ၄-မျိုး၊ ဒါပေမဲ့ ကမ္မေမှာ ဘယ်လောက် ထွက်တယ်(သတ္တ)၊ သတ္တ-ဘဲ ရှိတယ်၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊ အာဟာရေ, ဣန္ဒြိယေ သတ္တ၊ အာဟာရက ၂-မျိုး၊ ဣန္ဒြိယက ၃-မျိုး, သုဒ္ဓသင်္ချာ ၃-ပုဒ်နော်(မှန်ပါ)။ ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တက တမျိုးတည်းရှိတယ်၊ ဝိပ္ပယုတ္တကျလျှင် သုဒ္ဓသင်္ချာ ၃-ပုဒ်၊ အတ္ထိကျလျှင် သုဒ္ဓသင်္ချာ ၆-ပုဒ်-၆-မျိုးဘဲ၊ ပုရေက အာပုံ, ဝတ်ပုံ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ၆-ပုဒ်ရွတ်ပြီးတော့မှ အတ္ထိယာ.... (တေရသ) အဝိဂတေ တေရသ လို့ ရွတ်။

အဲဒါက အကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ ရေးတော်မူတဲ့ အကောက်ထဲမှာ ရှိတဲ့အတိုင်းကို ဘုန်းကြီးပြောနေတာ၊ ဒါလောက်တင် မကသေးဘူး၊ ခုတင်ကပြောတဲ့ ဟေတုယာ သတ္တ-မှာ သတ္တ-အရ ဟိုတုန်းကအတိုင်းဘဲ ဝိဘင်္ဂဝါရတုန်းကလို ပြန်ပြီးထုတ်တယ်၊ ကုသလော ကုသလဿ ကုသလော ဓမ္မော-ဟူသော ကတ္တာ-ပုဒ်၏ အရကား စသည်ဖြင့် ဝိဘင်္ဂဝါရတွေ အကုန်

ပြန်ကောက်ပြန်တယ် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက၊ ဒါကြောင့် စာအုပ်ကြီးများနေတာ၊ ဘယ်ကဟာမှ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီသုဒ္ဓသင်္ချာနှင့် ကောက်နေတာ။

ထားပါတော့၊ ဒါသုဒ္ဓသင်္ချာဟောပုံ၊ သို့ပေမဲ့ ပါဠိတော်သက်သက် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရပါဠိတော် ဘယ်လိုနေသလဲတဲ့၊ အားလုံး သတိထားကြစမ်းပါ၊ ဟေတုယာ သတ္တ, အာရမ္မဏေ နဝ, အဓိပတိယာ ဒသ, အနန္တရေ သတ္တ, သမနန္တရေ သတ္တ, သဟဇာတေ နဝ, အညမညေ တီဏိ, နိဿယေ တေရသ, ဥပနိဿယေ နဝ, ပုရေဇာတေ တီဏိ, ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ, အာသေဝနေ တီဏိ, ကမ္မေ သတ္တ, ဝိပါကေ ဧကံ, အာဟာရေ သတ္တ, ဣန္ဒြိယေ သတ္တ, ဈာနေ သတ္တ, မဂ္ဂေ သတ္တ, သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ, ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ, အတ္ထိယာ တေရသ, နတ္ထိယာ သတ္တ, ဝိဂတေ သတ္တ, အဝိဂတေ တေရသ။

အဲဒါ ဘုရားဟောပါဠိတော် ဒီအတိုင်းရှိတယ်၊ အကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရေးတာက စောစောက ရွတ်တဲ့ ဥစ္စာဘဲ၊ ဘာမှ သိပ်ပြီး ကျက်စရာ မှတ်စရာလဲ မရှိလှပါဘူး၊ ဒါကလေးတွေဟာ ဒီလိုပြောပြီး ဗဟုသုတအဖြစ်နှင့် နားလည်ဘို့တင် ဘုန်းကြီးပြပေးနေတယ်။

မိဿကသင်္ချာဝါရ

အဲဒီ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဆိုပြီးတော့မှ သတိပြုကြစမ်းပါ၊ မိဿကသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုမိဿကသင်္ချာဝါရသည်လည်း သတိပြုမှတ်ခဲ့၊ အဓိပ္ပါယ် နောက်နေ့မှ ပြောမယ်၊ သဘာဂ,ဃဋနာအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။

ဘာပြောသလဲ၊ မိဿကသင်္ချာဝါရကို တဆင့်တက်လိုက်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ မိဿကသင်္ချာဝါရမှာ ၂-မျိုးရှိတယ်၊ ၂-မျိုးဟာ ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် "သဘာဂ, ဃဋနာ"လို့ ၂-မျိုးရှိတယ်၊ ထို ၂-မျိုးတို့တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတဲ့ အစဉ်က သဘာဂကို စ-ဟောတယ်၊ အဲဒီ သဘာဂက စပြီး ဟောလျက်သားနှင့် ဘုန်းကြီးက ယခုတော့ သိလွယ် မှတ်လွယ်အောင်လို့ ဃဋနာက စပြီး ပြနေတာ။

အဲဒီမှာ သဘာဂဟာ ဘယ်လိုဟာလဲ၊ ဃဋနာဟာ ဘယ်လိုဟာလဲ ဆိုတာကလေးတွေ အချိန်နည်းသွားလို့ နက်ဖြန်ခါမှ ပြောမယ်၊ ရှေ့ဃဋနာကလေးတွေ ကျေအောင် ဆိုရအောင်နော်။

ကဲ-ခုတင်က ဆိုးထားတဲ့နေရာ ဟေတုပစ္စည်း၊ မနေ့က ဘာတဲ့တုံး သာမညဃဋနာပြီးတယ် [၁] မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သာမညဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဗ္ဗိန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ ၁၇၃-မှ-၁၇၇ထိ ဟေတုပစ္စည်း၌ သာမညဃဋနာ ဟောပုံ ပြန်ကြည့်။

ဘယ်လိုသိထားသတုံး၊ ဘယ်ပစ္စည်း ဟောဟော သာမညဆင္ဂန္ဒာ ဟောလျှင် ဟောဆဲပစ္စည်းမှာ ရနေတဲ့ ပစ္စည်းတရား အကုန်(မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန် တရား အကုန်ဟောလျှင် **သာမညဿဋ္ဌနာ**, ပစ္စည်းမကုန်လျှင် ဝိသေသဿဋ္ဌနာ၊ အခု ဒီမှာ ဘာဖြစ်လာသတုံး၊ အမေဟာ၊ အမေဟာ တပါးတည်း ရှိတယ်။

ဟေတုဒ္ဒ သဗ္ဗာနုဿတိမဂ္ဂဿဋ္ဌနာ

ထို သဗ္ဗာနုဿတိမဂ္ဂဿဋ္ဌနာသည်လည်း – မနေ့က ဗေယျာကလေး [၁] သွားပါ၊ အဝိပါကဿဋ္ဌနာ, သဝိပါကဿဋ္ဌနာအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါး တို့တွင် အဝိပါကဿဋ္ဌနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

မနေ့ကအတိုင်း ဟောရိုး စစ်နေတယ်နော်(မှန်ပါ)။ ထို အဝိပါကဿဋ္ဌနာ သည်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဿဋ္ဌနာ, သအညမညဿဋ္ဌနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တ-ဿဋ္ဌနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဿဋ္ဌနာအားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၄-ပါးတို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဿဋ္ဌနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—

ဘယ်နှယ်လုပ် ဟောရမှာလဲလို့မေးလျှင် ခုတင်က ဗေယျာကြီး[၂]ကပြောလိုက် တယ်၊ ဟိတ် ၆-ပါး မဟောနိုင်တဲ့၊ ဘာဟောမလဲ၊ (အမေဟာကို ဟောရပါ မယ်)၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ဟိုနေ့ကအတိုင်းထား၊ (မှန်ပါ)။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားဘယ်သော မနေ့ကတော့ ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဒီနေ့တော့ ဘယ်နှယ်ဆိုမလဲ (အမေဟာဟိတ်)၊ တပါးတည်းရတယ်၊ ဘယ်သူကပြောသလဲ မေးလျှင် ဗေယျာကြီး[၂]က ပြောတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဗေယျာကြီးရဲ့ကျေးဇူးတွေ မကုန်သေးဘူးလို့ မနေ့က ဘုန်းကြီးဆိုခဲ့တာ ဟော အခုတော့ တွေ့ပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဿဋ္ဌနာ ပြောင်းလိုက်လျှင် ပြောင်းလိုက်တဲ့ ဿဋ္ဌနာမှာ ဘယ်တရားဟောမလဲ၊ ဟောရ မည့် တရားဟာ “အမေဟာ” လို့ ပြောပြီ။

ကောင်းပါပြီ၊ ဆိုရိုးကတော့ အမေဟာလို့ ပြောင်းလိုက်တာ ဟုတ်ပါပြီ၊ ဿဋ္ဌနာကျတော့ ပါဠိတော်တွေ မနေ့ကလိုဘဲလားလို့ မေးလျှင် သတိပြုပါ၊ ဘာဿဋ္ဌနာခေါ်တယ်၊ အခု ဿဋ္ဌနာက (သဗ္ဗာနုဿတိ မဂ္ဂဿဋ္ဌနာ)၊ အဲဒီ သွန်ဒာမည် မှာပါတဲ့ ပစ္စည်းကလေးတွေ ဿဋ္ဌနာထဲထည့်လိုက်၊ သွန်ဒာမည်မှာပါတဲ့ ပစ္စည်းက ဘယ်သူတုံး၊ (ဗ္ဗာနုဿတိနှင့် မဂ္ဂ)၊ ကဲကြည့်––ဗေယျာကြီး ဘယ်လောက် အဘိုး တန်သလဲဆိုတာ၊ အဲဒါတွေ ချိန်ကြည့်ရတယ်။

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ ၁၇၀-ရှိ သဟာယ် ဿဋ္ဌနာ ဆိုရိုးဗေယျာကြည့်။

၂။ ဤကျမ်း၊ နှာ—၁၂၀-ရှိ သဟာယ် ဿဋ္ဌနာ ၂၂၅ ဗေယျာကြည့်။

မနေ့က သာမည ဈာနင်္ဂမှာ သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဟောတော့ ဟေတုနှင့် သဟကြီး ၄-ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီနေ့တော့ ဣန္ဒြိယနှင့် မဂ္ဂထည့်လိုက်တော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ဖြစ်သွားမလဲ (၇-ပစ္စည်း) နားလည်ပလား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ဘယ့်နှယ်လုပ်ရမလဲ၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာနင်္ဂကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အမောဟ၊ ဤတရားတို့သည် ဟေတု၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဣန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ၇-ပစ္စည်းတပ်သောတရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယတို့ ဘာတို့ဖြုတ်လိုက်တော့ ၄-မျိုး၊ သိပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပါဠိတော်တန်းရှတ်၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ ဆိုတော့ ခုတင်က ၇-ပစ္စည်းဟာ ပါဠိတော်ဖြစ်ရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ၊ ဘယ်လောက်ထုတ်ကြမယ် သင်္ချာ (စတ္တာရိ)၊ ဟိုက ဇယားကြီးက ပြောလိုက်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၁၁ နှင့် ၁၂ ကျလို့ရှိလျှင် စတ္တာရိ၊ ဒွေ ထုတ်ရမယ်၊ ပဌမအချက် စတ္တာရိ၊ နောက်အချက် ဒွေ၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကောင်းပြီ၊ ဒီတော့ ဦးပဉ္ဇင်းတို့က စဉ်းစား သာမညဈာနင်္ဂတန်းကတော့ ဖောဖောသီသီ သတ္တလို့ ၇-ချက်ထုတ်တယ်၊ ဒီကျတော့မှ စတ္တာရိလို့ ၄-ချက်ဘဲ ကျန်တော့တယ် ၃-ချက် ဖြုတ်ပစ်လိုက်တယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ ထုတ်ပစ်လိုက်တာလဲ၊ ဉာဏ်တွေနော်၊ ဒါတွေက ဉာဏ်တွေ၊ သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ဟေတုယာ သတ္တ-အရ သင်္ချာထုတ်ထားတော့ကာ သတ္တ-အရ ဘယ်သူလဲလို့မေးလျှင် ကုသလပဒက ပဒါဝသာန (၃-ချက်) အကုသလပဒက ပဒါဝသာနက ကော (၃-ချက်ပါဘဲ) အဗျာကတပဒက (တချက်)၊ ပေါင်းတော့ (၇-ချက်)။

အခု သဣန္ဒြိယမဂ္ဂ ဈာနင်္ဂဟောတော့ ပစ္စည်းတရားဟာ ဘယ်သူတဲ့တုံး (အမောဟ)၊ ထပ်ထပ်မေးတာက ဉာဏ်ထဲဝင်လာပါစေတော့လို့ မေးနေတာ။

အမောဟဆိုတာ ပညာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ် ပညာ ဝိဇ္ဇာ အမောဟတဲ့၊ လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးက အမောဟနှင့် ပညာဆိုတာ တူတူဘဲ၊ အသိတရား သူဘဲ၊ အလိမ္မာတရား သူဘဲ၊ ဉာဏ်ဆိုတာလဲ သူဘဲ၊ ပညာဆိုတာလဲ သူဘဲ၊ ဝိဇ္ဇာဆိုတာလဲ သူဘဲ၊ အမောဟ ဆိုတာလဲ သူဘဲတဲ့၊ တရားကိုယ်တမျိုးတည်း တူတူဘဲ၊ အမောဟရဲ့ နာမည်တွေဘဲ။

အဲဒီ အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ် ပညာ ဝိဇ္ဇာ အမောဟခေါ်တဲ့ တရားတွေဟာ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ယှဉ်နေတဲ့ စေတသိက် သတ္တဝီသထဲမှာ ပါရဲ့လား (မပါပါ)၊ ဒါဟာ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ သိနေတာဘဲ၊ ပါမှ မပါဘဲနှင့် ခုတင်တုန်းက ပြောတဲ့ အကု-

သလော အကုသလဿ စတဲ့ အကုသလပဒ ၃-ချက်၊ ဒီနေရာမှာ ရနိုင်ပါ့မလား (မရနိုင်ပါ)၊ ဩော်--စတ္တာရိ·ဖြစ်သွားတာက အကုသလပဒက ပဒါဝသာန ၃-ချက်လျော့သွားတာ ပါကလားလို့ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိထားစမ်းပါ၊ ဟုတ်ပလား (မှန်ပါ)။ ကျက်လိုသိတာမျိုးက ဒီအသိမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါကြောင့်ဘာတဲ့၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အမောဟ၊ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၇-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို(ပ)၊ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ-အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

အခု နည်းနည်းလျှော့လာပြီ၊ တော်တော်ကြာ ဒီ့ ထက်လျှော့ဦးမှာ ဆိုရိုးတွေ၊ အပြီးသတ်တော့ ပါဠိတော်ချည့်ကျန်မှာ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ဉာဏ်ထဲမှာ ပွင့်ပွင့် သွားလျှင် အကုန်လျှော့ပစ်မှာ။

နောက်ပစ္စည်းတွေ နောက်ဈာနာတွေ ဒီအတိုင်းဘဲ ဆိုသွားရုံဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မူရင်းက ၇-ပစ္စည်း ဒုတိယကျတော့ အညမညတိုးတော့ ဂ-ပစ္စည်း၊ တတိယကျတော့ သမ္ပယုတ္တထပ်တိုးတော့ ၉ ပစ္စည်း၊ စတုတ္ထကျတော့ ည, သံ ဖြုတ်ပြီး ဝိပ္ပယုတ္တရောက်တော့ ဂ-ပစ္စည်း ပြန်ဖြစ်ပြန်တယ်နော် (မှန်ပါ)။

အဝိပါကဈာနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါက ဈာနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသဝိပါကဈာနာသည်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဈာနာ မနေ့က အတိုင်း ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ခုတင်က အဝိပါကမှာ ဒုတိယအချက်က စပြီး ဒွေ ဒွေနှင့် ထုတ်နော် (မှန်ပါ)။

သဝိပါက ဈာနာသည်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဈာနာ, သအညမည ဈာနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တဈာနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဈာနာ, သအညမည ဝိပ္ပယုတ္တ-ဈာနာ အားဖြင့် ၅-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၅-ပါးတို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား--သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော အမောဟ၊ မနေ့က တော့ ဟိတ် ၃-ပါး၊ ဒီနေ့ဟာကတော့ အမောဟရှိတာဘဲ၊ (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ စောစောတုန်းက အဝိပါကတုန်းက ၇-ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုတော့ ဘာထပ်တိုးတယ် (ဝိပါက တိုးပါတယ်)၊ တိုးတော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ဖြစ်သွားမယ် (ဂ-ပစ္စည်း ဖြစ်ပါတယ်)၊ သင်္ချာထုတ်တော့ (ဇော်)၊ အားလုံး ၅-ချက် စလုံး ဒီလိုဘဲ၊ နောက်ပိတ်ဆုံးကျတော့ ဟဒယဝတ္ထုအားသာ

တပ်သော အမောဟ၊ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ,ဝိပါက,ဣန္ဒြိယ,မဂ္ဂ,ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ,အဝိဂတ ၁၀-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤ အနုလုံ၌ ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ–ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

ဒါက ဘာဃဋနာတုံး (သဝိပါကဃဋနာပါ)။

ဆရာတော်။ ။ဦးသူရိယ တခေါက် ဖြေးဖြေးဟောစမ်း။

ဦးသူရိယ။ ။သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ တခေါက်ဟောသည်။

ဟေတုမူ သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ

ဆရာတော်။ ။ပြီးသွားရော သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ၊ ပြီးတော့ ဘာဃဋနာတဲ့တုံး (သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ)၊ ဇယားကြီး[၁]ကို ပြန်လှေလာပါ၊ သူကို နာမည်ပေးထားတာက သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာလို့ ပေးထားတယ်၊ ဇယားကြီး[၁]က ပြောတဲ့နာမည်ဘဲနော် (မှန်ပါ)။

ကောင်းပြီ၊ အဲဒီကျတော့ကော ပစ္စည်းတရားက ဘာကိုထားမလဲလို့ မေးတော့ ဘာပြောလိုက်သတုံး (အမောဟ)၊ အမောဟ မဟုတ်တော့ဘူးနော်၊ ဘာတဲ့ (ဝီမံသာဓိပတိ)၊ ဝီမံသာဓိပတိဖြစ်သွားပြီ၊ မတူဘူး မဟုတ်လား၊ အမောဟက တိဟိတ်စိတ် ၄၇-မှာ ယှဉ်တယ်၊ ဝီမံသာဓိပတိကျတော့ သာဓိပတိ တိဟိတ်ဇော ၃၄-ခုမှာ ယှဉ်တယ်၊ တရားနေပုံချင်း မတူဘူး၊ ဟိုက တရားများတယ်၊ဒီက တရားနည်းတယ်၊ နည်းတဲ့ဟာက တရားထက်မြက်တယ်၊ အဓိပတိတပ်တာက ထက်မြက်တယ်၊ ထားပါတော့ သူ့နာမည်က ဘာဃဋနာလဲလို့ မေးတော့ သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ၊ ခုတင်က အပေါ်မှာ ဘာပစ္စည်းတိုးလာသလဲ (အဓိပတိတိုးလာပါတယ်)။ အဲဒါကို သတိထားပေါ့၊ သင်္ချာထုတ်တော့ ခုတင်ကလိုဘဲ စတ္တာရိ, ဒွေ ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အချက်ပေါင်း ဘယ်လောက်ထုတ်ရမလဲ မေးတော့ အဲဒီမှာ ကြည့်စမ်း (၆-ချက်)၊ ၆-ချက် ထုတ်ရမယ်တဲ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒို့ဇယားကလေး[၂]ကလဲဘဲ အဝိပါက ၄-ချက်, သဝိပါက ၅-ချက် ၉-ချက် ရှိနေတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြန်ကြည့် အဲဒီဇယားကလေး[၂]ကို သွားကြည့် ဃဋနာ ၆-ချက်ပေါ်အောင် ပြောမယ်။

၁။ ဤကျမ်း နှာ-၁၂၀-ရှိ သဟယော်ဃဋနာ ၂၅-ဇယား။

၂။ ဤကျမ်း၊ နှာ-၁၇၀-ရှိ သဟယော်ဃဋနာ ဆိုရိုးဇယား။

၉-ချက်နှင့် ပြထားတဲ့ ဇယားမှာ ၆-ချက်ဆိုတာ ဘာတွေလျော့သလဲလို့ မေးလျှင် သတိပြုစမ်း၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ရေးထားတဲ့ ဇယား[၁]ကို ကြည့်စမ်း၊ ၂-နံပါတ်မှာ ကြက်ခြေကလေး ပြထား၊ ၅-နံပါတ်မှာ ကြက်ခြေကလေးပြထား၊ ပါကြရဲ့လား (ပါပါတယ်)၊ ဒါကို သင်္ကေတ ဘုန်းကြီးတို့ ပေးထားတာ ဟုတ်ရဲ့လား (မှန်ပါ)။ ၂-နံပါတ်ကို ကြက်ခြေကလေးပြထား၊ သူမရဘူး၊ ပြီးတော့ ၅-နံပါတ်ကို ကြက်ခြေကလေးပြထား၊ ဒါက ဂဏန်းကလေးနားမှာ နော် (မှန်ပါ)။ သူ့ကို မရဘူး၊ ဒါက အကြမ်းဖျင်း၊ ဒါသိသိ မသိသိ သူ့ကိုလျော့ရမှာဘဲလို့ ကိုယ်က နားလည်လိုက်ပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဘာဖြစ်လို့ သူတို့ လျော့သွားတာလဲ၊ ဒီတော့မှရှာ၊ သဘောတရားကိုရှာ၊ ဒီ ၂-နံပါတ် ဘာဖြစ်လို့ လျော့သွားတာလဲ၊ ၅-နံပါတ် ဘာဖြစ်လို့ လျော့သွား တာလဲ၊ အကြောင်းရှာတော့ အခုတိုးလာတဲ့ပစ္စည်းထဲမှာ အဓိပတိပါမလာ ဘူးလား (ပါလာပါတယ်)၊ သတိပြုကြစမ်းပါ၊ အဓိပတိသုဒ္ဓသင်္ချာ နှုတ်ကရွတ် ကြည့်တော့ ဘယ်လိုရွတ်မလဲ (သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ် သော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါး)၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ် ပါရဲ့လားလို့ စဉ်းစား (မပါပါ)။

ခုတင်က အကြမ်းဖျင်းသိထား၊ ဒါက သဘာဝအားဖြင့် သိအောင် ပြော မလို့နော် (မှန်ပါ)။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်မှ မပါဘဲနှင့် နံပါတ် ၂-အကြောင်းမှာ လှမ်းကြည့်လိုက်စမ်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာနောက်က ဟဒယဝတ္ထုမတွေ့လား (တွေ့ပါ တယ်)၊ ဟဒယဝတ္ထုဆိုတာ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ထဲမှာသာ ရှိတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်မှ မရှိဘဲနှင့်၊ ဟဒယဝတ္ထုရှိပါ့မလား (မရှိပါ)၊ မရှိနိုင်ဘူးနော်၊ အမြဲမသားမျိုး ဖြစ်နေမယ်၊ မရှိနိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့် အဲဒီနံပါတ် ၂-မှာ ဟဒယဝတ္ထုမရှိလို့ ဖြုတ်ပယ်ပစ်လိုက်လျှင် ကျန်တဲ့တရားဟာ ဘယ်သူလဲ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သမ္ပယုတ္တ-ခန္ဓာဆိုလျှင် နံပါတ် ၃-မှာ ရှိနေတယ်မဟုတ်လား၊ ဘာထူးသတုံး၊ နံပါတ် ၃-မှာရှိတယ် (မှန်ပါ)။

နို့ နံပါတ် ၅-လဲ ဘာဖြစ်လို့ ဖြုတ်ထားသတုံးဆိုတော့ နံပါတ်၅-ရဲ့ ပစ္စယုပ္ပန်က ရှိတာကမှ ဟဒယဝတ္ထု တခုရှိတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပျက် ကရောပေါ့။

ဒီတော့ ၁-ရယ် ၃-ရယ် ၄-ရယ် ဒါဘဲရှိတယ်၊ အဝိပါကလဲ ၁-၃-၄၊ သဝိပါက လဲ ၁-၃-၄၊ ဒါဘဲရတယ်၊ ဒီတော့ ဘယ်လောက်ရသလဲ (၆-ချက် ရပါတယ်)။

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ-၁၇၀-ရှိ သဟဇာတဿဋ္ဌနာ ဆိုရိုးဇယားကြည့်။

နာမည်ပေး၊ သူနေရာရောက်တဲ့နာမည်အတိုင်းပေး၊ သတိပြုကြပါ၊ ဘုန်းကြီး နည်းနည်း စစ်ပြမယ်၊ သဟ္လန္ဒြိယမဂ္ဂဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာနသည်လည်း အဝိပါကဈာန, သဝိပါကဈာန အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဈာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို အဝိပါကဈာန သည်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာန, သအညမညသမ္ပယုတ္တဈာန, သအညမည မရှိတော့ဘူးနော် (မှန်ပါ)။ သဝိပ္ပယုတ္တဈာနအားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၃-ပါးတို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ကိုဟော၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်မှ မရှိဘဲ ထည့်ဆိုလို့ ဖြစ်မလား (မဖြစ်ပါ)၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇ ရုပ်အား တပ်သော....လို့ သူနေရာနှင့်သူ တော်အောင် စိတ္တဇရုပ်ကို နာမည် ပြင်နော် (မှန်ပါ)။ ဟောတုတုန်းက ဘာပြင်တယ် သဟိတ်၊ အခုတော့ ဘာတိုး (သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်)၊ ဒါကလေးတော့ မခက်ပါဘူးနော်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ၊ ဒါကိုဟောမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟောပေါ့ အခုတင်က အကြိ' ၄-ပစ္စည်းရယ် ဟေတု ရယ် ပေါင်းက ၅-ပစ္စည်း၊ နောက်ထပ်တိုးတာက (၃-ပစ္စည်း)၊ ဓိ-ဣ-မဂ်-နော် (မှန်ပါ)။ ပေါင်းလိုက်တော့ ဘယ်လောက်တိုး (၈-ပစ္စည်း)။

နောက် ဒုတိယ[၁]အချက်ကျတော့ ၈-ပစ္စည်းပေါ် ဘာထပ်တိုးမယ်၊ အညမညနှင့် သမ္ပယုတ္တ၊ ပေါင်းတော့ ၁၀-ပစ္စည်း။

ပြီးတော့ တတိယ[၂] အချက် ည- သံဖြုတ်၊ ဝိပ်တိုးတော့ ၉-ပစ္စည်း၊ ဒီလို မဟုတ်သား (မှန်ပါ)။

အဝိပါကဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကဈာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား....၊ကျေနေအောင် လုပ်ခဲ့ကြပါ၊ နောက်ကျ တော့ ဒီဟောရိုးတွေကို အကုန်မြှုပ်မှာပါ၊ ဆရာတော်ကြီးများရဲ့ ဟောရိုး မပျောက်စေဘို့ ကျေအောင်ချပေးနေတာ။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော၊ သတိပြုကြစမ်း၊ အဓိပတိမှာ သာဓိပတိဇော ၅၂-ခုထဲမှာ ဝိပါက်လို့ ဆိုတာက ဖိုလ် ၄-ခုသာ ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဖိုလ် ၄-ခုသာရှိတော့ 'ဝိပါက်၌ရှိသော'လို့ ဆိုမနေနှင့်၊ သူ့ရတဲ့ ဖိုလ် ၄-ခုကို ဆိုရဘယ်၊ သဝိပါကဖြစ်လျှင် (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ၊ ခုဘင်က ၈-ပစ္စည်းပေါ်မှာ ဝိပါက တိုးမယ်မဟုတ်လား

၁။ သအညမညသမ္ပယုတ္တဈာန။ ၂။ သဝိပ္ပယုတ္တဈာန။

(မှန်ပါ)။ ကော်-ထွက်မယ်၊ အဝိပါက က စတ္တာရိ, ဒွေ, ဒွေ ထွက်မယ်၊ ဦးပညာနန္ဒ ဟောစမ်း။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။သာဓိပတိက္ကန္တိယမဂ္ဂဈာန.ကို အဝိပါက, သဝိပါက ၆ ချက် ဟောသည်။

ဆရာတော်။ ။ပစ္စည်းရေ အများဆုံးရတဲ့ ဈာန ဘယ်သူလဲ၊ သဝိပါက ဒုတိယဈာန၊ သအညမည သမ္ပယုတ္တဈာနလို့ ခေါ်၊ ဘယ်လောက် ရသလဲ (၁၁-ပစ္စည်း)၊ မှတ်ထားစမ်း၊ ဈာနမှာ သူအများဆုံး၊ နောက် တချိန်ကျတော့ ဒီစကားပြောမလို့ သတိပေးတာ၊ ဈာနမှာ အများ ဆုံးရတဲ့ ပစ္စည်းဟာ ဘယ်လောက်ရှိသလဲမေးလျှင် ၁၁-ပစ္စည်း၊ ဒီ့ထက် မပိုဘူး။

ဆရာတော်။ ။အားလုံး တခေါက် ဖြေးဖြေးဟောကြစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ထပ်ဟောကြသည်။

အဓိပတိ၌ ဈာန ၄-မျိုး

ဆရာတော်။ ။ဟောတုမှာ ဈာနပေါင်း ၂၄-ချက်ထက် ပိုပြီးတော့ မရတော့ ဘူး၊ ပြီးတော့ အဓိပတိဆက်ကြည့်စမ်း[၁]၊ အထက်အောက်ကြည့်၊ ဈာ- န အရေအတွက် ဘယ်လောက်ရှိသလဲဆိုလျှင် ပုဒ်မ ဘယ်နှစ်ခုရှိသလဲ (၄-ခု ရှိပါတယ်)၊ အဓိပတိမှာ ဈာန ၄-မျိုးလို့...နော် (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ၁-နံပါတ် ပုဒ်မ ကလေးဟာ ဆန္ဒာဓိပတိနှင့် တည့်တည့်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူ့အတွက် သူများနှင့် တွဲစပ်လျက်မရှိခြင်းကြောင့် သတိထားလိုက် စမ်း၊ 'ဆန္ဒာဓိပတိဈာန' လို့ဘဲခေါ်ပါ၊ ဒီနေ့ ဒါလောက်ဘဲသိပါနော်(မှန်ပါ)။

ဒုတိယပုဒ်မဖြစ်တဲ့ စိတ္တာဓိပတိကျတော့ အဓိပတိအပြင် ပုဒ်မဘယ်နှစ်ခု ရှိသလဲ (၂-ခုရှိပါသေးတယ်)၊ ဘာခေါ်မလဲ၊ ခေါ်သာခေါ်ပါ၊ မှားသွားလဲ ဘာဖြစ်သလဲ (သအာဟာရက္ကန္ဒြိယဈာန)၊ သူ့နာမည်မှန်တော့ ထူးလိမ့်မပေါ့၊ နာမည်မဟုတ်တော့လဲ ဟိုကခေါင်းငုံ့သွားမှာဘဲ၊ သ-က အဓိပတိပေါ့၊ နောက် အမှတ် ၂-ခုက အာဟာရနှင့် ဣန္ဒြိယ၊ ပစ္စည်းတရားက စိတ္တာဓိပတိ။

တတိယအမှတ်က ဝီရိယာဓိပတိပစ္စည်းတရား မဟုတ်သလား(မှန်ပါ)။ သူ့ကိုယ် တိုင်မှာရှိတဲ့ အမှတ်ကတော့ သ ဖြစ်မှာဘဲ၊ နောက်တိုးတဲ့ပစ္စည်းက နာမည် ဘာခေါ်မလဲ (သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာန)။

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ ၁၂၀-ရှိ သဟာယသဈာန ၂၅ ဇယားကြည့်။

နောက် ဈာန္နာတခုရှိသေးတယ်၊ သတိပြုစမ်း ဘယ်သူတဲ့တုံး (ဝီမံသာဓိပတိ)၊ နာမည်ကတော့ (သဟေတုကဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာန္နာ)၊ အခုကလေးတင် ဟောပြီးတာ၊ ဟေတုက ဟောပြီးပြီမဟုတ်လား နံပါတ် ၄ (မှန်ပါ)။ ဟေတုက ဟောတော့ သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာန္နာ၊ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဓိပတိက ပြန်ခေါ်တော့ကော (သဟေတုကဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာန္နာ)။

ပြောင်းပြန်-ပြန်ခေါ်နေတာပါဘဲ၊ ဘယ်သူက ဘာပေးမှန်းတော့ မသိဘူး ယောက်ဖရေ ခေါ်နေကြတာလိုဘဲ။

ဒါဟာ အပြန်အလှန်ခေါ်တဲ့နည်း ဟေတုကခေါ်တော့ သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာန္နာ၊ အခု အဓိပတိက ပြန်ခေါ်တော့ သဟေတုကဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာန္နာ၊ ပြန်ပြီးခေါ်တာ၊ ဒီတရားဘဲ၊ ဒီ ဈာန္နာ အဲဒီအတိုင်း ပြန်ဟောမှာဘဲ၊ ဟောဆဲပစ္စည်းက ရှေ့ကနေမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မှတ်ထားစမ်း၊ ဟောစမ်းရအောင် တခုလောက်။

ဆန္ဒာဓိပတိ ဈာန္နာ

အဓိပတိပစ္စည်း၌ ဆန္ဒာဓိပတိဈာန္နာ၊ ပဌမအချက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒုတိယ သာဟာရဣန္ဒြိယဈာန္နာ၊ သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာန္နာ၊ သဟေတုကဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာန္နာအားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ဆန္ဒာဓိပတိဈာန္နာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏၊ ထိုဆန္ဒာဓိပတိဈာန္နာ သည်လည်းဆိုတော့ အဓိပတိပါဠိ ၆-ချက်လို့ ပြောထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ခုတင်က အတိုင်းသွားကြည့် ၁-၃-၄ ဒါဘဲရမယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဝိပါက, သဝိပါက ခွဲ၊ အဝိပါကဟော၊ ဟောတော့ ဘယ့်နှယ်လုပ်ဟောမတုံး၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ။

ခုတင်တုန်းကတော့ ဝီမံသာပတိ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုတော့ (ဆန္ဒာဓိပတိ)။

ဘာတိုးမှာလဲ ဈာန္နာထဲ ကြည့်ပါလား၊ အဓိပတိဟာ တမှတ်တည်းရှိတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူနှင့် သဟကြီး ၄–ထွက်ချေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အားလုံးသတိပြု၊ ဆိုရိုးကျဉ်းမလို့၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ဤဘရားတို့သည်–ထိုတရားတို့သည် ဖြုတ်လိုက်ကြစို့နော် (မှန်ပါ)။ ဖြုတ်လိုက်တော့ ဘာကျန်ရစ်ခဲ့သတုံး အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ၊ ဘယ်လောက်တဲ့တုံး သင်္ချာ၊ (သတ္တပါ)။ သတ္တနော်၊ ၁၁နှင့် ၁၂ ရောက်မှ စတ္တာရီမဟုတ်လား ဒီကတော့ သတ္တ၊ ဆိုရိုးတွေ

အကုန်ဖြုတ်ပစ်လိုက်စမ်းပါ၊ ထိုကြောင့်–ဤကြောင့် စသည်တွေ ဖြုတ်ပစ်လိုက်စမ်းပါ၊ ဒါတွေ ဟောတုက ရခဲ့လျှင် တော်ရောပေါ့။

ဘာတဲ့၊ ပြန်နားထောင်စမ်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ဒါဘဲနော် (မှန်ပါ)။ တရားဖော်လိုက်တယ်၊ ပြီးတော့ ပါဠိတော်တန်းရွတ်၊ ဘယ်လောက်တုံး အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ

ထိုနောင် သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ဟောဟန်ကား– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ၊ သူ့ကို ပါဠိတော် တန်းလိုက်တော့ အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ

ထိုနောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–သာဓိပတိ- စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ–ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပါဠိတော်–အဓိ- ပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

ထိုနောင် သဝိပါကဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသဝိပါကဃဋနာသည်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက စသည်စစ် ၃-ပါး၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခုဥ္စရှိသော ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ပါဠိတော်က ဘာတဲ့တုံး၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ဏော၊ သဝိပါက ဝိပါက် ပါနေလျှင် သုံချာဟာ ဏောပေါ့၊ ဦးသူရိယ ဟောစမ်း။

ဦးသူရိယ။ ။ဆန္ဒာဓိပတိ အဝိပါက,သဝိပါက ဃဋနာစု တခေါက်ဟောသည်။

သာဟာရဏ္ဍြိယဃဋနာ

ဆရာတော်။ ။ဃဋနာတခု ဆက်ကြပါစို့၊ နောက်တော့ ဘာတုံး(သာဟာရ- ဏ္ဍြိယဃဋနာ)၊ ဒီအတိုင်းဘဲ ဟောမှာနော်၊ ပစ္စည်းတရားက ဘာတုံး (စိတ္တာဓိပတိ)။

သတိပြုကြစမ်း၊ ထူးတာကလေးက သဝိပါကကျတော့ ခုတင်က ဖိုလ် ၄-ခုဥ္စရှိသောသို့ ဆိုတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ စိတ်သည်ပင်လျှင် ဖိုလ် ၄-ခုဖြစ်နေခြင်းကြောင့် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇ ရုပ်အား

တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခုဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ အဲဒီ တလုံးထူးမယ် နေ၁်(မှန်ပါ)။ ဃဋ္ဋနာမှာ ခုတင်က အခေါ် ဘာပစ္စည်းတိုးမယ် (အာဟာရနှင့်ဣန္ဒြိယ)၊ ဦးကောလိယ ဟောစမ်း။

ဦးကောလိယ။ ။သန္တာဓိပတိဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သာဟာရဣန္ဒြိယဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ထို သာဟာရဣန္ဒြိယဃဋ္ဋနာ သည်လည်း အဝိပါကဃဋ္ဋနာ, သဝိပါကဃဋ္ဋနာအားဖြင့် ၂-ပါးအပြား ရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋ္ဋနာ ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏၊ ထိုအဝိပါကဃဋ္ဋနာသည်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဋနာ, သအညမည- သမ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာအားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၃-ပါးတို့တွင် **သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဋနာ** ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ ပါဠိတော်-အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

ထို့နောင် **သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ** ကို ဟောတော်မူ၏၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အားသာ တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ ကို ဟောတော်မူ၏၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

အဝိပါကဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **သဝိပါကဃဋ္ဋနာ** ကို ဟောတော်မူ၏၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနိက စသော ၃-ပါး ရှိ၏၊ **သဗ္ဗဋ္ဌာနိက** ကို ရှေးဦးဟော၊ ဟောဟန်ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု ဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, အာ- ဟာရ, ဣန္ဒြိယ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ ၌-—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခုဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

သဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ ၌—သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားသာ တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု ဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, အာ- ဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

ဆရာတော်။ ။အားလုံး ဟောကြစမ်းပါ၊ အဲဒါကလေးကုန်လျှင် တော်ပါပြီ။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ဟောကြသည်။

အချိန်စေ့ပြီ၊ ဒီနေ့ တော်ကြဦးစို့။

သဏ္ဍန္ဒြိယမဂ္ဂဿဋ္ဌနာ

ဒီနေ့ ဝီရိယာဓိပတိ ဟောရမယ်၊ ဘာဿဋ္ဌနာခေါ်တယ် (သဏ္ဍန္ဒြိယမဂ္ဂ-ဿဋ္ဌနာ)၊ ဦးသုဇာတ ဖြစ်အောင် ဟောစမ်း။

ဦးသုဇာတ။ ။သာဟာရဏ္ဍန္ဒြိယဿဋ္ဌနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဏ္ဍန္ဒြိယမဂ္ဂဿဋ္ဌနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ထို သဏ္ဍန္ဒြိယမဂ္ဂဿဋ္ဌနာသည်လည်း အဝိပါက, သဝိပါက အားဖြင့် ၂-ပါး၊ အဝိပါက၌လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက စသော ၃-ပါး၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

သအညမညသမ္ပယုတ္တဿဋ္ဌနာ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တိဏိ။

သဝိပ္ပယုတ္တဿဋ္ဌနာ၌ – သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားသာတပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တိဏိ။

သဝိပါကဿဋ္ဌနာ ၃-ချက် – **သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဿဋ္ဌနာ၌**— သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝီရိယာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ဇော်။

သအညမညသမ္ပယုတ္တဿဋ္ဌနာ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝီရိယာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ဇော်။

သဝိပ္ပယုတ္တဿဋ္ဌနာ၌—သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားသာ တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝီရိယာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ဇော်။

သဟေတုဈာန်ိန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ

ပြီးတော့ ဘာဃဋနာတဲ့တုံး (သဟေတုဈာန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ) ဦးပညာနန္ဒ ဟောစမ်း။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။သဈာန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဟေတုဈာန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ အဝိပါက သဝိပါက ၂-ချက်၊ အဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တနိက စသော ၃-ပါးတို့တွင် သမ္ပယုတ္တနိက ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား——

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ၊ အဓိ· ပတိ, ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတတ္တိ စတ္တာရိ။

အညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဝီမံသာ- ဓိပတိ၊ အဓိပတိ, ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတတ္တိ ဒွေ။

သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ ၌–သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားသာ တပ်သော ဝီမံသာဓိ- ပတိ၊ အဓိပတိ, ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတတ္တိ ဒွေ။

သဝိပါက သမ္ပယုတ္တနိကဃဋနာ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတတ္တိ ဧကံ။

သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတတ္တိ ဧကံ။

သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ ၌-သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားသာ တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ၊ အဓိပတိ, ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတတ္တိ ဧကံ။

ဆရာတော်။ ။ကုန်ရောမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီအတိုင်းချည်း နေမှာဘဲ၊ နောက်လာလတ္တံ့ ဃဋနာတွေလဲ။ ဦးပဥ္စင်းတို့လဲ စာဆိုမလုပ်လို့ ဟာဘဲ၊ ဘယ်သူမဆို အခုဒီထဲမှာ ပါနေကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အဟော ခိုင်းလျှင် တပါးတည်းဆိုလျှင်လဲ ဟောတတ်မှာချည့်ပါဘဲ၊ နို့ပေမဲ့ ကုန်အောင်တော့ ဟောရတယ်၊ အခုဟောတဲ့ ၂-ခုကို အားလုံး ပြန်ဟောရအောင်။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ပြန်ဟောသည်။

ကမ္မဒ္ဒီ ဈာန်ရှနာ ၁-မျိုး
သာမညဈာန်ရှနာမရတဲ့ ပစ္စည်း ၂-ပါး

ပြီးတော့ ကမ္မပစ္စည်းတဲ့၊ သတိပြုကြစမ်း၊ အဃယ် ၇-ပစ္စည်းထဲမှ သာမည-ဈာန်ရှနာ မရနိုင်တဲ့ ပစ္စည်း ၂-ပစ္စည်း၊ အခုဟောပြီးသွားတဲ့ အဓိပတိပစ္စည်းရယ်, အခုတွေ့နေတဲ့ ကမ္မပစ္စည်းရယ်၊ အဓိပတိနှင့် ကမ္မပေါ့၊ ဘာဖြစ်သလဲ၊ သာမ-ညဈာန်ရှနာ ဟောလို့ မရဘူး။

သူများတွေ ရလျက်သားနှင့်သူတို့ ဘာဖြစ်လို့ မရသလဲ၊ အဲဒါကို သတိပြုရတယ်၊ ဟေတုအစရှိတဲ့ ကြွင်းတဲ့ ၅-ပစ္စည်းက သာမညဈာန်ရှနာ ဟောလို့ဖြစ်တယ်၊ ဒီအဓိပတိနှင့် ကမ္မက သာမညဈာန်ရှနာဟောလို့ မဖြစ်ဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့ ဟောမရတာလဲလို့ မေးလျှင် ဟေတုတုန်းက ဘုန်းကြီးပြောတဲ့ စကားကလေး ပြန်စဉ်းစားစမ်း။

ဟောဆဲပစ္စည်းမှာ ရှိနေတဲ့ ပစ္စည်းတရား, ပစ္စယုပ္ပန်တရား အကုန်လုံးကို စုပြီး ဟောမှသာ ဘာဈာန်ရှနာခေါ်တယ် (သာမညဈာန်ရှနာ)၊ ဟေတုမှာ ဟိတ် ၆-ပါးလုံး အစုံဟောတော့ သာမညဈာန်ရှနာဖြစ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ အမောဟဟိတ် ခွဲလိုက်တော့ ဝိသေသဖြစ်သွားရော။

အဲဒီနည်းတူပေါ့၊ အဓိပတိမှာ ပစ္စည်းတရားတွေက အဓိပတိတရားကိုယ် ၄ ပါးရှိတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ရှိပေမဲ့ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ပဋ္ဌာဝါရဟောတုန်းက လေးပါးစလုံး စုပေါင်းပြီး ပစ္စည်းဖြစ်ခဲ့လား (မဖြစ်ခဲ့ပါ)၊ ဘယ်တော့မှ လေးပါးစုပေါင်းလို့ မရဘူး၊ ကေကဥ္စဏေ အဘာဝတော[၁] တဲ့၊ စိတ္တက္ခဏ တခု အတွင်းမှာ သူတို့တွေ ပြိုင်ပြီး ဘယ်တော့မှ မဖြစ်ဘူး။

ရှိတာကတော့ ၄-ပါးရှိတာဘဲ၊ ၄-ပါးရှိပေမယ်လို့ တပါးချင်း ဟောနေရတယ်၊ ပေါင်းစုပြီးတော့ ဟောရတာ မဟုတ်ခြင်းကြောင့် အဓိပတိပစ္စည်းမှာ သာမညဈာန်ရှနာဟောလို့ မရဘူး၊ အသီးအသီး ကိုယ့်နာမည်ကလေးတွေနှင့် ကိုယ်သွားနေတယ်။

အဲဒီလို သာမညဈာန်ရှနာဟောလို့ မဖြစ်ဘူးလို့ ဆိုပေမဲ့ ဆဋ္ဌသံဂါယနာက ဦးစွာရိုက်တဲ့ပဋ္ဌာန်းအရကောက် ပဋ္ဌမအုပ်မှာ (ရှေးကစာအုပ်တွေမှာတော့ မပါပါဘူး ဒီနာမယ်တွေ၊) အဲဒီပဋ္ဌမဆုံးအကြိမ်ရိုက်တဲ့ ပဋ္ဌာန်းအရကောက် ပဋ္ဌမအုပ်မှာ ဈာန်ရှနာကလေးတွေ အခု ဘုန်းကြီးပေးတဲ့အတိုင်း ပေးထားတယ်၊ ပေးထားတော့ ဘယ်လိုပေးထားသလဲ မေးလျှင် မနေ့ကတွေ့တော့ အစဆုံး ဈာန်ရှနာ ဘာခေါ်တယ် ဦးပဥ္ဇင်းတို့က အဓိပတိမှာလေ၊ ဆန္ဒာဓိပတိဈာန်ရှနာ မဟုတ်လား

၁။ ပဋ္ဌာပကရဏ (ပဋ္ဌာန်း) အဋ္ဌကထာ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၃၆၀။

(မှန်ပါ)။ အဲဒါကို ဆဋ္ဌမူ ပဋ္ဌမရိုက်စာအုပ်မှာ **သဟဇာတသာမညဃဋ္ဋနာလို့** ရေးထားတယ်။

ဘယ်လိုရေးထားတယ်၊ သဟဇာတသာမညဃဋ္ဋနာ၊ ဒီလိုဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ပြောထားတာနှင့်ဆိုလျှင် ဒါဟာ ဝါဒကွဲမနေဘူးလား (မှန်ပါ)။ သာမည-ဃဋ္ဋနာဆိုတာ ရှိတဲ့ ပစ္စည်းတရားတွေ, ပစ္စယုပ္ပန်တရားတွေ အကုန်ရှိရမယ် ဆိုတော့ ဒီမှာ ဆန္ဒာဓိပတိတပါးတည်း ထုတ်ထားတာ ဘယ်ရမလဲ။

တချို့ကလဲ ဒါကိုဘဲ အစိပ်အစိတ်ပေးတဲ့ နာမည်မျိုးလို 'သမ္ဗဋ္ဋာနိက'လို့ ခေါ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ခေါ်တယ်၊ မရနိုင်ဘူး။

သို့ပေမဲ့ နောက်ပိုင်း ဒုတိယအကြိမ် ပြန်ရိုက်တဲ့အခါကျတော့ ဒီနာမည်ကို ပြင်ပစ်လိုက်ဘယ်လို့တော့ ကြားပါတယ်၊ ခုတင်က ပြောတဲ့ သာမညဃဋ္ဋနာ ဆိုတဲ့ အမည်ကိုလေ (မှန်ပါ)။ ပြင်လိုက်တယ်လို့ ကြားပါတယ်၊အဲဒါ ကိုယ့်လက်ထဲ ဂို အကြောင်းအားလျော်စွာ ရောက်ချင်ရောက်မယ်၊ ရောက်တဲ့အခါ ဒီနေရာ ကြည့်စမ်းပေါ့၊ အင်မတန်ကောင်းပါတယ် ဆဋ္ဌမူစာတွေ၊ အင်မတန်သန့်တယ်၊ နာမည်ပေးထားဘာကလေး ဒီလိုဖြစ်နေတာ။

ကောင်းပြီ ကမ္မပစ္စည်းမှာတော့ကော ကမ္မဒ္ဓ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ ပစ္စည်းတရား အကုန်လုံး ပစ္စယုပ္ပန်ဘရားအကုန်လုံးကို အခုဟောမှာဘဲ၊ ဟောပေမဲ့ ထိုကမ္မရဲ့ ပစ္စည်းတရားအကုန်လုံးက ဘယ်သူလဲလို့ မေးလျှင် (စေတနာ)၊ စေတနာဘဲ ရှိတာ၊ အကုန်လုံးမှ သူဘဲနော်၊ သံဃာကုန်ပင့်လျှင်လဲ သူဘဲ၊ ကျောင်းဘုန်းကြီးပင်လျှင်လဲ သူဘဲ ဆိုတာလိုဘဲ၊ သူ့အတွက် သာမည,ဝိသေသ မရှိတော့ဘူး။

ဒီတော့ အခြားတပါးသော ပစ္စည်းတွေလို ပစ္စည်းတရားအများရှိတဲ့ နေရာမျိုးမှာလဲ သာမညဃဋ္ဋနာလို့ သူ့ကို ထုတ်ဘို့ မလိုတော့ဘူး၊ သူ့မှာလဲ သာမည-ဃဋ္ဋနာလို့ မရှိဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မရှိတော့ သူ့ကို ဘာဃဋ္ဋနာခေါ်မလဲ၊ တမှတ်ထည်း ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ခေါ်ကြည့်စမ်း၊ ဘာလို့ ခေါ်မလဲ၊ ကမ္မပစ္စည်း ဘာနှင့် တွဲနေသတုံး (အာဟာရနှင့် တွဲပါတယ်)၊ ခေါ်ပါလား၊ ဘယ့်နှယ်ခေါ်မလဲ (သအာဟာရဃဋ္ဋနာ)၊ ရဲရဲခေါ်ပါ၊ ဒီနာမည်တွေဟာ ဃဋ္ဋနာမစခင်က ဇယားကျက်ခိုင်းတုန်းက ပြောခဲ့တယ်၊ဒီဇယားဖြင့် တွေ့ရလတ္တံ့သော ပါဠိတော်တွေဟာ ဉာဏ်ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း ကျက်ပါ ခဏဘဲ ရမှာဘဲ၊ နောက်တော့ ရောထွေး မေ့ကုန်ရော၊ နည်းမပါဘဲနှင့် အလွတ်ကျက်လို့တော့။ ကိုယ်တိုင်လဲ အခုဆိုနေကြပြီဘဲ၊ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့၊ ရောထွေးကုန်မှာဘဲ၊ နည်းနှင့် မှက်သွားမှသာ ရတယ်၊ ဒါပါဠိတော်စာအုပ်မှာလဲ ပါဠိတော်ကြည့်စမ်း၊ ပါဠိတော်ဖယ်ထားဦး၊ ဃဋ္ဋနာနာမည်ကိုဘဲ အချိုးတကျ နေရာအားလျော်စွာ မှည့်တတ်ဘို့ မလွယ်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် လေးလေးစားစား ကြိုးစားအားထုတ်ပါ၊ အင်မတန်ခက်တယ် ပြောတဲ့ ဘုရားဟောပါဠိတော်တွေ ငါတို့ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ် နေကြတယ်၊ ဒီ့ရထားတဲ့ မိခင်ပေးလိုက်တဲ့ ပါးစပ်ဖြင့် နှုတ်ခမ်းဖြင့် အင်မတန်ကျက်သရေရှိတဲ့ စာတွေ ဒေသနာတော်တွေ ငါတို့ရွတ်ဖတ်နေရတယ်လို့ ဒီလိုလဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အလုပ်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကြည်ညိုရတယ် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သူတပါး မကြည်ညိုတာ ကိစ္စမရှိဘူး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ် မကြည်ညိုဘဲ မရှိစေနှင့်၊ ကြည်ညိုအောင် လုပ်ရတယ်။

အဲဒီကျတော့ ကမ္မမှာ ကမ္မပစ္စည်းမှာ သဇာတဟာရဈာန်နာကို ဟောတော်မူ၏၊ ထို သဇာတဟာရဈာန်နာသည်လည်း သူက ဘယ်နှစ်ချက်ထွက်တဲ့ ဈာန်နာတုံး (၉ ချက်ထွက်ပါတယ်)၊ အဓိပတိမှ မရှိဘဲ၊ ၉-ချက်ပေါ့၊ ဦးဉာဏဟောစမ်း။

ဦးဉာဏ။ ။ကမ္မပစ္စည်း၌ သဇာတဟာရဈာန်နာကို ဟောတော်မူ၏၊ အဝိပါက, သဝိပါက ဈာန်နာအားဖြင့် ၂-ပါးရှိ၏၊ အဝိပါကသည်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက, သအညမည, သအညမညသမ္ပယုတ္တ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဈာန်နာအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။

၁။ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကကို ရှေးဦးစွာဟော၏၊ ဟောဟန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော စေတနာ၊ ပါဠိတော်က ကမ္မ,သဟဇာတ, နိဿယ, အာဟာရ, အတ္ထိ,အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

၂။ သအညမညဈာန်နာ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော စေတနာ၊ ကမ္မ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အာဟာရ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တိဏိ။

၃။ သအညမညသမ္ပယုတ္တဈာန်နာ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော စေတနာ၊ ကမ္မ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အာဟာရ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တိဏိ။

၄။ သဝိပ္ပယုတ္တဈာန်နာ၌– စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော စေတနာ၊ ကမ္မ, သဟဇာတ, နိဿယ, အာဟာရ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တိဏိ။

သဝိပါကဈာန်နာ ၅-ချက်တို့တွင်–

၁။ သဗ္ဗဋ္ဌာနိက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသောစေတနာ၊ ကမ္မ, သဟဇာတ,နိဿယ, ဝိပါက, အာဟာရ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

၂။ သအညမညဃဋနာဥ်– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဝိပါက်ဥ်ရှိသော စေတနာ၊ ကမ္မ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, အာဟာရ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ကော။

၃။ သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာဥ်–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဝိပါက်ဥ်ရှိသော စေတနာ၊ ကမ္မ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, အာဟာရ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ကော။

၄။ သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာဥ်– စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ဥ်ရှိသော စေတနာ၊ ကမ္မ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, အာဟာရ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ကော။

၅။ သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာဥ်-ဟဒယဝတ္ထုအားသာတပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဥ်ရှိသော စေတနာ၊ ကမ္မ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, အာဟာရ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ကော။

ဆရာတော်။ ။ကုန်ရောမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အတူတူချည့်ဘဲ၊ နောက်ပိုင်းတော့ အားလုံး သက်သာအောင် လုပ်ပေးပါ့မယ်၊ အားလုံး ဟောကြစမ်းပါဦး တခေါက်။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက် ပြန်ဟောကြသည်။

အာဟာရဥ် ဃဋနာ ၄-မျိုး

ပြီးတော့ ဘာပစ္စည်းတုံး (အာဟာရပစ္စည်းပါ)၊ အာဟာရမှာကြည့်စမ်း၊ ပုဒ်မကလေး ဘယ်နှစ်ခုရှိသလဲ (၄-ခု ရှိပါတယ်)။

အားလုံး ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဂရုစိုက်ပါ၊ ဘုန်းကြီးအပြောမစောင့်နှင့်၊ နံပါတ် ၁ ပုဒ်မကလေး တွေ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာဃဋနာတုံး (သာမည-ဃဋနာ)၊ နံပါတ် ၂ (သကမ္မဃဋနာ)၊ ပစ္စည်းတရားက (စေတနာ)။

သတိပြန်ပြုစမ်းပါ၊ သာမည ဃဋနာဆိုတာ အာဟာရဟောတော့ ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဏ်လို့ ပစ္စည်းတရား ၃-ပါး ရှိတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၃-ပါးထဲက ဖဿနှင့် ဝိညာဏ် ပယ်ပြီးတော့ စေတနာတင် ပစ္စည်းထားတော့ ခုတင်တုန်းက ကမ္မ ဟောထားတဲ့ တရားဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကမ္မက ခေါ်တော့ သအာဟာရ၊ အခု အာဟာရက ပြန်ခေါ်တော့ သကမ္မ၊ ပြောင်းပြန်ပြန်ခေါ်တာဘဲ၊ မနေ့က ဘုန်းကြီး ပြောသလို—

တတိယ ပုဒ်မကလေးက ဘာတဲ့တုံး (သဣန္ဒြိယဃဋနာ)၊ ပစ္စည်းတရားက (ဝိညာဏ်)၊

မှတ်ထားပါ၊ သမ္မယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိညာဏာဟာရလို့ ဒီလိုဆိုလိုက်ပါနော် (မှန်ပါ)။

ခုတင်က နာမ်အာဟာရ ၃-ပါးထဲက စေတနာတပါးတည်းထုတ်ဟောတယ်၊ အခုဟာက ဝိညာဏ်တပါးတည်း ထုတ်ဟောတယ်၊ တပါးတည်း ထုတ်ဟောလို့ မရတာက ဖဿ၊ သူက ဘယ်အထဲမှ မဝင်တဲ့တရား၊ အဲဒီလို ထုတ်ဟောလိုက်တော့ နာမည် ဘာဖြစ်သွားသလဲ၊ သဣန္ဒြိယဈာနာ၊ ဝိညာဏာဟာရသည် ဣန္ဒြေဖွဲ့တော့ မနိန္ဒြေဖြစ်ရတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နောက်ဆုံးတခု ကျန်တာက ဘာဈာနာတဲ့တုံး (သာဓိပတိဣန္ဒြိယဈာနာ)၊ ပစ္စည်းတရားက (စိတ္တာဓိပတိ)။

သတိပြု နားထောင်စမ်း၊ ဝိညာဏာဟာရနှင့် စိတ္တာဓိပတိ ဘာထူးသလဲ၊ ဝိညာဏာဟာရဆိုတာလဲ စိတ်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ စိတ္တာဓိပတိကလဲ စိတ်ဘဲ၊ မနေက ဘုန်းကြီး တခါပြောတယ်၊ စိတ်တော့ ဟုတ်တယ်၊ အရချင်း မတူဘူး၊ ဝိညာဏာဟာရတုန်းက စိတ်ပေါင်း ၈၉-ရှိမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ စိတ္တာဓိပတိကျတော့ ဘယ်လောက်ရှိမလဲ၊ (သာဓိပတိဇော ၅၂)၊ လျော့သွားတယ်၊ တရား နည်းသွားတယ်၊ လျော့ပေမဲ့ နည်းပေမဲ့ သူက သတ္တိရှိတယ်, တန်းခိုးကြီးတယ်။

ဒါကြောင့် သာဓိပတိဇောတင်ထားတော့ ခုတင်က အပေါ် ထပ်ပြီး အဓိပတိက ပစ္စည်းတိုးထားတော့ သာဓိပတိဣန္ဒြိယဈာနာလို့ လာဖြစ်တာပေါ့၊ ဘာမှလဲ မဟောတတ်စရာမရှိပါဘူး၊ သို့ပေမဲ့ ဟောရအောင်၊ ဘာဈာနာတဲ့၊ အာဟာရ ပစ္စည်းလား (မှန်ပါ)။ ဦးကောလိယ ဟောစမ်း။

ဦးကောလိယ။ ။**အာဟာရပစ္စည်း၌ သာမညဈာနာ, သကမ္မဈာနာ**, သဣန္ဒြိယဈာနာ, **သာဓိပတိဣန္ဒြိယဈာနာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ သာမညဈာနာ** သည်လည်း အဝိပါကဈာနာ, သဝိပါကဈာနာအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် **အဝိပါကဈာနာကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထိုအဝိပါကဈာနာသည်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာနာ, သအညမညဈာနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တဈာနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဈာနာအားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏၊

၁။ ထို ၄-ပါး တို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား– သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်အားတပ်သော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော **နာမ် အာဟာရ** တရားကိုယ် ၃-ပါး၊ **အာဟာရ, သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ**န္တိ သတ္တ။

၂။ သအညမညဥ္၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ အာဟာရ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တိဏ်။

၃။ သအညမညသမ္ပယုတ္တဥ္၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ အာဟာရ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တိဏ်။

၄။ သဝိပ္ပယုတ္တဥ္၌– စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ အာဟာရ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ တိဏ်။

သဝိပါကဃဋနာ၌ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညဃဋနာ, သအညမည-သမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် ၅-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၅-ပါးတို့တွင်– ၁။ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊အာဟာရ,သဟဇာတ,နိဿယ, ဝိပါက, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ဇော်။

၂။ သအညမည, ၃။ သအညမညသမ္ပယုတ္တ, ၄။ သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ ၃ ချက်တို့၌လည်း အဝိပါကအတိုင်း ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ ဝိပါကပစ္စည်း တိုးပြီးသွားသည်၊ သချ ဇော်။

အဆုံး သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ ၌–ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဋိ-သန္ဓေ၌ ရှိသော နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃ ပါး၊ အာဟာရ,သဟဇာတ,အည-မည, နိဿယ, ဝိပါက, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတန္တိ ဇော်။

ဆရာတော်။ ။အားလုံး တခေါက်ဟောကြည့်စမ်းပါ၊ နာမ်အာဟာရတရား ကိုယ် ၃-ပါးလို့ သာမန်သာ ဆိုပါ။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားရော၊ ပြီးတော့ ဘာဃဋနာတုံး (သကမ္မဃဋနာ)၊ ပစ္စည်းတရားက ဘာတုံး (စေတနာ)၊ စေတနာဆိုလျှင် သကမ္မပေါ့၊ အခု ဟောတဲ့အတိုင်းပေါ် မှာ ဘာပစ္စည်း ထပ်တိုးလာမယ်(ကမ္မပစ္စည်း)၊ ကမ္မတိုးတော့ ဘာထူးသတုံး၊ အဲဒါကလေးတွေ သတိထားခဲ့ဦး၊ ဦးပဏ္ဍဝ ဟောကြည့်စမ်း။

ဦးပဏ္ဍိတ။ ။သာမညဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **သကမ္မဈာန**ကို **ဟောတော်မူ၏**၊ ထို သကမ္မဈာနသည်လည်း (အဝိပါက ၄-ချက်၊ သဝိပါက ၅-ချက်၊ ပေါင်း ၉-ချက် ဟောရသည်။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇ ရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော စေတနာ ဟုဆို၊ ကမ္မပစ္စည်း တိုး၊ ကြွင်း နည်းတူ။)

ပြီးတော့ ဘာ ဈာနတဲ့တုံး (သဣန္ဒြိယဈာန)၊ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ **မ**ဟောပါနှင့်တော့၊နာရိုဘဲ နာကြပါ၊သဣန္ဒြိယဈာနကျတော့ ပစ္စည်း တရား ဘာခေါ်ကြမယ် (ဝိညာဏ်)၊ ဝိညာဏာဟာရခေါ်ပြီး ဟောနော် (မှန်ပါ)။ ဦးသူရိယ ဟောစမ်း။

ဦးသူရိယ။ ။သကမ္မဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဣန္ဒြိယ-ဈာနကို ဟောတော်မူ၏၊ စစ်ရိုးအတိုင်း စစ်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိညာဏာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယတပစ္စည်းတိုး၊ သဝိပါက၌-ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဏာဟာရဟု ဆို၊ အဆုံး သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဈာန၌-ဟဒယဝတ္ထုအားသာ တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဏာဟာရ၊ အာဟာရ သဟဇာတ အညမည· နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

ဆရာတော်။ ။စိတ္တာဓိပတိတို့ ဟောတဲ့အခါ ဝိညာဏာဟာရတို့ ဟောတဲ့အခါ ကျတော့ သူတို့သည်ပင် တရားကိုယ်ဖြစ်နေတာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ **အခုဒီမှာလဲ**ဘဲ ဝိညာဏ်ဆိုတာ ဝိပါက်စိတ်ဘဲ၊ ဒီတော့ ဝိပါက်၌ ရှိသောလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သောလို့ ဆို၊ စိတ္တာဓိပတိ **ကျတော့**လဲ ဖိုလ် ၄-ခုဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

'ရှိသော' ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်က ဒီလို သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိ-သန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာလို့ ပြောကြပါစို့၊ ဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာဆိုတာ ဘာပြောတာလဲ၊ ဝိပါက်၌ 'ရှိသော' ဆိုတာမှာ 'ရှိသော' ဆိုတာက မြန်မာလို တည့်တည့်ပြန်တော့ ယှဉ်သောဘဲ၊ 'ရှိသောတိ ယှဉ်သော'လို့ ဖွင့်ရိုဘဲရှိတယ်၊ 'ရှိသော' ဆိုတာ ဘာလဲ မေးလို့ရှိလျှင် 'ယှဉ်သော'၊ ဝိပါက်၌ယှဉ်နေတဲ့စေတနာ၊ ဒါကို ပြောတာ။

ဒီကျတော့ ဝိပါက်သည်ပင်လျှင် ဝိညာဏာဟာရ ဖြစ်နေတော့ ဝိပါက်၌ယှဉ်သောလို့ ဆိုလို့မဖြစ်တော့ဘူး၊ ဝိပါက်ဟုဆိုသော ဝိညာ· ဏာဟာရ။

နောက်တခု ကျန်သေးတယ်၊ ဘာ ဃဋနာတဲ့တုံး (သာဓိပတိ-ဣန္ဒြိယဃဋနာ)၊ ဒါပါဘဲ၊ ဟိုကျတော့ နည်းတောင်သွားဦးမယ် ဖြ-ခုတည်း၊ ဦးသူရိယ ဆက်ဟောစမ်း။

ဦးသူရိယ။ ။သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာ၌ – အဝိပါက, သဝိပါကအားဖြင့် ၂-ပါး၊ အဝိပါက၌လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃ နာအားဖြင့် ၃-ပါးရှိ၏။

၁။ **သဗ္ဗဋ္ဌာနိက၌**—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ **သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား** တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ အာဟာရ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ-**အတ္ထိ** အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

၂။ **သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ၌**–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ အာဟာရ အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည-နိဿယ ဣန္ဒြိယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏိ။

၃။ **သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌**-သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားသာ တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ အာဟာရ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ-ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏိ။

သဝိပါက၌လည်း နည်းတူပြီ၊ ဝိပါကတပစ္စည်းစီ တိုးသွားသည်။ သင်္ချာ ကော်ချည်း။

ဆရာတော်။ ။အာဟာရ ကုန်ရော၊ မဟောကြပါနှင့်တော့၊ ဟော တတ်ကြမှာပါဘဲ၊ အများ ဝိုင်းဟောသလို အခုပုဂ္ဂိုလ်တွေ တပါးချင်း အဟောခိုင်းလဲ ဟောနိုင်ကြမှာချည်းပါဘဲ၊ ဒီနည်းအတိုင်းချည့်ပါဘဲ၊ မဟောတတ်ဘူး ဆိုလျှင်တော့ ဒါဟာ ရေသာခိုနေလို့ အောက်မေ့ရမှာဘဲ၊ ဒီနည်း ရနေလျှင် ပုဂ္ဂိုလ် မရွေး ဟောတတ်ပါတယ်။

ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ ဃဋနာ ၉-ပါး

ပြီးတော့ ဘာပစ္စည်းလဲ (ဣန္ဒြိယပစ္စည်း)၊ ဃဋနာတော့ သူက သူ့ဌေးဘဲ၊ သတိပြုကြည့်ကြစမ်းပါ၊ ဘာမှ မှားစရာနည်းလမ်း မရှိဘူး၊ အထက်အောက် ကြည့်လို့ရှိလျှင် ပုဒ်မ ဘယ်နှစ်ခုလောက် တွေ့သလဲ၊ (၉-ခု တွေ့ပါတယ်)၊ နည်းသလား။

အဲဒီ ၉-ခုတို့တွင် နံပါတ် ၁-ပုဒ်မဃဋနာကို ဘာခေါ်ကြတယ် (သာမည-ဃဋနာ)၊ ဒါကို ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း သိရမယ် ဒီနည်းက၊ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးက တခေါက် ပြန်ပြောဦးမှာပေါ့။

ဒုတိယပုဒ်မက ဘာဈာန ခေါ်တယ် (သမဂ္ဂဈာန)၊ တတိယပုဒ်မ (သဈာနဈာန)၊ စတုတ္ထက (သဈာနမဂ္ဂဈာန)၊ ဘာခက်လို့တုံး ဒါတွေက နည်းမရှိလျှင်တော့ မပေးတတ်ဘူး၊ နောက်တခုက ဘာခေါ်သလဲ (သအာဟာရဈာန)။

အဲဒီကျတော့ သတိပြု၊ သအာဟာရဈာနမှာ ခုတင်က ဟောနေတယ်၊ ဘာတုံး၊ ဝိညာဏ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူကနေ ဟောတဲ့အခါကျတော့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မနိန္ဒြေလို့ နာမည်ကလေး ပြောင်းခေါ်နေ့ (မှန်ပါ)။ ဣန္ဒြိယဟောလျှင် အဲဒါကလေး သတိထားပါ၊ ဒီ့ပြင် မထူးပါဘူး။

နောက်တခု ဘာဈာန ခေါ်မလဲ (သာဓိပတိအာဟာရဈာန)၊ နောက်တခုက ဘာခေါ်မယ်၊ (သာဓိပတိမဂ္ဂဈာန)၊ သာဓိပတိအာဟာရဆိုတာ အခုကလေးတင် ဟောပြီးသွားတာ မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။

နောက်တခုက ဘာဈာနတုံး (သာဓိပတိမဂ္ဂဈာန)၊ နောက်တခုက ကော (သဟေတုမဂ္ဂဈာန)၊ နောက်တခုကော (သဟေတု အဓိပတိ မဂ္ဂဈာန)။ ပေါင်းတော့ ၅-ခုတောင် ရှိတယ်၊ ဈာနတော့ သူ့ဌေးပါလို့ ပြောနေတာ။

ပြန်ကြည့်စမ်း တခေါက် ဘုန်းကြီး ပြောပြမယ် သတိထားစရာကလေးတွေ၊ ရွတ်တတ်ပါပြီ ဦးပဥ္စင်းတို့ အခုပြောတဲ့အတိုင်း လျှောက်ရွတ်၊ ဘယ်သူ့ရွတ်ရွတ် ရွတ်တတ်မယ်၊ သို့ပေမဲ့ သတိပေးချင်တာက ဘုန်းကြီးပေးတဲ့ ဇယားကလေးနှင့် ဒါကလေးကြည့်ပြီး ရွတ်နေရုံနှင့် မကျေနပ်နှင့်၊ ပါဠိတော်စာအုပ်ကို ကြည့်စမ်းပါ၊ အရကောက်စာအုပ်ကို ကြည့်စမ်းပါ၊ ဒို့ရွတ်ပြီးသား၊ ဒီနေ့အထိ ရွတ်ပြီးသားဈာန ပါဠိတော်တွေ ဘယ်လောက်များနေသလဲ၊ အဲဒါတွေလဲ သွားတွေ့ပါလိမ့်မယ်၊ အမှားအမှန်လဲ သုံးသပ်တတ်ပါလိမ့်မယ်၊ အရကောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကော ဘယ်လိုများ ရေးနေပါလိမ့်မလဲ ကြည့်စမ်းပါ၊ ဒို့သင်နေတာက ဘယ်ပုံတုံး၊ အရကောက်က ဘယ့်နှယ်လဲ၊ အင်မတန် ကြည့်စေချင်ပါတယ်၊ မကြည့်လျှင် တချိန်ဘုန်းက ဘုန်းကြီး သတိပေးတယ်၊ နောက်ကို အကောက်စာအုပ် ဘယ်တော့မှ မကြည့်တတ်တော့ဘူး၊ နိဿယကို အနက်မထင်ဘူးလို့ ပြောတယ် မဟုတ်လား၊ ဒီအတိုင်းဘဲ နိဿယကြီး ကြည့်ပြီး အနက် မထင်သလို ပါဠိကို အနက်မထင်တာက အလွယ်ကလေးရယ်၊ နိဿယကို ကြည့်လျှင် အနက် မသင်တာကတော့ သွားရော။

ဒါကြောင့် ကြည့်စေချင်တယ်၊ ဘုန်းကြီးက ပါဠိတော်လဲ ကြည့်ပါ၊ အရ ကောက်လဲ ကြည့်ပါ၊ အခု ဆဋ္ဌမူပါဠိတော်တွေကတော့ အတော်ဘဲ သန့်ရှင်း နေပါတယ်။

ဒါကြောင့် သင်ကြပါ၊ တိတိကျကျကလေး နားလည်အောင် လုပ်ပါ၊ ပြန် ကြည့်စမ်းတခေါက် ဣန္ဒြိယပစ္စည်းမှာ၊ ဆိုတတ်ပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးပြောမယ် ဆိုတာကလေးတွေ ဘာပြောပေးမလဲလို့ မှတ်ကြပါ။

နံပါတ် ၁-က ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ပြောတယ် သာမည ဃဋနာဆို ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘယ်လို တရားတွေ ဟောမလဲ၊ သူ့မှာရတဲ့ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် အကုန်လုံး ဟောမယ်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ဘယ်လိုဟောမလဲ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော နာမ် ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး ဖော်ဆိုရတယ်နော်(မှန်ပါ)။ ဒါတော့နားလည်ပါလိမ့်မယ်၊ ဘုန်းကြီးက နှုတ်မရှုပ်အောင်လို့ နာမ်ဣန္ဒြေ တရားကိုယ် ၈-ပါးလို့ ဆိုလိုက်တာ၊ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ကျက်ထားတဲ့အတိုင်း ဘာတုံး ဇီဝိတ, စိတ်, ဝေဒနာ, သဒ္ဓါ, ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာလို့ ဖော်ဆို ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကိုယ်တိုင်ဟောဆဲက ဣန္ဒြိယပစ္စည်းနှင့် သဟကြီး ၄-နှင့် သွားမှာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒုတိယအချက်ကျတော့ ဘာထည့်တယ် (အညမည)၊ တတိယအချက်ကျ တော့(အညမည သမ္ပယုတ္တ) သမ္ပယုတ္တ ထပ်ဝင်လာတယ်၊ စတုတ္ထ အချက်ကျ တော့ (ဝိပ္ပယုတ္တ) ဝိပ္ပယုတ္တအလှည့်ရောက်လာတယ်၊ ည, ပြုတ်၊ ဒီလို မဟုတ် လား(မှန်ပါ)။ ထိုနည်းတူစွာ သဝိပါကလဲ ၁-၂-၃-၄ ဒီအတိုင်း သွားမယ်မဟုတ် လား၊ ဝိပါက တပစ္စည်းတိုးပြီးတော့ (မှန်ပါ)။ ပဌမအချက်ကျတော့ ဘာ ဖြစ်သွားသလဲ (အညမညနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ ဒါကိန်းသေနည်းဘဲ၊ ပြီးတော့ ပါဠိ တော်ချည့် သန့်သန့်ဟောတဲ့နည်း ဘုန်းကြီးပြောမလို့၊ ဒါကို သတိပေးနေတာ။

အများဆုံးကလဲ ဃဋနာ ၉-ချက်ဘဲ ရှိတယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်၊ အဲဒီ ၉-ချက် ထဲမှာ ၁-အချက်က ဘာလဲ သဟကြီး ၄၊ ၂-အချက်ကျတော့ သဟကြီး ၄- အပြင် ဘာတိုးလာသလဲ (အညမည)၊ ၃-အချက်ကျတော့ (သမ္ပယုတ္တ)၊ သမ္ပယုတ္တ ထပ်တိုးတယ်၊ ၄-ကျတော့ အညမည သမ္ပယုတ္တပျက်ပြီးတော့ ဘာ ဖြစ်သလဲ (ဝိပ္ပယုတ္တ တိုးပါတယ်)၊ အဲဒီလို ကိုယ့်စိတ်ကူးထဲမှာ ထည့်ကူးစမ်းပါ။

အားထုတ်ကြပါ၊ ဦးပဥ္ဇင်းတို့မှာ အင်မတန် ကံကောင်းပါတယ်၊ တောင်သူ ပလုပ် ယာမခုတ်ဘဲနှင့် အေးအေးဆေးဆေး ဒူးနန့် ထမင်းစားရတာလို ပါဘဲ၊ ဘုန်းကြီးတို့မှာ အမျိုးမျိုးသော နည်းတွေနှင့် ရှာဖွေ စုဆောင်းပြီးတော့

အကောင်းဆုံးထင်တာတွေ ရဟဲ့အချိန်မှာ ဦးပဥ္ဇင်းတို့က သင်ရတော့ အင်မတန် သက်သာနေတယ်၊ အင်မတန်သက်သာပါတယ်၊ အဲဒါကို ရအောင် ယူရတယ်။

မိဘလုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် စီးပွါးရအောင်လဲ ရှာရသေးတယ်၊ နေပူမရှောင် မိုးရွာမရှောင်ဘဲ ရှာရတယ်၊ စားရသောက်ရ ဖြစ်အောင်လဲဘဲ ရှာဖွေရသေး တယ်၊ အိမ်ကျတော့ ချက်ရပြုတ်ရသေးတယ်၊ ထမင်းပြင်ပြီးတော့ သားသမီး တွေက ဟင်းမကောင်းဘူး ဆိုပြီးတော့ ဆူကြဆောင့်ကြသေးတယ်၊ အဲဒီလို လုပ်လို့ မဖြစ်ဘူး၊ နည်းအမျိုးမျိုးက ရှာပြီးတော့ စုထားရတာ။

လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀-နှစ်လောက်တုန်းက ပဋ္ဌာန်းနှင့်စပ်ပြီး ရေးမှတ်တဲ့ စာအုပ် တခု မနေ့ကဘဲ စာတိုက်မှာ ရှင်းရင်း မတ္တနှင့် သွားပြီး တွေ့လို့ သတိရတယ်၊ ဦးပဥ္ဇင်းတို့နှင့် စပ်ပြီးတော့၊ သြော်....အခု ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သိပ်ကံကောင်းတာဘဲ၊ ဒို့ဖြင့် ရေးလိုက်ရတာ မှတ်လိုက်ရတာ အမျိုးမျိုး ဟိုလို လုပ်ကြည့် ဒီလို လုပ် ကြည့် ဘယ်လိုလုပ်လျှင် အသွယ်ဆုံး ဖြစ်ပါ့မလဲဆိုတာ၊ စာချနေရင်း မတ္တလဲ ထပ်လုပ်နေရတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဦးပဥ္ဇင်းတို့မှာ အင်မတန် ကံကောင်းပါတယ်၊ ကြိုးစားကြစမ်းပါ၊ ရအောင်ယူကြစမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီးတို့မှာ အသက်လဲကြီးပါပြီ၊ ချွတ်ယွင်းချက်တွေလဲ ရှိပါတယ်။

ဒုတိယ ဈာနကို ပြောင်းချင်တယ်၊ ဘာခေါ် ထားသလဲ သမဂ္ဂဈာနတဲ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းတရားက ဘာလဲ(ဝီရိယ,သတိ,ဧကဂ္ဂတာ,ပညာ။)

အားလုံးလေ့လာပါ၊ ဆိုတာက ဆိုတတ်တယ်၊ ဘာလုပ်လိုက်တာလဲ ဆိုတာ အကဲခတ်စမ်း၊ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်၊ ခုတင်တုန်းက ပဌမ သာမည ဈာန တုန်းက နာမ်ဣန္ဒြေ တရားကိုယ် ဂ-ပါး ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ၊ ဇီဝိတ, စိတ်, ဝေဒနာ, သဒ္ဓါ, ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာလို့ ဂ-ပါးရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ ဂ-ပါးထဲက နောက်တုန်းက ခဏ ခဏ ပြောနေတာ မဂ္ဂနှင့် သဘောတူတဲ့ ဣန္ဒြေ၄-ပါးကို ခွဲထုတ်လိုက်၊ တခြားက ၄-ပါး မဟုတ်ဘူးနော် (မှန်ပါ)။ ဝီရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာ ပညာဆိုတာ တခြားက ရှာလာတာမဟုတ်ဘူး ခုတင်က ဟောတဲ့ နာမ်ဣန္ဒြေ ဂ-ပါးထဲက မဂ္ဂင်ဖွဲ့လို့ ရမည့်တရားကို ထုတ်တာ၊ ဟုတ်ကဲ့မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ခုတင်က အထဲမှာ မဂ္ဂ မဝင်နိုင်ဘူးလားဆိုလျှင် ယထာရဟာဝင်လျှင် ဝင်လို့ ရတယ်၊ ဂ-ပါးတုန်းကလေ (မှန်ပါ)။ သို့ပေမဲ့ ဟိုအစနေ့က ဘုန်းကြီးဘာပြော သလဲ ပြန်သတိပြုစမ်း၊ဈာနဆိုတာက ယထာရဟာတရားကို မလုပ်ရဘူး၊တပြိုင် နက် ရနိုင်တဲ့ ဧကန်မုချရနိုင်တဲ့ တရားမျိုးကိုသာ ဈာနဟောရတယ်။

ခုတင်က ၈-ပါးထဲမှာ ဒီ ဝိရိယ, သတိ, ကေဂ္ဂတာ, ပညာပါတာဘဲ၊ပါလျှင် မဂ္ဂ ဝင်နိုင်တာဘဲနော် (မှန်ပါ)။ သို့ပေမဲ့ အကုန်လုံးနှင့် မဆိုင်ဘူး၊ သူက ဒီ ၄-ပါးနှင့်သာ ဆိုင်တော့ ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်၊ သူ့အတွက် သမဂ္ဂဃဋ္ဌနာဆိုပြီးတော့ နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ဘယ်နှစ်ပါးထုတ်လိုက်တယ် ၄-ပါး ခွဲထုတ်လိုက်တယ်။

အဲဒီနည်းတူဘဲ၊ ဒုတိယဃဋ္ဌနာကျတော့ ပစ္စည်းတရားဟာ ဘာဖြစ်လာတယ်(ဝေဒနာ ကေဂ္ဂတာ)၊ နာမည်က ဘာခေါ်တယ် (သဈာနဃဋ္ဌနာ)။

လေ့လာကြပါ၊ ဒီဝေဒနာနှင့် ကေဂ္ဂတာဟာ ဘယ်ကဟာလဲမေးလျှင် နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါးထဲကဘဲ (မှန်ပါ)။ ခုတင်က ၄-ပါး ခွဲထုတ်လိုက်တယ်၊ မဂ္ဂဝင်လာတယ်၊ အခု ၂-ပါး ခွဲထုတ်လိုက်တယ် ဈာနဝင်လာတယ်၊ ဘာလုပ်တာလဲမေးလျှင် ဣန္ဒြေလဲဖြစ်တယ်၊ ဈာနင်ကိစ္စလဲ လုပ်တယ်။

နောက်ဃဋ္ဌနာတခု ပြောင်းလိုက်စမ်း၊ ပစ္စည်းတရားက(ကေဂ္ဂတာ)၊နာမည်က ဘာခေါ်သလဲ (သဈာနမဂ္ဂဃဋ္ဌနာ)။

ကြည့်စမ်း၊ နံပါတ် ၁ တုန်းက ၈-ပါး၊ နောက်တကြိမ်ကျတော့ ၄-ပါး၊ နောက်တကြိမ် ၂-ပါး၊ အခုတော့ တပါး၊ ဘာလုပ်တာလဲ ကေဂ္ဂတာကလေးကို စဉ်းစား၊ ဣန္ဒြေဖွဲ့တော့ သူက သမာဓိန္ဒြေ၊ မဂ္ဂင်ဖွဲ့တော့ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်၊ ဈာနင် ဖွဲ့တော့ ကေဂ္ဂတာဈာနင်။

တမျိုးပြောလျှင် တဖက်ရတရား, ၂-ဖက်ရတရား, ၃-ဖက်ရတရား၊ ဒီလိုလာတာနော်(မှန်ပါ)။ တဖက်ရတရားဆိုတာက ဣန္ဒြေတမျိုးတည်း ရနိုင်တာက ဣန္ဒြေ ၈-ပါး၊ ၂-ဖက်ရတရားဆိုတာက ၄-ပါးထားတော့ ဣန္ဒြိယနှင့်မဂ္ဂ၊နောက် တခုက ဣန္ဒြိယနှင့်ဈာန ဟော – အခုကျတော့ ၃-ဖက်ရ တရားကျတော့ ဣန္ဒြိယ လဲရမယ်၊ ဈာနလဲရမယ်၊ မဂ္ဂလဲရမယ်။

လေ့လာထားပါ၊ နောက်ဒီဒေါ်မှာတည်ပြီးတော့ သိစရာကလေးတွေ ပြောပေးမယ်၊ အခုပြောတာ ဘမျိုး မှတ်ထားပါ။

နောက်ဃဋ္ဌနာတခုပြောင်းစမ်းဘာခေါ်သလဲ(သအာဟာရဃဋ္ဌနာ)၊ပစ္စည်းတရားက (ဝိညာဏ်)။ မနိန္ဒြေလို့ခေါ်ပါ၊ အဲဒါလဲဟောပြီး နေပြီ၊ ဘယ်တုန်းက ဟောပြီးသလဲမေးလျှင် အာဟာရတုန်းက တခါဟောပြီးပြီ၊(မှန်ပါ)။သူကော ဘယ်ကတုံး မေးလျှင် နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါးထဲကဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မူရင်းကဘဲ ထွက်ရတယ်။

နောက်တခုပြောင်းလိုက်စမ်း (သာဓိပတိ အာဟာရဃဋ္ဌနာ)၊ အဲဒါလဲ ခုတင်က ဟောပြီးပြီ၊ဘယ်တုန်းက ဟောသလဲမေးလျှင် အာဟာရတုန်းက တခါ

ဟောတယ်၊ အဓိပတိတုန်းက တခါဟောတယ်၊ ၂-ခါတောင်ဟောတယ်၊ ဒီနေ့တင် ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အမှတ်တမဲ့နေတော့လဲ ဟာ-လာပြန်ပြီတမျိုး၊ ဟော-တမျိုး လာပြန်ပြီ ထင်တယ်၊ ဒါဟာ အခုတကြိမ်နှင့်ဆိုလျှင် ၃-ကြိမ်ရှိပြီ တွေ့နေတာ၊ ဒီနေ့အဖို့တင်။

နောက်ဈာနတခုပြောင်းလိုက်စမ်း၊ ဘာတဲ့တုံး (သာဓိပတိမဂ္ဂဈာန)၊ ပစ္စည်းတရားက (ဝီရိယာဓိပတိ)၊ ဒီဝီရိယာဓိပတိဆိုတာ ဝီရိယရှိးရှိးနေတုန်းက ဣန္ဒြေလဲထိုက်ခဲ့တယ်၊ မဂ္ဂင်လဲထိုက်ခဲ့တယ်၊ ပဌမဈာန၊ ဒုတိယဈာနပါတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟော အခုအဓိပတိကိစ္စတပ်တော့ သာဓိပတိဇော ၅၂ ခု ယှဉ်တယ်ဆိုတော့ အဓိပတိက ငါလဲဆိုင်လာပြီတဲ့၊ ဒီတော့ ဘာဈာနတုံး (သာဓိပတိမဂ္ဂဈာန)။

နောက်တခုပြောင်းလိုက်စမ်း (သဟေတုမဂ္ဂဈာန)၊ အဲဒါကလဲ ဟောခဲ့ပြီးပြီ၊ ဟေတုတုန်းက ဟောခဲ့ပြီးပြီ ဟုတ်ကဲ့မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်တခါ ဟောလိမ့်ဦးမယ်။

နောက်တခု ပြောင်းလိုက်စမ်း (သဟေတုအဓိပတိမဂ္ဂဈာန)၊ အဲဒါက ၂-ခါဟောပြီးပြီ၊ ဟေတုတုန်းက ဟောပြီးပြီ၊ အဓိပတိတုန်းကလဲ ဟောပြီးပြီ၊ အဲဒီလို နားလည်ကြစမ်းပါ။

ဘာတွေ လုပ်နေတာလဲမေးလျှင် အခုဖြစ်နေတာ ဈာနတိုးပွါးမှုဆိုတာဟာ သတိထား၊ ပစ္စည်းထိုက်တဲ့တရားတွေကို အခြေအနေအရ ၈-ပါးက ၄-ပါး၊ ၄-ပါးက ၂-ပါး၊ ၂-ပါးက တပါး၊ တပါးမှာလိုဘဲ တပါးထက် တရားကိုယ်အနေ နည်းသွားတဲ့တပါး၊ ဘာပြောလိုတာလဲ၊ မနိန္ဒြေနှင့် စိတ္တာဓိပတိကို ပြောတယ်၊ တပါးဘဲ မဟုတ်လား၊ သူတို့ အတူတူဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သို့ပေမဲ့ တရားအနေကတော့ နည်းတယ်၊ အဲဒီလို လျှော့လျှော့-လျှော့လျှော့ပြီးတော့ ဈာနတွေ တိုးတိုး-တိုးတိုးလာတာ။

ဒီတော့ တမျိုးသတိပြုစမ်းပါဦး၊ ပြီးတော့ အလွယ်နည်း ဟောမယ်၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ပေးထားတဲ့ သာဓုညဇယား [၁]–'ဟေ, ဟာ, ဣ, ဈာ, မဂ်'ဆိုတဲ့ ဇယားက နံပါတ် ၁-ကနေပြီး တန်းရေပေါင်း ဘယ်လောက်ထိတောင် ရှိသလဲ (၁၂-ပါးရှိတယ်)၊ ဇယားကျေစေချင်လို့ မေးတာ။

၁။ ဤကျမ်း နှာ-၁၂၀-ရှိ သဟာယ်ဈာန ၂၅-ဇယားနှင့် နှာ-၁၂၂-ရှိ သာမညဇယား။

ဣန္ဒြေဖွဲ့မရတဲ့ တရားကိုယ်

ဣန္ဒြိယပစ္စည်းက ဘယ်နှစ်နေရာရသလဲ(၉-နေရာ ရပါတယ်)၊ သူလွတ်နေတာ ဘယ်နေရာလဲ (၃-နေရာ)၊ ပစ္စည်းတရားအနေအားဖြင့် ဘယ်သူလဲ(ဝိတက် ကေဂ္ဂတာ)၊ စေတနာမှာကော ဣန္ဒြိယဝင်လို့ ရရဲ့လား(မရပါ)၊ နောက်ပြီး တော့ ဆန္ဒာဓိပတိ ဝင်လို့ မရဘူး။

ကိုယ့်စိတ်ကတွေး၊ ၉-နေရာတော င် ရတယ်၊ သူအကျယ်ဝန်းဆုံးမဟုတ်လား ဃဋနာမှာ(မှန်ပါ)။ ဒီ ၃-နေရာကို သူ ဘာဖြစ်လို့ လက်လွှတ်ခံသတုံးမေးလျှင် လွယ်လွယ်ကလေး ဖြေလျှင် သူ့တရားကိုယ် ဟုတ်ရဲ့လား(မဟုတ်ပါ)၊ ဒါကို စဉ်းစားလိုက် ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဘာပြောတယ်၊ နာမ်ဣန္ဒြေရဲ့တရားကိုယ် ဟုတ်ရဲ့လား ဒီတရားက (မဟုတ် ပါ)၊ ဝိတက် ကေဂ္ဂတာ ဆိုတယ် မဟုတ်လား၊ ဝိတက်ကို ဣန္ဒြေဖွဲ့လို့ ရရဲ့လား (မရပါ)၊ ကေဂ္ဂတာကိုကော(ရပါတယ်)၊ ဝိတက်ကြောင့် မရဘူး၊ ကေဂ္ဂတာ ကတော့ ရတယ် ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ စေတနာကို ဣန္ဒြေဖွဲ့လို့ ရရဲ့လား(မရ ပါ)၊ ဆန္ဒကော(မရပါ)။

ဝိတက်ကြောင့် ဘယ်သူပျက်သွားရသလဲ(ကေဂ္ဂတာပျက်ပါတယ်)ဝိတက်နှင့် တွဲနေလို့နော်(မှန်ပါ)။

အဲဒီ ၃ ဌာန ပျောက်သွားတယ်၊ ဣန္ဒြေဖွဲ့မရခဲ့တဲ့ တရားကိုယ်လို့ ဆိုလို့ရှိလျှင် တော့ ရှင်းရှင်းကတော့ ဝိတက်, စေတနာ, ဆန္ဒ၊ ဤတရား ၃-ခုဘဲ။

ဘာမှ မထူးပါဘူး၊ ဟောစရာက အတူတူဘဲ၊ သက်သက် ဒါကလေးတွေ စကားညှပ်ပြီးတော့ မှတ်စရာကလေးတွေ ပြောနေတာ၊ အဲဒီတော့ ဟောရ အောင် သတိထားကြစမ်း၊ ဟောနည်းတမျိုး ပြင်ပေးမယ် ဦးပဥ္စင်းတို့ တွင်လဲ တွင်အောင် ရွတ်လဲ ရွတ်လို့ကောင်းအောင်၊ အခု မူရင်းဟောနည်းကို ၂-ဆင့် ပြောင်းလာခဲ့ပြီ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပဌမနေ့က သင်ပေးတယ်၊ နောက်နေ့ အတိုနည်းနှင့် သင်ပေးတယ်၊ ဒီနေ့ 'ပါဠိတော်ရွတ်တဲ့နည်း' ပြော ပေးမယ်။

ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ သာမညဃဋနာ, သမဂ္ဂဃဋနာ စသည်ဖြင့် လျှောက်စစ် တော့ အဆုံးက ဘာတုံး သဟေတုအဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာအားဖြင့် ၉-ပါး အပြား ရှိ၏၊ ထို ၉-ပါးတို့တွင် သာမညဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထို သာမညဃဋနာသည်လည်း....အခုဟောမည့် နည်းနော်(မှန်ပါ)။ အဝိပါက ဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြား ရှိ၏၊ အဝိပါက ၄-ချက် ရှိတာလဲ သိနေကြပြီ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သဝိပါက ဘယ်နှစ်ချက် ရှိတယ် (၅-ချက်)၊ သူ့ဘို့ရဲ့ နာမည်ကော မသိကြသေးဘူးလား(သိနေပါပြီ)။

ဒီတော့ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋနာ ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–ဆိုတော့ ပဌမ တချက်တည်း တရားဖော်လိုက်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ ပါဠိတော် ၄-ချက်ကို တန်းရွတ်ရအောင်၊ ဘယ်လိုရွတ်မလဲ သတိပြုစမ်း။

(၁) ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။ တချက် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ နောက်တခါကျတော့ ဘာထည့်မယ်(အညမည)၊ (၂) ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။ နောက်တချက် ဘာထပ်တိုးမယ်(သမ္ပယုတ္တ)၊ (၃) ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယသမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။ နောက်တချက်က သူတို့ပျက်ပြီးတော့ ဝိပ္ပယုတ္တရောက်မယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ (၄) ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

တရားကို တကြိမ်တည်းဖော်လိုက် ထိပ်က၊ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဝိပါကဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား....သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော ဝိပါက်၌ ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး၊ ဒီတကြိမ်ဘဲ တရားဖော် ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ ပါဠိတော်ကို ခုတင်ကအတိုင်း တန်းပြီးရွတ်၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောကြည့်စမ်း။

ဣန္ဒြိယဋ္ဌ သာမညဃဋနာ

ဦးဉာဏဝရ။ ။ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ သာမညဃဋနာ, သမဂ္ဂဃဋနာ, သဈာနဃဋနာ, သဈာနမဂ္ဂဃဋနာ, သအာဟာရဃဋနာ, သာဓိပတိ အာဟာရဃဋနာ, သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ, သဟေတုမဂ္ဂဃဋနာ, သဟေတုအဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာအားဖြင့် ၉-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၉-ပါးတို့တွင် သာမညဃဋနာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသာမညဃဋနာသည်လည်း အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား.... သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး၊ (၁) ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိအဝိဂတန္တိ သတ္တ။ (၂) ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယအတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။ (၃) ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယသမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။ (၄) ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

အဝိပါကဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **သဝိပါက-ဈာနကို** ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား....သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါကဲ၌ရှိသော နာမ်ဈာနံ့ဓမ္မတရားကိုယ် ဂ-ပါး၊ (၁) ဈာနင်္ဂယ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ-အဝိဂတန္တိ ကော်။ (၂) ဈာနင်္ဂယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ-ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ (၃) ဈာနင်္ဂယ သဟဇာတ အညမည-နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ (၄) ဈာနင်္ဂယ-သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ (၅) ဈာနင်္ဂယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ-အဝိဂတန္တိ ကော်။

ပါဠိတော်သန့်သန့်၊ ပါဠိတော်စာအုပ်သွားကြည့်လျှင် အဲဒီအတိုင်းဘဲ၊ အားလုံးဟောကြည့်စမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ပြန်ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။ဒုတိယဈာန ဦးပညာနန္ဒ ဟောစမ်း။

ဈာနင်္ဂယ၌ သမဂ္ဂဈာန

ဦးပညာနန္ဒ။ ။သာမညဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သမဂ္ဂ-ဈာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသမဂ္ဂဈာနသည်လည်း အဝိပါက, သဝိပါက ၂-ပါးရှိ၏၊ အဝိပါကဈာနကို ရှေးဦးစွာ ဟော၏၊ ဟောဟန်ကား.—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာဟု ဆိုအပ်သော နာမ်ဈာနံ့ဓမ္မတရားကိုယ် ၄-ပါး၊ (၁) ဈာနင်္ဂယ သဟဇာတ နိဿယ-မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။ (၂) ဈာနင်္ဂယ သဟဇာတ အညမည-နိဿယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏ္ဏိ။ (၃) ဈာနင်္ဂယ-သဟဇာတ အညမည နိဿယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏ္ဏိ။ (၄) ဈာနင်္ဂယ သဟဇာတ နိဿယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိ-ဂတန္တိ တိဏ္ဏိ။

သဝိပါက ၅-ချက် ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော ဝိပါကဲ၌ရှိသော ဝီရိယ,သတိ,ဧကဂ္ဂတာ,ပညာ၊ (၁) ဈာနင်္ဂယ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ (၂) ဈာနင်္ဂယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ အတ္ထိ-အဝိဂတန္တိ ကော်။ (၃) ဈာနင်္ဂယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက-မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ (၄) ဈာနင်္ဂယ သဟဇာတ-

နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ (၅) ဣန္ဒြိယ-သဟဇာက ဒဲညမည နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။

ဆရာတော်။ ။ကုန်ရော့မဟုတ်လား၊ မှတ်ထားကြစမ်းပါ၊ ပြီးမှ စုရွတ်ရအောင်၊ ဦးကောလိယ နောက်တခုဟောစမ်း။

ဣန္ဒြိယဥ္ သဈာနဈာန

ဦးကောလိယ။ ။သမဂ္ဂဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဈာန-ဈာနကို ဟောတော်မူ၏၊ အဝိပါက သဝိပါက ၂-ပါး၊အဝိပါကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝေဒနာ, ကေဂ္ဂတာ။ (၁) ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ ဈာန အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။ (ကြွင်းသော (၂) (၃) (၄) နှင့် သဝိပါကဈာန (၁) (၂) (၃) (၄) (၅) တို့မှာလည်း သမဂ္ဂဈာနအကိုင်း နည်းမှီးဆိုရန်၊ ဈာနတပစ္စည်းတိုးသည်။)

ဣန္ဒြိယဥ္ သဈာနမဂ္ဂဈာန

ဆရာတော်။ ။နောက်တခု ဦးဉာဏ ဟောစမ်းပါ။

ဦးဉာဏ။ ။သဈာနဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဈာနမဂ္ဂ-ဈာနကို ဟောတော်မူ၏၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိ-သန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ကေဂ္ဂတာ၊ ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ-ဈာန မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။ (ကြွင်းသော အဝိပါက (၂) (၃) (၄) ဈာနနှင့် သဝိပါက ၅-ချက်သည်း ဆိုင်ရာပစ္စည်းတို့၌ ပေါ့ရှိဘဲ။)

ဆရာတော်။ ။မှားကုန်မယ်နော်၊ ဟောနေရင်း မတ္တနှင့် ငါဘယ်နှစ်နံပါတ်ကို ဟောနေတယ်ဆိုတာ ဒါကိုသတိထားပါ၊ ၁-နံပါတ်ဟောရင် သဟကြီး၊ ၂-နံပါတ် ဆိုလျှင် အညမည၊ ၃-နံပါတ်ဆိုလျှင် ည-သံ၊၄-နံပါတ် ကျတော့ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ၅-ဆိုလျှင် အညမည ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ဒါကိုသတိထား ကြပါ၊ ဦးသုဇာတ တခုဟောစမ်းပါဦး။

ဣန္ဒြိယဥ္ သအာဟာရဈာန

ဦးသုဇာတ။ ။သဈာနမဂ္ဂဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သအာ-ဟာရဈာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား – သမ္ပယုတ္တ

ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မနိဒ္ဒေ၊ (၁) ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။ အဝိပါက (၂) (၃) (၄) သိလောက်ပြီ၊ **သဝိပါက ၅-ချက်၌** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော မနိဒ္ဒေ။ ကြွင်းအထက်နည်းအတိုင်း အတိုးအဆုတ်ထည့်ပါ။ ဒီနေ့ တော်ကြဦးစို့။

ဣန္ဒြိယ၌ သာဓိပတိအာဟာရဃဋနာ

မနေ့က ဘာဃဋနာ ပြီးသွားပြီးလဲ၊ (သအာဟာရဃဋနာ)၊ ပစ္စည်း တရားက ဘာတုံး (မနိဒ္ဒေ)၊ မနိဒ္ဒေပြီးသွားတော့ ဒီနေ့ သာဓိပတိအာဟာရ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အတူတူနေမှာပါ၊ ဦးဉာဏ ဆက်ဟောစမ်း။

ဦးဉာဏ။ ။သအာဟာရဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌သာဓိပတိ- အာဟာရဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသာဓိပတိအာဟာရဃဋနာသည် လည်း အဝိပါက, သဝိပါက ၂-ပါး၊ **အဝိပါကကို** ဟောတော်မူ၏၊ဟော ဟန်ကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တာ- ဓိပတိ။ (၁) ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ အာဟာရ အတ္ထိ- အဝိဂတန္တိ သတ္တ။ (၂) (၃) သိသာပြီ၊ **သဝိပါက၌** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ် ၄–ခုဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တာ- ဓိပတိ၊ (၁) ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက **အာဟာရ-** အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇော်။ (၂) ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည- နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇော်။ (၃) ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ- အဝိဂတန္တိ ဇော်။

ဣန္ဒြိယ၌ သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ

ဆရာတော်။ ။ပြီးတော့ ဘာဃဋနာတုံး (သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ) ဘာထူး သတုံး၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းရယ်, ကိုယ်တိုင် ဣန္ဒြိယရယ်, ဘာတိုးမလဲ (အဓိပတိနှင့် မဂ္ဂတိုးပါမယ်)၊ သတိထားဘို့က ဟောမည့် ဃဋနာမှာ ဘာပစ္စည်းထည့်ရမလဲ မေးလျှင် ဒီနာမည် ဘယ်သူလဲ ဒါကို စဉ်းစားလိုက်၊ သူ့နာမည် ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် သာဓိပတိမဂ္ဂဃ- ဋနာ၊ သြော်.... အဓိပတိ, မဂ္ဂတိုးရမှာပေါ့၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါဃဋနာ မှာ စဉ်းစားဘို့နည်း၊ ဃဋနာနာမည်သိလျှင် ထိုဃဋနာမှာ ထည့်ရမည့် ပစ္စည်းတွေ ပါလာတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ **ဦးပညာနန္ဒ** ဟောစမ်း။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။သာဓိပတိအာဟာရဃဋနာကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။** ထိုသာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာသည်လည်း အဝိပါကဃဋနာ သဝိပါကဃဋနာ အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ဟောဟန်ကား—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ-စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ (၁) ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။ (၂) ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ မဂ္ဂ-သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။ (၃) ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ-နိဿယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

သဝိပါက ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝီရိယာဓိပတိ၊(၁) ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ-ဝိပါက မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။ (၂) ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ-အညမည နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။ (၃) ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ-အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

ဣန္ဒြိယ၌ သဟေတုမဂ္ဂဃဋနာ

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားပြန်ရော၊ ပြီးတော့ ဘာဃဋနာတုံး (သဟေတု-မဂ္ဂဃဋနာပါ) ဟောပြီးသားဘဲ အဲဒါတွေက၊ ဟောတုန်းက တခါ ဟောပြီးပြီနော်၊ သူကတော့ ဃဋနာဘယ်နှစ်ချက်ရှိသတုံး (၉-ချက်ပါ)၊ ၉-ချက်ပေါ့၊ အဓိပတိမှ မပါဘဲ၊ ဒါကလေးတွေ သတိထားရတယ်။

စာသင်သားတပါးအနေနှင့် နည်းရထားလို့ရှိလျှင် ရှေ့ကိုတိုးကြံရတယ်၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် စဉ်းစားရတယ်၊ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက အတင်းတွန်းခိုင်းတာ လေ့လာမှု ရှိသလားလို့၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လေ့လာရတယ်၊ လုပ်ကြည့်ရတယ်၊နည်းရနေပြီ၊ နည်းအကုန်ပေးထားပြီဘဲ။

တချိန်တုန်းက သတင်းစာဖတ်တော့ သတင်းစာထဲမှာ ရေးထားတာတွေ့လို့ သဘောကျနေတယ်၊ အရင်တုန်းကတော့ အကုန်ပြောပြနေတာဘဲ၊ ရှေ့က လျှောက်ဆိုပေးတယ်၊ 'ရေကူးသင်တဲ့ဆရာဟာ ကိုယ်ချည့်ကူးပြနေလို့ ဘယ်တော့မှ မတတ်ဘူးတဲ့၊ သင်ချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို သူတို့ကို အကူးခိုင်းရတယ်' တဲ့။ သတင်းစာကပေမဲ့ ဒီစာကလေး တလုံးတော့ သဘောကျစရာ တော်တော်ကောင်းသကိုးလို့ ထင်မိတယ်၊ အဲဒါ ဦးပဥ္စင်းတို့ကို ရေကူးခိုင်းနေတာ၊ ကူးကြည့်မှ တတ်တာ၊ စာရေးပျင်းတယ် ဇယားရေးပျင်းတယ် မရေးချင်ကြဘူး၊ဘုန်းကြီးကအတင်းတွန်း အရေးခိုင်းတာ၊ တချို့က စာအုပ်ငှါးကြည့်တယ်၊ မကြည့်ပါနှင့်ဦး၊ ကိုယ့်

ဟာကိုယ် တခေါက်က နှစ်ခေါက်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတောင် အသစ်ထပ် အရေး ခိုင်းတယ် ဘုန်းကြီးက၊ တခေါက်က နှစ်ခေါက်လိုက်တယ်ဆိုဟာကတည်းက သူတော်တော် တတ်ချင်လို့ဘဲ၊ တတ်ချင်လျှင် ထပ်ပြီးရေး အသစ်ရေး၊ အဲဒီလိုခိုင်းတာ၊ ရေးပါများတော့ ဒါကလေးတွေဟာ စိတ်ထဲမှာ မြင်လာတယ်။

ရှေးတုန်းက စာချတာ နေ့တိုင်း ကျောက်သင်ပုန်းကြီးထဲမှာ ဇယားတွေ ရေး ရေးထားတယ်၊ နောက် တဖြေးဖြေးနှင့် ကိုယ်အသက်ကြီးလာတော့ အဲဒီ အလုပ်က မလုပ်နိုင်ဘူး ခြေထောက်ညောင်း, လက်ညောင်း, မျက်စိညောင်း ဖြစ်လာတာနှင့် အခုဇယားကလေးတွေ စာရွက်နှင့်ရေးပြီးတော့ မှန်ဘောင်တွေ နှင့် အထည့်ခိုင်းထားတယ်၊ အရင်ကတော့ ဒီနေ့ပြမယ်ဆိုလျှင် ဒီနေ့အသစ် ရေးပေ.တယ်၊ ပြတော့လဲ အဲဒီကျောက်သင်ပုန်းနားမှာဘဲ မတ်တတ်ရပ်ပြတယ်။

ဒါကြောင့် နည်းပေးထားလျှင် ဆက်လုပ်ပါလို့ ဘုန်းကြီးက ပြောနေတာ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လုပ်ကြည့်ရမယ်၊ မှားလျှင် ဘာဖြစ်တတ်သတုံး၊ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးက ပြင်ပေးလိုက်တော့ အဲဒီတော့မှ မြဲတယ်။

ဘာဃဋနာတဲ့ (သဟေဘုမဂ္ဂဃဋနာ)၊ ဟေတုတုန်းက ဟောပြီးသားနော် (မှန်ပါ)။ မူရင်းဘာတုံး ဃဋနာမှာ သဟာယ်မျိုးမှာကြည့်။ ဟောဆဲပစ္စည်း ရယ် သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းရယ် ဒါကိုမူတည်ထားတာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ဟောဆဲ ပစ္စည်း ယခုဣန္ဒြိယဟောလျှင် ဣန္ဒြိယရယ်, သဟကြီး ၄ ပစ္စည်းရယ် မူတည်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။နာမည်က ဘယ်သူတုံး–ဟေတုမဂ္ဂမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီ ၂-ပစ္စည်းနာမည် ပါပေစေ၊ သူတို့ ၂-ပစ္စည်းတိုး ဃဋနာထဲ ထည့်ဟောမယ်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ဘယ်လိုဖြစ်လာသတုံး၊ ပစ္စည်းတရားမှာ ဘာနှင့်ဟောမလဲ မေးတော့ အမောဟတဲ့ (မှန်ပါ)။ သဟေတုမဂ္ဂဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသဟေဘုမဂ္ဂဃဋနာသည်လည်း အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် ၂-ပါးရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဘာဆိုမယ် သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဟေတုနှင့် မဂ္ဂပါ လာလျှင် သဟိတ်လုပ်ပါ (မှန်ပါ)။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်အား တပ်သော အမောဟ၊ ဣန္ဒြိယ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ မဂ္ဂ အတ္ထိ-အဝိဂတတ္တိ၊ ဘယ်လောက်ထုတ်မတုံး (စတ္တာရိ)၊ စတ္တာရိထုတ်၊ အကုသိုလ် မရှိဘူး ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီအတိုင်း ၄-ချက်သွားရမယ်။

သဝိပါကဃဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ-ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော အမောဟ၊ ဘာတိုးလာမယ်။ ဝိပါက တပစ္စည်း နောက်ထပ်တိုးမှာပေါ့၊ ဣန္ဒြိယ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက-

မဂ္ဂ အတ္တိ အဝိဂတန္တိ ကော်၊ သဝိပါကဘဲ ကော်ထုတ်၊ ဒီအတိုင်းက ဘယ်နှစ်ချက် သွားမယ် ကော်နှင့် (၅-ချက်သွားပါမယ်)၊ အားလုံးဟောစေချင်လို့ ပြောပေးတာ၊ ဟောကြစမ်းပါ အားလုံး။

သံဃာတော်များ။ ။သဟေတုမဂ္ဂဈာန ၉-ချက်ကို **ဟောကြသည်။**

ဣန္ဒြိယ၌ သဟေတု အဓိပတိမဂ္ဂဈာန

ဆရာတော်။ ။ပြီးတော့ ဘာဈာနတုံး (သဟေတုအဓိပတိမဂ္ဂဈာန) အဓိပတိ ထပ်တိုးမယ်၊ အဓိပတိထပ်တိုးလျှင် ဘယ်နှစ်ချက်တုံး၊ (၆-ချက်ပါ)၊ ဦးသုဇာတ **ဟောစမ်း။**

ဦးသုဇာတ။ ။သဟေတုမဂ္ဂဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဟေတု အဓိပတိမဂ္ဂဈာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ထို **သဟေတု အဓိပတိမဂ္ဂဈာနသည်လည်း** အဝိပါကဈာန, သဝိပါကဈာန အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် **အဝိပါက ဈာနကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ၊ ဣန္ဒြိယ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ။ ဣန္ဒြိယ-ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ-အဝိဂတန္တိ ဒွေ။ ဣန္ဒြိယ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ မဂ္ဂ-ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။

သဝိပါက ၃ ချက်၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ၊ ဣန္ဒြိယ ဟေတု **အဓိပတိ-**သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ ဣန္ဒြိယ-ဟေတု အဓိပတိ **သဟဇာတ** အညမည နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ **သမ္ပယုတ္တ-**အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ ဣန္ဒြိယ ဟေတု **အဓိပတိ** သဟဇာတ နိဿယ-ဝိပါက မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားရော ဣန္ဒြိယမှာ ဈာန၊ သဟဇာတမျိုး အနေနှင့် ကုန်သွားတယ်၊ ကိုယ့်ကျောင်းကျတော့ ကိုယ်ရွတ်ကြပါ၊ ဒါဟာ တူနေတာတွေ အကုန်လုံး ဝိုင်းဟောနေတာ။

သဟာယေဃ်သဈာနနှင့်စပ်ပြီး အထူးသိမှတ်စရာ

အဲဒီသဟာယေဃ်ဈာနတွေနှင့် စပ်၍ သိမှတ်စရာကလေးတမျိုး ဘုန်းကြီးပြောပေးမယ်၊ ဈာနကို မြတ်စွာဘုရား ဟောနေပုံ၊ အကောက် ဆရာတော်ဘုရား

ကြီး စီစဉ်ထားပုံ အကုန်လုံး ခြုံပြီးကြည့်တဲ့အခါမှာ အငယ်ဿဥ္စနာတွေမှာ ဒို ဘာစဉ်းစားစရာ ပေါ်လာသလဲ၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းကြီးကဘဲ နေပြီး ကြည့်ရအောင်။

ဒီဣန္ဒြိယပစ္စည်းမှာ ပစ္စည်းရယ် ပစ္စယုပ္ပန်ရယ်လို့ တရား ၂-မျိုးရှိတယ်၊ နာမ် ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါးက ပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်က ဘာခေါ်တယ် (ပစ္စယုပ္ပန်)။ အဲဒီလို ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ၂-မျိုးရှိတယ်။

သတိပြုနားထောင်ကြစမ်းပါ၊ အဲဒီလို ၂-မျိုးရှိနေတဲ့အနက် ဿဥ္စနာဟော တော့မယ်ဆိုတော့ သာမညဿဥ္စနာက ဒီတရားတွေ အကုန်ဟောလိုက်တယ်၊ နောက် ဿဥ္စနာတွေကျတော့ တဖြေးတဖြေး ပစ္စည်းတွေကို မူလတုန်းက ၈-ပါး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်တော့ ၄-ပါးလုပ်လိုက်တယ်၊ နောက်တော့ ၂-ပါး, တပါး၊ တပါးထက်နည်းနည်း၊ မနိန္ဒြေထက် စိတ္တာဓိပတိက နည်းသွားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ထို့အတူ ဝီရိယာဓိပတိဆိုတာ နည်းသွားတာဘဲ၊အမောဟ ဆိုတော့ တပါးတည်းထားတယ်၊ အမောဟထက် နည်းနည်းဆိုတော့ ဘာဖြစ် သွားသတုံး(ဝီမံသာဓိပတိ)။

ပြန်နားထောင်စမ်း၊ ဘာကို ဘုန်းကြီးပြောသတုံး၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်ရယ်လို့ တရား ၂-မျိုးရှိတဲ့အနက် ပစ္စည်းတရားတွေကို ၈-ပါးက ၄-ပါး, ၃-ပါး, ၂-ပါး, တပါး စသည်ဖြင့် လျှော့သွားတဲ့အချိန်မှာ ဿဥ္စနာမှာ ဘာအကျိုးရှိသလဲ၊ ၈-ပါး ကနေပြီး ၄-ပါးသို့ လျှော့လိုက်တော့ ဿဥ္စနာထဲ မဂ္ဂပစ္စည်း မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ဿဥ္စနာထဲမှာ ဘယ်သူဝင်လာတယ် (မဂ္ဂပစ္စည်း ဝင်လာပါတယ်)။

ပြီးတော့ အဲဒီ ၄-ပါး တဝက်ချိုးပြီးတော့ ၂-ပါးထားတော့ ဘာပစ္စည်း ဝင်လာသလဲ (ဈာနပစ္စည်း ဝင်လာပါတယ်)၊ မနေ့ကလဲ တော်တော်ပြောထား ခဲ့တယ်နော်(မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၂-ပါး တဝက်ချိုးပြီးတော့ တပါးတည်းထားတော့ ဘယ်သူဟာဝင်လာသလဲ (ဈာနမဂ္ဂဝင်လာတယ်)၊ နောက်တမျိုး တပါးတည်း ထားတာက (အာဟာရဝင်လာပါတယ်)၊ အဲဒီတပါးထက် နည်းနည်းဆိုတော့ စိတ္တာဓိပတိ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာပစ္စည်းထပ်ဝင်လာသလဲ (အဓိပတိနှင့် အာဟာရဝင်လာပါတယ်)၊ ထို့အတူ ဝီရိယာဓိပတိဆိုပြီး ဝီရိယရိုးရိုးထက် တရား နည်းပြီး ထားလိုက်တဲ့အခါကျတော့ အဓိပတိနှင့် မဂ္ဂဝင်လာတယ်၊နားလည် ပလား (မှန်ပါ)။

ဒီအတိုင်းပေါ့အောက်ကို၊ ပစ္စည်းတရားကို များများရသလောက်တည်တယ်၊ အဲဒီကနေပြီး တဖြေးဖြေးလျှော့တယ်၊လျှော့တဲ့အခါကျတော့ ဝင်လာတဲ့ပစ္စည်း တွေက ဘယ်သူလဲလို့ တခေါက်ပြန်ကြည့်စမ်း၊ မဂ္ဂ,ဈာန, အာဟာရ, အဓိပတိ, ဟောတုံ၊ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး (၅-ပစ္စည်း)ပြန်ကြည့်စမ်း၊ အစဉ်အတိုင်းကြည့်လျှင် ဟောတုံ, အဓိပတိ, အာဟာရ, ဈာန, မဂ္ဂ ၅-ပစ္စည်း၊ မှတ်မိပလား(မှန်ပါ)။

ခဏကလေးရပ်လိုက်စမ်း၊ ဘုန်းကြီးပြောမယ်၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ သုဒ္ဓသင်္ချာကျက်တုန်းက "ဤတရားတို့သည် ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ သင်္ချာသတ္တ၊ ယဘာရဟာပစ္စည်း ရေ လတ်ကြီး (ဂ) နှင့် ဟေ-ဓိ-ဟာ-ဈာ-မဂ်" တဲ့၊ အခုထုတ်နေတဲ့ ၅-ပစ္စည်း မဟုတ်ဘူးလား (မှန်ပါ)။

အဲဒီလို ရှေ့နောက်ပြန်ပြီးတော့ တထပ်တည်းနေအောင် ယှဉ်ယှဉ်ပြီး ပေါင်းကြည့်စမ်းပါ၊ ဘယ်ကဟာတွေလဲ အောက်မေ့တယ်၊ ဒို့ကျက်ထားတဲ့ ဟာတွေဘဲ၊ ဟေ-ဓိ-ဟာ-ဈာ-မဂ် ဒီ ၅-ပစ္စည်း။

ဿင္ဒနာလျှောက်ဆိုနေလျှင် ဒီအတိုင်းဆိုနေရမှာချည်းဘဲ မထူးတော့ဘူး။

ဿင္ဒနာ ၉-မျိုးရှိပေမဲ့ ဒီ၉-မျိုးတွေမှာ ပစ္စည်းတရားတွေကို အများကအနည်းငယ်ကို တဖြေးဖြေးလျှော့ချလိုက်တာ ဘာတွေ ဖြစ်လာသလဲလို့ မေးလျှင် သူနှင့် သဘာဂဖြစ်တဲ့ အငယ်ပစ္စည်းတွေ ဿင္ဒနာထဲ တဖြေးဖြေး ရောက်မလာဘူးလား (ရောက်လာပါတယ်)၊ အဲဒါ သဘောကျရဲ့လား၊ ဘုန်းကြီးပြောတာ (ကျပါတယ်)။

ဒါဖြင့်လျှင် ဒီလိုမှတ်ထားလျှင် မကောင်းဘူးလား၊ ဒါနှင့်စပ်ပြီးတော့အကျဉ်းချုပ် မှတ်ဘို့။

သဟာယေ် ဿင္ဒနာ ဟောရာဠ္ဍ

သဟာယေ်ဿင္ဒနာဟောရာဠ္ဍ.... ဒါကလေးကို ခေါင်းတပ်ထားပါ၊ အကုန်လုံး ၇-ပစ္စည်း သက်ဆိုင်တဲ့စကားနော် (မှန်ပါ)၊ ပစ္စည်းတရားတို့ကို အများမှ အနည်းသို့ တဖြေးဖြေးလျှော့ချခြင်းဖြင့် ဒါ ခုတင်ကပြောတဲ့စကားနော်၊ ချုံးပြီးတော့ မှတ်တမ်းတင်ထား။

အများမှ အနည်းသို့ တဖြေးဖြေးလျှော့ချခြင်းဖြင့် သဘာဂဖြစ်သော သဟာအငယ်ပစ္စည်းများကို ဿင္ဒနာတွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ပြုသည်။

ဘာရေးထားသလဲ တခေါက်ပြန်ကြည့်ရအောင်၊ သဟာယေ် ဿင္ဒနာဟောရာဠ္ဍ ပစ္စည်းတရားများကို အများမှ အနည်းသို့ တဖြေးဖြေး လျှော့ချခြင်းဖြင့် သဘာဂဖြစ်သော သဟာအငယ် ပစ္စည်းများကို ဿင္ဒနာတွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ပြုသည်။

အကုန်လုံးနှင့် မသက်ဆိုင်ဘူးနော်၊ သဘာဂဖြစ်တာကိုသာ ပြောတာ၊ သူနှင့် သဘာဂမဖြစ်တာ ကမ္ဘာက ရှိနေသေးတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါဟာ အများဆုံး ဆက်ဆံနိုင်တဲ့ ဣန္ဒြိယက နေကြည့်လို့၊ ဒီ့ပြင် ပစ္စည်းကျတော့ အများကြီးကျန်မှာပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

တမျိုး နားလည်သွားရော မဟုတ်လား၊ ဆက်လက်ပြီးတော့လဲ လေ့လာတော်မူကြပါ၊ စဉ်းစားတော်မူကြပါ၊ ဘုန်းကြီးက ချရင်း ပို့ရင်း သဘောကျတာကလေးတွေကို ကောက်နုတ်ချက်ချပြီး ပြောပေးနေတာ။

နောက်ပြီးတော့ တခု၊ ဒီ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းဘဲ သာမညဃဋ္ဋနာ ၉-ချက်တွင် ကြည့်စမ်း၊ အဝိပါကဃဋ္ဋနာ ၄-ချက်မှာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားဘက်ကကြည့်၊ ပဌမအချက်က သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်လို့ ဒီလိုတရား အကုန်အစုံရှိတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒုတိယအချက်ကျတော့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဆိုတော့ ဘာလျော့သွားသတုံးမေးလျှင် စိတ္တဇရုပ် လျော့သွားတယ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါးသော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် လျော့သွားတယ်၊ နားလည်ပလား(မှန်ပါ)၊ ဘုန်းကြီးသုံးနေတဲ့ အသုံးကလေးတွေ ဦးပဥ္စင်းတို့ဆီ ရောက်စေချင်လို့ မေးတာ။

တတိယအချက်ကျတော့ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ၂-မျိုးစလုံး လျော့သွားတယ်၊ စတုတ္ထအချက်ကျတော့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ လျော့သွားတယ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ကဲ ပြန်ကြည့်စမ်း တခေါက်၊ ခုတင်က ပစ္စည်းဘက်က၊ အခုဟာက ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်က(မှန်ပါ)။

ပဌမအပြည့်အစုံက သမ္ဗဋ္ဌာနိက၊ ဒုတိယဃဋ္ဋနာကျတော့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာနှင့် ဟဒယဝတ္ထုဆိုပြီးတော့ စိတ္တဇရုပ်နှင့် ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် လျော့လိုက်တော့ ဃဋ္ဋနာထဲ ဘာပစ္စည်းရောက်လာသလဲ(အညမည)၊ အညမညက အလတ်ပစ္စည်း မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

နောက်တခါ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ၂-မျိုး လျော့လိုက်တော့ ဘယ်သူထပ်တိုး ရောက်လာသလဲ(သမ္ပယုတ္တ)၊ သူကော အလတ်ပစ္စည်းဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

နောက်တကြိမ် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာထုတ်ပြီး ရုပ်တင်ထားတော့ ဘာဝင်လာသတုံး(ဝိပ္ပယုတ္တ ဝင်လာပါတယ်)၊ သူကလဲဘဲ သဟအလတ်ဘဲ။

နားလည်တယ်နော်(မှန်ပါ)။ ထားလိုက်ပါဦး၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်က တရားတွေက အများဆုံး သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ကနေပြီးတော့ ထိုက်သင့်သလို ပဌမ, ဒုတိယ, တတိယ, စတုတ္ထ ဆိုပြီးတော့ ၃-ကြိမ် ထပ်လျော့လိုက်တော့ကာ ဃဋ္ဋနာထဲသို့ ဘာတွေ ဝင်လာသလဲ မေးလျှင် အလတ် ၄-ပစ္စည်းမှ ၃-ပစ္စည်း ဝင်လာတယ်၊ အညမည, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ။

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ပြီးတော့ အဝိပါကဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။

ပဌမအချက်၊ 'သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော' နားထောင်ပြီး ကြည့်လိုက်တော့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဆိုတော့ ဦးပဉ္ဇင်းတို့စိတ်ထဲမှာ ဒိုကျက်ထားတဲ့အတိုင်း ပစ္စယုပ္ပန်တရားတွေ အကုန်ရှိနေတယ်လို့ ထင်နေလိမ့်မယ်၊ သို့ပေမဲ့ နားထောင်ကြည့်စမ်း။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား ကပ်သော ဝိပါက်၌ ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ဂ-ပါးဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

စောစောတုန်းက အဝိပါကတုန်းက နာမ်ဣန္ဒြေက ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာတရား ၄-မျိုးစလုံးနှင့် ယှဉ်ခိုက် ရတဲ့ တရားတွေကို ထုတ်ထား တယ်(မှန်ပါ)။

ဘာပြောသလဲ၊ အဝိပါကတုန်းက ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝိပါက်ကြိယာခေါ်တဲ့ အလုံးစုံသောတရားတို့နှင့် ယှဉ်နိုင်တဲ့ နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ဂ-ပါးကို ပစ္စည်း ထုတ်တယ် (မှန်ပါ)။ နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ဂ-ပါး ပစ္စည်းထုတ်တော့ သူ့နောက် က သမ္ပယုတ္တခန္ဓာကလဲ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ ခေါ်တဲ့ တရားတွေ အကုန်လုံးရှိတယ်၊ စိတ် ၈၉-ရှိတယ် ပြောကြပါစို့။

စိတ္တဇရုပ် မေးကြည့်လဲ ကုသိုလ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်, အကုသိုလ် ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်, ဝိပါက်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်, ကြိယာကြောင့် ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်တွေ အကုန်ရှိတယ်။

အခု 'အဝိပါကကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကကို ဟောတော် မူ၏'ဆိုတဲ့ အချိန်ကျတော့ နာမ်ဣန္ဒြေကိုက ဘာတုံး—'ဝိပါက်၌ ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေ ဂ-ပါး'လို့ ဆိုလိုက်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ သူ့နောက် က သမ္ပယုတ္တခန္ဓာဆိုတဲ့ စာလုံးက စာလုံးတူ အသံတူ ဖြစ်နေပေမဲ့ တရားမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ ပါနိုင်ပါ့မလား (မပါနိုင်ပါ)။ အဲဒါကို ဖြစ်စေချင် ပါတယ်၊ အသံတူတယ် တရားအရ တူရဲ့လား (မတူပါ)။ ရေးထားတဲ့စာလုံးလဲ တူတယ် ထွက်လာတဲ့အသံချင်းလဲ တူတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တရားအရမှာ သူ့မှာ ဘာတင်ရှိမလဲမေးလျှင် ဝိပါက်တင် ရှိတယ်၊ သူ့နောက်ကရှိတဲ့ စိတ္တဇရုပ် ဆိုတာလဲဘဲ ဝိပါက်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်တမျိုးသာ ရှိတယ်။

လေ့လာကြစမ်းပါ၊ ဒါတွေကို ကြပ်ကြပ်စဉ်းစား၊ ကိုယ်တိုင်လုပ်ကြည့်၊ ကိုယ်တိုင် အားထုတ်ကြည့်မှ ဒီ တရားကလေးတွေ သဘောပေါ်လာတယ်၊ ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင် စာသင်သွားဘာ မဟုတ်ဘူး၊ စာချဘုန်းကြီးလုပ်ပြီး ချနေ တုန်းကလဲ ဒီစကားတွေ မပြောတတ်ပါဘူး၊ တဖြေးဖြေး ဒါကလေးတွေ ထပ် ထပ် စဉ်းစား ပြန်ပြန်လေ့လာ၊ ကိုယ်အခု ပို့ချနေတာထက် လွယ်အောင်

ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပို့ချရပါ့မလဲ၊ ဒါ့ထက်နားလည်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ပြီးပြောလျှင် ကောင်းပါ့မလဲ ဆိုတာကလေးတွေ ဘုန်းကြီးတို့မှာ အမြဲတမ်း အလုပ်ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့သည်ပင်လျှင် စာချဘုန်းကြီးအနေနှင့် ချလာ၍လို့ အင်မတန်ကြီးကြာမှ အခုပြောတဲ့ စကားလုံးမျိုးတွေကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြောလို့ ရတာပါ၊ ရလာလျှင် အချိန်ကာလအားလျော်စွာ စာဆိုတဲ့ သံဃာတွေကို ဖောက်သည်ချပေးနေတာပါ၊ ရအောင် ယူတတ်ပါစေ။

ဒီတော့ ဘာမှတ်လိုက်မလဲလို့ မေးလျှင် ပစ္စယပ္ပန်တရားများကို အများမှ အနည်းသို့ တဖြေးဖြေးလျှော့ချခြင်းဖြင့် သဟလတ် ပစ္စည်းများကို ဃဋ္ဋနာတွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ပြုသည် လို့ ရေးမှတ်ကြပါ။

အောက်နားက တချက်ထည့်ဦး၊ သတိပြုရန်မှာ ဝိပါကပစ္စည်းတွင် ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ၂-မျိုး လျှော့ရ၏။

ဝိပါကပစ္စည်းကျတော့ ပစ္စည်းဘက်ကလဲ အသံသာတူတယ်၊ တရားလျှော့ မနေဘူးလား (မှန်ပါ)။ နာမ်က္ခန္ဓတရားကိုယ် ဂ-ပါးတော့ ဟုတ်တယ်၊ ဝိပါက် ဌ်ရှိတဲ့ နာမ်က္ခန္ဓတင် ရှိတော့တယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကလဲ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာသာ ခေါ် တယ်၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ မရှိတော့ဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာ တင်ရှိတော့သလဲ (ဝိပါက်တင် ရှိပါတော့တယ်)၊ ထို့အတူ စိတ္တဇရုပ်ကကော၊ ဝိပါက်သည်ဖြစ်စေအပ်သော ဝိပါက်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်တမျိုးသာ ကျန် တော့တယ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ကတော့ အမြဲတမ်း ဝိပါက်နှင့် တွဲစပ်ဖြစ်ရတဲ့ ကမ္မဇရုပ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် ဝိပါကပစ္စည်းမှာ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ၂-မျိုးစလုံးမှာ လျှော့ရ၏၊ နားလည်လောက်တယ်နော် (မှန်ပါ)။

အဲဒါ သဟဇာတ်နှင့်စပ်ပြီး မှတ်တမ်းတင်စရာ သိစရာကလေးတမျိုး၊ အဲဒါ တွေ ပြန်ပြန်လေ့လာပေါ့။

ဒီတော့ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းကြီးမှာ ဃဋ္ဋနာပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ (၇၂-ပါးရှိပါတယ်)၊ သဟဇာတမျိုး အနေနှင့် ၇၂-နော် (မှန်ပါ)၊ သူက သူ့ဌေး၊ နောက်လာဦးမှာ။

ဟေတုမှာ ဃဋ္ဋနာပေါင်း ၂၄၊ နောက်ထပ် မတိုးဘူး။

အဓိပတိမှာ ဃဋ္ဋနာပေါင်း ၂၄၊ နောက်ထပ် အာဝီအတွက် တိုးလိမ့်ဦးမယ်။

ကမ္မမှာ ဃဋ္ဋနာ ၉-ချက်၊ နောက်ထပ် သူ့မှာ ရှိသေးတယ် နာနာကမ္မ အတွက် တိုးလိမ့်ဦးမယ်။

ကုသလတိက်မှာ ဿဋ္ဌနာသီးသန့်မဟောတဲ့ ပစ္စည်း ၂-ပါး

အာဟာရမှာ ဿဋ္ဌနာပေါင်း ၃၃-ချက်၊ သူက ရုပ်အာဟာရရှိပေမယ်လို့ သူ့အတွက် အာဟာရ သန့်သန့်အနေနှင့်တော့ နာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရ ဆိုပြီး မိဿကမှာ တချက် တွေ့နိုင်သေးတယ်။

အခု ဣန္ဒြိယကလဲ ထို့အတူ သဟဇာတိန္ဒြိယအနေနှင့် ၇၂-ချက်၊ ပုတိ° အနေနှင့် နောက်ထပ်လာလိမ့်မယ်၊ ရူပတိ° အတွက် သန့်သန့်ဿဋ္ဌနာမရှိဘူး၊ ရုပ်အာဟာရအတွက် သန့်သန့်ဿဋ္ဌနာမရှိဘူး၊ သူများနှင့် ရောမှ ရတယ်နော် (မှန်ပါ)။

ဘာပြောခဲ့သလဲ၊ ရုပ်သက်သက် ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ရတဲ့ ရုပ်အာဟာရနှင့် ရူပ ဇီဝိတိန္ဒြိယကို ဿဋ္ဌနာမှာ သီးသန့်မဟောဘူး။

မှတ်ထားကြပါနော်၊ ဒါကလေးတွေ နောက်လာလတ္တံ့၊ ရုပ်အာဟာရကလဲ ပစ္စည်းလဲ ရုပ်, ပစ္စယုပ္ပန်လဲ ရုပ်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယကလဲ ပစ္စည်းလဲ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်လဲ ရုပ်ဘဲ၊ အဲဒီလို ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန် ၂-ဘက်စလုံး ရုပ်ရှိတဲ့ ရုပ်အာဟာရ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတို့အတွက် ကုသလတိက်မှာ ဿဋ္ဌနာသီးသန့် မဟောဘူးတဲ့။

ဈာနပစ္စည်း၌ ဿဋ္ဌနာ

ရှေ့ကို ဿဋ္ဌနာသွားရအောင် ဘာပစ္စည်းတဲ့တုံး (ဈာနပစ္စည်း)၊ ဈာနက လဲ မနည်းဘူး၊ သူကလဲ ဿဋ္ဌနာပေါင်း ၃၆-ချက် ရှိနေဦးမှာဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ မခက်ပါဘူး၊ ကိုယ်တိုင် နာမည်ပေးကြစမ်းပါ၊ အမှတ်ကလေး ဘယ်နှစ်ခုရှိ သလဲ၊ အထက်အောက် (၄-ခု ရှိပါတယ်)၊ ပဌမဆုံး အမှတ်ကလေး ဘာခေါ် ကြမယ် (သာမညဿဋ္ဌနာ)၊ ဒုတိယက (သဏ္ဍိန္ဒြိယဿဋ္ဌနာ)၊ တတိယ ဿဋ္ဌနာ ကကော (သမဂ္ဂဿဋ္ဌနာ)၊ စတုတ္ထဿဋ္ဌနာကကော (သဏ္ဍိန္ဒြိယမဂ္ဂဿဋ္ဌနာ)။

ပြန်ပြီးတော့ တခေါက်ကြည့်စမ်းပါ၊ သာမညဿဋ္ဌနာဆိုတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာ ရှိတဲ့ တရားကို ဟော၊ ဈာနဆိုတော့ ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး ဟောပေါ့။

ဒုတိယဿဋ္ဌနာ သဏ္ဍိန္ဒြိယဿဋ္ဌနာကျတော့ ပစ္စည်းတရားက ဘာပြောင်းသွား သလဲ (ဝေဒနာနှင့် ဧကဂ္ဂတာ)။

နောက်တခု ပြောင်းလိုက်တော့ ပစ္စည်းတရားက (ဝိတက်နှင့် ဧကဂ္ဂတာ)။

နောက်တခု ပြောင်းလိုက်တော့(ဧကဂ္ဂတာ)၊ ဟောပြီးသားချည်းဘဲ ဒါတွေ ကပြီးလွယ်အောင် ဟောကြစမ်းပါ၊ ဒါတွေ အလကား ကြာနေမယ်၊ ဦးသူရိယ ဟောစမ်း။

သာမညဈာနာ

ဦးသူရိယ။ ။ဈာနပစ္စည်း၌ သာမညဈာနာ, သဏ္ဌိန္ဒြိယဈာနာ, သမဂ္ဂဈာနာ, သဏ္ဌိန္ဒြိယမဂ္ဂဈာနာအားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏။ (ပ) အဝိပါက ဈာနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဈာန သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။ (ကြွင်းနည်းတူ)၊ **သဝိပါက**၌ ဝိပါက်၌ရှိသော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါးဟု ဆိုရန်။

သဏ္ဌိန္ဒြိယဈာနာ

ဆရာတော်။ ။ပြီးတော့ ဘာဈာနာတုံး (သဏ္ဌိန္ဒြိယဈာနာ)၊ ဦးကောလိယ ဟောစမ်းပါ။

ဦးကောလိယ။ ။သာမညဈာနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **သဏ္ဌိန္ဒြိယဈာနာ**ကို ဟောတော်မူ၏၊ (စစ်မြဲ)။ ဟောဟန်ကား–**သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ**, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော **ဝေဒနာ ဧကဂ္ဂတာ၊** ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ၊ (ကြွင်းနည်းတူ)။ **သဝိပါက**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် **အား**တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဝေဒနာ ဧကဂ္ဂတာ၊ ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်–စသည်ဆိုရန်။

သမဂ္ဂဈာနာ

ဆရာတော်။ ။နောက် ဈာနာက ဘာတဲ့တုံး (**သမဂ္ဂဈာနာ**)၊ ဣန္ဒြိယ နေရာမှာ မဂ္ဂ တပစ္စည်း ထည့်ရုံဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်း **တရား**က ဘာတုံး (ဝိတက် ဧကဂ္ဂတာ)၊ ဦးပဏ္ဍဝ ဟောစမ်းပါ။

ဦးပဏ္ဍဝ။ ။သဏ္ဌိန္ဒြိယဈာနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သမဂ္ဂဈာနာကို ဟောတော်မူ၏ (စစ်မြဲ)၊ ဟောဟန်ကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိတက် ဧကဂ္ဂတာ၊ ဈာန သဟဇာတ နိဿယ **မဂ္ဂ** အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ၊ (ကြွင်းနည်းတူ)၊ **သဝိပါက**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော **ဝိတက်**, ဧကဂ္ဂတာ၊ ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်....စသည်ဆိုရန်။

ဆရာတော်။ ။ကုန်ရောပေါ့၊ ဒီအတိုင်းချည်း နေမှာပါဘဲ၊ နောက်တခု ကျန်သေးတယ်၊ ဘာဈာနာတဲ့တုံး (သဏ္ဌိန္ဒြိယမဂ္ဂဈာနာ)၊ ပစ္စည်း **တရား**က ဘာတုံး (ဧကဂ္ဂတာ)၊ ဦး ပညာနန္ဒ ဟောစမ်း။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။သမဂ္ဂဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဗ္ဗိန္ဒြိယ-မဂ္ဂဈာနကို ဟောတော်မူ၏၊(စစ်မြဲ)၊ဟောဟန်ကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ကောဂ္ဂတာ၊ ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ၊ (ကြွင်းနည်းတူ)။ သဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ကောဂ္ဂတာ၊ ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇော်....စသည်ဆိုရန်။

ဆရာတော်။ ။ကုန်ရော၊ ဒါပါဘဲ၊ မထူးပါဘူး၊ ခဏခဏ ပြန်တွေ့နေတာ၊ အခု နောက်ဆုံးပိတ် ဈာနဘဲ ဘယ်နှစ်ကြိမ်ရှိပြီလဲ တွေ့တာ၊ ဣန္ဒြိယ ဟောတုန်းက ပါတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခု ဈာနမှာ တွေ့နေပြီ၊ လာလိမ့်ဦးမယ်၊ မဂ္ဂကျတော့လဲ သူပါဦးမှာဘဲ။

မဂ္ဂပစ္စည်း၌ ဈာနာများ

မဂ္ဂကြည့်စမ်း၊ဈာနာ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲ(၇-မျိုးရှိပါတယ်)၊ အားလုံးနော်၊ တခုချင်းကလေး ပဌမဈာနာ ဘာခေါ်မယ် (သာမညဈာနာ)၊ ဒုတိယက (သဗ္ဗိန္ဒြိယဈာနာ)၊ တတိယက (သဈာနဈာနာ)၊စတုတ္ထက (သဗ္ဗိန္ဒြိယဈာန-ဈာနာ)၊ ဟောပြီးသားချည်းဘဲ အဲဒါတွေက၊ နောက်တခုက (သာဓိပတိ-ဣန္ဒြိယဈာနာ)၊ ဘာတုံး ဝီရိယာဓိပတိမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်တခုက ကော (သဟေတုဣန္ဒြိယဈာနာ)၊ ဒါလဲ ဟောပြီးသားဘဲ၊ ခုတင်က တခါ ဟောတယ်၊ နောက်တခုက (သဟေတုအဓိပတိဣန္ဒြိယဈာနာ)၊ ဒါ ဟောပြီး သားဘဲ၊ ဘယ်နှစ်ကြိမ်ရှိပလဲ၊ ဒီတခါနှင့်ဆိုလျှင် ၄-ကြိမ်ရှိရော့မယ် (မှန်ပါ)။

ခဏခဏ ပြန်တွေ့နေတာ၊ အဲဒါ နည်းမသိလို့ သဘောမကျလို့ရှိလျှင် ဒါတွေ ဟာ တခါလာတမျိုး တခါလာတမျိုး စိတ်က ထင်နေတတ်တယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ တုန်းကလဲ ဒီလိုဘဲ ထင်ခဲ့ရတယ်၊ ဟုတ်မှ ဟုတ်ကဲ့လား ဟုတ်မှ ဟုတ်ကဲ့လား နှင့်သာ ပြီးသွားရော၊ နောက်တော့ ကုန်တော့လဲ ကုန်သွားတာဘဲ၊ နည်းနှင့် မှတ်ကြပါ၊ မကုန်ပါဘူး။

ပဌမဈာနာမှာ သာမညဈာနာဆိုတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း မဂ္ဂင်တရား ကိုယ် ၉-ပါးစလုံး ဟောရတယ်၊ သတိပြု နားထောင်စမ်း။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါးလို့ အဝိပါကဟောတော့ ဒီအတိုင်း ဟောရတယ် ဒီအတိုင်း သွားရော။

အဝိပါကဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကဈာနကို ဟောတော်မူ၏ ဆိုပြီး ဟောတော့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ဂ-ပါးလို့ဆို၊ ၉-ပါး မဟုတ်ဘူးနော်(မှန်ပါ)။ဘယ်သူလျော့သလဲလို့ မေးလျှင် ဒိဋ္ဌိလျော့တယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ မေးလျှင် ဒိဋ္ဌိ ဝိပါက်နှင့် မယှဉ်ဘူး ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူယှဉ်နိုင်တာက ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အကုသိုလ်မှာသာ ယှဉ်နိုင်တယ်၊ အဲဒါကို သတိထား။

ဒါဟာ ပဌမ သာမညဈာန ပြီးရော၊ ဒုတိယဈာန သဏ္ဍိန္ဒြိယ ဆိုတော့ ခုတင်တုန်းက ဣန္ဒြိယတုန်းက သမဂ္ဂ ခေါ်ပြီး ဟောထားပြီးသား မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်ပြီးတော့ ဘာတုံး၊ သဗျာနဈာန မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းတရားက ဘာတွဲတုံး (ဝိတက်နှင့် ကေဂ္ဂတာ)၊ အခုကလေးတင်ဘဲ ဈာနတုန်းက ဟောပြီးပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးပြီးသားတွေချည်းဘဲ။

ပြီးတော့ နောက်တခုက သဏ္ဍိန္ဒြိယဈာနဈာန ဆိုတာလဲ ခုတင်တုန်းက ဈာနတုန်းက ပါပြီးပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟောပြီးသားတွေဘဲ။

သို့ပေမဲ့ ဒီဟာ အသွင်မတူဘူး ဆိုပြီး ဘုန်းကြီးက ဒါပြောခဲ့တယ်၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ဉာဏ်ကောင်းလို့ ကျက်ချင်တိုင်း ကျက်လို့ပြောတယ်၊ ရလျှင် ခဏဘဲ၊ နောက်ပြီးတော့ ပြန်ရောကုန်မှာဘဲ၊ နည်း မပါလျှင်တော့ ရောမှာဘဲ၊ ရောလျှင်တော့ ရောစာမနာပေါ့ ဆိုတာလိုဘဲ၊ ရောစ၊ရောကုန်ခြင်းသည်လည်း။ အမနာပေါ၊ စိတ်ညစ်စရာ အင်ပတန်ကောင်း၏ ဆိုသင့်တယ်၊ ဘာကို အစ ရှာရမှန်း မသိဘူး။

နောက် ဈာန တခုပြောင်းတော့ ဘာတုံး သာဓိပတိဣန္ဒြိယဈာန၊ ပစ္စည်းတရားက (ဝီရိယာဓိပတိ)၊ အဓိပတိတုန်းက ဟောပြီးပြီ၊ ဣန္ဒြိယ တုန်းကလဲ ဟောပြီးပြီ၊ ပြီးပြီးသားချည်း ဖြစ်နေတယ်။

ပြီးတော့ နောက်တခုက သဟေတုဣန္ဒြိယဈာန၊ ဟေတုတုန်းကလဲ ဟောပြီးပြီ၊ ဣန္ဒြိယတုန်းကလဲ ဟောပြီးပြီ။

နောက်တခုကလဲ သဟေတုအဓိပတိဣန္ဒြိယဈာန ဆိုတာလဲ ၃-ကြိမ်တိုင်တိုင် ဟောခဲ့ပြီးပြီ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဟောတတ်ကြမှာပါ၊ သတိပြု နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ အားလုံးဟောရအောင်၊ ခုတင်က ဘုန်းကြီးပြောတဲ့ အစီအစဉ်-အဝိပါကမှာ မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ဘယ်လောက်လဲ (၉-ပါး)၊ သဝိပါကမှာ (ဂ-ပါး)၊ အဲဒါကလေး သတိထားပါ၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းနှင့် သွားတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ အားလုံး ဖြေးဖြေးဟောစမ်းပါ၊ မဂ္ဂပစ္စည်း၌ သာမညဈာန သဏ္ဍိန္ဒြိယဈာန စသည်ဖြင့် ဟောရိုးစစ် ဟောကြပါ။

သာမညဃဋ္ဋနာ

သံဃာတော်များ။ ။မဂ္ဂပစ္စည်း၌ **သာမညဃဋ္ဋနာ, သဣန္ဒြိယဃဋ္ဋနာ, သဈာနဃဋ္ဋနာ, သဣန္ဒြိယဈာနဃဋ္ဋနာ, သာဓိပတိန္ဒြိယဃဋ္ဋနာ,** သဟေတုကိန္ဒြိယဃဋ္ဋနာ, သဟေတုကအဓိပတိန္ဒြိယဃဋ္ဋနာ **အားဖြင့်** ၇-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၇-ပါးတို့တွင် သာမညဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ (စစ်မြဲ)၊ **အဝိပါက ၌ ဟောဟန်ကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော** မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး၊ မဂ္ဂ **သဟဇာတ** နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ၊ (ကြွင်းနည်းတူ)။

သဝိပါက ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ ရှိသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ဂ-ပါး၊ မဂ္ဂ **သဟဇာတ** နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ **ကော်....စသည်** ဆိုရန်။

သဣန္ဒြိယဃဋ္ဋနာ

အဝိပါက ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ၊ မဂ္ဂ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ၊ (ကြွင်းနည်းတူ)။

သဝိပါက ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ ရှိသော ဝီရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာ ပညာ၊ မဂ္ဂ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ **ကော်**–စသည် ဆိုရန်။

သဈာနဃဋ္ဋနာ

ကုန်ရောလား (မှန်ပါ)၊ ဃဋ္ဋနာကို အခုလို မှန်းဟောနေတုန်း တခြားကို စိတ်ကူးလို့ မရဘူး၊ လွဲပြီး ဆိုတတ်တယ်၊ တခါတုန်းက ပြောခဲ့တယ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် မတူဘူးနော်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းက ချောက်ချောက် ချောက်ချောက်နှင့် ပုတီး မှန်မှန်ချလျှင် ပြီးသေးတယ်၊ ဒီက စိတ်ကူး တခြားရောက်လျှင် ဃဋ္ဋနာ တခြားရောက်သွားတာဘဲ၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောစမ်း၊ ဘာဃဋ္ဋနာတုံး (သဣန္ဒြိယဈာနဃဋ္ဋနာ)။

သဗ္ဗိန္ဒြိယဈာနဃဋနာ

ဦးဉာဏဝရ။ ။သဈာနဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဗ္ဗိန္ဒြိယ-ဈာနဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ (စစ်မြဲ)၊ဟောဟန်ကား–သမ္ပယုတ္တ-ခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ကေဂုတာ၊ မဂ္ဂ, သဟဇာတ,နိဿယ,ဣန္ဒြိယ,ဈာန, အတ္ထိ,အဝိဂတန္တိ သတ္တ၊ (ကြွင်းနည်းတူ)။သဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ကေဂုတာ၊ မဂ္ဂ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ ဈာန အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်····စသည်။

သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာ

ဆရာတော်။ ။ဦးသုဇာတ ရှေ့ဃဋနာကို ဆက်ဟောစမ်း။

ဦးသုဇာတ။ ။သဗ္ဗိန္ဒြိယဈာနဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသာဓိပတိ ဣန္ဒြိယ ဃဋနာသည်လည်း အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂ ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ၊ မဂ္ဂ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ-အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။ မဂ္ဂ အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ-ဣန္ဒြိယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ၊ မဂ္ဂ အဓိပတိ သဟဇာတ-နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ(အဝိပါက ၃-ချက်)။ သဝိပါက ၃-ချက် ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ် သော လ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝီရိယာဓိပတိ၊မဂ္ဂ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ-ဝိပါက ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော် စသည်၊ (သဝိပါက၌လည်း ဃဋနာ ၃-ချက်ပင်)။

ဆရာတော်။ ။သတိပြုပြီးတော့ ဟောပါ၊ အဓိပတိပါလာလျှင် ဘယ်နှစ်ချက် တုံး (၆-ချက်ပါ)၊ အဲဒါကို သတိထားပါ၊ သင်္ချာမှာ စတ္တာရိကတော့ အမေ့ဟ– ဝီမံသာဓိပတိပေါ့၊ တရားကိုယ် အားဖြင့် နံပါတ်စဉ်နှင့် ပြောတော့ ဘာတုံး၊ ၁၁-နှင့် ၁၂-က စတ္တာရိဖြစ်မှာပေါ့၊ နံပါတ် ၁-ကနေပြီးတော့ ၁၀-အထိကတော့ သတ္တနှင့် တီဏိ သွားမှာပေါ့၊ နောက်တခု ဦးသူရိယ ဟောစမ်း။

သဟေတုဣန္ဒြိယဈာနနာ

ဦးသုရိယ။ ။သာဓိပတိဣန္ဒြိယဈာနနာကို ဟောတော်မူသည်၏ **အခြားမဲ့၌** **သဟေတုဣန္ဒြိယဈာနနာကို** ဟောတော်မူ၏၊ (စစ်မြဲ)၊ ဟောဟန်ကား– **သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ**, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ **ကမ္မဇရုပ်အား** **တပ်သော** အမောဟ၊ မဂ္ဂ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ၊ မဂ္ဂ ဟေတု သဟဇာတ **အညမည** နိဿယ ဣန္ဒြိယ **အတ္ထိ** အဝိဂတန္တိ ဒွေ....**စသည်**၊(အဝိပါက ၄-ချက်,သဝိပါက ၅-ချက်)။

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားရော၊ လူစေ့အောင် ဘုန်းကြီး**က** သမာဓိ လိုက်စမ်း နေတာ၊ **သမာဓိဘယ်လောက်ကောင်းသတုံးလို့၊** တခြား စိတ်ကူးလျှင် ဘေးချော်ထွက်**သွားရော၊** စိတ်ကူးဘဲ ဒါက၊နောက် တခုဘဲ ကျန်တော့ တယ်၊ ဘာဈာန**နာ**တဲ့တုံး၊ (သဟေတုအဓိပတိဣန္ဒြိယဈာန**နာ**)၊ **အဓိ-** ပတိ ပါလာလျှင် သတိထားပေါ့ ဈာနနာ ၆-ချက်ရှိတယ်၊ **အဝိပါက ၃-** ချက်, သဝိပါက ၃-ချက်၊ **ပြေးပြေးအားလုံး** ဟောကြစမ်းပါ။

သဟေတု အဓိပတိဣန္ဒြိယ ဈာနနာ

သံဃာတော်များ။ ။**သဟေတုဣန္ဒြိယဈာနနာကို** ဟောတော်မူသည်**၏အခြား** မဲ့၌ **သဟေတုအဓိပတိဣန္ဒြိယဈာနနာကို** ဟောတော်မူ၏၊ **ထိုသဟေတု-** **အဓိပတိဣန္ဒြိယဈာနနာသည်လည်း** အဝိပါကဈာနနာ, သဝိပါက**ဈာနနာ** **အားဖြင့်** ၂-ပါး**အပြားရှိ၏**၊ ထိုတွင် **အဝိပါက** ကို ရှေးဦးစွာဟောတော် မူ၏၊ **ဟောဟန်ကား**– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ် သော ဝီမံသာဓိပတိ၊ မဂ္ဂ ဟေတု အဓိပတိ **သဟဇာတ** နိဿယ- ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ **အဝိဂတန္တိ** စတ္တာ**ရိ**၊ မဂ္ဂ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ- အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ **အဝိဂတန္တိ** ဒွေ၊မဂ္ဂ ဟေတု- အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ **အဝိဂတန္တိ** ဒွေ။

သဝိပါက ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ၊ မဂ္ဂ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ- နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ **အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ** ဧကံ၊ မဂ္ဂ ဟေတု အဓိ- ပတိ သဟဇာတ **အညမည** နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ- အဝိဂတန္တိ ဧကံ၊ မဂ္ဂ **ဟေတု** အဓိပတိ **သဟဇာတ** နိဿယ **ဝိပါက-** **ဣန္ဒြိယ** ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ **ဧကံ**။

ဆရာတော်။ ။ကုန်ရော၊ အဲဒီနောက်ဆုံး ဃဋ္ဋနာကိုဘဲ ပြောပါတော့၊ နောက်ကလဲ တွေ့ခဲ့ဘူးသားဘဲ ဝီမံသာဓိပတိ၊ ဟေ-ဓိ-ဣ-မဂ် ဆိုတော့ ၄-ကြိမ် တိုင်တိုင် သူဟောပြီးပြီ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ အဲဒီနောက်ဆုံး ဃဋ္ဋနာရဲ့ သဝိပါက ဒုတိယအချက်မှာ ဟိုတနေ့က တခါဟောပြီးသား၊ ထပ်ပြီးအမှတ်ခိုင်းတာ၊ ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ရသလဲမေးလျှင် ၁၁-ပစ္စည်း ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဃဋ္ဋနာမှာသူ အများဆုံးဘဲ။

ဃဋ္ဋနာဆိုတာ ဘာလဲ

ဒီလိုလုပ်နေတာ ဃဋ္ဋနာလုပ်နေတာ ဘာလဲလို့မေးလျှင် လွယ်လွယ်ကလေး တမျိုးပြောလျှင် အခုဟောတဲ့ ဃဋ္ဋနာ ပြောပါတော့ သဝိပါက ဒုတိယအချက် ဘယ်လို ဆိုရတယ်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခုဥ္စရှိသော ဝီမံ-သာဓိပတိ– ဆိုပြီးတော့ ၁၁-ပစ္စည်းထုတ်တယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဗမာလိုပြောလျှင် ဒါဘာပြောတုံးမေးလျှင် ပစ္စည်းတရားက ဝီမံသာဓိပတိ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဟရားက ထိုဝီမံသာဓိပတိနှင့် ယှဉ်နိုင်တဲ့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဒီတရား ၂-မျိုးတည်း(မှန်ပါ)။

နားလည်အောင် နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ ပစ္စည်းတရားက ဝီမံသာဓိပတိ၊ ပစ္စယုပ္ပန်က ဒီဝီမံသာဓိပတိနှင့် ယှဉ်နိုင်တဲ့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဝီမံသာဓိပတိနှင့်ယှဉ်နိုင်တယ်ဆိုတော့ ဘယ်သူရှိမလဲမေးလျှင် သာဓိပတိ တိဟိတ်ဇော ၃၄-ခုနှင့် စေတသိက် သတ္တတိံသ ရှိတယ်၊ ပညာက မရတော့ဘူး ပစ္စည်းဖြစ်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် အဋ္ဌတိံသ မရှိနိုင်တော့ဘူး၊ သတ္တတိံသဘဲ ရှိမယ်၊ အဲဒါကို သမ္ပ-ယုတ္တခန္ဓာခေါ်တယ်။

အဲဒီ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်အနေမျိုး ဟောနိုင်တဲ့ ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲလို့ မေးပါ၊ နားလည်ရဲ့လား (မှန်ပါ)၊ ဝီမံသာဓိပတိပစ္စည်း၊ သူနှင့်ယှဉ်နိုင်တဲ့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်ရှိတဲ့ တရားကို အတူတူရနိုင်တဲ့ ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ မေးလျှင် ခုတင်က အဖြေဘယ်လောက်ထွက်လာသလဲ (၁၁-ပစ္စည်း ရှိပါတယ်)၊ဘယ်သူတွေလဲလို့မေးလျှင် အစဉ်အတိုင်းပြောပါတော့၊ ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, သမ္ပ-ယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဒါဒီ ၁၁-ပစ္စည်းမှာ ဒီတရားရှိတယ်။

နည်းနည်းကလေး ပြန်သတိပြုကြစမ်းပါ၊ပြန်ပြီးနည်းနည်းလေ့လာရအောင်၊ သဝိပါက ဖြစ်နေတယ်နော်(မှန်ပါ)၊ သဝိပါက ဖြစ်နေလျှင် ဖိုလ် ၄-ခုဥ္စရှိသောလို့ ဆိုထားတယ် ထင်တယ်၊ သာဓိပတိ တိဟိတ်ဇော ၃၄-ခု မရဘူး၊ ဖိုလ် ၄-ခု သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ (မှန်ပါ)၊ ဖိုလ် ၄-ခုနှင့် စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အဝိပါက

ဖြစ်လျှင် သာဓိပတိ တိဟိတ်ဇော ၃၄၊ စေတသိက်သတ္တတိံသ (မှန်ပါ)။ အခု ဟာက သဝိပါက ဖြစ်နေတော့ ဖိုလ် ၄-ခု သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဖြစ်ရမယ်၊ အဲဒါကို သတိထားပါ။

ဒီပစ္စည်း ဒီပစ္စယုပ္ပန်နေလျှင် ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ဟောနိုင်သလဲ၊ ဘယ်ပစ္စည်းများမှာ ရှိသလဲလို့ မေးတာဘဲ၊ ဃဋ္ဋနာမှန်သမျှ ဒီအတိုင်း၊ အဲဒီရတဲ့ ၁၁-ပစ္စည်းဟာ အတူအညီရတယ်၊ဟေတုမှာ ရသလို အဓိပတိမှာ ရနိုင်တယ်၊ ကြွင်းတဲ့ပစ္စည်းတွေမှာလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ ဝိပါကမှာလဲ ရရမယ်–ဆိုတော့ သာဓိ-ပတိ တိဟိတ်ဇောတို့ မဖြစ်ဘူးပေါ့၊ဖိုလ် ၄-ခုတင် ယူရမယ်ဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ အဲဒါကို ဃဋ္ဋနာ ခေါ်တယ်တဲ့။

ကဲ ရှေ့တိုးလျှင် ဒီက ဟာကလေး နည်းနည်းပြန်ကြည့်လိုက်စမ်း၊ ဃဋ္ဋနာပေါင်း ကုန်သွားတော့ ၂၅၅-ချက်လို့ဆိုပြီး သူများရေးထားတာကို ဦးပဥ္ဇင်းတို့က ကျေနပ်နေတာကိုး၊ မကျေနပ်ပါနှင့် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကျောင်းကျတော့ လုပ်ကြည့်ပါ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟေတု ၂၄, အဓိပတိ ၂၄, ကမ္မ ၉, အာဟာရ ၃၃, ဣန္ဒြိယ ၇၂, ဈာန ၃၆, မဂ္ဂ ၅၇၊ ဂဏန်းတွေရေးပြီး ပေါင်းကြည့်ရတာယ်နော် (မှန်ပါ)။

အခုတော့ မြုံနေကြတာကိုး၊ ဗမာလူမျိုးကလဲ အယုံကတော့ သိပ်လွယ်တယ်၊ နွတ်ခမ်းမွေးကလေးနှင့် မုတ်ဆိတ်မွေးကလေး ထားပြီး ဇော်ဂျီဆိုလဲ ယုံလိုက်တာဘဲ၊ ခေါ်တောအဝတ်တွေ ခေါင်းပတ်လာပြီး ဝိဇ္ဇာဆိုလဲ ယုံကြတာဘဲ၊ ဒါဟာ ဒီအတိုင်းပါဘဲ ယုံတတ်တယ်၊ သိပ်သဘောကောင်းကြတာ၊ ဗမာလူမျိုးက ဟေတုပစ္စယော အာရမ္မဏပစ္စယော၊ ဘာပစ္စယော ညာပစ္စယော အဲဒါ ၂၄-ပစ္စည်း ခေါ်တယ်ဆိုလျှင် ယုံနေကြတာဘဲ၊ ဘယ်သူမှ လက်ချိုးမကြည့်ဘူး၊ ၂၄-ပစ္စည်း စေ့သလား မစေ့သလားလို့၊ ဒါလောက် အယုံအကြည်မြန်တဲ့လူတွေ၊ မယုံနဲ့ဦး၊ လုပ်ကြည့်ပါဦး၊ ဘုန်းကြီးအခုပြောတာက လုပ်ခိုင်းတာနော် (မှန်ပါ)။ ၂၄။ ၂၄။ ၉။ ၃၃။ ၇၂။ ၃၆။ ၅၇–ဆိုတဲ့ ဂဏန်းတွေ ချပြီး ပေါင်းကြည့်ရတယ်၊ ပေါင်းလိုက်တော့ ၂၅၅-ရှိရတယ်၊ ဒါ သဟာအငယ်အတွက်၊ နောက်ထပ် မတိုးဘူးတဲ့။

ရှေ့ကို နက်ဖြန်ခါဆိုဘို့ သဟကြီး လတ် ဃဋ္ဋနာဇယားဆိုတာ ကြည့်စမ်း၊ ဒီနေ့ အဆိုမခိုင်းဘူး၊ အမှတ်ခိုင်းမလို့၊ ဇယားမှတ်နည်း ဒီနေ့ပြောပေးမယ်။

သ ဟ ကြီး လတ် သ ငှ နှိ ဇယား

ပစ္စည်း	အဝိပါက ၅-ချက်					သဝိပါက ၅-ချက်					အချက်
	သဟ	အည	သမ္ပ	သဟ ဝိပ်	ည-ဝိပ်	ဝိပါ	ဝိပါ-ည	ဝိပါ-သံ	ဝိပါ-ဝိပ်	ဝိ-ည ဝိပ်	
သဟ	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	၁၀
အည		။	။		။		။	။		။	၆
နိဿယ	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	၁၀
ဝိပါ						။	။	။	။	။	၅
သမ္ပ			။					။			၂
ဝိပ္ပ				။	။				။	။	၄
အတ္ထိ	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	၁၀
အဝိဂတ	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	၁၀
သင်္ချာ	၉	၃	၃	၃	၁	၁	၁	၁	၁	၁	၅၇

ဇယားကြည့်နည်းနှင့် မှတ်ဖွယ်ရာများ

တွေ့ကြပလား(မှန်ပါ)၊ သဟကြိး လတ်ဃဋ္ဋနာဇယား ဆိုပြီးတော့ အလျားလိုက် ဇယားအကွက်ပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိလဲလို့ လေ့လာရလိမ့်မယ်၊ အလည်က ဗဟိုမျဉ်းကြောင်းတခုကို ထင်ထင်ကလေး သို့မဟုတ် အရောင်ကွဲနှင့် ချရတယ်၊ အထက်အောက်(မှန်ပါ)။

ဒီတော့ လက်ရင်းဘက်(လက်ဝဲဘက်)က အပြည့်အစုံပြောလျှင် ၆-ကွက်, လက်ဖျားဘက်(လကျာဘက်)ကလဲ ၆-ကွက် ရှိတယ်၊ လက်ရင်းဘက်က ၆-ကွက်ကို အဝိပါကလို့ ခေါ်တယ်၊ နောက်ဟာကို သဝိပါကလို့ ခေါ်တယ်၊ နားလည်ပေစေနော်(မှန်ပါ)။

လက်ရင်းဘက်က ၆-ကွက်မှာ ဒေါင့်ဆုံးအကွက်က ပစ္စည်း ကို ရေးထားပြီးတော့ အောက်ကိုသွားတော့ ဃဋ္ဋနာက ဘာတုံး၊ ကြိး လတ်ဃဋ္ဋနာ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ကြိး လတ်ဃဋ္ဋနာဆိုတော့ ကြိးက ၄-ပစ္စည်း၊ အလတ်က ၄-ပစ္စည်း၊ ၈-ပစ္စည်းရှိလို့ သူ့ခေါင်းစည်းအောက်က အဲဒီ ၈-ပစ္စည်းကို အစဉ်အတိုင်းချထား၊ သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၈-ကွက် မနေဘူးလား(မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ အောက်က သင်္ချာအကွက်ချ၊ ဒီတော့ ပစ္စည်းက ၈ ကွက်၊ ခေါင်းစည်းက တကွက်၊ အောက်က သင်္ချာတကွက်ဆိုတော့ အထက် အောက်က ၁၀-ကွက် ရှိတယ်။

အလျားလိုက်က ၁၂-ကွက်လို့ ပြောထားတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အခုပြောတဲ့ လက်ရင်းက ပစ္စည်းက တကွက်နုတ်သွားရော့ အပေါ်ဆုံး အတန်း အလျားလိုက်ပြောတာ(မှန်ပါ)။

နောက် ဘာတွေ ရေးထားသလဲ မေးလျှင် သတိပြုကြစမ်းပါ၊ သဟတကွက်, အညတကွက်, သမ္ပယုတ္တတကွက်, သမ္ပယုတ္တကို သမ္ပလို့ ရေးထားတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ သဟ-ဝိပ် တကွက်, ည-ဝိပ် တကွက် ပေါင်း ၅-ကွက်၊ အဲဒီအထိ ဘာခေါ်သလဲ၊ အဝိပါက ၅-ကွက်။

ဇယား မှတ်သားနည်း ပြောနေတာ၊ ဒီနေ့ မဟောရသေးပါဘူး။

ပြန်ကြည့်စမ်း၊ ဒီ ၅-ကွက်ကို မှတ်မိအောင်၊ သဟ, အည, သမ္ပ, သဟ-ဝိပ်, ည-ဝိပ်၊ သဟဆိုတာက ဘာလဲ မေးလျှင် သဟဇာတ သုဒ္ဓသင်္ချာ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ကို အဆိုခိုင်းမှာ၊ အညဆိုတာက အညမည သုဒ္ဓသင်္ချာ အဆိုခိုင်းလိမ့်မယ်၊ တတိယအကွက်က သမ္ပယုတ္တ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ မှတ်ထားကြစမ်းပါ၊ ဒုတိယအကွက်က အညမည, တတိယအကွက်က သမ္ပယုတ္တလို့၊ နောင်ကို ဘာအကျိုးပေါ်လာမလဲဆိုတော့ ပေါ်မည့်အကျိုး ရှိလို့ ဘုန်းကြီးပြောနေတာ၊ စတုတ္ထ

အကွက်ကျတော့ သဟ-ဝိပ်ဆိုတာ ဝိပ္ပယုတ္တဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဝိပ္ပယုတ္တက သဟ-ပုရေ-ပစ္ဆာ လို့ ၃-မျိုး ရှိနေတယ်၊ ဒီနေရာမှာ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ တမျိုးသာ ရလို့ သဟ-ဝိပ် လို့ ဆိုလိုတာ၊ ပဌမအကွက်ကျတော့ အညမညနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တမို့လို့ ည-ဝိပ်၊ နားလည်လောက်ပြီနော်(မှန်ပါ)။ ဒီအထိ ဘာတဲ့း (အဝိပါက ၅-ကွက်)။

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ နောက်ထပ် သွားနေတာက သဝိပါက ၅-ကွက်တဲ့၊ သဝိပါကဆိုတာ ဝိပါကပစ္စည်းကို ပဓာနထား ဟောတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပဌမအကွက်က ဝိပါ၊ ဒုတိယအကွက်က ဝိပါ-ည၊ ဟိုဘက်က ပြီးခဲ့တဲ့ ဒုတိယအကွက် အညမည မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ ဝိပါ-ည လုပ်ထားတာ (မှန်ပါ)။ ဟိုက တတိယအကွက်က သမ္ပယုတ္တ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒီက တတိယအကွက်က ဝိပါ-သံ၊ အတူတူဘဲလို့ စိတ်က မှတ်ကြစမ်းပါ။

ပြောလိုရင်းက အဝိပါကသိလျှင် သဝိပါကလဲ သိနိုင်ရမယ်၊ စတုတ္ထအကွက် အဝိပါကတုန်းက သဟ-ဝိပ်လို့ ခေါ်တယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒီမှာ ဘာခေါ် ထားသလဲ ဝိပါ-ဝိပ် တဲ့၊ ဟိုက ပဌမအကွက်က ည-ဝိပ်၊ ဒီကျတော့ ဝိပါ-ည-ဝိပ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ နောက်ဆုံးတကွက်က အချက်ပေါင်း မှတ်တာ၊ နောက်ဆုံးတကွက် ရှိသေးတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘာရေးထား သလဲ 'အချက်ပေါင်း' ရေးထားတယ်၊ ဘယ်ပစ္စည်းရဲ့ ဃဋနာမှာ ဘယ်နှစ်ချက် ရတယ်ဆိုတာ၊ အကြိမ်ပေါင်းပေါ့ 'အချက်'ဆိုတာ။

ပြန်ပြီးတခေါက်လှည့်ခဲ့စမ်း၊ လက်ရင်းကစပြီးတော့ နံပါတ် ၁-မှာ သဟလို့ ရေးထားတာက ဘာသုဒ္ဓသင်္ချာရွတ်ရမယ် (သဟဇာတ သုဒ္ဓသင်္ချာ)၊ သဟ ကြီးရဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာ။

ဘယ်လောက် ကျေဇူးကောင်းသလဲဆိုတာလဲ လေ့လာပါ၊ သုဒ္ဓသင်္ချာကို ဒို့ကျေမှ ဒီကနည်းကို ရမယ်လို့ဆိုတာ မှတ်သားထားစမ်းပါ။

ဒုတိယက အညမညသုဒ္ဓသင်္ချာ၊ တတိယက သမ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသင်္ချာ၊ စတုတ္ထက သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသင်္ချာ၊ တပုဒ်တည်းနော်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ၃-မျိုးစလုံးမဟုတ် ဘူး၊ ပဌမအကွက်ကျတော့ ည-ဝိပ်လို့ ရေးထားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြုစမ်း၊ အညမည သုဒ္ဓသင်္ချာမှာလဲ ပါနိုင်တဲ့တရား, သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသင်္ချာမှာလဲ ပါနိုင်တဲ့တရားဆိုတော့ သဟကြီးမှာ ၁-၂-၃ လို့ နံပါတ် ထိုးပြီးတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာရေးပေးထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နံပါတ်၃-သုဒ္ဓသင်္ချာဟာ ဘယ်သူလဲ၊အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းမှာလဲ ရတယ်၊ အလတ်က

ဘယ်သူတွေရသလဲ (အညမညနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ ရပါတယ်)။ အဲဒီ နံပါတ် ၅-အကွက်က ဒီတရားဘဲ (မှန်ပါ)။

ညဝိပ်လို့ ရေးထားတဲ့နေရာမှာ ဘယ်တရားဟောမလဲ မေးလျှင် (အချင်းချင်းအားတပ်သော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု)၊ သဟကြီး နံပါတ် ၃-သုဒ္ဓသချ်ာနော် (မှန်ပါ)။ ဒါကို သိပြီးသား ဖြစ်ရမယ်။

သွားပြီရှေ့ကို၊ သဝိပါက ပဌမအကွက်၊ ဝိပါ-လို့ ရေးထားလျှင် ဝိပါက-သုဒ္ဓသချ်ာ ရွတ်ရလိမ့်မယ်၊ မှတ်ဘို့အချိန်တန်နေပြီ၊ သတိပြုလိုက်စမ်း၊ ဝိပါက-သုဒ္ဓသချ်ာ ဘယ်လိုနေသလဲ၊ ဘုန်းကြီးရွတ်ပြမယ်၊ အချင်းချင်းအားရင်း, အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဒါက တပိုဒ်နော် (မှန်ပါ)။ နောက်တပိုဒ်က ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပစ္ဆာဇာတရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဒါဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ဒီတရား ၂-ခုကို ကြည့်ထား၊ ပဌမအပိုဒ်က ဘာတုံး၊ အချင်းချင်းအားရင်း....တဲ့၊ သူက နာမ်၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ဆိုတာက ရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကို ပြောနေတာ၊ ပစ္စည်းတရားက ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး။

နောက်တပိုဒ်က ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပစ္ဆာဇာတရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာဆိုတာကကော ပစ္ဆာဇာတရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ– နာမ်က ပစ္စည်း၊ ဟဒယဝတ္ထုတည်းဟူသော ရုပ်က ပစ္စယုပ္ပန်၊ အဲဒါကို မြင်ထားပါ။

ဒီတော့ ဘာဖြစ်သတုံး၊ ဒုတိယအကွက်က ဝိပါ–ည လို့ ရေးထားတော့ အဲဒီ ဝိပါကသုဒ္ဓသချ်ာကို အညမညဖြစ်အောင် ရွတ်ပါတဲ့။

မခက်ပါဘူး၊ သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ခုတင်က ဝိပါက သုဒ္ဓသချ်ာထဲမှာ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တွေပါနေလျှင် အညမညဖြစ်နိုင်ပါ့မလား (မဖြစ်ပါဘုရား)၊ မဖြစ်ဘူးနော်၊ အညမညသဘောက ဘာတုံး၊ နာမ်ပစ္စည်း နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ ဘယ်လို ရွတ်မလဲ၊ ဒုတိယအကွက်တရားကိုမေးလျှင် အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အညမည မဖြစ်ဘူးလား (ဖြစ်ပါတယ်)၊ ဘာဖြုတ်ပစ်မလဲ၊ စိတ္တဇရုပ်နှင့် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။

ပြီးတော့ ဒုတိယဖြစ်တဲ့ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပစ္ဆာဇာတရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာဆိုတာက အညမညမှာ မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်ဘုရား)၊ ရှိလျှင် အဲဒါဟာ ဒုတိယအကွက်တရား၊ မှတ်ထားနော်၊ ဒုတိယအကွက် သုံးရမှာ။

ဘာတဲ့တုံး ဒုတိယအကွက်တရား၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိပါ–ည ဆိုတဲ့တရားဟာ သူဘဲလို့ သိ။

တတိယအကွက်ကြည့်စမ်း၊ ဘယ့်နှယ်ရေးထားသတုံး (ဝိပါ– သံ လို့ ရေးထားပါတယ်)၊ အခုရွတ်တဲ့ ၂-ပိုဒ် ပဌမအပိုဒ်ရွတ်လိုက်လျှင် ဝိပါ–သံ ပေါ့၊ ဘာတဲ့၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဒါသမ္ပယုတ္တ မဖြစ်ဘူးလား (ဖြစ်ပါတယ်)၊ ဟဒယဝတ္ထုအား....ထည့်လိုက်လျှင် မရဘူးနော် (မှန်ပါ)။

သတိပြုကြပါ၊ ဒုတိယအကွက်မှာ သုဒ္ဓသံချဲ ၂-ပိုဒ်၊ တတိယအကွက်မှာ တပိုဒ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

စတုတ္ထအကွက်သွားပါ၊ ဘာရေးထားသတုံး (ဝိပါ–ဝိပ်လို့ ရေးထားပါတယ်)၊ ခုတင်က ဝိပါကသုဒ္ဓသံချဲထဲမှာ အချင်းချင်းတွေ... ပါနေလျှင် ဝိပ္ပယုတ္တ ဖြစ်ပါ့မလား (မဖြစ်ပါ)၊ ဒီတော့ ပစ္စယုပ္ပန်ကို ဦးပဉ္စင်းတို့ ဘာထားမလဲ၊ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော၊ ဝိပါက်ထဲက ရုပ်မဖြစ်တဲ့ နာမ်တွေကို ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသံချဲအတိုင်း ထုတ်တော့ ဘယ်လို ထုတ်သလဲ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀, ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက် ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဒါဟာ ဝိပ္ပယုတ္တ မဖြစ်ဘူးလား (ဖြစ်ပါတယ်)၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဒါကော ဝိပ္ပယုတ္တ မဖြစ်ဘူးလား (ဖြစ်ပါတယ်)၊ အဲဒါ ဘယ်အကွက်အတွက်လဲ (စတုတ္ထအကွက်အတွက်ပါ)။

ပဉ္စမအကွက်၊ ဝိပါကလည်း ဖြစ်ပစေ, အညမညလဲ ဖြစ်ပစေ, ဝိပ္ပယုတ္တလဲ ဖြစ်ပစေ ဆိုတော့ အဝိပါက နံပါတ် ၅-တုန်းက တရားဟာ ဘာခေါ်တယ် (အညမညဝိပ္ပယုတ္တပါ)၊ သူ့ရဲ့ တဝက်ပေါ့၊ အခု ဝိပါကပါတဲ့ နောက်ပိုင်းကလေးဟာ (မှန်ပါ)။ ဘာတဲ့တုံး ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။

အဲဒီတရား ဖော်တတ်အောင် ကြိုးစားရလိမ့်မယ်၊ ပြန်ကြည့် သဝိပါက ၄-ကွက်တင်၊ တခေါက်လောက် နှုတ်ထဲ ဟောထားရအောင်။

နံပါတ် ၁-အကွက် (ဝိပါ) အတွက်၊ ဝိပါကပစ္စည်း သုဒ္ဓသံချဲအတိုင်းဆို၊ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော အလုံးစုံသောဝိပါက် ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။

ဒုတိယ(ဝိပါ-ည)အကွက်၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး, ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါ-ကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။

တတိယ(ဝိပါ-သံ)အကွက်၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဒါတင်ဘဲနော် (မှန်ပါ)။

စတုတ္ထ (ဝိ-ဝိပ်) အကွက်၊ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား ထပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခု, ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀, ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက်ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး, ဟဒယ-ဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။

ပဉ္စမ(ဝိပါ-ညဝိပ်)အကွက်၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ-ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။

ဆရာတော်။ ။ဦးဉာဏဝရ ဟောကြည့်စမ်း။

ဦးဉာဏဝရ။ ။အချင်းချင်းအားရင်း (ပ) အထက်ပါ အတိုင်း တခေါက် ဟောသည်။

ဆရာတော်။ ။အဲဒါကို ရအောင် ကျက်ခဲ့ကြပါ၊ ထူးလဲ ထူးတာ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါရပြီးလို့ ရှိလျှင် ဒီဇယားကြီးကို နက်ဖြန်ခါကျတော့ အကုန်လုံး အလွတ်ရေးတတ်အောင်လဲ ပြောမယ်နော်။ ကဲ—တော်ကြဦးစို့။

ဇယား အကွက် ရေးတတ်သောနည်း

မနေ့က ကြည့်ထားကြတဲ့ သဟကြီး လတ် ဃဋ္ဋနာဇယား၊ အဲဒါ ပြန် ကြည့်ပေါ့၊ အလွတ်ရေးတတ်အောင် ဘုန်းကြီး ပြောပြမယ်၊ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် အလွတ်ရေးလို့ရအောင် နည်းပြောပေးမယ်၊ ပြီးတော့ ရေးကြည့်ရတယ်၊ ဖုတ်မှ ဟုတ်ကဲ့လားလို့။

မနေ့က အကွက်ချနည်းကိုတော့ ပြောပြီးပြီ၊ သန့်သန့် ရေးကြည့်ရတယ်၊ ရေးမှ တတ်တာ၊ ဇယား တခုလုံးရဲ့ အလည်ခေါင်က မျဉ်းတကြောင်း ထင် ထင်ချရတယ်၊ အစဘက်က ၆-ကွက်၊ ဟိုဘက်က အဆုံးဘက်က ၆-ကွက်၊ လက်ဝဲ, လက်ယာ ၆ ကွက်စီ ရှိတယ်၊ စုစုပေါင်းတော့ ၁၂-ကွက် ရှိတယ်။

အထက်အောက် အနေအားဖြင့် ကြည့်လျှင် ခေါင်းစီးအကွက်ရယ်၊ ပြီးတော့ ကြီးလတ် ၈-ပစ္စည်း ဖြစ်တဲ့အတွက် အလည်ခေါင်က ၈-ကွက်၊ အောက်ဆုံးက သင်္ချာ ထုတ်တာ တကွက်နှင့်ဆိုတော့ ဘယ်လောက်တုံး ၁၀-ကွက်။

ဒါကြောင့် အကွက် အရေအတွက်အားဖြင့် အလျားလိုက် ၁၂-ကွက်, အထက်အောက် အနံ ၁၀-ကွက် ရှိတယ်။

အပေါ် ခေါင်းစီးအနေအားဖြင့် တင်ထားတဲ့ဇယားဘဲ ဟိုနေ့က သာမန် ပြောတော့ ပဌမဒေါင့်က ပစ္စည်းဘို့ တကွက်, ပြီးတော့ သဟ တကွက်, အည တကွက်, သမ္ပယုတ္တ တကွက်, သဟ–ဝိပ် တကွက်, အည–ဝိပ် တကွက်လို့ ပေါင်း ၅-ကွက်၊ အဲဒီ ၅-ကွက် သိသွားတော့ ဒီထဲမှာ ဝိပါ ထပ်တိုးပြီးတော့ နောက် သဝိပါက ကလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ သဟ နေရာမှာ ဝိပါဝင်ပြီးတော့ ဝိပါ-ည, ဝိပါ–သံ, ဝိပါ–ဝိပ်, ဝိပါ-ည–ဝိပ် ဆိုပြီး ဒီလိုသွားနေတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ အဲဒါလဲ သိရပြီ။

လိုရင်း အချုပ်က အဝိပါက ၅-ကွက် သိနေလျှင် သဝိပါက ၅-ကွက်လဲ သိပြီးသားပါဘဲ၊ ပြီးတော့ အောက်မှာနေတဲ့ စာကြောင်းကို ကြည့်လျှင်လဲ အစဆုံးက ပစ္စည်းဆိုတဲ့ အောက်တည့်တည့်မှာ ကြီး,လတ် ၈-ပစ္စည်း အစဉ် အတိုင်း သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ–ဆိုတာ ကိုယ်ရပြီးသားဘဲ၊ အကြီး,အလတ် ၈-ပစ္စည်းကို ပစ္စည်းစဉ် အတိုင်း ရေးထည့်ရုံဘဲနော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့မှ အလည်မှာရှိတဲ့ ပုဒ်မကလေးတွေ ထည့်တာ ဘယ်လိုလုပ် ထည့် သလဲလို့ သတိပြုကြည့်၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ ပါတဲ့အတိုင်း ထည့်ထားသည်၊ အကျဉ်းချုပ် ပြောလျှင်နော် (မှန်ပါ)၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ ရနိုင်လျှင် ရနေတယ်၊ ပုဒ်မကလေးတွေ သည် သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း၊ အောက်က သင်္ချာသည် သုဒ္ဓသင်္ချာတုန်းက ပါတဲ့ အတိုင်း။

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ခေါင်းစီးမှာ ပဌမဆုံးတွေ့တဲ့ သဟဆိုတဲ့ ကရားကိုကြည့်၊ သူသုဒ္ဓသင်္ချာဆိုပေါ့ဟုတ်လား၊ ဤတရားတို့သည် သဟဇာတပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ သင်္ချာဘယ်လောက်တဲ့တုံး (နဝ)၊ ဟိုအောက်တည့်တည့် မှာ သွားကြည့် နဝ(၉)ပါး၊ ပစ္စည်းကကော ၄-မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၄- ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် အခုရေးထားတဲ့ ပုဒ်မကလေး ၄-ခုမှာ သွားကြည့်၊ သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ။

ဘာတွေ ရေးထားပါလိမ့် အောက်မေ့တယ်၊ အပြီးသတ်တော့ ဒို့ကျက်ပြီး သား သုဒ္ဓသင်္ချာကို ရေးထားတာဘဲ၊ အဲဒီလို ဉာဏ်ထဲက ဒို့သိပြီးသားဘဲ ရပြီးသားဘဲလို့ စိတ်ထဲကပိုင်းပြီး မှတ်ထားလိုက်လျှင် ဒါတွေဟာ မပျောက် တော့ဘူး။

ပြီးတော့ ဘုန်းကြီး ခုတင်က ပြောသလို သင့်တော်တဲ့ ကျောက်သင်ပုန် မှာဖြစ်ဖြစ်, စာရွက်မှာဖြစ်ဖြစ်, အလျား ၁၂-ကွက်, အနံ ၁၀-ကွက်ရှိတဲ့ ဇယာ

ကောက်ပြီး ရေးပစ်လိုက်တာ ဘာပင်ပန်းလို့လဲ၊ လျှောက်ပြီးထည့်ပါ၊ ကိုယ့်စိတ်ကူးနှင့် ကိုယ် သုဒ္ဓသင်္ချာနှင့် ကိုယ်လျှောက်ထည့်၊ ပြီးတော့မှ မူရင်းနှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်၊ မှန်ရဲ့လားလို့၊ မမှန်စရာလဲ မရှိပါဘူး၊ သို့ပေမဲ့ ရေးမှတတ်တယ်။

ထိုနည်းတူစွာ ဒုတိယအကွက်ကြည့်ပြန်တော့ အညလို ရေးထားတော့ အညမညသုဒ္ဓသင်္ချာလို့ဆို ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဤတရားတို့သည် အညမည ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ သင်္ချာအောက်မှာကြည့်(တီကာ)၊ ပစ္စည်းရေကော(၅)၊ ဘယ်သူတုံး ခုတင်က သဟကြီး ၄-နှင့် အညမညဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပုဒ်မကလေးတွေကို ကြည့်ရတယ်၊ လက်ရင်းက ပစ္စည်းနှင့် တည့်ရဲ့လားလို့၊ ခုတင်က ၄-ပစ္စည်းပေါ်မှာ အညမည တိုးနေတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သဟဇာတနှင့် နိဿယကြားမှာ ပုဒ်မတခု ပိုလာမှာပေါ့ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဘာခက်သတုံး၊ မခက်ပေမဲ့ ဒါကလေးတွေရေးပါ၊ အလွတ်ရေးတတ်အောင် ရေးပါ။

ဇယားအမြိုပြု သင်တော့ ဘုန်းကြီးတို့နည်းနှင့် သင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဇယားကို လိပ်ပတ်လည်ပြီး 'ဘာဖြစ်လို့ ဒီပုဒ်မကလေးပြထားသလဲ၊ ဘာဖြစ်လို့ ကြက်ခြေကလေးပြထားသလဲ၊ ဘာဖြစ်လို့ ကွက်လပ်ထားသလဲ'စသည်ဖြင့် ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ နားလည်နေရတယ်၊ ပါဠိတော်တွေရော အရကောက်တွေရော ဒီထဲမှာ တွန်းထည့်ထားတာ၊ အခု ဒါတွေဟာ အကုန် ပါဠိတော် ဖြစ်မှာချည့်ဘဲ။

ထိုနည်းတူစွာ တတိယ သမ္ပယုတ္တအကွက်လဲ ပြန်ကြည့် သင်္ချာတီကာ၊ ပစ္စည်းရေ ၆-မဟုတ်ဘူးလား (မှန်ပါ)။ အောက်ဆုံးကွက်မှာ ၃-ဂဏန်းကလေး ရေးထားတယ်၊ ပစ္စည်းရေ ၆-က ခုတင်က ၅-ပစ္စည်းပေါ် ဘာတိုးနေသလဲ(သမ္ပယုတ္တတိုးနေပါတယ်)၊ ဒါဖြင့် သုဒ္ဓသင်္ချာရလျှင် ဒါကို ဘာမရေးတတ်စရာ ရှိသလဲလို့ နေ၁်(မှန်ပါ)။

ထိုနည်းတူစွာ နံပါတ် ၄-သဟ-ဝိပ် ဆိုတာလဲ သင်္ချာတီကာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အောက်ဆုံးကွက်မှာ ၃-ဂဏန်းကလေးရေးထားတယ်၊ ပစ္စည်းရေကျတော့ သဟကြီး ၄-နှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ ပေါင်းတော့ ၅-ခု မဟုတ်လား၊ ကြည့်ပါ ပုဒ်မကလေး ၅-ခုဘဲ၊ သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ။

အဲဒါလောက် လွယ်နေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးက သုဒ္ဓသင်္ချာရအောင် ကျက်နေ၁်၊ ရအောင်ကျက်လို့ ခိုင်းတာ၊ ရနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အဘို့ ဒါတွေဟာ အလွယ်ကလေးတွေချည့်ဘဲ၊ ဘယ်မှ ၂-မျိုး ၃-မျိုး လိုက်မရှာရဘူး၊ ဆိုရိုးလဲ ဒီအထဲမှာဘဲ၊ အရကောက်ဆိုရိုးနေ၁်၊ ပါဠိတော်လဲ ဒီအထဲမှာဘဲ၊ ဒီ့ထက် ဘယ့်နှယ်လုပ်ပြီး အဘိုးတန်ရဦးမှာလဲ။

ပဌမအကွက် ည-ဝိပ် လို့ ရေးထားတယ်၊ ဟိုတနေ့က ပြောတယ်၊ ညဝိပ် ဆိုတာ ဘာလဲ၊ အကြီး ၄-ပစ္စည်းရဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာထဲမှ အညမညမှာလဲပါ၊ ဝိပ္ပယုတ္တမှာလဲ ပါတဲ့ တရားဟာ ဘယ်သူလဲ မေးတော့ ဘာတဲ့တုံး၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ှဟဒယဝတ္ထု၊ဒါမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ အကြီး ၄-ပစ္စည်းလဲ ရတယ်, အညမည, ဝိပ္ပယုတ္တလဲ ရတယ် မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ ပုဒ်မ ၆-ခု ရှိမှာပေါ့၊ အကြီး ၄-ပစ္စည်းနေရာက ပုဒ်မ ၄-ခု, အညမညနေရာက တခု, ဝိပ္ပယုတ္တနေရာက တခု ပေါင်းတော့ ၆-ခု မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ မှန်တယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဒါလဲ ဘာခက်သလဲ၊ သတိထားဘို့က အောက်နားက သင်္ချာသာ၊ ခုတင်ကလို တီကျ မဟုတ်တော့ဘဲနှင့် ကော်ဖြစ်မနေဘူးလား၊ ၁-ဂဏန်းကလေး ပြထားတယ်၊ (မှန်ပါ)။ ဘယ့်နှယ် ကြောင့် သူ့ကျမှ ၁-ဂဏန်း ဖြစ်နေပါလိမ့်မလဲ၊ ဒို့ရေးထားတာ မှားထင်ပါရဲ့၊ ၁-ဂဏန်းမှာ အမြီးကလေးများ ကျနေတာထင်ပါရဲ့ဆိုပြီး ဆဲ့မထည့်နှင့် ၁-ဂဏန်းကလေးဘဲ၊ စာပြင်ဆရာ သွားလုပ်လို့ မဖြစ်ဘူး၊ ဒို့သိတာ သဝိပါကကျမှ ကော်ပါ၊ ဒီနေရာမှာ ဘယ့်နှယ်ကြောင့် ၁-ဖြစ်နေပြန်ပါလိမ့်မလဲလို့ သွားမလဲလိုက်နှင့် ၁-ဂဏန်းကို ဟုတ်လို့ ရေးထားရတာ။

သတိပြုကြစမ်း၊ဘုန်းကြီးပြောမယ်၊ ရခဲ့တဲ့တရားဟာဘယ်သူတဲ့တုံး၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု၊ ဒီတော့ ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ဆိုတာ ကုသိုလ်လား အကုသိုလ်လားမေးလျှင် ဘာပြောမလဲ (အဗျာကတပါ)၊ ဟဒယဝတ္ထုကကော ကုသိုလ်လား အကုသိုလ်လား (အဗျာကတပါ)၊ ဟိုက နာမ်အဗျာကတ, ဒီက ရုပ် အဗျာကတ၊ ဟုတ်ကဲ့ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ ဒါဖြင့် သူတို့ တရား ၂-ပါး အပြန်အလှန် သင်္ချာထုတ်လျှင် ဘယ်လို ထွက်နိုင်သတုံး (အဗျာကတော အဗျာကတဿ)၊ ဒီတချက်ကလွဲလို့ ရပါ့မလား (မရပါ)၊ ဒါကြောင့် ၁-ဂဏန်းကလေး ရေးထားတယ် ကော်လို့ထုတ် (မှန်ပါ)၊ အဝိပါက ပြီးရောပေါ့။

သဝိပါက ကျတော့ သိပ်ပြီးတောင် အထူးပြောဘို့မလိုဘူး၊ သတိပြုနား ထောင်ကြစမ်းပါ၊ သဝိပါကရ နေမည့်တရားတွေကို ဟိုနေ့က ထုတ်ပေးလိုက်ပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတရားတွေသိလျှင် အောက်က ပုဒ်မကလေးတွေ ထည့်ဘို့နှင့် ဂဏန်းထိုးဘို့ ဝိပါက်တွေချည်း ဟောနေခြင်းကြောင့် တတန်းလုံးမှာ သင်္ချာတွေကို ၁-ဂဏန်းတွေ လျှောက်ပြီးရေးရုံဘဲ။

ပုဒ်မတွေ အနေနှင့် ကြည့်လျှင်လဲ အဝိပါက အတိုင်းဘဲ ရေးပြီးတော့မှ ဝိပါက အကန်းမှာ ၅-နေရာစလုံး ပုဒ်မ ထိုးပေးလိုက်ရုံဘဲ၊ ဒါက အလွယ် ပြောတာလေ။

ပုဒ်မတွေဘယ်လိုထည့်မလဲ၊အဝိပါကအတိုင်းမဟုတ်လား၊(မှန်ပါ)။အဝိပါက အတိုင်းမှာ ဘာပုဒ်မ တခု တိုးနေသလဲ မေးလျှင် ဝိပါကပစ္စည်းနေရာ ပုဒ်မ တိုးတယ်။

ကြည့်စမ်းပါ သတိပြုပြီး၊ ပထမ ဝိပါက သုဒ္ဓသင်္ချာဆိုတော့ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ဘယ်လိုဆိုသတုံး၊ သင်္ချာဇကေ၊ ပစ္စည်းရေ ၅-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ သဟာကြီး ၄-နှင့် ဘာနှင့်တုံး (ဝိပါကနှင့်ပါ) ဒါဘဲပေါ့၊ အဝိပါကနံပါတ် ၁-တုန်းကတော့ သဟာကြီး၄-ဘဲ ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဒီမှာ ဝိပါက တိုးလာတာပေါ့။

ဒုတိယအချက်မှာ ဝိပါ-အညဆိုတော့ ခုတင်ကအတိုင်းမှာ အညမည ထပ် တိုးတယ်၊ တတိယကျတော့ သမ္ပယုတ္တထပ်တိုးနေတယ်၊ စတုတ္ထကျတော့ အည-မညနှင့် သမ္ပယုတ္တပျက်ပြီးတော့ သဟာကြီး ၄-နှင့် ဝိပ္ပယုတ္တနေတယ်၊ ဝိပါက ကတော့ အမြဲပါနေရမယ်နော် (မှန်ပါ)၊ နံပါတ် ၅-ကျတော့ ခုတင် တုန်းက အဝိပါကတုန်းက ၆-ပစ္စည်း မဟုတ်လား၊ အခု ဒီမှာ ဝိပါက တိုးလိုက်တော့ (၇-ပစ္စည်း)။

ပါဠိတော်တွေကို သုဒ္ဓသင်္ချာနှင့် ပါဠိတော်ဇယားတုန်းက ပြပြီးတဲ့ နောက် ပိုင်းမှာဘုန်းကြီးက သရုပ်ခွဲပေးတယ်၊ သရုပ်ခွဲပေးတော့ ဒီနံပါတ်၅-အကွက်နှင့် စပ်လျဉ်းလို့ ပြောမလို့ပါ။

သုဒ္ဓသင်္ချာမှာ ၃-နံပါတ်တရား၊ ခုတင်ကပြောတဲ့ဇယားကွက်နံပါတ် ၅-ဟာ 'အချင်းချင်းအားတပ်သော ပစ္ဆေဝါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု' ဆိုလျှင် ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတပ်မလဲ၊ ဟိုတုန်းက မေးဘူးတယ်၊ပြန်သတိရနေတယ် ကြည့်ချင် ကြည့်ကြပါ၊ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း တပ်သလဲလို့ မေးလျှင် သဟာကြီး၄-ပစ္စည်းရယ်, အညမညရယ်, ဝိပ္ပယုတ္တရယ် ၆-ပစ္စည်းမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အခု သဝိပါက ပြောင်းတဲ့အနေမျိုးနှင့် တဝက်ခွဲပြီးတော့ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပစ္ဆေဝါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာဆိုလျှင် ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း တပ်မလဲ (၇-ပစ္စည်း တပ်ပါတယ်)၊ ပါဠိတော်ပြီးစက ဒါတွေပြောခဲ့တယ် အားကုက်ကြ စမ်းပါ၊ ဃဋနာကျတော့ ဒါတွေ တိုက်ရိုက်လာပါလိမ့်မယ်လို့ ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဘာထူးသတုံး ဒီမှာတွေ့နေပြီ၊ အဝိပါက နံပါတ်၅-အရ ပစ္စည်း ရေ တွက်ကြည့်တော့ ၆-ပစ္စည်း၊ သဝိပါကကျတော့ တဝက်ခွဲလိုက်တော့ ဝိပါကဝင်လာတော့ ၇-ပစ္စည်း။

တနည်းအားဖြင့် အဲဒီတုန်းက ဘုန်းကြီး ပုစ္ဆာအနေနှင့်ကောင် ပြောသေး တယ်၊ 'ဟဒယဝတ္ထုအားသာ တပ်သော ပစ္ဆေဝါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာဖြစ် အံ့၊ ရနိုင်သောပစ္စည်းများကို ပါဠိတော်အကိုးကုတ်၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ' ဆိုတဲ့အနေ

မျိုးနှင့်။ ဘယ်လိုဟောမလဲ၊ ခန္ဓာ ဝတ္ထုသာ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော၊ နိဿယ, ဝိပါက, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယောလို့ ဝိဘင်္ဂဝါရတုန်းက ဒီ ၇-ပစ္စည်းမှာ ဟောခဲ့ပြီးပြီ၊ အကုန်လုံးမှာ ပါတယ်၊ အဲဒါတွေ အခု ဒီမှာ ဃဋ္ဋနာဖြစ်နေတာ၊ ဒီတော့ ဘာဖြစ်လို့ ဒီဇယားကို အလွတ်မရေးတတ်ရမှာလဲ၊ မှတ်မတွေတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာရလျှင် ရေးလို့ ဖြစ်ပြီ၊ နားလည်လောက်ပြီ၊ သိလောက်ပြီ။

အဆုံးမှာ ဂဏန်းတမျိုး ရှိသေးတယ်၊ အဲဒါတွေ ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲလို့မေးလျှင် ပဌမဆုံး သဟဇာတအတန်းကနေပြီး တွက်ကြည့် အလျားလိုက်၊အဝိပါက ၅-ချက်စလုံး ပုဒ်မ ၅-ခု မရှိဘူးလား၊ (ရှိပါတယ်)၊ သဝိပါက ကလဲ ထို့အတူရှိတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပုဒ်မ ၁၀-ခုရှိလို့ နောက်မှာ ၁၀-ဂဏန်း ရေးထားတယ်။

အညမည အတန်းကျတော့ ပုဒ်မဘယ်နှစ်ခုရှိသလဲ (၆-ခုရှိပါတယ်)၊ ဒါကြောင့် ၆-ဂဏန်း ရေးထားတယ်၊ ထို့အတူ နိဿယက ၁၀-ရေးထားတယ်၊ ဝိပါကက ၅-ခု၊ သမ္ပယုတ္တက ၂-ခု၊ ဝိပ္ပယုတ္တက ၄-ခု၊ အတ္ထိ ၁၀-ခု၊အဝိဂတ ၁၀-ခု။

ဘာမှတ်တာလဲ၊ ဘာတွက်တာလဲ မေးလျှင် ပုဒ်မကလေးဘယ်နှစ်ခုရှိသလဲ တွက်တာ။

အခု ဘုန်းကြီးပြောပြပြီးခဲ့တဲ့အတိုင်း ဒီဇယားကို အလွတ်ရေးကြည့်လို့ ရေးတတ်နေပါလျှင် 'သုဒ္ဓသင်္ချာရလျှင် ရေးတတ်ရမယ်' မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သုဒ္ဓသင်္ချာလဲ ရဒနေမှ ရေးတတ်နေမှာမို့လို့ 'သုဒ္ဓသင်္ချာရတယ်, ဒို့ အလွတ်ရေးကြည့်လို့ ဖြစ်တယ်' ဆိုလို့ရှိလျှင် ဒီဃဋ္ဋနာပါဠိတော်အရကောက်တွေ ဒို့ အခုရပြီးနေပြီ၊ ရမှန်းတောင် သိကြမှာမဟုတ်ဘူး၊ ရပြီးသားဖြစ်နေတယ်။

ဘုန်းကြီးက တခါတလေပြောတယ်၊ အမှတ်တမဲ့တော့ မယုံကြဘူး၊ ဘုရားဟော ပါဠိတော်တွေကို မကျက်ရဘဲနှင့် ကိုယ့်နှုတ်ကနေပြီး အလိုအလျောက်ရွတ်ဖတ်တတ်လာပါလိမ့်မယ်၊ မကျက်လဲမကျက်ဘဲနှင့် ရွတ်တတ်လာပါလိမ့်မယ်၊ ဘုရားဟော ပါဠိတော်တွေဓမ္မက္ခန္ဓာအစစ်တွေ ရွတ်တတ်လာပါလိမ့်မယ်ဆိုတော့ တချို့က ဘယ်ယုံမလဲ၊ အခုရွတ်နေတာ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၅၅ ချက်တွေဟာ ဘယ်နှစ်ခါများ ကျက်ဘူးလို့တုံး၊ အလိုလိုရွတ်တတ်လာနိုင်တယ်၊ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ သတိထားရတယ်၊ ကိုယ့်အလုပ်ရဲ့တန်ဘိုးကို ကိုယ်တိုင်သိလာတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးပြောတယ်၊ ဒီဃဋ္ဋနာပါဠိတော်ဆိုတာ ကျက်ဘို့လဲ မလွယ်ဘူးလို့၊ ဉာဏ်ကောင်းလို့ကျက်ပါ၊ ခဏဘဲရတယ်၊ ပြီးတော့ ရောထွေးကုန်ရော။

သဟကြီး ၄-ပစ္စည်း ဃဋ္ဌနာဇယား[၁] သင်တန်း
သဟဇာတဒွ် ဃဋ္ဌနာ ၁၀-ချက်

ဆတိပြုကြပါ၊ ဟောစမ်းရအောင်၊ နံပါတ် ၁-သဟဇာတပစ္စည်းမှာ ဃဋ္ဌနာ ၁၀-ချက်ရှိတယ်၊ ဖဟာနည်းပေးမလို့ ပြောလာတာ။

သဟဇာတပစ္စည်း၌ အဝိပါကဃဋ္ဌနာ, သဝိပါကဃဋ္ဌနာ **အားဖြင့်** ၂-ပါး **အပြား** ရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် **အဝိပါကဃဋ္ဌနာ** ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏၊ ထိုအဝိပါကဃဋ္ဌနာသည်လည်း–ဆိုတော့ အဝိပါကမှာ ၅-ကွက်မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ ပဌမအကွက်မှာ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းတင်ဘဲရှိတော့ ဘာခေါ်သလဲ (သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဌနာ ခေါ်ပါတယ်)၊ ဒုတိယကွက်ကို ဘာဃဋ္ဌနာခေါ်မလဲ (သအညမည ခေါ်ပါတယ်)၊ ဘာထူးသတုံး၊ အငယ်ပစ္စည်းတွေတုန်းကအတိုင်းဘဲ (မှန်ပါ)၊ တတိယအကွက်ကော (သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋ္ဌနာ)၊ စတုတ္ထအကွက်ကော (သဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဌနာ)၊ ပဉ္စမအကွက်ကော (သအညမညဝိပ္ပယုတ္တ-ဃဋ္ဌနာ)၊ ဘာမှအထူးပြောဘို့တောင်မလိုဘူး၊အငယ်ပစ္စည်းတွေတုန်းကအတိုင်းဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဌနာ။ပ။ သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဌနာ အားဖြင့် ၅-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၅-ပါးတို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဌနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား....

အားထုတ်ကြပါ, လေ့လာကြပါ၊ ပြောပေးတော့ ဦးပဉ္ဇင်းတို့မှာ လွယ်နေပါတဲ့ယ်၊ လွယ်နေတော့လဲ ပေါ့တတ်ပါတယ်၊ မပေါ့ပါနှင့်၊ 'ဒို့တသက်လုံးဆောင်နိုင်တဲ့နည်း ဖြစ်ပါစေ'ဆိုပြီး ဂရုစိုက်၍ မှတ်ရပါတယ်၊ ပေါ့သွားတတ်တယ်၊ ဟာ....ဟုတ်သားဘဲ လွယ်လွယ်ကလေး ဆိုပြီး ထိုးထားလိုက်တတ်ရော၊ ဒီလို မလုပ်ကြပါနှင့်လေးလေးစားစား မှတ်ကြပါ။

သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဌနာ ကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား ဘာပြောထားသလဲ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ကို၊ သဟကြီး သုဒ္ဓသင်္ချာမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒါကိုဘဲ ဆိုပေါ့၊ 'ဤတရားတို့သည်'ဆိုပြီးတော့ ဟိုတုန်းကတော့ ကျက်လို့လွယ်အောင် ဤတရားတို့သည် သဟဇာတပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ တ-ပစ္စည်းသာ ဆိုပါလို့ ပြောတာမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အခုတော့ ပုဒ်မ ၄-ခုရှိတယ်၊ ၄-ခုစလုံးဆို၊ 'ဤတရားတို့သည် သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ ၄-ပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤ အနုလုံ၌ ဒါလောက်ဘဲ ထည့်လိုက်ပါတော့(မှန်ပါ)။ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ **အဝိ-ဂတန္တိ** နဝ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

၁။ ဤကျမ်းနှာ–၂၃၈ ရှိ သဟကြီးလတ် ဃဋ္ဌနာဇယား။

ဒုတိယအကွက် အညမညသုဒ္ဓသင်္ချာကိုဆိုတော့ ၅-ပစ္စည်းတပ်သောတရား၊ သမ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသင်္ချာဆိုတော့ ၆-ပစ္စည်းတပ်သောတရား၊ သဟဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသင်္ချာဆိုတော့ ၅-ပစ္စည်းတပ်တဲ့တရား၊ ပဉ္စမကွက်ကျတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာထဲက တတိယအချက်တရားကလေးတင်ဆို ၆-ပစ္စည်းတပ်တဲ့တရား။

အဲဒါ အဝိပါက ပြီးနေပြီ၊ ဒါကြောင့် ဘာမှ ပြောဘို့မလိုဘူး၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ ရလျှင် ရမှာဘဲ၊ မေ့လျှင်လဲ မတတ်နိုင်ဘူး၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောကြည့်စမ်း။

သဟဇာတဥ္ဓ အဝိပါကဃဋနာ

ဦးဉာဏဝရ။ ။သဟဇာတပစ္စည်း၌ အဝိပါကဃဋနာ သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိကုန်၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋနာ ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထိုအဝိပါကဃဋနာသည်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညဃဋနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာအားဖြင့် ၅-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၅-ပါး တို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန် ကား....အချင်းချင်းအားရင်း အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အချင်းချင်းအားရင်း ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော အလုံးစုံသော မဟာဘုတ် ၄-ပါး၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု၊ ဤတရားတို့သည် သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၄-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ၌ နဝ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

သအညမညဃဋနာ ၌–အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော စိတ္တဇ, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ, ဗာဟိရ, အာဟာရဇ, ဥတုဇ, အသညသတ်ကမ္မဇ, ပဝတ္တိကမ္မဇအားဖြင့် မဟာဘုတ် ၄-ပါး၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ,ဟဒယဝတ္ထု၊ ဤတရားတို့သည် သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ၊ ဤ ၅-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရား တို့ကို ဤအနုလုံ၌ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ၌ တီဏိ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ ၌–အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ

အတ္ထိ အဝိဂတ၊ ဤ ၆-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထိုကြောင့် ထို တရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ-အဝိဂတန္တိ တိကံ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

သဝိပ္ပယုတ္တသဋ္ဌနာ၌–စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါ-ကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခု ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀, ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု၊ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ-အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိကံ။

သအညမညဝိပ္ပယုတ္တသဋ္ဌနာ ၌–အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ-ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု၊ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ-အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

အရကောက်ဆရာတော်ကြီးအသုံး သတိပြုရန်အချက်

စာမှာ– အဲဒီသုဒ္ဓသင်္ချာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသုံးတာတွေ ဘုန်းကြီး သတိပြုကြည့်ထားတယ်၊ အခု ဝိပ္ပယုတ္တလိုပေါ့၊ 'စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်**အား တပ်သော**' ဆိုတော့ **အာ**ဖြစ်သွားသတုံး၊ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်သွားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်, ရုပ်ပစ္စည်း တခုခုဖြစ်နေလျှင် အမြဲတမ်း ဘုန်းကြီး သတိပေးခဲ့တယ်၊ ဘာလုပ်လိုက်တယ် ဘုံသတ်ရတယ်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ပစ္စည်းဘဲဖြစ်ဖြစ် ပစ္စယုပ္ပန်ဘဲဖြစ်ဖြစ် ဇာဘက်သတ် ရုပ်ရှိနေလျှင် ဘုံသတ်လိုက်၊ ဒါကြောင့် 'ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ'....လို့ဆို။

ပြီးတော့ သူနှင့်မပတ်**သက်**တဲ့ တနည်း– ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်တဲ့ တရားတွေ ကြဉ်ဆိုတော့–ဘာတွေကြဉ်လိုက်သတုံး၊ 'အရူပ ဝိပါက် ၄-ခု, ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀, ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော' ဆိုတော့ တရားတွေက လျော့ကုန်တယ် (မှန်ပါ)၊ လျော့ကုန်တော့ အလုံးစုံလို့ သုံးလေ့မရှိဘူး ဆရာတော်ဘုရားကြီး။

အများအားဖြင့် ဘုန်းကြီးသတိပြုထားသလောက် နှုတ်ထဲမှာတော့ ပါချင် ပါသွားတတ်တယ်၊ ဒီအသုံးအနှုန်းတွေဟာ ကိုယ်သတိထားလျှင်-ကိုယ်လဲသိနေ တော့ မှားလျှင်လဲ ဩော်.... ငါမှားသွားတယ်လို့သိရတာပေါ့၊ သတိပြုရတယ်၊ **အာ**လုံးစုံ မသုံးဘဲနှင့် ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးလို့ဆို၊ ပဉ္စဝေါကာရထည့် ဘို့လဲ မလိုဘူး၊ ခုတင်က ဘုံသတ်ခဲ့ပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဒီတော့ 'အားတပ် သော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး' လို့ သတိပြု ဟောပါ။

သဟဇာတဒွ် သဝိပါက ဃဋနာ

သဝိပါကဃဋနာက ဒီအတိုင်းမို့ဆို၊ တရားကို ဟိုနေ့က သင်ပေးခဲ့ပြီးပြီ မဟုတ်လား၊ သူ့အကွက်ကျတရားကလေးကိုဖော်ဆိုပါ၊ ဥပမာ–ပဌမအကွက် ဆိုလျှင် ဘာဆိုမလဲ၊ ဝိပါကသုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်းဆို၊ဤတရားတို့သည် သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတ ၅-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိ- ဂတန္တိ ဇေ၊ ဒီအတိုင်းနည်းမို့ဟောပါ၊ တရားကတော့ ဟိုနေ့က ပြောလို့ရ လောက်ပြီနော်(မှန်ပါ)၊ ဦးဉာဏ ဟောစမ်းပါ။

ဦးဉာဏ။ ။သဝိပါက ၅-ချက်ဟောသည်၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာဆိုသည်နှင့်ဝိပါက တ ပစ္စည်းတိုးသည်သာထူးသည်၊သင်္ချာဇေချည်း။

ဆရာတော်။ ။သဟဇာတကုန်သွားရော၊ သတိပြုနားထောင်ကြစမ်းပါ၊ ဘုန်း ကြီး ပြောပြမယ်၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းရှိတယ်မဟုတ်လား၊ သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၄-ပစ္စည်းရှိတယ်၊ အားလုံးတရားတွေဒီအတိုင်း အတူတူဘဲ၊ ပြထားတဲ့အမှတ်အသားလဲ ၁၀-ခုစီဘဲ ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ နာမည်ပေးတာလဲ အတူတူဘဲ၊ ဟောရိုးလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ဘာ ထူးသလဲ မေးလို့ရှိလျှင် ပါဠိတော်ရွတ်တဲ့အခါ ဟောဆဲပစ္စည်းကို ရှေ့က ထားပြီး ဟောရတယ်။

နိဿယပစ္စည်း၌ ဃဋနာ ၁၀-ချက်

ဒီတော့ သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ကျော်ပြီးတော့ ပြောမလို့၊ အညမညချန်ထားခဲ့၊ နိဿယ ပြောမည်၊ နိဿယပစ္စည်း၌ အဝိပါက ဃဋနာ,သဝိပါကဃဋနာအား ဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာဟော တော်မူ၏၊ ဘာတရားမှ မဟောတော့ပါဘူး၊ ပါဠိတော်ရွတ်မလို့၊ ဘယ်နှယ်လုပ် ရွတ်မလဲ၊ ဘယ်ကစပြီး ရွတ်မလဲ (နိဿယကစပြီး ရွတ်ရပါမယ်)၊ ဒါကြောင့် နိဿယ သဟဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နဝ၊ နိဿယ သဟဇာတ အညမည အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ၊ စသည်သွားရမယ်၊ မှတ်မိလောက်ပါတယ်နော် (မှန် ပါ)။ ထိုနည်းအတိုင်း ဃဋနာ ၁၀-ချက်စလုံး ဟောပါ။

အတ္ထိပစ္စည်း၌ ဃဋနာ ၁၀-ချက်

အတ္ထိပစ္စည်းကျတော့လဲ ဒီအတိုင်းဘဲပေါ့၊ အတ္ထိပစ္စည်း၌ အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋနာ ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား.... အတ္ထိ သဟဇာတ နိဿယ

အဝိဂတန္တိ နဝ၊ အတ္ထိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အဝိဂတန္တိ တီဏိ.... စသည်ဟောပါ။

အဝိဂတပစ္စည်း၌ ဃဋ္ဋနာ ၁၀-ချက်

ပြီးတော့ အဝိဂတ တပစ္စည်းကျန်တယ်မဟုတ်လား၊ သတိပြုစမ်းပါ၊ အတို ဟောတဲ့ နည်းတနည်းကို ဘုန်းကြီးပြောမယ်၊ အခုဟာက ပါဠိတော်သန့်သန့် ဟောတဲ့နည်းနော် (မှန်ပါ)။

အတိုအားဖြင့် ဟောတဲ့နည်း၊ သုဒ္ဓသချာတွေ အကုန်လုံးမပေါ်ဘဲနှင့် သတိပြုနားထောင်။

အဝိဂတပစ္စည်း၌ အဝိပါက သဝိပါက ဃဋ္ဋနာထုံးစံအတိုင်းခွဲ၊ အဝိပါက-ဃဋ္ဋနာ၌လည်း နာမည် ၅-မျိုးနှင့် စစ်လိုက်ဦးပေါ့၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား ဆိုပြီး အတိုဟောနည်းမှာ ခုတင် တုန်းက သုဒ္ဓသချာတွေ လျှောက်ပြီး ဆိုတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ မဆိုနှင့် တော့–'အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း'လို့ဆို၊ ပြီးတော့ ပါဠိတော်ရွတ်လိုက် အဝိဂတ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိတိ နဝ၊ ဒုတိယကျတော့ အလုံးစုံ အညမညပစ္စည်း၊ တတိယကျတော့ အလုံးစုံ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ စတုတ္ထ ကျတော့ အလုံးစုံ သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ပဉ္စမအချက်ကျတော့ တရားဖော်ဆို၊ (မှန်ပါ)။

အဝိပါကဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောရိုးစစ်ပါ၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟော ဟန်ကား....အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်းဆိုပြီးတော့ ခုတင်ကအတိုင်း ဟော ပေါ့၊ အဝိဂတ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိတိ ဧကံ၊ ဒီအချက်ဘဲ ရတယ်၊ နောက်ဟာတွေက အကုန်တရားဖော်ပါ၊ သူတို့က ပစ္စည်းတရားမကုန် တော့ ကျန်တဲ့လေးချက် အကုန်လုံးတရားဖော်ဟောပါ၊ ဦးသူရိယ ဟော စမ်းပါ။

ဦးသူရိယ။ ။အဝိဂတပစ္စည်း၌ သဝိပါက ၅-ချက်တွင် သအညမညဃဋ္ဋနာ၌ (ဒုတိယဃဋ္ဋနာ) အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ၊ အဝိဂတ သဟဇာတ အညမည-နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိတိ ဧကံ။

သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ၌– အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပစ္စတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အဝိဂတ **သဟဇာတ အညမည** နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိတိ ကော်။

သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌ ဗတ္ထုဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ **ကမ္မဇရုပ်အား** တပ်သော ပဋ္ဌ- ဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခု, ဒွေပဉ္စဂိညာဏ် ၁၀-ပါး, ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြည်သော ဝိပါက်ပစ္စတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဟဒယ- ဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ၊ အဝိဂတ သဟဇာတ- နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိတိ ကော်။

သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌– ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ- ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ၊ အဝိဂတ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ- အတ္ထိတိ ကော်။

သဟကြီး ၄-ပစ္စည်း ဃဋနာဇယားသင်တန်း ပြီးပြီ။

သဟအလတ် ၄-ပစ္စည်း[၁] ဃဋနာဇယားသင်ဟန်း

အညမည၌ ဃဋနာ ၆-ချက်

သဟအလတ် ၄-ပစ္စည်းက အညမညမှာ ဃဋနာပေါင်း ဘယ်လောက် ရှိသလဲ၊ ၆-ချက်ရှိတယ်၊ အဝိပါက, သဝိပါကခွဲ၊ သတိပြု **နားထောင်ပါ၊ ခုတင်** က ဆိုပြီးတာထက် ပိုပြီးတော့ မလာတော့ဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အကြီး ၄-ပစ္စည်းက အကုန်လုံး ရထားတယ်၊ **အလတ်** ၄-**ပစ္စည်းဆို**တာက သူတို့အတွင်းက ဝင်နေတဲ့တရား၊ သူတို့ထက် လျော့ပြီးတော့ ရမယ်၊ အခု အညမညက အများဆုံးဘဲ၊ ဘယ်လောက်တုံး ၆-ချက်ရတယ်၊ အဝိပါက, သဝိပါက ခွဲ။

အညမညကနေ ခေါ်နေတော့ အဝိပါကမှာ ပထမဆုံးတွေ့တဲ့ ဃဋနာ ဟာ အညနှင့် သဟကြီး ၄-ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟကြီး ၄-ကိုအစွဲ ပြုပြီးတော့ အညမညကနေ ခေါ်တော့ သူ့နာမည်ပျောက်စေရတယ်၊ သူ့နာမည် မပါတော့ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာဘဲ ခေါ်တယ်၊ အဲဒါကို သတိထားပါ။

ဒုတိယအချက်ကျတော့ ဘာပစ္စည်း ဘာတိုးနေသလဲ (သမ္ပယုတ္တ တိုးပါ တယ်)၊ ဒါဖြင့် ဘာဃဋနာခေါ်မလဲ (သသမ္ပယုတ္တဃဋနာ ခေါ်ပါတယ်)၊ အညမညသံ မထွက်စေနှင့်နော်။

---

[၁] ဋ္ဌာန်းကျမ်း၊ နှာ-၂၄၀-ရှိ သဟကြီးလတ် ဃဋနာဇယား။

တတိယအချက် ဘာခေါ်မလဲ (သဝိပ္ပယုတ္တဈာနာ)၊ ပြီးရောပေါ့၊ ဒီသုံးမျိုးပါဘဲ၊ သဝိပါကမှာလဲ ဒီနာမည် ၃-မျိုးဘဲ။

သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာနာ, သသမ္ပယုတ္တဈာနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဈာနာအားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၃-ပါးတို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား.... အခုနောက်ဆုံး ဟောသလို အကျဉ်းချုပ် ဟောပါ၊ ဘယ်လိုဟောမယ် — အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း၊ ပါဠိတော်ရွတ်တော့ ဟောဆဲပစ္စည်းကို ရှေ့ကထားပြီး ပါဠိတော်ရွတ်မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် အညမည သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏ်။

ထို့နောင် သသမ္ပယုတ္တဈာနာကို ဟောတော်မူ၏၊ အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ အညမည သဟဇာတ နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏ်။

ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဈာနာကို ဟောတော်မူ၏၊ တရားဖော်ဆိုပါ၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋိသန္ဓိက္ခဏ်ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု၊ အညမည-သဟဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။

သဝိပါကဈာနာကျတော့ ခုတင်ကအတိုင်း ၃-မျိုးစစ်၊ တရားဖော်တော့ ၃-ခုစလုံး ဒီမှာတော့ ဖော်ရမယ်ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝိပါက တိုးတိုးသွားပါ၊ သချာ ကော်ချည့်ဘဲ။

ဝိပါကပစ္စည်း၌ ဈာန ၅-ချက်

ဝိပါကပစ္စည်းကျတော့ သဝိပါက ၅-ချက် ဟောရုံပါဘဲ၊ သတိပြုနားထောင်ကြစမ်းပါ။

'ဝိပါကပစ္စည်း၌' ဆိုပြီးတော့ အဝိပါကဈာနာ, သဝိပါကဈာနာလို့ ခွဲရဦးမလား (မခွဲရပါ)။ မလိုတော့ဘူး သူ့ကိုယ်တိုင်က ဝိပါကဆိုတော့ သဝိပါက-ဈာနာလို့ဘဲ ရှိရတော့တယ်၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကစတဲ့ ၅-မျိုးတော့ ခွဲဝေရမယ်။

ဝိပါကပစ္စည်း၌ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာနာ, သအညမညဈာနာ, သအညမည-သမ္ပယုတ္တဈာနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဈာနာ, သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဈာနာ အားဖြင့် ၅-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၅-ပါးတို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏-ဆိုပြီးတော့ ပါဠိတော်တန်းပြီး ရွတ်စမ်းပါ၊ ဝိပါက သဟဇာတ-နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ ဝိပါက သဟဇာတ အညမည နိဿယ-အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။

ဘယ်တော့မှ မကျက်ခဲ့ရဘူးတဲ့ စာတွေ၊ ဘယ်တုံးကမှလဲ မရွတ်ဘူးတဲ့ စာတွေ၊ ဒီ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော် ပြောတာလေ၊ လွန်ခဲ့တဲ့ မြတ်စွာ ဘုရားလက်ထက်တော်ကများ ရွတ်ဘူးလျှင် မပြောတတ်ဘူး၊ အဲဒါတွေ ဖြေး ဖြေး ကြည်ညိုဖွယ်ရာဖြစ်အောင် အားလုံးဟောကြစမ်းပါ

သံဃာတော်များ။ ။ဝိပါက သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ ဝိပါက သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ ဝိပါက သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ ဝိပါက သဟဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။ ဝိပါက သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။

ဆရာတော်။ ။ဃဋနာ ၅-ချက် ကျက်ဘူးဘို့ နေနေသာသာ စာအုပ်တောင် ကိုင်ကြည့်ဘူးရဲ့လား မသိပါဘူး၊ ဦးဉာဏဝရတို့ ကျက်ဘူးကြရဲ့လား၊ ကျက်ဘူးမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဖတ်တောင်ကြည့်မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါတွေ အလိုလိုရတယ်။

သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ ဃဋနာ ၂-ချက်

ပြီးတော့ အာ ပစ္စည်းတုံး (သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းပါ)။

ဃဋနာကလေး ၂-ချက်ဘဲရှိတယ်၊ နည်းပါတယ်၊ အဝိပါက သဝိပါက ၂-မျိုးဘဲရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နားထောင်ရုံ ထောင်ကြစမ်းပါ။

သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဒါဘဲ ရှိတယ်၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကရယ် ဘာရယ် စသည် သူ့မှာ စစ်ဘို့လိုသေးသလား (မလိုပါဘူး)။

ဟောဟန်ကား.... အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း၊သမ္ပယုတ္တ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏ်၊ ပြီးရော အဝိပါကဃဋနာ။

ထို့နောင် သဝိပါကဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား.... အချင်း ချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ သမ္ပယုတ္တ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။

ဒီပစ္စည်းက နောက်လဲ ဘယ်တော့မှ ဃဋနာ မတိုးတော့ဘူး၊ တိုးဦးမှာ လား၊ သူက သဟဇာတမျိုး သန့်သန့်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မတိုးတော့ဘူး၊

အညမည– ထို့အတူဘဲ သဟမျိုး သန့်သန့်ဖြစ်နေတယ်၊ နောက် ဘယ်တော့မှ ဃဋနာ မတိုးတော့ဘူး၊ စိတ်ချလက်ချသာ နေပေတော့။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ ဃဋနာ ၄-ချက်

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း သတိထားကြစမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်၊ အဝိပါက, သဝိပါက ခွဲလိုက်ပြီးတော့ အဝိပါကဘက်မှာ ၂-ချက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဝိပါက ဘက်ကလဲ (၂-ချက်ပါ)၊ ဟောပြီးသားချည်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပဌမအချက် အဝိပါကမှာ ဘယ်သူနှင့်တွဲနေသလဲ (သဟဇာတနှင့် တွဲနေပါတယ်)၊ သဟကြီး ၄-ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာဃဋနာ ခေါ်သင့်သလဲ (သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ ခေါ်ပါတယ်)၊ အဲဒါကို သတိထားပါ၊ အညမညတို့ ဝိပ္ပယုတ္တတို့ စတဲ့ ဃဋနာဟာ သဟကြီး ၄-နှင့်ချည့်နေလျှင် သူ့ကို သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ခေါ်တယ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒုတိယ ဃဋနာရောက်လျှင် သူ့နာမည် မပါစေနှင့်တော့ ဘယ့်နှယ်ခေါ်မယ် (သအညမညဃဋနာ ခေါ်ပါတယ်)။ သဝိပါကကျတော့လဲ ဒီအတိုင်းဘဲ။

ဒီတော့ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထို အဝိပါကဃဋနာသည်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညဃဋနာ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား....အလုံးစုံသော သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တလို့ဆို၊ စောစောက ဦးဉာဏဝရ ဆိုတုန်းကတော့ အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ်တဲ့၊ အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တ လို့ဆိုလျှင် သချ်ာဘယ်လောက် ထွက်မလဲ အားလုံးစဉ်းစားစမ်း (ပဥ္စပါ)။ ပဥ္စဖြစ်သွားမယ်၊ သဟဝိပ်, ပုရေဝိပ်, ပစ္ဆာဝိပ် ၃-မျိုးဖြစ်လာမယ် (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ဒီမှာတော့ အလုံးစုံသော သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တ-သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ၊ သဟတင်ဆိုတော့ တီဏိပေါ့။

ထို့နောင် သအညမညဃဋနာ ကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား.... အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု၊ ဘာတိုးလာမလဲ (အညမည တိုးလာပါတယ်)။ ဝိပ္ပယုတ္တ သဟဇာတ အညမည-နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

ထိုနောင် **သဝိပါကဃဋ္ဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏၊ **ပဌမအချက်က ဘာတိုး** ဝိပါ ဝိပ်၊ **သမ္ပယုတ္တ**ဝိကဃဋ္ဋနာ (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ဟောဟန်**ကား**....ရုပ်**အား**တပ်**သော** ဝိပါ**က်** နာ**မ**က္ခန္ဓာ ၄-ပါး**နှင့်** ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဥ္စဝေါ**ကာ**ရပဋိ**သ**န္ဓေ နာ**မ**က္ခန္ဓာ၊ ရနေကြပါပြီ၊ **ဒါကြောင့်** အကျဉ်းချုပ်ပြောတယ်၊ **နောက်**က ပြစရာကလေး**တွေ**ရှိ**သေး**တယ်။

အဲဒီမှာ ဘာတိုးလာသလဲ**မေး**လျှင် ဝိပါကတိုးလာတော့ ၆-ပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပ-ယုတ္တ **သဟဇာတ** နိဿယ ဝိပါက **အတ္ထိ အဝိဂတ**န္တိ **ကော်**။

နောက်ဃဋ္ဋနာက ဘာခေါ်တယ် (သ**အညမည**ဃဋ္ဋ**နာ**)၊ **တရား**က ဘာတွဲ တိုး (ပဥ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနှင့် ဟဒယဝတ္ထု)၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ၊ ဘာထပ်တိုးမလဲ (အညမည တိုးပါမယ်)၊ **ဝိပ္ပယုတ္တ** သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော် **ဆို**တော့ ကုန်ရော။

ပြန်ကြည့်စမ်း အကြီးနှင့် အလတ် ၈-ပစ္စည်းရှိတယ်၊ ခုတင်က ပြောလက်စ **ကလေး** ပြန်ပြောမလို့။ ဃဋ္ဋနာ**အနေ**အားဖြင့် **အရေအတွက်**ထုတ်လျှင် သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းက တပစ္စည်းလျှင် ဃဋ္ဋနာ**ပေါင်း** ၁၀-ချက်ရလို့၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းအနေနှင့် ကြည့်လျှင် ဃဋ္ဋနာပေါင်း ၄၀-ချက်ရှိတယ်၊ **သဟ**ကြီး ၄-ပစ္စည်းတင် ပြော**တာ**နော် (မှန်ပါ)။

အလတ် ၄-ပစ္စည်း**အနေ**နှင့် ကြည့်လျှင် အညမညက ၆-ချက်, ဝိပါကက ၅-ချက်, သမ္ပယုတ္တက ၂-ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တက ၄-ချက် ပေါင်းလိုက်လျှင် ၁၇-ချက်၊ ခုတင်က အကြီးက ၄၀၊ ဒီက **အလတ်**က ၁၇၊ ပေါင်းလိုက်တော့ ၅၇၊ ဒါကြောင့် ဒေါင့်နားအကွက်မှာ **အပေါင်း**ဂဏန်း ၅၇-လို့ ရှိတယ်။

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ကုန်ခဲ့တဲ့ မနေ့က ပြီးသွားခဲ့တဲ့ အငယ်ပစ္စည်းတွေတုန်းက ဃဋ္ဋနာပေါင်း ဘယ်လောက်ရခဲ့တယ် (၂၅၅-ရပါတယ်)။

အတွက်ခိုင်းမလို့၊ အငယ်ဃဋ္ဋနာတွေတုန်းက အသီးအသီး ရ ထားတဲ့ အချက်တွေပေါင်းလိုက်တော့ ၂၅၅-ချက် ရခဲ့တယ်၊ ဒီနေ့ အကြီးနှင့် အလတ်က ၅၇-ချက်ရှိတယ်၊ ပေါင်းကြည့် ဃဋ္ဋနာပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ (၃၁၂)၊ ၃၁၂-ချက်ရှိတယ်။

၂၄-ပစ္စည်းတို့တွင် သဟဇာတမျိုးအတွက် သန့်သန့်ဃဋ္ဋနာပေါင်း ဘယ် လောက်ရသလဲမေးလျှင် အခုပေါင်းထားတဲ့ ၃၁၂-ချက် ရတယ်။

သဟဇာတဃဋနာပေါင်း ၃၁၂-စာရင်း

အဲဒီလိုလဲဘဲ အပေါင်းဂဏန်း သိနေသလို အသေးစိတ်အနေအားဖြင့်လဲ **အငယ်** ၇-ပစ္စည်းမှာ ဟေတု ၂၄။ပ။ မဂ္ဂ ၅၇၊စုစုပေါင်း ၂၅၅။ အကြီး ၄-ပစ္စည်းတို့တွင် ၁၀-ချက်စီရသောကြောင့် အကြီး ၄-ပစ္စည်းက ၄၀၊ အလတ် ၄-ပစ္စည်းတို့တွင် အညမညက ၆၊ ဝိပါက ၅၊ သမ္ပယုတ္တ ၂၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ၄၊ စုစုပေါင်း ၅၇၊ သဟဇာတမျိုးပစ္စည်းတို့၏ သူတို့ချည့်သန့်သန့် ဃဋနာပေါင်းဆိုတော့ ၃၁၂-ဃဋနာပေါင်းရှိသည်၊ အခု ဘုန်းကြီးပြောနေသလို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်တိုင် **အဲသီးအသီး**နှုတ်ထဲမှာ ထွက်နေစေရတယ်။

နက်ဖြန်ခါအတွက် နောက်ဇယား ခေါင်းစီးကလေး ကျက်စရာ မှတ်ကြဦးစို့၊ ၄င်း ကြီး လတ် ၈-ပစ္စည်းမှာလဲဘဲ သဟဇာတပစ္စည်းအတွက် နောက်ထပ် **အတိုး** မရှိ၊ နိဿယ ၂-မျိုးဘဲရှိလို့ တိုးလိမ့်မည်၊ ဝိပါကအတွက် မတိုးတော့ဘူး၊ အညမည မတိုးဘူး၊ သမ္ပယုတ္တ မတိုးဘူး၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ၃-မျိုးရှိလို့ တိုးလိမ့်မည်၊ အတ္ထိနှင့် အဝိဂတက ၆-မျိုးရှိလို့ တိုးလိမ့်ဦးမည်။

ကိုယ့်ပေးတဲ့တာဝန်တွေ ကိုယ်ကျေပွန်အောင် လုပ်ရတယ်၊ ဘုန်းကြီး ခဏခဏ သတိပေးတယ်၊ ဒီပါဠိတော်တွေ ကျက်လို့မရနိုင်ဘူး၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ဉာဏ်ကောင်းလို့ ကျက်ချင်လဲကျက် ခဏဘဲ ရမှာဘဲ၊ တော်တော်နေတော့ မေ့ကုန်တာဘဲ၊ မမေ့လဲ ရောထွေးကုန်မှာဘဲ၊ အမှားတွေ ရကုန်မှာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ပေးနေတဲ့နည်းကို ရအောင်ယူကြပါ၊ ဇယားကလေးတွေ အလွတ်ရေးကြည့်ကြပါ၊ ဇယားတခုရှိလျှင် ပြီးရောလို့ မထားပါနှင့်၊ ထပ်ရေးကြည့်ရတယ်။

သဟဇာတဃဋနာသင်တန်း ပြီးပြီ။

မိဿကဿဍ္ဍနှ၁ဇယား

ပစ္စည်း	ဈ ထိုဆ	နှိဗ္ဗာဂ် နှိထတ	စ္စဂ်ငဆ စ္စင်ဟေတု	စ္စင်ထိ စ္စင်ဟေတု	ဟေဂ္ဂဗ် ဟေဂ္ဂင်	ဝံ-ဍ္ဍဲ	ဝိ-ဂ် ဝိဟေတု	ဝံ-ဂ္ဂ	ဂ္ဂဗ်ခါ် ဂ္ဂဟေတု	စ္စင်ထိ ဂ္ဂစ္စင်ဟေတု	ဝိပါ် ဂ္ဂဝိပါဟေတု	အချက်
စ			။	။						။		၃
နှ		။		။			။		။	။	။	၆
ဟာ					။							၁
ဒွ						။	။				။	၃
ဝိပ်								။	။	။	။	၄
အတ်	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	၁၁
အဝိ	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	၁၁
သင်္ချာ	၁၃	၁၃	၈	၈	၇	၇	၇	၅	၅	၄	၃	၃၉

မိဿကဃဋ္ဋနာ ဇယားကြည့်နည်း

ကဲ မိဿကဃဋ္ဋနာဇယား သွားရအောင်။ နောက်တနေ့လဲ ဒီဇယားနှင့် အပြီးသတ်မှာပါဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ ခေါင်းစီးကလေးတွေ ပြပေးမယ်။

အလျားလိုက် အနေအားဖြင့်ကြည့်လျှင် မိဿကဃဋ္ဋနာဇယားမှာ စာကျက်ရင်းကြည့်သွား၊ ခေါင်းစီးက ပဌမအကွက်မှာ ဘာရေးထားသလဲ၊ (ပစ္စည်းလို့ ရေးထားပါတယ်)၊ နောက်တကွက်ကကော (အတ္ထိ ၆)၊ အတ္ထိ ၆-မျိုးလို့ဆို၊ တတိယအကွက်က (သဟနိ,ပုရေနိ)၊ သဟနိ, ပုရေနိလို့ ရေးထားတဲ့အတိုင်း ကျက်ပါ၊ စတုတ္ထအကွက် သဟာဓိ,အာပုဓိ၊ ပဉ္စမအကွက်က သဟာ-ဓိ-ဝတ္ထာဓိ၊ ဆဋ္ဌအကွက်က နာမ်ဟာ ရုပ်ဟာ၊ ရှိတဲ့အတိုင်း၊ ဒါဟာအခုကျက်ဘို့ ပြနေတာ (မှန်ပါ)။

နောက်တကွက်က ဣံ-၃၊ ဟိုတုန်းက ပြောခဲ့တယ်၊ ဣံ-၃လို့ နောက်ကို သုံးပါ ဆိုတာ ဘာတုံး ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်း ၃-မျိုး ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟဇာတိန္ဒြိယ, ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ၊ အဲဒီ တရားတွေကို သိပြီး သူ့သုဒ္ဓသင်္ချာကလေးတွေနှင့် သူပြပေးပြီးတော့ နောက်ပိုင်းကျလျှင် ဒါတွေကို အတိုချုံးပြီး (ဣံ-၃) ဆိုလိုက်လျှင် ဒီတရားတွေ အကုန်လုံး ပြန်မြင်ရတယ်။

ပြီးတော့ နောက်တကွက်က ဘာတုံး (သဟတိ°-ပုတိ°)၊ ခုတင်က ဣန္ဒြိယ ၃-မျိုးထဲက ရုပ်ဖြစ်တဲ့ ဣန္ဒြေကို ပယ်ပစ်လိုက်ပြီးတော့ ကျန်တဲ့ ၂-ခုကို ထားတယ်။

နောက်တကွက် ဘာတဲ့တုံး (ဝိပ်၃)၊ ဝိပ် ၃-ဆိုတာ သဟဝိပ်, ပုရေဝိပ်, ပစ္ဆာဝိပ်၊ စောစောက ပြောခဲ့တယ် ဝိပ္ပယုတ္တ ၃-မျိုး ရှိတယ်လို့။

နောက်တမျိုးက ဘာတုံး (သဟဝိပ်, ပုရေဝိပ်)၊ သဟဝိပ် ပုရေဝိပ် ဆိုတော့ ဘာဝိပ်လျော့သွားသလဲ၊ ပစ္ဆာဝိပ် လျော့တယ်။

နောက်တမျိုးက ဘာတဲ့တုံး (သဟာဓိဝိပ်, ဝတ္ထာဓိ)၊ သတိပြုပါ၊ အဖတ်မှားတတ်တယ်၊ သဟာဓိဝိပ်, ဝတ္ထာဓိ- ဒီတင် ရပ်ပါ၊ ဝတ္ထာဓိဝိပ်လို့ သွားပြီး မလုပ်ပါနှင့်။

နောက်တကွက်က သဟတိ°ဝိပ်,ပုတိ°၊ ရသွားတော့ ဆိုကောင်းပါတယ်၊အခုတော့ တကွက်ချင်း ပြောနေတော့ ကုလားစကားလိုလို ဘာလိုလိုနဲ့ ရှိမယ်။

ပြီးတော့ နောက် ဘာကျန်သေးသလဲ (အချက်ပေါင်း)၊ အချက်ပေါင်း ဆိုတာ တကွက်ကျန်တယ်။

ဒါတွေကို ရအောင် ကျက်ကြရမယ်၊ အားလုံး အဲဒီမှာ စာသား အကျက်ခိုင်းတဲ့ ကွက်ရေပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲလို့ မေးလျှင် (၁၁)ကွက် ရှိတယ်၊

ဒီလိုလဲ နားလည်ထားကြပါ၊ နောက်နေ့မှာ ဘုန်းကြီးက ဇယား အလွတ်ရေး တတ်အောင် ပြောမယ်။

အဲဒီ ၁၁-ကွက်တို့တွင် ရှေ့ပိုင်း ၉-ကွက်ကတော့ သူ့သုဒ္ဓသချာကလေးတွေ နှင့်သူ ရနေလိမ့်မယ်၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ကျက်ပြီးပြီ, ရပြီးပြီလို့ ဘုန်းကြီးပြောနေ တယ်နော် (မှန်ပါ)။

ဥပမာ ဘယ်လိုလဲလို့ မေးလျှင် ပဌမဆုံး အကွက် အတ္တိ ၆-မျိုး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အတ္ထိ ၆–မျိုးစလုံးရဲ့ သုဒ္ဓသချာ ဘယ်နှစ်ပုဒ် ကျက်ရမလဲ (၆-ပုဒ် ကျက်ရပါမယ်)၊ ဒါဟာ ရပြီးသား ဖြစ်ရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သဟာဓိဝိပ်သုဒ္ဓသချာ ယူနည်း

ဟို နံပါတ် ၁၀-နှင့် ၁၁-ကို ကျော်ပြီး ကြည့်လိုက်တော့ ဘာတုံး....သဟာ- ဓိဝိပ်, ဝတ္ထာဓိ၊ သဟတိ ဝိပ်, ပုတိ ၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟာဓိဝိပ် ဆိုတဲ့ သုဒ္ဓသချာက ဘယ်သူလဲလို့ မေးလျှင် သဟာဓိသုဒ္ဓသချာ ရှေးဦးစွာ ကြည့်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါးတဲ့၊ အဓိပတိ တရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးက ပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာနှင့် သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်က ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီလိုနေတဲ့အထဲက ပစ္စယုပ္ပန်သမ္ပယုတ္တခန္ဓာကို ဖြုတ်ပစ်လိုက်၊ ရုပ် တင် ပစ္စယုပ္ပန် ထားတော့ ဝိပ္ပယုတ္တ မဖြစ်ပေဘူးလား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ဒီနံပါတ်အကွက်ကို ရောက်တဲ့အခါ သဟာဓိဝိပ်တရားဟာ ဘယ်သူ လဲလို့ မေးလျှင် သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါး၊ သူဘဲ ရှိရမယ်နော်၊ ဒါဟာ ဘာလဲ သဟာဓိဝိပ် (မှန်ပါ)။ ဝတ္ထာဓိသုဒ္ဓသချာ မူရင်းအတိုင်း။

သဟတိ ဝိပ်သုဒ္ဓသချာ ယူနည်း

နောက်တကွက်က ဘာဆိုပြန်သတုံး (သဟတိ ဝိပ်,ပုတိ)၊ သဟတိ ဝိပ် ၎င်းနည်းအတိုင်း၊ သဟဇာတိန္ဒြိယသုဒ္ဓသချာ ဆိုကြည့်ပါ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာလဲ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဖြုတ်ပစ်လိုက်ပေါ့၊ ရုပ် ဖြစ်စေချင်တာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဘာကျန်ရစ်ခဲ့သတုံး၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေ တရားကိုယ် ၈-ပါး၊ ဒါက ဘယ်ဟာတုံး (၁၁-နံပါတ်)။ အဲဒီ ၂-ကွက်(၁၀-နှင့် ၁၁)တဝက်ချန်ပြီး တရား ကို ဟောတာ။

မိဿကဃဋ္ဋနာရတဲ့ ပစ္စည်း ၇-မျိုး

ပြီးတော့ ဦးပဥ္စင်းတို့ ဘာကျက်ရမလဲမေးလျှင် လက်ရင်းက ပစ္စည်းဆိုတဲ့ အကွက်နေရာမှာ အထက်အောက် ကြည့်စမ်းပါ၊ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရှိသတုံး (၇-ပစ္စည်းရှိပါတယ်)၊အဲဒီ ၇-ပစ္စည်းဟာ နည်းနည်းကလေးဘဲ ရေးပေးထားတဲ့ အတိုင်း နာမည်အတိုကောက်ကလေးနှင့်ကျက်လျှင် ဘာတဲ့တုံး—

မိ - နိ - ဟာ - ဣံ - ဝိပ်- အတ် - အဝိ။

အဲဒီအတိုင်းကျက်ခဲ့ပါ၊ ဘာပြောတာလဲမေးလျှင် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတဲ့ ၂၄-ပါးသော ပစ္စည်းတို့တွင် မိဿက ဃဋ္ဋနာ ရတဲ့ပစ္စည်းဟာ ဒါဘဲတဲ့။

အဲဒီခေါင်းစီးရယ်, ၇-ပစ္စည်းရယ် ကျက်ခဲ့မှတ်ခဲ့ကြပါ၊ ကဲ တော်ကြပါဦးစို့။

မိဿက ဃဋ္ဋနာ ဝေါဟာရ

မနေ့က မိဿကဃဋ္ဋနာ ဇယားကိုကြည့်ကြပါ၊ မိဿကဃဋ္ဋနာလို့ သီးသန့်ခေါ်တာကတော့ အများအားဖြင့် ဘုန်းကြီးတို့ သုံးတာ များပါတယ်၊ တချို့ဆရာတော်များက မိဿကကို မိဿကရယ်လို့ သန့်သန့် မခေါ်ဘူး၊ ပကိဏ္ဏက ဃဋ္ဋနာ ဘဲခေါ်တယ်၊ ပကိဏ္ဏကကျတော့မှ တခါ မိဿကပကိဏ္ဏက, သုဒ္ဓပကိဏ္ဏကလို့ ၂-မျိုးခွဲ ခေါ်တယ်နော်၊ ဒါကိုဗဟုသုတအဖြစ် ပြောနေတယ်။

မိဿက ပကိဏ္ဏက ဝေါဟာရ

အခုတွေ့နေတဲ့ဇယားမှာပါတဲ့ ပစ္စည်း ၇-မျိုးကို **မိဿက ပကိဏ္ဏက**လို့ သုံးစွဲကြတယ်၊ တချို့သုံးတာပြောတာ၊ နောက်တော့ အဲဒီ အသုံးမျိုးကို ကိုယ်က သွားတွေ့တော့ အဲဒီအသုံးကို ဘာမှန်းနားမလည်ဘဲဖြစ်နေကြဦးမယ်၊ ပကိဏ်း တော့ ပကိဏ်းဘဲ၊ သို့သော် မိဿကပကိဏ်းလို့ ခေါ်တယ်။

နောက်တွေ့လတ္တံ့ ဖြစ်တဲ့ ပကိဏ္ဏက ဇယားမှာပါတဲ့ ပစ္စည်းတွေကျတော့ သူတို့က သုဒ္ဓပကိဏ္ဏကလို့ ဒီလိုသုံးစွဲကြတယ်၊ အသုံးအစွဲ သဘာဝ မတူတာ ပြောပြပါတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ အနေကတော့ အစဉ်အဆက်ဘဲ အဲဒါကို မိဿက နောက်ဟာကို ပကိဏ္ဏကဆိုပြီး ဒီလိုလုပ်ပြီး ပြပေးနေတာဘဲ။

အဲဒီ မိဿက ဃဋ္ဋနာတွေအတွက် ဒီဇယားဖြင့် လုံလောက်ပြီ၊ ဒီဇယားကို အလွတ်ရေးတတ်အောင် လုပ်ရမယ်။

ဘယ်လိုလုပ်ပြီး အလွတ်ရေးတတ်အောင် လုပ်ရမလဲလို့ မေးလျှင် မနေ့က ဘုန်းကြီးပေးလိုက်တဲ့ တာဝန် ခေါင်းစီးမှာရှိတဲ့ (၁၁)ကွက်ကို ရအောင်ကျက်

ထားလျှင် အကုန်လုံးရေးတတ်ပါတယ်၊ အဲဒါကတော့ ရနေရမယ်၊ ဒါမရဘဲနှင့်တော့ မရေးတတ်ပါဘူး။

ဒီတော့ ဇယားအနေအားဖြင့် အလျားလိုက် ခေါင်းစီးကနေ ကြည့်လျှင် စသားထည့်ထားတာက (၁၁)ကွက်၊ လက်ရင်းက ပစ္စည်း တကွက် နောက်ဆုံးက အချက်ပြတာက တကွက်ဆိုတော့ (၁၃)ကွက် ရှိတယ်လို့ ဒါလောက်တော့ အကြမ်းဖျင်း အားထုတ် ကြမှပေါ့၊ကျက်ထားတာကတော့စကား(၁၁)ခွန်းဘဲ။

ပြီးတော့ အထက်အောက်အနေနှင့် ကြည့်ပြန်တော့လဲ မိဿက ဃဋ္ဋနာ ရနိုင်တဲ့ပစ္စည်းပေါင်း ၇-ပစ္စည်းရှိတယ်လို့ သိထားတော့ ခေါင်းစီးက တကွက်၊ သူတို့က ၇-ကွက်၊ အောက်က သင်္ချာထုတ်တာက တကွက်၊ ပေါင်းတော့(၉) ကွက်ရှိတယ်၊ ဒါလောက်ကလေးတော့ ကိုယ် လေ့လာလျှင် မခက်ပါဘူးနော်၊ ပစ္စည်း ၇-ပစ္စည်း ရှိနေမှန်း သိနေမှဘဲ။

ဒီတော့ ဘာပြောတယ်၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဒီဇယားမှာ အကွက်ချင်း ကြည့်လျှင် ဘယ်နှစ်ကွက်လဲ မေးလျှင် အလျား (၁၃)ကွက်၊ အနံ(၉)ကွက်။

ပြီးတော့ ဒေါင့်ကွက် ပစ္စည်းဆိုတဲ့ နာမည်ကလေးတပ်ထားမယ်၊ အလည် ခေါင်က ဉီးပဋ္ဌင်းတို့ကျက်ထားတဲ့ အတ္ထိ ၆-မျိုးစသည်ဖြင့် ထည့်သွားတယ်၊ နောက်ဆုံးကွက် ကျတော့ အချက်ဆိုပြီး ပြထားမယ်၊ ပစ္စည်းအကွက်ရဲ့အောက် က အထက်အောက်ကြည့်ပြန်တော့လဲ ၇-ပစ္စည်း နာမည် အကျက်ခိုင်းထားလို့ ရနေရမယ်၊တပစ္စည်းတကွက်စီ ထည့်သွားပါ၊ အောက်ဆုံးတန်း ကျတော့ သင်္ချာ လို့ရေးထား။

ဒီတော့ ဒါတွေထဲက အတွင်းထဲမှာရှိနေတဲ့ ပုဒ်မကလေးတွေရယ်၊အောက် တန်းက သင်္ချာတို့ အပေါင်းဂဏန်းတို့ ဘယ်လိုလုပ်ထည့်မလဲ၊ သတိပြု နားထောင်ကြပါ၊ အားလုံးလုပ်တတ်အောင် ခက်လဲမခက်ပါဘူး၊ ပေါ့ပေါ့ဆဆလုပ် လျှင်တော့လဲ နားကိုမလည်ပါဘူး။

ဥပမာ——ခေါင်းစီးကိုဘဲ အခုနေအချိန်မှာ ဉီးပဋ္ဌင်းတို့ စိတ်ကူးနှင့်ရနေလျှင် စာရွက်ဟာခုနှင့် ခေါင်းစီးကို ဖုံးထားပါ၊ မကြည့်ဘဲနှင့် ဖြစ်နိုင်တယ်၊ အောက် က ပုဒ်မတွေ ထိုးဘို့ ရနိုင်ပါတယ်။

အဝိဂတပစ္စည်း

ဒီတော့ လက်ရင်းက ၇-ပစ္စည်းတို့တွင် ဘယ်သူအစဆုံးလဲ(အဝိဂတအစဆုံး ပါ)၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် စိတ်ကူးကလေးနှင့် ချုံးကြည့်စမ်းပါလား၊ အတ္ထိ ၆-မျိုး၊ (ပ)။ သဟဇာတ ဝိပ်, ပုတိ –နှင့် လျှောက်ဆိုကြည့်တော့ အဝိဂတအသံပါတဲ့

နေရာက အဲဒီမှာ သူနှင့်ဆိုင်ရာပြထားတဲ့ပုဒ်မ ၃-နေရာဘဲ ရှိတယ်၊ ဒါသဘာဝ မဟုတ်ပါဘူး၊ အကြမ်းဖျင်း ဇယားရေးတတ်အောင် ဘုန်းကြီး ပြောနေတာ။

ဒီတော့ အကွက်(၁၁)ကွက်ထဲက တတိယကွက်ဇယားက ဘာလဲ(သဟာဓိ, အာပုဓိ)၊ အဲဒီမှာ တမှတ်ရတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ 'ဓိ' ဆိုတဲ့ အသံကလေး ပါနေတယ်။

စတုတ္ထအကွက်က ဘာတဲ့တုံး (သဟာဓိ,ဝတ္ထာဓိ)၊ ဒီမှာလဲ 'ဓိ' သံပါနေ တယ်၊ အဲဒီမှာ ပုဒ်မတခုပေါ့။

နောက်နားသွားတော့ (၁၀) နံပါတ်အကွက် သွားကြည့်စမ်း ဘာတဲ့တုံး (သဟာဓိဝိပ်,ဝတ္ထာဓိ)၊ အဲဒီမှာ 'ဓိ' သံပါနေတယ်၊ အဲဒီမှာ တမှတ်ရတယ်၊ ပေါင်းတော့ ပုဒ်မ ၃-ချက်ဘဲ ရှိတယ်။

ဒီတော့ မနေ့က ဒို့ ကျက်ထားတဲ့စာ ရနေလျှင် ဘုန်းကြီးအခုပြောတဲ့ နည်းအတိုင်း ပုဒ်မကလေးတွေ ဒို့ရေးဘို့ရာဟာ အဓိပတိဆိုတဲ့ 'ဓိ' သံပါတဲ့ အကွက် ၃-ကွက်မှာ ပုဒ်မကလေး ၃-ခုရေးပြီး ထည့်လိုက်လျှင် ပြီးနေပြီ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

မခက်ပါဘူး၊ ဘုန်းကြီးတို့ ရိုးရိုးဒီနေ့– ရှေးက စာသင်နည်းပြောပါတော့ သမားရိုးကျ စာသင်နည်းအတိုင်း သင်မယ်ဆိုလို့ရှိလျှင် မိဿကတို့ ပကိဏ္ဏက တို့ ဘာတို့ ညာတို့ဆိုတဲ့ အသံပါလာလျှင် စိတ်ထဲမှာ အင်မတန်ဝန်လေးလေး သွားတတ်ပါတယ်၊ နည်းသိထားလျှင်တော့ ဘာမှ မခက်လှပါဘူး။

အာဟာရပစ္စည်း

ပြီးတော့ နိဿယပစ္စည်းကို ခဏထားခဲ့စမ်းပါဦး၊ အာဟာရပစ္စည်းသွားရ အောင်၊ ခုတင်က ဘုန်းကြီးပြောသလို လျှောက်ပြီး ရှတ်ကြည့် 'အာဟာရ'– သံ ပါတာဟာ ၅-နံပါတ်အကွက်မှာ ရှိမှာပေါ့၊ ၅-နံပါတ်အကွက်က ဘာတဲ့ တုံး (နာမ်ဟာ,ရုပ်ဟာ)။

ဘုန်းကြီးလိုချင်တာကလေး ကွက်ပြောနေတာလား၊ ဒီပြင် ရှိသေးသလား ဒို့ ဖာသာ ဒို့ ရှတ်ကြည့်ဦးမှာဘဲဆိုပြီး စာတန်းကြီးကျက်ခဲ့သည့်အတိုင်း ရှတ် ကြည့်ပါလား၊ 'အာဟာရ'–သံပါတဲ့ အကွက်ရှိရဲ့လားလို့၊ ဘယ်မှမရှိဘူး၊ ဒီ တကွက်ထဲ ရှိတယ်။

ဣန္ဒြိယပစ္စည်း

ဣန္ဒြိယအသံပါတဲ့ အကွက် ၃-ကွက်ရှိတယ်၊ ဘယ်မှာလဲ၊ ဣ-၃ တမှတ်ရသွားရော၊ နောက်တကွက် (သဟတိ-ပုတိ)၊ ဣ ပါတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ နောက်ဆုံးအကွက်သွားစမ်း၊ (သဟတိ ဝိပ်, ပုတိ)၊ အဲဒီလို ဣန္ဒြိယပါတဲ့ ၃-နေရာမှာ ပုဒ်မ ၃-ခု ပြလိုက်တာပေါ့၊ ဒါဘဲမဟုတ်လား၊ သေချာကြည့်ကြမှ တတ်မယ်။

ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း

ပြီးတော့ ဝိပ်ပါတာက ၄-ခု မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒီအတိုင်းဘဲ ကိုယ်ကျက်ထားတဲ့အထဲမှာ 'ဝိပ်' ပါတဲ့အသံကလေးမှတ်ပြီး လိုက်ကြည့်ပါ၊ ဝိပ် ၃-တမှတ်မနေဘူးလား(မှန်ပါ)။ ဒုတိယက (သဟဝိပ်,ပုရေဝိပ်)၊ အဲဒီမှာတမှတ်၊ နောက်တခုက (သဟာဓိဝိပ်,ဝတ္ထာဓိ) အဲဒီမှာလဲ ဝိပ် ပါတာဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တမှတ်ရပြန်ရော၊ နောက်တခုက (သဟတိ ဝိပ်, ပုတိ)၊ အဲဒီမှာ တမှတ်ရပြန်တယ်၊ စေ့ရော မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အတ္ထိနှင့် အဝိဂတ

ပြီးတော့ အောက်နားကရှိတဲ့ အတ္ထိနှင့် အဝိဂတကတော့ ၁၁-ကွက်စလုံး လျှောက်ထည့်လိုက်ရုံဘဲ၊ အထူးပြောဘို့မလိုဘူးနော်၊ ၁၁-ကွက်လုံး ပုဒ်မ ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ပြီးလာတဲ့ပစ္စည်း ဘာတွေတုံး၊ အဓိပတိရယ်, အာဟာရရယ်, ဣန္ဒြိယရယ်, ဝိပ္ပယုတ္တရယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဒို့ ပုဒ်မတွေ ထည့်မလဲ၊ ပြန်ပြီးစဉ်းစား၊ မိမိတို့ပစ္စည်းအမည် နာမည်ကလေးတွေပါတဲ့ အတိုင်း ပုဒ်မတွေ လျှောက်ထည့်ထားတယ်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဘာ မမှတ်တတ်စရာရှိသလဲ။

နိဿယပစ္စည်း

နောက်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးချန်ထားခဲ့တာဘာတုံး၊ နိဿယပစ္စည်း (မှန်ပါ)။ နိဿယကို ပုဒ်မထည့်ဘို့ရာက အဲဒီဇယားမှာ ကြည့်စမ်း ပုဒ်မတွေ ဘယ်နှစ်ခုရှိသတုံး (၆-ခုရှိပါတယ်)၊ ၆-ခုတောင်ရှိတယ်။

ဘယ်လိုနေရာမျိုးတွေမှာများ ထည့်ထားပါလိမ့်မလဲလို့၊ နိဿယက စကားသံကလေး ခပ်မြုပ်မြုပ် ဖြစ်နေလို့ ပြောနေတာ။

နိဿယပစ္စည်း ဝိဘင်္ဂဝါရတလျှောက် ပြန်ပြီးစဉ်းစားလျှင် နိဿယဟာ ဘယ်နေရာတွေရှိသလဲ၊ ဒါမှမဟုတ်လျှင်လဲ ဒို့ သုဒ္ဓသင်္ချာကလေးနှင့် ပြန်စဉ်းစားလျှင် နိဿယရှိနိုင်တာ ဘယ်နေရာမျိုးတွေလဲ၊သဟဇာတမျိုး မဟုတ်ဘဲနှင့်၊ (မှန်ပါ)။

သဟမျိုးထဲမှာလဲ သဟဇာတ နိဿယလို့ ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက်တုံး၊ ပစ္စည်းရေ ၄၊ ဟုတ်လား သို့ပေမဲ့ ခုရှာရမှာက သဟဇာတ နိဿယ မဟုတ်တဲ့– တနည်း သဟမျိုးဖြစ်ပေမဲ့ တခြားမျိုးနဲ့ပစ္စည်း တရားရောနေတဲ့ တရားမျိုးကို ရှာရမယ်၊ ဘယ်သူတွေလဲ၊ ဘယ်မျိုးထဲမှာ နိဿယရှိသလဲလို့ မေးလျှင် ဝတ်ပု၊ ဝတ္ထာ၊ ဝတ္ထာခိ၊ ပုတိ ခေါ်တဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာတွေမှာ လိုက်ပြီး ရှာရပါတယ်။

ဘယ်သုဒ္ဓသင်္ချာတဲ့ (ဝတ်ပုသုဒ္ဓသင်္ချာ)၊ ဝတ်ပုတဲ့၊ မှတ်ထားစမ်းပါ။

ပြီးတော့ အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓသင်္ချာထဲက ဝတ္ထာ၊ သင်္ချာ တီဏိ၊ ပစ္စည်းရေ ၆၊ အဲဒီမှာကော နိဿယ မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ မှတ်ထားခဲ့နော်၊ ခုတင်က ဝတ်ပု၊ အခုပြောတာက ဘာတုံး ဝတ္ထာ။

အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓသင်္ချာထဲကဘဲ နောက်ပိတ်ဆုံး သုဒ္ဓသင်္ချာဖြစ်တဲ့ ဝတ္ထာခိ မှာ သင်္ချာ ဧကံ၊ ပစ္စည်းရေ ၇၊ ဒီမှာတော့ နိဿယ မပါဘူးလား(ပါပါတယ်)၊ ဘယ်နှစ်ခုရှိသွားပလဲ ၃-ပုဒ်ရှိသွားပြီ(မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ခုတင်တုန်းက အစဆုံးပြောခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုးက ခွဲလာတဲ့ ပုတိ၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယလေ (မှန်ပါ)။ အဲဒါကို ပုတိ ခေါ်တယ်၊ ပုတိမှာကော သင်္ချာ ဧကံ၊ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက်တုံး (၆-ခုပါ)၊ ဒီမှာကော နိဿယ မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ မှတ်ထားခဲ့ပါ၊ ၄-ဌာနရှိသွားပြီနော်၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ ၄-ပုဒ်ကို ၄-ဌာနလို့ ပြောတယ်ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အဲဒီတော့ နိဿယပစ္စည်းဟာ ဘယ်မှာရှိသလဲလို့ မေးလျှင် အခုပြောတဲ့ ၄-ဌာနမှာရှိတယ်၊ ဘယ်သူတွေလဲလို့မေးလျှင် **ဝတ်ပု,ဝတ္ထာ,ဝတ္ထာခိ,ပုတိ**။

မှတ်ထားခဲ့ပါ၊ အဲဒီစကားလုံးကလေးယူပြီးတော့ နောင်ကို အဘိုးတန်တဲ့ စကားကလေးတွေ ပြစရာလဲ ရှိသေးတယ်၊ အခုလဲ အသုံးချမလို့။

ဘယ်သူလဲ (ဝတ်ပု, ဝတ္ထာ, ဝတ္ထာခိ, ပုတိ)၊ သဟမျိုးမှတပါးလို့ ဘုန်းကြီး ပြောထားတယ် မဟုတ်လား၊ သဟမျိုးမှာ သဟဇာတ နိဿယ ရှိတာပေါ့၊ ဒါက ဘယ်မှာလဲမေးလျှင် ဝတ္ထုမျိုးနှင့် အာရုံမျိုး။

ဒီတော့ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ကျက်ထားတဲ့ ၁၁-ကွက်သော စာကြောင်းမှ အဲဒီတရား ၄-မျိုးရှိတဲ့စာကြောင်း လိုက်ကြည့်ရတယ်၊ ၁၁-ကွက်မှာ ဒုတိယအကွက်ကြည့်တော့ သဟနိ့ ပုရေနိ၊ သူကဘာတုံး ဝတ္ထုပုရေဇာတမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ တမှတ်ရှိတယ်။

စတုတ္ထအကွက်ကြည့်စမ်း၊ ဘာတဲ့တုံး၊ တရားက (သဟာဓိ့ ဝတ္ထာဓိ)၊သူမှာကော နိဿယမရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ ဝတ္ထာဓိမှာ ရှိတယ်။

သတ္တမကွက်က ဘာတုံး (သဟတိ ံ့ ပုတိ ံ)၊ ပုတိ ံဆိုလျှင် ပါနေပြီ၊ အဲဒီမှာ တမှတ်ရှိတယ်၊ ပုတိ ံဆိုတာ နိဿယပါနေတယ်။

နဝမကွက်က ဘာတုံး (သဟဝိပ့် ပုရေဝိပ်)၊ ပုရေဝိပ်ဆိုတာ ဝတ္ထုပုရေဇာတဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ တမှတ်ရှိတယ်။

ဒသမကွက်က ဘာတဲ့(သဟာဓိဝိပ့် ဝတ္ထာဓိ)၊ အဲဒီမှာ ဝတ္ထာဓိ တွေ့ရဲ့လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ တမှတ်။

နောက်ဆုံးအကွက်က ဘာတဲ့တုံး (သဟတိ ံဝိပ့် ပုတိ ံ)၊ အဲဒီမှာ ပုတိ ံမပါဘူးလား(ပါပါတယ်)။

ဟော ခုတင်က ဘုန်းကြီးပြောတာ အကျဉ်းချုပ်လိုက်တော့ ၄-ဌာနဘဲ၊ ၆-မှတ်စေ့ပြီ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဘာတွေ ဘုန်းကြီးလျှောက်ပြောပေးနေသလဲလို့ မေးလျှင် မိဿကဃဋနာဇယားမှာ နိဿယ ရတဲ့ ဃဋနာ ၆-မျိုးရှိတယ်၊ ဒီ ၆-မျိုးရဲ့ နေရာမှတ်ဘို့ရာ ဘယ့်နှယ်လုပ် မှတ်မလဲ မေးတော့ ဝတ်ပု့ ဝတ္ထာ့ ဝတ္ထာဓိ့ပုတိ ံခေါ်တဲ့ တရား ၄-မျိုးရှိတဲ့ နေရာကို မှတ်လိုက်လို့ ဒီလိုပြောတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ဘယ်နေရာတွေမှာများ့ ဒီတရားတွေ ဒီ ၄-မျိုးကြောင့် ပေါ်လာခဲ့သလဲ၊ ပြန်စဉ်းစားပြီး တခေါက်အသုံးချ ကျေနပ်အောင်၊ ဝတ်ပုကြောင့် ဝတ်ပုဆိုတာ ဝတ္ထုပုရေဇာတနော်(မှန်ပါ)။ ဝတ်ပုကြောင့် ပုဒ်မ ဘယ်နှစ်ခုရသလဲ၊ သဟနိ့ ပုရေနိ ဆိုရာမှာ ပုရေနိဆိုတာ ဝတ်ပု မဟုတ်ဘူးလား(မှန်ပါ)။ နောက်တခုကကော(သဟာဝိပ့် ပုရေဝိပ်) မှာလဲ ရပါတယ်၊ ဒီတော့ ၂-ဌာနရတယ်။

နိဿယရှိနိုင်သော နေရာ ၄-မျိုးတို့တွင် ဝတ်ပုက စပြောတယ်၊ ဝတ်ပုကြောင့် ပုဒ်မ ဘယ်နှစ်ခုရသလဲလို့ မေးတော့ ၂-နေရာရတယ်၊ သဟနိ့ ပုရေနိနှင့် သဟာဝိပ့် ပုရေဝိပ်နေရာတွေမှာရတယ်။

ဝတ္ထာကြောင့် ရတဲ့နေရာရှိသလားလို့ လိုက်ကြည့်ရတယ်(မရှိပါဘူး)။

ဝတ္ထာဓိကြောင့် ရတဲ့နေရာကော (၂-နေရာရှိပါတယ်) စတုတ္ထအကွက်နှင့် ဒသမအကွက်။

ပုတိ ကြောင့်ကော(၂-နေရာဘဲ ရပါတယ်)၊ ဘယ်နေရာလဲ သဟတိ ပုတိ မှာ တခါ၊ သဟတိ ဝိပ် ပုတိ မှာ တခါ(သတ္တမကွက်နှင့် ကောဒသမကွက်)။

ဝတ်ပုက ၂-ခါ၊ ဝတ္ထာဓိက ၂-ခါ၊ ပုတိ က ၂-ခါ အားလုံး ၆-ခါရှိသွားပြီ၊ ဘုန်းကြီးက ၄-နေရာ ပြောထားလို့ တော်တော်နေတော့ ယောင်ယောင်ဝါးဝါးနှင့် ၄-နေရာစေ့အောင် ရှာနေမယ်စိုးလို့ ပြောတာ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဝတ်ပုကြောင့် ပုဒ်မ ၂-ချက်၊ ဝတ္ထာဓိကြောင့် ပုဒ်မ ၂-ချက်၊ ပုတိ ကြောင့် ပုဒ်မ ၂-ချက် ရတယ်။

ဆိုတာ မခက်ပါဘူး၊ ဉာဏ်ထဲမှာ တရားကို စာအုပ်မကြည့်ဘဲနှင့် မြင်နေအောင် ဘုန်းကြီးပြောပေးနေတာ၊ ဒါမြင်မနေဘဲနှင့်တော့ ဇယားသင်ဦးတော့ မတတ်ပါဘူး။

နားလည်ရေပေါ့နော်၊ နားလည်လျှင် ပုဒ်မကလေး အစေ့ထည့်တတ်လောက်ပြီ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက ခဏခဏတိုက်တွန်းတာ၊ ဇယားကို အလွတ်ရေးတတ်အောင် ပြောပေးတယ်၊ မနေ့ကလဲ သဟကြီး ဇယားကို အလွတ်ရေးခိုင်းတယ်၊ ရေးတတ်အောင် ပြောပေးတယ်၊ ရေးကြပါ၊ ကျောက်သင်ပုန်းနှင့်ဖြစ်ဖြစ် ရေးရတယ်၊ စာရွက်တွေလဲ ပေါတတ် ပါတယ်၊ ရေးကြပေါ့၊ နောက်ပိတ်ဆုံး ဘာမှမရှိလျှင် ပြက္ခဒိန်အဟောင်းကို နောက်ကျောလှန် ရေးလျှင်တောင် ရတယ်၊ စာအုပ်တအုပ်အနေနှင့်လည်း ရေးထား၊ မှန်မှန်ကန်ကန် ရေးပြီး နောက်တော့ ကိုယ်တိုင်သင်ကြားပြီးတော့ စာကူးပျင်းတဲ့ ကိုယ်တော်လှူလိုက်ဦးတော့ သူတော့ သိပ်တတ်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ့်မှာတော့ ကုသိုလ်ရတာဘဲ၊ ဇယားဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရေးမှ တတ်တာ၊ သူများ ဇယားကို ယူကြည့်လို့တော့ ကိုယ့်မှာ မတတ်လှပါဘူး၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ရေးတော့ မှတ်မိတယ်၊ စိတ်ထဲမှာ မြင်နေတယ်။

သင်္ချာထုတ်ပုံ

ကဲ ဒါဖြင့် ဒီအပိုင်း တော်ကြစို့၊သင်္ချာကလေးတွေ ထုတ်တာ ကြည့်ရအောင်၊ ပဌမအကွက်က အတ္ထိ ၆-မျိုး မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အတ္ထိ ၆-ဆိုတာ အတ္ထိပစ္စည်းကို ပြောတာ၊ အတ္ထိပစ္စည်းကို ဝိဘင်္ဂဝါရတုန်းက ဦးပဌင်းတို့ သင်္ချာဘယ်လောက်ထုတ်လာသလဲ(တေရသ)၊ အဲဒါဘဲ မဟုတ်ဘူးလား(မှန်ပါ)။

ဒုတိယအကွက်က သဟနိ ပုရေနိ–ဆိုတာ တိုတိုပြောတော့ နိဿယပစ္စည်း ပြောတာဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နိဿယပစ္စည်းကော သင်္ချာဘယ်လောက် ထုံး (တေရသပါ)။ အဲဒါ ဝိဘင်္ဂဝါရနှင့် အံကျဘဲ။

ပြီးတော့ တတိယအကွက် သဟာဓိ, ·အာပုဓိ–မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟာဓိဆိုတဲ့ သဟဇာတာဓိပတိသုဒ္ဓါသချ်ာမှာ သချ်ာဘယ်လောက် ထွက်သလဲ (သတ္တထွက်ပါတယ်)။ ပြန်စဉ်းစားပါ ဘယ်သူတွေတုံး ကု ၃-ချက်, အကု ၃-ချက်, ဗျာ တချက်။

သူ့ကို မှတ်ထားပြီးမှ သူ့ထဲမှာ အတူရှိသလား မရှိဘူးလားလို့ ရှာရတယ် နောက်တော့၊ အာပုဓိသုဒ္ဓသချ်ာထုတ်တော့ ဘယ်လောက်တဲ့ (ကော်)။ ကော်တဲ့၊ အဲဒီ အာပုဓိကော်က ဘယ်သူလဲ (အဗျာကတော အကုသလဿ)။ ခုတင်က ၇-ချက်ထဲ ပါသလားလို့ကြည့်ပါ (မပါပါ)။ မပါတော့ သူတခုထပ်တိုးလာတော့ အောက်မှာ ဘာဖြစ်နေသတုံး(ဂ-ပါး)။ အဋ္ဌဖြစ်တယ်။

နားလည်တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တရားမြင်လျှင် သချ်ာထုတ်တတ်ရတယ်။

စတုတ္ထအကွက် သဟာဓိ ဝတ္ထာဓိ ဆိုတာလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ သဟာဓိက ခုတင်က သဟဇာတာဓိပတိဘဲ သတ္တဘဲရတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝတ္ထာဓိကလဲ အာပုဓိနှင့် အတူတူဘဲမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ဒါကြောင့် သချ်ာ အဋ္ဌထုတ်။

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ အဲဒီ ၂-ကွက်မှာ ပါနေတဲ့ အာပုဓိ, ဝတ္ထာဓိ ဆိုတာဟာ ဝိဘင်္ဂဝါရမှာ ဒေသနာတော် တိုက်ရိုက်မရှိဘူး၊ သဟာဓိကတော့ ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတရားအစိတ်ကလေးတွေကို ဦးပဉ္ဇင်းတို့ အာရမ္မဏမျိုးသုဒ္ဓသချ်ာမှာ ၉–၁၀ ထိအောင် ပြသွားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၉–၁၀ ထိအောင် ပြသွားတာ သူတို့တွေဟာ ဝိဘင်္ဂဝါရမှာ မဟောဘူး၊ ဒါကြောင့် မျိုးပစ္စည်း အဖတ်ခိုင်းတုန်းက ဘုန်းကြီး ၉-နှင့် ၁၀-ချန်ထားလို့ ပြောတာ၊ ဟောဒီတရား အသေးစိတ်ကလေးတွေဟာ ဒီလိုနေရာ ဃဋနာမှာလာပြီးတော့ ပြတယ်။

အာရမ္မဏပုရေဇာတ်နှင့် အာဓိနှင့်တွဲစပ်လို့ရတဲ့ အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏတရားနှင့် အဓိပတိနှင့်တွဲစပ်တော့ ဝတ္ထာဓိ၊ အဲဒီလို တရားတွဲစပ်မှုအသေးစိတ်ကလေးတွေခေါ်တယ်၊ ဒီမှာ ဃဋနာလာပြီး ပေါ်လာတယ်၊ ဘယ်အကွက်တုံး ၃-နှင့် ၄။

ပြီးတော့ ပဉ္စမကွက် နာမ်ဟာ, ရုပ်ဟာ ဆိုတာကတော့ ဝိဘင်္ဂဝါရမှာလဲ ပါပြီးသားမဟုတ်လား၊ သချ်ာဟာ သတ္တဘဲရှိရတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာဟာရ တပစ္စည်းလုံးကို ဟောလျှင် ဒီဃဋနာ ခေါ်တယ်နော် (မှန်ပါ)။

ဃဋ္ဋနာမှာမဟောတဲ့ ရုပ်အာဟာရမျိုး

အဲဒီမှာ သတိပြုပါ၊ ဟိုတနေ့က ဘုန်းကြီးတခါပြောတယ် ရုပ်ပစ္စည်း, ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ရှိတဲ့ ရုပ်အာဟာရမျိုးကို ဃဋ္ဋနာမှာ သီးသန့်မဟောဘူး၊ မှတ်မိရဲ့လား၊ ဟိုနေ့က ပြောလိုက်တာ (မှန်ပါ)။ ရုပ်အာဟာရဆိုတာ ရုပ်ပစ္စည်း, ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဃဋ္ဋနာ သီးသန့်မဟောဘူး (မှန်ပါ)။ နာမ်ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်တဲ့ နာမ်အာဟာရနှင့်သာ ဒီမှာတွဲပြီးတော့သာ ဟောလို့ရတယ်၊ သချၤာကတော့ သတ္တဘဲနော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဘာတုံး၊ ဇွံ ၃-မှာ သဟတိ ံ, ပုတိ ံ, ရူပတိ ံ ၃-မျိုး ရှိပေမဲ့ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ဝိဘင်္ဂဝါရတုန်းက ၃-မျိုးစလုံးဟောတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၃-မျိုးစလုံး ဟောထားပေမဲ့ သချၤာက သတ္တအပြင် ပိုရဲ့လား (မပိုပါဘူး)။

အဲဒီမှာလဲ ရူပတိ ံက ရုပ်ပစ္စည်း, ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်၊ သူချည့်သန့်သန့် ဃဋ္ဋနာ မရှိဘူး၊ ရောပြီးတော့သာ ဃဋ္ဋနာထဲ ဝင်လာလို့ ရတာ။

နောက်တကွက်က ဘာတုံး (သဟတိ ံ,ပုတိ ံ)၊ ရူပတိ ံကို လျှော့ပစ်လိုက်တာဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ သူလဲ သချၤာ သတ္တ နေမှာပေါ့နော် (မှန်ပါ)။

နောက်တကွက်သွား၊ ဘာတုံး (ဝိပ် ၃)၊ သဟဝိပ်, ပုရေဝိပ်, ပစ္ဆာဝိပ်၊ ပြန်ပြီးသတိပြု၊ သဟဝိပ်နှင့် ပစ္ဆာဝိပ်က သချၤာတူတယ်၊ ကုဗျာ, အကုဗျာ, ဗျာဗျာ (မှန်ပါ)။ ပုရေဝိပ်က ဗျာဗျာ,ဗျာကု,ဗျာအကု၊ ပေါင်းဗျာဗျာ ၂-ချက်က တူနေတော့ ၅-ချက်ဘဲရတယ်၊ ၆-မျိုး မဖြစ်နိုင်ဘူးနော် (မှန်ပါ)။ ၅-မျိုးရလို့ အောက်နားမှာ ၅-ဂဏန်း ရေးထားတယ်။

နောက်တကွက်က ဘာတုံး (သဟဝိပ်, ပုရေဝိပ်)၊ ပစ္ဆာဝိပ်ကို ဖြုတ်ပစ်တာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္ဆာဖြုတ်ပစ်လိုက်လို့ သချၤာလျော့သလား (မလျော့ပါ)။ ပဥ္စဘဲ ရတယ်နော်။

နောက်တကွက်ကဘာတုံး (သဟာဓိဝိပ်,ဝတ္ထာဓိ)၊ သဟာဓိဝိပ်ကို မနေ့က ဘုန်းကြီး တရားပြင်ပေးလိုက်တော့ ဘာတုံး သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါး၊ အဓိပတိတရားကိုယ်ဟာ ကုသိုလ်တရားကိုယ်တမျိုးရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အကုသိုလ်တရားကိုယ်ကော(ရှိပါတယ်)။ အဗျာကတတရားကိုယ်ကော(ရှိပါတယ်)။ ၃-မျိုးရှိနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စယုပ္ပန်က သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် တမျိုး

တည်းထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သင်္ချာထုတ်စမ်း ဘယ်လိုထွက်မလဲ (တီဏီ)၊ ကုဗျာ, အကုဗျာ, ဗျာဗျာလို့ ထွက်မယ် ၃-ချက်။

သို့ပေမဲ့ အောက်က ၄-ဂဏန်း ရှိနေတယ်၊ ဒီတော့ သတိပြုပါ၊ သဟာဓိ-ဝိပ်, ဝတ္တာဓိ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝတ္တာဓိမှာ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ခုတင်ကပြောတယ် သင်္ချာဘယ်လောက်လဲ (ကေ)၊ ဘယ်သူလဲ (အဗျာကတော အကုသလဿ)။ ဒီအချက်ပါရဲ့လား၊ ခုတင်က ၃-ချက်ထဲမှာ (မပါပါ)၊ မပါလို့ သူ့တချက်ကို တိုးလိုက်တော့ စတ္တာရိလို့ ဖြစ်ရတယ်။

ဘာတွေများ လျှောက်လုပ်နေသလဲမေးလျှင် ဒီသုဒ္ဓသင်္ချာတွေဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သုဒ္ဓသင်္ချာရဲ့တန်ဘိုးကို နားလည်ပါဆိုတာ ဒါတွေပြောတာ။

နောက်တကွက်ကျန်တာက သဟတိ ဝိပ်, ပုတိ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟတိမှာ တရားကြဉ်တာ ဘယ်လိုကြဉ်ကြတယ် (သမ္ပယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ဂ-ပါး)။ အဲဒီ နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ဂ-ပါးမှာ ကုသိုလ်နာမ်ဣန္ဒြေ, အကုသိုလ်နာမ်ဣန္ဒြေ, အဗျာ-ကတနာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ်လို့ သူကလဲ ၃-မျိုးဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ထားတော့ ခုတင်ကလိုဘဲ ကုဗျာ, အကုဗျာ, ဗျာဗျာလို့ မထွက်ဘူးလား (ထွက်ပါတယ်)။ ပုတိက ဘာဖြစ်သတုံး (ဗျာဗျာ)၊ ဒီတော့ ဗျာဗျာချင်းတူနေတယ် မဟုတ်လား၊ သူ့အတွက် သင်္ချာထပ်မတိုးတော့ဘူး၊ သင်္ချာ ၃-ခုဘဲ ရှိတယ်။

ပြန်ကြည့်စမ်းပါ၊ လက်ရင်းက စပြီးတော့ ၁၁-ကွက် ရှိသည့်အနက် တေရသထွက်တာက ၂-ကွက်၊ အဋ္ဌထွက်တာက ၂-ကွက်၊ သတ္တထွက်တာက ၃-ကွက်၊ ပဥ္စထွက်တာက ၂-ကွက်၊ စတ္တာရိထွက်တာက တကွက်၊ တီဏိထွက်တာက တကွက်၊ ကုန်ရောပေါ့။

ဒီတော့ ဒီသင်္ချာတွေဟာလဲ အပေါ်က ဒိုကျက်ထားတဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာရတဲ့ တရားလိုဘဲ ဟောရတာပါကလားလို့ နားလည်ကြစမ်းပါ၊ ဒီတရားတွေ ကြည့်ပြီးတော့ သင်္ချာပြန်ထုတ်တာပါကလား၊ တူလျှင်တူသလို မတူလျှင်လဲ မတူသလို ပြန်ထုတ်ထားသကိုလို့ နားလည်ကြပါ။

နောက်ဆုံးက ဂဏန်းကလေးတွေကတော့ ပုဒ်မရှိသလောက်ရေးမှာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဓိပတိက ၃၊ နိဿယက ၆၊ အာဟာရက ၁၊ ဣန္ဒြိယက ၃၊ ဝိပ္ပယုတ္တက ၄၊ အတ္ထိ ၁၁၊ အဝိဂတ ၁၁၊ ဒါကမဆန်းဘူး၊ ပုဒ်မ ရှိသလောက် ရေတွက်ပြီး ထည့်ထားတာ။

ဃဋ္ဋနာဟောစဉ်

ကဲ ဃဋ္ဋနာဟောကြစို့၊ သူကိုပြောတာ နာရီဝက်ရှိသွားပြီ။

မိဿကဃဋ္ဋနာပြီးတော့ ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာ ကူးသွားမယ်၊ ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာ ပြီးတော့ ဃဋ္ဋနာတွေ ကုန်သွားတော့ သဘာဂဆိုတာ ပြမယ်၊ သဘာဂဆို တာလဲ အဲဒီအခုဆိုပြီးသမျှ ဃဋ္ဋနာတွေအကုန် တခေါက်ပြန်လာမှာ၊ ပြီးပြီဟော့ ဆိုပြီးတော့ ထိုးသိပ်မထားကြနှင့်။

သဘာဂဆိုတာ ဃဋ္ဋနာဘဲ၊ ဃဋ္ဋနာဆိုတာလဲ သဘာဂဘဲ၊ ဒီတော့ ဃဋ္ဋနာ ကျေအောင် ဒီဘက် တခေါက်ပြန်လှည့်လာမှာ။

ဃဋ္ဋနာ နာမည်ပေးနည်း

ပဌမဆုံးပစ္စည်း ဘာတဲ့တုံး၊ အဓိပတိ၊ ဃဋ္ဋနာ နာမည်ပေးနည်း သတိပြု မှတ်ကြပါ၊ သဟမျိုး ဃဋ္ဋနာ နာမည်ပေးပုံနှင့် မတူဘူး။

အဓိပတိမှာ ဃဋ္ဋနာ ၃-ချက် ရှိတယ်လို့ အလျားလိုက်ကြည့်တော့ မတွေ့ ဘူးလား (တွေ့ပါတယ်)။ သတိပြု နားထောင်ကြပါ၊ နည်းရလျှင် အတူတူဘဲ၊ သဟတုန်းကလိုဘဲ ကိုယ်တိုင် ကိုယ့်ဖာသာ ကိုယ် ပေးတတ်တယ်။

ပဌမဆုံးတွေ့တဲ့ပုဒ်မ သူနှင့် တည့်တည့်အောက်ကိုလှမ်းကြည့် အထက်အောက် ကြည့်ရတယ်၊ သူက အပေါ်ဆုံးကဖြစ်နေတော့ အောက်ကို အကြည့်ခိုင်းတယ်၊ ဘယ်နှစ်မှတ်ရှိသလဲ (၂-မှတ် ရှိပါတယ်)၊ သူနှင့် အောက်တည့်တည့်မှာ အတ္ထိ နှင့် အဝိဂတ ရှိတယ်၊ သူပါနှင့်ဆိုလျှင်တော့ ၃-မှတ်ပေါ့ (မှန်ပါ)။

ဟောနေတဲ့ပစ္စည်းကတော့ သူဘဲ၊ သူ့အတွက် နာမည် ဘယ်တော့မှ မထွက် ရဘူး၊ အဲ့ဒီ ပဌမဆုံးတွေ့တဲ့ဃဋ္ဋနာမှန်လျှင် သူနှင့်တွဲနေတဲ့ပစ္စည်းဟာ နာမည်ဘဲ။

ဘယ်လိုမှတ်ကြမယ်၊ သူနှင့် အထက်အောက်တွဲနေတဲ့ပစ္စည်း ပြောတာနော်၊ ဒီမှာ ဘယ်သူရှိသလဲ၊ အထက်အောက်တွဲနေတာ၊ (အတ္ထိနှင့် အဝိဂတ ရှိပါ တယ်)။ ဒီတော့ ဘယ်နှယ်ခေါ်မလဲ (အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋ္ဋနာ) ဒါဘဲ၊ အတ္ထိ အဝိဂတဃဋ္ဋနာဘဲ။ ဒါက ပဌမဆုံးအချက်ကို ပြောတာနော် (မှန်ပါ)။

အလိုက် ပစ္စည်း

တခါ ဒုတိယပုဒ်မ သွားစမ်း၊ အောက်ကိုကြည့်လျှင် ဘာပစ္စည်းတိုးနေ သလဲလို့ (နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ ဘဲ ရှိပါတယ်)၊ ခုတင်ကတုန်းက ဃဋ္ဋနာမှာ ကော အတ္ထိ အဝိဂတကော မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ အတ္ထိနှင့် အဝိဂတ

သည် ဒုတိယဈာန်နာသို့ လိုက်လာသလား၊ မလာဘူးလားကြည့်လျှင် (လိုက်လာပါတယ်)၊ သူတို့ကို လိုက်လာတဲ့ပစ္စည်း၊ တနည်း အလိုက်ပစ္စည်းလို့ ခေါ်တယ်။

အတိုးပစ္စည်း

အခုတော့ အတ္တိ အဝိဂတ ပစ္စည်း ဖြစ်နေတာကိုး၊ ဒီ ပြင် ပစ္စည်းထဲက ဘယ်သူဘဲဖြစ်ဖြစ် ရနိုင်တယ်၊ ဒီဘက်လိုက်လာလို့ရှိလျှင် သူ့ကို အလိုက်ပစ္စည်းလို့ ခေါ်တယ်၊ ဒုတိယဈာန်နာကျမှ တိုးလာတဲ့ပစ္စည်းဟာ ဘယ်သူလဲ (နိဿယပစ္စည်းပါ)၊ ဟော ပစ္စည်း ၂-မျိုး ပေါ်လာတယ်၊ ဘယ်လိုတုံး၊ အလိုက်ပစ္စည်းတမျိုး, အတိုးပစ္စည်း တမျိုး။

မှတ်ကြပါ၊ ပြန်စဉ်းစားကြပါ၊ လေ့လာကြပါ၊ မကျေနပ်လျှင် ပြန်မေးကြပါ၊ ဘယ်နေရာက ဖြစ်ဖြစ် ဘုန်းကြီးချပေးနေတဲ့စာနှင့် စပ်လို့တော့ မေးပါ၊ သို့ပေမဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာ ရမှ မေး၊ သုဒ္ဓသင်္ချာမရဘဲနှင့် မေးလို့တော့ ဖြေလို့ မတတ်ဘူး၊ နားလည်ကြပြီနော် ပစ္စည်း ၂-မျိုးဆိုတာ အလိုက်ပစ္စည်း, အတိုးပစ္စည်းလို့ ၂-မျိုး ရှိတယ်။

အလိုက်နှင့် အတိုး ၌ နာမည်ပေးပုံ

အဲဒီမှာ အလိုက်ပစ္စည်းက ဘာဖြစ်သလဲမေးလျှင် သ-ဖြစ်တယ်၊ အတိုးပစ္စည်းက နာမည်ဖြစ်တယ်၊ သ-ဆိုတာ သဟပေါ့။

ဒီတော့ အဲဒီ ဒုတိယဈာန်နာမှာ လိုက်လာတာက အတ္တိ အဝိဂတ ဆိုတော့ သူ့အတွက်က သ-ဖြစ်ကရော၊ တိုးတဲ့ပစ္စည်းက ဘယ်သူတုံး (နိဿယ)၊ ဘာဈာန်နာ ခေါ်သင့်သလဲ (သနိဿယဈာန်နာ ခေါ်ပါတယ်)၊ ဘာပြောသလဲ မေးလျှင် အတ္တိ အဝိဂတနှင့်တကွ နိဿယပစ္စည်းကို ဟောတဲ့ ဈာန်နာ။

သ-က သဟ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ အတ္တိ အဝိဂတနှင့် နိဿယပစ္စည်းကို ပေါင်းပြီးဟောတဲ့ ဈာန်နာ၊ ဒီလို ဆိုလိုတယ်နော် (မှန်ပါ)။

ကျေနပ်အောင် နားတောင်ပါ၊ ဒို့ပြောတဲ့နည်းကို လက်မလွှတ်လျှင် ဒါကို နားလည်တာဘဲ၊ လက်လွှတ်တာကတော့ ဘုန်းကြီးလဲ မတတ်နိုင်ဘူး၊ လွှတ်လဲ လွှတ်တတ်တယ်၊ ဒီနေရာကနေပြီး စိတ် နဘေးထွက်သွားလျှင် ဘုန်းကြီးက ဘာတွေပြောနေနေ သိမှာမဟုတ်တော့ဘူး၊ လွှတ်သွားတာဘဲ။

တတိယပုဒ်မ ကြည့်စမ်း၊ ဘာပစ္စည်းတိုးနေသလဲလို့ ကြည့်ပါ၊ (ဝိပ္ပယုတ္တတိုးပါတယ်)။ ခုတင်တုန်းက ဒုတိယဈာန်နာမှာရှိတဲ့ နိဿယကော ရှိသလား

(ရှိပါတယ်)၊ အတ္တ အဝိဂတကော (ရှိပါတယ်)၊ သူတို့ ၃-ပစ္စည်းကို ဘာပစ္စည်း ခေါ်သင့်သလဲ (အလိုက်ပစ္စည်းပါ)၊ အလိုက်ပစ္စည်းဖြစ်လျှင် သူတို့ ၃-ပစ္စည်း ကို ဘာလုပ်မလဲ (သ)၊ တိုးတာက (ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ ဒါဖြင့် ဘာခေါ်မလဲ (သ-ဝိပ္ပယုတ္တ ဈာန်နာ ခေါ်ပါတယ်)။

အဲဒီအတိုင်းချည်း ဘုန်းကြီး နာမည်ပေးတော့မယ်၊ အဲဒါ မူသေဘဲ။

တခါတရံမှာ ဂရုတစိုက် အားတုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်လျှင် သတိပြုကြည့်၊ ဘုန်းကြီးက ဒီပစ္စည်းတွေ တွေ့တဲ့အခါ ဈာန်နာနာမည်ကို ဒီလိုပေးလိုက်တယ်၊ အရကောက်ထဲမှာ သွားကြည့်လျှင် မူမမှန်ဘူး၊ စည်းမျဉ်းလွတ်နေပြီးတော့ ဈာန်နာ နာမည်ကလေးတွေ ပြောင်းနေတတ်တယ်၊ ပြောင်းနေတာလဲ ပုံနှိပ် တိုက်တွေရဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်ဘဲလို့ တွက်တယ်၊ အများအားဖြင့် ဘုန်းကြီး အခု တွက်နေတဲ့အတိုင်း (မှန်ပါ)။

အခု အဓိပတိမှာ ဈာန်နာကလေး ၃-မျိုးရှိတယ်၊ အဓိပတိဘဲဖြစ်ဖြစ် သယ် ပစ္စည်းဘဲဖြစ်ဖြစ် အစဈာန်နာဖြစ်လျှင် သူနှင့်အတူတွဲနေတဲ့ ပစ္စည်းဟာ အမည် ဘဲ(မှန်ပါ။) နောက် ဒုတိယ, တတိယ, စတုတ္ထ စသည် ၄-၅-၆-ချက် ရှိနေလျှင် ဘာစဉ်းစားမလဲ၊ အလိုက်ပစ္စည်း အတိုးပစ္စည်း ဒီလို ၂-မျိုးထားပါ (မှန်ပါ)။ အလိုက်ပစ္စည်းက ဘာဖြစ်ရမယ် (သ-ဖြစ်ရပါမယ်)၊ အတိုးပစ္စည်းက အမည်၊ အဲဒါပါဘဲ။

ဘာပင်ပန်းစရာရှိသလဲ၊ ဇယားအလွတ်ရေးတတ်အောင် ပြောပေးပြီးပြီ၊ အလွတ်ရေးတတ်ပြီးလျှင် ဒီလို ဒီလိုဟောရမယ်ဆိုတာ ဒါကလေးတွေ ညွှန်ပြ နေတာ၊ ဟောတာက ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ရနေကြပြီ၊ ဟောတတ်နေတယ်၊ မသိလို့သာ၊ ဟောမှ-မဟောသေးဘူး ဘယ်တုံးက ရနေသတုန်းလို့၊ အဲဒီလိုမေးလျှင်တော့ တိတ်တိတ်ပုန်း ရနေတာ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ်တောင် ရမှန်းသိတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဘယ်တုံးက ရသလဲမေးလျှင် အစကတည်းက ရနေတယ်၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ စ-ကျက် ကတည်းက၊ ဒီတော့ ဘယ်နှယ်လုပ် ဟောရမှာလဲမေးလျှင် ကဲ—အဓိပတိ ဟောကြည့်ရအောင်။

အဓိပတိ မိဿကဈာန်နာ

အဓိပတိပစ္စည်း၌ အတ္တိ, အဝိဂတဈာန်နာ, ဆနိဿယဈာန်နာ, သဝိပ္ပယုတ္တ-ဈာန်နာအားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၃-ပါးတို့တွင် အတ္တိ အဝိဂတဈာန်နာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား ဆိုတော့—အပေါ်တည့်တည့်မှာ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ကျက်ထားတာ နာမည်က ဘာတဲ့တုံး၊ (သဟာဓိ, အာပုဓိ)၊

သဟာဓိသုဒ္ဓသချ်ာတပုဒ်ကို ဆိုလိုက်၊ ပြီးတော့ အာပုဓိသုဒ္ဓသချ်ာတပုဒ်ကို ဆိုလိုက်၊ အဲဒီ ၂-ပုဒ်ကို ဆိုပြီးတော့မှ အောက်ပုဒ်မကို ကြည့်ပြီး–ဤတရား တို့သည် အဓိပတိ အတ္ထိ အဝိဂတ ၃-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ အဓိပတိ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ အဋ္ဌ-ဟု သချ်ာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

ကဲ....မရသေးဘူးလား ဒီဥစ္စာ၊ သုဒ္ဓသချ်ာကျက်တုန်းကတည်းက ရတယ် နော် (မှန်ပါ)။

အဲဒီထက် ကောင်းတဲ့နည်းကို လိုက်ရှာကြစမ်းပါ၊ တွေ့လျှင် ဘုန်းကြီးကိုလဲ ပြန်ချပေးကြစမ်းပါ၊ အလွန် သက်သာတယ်၊ မှတ်လို့လဲ လွယ်တယ်၊ သုဒ္ဓသချ်ာ ရနေလျှင် ဟောချင်တဲ့ နေရာက ဟောနေ ဒါကို မျက်လုံးမှိတ် ရွတ်နေရုံဘဲ၊ နည်းပေးထားတယ်။

ထို့အတူ ဒုတိယဃဋ္ဋနာကျတော့ သဟာဓိသုဒ္ဓသချ်ာရယ်, ဝတ္ထာဓိသုဒ္ဓ- သချ်ာရယ် ရွတ်ရုံဘဲမဟုတ်လား၊ ၄-ပစ္စည်းနာမည်ထုတ် ခုတင်က အတိုင်းဟော၊ သချ်ာ အဋ္ဌဘဲ။

တတိယဃဋ္ဋနာကျတော့ သဟာဓိဝိပ် ဝတ္ထာဓိ၊ သဟာဓိဝိပ်သုဒ္ဓသချ်ာနှင့် ဝတ္ထာဓိသုဒ္ဓသချ်ာ ၂-ပုဒ်ရွတ်ပြီးတော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး (၅-ပစ္စည်း)၊ သချ်ာ ထုတ်တော့ စတ္တာရိလို့ ထုတ်၊ ဦးဉာဏ ဟောစမ်း။

အဓိပတိ၌ အတ္ထိ အဝိဂတဃဋ္ဋနာ

ဦးဉာဏ။ ။အဓိပတိပစ္စည်း၌။(ပ)။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ၈-ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌ ဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ-ဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတာ- ဓိပတိပစ္စည်း၊ ဤတရားတို့သည် အဓိပတိ အတ္ထိ အဝိဂတ ၃-ပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ အဓိပတိ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ အဋ္ဌ-ဟု သချ်ာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

အဓိပတိ၌ သနိဿယဃဋ္ဋနာ

သနိဿယဃဋ္ဋနာ၌–သဟဇာတာဓိပတိသုဒ္ဓသချ်ာ ဆိုပြီ၊ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ၅-ချက်အား တပ်သော အလေး

အမြတ်ပြုအပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသည်ရှိသော် ၁၇-ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိ-ပစ္စည်း၊ ဤတရားတို့သည် အဓိပတိ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၄-ပစ္စည်း တပ်သောတရားတို့ မည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ အဓိ-ပတိ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ အဋ္ဌ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

အဓိပတိ၌ သဝိပ္ပယုတ္တဆယ္ဂနာ

သဝိပ္ပယုတ္တဈယ္ဂနာ၌– သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတာ-ဓိပတိ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိသုဒ္ဓသင်္ချာ ဆိုမြဲ၊ ဤတရားတို့သည် အဓိပတိ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၅-ပစ္စည်း တပ်သော တရား တို့ မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ အဓိပတိ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

နိဿယမိဿကဆယ္ဂနာ

ဆရာတော်။ ။ဒါပါဘဲ၊ ဘုန်းကြီးတခါဝန်က မိဿကဈယ္ဂနာနည်း ပေးတာ၊ တခါဝန် ကုန်နေပြီ၊ ပြီးတော့ ဘာပစ္စည်းတုံး (နိဿယ)၊ ကဲ-နည်းပေးထားတယ်၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ကို အားလုံး ကိုယ့်ဇယားကလေး ကိုယ် ကြည့်ပြီး အာရုံစိုက်ပြီးတော့ ပြောသာပြောပါ၊ ဘာမှ မကြောက်နှင့် ပြောသာ ပြောပါ၊ မှားလျှင် ဘာဖြစ်တတ်သတုံး၊ စာမှားတာ ဆရာ့ ရှေ့မှာ မှားပါစေ၊ ပြင်ပေးတာပေါ့၊ အမှတ်ကလေးတွေ ၆-ခု ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နိဿယပစ္စည်းမှာ ပဌမအချက် ဘာဈယ္ဂနာ ခေါ်သင့်သလဲ (အတ္ထိ အဝိ-ဂတဈယ္ဂနာ)၊ ဒုတိယ ဘာခေါ်သင့်သလဲ (သာဓိပတိဈယ္ဂနာ) အဓိပတိ တိုး လာတယ် (မှန်ပါ)။ တတိယဈယ္ဂနာကော (သဣန္ဒြိယဈယ္ဂနာ) စတုတ္ထဈယ္ဂနာ-ကော (သဝိပ္ပယုတ္တဈယ္ဂနာ)။

နောက်တခု ပဥ္စမဈယ္ဂနာကော (သာဓိပတိဝိပ္ပယုတ္တဈယ္ဂနာ) သတိပြုကြပါ၊ သံသယ ပါနေတယ် စကား ပြောပုံက၊ ဟောလာခဲ့တဲ့ ဈယ္ဂနာ ပြီးတာ ပြန် ကြည့်စမ်း၊ အတ္ထိ အဝိဂတဈယ္ဂနာ ဆိုပြီးတဲ့နောက်ကို ဒုတိယဈယ္ဂနာ ဘာ ခေါ်သလဲ (သာဓိပတိဈယ္ဂနာ)၊ နောက်တခုက (သဣန္ဒြိယဈယ္ဂနာ)၊ နောက် တခုက (သဝိပ္ပယုတ္တဈယ္ဂနာ)၊ အဲဒီမှာ အဓိပတိ အစွဲပြု၍ သာဓိပတိ ခေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဣန္ဒြိယ စွဲလို့ သဣန္ဒြိယ ခေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ စွဲလို့ သဝိပ္ပယုတ္တ ခေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဒီ ၃-

ပစ္စည်းဖြစ်တဲ့ အဓိပတိ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တကို စွဲပြီးတော့ နာမည် ၃-မျိုး ပေါ်လာခဲ့ပြီ၊ မူရင်းတမျိုးနှင့် ဃဋနာ ၄-မျိုး ရှိနေပြီ။

အခု ပဋ္ဌမမြောက် ဃဋနာမှာ ဘာတိုးသလဲလို့ အသစ်တိုးတဲ့ ပစ္စည်းကို ကြည့်၊ မရှိဘူးနော် (မှန်ပါ)။ နို့ ပြီးပြီးသားထဲက ဘယ်သူလာပြီး တိုးသလဲလို့ ကြည့်ရတယ်၊ အဓိပတိ ပါမလာဘူးလား (ပါလာပါတယ်)၊ ပြီးတော့ကော ဝိပ္ပယုတ္တ (ပါလာပါတယ်)၊ ဝိပ္ပယုတ္တလဲ ပြီးပြီးသား, အဓိပတိကလဲ ပြီးပြီးသား မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးပြီးသား ပြန်ပါလာလျှင် ၂-ပစ္စည်း ပါလျှင် ၂-ပစ္စည်း, ၃-ပစ္စည်း ပါလာလျှင် ၃-ပစ္စည်း, ၄-ပစ္စည်း ပါလာလျှင်လဲ ၄-ပစ္စည်း သူတို့ဘဲ နာမည် ဖြစ်ရတယ်။

ဒီတော့ ပဋ္ဌမဃဋနာကို ဘာခေါ်မလဲ (သာဓိပတိ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ ခေါ်ပါတယ်)၊ သူ့ကို ၂-ခု ပေါင်းပြီးတော့ ပြန်ခေါ်ရတယ်၊ ဟိုခါဘလေ ၄-ပစ္စည်း, ၅-ပစ္စည်းလောက်တောင် ရှိတယ်လို့ ပြောခဲ့ပြီ။

ကဲ ကြည့်စမ်းပါဦး၊ နောက်ဆုံး ဃဋနာမှာ ဘာထပ်တိုးနေသတုံး (ဣန္ဒြိယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ တိုးပါတယ်)၊ ပြန်စဉ်းစားပါလား၊ ခုတင်က ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ပြောထားတယ်၊ အဓိပတိရယ်, ဣန္ဒြိယရယ်, ဝိပ္ပယုတ္တရယ် ၃-မျိုး ရှိတယ်လို့ (မှန်ပါ)။ ပဋ္ဌမဃဋနာက အဓိပတိနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ တွဲပေးတယ်၊ အခု ခြောက်ခုမြောက် ဆဋ္ဌဃဋနာ ကျတော့ ဣန္ဒြိယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ တွဲပေးထားတယ်၊ ဒီ ၃-ပစ္စည်းထဲကဘဲ ပြန်ဝင်တယ်၊ အလှည့်နှင့် တွဲဝင်တယ်၊ ခုတင်ကတုန်းကတော့ တဦးချင်း တဦးချင်း ဝင်တယ်၊ နောက်ဆုံး ၂-ကြိမ်ကျတော့ အဓိပတိနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ တွဲလိုက်၊ ဣန္ဒြိယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ တွဲလိုက် (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် သဣန္ဒြိယ-ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ (မှန်ပါ)။

အဲဒီ နာမည်လဲ သိပါရော ဟောပါတော့လို့ ဆိုလျှင် လွယ်လွယ်ကလေးဘဲ၊ ဘယ့်နှယ်လုပ် ဟောမလဲ မေးလျှင် သူတို့ပေါ် ရှိတဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာမှတွ ရွတ်ရုံပေါ့။

ဒီတော့ ပဌမဃဋနာမှာ ဘာပြလိုက်သတုံး၊ အပေါ်က (သဟနိ, ပုရေနိ ပြပါတယ်)၊ သဟနိ ဆိုတာ ဘယ်သုဒ္ဓသင်္ချာ ရွတ်မတုံး (သဟဇာတ နိဿယ သုဒ္ဓသင်္ချာ ရွတ်ရပါမယ်)၊ သဟကြီး သုဒ္ဓသင်္ချာရွတ်၊ ပုရေနိ ဆိုတာကကော (ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ သုဒ္ဓသင်္ချာ ရွတ်ရပါမယ်)၊ ဤတရား တို့သည် နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ ၃-ပစ္စည်း တပ်သောတရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤအနုလုံ၌ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တေရသ–ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏၊ ဦးသုဇာတ ဟောစမ်းပါ။

နိဿယ မိဿက ဃဋနာ ဟောနည်းအညွှန်း

ဦးသုဇာတ။ နိဿယပစ္စည်း၌ အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာ, သာဓိပတိ ဃဋနာ, သဣန္ဒြိယဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သာဓိပတိဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာအားဖြင့် ၆-ပါး ရှိ၏။ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ၌ သဟကြီး သုဒ္ဓသင်္ချာနှင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ သုဒ္ဓသင်္ချာဆို၊ (အထက်နည်းအတိုင်း ဟောရန်)။

သာဓိပတိ ဃဋနာ၌ သဟဇာတာဓိပတိနှင့် ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိ သုဒ္ဓသင်္ချာဆို၊ ပစ္စည်းရေ ၄၊ သင်္ချာ အဋ္ဌ၊ (နိဿယ အဓိပတိ အတ္ထိ-အဝိဂတန္တိ အဋ္ဌ)။

သဣန္ဒြိယဃဋနာ၌ သဟဇာတိန္ဒြိယနှင့် ပစ္ဆာပုရေဇာတိန္ဒြိယ သုဒ္ဓ-သင်္ချာဆို၊ ပစ္စည်းရေ ၄၊ သင်္ချာ သတ္တ၊ (နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ-အဝိဂတန္တိ သတ္တ)။

သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌ သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ သုဒ္ဓသင်္ချာ, ဝတ္ထုပုရေ-ဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ သုဒ္ဓသင်္ချာဆို၊ ပစ္စည်း ၄၊ သင်္ချာ ပဉ္စ၊ (နိဿယ-ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ပဉ္စ)။

သာဓိပတိဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌ သဟဇာတာဓိပတိ ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသင်္ချာ, ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိသုဒ္ဓသင်္ချာဆို၊ပစ္စည်းရေ ၅၊ သင်္ချာ စတ္တာရိ၊(နိဿယ-အဓိပတိ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ။)

သဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌ သဟဇာတိန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသင်္ချာနှင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယ သုဒ္ဓသင်္ချာဆို၊ ပစ္စည်းရေ ၅၊ သင်္ချာ တီဏိ၊ (နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။)

ဆရာတော်။ ။အားထုတ်ကြပါ။ အင်မတန် သက်သာတဲ့နည်းပါ၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ ကလဲ ဘာမျှားတာ မှတ်လို့ ကျက်ရတာ၊ နေရာတိုင်းမှာ ဒီသုဒ္ဓသင်္ချာ နှင့်ချည့် လှည့်သွားနေတာ။

အာဟာရ မိဿကဃဋနာ

အဟာရ ပစ္စည်းမှာ ဃဋနာ တချက်တည်းရှိတယ်၊ သုံးစွဲနည်းနှင့် အရ ကောက်ကြည့်တဲ့အခါ ကြည့်တတ်ဘို့ နည်းကို ဒီအာဟာရ ပစ္စည်းက နေပြီး တမျိုးပြောပြမယ်။

ဃဋ္ဋနာ နာမည်ပေးတော့ကော ဘာဃဋ္ဋနာတုံး (အတ္ထိအဝိဂတ ဃဋ္ဋနာ) သိနေကြပါပြီ၊ အာဟာရပစ္စည်း အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ရေးထားတာက ဘာရေးထားသလဲ၊ ဘယ်သုဒ္ဓသချာ တုံး (နာမ်ဟာ, ရုပ်ဟာ)။

ဟောနည်း ၃-မျိုး

အကောက်ထဲမှာ ဟောနည်းတွေဟာ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတဲ့နည်း, အကျယ်အားဖြင့် ဟောတဲ့နည်း, မကျဉ်း မကျယ်အားဖြင့် ဟောတဲ့ နည်းလို့ နည်းဟာ သတိပြုကြည့်လျှင် သုံးမျိုးသုံးစားလောက်ရှိတယ် ဃဋ္ဋနာကို ပြော တာ၊ အခု အာဟာရမှာ တခုတည်းရှိလို့ ဘုန်းကြီးပြောပြမလို့။

ဝိဘင်္ဂဝါရဟောတုန်းက အာဟာရပစ္စည်းမှာ အာဟာရ ဘယ်နှစ်မျိုးဟော ခဲ့ရသလဲ မေးလျှင် (၂-မျိုး ဟောခဲ့ရပါတယ်)။ ဒီဟာဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒီ ၂-မျိုးစုံလျှင် အာဟာရပစ္စည်းဟာ ကုန်နေတာဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အကျဉ်း ဟောနည်း

ဒါကြောင့် အာဟာရပစ္စည်း- အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား – အလုံးစုံသော အာဟာရ ပစ္စည်းလို့ဆိုလိုက်လျှင် တရားကုန် မနေဘူးလား (ကုန်ပါတယ်)။ ဒါက တရားဖော်တာ၊ ဘာတဲ့–အလုံးစုံသော အာဟာရပစ္စည်း၊ ပါဠိတော် ရွတ်တော့ အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ၊ ပြီးနေပြီ မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ အဲဒါ အကျဉ်းဟောတဲ့နည်း။ တရားဖော်တာ မှာ အကျဉ်း, အကျယ် ပြောတာနော် (မှန်ပါ)။

မကျဉ်း မကျယ် ဟောတဲ့ နည်း

ပြီးတော့ မကျဉ်း မကျယ် ဟောတဲ့နည်း သတိပြုကြစမ်းပါ၊ အလုံးစုံသော နာမ် အာဟာရပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း ဆိုလိုက်တော့ ခုတင်က စကား တခွန်းတည်းကို အခု ၂-ခွန်း ခွဲဆိုနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါဘဲ၊ တရားဖော်တာက မကျဉ်းမကျယ်ဖော်လိုက်တယ်၊ ပါဠိတော် ကတော့ ခုတင်က အတိုင်းဘဲ ဘယ်လိုဆိုဆို အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

အကျယ်ဟောနည်း

ပြီးတော့ အကျယ်ဟောနည်းဆိုတော့ ခုတင်က ဦးပဥ္စင်းတို့ ရွတ်နေသလို သုဒ္ဓသချာကို အကုန်ဖော်ဆို၊ ဒီမှာ ၂-ပုဒ်ဆို၊ နာမ်အာဟာရသုဒ္ဓသချာဆို,

ရုပ်အာဟာရ သုဒ္ဓသချ်ာကို ဆို၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတဲ့တုံး၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဖဿ စေတနာ ဝိညာဏ်ဟုဆိုအပ်သော နာမ်အာဟာရ တရားကိုယ် ၃-ပါးဟု ဆိုအပ်သော နာမ်အာဟာရပစ္စည်း၊ ကလာပ်တူ ကလာပ်ပြားဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်အားတပ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိကဩဇာဟု ဆိုအပ်သော ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်း၊ ဤတရားတို့သည် အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတ ၃-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ အာဟာရ-အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ ဟု သချ်ာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

အင်မတန် ရွတ်သာပါတယ်၊ အင်မတန် သက်သာပါတယ်။

သင်တန်းကို ဖြည့်စွက်ခဲ့ရပုံ

ဘုန်းကြီး စပြီးချပေးနေတုန်းက ပဋ္ဌာန်းချပေးလို့ ၄-၅ ခေါက်လောက် အထိ သိပ်မပြောဘူး၊ ရှိတာကို တွန်းပြီး အဆိုခိုင်းတာဘဲ၊ ဒီတော့ တခေါက်မှ ဘာကြာတာမှတ်လို့ ရက်ပေါင်း ၁၀-ကျော် ၄၀-လောက်ဆိုလျှင် ပြီးရော၊ ပဋ္ဌာန်းတခေါက်၊ ဒီတော့ အဆိုခိုင်းလို့သာ ဆိုရတာ စာသင်သားအနေနှင့်၊ တဖြေးဖြေးချင်း စဉ်းစားလာတော့ ဆိုတတ်တာဘဲ ရှိမှာဘဲလို့ စဉ်းစားမိတယ်၊ စာဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလဲ ပြောတယ်၊ ဘယ်နှယ်ပြောသလဲဆိုတော့ ဒီဘုန်းကြီး စာတွေက သူ့အနားမှာသာ ဆိုဖြစ်တာဘဲ၊ သူ့အနားက ထလာတော့ ကျောင်း ရောက်တော့ ဆိုလို့မရဘူးတဲ့၊ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက "ဩော်....ဟုတ်မှာဘဲ သဘာဝကျအောင် နားမလည်ကြဘဲကိုး"လို့ဆိုပြီး ဖြည့်စွက်ဖြည့်စွက်ပြီးတော့ အခုလို ပြောပြောပေးလာတာ။

အကြိမ် ၇၀-ကျော်မှ အဆီအနှစ်များ

ဒါဟာ အခု ဦးပဥ္ဇင်းတို့ကို ပို့ချတာ အကြိမ် ၇၀-ကျော်ကျော်ရှိအောင် ပို့ချလာတော့ ပြောသင့်တယ် ပြောထိုက်တယ် ထင်တာကလေးတွေကို နောက်ထပ် နောက်ထပ် စဉ်းစားပြီးတော့ ပြောပြောလာလို့ သိစရာ မှတ်စရာ ကလေးတွေလဲ အများကြီး ပိုပိုလာတယ်လို့ ပြောကြပါစို့။

ဘာမှ ကြာတာမဟုတ်ဘူး၊ ဟိုတုန်းက စာချတာ ခဏကလေးရယ်၊ စာ တခေါက်ဆို တခါတလေ ရက် ၁၀-လောက်နှင့် ပြီးနေရော၊ ဆိုဆို့, ဒါကြည့်, ဒီလိုဆို....ဆိုလျှင် ပြီးတာကိုး။

ဣန္ဒြိယမိဿကဃဋနာ

ပြီးတော့ ဘာပစ္စည်းကုံး- ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ၎င်းမှာ ဃဋနာ ၃-မျိုးရှိတယ်၊ ပဌမ ဃဋနာ ဘာခေါ်မယ် (အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ)၊ ဒုတိယဃဋနာ ဘာခေါ်မယ် (သနိဿယဃဋနာ)၊ နိဿယ တိုးလာတယ်ဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ တတိယဃဋနာကကော (သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ)။

ဒီလို သိနေလျှင် ပြီးနေပြီပေါ့၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ, သနိဿယဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၃-ပါး တို့တွင် အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား ဆိုဘော့ သုဒ္ဓသင်္ချာ ဘာရွတ်မလဲ (ဣ ၃-ကို ရွတ်ရပါမယ်)၊ သဟဇာတိန္ဒြိယ သုဒ္ဓသင်္ချာတပုဒ်, ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယ သုဒ္ဓသင်္ချာတပုဒ်, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယသုဒ္ဓ သင်္ချာကတပုဒ် ပေါင်း ၃-ပုဒ် ရွတ်အပြီး အာဟာရကအတိုင်း နည်းမှီးလုပ် လိုက်ရုံဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒုတိယဃဋနာကျတော့ ၃-ပုဒ် မရွတ်ရကော့ဘူး၊ ရူပဇီ ဖြုတ်ပြီး ၂-ပုဒ်ဘဲ ရွတ်။

တတိယဃဋနာကျတော့ သဟဇာကိ ဘာဖြစ်ရမယ်၊ ဝိပ် ဖြစ်ရမယ်၊ ပုရေ ပါ ရွတ်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အတ္ထိအဝိဂတ ဃဋနာ

ဣန္ဒြိယ ၃-မျိုး သုဒ္ဓသင်္ချာဆို၊ ဤတရားတို့သည် ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

သနိဿယဃဋနာ

သဟဇာတိန္ဒြိယနှင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယ သုဒ္ဓသင်္ချာဆို၊ ဣန္ဒြိယ နိဿယ- အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ

၎င်း၌ သဟဇာတိန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တအတွက်– စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယ- ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းဟု ဆိုပြီး– ပုရေဇာတိန္ဒြိယ သုဒ္ဓသင်္ချာပါဆို၊ ဣန္ဒြိယ နိဿယ- ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

ဝိပ္ပယုတ္တဈာနနာ

ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ဈာန္ဒနာ ၄-မျိုးရှိတယ်၊ ဂရုစိုက်ကြည့်ပေါ့၊ ဟောတတ်နေကြပြီဘဲ၊ နည်းရနေပါပြီ၊ ပဌမဈာန္ဒနာကို ဘာခေါ်မလဲ (အတ္ထိ အဝိဂတ ဈာန္ဒနာ)၊ ဒုတိယဈာန္ဒနာ (သနိဿယဈာန္ဒနာ)၊ တတိယဈာန္ဒနာကကော (သာဓိပတိဈာန္ဒ-နာ)၊ စတုတ္ထဈာန္ဒနာ ကော (သဣန္ဒြိယဈာနဒ္ဒာ)။

လမ်းရှိလျှင်တော့ လိုက်လာမှာဘဲ၊ မလိုက်သေးတဲ့ပစ္စည်းချည့် ခွဲခေါ်တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြန်ကြည့်စမ်းပါဦးတခေါက်၊ ဈာန္ဒနာ ၄-ချက်ရှိတယ်၊ အတ္ထိအဝိဂတဈာန္ဒနာဆိုတော့ ဝိပ္ပယုတ္တက အတ္ထိ အဝိဂတနှင့်တွဲတယ်၊ ဒုတိယဈာန္ဒနာကျတော့ သနိဿယဆိုတာ သဟဇိပ်၊ ပုရေဇိပ်၊ ပစ္ဆာဇိပ်လျော့သွားတယ်၊ ဒီတော့ ဘာတိုးလာတယ်၊ နိဿယပစ္စည်း၊ သနိဿယဖြစ်ရော၊ နောက်တခုကျတော့ ဘာခေါ်တယ်၊ သာဓိပတိဈာန္ဒနာ၊ သဟာဓိဇိပ်နှင့် ဝတ္ထာဓိ၊ ပစ္စည်းက အဓိပတိရယ် နိဿယရယ် ဝိပ္ပယုတ္တရယ် အတ္ထိ အဝိဂတရယ် မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ နိဿယလိုက်နိုင်တာပေါ့၊ဒုတိယဈာန္ဒနာကနေပြီး နိဿယဟာ လိုက်တယ်၊ ဆက်လိုက်တယ်၊ ဆက်လိုက်လျှင် သူ့ကို သ–ထဲမှာ ထည့်နိုင်တယ်။

အဲဒီလိုနေရာကလေးတွေမှာ တခါတခါ မှုကွဲတယ်။

အတ္ထိနှင့် အဝိဂတတင် အလိုက်ပစ္စည်းလုပ်ထားလို့ရှိလျှင် သာဓိပတိနိဿယဈာန္ဒနာဖြစ်နိုင်တယ်၊ ၃-နံပါတ်ဈာန္ဒနာ (မှန်ပါ)။ ထိုနည်း၏စွာ ၄-နံပါတ်ဈာန္ဒ-နာဟာလဲ သဣန္ဒြိယတင် ခေါ်နိုင်သလား၊ဒီ့ပြင် မခေါ်နိုင်ဘူးလား(သနိဿယဣန္ဒြိယဈာန္ဒနာလို့ခေါ်လျှင်လဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်)၊ ဒီလိုခေါ်လို့ဖြစ်တာဘဲ၊ ခေါ်လို့ဖြစ်ပေမဲ့ ဒီနိဿယပစ္စည်းက တတိယမှာရော စတုတ္ထမှာရော တန်းပြီးတော့ ဒုတိယက လိုက်ခဲ့တာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ အလိုက်ပစ္စည်းလုပ်ပြီး သ–ထဲသွင်းခေါ်တော့ သက်တောင် သက်သာသေးတယ်၊ အလိုက်ပစ္စည်းလို့ သာ မှတ်ထားကြပါ၊ (မှန်ပါ)။ အလိုက်ပစ္စည်းဖြစ်လို့ သူ့အတွက်နာမည် မတိုးဘူး၊ စုံပြီးတိုးလျှင်သာ ၂ နာမည်တွဲခေါ်ရတယ်၊ ပြီးပြီးသားပစ္စည်း ၂-ခုစုံလာလျှင်သာ တွဲခေါ်၊ နို့မဟုတ်လို့ရှိလျှင် တိုးသည့်ပစ္စည်းဟာ နာမည်ဆိုတော့ ပိုပြီးလွယ်တယ်၊ ဦးပညာနန္ဒ ဟောစမ်းပါ။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ အတ္ထိ အဝိဂတဈာန္ဒနာ ။ (ပ)။ အားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၄-ပါးတို့တွင် အတ္ထိ အဝိဂတဈာန္ဒနာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား.... စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော–စသည်ဖြင့် ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသချော ၃-မျိုးဆို။ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ-အဝိဂတန္တိ ပဉ္စ။

သနိဿယယဃဋနာ

သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသချာ, ဝတ္ထုပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသချာ ဆို၊ ဝိပ္ပယုတ္တ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ပဉ္စ။

သာဓိပတိဃဋနာ

သဟဇာတာဓိပတိ ဝိပ္ပယုတ္တ သုဒ္ဓသချာ, ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိ သုဒ္ဓသချာဆို ဝိပ္ပယုတ္တ အဓိပတိ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ။

သဣန္ဒြိယဃဋနာ

သဟဇာတိန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသချာ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယသုဒ္ဓသချာဆို၊ ဝိပ္ပယုတ္တ-နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

ဆရာတော်။ ။ကုန်ရော မဟုတ်လား၊ ဘာတွေ လျှောက်ဆိုနေသလဲ မေးလျှင် သုဒ္ဓသချာတွေ လျှောက်ဆိုနေတာ၊ ဒီတခါမှမကျေလျှင် မကျေတော့ဘူး။

အတ္ထိပစ္စည်း၌ မိဿကဃဋနာများ

အတ္ထိပစ္စည်းမှာ ၁၁-ချက်လုံးမှာ ရှိနေတယ်၊ နာမည်ပေးရအောင်။

နံပါတ် ၁-ကို ဘာခေါ်မလဲ (အဝိဂတဃဋနာ)။ အဲဒီမှာ တပစ္စည်းတည်း ရှိတယ်။

နံပါတ် ၂-ဃဋနာကိုကော (သနိဿယဃဋနာ)။ နံပါတ် ၃ (သာဓိပတိ ဃဋနာ)။ နံပါတ် ၄ (သာဓိပတိနိဿယဃဋနာ)။ ၂-ပစ္စည်းလုံး ပါပြီးနေပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပါပြီးနေတော့ ၂-ပစ္စည်းလုံးပြောလိုက်တော့ သာဓိပတိ-နိဿယဃဋနာ။

နံပါတ် ၅-ဃဋနာ (သအာဟာရဃဋနာ)။ နံပါတ် ၆ (သဣန္ဒြိယဃဋနာ)။ နံပါတ် ၇ (သနိဿယဣန္ဒြိယဃဋနာ)။ အဲဒီမှာ ၂-ပစ္စည်းနော်၊ သနိဿယ-ဣန္ဒြိယဃဋနာလို့ အမည်ပေး၊ ကပ်လျက်ကလေး နိဿယလိုက်နေတာ။

နံပါတ် ၈ (သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ)။ နံပါတ် ၉ (သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ)။ နိဿယချည့် အမြဲလိုက်နေတယ်၊ အဲဒါ သတိထားကြပါ၊ တစုံတစုံရှိတယ်၊ ဥပမာ ပဌမကွက်နှင့် ဒုတိယကွက် ကြည့်၊ ဒုတိယကွက်မှာ နိဿယတိုးတယ်၊ နောက်တခါ တတိယနှင့် စတုတ္ထမှာလဲ စတုတ္ထမှာ နိဿယတိုးတယ်၊ အာဟာရ ကတော့ တမျိုးတည်းရှိတယ်၊ ဣန္ဒြိယကလဲ ဒီအတိုင်းလာတာဘဲ၊ ဝိပ္ပယုတ္တလဲ ဒီအတိုင်းလာကာဘဲ။

၁၀-နံပါတ်ကော (သာဓိပတိနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ)။ အားလုံး အဓိပတိ ရော နိဿယရော ဝိပ္ပယုတ္တရော သူတို့ အသီးအသီး ကိုယ်စီကိုယ်ငတွေ ပြီးပြီး သားတွေဘဲနော်၊ ပြန်ပေါင်းခေါ်တာ (မှန်ပါ)။

နောက်တခု ၁၁-နံပါတ်ကကော (သနိဿယဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ)။ ၃-ပစ္စည်း နာမည်ထွက်လာတယ်၊ အဲဒီဟာကို ဟောရအောင်၊ ဟောတော့ သတိပြုကြပါ၊ အပေါ်ပိုင်းဖြစ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေက မဟောရသေးတဲ့အတွက် တွေ့လျှင် သုဒ္ဓသင်္ချာအကုန်ရွတ်။

ဒီတော့ အပေါ်ပိုင်းဖြစ်တဲ့ပစ္စည်းတွေက မဟောရသေးတာ ဘယ်နှစ်ကွက် ကျန်သေးသတုံး (တကွက်ဘဲ ရှိပါတယ်)။ ပဌမတကွက်ဘဲ ကျန်တော့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီအကွက်သာ သုဒ္ဓသင်္ချာရွတ်၊ ကျန်တာတွေက ရွတ်တတ်ကြပြီဘဲ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကျန်တာတွေကိုတော့ ဒုတိယအကွက်ရွတ်လျှင် အလုံးစုံသော သဟဇာတ-နိဿယပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းဆိုလျှင် ဒါလောက် ဆိုလျှင် တော်ပါပြီ။

ပဌမတကွက်ကတော့ အလုံးစုံသောတရားတွေ အတ္ထိ ၆-မျိုးရှိလျှင် ၆-ပုဒ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၆-ပစ္စည်းရဲ့သုဒ္ဓသင်္ချာ အကုန်ရွတ်၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောစမ်းပါ။

ဦးဉာဏဝရ။ ။အတ္ထိပစ္စည်း၌ အဝိဂတဃဋနာ ။(ပ)။ သနိဿယ ဣန္ဒြိယဝိပ္ပ-ယုတ္တဃဋနာအားဖြင့် ၁၁-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထိုတွင် အဝိဂတဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား....သဟဇာတတ္ထိသုဒ္ဓသင်္ချာ, အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိ သုဒ္ဓသင်္ချာ, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ သုဒ္ဓသင်္ချာ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိသုဒ္ဓသင်္ချာ, ရုပ်အာဟာရတ္ထိသုဒ္ဓသင်္ချာ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ သုဒ္ဓသင်္ချာ ၆-ပုဒ် အကုန်ဆိုရန်၊ ဤတရားတို့သည် အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၂-ပစ္စည်း တပ်သောတရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တေရသ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ် ကုန်၏။

သနိဿယဃဋနာ

အလုံးစုံသော သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတ-နိဿယပစ္စည်း၊ အတ္ထိ နိဿယ အဝိဂတန္တိ တေရသ။

သာဓိပတိယဒုက

အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ အတ္ထိ အဓိပတိ အဝိဂတန္တိ အဋ္ဌ။

သာဓိပတိနိဿယဒုက

အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ အတ္ထိ အဓိပတိ နိဿယ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

သအာဟာရဒုက

အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း၊ အတ္ထိ အာဟာရ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

သဣန္ဒြိယဒုက

အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း,အလုံးစုံသော ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ အတ္ထိ ဣန္ဒြိယ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

သနိဿယဣန္ဒြိယဒုက

အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ အတ္ထိ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အဝိဂတန္တိ သတ္တ။

သဝိပ္ပယုတ္တဒုက

အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း,အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ [illegible]ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ ပဉ္စ။

သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဒုက

အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ အတ္ထိ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ [illegible]။

သာဓိပတိနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဒုက

သဟဇာတာဓိပတိဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း,အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ အတ္ထိ အဓိပတိ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ။

သနိဿယဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တဿဠ္ဌနာ

သဟဇာတိန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ အတ္ထိ နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

ဆရာတော်။ ။သုဒ္ဓသင်္ချာတပုဒ်လုံးကုန်လျှင် **အလုံးစုံသော**ဟု ဆိုပါ၊ သုဒ္ဓ-သင်္ချာတပုဒ်လုံးမကုန်ဘဲ အစိတ်အပိုင်းသာ ရတယ်ဆိုလျှင် ရတဲ့အစိတ်အပိုင်း ဖော်ဆို၊ ဒါကြောင့် နောက်ဆုံး ဃဋ္ဋနာ ၂-ချက်မှာ သဟဇာ-တာဓိပတိဝိပ္ပယုတ္တတို့ သဟဇာတိန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တတို့မှာရတဲ့ အစိတ်အပိုင်း သင်္ချာကို **ဖော်ဆိုပါ။**

အဝိဂတမိဿကဃဋ္ဋနာ

အဝိဂတဃဋ္ဋနာများမှာလည်း ဒီအတိုင်းဘဲ နေမှာပေါ့၊ ပဌမအချက် ဃဋ္ဋနာ နာမည်ပေးမယ်၊ အဝိဂတပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာဃဋ္ဋနာခေါ်မလဲ (အတ္ထိဃဋ္ဋနာ)၊ ကျန်တာတွေ ခုတင်ကအတိုင်းဘဲ၊ အတ္ထိနှင့် အဝိဂတကို နာမည်ချင်းပြောင်း, နေရာချင်း လဲတာဘဲ ရှိတယ်။

ဒါကြောင့် ပဌမတချက်ဘဲပြောမယ်၊ အဝိဂတပစ္စည်း၌ အတ္ထိ ဃဋ္ဋနာ။ပ။ သနိဿယဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာအားဖြင့် ၁၁-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၁၁-ပါး တို့တွင် အတ္ထိဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အလုံး စုံသော အတ္ထိပစ္စည်း၊ မလွယ်ဘူးလား၊ တပုဒ်မှတောင် မဆိုလိုက်ရဘူး၊ ပြီးပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ပါဠိတော်က ဘယ့်နှယ်ဆိုမလဲ၊ အဝိဂတ အတ္ထိတိ ဧကံ။

ကျန်တာတွေလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ အတ္ထိ အတိုင်းဘဲ။

မှတ်ဖွယ်အချက်များ

အဲဒီမှာ ဣန္ဒြိယမှာ ဣ ၃-မျိုးစလုံး စုံနေတာမျိုး၊အာဟာရ ၂-မျိုး စုံတာမျိုး၊ အလုံးစုံနှင့် သုံးလို့ရတယ်၊ သဟာဓိ အာပုဓိတွေကျတော့ ၂-ခါဆိုရတယ်၊သဟာ-ဓိ,ဝတ္ထာဓိလဲ ၂-ခါဆိုရတယ်၊ နာမ်ဟာ ရုပ်ဟာ ဆိုတာ့မျိုးကို တခါတည်း ဆိုလို့ ရတယ်၊ အလုံးစုံသော အာဟာရပစ္စည်းလို့၊ ဣ ၃-ဆိုလျှင်လဲ ဣန္ဒြိယကုန်နေလို့ အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်းလို့ ဆိုလို့ရတယ်၊ သဟာတိ , ပုတိ ၂-ခါဆိုရတယ်၊ ဝိပ် ၃-ဆိုလျှင်တော့ ကုန်နေပြီ၊ အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းလို့ ဆိုလို့ဖြစ်တယ်။

မိဿကဃဋ္ဋနာသင်တန်း ပြီးပြီ။

ပကိဏ္ဏက ဃဍ္ဍနာ သင်တန်း
ပကိဏ္ဏက ဃဍ္ဍနာ ဇယား

ယွါဇေဆေး	၈	၃	၃	၃	၆	၅	၅	၁	၁	၂	၁	၈	၄	၃	၃	၄	၆၀
ယွန့်ဆေး			=	=		=				=				=	=		၁
ယွင်နင့်						=				=							၂
လခုင်ဆေး			=	=		=			=					=	=		၃
နှံဆေး			=	=		=								=	=		၅
ဖွဂ်					=		=				=	=	=			=	၁
စွင်ထိဝ	=	=			=	=	=					=	=			=	၁
စွဂ်ငဆေး	=	=				=	=						=			=	၁
ငထိဝ	=				=		=					=	=			=	၃
ဂ်ငဆေး	=						=						=			=	၃
စွင်ဆေး	=	=				=											၅
ဂ်ဖွဝ					=		=					=	=			=	၃
ဂ်-ဖွဝ ဂ်-ငဆေး							=						=			=	၃
ငဖိဂ								=				=	=			=	၃
းဍ္ဍိဖိဂ	ဆ္ဂ	ဓ	ဆံ္ဒ	ဆ္နံ	ဆ္ဆ	ဍ	ပ-	ဖွ်	ဖသ	ဧ	ဧး	ဝွ်ဝ	ဆွ်ဂ	နွ်ဂ	ဝ	ဆွိ	ဂါဗု

ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာဇယားမှာ စာသား (၁၃)ကွက်ရှိတယ်၊ ကိုယ့်ဇယားကို ကိုယ်သတိပြုကြည့်ကြပါ၊ ပဋ္ဌာ-လို့ တကွက်၊ ဒုတိယအကွက်က ဘာရေးထားသလဲ (အာပု, ဝတ်ပု) တရား ၂-မျိုး ရှိတယ်နော်(မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ ဝတ်ပု၊ အာဓိ၊ အာပု၊ ဝတ္ထာ၊ အာပုဓိ၊ ဝတ္ထာဓိ၊ ပုတိ၊ အန်၊ အာသေ၊ နာနာကမ္မ၊ အန်ကမ္မ၊ အဲဒီ ခေါင်းစီးကလေးတွေ ကျေနေအောင်ကျက်ခဲ့ပါ။

ကျက်ရန်အစဉ် (၁၃)ပုဒ်

ပဋ္ဌာ၊ အာပု, ဝတ်ပု၊ ဝတ်ပု၊ အာဓိ၊ အာပု၊ ဝတ္ထာ၊ အာပုဓိ၊ ဝတ္ထာဓိ၊ ပုတိ၊ အန်၊ အာသေ၊ နာနာကမ္မ၊ အန်ကမ္မ။

ကဲ....တော်ကြဦးစို့။

မိဿကနှင့် ပကိဏ္ဏကအမည်

ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာဇယား ပြောရအောင်၊ ပြီးစီးသွားသော မိဿကဃဋ္ဋနာမှ မိဿကလို့ ခေါ်တဲ့ အမည်နှင့် ဒီနေ့ပြောမည့် ပကိဏ္ဏကလို့ခေါ်တဲ့ အမည်ကို ခွဲပြီး ပြောကြဦးစို့။

ဘာဖြစ်လို့ မိဿကဃဋ္ဋနာခေါ်သလဲ၊ ဘာကြောင့် ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာခေါ်သလဲ ဆိုတာ ဒီအဓိပ္ပါယ်ကလေး သိလျှင် ကောင်းတယ်။

မြန်မာလိုပြန်တော့ ပါဠိ အနက်ထင် ပြန်တဲ့နည်းကတော့ မိဿကဆိုတာက မြန်မာလိုပြန်တော့ ရောနှောတယ်၊ ပကိဏ္ဏက ကျတော့ ပြိုးပြွမ်းတယ်။

ဘယ်လိုထူးသတုံး၊ ရောနှောတာနှင့် ပြိုးပြွမ်းတာ၊ မြန်မာစကားတော့ မြန်မာစကားချည်းပါဘဲ။

မိဿက ရောနည်း

ရောနှောတာနှင့် ပြိုးပြွမ်းတာ အကြမ်းဖျင်းကြည့်လျှင်တော့ ပစ္စည်း ၂-မျိုး၊ ၃-မျိုး ပြောပါတော့၊ ရွေးချယ်လို့ကိုဘဲ မရလောက်အောင် အတော် ခက်ခက်ခဲခဲ အဖြစ်မျိုး ရောနှောထားတာကို မိဿက ရောနည်း ခေါ်တယ်၊ အကြမ်းဖျင်း ပြောပါတယ်၊ ဒါကတော့ ကြိုက်လဲ သုံးဘို့။

ပကိဏ္ဏက ရောနည်း

ပကိဏ်း=ပြိုးပြွမ်းတယ် ဆိုတဲ့ ရောနှောနည်းက ရောနေပေမယ်လို့ အင်မတန် ထင်ထင်ရှားရှား သူဘဲကိုယ်ဘဲ ဆိုသလို ခွဲလို့ ရလွယ်တဲ့သဘောမျိုးကို ယူတယ်လို့ ထင်ပါတယ်၊ ဒါတော့ မြန်မာစကားတွေကိုး။

ဥပမာ—ရှေးက သုံးကြတယ်၊ သားပြွမ်းထမင်း, သားပြွမ်းဟင်းဆိုတာ ရှေးတုန်းက အသုံးတွေဘဲ၊ သားပြွမ်းထမင်း, သားပြွမ်းဟင်းဆိုတာ အခု ခေတ်တော့ ဘာတုံး ဒန်ပေါက်ထမင်းပေါ့၊ ထမင်းအနေအားဖြင့်လဲ သူက တော်တော်ထင်ထင်ရှားရှား သိသာတယ်၊ အရသာအနေအားဖြင့် တချို့ ရော တယ်ဆိုပေမဲ့ တချို့ မရောပါဘူး၊ အသားအနေအားဖြင့်လဲ သိသာနိုင်တယ်၊ ပြွမ်းတာကိုဘဲ ပြောတာ၊ အသေးစိပ်မရောဘူး၊ ခွဲထုတ်လို့ လွယ်တယ်နော် (မှန်ပါ)။

မိဿကကတော့ အသေးစိပ် ရောနှောနေတယ်၊ခွဲထုတ်လို့လဲ ရဘို့ သိပ်မလွယ် ဘူး၊ ရတောင်မှ တော်တော်ခဲခဲယဥ်းယဥ်းကလေး ခွဲထုတ်ရလိမ့်မယ်။

ထားပါတော့၊ ဒါက နာမည်ကလေးရဲ့ အကျဥ်းချုပ်သဘော ပြောတာ။

မိဿက ရောပုံ သဘော

ကောင်းပြီ၊ ဒါဖြင့် မိဿက ရောနည်းဟာ ဘယ်ပုံ ရောသလဲ မေးလျှင် မိဿက ခေါင်းစည်း သွားကြည့်စမ်း၊ ၁၁-ချက် ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သတိပြုပြီး တကွက်ချင်းကလေးကို ကြည့်စမ်း၊ အတိုချုပ် ဘုန်းကြီးပြောလို့ရှိ လျှင် အဲဒီ ၁၁-ကွက်မှာ သဟဇာတမျိုး မပါတဲ့ အကွက် လိုက်ရှာ။

ဥပမာ.... ပဌမအကွက် အတ္ထိ ၆-မျိုးဆိုတာ ဘယ်သူက စလိုက်သတုံး (သဟဇာတတ္ထိ)၊ သဟဇာတမှုတည်တယ်နော်၊ ပြီးတော့မှ ကျန်တဲ့ အာရမ္မဏ- ပုရေဇာတတ္ထိ, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, ရုပ်အာဟာရတ္ထိ, ရူပ- ဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ ဒါတွေ ရောသွားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘယ်နှစ်မျိုး ရော သလဲ၊ ၆-မျိုး ရောနေတယ်။

ဒုတိယ အကွက်ကျပြန်တော့လဲ သဟနိ, ပုရေနိ ဆိုတော့ သဟ ပါနေ တာဘဲ မလျော့ဘူးနော် (မှန်ပါ)။

ဒီအတိုင်းဘဲ လျှောက်ကြည့်စမ်းပါ၊ သဟာခိ, အာပုခိ၊ သဲဟာခိ, ဝတ္ထာခိ သဟနှင့်ချည်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပဥ္စမ အကွက်ကျတော့ နာမ်အာဟာ, ရုပ်အာဟာ၊ နာမ်အာဟာ ဆိုတာ ဘာတုံး (သဟဇာတမျိုး)၊ သဟဇာတမျိုး အာယ် ပစ္စည်း၊ ထိုနည်းတူစွာ ဣ ၃-ဆိုတဲ့ အထဲမှာကော သဟတိ ပါတာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်အကွက် သဟတိ, ပုတိ—မှာလဲ ပါတာဘဲ၊ ဝိပ် ၃-ဆိုတော့ကော (ပါပါတယ်)၊ သဟဝိပ် ပါလျက်နော် (မှန်ပါ)။

သိပြီးသား စကားကလေးတွေ သိပြီးသား အပေါ်မှာ ပြန်ပြီး စဉ်းစား တတ်ပါစေ။

ပြီးတော့ ဘယ်သူတဲ့တုံး၊ သဟာဝိဝိပ်, ဝတ္ထာဝိ ဆိုတာမှာ သဟာဝိက ဘာလဲ၊ သဟဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်အကွက်ကကော သဟတိ ဝိပ် ဆိုတာ သဟဘဲ ပါနေတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

စဉ်းစားစမ်း၊ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်၊ ၁၁-ကွက်လုံးမှာ မူတည်တရားဟာ ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် သဟဇာတ၊ အဲဒီ သဟဇာတမျိုးပေါ်မှာ ကြွင်းတဲ့ပစ္စည်း တွေ လိုက်ရောထားတာ။

နည်းနည်းသတိပြုကြစမ်းပါ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ပဌမဆုံး စတဲ့နေ့က ဘုန်းကြီး ပြောခဲ့တယ်၊ မျိုးပစ္စည်းတွေ ပြခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲ ၉-မျိုး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၈-ပစ္စည်း ၉-မျိုးလို့ ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အခု ဒီမှာ ခေါင်းစည်းမှာ ပါနေတဲ့ မျိုးတွေထဲမှာ မပါတဲ့မျိုးက ဘယ်သူ လဲလို့ ကြည့်ရတယ်၊ သတိပြု၊ အနန္တရူပမျိုးပါရဲ့လား၊ (မပါပါ)၊ ပကတူပ မျိုး ပါရဲ့လား (မပါပါ)။

လေ့လာရတယ်၊ ကိုယ်နားလည်ပြီးသားဘဲ သင်ပြီးသားဘဲ၊ အနန္တရူ, ပက- တူမျိုးမှ လွဲ၍ ကြွင်းသော အာရမ္မဏမျိုး ပါတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝတ္ထုမျိုး (ပါပါတယ်)၊ ပစ္ဆာမျိုး, ရုပ်အာဟာရမျိုး, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယမျိုး အဲဒါတွေ အကုန်မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)။ ပြီးတော့ ဗလဝဒုဗ္ဗလနာနာက္ခ- ဏိက ကမ္မမျိုးကော ပါရဲ့လား (မပါပါဘူး)၊ ဒီတော့ ၃-မျိုး ကျန်နေတယ် ဟုတ်လား၊ အနန္တရူ, ပကတူ, ဗလဝဒုဗ္ဗလကမ္မ၊ ၎င်း ၃-မျိုး ကျန်တယ်၊ အနံ- ကမ္မကတော့ အနန္တရထဲ ပါပြီးသား (မှန်ပါ)။ ဗလဝကမ္မက ပကတူဆို ပါ သွားရောပေါ့၊ ဗလဝဒုဗ္ဗလကမ္မသာ မပါတာ၊ မျိုး၏ အစွမ်းဖြင့်က သူသာ ရှိတာကိုး။

ဒီတော့ အကျဉ်းချုပ်ပြောလျှင် မိဿက ရောနေတာ ဘာလဲလို့ဆိုလျှင် သဟမျိုးကို မူတည်ထား၍ အခြားသော မျိုးပစ္စည်းတွေနှင့် ရောနှောနေတာကို မိဿကလို့ ခေါ်တယ် (မှန်ပါ)။ အခြားသော ဆိုတဲ့အထဲမှာ ခုတင်က ၃-မျိုး မပါဘူး၊ အနန္တရူ, ပကတူ, ဗလဝဒုဗ္ဗလကမ္မ (မှန်ပါ)။

သဟဇာတမျိုးကို မူတည်ထား၍ အခြားသော မျိုး ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ရော နှော၍ ဟောသော ဿဒ္ဒနာကို မိဿကဿဒ္ဒနာလို့ ခေါ်ပါသည်။

ဒီစကားပြောနေတာက နောက်ပိုင်းမှာ ပကိဏ်းနှင့် စပ်တဲ့ **အသုံးအနှုန်း** ကလေးတွေ ပေါ်လာအောင်လို့ ပြောနေတာ။

ပကိဏ်း ရောပုံ သဘာဝ

ပကိဏ်းက ဘယ်နှယ်လုပ် ရောသလဲ၊ အခုလိုဘဲ ခေါင်းစီးကြည့်၊ ပကိဏ္ဏက ဃဋ္ဋနာ ခေါင်းစီးကြည့်၊ လျှောက်ကြည့်ခဲ့စမ်း ဘုန်းကြီး ပြောမယ်၊ ကြည့် ခိုင်းတာက ဒီ ပြင်ဟာ မဟုတ်ဘူး၊ သဟဇာတမျိုး ပါသလား, မပါဘူးလား **အကြည့်ခိုင်းတာ**။

ပစ္စာ–ဆိုတော့ **သ**ဟမျိုး ရှိရဲ့လား (မရှိပါ)၊ အာပု, ဝတ်ပုကော (မရှိပါ)၊ ဝတ်ပုကော(မရှိပါ)၊ လျှောက်ကြည့် နောက်ထပ် ၅-ကွက်က အာရမ္မဏမျိုး ချည်းဘဲ (မှန်ပါ)။ အာဓိ, အာပု, ဝတ္ထာ, အာပုဓိ, ဝတ္ထာဓိ-ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပုတိ ဆိုတာက ဝတ္ထုမျိုး၊ အနံ၊ အာသေ၊ တကွက်ကျော်လိုက်၊ အနံကမ္မဆိုတာက အနန္တရူပမျိုး(မှန်ပါ)။ နာနာကမ္မဆိုတာက ဗလဝနာနာကမ္မ၊ ပကတူထဲက(မှန်ပါ)။ အားလုံး ၁၃-ကွက် ရှိတဲ့အထဲမှာ သဟဇာတမျိုး တစိတ် တဒေသပါတာ ရှိရဲ့လား(မရှိပါ)၊ သဟဇာတမျိုး မပါဘူးမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ဘာပြုလို့ ပကိဏ်းခေါ်သလဲလို့ သိချင်လျှင် **သဟဇာတမျိုးကို ချန်ထား၍ အခြားသောမျိုး ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ရော၍ ဟောသော ဃဋ္ဋနာကို ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာလို့ ခေါ်ပါသည်**။

ပကိဏ္ဏကမှာ တလုံးမှ **သ**ဟမျိုး မပါဘူး၊ ရောတယ်လို့ဆိုပေမဲ့ ဒီမှာရော **နည်းက** ခုတင်က ပြောသလို အသေးစိပ်ရောတာမျိုး **မဟုတ်ဘူးနော်**၊ ဒန်ပေါက်ထမင်းမှာ ထမင်းနှင့် ကြက်သား, ဆိတ်သား **ရော**သလို သူ့နေရာနှင့် **သူ**ကလေးတင် ရောတာ (မှန်ပါ)။

မိဿကမှာတော့ ၆-မျိုး တစုတည်း, ၃-မျိုးတစုတည်း, ၂-မျိုးတစုတည်း ဒီလိုပေါင်းတာ၊ မိဿကဆိုတာက ရောပြီးတော့ ပြွတ်သိပ်ထည့်ထားတာ၊ ဒီကတော့မဟုတ်ဘူး၊သူ့အကွက်ကလေးနှင့် သူ့တရားကလေးနှင့်နေတာ၊ ဒုတိယ အကွက်တကွက်ဘဲ **သ**ာမန်တူလို့ ပေါင်းထားတာ၊ ဒီ ပြင်ဟာ **တခြားစီ** ချည့်ဘဲ။

အဲဒါကြောင့် ဒီပကိဏ်းနှင့် စပ်တာကို ဘုန်းကြီးက **ပကိဏ္ဏက**လို့ နာမည်သီးသန့် ခေါ်တယ်လို့ ပြောတဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာ အထောက် အထားကလေးတခုက ဒီလိုရှိတယ်—

သဟဇာတံ အဂ္ဂဟေတွာ ဝုတ္တာနိ ပကိဏ္ဏကာနိ နာမ¹။

ဦးပဋ္ဌင်းတို့ အဋ္ဌကထာကြည့်ပါဆိုလဲ ကြည့်ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး မှတ်ထား ကြရတယ်၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အကောက်ထဲမှာလဲ ပါသင့်သလောက်တွေ ပါတယ်၊ အဋ္ဌကထာအကိုး သာဓကေတွေ။

ကျက်ထားလိုက်ကြပေါ့၊ ဘာကလေးဘွေဘဲဖြစ်ဖြစ် ဒီလို အတိုအထွာ ကလေးတွေ ပြောတဲ့အခါ ကျက်ထားလို့ ရနေပြီဆိုတော့ ပုခုံးနှင့် ထမ်းရသလို တာဝန်လေးတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ အနက်က—

သဟဇာတံ၊ သဟဇာတမျိုးကို။ အဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော ဃဋနာတို့သည်။ ပကိဏ္ဏကာနိ နာမ၊ ပကိဏ္ဏက ဃဋနာတို့ မည်ကုန်၏။

သဟဇာတမပါဘဲနှင့် ဟောထားတဲ့ ဃဋနာသာ ပကိဏ္ဏကဃဋနာလို့ ဒီလို ဆိုတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

မိဿကပကိဏ်း, သုဒ္ဓပကိဏ်း

ဒီတော့ မနေ့က အချို့ ဆရာတော်များသုံးတဲ့ ဝါဒဆိုပြီး တမျိုးပြောထား တယ်၊ မိဿကပေမဲ့ မိဿကပကိဏ်း ဒီလိုခေါ်တယ်လို့ ပြောတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီနေ့ ဒါကိုတော့ ဘာခေါ်တယ်၊ သုဒ္ဓပကိဏ်းလို့ ခေါ်တယ်၊ ကောင်းပါတယ်။

ပကိဏ်းဆိုလျှင် သဟဇာတမပါစေနှင့်လို့ အဋ္ဌကထာက ပြောနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ကြိုက်တာယူပါ၊ ယူနိုင်ပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးက ကိုယ်ပြောတာမှ အမှန်ရယ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး။

အဲဒါကြောင့် ပကိဏ္ဏကဃဋနာ ဟောရမည့်တရားတွေက သဟဇာတမျိုး ဆိုလျှင် မပါစေရဘူးတဲ့၊ ခေါင်းစည်းမှာလဲ မပါဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပကိဏ္ဏကဃဋနာ ဟောနိုင်တဲ့ပစ္စည်း ၁၆-ပါး

ဒီတော့ မိဿကတုန်းကတော့ ဟောဒါ မိဿကဃဋနာရတဲ့ ပစ္စည်းဘဲလို့ ၇-ပစ္စည်းနာမည် အကျက်ခိုင်းတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီနေ့ ပကိဏ္ဏက ဃဋနာဟောနိုင်တဲ့ ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်လဲလို့ လျှောက်ပြီး ရေကြည့်၊ ၁-၂-၃-၄။(ပ)။ ၁၆-တဲ့။ ၁၆-ပစ္စည်း ရှိလိမ့်မယ် (မှန်ပါ)။

၁။ ပဋ္ဌာနပကရဏအဋ္ဌကထာ၊ နှာ-၄၆၁။

အဲဒီ ၁၆-ပစ္စည်းတော့ မနေ့က အကျက်မခိုင်းလိုက်ဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မကျက်ဘဲနှင့် ရအောင် ပြောပေးမှာမို့လို့ အကျက်မခိုင်းလိုက်တာ။

ဒီတော့ သတိပြုနားထောင် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတဲ့ ၂၄-မျိုးသော ပစ္စည်းထဲမှ သဟဇာတမျိုးအစစ် ဘယ်သူနှင့်မှ မရောတဲ့ပစ္စည်းတွေ လိုက်ရှာပြီး ရွေးထုတ်လိုက်၊ ဟေတု ဘာမျိုးတုံး (သဟဇာတမျိုး)။ မှတ်ထားခဲ့ပါ။ ထပစ္စည်း ရပြီ။

အာရမ္မဏမျိုးဟာ သဟမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ အဓိပတိမှာ သဟာဓိ, အာဓိလို့ မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)။ ဖယ်ထားပါ၊ သူလဲမဆိုင်ဘူး၊ သဟမျိုး သန့်သန့် ရတာ၊ ဘယ်သူနှင့်မှ မရောတာကို ဒို့ရှာရလိမ့်မယ်။

အနန္တရ, သမနန္တရ၊ သဟမျိုး မဟုတ်ဘူးနော် (မှန်ပါ)။ သဟဇာတကကော (သဟမျိုးပါ)၊ မှတ်ခဲ့၊ ဟေတုပြီးတော့ သဟဇာတပါဆိုလျှင် ၂-ပစ္စည်း ရသွားပြီ၊ အညမည ကကော (သဟမျိုးပါဘဲ)၊ ဘယ်ပစ္စည်းမျိုးနှင့်မှ မရောဘူးနော် (မှန်ပါ)။ ၃-ပစ္စည်း ရှိသွားပြီ။

နိဿယ က သဟနိ, ပုရေနိလို့ ရှိနေတယ်မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ မယူနှင့်၊ ဥပနိဿယကလဲ မဆိုင်ဘူးနော် (မှန်ပါ)။ ပုရေ, ပစ္ဆာ, အာသေ– တို့ကော သဟမျိုး ဟုတ်ပါရဲ့လား(မဟုတ်ပါ)၊ ကမ္မကလဲ ရောလျက်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဝိပါက ဘာမျိုးလဲ (သဟမျိုးပါ)၊ ဒီတော့ မှတ်ထားပါ၊ ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, ဝိပါက ၄-ပစ္စည်း ရှိသွားပြီ (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ အာဟာရမှာ နာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရလို့ ရောတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နာမ်အာဟာရ,ရုပ်အာဟာရ ဆိုတဲ့ ၂-မျိုးမှာ နာမ်အာဟာရသည် သဟဇာတမျိုး ဖြစ်တယ်၊ ရုပ်အာဟာရသည် ဥပသဟဇာတမျိုး ဖြစ်တယ်၊ နားလည်ရဲ့လား (မှန်ပါ)။ ဘာပြောသလဲလို့ မေးလျှင် သူဟာလဲ သဟဇာတဘဲလို့ ဆိုတယ် ဘုန်းကြီးက၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ နာမ်အာဟာရက သဟဇာတ အစစ်၊ ရုပ်အာဟာရက ဥပသဟဇာတ၊ ဒါကြောင့် သူ့ကိုလဲ ထည့်ထားပါ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၅-ပစ္စည်း ရှိသွားပြီ မှတ်ထားခဲ့ပါ။

ဣန္ဒြိယကျတော့ သဟတိ, ပုတိ ဆိုပြီး ပါလာတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ရူပတိကတော့ ဥပသဟဇာတ၊ ပုတိက ပါနေတယ်။

ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ- သဟမျိုးအစစ် မဟုတ်ဘူးလား (မှန်ပါ)။ ထည့်ပေါ့၊ ဒီတော့ ၈-ပစ္စည်း ရှိသွားပြီ။

ဝိပ္ပယုတ္တ ရောလျက်, အတ္ထိ အဝိဂတ ရောလျက်၊ နတ္ထိ, ဝိဂတကကော သဟမျိုး လုံးဝ မဟုတ်ဘူး။

ဒီတော့ စုစုပေါင်းအားလုံး ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းရသလဲ(၈-ပစ္စည်းပါ)၊ ၈-ပစ္စည်း ရေကြည့်စမ်းပါ၊ ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, ဝိပါက, အာဟာရ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ– ၈-ပစ္စည်းရှိတယ်၊ ၂၄-ပစ္စည်းထဲမှာ ၈-ပစ္စည်းနုတ် (၂၄–၈= ၁၆)၊ (၁၆-ပစ္စည်း ကျန်ပါတယ်)၊ အဲဒီ ကျန်တဲ့ ၁၆-ပစ္စည်းဘဲ၊ အဲဒီပကိဏ္ဏက-ဈာန်မှာ ရေးထားတာ (မှန်ပါ)။ ကြပ်ကြပ်ကြီး လေ့လာကြပါ။

ဘာပြောပေးနေသလဲ၊ ရှေးဦးစွာ ဘာတုံး သဟဇာတမျိုး အစစ်ဖြစ်တဲ့ ပစ္စည်းကို လိုက်ရှာလိုက်တယ်၊ လိုက်ရှာလိုက်တော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရသလဲ (၈-ပစ္စည်း ရပါတယ်)၊ ၂၄-ပစ္စည်းထဲက ဒီ၈-ပစ္စည်းကို ပယ်လိုက်လျှင် ၁၆-ပစ္စည်း ကျန်တယ်၊ အဲဒီ ၁၆-ပစ္စည်းသည် သဟဇာတမျိုးနှင့် ဘာမှမပတ်သက် ခြင်းကြောင့် (သဟဇာတမျိုးသက်သက် မဟုတ်သောကြောင့်) ပကိဏ္ဏ-ကဈာန်နာဖွဲ့၍ ရသော ပစ္စည်းမျိုးလို့ မှတ်၊ ဒါမှ ခုတင်ကပြောတဲ့ အဋ္ဌကထာ-ပါဠိနှင့် ကိုက်မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟဇာတ၊ သဟဇာတမျိုးကို။ အဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော ဈာန်နာတို့သည်။ ပကိဏ္ဏကာနိ နာမ၊ ပကိဏ္ဏကဈာန်နာတို့ မည်ကုန်၏။

ဒီတော့ ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ အထက်ကနေပြီး အောက်အထိ၊ ဒီနေ့ ဇယား ဆိုလို့ မကုန်ပါဘူး၊ နားလည်အောင်လုပ်ပါ၊ အလွတ်ရေးတတ်အောင်လဲ ပြော ပေးမယ်၊ နောက်ပြီးတော့ အခု ဒီပစ္စည်းတွေ ၁၆-ပစ္စည်း မှတ်မိပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သတိပြုစမ်း၊ အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, အနန္တရ, သမနန္တရ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ, အာသေဝန, ကမ္မ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, နတ္ထိ, ဝိဂတ, အဝိဂတ– ပေါင်း ၁၆-ပစ္စည်း။

စိတ်ဝင်စားပြီးတော့ လေ့လာကြပါ၊ မခက်ပါဘူး၊ စိတ်မဝင်စားလျှင်လဲ အင်မတန်ခက်ပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးက ကိုယ်နားလည်ထားတဲ့ သဘောတရား ကလေးတွေနှင့် သဘောကျထားတော့ ခက်တယ်လဲ မထင်ဘူး၊ ဒါကြောင့်မို့ လို့ မခက်ဘူးလို့ ပြောတာ၊ ဘုန်းကြီးစိတ်ဝင်စားသလို စိတ်ဝင်စားပြီး နှလုံး သွင်းလာလျှင် ဒါကလေးတွေဟာ အလွယ်ကလေးတွေဖြစ်လာမယ်။

သဘာဝအားဖြင့်တော့ အင်မတန်နက်နဲပါတယ်၊ သိမ်မွေ့ပါတယ်၊ ဘယ် မှာ မခက်ဘူးဆိုလို့ ဟုတ်မလဲ၊ ဘုန်းကြီးတို့က ကိုယ်သိတာကလေးတွေ အားကိုးပြီးတော့ ကိုယ်ခဦးစားရတာကလေးတွေနှင့် ပြောနေတော့ မခက် ဘူးနှင့် ပြောနေတာ၊ ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ အလွန်ခက်ပါတယ်၊ အခုပြောနေတဲ့ အသိမျိုးရအောင်ကိုပင် မလွယ်ပါဘူး။

သင်္ချာနှင့် ပစ္စည်းရေ ထုတ်နည်း

ဒီတော့ ခေါင်းစည်းကိုလဲ ကျက်လို့ရပြီ၊ ပကိဏ္ဏကဃဋနာဖွဲ့နိုင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကိုလဲ ဘယ်လိုထုတ်ဖော်ယူရမယ် ဆိုတာ သိပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သိလျှင် အလည်ခေါင်မှာ ရှိနေတဲ့ ထည့်ထားတဲ့ ပုဒ်မကလေးတွေ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ကူးထားတာ မှန်သည်, မမှန်သည် ကိုယ့်ဖာသာ ဆုံးဖြတ်သွားလို့ ရပါတယ်၊ အောက်က သင်္ချာထုတ်ထားတဲ့ ဂဏန်းတွေလဲ ကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်လို့ ရပါတယ်၊ ဆုံးဖြတ်နည်းကို ဘုန်းကြီးက ပြောပေးမယ်။

နံပါတ် ၁-ပစ္စာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူ့ရဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာ ဆိုရမှာဘဲ၊ အဲဒီ ပစ္စာသုဒ္ဓသင်္ချာမှာ တရားတွေ ဆိုပြီးတော့ သင်္ချာ ဘယ်လောက်အထုတ်ခိုင်းသတုံး (တီဏိ)၊ အောက်တည့်တည့်မှာ သွားကြည့်၊ သုဒ္ဓသင်္ချာရလျှင် ဟိုမှာ တီဏိသွားပြီး ရေးလိုက်ရုံဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက်တုံး (၄-ပါ)၊ ဟုတ်ကဲ့လားလို့ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် ဖတ်ပြီးကြည့်စမ်း၊ ဘာတဲ့တုံး ကျက်ထားတာက (ပစ္ဆာဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ရေးထားတဲ့ ပုဒ်မ ဒီအတိုင်း ဟုတ်ကဲ့လား (ဟုတ်ပါတယ်)။

ဒုတိယအကွက် ခဏ ချန်ထားပြီးမှ ပြောမယ်၊ တတိယအကွက် ကျော်ကြည့်လိုက်တာပေါ့၊ ဝတ်ပု မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သင်္ချာတီဏိဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက်တုံး (၅-ပစ္စည်း)၊ လျှောက်ဖတ်လိုက်ကြစမ်းပါး (နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ကျက်ထားတဲ့အတိုင်း ရှိမှ မှန်တာနော် (မှန်ပါ)။ ကိုယ်ကျက်ထားတာနှင့် မှန်ပေစေ၊ ပုဒ်မ ပြထားတာနှင့် လက်ရင်းက ပစ္စည်းနှင့် တည့်နေပေစေဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဘယ်သူတုံး (အာဓိ)၊ အာဓိမှာ သင်္ချာက ဘယ်လောက် (သတ္တ)၊ ပစ္စည်းရေ (၃)၊ ဘယ်သူတွေတဲ့တုံး (အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ)။

အလွတ် မရေးတတ်ကြသေးဘူးလား၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ ရလျှင် ရေးတတ်ရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ထို့နည်းတူစွာ အာပုမှာလဲ သင်္ချာတီဏိ၊ ပစ္စည်းရေ ၄ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ပုဒ်မကလေးတွေ နေရာမှန်ရဲ့နော် (မှန်ပါ)။ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း ဆို။

ဝတ္ထာမှာလဲ သင်္ချာတီဏိဘဲ ပစ္စည်းရေ ၆၊ ဘုန်းကြီးက ဘာပြောထားခဲ့သလဲ၊ အာပု အပေါ်မှာ ဘာအတိုးခိုင်းသလဲ၊ အာပု ၄-ပစ္စည်းပေါ်မှာ နိဿယ

နှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ ၂-ပစ္စည်း တိုးတော့ ၆-ဖြစ်တယ်၊ ကဲ မှန်ရဲ့လားလို့ ကြည့်စမ်းပါဦး၊ (အာရမ္မဏ, နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ ကိုယ်ကျက်ထားတဲ့အတိုင်း အံကျ ဖြစ်နေရတယ်။

ပြီးတော့ ဘာအကွက်တုံး၊ အာပုမိ၊ သင်္ချာ (ကော်)၊ ပစ္စည်း ရေ (၆)၊ ပစ္စည်း ရေ ဖတ်လိုက်ကြစမ်းပါ၊ (အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ ကျက်ထားတာလဲ ဒီအတိုင်းနော် (မှန်ပါ)။

ဝတ္ထာဓိမှာ သင်္ချာက ဘယ်လောက် (ကော်)၊ ပစ္စည်း ရေကကော (ဂ)၊ အာရမ္မဏမျိုး ဂ-ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဖတ်လိုက်ကြစမ်းပါဦး၊ (အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ,အဝိဂတ)။

သုဒ္ဓသင်္ချာ ရနေလျှင် မရေးတတ်နိုင်ဘူးလား (ရေးတတ်နိုင်ပါတယ်)၊ စောစောက ပြောပါတော့ဘုရား၊ ကူးတုန်းက ဟိုမှတ်ရ ဒီမှတ်ရနဲ့၊ စောစောက ဒီလိုမှန်း သိလျှင်တော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အလွတ်ရေးရတာပေါ့၊ ဒီလိုတောင် ဖြစ်လာနိုင်တယ်၊ အဲဒါက လေးတွေ ရိပ်မိစေချင်လို့၊ ဟာ ဇယားကြီးတွေ အကြီးကြီးတွေ ဖြစ်နေတယ်၊ ဘာနှင့် လုပ်ရမှန်းတောင် မသိဘူး ဖြစ်နေတတ်တယ်၊ အပြီးသတ်တော့ အလွတ်ရေးတောင် ဖြစ်နိုင်နေတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာတော့ မမေ့နှင့် ကြီးတဲ့ဇယားကြီးတွေ အလွတ်ရေးလို့ ရအောင်။

ပုတိမှာကြည့်၊ သင်္ချာ ဘယ်လောက်တုံး (ကော်)၊ ပစ္စည်း ရေ (၆)၊ ပစ္စည်း ဖတ်လိုက်ကြစမ်းပါ၊ (နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ ဒီပုဒ်မတွေက ဘုရားဟောပါဠိတော်တွေ ဖြစ်အောင် လုပ်ရဦးမှာ။

ပြီးတော့ အနန္တရ၊ သင်္ချာဘယ်လောက်တုံး (သတ္တ)၊ ပစ္စည်း (၅)၊ ဖတ်ကြစမ်းပါ၊ (အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတ)၊ ကျက်ထားတာလဲ ဒီအတိုင်းမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အာသေကျတော့ သင်္ချာတီဏိ၊ ပစ္စည်းရေ (၆)၊ ဘာတိုးလာသတုံး (အာသေဝနတိုးပါတယ်)။ ခုတင်က အနန္တရ ၅-ပစ္စည်းပေါ်မှာ အာသေဝန တိုးလာတယ်။

သတိပြုကြပါ၊ နာနာကမ္မဆိုတာ ပကတူပအောက်က ရှိတဲ့ ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မကို ဆိုသည်။ ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိသနာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ဗလဝဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာ၊ သင်္ချာက ဒွေ၊ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက်တုံး (၂)၊ ဘယ်သူပါလိမ့် (ဥပနိဿယ, ကမ္မ)။

နောက်ဆုံးအကွက်က အနံကမ္မ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သင်္ချာ (ကော်)၊ ပစ္စည်းရေ (၆)၊ အနံကမ္မဆိုတာ အနန္တရ ၅ ပစ္စည်းပေါ်မှာ ဘာတိုးထားသလဲ (ကမ္မတိုးထားပါတယ်)။

ဒီဇယားက ခေါင်းစည်းကလဲ သိပ်ကျက်ဘို့လိုတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ဝီရိယစိုက်အောင်လို့ ကျက်ခဲ့လို့ ပြောလွှတ်လိုက်တာ၊ သုဒ္ဓသင်္ချာရလျှင် သူက ကျက်ပြီးသား ဖြစ်နေတာ။

သတိပြုကြပါ၊ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်နည်းနည်း၊ အစဆုံး ၃-ကွက်လောက်ဘဲ ကျက်လျှင် ကျက်ရမယ်၊ ဘာတွေတုံး၊ ပစ္ဆာတကွက်, အာပု,ဝတ်ပုတကွက်, ဝတ်ပုတကွက်၊ ဒီ ၃-ကွက်ရပြီးလျှင် နောက်ထပ် ၅-ကွက်က အာရမ္မဏမျိုးတွေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကြားထဲမှာတခါ ပုတိ ၊တခါညှပ်၊ ပြီးတော့ အနံ သုဒ္ဓသင်္ချာ ၃-ပုဒ်မှာ ၂-ပုဒ်ရေးပြီးတော့ နာနာကမ္မ ညှပ်ထားတာဘဲ၊ ဘာမှ ကျက်စရာတောင် မရှိပါဘူး၊ သို့ပေမဲ့ ကျက်ထားတော့ ပိုကောင်းတာပေါ့၊ ရနေပါစေ အလွတ်ရနေပါစေ၊ ပစ္ဆာ, အာပု, ဝတ်ပု, ဝတ်ပုစသည်နှင့် ဆိုနေပါ၊ လမ်းသွားရင်းလဲ လျှောက်ဆိုနေရတယ်၊ ဘယ်သူက ဘာပြောပြော လျှောက်သာဆိုနေ၊ ဆွမ်းခံသွားရင်းလဲ ဆိုသာဆိုနေပါ၊ ပိုပြီးကြည်ညိုစရာတောင် ဖြစ်လာပါသေးတယ်။

ပြီးနေပြီ၊ အဲဒီလို ဘုန်းကြီးအခုပေးနေတဲ့ နည်းအတိုင်း ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ဒီဇယားကို အလွတ်ရေးထတ်လျှင် ပါဠိတော်လဲ ပြီးနေပြီ အရကောက်လဲ ပြီးနေပြီ။

နောက်ဆုံးက 'အချက်' မှတ်တယ်ဆိုတာ သတိပြုလိုက်စမ်းပါဦး၊ ပဌမဆုံးတွေ့တဲ့ ပစ္စည်းက ဘာတုံး အာရမ္မဏမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူ့အတန်းမှာ ရေကြည့်ပါလား၊ ပုဒ်မကလေး ၅-ခု ရှိမှာပေါ့၊ ဘာဖြစ်လို့ ၅-ခုရှိသလဲမေးလျှင် အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓသင်္ချာက အာရမ္မဏလွတ်လျှင် ၅-ပုဒ်မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ နောက်ဆုံးမှာ ၅-ဂဏန်းကလေး ရေးထားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ သတိပြုပြီးတော့ အဓိပတိက ၃-မှတ်၊ အနံ, သမနံ, ၃-မှတ်စီ၊ နိဿယ ၄-မှတ်၊ ဥပ, ပုရေ ၇-မှတ်စီ၊ ပစ္ဆာ ၁-မှတ်, အာသေ ၁-မှတ်၊ ကမ္မ ၂-မှတ်၊ ဣန္ဒြိယ ၁-မှတ်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ၅-မှတ်၊ အတ္ထိနှင့် အဝိဂတက ၈-မှတ်စီ၊ နတ္ထိ, ဝိဂတကတော့ အနံနှင့် တူတူဘဲ ၃-မှတ်စီ။

ဒီတော့ ဒိုကူးတဲ့ဇယား မှန်, မမှန်ဆိုလျှင် ဒို့သုဒ္ဓသင်္ချာ အမှန်အတိုင်း ရလျှင် ဇယားဟာ မှန်နေမှာပေါ့၊ သုဒ္ဓသင်္ချာအရ မမှန်လျှင် ဒီဇယားလဲ မှန်မှာမဟုတ်ဘူး။

ကဲ ကျေနပ်လောက်ပါပြီ၊ ဒီဇယားနှင့်စပ်လို့ ပြောခဲ့တာ နာရီဝက်လဲ ကြာသွားပြီ၊ ဆိုရအောင် ကုန်ချင်လဲကုန်၊ မကုန်ချင်လဲ နေပေစေပေါ့၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံတော့ နားလည်အောင်လဲ နားထောင်ပါ။

ပါဠိတော်   ဒီပုဒ်မကလေးတွေက ဖြစ်လာနိုင်တယ်ဆိုတာ သိပြီးတော့ ဒီဇယား တွေကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး အားထုတ်ရတယ်။

ခုတင်က ချန်ထားခဲ့တဲ့အာပု, ဝတ်ပု ကျန်နေသေးတယ်၊ အာပုမှာ သချ်ာ ဘယ်လောက်လဲ (တီဏ်)၊ ဝတ်ပုမှာကော (တီဏ်)၊ တူတူဘဲနော်၊ အောက်မှာ ၃-ဂဏန်းဘဲ ရေးပါ၊ အာပုမှာ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက်လဲ (၄) ဘယ်သူလဲ (အာရမ္မဏ,ပုရေဇာတ, အတ္ထိ,အဝိဂတ)၊ သတိပြု မျက်စိထဲမှာ မြင်နေအောင် ကြည့်၊ မြင်နေလျှင်ရေးကြည့်၊ အာရမ္မဏ,ပုရေဇာတ,အတ္ထိ, အဝိဂတ–အထက် အောက် ရေးကြည့်။

ဝတ်ပုမှာ သချ်ာ တီဏ် တူတူဘဲ၊ ပစ္စည်းရေး ဘယ်လောက် ရှိသလဲ ၅၊ ခုတင်က ၄-ပစ္စည်းနှင့် တူအောင် ယှဉ်ရေးကြည့်၊ မတူတာ ဖယ်ထားပါ၊ အာပု-မှာပါတဲ့ အာရမ္မဏသည် ဝတ်ပုမှာ ပါရဲ့လား (မပါပါ)။ ဝတ်ပု-မှာပါနေတဲ့ နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တသည် အာပုမှာ ပါရဲ့လား (မပါပါ)။ ဒါဖြင့် အာပုမှာလဲပါတဲ့ ပစ္စည်း, ဝတ်ပု-မှာလဲ ပါတဲ့ပစ္စည်းဟာ ဘယ်သူလဲ မေးလျှင်(ပုရေဇာတ, အတ္ထိ အဝိဂတ)။ ၃-ပစ္စည်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါကို ရေးထားတယ် ဇယားကွဲမှာ။

အာရမ္မဏပုရေဇာတ အာရမ္မဏမှာသာ ရသည်

အဓိပ္ပါယ်က ဒီလို၊ ဒါတွေက စဉ်းစားလျှင် အင်မတန် ကျယ်ပြန့်တယ်၊ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ တရားကို ထိုက်သင့်သလောက် ပြောပေး ပါဦးမယ်၊ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းမှာသာ ဟောနိုင်တယ်။

ဘာတဲ့တုံး (အာရမ္မဏ ပုရေဇာတကို အာရမ္မဏ ပစ္စည်းမှာသာ ဟောနိုင်တယ်)။ နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ဟောလို့မရဘူး။

ဝတ္ထုပုရေဇာတကို အာရမ္မဏမှာ မရ

ဝတ္ထုပုရေဇာတ တရားကို နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တမှာသာ ဟောလို့ ရတယ်၊ အာရမ္မဏမှာ ထည့်ဟောလို့ မရဘူး၊ ဝတ္ထာရမ္မဏတရား တစိတ် ရှိတာကိုတော့ သတိပြုရတယ်။ ယမိုက်လိုပြောလျှင် ဒါတွေဟာ တဘက်ရ တရားတွေပေါ့ တဘက်စီရတယ်။

အာပု ဝတ်ပု ၂-မျိုးလုံးရတဲ့ ၃-ပစ္စည်း

အာရမ္မဏပုရေဇာတရော ဝတ္ထုပုရေဇာတရော ၂-မျိုးစလုံး ဟောရတဲ့ ပစ္စည်းဟာ ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် အဲဒီ ၃-ပစ္စည်းဘဲ၊ ဘယ်သူတွေတုံး၊ (ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ ပုရေဇာတမှာ အာပု, ဝတ်ပု ဟောတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အတ္ထိတုန်းကကော (ဟောပါတယ်)၊ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ပြန်ကြည့်ခိုင်းတာ၊ အတ္ထိဟောလျှင် အဝိဂတကလဲ ဟောမှာပေါ့၊ အဲဒီ အဓိပ္ပါယ်ပြောနေတာ (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ ၂-မျိုး စလုံး ဟောနိုင်တာ ဘယ်ပစ္စည်းမှာ ဟောနိုင်သလဲ မေးလျှင် ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ။

ကုန်သွားရောမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကဲ ကုန်လျှင် ဃဋနာဟောရအောင်။

ပကိဏ္ဏက ဃဋနာများ

အာရမ္မဏ ၅-ခုရှိတယ်၊ ဃဋနာအမည်ပေးမလို့၊ဦးပဥ္စင်းတို့ဖာသာ စိတ်ကူး ပေးကြပါ၊ မနေ့ကပြောထားတဲ့ နည်းကြည့်ပြီးတော့၊ မှားတော့ဘုန်းကြီးက ပြင်ပေးမယ်။

အာရမ္မဏဍ္ဌ ဃဋနာများ

ပဌမ ဃဋနာ

ပဌမဆုံးတွေ့တဲ့ ပုဒ်မမှာ အာရမ္မဏနှင့် ဘယ်သူနှင့် တွဲနေသလဲ (အဓိပတိ ဥပနိဿယ တွဲနေပါတယ်)။ ဘာဃဋနာ ခေါ်မလဲ (အဓိပတိ, ဥပနိဿယ ဃဋနာ ခေါ်ပါတယ်)။ ပဌမ ဃဋနာမှန်လျှင် ဒီအတိုင်းနော်၊ ကိုယ်နှင့်တွဲနေတဲ့ ပစ္စည်းသည်ပင်လျှင် ဃဋနာရဲ့ အမည် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ နောက် ဃဋနာတွေကျတော့ အဲဒီ အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယကို သတိထားရတယ်၊ သူ ပါလာသလား, မပါလာဘူးလားလို့ ကြည့်ရတယ်။

ဒုတိယဃဋနာ

ကဲ ဒုတိယဃဋနာ ပြောင်းလိုက်စမ်း၊ အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယ လိုက်လာ သလား (မလိုက်လာပါ)။ မလိုက်လာလျှင် အဲဒီမှာ အသစ် ပြန်ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ သူနှင့်တွဲလျက် ဘယ်သူတွေရှိသလဲ၊ (ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ရှိပါတယ်)၊ ဘာဃဋနာခေါ်မလဲ(ပုရေဇာတ,အတ္ထိ,အဝိဂတဃဋနာခေါ်ပါတယ်)။သ မထိုး နိုင်ဘူးနော်၊ သ–က ဘယ်အချိန်မှာ ထိုးမလဲမေးလျှင် ပဌမဃဋနာက ပစ္စည်း လိုက်လာမှ၊ အခုတော့ မလိုက်ဘူး မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ မလိုက်တော့ သပု

ရေဇာတလို မလုပ်နှင့် ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတလိုခေါ်၊ မျက်စိရှင်ရှင်ကလေးနှင့်ကြည့်၊ အဲဒီ ၃-ပစ္စည်းမှတ်ထားခဲ့ပါ၊ နောက်ငါတို့တွေ့မည့် ဈာန္နာတွေမှာ သူတို့ ၃-ပစ္စည်းပါ မပါကြည့်၊ ဒီဘက်ကျတော့ များလာပြီကိုး (မှန်ပါ)။

တတိယဈာန္နာ

တတိယဈာန္နာကျတော့ ဘာခေါ်မလဲ (သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဈာန္နာ ခေါ်ပါတယ်)။

ပစ္စည်းနည်းနည်းများလာပြီနော်၊ များလာတော့ သတိပြုရတယ်။

ဘုန်းကြီး သတိပေးနေပါတယ်၊ ခုတင်တုန်းက တခါတောင် ပြောသေးတယ်၊ အာပု ၄-ပစ္စည်းကို မှတ်ထားတယ်၊ အခုဟာက ဝတ္ထာကွက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝတ္ထာကျတော့ ပစ္စည်းရေ ၆-ဆိုတာ ဘာတိုးသလဲ (နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တတိုးပါတယ်)၊ ရှင်းနေပြီမဟုတ်လား၊ ဘာခေါ်မလဲ (သနိဿယ-ဝိပ္ပယုတ္တဈာန္နာ ခေါ်ပါတယ်)။

ပုရေ အတ္ထိ အဝိဂတ က ဟိုကလိုက်နေပြီ၊ ဒုန်းစိုင်းလိုက်လာတာ၊ တိုးတာက နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ဒါကြောင့် သူတို့က နာမည်ဘဲ။

စတုတ္ထဈာန္နာ

နောက်တကွက်ကြည့်ဦး၊ ဘာပစ္စည်းတိုးသလဲလို့ ကြည့်ပါ၊ (အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယ တိုးပါတယ်)၊ ဘာ ဈာန္နာ ခေါ်မလဲ (သာဓိပတိ ဥပနိဿယဈာန္နာ ခေါ်ပါတယ်)။

သတိပြု ဘုန်းကြီးပြန်ပြောမယ်၊ ပဌမ ဈာန္နာတုန်းက ဦးပဥ္စင်းတို့ ဘာခေါ်လာသလဲ (အဓိပတိဥပနိဿယဈာန္နာ ခေါ်ပါတယ်) အခုဈာန္နာကိုတော့ ဘာခေါ်သလဲ (သာဓိပတိဥပနိဿယဈာန္နာ ခေါ်ပါတယ်)၊ ကဲ....တူသလားလို့၊ မတူဘူးနော် (မှန်ပါ)။

အဲဒါက ဘာတုံး၊ အာပုဓိတရား မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ အာပုဓိတရားကိုတော့ ဘယ်လိုသင်ခဲ့သတုံး သုဒ္ဓသချာကျက်ကတည်းက အာပု ၄-ပစ္စည်းပေါ်မှာ ၆-ပစ္စည်းဖြစ်အောင် ဘာထည့်မလဲ မေးတော့ (အဓိပတိနှင့် ဥပ-နိဿယ ထည့်ရပါတယ်)၊ ဝတ္ထာမှာတုန်းကတော့ နိဿယနှင့်ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၊ အာပုဓိကျတော့ အဓိပတိ ဥပနိဿယထည့်။

ပဥ္စမဃဋနာ

နောက်တကွက် ဘာဃဋနာခေါ် မလဲ၊ ၄-ပစ္စည်း ထွက်လာလိမ့်မယ်၊ သတိပြု ဘုန်းကြီး ပြောပြမယ်၊ အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယကိုသာ မြင်လျှင် သာဓိပတိ ဥပနိဿယ မဖြစ်ပေဘူးလား (ဖြစ်ပါဘယ်)၊ အဲဒီဃဋနာက ခုတင်က စတုတ္ထမြောက် ဃဋနာကနာမည် (မှန်ပါ)။ သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တလို့ ခေါ်ပြန်လျှင် တတိယမြောက် ဃဋနာရဲ့နာမည်၊ ဒီတော့ ဒီဃဋနာ ၂-ခုပေါင်းလိုက်တော့ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တလဲပါမယ် အဓိပတိ ဥပနိဿယလဲပါမယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ၄-ပစ္စည်းနာမည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သာဓိပတိနိဿယဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာလို့ခေါ် ပါ၊ စုံပြီးတိုးလာတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြန်ကြည့်စမ်းတခေါက်၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ (၁) အဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာ (၂) ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာ (၃) သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ (၄) သာဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာ (၅) သာဓိပတိနိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် ၅-ပါးအပြား ရှိ၏၊ ဒီလိုဆိုရမယ်၊ ဘာခက်လို့လဲ (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဟောပြီဆိုတော့ ဃဋနာမှာ နာမည်ပေးထားတဲ့ ခေါင်းစီးမှာ ပါနေတဲ့ တရားကို ရွတ်ရုံဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဦးဉာဏဝရ ဟောစမ်းပါ။

(၁)အဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာ

ဦးဉာဏဝရ။ ။အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ အဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာ ။ ပ ။ အားဖြင့် ၅-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၅-ပါးတို့တွင် အဓိပတိ ဥပနိဿယဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား....အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာ-ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌနိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ၊ ဒေါသမူဒွေ့၊ မောဟမူဒွေ့၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သောစိတ် ၈၄-ခု၊ ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ၄၇-ခု, နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ ဤ ၃-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယန္တိ သတ္တ ဟု သချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

(၂) ပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတဃဋနာ

အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း သုဒ္ဓသချာဆို၊ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အတ္ထိ-အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၃) သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တသင်္ဂဟ

ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဆို၊ အာရမ္မဏ နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ-အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၄) သာဓိပတိ ဥပနိဿယသင်္ဂဟ

အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဆို၊ အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဆော။

(၅) သာဓိပတိနိဿယဥပနိဿယဝိပ္ပယုတ္တသင်္ဂဟ

ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဆို၊ အာရမ္မဏ အဓိပတိ နိဿယ-ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဆော။

ဆရာတော်။ ။ဘာတွေ လျှောက်ဆိုနေသလဲမေးလျှင် အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓ-သင်္ချာ ၅-ပုဒ်ဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။အဲဒီ ၅-နေရာကို နောက်တကြိမ် တွေ့လျှင် တရားတွေမဖော်ကြနဲ့တော့၊ မှတ်ထားကြဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အဓိပတိ၌ သင်္ဂဟများ
ပဌမသင်္ဂဟ

အဓိပတိသင်္ဂဟတွေ နာမည်ပေးကြစမ်းပါ၊ ပဌမသင်္ဂဟဘာတဲ့တုံး(အာ-ရမ္မဏဥပနိဿယသင်္ဂဟ)၊ ဟောဆဲပစ္စည်းကို ချန်ထားပေါ့၊ ဟောတာက အဓိပတိ၊ သူ့ကိုချန်ထားတော့ အာရမ္မဏဥပနိဿယသင်္ဂဟပေါ့၊တရားကတော့ အာဓိဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဒုတိယသင်္ဂဟ

ဒုတိယသင်္ဂဟဘယ်လိုလုပ်ပေါ်မလဲ၊ အဲဒီပစ္စည်း ပါမလား, မပါဘူးလား သတိထားပါ၊ ဘာပေါ်မလဲ(သပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတသင်္ဂဟ)၊ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတက ခုတင်တုန်းက သင်္ဂဟမှာရှိရဲ့လား(မရှိပါ)၊ ဒီ ၃-ပစ္စည်းက မရှိဘူး၊ ဟိုသင်္ဂဟက ပါလာတာက အာရမ္မဏနှင့် ဥပနိဿယက ပါလာတာ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒီတော့ အာရမ္မဏနှင့် ဥပနိဿယက ဘာဖြစ်သွားသတုံး သ....ဖြစ်သွားတယ်၊ အသစ်တိုးတဲ့ ပုရေဇာတနှင့် အတ္ထိ အဝိဂတက အမည်။

ပြန်ကြည့်စမ်းပါ၊ နံပါတ် ၁-သည် အာရမ္မဏဥပနိဿယသင်္ဂဟ၊ ဒီ ၂-ပစ္စည်း သည် ဒုတိယသင်္ဂဟသို့ လိုက်လာတော့ သူတို့က သ–ဖြစ်ကရော၊ ပိုတဲ့ပစ္စည်း က အမည်၊ ဒီတော့ သပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတသင်္ဂဟလို့ ဖြစ်သွားရော (မှန်ပါ)။

တတိယဈာန်

နောက်တခု တတိယဈာန်ကျတော့ ဘာခေါ်မတုံး (သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဈာန်)၊ ဒီမှာတော့ ဒုတိယဈာန်က ပစ္စည်းတွေ အကုန်လုံးစုပြီး လိုက်ပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တတိုးတာဘဲ၊ ဒါဘဲခေါ်ပေါ့၊ ဒီတရားတွေ ခုတင်က ဆိုပြီးပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာဓိ, အာပုဓိ, ဝတ္ထာဓိ–ဆိုပြီး သား တရားတွေဘဲ၊ သုဒ္ဓသချေ ဖော်မဆိုနိုင်၊ အလုံးစုံသောအာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း,အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း စသည်ဖြင့်ဆို၊ဈာန် ၃-ချက်ထဲဘဲ၊ ဦးကောလိယ ဟောစမ်း။

ဦးကောလိယ။ ။အဓိပတိပစ္စည်း၌ (၁) **အာရမ္မဏူပနိဿယဈာန်** (၂) **သပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဈာန်**, (၃) **သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဈာန်** အားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၃-ပါးတို့တွင် အာရမ္မဏူပနိဿယဈာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား....

(၁) အာရမ္မဏူပနိဿယဈာန်

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း.... အဓိပတိ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ဤ ၃-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ အဓိပတိ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယန္တိ သတ္တ။

(၂) သပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတဈာန်

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ အဓိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

(၃) သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဈာန်

အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်း၊ အဓိပတိ အာရမ္မဏ နိဿယဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

အနန္တရ၌ ဈာန်များ

အနန္တရမှာလဲ ၃-ပစ္စည်း ရှိတာဘဲ၊ ဟောဆဲပစ္စည်းကို နာမည်ထဲ မထည့်ရဘူး၊ နာမည် ပေးကြစမ်းပါ၊ ပဌမဈာန် ဘာခေါ်ကြမလဲ (သမနန္တရ ဥပနိဿယနတ္ထိ ဝိဂတဈာန်)၊ ဟောဆဲပစ္စည်းချန်ပြီးတော့ ကျန်တာ ၄-ပစ္စည်း နာမည် ပေါ့၊ ဒါကြောင့် သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတဈာန်လို့ အမည်ပေး။

ဒုတိယ ဈာနာ ဘာခေါ်ကြမယ် (သ အာသေဝနဈာနာ)၊ သအာသေ-ဝန သို့မဟုတ် သာသေဝနဈာနာပေါ့၊ သူဘဲ တိုးတာဘဲ မဟုတ်လား၊ ဟို ၄-ပစ္စည်းက လိုက်လာတယ်။

တတိယဈာန ဘာခေါ်မလဲ (သကမ္မဈာနာ)၊ ကမ္မ တပစ္စည်းဘဲ တိုးတယ်၊ ဒါကြောင့် သကမ္မဈာနာလို့ခေါ်။

သူကတော့ မဟောဘူးသေးဘူး၊သုဒ္ဓသင်္ချာ ဖော်ဟောပေါ့၊ ဦးပညာနန္ဒ ဟောစမ်းပါ။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။အနန္တရပစ္စည်း၌ (၁) သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတ-ဈာနာ (၂) သာသေဝနဈာနာ (၃) သကမ္မဈာနာအားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၃-ပါးတို့တွင် သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတ-ဈာနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတဈာနာ

ဟောဟန်ကား– ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်နှင့်တကွသော နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်ကြဉ်သော အလုံးစုံသော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးဟု ဆိုအပ်သော အနန္တရပစ္စည်း၊ ဤတရားတို့သည် အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤ ၅-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ထိုကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိ-ဿယ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ သတ္တ ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

(၂) သာသေဝနဈာနာ

ပဌမဇော ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော ၊ နောက်နောက်သောဇော ဧကပညာသ အား တပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီဇော သတ္တ-စတ္တာလီသ ဟု ဆိုအပ်သော အာသေဝနပစ္စည်း၊ အနန္တရ သမနန္တရ ဥပ-နိဿယ အာသေဝန နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ ဆ။

(၃) သကမ္မဈာနာ

မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ် ၄-ခုအားတပ်သော မဂ် ၄-ခု စေတနာဟု ဆိုအပ်သော အနန္တရကမ္မပစ္စည်း၊ အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ ကမ္မ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ ဆ။

ပြီးသွားရော၊ အနန္တရ ၃-ချက်၊ သတိပြုနားထောင်ကြစမ်းပါ၊ မဟောပါ နှင့် ဦးစို့။

သမနန္တရဈာနာများ မှတ်ရန်

ငင်းအနန္တရပစ္စည်းရယ် သမနန္တရပစ္စည်းရယ် အတူတူဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တူလျှင် ဈာနာ နာမည်ပေးလျှင်. သမနန္တရက နေပေးတော့ ပဌမဈာနာကို ဘာခေါ်မလဲ (အနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတ ဈာနာ)၊ ဟောဆဲပစ္စည်းကိုချန်ထားနော် (မှန်ပါ)။ ဒီမှာလဲ သမနန္တရက ဟောလို့ သမနန္တရချန်ထားတာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒုတိယနှင့် တတိယဈာနာကတော့ ခုတင်ကအတိုင်းဘဲ၊ သာသေဝနဈာနာနှင့် သကမ္မဈာနာခေါ်ပါ၊ တရားတွေလဲ ခုတင်ကအတိုင်း ဖော်ရတယ်၊ ပါဠိတော်ရွတ်တော့ကို ဟောဆဲ သမနန္တရပစ္စည်းက စပြီး ရွတ်ရတယ်၊ ဒါဘဲထူးတယ်၊ တရားလဲ အတူတူဘဲ။

နတ္ထိ, ဝိဂတဥ္စ ဈာနာများ မှတ်ရန်

ကျော်လိုက်ဦးနောက်ပိတ်ဆုံး ၁၄ နှင့် ၁၅-နံပါတ် သွားစမ်း နတ္ထိနှင့် ဝိဂတ-ဈာနာ၊ အဲဒီမှာလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ ၃-မှတ်ဘဲ ရှိတယ်၊ ဒီအကွက်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တရားအရလဲ တူနေတယ်။

ဒီတော့ နတ္ထိပစ္စည်းက နေပြီးတော့ ဈာနာ နာမည်ပေးလျှင် ဘယ်လိုလုပ်ပေးမလဲ၊ ပဌမဈာနာကို (အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ ဝိဂတ ဈာနာ)၊ ဟောဆဲ နတ္ထိပစ္စည်း ချန်ထားရမယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒုတိယနှင့် တတိယတော့ ခုတင်ကအတိုင်းဘဲ၊ သာသေဝနနှင့် သကမ္မဈာနာ။

ဝိဂတပစ္စည်းကနေဟောလျှင် ပဌမဈာနာ နာမည်ဘယ်လိုခေါ်မလဲ(အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဈာနာ)၊ တရားကလဲ ခုတင်ကဆိုတဲ့ အတိုင်းဘဲ၊ ဘာမှမထူးဘူး၊ ဒုတိယနှင့် တတိယ ဈာနာကတော့ အထက်ကအတိုင်းဘဲခေါ်၊ ဒါကြောင့် ၄-ပစ္စည်းဟာ တူတယ်၊ တူနေလို့ရှိလျှင်ကျော်လိုက်ပြီးတော့နောက်ဆုံးပိတ် ဝိဂတပစ္စည်းဟောကြစမ်းပါ၊ ပြီးသွားတာပေါ့၊ အားလုံးဟောကြပါ။

သံဃာတော်များ။ ။ဝိဂတဈာနာ ၃-ချက် ဟောကြသည်။

နိဿယဉ္စ ဈာနာများ

နိဿယမှာ သတိပြုကြည့်ကြစမ်း၊ အမှတ်ကလေး ဘယ်နှစ်ခုရှိသလဲ (၄-ခုရှိပါတယ်)။

မှတ်ထားကြစမ်းပါ၊ မနေ့တုန်းက ဘုန်းကြီးပြောလာခဲ့ဘယ် မိဿကဈာနာတုန်းက၊ နိဿယပစ္စည်းဟာ ဘယ်လိုနေရာမျိုးတွေမှာ ရှိသင့်သလဲလို့ ဆိုပြီး

တော့ သုဒ္ဓသင်္ချာနှင့်ရှင်းပြီး ပြောခဲ့တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘယ်သုဒ္ဓသင်္ချာတွေမှာ ပါသလဲ မေးတော့ ဝတ်ပု၊ ဝတ္ထာ၊ ဝတ္ထာဓိ၊ ပုတိ–လို့ မနေ့ကပြောခဲ့တယ် ထင်တယ် ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီနေ့ နိဿယက ဈာနရနေတော့ ဘယ်နေရာတွေမှာ ရသတုံးကြည့်ပါလား (ဝတ်ပု၊ ဝတ္ထာ၊ ဝတ္ထာဓိ၊ ပုတိမှာ ရပါတယ်)၊ ၄-ခုဟုတ်ကဲ့လား (မှန်ပါ)။ မနေ့ကပြောခဲ့တာ အဲဒါကိုမှီပြီးပြောတာ။

မနေ့က ဝတ္ထာအနေနှင့် မပါဘူး (မှန်ပါ)။ ဝတ္ထာအနေနှင့်မနေ့က မိဿကမှာ မဝင်ဘူး၊ ဝတ်ပုနှင့် ၂-နေရာ၊ ဝတ္ထာဓိနှင့် ၂-နေရာ၊ ပုတိနှင့် ၂-နေရာပါတယ်။

ပြန်ပြန်ပြီးလဲ နောက်ကဟာတွေ ပေါင်းကြည့်ရတယ်၊ ဘာတွေတုံး၊ ဘယ့်နှယ် လုပ်ပြထားသတုံး၊ မနေ့ကဆိုတာ ဒီမှာလာပြီး အဘိုးကန်လာပြီ။

ဈာနအမည်များ

ဒီတော့ သတိပြုကြည့်ကြစမ်းပါ၊ ၂၄မဆုံး ဈာနက ဘာတရားမှာနေသတုံး၊ ဝတ်ပုမှာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာဈာနလို့ ခေါ်သင့်သလဲ (ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတဈာန)၊ ဟောဆဲနိဿယပစ္စည်းကို ချန်ပြီး ခေါ်တာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝတ်ပု သုဒ္ဓသင်္ချာက ၅-ပစ္စည်း ရှိတာဘဲ၊

အဲဒီ ၅-ပစ္စည်းဟာ နိဿယကတော့ ဟောဆဲပစ္စည်း ဖြစ်နေပြီ၊ ဒီတော့ ကျန်တဲ့ ၄-ပစ္စည်းဟာ ဒုတိယဈာနမှာ ပါရဲ့လားလို့ကြည့်၊ ပါတာဘယ်သူလဲ၊ ဒို့နာမည် ဘယ်လိုလုပ် ပေးမလဲကြည့်၊ကဲ ဘယ်လိုခေါ်မလဲ(သာရမ္မဏဈာန)၊ သအာရမ္မဏ– သို့မဟုတ် သာရမ္မဏဈာနလို့ခေါ်။

နောက် ဈာနတခုပြောင်း၊ ဘာခေါ်မလဲ(သာဓိပတိဥပနိဿယဈာန)၊ အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယ တိုးတာပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူက ဝတ္ထာဓိ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နောက် ဈာနတခု ပြောင်းလိုက်၊ ဘာခေါ်မလဲ (သဗ္ဗန္ဒြိယဈာန)။ ကိန်းသေသာ လုပ်သွားကြပါ၊ မနေ့က ဘုန်းကြီး သတိပေးထားပြီးဘဲ၊ အရကောက်ကို ဂရုစိုက်ကြည့်လျှင် ဘုန်းကြီးပေးနေတဲ့ နာမည်တွေ အရကောက်ထဲမှာ တွေ့လိမ့်မယ်၊ အရကောက်ထဲမှာ အချို့နေရာတွေမှာ နာမည်နှင့် အဆင်မပြေတာ ကလေးတွေ တွေ့လိမ့်မယ်၊ တွေ့ပေမဲ့ ကိန်းမသေတတ်ပါဘူး၊ ဘုန်းကြီးပေးနေတာက အခု ဦးပဥ္ဇင်းတို့လဲ နားထောင်နေကြရပြီ၊ ကိန်းသေလုပ်ပေးနေတဲ့နည်း၊ ဒီတော့ သုံးတဲ့အခါကျတော့ ကိုယ် ကြိုးပြင်းလာလို့ စာချဟော့ ကြိုက်တဲ့ နည်းနှင့် ချကြပါ၊ ဘုန်းကြီးက ကိုယ်ပေးထားတာ ကိုယ်ပြော

ထားတာကလေးတွေချည့်ဘဲ အမှန်၊ ဒီလို မဆိုပါဘူး၊ ကဲ ဦးဉာဏ ဟော ကြည့်စမ်း၊ နိဿယပစ္စည်းကို။

ဦးဉာဏ။ ။နိဿယပစ္စည်း၌ (၁)ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာ, (၂)သာရမ္မဏဃဋနာ, (၃)သာဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာ, (၄)သဣန္ဒြိယဃဋနာ အားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဃဋနာ

ဟောဟန်ကား— ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း၊ နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၂) သာရမ္မဏဃဋနာ

ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း၊ နိဿယ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၃) သာဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာ

အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ နိဿယ အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

(၄) သဣန္ဒြိယဃဋနာ

ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ နိဿယ ပုရေဇာတ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိအဝိဂတန္တိ ဧကံ။

ဥပနိဿယ၌ ဃဋနာများ

ဥပနိဿယမှာ သတိပြုပြီး အလျားလိုက် ကြည့်စမ်း၊ ပုဒ်မ ဘယ်နှစ်ခုရှိသတုံး (၇-ခု ရှိပါတယ်)။

ဝိဘင်္ဂဝါရ ဟောတုန်းက ဥပနိဿယ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိတယ် ပြောခဲ့သတုံး (၃-မျိုး ရှိပါတယ်)၊ ပြန်လှေ့လာကြပါ၊ အဲဒီ ၃-မျိုး ဆိုတာ ဘယ်သူလဲလို့ မေးလျှင် အာရမ္မဏူပနိဿယ, အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယလို့ ၃-မျိုး ရှိတယ်။

သတိထားကြည့်ကြစမ်း၊ ဒါတွေဟာ ဟောပြီးသားတွေချည်းဘဲ၊ အမှတ်တမဲ့တော့ အသစ်တွေချည်း ထင်ထင်နေတတ်တယ်။

အာရမ္မဏူပနိဿယဈာန ၃-ကွက်

ဥပနိဿယမှာ ပုဒ်မ ၇-ခုရှိတဲ့အနက် အာရမ္မဏူပနိဿယအကွက် ဘယ်မှာလဲ မေးလျှင် ပဌမအကွက်, ဒုတိယအကွက်, တတိယအကွက်၊ အာဝိ, အာပုဝိ, ဝတ္ထာဝိ အဲဒါဟာ အာရမ္မဏူပနိဿယဈာန၃၊

အနန္တရူပဈာန ၃-ကွက်

ပြီးတော့ အစဉ်အတိုင်းကြည့်စမ်း၊ အနံ, အာသေ, အနံကမ္မ– အဲဒါ အနန္တ-ရူပနိဿယဈာန ၃-ကွက်။

ပကတူပ တကွက်

နာနာကမ္မဆိုတာက ပကတူပနိဿယဈာန၊ နာနာကမ္မဆိုတာက ဗလဝ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဗလဝဟာ နာနာကမ္မဘဲ။

ဒီတော့ ရှေ့ ၃-ကွက်ကလဲ ဟောပြီးသား၊ အနံ ၃-ကွက်ကလဲ ဟောပြီးသား၊ ပကတူ တမျိုးဘဲ မဟောသေးတာ၊ အသစ် မဟောရသေးတာ (မှန်ပါ)။

ဈာန အမည်များ

ကဲ ဒါဖြင့် နာမည်ပေးရအောင် သတိထားစမ်း၊ သတိထားစရာကလေး တွေလဲ ပါတယ်၊ နံပါတ် ၁-ဈာနကို ဘယ်လိုခေါ်မလဲ (အာရမ္မဏာအဓိပတိ-ဈာန)၊ ဥပနိဿယ ပစ္စည်းက နေပြီး ခေါ်တာနော် (မှန်ပါ)။

ဒုတိယဈာနကတော့ (သပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတဈာန)။

တတိယဈာနကတော့ (သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဈာန)၊ သတိပြုထားပါ၊ ၃-ခု ရှိသွားပြီနော်၊ ဒါတွေဟာ အာရမ္မဏူပနိဿယ အတွက်လို့ ဘုန်းကြီး ပြော ခဲ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓသချာ ၅-ပုဒ်ကဘဲ။

ပြီးတော့ စတုတ္ထမြောက်ဈာနကို နာမည်ပေးချင်တယ် ဘယ့်နှယ်ဆုပ် ပေးမလဲ (အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ ဈာန)၊ ဒီမှာ သ-ထိုးလို့ ရမလား (မရပါ)၊ ဘာပစ္စည်းမှ မလိုက်လာဘူး ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သ– ဆိုတဲ့ အမည်မျိုးက အလိုက်ပစ္စည်း ရှိမှသာ သ–ထိုးလို့ ရတယ်၊ အခု အလိုက် ပစ္စည်း မရှိဘူး။

မျိုးမတူလျှင် မလိုက်နိုင်

တနည်း၊ မျိုး၏ အစွမ်းအားဖြင့်လဲ အာရမ္မဏူပနိဿယမျိုးနှင့် အနန္တရူပ-နိဿယမျိုးဟာ မျိုးချင်းတူရဲ့လား (မတူပါ)။

အကယ်၍ အခု ဒီနေရာမှာ အာရမ္မဏူပနိဿယက အနန္တရူပ ကူးတဲ့အချိန်မှာ အမည်တူ ပစ္စည်းပင် ရှိနေဦးတော့ မလိုက်နိုင်ဘူး၊ အခု ဒီမှာတော့ အတူပစ္စည်းလဲ မရှိဘူး မဟုတ်လား၊ လိုက်နိုင်တဲ့ပစ္စည်းလဲ မရှိဘူး (မှန်ပါ)။ အကယ်၍ ရှိနေဦးတော့ မလိုက်နိုင်ဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ မေးလျှင် မျိုးမတူလို့၊ မျိုးမတူလျှင် မလိုက်ဘူး ဆိုတဲ့ စကားကလေး မှတ်ထားပါနော် (မှန်ပါ)။

နောက် ဃဋနာ တခု ၅-နံပါတ်ကျတော့ ဘယ်လိုခေါ်မလဲ၊ (သာသေဝန-ဃဋနာ ခေါ်ပါတယ်)၊ ၆-နံပါတ် ကျတော့ကော (ကမ္မဃဋနာ)၊ ဒီမှာလဲ သ-ကို မထိုးနိုင်ဘူး၊ ဒီတော့ ကမ္မဃဋနာလို့ ခေါ်၊ ၇-နံပါတ်ကို ဘာခေါ်မယ် (သကမ္မဃဋနာ)။

၆-နံပါတ်က ကမ္မဃဋနာ၊ ၇-ကျတော့ ဘုန်းကြီး မှာထားတဲ့ နည်းအတိုင်း ဆိုလျှင် သကမ္မဃဋနာ ဆိုလျှင် ပြီးတယ်၊ အဲဒါ ဘုန်းကြီးပေးနေတဲ့ အစဉ်အတိုင်း။

အရကောက် ဆရာတော်အလို

အရကောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ၇-ခုမြောက်ဃဋနာကို ကြားထဲမှာ ပကတူမျိုး ခြားနေခြင်းကြောင့် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်မျိုး ယူပြီးတော့ အလုံးစုံသော အမည်တွေကို ဖော်ပြီးတော့ ဟောပါတယ်၊ ဒီတော့ မိမိတည်းဟူသော ဥပ-နိဿယမှ တပါး ကျန်တဲ့ပစ္စည်းတွေ အမည် အကုန်ဖော်ရတယ်၊ 'အနန္တရ သမနန္တရ ကမ္မ နတ္ထိ ဝိဂတ ဃဋနာ'လို့ အကောက်ထဲမှာ အဲဒီအတိုင်း ရှိပါလိမ့်မယ်၊ ဒီတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုလုပ်ပါလိမ့်မလဲလို့ စဉ်းစားလျှင် ကြားထဲမှာ ပကတူမျိုး ဖြစ်တဲ့ ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မတပစ္စည်း ခြားနေလို့ ပါဠိတော်မှာ ပြောတာနော်၊ ဒါကြောင့် ဒီလိုအမည်ပေးတယ်လို့ ယူဆပါတယ်။

မှတ်ထားကြပေါ့၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ အခုအချိန်မှာတော့ လွယ်ကူအောင် ကမ္မ-ဃဋနာ, သကမ္မဃဋနာလို့သာ လွယ်ကူအောင် ဆိုသွားကြပါ၊ အကောက်ရဲ့ နည်းကိုလဲ မှတ်ထားကြပါ၊ ဦးသုဇာတ ဟောစမ်း။

ဦးသုဇာတ။ ။ဥပနိဿယပစ္စည်း၌–(၁) **အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဃဋနာ**၊ (၂) **သဟဇာတ** အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ၊ (၃) **သနိဿယ** ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၊ (၄) အနန္တရ **သမနန္တရ** နတ္ထိ ဝိဂတဃဋနာ၊ (၅) သာသေဝနဃဋနာ၊ (၆) ကမ္မဃဋနာ၊ (၇) သကမ္မဃဋ-နာအားဖြင့် ၇-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၇-ပါးတို့တွင် အာရမ္မဏအဓိပတိ-ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဃဋနာ

ဟောဟန်ကား– အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယ အာရမ္မဏ အဓိပတီတိ သတ္တ။

(၂) သပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာ

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယ အာရမ္မဏ-အဓိပတိ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

(၃) သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ

အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယ အာရမ္မဏ အဓိပတိ-နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

(၄) အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ ဃဋနာ

အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ သတ္တ။

(၅) သာသေဝနဃဋနာ

အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယအနန္တရသမနန္တရအာသေဝန-နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၆) ကမ္မဃဋနာ

အလုံးစုံသော ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယကမ္မန္တိ ဒွေ။

(၇) သကမ္မဃဋနာ

အလုံးစုံသော အနန္တရကမ္မပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ ကမ္မ နတ္ထိ-ဝိဂတန္တိ ဧကံ။

စဉ်းစားရတယ် အကုန်လုံး ထပ်ပြီးဟောလျှင် အသစ်အသစ် ထင်နေတတ်တယ်၊ ဥပနိဿယမှာ ၇-ချက်ရှိတာ နာနာကမ္မတချက်သာ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ မဟောရသေးတာ၊ ကျန်တဲ့ ၆-ချက်က အကုန်လုံး ဟောပြီးသားဘဲ၊ အာရမ္မဏူ-ပနိဿယ အာရမ္မဏဟောတုန်းက တခါပါတယ်၊ အဓိပတိ ဟောတုန်းကလဲ တခါပါသွားပြီ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။အနန္တရူပနိဿယက အနန္တရဟောတုန်းက, သမနန္တရ ဟောတုန်းက, နတ္ထိဝိဂတ ဟောတုန်းက ဒီအတိုင်းဘဲ မဟုတ်လား

(မှန်ပါ)။ ၂-ခါ, ၃-ခါ ရှိနေပြီ ဟောနေတာ၊ အခုပါတာ ဘာလဲ **နာနာကမ္မ** ခေါ်တဲ့ ဗလဝနာနာကမ္မဏိက တခုတိုးတယ်နော် (မှန်ပါ)။

ပုရေဇာတဥ္စ ဃဋနာများ

နောက်ပစ္စည်းက ပုရေဇာတ၊ အာပု, ဝတ်ပုလို ပုရေဇာတ ၂-မျိုးရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူမှာလဲ ပုဒ်မ ၇-ခုဘဲ၊ အဲဒီ ၇-မျိုးဟာ ဘယ်ကလဲလို့ သတိပြုကြည့်စမ်း၊ ပဌမဆုံးတွေ့တာက အာပု, ဝတ်ပု ဆိုပြီး ပေါင်းရွတ်မှာ အာရမ္မဏပုရေဇာတ တရားရော, ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဟရားရောဟော၊ တနည်း ပြောလျှင် ပုရေဇာတ တရားအကုန်လုံး စုပြီးဟောတယ်၊ အာရမ္မဏပုရေဇာတ, ဝတ္ထုပုရေဇာတ ၂-မျိုးစလုံး ဟောနိုင်တဲ့ ပစ္စည်းဟာလဲ ဒီ ၃-ပစ္စည်းဘဲ ရှိတယ်လို့ ခုတင်က စာခါပြောတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာတချက် ရတယ်။

ပြီးတော့ ဝတ်ပုမှာ တမှတ်ရှိတယ်၊ ဒါက ဝတ္ထုပုရေဇာတ သီးသန့်ဖြစ် သွားရော၊ ခုတင်က အာပုရော, ဝတ်ပုရော ရောလျှက်၊ အခုဟာက ဝတ်ပု သန့်သန့်။

နောက်တမှတ်ကျော် ကြည့်လိုက်စမ်း၊ ဘယ်မှာလဲ (အာပု-မှာ) **အာရမ္မဏ**-ပုရေဇာတ သန့်သန့်ဖြစ်လာတယ်၊ ပဌမက ၂-မျိုးစလုံး ပေါင်းထားတဲ့ တရား၊ ဒုတိယက ဝတ်ပုတင်၊ တတိယက—အာပု၊ ၃-ချက် ရှိသွားပြီ (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့မှ ဝတ္ထာတဲ့၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတနှင့် အာရုံအာရမ္မဏမျိုး၊ သာမန် ပေါင်းလို့ ရသင့်သလောက် ပေါင်းတာ ဝတ္ထာ (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့မှ အာ-ရမ္မဏပုရေဇာတနှင့် အဓိပတိပေါင်းတော့ အာပုဓိ၊ ဝတ်ပုနှင့် အာရုံ အဓိပတိ ၃-မျိုးပေါင်းလိုက်တော့ ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတာအဓိပတိ (မှန်ပါ)။

နောက်တခါ သူတို့မျိုးထဲက ဝတ်ပုထဲက ခွဲလာတဲ့ဟာ ဘယ်သူလဲ ပုတိ၊ ဒါဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ဒီ ၇-ချက်သော ပုဒ်မကလေးတွေဟာ မဟောရသေးတာ ဘာပါ သေးသတုံး၊ ပဌမတချက်မှာဘဲ အာ ပု ဝတ်ပုဘဲ ကျန်တာဘဲ၊ သုဒ္ဓသချာ ၂-ပုဒ်ပေါင်းထားတာ၊ ဒီတော့ သူကို ဘယ့်နှယ်ဆိုမလဲလို့မေးလျှင် သတိပြု နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတ ပစ္စည်းလို့ဆို။ အာပု ဝတ်ပု ၂-မျိုးစလုံး ကုန်မယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိကဏိ။

နာမည်ပေးစမ်းပါဦး၊ ပဌမဃဋနာကိုဘာပေးမလဲ(အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာ) ဒုတိယ ဃဋနာကို ဘာခေါ်မလဲ(သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ)၊ တတိယဃဋနာကို

ဘာခေါ်မလဲ (သာရမ္မဏ ဈာန်) စတုတ္ထဈာန်ကို ဘာခေါ်မလဲ (သာရမ္မဏ-နိဿယဝိပ္ပယုတ္တဈာန်)။

ခေါ်ချင်တဲ့ နာမည် ပေးကြစမ်းပါ၊ ဒီမှာ မှားသွားလို့ ဘာဖြစ်သလဲ ဘုန်းကြီးက ပြင်ပေးမှာပေါ့၊ သာရမ္မဏ ဈာန်လို့ဆိုလျှင် အာပုက္ခက်တုန်းက ပြီးခဲ့ပြီ၊ သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဆိုလျှင်လဲ ဒုတိယ ဈာန်က ပြီးနေပြီ၊ ဒီတော့ ပေါင်းပြီးခေါ်ပေါ့၊ ၂-ခု ပေါင်းလိုက်တော့ ဘာတုံး (သာရမ္မဏ နိဿယ-ဝိပ္ပယုတ္တ ဈာန်)။

နောက်တခု ပဉ္စမဈာန်ကို ဘာခေါ်မလဲ (သာဓိပတိ ဥပနိဿယဈာန်)၊ **ဆဌမြောက်** ဈာန်ကကော (သာဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဈာန်)၊ **နောက်ဟာကတော့** (သဗ္ဗိန္ဒြိယဈာန်)။

ဈာန်အမည်ပေးပုံ မှတ်စရာများ

အကောက်ထဲမှာ ရှိလျှင် ဒီလို ရှိတတ်တယ်၊ သတိပြုကြစမ်းပါ မူမတူတာကလေးကို ပြောမလို့၊ ပဌမ-အတ္တိ အဝိဂတ ဈာန်၊ ဒုတိယ-သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ-ဈာန်၊ တတိယ - သာရမ္မဏဈာန်ခေါ်တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ **နောက်တခု ဝတ္ထာတရားကို** သာရမ္မဏ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တလို့ အမည်ပေးတတ်တယ်၊ ထို့အတူ အာပုဓိကျတော့လဲ သာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယလို့ အမည်ပေးတတ်တယ်၊ မှတ်ထားခဲ့နော်၊ နောက်တခု ကျတော့လဲ သာရမ္မဏ အဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တလို့ ၅-ပစ္စည်းစလုံး နာမည်ဖော်ပေးတတ်တယ်။

လိုရင်း အချုပ်က ဘာလဲလို့ ပြန်ကြည့်လျှင် သာရမ္မဏက နောက်ကို ၆-နံပါတ် အကုန်ထိ အာရမ္မဏပစ္စည်းအမြဲလိုက်ပြီး ပေးတဲ့နည်း- တနည်းရှိတယ်။

ဘုန်းကြီး အခုပေးတာကတော့ အာရမ္မဏကို ချန်ထားခဲ့တယ်မဟုတ်လား၊ (**မှန်ပါ**)။ ချန်ထားပြီးတော့ သူ့ကို သ-ထဲမှာ အလိုက်ပစ္စည်း လုပ်လိုက်တော့ ဘာဖြစ်လာသလဲ ကြည့်စမ်းပါ တခေါက်။

(၁) အတ္တိ အဝိဂတ ဈာန် (၂)သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဈာန်၊ (၃) သာ-ရမ္မဏဈာန်၊ (၄)သာရမ္မဏနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဈာန်၊ (၅) သာဓိပတိ ဥပ-နိဿယ ဈာန်၊ (၆) သာဓိပတိနိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဈာန်၊ (၇) သဗ္ဗိန္ဒြိယဈာန် အားဖြင့် ၇-ပါးအပြားရှိ၏။ မဟောရသေးတာ မကျန်ပါဘူး၊ ဟောပြီးသားတွေဘဲ၊ ပဌမတပုဒ်ကို အလုံးစုံ ပုရေဇာတပစ္စည်းလို့ ဖော်ဟော၊ ဦးသူရိယ ဟောစမ်း။

ဦးသူရိယ။ ။ပုရေဇာတပစ္စည်း။(ပ)။ ၇-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၇-ပါး တို့တွင် အတ္တိ အဝိဂတ ဈာန်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။

(၁)အတ္ထိအဝိဂတသဋ္ဌနာ

ဟောဟန်ကား - အလုံးစုံသော ပုရေဇာတပစ္စည်း- ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိ-ဂတန္တိ တီဏိ။

(၂) သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တသဋ္ဌနာ

အလုံးစုံသော ဝတ္ထု ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပ-ယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၃) သာရမ္မဏ သဋ္ဌနာ

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတ အာရမ္မဏ အတ္ထိ-အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၄) သာရမ္မဏ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ သဋ္ဌနာ

အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတ အာရမ္မဏ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ-အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၅) သာဓိပတိ ဥပနိဿယ သဋ္ဌနာ

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတ အာရမ္မဏ-အဓိပတိ ဥပနိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

(၆) သာဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တသဋ္ဌနာ

အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတ အာရမ္မဏ အဓိပတိ-နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

(၇) သဣန္ဒြိယ သဋ္ဌနာ

အလုံးစုံသော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပ-ယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားရော၊ နက်ဖြန်ခါကျတော့ ပြောဘို့ ကျန်တဲ့သဋ္ဌနာက နည်းနည်းကလေး ကျန်ပါတော့တယ်၊ သဘာဂဟောဘို့ရာ ဦးပဉ္စင်းတို့ ယောဂီအသစ် ရေးရလိမ့်မယ်၊ သတိပြုကြစမ်းပါ။

ပစ္စည်း	ဟေ	အာ	ဓိ	နံ	သနံ	သဟ	ည	နိ	ဥပ	ပုရေ	ပစ္ဆာ	သေ	ကံ	ဝိ	ဟာ	ဣ	ဈာ	မဂ်	သံ	ဝိပ်	အတ်	နတ်	ဝိဂ	အဝိ	ပေါင်း
ဟေ	=		၄			၇	၃	၇						၁		၄		၄	၃	၃	၇			၇	၁၁
အာ		=	၇					၃	၇	၃										၃	၃			၃	၇
ဓိ	၄	၇	=			၇	၃	၈	၇	၁				၁	၇	၇		၇	၃	၄	၈			၈	၁၅
နံ				=	၇				၇			၃	၁									၇	၇		၆
သနံ				၇	=				၇			၃	၁									၇	၇		၆
သဟ	၇		၇			=	၃	၉					၇	၁	၇	၇	၇	၇	၃	၃	၉			၉	၁၄
ည	၃		၃			၃	=	၃					၃	၁	၃	၃	၃	၃	၃	၁	၃			၃	၁၄
နိ	၇	၃	၈			၉	၃	=	၁	၃			၇	၁	၇	၇	၇	၇	၃		၁၃			၁၃	၁၇
ဥပ		၇	၇	၇	၇			၁	=	၁		၃								၁	၁	၇	၇	၁	၁၃
ပုရေ		၃	၁					၃	၁	=						၁				၃	၃			၃	၈
ပစ္ဆာ											=									၃	၃			၃	၃
သေ				၃	၃				၃			=										၃	၃	၃	၅
ကံ				၁	၁	၇	၃	၇	၂				=	၁	၇				၃	၃	၇	၁	၁	၇	၁၄
ဝိ	၁		၁			၁	၁	၁					၁	=	၁	၁	၁	၁	၁	၁	၁			၁	၁၄
ဟာ			၇			၇	၃	၇					၇	၁	=	၇			၃	၃	၇			၇	၁၁
ဣ	၄		၇			၇	၃	၇		၁				၁	၇	=	၇		၃	၃	၇			၇	၁၄
ဈာ						၇	၃	၇						၁		၇	=	၇	၃	၃	၇			၇	၁၀
မဂ်	၄		၇			၇	၃	၇						၁		၇	၇	=	၃	၃	၇			၇	၁၂
သံ	၃		၃			၃	၃	၃					၃	၁	၃	၃	၃	၃	=		၃			၃	၁၃
ဝိပ်	၃	၃	၄			၃	၁	၅	၁	၃	၃		၃	၁	၃	၃	၃	၃		=	၅			၅	၁၇
အတ်	၇	၃	၈			၉	၃	၁၃	၁	၃	၃		၇	၁	၇	၇	၇	၇	၃	၅	=			၁၃	၁၈
နတ်				၇	၇				၇			၃	၁									=	၇		၆
ဝိဂ				၇	၇				၇			၃	၁									၇	=		၆
အဝိ	၇	၃	၈			၉	၃	၁၃	၁	၃	၃		၇	၁	၇	၇	၇	၇	၃	၅	၁၃			=	၁၈
ပေါင်း	၁၁	၇	၁၅	၆	၆	၁၄	၁၄	၁၇	၁၃	၈	၃	၅	၁၄	၁၄	၁၁	၁၄	၁၀	၁၂	၁၃	၁၇	၁၈	၆	၆	၁၈	၂၇၂

သဘာဂဇယား ရေးရန် အညွန်း

အလျားလဲ ၂၆-ကွက်၊ အထက်အောက် အနံလဲ ၂၆-ကွက် ရေးရမယ်၊ ဇယားကွက်ကြီး ကြီးကြီး ဖြစ်နေမှာဘဲ၊ သေးသေး ရေးလျှင်တော့ မကြီးပါဘူး၊ ၂၆-ကွက် ပတ်လည် ရှိမှာပေါ့။

လက်ရင်း **အစ** ဒေါင့်ကွက်က ပစ္စည်းလို့ ရေးလိုက်၊ အပေါ်ဆုံး အတန်းက ၂၄-ပစ္စည်းရဲ့ နာမည်ကို အတိုချုပ်အားဖြင့် ဟေ–အာ–မိ–နံ–သနံ–သဟ–ည–နိ စသည်ဖြင့် လျှောက်ပြီး ရေးပါ၊ ထို့အတူ လက်ရင်းကွက် ပစ္စည်းဆိုတဲ့ အောက်က ဒီအတိုင်းဘဲ ၂၄-ပစ္စည်းရဲ့ နာမည် အတိုကောက်ကို ဟေ–အာ–မိ–နံ စသည်ဖြင့် ရေးပါ၊ ဒီလို ရေးသွားတော့ နောက်ဆုံးမှာ တကွက်စီ ကျန်ပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီ ကျန်တဲ့အကွက်မှာ အပေါင်းဂဏန်း ထိုးမှာမို့လို့ 'ပေါင်း'လို့ ရေးထား၊ အလျားလိုက် တကွက်ကျန်တာလဲ အပေါင်းဘဲ၊ အောက်ဆုံးက တကွက်ကျန်တာလဲ အပေါင်းဘဲ၊ ကဲ ဒီကနေ့ တော်ကြဦးစို့။

ပစ္ဆာဇာတဥ် ဃဋနာ

မနေ့က ပုရေဇာတထိအောင် ပြီးသွားပြီ၊ ပစ္ဆာဇာတက ဃဋနာ တချက်တည်း ရှိတာဘဲ၊ ဘာ ဃဋနာလို့ ခေါ်ကြမလဲ (ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ)၊ ဒါဘဲ ခေါ်ရုံပေါ့။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၌ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား ဆိုပြီး သူ့ရဲ့သုဒ္ဓသချ်ာဆို၊ ဤတရားတို့သည် ပစ္ဆာဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၄-ပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိကဏိဟု သချ်ာထပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

ဒါဘဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီ ဃဋနာကလေး မှတ်ထားပါ၊ နောက်တော့ သဘာဂနှင့် တွဲပြီး ဘုန်းကြီး ပြောပေးမယ်။

အာသေဝနဥ် ဃဋနာ

အာသေဝန လာတော့လဲ တချက်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာဃဋနာ ခေါ်မလဲ (အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတဃဋနာ)၊ အလုံးစုံသော အာသေဝန ပစ္စည်း၊ အာသေဝန အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ တိကဏိ၊ ပြီးသွားရော၊ သူကလဲ ဃဋနာ ဒီတချက်ရှိတယ်။

ကမ္မဥ္ဃဋနာများ

ကမ္မက ဃဋနာ ၂-ချက်ရှိတယ်၊ ပဌမဃဋနာကို ဘာခေါ်ကြမယ် (ဥပ-နိဿယဃဋနာ)၊ ဒုတိယဃဋနာ ဘာခေါ်မယ် (သအနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ-ဝိဂတဃဋနာ)။

(၁) ဥပနိဿယ ဃဋနာ

ဥပနိဿယဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟော၊ ဘာတဲ့တုံး၊ သူ့သုဒ္ဓသင်္ချာက ဒါက မဟောရသေးဘူးလား (ဥပနိဿယတုန်းက ဟောပြီးပါပြီ)၊ အလုံးစုံသော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းလို့ ဆိုလိုက်၊ ကမ္မ ဥပနိဿယန္တိ ဒွေ။

(၂) သအနန္တရသမနန္တရနတ္ထိဝိဂတဃဋနာ

အလုံးစုံသော အနန္တရကမ္မပစ္စည်း၊ ကမ္မ အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ-ဝိဂတန္တိ ဇေ။

ဣန္ဒြိယဥ္ဃဋနာ

ဣန္ဒြိယမှာလဲ ဃဋနာတချက်တည်း ရှိတယ်၊ အမည်ဘာခေါ်မလဲ (နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ)၊ အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာ-တိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဣန္ဒြိယ နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇေ။

ဝိပ္ပယုတ္တဥ္ဃဋနာများ

ဇယားကြည့်လိုက်စမ်း၊ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ဘယ်နှစ်မှတ်ရှိသလဲ(၅-မှတ်ရှိပါတယ်)၊ အမှတ်ကလေးတွေ ၅-ခုရှိတယ်၊ အဲဒီ ၅-ခုရှိတာ ဝိဘင်္ဂဝါရအနေနှင့်ကြည့်လျှင် ဝိပ္ပယုတ္တ ၃-မျိုးမဟုတ်သား၊ ဘာတွေတုံး၊ သဟဇိပ်, ပုရေဇိပ်, ပစ္ဆာဇိပ်။

သတိပြုနားထောင်ကြစမ်းပါ၊သဟဇိပ်က သဟအလတ်မှာ ပါသွားပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီမှာ ပုရေနှင့် ပစ္ဆာဘဲ ရှိတော့မယ်၊ ပဌမဆုံးအမှတ်က ဘာဇိပ်လဲ (ပစ္ဆာဇိပ်)၊ ပစ္ဆာဇိပ်ကို ဘယ်လိုခေါ်မလဲ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း ပစ္ဆာဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာလို့ခေါ်မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မှတ်ထားစမ်း ဒီ နာမည်ကလေး။

နောက်ပြီးတော့ ဘယ်မှာ ရှိပြန်သလဲလို့ဆိုတာ ကျန်တဲ့ ၄-မှတ်ကို သတိပြု ကြည့်စမ်း၊ ဝတ်ပု, ဝတ္ထာ, ဝတ္ထာဓိ, ပုတိ ဒီမှာရှိတယ်။ ပြန်ပြန်သတိပြု၊တူတာ တွေကို ဘုန်းကြီးက ပေါင်းပြောမလို့။

ပစ္ဆာမှကျန်တဲ့ ၄-မှတ်က ဝတ်ပု, ဝတ္ထာ, ဝတ္ထာဓိ, ပုတိ`၊ အဲဒီ ၄-နေရာကို ဘုန်းကြီး ဘာကို ပဓာနထားပြီး မနေ့က ပြောပေးခဲ့သလဲ၊ နိဿယနေတဲ့နေရာ ၄-ဌာနဆိုတာ ဒီ ၄-နေရာဘဲ မဟုတ်လား၊ အထက်ကိုလှမ်းကြည့်ပါလား၊ ဒီက တည့်တည့်ထောက်ကြည့်၊ နိဿယပစ္စည်းမှာရှိတဲ့ ၄-မှတ်နှင့် အခု ၄-မှတ်ဟာ ဘာထူးသတုံး (မထူးပါ)၊ မထူးဘူး၊ အတူတူဘဲ။

ဒါကြောင့် အများအားဖြင့် နိဿယရှိနေလျှင် ဝိပ္ပယုတ္တ ရှိတတ်တယ်၊နေရာတူနေတတ်တဲ့တရား၊ ထို့အတူဘဲ ဝိပ္ပယုတ္တရှိလျှင်လဲ နိဿယက ပါနေတတ်တယ်၊ သူကိုက တွဲဘက်။

ဒါကြောင့် အခုဒီမှာလဲ နိဿယ ၄-နေရာသည် ဝိပ္ပယုတ္တရဲ့ ၄-နေရာ လာဖြစ်တာဘဲ။

ဝတ္ထုမျိုးမှာ နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ တွဲနေတတ်သည်

တနည်းပြောလျှင် ဒါဟာ ဘယ်မျိုးလဲမေးလျှင် ဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုးပါဘဲ၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ်ပါဘဲ၊ ဝတ်ပုဆိုတာက ဝတ္ထုပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ်အစစ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝတ္ထာဆိုတော့ ဝတ္ထုပုရေဇာတနှင့် အာရုံနှင့် စပ်ရတာ၊ ဒီလိုပေါင်းသွားတယ်နော် (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ ဝတ္ထာဓိဆိုတာက ဒီအပေါ်မှာ အဓိပတိပစ္စည်းတပ်နိုင်တာလေး တပ်ပြန်တယ်၊ ပြီးတော့ ပုတိ`ဆိုတာက ပုရေဇာတိန္ဒြိယဘဲ၊ ဒီ ၄-ဌာနဟာ ဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုးဘဲလို့ သိကြပါ၊ ဒါကြောင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုးမှာ ဖြစ်လျှင်တော့ ကိန်းသေ နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တက တွဲနေတယ်မခွဲတဲ့ဘူး။

အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယလည်း တွဲနေတတ်သည်

ပြီးတော့ နောက်တခု အလျဉ်းသင့်လို့ ပြောတာ ဒီနေရာမဟုတ်ဘူး၊အာရမ္မဏမျိုးတွေမှာ ကြည့်လျှင် အများအားဖြင့် အဓိပတိရှိလျှင် ဥပနိဿယရှိတယ်၊ ဥပနိဿယရှိလျှင်လဲဘဲ အဓိပတိရှိတာဘဲ၊ သူတို့ကလဲ စုံတွဲတတ်တဲ့ဘဲ၊သို့ပေမဲ့ ဒါကတော့မျိုးက အာရုံမျိုးထဲနေမှ ပြောတာနော် (မှန်ပါ)။ခုတင်ကပြောတဲ့ နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တကလဲ ဝတ္ထုမျိုးထဲနေလျှင် ပြောတာ၊ သဟမျိုးထဲမှာတော့ ဘယ်ကလာပြီးတော့ တွဲလို့ အခါခပ်သိမ်း ရမလဲ။

နားလည်ကြပလား (မှန်ပါ)။ ဘယ်သူနှင့်ဘယ်သူ နီးစပ်သလဲ၊ ဝတ္ထုမျိုးမှာ နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ နီးစပ်တယ်၊ အာရုံမျိုးမှာ အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယ နီးစပ်တယ်၊ ဥပနိဿယရှိလဲ အဓိပတိရှိတယ်၊ အဓိပတိရှိလဲ ဥပနိဿယရှိတယ်။

ဒါကြောင့် ဦးပဉ္ဇင်းတို့ သုဒ္ဓသဉ်္ခါမယ် အာရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏူပ-နိဿယလို့ တွဲလျက်ရှိတာသ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါက စကားအလျဉ်းသင့်နေတာနှင့် အပိုပြောလိုက်တဲ့စကား၊ မှတ်ထားကြပါ။

ခုတင်က ဝိပ္ပယုတ္တပုဒ်မ ၅-ခုတို့တွင် ပဌမပုဒ်မက ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိ-အဝိဂတဿဃဋနာလို့ ဒီလိုနာမည်ပေးလိုက်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ရထားတဲ့ပစ္စည်းကို သတိပြုကြစမ်းပါ၊ နောက်'ဝတ်ပုံ'ပြောင်းလိုက်ရော၊ ပဌမအမှတ်က ပစ္ဆာမျိုးနော်၊ ဒုတိယအမှတ်က ဝတ်ပုံ စည်းမျဉ်းအတိုင်း နာမည်ပေးကြစို့ဆိုတော့ ဘယ်လိုလုပ်ပေးမလဲ (သနိဿယပုရေဇာတဃဋနာ)။

မျိုးမတူလို့ မလိုက်နိုင်

သနိဿယပုရေဇာတဃဋနာလို့ ဖြစ်မလားလို့ မေးတော့ မဖြစ်ရဘူး၊ ဘုန်းကြီး ဥပနိဿယတုံးက ပြောခဲ့တာကလေး ပြန်စဉ်းစား၊ အခုလဲ လိုက်နေတယ်လို့ ဦးပဉ္ဇင်းတို့စိတ်ထဲမှာ ထင်တာပေါ့၊ အတ္ထိနှင့် အဝိဂတ လိုက်လာတယ်၊ ဒီလိုထင်မယ် (မှန်ပါ)။ နို-လိုက်မလားလို့ မေးလို့ရှိလျှင် လိုက်လို့မရဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲမေးလျှင် မျိုးမတူလို့။

နားလည်ကြရဲ့လား (မှန်ပါ)။ ခုတင်က ပဌမဃဋနာက ဘာမျိုးလဲ ပစ္ဆာ-ဇာတမျိုး၊ ဒီကဘာတုံး (ပုရေဇာတမျိုး)၊ အင်မတန်ကို မတည့်တဲ့ မျိုးချင်းဘဲ၊ အင်မတန်မှ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တဲ့အမျိုး၊ အညအည ဂိရောဓိပစ္စည်းမျိုးလို့ ခေါ်တယ်၊ တယောက်က ရှေ့သို့ဆိုလျှင် တယောက်က နောက်သို့၊ ဒီလိုဖြစ်နေကြတယ် (မှန်ပါ)။ ကာလပဋိပက္ခပစ္စည်းလို့လဲ ခေါ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အဲဒီဒုတိယဃဋနာ ဘယ်လိုခေါ်မလဲလို့ မေးလို့ရှိလျှင် သူ့မှာရှိတဲ့ပစ္စည်းကို အကုန်လုံးထည့်ခေါ်ရတယ်၊ ဘယ်လိုခေါ်မလဲ (နိဿယ ပုရေဇာတ-အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာ)၊ ဒီမှာ သ-ဆိုးပြီး သနိဿယပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာလို့ မခေါ်ရဘူး၊ ဟိုဘက်ကို မလိုက်ရဘူး၊ လိုက်တဲ့ပစ္စည်းရှိမှ သ-ဖြစ်မှာကိုး၊ ဘာဖြစ်လို့ မလိုက်သလဲမေးလျှင် မျိုးမတူလို့။

တတိယဃဋနာ သတိပြုကြည့်ရတယ်၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ အခုခေါ်ထားတဲ့ ပစ္စည်း ဘယ်လောက်တုံး၊ ၄-ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၄-ပစ္စည်းစလုံး တတိယဃဋနာမှာ ပါသလား၊ မပါဘူးလားကြည့် (ပါပါတယ်)၊ ပါလျှင် ပိုတဲ့ပစ္စည်း ဘာခေါ်မလဲ (သာရမ္မဏဃဋနာ)၊ သာရမ္မဏ ဒါဘဲနော် (မှန်ပါ)။ အပိုက ဒါဘဲ ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

စတုတ္ထဃဋနာမှာ ပြောင်းကြည့်စမ်း၊ ဘာပိုလာပြန်သတုံးလို့ (အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယ)၊ ဒါကြောင့်မို့ သူ့ဘို့ ၂-ခုဟာ တွဲလျက်နေတယ်လို့ ပြောတယ်

နော် (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဘာခေါ်မလဲ (သာဓိပတိဥပနိဿယဈာန ခေါ်ပါ တယ်)။

နောက်ဈာနကတော့ ထင်ရှားနေတယ်၊ ဘာတိုးလာသလဲ (ဣန္ဒြိယတိုး ပါတယ်)၊ ဒီတော့ ဘာခေါ်မလဲ (သဣန္ဒြိယဈာန)၊ ဒါဘဲမဟုတ်လား၊ ဆိုစရာ လဲ ဘာမှမခက်ပါဘူး၊ ဆိုပြီးသား, ပြီးပြီးသားချည့် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဆိုပြီးသားချည့်ဘဲ၊ နာမည်ပေးနည်းမှာသာ ခုဘင်က ဘုန်းကြီးပြောတဲ့ အလိုက် ပစ္စည်းဟာ မျိုးမတူလျှင် မလိုက်ဘူးလို့ သတိထားပါ။

မနေ့က ဥပနိဿယမှာတော့ ဘာပြောသလဲ၊ အာရမ္မဏူပနိဿယက အနန္တ- ရူပနိဿယကို မလိုက်နိုင်ဘူး၊ ပစ္စည်းလဲ မတူဘူး၊ အဲဒီတုန်းကတော့။ အခုပစ္စည်း တူတယ် လိုက်လို့မရဘူး၊ ဦးဉာဏ ဟောစမ်းပါ။

ဦးဉာဏ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ ပစ္ဆာဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဈာန, နိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဈာန, သာရမ္မဏဈာန, သာဓိပတိ- ဥပနိဿယဈာန, သဣန္ဒြိယဈာနအားဖြင့် ၅-ပါး အပြားရှိ၏။

(၁) ပစ္ဆာဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဈာန

အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္ဆာဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏ်ိ။

(၂) နိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ ဈာန

အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တ နိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ- အဝိဂတန္တိ တိဏ်ိ။

(၃) သာရမ္မဏ ဈာန

အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တ အာရမ္မဏ- နိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏ်ိ။

(၄) သာဓိပတိ ဥပနိဿယ ဈာန

အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တ အာရမ္မဏ အဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိကော်။

(၅) သဣန္ဒြိယ ဈာန

အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တ နိဿယ ပုရေဇာတ- ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်။

အတ္ထိဠ် ဿဋ္ဌနာများ

အတ္ထိအကွက်မှာဘာရှားလိုက်ကြည့်၊ ပုဒ်မဘယ်လောက်ရှိသတုံး (၈-ခု ရှိပါတယ်)၊ သတိပြုစမ်း၊ အတ္ထိ ၆-မျိုးဆိုတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အတ္ထိ **၆-မျိုး** မှာ သဟဇာတတ္ထိကို သဟာတုန်းက ဟောခဲ့ပြီ၊ ဘာတွေကျန်နေသလဲ၊ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိ၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ၊ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ၊ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ၊ ရုပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ လို့ ဒီအတ္ထိတွေ မကျန်ဘူးလား (ကျန်ပါတယ်)။

ဒီတော့ သဟဇာတတ္ထိတမျိုးသာပြီးသေးတာ၊အခုဒီအတ္ထိကွက်မှာ **စ-စခြင်း** တွေ့တာက ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိအကွက်မှတ်ရတယ်၊ ဒါလဲဟောပြီးတာ ၂-ခါရှိနေပြီ၊ ပစ္ဆာဇာတတုန်းက တခါ၊ ဝိပ္ပယုတ္တတုန်းကတခါ ဟောခဲ့ပြီ၊ အတ္ထိကနေပြီးခါတော့ ဒီဿဋ္ဌနာကို ဘာခေါ်မလဲ (ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တအဝိဂတဿဋ္ဌနာ ခေါ်ပါတယ်)၊ ဟောဆဲပစ္စည်းနာမည်ကို ချန်ထားရတယ်။

ပြီးတော့ ဘယ်မှာရှိသလဲမေးလျှင် ဒုတိယအကွက်ဖြစ်သော အာပု၊ ဝတ်ပု (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏပုရေဇာတရော ဝတ္ထုပုရေဇာတရော ပုရေဇာတ ၂-မျိုး စလုံးပေါင်းပြီး ဟောထားတဲ့ အတ္ထိ၊ ဒီတော့ သူ့ကိုဟောလျှင် ဘယ်လိုဟောမလဲ၊ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတ ပစ္စည်းလို့ဆို၊ ဒါလဲဟောပြီးနေပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘယ်တုန်းကလဲမေးလျှင် ပုရေဇာတတုန်းကတခါ ဟောပြီးပြီ၊ အခု အတ္ထိမှာ တခါဟောတယ် (မှန်ပါ)။ နာမည်ပေးစမ်းပါ (ပုရေဇာတ အဝိဂတဿဋ္ဌနာ)။

ပစ္ဆာဇာတကနေပြီး ခုတင်က ပြောသလို သတိပြုရတယ်၊ အဝိဂတ-ရပြီး သွားဘဲဆိုပြီး လိုက်လို့မရဘူးနော် (မှန်ပါ)။ သ-မထိုးနိုင်ဘူး၊ မျိုးမတူဘူး၊ ဒါကြောင့် ပုရေဇာတ အဝိဂတဿဋ္ဌနာလို့သာခေါ်။

နောက်တခု တတိယကွက်ကြည့်၊ ဝတ်ပု ဆိုတဲ့အကွက် ရောက်ကရောမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီကျတော့ ဘယ်နှယ်လုပ် ခေါ်မလဲ (သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဿဋ္ဌနာ)၊ ဒီကျတော့ ပစ္စည်းက လိုက်ပြီနော်၊ ဒါကြောင့် သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဿဋ္ဌနာခေါ်၊ ဝတ်ပုမျိုးမှာ သူတို့ ၂-ပစ္စည်းက တွဲလျက် ရှိရတယ်။

နောက်တကွက် စတုတ္ထအကွက်ပြောင်းလိုက်တော့ဘာတရားတဲ့တုံး (အာရမ္မဏပုရေဇာတ တရား)၊ အာပု မဟုတ်လား၊ သတိပြုကြစမ်း၊ တတိယဿဋ္ဌနာက ဝတ္ထုပုရေဇာတသန့်သန့်၊ အခုပြောတဲ့ စတုတ္ထဿဋ္ဌနာက အာရမ္မဏပုရေဇာတသန့်သန့်၊ ဒုတိယဿဋ္ဌနာက အာရမ္မဏပုရေဇာတနှင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပေါင်းလျက်၊ ပြီးသွားရောနော် (မှန်ပါ)။

ပဌမတချက်က ဘာပြောသလဲ၊ ဒုတိယဈာဋ္ဌနာမှာ အာရမ္မဏပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတပေါင်းသျက် တတိယဈာဋ္ဌနာက ဝတ္ထုပုရေဇာတ၊ စတုတ္ထဈာဋ္ဌ-နာက အာရမ္မဏပုရေဇာတလို့ ပေါင်းရာကနေပြီး တခါခွဲထွက်လာကြတယ်။

ပြီးတော့ နောက်တကွက် ပဥ္စမဈာဋ္ဌနာကျတော့ ဝတ္ထာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝတ္ထာကျတော့ ဘာတုံး၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတလည်းဖြစ်, အာရမ္မဏပုရေဇာတလဲ စုပြီး ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ပဌမအပေါင်းတုန်းကလို အပေါင်းမဟုတ်ဘူး၊ ဒီက တကယ်တမ်း အာရမ္မဏပုရေဇာတထဲ ပါတဲ့ တရားလဲ ဖြစ်ရတယ်, ဝတ္ထုပုရေဇာတထဲပါတဲ့ တရားလဲ ဖြစ်ရတယ်၊ အဲဒီ ၂-မျိုးပေါင်းလိုက်တော့ ဘာဖြစ်လာသတုံး–ဝတ္ထာ ဖြစ်လာတယ်၊ ဝတ္ထုအာရမ္မဏ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ဒါနားလည်ချင်လျှင် ဘုန်းကြီးတမျိုးပြောပြမယ်၊ အာရမ္မဏ-ပုရေဇာတရဲ့ပစ္စည်းတရားဟာ ဘာတုံး၊နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီ နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသထဲမှာ ဟဒယဝတ္ထု ပါသလား၊ မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ပါတယ်နော်၊ ဒါက ဘယ်မှာလဲမေးလျှင် အာရမ္မဏပုရေဇာတမှာ။

ဝတ္ထုပုရေဇာတရဲ့ ပစ္စည်းတရားဟာ ဘယ်သူလဲမေးတော့ ဆ-ဝတ္ထု၊ အဲဒီ ဆ-ဝတ္ထုမှာကော ဟဒယဝတ္ထု မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ အဲဒီ ဟဒယဝတ္ထုကို ပစ္စည်းထားတာ မဟုတ်လား ဝတ္ထာက (မှန်ပါ)။

ပစ္စယုပ္ပန်အနေအားဖြင့်တော့ ဘာတုံး၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း မရဏာသန္နဇော တဒါရုံဆိုတဲ့ တရားတွေက အာပုမှာကော မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ ဝတ်ပုမှာလဲ (ရှိပါတယ်)၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်ပါတာချည့်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီလို ပေါင်းရတဲ့ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ၂-မျိုးကို ပေါင်းလိုက်တော့ ဝတ္ထုပုရေ-ဇာတလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတလဲ ဖြစ်နိုင်တဲ့တရားကို ဝတ္ထာ-ရမ္မဏလို့ သုံးတယ်၊ သို့ပေမဲ့ သူ ကျေးဇူးပြုတာက ဘယ်မှာလဲလို့ မေးလျှင် သေခါနီးမှာတဲ့၊ သေခါနီး စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက်ခန့် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့်····အား တပ်သော စုတိစိတ်မှာ ပြန်၍ ရေသည်ရှိသော် ၁၇-ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ဈာဋ္ဌနာတချက် ပိုလာတယ်။

ပြီးတော့ နောက်တခု ဆဋ္ဌဈာဋ္ဌနာက ဘာတုံး၊ အာပုမိ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏပုရေဇာတကို အမိပတိနှင့် ရောသည်။

နောက်တခုက ဝတ္ထာမိ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ထိုအတူပင် ဝတ္ထုပုရေဇာတကို အမိပတိနှင့် ရောယူတယ်။ အဲဒါဘဲ ထူးတယ်၊ ဒါဟာ တရားအစိတ်ကလေးတွေ၊ ဒီ ၂-ပုဒ်ကတော့။

နောက်တချက် ကျန်သေးတယ် ဘယ်သူတုံး (ပုတိ)၊ ဒီတရားတွေ ဟော ပြီးသွားချည့်ပါဘဲ၊ ဈာန်အနေအားဖြင့် ပြန်ပြီး နာမည်ကြည့်စမ်း။

ပဌမဈာန်က ပဉ္စင်္ဂိကဝိပ္ပယုတ္တအဝိဂတဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်က (ပုရေဇာတအဝိဂတဈာန်)၊ တတိယကကော (သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဈာန်)၊ စတုတ္ထကကော (သာရမ္မဏဈာန်)၊ ပဉ္စမကကော (သာရမ္မဏနိဿယ ဝိပ္ပ-ယုတ္တဈာန်)၊ ဆဋ္ဌကကော (သာဓိပတိဥပနိဿယဈာန်)၊ သတ္တမကကော (သာရမ္မဏအဓိပတိနိဿယဥပနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဈာန်)၊ အဋ္ဌမကကော (သ-ဣန္ဒြိယဈာန်)။

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ အတ္ထိ ၆-မျိုးထဲမှာ သဟဇာတတ္ထိကို သဟဇာတက ဟောပြီးခဲ့ပြီ၊ အခု ပကိဏ္ဏကဈာန်က ဘာတွေဟောသလဲမေးလျှင် ပစ္ဆာဇာ-တတ္ထိ, အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိ, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ စသည် ဟောတယ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကဲ ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ အတ္ထိ ၆-မျိုးထဲက ဈာန်မှာ ဝင်မလာတဲ့အတ္ထိ၊ ဘယ်သူလဲလို့မေးလျှင် ရုပ်အာဟာရတ္ထိ ပါရဲ့လား (မပါပါ)၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ (မပါပါ)။

ရုပ်အာဟာရနှင့် ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယမှတ်ရန်

တချိန်က ဘုန်းကြီးဘာတွေပြောသလဲ ပစ္စည်းရုပ်, ပစ္စယုပ္ပန်ရုပ် သန့်သန့် ရှိသော ရုပ်အာဟာရ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ဒီတရား ၂-မျိုးကို သူချည့်သန့်သန့် ဈာန်အနေအားဖြင့် မဟောဘူး၊ အခြားတရားတွေနှင့် ရောပြီးတော့ မိဿက မှာတော့ နာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရလို့ ရုပ်အာဟာရကို တွဲဟောလို့ရတယ်၊ ဣန္ဒြိ ၃-ဆိုပြီးတော့ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယကို ဟောလို့ရတယ်၊ သူတို့ချည့်သန့်သန့် ဟောလို့မဖြစ်ဘူး။

အဲဒါ အတ္ထိက နေပြီးတော့ ဈာန် ဘယ်နှစ်ချက် ထွက်လာသလဲ (၈-ချက် ထွက်ပါတယ်)၊ ဦးပညာနန္ဒ ဟောစမ်းပါ။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။အတ္ထိပစ္စည်း၌ (၁) ပဉ္စာဇာတဝိပ္ပယုတ္တအဝိဂတဈာန်၊ (၂) ပုရေဇာတအဝိဂတဈာန်၊ (၃) သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဈာန်၊ (၄) သာ-ရမ္မဏဈာန်၊ (၅) သာရမ္မဏနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဈာန်၊ (၆) သာဓိ-ပတိဥပနိဿယဈာန်၊ (၇) သာရမ္မဏအဓိပတိနိဿယဥပနိဿယဝိပ္ပ-ယုတ္တဈာန်၊ (၈) သဣန္ဒြိယဈာန်အားဖြင့် ၈-ပါး အပြား ရှိ၏၊ ထို ၈-မျိုးတို့တွင် ပဉ္စာဇာတဝိပ္ပယုတ္တအဝိဂတဈာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ပစ္စယာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတသဃင္ဂနာ

ဟောဟန်ကား – အလုံးစုံသော ပစ္စယာဇာတပစ္စည်း၊ အတ္ထိ ပစ္စယာဇာတ ဝိပ္ပ-ယုတ္တ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၂) ပုရေဇာတ အဝိဂတသဃင္ဂနာ

အလုံးစုံသော ပုရေဇာတပစ္စည်း၊ အတ္ထိ ပုရေဇာတ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၃) သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ သဃင္ဂနာ

အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စည်း၊ အတ္ထိ နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

၄-သာရမ္မဏသဃင္ဂနာ

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း၊ အတ္ထိ အာရမ္မဏပုရေဇာတ-အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၅) သာရမ္မဏ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တသဃင္ဂနာ

အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း၊ အတ္ထိ အာရမ္မဏ နိဿယ ပုရေဇာတ-ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။

(၆) သာဓိပတိ ဥပနိဿယ သဃင္ဂနာ

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ အတ္ထိ အာရမ္မဏ အဓိ-ပတိ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

(၇) သာရမ္မဏ အဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တသဃင္ဂနာ

အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊အတ္ထိ အာရမ္မဏ အဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

(၈) သဣန္ဒြိယ သဃင္ဂနာ

အလုံးစုံသော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ အတ္ထိ နိဿယ ပုရေဇာတ ဣန္ဒြိယ-ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။

အဝိဂတသဃင္ဂနာ အညွှန်းများ

နတ္ထိ ဝိဂတ ပြီးခဲ့ပြီ၊ အဝိဂတပစ္စည်းမှာ အတ္ထိနှင့် အတူတူ၊ ပစ္စည်းပြောင်း ပေးရုံမျှ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပဌမသဃင္ဂနာကို အဝိဂတကနေ ခေါ်လျှင် ပစ္စယာ-

ဇာတဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိဃဋနာ ခေါ်၊ ဒုတိယဃဋနာကို ပုရေဇာတ အတ္ထိဃဋနာဟု ခေါ်၊ ကြွင်းတာတွေလဲ ခုတင်ကအတိုင်း မှီး၍ နည်းတူ ဟောရသည်။

ဃဋနာ၌ မှတ်ဖွယ်ရာများ

မိဿကဃဋနာမှာသာ ရပြီးတော့ ပကိဏ္ဏကဃဋနာမှာ မရနိုင်တဲ့ ပစ္စည်း ဘယ်ပစ္စည်းလဲ၊ မိဿက ပစ္စည်း-၇ ပစ္စည်းရှိတဲ့အနက်က **အာဟာရတပစ္စည်း** ရှိတာပေါ့။

ဒါကလေးတော့က သတိထားစေချင်လို့၊ အာဟာရပစ္စည်းက နာမ်အာဟာရ အနေနှင့် ဆိုလျှင်ဖြင့် သဟမှာ ဃဋနာပေါင်း ၃၃-ချက် ရခဲ့တယ်၊ မိဿက ကျတော့ ရုပ်အာဟာရပါတွဲပြီး ဃဋနာ တချက် ရတယ်၊ ဒါကလေးတွေကို သတိထားရတယ်။

ပြီးတော့ တမျိုးစဉ်းစားဦး၊ **ပကိဏ္ဏကဃဋနာမှာသာ ရပြီးတော့ မိဿက မှာ မရနိုင်တဲ့ပစ္စည်း**။

ဒီတော့ ပကိဏ္ဏကမှာ များနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီလိုစဉ်းစားပါ လား၊ မိဿကကနေပြီး ရထားတာက မိ-နိဿ-ဝိပ်-အတ်-အဝိဆိုတဲ့ ၆-ပစ္စည်း မရှိဘူးလား (ရှိပါဘယ်)၊ အဲဒီ ၆-ပစ္စည်း ပကိဏ္ဏကထဲမှာ မရှိဘူးလား ကြည့်ရ တယ်၊ ၆-ပစ္စည်းလုံး ရနေတယ်၊ ရနေလျှင် ပကိဏ္ဏကမှာ ရတဲ့ပစ္စည်း ဘယ် လောက်လဲ၊ ၁၆-ပစ္စည်းပါ၊ အဲဒီထဲမှာ ခုတင်က ၆-ပစ္စည်း ဖယ်ထုတ်လိုက်၊ လွယ်အောင် ဘုန်းကြီးက ပြောပြတာ၊ ဒီတော့ ဘယ်လောက်ကျန်မလဲ (၁၀-ပစ္စည်း ကျန်ပါတယ်)၊ ဘယ်ဟာတွေရှိသလဲမေးလျှင် သတိပြုကြည့်၊ အာရမ္မဏ, အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ, အာသေဝန, ကမ္မ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ပေါင်း ၁၀-ပစ္စည်း။

ဘုန်းကြီး ခုတင်က အကျဉ်းချုပ်ပြောတာ ဘာတုံး၊ မိဿကမှာသာ ရ၍ ပကိဏ္ဏကမှာ မရတဲ့ ပစ္စည်း အာဟာရပစ္စည်း(မှန်ပါ)။ ပကိဏ္ဏကမှာသာ ရ၍ မိဿကမှာ မရနိုင်တဲ့ပစ္စည်းဆိုတော့ ခုတင်က မိဿက အာဟာရနုတ်တော့ ၆-ပစ္စည်း ကျန်သေးတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)၊ အဲဒီ ၆-ပစ္စည်း ပကိဏ္ဏကထဲမှာ ရှိသလားလို့ ကြည့်တော့ အကုန်ရှိတယ်၊ ရှိတော့ အဲဒီ ၆-ပစ္စည်း နုတ်လိုက်၊ ကျန်တဲ့ ၁၀-ပစ္စည်းဟာ ပကိဏ္ဏကမှာသာ ရတယ်။ **မိဿကမှာလဲ** ရတဲ့ပစ္စည်း၊ **ပကိဏ္ဏကမှာလဲ** ရတဲ့ပစ္စည်းဆိုတော့ ၆-ပစ္စည်း ထွက်လာတယ်။

နားလည်ရဲ့ မဟုတ်လား၊ ဘုန်းကြီးပြောတာ(မှန်ပါ)။ ဒါကိုလဲ ကျင့်ထား ရတယ်။

ဒီတော့ နောင်ဃဋ္ဋနာစဉ်းစားတော့ မိဿကမှာလဲ ရနိုင်တယ်၊ ပကိဏ္ဏက မှာလဲ ရနိုင်တဲ့ ၆-ပစ္စည်းဟာ ဓိ-နိ-ဣ-ဝိပ်-အတ်-အဝိ....မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၆-ပစ္စည်းဟာ သဟာမျိုးထဲမှာကော ရှိသလား မရှိဘူးလား တခါလှမ်း ကြည့်ရတယ်(ရှိပါတယ်)။ အဲဒီ ၆-ပစ္စည်းနှင့်စပ်တဲ့ ဃဋ္ဋနာတွေဟာ သဟာ မှာလဲ ရှိတယ်၊ မိဿကမှာလဲ ရှိတယ်၊ ပကိဏ္ဏကမှာလဲ ရှိတယ်(မှန်ပါ)။ ဒါတွေကို နားလည်အောင် လုပ်ရတယ်၊ ၃-ဌာနစလုံး ရှိတယ်နော်၊ ဃဋ္ဋနာ ၃-မျိုးရှိတယ်(မှန်ပါ)။ သူတို့က သဟာမျိုးထဲမှာ ပါနေတာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ သဟာ ၁၅-မျိုးထဲမှာ ဒီ ၆-ပစ္စည်းရယ်၊ ပကိဏ်းမှာပါတဲ့ ကမ္မရယ်၊ ထပ်နုတ်လိုက်လျှင် ကျန်တာ ဂ-ပစ္စည်း မဖြစ်ဘူးလား (ဖြစ်ပါတယ်)။ အဲဒီ ဂ-ပစ္စည်းကတော့ သဟာမှာသာ ရှိမှာပေါ့၊ လုပ်တတ်လောက်ပါတယ်နော် (မှန်ပါ)။

ဃဋ္ဋနာ စုစုပေါင်း ၄၁၅

ကဲ ဒါဖြင့် ရှေ့ဆက်ပြောရအောင်၊ မိဿကမှာ ဃဋ္ဋနာပေါင်း ဘယ်လောက် ရတယ်(၃၉-ရပါတယ်)။ပကိဏ္ဏကမှာ ဃဋ္ဋနာပေါင်း(၆၄-ရပါတယ်)။ဟိုတုန်းက ပြီးခဲ့တဲ့ သဟာမှာ ဃဋ္ဋနာပေါင်း(၃၁၂-ရပါတယ်)။ အားလုံးပေါင်းလိုက်(၄၁၅ ရပါတယ်)။ ကုသလတိက် ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမှာ ဃဋ္ဋနာပေါင်း ဒါဘဲရတယ်။

လေးရာ့တဆယ်၊ ငါးခုကယ်၊ ဤဝယ် ဃဋ္ဋနာပေါင်း

၄၁၅-ရှိတယ်၊ အဲဒါ ကုသလတိက်မှာရတဲ့ ဃဋ္ဋနာပေါင်း၊ အသေးစိတ်လဲ နားလည်ထားကြပါ၊ ဘုန်းကြီး ခုတင်က ပြောသလို ဥပမာအားဖြင့် တမျိုး ပြန်ပြောလျှင် ၆-ပစ္စည်းသည် ဃဋ္ဋနာ ၃-မျိုးစလုံးမှာ ရှိတယ်လို့ ဘုန်းကြီး ဆိုလိုက်တယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဓိပတိက ပစ္စည်းကိုကြည့်စမ်း၊ ဦးပဋ္ဌင်း တို့ကို ဘုန်းကြီးချပေးနေတာက သဟာက စပြီး ချပေးတယ်၊ပြီးတော့မှ မိဿက၊ ပြီးတော့မှ ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဟောပုံ အစီအစဉ်

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ မြတ်စွာဘုရားဟောတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး၊ မိဿကက စပြီး ဟောတယ်၊ ပြီးတော့မှ ပကိဏ္ဏကဟောတယ်(မှန်ပါ)။ မိဿကရှိလျှင် မိဿက စ-ဟောတယ်၊ မိဿက မရှိလျှင် ပကိဏ္ဏက စ-ဟောတယ်၊ ပကိဏ္ဏကလဲ မရှိဘူးဆိုလျှင် သဟာဃဋ္ဋနာဟောတယ်၊ ဒီလို ဟောတယ်နော်(မှန်ပါ)။ မိဿ-ပကိဏ်း-သဟာ လို့ ဃဋ္ဋနာ ၃-မျိုး ရသင့်တယ်။

ဒီတော့ ခုတင်က ၆-ပစ္စည်းထဲမှာ အစဆုံးဖြစ်တဲ့ အဓိပတိအနေနှင့် စဉ်းစားလျှင် မိဿကတွင်ဘဲ ဈာန ၃-ချက်, ပကိဏ်းမှာလဲ ၃-ချက်, သဟမှာ ဈာနပေါင်း ၂၄-ချက်, စုစုပေါင်းလိုက်တော့ အဓိပတိပစ္စည်းတွင် ဈာနပေါင်း ၃၀-ရှိထယ်။

ထိုနည်းတူစွာ ရှေ့ကို တ-ပစ္စည်းတိုးကြည့်၊ ခုတင်က ၆-ပစ္စည်းထဲကဘဲ၊ နိဿယပစ္စည်းဖြစ်လျှင် မိဿက ၆, ပကိဏ်းက ၄, သဟက ၁၀, ဈာနပေါင်း ၂၀-ရှိတယ်။

ဘယ်ပစ္စည်းမှာ ဘယ်ဈာနမျိုး ရှိနေတယ်ဆိုတာလဲ အနုပြောပြီးပြီ၊ ဓိ-နိ-ဣ-ဝိပ်-အတ်-အဝိ ခေါ်တဲ့ ၆-ပစ္စည်းသည် ဈာန ၃-မျိုးစလုံး ရှိတယ် ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သူတို့ ၆-ပစ္စည်းမှတပါး အာရမ္မဏ အစရှိသော ၁၀-ပစ္စည်းမှာ ပကိဏ္ဏကဈာနသာ ရှိတယ်၊ ၎င်း ၆-ပစ္စည်းနှင့် ကမ္မမှတပါး ကျန်တဲ့ သဟမျိုး ၈-ပစ္စည်းသည် သဟဇာတဈာနသာ ရှိတယ်၊ အဲဒီတင် ဈာနစခန်း သိမ်းကြစို့။

ဈာနသင်တန်း ပြီးပြီ။

သဘာဂ သင်တန်း

သဘာဂနှင့် ဈာန

သဘာဂသွားရအောင်၊ သဘာဂသွားတော့ သဘာဂကို မဆိုမီ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ကို သဘာဂနှင့် ဈာနအကြောင်း ဘုန်းကြီးပြောပေးမယ်။

ဟောရိုးအစ ပြန်စစ်ကြည့်လျှင်– သုဒ္ဓသံချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ မိဿကသံချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုမိဿကသံချာဝါရသည်လည်း သဘာဂ, ဈာန အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။

မြတ်စွာဘုရားက ပစ္စည်းတခုတခုမှာ သဘာဂရယ် ဈာနရယ် ၂-မျိုးရှိရာ သဘာဂကို အရင်ပဌမစပြီး ဟောပါသည်၊ ဈာနကိုနောက်မှ ဟောတယ်၊ ဘုရားဟောတော်မူတဲ့ အစီအစဉ်ကို ပြန်ပြောတာနော်(မှန်ပါ)။

ဘုန်းကြီးအနေနှင့် စာသင်သားများ ဉာဏ်အမြင်မှာ သိလွယ်တယ်ထင်လို့ မို့ ဈာနကစ ပြပေးနေတယ်။

သဘာဂနှင့် ဈာန မထူးပါ

နို့ သဘာဂနှင့် ဈာန ဘာများထူးနေသလဲလို့ မေးလျှင် သဘာဂသည် ပင်လျှင် ဈာနဘဲ၊ ဈာနသည်ပင်လျှင် သဘာဂပါဘဲ၊ ဈာနဧဝ သဘာဂေါ၊ သဘာဂေါယေဝ ဈာနပါဘဲ၊ အကြောင်းမထူးပါဘူး။

ဒီတရားဘဲ ပြန်ဟောမှာ၊ဒါကြောင့်ဈာန်တွေပေါ့ပေါ့လုပ်နှင့်၊တခေါက် ပြန်လာမယ်လို့ ပြောထားတာ ဘုန်းကြီးက၊ အတူတူဘဲလို့ ဘုန်းကြီးအခုပြော နေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဘာဝဟာ ဈာန်ဘဲ၊ ဈာန်ဟာ သဘာဝ ပါဘဲ၊ မထူးပါဘူး။

နည်းတမျိုးပြောင်းဟောခြင်းမျှသာ

မထူးလျှင် မြတ်စွာဘုရား ဘာဖြစ်လို့ဟောသလဲ၊ နည်းတမျိုးနှင့် ပြောင်း ဟောတယ်။

ဘယ်လို နည်းပြောင်း ဟောသလဲမေးလျှင် သတိပြုကြပါ၊ သဘာဝနှင့် ဈာန် ထူးနေပုံ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်။

အားလုံးသင်္ချာဝါရ အစရှိသည်တို့မှာ ပြထားတာဟာ မူ-မူလီရယ်လို့ ပစ္စည်း ၂-မျိုးထားတာချည့်ဘဲ၊ မူပစ္စည်း, မူလီပစ္စည်း ဒီလိုထားတယ်နော်(မှန်ပါ)။

သဘာဝဟောပုံ

မူ-မူလီလို့ ၂-မျိုးရှိတဲ့အနက်က သဘာဝကိုဟောတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက ဘယ်ပုံဟောသလဲမေးလျှင် မူတပစ္စည်း,မူလီတပစ္စည်း ပေါင်းပြီးတော့ အတူရတဲ့ တရားကို သင်္ချာထုတ်ဟောတယ်၊ အဲဒါ သဘာဝခေါ်တယ် (မှန်ပါ)။

မူကလဲ တပစ္စည်းတည်း၊ မူလီကလဲ တပစ္စည်းတည်း၊ သူတို့ ၂-ပစ္စည်းကို တရားညှိပြီးထုတ်လိုက်တယ်။

မူတပစ္စည်း, မူလီတပစ္စည်းဆိုတော့ ပေါင်းတော့မှ ၂-ပစ္စည်းရှိတယ်မဟုတ် လား (မှန်ပါ)။ ၂-ပစ္စည်းအရတူတဲ့တရားကို ရအောင်ရှာတယ်၊ ရှာပြီးတော့မှ ထိုတရားကို သင်္ချာထုတ်တယ်၊ အဲဒါ သဘာဝခေါ်တယ်။

နားလည်အောင်နားထောင်ပါ၊နောက်ပြီးတော့ ကြံဆလုပ်ကြည့်၊ဘုန်းကြီး က ဒို့ကို ဘာပြောပေးသလဲ၊ ကိုယ့်ဉာဏ်နှင့်ကိုယ်လိုက်ပြီး သုံးကြည့်ရမယ်၊ အဲဒီလို မသုံးလျှင် မေ့မှာပါဘဲ၊ စိတ်ချ လက်ချမေ့ပါတယ်၊ ပြန်သုံးရတယ် လုပ်ပြီးကြည့်ရတယ်။

ဈာန်ဟောပုံ

ဈာန်က ဘယ်လိုလဲ၊ ဘယ်လိုဟာကို ဘယ်နည်းနှင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသလဲမေးလျှင် သတိပြု၊ မူက တပစ္စည်း, မူလီမှာ တပစ္စည်း ၂-ပစ္စည်း မှစ၍ ၁၀-ပစ္စည်းတိုင်အောင် ရသင့်သောတရားကို ပေါင်းစု၍ သင်္ချာထုတ် တာ ဈာန် ခေါ်သည်။

နားလည်ရဲ့လား (မှန်ပါ)။ ဘာတဲ့တုံး ဈာန်ာ်ကာ၊ ဈာန်ာက မူကတော့ တပစ္စည်းဘဲ၊ မူလီကျတော့ တပစ္စည်းနှင့်ဟောတာလဲ ရှိတယ်, ၂-ပစ္စည်းဟောတာ ရှိတယ်, ၃-ပစ္စည်း, ၄-ပစ္စည်း, ၅-ပစ္စည်း—၆-၇-၈-၉-၁၀ ပစ္စည်းထိအောင် ဟောတယ်၊ ဒီတော့ အနည်းဆုံး မူလီဟာ တပစ္စည်း,အများဆုံး မူလီဟာ ၁၀-ပစ္စည်း၊ မူပစ္စည်းနှင့် ပေါင်းလိုက်တော့ အများဆုံးမှာ ၁၁-မနေဘူးလား (မှန်ပါ)။

သတိပြုကြည့်ကြစမ်းပါ၊သဟာယဈာန်ာ ဟောတုန်းက အဓိပတိမှာ ဝီမံသာ-ဓိပတိ ဟောတော့ သဝိပါကဈာန်ာ နံပါတ် ၂-မှာ ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ရသလဲ မှတ်ခဲ့ကြစမ်းလို့ ဘုန်းကြီး မပြောဘူးလား (ပြောပါတယ်)။ ၁၁-ပစ္စည်း ရတယ်[၁]၊ အဲဒါ ဈာန်ာဘဲ၊ မူက ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် အဓိပတိ၊ ကျန်တဲ့ ၁၀-ပစ္စည်းက မူလီ၊ နားလည်ကြပါစေနော်၊ အများဆုံးကို လှမ်းပြီးပြောတယ်။

နို့ မူတပစ္စည်း, မူလီတပစ္စည်း ဆိုတော့ကော ဈာန်ာမှာ ရှိသလားလို့ မေးလျှင် သတိပြုကြည့်၊ မိဿကဈာန်ာ နံပါတ် ၁-အကွက်ကို ကြည့်စမ်း[၂]၊ အတွဲ ၆-မျိုး တွေ့ကြရဲ့လား (မှန်ပါ)။ အတွဲကမူ အဝိဂတက မူလီ ဈာန်ာမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အတွဲ အဝိဂတန္တိ တေရသ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

တခါ မူတပစ္စည်း မူလီ ၂-ပစ္စည်း မေးလို့ရှိလျှင် ဒီ့ နောက်က အကွက်[၂]ကြည့်ပါလား၊ သဟနို ပုရေနိမှာ မူက တပစ္စည်း၊ မူလီက ၂-ပစ္စည်း (မှန်ပါ)။ ရှိပါတယ် ပြည့်လို့ပါ၊ နောက်ထပ် မူလီ ၃-ပစ္စည်း, ၄-ပစ္စည်း, ၅-ပစ္စည်း, ၆-ပစ္စည်း စသည်တွေ အများကြီး ရှိတယ် ဈာန်ာတွေမှာ (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ပြန်ကြည့်၊ ဒီစကားကို ပြန်ပြီး တခေါက်ပြောမယ်၊ သဘာဂနှင့် ဈာန်ာ မထူးပါဘူး၊ သဘာဂ ဆိုတာ ဈာန်ာပါဘဲ၊ ဈာန်ာလဲ သဘာဂပါဘဲ၊ အတူတူပါဘဲလို့ ဘုန်းကြီးက ပြောပါတယ်၊ ဒီတော့ မထူးလို့ရှိလျှင် မြတ်စွာဘုရားက ဘာဖြစ်လို့ ၂-မျိုးခွဲ ဟောသလဲဆိုတော့ နည်းတမျိုးဖြင့် ဟောတော်မူတယ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သဘာဂနှင့် ဈာန်ာ ထူးခြားပုံ

နည်း မတူဘူး၊ မတူတဲ့နည်းက ဘာလဲလို့ မေးလျှင် **သဘာဂ** ဆိုတာက မူတပစ္စည်း,မူလီတပစ္စည်း ပေါင်း ၂-ပစ္စည်းမှာ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ တရားကို ပေါင်းပြီးတော့ ရှာပြီးတော့ သင်္ချာတုတ်တယ်၊ ဈာန်ာ ဆိုတာကတော့ မူက တပစ္စည်း၊ မူလီကတော့ တပစ္စည်း, ၂-ပစ္စည်းက စပြီးတော့ ၁၀-ပစ္စည်း အထိ

၁။ ဤကျမ်း၊ နှာ ၁၉၇—၈၊ ၂၀၂—တို့၌ကြည့်။

၂။ ဤကျမ်း၊ နှာ ၂၆၀—ရှိ မိဿကဈာန်ာဇယားကြည့်။

ရသင့် ရထိုက်တဲ့ တရားကို ပေါင်းပြီးတော့ သချ်ာထုတ်တယ်၊ အဲဒါ သဘာဂနှင့် ဃဋ္ဌနာ အထူးပါဘဲ။

နားလည်လောက်တယ်နော်၊ နားလည်လောက်လျှင် ပြည့်စုံတဲ့ပစ္စည်း တခုနှင့် ဘုန်းကြီး တနေရာက ယူပြီး ပြောပေးဦးမယ်။

ခုတင်က ပကိဏ္ဏကမှာ ဒီနေ့ဟောတော့ အစဆုံး ဟောတဲ့ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်း၊ ရှင်းလဲ ရှင်းလို့ ဒီပစ္စည်းက နေပြီး ဘုန်းကြီး ပြောပြမယ်၊ တချိန်တုန်းက ပဌမကြီးတန်းမှာလဲ ဒီပစ္စည်းကို ယူပြီး ပုစ္ဆာလုပ် မေးထားတယ်၊ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းကို ဦးပဥ္စင်းတို့ ခုတင်က ဃဋ္ဌနာ ဆိုထားပြီးပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘယ်လိုဆိုခဲ့သလဲ၊ အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း....ဆိုကြပါစို့၊ သုဒ္ဓသချ်ာ ကျက်ထားတဲ့အတိုင်းပေါ့၊ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ-ဆိုပြီး တော့ ဃဋ္ဌနာ ဟောထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီအကွက်ကလေး ပြန်ကြည့်စမ်း၊ သိထားပြီးတော့မှ ပဌမကြီးတန်းမှာ ပုစ္ဆက-က ပုစ္ဆာထုတ်ပုံ ပြောပြမယ်၊ ကောင်းလဲ ကောင်းသွားဘဲ၊ ဘုန်းကြီး က ဒါမျိုးကလေးတွေလဲ မေးစေချင်တယ်၊ မသိလျှင်လဲ ဖြေစရာ မရှိဘူး၊ သိလျှင်လဲ အင်မတန် ချမ်း ချမ်းသာသာနှင့် နည်းနည်းကလေး ရေးရတယ်။

မေးထားတဲ့ပုစ္ဆာက ပုစ္ဆာမေးပုံ သဘောသွား ပြောပြတာပါ၊ အတိ အကျ အံကျတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ မေးပုံက—

"ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၌ သုဒ္ဓသချ်ာ, သဘာဂသချ်ာ, ဃဋ္ဌနာသချ်ာ တို့ကို အသီး အသီး ခွဲဝေရေးသားခဲ့ပါ။"

ဒီမှာ တခါတည်း တိုက်ရိုက်ရှိနေတာ၊ မသိလျှင်လဲ ဖြေစရာ မရှိဘူးလို့ ပြော ခဲ့တယ်၊ တရားကတော့ ဦးပဥ္စင်းတို့ ကျက်ထားတဲ့ တရားဘဲ၊ ဒါကို ဦးပဥ္စင်းတို့ ဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီးလို့ သချ်ာဝါရ ဟောတော့ ဟေတုယာ သတ္တ, အာရမ္မဏေ နဝ, အဓိပတိယာ ဒသ-လို့ ဟောခဲ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီလိုဟောသွား လိုက်တာ ပစ္ဆာဇာတေ ကျတော့ ဘယ်လောက်ထွက်သတုံး (တီဏိ ထွက်ပါ တယ်)၊ အဲဒီ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိလို့ တပစ္စည်းထဲကို နာမည်ဖော်ပြီးတော့ သချ်ာထုတ်တာ ဘာတုံး သုဒ္ဓသချ်ာ။

သင်တော့ သင်ပြီးနေပြီ၊ လွယ်လွယ်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ၊ တရားကတော့ ဦးပဥ္စင်းတို့ ကျက်ထားတဲ့ အတိုင်းနော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ သဘာဂသချ်ာ ဘယ်မှာလဲလို့ မေးလျှင် ခုတင်က တရားဘဲ ပြန်ဆို ရမယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကြည့်စမ်း၊ မူတပစ္စည်း, မူလီတပစ္စည်းသာ ရှိရမယ် ဆို (မှန်ပါ)။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ-ဒါကမူ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ တွေ့ရဲ့လား၊ ဒါက

မူလိ(မှန်ပါ)။ အတ္ထိယာ တိကာ၊ အဝိဂတေ တိကာ၊ မူလီတပစ္စည်းချင်းစီ လှည့်နေတာ (မှန်ပါ)။ ဘယ်နှစ်ကြိမ်ဟောသလဲ၊ ၃-ကြိမ်၊ အဲဒါက ဘာသင်္ချာလဲ သဘာဂသင်္ချာ၊ အခု တွေ့လတ္တံ့ (မှန်ပါ)။

ဃဋနာသင်္ချာက ဘယ်မှာလဲ မေးလျှင် ဦးပဥ္စင်းတို့ စောစောက ဟောထားခဲ့တဲ့အတိုင်း အကုန်လုံးသိမ်းလိုက်မှာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္စာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိကာ၊ မူက တပစ္စည်း, မူလီက ၃-ပစ္စည်း။

မသိလျှင်လဲ ဖြေစရာမရှိဘူးလို့ ပြောနေ၊ သိလျှင်လဲ ဒီအကွက်ကလေးဖြေနေပြီးရောမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တပစ္စည်းတည်း သင်္ချာထုတ်လျှင်သုဒ္ဓ၊ ၂-ပစ္စည်း သင်္ချာထုတ်လျှင် သဘာဂ၊ ၂-ပစ္စည်းက စပြီးတော့ ၁၁-ပစ္စည်းထိ သင်္ချာထုတ်လျှင် ဃဋနာ၊ အဲဒါ သင်္ချာဝါရအကုန်လုံးပေါ်မှာ ခြုံပြီးတော့ ဘုန်းကြီးပြောနေတဲ့စကား (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ပေါ့ပေါ့ကလေးထားခဲ့လို့တော့ မသိဘူး၊ ပြန်ပြီးလေ့လာပါလို့ ဘုန်းကြီးသတိပေးနေပါတယ်။

ရအောင် လုပ်ရတယ်၊ သဘာဂလဲ ဒါဘဲ၊ ဃဋနာလဲ ဒါဘဲ၊ ကရိုဏ်းပါဌ်ထုတ်တာဆိုပြီး ဦးပဥ္စင်းတို့ ဝိဘင်္ဂတုန်းက ထုတ်ခဲ့တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီဟာတွေဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ ဃဋနာက လာလျှင် တပြိုင်နက်ထုတ်ရတယ်၊ ယထာ-ရဟာဆိုလျှင် ဃဋနာမဟုတ်ဘူးလို့ နားလည်ပါ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပစ္စည်းပြိုင်ကျမ်း

ပြီးတော့ ပဋ္ဌာန်းလောကမှာ ဘုန်းကြီးတို့ ငယ်စဉ်ခေတ်တုန်းကတော့ အသုံးပြုတယ်၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ခေတ်တော့ စာအုပ်မှ ရှိရဲ့လား မပြောတတ်ဘူး၊ ပစ္စည်းပြိုင်ကျမ်းဆိုတာ ဆိုရသေးတယ်၊ အဲဒီ ပစ္စည်းပြိုင်ကျမ်းဆိုတာ မေ့တောင်နေပြီ၊ ဘယ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးမှန်းမသိဘူး၊ ဃဋနာတွေကို ဗမာလို ပြန်ထားတာဘဲ။

ဥပမာ-ခုတင်ကပြောတဲ့ ပစ္စာဇာတကို လွယ်လွယ်ပြောကြပါစို့၊ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော။ (ပ)။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဤတရားတို့သည် ပစ္စာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ၄-ပစ္စည်းတို့ ပြိုင်ကြကုန်၏၊ ဒါဟာ ဃဋနာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဦးပဥ္စင်းတို့ကို ပြောခဲ့ပြီဘဲ၊ ၄၁၅-ခုသော ဃဋနာတွေကို စုပေါင်းပြီးတော့ ပစ္စည်းပြိုင်ပေါင်း (၄၁၅) ခါ ရေးထားတာဘဲ၊ အဲဒါက စာအုပ်တအုပ်ထွက်ပြန်ရော၊ ဃဋနာသိနေလျှင် သူ့အတွက် ဘာအကျိုးရှိသတုံး၊ အကျိုးမရှိလှတော့ပါဘူး။

တူညီသော အဓိပ္ပါယ်စကားရပ်များ

ဒါကြောင့် ဈာနရယ်, သဘာဂရယ်, ကရိုဏ်းပါဠိထုတ်တာရယ်,ပစ္စည်းပြိုင်လုပ်တာရယ်, ပစ္စယသတ္တိရှာတာရယ်ဆိုတာ အတူတူချည်းဘဲ၊ ဘာမှ ထူးလှတာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီသဘောချည့်ဘဲ။

သဘာဂနည်းများ

ကဲ–ဒါတွေနားလည်ကြလျှင် ဒီနေ့ သဘာဂနည်း အနည်းအကျဉ်း စပြောပေးမယ်၊ သဘာဂသန့်သန့်၊ သဘာဂကို ဘယ်လိုလုပ် ရှာမလဲ ဘာလဲဆိုလျှင် အစဆုံး ဟေတုက ဘုန်းကြီး မနေ့က ပြောသလို ရေးထားခဲ့ရဲ့လား ဇယားကွက်၊ သူများရေးထားတာကလေး ကူးလာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ သက်တောင့်သက်သာတာပေါ့လေ၊ သက်သာပေမဲ့ သူများဟာကလေးနှင့်ဆိုတော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ရေးတာလောက်တော့ မကောင်းဘူး။

ဟေတုသဘာဂ ဟောချင်လျှင် ဟေတုသဘာဂကို သိချင်လျှင် ဟေတု-ဈာနမှာကြည့်၊ ဈာနကို တခေါက်ပြန်မယ်ဆိုတာ အဲဒါကိုပြောတာ။

ဟေတုသဘာဂအတွက် ဟေတုဈာနဆိုတော့ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ဟေတုမှာ ဈာန မျိုးပေါင်း ဘယ်နှစ်မျိုးဟောထားသလဲ(၃-မျိုးဟောထားပါတယ်)၊၃-မျိုးဟောထားတယ်၊ အားလုံးနားလည်အောင် နားထောင်နေဘ်၊ အဲဒီနည်းချည့်ဘဲ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်။

၃-မျိုးရှိတယ်၊ဘာတွေလဲလို့ မေးလျှင် ဦးပဉ္ဇင်းတို့ သိပြီးသားဘဲ၊ဘုန်းကြီး သာမန်လျှောက်ပြောမယ်၊ သာမညဈာန သဏ္ဍန္ဒြိယမဂ္ဂဈာန, သာဓိပတိ-ဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာနအားဖြင့် ၃-မျိုးရှိတယ်၊ ထို ၃-မျိုးတို့တွင် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတယ်၊ သာမညမှာလဲ အဝိပါက, သဝိပါကလို့ ၂-မျိုးရှိရာ အဝိပါကကို အရင်ဟောတယ်၊ အဝိပါကမှ ၄မျိုးရှိခဲ့ပြန်ရာ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူသည်၊ ဟောဟန်ကား—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၅-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ၊ ဒီလိုမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဦးပဉ္ဇင်းတို့ အဲဒီဇယား[၁]မှာ သွားကြည့်စမ်း၊ ဟေတုကမူ ဖြစ်နေတော့ အထက်မှာလဲတည့်တည့် အောက်မှာလဲတည့်တည့် ဟေတုနေရာမှာ အမှတ်

၁။ ဤကျမ်းနှာ-၁၂၀-ရှိ သဟယ် ဈာန ၂၅၅ ဇယား။

အသားကလေးတခုပြ၊ အလျားလိုက်ပြောနေပါတယ် အပေါ်ဆုံးအတန်းရဲ့ ခေါင်းစီးရဲ့အောက်က အတန်းကြည့်နော်၊ (မှန်ပါ)။ သဟဇာတအကွက်မှာ ၇-နံပါတ် ဂဏန်းကလေးရေးပါ၊ နိဿယကွက်မှာလဲ ၇-ကလေးရေးပါ၊ အတ္ထိမှာလဲ ၇၊ အဝိဂတမှာလဲ ၇၊ ဘယ်သူက ခိုင်းနေတာလဲ မေးလျှင် ဃဋ္ဋနာက ခိုင်းနေတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ ဟေတု သူက မူနော်၊ မူကို ၇-ဂဏန်း မရေးရဘူး ဤ(=)အမှတ်အသားပြထား၊ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ၊ သဟကြီးဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ၇-ဂဏန်းကလေး ၄-လုံး လျှောက်ရေး၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းတကွက်စီမှာ(မှန်ပါ)။

ဒီနေ့ ဦးပဥ္စင်းတို့ ဉာဏ်ထဲမှာ သဘောမပေါက်သေးလို့ ဝိုးတိုးဝါးတားဖြစ်နေပေမဲ့ ဘုန်းကြီးပြောတဲ့အတိုင်းရေး၊ ဒီနည်းကိုမှတ်ထား၊ ပြီးတော့ကြံဆ၊ ဃဋ္ဋနာက ၅-ပစ္စည်း ပေါင်းလိုက်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ခုတင်က ပြောခဲ့တယ် မူတပစ္စည်း, မူလီက ၂-၃-၄ စသည် ပေါင်းလို့ရှိလျှင် ဒါက ဘာတုံး (ဃဋ္ဋနာ)၊ တပစ္စည်းစီဘဲ မူလဲ တပစ္စည်း, မူလီလဲ တပစ္စည်းဆိုလျှင် သဘာဂ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အခုဒီနေရာမှာ ထုတ်ကြည့်ပါလား၊ ဟေတုမူ သဟဇာတ-မူလီ=ဟေတုပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ၊ ဟေတုပစ္စယာ နိဿယေ သတ္တ၊ ဟေတုပစ္စယာ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ ဟေတုပစ္စယာ အဝိဂတေ သတ္တ၊ ဒါကြောင့် ၇-ဂဏန်း ၄-လုံးအရေးခိုင်းတာ၊ မူတပစ္စည်း မူလီဘပစ္စည်းစီ မနေဘူးလား (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် ၇-ဂဏန်းကလေး ၄-လုံး အရေးခိုင်းတာ၊ အဲဒီသဘာဂကို ဘယ်ကနေ ဖော်သလဲမေးလျှင် ဃဋ္ဋနာကနေ ဖော်တယ်။

အဲဒါက မြတ်စွာဘုရားဟောတော့ ဒီအတိုင်းဘဲ တန်းပြီးတော့ ဟေတုပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တ၊ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

အကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဘယ်လိုပြောပြပါသလဲ ဆိုတော့-ဟေတုမူ သဟဇာတ သဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်-ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဤတရားတို့သည် ဟေတု သဟဇာတ ၂-ပစ္စည်းတပ်သောတရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ ဟေတုပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တဟု သင်္ချာဘပ်၍ဟောအပ်ကုန်၏။

နိဿယမှာလဲ ဒီတရားဘဲ၊ ဒီဘရားဘဲ ဆိုပြီး ဒီဆိုရိုးတွေနဲ့ဘဲ ဟေတုပစ္စယာ နိဿယေ သတ္တ လုပ်ဦးမှာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အတ္ထိမှာတခါ ဒီအတိုင်းဆို၊ အဝိဂတမှာတခါ ဒီအတိုင်းဆိုရလိမ့်မယ်၊ ၄-ပစ္စည်းတူလျှင် ၄-ခါပေါ့နော်

(မှန်ပါ)။ မှတ်ထားခဲ့ပါ၊ ဒါကဘာလဲ ဟေတုပစ္စည်း သာမညဈာန၊အဝိပါက ၄-ချက်တို့တွင် ပဌမဆုံးဖြစ်တဲ့ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာန်က ရှာရတဲ့ သဘာဝ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒုတိယဈာန်ဘာခေါ်တယ် (သဒ္ဓာမညဈာန်)၊ တရားက ဘာခေါ် သတဲ့တုံး (သမ္မယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး)၊ အဲဒီ ဈာန်မှာ ဘာပစ္စည်း တိုးလာသလဲ၊ (အညမည တိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာ ဘယ် လောက် ထုတ်ခိုင်းသလဲ (တီဏိ)၊ ရေးပေါ့ သဟနှင့် နိဿယ အလည်ခေါင် ဟာ အညမည နေရာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာရေးသလဲ ၃-ဂဏန်းကလေး ရေးပါ။

ဟေတုကမူ အညမညက မူလီ၊ သဟဇာတပစ္စည်းနှင့် နိဿယပစ္စည်း ၂-ခုရဲ့ ကြားထဲမှာနေ၊ ခုတင်က ၇-ဂဏန်း ၂-လုံးရဲ့ ကြားထဲမှာ ဘာဂဏန်း ရေးထား သလဲ (၃-ဂဏန်း ရေးပါတယ်) တရား ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် သမ္မယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ထိုတရား ဤဘုရားတွေ ဖွတ်ပြီး ရှင်းရှင်းဘဲ ခေါ်ကြပါစို့ ဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ၊ ဟေတုလဲ ထိုက်တယ်၊ အညမညလဲ ထိုက်တဲ့တရားဟာ သူတဲ့။

ဒီနေ့ ဟေတုတင် ပြောမှာပါ၊ ကျေနေအောင်တော့ လုပ်ကြရလိမ့်မယ်။

တတိယဈာန်က ဘာဈာန်ခေါ်တယ် (သဒ္ဓာမညသမ္မယုတ္တဈာန်)၊ ဘာပစ္စည်း တိုးလာသလဲ (သမ္မယုတ္တပစ္စည်း တိုးလာပါတယ်)၊ တရားက ဘယ် သူတဲ့ (သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး)၊ သမ္မယုတ် တိုးတော့ သင်္ချာ ဘယ်လောက် ထုတ်ထားသလဲ (တီဏိ)၊ နောက်နား သွားကြည့် အတ္ထိ မရောက်ခင် တကွက်ကျော်၊ သမ္မယုတ္တ အကွက်၊ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ ဘာ သွားရေးမလဲ (၃-ဂဏန်း ရေးရပါမယ်)။

သူ့အကွက်နှင့် သူ့နေရာနှင့် မှန်ပေစေနော်၊ အကွက် မမှားစေနှင့်၊ အတ္ထိ မရောက်ခင် တကွက်ကျော်မှာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ သူကို သဘာဂ ဟောချင်လျှင် ဘယ်လိုလုပ် ဟောမလဲ၊ ဒီနေ့ ကြိုးစား မင်းစား မှတ်ကြပါ၊ နောက်နေ့တွေကျတော့ ဦးပဉ္စင်းတို့ဖာသာ သွားတတ်ပါတယ်၊ ဟေတုမူ သမ္မယုတ္တသဘာဂ၌ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဟေတုပစ္စယာ သမ္မယုတ္တေ တီဏိ၊ ပြီးတော့မှ ဒေသနာ အစဉ်အတိုင်း ပြန်ဟောမှာပေါ့၊ ဒါက ရှာတဲ့နည်းဘဲ၊ ဈာန်ကနေပြီး ရှာတာ။

စတုတ္ထဈာန်မှာ ဘာပစ္စည်း လာတိုးသလဲ (ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ တရားက ဘယ် သူတဲ့တုံး သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်

၆-ပါး၊ အဲဒါတွေဟာ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ရပြီးသားတွေချည်း ဖြစ်နေတယ် မဟုတ်လား၊ အသစ်မှ မပါဘဲ။

သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဟေတုမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ နေ့ (မှန်ပါ)။ ဟေတုပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဘယ်လောက်ထည့်မလဲ သချာ (တီဏိ)။

ပြန်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီး ပြောပေးမယ်၊ ဒီနေ့ ဒီတပစ္စည်းတည်း ပြမယ်၊ အဝိပါက ကုန်ရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဝိပါကဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏၊ သူကလဲ ၅-ချက်ဘဲ၊ ပဌမဆုံး သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား တရား ဘယ်လိုဆိုမလဲ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်-စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ ရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး၊ ဘာပစ္စည်း တိုးလာသလဲ (ဝိပါက)၊ သချာက ဘယ်လောက်တိုး (ကော)၊ ဝိပါက ကွက်မှာရေး၊ ၁၄-နံပါတ် အကွက်မှာ ရှိတယ်၊ သဘာဂ ဟောတော့ ဘယ့်နှယ်လုပ် ဟောမလဲ၊ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ခုတင်က ရွတ်သွားဘဲ့တရားဘဲ မဟုတ်လား၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိဘ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ ရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး၊ ပါဠိတော်က ဟေတုပစ္စယာ ဝိပါ-ကေ ကော။

ဒါပဌမဆုံး ဃဋ္ဋနာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ စဉ်းစား နားထောင်စမ်း၊ ဒုတိယဃဋ္ဋနာ ပြောင်းလျှင် ဘာပစ္စည်း တိုးမလဲ (အညမည)၊ ရေးပြီးပြီ မဟုတ်လား၊ မလိုတော့ဘူး၊ တတိယဃဋ္ဋနာ ပြောင်းတော့ သမ္ပယုတ္တ၊ စတုတ္ထ ပြောင်းတော့ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ပဉ္စမ ပြောင်းတော့ အညမည ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အားလုံး ရေးပြီးနေပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြုကြပါ၊ သာမညဃဋ္ဋနာလို့ခေါ်တဲ့ ပဌမဆုံးတွေတဲ့ ဃဋ္ဋနာဖြစ်လျှင် အဝိပါက ၄-ချက်မှာ ၄-ကြိမ်စလုံး ပစ္စည်းရှာတယ် ပဌမ သဟာကြီး ၄၊ ဒုတိယ အညမည၊ တတိယ သမ္ပယုတ္တ၊ စတုတ္ထ ဝိပ္ပယုတ္တ ရတယ်၊ သဝိပါကပြောင်းတဲ့ အခါမှာ ပဌမတချက်သာ ယူလိုက်တယ်၊ ကျန်တဲ့အချက်တွေကြောင့် ပစ္စည်း အတိုးမရှိဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ မယူတော့ဘူး။

နားလည်အောင်လဲ အားထုတ်ကြပါ၊ စဉ်းစားကြပါ၊ မသိလျှင်လဲ လာမေးကြပါ၊ အချိန်မရွေး။ မသိတာကို မသိတဲ့အတိုင်းတော့ အောင်းမနေနှင့်၊ ဒါဖြင့် အခုပဌမဃဋ္ဋနာအကွက် ပြီးသွားရောပေါ့(မှန်ပါ)။

သဗ္ဗိန္ဒြိယမဂ္ဂဿင္ဒနာ

ထိုနောင် သဗ္ဗိန္ဒြိယမဂ္ဂဿင္ဒနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ၉-ချက်ဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ရှင်းအောင်ပြောကြပါစို့၊ဒီဿင္ဒနာမှာလဲ ပဌမဆုံးတချက်ဘဲ ယူတယ်၊ သမ္ပယုတ္တနိက၊ ဘယ်လိုဟောပါလိမ့်။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ၊ တပါးတည်း၊ ဿင္ဒနာတဲ့ ဘာပစ္စည်းတွေတိုးသလဲ (ဣန္ဒြိယနှင့်မဂ္ဂ)၊ နာမည်မှာပါတဲ့ပစ္စည်း တိုးတယ်လို့ပြောထားခဲ့တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဗ္ဗိန္ဒြိယမဂ္ဂဿင္ဒနာဆိုတော့ ဣန္ဒြိယနှင့် မဂ္ဂတိုးမှာပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂမှာ သင်္ချာဘယ်လောက်ထုတ်မလဲ မေးတော့ ဟေတုသဟဇာတနိဿယဣန္ဒြိယမဂ္ဂအတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ၊ဟောဒီမှာကြည့် ၄-ဂဏန်းကလေး၊ ဣန္ဒြိယအကွက်မှာ ၄၊ မဂ္ဂအကွက်မှာ ၄။

နားလည်တယ်နော် (မှန်ပါ)။ အဲဒီလို ဿင္ဒနာတခုက တခုကူးပြောင်းသွားပြန်လျှင်လဲ ပဌမတချက်တည်း ယူတယ်၊ သူ့မှာ ၉-ချက်တောင် ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပဌမတချက်ဘဲ ယူတယ်၊ ဒီဿင္ဒနာပြီးသွားရော။

သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဿင္ဒနာ

ကဲ....ဒါဖြင့် နောက်ကျန်တဲ့ ဿင္ဒနာတခု ဘယ်သူလဲ (သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဿင္ဒနာ)၊ သူလဲ ပဌမတချက်ဘဲ ယူတယ်၊ တရားဟောတော့ ဘယ်နှယ်လုပ်ဟောသလဲ၊(သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သောဝီမံသာဓိပတိ)၊ ဿင္ဒနာမှာ ဘာပစ္စည်းတိုးလာသလဲ(အဓိပတိ)၊ သင်္ချာဘယ်လောက်ထုတ်သလဲ (စတ္တာရိ)၊ ရေးပေါ့လက်ရင်းနားမှာဘဲ၊ ပြီးရောပေါ့ ဿင္ဒနာ ၃-မျိုးရှိတယ်ဆို (မှန်ပါ)။

ဟေတုသဘာဂရှာပုံ

နားလည်အောင် ပြန်နားထောင်စမ်းပါ၊ သာမညဿင္ဒနာအဝိပါက၄-ချက်မှ အကြီး ၄-ပစ္စည်း, အလတ် ၃-ပစ္စည်း သဝိပါကနံပါတ် ၁၊ ဝိပါကတပစ္စည်း အကြီးအလတ်နှင့် ၈ ပစ္စည်း မရဘူးလား (မှန်ပါ)။ သဗ္ဗိန္ဒြိယမဂ္ဂဿင္ဒနာမှာ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ၂-ပစ္စည်းတည်း၊ သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဿင္ဒနာဖြစ်လျှင် အဓိပတိတပစ္စည်း ပေါင်းတော့ ၁၁-ပစ္စည်း။

ဘာလုပ်နေရတာလဲ ဘာတွေရေးနေရတာလဲလို့ မေးလျှင် သုဒ္ဓသင်္ချာငယ် စာရင်းကို ပြန်ပြီးအံကြည့်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း

တပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သချ်ာသတ္တ၊ ယထာရဟပစ္စည်းရေ လတ်, ကြီး ဂ-နှင့် ဓိ-ဏ္ဍ-မဂ် ပေါင်း ၁၂၊[၁] အဲဒီ ၁၂-ပစ္စည်း ဟုတ်ကဲ့လားလို့ ဟောတုကစပြီး လျှောက်ကြည့်တာ၊ ဟေတု-အဓိပတိ-သဟဇာတ-အညမည- နိဿယ-ဝိပါက- ဣန္ဒြိယ-မဂ္ဂ- သမ္ပယုတ္တ-ဝိပ္ပယုတ္တ- အတ္ထိ-အဝိဂတ ဟုတ်ကြတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အပြီးသတ်တော့လဲ ဒီသုဒ္ဓသချ်ာထဲ ပြန်ရောက်လာပြန်တာဘဲ။

ဘယ်လောက် ကျက်ချင်စရာကောင်းသလဲ၊ မရလျှင် ကျက်ကြစမ်းပါဦး၊ အချိန်ရှိသေးတယ်။

ဒီ ၁၂-ပစ္စည်းမှာ မူ ဟေတုနုတ်လိုက်တော့ ကျန်တာ ၁၁-ပစ္စည်းမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် ဟေတုမှာ သဘာဂပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲလို့ မေးလျှင် ၁၁-ပစ္စည်း၊ ဒါကြောင့် နောက်ဆုံးက အကွက်မှာ ၁၁-လို့ ရေးပါ။

နားလည်လောက်ကြပါဘယ်နော်၊ အဲဒါကလေး ဒီနေ့ ဟောပြီးလျှင် တော်ပါပြီ၊ ဟောတဲ့အခါကျတော့ သတိပြုပါ၊ တူသောပစ္စည်းများကို ပေါင်း၍ ဟောပါလိမ့်မည်၊ ပြီးလွယ်အောင် တရားအရတူတာကို ပြောတာနော်(မှန်ပါ)။

အတူပစ္စည်းများ

ဒီတော့ ဘယ်သူတွေ တူသလဲမေးလျှင် သဟကြီး ၄-ပစ္စည်း တူမနေဘူးလား(တူပါတယ်)၊ ဣန္ဒြိယနှင့် မဂ္ဂ မတူဘူးလား(တူပါတယ်)။ ပေါင်းဟော လိမ့်မယ် သတိထားကြပါ၊ ဒါဘဲ တူနိုင်တယ်။

ဂဏန်းလေ့လာနည်း

ဂဏန်းအားဖြင့် အတန်းကလေး လိုက်ကြည့်စမ်း၊ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ် ဂဏန်း၊ အဓိပတိက မတူဘူး၊ ဂဏန်းသာ တူတာ။

လေ့လာဘို့နည်း ၁-ဂဏန်းကလေး ဘယ်နှစ်လုံးပါသလဲ(တလုံး ပါပါတယ်)၊ ဘယ်မှာလဲ(ဝိပါကမှာ)၊ ဘာတရားလဲ မေးလျှင် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇ ရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ဥ္ဈရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး၊ အဲဒီထိအောင် လှမ်းမြင်ရတယ်။

၂-ဂဏန်း မရှိဘူး၊ ၃-ဂဏန်း ဘယ်နှစ်လုံးပါသလဲ(၃-လုံး ပါပါတယ်)၊ ဘယ် သူလဲမေးလျှင် အညမည, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

၁။ ဟောဆဲဟေတုရယ်,လတ်,ကြီး ဂ-နှင့် ဓိ-ဏ္ဍ-မဂ် ပေါင်း ၁၂ ဖြစ်သည်။ နောက် နောင် ပစ္စည်းများလည်း ဤနည်းနှင်နှင်ဟောဆဲပစ္စည်းပါထည့်၍ရေတွက်ပါလေ။

ဂဏန်းကလေ· ၃-လုံး ၃-ဌာန ၃-ပစ္စည်းမှာ တူနေပေမဲ့ တရားတူသလားလို့ မေးလျှင် သတိနှင့် နားထောင်စမ်း၊ ပစ္စည်းအနေအားဖြင့် ဟိတ် ၆-ပါးချည့်ဘဲ၊ အညမညလဲ ဟိတ် ၆-ပါးဘဲ၊ သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တမှာလဲ ဟိတ် ၆-ပါးဘဲ၊ ပစ္စယုပ္ပန် အနေအားဖြင့် ကြည့်လျှင် အညမညပစ္စယုပ္ပန်က သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု၊ သမ္ပယုတ္တ ပစ္စယုပ္ပန်က (သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ)၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ တမျိုးတည်းနော် (မှန်ပါ)။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယုပ္ပန်က(သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်)၊ တူရဲ့လားလို့(မတူပါ)။

ပစ္စည်းက ဟိတ် ၆·ပါး တူတယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကျတော့ အညမညက သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု၊ သမ္ပယုတ္တက သမ္ပယုတ္တခန္ဓာတင်၊ ဝိပ္ပယုတ္တက သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ နားလည်ပြီနော် (မှန်ပါ)။

နောက်ထပ်တိုးလိုက်တယ်၊ ၄-ဂဏန်း ဘယ်နှင်လုံးရှိသလဲ(၃-လုံးရှိပါတယ်)၊ အဓိပတိ, ဈာနဲ့ိယ, မဂ္ဂ၊ ၎င်းတို့အနက် ဈာန္ဒြိယနှင့် မဂ္ဂသည် ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ၂-မျိုးစလုံး တူကြ၏၊ ဘယ်သူလဲမေးလျှင် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟဘဲ၊ သူတို့ ၂-ပစ္စည်း တူတယ်၊ အဓိပတိမှာရှိတဲ့ ၄-က ဘာလဲမေးလျှင် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ တူကြရဲ့လား(မတူပါ)။

၅-ဂဏန်း မရှိဘူး၊ ၆-ဂဏန်းလဲ မရှိဘူး၊ ၇-ဂဏန်း ၄-လုံးက သူ့သုဒ္ဓသချာ အတိုင်း သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းမှာ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ဘယ်လိုလုပ် ဟောမလဲ မေးလျှင် အရင်ဆုံးတွေ့တဲ့ တရားကို အရင် ဟော၊ ဘာက စ·မလဲ(ဟေတုမူ အဓိပတိသဘာဂ)။

ဟေတုမူ အဓိပတိသဘာဂ၌ တခါဆို၊ ဟေတုမူ သဟဇာတသဘာဂ-တူရာ ပေါင်းဆိုတော့ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတသဘာဂ၌ တချိန်တည်းနှင့် ပြီးသွားတာပေါ့ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ အညမညသဘာဂ၌၊ ဝိပါကသဘာဂ၌၊ ဈာန္ဒြိယမဂ္ဂ ပေါင်းလျက် သဘာဂ၌ ဒီလိုဆို၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောစမ်းပါ။

ဟေတုမူ အဓိပတိသဘာဂ

ဦးဉာဏဝရ။ ။ဟေတုမူ အဓိပတိသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ၊ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ။

မဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ ၂·၂၂—ပ-မ-သ-စ

ဟေတုမူ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ သဘာဂ

ဟေတုမူ သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ သဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး ဟေတု-ပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တ၊ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ။

ဟေတုမူ အညမညသဘာဂ

ဟေတုမူ အညမညသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ။

ဟေတုမူ ဝိပါကသဘာဂ

ဟေတုမူ ဝိပါကသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိ-သန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး၊ ဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ။

ဟေတုမူ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂသဘာဂ

ဟေတုမူ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်-ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အမောဟ၊ ဟေတုပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ စတ္တာရိ၊ မဂ္ဂေ စတ္တာရိ။

ဟေတုမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ

ဟေတုမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဟေတုပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

ဟေတုမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ

ဟေတုမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ-ရုပ်အားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဟေတုပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

ကုန်သွားရော၊ အဲဒီနည်းကို ယူထားပြီးတော့ သတိပြုလိုက်ကြစမ်းပါဦး၊ ဟေတုမူ သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတသဘာဂ၌ ဆိုတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာ တပုဒ်လုံး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါမျိုးကျတော့ သက်သာချင်လျှင် ဒီလိုဆို လို့ရတယ်၊ အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်းဖြစ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူ

သုဒ္ဓသင်္ချာတပုဒ်လုံး ကုန်နေလျှင် အဲဒီလို ဆိုလို့ရတယ်၊ ကျန်တာတွေကတော့ ဘယ်ဟာတွေမှ သုဒ္ဓသင်္ချာတပုဒ်လုံး မဟုတ်ဘူး တရားတစိတ်တဒေသတွေ ချည့်ဘဲ။

ကဲ တော်ကြဦးစို့၊ အချိန်ပြည့်ပြီ။

ဈာနသဘာဂ

ဈာနပစ္စည်းသဘာဂ ပြောမယ်၊ ကျော်လိုက်တယ် တူအောင်လို့၊ ပါဠိတော် တုန်းကလဲ ဟောတုပြီးတော့ ဈာနပြောခဲ့တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဈာန ပစ္စည်းဆိုတော့ ကိုယ့်ဇယားကိုယ်ကြည့် ဈာနနှင့် တည့်တည့် ဈာနရောက်တဲ့ နေရာ၊ အထက်က အောက်ကြည့်တော့လဲ ဈာနနှင့်တည့်တည့်၊ ကျင်တွယ်ကြိုး ဆုံနေတဲ့နေရာ၊ အဲဒီမှာ ဤ=အမှတ်အသား ပြထားတယ်။

ပြီးတော့ အငယ်ဈာနဇယား[၁] ဈာနမှာ ဈာနမျိုးပေါင်း ဘယ်လောက် ရှိသလဲလို့ ပြန်ကြည့်၊ ဈာနမျိုးပေါင်း ဘယ်လောက်ရသတုံး ဈာနမှာ (၄-မျိုး ရပါတယ်)၊ အဲဒီ ၄-မျိုးဟာ ဘယ်သူတွေတဲ့တုံး (သာမညဈာန, သင်္ကိလေသဈာန, သမဂ္ဂဈာန, သင်္ကိလေသ မဂ္ဂဈာန)။

သာမညဈာန

မနေ့က ဟောတုနည်းအတိုင်း သာမညဈာန ၉-ချက်တို့တွင် အဝိပါက ပဌမအချက်ဖြင့် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဒီလိုဟောသလား (မှန်ပါ)။ အဲဒီအချိန်မှာ ဈာနနှင့် ဘာပစ္စည်းတွေနှင့် ရောလာသတုံး (အကြီး ၄-ပစ္စည်း)၊ သင်္ချာထုတ်တော့ကော (သတ္တ)၊ မနေ့ကအတိုင်းပေါ့၊ မနေ့ကဟာလဲ ကျေရော၊ ရွှေတိုးတော့လဲ ကောင်းလို့ ကျော်ပြတယ်၊ အလျားလိုက်ကြည့် သဟဇာတအကွက်မှာ သတ္တ၊ နိဿယအကွက်မှာ သတ္တ၊ နောက်နားသွား အတ္ထိအကွက်မှာလဲ သတ္တ၊အဝိဂတ အကွက်မှာလဲ သတ္တ၊ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သူများ ရေးပြီးသားကလေး ကြည့်တော့ လျှောက်ပြီး ကျော်ကြည့်လိုက်ရုံ ပေါ့ မှားမှားမှန်မှန် ပြီးသွားမယ်၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ရေးတော့ မှားလဲ သိတယ်၊ မှန်လဲ သိတာဘဲ၊ မှားသွားလဲ ဩော်–ငါ့ဟာ မှားသွားပြီ ဆိုပြီး ပြင်ရော၊ ပြင်တော့ ဉာဏ်တိုးလာတယ်၊ မနေ့က ဟောတုအတိုင်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ထိုအတူ ဒုတိယဈာနပြောင်းတယ် ဘာတဲ့တုံး၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယ ဝတ္ထုအား တပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဘာပစ္စည်းတိုးမယ် (အညမည)၊ သင်္ချာထုတ်တော့ (တီဏိ)၊ မနေ့ကအတိုင်းဘဲ နေသေးတယ်နော်၊

၁။ ဤကျမ်း နှာ ၁၂၀-ရှိ သဟယေ် ဈာန ၂၅၅-ဇယား။

(မှန်ပါ)။ သဟာနှင့်နိဿယတို့ကြားကွက်မှာ ၃-ဂဏန်းကလေး ရေး၊ တရားကို မှတ်ခဲ့၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုလို့....ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နောက်တချက် ပြောင်းလိုက်တော့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဘာပစ္စည်း တိုးလာသတုံး (သမ္ပယုတ္တ တိုးလာပါ တယ်)၊ သင်္ချာကကော (တီဏိ)၊ တီဏိပါဘဲ၊ မနေ့က ဟောတုန်းနှင့် ထပ်တူ ထပ်မျှ ဖြစ်နေလို့ သိပ်ပြီး အကျယ်အဝန်း မပြောဘူး။

ထိုအတူ နောက်တချက် စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဘာတိုးမလဲ (ဝိပ္ပယုတ္တ တိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာက ကော (တီဏိ)၊ ကုန်သွားရော အဝိပါက ၄-ချက်။

ထို့နောက် သဝိပါကဈာနာကို ဟောတော်မူ၏၊ ပဌမ တချက်တင် ယူတယ် လို့ ပြောခဲ့တယ် ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ဥ်ရှိသော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဘာပစ္စည်း တိုးမလဲ (ဝိပါက)၊ သင်္ချာထုတ်လိုက် (ဧကံ) ပြီးရော၊ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ ပဥ္စမ ဘာမှမထူးဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)၊ ဒါဖြင့် သာမညဈာနာ ပြီးလျှင် နောက် ဈာနာပြောင်း။

သဣန္ဒြိယဈာနာ

နောက် ဈာနာက ဘာတုံး (သဣန္ဒြိယဈာနာ)၊ ပစ္စည်းတရားက ဘယ် သူလဲ (ဝေဒနာ,ဧကဂ္ဂတာ)၊ အဲဒါကိုပါ မှတ်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိ- သန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝေဒနာ, ဧကဂ္ဂတာခေါ်တဲ့ ဈာနင်တရားကိုယ် ၂-ပါး ရတယ်။

သာမညတုန်းကတော့ သဟာကြီး ၄-ပစ္စည်းနှင့် ဟောတယ်၊ အခုဘာတိုး လာသလဲ (ဣန္ဒြိယတိုးပါတယ်)၊ သူ့နာမည်ဖြစ်တဲ့ ပစ္စည်းတိုးတယ်ဆိုတာ လေ့ လာထားပါ၊ သင်္ချာဘယ်လောက်ထုတ်မယ် (သတ္တ)၊ ရေးပေါ့ ဘယ်အကွက် မှာတုံး (ဣန္ဒြိယကွက်မှာ)၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ၊ ပြီးရော ဈာနာတခု ပြောင်း လျှင် တချက်ဘဲရတာ (မှန်ပါ)။

သမဂ္ဂဈာနာ

နောက် ဈာနာတခုပြောင်းလိုက် သမဂ္ဂဈာနာ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော....ဘာရမလဲ၊ (ဝိတက်,ဧကဂ္ဂတာ)၊ သူလဲ ဈာနင်တရားကိုယ် ၂-ပါးဘဲ၊ ဘာပစ္စည်းတိုးမယ် (မဂ္ဂ တိုးပါမယ်)၊ သင်္ချာထုတ် တော့ကော (သတ္တပါဘဲ)၊ မဂ္ဂေ သတ္တ၊ ဈာနာ ၃-ခု ပြီးသွားပြီနော် (မှန်ပါ)။

သဏ္ဍိန္ဒြိယမဂ္ဂဈာန္နာ

နောက် ဈာန္နာတခု ပြောင်းတယ်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ကေဂ္ဂတာ၊ ဈာနင်တရားကိုယ် တပါးတည်း၊ ဈာန္နာမှာ ဘာပစ္စည်းတိုးလာသလဲ (ဣန္ဒြိယနှင့်မဂ္ဂ)၊ ဣန္ဒြိယကလဲ ပြီးပြီ၊ မဂ္ဂကလဲ ပြီးပြီ၊ ရေးဘို့ မလိုတော့ဘူး။

မလိုတော့ ကုန်နေပြီ၊ ကိုယ်ရေးခဲ့တဲ့ ဂဏန်းကလေးတွေ ဘယ်နှစ်လုံး ရှိသလဲ လျှောက်ပြီးတွက်ကြည့်၊ ရသလောက် နောက်ပိုင်းမှာ အပေါင်းဂဏန်း ကွက်မှာ သွားပြီး ရေး၊ ဘယ်နှစ်လုံးလဲ (၁၀-လုံး ရှိပါတယ်)။

သုဒ္ဓသင်္ချာကျက်တုန်းက ဘယ်လိုကျက်ထားသလဲ၊ ဤတရားတို့သည် ဈာန ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏။ သင်္ချာ သတ္တ၊ ယထာရဟာပစ္စည်းရေ လတ်ကြီး ဂ-နှင့် ဣ-မဂ်-ပေါင်း ၁၁။ အကြီး ၄-ပစ္စည်း အလတ် ၄-ပစ္စည်း ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂနှင့် ၁၀၊ ကိုယ်တိုင် ဈာနနှင့် ၁၁-ပစ္စည်း၊ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာ အပေါင်း ဂဏန်းမှာ ၁၀-ပစ္စည်းဘဲ ရှိမှာပေါ့၊ ဘာဖြစ်လို့လဲမေးလျှင် ဈာနက မူပစ္စည်း၊ အခုပြောတဲ့ ၁၀-ပစ္စည်းက ဘာတုံး မူလီပစ္စည်း၊ အဲဒီလို ကွာနေတယ်၊ မူ-မူလီ လို့ တွက်ပါ။

နားလည်ပြီနော်၊ နားလည်လျှင် တခေါက်ပြန်ကြည့်စမ်း၊ အဲဒီဂဏန်း ၁၀-လုံးတို့တွင် ဇော ရတဲ့ပစ္စည်းဟာ ဘယ်သူလဲ (ဝိပါကပစ္စည်း)၊ ဒွေလို့ မရှိဘူး၊ တိကရတာ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းလဲ (၃-ပစ္စည်း) အညမည,သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ၊ မနေ့က ဟေတုအတိုင်းဘဲ။

သို့ပေမဲ့ပြောပြမယ်၊ အဲဒီ ၃-ဂဏန်းကလေးတွေက တရားတူရဲ့လားမေးလျှင် မနေ့က ပြောပြီးသားကိုဘဲ နားရည်ဝအောင် ထပ်ပြောမယ်၊ တရားတူကြ သလားမေးလျှင် ပစ္စည်းတရားအနေအားဖြင့် တူကြတယ်၊ မနေ့က ဟေတုဆို လျှင်လဲ ဟိတ် ၆-ပါးပစ္စည်းတရား ရတယ်၊ အဲဒီ ၃-ပစ္စည်းတူတယ်။

ပစ္စယုပ္ပန်တရားအနေနှင့် ကြည့်လျှင် မတူဘူးတဲ့၊ ဘယ်လိုကွာနေသလဲ မေး လျှင် အညမညပစ္စယုပ္ပန်က သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယုပ္ပန်က သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယုပ္ပန်က ဘာရမလဲ (စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်)၊ မတူဘူးနော်(မှန်ပါ)။ ပစ္စည်းတော့ တူတယ်၊ ပစ္စယုပ္ပန် မတူဘူး။

စတ္တာရီခေါ်တဲ့ ၄-ရတာ ရှိရဲ့လား (မရှိပါ)၊ သတ္တ-ရတာ ဘယ်နှစ်ခုရှိသလဲ (၆-ခုရှိပါတယ်)။

အဲဒီ သတ္တလို့ခေါ်တဲ့ ၇-ဂဏန်းကလေး ၆-ဌာနရှိတဲ့အနက် သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းက ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်အရ လုံးဝ တူကြတယ်၊ ပစ္စည်းက ဈာနင်တရားကိုယ်

၅-ပါး၊ ပစ္စယုပ္ပန်က သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အတူတူဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တူလျှင် ဆိုတော့ ပေါင်းဆို။

ဣန္ဒြိယနှင့် မဂ္ဂ ရနေတာက ပစ္စည်းတရားအရ မတူကြဘူး၊ ဘယ်လိုမတူ သလဲမေးလျှင် ဣန္ဒြိယရတဲ့ပစ္စည်းက ဘယ်သူလဲ (ဝေဒနာ, ဧကဂ္ဂတာ)၊ မဂ္ဂ ရတာက (ဝိတက်, ဧကဂ္ဂတာ)၊ အဲဒါ မြင်နေဘို့ လိုပါတယ်၊ ဒါတွေ ဘယ်သူက ပြောသလဲ၊ ဈာနက ပြောလွှတ်လိုက်တာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဈာနာ တခေါက် ပြန်လှည့်လာမယ်ဆိုတာ အဲဒီလိုလှည့်တာ၊ ပြီးရောပေါ့၊ ဒါဟာ ဈာနသဘာဂ ဟောလျှင် မန္ဒေက ဟောတုကို မှီးပြီးတော့ ဟောပေါ့၊ ဦးသုဇာတ ဟောစမ်း။

ဈာနမှု သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတသဘာဂ

ဦးသုဇာတ။ ။ဈာနမှု သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ သဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဈာနပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ။

ဈာနမှု အညမညသဘာဂ

ဈာနမှု အညမညသဘာဂ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဈာနပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ။

ဈာနမှု ဝိပါကသဘာဂ

ဈာနမှု ဝိပါကသဘာဂ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဈာနပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ။

ဈာနမှု ဣန္ဒြိယသဘာဂ

ဈာနမှု ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဝေဒနာ ဧကဂ္ဂတာ၊ ဈာနပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။

ဈာနမှု မဂ္ဂသဘာဂ

ဈာနမှု မဂ္ဂသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိတက် ဧကဂ္ဂတာ၊ ဈာနပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ။

ဈာနမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ

ဈာနမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဈာနင် တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဈာနပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တိဏ်ိ။

ဈာနမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ

ဈာနမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌–စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဈာနပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏ်ိ။

ဟေတု, မဂ္ဂ-ဖြစ်လျှင် သဟိတ်ထည့်ပါ

မူအနေအားဖြင့်ဖြစ်စေ, မူလိအနေအားဖြင့်ဖြစ်စေ ဟေတုတို့ မဂ္ဂတို့ပါလာလျှင် ဥပမာ ခုတင်က ဈာနက နေပြီး မဂ္ဂဟောတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ ပစ္စည်းတရားကတော့ ဝိတက်, ဧဂ္ဂတာ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖော်တော့ ဦးပဥ္စင်းတို့ ဘယ်လိုဖော်သလဲ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော····ဒီလို ဖော်တယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ မဂ္ဂမူလိဖြစ်တဲ့ အချိန်မျိုး ဟေတုမူလိဖြစ်တဲ့ အချိန်မျိုးကလေးကျတော့ သဟိတ်ဆိုတဲ့ အသံကလေး ထည့်ပေးနော်(မှန်ပါ)။ ကိုယ်က သိထားတော့ ကောင်းတာပေါ့၊ ပါးစပ်က မထည့်ဖြစ်နှင့်ဦး၊ သူများရေးထားတာ သွားဖတ်တော့ ငါရတာက စိတ္တဇရုပ်၊ သူတို့က သဟိတ်တောင်ပါနေသေးပါကလားလို့ ဝိုးတိုး ဝါးတား ဖြစ်တတ်တယ်၊ ဘာပြောလိုတာလဲ ဟေတု မဂ္ဂ မူ-မူလိဖြစ်ခဲ့လျှင် ရုပ်ကို 'သဟိတ်'ဟူ၍ ထည့်ဆိုဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ မဆိုဖြစ်တောင် သိရတယ်။

မဂ္ဂသဘာဂ

ကဲ–ရှေ့တိုးတော့မယ် မဂ္ဂပစ္စည်း၊ ကပ်လျက်ဘဲ၊ အထက် အောက် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ခုတင်ကလိုဘဲ မဂ္ဂပစ္စည်းမှာ သဟာယ်တုန်းက ဃဋနာအမျိုးပေါင်း ဘယ်နှစ်ခုရှိသလဲလို့ ကြည့်၊ (၇-မျိုး ရှိပါတယ်)၊ ဘာတွေတဲ့တုံး သာမညဃဋနာ, သဏ္ဍိယဃဋနာ, သဈာနဃဋနာ, သဏ္ဍိယဈာနဃဋနာ, သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာ, သဟေတုဣန္ဒြိယဃဋနာ, သဟေတုအဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာ။

ထုံးစံအတိုင်း ဘုန်းကြီး သာမန်ကလေး ပြောပေးမယ် သတိပြုနားထောင်စမ်း၊ သာမညဃဋနာ အဝိပါက ၄-ချက်ကနေ ဟောတယ်၊ ပဌမအချက် မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး ပစ္စည်းထားပြီးတော့ တိုတိုချုပ်ပြောလျှင် သုဒ္ဓသချာတပုဒ်လုံး ဟောလိုက်လျှင် အကြီး ၄-ပစ္စည်း ပါမလာဘူးလား(ပါလာပါတယ်)၊

ခုတင်ကအတိုင်းဘဲ မဂ္ဂပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တ၊ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ၊ ဒါက ပဌမအချက်။

ဒုတိယအချက်ပြောင်းတယ်၊ ဘာပစ္စည်းတိုးရမလဲ(အညမည)၊ သင်္ချာက (တီဏိ)၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်တဲ့ မဂ္ဂင် ၉-ပါး။

တတိယအချက်ကျတော့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်တဲ့ မဂ္ဂင် ၉-ပါး၊ ဘာတိုးလာသလဲ(သမ္ပယုတ္တ)၊ သင်္ချာက(တီဏိ)။

ဟေတုလဲ ကျေအောင်လို့ ဒီလို ကျော်ကျော်ပြတာ၊ အဲဒီ စာပြနည်းကိုလဲ နည်းနည်းသတိပြုတော်မူကြပါ၊ အစဉ်အတိုင်းလဲ မဟုတ်ဘူး တောင်ကျော် မြောက်ကျော်နှင့် ဒီလို ထင်နေကြဦးမယ်၊ ဟေတုမှာလဲ စာကျေသွားရော ဒီမှာလဲ အသိဉာဏ်က ရှင်ပြီး လိုက်လာရော၊ စာသင်ရင်းများ စိတ်ညစ်တာ ဖြစ်လာလျှင် အတော် ဉာဏ်ထိုင်းတာ၊ တချို့စာချဆရာတော်များ စာချရင်း နှင်းကန်ဖိငေါက်နေတတ်ကြတယ်၊ စာသင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ငေါက်လေ စိတ်ညစ်လေ၊ စိတ်ညစ်လေ ရှေ့တိုးပြီး မဆိုတတ်လေ၊ အဲဒါကို သတိထားရပါတယ်။

နောက်တချက် စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မဂ္ဂင် တရားကိုယ် ၉-ပါးဆိုတော့ ဘာတိုးသလဲ(ဝိပ္ပယုတ္တ တိုးပါတယ်)၊ ဒီမှာလဲ သဟိတ်လို့ ဆိုနော်၊ မဂ္ဂဖြစ်နေတယ်၊ သတိထားကြပါ။

သဝိပါကပြောင်းတော့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ဥ္စရှိသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ်၊ ဘယ်လောက်လဲ (၈-ပါး)၊ ၉-ပါးထဲက ဘာလျော့သတုံး (ဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင် လျော့ပါတယ်)၊ ဒိဋ္ဌိက ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုတင် ယှဉ်တယ်၊ အခုဟာက ဝိပါက်ဥ္စရှိသော ဆိုတော့ ဝိပါက်ဥ္စယှဉ်သော မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဒိဋ္ဌိက ဘယ်မှာလာပြီးယှဉ်လို့ ရပါ့မလဲ၊ အဲဒါ သတိထား၊ ဝိပါကေ ဘယ်လောက်လဲ(ကော်)၊ ပြီးရောပေါ့ သူ့အတိုင်း၊ သာမညဃဋနာက ဒါဘဲ ရတယ်။

ဒုတိယဃဋနာ (သဣန္ဒြိယဃဋနာ) ပြောင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇ ရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ၊ ဘာပစ္စည်း တိုးမလဲ (ဣန္ဒြိယ)၊ သင်္ချာကကော (သတ္တ)၊ သတ္တကလေး တွေ ပေါ်လိမ့်မယ်၊ ဒီသတ္တကလေးတွေ သရုပ် ပြန်ဖော်ရတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ၊ ပစ္စည်းတရားက ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာတဲ့၊ တရား ၄-မျိုး ရှိတယ်၊ ခုတင်က သဟကြီး ၄-ပါး ရှိတယ်၊ တရားက ၉-ပါး ရှိတယ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မတူကြဘဲကိုးလို့ ဉာဏ်က သိမ်းပိုက်ထားပါ။

ပြီးပြန်ရော၊ နောက် ဈာန တခု (သစျာနဈာန) ပြောင်းလိုက်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဘယ်သူတို့တိုး (ဝိတက်, ကေဂ္ဂတာ)။ ဘာတိုးလာသကုံး (ဈာနပစ္စည်း တိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာ ထုတ်တော့ကော (သတ္တ)၊ သတ္တဘဲ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ သိနေရတယ် ဒါတွေက။

သတိပြုစမ်းပါ၊ ခုတင်က ဣန္ဒြိယက ဝီရိယ, သတိ, ကေဂ္ဂတာ, ပညာ ဆိုတဲ့ တရား ၄-မျိုး ရှိတယ်၊ အခု ဈာနသတ္တကျတော့ ဘာရှိသလဲ (ဝိတက်, ကေဂ္ဂတာ) ၂-ပါးတည်း ရှိတယ်။

နောက်တခု (သဣန္ဒြိယဈာနဈာန)ပြောင်းလိုက်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,သဟိတ်-စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော တရားက ဘယ်သူတိုး (ကေဂ္ဂတာ)၊ ဘာပစ္စည်း တိုးသတုံး၊ ရပြီး နေပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ရပြီးနေတော့ ဣန္ဒြိယနှင့် ဈာန ၂-ပစ္စည်းတင် လာမယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

နောက်တခု (သာဓိပတိဣန္ဒြိယဈာန) ပြောင်းလိုက်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ၊ ဘာပစ္စည်း တိုးသတုံး (အဓိပတိ)၊ သင်္ချာ ဘယ်လောက်လဲ (သတ္တ)။

သတိပြုခဲ့ကြစမ်းပါ၊ အခု အဓိပတိမှာ သင်္ချာ ဘယ်လောက်ရေးမလဲ (သတ္တ)၊ ပစ္စည်းတရားက ဘာတဲ့တုံး (ဝီရိယာဓိပတိ)၊ မှတ်ထားခဲ့ပါ၊ ဝီရိယာဓိပတိ အဓိပတိထဲမှာ ရနေတယ်လို့မှတ်ထားပါ၊ ထူးသေးလို့ နောက်ထပ် ပြောစရာ ရှိတယ်၊ စိတ်ကူးကလေးနှင့် မှတ်ထားပါ၊ ဝီရိယာဓိပတိ ရှိတယ်လို့။

နောက်တခု (သဟေတုဣန္ဒြိယဈာန) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ၊ ဘာပစ္စည်း တိုးမလဲ (ဟေတု တိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာက (စတ္တာရိ)။

နောက် ဈာန တခု (သဟေတုအဓိပတိ ဣန္ဒြိယဈာန) ကျန်သေးတယ်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ၊ ဘာပစ္စည်း ထပ်တိုးမလဲ၊ (မတိုးတော့ပါဘူး)၊ သတိပြုပါ၊ ပစ္စည်းအနေအားဖြင့် မတိုးပေမဲ့ အဓိပတိမှာ တရားအနေအားဖြင့် သွားတိုးတယ်၊ ခုတင်တုန်းက သတ္တလို့ ထုတ်ထားတာက ဘာတရားအတွက် ထုတ်ထားတာလဲ (ဝီရိယာဓိပတိ)၊ အခု ဒီမှာ ဝီမံသာဓိပတိ တပါး ရောက်သွားတယ်လို့ သိထားပါ၊ အဓိပတိ ၂-ပါး ရှိတယ်။

ပါဠိတော် သင်တုန်းက ဘုန်းကြီးပြောတယ်၊ အဓိပတိနှင့် မဂ္ဂ သဘာဂ ဖြစ်တဲ့ တရားဟာ ဘယ်သူလဲ၊ ဒီလို မေးတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့

မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါးကနေ ကြည့်လို့ရှိလျှင် ဘယ်သူ့ အဓိပတိ ၄-ပါးကနေ ကြည့်လျှင် ဘယ်သူ ဆိုတာ ဘာထွက်လာသတုံး ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီတရား ၂-ပါး အခု ဒီမှာရောက်နေတယ်။

စေ့စေ့စပ်စပ် တနေရာ ပြတုန်းက သဘောကျထားလျှင် ပဋ္ဌာန်းကျမ်းက အမှုတူဘဲ၊ အတူတူချည်းဘဲ၊ လှည့်ပြီး နည်းပြောင်းဟောနေတာ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ကျက်ထားတဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာ ဘာများတာ မှတ်လို့ ၂-ရွက်, ၃-ရွက်ဘဲ ဒီနေ့ထက်ထိ သုံးလို့မှ မကုန်သေးဘဲ၊ တလကျော်နေပြီ၊ နောက်လဲ တလျှောက်လုံး ဒီသုဒ္ဓ-သင်္ချာကို သုံးနေရဦးမှာ၊ မေ့တော့ မပစ်ကြပါနှင့်၊ မမေ့ရုံ မဟုတ်ဘူး၊ မရလျှင် ထပ်ကျက်ကြပါ။

ဂဏန်းကလေးတွေ တွက်လိုက်စမ်းပါ၊ ဂဏန်းကလေးတွေ ဘယ်နှစ်လုံး တုန်း၊ အပေါင်းဂဏန်း ရေးရအောင် (၁၂-ပါး) သင်္ချာ သတ္တ၊ ယထာရဟ ပစ္စည်းရေ လတ်ကြီး ဂ-နှင့် ဟေ့ဓိ, ဣံ,ဈာ၊ ပေါင်း ၁၃၊ သူပါနှင့်ဆိုလျှင် ၁၃-ပေါ့ ဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ မူပါဆိုလျှင် ၁၃၊ မူသီတင်ဆိုတော့ ၁၂။

ပြန်ကြည့်တခါက်၊ ဘုန်းကြီး ပြန်ပြန်ပြောပေးနေတယ် သင်္ချာ အစဉ် အတိုင်း ကြည့်၊ ကော်-ရတာက ဘယ်သူလဲ (ဝိပါက)၊ ဝိပါက်ဥ္ဓရှိသော မဂ္ဂင် တရားကိုယ် ဂ-ပါး၊ ဒွေလို့ မရဘူး၊ တိဏ်-ရတာ ထုံးစံအတိုင်း ၃-ပစ္စည်း အညမည, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ပစ္စည်းတူတယ် ပစ္စယုပ္ပန် မတူဘူး၊ ခုတင်က အတိုင်း မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါးဘဲ၊ စတ္တာရိ-ရတာက ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းလဲ (တပစ္စည်း)၊ ဘယ်သူတုံး (ဟေတု)၊ ဘာပစ္စည်းတရားလဲ (အမောဟ)၊ မြင်နေအောင်လို့ ထပ်ထပ်မေးနေတာ။

ပြီးတော့ ပဥ္စရယ်, ဆရယ် မရှိဘူး၊ သတ္တ-ရနေတဲ့ ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ် လောက်ရှိသတုံး (၇-ပစ္စည်း)၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းက မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး အစုံကြသည်၊ကြွင်းတဲ့ ၃-ပစ္စည်းက ဘယ်သူလဲ (အဓိပတိ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန)၊ အဓိပတိမှာ မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ဘယ်နှစ်ပါးရှိသလဲ၊ အဓိပတိတပ်သော ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိ။

ဒါကြောင့် အဓိပတိသဘာဂ ဆိုတဲ့အခါ သတိပြုနားထောင်စမ်း၊ သမ္ပ-ယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိ...လို့ ဒီလို ဆိုပ၊ မဂ္ဂပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ၊ ဒီမှာ တရားကိုယ် ၂-ပါး ရှိတယ် မှတ် ထားပါ။

ဣန္ဒြိယမှာ ဘယ်နှစ်ပါး ရှိသလဲ (၄-ပါးရှိပါတယ်)၊ ဘယ်သူတွေတုံး (ဝီရိယ,သတိ,ဧကဂ္ဂတာ,ပညာ)၊ ဒါကြောင့် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်,

သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ,သတိ,ဧကဂ္ဂတာ,ပညာ....ဒီလိုဆို (မှန်ပါ)။

ဈာနမှာ ဘယ်နှစ်ပါးရှိသတုံး (၂-ပါးရှိပါတယ်)၊ ဘယ်သူတွေတုံး (ဝိတက်, ဧကဂ္ဂတာ)၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိတက်, ဧကဂ္ဂတာလို့ ဆို၊ ကုန်ရောမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဦးဉာဏ ဟောစမ်းပါ။

မဂ္ဂမှု ဟေတုသဘာဂ

ဦးဉာဏ။ ။မဂ္ဂမှု ဟေတုသဘာဂ၌-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အမောဟ၊ မဂ္ဂပစ္စယာ ဟေတုယာ စတ္တာရီ။

မဂ္ဂမှု အဓိပတိသဘာဂ

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိ၊ မဂ္ဂပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ။

မဂ္ဂမှု သဟဇာတ,နိဿယ,အတ္ထိ,အဝိဂတသဘာဂ

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး၊ မဂ္ဂပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တ၊ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ။

မဂ္ဂမှု အညမညသဘာဂ

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး၊ မဂ္ဂပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ။

မဂ္ဂမှု ဝိပါကသဘာဂ

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ ရှိသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ဂ-ပါး၊ မဂ္ဂပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ။

မဂ္ဂမှု ဣန္ဒြိယသဘာဂ

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာ ပညာ၊ မဂ္ဂပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။

မဂ္ဂမူ ဈာနသဘာဂ

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိတက် ကေဂ္ဂတာ၊ မဂ္ဂပစ္စယာ ဈာနေ သတ္တ။

မဂ္ဂမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး၊ မဂ္ဂပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

မဂ္ဂမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ

သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး၊ မဂ္ဂပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားပြီ၊ ဒီအထဲမှာ စိတ်က စိုက်ထားရတယ်၊ တရားအား ထုတ်တာထက် အရေးကြီးသေးတယ် ပြောခဲ့ပြီ။

အာဟာရသဘာဂ

ဃဋနာဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲလို့ မနေ့က ပြောလိုက်တော့ ဃဋနာထုံးစံအတိုင်း မိဿက, ပကိဏ်း, သဟ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခု ပြီးလာခဲ့တဲ့ ဟေတုတို့ ဈာနတို့ မဂ္ဂတို့ဆိုတာက မိဿကဃဋနာ ရရဲ့လား (မရပါ)။ ပကိဏ္ဏကလဲ မရဘူး၊ သဟမျိုးသာရှိလို့ သဟမျိုးတွင် ကြည့်ထား ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အခု အာဟာရ ပစ္စည်းဆိုတော့ ဘယ်မှာ ပါနေသတုံး (မိဿကမှာ ပါပါတယ်)၊ မိဿကမှာ ဘယ်နှစ်ချက် ရှိသတုံး (တချက်ရှိပါတယ်)၊ အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း၊ အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ လို့ ဃဋနာက ဆိုထားတော့ ရေးထားပါ၊ ဘယ်သွားရေးမလဲ၊ အာဟာရကမူ, မူလီက ဘယ်မှာလဲ (အတ္ထိ အဝိဂတမှာပါ)။ အတ္ထိ အဝိဂတသွားပြီး ရေးရမယ် 'သတ္တ' လို့။

တရားကို သတိထားခဲ့ပါ၊ သုံးပုံ စွဲပုံကလေးတွေ ပေါ်လာလိမ့်မယ် ဉာဏ်ထဲမှာ၊ အတ္ထိယာ သတ္တ,အဝိဂတေ သတ္တလို့ ခါတိုင်းနှင့် မတူဘဲ ၂-ပစ္စည်း တခြားခွဲထွက်လာတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တရားက ဘာပါလိမ့်၊ နာမ်အာဟာရ တရားလဲ ရတယ်၊ ရုပ်အာဟာရတရားလဲ ရနေတယ်လို့ ဒီလို စိတ်က သိထားခဲ့ပါနော်၊ အဲဒီလို သိလာတဲ့ အသိကလေးတွေက အဖိုးတန်တာ။

ကဲ ဒါဖြင့် ပကိဏ်းမှာကော ရှိသလားလို့ မေးတော့ မရှိဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါဖြင့် သဟကို ပြန်ခဲ့၊ သဟ ပြန်ခဲ့တော့ အာဟာရပစ္စည်းမှာ ဃဋ-

နာမျိုးပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ(၄-မျိုး)။ ပဌမက သာမည ဃဋနာ၊ ဒုတိယက (သကမ္မဃဋနာ)၊ တတိယက (သဇ္ဈာနိန္ဒြိယဃဋနာ)၊ စတုတ္ထက (သာဓိပတိ ဇ္ဈာနိန္ဒြိယဃဋနာ)။

ပဌမမျိုး သမ္ဗန္ဓာနိကကို ဟောတော့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်အာဟာရ တရားကိုယ် ၃-ပါး၊ ဘာပစ္စည်းတွေရသတုံး (သဟကြီး ၄-ပစ္စည်း)၊ သချာ ဘယ်လောက်ထုတ်မယ် (သတ္တ ထုတ်ရပါမယ်)။

သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းထဲက ပြီးနေတာက ၂-ပစ္စည်း ပြီးနေပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုနောက်ထပ် ဦးပဋ္ဌင်းတို့ရေးရမှာက သဟဇာတ, နိဿယ၊ ဒီ ၂-ပစ္စည်းတင် ရေးရမှာ (မှန်ပါ)။ သချာ သတ္တ၊ ခါတိုင်းနှင့် မူမတူဘဲနှင့် နောက် ၂-ပစ္စည်းက ဘာဖြစ်လို့ ခွဲထွက်သလဲဆိုတာ ရှင်းကြည့်ပါလား ကိုယ့်ဉာဏ်ကလေးနှင့်၊ တရားရပုံ တူရဲ့လားလို့ ကြည့်ရတယ်၊ တရားရပုံ မတူလို့ ခွဲရတယ်။

ဘယ်လိုမတူသလဲမေးလျှင် သတိပြုကြည့်၊လွယ်လွယ်ဆိုချင်လျှင် သဟဇာတနှင့် နိဿယမှာ ရှိတာက နာမ်အာဟာရပစ္စည်းသာ ရှိတယ်၊ ဒီတော့ အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရပစ္စည်း၊ ဟောရီးကလေး ဇယားကုန်လျှင် ပြင်လိုက်ကြဦးစို့ ကျဉ့်သွားအောင်၊ အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရပစ္စည်း၊ အာဟာရပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တ အတ္ထိ, အဝိဂတဆက်လို့ မရဘူး၊ အတ္ထိ အဝိဂတ သဘာဂ ခွဲပြီနေ် (မှန်ပါ)။

အတ္ထ အဝိဂတ၌ တရားကွဲပုံ

အာဟာရမူ အတ္ထိ အဝိဂတ သဘာဂ၌-အလုံးစုံသော နာမ်အာရပစ္စည်း, အလုံးစုံ ;သာ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း – ပိုလာပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဇနည်းဆိုချင်လျှင် အလုံးစုံသော အာဟာရပစ္စည်းဆိုလျှင် ရတယ်၊သို့ပေမဲ့ ထင်ရှားအောင်လို့ အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ရုပ်အာဟာရပစ္စည်းလို့ဆို၊ တနည်းမပြောလျှင် ဒါဟာ သုဒ္ဓသချာ ၂-ပုဒ် ရွတ်ရမှာပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ။

ပြီးတော့ ထုံးစံအတိုင်း ပြောင်းလိုက်ပါတော့၊ ဒုတိယဃဋနာ (သအညမညဃဋနာ) ဖြစ်လျှင် အညမည တိုးမည်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု၊ အညမညေ တီဏိ။

တတိယဃဋနာ (သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋနာ) ဖြစ်လျှင် သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းတိုးမည်၊ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ ဘာအားတပ်သောဆိုမလဲ (သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဆိုရပါတယ်)။

စတုတ္ထ (သဝိပ္ပယုတ္တဈာန်ဈာန) ဖြစ်လျှင် စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်တဲ့ နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ ဘာပစ္စည်းတိုးမယ် (ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

အဝိပါကဈာန်နာပြီးတော့ သဝိပါက ပြောင်း၊ သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ ဘာပစ္စည်းလဲ (ဝိပါက)၊ သင်္ချာကော (ဧကံ)၊ တခါတည်းသင်္ချာရော ထုတ်လိုက်။

ဒုတိယဈာန်နာ(သကမ္မဈာန်နာ)ပြောင်း၊သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ-ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော စေတနာ၊ ဘာတိုးလာမလဲ (ကမ္မ)၊ ကမ္မေ သတ္တ။

တတိယဈာန်နာ (သဣန္ဒြိယဈာန်နာ)၊ သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ-ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိညာဏာဟာရ၊ ဘာတိုးမယ် (ဣန္ဒြိယ)၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ၊ သတ္တဘဲနော်၊ အဲဒီသတ္တကလေးတွေ ပေါ်လာလျှင် ကိုယ်က သတိထားရတယ် ဩ.... အာဟာရက မူလုပ်ထားပြီးတော့ ကမ္မ-သတ္တက ဘာတရားတဲ့ (စေတနာဟာရ)၊ ဣန္ဒြိယ သတ္တတိုးလာတာက(ဝိညာဏာဟာရ)၊တူမှ မတူဘဲ၊ သင်္ချာထွက်ပုံသာ တူတာ။

ပြီးတော့ စတုတ္ထဈာန်နာ (သာဓိပတိဣန္ဒြိယဈာန်နာ)သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ၊သာဓိ-ပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ ဘာတိုးမလဲ (အဓိပတိ)၊သင်္ချာထုတ်ပုံ (သတ္တ)၊ သတ္တဘဲ၊ ကဲ နည်းသလား၊ သတ္တတွေ ၇-လုံးတောင်၊ ထုံးစံအတိုင်း လျှောက်ရှာရတယ်၊ ဘုန်းကြီးပေးထားတဲ့ နည်းတွေနဲ့၊ ဒီမှာမပြောတော့ပေမဲ့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရှာကြည့်ရတယ်၊ ၁-ဂဏန်း ဘယ်နှစ်လုံးပါသလဲ၊ ၂-ပါသလား၊ ၃-ပါသလား၊ ၄-ကောပါသလား၊ ၅-၆-ဘာပါသလဲဆိုတာ လျှောက်ပြီး ရှာကြည့်ရတယ်၊ ကိုယ်ရေးတဲ့ ဂဏန်းကလေးတွေ ကိုယ်သိပြီး ရေးရတယ်၊ ပြန်ပြီးတော့လဲ သုံးသပ်ရတယ်၊ ဒါကြောင့် ဇယားကွက်တွေကို အသစ်အသစ် ထပ်ထပ်အရေးငိုင်းတာ အဲဒီကျေးဇူးရှိအောင်လို့၊ သူများရေးထားတဲ့ ဇယားကွက်ကြည့်ဆိုလဲ ဖြစ်သားပေါ့။

ပုံရိုက်ပြီး ဇယားများ

ဘုန်းကြီးဆီကို အဘိဓမ္မာပြန့်ပွါးရေးအသင်းကပို့တဲ့ သူတို့ပို့ချနေတဲ့ ပဋ္ဌာန်းဇယားတွေ ပုံနှိပ်ပြီးသားတွေ ရပါတယ်၊ စစ်ကိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘယ်တော့မှ မပေးဘူး၊ အဝေးက ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ပေးတယ်၊ ပျင်းနေမှာစိုးလို့၊ ဘုန်းကြီးနား နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တော့ အသစ်ချည့်အရေးခိုင်းတယ်၊ ဒါကြောင့် ရေးကြပါ

ရေးမှုလဲ တတ်ပါတယ်၊ ရေးရတယ်၊ ရွတ်ရတယ်၊ ဖတ်ရတယ်၊တတ်ချင်လျှင် ပြန်ပြီးလေ့လာရတယ်၊ ဘာတွေ ငါတို့ရေးထားသလဲ၊ဒါကလေးတွေ သတိထား ရတယ်။

ဂဏန်းတူပေမဲ့ တရားမတူပုံ

ပြီးသွားရော၊ ၇-ဂဏန်းကလေး ဘယ်နှစ်လုံးလဲ (၇-လုံးပါ)၊ အဲဒီ ၇-လုံး တူရဲ့လား ကြည့်စမ်း၊ အစဥ်အတိုင်းကြည့်စမ်း၊ အဓိပတိမှာ သတ္တ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတရားတဲ့ (စိတ္တာဓိပတိ)၊ စိတ္တာဓိပတိ ဆိုတာ ဘယ်ကလာတာလဲ မေးလျှင် နာမ်အာဟာရ တရားကိုယ် ၃-ပါးထဲက ဝိညာဏာဟာရ၊ ဝိညာဏာ-ဟာရ အနေနှင့် ကြည့်တော့ ဘာပစ္စည်း ရနေသလဲ (ဣန္ဒြိယ)၊ ဣန္ဒြိယမှာလဲ သတ္တ, အဓိပတိမှာလဲ သတ္တ၊ ဒါပေမဲ့ ဝိညာဏာဟာရ သာမညအနေနှင့် ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်းတိုးတုန်းက စိတ်ပေါင်း ၈၉-ရှိတယ်၊ အဓိပတိပစ္စည်း စိတ္တာဓိပတိကျ တော့ ဘယ်လောက်ရှိတော့သလဲ (သာဓိပတိဇော ၅၂)၊ ဒီလိုကွာခြားတယ်။

ပြီးတော့ ကမ္မမှာလဲ သတ္တဘဲ၊ သူ့မှာလဲ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊စေတနာဟာရ တပါးတည်း ရှိတယ်။

သဟဇာတနှင့် နိဿယမှာ သတ္တရှိတယ်၊ သူတို့မှာ ဘာရှိသတုံး (နာမ် အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါးရှိပါတယ်)။

အတ္ထိနှင့် အဝိဂတ သတ္တကျတော့ ဘာတွေရှိသတုံး (အာဟာရအကုန်ရှိ တယ်)၊ နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါးလဲ ရှိတယ်၊ ရုပ်အာဟာရလဲ ရှိတယ်၊ ဒီလိုကွဲအောင် မှတ်ပါ၊ ဦးကောလိယ ဟောစမ်း။

ဦးကောလိယ။ ။အထက်ပါအတိုင်း အာဟာရမူကို ဟောသည်၊ အာဟာရမူ အဓိပတိသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားကပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ အာဟာရပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ။ အထက်က အတိုင်း ဟောရန် ထင်ရှားပြီ။

ဣန္ဒြိယ သဘာဂ

ဣန္ဒြိယပစ္စည်း ဈာနသူဌေးကြီးလို့ ပြောခဲ့တယ်နော် (မှန်ပါ)။ ဈာန ပေါ်လိုက်တာ မိဿကတင်ဘဲ ဘယ်နှစ်ချက်ထုံး (၃-ချက်)၊ ပကိဏ္ဏကက (၁-ချက်)၊ ၄-ချက်မနေဘူးလား (မှန်ပါ)။ သဟတုန်းက ဘယ်လောက်လဲ (၇၂-ချက်)၊ ပေါင်းလိုက်လျှင် ဘယ်လောက်လဲ(၇၆-ချက်)၊ ဒါကြောင့် ဈာန သူဌေး၊ သူအပေါ်ဆုံးဘဲ၊ အိန္ဒြိယမြေပုံ ကျယ်တယ်ဆိုတာလိုဘဲ ဣန္ဒြိယဈာန ကြီး အလွန်ကျယ်တယ်။

ဘယ်က စကြည့်ရမလဲ၊ **မိဿကက** ကြည့်ပါ၊ သတိပြုကြပါ၊ ဇယား-၃ **သဟတိ ပုတိ**, ရူပတိ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးလွယ်အောင်ဆိုမလို့၊ အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၊ မိဿကပဌမအချက် ဇယား ၃-ကို ပြောတာနော် (မှန်ပါ)။ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ၊ သဉ္ဇာ သတ္တထုတ်၊ ဘယ်မှာတုံး (အတ္ထိနှင့် အဝိဂတမှာ)၊ ဒါက ဇယား-၃ နော်၊ တော်တော်နေတော့ ဇယား-၂ နှင့် တွေ့ဦးမှာ။

ဒုတိယဃဋနာပြောင်းလိုက်တော့ **သဟတိ**, **ပုတိ** မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါကတော့ ဖော်ဆို–ဇယား-၂–ဘဲ (မှန်ပါ)။ ဘယ်လိုဆိုမလဲ၊ အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဣန္ဒြိယ နိဿယ-အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ၊ ဘာတိုးသလဲ(နိဿယတိုးပါတယ်)၊ မှတ်ခဲ့နော် တရားပါမှတ်ခဲ့၊ **ဩဝ်**–အတ္ထိ အဝိဂတရှိတာက သဟတိ, ပုတိ ရူပတိရှိတယ်၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နိဿယကျတော့ ရူပတိ မရဘူး သဟတိနှင့် ပုတိဘဲ ရတယ်။

စဉ်းစားဘို့ကလေးတွေ ပြန်ပြောတာနော်၊ ပေါ့ပေါ့မဟုတ်ဘူး၊ ဘုန်းကြီးအခုပြောသလို ဦးပဥ္စင်းတို့ ဉာဏ်ထဲဝင်ပြီး စဉ်းစားတတ်လျှင် ဒီတရားတွေဟာ အဲဒီလို သိတဲ့အချိန်ကစပြီး နောက်ကို ရိုက်ပြီးအမေ့ခိုင်းဦးတော့မမေ့တော့ဘူး၊ တတ်နိုင်လို့ ရေထဲနှစ်ပြီးသတ် မမေ့တော့ဘူးသာမှတ်၊ ဒီလိုစဉ်းစားခွင့်မပါသေးဘူး, ကိုယ့်ဉာဏ်ထဲ မပေါ်သေးဘူးဆိုလျှင်တော့ မေ့မှာပါဘဲ၊ အဲဒါကြောင့် လေ့လာပါ၊ ပြန်စဉ်းစားပါနှင့် ခဏခဏ ပြန်ပြီး တိုက်တွန်းတာ။

နောက်တခု သတိပြုကြစမ်းပါ၊ **သဟတိ ဝိပ်**, **ပုတိ** ဆိုတာကျတော့ သုဒ္ဓ သဉ္ဇာမစုံလျှင် တရားဖော်ဆိုပါ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း....ဒီလိုဆို (မှန်ပါ)။ ဘာပစ္စည်း တိုးနေသတုံး (ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ သဉ္ဇာက (တီဏိ)၊ အလတ်မှာ အတ္ထိရှေ့နားက ကပ်လျက်အကွက် (မှန်ပါ)။

သတိထားရတယ်၊ ခုတင်တုန်းက ပြီးသွားတဲ့ အာဟာရတို့ ဈာနတို့ မဂ္ဂတို့လဲ တီဏိဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ သူတို့ရှိတာက ဘာတွေရှိသတုံး မေးလို့ရှိလျှင် နာမ်ဟာဝိပ်, မဂ္ဂင်ဝိပ်, ဈာနဝိပ်တွေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီကတော့ ဣန္ဒြိယဝိပ်တင် မကဘဲနှင့် ပုတိဝင်နေတယ် (မှန်ပါ)။

၃-ဂဏန်းကလေး တူကြတယ်၊ ခုတင်က ပြီးခဲ့တဲ့ ဈာနတို့ အာဟာရတို့ မဂ္ဂတို့နှင့် ၃-ဂဏန်း တူကြသားဘဲမဟုတ်လား ဝိပ္ပယုတ္တမှာ (မှန်ပါ)။ တရားရပုံ တူရဲ့လား(မတူပါ)၊ ပုတိ –တိုးနေတယ်ဆိုတာ နားလည်ထားပါ။

ဘာဖြစ်လို့ တိုးလာပါလိမ့်မလဲလို့ သိချင်သေးလျှင် တခါကြည့်ဦး၊ ပုရေဇာတိန္ဒြိယ သုဒ္ဓသင်္ချာမှာ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက်ရသတုန်း (၆-ရပါတယ်)၊ အဲဒီ ၆-ပစ္စည်းမှာ ဝိပ္ပယုတ္တ မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ အဲဒါကို သတိထားပါ၊ မူရင်းရှာချင်လျှင် သုဒ္ဓသင်္ချာ သွားရှာရတယ် (မှန်ပါ)။ ကဲ ပြီးသွားရော မိဿကမှာ။

ပကိဏ္ဏက သွားတော့ ပုတိ တင် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အလုံးစုံသောဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ အဲဒီမှာရှိနေတာ ၆-ပစ္စည်း တန်းလျက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာပစ္စည်း အပိုပါသလဲကြည့်၊ ခုတင်တုန်းက ရတာကို တခါပြန်တွက်၊ ခုတင်က မိဿက ရခဲ့ပြီ (မှန်ပါ)။ ပြန်ကြည့်စမ်း ဘုန်းကြီးတခေါက်ပြန်ပြောဦးမယ်၊ သိသင့်သိထိုက်တဲ့ တရားကလေးတွေ၊ ပဌမဃဋ္ဋနာက ဘာရသလဲ၊ အတ္ထိနှင့် အဝိဂတ၊ ဒုတိယ ဃဋ္ဋနာက နိဿယ၊ တတိယဃဋ္ဋနာက ဝိပ္ပယုတ္တဆိုတော့ ပေါင်း ၄-ပစ္စည်း မနေဘူးလား (မှန်ပါ)။ ကိုယ်တိုင် ဣန္ဒြိယနှင့် ဆိုတော့ ၅-ပစ္စည်း မနေဘူးလား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၅-ပစ္စည်းကို ပြန်စဉ်းစားစမ်း၊ ဘယ်သူပါလိမ့်မလဲလို့ လိုက်စဉ်းစားလျှင် နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုပကိဏ္ဏကမှာ ရနေတဲ့ ပုတိ ၆-ပစ္စည်းမှာ ဒီ ၅-ပစ္စည်းပါသလားလို့ ကြည့်ရတယ် ဣန္ဒြိယကတော့ သူဟာမူပစ္စည်းနော် (မှန်ပါ)။ ရလျှင် ပိုနေတဲ့ တပစ္စည်းဟာ ဘယ်သူလဲ (ပုရေဇာတ) အဲဒါကို အကဲခတ်ပါ၊ သင်္ချာက ဘယ်လောက်တုံး (ကော်)။

မိဿက—က ရခဲ့တာက မူက တပစ္စည်း, မူလီက ၄-ပစ္စည်း ပေါင်း ၅-ပစ္စည်း၊ အဲဒီ ၅-ပစ္စည်းဟာ အခု ဦးပဥ္စင်းတို့ ပကိဏ်းမှာ တွေ့နေတဲ့ ပုတိ ဆိုတဲ့ ဃဋ္ဋနာမှာ သွားကြည့်လိုက်တော့ ၆-ပစ္စည်း ဖြစ်နေတာ ဘယ်သူများပိုနေသလဲ ရှာလိုက်တော့ ပုရေဇာတ လာတွေ့တယ်၊ အဲဒီ ပုရေဇာတက ဒီမှာလာဖြစ်တယ် သဘာဂ၊ အဲဒါ တရားရှာဖွေတဲ့နည်း။

စာအနေအားဖြင့်တင် မကြည့်ပါနှင့်၊ မိမိတို့ ဒီလိုလေ့လာနေခြင်းဖြင့်.... ဘုန်းကြီး ၂-ကြိမ်, ၃-ကြိမ် ရှိပါပြီ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ကို သတိပေးတာ၊ ပရိယတ္တိသာသနာ ပဋိပတ္တိသာသနာခေါ်တဲ့ အားထုတ်မှု သာသနာ ၂-မျိုးတို့တွင် ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကလာတဲ့ သမာဓိဟာ အားမသေးပါဘူး၊ စိတ်ဝင်စားပြီးတော့သာ အားထုတ်၊ ဒီသမာဓိအားက အင်မတန် ကောင်းပါတယ်။

ကျမ်းဂန်တွေမှာ ပြပါတယ်၊ သမာဓိဖြင့် ထုံအပ်သော, သမာဓိဖြင့် မွမ်းမံအပ်သော အသိခေါ်တဲ့ဉာဏ်ပညာသည် အလွန်အားကောင်းတယ်လို့ ပြပါတယ်။

ဒါကြောင့် စာပေါ်မှာ စူးစူးစိုက်စိုက် သိမှတ်ဘို့ ကြံစည်တွေးတောနေတဲ့ သမာဓိ မပြားပြီဆိုလျှင် ဉီးပဋ္ဌင်းတို့သန္တာန်မှာ အသိဉာဏ်ခေါ်တဲ့ အမောဟ တရား အင်မတန် အားကောင်းတယ်၊ အသိဉာဏ် ထက်လာတယ်၊ ဒါကိုပြောတာ။

အခု ဒီတရားကလေးတွေက ဘယ်လောက်ရှာလို့ ကောင်းသလဲလို့ ဆိုတာ၊ အင်မတန် စိတ်ဝင်စားစရာလဲ ကောင်းတယ်၊ မှတ်ထားပါဉီး၊ ပြီးရော မဟုတ် လား (မှန်ပါ)။

သဟဇာတဈာန

သာမညဈာန

ပြီးတော့ ဘယ်သွားမလဲ၊ သဟ·လာမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဈာန ပေါင်း ၉-မျိုး ရှိတယ်၊ သာမညဈာန သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ပဌမ အချက်ဖြင့် အလုံးစုံ သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဣန္ဒြိယသည် သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းနှင့် အတူတူ ဖြစ်မလာဘူးလား (ဖြစ်လာပါတယ်)၊ သချ်ာ ဘယ်လောက်တုံး (သတ္တ)၊ သတ္တရေးစရာ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းထဲက ဘယ်သူကျန်သေးသတုံး (သဟဇာတ) တခု ကျန်တော့တယ်နော်။

ရှေ့မတိုးနှင့်ဉီး ဒီနားတင် ရပ်စမ်း၊ ဉီးပဋ္ဌင်းတို့ အလုပ်ပေးရမယ်၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းကို မှန်းရေစမ်း၊ သတ္တ-သတ္တ-သတ္တ-သတ္တ နှင့် သဟကြီး ၄-ပစ္စည်း ၇-ဂဏန်းကလေး ၄-လုံး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ စဉ်းစားစမ်းပါ၊ တရားနေပုံ ကလေး ဘယ်လောက်မျှား ဆန်းကြယ်သတုံးလို့၊ သဟဇာတမှာ ရှိတဲ့ သတ္တ က သဟတိ ံ တမျိုးတည်း ရှိတယ်၊ နိဿယမှာရှိတဲ့ သတ္တက ဘာပိုလာသတုံး သဟတိ ံ, ပုတိ ံ၊ ဏ္ဍ-၂ မျိုးနော်၊ သဟမှာ ရှိတာက ဏ္ဍ-တမျိုး၊ အတ္ထိ အဝိ-ဂတကျတော့ သဟတိ ံ, ပုတိ ံ, ရူပတိ ံ-ဏ္ဍ ၃-မျိုး။

စိတ်ဝင်စားလျှင် အင်မတန် ပျော်မွေ့ဖွယ် ကောင်းပါတယ်၊ အဘိဓမ္မာတရား တော်ဟာ အချိန်ကုန်လို့လဲ ကုန်မှန်း မသိဘူး။

ကဲ ထားခဲ့ပါတော့၊ ထုံးစံအတိုင်း ပြောင်းလိုက်ကြစို့၊ ဒုတိယဈာန (သ-အညမညဈာန) ဖြင့် အညမည တိုးသည်၊ သချ်ာ ဘယ်လောက်တုံး (တိဏ္ဏိ)၊ တတိယဈာန (သအညမညသမ္ပယုတ္တ)ဖြင့် သမ္ပယုတ္တတိုးသည်၊ သချ်ာ ဘယ် လောက် (တိဏ္ဏိ)၊ ခါတိုင်းလိုဘဲမို့လို့ မပြောတော့ဘူးနော် (မှန်ပါ)။

စတုတ္ထဈာန (သဝိပ္ပယုတ္တ ဈာန)ဖြင့် ဝိပ္ပယုတ္တ တိုးဘို့ရာ မိဿကက ဆိုပြီး သွားပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဝိပါကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကကို ဟောတော်မူ၏၊ ထုံးစံအတိုင်းဆို၊ ဟောဟန်ကား........ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊ ပြီးရော။

ဒုတိယဿဋ္ဌာန (သမဂ္ဂဿဋ္ဌာန)

ဒုတိယဿဋ္ဌာနသို့ ပြောင်းသည်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်-ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ၊ ဘာပစ္စည်း တိုးသလဲ (မဂ္ဂ)၊ သချာကခကာ (သတ္တ)၊ မှတ်ထားစမ်းပါ၊ ၇-ဂဏန်း တလုံး ရောက်လာပြန်ပြီ၊ နာမ် ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါးမှ အခု ၄-ပါး ဖြစ်နေတယ်၊ ဘယ်မှာတုံး မဂ္ဂမှာ။

သဈာနဿဋ္ဌာန

နောက်ဿဋ္ဌာန တခုပြောင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော ဝေဒနာ, ဧကဂ္ဂတာ၊ သချာကကော (သတ္တ)၊ ဘာတိုးလာသလဲ (ဈာန)၊ ၇-ဂဏန်းကလေးတွေ၊ ခုတင်က မဂ္ဂတုံးကတော့ ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ ၄-ပါး၊ အခု ဒီမှာကော ၂-ပါး။

သဈာနမဂ္ဂ ဿဋ္ဌာန

နောက်တခု ဿဋ္ဌာန ပြောင်းမယ်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဧကဂ္ဂတာ၊ ပစ္စည်းက အသစ်တိုးသေးသလား (မတိုးပါ)၊ ပါပြီးသားတွေနော် (မှန်ပါ)။

သအာဟာရဿဋ္ဌာန

နောက်တခု ပြောင်းလိုက်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော မနိန္ဒြေ၊ ဘာတိုးလာသလဲ (အာဟာရ)။ သချာထုတ်စမ်းပါ၊ (သတ္တ)။ သတ္တတွေ ဟောဒီအတန်းမှာ အလွန်ပေါတယ်။

သာဓိပတိဿဋ္ဌာန

နောက်တခုပြောင်းလိုက်စမ်းပါဦး၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ ဘာတိုးမယ် (အဓိပတိ)၊ သချာထုတ်တော့(သတ္တ)။ မှတ်ထားကြပါ၊ စိတ္တာဓိပတိဆိုပြီးတော့ အဓိပတိမှာ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ အခု သတ္တ ရေးနေပြီ၊ ဩော်.... အဓိပတိထဲမှာ စိတ္တာဓိပတိတရား ရှိသကိုးလို့ ဉာဏ်ထဲက သိထားပါ။

သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ

နောက်တခု သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ၊ ပစ္စည်းအနေအားဖြင့် ဘာထပ်တိုးမလဲ၊ အဓိပတိကလဲ ပြီးနေပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဘာတိုးသေးသလဲ (မတိုးပါ)။ အဓိပတိပစ္စည်းမှာသာ ခုတင်က စိတ္တာဓိပတိ, အခု ဝီရိယာဓိပတိ လို့ တရား ၂-မျိုး ဖြစ်နေပြီလို့ သိထား။

သဟေတုမဂ္ဂဃဋနာ

နောက် ဃဋနာ တခု၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ၊ ဘာတိုးမလဲ (ဟေတု တိုးပါတယ်)။ သင်္ချာထုတ်လျှင် (စတ္တာရိ)။

သဟေတုအဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ

နောက် ဃဋနာ တခု၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ၊ ပစ္စည်း တိုးဦးမှာလား (မတိုးပါ)၊ မတိုးပေမဲ့ သတိထား၊ အဓိပတိမှာ ခုတင်က ၂-ပါးရှိပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝီမံသာဓိ တိုးလိုက်တော့ ၃-ပါး။

ဒီတော့ အဓိပတိ ဟောတဲ့အခါ ဒိုဘယ်လိုလုပ် ဟောမလဲ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တ, ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိ....လို့ ဆို၊ ဆန္ဒာဓိပတိ တပါး မရတာ (မှန်ပါ)။ အဓိပတိယာ သတ္တ ထုတ် (မှန်ပါ)။

ပြီးပါပြီ၊ တရားကုန်သွားတော့ ဂဏန်းကလေးတွေ ပေါင်းပြီး တွက်ကြည့်၊ ဘယ်လောက်ရတယ် (၁၄)။

သတိထား နားထောင်ကြပါဦး၊ ပြောပြမယ်၊ သုဒ္ဓသင်္ချာကျက်တော့.... ဤတရားတို့သည် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ သင်္ချာ သတ္တ၊ ယထာရဟပစ္စည်းရေ လတ်ကြီး (ဂ) နှင့် ဟေ, ဓိ, ဟာ, ဈာ, မဂ်ပေါင်း ၁၄၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူပါမှ ၁၄၊ အခုဒီမှာ သူမပါဘဲနှင့် ၁၄ ရနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပုရေဇာတ ပိုလာပုံ

သတိထားကြစမ်းပါ၊ နောင်လဲ စဉ်းစားစရာကလေးတွေပြောတာ၊ ၁၄-ထဲမှာ သူ့ကို (ဣန္ဒြိယကို) နုတ်လိုက်တော့ ၁၃-မဖြစ်ဘူးလား (ဖြစ်ပါတယ်)။ ပကိဏ္ဏကဃဋနာတုံးက ပုရေဇာတပစ္စည်း ရမလာဘူးလား (ရလာပါတယ်)။

ပုရေဇာတက သဟာမျိုးနှင့် ဘာမှ မတော်ဘူး၊ ဘယ်က ရလိုလဲ (ပကိဏ္ဏက က ရပါတယ်)။

ပကိဏ္ဏကတုန်းက ရတာ ဘာဖြစ်လို့ ရသတဲ့တုံးမေးလျှင် သဟာမျိုးမှာသာ သူပါ ၁၄-ဖြစ်တာ၊ ဟိုက ဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နားလည် တယ်နော် (မှန်ပါ)။ ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယမျိုး၊ ဝတ္ထုမျိုးက လာတာ၊ ပဥ္စဝတ္ထု ကို ပစ္စည်းထားတယ်၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀-ကို ပစ္စယုပ္ပန်ထားတယ်၊ အဲဒါနှင့် တကွ ဒီမှာ ၁၄-ဖြစ်နေတာ။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက သဘာဂပါဠိတော်ကြီးအတွက် ဒီမှာဟော တော့ ဣန္ဒြိယပစ္စယာ ဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ အဓိပတိယာ သတ္တ၊ သဟဇာတေ သတ္တ၊ အညမညေ တီဏိ၊ နိဿယေ သတ္တ၊ ပုရေဇာတေ ဧကံ၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊ အာဟာရေ သတ္တ၊ ဈာနေ သတ္တ၊ မဂ္ဂေ သတ္တ၊ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ-လို့ ဟောသည်၊ နားလည်လောက် ပါပြီနော်(မှန်ပါ)။ ဦးပညာနန္ဒ ဟောစမ်းပါ။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။ဣန္ဒြိယမူ ဟေတုသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ၊ ဣန္ဒြိယပစ္စယာ ဟေတုယာ စတ္တာရိ။

အဓိပတိသဘာဂ၌ – သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တ၊ ဝီရိယ၊ ဝီမံသာဓိပတိ၊ ဣန္ဒြိယပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ။

သဟဇာတသဘာဂ၌ – အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း၊ သဟဇာတေ သတ္တ။

အညမညသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေ တရားကိုယ် ဂ-ပါး၊ အညမညေ တီဏိ။

နိဿယသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ အလုံးစုံ သော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ နိဿယေ သတ္တ။

ပုရေဇာတသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတေ ဧကံ။

ဝိပါကသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ဂ-ပါး၊ ဝိပါကေ ဧကံ။

အာဟာရသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မနိန္ဒြေ၊ အာဟာရေ သတ္တ။

ဈာနသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝေဒနာ, ဧကဂ္ဂတာ၊ ဈာနေ သတ္တ။

မဂ္ဂသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ၊ မဂ္ဂေ သတ္တ။

သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေ တရားကိုယ် ၈-ပါး၊ သမ္ပယုတ္တေ တိဏ်ိ။

ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌–စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏ်ိ၊

ဣန္ဒြိယမူ အတ္ထိ, အဝိဂတသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း ဣန္ဒြိယပစ္စယာ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ။

ကမ္မသဘာဂ

ဆရာတော်။ ။ပြီးတော့ အငယ်ပစ္စည်းထဲက နောက်ပြန်ဆုတ်တော့ ဘာ ဟောမလဲ၊ ကမ္မ-ဟောကြရအောင်၊ ကမ္မက နည်းနည်းကလေးပါ၊ ဘယ်မှာရှိသတုံး မိဿကမှာ ကမ္မ၊ ပါသလား(မပါပါ)၊ ပကိဏ္ဏကမှာ ကော(ပါပါတယ်)၊ အဲဒီမှာ သတိပြုကြည့်၊ ဃဋနာ ၂-ချက် ရှိတယ်၊ နာနာကမ္မ, အနန္တကမ္မ လို့ ၂-ချက် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ လွယ်လဲ လွယ်ပါတယ်။

နာနာကမ္မဃဋနာ

နာနာကမ္မက နေပြီး ဘာထုတ်လိုက်သလဲ၊ အလုံးစုံသော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းလို့ထုတ်၊ သာမညနာနာက္ခဏိက မဟုတ်ဘူး၊ ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မဆိုပါ၊ (မှန်ပါ)။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာက ပစ္စည်း, ဝိပါက် ဆတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာက ပစ္စယုပ္ပန် ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ကမ္မ ဥပနိဿယန္တိ ဘယ် လောက်ကဲ(ဒွေ့)၊ ဘယ်မှာသွားပြီး သချာထုတ်မယ်၊ (ဥပနိဿယမှာ)၊ ဥပနိဿယမှာကြည့်၊ သချာဒွေ့က အင်မတန် ထွက်ခဲတယ်၊ မှတ်ထားကြပါ၊ သဘာဂကျ[illegible] ကမ္မပစ္စယာ ဥပနိဿယေ ပေါ့ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အနန္တရကမ္မဿဋ္ဌနာ

နောက်ဿဋ္ဌနာ (အနန္တရကမ္မဿဋ္ဌနာ) ကျတော့ အလုံးစုံသော အနန္တရကမ္မ ပစ္စည်း ဘာတွေဖြစ်လာမလဲ တခါဘည်း ဆိုသွားစမ်းပါ၊ အနန္တရေ ကော်၊ သမနန္တရေ ကော်၊ နတ္ထိယာ ကော်၊ ဝိဂတေ ကော်၊ သူက နဲ့၊ ဝိဂတက္ကက်မှာနော်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတနှင့် အကွက်မှားပြီး ရေးထားမိနေဦးမယ်၊ သူ့အကွက်နှင့် သူ ပစ္စည်းနှင့် မှန်ပေစေ။

ဥပနိဿယပါပေမဲ့ ဥပနိဿယခုတင်က 'ဒွေ' ထွက်ထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီအနေအားကြောင့် ဿဋ္ဌနာစဉ်ရာမှာ နာနာကမ္မ ရှောကနေတာ၊ အမှန်ကတော့ အနန်၊ အာသေ၊ အနန္တကမ္မ၊ နာနာကမ္မလို့ ဒီလိုနေလျှင် သိပ် ကောင်းစရာကြီးပေါ့၊ အကြမ်းဖျင်း စဉ်းစားလျှင်လေ (မှန်ပါ)။ ဒီလိုမထားဘဲ နှင့် ကိုယ့်အမျိုးထဲက အနန္တကမ္မ နောက်ဆုတ်ထားပြီးတော့ နာနာကမ္မကို ရှောက သွင်းထားတာ အခု ဘယ်လောက်သေချာနေသလဲ၊ နာနာကမ္မသာ မရှိလျှင် ဒီဥပနိဿယကြီးက ကော် သချာထုတ်ရတော့မှာ၊ အနန္တကမ္မနှင့် ယှဉ်လေလျှင် (မှန်ပါ)။ ဘာရမတုံး သူတရားက၊ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ် ၄-ခုအားတပ်တဲ့ မဂ် ၄-ခု စေတနာ၊ မဂ်စေတနာက ပစ္စည်း၊ ဖိုလ်က ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဟိုမှာတော့ ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာတွေက ပစ္စည်း၊ ဝိပါက်တွေအကုန် လုံးက ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဘယ်လောက်တရားကွဲနေသလဲ၊ မှတ်ထားပါ၊ ကမ္မ(နာနာကမ္မ၊ အနန္တကမ္မ) ပြီးသွားရောပေါ့။

သဟာကမ္မဿဋ္ဌနာ

ကဲ ဒါဖြင့် သဟာပြန်ကောက်ကြရအောင်၊ သဟာပြန်ကောက်တော့ ဘာရှိ သတုံး၊ သအာဟာရဿဋ္ဌနာ တချက် ရှိတာပေါ့၊ သာမညဿဋ္ဌနာလို့ မရှိဘူး၊ သအာဟာရဿဋ္ဌနာတမျိုးရှိတယ်၊ ဒီတော့ အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း၊ အင်မတန်လွယ်ပါတယ်၊ ဘာတွေနှင့် သွားမလဲ၊ သဟာကြီး ၄-ရယ် ပြီးတော့ ကော ဿဋ္ဌနာကြည့်ပါလား၊ သဟာကြီး ၄-အပြင် ဘယ်သူပါလာသတုံး အာဟာရပါတယ်၊ သချာ သတ္တ ၅-ပစ္စည်းလုံးထုတ်လိုက်၊ သဟဇာတေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တ၊ အာဟာရေ သတ္တ၊ သူ့ဿဋ္ဌနာကိုက သအာဟာရဿဋ္ဌနာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။အတ္ထိယာ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ၊ ဂဏန်းတွေ များပေမဲ့ ဆိုတော့ နည်းနည်းကလေးပါ။

ဒုတိယဿဋ္ဌနာ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟာဒယဝတ္ထုအား တပ်သော စေတနာ၊ ဘာ တုံးမလဲ (အညမည)၊ အညမညေ တီဏိ။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သောစေတနာ၊ ဘာတိုးမလဲ (သမ္ပယုတ္တ)၊ရုပ်-အားတပ်သော စေတနာ (ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ ဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာ (ဝိပါက်တိုးပါတယ်)၊ ပြီးရောပေါ့။

ဒီတော့ ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ရသလဲလို့ လျှောက်တွက်ပါ ဂဏန်းကလေးတွေ (၁၄-ခုရပါတယ်)၊ သတိပြုကြပါ၊ သဟကမ္မ အနေနှင့်ကြည့်လျှင် ဤတရားတို့သည် သဟဇာတကမ္မပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ သဗ္ဗာသတ္တ၊ ယထာရဟာပစ္စည်းရေ လတ်ကြီး(ဂ) နှင့် ဟာ ပေါင်း ၁၀၊ ဒီလိုမဟုတ်လား၊ သူပါမှ ၁၀၊ သူမပါလျှင် ၉-ခုဘဲရှိတယ်၊ အနံကမ္မက အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ ၄-ပစ္စည်း၊ ဗလဝကမ္မက ဥပနိဿယတပစ္စည်း၊ ၅-ပစ္စည်း ၉-ထဲမှာထည့်လိုက်တော့ ၁၄-ပစ္စည်း၊ ရှာတတ်ကြပါစေ၊ ကုန်သွားရောပေါ့ (မှန်ပါ)။

ဟောနည်းက အင်မတန်လွယ်ပါတယ်၊ သတိပြုနားထောင်စမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်။

ကမ္မမူ-တူရာတွေ စုပစ်လိုက်ပါ၊ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ သဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အနန္တရကမ္မပစ္စည်း၊ ကမ္မပစ္စယာ အနန္တရေ ဇကာ၊ သမနန္တရေ ဇကာ၊ နတ္ထိယာ ဇကာ၊ ဝိဂတေ ဇကာ၊ ၄-ပစ္စည်း ပြီးသွားရော (မှန်ပါ)။

နောက်တခါ-ကမ္မမူ သဟဇာတ နိဿယ အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတ သဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း၊ ကမ္မပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တ၊ အာဟာရေ သတ္တ၊ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ၊ ၅-ပစ္စည်း၊ ပြီးသွားရော။

ပြီးတော့ ဘာသွားမတုံး၊ အညမညတခါ, ဝိပါကတခါ, သမ္ပယုတ္တတခါ, ဝိပ္ပယုတ္တတခါ သွားပါ၊ အားလုံးဟောကြစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။ကမ္မမူ တခေါက်ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။အဲဒီကနေရပ်ပြီးတော့ ဒေသနာအစဉ်အတိုင်း ဟောရအောင်၊ ဟောတုပြီးတော့ ဘာပစ္စည်းတုံး (အာရမ္မဏပစ္စည်း)၊ အာ-ရမ္မဏပစ္စည်း ဟောရအောင်၊ ဒီနေ့ ဒီတပစ္စည်းဟောပြီး တော်ကြဦးစို့။

အာရမ္မဏသဘာဂ

အာရမ္မဏမှာ ဃဋနာပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ ဘယ်အမျိုးမှာလဲ လိုက်ရှာဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏဆိုတာ သဟထဲရှိပါ့မလား (မရှိပါ)။ ဘယ်အမျိုးထဲမှာလဲ (ပကိဏ္ဏကထဲမှာ)။ ပကိဏ္ဏကမှာ ဃဋနာ ဘယ်နှစ်ချက်လဲ

(၅-ချက်)။ အင်မတန်လွယ်ပါတယ်၊ အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓသင်္ချာ ၅-ခုဘဲ မဟုတ်လားလို့ (မှန်ပါ)။ သတိပြုကြည့်ကြစမ်းပါ၊ အာရမ္မဏက လွယ်လွယ်ကလေးပါ။

အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓသင်္ချာ အစဉ်အတိုင်းမှာ အာဝိ,အာပု,ဝတ္ထာ,အာပုဝိ, ဝတ္ထာဝိ ဆိုပြီး ထုတ်ထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပါးစပ်က လေ့ကျင့်ထားကြပါ၊ နှုတ်ကျိုးနေအောင်။ အခု ဘုန်းကြီး ပြောတဲ့ ဟာမျိုးကလေးတွေ သုဒ္ဓသင်္ချာခေါင်းစဉ်ကလေးတွေ ရနိုင်တဲ့ပစ္စည်းကလေးတွေ။

ဦးစွာပဌမ အာရမ္မဏာဓိပတိ သုဒ္ဓသင်္ချာဆိုလိုက်တော့ အာရမ္မဏမှ တပါး ဘယ်နှစ်မျိုးပေါ်လာသတုံး (၂-ပစ္စည်း)၊ သင်္ချာ ဘယ်လောက် ထုတ်မယ် (သတ္တ)။

အာရမ္မဏမူ အဓိပတိ ဥပနိဿယ သဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ မဖော်တော့ဘူး၊ ဘုန်းကြီးကတော့ စိတ်ချလက်ချ ဒို့လူတွေ တော့ သုဒ္ဓသင်္ချာရပြီလို့ မှတ်ထားပြီး ဒီလိုဘဲ အလုံးစုံသောနှင့်ချည်း ချပေး သွားမှာဘဲ၊ အဲဒါ တိတ်တိတ်ပုန်း မရနေလျှင်တော့ မတတ်နိုင်ဘူး၊ အာရမ္မဏ-ပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ၊ ဥပနိဿယေ သတ္တ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မှတ်ထားခဲ့ပါ၊ဒီ ၂-ပစ္စည်းသဘာဂကို ဒီအတိုင်း တပေါင်းတည်းဖော်။

ပြီးတော့ အာပု မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာပုက ဘာတွေ တိုးလာသတုံး (ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ တိုးပါတယ်)။ သင်္ချာ ဘယ်လောက်တုံး (တီဏိ)။ သူတို့လဲပေါင်းလိုက်–အာရမ္မဏမူ ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ သဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်းလို့ ပေါင်းဆို၊ အာရမ္မဏပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ၊ အတ္ထိယာ တီဏိ၊ အဝိဂတေ တီဏိ။

နောက်တခုက ဝတ္ထာ၊ ဘာပစ္စည်းတိုးလာသတုံး (နိဿယ,ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ သင်္ချာ ကကော(တီဏိ)၊ အာရမ္မဏမူ နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ သဘာဂ၌ အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း၊ အာရမ္မဏပစ္စယာ နိဿယေ တီဏိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

နောက်တပစ္စည်းက အာပုဒိ၊ ဘာတိုးလာမလဲ (မတိုးပါ)၊ ဝတ္ထာဝိ ကြောင့်ကော (မတိုးပါ)။ မတိုးဘူး၊ လိုက်တွက်ကြည့် ဂဏန်းတွေ၊ အာရမ္မဏ မျိုး ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်တုံး (၈-ပစ္စည်း)၊ အာရမ္မဏပါမှ ၈-ပစ္စည်း၊ အခုရထားတာက ၇-ပစ္စည်းဆိုလျှင် ပြည့်နေပြီနော် (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဒါဖြင့် သုဒ္ဓသင်္ချာ ၅-ပုဒ်ရှိတဲ့အနက်က အာဓိ, အာပု, ဝတ္ထာရှုတ်လျှင် ပြီးရောပေါ့၊ အာပုဓိကြောင့်လဲ ပစ္စည်းမတိုးဘူး၊ ဝတ္ထာဓိကြောင့်လဲ ပစ္စည်း မတိုးဘူး၊ ဦးပဏ္ဍိတ ဟောစမ်းပါ။

ဦးပဏ္ဍိတ။ ။**အာရမ္မဏမူ အဓိပတိ ဥပနိဿယ သဘာဂ၊ အာရမ္မဏမူ နိဿယ** ဝိပ္ပယုတ္တ သဘာဂ၊ အာရမ္မဏမူ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ သဘာဂ၊ တခေါက်ဟောသည်။

ဆရာတော်။ ။ဒီကနောက်ကို အစဉ်အတိုင်း သွားမှာဆိုတော့ ဦးပဥ္စင်းတို့ နက်ဖြန် ဘာပစ္စည်းတိုး (အဓိပတိပစ္စည်း)၊ ဘုန်းကြီးတနည်းပြောပြ မလို့၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ်လုပ်ခဲ့ကြပါ၊ မှားမှားမှန်မှန်၊ မှားလဲ ပြင်ရအောင်။

သဘာဂ ရှာနည်း

အဓိပတိဆိုတော့ ဃဋနာက ၃-မျိုး ရှိဘူးလား (မှန်ပါ)။ ပဌမ မိဿက ဃဋနာ စပြီးဆိုပါ၊ လုပ်ခဲ့ကြနော်၊ ကိုယ့်ဉာဏ်စမ်းနှင့်ကိုယ်၊ မိဿကမှာဃဋနာ ၃-ခုရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူတို့မှာရှာ၊ ပြီးတော့ သူတို့က ပြီးပြီ ဆိုတော့ ပကိဏ္ဏကမှာရှာ၊ ပြီးပြီဆိုတော့ ဘယ်မှာရှာမလဲ (သဟာက္ကထဲ ရှာရပါမယ်)၊ သဟာက္ကထဲမှာ ဃဋနာ ၂၄-ချက်၊ မျိုး၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၄-မျိုးရှိတယ်၊ အဲဒီလို **မိဿ-ပကိဏ်း-သဟ-**လို့ရှာ။

အဓိပတိပြီးတော့ အနန္တရရှာလိုက်၊ အနန္တရပြီးတော့ သမနန္တရလဲပြီးရော ပေါ့၊ ဟိုနောက်က နတ္ထိ ဝိဂတလဲ ဒီအတိုင်းဖြစ်နေမယ်။

အဲဒီလို ကိုယ့်ဉာဏ်ကလေးနှင့် ကိုယ်ပေးထားတဲ့မူ မှီးပြီး အားထုတ်ကြပါ။ ကဲ....ဒီနေ့တော်သေးပြီ။

အဓိပတိသဘာဂ

မိဿကဃဋနာ မှာ အဓိပတိဘယ်နှစ်ချက်ရှိသလဲ (၃-ချက်ရှိပါတယ်)၊ ပြန် ကြည့်စမ်း၊ ဘာတွေလဲလို့၊ **သဟာဓိ, အာပုဓိတချက်, သဟာဓိ, ဝတ္ထာဓိတချက်, နောက်နားက သဟာဓိဝိပ်, ဝတ္ထာဓိတချက်၊** ပေါင်း ၃-ချက်၊ အကြမ်းဖျင်း အားဖြင့် ပဌမအချက်က အဓိပတိမှာ ဘာပစ္စည်းတွေနှင့် တွဲနေသတုံး (အတ္ထိ အဝိဂတ)၊ သင်္ချာထုတ် (အဌ) ရေးလားပါ၊ တရားက ဟိုမှာ ပါနေပြီးသား နော် (မှန်ပါ)။ အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, အလုံးစုံသော အာ- ရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းရသတုံး အတ္ထိနှင့် အဝိဂတ။

နောက်တချက်မှာ သဟာဓိ, ဝတ္ထာဓိဆိုတော့ ဘာတိုးလာသတုံး (နိဿယ တိုးပါတယ်)၊ ရေးပါ နိဿယကွက်မှာ၊ အဌ-ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာ ပစ္စည်းရပြီဆိုတာ သတိထားခဲ့ရတယ်။

နောက်တခု သဟာဓိဝိပ်, ဝတ္ထာဓိကြောင့် ဘာပစ္စည်း တိုးလာသတုံး (ဝိပ္ပယုတ္တတိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာ (စတ္တာရိ)၊ မနေ့က ကြိုကြိုတင်တင် ကိုယ့်ဟာ ကိုယ် လုပ်ခဲ့လို့ပြောသားဘဲ၊ ဒါကြောင့် အဖြေလိုက်ပေးရှဲဘဲ။

အဓိပတိက ကုန်သွားရော၊ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရသတုံးမေးလျှင် ဃဋ္ဋနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၃-ချက်၊ ပစ္စည်းအရေအတွက်အားဖြင့် ၄-ပစ္စည်း။

ပြန်ကြည့်စမ်း တခေါက်၊ ဘုန်းကြီးပြောမယ်၊ ၎င်း ၄-ပစ္စည်းဟာ ဘယ်သူ လဲမေးလျှင် နိဿယေ အဌ, ဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ, အတ္ထိယာ အဌ, အဝိဂတေ အဌ။

သူတို့ သတိပြန်ပြုကြစမ်းပါ၊ ဘာတွေပါလိမ့်မလဲ၊ နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ, အဝိဂတတဲ့၊ နိဿယရတဲ့တရားဟာ ဘယ်သူလဲ သဟာဓိ ဝတ္ထာဓိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တရတဲ့ တရားက သဟာဓိဝိပ်, ဝတ္ထာဓိ၊ အတ္ထိ, အဝိဂတက သဟာဓိ, အာပုဓိတဲ့၊ ပြီး ပြန်ရော တမျိုးစဉ်းစားလို့။

နောက်ထပ်တမျိုးစဉ်းစား၊ မိဿကဃဋ္ဋနာ ၃-ချက်မှ ၄-ပစ္စည်းရတယ်၊ အဲဒီ ၄-ပစ္စည်းဟာ ဘယ်က ဘာတွေပါလိမ့်မလဲလို့ တခါကိုယ်က ရှာကြည့်ရ တယ်၊ သတိပြုကြစမ်း၊ သဟဇာတ ၁၅-ပစ္စည်းတို့မှ အလတ်ထဲက ဝိပ္ပယုတ္တ တပစ္စည်း ရမနေဘူးလား (ရပါတယ်)၊ လေ့လာတဲ့နည်းကို ပြောနေတာနော် (မှန်ပါ)။အကြီးအနေအားဖြင့် ၃-ပစ္စည်းရမနေဘူးလား(ရပါတယ်)၊သဟလတ် တပစ္စည်း ရတယ်၊ သဟကြီးက ၃-ပစ္စည်းရနေတယ်၊ ဘယ်ကတုံး မိဿကဃဋ္ဋ- နာ ၃-ချက်မှ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီလိုစဉ်းစားကြပါ၊ ဆိုတာကတော့ အခု လောက်ကြာ ဆိုတတ်ရောပေါ့ နည်းရနေပြီ၊ မှတ်ထားခဲ့ပါ။

ပကိဏ္ဏကသွားကြည့်စမ်း၊ ၃-ချက်ဘဲရှိတယ်၊ အာဓိ, အာပုဓိ,ဝတ္ထာဓိ (မှန် ပါ)။ အာဓိဖြင့် အဓိပတိက ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းရသလဲ.... (အာရမ္မဏ,ဥပနိဿယ)၊ သင်္ချာထုတ်တော့ (သတ္တ)။

အားလုံးဟုတ်ကြတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နားမလည်လျှင်လဲ မေးပါ၊ အားမနာပါနှင့်၊ အချင်းချင်းလဲမေးပေါ့၊ ဘုန်းကြီးဆီလဲ လာပြီးမေးနိုင်ပါတယ် အချိန်မရွေး၊ ဘုန်းကြီးချပ္ပိပေးတဲ့စာနှင့်စပ်လို့ အားနာစရာမရှိဘူး လာမေး လှည့်ပါ၊ဒါက ဘယ်ကတုံး(အာဓိကပါ)။

ပြီးတော့ နောက်တခုက အာပုဝိတဲ့၊ သတိပြုကြည့်စမ်း ဘာပစ္စည်းတိုးနိုင်သတုံး (ပုရေဇာတတိုးပါတယ်)၊ သဉ်္ဂျာထုတ်တော့ကော (ကော်ထုတ်ပါတယ်)၊ ရေးထားပါ။

ဝတ္ထာဓိကြောင့် ဘာတိုးသလဲ၊ ပစ္စည်းတိုးရှိကြရဲ့လား (မရှိပါ)။

သတိပြုကြည့်ကြပါ၊ နည်းတာတွေမဟုတ်ဘူး ဝတ္ထာဓိမှာ၊ ပစ္စည်းတွေ ဂ-ပစ္စည်းတောင် မဟုတ်ဘူးလား (မှန်ပါ)။ တခုမှထပ်မတိုးဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့ မတိုးသလဲဆိုတာ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်၊ အခု ပကိဏ္ဏကမှာရတဲ့ ပစ္စည်းဟာ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းလဲလို့ ကြည့်စမ်း၊အာရမ္မဏ,ဥပနိဿယ,ပုရေဇာတ ၃-ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မိဿကက ရတာ ဘယ်သူလဲ (နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ၄-ပစ္စည်း)၊ မိဿကမှာ ၄-ပစ္စည်း, အခုပကိဏ္ဏကမှာ ၃-ပစ္စည်း၊ ပေါင်းလိုက်စမ်း (၇-ပစ္စည်း)၊ ၇-ပစ္စည်း အစဉ်အတိုင်း ဆိုကြည့်ပါလား။

အစဉ်အတိုင်း ဆိုကြည့်စမ်းဆိုလျှင် အာရမ္မဏမျိုးကဲ အခုဟောနေတဲ့ အဓိပတိဖြုတ်ပစ်လိုက် (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဘာတွေလဲမေးလျှင် ဒါဟာ အာရမ္မဏ ဂ-ပစ္စည်းထဲက မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဓိပတိမှတပါး ဆိုလျှင်တော့ ၇-ပစ္စည်းနော်၊ အဓိပတိသွင်းလိုက်လျှင် ဂ-ပစ္စည်း၊ အဲဒါ အာရမ္မဏ ဂ-ပစ္စည်းဘဲ။

ဆိုရိုးကို ကိုယ့်ဖာသာကိုယ်ဆိုကြ၊ ဆိုတတ်နေကြပါပြီ၊ အခုဟာက ဦးပဋ္ဌင်းတို့သိစရာ နားလည်စရာကလေးတွေ လျှောက်ပြောပေးနေတာ။

ပြန်ပြီးတော့ တခေါက် မိဿကနှင့် ပကိဏ္ဏက တွဲကြည့်စမ်း၊ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်၊ မိဿကတုန်းက ရတယ်ဆိုတဲ့ ၄-ပစ္စည်းဟာ အာရမ္မဏမျိုးနှင့် သဟဇာတမျိုးတွဲလို့ ဖြစ်တဲ့ ဃဋနာ ၃-ချက်မှ ၄-ပစ္စည်းရတာ။

နားလည်ကြရဲ့လား ပြောတာ၊ မိဿကတုန်းကရတဲ့ ၄-ပစ္စည်းဆိုတာက အာရမ္မဏမျိုးနှင့် သဟဇာတမျိုး တွဲစပ်ပြီး ရလို့ သဉ်္ဂျာထုတ်လို့ရတဲ့ တရားကို ယူထားတာ၊ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ၄-ပစ္စည်းဘဲ၊ သူတို့သည် သဟဇာတမျိုးထဲလဲ ပါတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏမျိုးထဲမှာလဲ (ပါပါတယ်)။

ပကိဏ္ဏကမှာ ရလိုက်တဲ့ ပါနေတဲ့ ၃-ပစ္စည်းက အာရမ္မဏမျိုးကသာ ရတာ (မှန်ပါ)။

နားလည်လောက်တယ်နော် (မှန်ပါ)။ နားလည်လောက်လျှင် ထားပစ်ခဲ့၊ အခုဒီမှာ ၇-ပစ္စည်း ရနေပြီလို့သိ။

သဟဇာတပြန်သွားစမ်းပါ၊ သဟဇာတအငယ်မှာ ဈာနမျိုး၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၄-မျိုးရှိတယ်၊ ပဌမတမျိုး ဆန္ဒာဓိပတိဈာနကို ဟောလိုက်လျှင် အကြီး အလတ် ပစ္စည်းများမှာ၊ ကြွင်းတဲ့ အဓိပတိတွေလဲ နောက်တော့ရောက်လာတယ်လို့ နားလည်ထားကြပါ။

ရှေးဦးစွာ သဗ္ဗဒ္ဒါနိကဈာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိဆိုတော့ အဓိပတိနှင့် ဘယ်သူနှင့်ထွက်လာသတုံး သဟကြီး ၄-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟကြီး ၄-က ဟိုမှာ ၃-ပစ္စည်း ပြီးနေပြီ၊ အခု ဘာဘဲ ကျန်တော့သလဲ (သဟဇာတ ကျန်ပါတယ်)၊ သင်္ချာ ဘယ်လောက်ထုတ်မလဲ (သတ္တ)၊ ရေးပါ၊ ရှေ့မတိုးနှင့်၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်း ကုန်နေပြီ၊ သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတလို့ ကုန်သွားပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သဟဇာတမှာ ဘာတရားရှိသလဲလို့ မေးလျှင် သတိပြု သဟဇာတာဓိပတိသာ ရှိတယ်လို့မှတ်ပါ၊ အခုတော့ ဆန္ဒတင်ပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တော်တော်နေတော့ စိတ္တ, ဝီရိယ, ဝီမံသ ဒီမှာရောက်ရမယ်။

နိဿယမှာ ရှိတာက ဘယ်သူလဲမေးလျှင် သဟဇာတာဓိပတိလဲ ရှိတယ်၊ ဝတ္ထာဓိလဲ ရှိတယ်၊ အတ္ထိ, အဝိဂတက သဟဇာတာဓိပတိလဲ ရှိတယ်၊ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတာဓိပတိလဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီလို ဖြတ်ဖြတ်ပြီး ရှာရတယ် တရားကို။

ဒုတိယဈာနပြောင်းပါ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ ဆိုတော့ အညနှင့် သံမတိုးဘူးလား (မှန်ပါ)။ သင်္ချာဘယ်လောက် ထုတ်မယ် (တီဏိ)၊ ရေးပေါ့၊ အညမညေ တီဏိ၊ ပြီးတော့ ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ကုန်အောင် ဆိုပါ၊ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ ကျန်တဲ့ စိတ္တ, ဝီရိယ, ဝီမံသ အဓိပတိ နောက်ဈာနတွေ ဒီမှာ ရောက်လာလိမ့်မယ်လို့ မှတ်ထားကြပါ။

ဝိပ္ပယုတ္တအတွက် ဟောပြီး နေပြီ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘယ်ကဟောလာခဲ့သတုံး (မိဿကမှာ ဟောလာပါတယ်)။

သဝိပါကဈာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ရှိသော ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ဘာတိုးကြမယ် (ဝိပါက တိုးရပါမယ်)၊ ဝိပါကေ ဧကံ။

ပြီးသွားရော၊ ပြီးတော့ နောက်ဘာတုံး စိတ္တာဓိပတိ ဆိုတဲ့နေရာက ဘာဈာနခေါ်သတုံး (သအာဟာရဣန္ဒြိယဈာန)၊ ဒါဖြင့် ဒီဈာနဟောလိုက်လျှင် ဘာပစ္စည်းတွေ တိုးကြမှာလဲ(အာဟာရနှင့် ဣန္ဒြိယတိုးရပါတယ်)၊သင်္ချာ

ဘယ်လောက်ထုတ်မယ်(သတ္တ)၊ ရေးကြပေါ့၊ တော်လောက်ရောပေါ့ဒါလောက်ဆိုလျှင် အာဟာရေ သတ္တ၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။

ဘုန်းကြီး ပြီးလွယ်အောင် ပြောပေးနေတာ၊ လေ့ကျင့်ခန်းရနေပြီ၊ ပြီးရော မဟုတ်လား၊ ဒီတချက်ယူလျှင် ပြီးရောဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

နောက်ဃဋနာတခုပြောင်းတော့ ဘာခေါ်သလဲ (သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ)၊ ဘာပစ္စည်းတိုးလာသလဲ(မဂ္ဂတိုးပါတယ်)၊ မဂ္ဂ၊သင်္ချာ ဘယ်လောက်ထုတ်မလဲ (သတ္တ)၊ ဝီရိယာဓိမဟုတ်လား သတ္တဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ သတိထား၊ ဣန္ဒြိယကို ခုတင်တုန်းက စိတ္တာဓိနှင့် ရထားတာ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အခု ဝီရိယာဓိ ရောက်လာတော့ ဣန္ဒြိယ သတ္တမှာ စိတ္တ, ဝီရိယ အဓိပတိ ၂-ပါး ရှိတယ်လို့ နားလည်ထားပါ ကိုကိုတင်တင်(မှန်ပါ)။

ခုတင်ကရတဲ့ သတ္တက စိတ္တာဓိမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အခု ဘာ ရောက်လာတယ်(ဝီရိယာဓိ)။

နောက်တခါ ဟခုပြောင်းပြန်ရော၊ သဟေတုဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာတဲ့၊ ဘာပစ္စည်းတိုးနိုင်သလဲ(ဟေတုတိုးပါတယ်)၊သင်္ချာကကော(စတ္တာရိ)၊ ရေးထားပါ၊ ဟေတုယာ စတ္တာရိ။

ဒီတော့ စဉ်းစားဦး၊ တိုးတဲ့ပစ္စည်းသာ ဟေတုဖြစ်တာ၊ ခုတင်ကပြောတဲ့ ဣန္ဒြိယမှာ အခု ဝီမံသာဓိပတိ ရောက်မသွားဘူးလား(ရောက်ပါတယ်)၊ ဣန္ဒြိယမှာ ဘာတွေ ရောက်သလဲ...စိတ္တ ဝီရိယ ဝီမံသခေါ်တဲ့ အဓိပတိ ၃-ပါး၊ နားလည်ပလား(မှန်ပါ)။ မဂ္ဂမှာ အခု ဝီမံသာဓိပတိရောက်သွားပြန်ပြီ၊ ဒီတော့ ဘာတုံး ဝီရိယ, ဝီမံသခေါ်တဲ့ အဓိပတိ ၂-ပါး၊ ဒါဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

တွက်ကြည့်စမ်းပါ၊ ဂဏန်းကလေးတွေ ဘယ်လောက်ရှိသွားပြီလဲလို့(၁၅-ခု ရှိပါတယ်)။

သုဒ္ဓသင်္ချာက .... ဤ တရားတို့သည် သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ သင်္ချာ သတ္တ၊ ယထာရဟပစ္စည်း ရေ လက်ကြီး(၈)နှင့် ဟေ-ဟာ-ဣ-မဂ်-ပေါင်း ၁၃၊ သုပါမှ (အဓိပတိပါမှ) ၁၃-နော် (မှန်ပါ)။ အခု ဘယ်လောက်တောင် ဖြစ်နေသလဲ(၁၅)ခု ဖြစ်နေပါတယ်။

သတိပြုကြပါ၊ အမြဲတမ်း သတိပြုဘို့ရာ ဘုန်းကြီးပြောမယ်၊ ၁၂-ရှိဘို့ မဟုတ်လား၊ ၁၅-ရှိနေတယ်ဆိုပြီးတော့ ဃဋနာပစ္စည်းရေဟာ သဘာဂမှာ တိုးလာလျှင် ဘယ်မှ မကြည့်နှင့် ပကိဏ္ဏကကို လှမ်းကြည့်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲလို့ မေးလျှင် မိဿကမှာ ရနေတဲ့ပစ္စည်းတွေက အစောကြီးက ဘုန်းကြီးသတိပေးပြီး ၂-ခါလောက် ထပ်ပြောတယ်၊ သဟအကြီးနှင့် အလတ် မဟုတ်လား

မိဿကက ရတာ(မှန်ပါ)။ ပကိဏ္ဏကက ရတာ ဘယ်သူလဲ....အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဆိုတော့ သဟမျိုးဟုတ်ရဲ့လား(မဟုတ်ပါ)၊ ဒီတော့ သဟမျိုး ၁၂-ထဲမှာ အဲဒီ ၃-ပစ္စည်းထည့်လိုက်၊ ဘယ်လောက်ဖြစ်သွားသတုံး (၁၅-ခု ဖြစ်ပါတယ်)။

မူရင်းက သူရမှာက ၁၃-ပေါ့၊ ကိုယ်တိုင် အဓိပတိနုတ်တော့ ၁၂-ကျန်တယ်၊ ၁၂-ထဲမှာ ဘာထည့်တယ်၊ အာရမ္မဏရယ် ဥပနိဿယရယ် ပုရေဇာတရယ်၊ ပေါင်းလိုက်တော့ ၁၅။

တခေါက်ပြန်ကြည့်ကြပါဦး၊ အခု သေသေချာချာ ပြောပေးပါဦးမယ်၊ ဒီအဓိပတိပစ္စည်းရဲ့ သဘာဂ-သဘောတူရနိုင်တဲ့ ပစ္စည်း ၁၅-ပစ္စည်းတို့တွင် ဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘာတရားလဲ(ဝီမံသာဓိပတိ တရား)။

အာရမ္မဏေ သတ္တ၊ ဘာတရားလဲ (အာရမ္မဏာဓိပတိတရား)၊ အာဓိပေါ့ နော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ သဟဇာတေ သတ္တ၊ ဘာတရားတုံး (သဟဇာတာဓိပတိ)။

ကြည့်စမ်းကြပါ၊ ရှေ့မတိုးပါနှင့်ဦး၊ အာရမ္မဏရှိတာက အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ သဟရှိတာက သဟဇာတာဓိပတိ၊ တွေ့ကြရဲ့လား (မှန်ပါ)။ အဓိပတိ ဘယ်နှစ်မျိုး ရှိသလဲလို့ မေးလျှင် (၂-မျိုး)၊ ဘယ်သူလဲလို့မေးလျှင် အာဓိ, သဟာဓိ၊ သူတို့က လုံးချင်းနေကြတာ ဘယ်သူနှင့်မှ မရောဘူးမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏရှိတာက အာရမ္မဏာဓိပတိသန့်သန့်၊ သဟရှိတာက သဟဇာတာ ဓိပတိသန့်သန့်၊ ဘယ်သူနှင့်မှ မရောဘူး၊ နောက်တော့ ရောရောနှောနှော ဖြစ် ကုန်လိမ့်မယ်။

အညမညေ တီဏိ၊ ထုံးစံအတိုင်း အဓိပတိတပ်ခိုက် အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးလို့ ခုတင်က ပြောပြီးပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ နိဿယေ အဋ္ဌ၊ ဘာတရားတုံး (သဟဇာတာဓိပတိ ဝတ္ထာဓိ)။

ဥပနိဿယေ သတ္တ၊ ဘာတရားတုံး (အာဓိဘာရားပါ)၊ အာဓိမဟုတ်လား၊ အာရမ္မဏနှင့် အတူတူတွဲဆိုပါ ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏ, ဥပနိ-ဿယသဘာဂဋ္ဌလို့ ဆိုပါ၊ တူရာကို ပေါင်းရတယ်။

ပုရေဇာတေ ဧကံ၊ ဘာတရားတုံး (အာရမ္မဏပုရေဇာတတရား)၊ အာရမ္မ-ဏပုရေဇာတာဓိပတိတရား။

ဝိပါကေ ဧကံ၊ ထုံးစံအတိုင်း၊ သဝိပါကဟုတ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အာဟာရေ သတ္တ၊ ဘာတရားတုံး (စိတ္တာဝိ)၊ စိတ္တာဝိ တမျိုးတည်းနော် (မှန်ပါ)။

ဣန္ဒြိယေ သတ္တ၊ ဘာတရားတဲ့တုံး၊ (စိတ္တ, ဝီရိယ, ဝိမံသတရား)၊ စိတ္တ, ဝီရိယ, ဝိမံသာဓိပတိလို့ အဓိပတိ ၃-ပါးရှိပါတယ်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တ, ဝီရိယ ဝိမံသာဓိပတိလို့ ဆိုကြပါ။

ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ သဘောကျတော့ကာ အလက်ာတို့ အဘိဓာန်တို့ ကျက်ထားသလို ညညစာပြန်နေဘို့တော င် မလိုပါဘူး၊ သဘော နှင့်တွေ့အောင်သာ စဉ်းစားပါ၊ ဒိုကို ဘုန်းကြီးက ဘာပြောပေးနေသလဲ၊ ဒို့ ဘယ်နှယ်လုပ် စဉ်းစားမလဲ၊ အခု တခု တခုကို ၂-မျိုး, ၃-မျိုး လှည့်လှည့်ပြီး ဘုန်းကြီး ပြောပေးနေတယ်၊ အဲဒီ ပြောပေးနေတဲ့ သဘောတရားကို ၂-မျိုး, ၃-မျိုးပြောရာ တမျိုးမျိုးနှင့် ဦးပဥ္စင်းတို့ ဉာဏ်ထဲရောက်သွားလျှင် မမေ့ပါဘူး လို့ ဟိုနေ့က တခါပြောခဲ့တယ်၊ ရေထဲဆွဲနှစ်ပြီး အမေ့ခိုင်း မမေ့ပါဘူး၊ ဒါတွေ က အလွတ်ပြန်နေလို့လဲ ရတာမဟုတ်ဘူး၊ နေ့စဉ် ပြန်နေဘို့က ဘယ်သူလဲလို့ မေးလျှင် မမေ့အပ်တာက သုဒ္ဓသချာ၊ သုဒ္ဓသချာကတော့ ကျက်ကြဦး၊ ကောင်းကောင်း ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ရသေးမှာ မဟုတ်ကြပါဘူး၊ ရတယ်ထင်လို့ အရေးတကြီး အဆိုခိုင်းလျှင်ဘဲ လွဲကုန်ရော၊ တပါးတည်းဆိုခိုင်းလျှင် တော် သေးရဲ၊ ပရိသတ်ထဲ အဆိုခိုင်းလျှင် သာပြီး မှားသေးတယ်။

ပြီးတော့ဘာတုံး မဂ္ဂေ သတ္တ၊ ဘာတရားတုံး (ဝီရိယ ဝိမံသ)၊ ဝီရိယ, ဝိမံသာဓိပတိ၊ ခုတင်ကလိုဘဲဆိုနော် (မှန်ပါ)။

သမ္ပယုတ္တေတိဏ်၊ အညမညနှင့် အတူတူ။

ဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ ဘာတရာတုံး (သဟာဓိဝိပ် ဝတ္တာဝိ)။

အတ္ထိယာ, အဝိဂတေ အဋ္ဌ၊ ဘာတရားတဲ့တုံး (သဟာဝိ, အာပုဝိ)။

ဦးသူရိယ ဟောစမ်းပါ၊ အဓိပတိ သဘာဂ။

ဦးသူရိယ။ ။အဓိပတိမူ ဟောတုသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇ ရုပ်အား တပ်သော ဝိမံသာဓိပတိ၊ အဓိပတိပစ္စယာ ဟောတုယာ စတ္တာရိ။

အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်း၊ အာရမ္မဏေ သတ္တ၊ ဥပနိဿယေ သတ္တ ထုတ်။

သဟဇာတသဘာဂ၌– အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်း၊ သဟဇာတေ သတ္တ။

အညမညသမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါး၊ အညမညေ တိဏ္ဏံ၊ သမ္ပယုတ္တေ တိဏ္ဏံ။

နိဿယသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ နိဿယေ အဋ္ဌ။

ပုရေဇာတသဘာဂ၌– အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတေ ဧကံ။

ဝိပါကသဘာဂ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါး တို့တွင် တပါးပါး၊ ဝိပါကေ ဧကံ။

အာဟာရသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ၊ အာဟာရေ သတ္တ။

ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌ – သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တ, ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိ၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။

မဂ္ဂသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိ၊ မဂ္ဂေ သတ္တ။

ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌– သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ။

အတ္ထိ,အဝိဂတသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ အတ္ထိယာ အဋ္ဌ၊ အဝိဂတေ အဋ္ဌ။

ဆရာတော်။ ။သုဒ္ဓသင်္ချာ တပုဒ်လုံး မကုန်လျှင် ဖော်ဆိုရတယ်၊ အကုန်လုံး ရလျှင်တော့ အလုံးစုံနှင့် သိမ်းပြီး ဆို။

ဒီတပစ္စည်း ဟောကြစမ်းပါ အားလုံး၊ နောက် သိပ်မခက်တာတွေကျတော့ စာဆိုပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဆိုတာကိုဘဲ နားထောင်ရုံ နားထောင်ရအောင်။

ပဋ္ဌာန်းသံပွဲ ၂-၂၄—ပ-မ-သ-စ

အနန္တရ သဘာဂ

အဓိပတိပြီးတော့ အနန္တရ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူ့ ဃဋနာ ဘယ်မှာရှိသလဲ (ပကိဏ္ဏကမှာ ရှိပါတယ်)၊ ပကိဏ္ဏကမှာ ဃဋနာ ဘယ်နှစ်ချက် ရှိသလဲ (၃-ချက် ရှိပါတယ်)၊ ဘာလဲလို့မေးလျှင် **အနံ့, အာသေ,အနံကမ္မ မဟုတ်လား** (မှန်ပါ)။

အလွယ်ကလေးရယ်၊ သတိပြု ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ အလုံးစုံသော အနန္တရ ပစ္စည်း၊— ဒီလို ဆိုရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အနန္တရပစ္စယာ.... မှတည်ပြီးတော့ ဘာတွေလျှောက်ရေးမယ်၊ ဆိုကြစမ်းပါ၊ (သမနန္တရေ သတ္တ၊ ဥပ-နိဿယေ သတ္တ၊ နတ္ထိယာ သတ္တ၊ ဝိဂတေ သတ္တ)၊ **သုဒ္ဓသင်္ချာက** ဒီအတိုင်း ပြောတာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဒုတိယဃဋနာ၊ အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း၊ ဘာတိုး **လာမယ်** (အာသေဝနေ တီဏိ)၊ ၁၂-နံပါတ်မြောက်တဲ့ အကွက်မှာရေး။

နောက်တခု တတိယဃဋနာ၊ အလုံးစုံသော **အနန္တရကမ္မပစ္စည်း၊ ဘာတိုး** မယ် (ကမ္မေ ဧကံ)၊ အာသေဝနေ နောက်က ကပ်လျက် မဟုတ်လား၊ ကမ္မေ ဧကံ။

အားလုံး ပေါင်းလိုက်တော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရသွားသတုံး ၆-ပစ္စည်း၊ ဒါဘဲပေါ့၊ **အနန္တရရှုပမျိုးက** ၇-ပစ္စည်း ရှိတာဘဲ၊ ဒီတော့ အပေါင်းဂဏန်း ၆။

သမနန္တရ, နတ္ထိ, ဝိဂတ တူတူဘဲ

သမနန္တရကလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ ဆိုတော့ ကူးပြီး ရေးလိုက်ကြပါတော့၊ ဘုန်းကြီး ဆိုပြမယ်၊ သမနန္တရပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တ၊ (ပ) နတ္ထိယာ သတ္တ၊ ဝိဂတေ သတ္တ။

တူတာရှိသေးတယ်၊ နောက်နားကို ဆုတ်လိုက်စမ်း၊ နတ္ထိ, ဝိဂတအကွက်မှာ၊ နတ္ထိပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တ၊ သမနန္တရေ သတ္တ၊ ဥပနိဿယေ သတ္တ၊ **အာသေ-ဝနေ** တီဏိ၊ ကမ္မေ ဧကံ၊ ဝိဂတေ သတ္တ၊ ထိုအတူဘဲ ဝိဂတသဘာဂ ကျတော့ ဝိဂတပစ္စယာ **အနန္တရေ** သတ္တ၊ သမနန္တရေ သတ္တ၊ ဥပနိဿယေ သတ္တ၊ အာသေဝနေ တီဏိ၊ **ကမ္မေ** ဧကံ၊ နတ္ထိယာ သတ္တ။

လွယ်ပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးဘဲ ဟောပြပါမယ်၊ နောက်ဆုံး တ-ပစ္စည်း ဟောလျှင် အတူတူပေါ့၊ တူရာတွေ အကုန်လုံး ပေါင်းလိုက်ရတယ်။

ဝိဂတမူ—အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း၊ ဝိဂတပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တ၊ (ပ) နတ္ထိယာ သတ္တ။

ဝိဂတမူ–အာသေဝနသဘာဂ ၌ အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း၊ အာသေ-ဝနေ တိဏ်။

ဝိဂတမူ ကမ္မသဘာဂ ၌–အလုံးစုံသော အနန္တရကမ္မပစ္စည်း၊ ကမ္မေ ကော် ဆို ပြီးရောပေါ့၊ အပေါင်းဂဏန်း ၆-ချည့်ဘဲနော် (မှန်ပါ)။ ကဲ…သူကို ကျော်လိုက်ကြပါစို့ အတူသွားဘဲ၊ ဒါတွေ အကုန်လျှောက်ပြီး ရွတ်နေလို့လဲ မဖြစ်ဘူး မျှားနေလိမ့်မယ်၊ ခုတင်က ဘုန်းကြီး ပြောသလို သဘောကျအောင် နားထောင်၊ သဘောကျလျှင် အလွယ်ကလေးဘဲ။

သဟဇာတသဘာဂ

သဟဇာတသဘာဂ ဘယ်မှာကြည့်မလဲ၊ သဟဇာတဃဋနာမှာ ကြည့်ရ ပါတယ်၊ သဟဇာတဃဋနာ ဘယ်နေရာတုံး ကြီး-လတ် ဃဋနာမှာ[၁] ကြည့်ရ မယ်နော် (မှန်ပါ)။

လွယ်ပါတယ်၊ ကြည့်ချင်ကြည့်ထား ဃဋနာဇယားကို၊ သဝိပါက အဝိပါက ၂-မျိုးရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဝိပါက ၅-ချက်တင် ကြည့်စမ်း။ ကြည့်ရင်း ရေးစာတတ်တယ်၊ အလုံးစုံသော သဟဇာတမူနော် (မှန်ပါ)။ ဘယ်ပစ္စည်းတွေ ရှိသတုံး (နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ရှိပါတယ်)။ သချာတွေ ထိုးသွားပါ၊ နိဿယေ နဝ၊ အတ္ထိယာ နဝ၊ အဝိဂတေ နဝ။

ပြီးတော့ ဘာတုံး၊ အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း၊ အညမညေ တိဏ်။

အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တေ တိဏ်၊ တိဏ်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တရားကတော့ မှတ်ခဲ့နော်၊ ဘယ်အကွက်က ၃-က ဘာဆိုတာ။ သူက ၃-ဂဏန်း ၃-လုံးရှိတယ်။ ခုတင်က ၉-တွေက တူတယ်။

အလုံးစုံသော သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏ်ဘဲ၊ သဟာဝိပ် တင် ရှိတယ် တိဏ်။

ပဋ္ဌမအကွက်ကျတော့ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေ-နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဆိုတော့ ပစ္စည်းတိုးရဲ့လား (မတိုးပါ)။

သဝိပါကဃဋနာ ပဌမအချက်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အလုံး စုံသော ဝိပါကပစ္စည်း၊ ဘာတိုးလာသလဲ (ဝိပါက တိုးပါတယ်)၊ ဝိပါကေ ကော်။

ပြီးရောပေါ့၊ ဒီကနေကြည့် ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရှိသတုံး၊ သဟကြီး လတ် ၈-ပစ္စည်းရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူ့ကို နုတ်လိုက်တော့ ၇-ပစ္စည်း (မှန်ပါ)။

၁။ ဤကျမ်း နှာ ၂၃၈-ရှိ သဟကြီး လတ် ဃဋနာဇယား ကြည့်။

အကြီးပစ္စည်းဆိုတာ အလတ်တို့ အငယ်တို့ထက် တရားများနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ သတိပြုနားထောင်ကြစမ်းပါ၊ အားလုံး အငယ် ၇-ပစ္စည်းရဲ့ တရားတွေဟာ ဒီအထဲမှာ အကုန်ရှိရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီအငယ် ၇-ပစ္စည်း သူတို့ရှိသလောက် သဟ တရားတွေ ပြန်ထုတ်လိုက်၊ အငယ်တွေဟာ ဟေ-ဓိ-ကံ-ဟာ-ဣ°-ဈာ-မဂ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သတိပြုပါ၊ အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း၊ ဟေတုယာ သတ္တ။

အဓိ ကျတော့ အလုံးစုံသော အဓိ-မရဘူးနော်၊ အလုံးစုံသော သဟ-ဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ အဓိပတိယာ သတ္တ။

အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း၊ နာနာကမ္မ မရဘူးနော် (မှန်ပါ)။ ကမ္မေ သတ္တ။

ထို့အတူ အာဟာရမှာလဲ အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရပစ္စည်း၊ ရုပ်အာဟာရ ဆိုလျှင် သဟက မဆိုင်ဘူး၊ အာဟာရေ သတ္တ။

ဣန္ဒြိယ၌– အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ၊ အဲဒီမှာ အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း ဆိုလျှင် မှားသွားရော၊ သင်္ချာ မမှားပေမဲ့ တရား မှားမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အကောက်ထဲမှာ တချို့နေရာ အဲဒီလို အမှားမျိုးတွေ ရှိတတ်တယ်၊ ကိုယ်က ဒီက ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် လုပ်ပြီးတော့မှ စာကိုကြည့်၊ အကောက်စာအုပ်ကို သွားကြည့်လျှင် ကိုယ်က ဒီက မပိုင်ဘဲနှင့် သွားကြည့်လျှင် မှားယွင်းနေတာကလေးတွေ တွေ့တောင်မှ သိမယ် မဟုတ်ဘူး၊ သူက ယုတ္တိသာမက ပုံနှိပ်စာလုံးနှင့်ကိုး၊ ကိုယ်က ခဲတံကလေးနှင့် ရေးထားတာ ကိုယ်က ရှုံးရလိမ့်မယ်၊ တကယ် ဉာဏ်ထဲပိုင်နေတော့ ဘယ်အရှုံးခံလိမ့်မတုံး မဟုတ်ဘူးဆိုလျှင် မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ငြင်းဝံ့တာပေါ့။

ဈာန၌- အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း၊ ဈာနေ သတ္တ၊ အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း၊ မဂ္ဂေ သတ္တ၊ ကုန်ရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒီ အငယ် ၇-ပစ္စည်းရယ် ခုတင်က ကြီးလတ် ၇-ပစ္စည်းရယ် ပေါင်းလိုက်တော့ ၁၄၊ အဲဒါ အပေါင်းဂဏန်းဘဲ၊ သဟဇာတမျိုး ၁၅-ပစ္စည်း။

အဲဒါလဲ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ နားထောင်ရုံ နားထောင်ကြပါ အချိန် မကုန်ရအောင် ဦးပညာနန္ဒ ဟောစမ်းပါ။

ဦးပညာနန္ဒ။ ။သဟဇာတမူ ဟေတုသဘာဂ၌အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း၊ သဟဇာတပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ၊ (ကြွင်းပစ္စည်းများ အထက်က အတိုင်း မှီး၍ ဆိုရန်)။

ဆရာတော်။ ။လွယ်ပါတယ်၊ မှတ်ထားကြစမ်းပါ၊ ရှုတ်ဖတ်ခြင်းထက် လေ့လာခြင်းက ပိုပြီး ကျေးဇူးရှိလာပါပြီ၊ ရှုတ်နည်းဖတ်နည်းက ရနေပြီဘဲ။

အညမည သဘာဂ

ပြီးတော့ အညမညသဘာဂ၊ သူကိုလဲ ကြီးလတ်ဃဋ္ဋနာမှာ ကြည့်ရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူက အဝိပါကတင် ၃-ချက် ရှိတယ်၊ သတိပြုပါ၊ အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း၊ အညမညပစ္စယာ-ဆိုတော့ ဘယ်မှာ ဘာရေးမလဲ၊ (သဟကြီးမှာ ရေးရပါမယ်)၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းမှာ ဘာဂဏန်းတွေရေးမယ် (၃-ဂဏန်း ရေးရပါမယ်)၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းမှာနော်(မှန်ပါ)။ သဟဇာတေ တီဏိ၊ နိဿယေ တီဏိ၊ အတ္ထိယာ တီဏိ၊ အဝိဂတေ တီဏိ။

ဂရုစိုက်ပြီး လုပ်ကြပါ၊ သီလရှင်ဆရာကလေးတွေလဲ ဂရုစိုက် နားထောင်ရတယ်၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ မရလျှင် ကျက်ပါ၊ မှတ်ထားရတယ်၊ အကြီး ၄-ပစ္စည်း ပြီးသွားရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတိုးနိုင်သတုံး (သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ)။

ပဉ္စမအချက်ကြောင့် ဘာတိုးမလဲ (ဝိပ္ပယုတ္တ တိုးပါမယ်)၊ အခု ရှိရမှာက အညမည တချက်, သမ္ပယုတ္တ တချက်, ညဝိပ် တချက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ညဝိပ်ကြောင့် ဘာတိုးမလဲ (ဝိပ္ပယုတ္တ တိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာ ထုတ်လျှင် ဘယ်လောက်လဲ (ဧကံ ထုတ်ရပါမယ်)။

ပျောက် မသွားစေနှင့်နော်၊ သဟဝိပ်ကြောင့် မတိုးဘူး (မှန်ပါ)။

ပြီးသွားရော၊ သဝိပါက သွားတော့လဲ ထိုနည်းတူစွာဘဲ ဘယ်အချက်တိုး ဒုတိယအချက်လား (မှန်ပါ)။ တရား ဖော်ရတယ်၊ သတိထားကြစမ်းပါ၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဘာတိုးလာသလဲ (ဝိပါက)၊ သင်္ချာထုတ်လိုက်စမ်း (ဧကံ)၊ ကုန်သွားရော၊ ရေကြည့်ဦး ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရသလဲလို့ (၇-ပစ္စည်း)၊ ၇-ပစ္စည်း ရတယ်နော်၊ ဒါက အကြီးနှင့် အလတ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ခုတင်ကလိုဘဲ သတိပြုလိုက်စမ်း၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ သဟဇာယ် ဃဋ္ဋနာတွေမှာ အညမညဝင်နိုင်တာ ဘယ်အချက်မှာလဲ မေးလျှင် ဒုတိယ အချက်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒုတိယအချက်ဆိုလျှင် ဘယ်လိုထားသတုံး။ ပစ္စယုပ္ပန်က (သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု)၊ အဲဒီဟာကလေးဘဲမှတ်၊ ပစ္စည်းတရားက ဆိုင်ရာပေါ့။

ပြီးတော့ သတိပြု၊ ဟေတုဖြစ်လျှင် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ အညမညပစ္စယာ ဟေတုယာ တိကံ။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃ ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါး၊ အဓိပတိယာ တိကံ၊ သူမှာ ဟဒယဝတ္ထုမရှိဘူး အဓိပတိက(မှန်ပါ)။

သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ သဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အညမည ပစ္စည်း၊ အညမညေ တိကံ။

ထို့အတူ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော စေတနာ၊ ဘာပစ္စည်း တိုးမယ် ကမ္မ၊ (ကမ္မေ တိကံ)။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ (အာဟာရေ တိကံ)၊ သချာပါ တခါတည်း ထုတ်ပြီးတော့ ရေးရတယ်။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး၊ (ဣန္ဒြိယေ တိကံ)၊ တိကံ တွေချည့်ဘဲ၊ တတန်းလုံး တိကံတွေချည့် သွားရမှာဘဲ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဇော် ရှိမှာက ၂-နေရာဘဲ၊ ဘာတွေလဲမေးလျှင် ဝိပါကနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ (မှန်ပါ)။ ကျန်တာတွေက ၃-ဂဏန်းတွေဘဲ၊ ဂဏန်းက တော့ တူတယ်၊ တရားက မတူဘူး။

နောက် ကျန်သေးတယ်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဈာနေ တိကံ။

ထို့အတူ မဂ္ဂ၌ မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး၊ မဂ္ဂေ တိကံ။

ကုန်သွားရော၊ ပေါင်းကြည့် အားလုံး ၁၄- ပစ္စည်း ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အကြီးလိုဘဲ၊ ဘာထူးသတုံးလို့ ဂရုစိုက် နားထောင်စမ်းပါ၊ ဦးကောလိယ ဟောစမ်းပါ။

ဦးကောလိယ။ ။အညမညမှု ဟေတုသဘာဂ၌- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ အညမညပစ္စယာ ဟေတုယာ တိကံ။

အဓိပတိသဘာဂ၌— သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါး၊ အညမညပစ္စယာ အဓိပတိယာ တိကံ။

သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတသဘာဂ၌— အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း၊ သချာ တိကံ စီထုတ်။

ကမ္မသဘာဂ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော စေတနာ၊ ကမ္မေ တိဏ်ိ။

ဝိပါကသဘာဂ၌–အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိပါကေ ဧကံ။

အာဟာရသဘာဂ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ အာဟာရေ တိဏ်ိ။

ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော အလုံးစုံသော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး၊ ဣန္ဒြိယေ တိဏ်ိ။

ဈာနသဘာဂ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဈာနေ တိဏ်ိ။

မဂ္ဂသဘာဂ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး၊ မဂ္ဂေ တိဏ်ိ။

သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌– အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တေ တိဏ်ိ။

အညမညမှု ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌– အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု၊ အညမညပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကံ။

ဆရာတော်။ ။အညမညမှု ကုန်ရောပေါ့၊ ဃဋနာတုန်းက ဘာရထားသတုံး၊ အညနှင့် သံဆိုတာ အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဝိပ်နှင့်အတူ သဘာဂဖြစ်တာ ဃဋနာက ဘာတုံး၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။

နည်းကို ရအောင်ယူကြပါ၊ မြန်းကနဲ ဆိုသွားတော့ ထစ်တတ် မှားတတ်ပါတယ်၊ တရားမှားတတ်တယ်၊ တရားမှားတာကတော့ စဉ်းစားစိစစ်ယူလျှင်ရတယ်၊ ပါဠိတော်တော့ မမှားစေနှင့်၊ ပါဠိတော်မှားလျှင်တော့ ဘုရားဖျက်တာနှင့် တူတူဘဲ၊ ဆင်းတုတော်ဖျက်နေတာနှင့် တူတူဘဲ။

သတိထားပြီး ကြည့်သွားရတယ်၊ ဘယ်ထဲမှာ ဘာတရားကလေးတွေရှိတယ်ဆိုတာ အခုနည်းပေးထားလို့ နည်းရနေပြီ၊ ကျက်လဲကျက်တာ မဟုတ်ဘဲနှင့်

အခုဒီမှာ ဗြုန်းကနဲ ကြည့်ရှုတ်ခိုင်းတာဘဲ၊ ဘယ်မှာ လျှောကနဲ လျှောကနဲ တော့ ရပါ့မလဲ၊ အနည်းဆုံးကျဥ်းတော့ ထစ်ငေါ့မှာပေါ့၊ သို့ပေမဲ့ လေ့လာပါ၊ ခေါ့တော့ မပေါ့ကြပါနှင့်။

နိဿယသဘာဂ

ပြီးတော့ နိဿယသဘာဂ၊ သတိပြုကြပါ၊ ၃-ဌာနစလုံး ရှိပေလိမ့်မယ်၊ ၃-ဌာနတင်မကဘူး ၄-ဌာနတောင် နေလိမ့်မယ်၊ မိဿကမှာချည့်ဘဲ နိဿယပစ္စည်းက ဃဋနာ ၆-ချက်ရှိတယ်၊ ၆-မျိုး ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဃဋနာကနေ ကိုင်ကြည့် ဦးပဥ္စင်းတို့နည်းရအောင်၊ ပြီးတော့ အားလုံးလဲ ဟောရမယ်။

ပဌမဃဋနာဖြင့် နိဿယသည် ဘယ်သူနှင့် ရနေသတုံး (အတ္ထိ အဝိဂတနှင့် ရပါတယ်)၊ တရားက ဘယ်သူတုံး (သဟနိ, ပုရေနိ)၊ အလုံးစုံသော သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း၊ ဒါက အသေးစိတ်နော်၊ ဒါမှမဟုတ်လဲ အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်းဆိုလျှင်လဲ ပြီးတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ နိဿယပစ္စယာ အတ္ထိပယာ တေရသ, အဝိဂတေ တေရသ၊ မိဿက ဒုတိယဃဋနာက ပြောတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီလို နားလည်ပါ။

နောက် စတုတ္ထအကွက်ကိုကျော်ကြည့်၊ အလုံးစုံသော သဟာဓိပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထာဓိပစ္စည်း၊ ဘာကိုးလာသတုံး၊ (အဓိပတိကိုးပါတယ်၊) အဓိပတိယာ အဌ။

အလွတ်မရချင်နေပါစေဦး၊ ဘုန်းကြီးက ဒီကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သင်ပေးတယ် ဆိုတာ နားလည်လျှင် ဘုန်းကြီးက ကျေနပ်ပါတယ်၊ ဗြုန်းကနဲ ရွတ်ဆိုမှုဆိုတာ အခုဘုန်းကြီး ပြောခဲ့ပြီ ဘယ်မှာရမလဲ၊ သာမန်စိတ်ကူးနှင့် သာမန်နှလုံးသွင်း တတ်ရုံနှင့် မရပါဘူး။

လေ့လာကြပါ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ယခုခေတ် ရဟန်းတော်ငယ်တွေ, သာမဏေငယ်, သီလရှင်ငယ်တွေဟာ ဉာဏ်သိပ်ကောင်းပါတယ်၊ တခုထူးတာရှိတယ်၊ အပျင်းထူတယ်၊ လျှောက်လည်တတ်ကြတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ငယ်ငယ်က သိပ်အား ထုတ်ရတာ၊ သိပ်အားထုတ်မှ နည်းနည်းရတာ၊ အခုခေတ်ကတော့ ဓမ္မာစရိယ အောင်နေလျှင် စာတတ်ကလေးတွေ ဖြစ်နေကြပြီ၊ ဘုန်းကြီးတို့ခေတ်မှာ ဓမ္မာစရိယ မရှိခဲ့ပါဘူး၊ အင်မတန်အားထုတ် လေ့လာယူရပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အား ထုတ်ကြပါ၊ လိုချင်လျှင်တတ်ပါတယ်။

တတိယဃဋနာမှာ သဟဇာတံ ပုဇာတံ ဆိုတော့ ဘာတိုးလာသတုံး (ဣန္ဒြိယ တိုးပါတယ်)၊ မှတ်ခဲ့ကြပါ၊ ဘာပစ္စည်းတွေ ရနေပြီဆိုတာ။

နောက်တချက်က သဟဇဝိပ် ပုရေဇဝိပ်၊ ဘာတိုးသလဲ၊ (ဝိပ္ပယုတ္တတိုးပါတယ်)၊ ဘယ်လောက်တဲ့တိုး (ပဉ္စ)။

နောက်တချက်က သဟာဓိဝိပ်, ဝတ္ထာဓိ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတိုးနိုင်သတုံး (မတိုးပါဘူး)။

နောက်တချက် သဟတိ°ဝိပ်, ပုတိ°ကကော (မတိုးနိုင်ပါဘူး)။

ဃဋ္ဋနာ ၆-ချက်ရှိတယ်၊ နောက်ဆုံး ၂-ချက်မှာ ပစ္စည်းမတိုးဘူး၊ ရှေ့၄-ချက်က ရလာတဲ့ပစ္စည်းတွေဟာ ဘယ်သူပါလိမ့်မလဲလို့ပြန်ကြည့်၊ ဘာတွေတွေ့သလဲ၊ အဓိပတိယာ အဋ္ဌ၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ အတ္ထိယာ ဟေရသ၊ အဝိဂတေ တေရသ။

ခုတင်တုန်းက ဘုန်းကြီးပြောသလို ပြန်မဉ်းစားစမ်း၊ မိဿကဃဋ္ဋနာ ၄-ချက်စလုံးမှ ရတာ၊သဟမျိုး ၁၅-ပစ္စည်းထဲက၊ အငယ်ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရသလဲ (၂-ပစ္စည်းရပါတယ်)၊ ဘယ်သူတွေလဲ၊ (အဓိပတိ နှင့် ဣန္ဒြိယ)၊ အလတ်က ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းရသလဲ (တပစ္စည်း)၊ ဘယ်သူလဲ (ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ အကြီးကကော (၂-ပစ္စည်း)၊ ဘယ်သူလဲ (အတ္ထိ အဝိဂတ)၊ ဒီတော့ အားလုံး ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းရသလဲ (၅-ပစ္စည်းရပါတယ်။)

မှတ်ထားစမ်းပါ၊ ဘာတွေ ဘုန်းကြီး ပြောပြောပေးနေတယ် ဆိုတာလဲ စဉ်းစား နားထောင်ရတယ် (မှန်ပါ)။ ဒီနယ်ထဲဝင်လာလျှင် ဒီစကားလေးတွေ ပြောလာတယ်။

ကဲ ပကိဏ္ဏကသွားပါ၊ နိဿယဃဋ္ဋနာ ၄-ချက်ရှိတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘယ်သူလဲလို့မေးလျှင် ဝတ်ပု,ဝတ္ထာ,ဝတ္ထာဓိ,ပုတိ° ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ နိဿယ ပစ္စည်းနေတဲ့နေရာလို့ ပြောထားတယ်နော်။

သတိပြုကြည့်၊ ဝတ်ပုတဲ့၊ ဒီဃဋ္ဋနာကြောင့် ဘာပစ္စည်း တိုးသလဲ (ပုရေဇာတ)။ ဝတ်ပုမှာ ရတာ ၅-ပစ္စည်းတောင် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကြွင်းတဲ့ ပစ္စည်းတွေက ဘယ်သူတွေလဲလို့ မေးလျှင် နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတကို မိဿကက ယူသွားပြီ၊ သူ့ကြောင့် ရလိုက်တာက ပုရေဇာတ တပစ္စည်းတည်း ရတယ်၊ သင်္ချာက ဘယ်လောက်လဲ (တီဏိ)။

နောက်တခု အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း၊ ဘာတိုးမလဲ (အာရမ္မဏ တိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာကော (တီဏိ)၊ ခုတင်က ပုရေကလဲ တီဏိ၊ အာရမ္မဏက လဲ တီဏိဘဲ။

နောက်တခု ဝတ္ထာမိ၊ ဘာတိုးသလဲ (ဥပနိဿယ တိုးပါတယ်)၊ သချ်ာ ထုတ်လျှင် (ကော် ထုတ်ရပါတယ်)။

နောက်တခု ပုတိ ဘာတိုးမလဲ (မတိုးပါ)။

ဃဋ္ဋနာ ၄-ချက်ရှိမယ်၊ ရှေ့ ၃-ချက်ဖြင့် ပစ္စည်းတိုးတယ်၊ တိုးတဲ့ပစ္စည်းက ဘယ်သူလဲမေးလျှင် အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတတဲ့ ၃-ပစ္စည်း၊ ဘယ်ပစ္စည်းက ရှာတာတုံး နိဿယက ရှာတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ခုတင်က မိဿကက ရတာက ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး (၅-ပစ္စည်း)၊ ဘယ်သူတွေတဲ့တုံး (အဓိပတိ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ ဒီပကိဏ္ဏကမှာ ရတာနှင့်ပေါင်းကြည့် (၈-ပစ္စည်း)၊ ၈-ပစ္စည်းရနေပြီ၊ အဲဒီ ၈-ပစ္စည်းဆိုကြည့်ပါ ဘယ်သူတွေလဲလို့ (အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)။

ခုတင်တုန်းက အဓိပတိတုန်းက ဘုန်းကြီးပြောခဲ့တယ်၊ ဒီသဘောဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြန်ပြန်ပြီး လေ့လာကြပါ။

ဒီတော့ ပကိဏ္ဏကက ရတဲ့ ပစ္စည်းဟာ ဘယ်သူလဲလို့ ကြည့်လိုက်လျှင် အာရမ္မဏရယ်, ဥပနိဿယရယ်, ပုရေဇာတရယ်၊ အဲဒီ ၃-ပစ္စည်းက မိဿကမှာ ပါရဲ့လား (မပါပါ)။

ကဲ ဒါဖြင့် အခုဘယ်သွားမလဲ၊ သဟ လာမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။သဟကြီးလတ် ဃဋ္ဋနာမှာ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတွေက ပြီးလို့ ဘယ်သူကျန်သေးသလဲ (သဟကျန်ပါတယ်)၊ တပစ္စည်းကျန်တော့တယ်နော် (မှန်ပါ)။ သချ်ာဘယ်လောက်တုံး (နဝ)။ နိဿယပစ္စယာ သဟဇာတေ နဝ၊ အတ္ထိ အဝိဂတက ပြီးနေပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သဟနိ, ပုရေနိလို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်၊ နိဿယပစ္စယာ ပုရေဇာတေလို့ ခုတင်က သွားတာ ဘာတရားတဲ့တုံး (ဝတ်ပု)၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတ နိဿယ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီမှာက သဟဇာတနိဿယ၊ မှတ်ထားစမ်းပါ။

ပြီးတော့ ဘာတုံး၊ အလုံးစုံသောအညမည ပစ္စည်း၊ ဘာတိုးမလဲ (အညမည တိုးပါမယ်)။ အညမညေ တီဏိ။

အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ-က ဘယ်လောက်နှင့်ပြီးနေသတုံး (ပဥ္စ)၊ ဒီက တီဏိ ဟိုမှာပါပြီးသားနော် (မှန်ပါ)။ တရားဖော်ဆို

'အလုံးစုံ၊' အလုံးစုံသော သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထု ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ အဲဒီက ရခဲ့တယ်၊ ဒီတော့ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဘယ်လောက်တုံး (ပဥ္စ)။

ပြီးတော့ ညဝိပ်ဆိုတော့ ပစ္စည်းတိုးမလား (မတိုးပါ)။

အဝိပါကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောပုံကား–အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်း၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊ ကုန်ရော။

ပြီးတော့ သတိပြု၊ မိဿကက အငယ်ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ယူသွားတယ်၊ အဓိပတိနှင့် ဣန္ဒြိယ ၂-ပစ္စည်းယူသွားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကျန်တဲ့ ၅-ပစ္စည်းကို တရားကုန်ထုတ်၊ ခုတင်တုန်းက သဟတုန်းက ဆိုသလိုပေါ့၊ အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း၊ ဟေတုယာ သတ္တ၊ အဓိပတိက ပြီးနေပြီနော် (မှန်ပါ)။ ကမ္မကျတော့-အလုံးစုံသော သဟဇာတကကမ္မပစ္စည်း၊ ကမ္မေ သတ္တ၊ အလုံးစုံသော နာမ် အာဟာရပစ္စည်း၊ အာဟာရေ သတ္တ၊ ဣန္ဒြိယပြီးနေပြီနော် (မှန်ပါ)။ အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း၊ ဈာနေ သတ္တ၊ အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း၊ မဂ္ဂေ သတ္တ၊ ကုန်သွားရောမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒီကျမှ ပေါင်းတွက်ကြည့် ဘယ်လောက်ရှိသလဲ (၁၇-ရှိပါတယ်)၊ သူကလဲ ၁၄-ရမှာ၊ ၃-ပစ္စည်းပိုတာဟာ ပကိဏ္ဏကက ၃-ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဦးသုဇာတ ဟောစမ်းပါ။

ဦးသုဇာတ။ ။နိဿယမူ ဟေတုသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း၊ နိဿယပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ။

အာရမ္မဏသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း၊ နိဿယပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ။

အဓိပတိသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ အဓိပတိယာ အဋ္ဌ။

သဟဇာတသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း၊ သဟဇာတေ နဝ။

အညမည သဘာဂ၌-အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း၊ အညမညေ တီဏိ။

ဥပနိဿယသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယေ ဧကံ။

ပုရေဇာတသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော ဝတ္ထု ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတေ တီဏိ။

ကမ္မသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော သဟဇာတ ကမ္မပစ္စည်း၊ ကမ္မေ သတ္တ။

ဝိပါကသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်း၊ ဝိပါကေ ဧကံ။

အာဟာရသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရပစ္စည်း၊အာဟာရေ သတ္တ။

ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။

ဈာနသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း၊ ဈာနေ သတ္တ။

မဂ္ဂသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း၊ မဂ္ဂေ သတ္တ။

သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

ဝိပ္ပယုတ္တ သဘာဂ၌-အလုံးစုံသော သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ။[၁]

အတ္ထိ, အဝိဂတသဘာဂ၌-အလုံးစုံသော သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း၊ နိဿယပစ္စယာ အတ္ထိယာ တေရသ, အဝိဂတေ တေရသ။

ဆရာတော်။ ။နိဿယနှင့် ဥပနိဿယမှာ ခုတင်က ဆိုခဲ့တာ ဘာတရားတွေတုံး အာပုဝိနှင့် ဝတ္ထာဝိ၊ မျက်စိလည်တတ်တယ်နော်၊ သတိပြုစမ်း ဘုန်းကြီး ပြောမယ် ချိန်ဆနည်းကို၊အာပုဝိမှာ ပစ္စည်းရေ ဘယ်လောက် ရှိသလဲ (၆-ပစ္စည်းရှိပါတယ်)၊ ၆-ပစ္စည်းထဲမှာ ဥပနိဿယပါတယ် မဟုတ်လား (ပါပါတယ်)၊နိဿယပါရဲ့လား (မပါပါ)၊ အဲဒါလိုရင်းဘဲ။

ဝတ္ထာဝိကျတော့ ပစ္စည်းရေ ၈-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၈-ထဲမှာ မူဖြစ်တဲ့ နိဿယပါရဲ့လား (ပါပါတယ်)၊ မူလီဖြစ်တဲ့ ဥပနိဿယကော (ပါပါတယ်)၊ ဝတ္ထာဝိမှာ ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဝတ္ထာဝိ ဆိုရတာ။

အာပုဝိကျတော့ မပါဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။မပါလို့ နိဿယကို အာပုဝိတရား မဟုတ်ဘူးလို့ သိ၊ ဆုံးဖြတ်နည်းက ဘာတုံး နိဿယပစ္စယာ ဥပနိဿယေ ဆိုတာဘယ်သူလဲ အာပုဝိလား,ဝတ္ထာဝိလားမေးလျှင်(ဝတ္ထာဝိပါ)။

၁။ နိဿယမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂတွင် သဘာဂဇယား၌ ၃-ဂဏန်းရှိသည်၊ သင်းတန်၌ ပဉ္စ-ဟု ရှိသည်၊ သင်တန်းအတိုင်း 'ပဉ္စ' အမှန်ဖြစ်သည်။

ဥပနိဿယသဘာဂ

ဥပနိဿယဆိုတော့ မိဿကမှာ ဥပနိဿယရှိရဲ့လား (မရှိပါ)၊ ဘယ်မှာရမလဲ (ပကိဏ္ဏကမှာ ရပါမယ်)၊ ပကိဏ္ဏက မှာ ဥပနိဿယဃဋနာ ဘယ်နှစ်ချက်ရှိသလဲ (၇-ချက်ရှိပါတယ်)၊ အဲဒီတွင် ရမှာပေါ့။

ဒီတော့ ၇-ချက်ကို သတိပြုပါ၊ ပဌမ ၃-ချက်က **အာရမ္မဏူပနိဿယ**လို့ပြောခဲ့တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာဒိ, အာပုဓိ, ဝတ္ထာဒိ ၃-ချက်၊ ဒါက **အာရမ္မဏူပနိဿယ**။

နောက်ပြီးတော့ အနံ့, အာသေ, တကွက်ကျော်လိုက်ပြီး အနံ့ကမ္မက,အနန္တရူပနိဿယ၊ နာနာကမ္မဆိုတာက ပကတူပနိဿယ၊ ဘယ်လိုဘဲ ဖြစ်ဖြစ် အဲဒီကနေ ပစ္စည်းတပ်မှာပေါ့ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အာဒိက နေရှာတော့ ဥပနိဿယပစ္စယာ ဘာတွေရမလဲ(အာရမ္မဏေ သတ္တ, အဓိပတိယာ သတ္တ ရပါတယ်)၊ လက်ရင်းတွင်နေဘ်၊ မှတ်လဲမှတ်ခဲ့ရတယ်၊ ဒါကဘာက ရကာတုံး- **အာဒိက** ရတာ (မှန်ပါ)။

အလုံးစုံသော အာပုဓိပစ္စည်း၊ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတွေတိုးလာသလဲ (ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ သချ်ာဘယ်လောက်ထုတ်ထားသလဲ (ကော်)၊ ကော် ချည့်ပေါ့၊ အာပုဓိတရားဘဲ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သဘ်ပြုပါ၊ အလုံးစုံသော ဝတ္ထာဓိပစ္စည်း၊ ဘာတိုးမယ် (နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တတိုးပါတယ်)၊ နိဿယေ ကော်၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ ကော်။

တော်ပြီ၊ ရှေ့မတိုးနှင့် ဃဋနာ ၃-ချက်စေ့ပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တွက်ကြည့်ပါ၊ ဂဏန်းဘယ်နှစ်လုံးတုံး၊ ပုဒ်မ ဘယ်နှစ်ခုတုံး (၇)။

စဉ်းစားစမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီးပြောနေတာ၊ ဒါဘာဃဋနာလဲ မေးလို့ရှိလျှင် အာရမ္မဏူပနိဿယဃဋနာလို့ ပြောထားတယ် မဟုတ်လား၊ အာရမ္မဏမျိုး ဂ-ပစ္စည်း၊ အဲဒါက အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ (ဥပနိဿယကတော့ မူပစ္စည်းနေဘ်)၊ ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ကျက်ထားတဲ့ အာရမ္မဏ (ဂ) ပစ္စည်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သူ့ဃဋနာ ၃-ချက်က ထွက်လာတော့ သူ့မျိုးပစ္စည်းထွက်မှာပေါ့။

ပဠာန်းကျမ်းမှာ အနန္တနယ ဆိုတာ အဲဒါတွေခေါ်တာ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ၊ သချ်ာမှန်းဆ ဂဏန်းချ၍ မရနိုင်သော နည်းအပေါင်းတို့ဖြင့် ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ ပဠာန်းကျမ်း၊ အနန္တနယ သမန္တ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ တရားကတော့ ဒီတရားဘဲ၊ နည်းအမျိုးမျိုးနှင့် လှည့်ပြီး ဟောနေတာ။

သို့ပေမဲ့ အဲဒီ အနန္တနယသည် သုဒ္ဓဒ္ဓသ,သုဂမ္ဘီရ=အလွန်မြင်နိုင်ခဲတယ်တဲ့၊ အလွန်တရာမှလဲ နက်နဲတယ်တဲ့။

အမှတ်တမဲ့နေကြလို့ ခက်တာချည့်ပေါ့၊ ဘုန်းကြီးတို့ သင်နည်းနှင့် ပြောရလျှင် သုဒ္ဒသချ်ာ မရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်လို လှမ်းကြည့်လို့မှ မမြင်ဘူး၊ အလွန်ဆန်းကြယ်တဲ့နည်း, နက်နဲတဲ့နည်း, ခက်ခဲတဲ့နည်း, သိမ်မွေ့တဲ့နည်းဆိုတာ အဲဒါတွေ ပြောတာ။

ပြီးတော့ အနံဃဋ္ဋနာ ၃-ချက်ရှိတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပဌမအချက်ဖြင့် အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း၊ ဘာတွေရမလဲ၊ အနန္တရေ သတ္တ၊ သမနန္တရေ သတ္တ၊ နတ္ထိယာ သတ္တ၊ ဝိဂတေ သတ္တ၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတုံး ဘယ်သူက ပြောသလဲ၊ သုဒ္ဓသချ်ာက ပြောတာဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဃဋ္ဋနာတချက်ပြောင်းလိုက်၊ အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း၊ ဘာတိုးမယ်(အာသေဝနတိုးပါတယ်)၊ အာသေဝနေ တီဏိ။

အနံကမ္မ မကြည့်နှင့်ဦး၊ ဃဋ္ဋနာအစဉ်အတိုင်းကြည့်ပါ၊ အလုံးစုံသော ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း၊ ကမ္မေ ဒွေ။

အနံကမ္မသွားပါ၊ အလုံးစုံသော အနန္တရကမ္မပစ္စည်း၊ ဘာတိုးနိုင်သတုံး (ဘာမှ မတိုးနိုင်ပါ)၊ အဲဒါကြောင့် ဗလဝကမ္မကို ရှောက်ထားတာ (မှန်ပါ)။

အနံကမ္မကို ရှောက်ထားလျှင် ဒီကမ္မကြီးမှာ သချ်ာဘယ်လောက်ဖြစ်နေမလဲ၊ ဧကံ ဖြစ်မနေဘူးလား(မှန်ပါ)။ ဗလဝကမ္မရှိလို့ ဒွေဖြစ်ရတာ။

ကဲ–ခုတင်က အာရမ္မဏမျိုး ၇-ပစ္စည်းချန်၊ ကျန်တာတွက်ကြည့်တော့ အနန္တရမျိုး ၇-ပစ္စည်းဘဲ ပြန်ပြီး မဖြစ်ဘူးလား(မှန်ပါ)။အနန္တရူပမျိုး ၇-ပစ္စည်း၊ သူနုတ်တော့ ၆-ပစ္စည်းရှိမှာပေါ့ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘယ်သူတွေတုံး၊ အနန္တရရယ်, သမနန္တရရယ်, အာသေဝနရယ်, ကမ္မရယ်, နတ္ထိရယ်, ဝိဂတရယ်၊ သူပါနှင့်ဆိုလျှင် ၇-ပစ္စည်းပေါ့(မှန်ပါ)။ နားလည်ပြီနော်၊ ၆-ပစ္စည်း, ၇-ပစ္စည်း ပေါင်းတော့ ဘယ်လောက်တုန်း(၁၃-ပစ္စည်း)။

နားလည်တယ်နော်၊ ဘေးက ပုဂ္ဂိုလ်တွေက နာရုံဘဲ နာကြပါ၊ သိပ်ပြီး မခက်ပါဘူး၊ ဦးဉာဏ ဟောစမ်းပါ၊ တူတာတွေ အကုန်ပေါင်းပါ။

ဦးဉာဏ။ ။ဥပနိဿယမူ အာရမ္မဏ, အဓိပတိသဘာဂဍ္ဍ–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ဥပနိဿယပစ္စယာ အာရမ္မဏေ သတ္တ၊ အဓိပတိယာ သတ္တ။

အနန္တရ, သမနန္တရ, နတ္ထိ, ဝိဂတသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း၊ အနန္တရေ သတ္တ၊ သမနန္တရေ သတ္တ၊ နတ္ထိယာ သတ္တ၊ ဝိဂတေ သတ္တ။

နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ နိဿယေ ဧကံ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကံ။

ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတေ ဧကံ၊ အတ္ထိယာ ဧကံ၊ အဝိဂတေ ဧကံ။

အာသေဝနသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း၊ အာသေဝနေ တီဏိ။

ကမ္မသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း၊ ကမ္မေ ဒွေ။

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားပြီ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ခုတင်က ပြီးတာက နိဿယ, အခုဟာက ဥပနိဿယ၊ ခုတင်က ဘုန်းကြီး ပြောတဲ့ စကားကလေး သံသယပြန်ရှင်းစမ်း၊ ခုတင်က နိဿယကနေပြီး ဥပနိဿယကို မေးတော့ ဘာတရားလို့ ပြောကြသလဲ ဦးပဥ္စင်းတို့ (ဝတ္ထာဓိပါ)၊ အခု ကြည့်စမ်း ဥပနိဿယက နိဿယပြန်တော့ကော ဘာတရားတုံး (ဝတ္ထာဓိပါဘဲ)၊ ဘာထူးသတုံး၊ သူ့ဆီက ဒါလာတော့ သူ့ကလဲ ဒါပြန်မှာပေါ့၊ နိဿယပစ္စယာ ဥပနိဿယေ ဧကံ ရှိသလို ဥပနိဿယပစ္စယာ နိဿယေမှာလဲ(ဧကံပါဘဲ)၊ ဒီ့နောက်နား ပြန်ဆုတ်ကြည့်လျှင်လဲ ပြီးခဲ့တဲ့ အနန္တရကို လှမ်းကြည့်စမ်း၊ ဒီကနေကြည့်တော့ ဥပနိဿယပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တလို့ မတွေ့ဘူးလား (တွေ့ပါတယ်)၊ တခါ အနန္တရ တန်းကို ကြည့်ပါ၊ အနန္တရပစ္စယာ ဥပနိဿယေမှာကော (သတ္တပါဘဲ)၊ ဘာတရားတုံး၊ ဒီတရားဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အလုံးစုံ အနန္တရဘဲ။

ပုရေဇာတသဘာဂ

နောက်ပစ္စည်းက ပုရေဇာတ၊ ပုရေဇာတဃဋနာ ၇-ချက်ဘဲ၊ ပကိဏ္ဏကမှာ ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ပဌမအချက်တင်- အလုံးစုံသော ပုရေဇာတပစ္စည်း၊ ဘယ်ဟာ့တွေ ရသလဲ (အတ္ထိ, အဝိဂတရပါတယ်)၊ သင်္ချာ ဘယ်လို ထုတ်မလဲ

(အတ္ထိယာ တိကဲ၊ အဝိဂတေ တိကဲ)၊ အာပု, ဝတ်ပု ၂-မျိုးစလုံးကို အလုံးစုံ သော ပုရေဇာတ-လို့ ဆိုပါ။

ဒုတိယဃဋ္ဋနာသွား၊ အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း၊ ဘာတွေ တိုးလာသလဲ (နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တတိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာရေး (နိဿယေ တိကဲ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ တိကဲ)၊ တိကဲတွေတန်းလို့ တရားကတော့ မတူဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ လာဦးမှာဘဲ နောက်ထပ်။

ပြီးတော့ တတိယဃဋ္ဋနာ၊ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ပစ္စည်း၊ သင်္ချာဘာတဲ့တုံး (အာရမ္မဏေ တိကဲ)၊ ကဲ တိကဲတွေ ဘယ်လောက်ပေါ် သတုံး၊ ၃-ဂဏန်းတွေ ပြည့်နေတာဘဲ။

စတုတ္ထဃဋ္ဋနာသွားပါ၊ အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း၊ ဘာပစ္စည်း တိုးသလဲ (မတိုးပါ)။

ပဉ္စမ ဃဋ္ဋနာသွားပါ၊ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ ဘာတိုးသလဲ (အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယ တိုးပါတယ်)၊ အဓိပတိယာ ဧကံ၊ ဥပနိ-ဿယေ ဧကံ၊ သင်္ချာထုတ်။

ဆဋ္ဌဃဋ္ဋနာ၊ အလုံးစုံသော ဝတ္ထာဓိပစ္စည်း၊ ဘာတိုးမလဲ (မတိုးပါ)။

သတ္တမ ဃဋ္ဋနာ၊ အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဘာတိုးမလဲ (ဣန္ဒြိယတိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာ ဣန္ဒြိယေ ဧကံ။

ပစ္စည်း သရုပ်ခွဲ

ဒါဘဲမဟုတ်လား ဒီမှာရတာ (မှန်ပါ)။ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရသတုံး (ဂ-ပစ္စည်းရပါတယ်)၊ ဘယ်သူတွေတုံး အစဉ်အတိုင်း ကြည့်စမ်း (အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)။

ပုရေချန်၊ အခုဂဏန်း ဂ-လုံး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏပုရေဇာတ ဖြင့် အာရမ္မဏမျိုး ဂ-ပစ္စည်း၊ အဲဒီမှာ ပါနေဘူးလား (ပါနေပါတယ်)၊ မူက ပုရေနေ၁် (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, မူဖြစ်တဲ့ ပုရေ-ဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတလို့ အာရမ္မဏပုရေဇာတအတွက် ဂ-မျိုး မနေ ဘူးလား (နေပါတယ်)၊ သတိပြုကြည့်၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတက ၅-ပစ္စည်း မဟုတ် လား၊ သူ့ရဲ့ မျိုးကွဲဖြစ်တဲ့ ဣန္ဒြိယပါနှင့်ဆိုတော့ ဝတ္ထုမျိုး ၆-ပစ္စည်း မဟုတ် လား (မှန်ပါ)။ ၆-မျိုးကို လိုက်တွက်ဦးတခါ ဒီထဲမှာဘဲ ထပ်လျက်ရဦးမှာဘဲ၊ နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ-ဆိုတော့ ဒီပေါ်မှာ ထပ်လျက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အာပုဂ္ဂကြောင့် သန့်သန့်ရတာက ဘယ်သူလဲ့ဆို မေးလျှင် သာဝါပြုကြည့်၊ အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ၊ နားလည်တယ်မဟုတ်လား ဘုန်းကြီးပြောတာ (မှန်ပါ)။

ဝတ်ပုသန့်သန့်ကြောင့် ရတာက ဣန္ဒြိယ၊ (မှန်ပါ)။ ဝတ်ပုကြောင့် သန့်သန့်ရတာ ဣန္ဒြိယ၊ ပုတိ ဟာ အာရမ္မဏမျိုးထဲမှာ ရှိရဲ့လား (မရှိပါ)။

အာရမ္မဏ ဂ-ပစ္စည်းထဲက ခုဂင်က ဘုန်းကြီးပြောတဲ့ ပစ္စည်း ဖယ်ထုတ်လိုက်လျှင် ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ကျန်မလဲ (၅-ပစ္စည်း ကျန်ပါတယ်)၊ အဲဒီ ၅-ပစ္စည်းက ဝတ္ထုပုရေဇာတ ၅-ပစ္စည်းဘဲ၊ (မှန်ပါ)။

ဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုးထဲမှာ ပါနေတဲ့ ဣန္ဒြိယကို နုတ်လိုက်လျှင် အဲဒီမှာ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ အာရမ္မဏမျိုး ဂ-ပစ္စည်း။

အဲဒါတွေ အပိုပြောနေတာ၊ နားလည်ရဲ့လား ဘုန်းကြီးပြောတဲ့နည်းတွေ၊ ရှိတာက ပုရေဇာတက အာပု, ဝတ်ပု ၂-မျိုး ရှိတာဘဲ၊ ဒီတရားကို သက်ဆိုင်ရာကို ခွဲယူလျှင် ရတယ်၊ ပေါင်းယူလျှင် ရတဲ့ပစ္စည်း တခြားစီနေတဲ့ ပစ္စည်း ခွဲတာ (မှန်ပါ)။

ဝတ္ထုပုရေဇာတသာဖြစ်၍ အာရမ္မဏပုရေဇာတ မဖြစ်တဲ့ ပစ္စည်းဆိုလျှင် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း။

အာရမ္မဏပုရေဇာတသာဖြစ်၍ ဝတ္ထုပုရေဇာတ မဖြစ်တဲ့ ပစ္စည်းဆိုလျှင် အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ၊

အာရမ္မဏပုရေဇာတလဲဖြစ်, ဝတ္ထုပုရေဇာတလဲဖြစ်တာ ဘယ်သူလဲမေးလျှင် ၅-ပစ္စည်း၊ ဘယ်သူလဲမေးလျှင် ဝတ်ပု ၅-ပစ္စည်း ပြောပါတော့၊ နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၅-ပစ္စည်းဘဲ (မှန်ပါ)။

အဲဒီလိုကလေးတွေ လေ့လာခဲ့ပေးကြပါ၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောစမ်း။

ဦးဉာဏဝရ။ ။ပုရေဇာတမှ အာရမ္မဏသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ။

အဓိပတိ, ဥပနိဿယသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတပစ္စယာ အဓိပတိယာ ဧကံ၊ ဥပနိဿယေ ဧကံ။

နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတပစ္စယာ နိဿယေ တီဏိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

မန္တလေးမြို့ ၂ ...

ဣန္ဒြိယသဘာဂဍ္ဍ—အလုံးစုံသော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း ပုရေဇာတ-ပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ ဧကံ။

အတ္ထိ, အဝိဂတသဘာဂဍ္ဍ—အလုံးစုံသော ပုရေဇာတပစ္စည်း၊ ပုရေ-ဇာတပစ္စယာ အတ္ထိယာ တီဏိ၊ အဝိဂတေ တီဏိ။

ပစ္ဆာဇာတသဘာဂ

ပြီးတော့ ဘာပစ္စည်းတုံး(ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း)၊ဃဋနာကလေး တချက်တည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ရေးကြပါ ကိုယ့်ဟာကိုယ်၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ အတ္ထိယာ တီဏိ၊ အဝိဂတေ တီဏိ။

ဟိုတုန်းက ပြောခဲ့ပြီးသားနော်၊ ဒါက သဘာဂ၊ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တ-အတ္ထိအဝိဂတန္တိ တီဏိ ဆိုတာက ဃဋနာ၊ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ ဆိုတာက သုဒ္ဓ။

သုဒ္ဓသင်္ချာက တပစ္စည်းထဲထုတ်တယ်၊ သဘာဂဆိုတာက မူတပစ္စည်း, မူလိတ ‌စ္စည်းထုတ်တယ်၊ ဃဋနာဆိုတာက ရသင့်တဲ့ပစ္စည်းတွေ အကုန်ပေါင်းထုတ်တယ်ဆိုတော့ အခု ၄-ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါဟာ ဃဋနာတဲ့၊ တွေ့အောင် ရှာတတ်ရတယ်။

အာသေဝနသဘာဂ

ပြီးတော့ အာသေဝနပစ္စည်း၊ အာသေဝနဃဋနာက တချက်တည်းမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အလုံးစုံသော အာသေဝန ပစ္စည်း၊ အာသေဝနပစ္စယာ အနန္တရေ တီဏိ၊ သမနန္တရေ တီဏိ၊ ဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နတ္ထိယာ တီဏိ၊ ဝိဂတေ တီဏိ၊ ပြီးရောပေါ့၊ အပေါင်းဂဏန်းက ဘယ်လောက်ထိုးသလဲ (၅-ပစ္စည်း)။

ကမ္မသဘာဂ

ပြီးတော့ ကမ္မပစ္စည်း၊ ကမ္မက ဃဋနာ ပကိဏ္ဏကမှာ ၂-ချက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အလုံးစုံသော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း၊ ကမ္မပစ္စယာ ဥပ-နိဿယေ ဒွေ။ အလုံးစုံသော အနန္တရကမ္မပစ္စည်း၊ အနန္တရေ ဧကံ၊ သမနန္တရေ ဧကံ၊ နတ္ထိယာ ဧကံ၊ ဝိဂတေ ဧကံ။

ပြီးတော့ ဘယ်သွားမလဲ၊ သဟဇာတ၊ သအာဟာရဃဋနာ ၉-ချက် ရှိတယ်၊ အဲဒီကို သွားကြည့်ပါ၊ ဘာတဲ့တုံး၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားလုံးသော ဖဿနာ၊ ကမ္မပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တ၊

အာဟာရေ သတ္တ၊ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တပေါ့၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းနဲ့ အာဟာရတပစ္စည်း ပေါင်း ၅-ပစ္စည်း ရတယ်။

နောက် အညမညဝင်လာဘို့ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော စေတနာ၊ အညမညေ တီဏိ။ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာအားသာ တပ်သော စေတနာ၊ ဘာ ပစ္စည်းရမလဲ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ နောက်တခု စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော စေတနာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

ပြီးတော့ .... သဝိပါက ဃဋ္ဋနာကို သွားပါ၊ ဘာတဲ့တုံး၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာ၊ ဘာ ပစ္စည်းတိုးမလဲ၊ ဝိပါကေ ကော်၊ ကုန်သွားရော ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရသလဲ၊ ကြီး-၄ လတ် ၄-အာဟာရတပစ္စည်းဆိုတော့ ၉-ပစ္စည်းပေါ့၊ သုဒ္ဓသင်္ချာမှာတော့ 'လတ် ကြီး ဂ-နှင့်ဟာ ပေါင်း ၁၀-ဆိုတာက မူဖြစ်တဲ့ ကမ္မပါ ရတယ်၊ ပကိဏ်းမှ ဘယ် နှစ်ပစ္စည်းလဲ (၅-ပစ္စည်းပါ)၊ ဒီက ၉-ပစ္စည်းနဲ့ ပေါင်းတော့ ကမ္မပစ္စည်းမှာ သဘာဂ ၁၄-ပစ္စည်း ရပါတယ်။

ဝိပါက သဘာဂ

ပြီးတော့.... ဝိပါက သွားပါ၊ ဝိပါကဃဋ္ဋနာ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲ၊ ဘယ်မှာ ကြည့်မှာလဲ၊ သဟကြီး လတ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သတိပြုကြပါ၊ အလုံးစုံ သော ဝိပါကပစ္စည်း၊ ဝိပါကပစ္စယာ သဟဇာတေ ကော်၊ ရေးကြပါ၊ တတန်း လုံး ၁-ချည်းဘဲ ရေးရမှာဘဲ၊ သဟဇာတေ ကော်၊ နိဿယေ ကော်၊ အတ္ထိယာ ကော်၊ အဝိဂတေ ကော်၊ ၁-ဂဏန်းချင်းတူပေမဲ့ တရားက တူမှာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဒါက အလုံးစုံ ဝိပါက။

ဒုတိယအကွက် တရားဖော်ဆိုတော့ ဘာတဲ့တုံး အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ဟဒယဝတ္ထုအား တပ် သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ၊ ဘာပစ္စည်းတဲ့တုံး (အညမည ပစ္စည်းပါ)၊ ကော်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ ၁-ဂဏန်းတွေ မျက်စိ လည်စရာတောင် ကောင်းလှတယ်၊ သတိပြုပြီး ဂရုစိုက်ကြည့်ကြပါ။

နောက်တတိယအကွက်၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဘာတိုးမယ် (သမ္ပယုတ္တတိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာ ကော်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ နောက်တခုက စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခု ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀, ရဟန္တာ တို့၏ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက် ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အဲဒါ သဟကြီး

လတ်က စဟေတ္တုဿဒ္ဒနာကို ဆိုနေတာနေ့ (မှန်ပါ)။ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဋ္ဌဒဝါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဘာတိုးမလဲ(ဝိပ္ပယုတ္တ တိုးပါတယ်)၊ သင့်ာ ကော်။

အဲဒီဘွင် ဘယ်နှစ် ပစ္စည်းရာတိုးလို ပြန်ကြည့်၊ ပဌမ အချက်ကြောင့် ပစ္စည်းတိုးဦးမလား (မတိုးပါ)၊ ကဲ-ရေကြည့်စမ်း ဘယ်လောက်တိုး (၇-ပစ္စည်း ရပါတယ်)၊ ၇-ပစ္စည်းပေါ့၊ ကြီး လတ် ဂ-ပစ္စည်းမှာ သူလျော့တာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြုကြည့်၊ သူသည် သဟာမျိုးဖြစ်ခြင်းကြောင့် သဟာအယေ ၇-ပစ္စည်း မရပေဘူးလား (ရပါတယ်)၊ ရလျှင် အဲဒီ အယေ ၇-ပစ္စည်းတို့၏ သဝိပါက ပဌမဆုံး အချက်ကို ဆိုရကယ်။

ဥပမာ....ဟေတုဆိုလျှင် ဘယ်နှယ်လုပ်ဆိုမလဲ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး၊ ဟေတုယာ ကော်။

အဓိပတိကျတော့လဲ ထို့အတူ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ် ၄ ခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါး၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဓိပတိယာ ကော်၊ ကမ္မေလဲ ကော်၊ အာဟာရေ ကော်၊ ဣန္ဒြိယေ ကော်၊ ဈာနေ ကော်၊ မဂ္ဂေ၌ ဝိပါက်၌ရှိသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ဂ-ပါး၊ ကော်ဘဲထုတ် (မှန်ပါ)။

အဲဒါတွေ အကုန်စုပေါင်းတော့ ခုတင်က ၇-ပစ္စည်းရယ် အယေက ၇-ပစ္စည်း ရယ်ပေါင်း ၁၄-ပစ္စည်းဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဦးဉာဏဝရ မှန်အောင်ဆိုစမ်း၊ တီကာတွေ ဘာတွေ ကြည့်မနေနှင့်နော်၊ ကော် ချည်းဘဲ။

ဦးဉာဏဝရ။ ။ဝိပါကမ္မ ဟေတုသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ် ၃-ပါး၊ ဝိပါကပစ္စယာ ဟေတုယာ ကော်။

အဓိပတိသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ် ၄-ခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါး၊ ဝိပါက ပစ္စယာ အဓိပတိယာ ကော်။

သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်း၊ ဝိပါကပစ္စယာ သဟဇာတေ ကော်၊ နိဿယေ ကော်၊ အတ္ထိယာ ကော်၊ အဝိဂတေ ကော်။

အညမညသဘာဂ၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဋိဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိပါကပစ္စယာ အညမညေ ကော်။

ကမ္မသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာ၊ ဝိပါကပစ္စယာ ကမ္မေ ကော်။

အာဟာရသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ ဝိပါကပစ္စယာ အာဟာရေ ကော်။

ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး၊ ဝိပါကပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ ကော်။

ဈာနသဘာဂ၌–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဝိပါကပစ္စယာ ဈာနေ ကော်။

မဂ္ဂသဘာဂ၌– သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ရှိ၌သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၇-ပါး၊ ဝိပါကပစ္စယာ မဂ္ဂေ ကော်။

သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်-ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဝိပါကပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ ကော်။

ဝိပါက်မူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-မှ, ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀, ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက်ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး, ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိပါကပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တ ကော်။

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားချေ၊ ဘာတွေ ကျန်နေသေးသလဲ၊ အာဟာရ, ဣန္ဒြိယလဲ ပြီးပြီထင်တယ်(မှန်ပါ)။ ဈာန, မဂ္ဂလဲ ပြီးပြီ၊ ဒီတော့ ဘာကျန်သေးသလဲ သမ္ပယုတ္တရယ်, ဝိပ္ပယုတ္တရယ်, အတ္ထိ, အဝိဂတရယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်ပြီးတော့ ပစ္စယုဒ္ဓါရ ဆက်ဟောဘို့ ရှိတယ်၊ ပစ္စယုဒ္ဓါရ ဇယား ကူးလာခဲ့ကြပါ။ ကဲ....ဒီနေ့သင်တန်း တော်ကြဦးစို့။

သမ္ပယုတ္တသဘာဂ

မဒနေ့က ကျန်နေတာက သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သမ္ပယုတ္တဆိုလဲ သဟကြီး လတ် ဃဋ္ဋနာက နေပြီး ကြည့်ပေါ့၊ ဃဋ္ဋနာ ဘယ်နှစ်ချက် ရှိသလဲ (၂-ချက် ရှိပါတယ်)၊ အဝိပါက ကတချက်, သဝိပါကက တချက် ပေါင်း ၂-ချက် ရှိတယ်။

အဝိပါက တချက်ဖြင့် ဘာတွေရသလဲ (သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ သင်္ချာ **တခါတည်း** ထိုးပါ၊ အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း ပေါ့ ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟဇာတေ တီဏိ၊ အညမညေ တီဏိ၊ နိဿယေ တီဏိ၊ အတ္ထိယာ တီဏိ၊ အဝိဂတေ တီဏိ။

သဝိပါက ဖြစ်လျှင် အချင်းချင်းအား **တပ်သော** အလုံးစုံသော ဝိပါက်-ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတိုးလာသလဲ (ဝိပါက တိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာထုတ် (ဝိပါကေ ကေ)၊ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရသတုံး (၆-ပစ္စည်း ရပါတယ်)၊ ဝိပ္ပယုတ္တက သူနှင့်မှ မဆိုင်ဘဲ ဟုတ်လား၊ ဆန့်ကျင် ဘက် ပစ္စည်း ဖြစ်နေတယ်၊ အကြီး အလတ် ၇-ပစ္စည်း ရဘို့ရာ သူ့ကို နုတ်ထား တော့ ၆-ပစ္စည်း ဖြစ်နေတယ်။

ပြီးတော့ အငယ်တွေ သွားပါ၊ သူတို့က သဟဇာတမျိုး သန့်သန့်ဘဲ၊ အငယ် တွေ သွားတော့ အငယ်ပစ္စည်းတို့၏ ဃဋ္ဋနာတိုင်းမှာ သမ္ပယုတ္တ ပါနိုင်တာ ဘယ်ဃဋ္ဋနာလဲ(တတိယဃဋ္ဋနာ)၊ တတိယဃဋ္ဋနာ သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ ပေါ့ ဟုတ်သား (မှန်ပါ)။

ဘယ်လိုဆိုသလဲ (သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော) ဟေတု ဖြစ်လျှင် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ကျန်တာတွေလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဟေတုယာ တီဏိ။

အဓိပတိကျတော့ ထို့အတူပါဘဲ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော အဓိ-ပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါး၊ အဓိပတိယာ တီဏိ။

ကမ္မလဲ ဒီအတိုင်း တီဏိ၊ အာဟာရေ တီဏိ၊ ဣန္ဒြိယေ တီဏိ၊ ဈာနေ တီဏိ၊ ဒီအတိုင်းဘဲနော် (မှန်ပါ)။ မဂ္ဂကျတော့လဲ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး၊ မဂ္ဂေ တီဏိ။

ကုန်သွားရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီက ၇-ပစ္စည်းရယ် ခုတင်က သဟ ကြီး လတ်က ၆-ပစ္စည်းရယ် ပေါင်းတော့ (၁၃-ပစ္စည်း)။

လှယ်ပါတယ်၊ နားထောင်ရှုကလေး နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ ဦးကောလိယ ပြောစမ်းပါ။

ဦးကောလိယ။ ။သမ္ပယုတ္တမှု ဟေတုသဘာဂ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟေတုယာ တိကံ။

သမ္ပယုတ္တမှု အဓိပတိသဘာဂ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၃-ပါးတို့တွင် တပါးပါး၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ အဓိပတိယာ တိကံ။

သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ သဘာဂ၌—အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ သဟဇာတေ တိကံ၊ အညမညေ တိကံ၊ နိဿယေ တိကံ၊ အတ္ထိယာ တိကံ၊ အဝိဂတေ တိကံ။

ကမ္မသဘာဂ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော စေတနာ၊ သမ္ပ-သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ကမ္မေ တိကံ။

ဝိပါကသဘာဂ၌— အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဝိပါကေ ကေ။

အာဟာရသဘာဂ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော နာမ် အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ အာဟာရေ တိကံ။

ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေ-တရားကိုယ် ၈-ပါး၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ တိကံ။

ဈာနသဘာဂ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဈာနင်တရား-ကိုယ် ၅-ပါး၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဈာနေ တိကံ။

သမ္ပယုတ္တမှု မဂ္ဂသဘာဂ၌—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော မဂ္ဂင် တရားကိုယ် ၉-ပါး၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ မဂ္ဂေ တိကံ။

ဝိပ္ပယုတ္တမှု သဘာဂများ

ပြီးတော့ ဘာပစ္စည်းတုံး၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ကြည့်စမ်းပါဦး ဃဋနာ၊ ဆုက ဘယ်မှာရှိသလဲမေးလျှင် မိဿကမှာ ၄-ချက်၊ ပကိဏ္ဏကကျတော့ ၅-ချက်၊ ထားခဲ့ဦး၊ ပြီးတော့မှ သဟသွားပါ။

မိဿက ၄-ချက်မှာ သတိပြုကြစမ်းပါ၊ အစဉ်အတိုင်း ဝိပ် ၃-တဲ့၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတွေ ရထားသလဲ (အတ္ထိ အဝိဂတ ရပါတယ်)၊ သင်္ချာထုတ်တော့ ဘယ်လောက် (ပဥ္စ)၊ အတ္ထိယာ ပဥ္စ၊ အဝိဂတေ ပဥ္စ။

ဃဋနာက ပြောလို့ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ရေးနေတာနော်၊ ဘုန်းကြီးက အသစ် ပြောပေးနေတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဘုန်းကြီးက လမ်းညွှန်ရုံ လောက်ရှယ်၊ ဃဋနာ ရနေလျှင် ဒါတွေကို သိနေတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒုတိယအချက်ကျတော့ သဟဝိပ်, ပုရေဝိပ် ဆိုတော့ ဘာပစ္စည်းတိုးသလဲ (နိဿယ တိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာဘယ်လောက်တက်မယ် (ပဥ္စ)။

နောက်တချက်က **သဟာဓိဝိပ်, ဝတ္ထာဓိ** တဲ့၊ ဘာတိုးမယ် (အဓိပတိ တိုးပါမယ်)၊ သင်္ချာထုတ်တော့ (စတ္တာရိ)၊ မှတ်ထားခဲ့နော် တရားကို။

နောက်တချက်–သဟတိ ဝိပ်,ပုတိ ... တဲ့၊ဘာဘိုးမယ်(ဣန္ဒြိယတိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာဘယ်လောက်လဲ (တီဏိ)။

ကုန်သွားရော မဟုတ်သား (မှန်ပါ)။ ပြန်ကြည့်စမ်း ဘာတွေ ရသတုံး၊ မိဿကဃဋနာက ပစ္စည်း ဘယ်နှစ်မျိုးရသတုံး၊ အဓိပတိ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၅-ပစ္စည်း၊ အဲဒီမှာ အငယ် ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းရသလဲ (အဓိပတိ, ဣန္ဒြိယ)၊ အလတ်ထဲက ရသေးသလား (မရပါ)၊ အကြီးထဲကကော (၃-ပစ္စည်း ရပါတယ်)။

အဲဒါမျိုးတွေ လေ့လာခဲ့ရတယ်၊ ဒီအတန်းရောက်လာလျှင် ဒီသဘောမျိုး ကလေးတွေ ဘုန်းကြီး ထပ်ထပ်ပြောနေတာ ဒါကို အပုတ်ခိုင်းနေတာ၊ ကြော် သူတို့တတွေက သဟအကြီးနှင့် အငယ်ပါကလား၊ အငယ်က ၂-ပစ္စည်း, အကြီးက ၃-ပစ္စည်း၊ ထပ်ထပ် ကြည့်ရတယ်၊ မှတ်ထားခဲ့ပါ၊ အဓိပတိ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ။

ကဲ .. ပုကိဏ္ဏကကို တခါသွားပါ၊ ဃဋနာ ဘယ်နှစ်ချက်ရှိသလဲ (၅-ချက် ရှိပါတယ်)၊ ပဌမ အချက်က ပစ္ဆာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာပစ္စည်း ရနိုင်သလဲ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ တ-ပစ္စည်းတင်နော် (မှန်ပါ)။ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။

နောက်တခုက ဘာဝုံး **ဝတ်ပု**၊ ဘာပစ္စည်း ရသတုံး (ပုရေဇာတ)၊ ရှိနေတာကတော့ နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ-လို့ ၅-ပစ္စည်း ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝိပ္ပယုတ္တက မူပစ္စည်းလုပ်ထားတယ်၊ ကျန်တဲ့ ပုရေဇာတမှ လွဲတဲ့ ပစ္စည်းတွေဟာ ရပြီးနေပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ မှတ်ထားပါ ထူးပြီးရတဲ့ပစ္စည်းကို၊ ခုတင်က ရတာက ဘာပစ္စည်း ပစ္ဆာ)၊ အခု ရမှာက (ပုရေ)၊ သင်္ချာထုတ်တော့ (တီဏိ)။

အဲဒါကြည့်ပါလား၊ ခုတင်က ရတာက ပစ္စာဝိပ်၊ အခုရတာက ပုရေဝိပ်၊ သန့်သန့်ရတာကို ပြောတာနော် (မှန်ပါ)။

နောက် တတိယဃဍ္ဍနာ သွားတော့ ဘယ်သူတိုး ဝတ္ထာ၊ ဝတ္ထာကြောင့် ဘာပစ္စည်းတိုးတယ်၊ (အာရမ္မဏတိုးပါတယ်)၊ အာရမ္မဏတိုးမှာပေါ့ (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏော တိဏ်၊ တရားကတော့ ဝတ္ထာရမ္မဏနော် (မှန်ပါ)၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတ မျိုးကို အာရုံနှင့် တွဲပြတာ။

နောက်တချက် စတုတ္ထဃဍ္ဍနာ သွားပြန်ရော ဝတ္ထာစိ၊ ဘာတိုးလာသလဲ ကြည့် (ဥပနိဿယာတိုးပါတယ်)၊ သချာထုတလျှင် (ကော်)။

နောက်တခုကျန်သေးတယ်၊ ပုတိ လို ကျန်ပေမဲ့ ပစ္စည်း တိုးမှာလား (မတိုးပါ)၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဣန္ဒြိယကို မိဿကတုန်းက ရသွားပြီ။

စဉ်းစားကြစမ်း၊ ပကိဏ္ဏကကြောင့် ဘာပစ္စည်းတွေ ဦးပဉ္စင်းတို့ အခု ရသလဲ (အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ)။

မနေ့က ဘုန်းကြီးပြောသလို ပြန်စဉ်းစားကြည့်စမ်း မိဿကနှင့်၊ ပစ္ဆာဇာတ ချန်ထားလျှင် ဘာဖြစ်မလဲ၊ အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ၊ ပကိဏ္ဏက က ရတယ် (မှန်ပါ)။ ခုတင်တုန်းက မိဿကက ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတိုး (၅-ပစ္စည်း)၊ ပေါင်းလိုက် (၈-ပစ္စည်း)။

ဒီမှာက မျိုးမတူတဲ့ ဘာပစ္စည်း ရောက်နေသလဲ မေးလျှင် ပစ္ဆာဇာတ၊ ပိုနေမှာက ဣန္ဒြိယ ပိုနေဦးမယ် (မှန်ပါ)။ ဣန္ဒြိယက ဝတ္ထုမျိုးက ဝင်တာ၊ အာရမ္မဏမျိုးအတွက်က အာရမ္မဏ ဝင်နေတယ်၊ ဝတ္ထုမျိုးအတွက်က ဣန္ဒြိယ ဝင်တယ်။

မနေ့က ဒါကို တခါခဲ့ပြောခဲ့ပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါဘဲ ရှိတာပေါ့။

နောက်ဘယ်သွားမလဲ၊ သဟာဝိပ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟကြီး လတ် ဃဍ္ဍနာကို ကြည့်ပါ။

အဝိပါကမှာ နံပါတ် ၄-အကွက်၊ အလုံးစုံသော သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဘာတွေရသလဲ (သဟဇာတ)၊ တပစ္စည်း ကျန်တော့တယ်နော်၊ ရှိတာကတော့ သဟကြီး ၄-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၃-ပစ္စည်းက ဟိုက ပြီးနေပြီ၊ ဘယ်တုန်း ကလဲ မေးလျှင်(မိဿကတုန်းက)၊ ဒီတော့ သဟဇာတ တိဏ်။

ရှေ့မတိုးနှင့်ဦး ဒီဝင်နေစမ်း၊ အဲဒီမှာ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းတန်းကြီး ကြည့် စမ်း၊ အင်မတန် ပျော်စရာကောင်းပါတယ်၊ ဦးပဉ္စင်းတို့ စိတ်ကူးထုတ်လာ လျှင် ပဋ္ဌာန်းဟာ သိပ်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။

ဒီ ဝိပ္ပယုတ္တကို မူထားပြီး သဟကြီး ၄-ပစ္စည်းနှင့် ယှဉ်ကြည့်တဲ့အခါ သဟ-ဇာတ မှာ ရှိတာက သဟဝိပ် တမျိုးတည်း ရှိတယ်၊ နိဿယမှာ ရှိတာက သဟဝိပ်ရှိတယ်, ပုရေဝိပ် ရှိတယ်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အတ္ထိ, အဝိဂတ သွားတော့ ပစ္ဆာဝိပ် ပိုမလာဘူးလား (ပိုလာပါတယ်)၊ သဟဝိပ်, ပုရေဝိပ်, ပစ္ဆာဝိပ် ရှိတယ်။

အဲဒီလိုကလေးတွေ ရှာကြည့်နေရတယ်၊ ပါဠိတော် စာအုပ်ကြီးကို ကြည့်ပြီး အဲဒီလိုဟာမျိုးကလေးတွေ စိတ်ထဲမှာ ထင်လာတဲ့အခါကျတော့ အလွန်ဝမ်းသာဘို့ ကောင်းပါတယ်။

ထားခဲ့ပါတော့၊ နောက်တခုတိုးလိုက်တော့ ဘာတုံး၊ ည,ဝိပ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ,ဟဒယဝတ္ထု၊ ဒီတော့ ဘာပစ္စည်းတိုးလာသတုံး (အညမညတိုးပါတယ်)၊ အညမညေကော၊ ၅-နံပါတ်အကွက်နော် (မှန်ပါ)။

သဝိပါကဈာနသွားပါ၊ သဝိပါကနံပါတ် ၄-အကွက်ကို ကြည့်၊ တရားဖော်ဆိုပါ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခု, ဒွေပဥ္စဝိညာဏ် ၁၀, ရဟန္တာတို့၏ စုတိ ကြဉ်သော ဝိပါက်ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဘာတိုးကြမလဲ (ဝိပါက တိုးပါတယ်)၊ သချာထုတ်လျှင် (ကော်ထုတ်ရပါတယ်)၊ ကုန်ရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဘာလုပ်မလဲ၊ အငယ်တွေကို သွားပါ၊ အငယ် ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရပြီးပြီလဲ (၂-ပစ္စည်း ရပြီးပါပြီ)၊ ဘယ်သူတွေလဲ (အဓိပတိနှင့် ဣန္ဒြိယ)၊ ဘာကျန်နေသလဲမေးလျှင် ကြွင်းတဲ့ ၅-ပစ္စည်း ကျန်နေတယ်။

ဝိပ္ပယုတ္တ ဝင်နိုင်တဲ့ ဈာနဟာ ဘယ်ဟာလဲမေးလျှင် နံပါတ်၄-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဟေတု-ယာ တိကံ၊ အဓိပတိက ပြီးပြီနော် (မှန်ပါ)။

ထိုအတူ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော စေတနာ၊ သချာထုတ် (ကမ္မေ တိကံ)။

စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်အာဟာရ တရားကိုယ် ၃-ပါး၊ အာဟာရေ တိကံ။

စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော နာမ် ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး ဣန္ဒြိယေ တိကံ။

စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး၊ ဈာနေ တိကံ။

စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး၊ မဂ္ဂေ တိကံ။

ပေါင်းကြည့် ဘယ်လောက်ရှိသလဲလို့၊ အားလုံးပေါင်း (၁၇-ရှိပါတယ်)။

ဘယ်ကဟာတွေတိုးလို့ လိုက်ရှာကြည့်ရတယ်၊ ဘာတွေ လာတွေ့နေတာလဲ မေးလျှင် သူက သဟဇာတမျိုးအနေနှင့်ကြည့်လျှင် သဟဇာတက ၁၅-ပစ္စည်း ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၁၅-ပစ္စည်းထဲက သူနဲ့ အမျိုးတူပြီးတော့ မတည့်လို့ မခေါ်ဘဲ နေတာက သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ သဟမျိုးချင်းတော့ တူတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သို့ပေမဲ့ သမ္ပယုတ္တက ယှဉ်မယ်, ဝိပ္ပယုတ္တက မယှဉ်ဘူး ဆိုတော့ ဘယ်တော့မှ သဘာဝချင်း မတည့်တဲ့ပစ္စည်း၊ ဒီတော့ သူကို ချန်ထား ဘယ်လောက်ရှိတော့သလဲ ၁၄-ပါး ရှိတော့တယ် (မှန်ပါ)။ ၁၄-ထဲက တခါ သူကို(ဝိပ္ပယုတ္တကို) နုတ်တော့ ၁၃-ကျန်တယ်၊ မှတ်ထားခဲ့နော် (မှန်ပါ)။

အတိုးရှာလျှင် ဘယ်မှာလဲ မေးလျှင် ပကိဏ္ဏက သွားကြည့်ပါ၊ ဘာတွေ တွေ့သလဲ (အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ)ပေါင်း ၄-ပစ္စည်း၊ အဲဒါထည့်လိုက်တော့ ၁၇-ပစ္စည်း၊ စေ့သွားရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

မခက်တော့ပါဘူး၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ နာရုံဘဲ နာကြပါ၊ နေပူလှတယ်၊ ဦးဉာဏ ဟောစမ်းပါ။

ဦးဉာဏ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမူ ဟေတုသဘာဂ၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ် ၆-ပါး၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟေတုယာ တိကံ။

အာရမ္မဏသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏ ပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တိကံ။

အဓိပတိသဘာဂ၌ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် တပါးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း, အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ။

သဟဇာတသဘာဂ၌– အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ သဟဇာတေ တိကံ။

အညမညသဘာဂ၌– အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အညမညေ ဧကံ။

နိဿယသဘာဂဥ္စ—အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ နိဿယေ ပဥ္စ။

ဥပနိဿယသဘာဂဥ္စ— အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဥပနိဿယေ ေကံ။

ပုရေဇာတသဘာဂဥ္စ—အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ။

ပစ္ဆာဇာတသဘာဂဥ္စ—အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။

ကမ္မသဘာဂဥ္စ—စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော စေတနာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ကမ္မေ တီဏိ။

ဝိပါကသဘာဂဥ္စ—စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခု, ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀, ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက်ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဥ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဝိပါကေ ေကံ။

အာဟာရသဘာဂဥ္စ—စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အာဟာရေ တီဏိ။

ဣန္ဒြိယသဘာဂဥ္စ—စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ တီဏိ။

ဈာနသဘာဂဥ္စ—စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဈာန်ငါးပါးကိုယ် ၅-ပါး၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဈာနေ တီဏိ။

မဂ္ဂသဘာဂဥ္စ—သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉-ပါး၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ မဂ္ဂေ တီဏိ။

အတ္ထိ, အဝိဂတသဘာဂဥ္စ—အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အတ္ထိယာ ပဥ္စ၊ အဝိဂတေ ပဥ္စ။

အတ္ထိမှု သဘာဂပစ္စည်းများ

ပြီးတော့ ဘာတုံး...အတ္ထိပစ္စည်း၊ပေါလိုက်တာမှ ဃဋနာတွေ၊မိဿကချည်း ဘယ်လောက်ရှိသတုံး (၁၁-ချက်လုံး အကုန်ရှိပါတယ်)၊ ပကိဏ္ဏကက ၈-ချက် ရှိတယ်၊ သဟကလဲ ၁၀-ချက်ရှိတယ်၊ အငယ်တွေကလဲ အကုန်ရှိဦးမှာဘဲ၊ဒီတော့ ပေါ်များတာပေါ့၊ များပေမဲ့ လွယ်လွယ်ကလေးပါ။

သဘာဝပြုပြီးနားထောင်နေကြပါ၊ အဲဒါကျတော့ ဦးခေါင်းလိုအားလုံး ဟောရမယ်။

မိဿက နံပါတ် ၁-အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်း၊ အတ္ထိ ၆-မျိုး သုဒ္ဓသင်္ချာဆိုရမယ်ဆိုတာ နားလည်ပြီးသား မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ပြီးလွယ်အောင် ဒီလိုဆို- အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ အဝိဂတေ တေရသ၊ ဟို နောက်ဆုံးသဘာဂ၌ အကြွက်သင်္ချာကြည့်(မှန်ပါ)။

ဒုတိယအကွက်၊ ဆိုနည်းကို ကျဉ်းအောင်မှတ်ထား၊ အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ နိဿယေ တေရသ။

တတိယအကွက်၊ အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ၊ အာဟာရဇာတ-ဓိပတိပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ အဓိပတိယာ အဋ္ဌ။

စတုတ္ထအကွက်က ပစ္စည်းမတိုးဘူး၊ (မှန်ပါ)။

အလုံးစုံသော အာဟာရပစ္စည်း၊ နာမ်ဟာ၊ ရုပ်ဟာကို ရည်ညွှန်းတယ်၊ သင်္ချာ–အာဟာရေ သတ္တ။

ပြီးတော့ ဘာတိုး ဣန္ဒြိယ၊ အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဆိုလိုလဲ လွယ်အောင် ဘုန်းကြီးပြပေးနေတာနော် (မှန်ပါ)။ ဣ–၃-ဆိုတာကို ကြည့်ပြီးတော့ အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။

တကွက်ကျော်လိုက်၊ ကျော်တာက ဘာဖြစ်လို့လဲ နိဿယတင်ရှိတယ် သူက (မှန်ပါ)။ ဝိပ် ၃-သွား၊ အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ။

နောက်ကျန်သေးတဲ့ အကွက်တွေအတွက် ပစ္စည်းတိုး ရှိသလားလို့ကြည့် (မရှိပါ)၊ အခုရ ဘာက ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းလဲလို့ ပြန်ကြည့်၊ (၃-ပစ္စည်းရှိပါတယ်)၊ ရှိတာက ၇-ပစ္စည်း၊ သူပါနှင့်ဆိုတော့ ၇ ပစ္စည်း၊ ပြီးရောပေါ့ (မှန်ပါ)။ ဓိ-နိ-ဟာ-ဣ-ဝိပ်-အဝိ၊ သူက အတ္ထိကို (မှန်ပါ)။

ထိုအတူ ပကိဏ္ဏက သွားလိုရှိလျှင် သတိပြုကြည့်၊ ပဌမအကွက် အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၊ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။

ဒုတိယအကွက်၊ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတပစ္စည်း၊ ဘာရေးထားသလဲ၊ အာပု၊ ဝတ်ပု မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးလွယ်အောင် ဆိုပေးနေတယ်လို့ ပြောခဲ့ပြီ၊ ဘာတိုးမယ် (ပုရေဇာတ)၊ ပုရေဇာတေ တီဏိ။

ဝတ်ပု အကွက်က ပစ္စည်းမတိုးဘူး (မှန်ပါ)။ အာဓိကကော ရမှာလား (အာဓိက အာရမ္မဏအတွက်)၊ အာဓိနှင့် အတ္ထိ တာလမ်းစီနော် (မှန်ပါ)။ အင်္ဂလိပ်သမားများ ပြောသလို ပြဒါးတာလမ်း၊ သံတာလမ်းဘဲနော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ အာပုသွားတော့ (အာရမ္မဏ တိုးပါတယ်)၊ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း၊ အာရမ္မဏေ တီဏိ။

နောက်တကွက် ဝတ္ထာသွားတော့ကော ပစ္စည်းတိုးမလား (မတိုးပါ)။

အာပုဓိသွားတော့ ဘာတိုးနိုင်သလဲ (ဥပနိဿယတိုးပါတယ်)၊ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယေ ဧကံ။

ရှေ့မတိုးပါနှင့်ဦး၊ ဒီနားမှာ ဘုန်းကြီးပြောပြစရာကလေး တခုရှိတယ်၊ အရကောက်စာအုပ်ကြည့်လျှင် သတိပြုကြည့်ဘို့ရာ နည်းတခုပြောမလို့။

ခုတင်က အာရမ္မဏပုရေဇာတ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အခုဟာက အာရမ္မဏ ပုရေဇာတာဓိပတိ။

နားလည်အောင် နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်းလို့ ရေးပြီးတော့ အာရမ္မဏေ ဧကံ လို့ဆိုလျှင် မှန်မလား-မှားမလား (မှားပါတယ်)၊ မှားတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း၊ အာရမ္မဏေ တီဏိသာ ဖြစ်မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတာဓိပတိပစ္စည်း-ဆိုပြီးတော့ သင်္ချာ တီဏိ ထုတ်ထားလျှင်ကော (မှားပါတယ်)။

အကောက်ထဲမှာ နာမည်ရေးနည်းကလေးတွေ အဲဒီလို ဖြစ်နေတတ်တယ်၊ အာရမ္မဏပုရေဇာတနှင့် အာရမ္မဏ ပုရေဇာတာဓိပတိ နာမည်တခြားစီ ဖြစ်နေတတ်တယ်၊ အာရမ္မဏပုရေဇာတဖြစ်လျှင် ဘယ်နည်းနှင့်မှ သင်္ချာ ဧကံ မထွက်နိုင်ဘူး၊ ဘယ်လိုထွက်မယ် (တီဏိ ထွက်ရပါမယ်)၊ အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိ ဖြစ်လျှင်လဲ ဧကံသာ ထွက်မယ်၊ တီဏိ မထွက်နိုင်ဘူး။ အဲဒါတမျိုး၊ အကောက်ထဲမှာ မပြည့်မစုံတွေ ဖြစ်နေတတ်တာ ပြောပြတာ။

ထိုနည်းတူစွာ အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း ဆိုလျှင်လဲ သင်္ချာ တီဏိ ဖြစ်မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါမှမဟုတ်လို့ အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာဘာ ဓိပတိပစ္စည်း-ဆိုလျှင်ကော (ဧကံဘဲ ဖြစ်ရပါမယ်)၊ အဲဒီ ၂-ခုလဲ မှားတတ်တယ်။[၁]

၁။ အရကောက် ကျမ်းပြုဆရာတော် (ထန်းတပင်ဆရာတော်ကြီး) ဟာ အလွန်တရာ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးပါတယ်၊ စေ့စပ်သေချာပါတယ်၊ ပေစာ အဆင့်ဆင့်ကူး ယူခြင်း၊ ပုံနှိပ်တိုက် အဆင့်ဆင့်ကူးယူခြင်း ပေစာရေးကူးသူ "ကျောင်းစာရေး" ဆိုသူများနှင့် ပုံနှိပ်တိုက်အယ်ဒီတာ အချို့တို့၏ ပေါ့လျော့မှု၊ ဉာဏ် မသက်ဝင် နိုင်မှုတို့ကြောင့်သာ ဆိုရိုးအမှား ဖြစ်ဘွယ်ရာရှိပေသည်။

အဲဒါ အရကောက်ကို ကြည့်လျှင် ကြည့်တတ်ကြပါစေ၊ မှားနေတယ် အကောက်ထဲမှာ အများကြီး မှားနေတယ်၊ အဲဒါ ဃဋ္ဋနာပိုင်းမှာ ဒီပစ္စည်းတင် မဟုတ်ဘူး နောက်ကပစ္စည်းတွေ သူတို့ပါတဲ့ နေရာတွေမှာ ဒီအတိုင်းဘဲ ဆိုရိုး မှားနေတတ်တယ်၊ ပြန်လဲ ကြည့်ကြပါ၊ ဧကော ဧကော သတိပေးစရာတွေ၊ နောင်ကို မကြည့်တတ်ဘဲ နေတတ်ပါတယ်၊ မကြည့်တတ်ရုံတင် မဟုတ်ဘူး၊ အကောက် စာအုပ်ကြီး ကိုင်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးဆီ လာငြင်းတော့ မနေ့တနေ့ဆီက ပြော သလို....သူက ပုံနှိပ်စာလုံးနှင့် ဖြစ်နေတော့ ကိုယ်က အရှုံးပေးရမလိုလို ဖြစ်နေတယ်။

သဘာဝအားဖြင့် ဟုတ် မဟုတ် ယုတ္တိအားဖြင့် တန် မတန်ကို ကိုယ်က လေ့လာရတယ်၊ မှတ်ထားခဲ့ကြပါတော့။

နောက်တခု ဘာတိုး (ဝတ္ထုဒိ)၊ ဝတ္ထုဒိကြောင့် ဘာပစ္စည်းတိုးနိုင်သလဲ (မတိုးပါ)။

ပုတိ-တဲ့၊ ဘာတိုးနိုင်သတုံး (ဣန္ဒြိယ တိုးပါတယ်)၊ ပုတိ ဣန္ဒြိယက မိဿကတုန်းက ပြီးခဲ့ပြီ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ကဲ ဒါဖြင့် ဒီက ဘာတွေရသတုံး ကြည့်ကြစမ်း၊ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ရသတုံး (အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ ၄-ပစ္စည်း ရပါတယ်)။

၄-ပစ္စည်း မဟုတ်လား၊ ဒီက လာလျှင် ဒါလောက်ဘဲ ရှိတာပါဘဲ ၃-ပစ္စည်း, ၄-ပစ္စည်းဘဲ၊ အခု ပစ္ဆာဇာတပါနေလို့ ၄-ပစ္စည်းဖြစ်နေတာ၊ ခါတိုင်းဆိုလျှင် ၃-ပစ္စည်း မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ပြီးသွားရောပေါ့ ပကိဏ္ဏက၊ ဒီတော့ ဘယ်ပြန်သွားမတုံး၊ သဟ-ကြီး လတ်ကို ပြန်သွားပါ၊ သဟ-ကြီး လတ်မှာ ၁၀-ချက်စလုံး ရနေတဲ့အထဲက ပဌမဆုံးအချက်၊ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်းတဲ့၊ ဘာတိုးနိုင်သတုံး (သဟဇာတ တိုးပါတယ်)၊ သင်္ချာထုတ်(သဟဇာတေ နဝ)။

အဲဒီလို တွေ့တဲ့အခါ ရပ်ကြည့်ရတယ်၊ ခုတင်က ဘုန်းကြီးပြောသလို သဟဇာတမှာရှိတဲ့ အတ္တိဟာ ဘာလဲ....သဟဇာတတ္တိ၊ နိဿယမှာရှိတဲ့ အတ္တိက သဟဇာတတ္တိ, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္တိ ၂-မျိုးနော်(မှန်ပါ)။ ဟို အဝိဂတ ကျတော့ အတ္တိ ၆-မျိုးစလုံးရှိတယ်(မှန်ပါ)။ အဲဒီလိုကလေးတွေ စဉ်းစားရတော့ တရား ကလေးတွေ တွေ့လာပါလိမ့်မယ်။

ထို့အတူ ဒုတိယအချက်၊ အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း၊ ဘာထုတ်မလဲ **သင်္ချာ(အညမညေ တိဏိ)**။

တတိယအကွက်၊ အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ သင်္ချာထုတ်စမ်းပါ၊ (သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ)။

နယ်ကျယ်သလောက် လွယ်တယ်၊ တရားတွေ အကုန်ရနေတာ များတယ်၊ ဆိုတို့ မခက်ပါဘူး၊ မှတ်ကြစမ်းပါ။

စတုတ္ထအကွက် – ဝိပ္ပယုတ္တအတွက်ကျတော့ ' အလုံးစုံသော သဟဇာတ၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း-လို့ ဆိုလို့ ရပါ့မလား (မရပါ)၊ ပြီးပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာတဲ့တုံး သူက (အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း)၊ သူက အကုန်လုံး ရနေတယ်၊ ဒီက ရှိနေတာကတော့ သဟဇာတ်တင် ရှိနေတယ်။

ပဉ္စမအကွက်ကြောင့် ပစ္စည်းတိုးမှာလား (မတိုးပါ)။

သဝိပါကကို သွားပါ၊ သဝိပါကကို ဟောတော်မူ၏၊ အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်း၊ သင်္ချာထုတ်-ဝိပါကေ ဧကံ၊ ဒါဘဲပေါ့၊ ဒါဟာ သဟ ကြီး လာတ်က ရတာ။

သဟအယ်ပစ္စည်းတွေ ကြည့်ပါ၊ အယ်ပစ္စည်းထဲမှာ ပြီးတာက ဘယ်သူလဲ အဓိပတိ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ ၃-ပစ္စည်း ပြီးနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကျန်တဲ့ ပစ္စည်းတွေအကွက် အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း၊ သင်္ချာထုတ် (ဟေတုယာ သတ္တ)။

အဓိပတိကတော့ (ပြီးပါပြီ)၊ ဘာနှင့် သူက ပြီးထားသတုံး– သဟာဓိ, အာပုဓိ၊ သင်္ချာအဋ္ဌ ထွက်ထားတယ်နော် (မှန်ပါ)။

ကမ္မအကွက်–အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မ ပစ္စည်း၊ ဒါဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နာနာကမ္မက ဘယ်မှ မလိုက်ဘူး. သူဟာသူ သီးသန့်ထွက်တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သင်္ချာထုတ် (ကမ္မေ သတ္တ)။

အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရ,ရုပ်အာဟာရ ပြီးပြီနော်(မှန်ပါ)။ ဣန္ဒြိယလဲ ပြီးပြီ။

အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း၊ ဈာနေ သတ္တ၊ အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း၊ မဂ္ဂေ သတ္တ။

ကုန်သွားရော၊ လျှော့ပြီး ရေတွက်ကြည့်၊ ဘယ်လောက်တုံး (၁၈)။

အဝိဂတမှ သဘာဂများ

ပြီးလျှင် အောက်က အဝိဂတ ကူးကြည့်စမ်း၊ အဲဒီအတိုင်း ဂဏန်းကလေး တွေ ကူးရေး၊ အတ္ထိအတိုင်း ကူး၊ ဟေတုယာ သတ္တ၊ အာရမ္မဏေ တီဏိ

အဓိပတိယာ အဌ၊ အနံ့, သမနန္တရတို့ ရမလား (မရပါ)။ သဟဇာတေ နဝ၊ အညမညေ တီဏိ၊ နိဿယေ တေရသ၊ ဉပနိဿယေ ဧကံ၊ ပုရေဇာတေ တီဏိ၊ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ၊ အာသေဝန မရဘူး (မှန်ပါ)။ ကမ္မေ သတ္တ၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊ အာဟာရေ သတ္တ၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ၊ ဈာနေ သတ္တ၊ မဂ္ဂေ သတ္တ၊ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ အတ္ထိယာ တေရသ၊ ဒါဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဦးသူရိယ ဟောစမ်းပါ။

ဦးသူရိယ။ ။အတ္ထိမှု ဟေတုသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ။

အာရမ္မဏသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတ ပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ။

အဓိပတိသဘာဂ၌– အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်း, အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ အဓိပတိယာ အဌ။

ဆရာတော်။ ။အဲဒီမှာ အလုံးစုံသော အဓိပတိပစ္စည်း ဆိုလျှင် ဒသ ဖြစ်သွားမှာပေါ့၊ ဒါကြောင့် ခွဲဆို။

သဟဇာတသဘာဂ၌– အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ သဟဇာတေ နဝ။

အညမညသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ။

နိဿယသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ နိဿယေ တေရသ။

ဉပနိဿယသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ ဉပနိဿယေ ဧကံ။

ပုရေဇာတသဘာဂ၌– အလုံးစုံသော ပုရေဇာတပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ။

ပစ္ဆာဇာတသဘာဂ၌– အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။

ကမ္မသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မ ပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ ကမ္မေ သတ္တ။

ဝိပါကသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ။

အာဟာရသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော အာဟာရပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ။

ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။

ဈာနသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ ဈာနေ သတ္တ။

မဂ္ဂသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ။

သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ – အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ။

အတ္ထိမူ အဝိဂတသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စယာ အဝိဂတေ တေရသ။

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားရော သဘာဂ၊ နှုတ်ဆက်ပွဲ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ အားလုံး အဝိဂတ ဟောကြစမ်းပါ၊ လွယ်လွယ်ကလေးပါ၊ သို့ပေမဲ့ ပြီးမှန်းသိအောင်လို့။

အဝိဂတမူ ဟောချက်အကျဉ်း

သံဃာတော်များ။ ။အဝိဂတမူ ဟေတုသဘာဂ၌–အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း၊ အဝိဂတပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ။

(ကြွင်းပစ္စည်းတွေ အတ္ထိမူအတိုင်း အတ္ထိနေရာ၌ အဝိဂတ ပြောင်းပေးရုံမျှ ထူးသည်။)

အဆုံးတပစ္စည်း....အဝိဂတမူ အတ္ထိသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်း၊ အဝိဂတပစ္စယာ အတ္ထိယာ တေရသ။

ဆရာတော်။ ။သဘာဂ ကုန်သွားပြီ၊ ကုန်သွားတော့ ကိုယ်ရေးထားတဲ့ ဇယား ကိုယ်ပြန်ပြီး လေ့လာကြစမ်းပါ၊ ငါရေးထားတဲ့ဇယား မှန်မှ မှန်ရဲ့လား၊ ဆိုလိုက်တာတော့ ပြီးသွားပြီပေါ့။

အပေါ်ဆုံးက ဟေတုတကြောင်းကို ပြန်ကြည့်စမ်း၊ မှတ်မိအောင်လဲကြည့်၊ အခု ကြည့်ခိုင်းတာက ဆိုလဲ ဆိုပြီးနေပြီဘဲ၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ရေးထားတဲ့ ဂဏန်း

အတိုင်း မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မူတဲ့ ပါဠိတော်ဖြစ်နေတယ်၊ အဲဒီ ပါဠိတော်ကို ဘုန်းကြီးရွတ်ပြမယ်၊ ကိုယ့်စိတ်ထဲက လိုက်ပြီး မှတ်ခဲ့စမ်းပါ။

ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ၊ သဟဇာတေ သတ္တ၊ အညမညေ တီဏိ၊ နိဿယေ သတ္တ၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊ ဣန္ဒြိယေ စတ္တာရိ၊ မဂ္ဂေ စတ္တာရိ၊ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ။

ဘုန်းကြီး အလွတ်ရပါတယ်၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ နားလည်အောင်လို့ ဖြေးဖြေး ကလေး ရွတ်ပြတာ၊ တကယ်မှတ်မိအောင် မှတ်ခဲ့ကြပါ၊ တကယ်မှတ်မိတော့ ဘုန်းကြီးဆိုသလို ငါလဲ အလွတ်ဆိုလို့ ရပါသလားထိအောင် မှတ်ကြပါ။

အဓိပတိ၊ ဣန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂ ဆိုတဲ့ ၃-ပစ္စည်းမှာ စတ္တာရိထုတ်၊ ၄-ဂဏန်းကလေး တွေ ရှိတယ်၊ အညမည၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ၃-ပစ္စည်းမှာ ၃-ဂဏန်းကလေးတွေ ရှိတယ်၊ ဝိပါက တပစ္စည်းမှာ ဧကံ ၁-ဂဏန်းကလေး ရှိတယ်၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်း မှာတော့ ၇-ဂဏန်းကလေးတွေ ရှိတယ်၊ မှတ်မိအောင် ပြောနေတာ၊ အဲဒါ အခု ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ရေးထားတဲ့အတိုင်း ကြည့်တာကိုး။

ဒါဖြင့်လျှင် ခေါင်းစီးအပေါ်ကနေပြီး ဟေ-လို့ရေးထားတဲ့ အောက်တည့်တည့် ကြည့်စမ်း၊ အဲဒီမှာ ခုတင်က မှတ်ထားတဲ့ အမှတ်အသားကလေးတွေအတိုင်း ဟုတ်ကဲ့လားလို့ ကြည့်ပါ၊ (ဟုတ်ပါတယ်)၊ ကဲ ကြည့်ကြပါ ဘုန်းကြီးက ပါဠိတော် ရွတ်ပြပါ့မယ်၊ အထက်က အောက်ကို ပြောတာနော် (မှန်ပါ)။ ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ၊ (ပ) အဝိဂတေ သတ္တ။

အဲဒါ သဘာဂဍ္ဍ မှန် မမှန် ချိန်ထိုးတဲ့နည်း ဘုန်းကြီးက ပြောတာ၊ ဘယ်ပစ္စည်းမဆို အဲဒီလိုကြည့်စမ်းပါ၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ရေးထားတာ အလျားလိုက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အထက်အောက် ကြည့်လျှင်လဲ ဒီဂဏန်း မပြောင်းစေ ရဘူး။

အလျားလိုက်ရှိနေတဲ့ ဂဏန်းအတိုင်း မဟုတ်ဘဲ အထက်အောက်မှာ တမျိုး ဖြစ်နေလျှင်တော့ ဒီဇယား မှားပြီ။

ကဲ....အလည်ခေါင်က ကြည့်ပါ၊ ၁၂-နံပါတ်ပစ္စည်းဟာ ဘယ်သူလဲ၊ (အာသေဝန)၊ အထက်ကနေပြီး အောက်ကို လှမ်းကြည့်၊ ၃-ဂဏန်းကလေးတွေချည်းဘဲ ဟုတ်ရဲ့လား၊ အထက်အောက် ကြည့်ခိုင်းတာ၊ အထက်က အာသေဝနနှင့် တည့်တည့်လေ၊ အောက်က ဘာတွေ တွေ့သလဲ....အနန္တရေ တီဏိ၊ သမနန္တရေ တီဏိ၊ ဥပနိဿယေ တီဏိ၊ (မှန်ပါ)။ အလျားလိုက်ကြည့်လဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ တွေ့ရဲ့ မဟုတ်လား၊ နတ္ထိယာ တီဏိ၊ ဝိဂတေ တီဏိ။

ဘယ်ပစ္စည်းက လုပ်ကြည့်ကြည့် ဒီအတိုင်း နေရတယ် (မှန်ပါ)။

ခုတင်တုန်းက ဦးပဋ္ဌင်းတို့ အောက်ဆုံးအတန်းက အဝိဂတ ဟောထားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာလဲ အထက်အောက် နောက်ဆုံးအတန်းလေ (မှန်ပါ)။ ခုတင်ကအတိုင်း ရှိမှာဘဲ၊ မဟုတ်လျှင် မှားနေလို့ဘဲ။

ဒါကြောင့် အောက်က ကွက်လပ်တခု ကျန်တာဟာ ဘာလုပ်ဘို့လဲမေးလျှင် အပေါင်းဂဏန်း ရေးဘို့ဘဲ၊ လျှောက်ရေးခဲ့ပေါ့ အပေါင်းဂဏန်းတွေ။

အဲဒါ သဘာဂ ဟောတဲ့နည်းတဲ့၊ ကျေနပ်ကြပါတော့၊ သဘာဂကို နားမလည်တာရှိလျှင်လဲ အချိန်မရွေး လာမေးကြပါ၊အချင်းချင်းလဲ မေးကြပါ၊ အချင်းချင်း မေးလို့မှ နားမလည်သေးလျှင် ဘုန်းကြီးဆီ လာမေးပါ။

သဘာဂသင်တန်း ပြီးပြီ။

ပစ္စယုဒ္ဒါရသင်တန်း

ပစ္စယုဒ္ဒါရဆိုတာ အချို့ဆရာတော်တွေက ဒီလိုခေါ်သေးတယ် ပစ္စနီယုဒ္ဒါရလို့၊ အများအားဖြင့် သုံးတာကတော့ ပစ္စယုဒ္ဒါရပါဘဲ (မှန်ပါ)။

အသုံးအစွဲ ၂-မျိုးရှိတယ်၊ ပစ္စယုဒ္ဒါရလို့လဲ သုံးတယ်၊ ပစ္စနီယုဒ္ဒါရလို့လဲ သုံးတယ်၊ တွေ့ဘူးတာကို ဘုန်းကြီးက ပြောပြနေတာ။

ပစ္စယုဒ္ဒါရ ဆိုတာက ပစ္စယ+ဥဒ္ဒါရ၊ ပစ္စယ-က–ပစ္စည်း၊ ဘယ်ပစ္စည်းလဲ မေးလျှင် လိုအပ်တဲ့ပစ္စည်း၊ ဥဒ္ဒါရ-က– ထုတ်ပြတာ ထုတ်ဆောင်၍ပြတာ၊ သာမည ကိုယ်လိုချင်တဲ့ပစ္စည်းကို ထုတ်ပြီး ပြမယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။

ပစ္စနီယုဒ္ဒါရ ဆိုတာကလဲ ပစ္စနီယ+ဥဒ္ဒါရ၊ ပစ္စနီယ-က–ပစ္စနိက်၊ ဥဒ္ဒါရ-က ထုတ်ဆောင်ပြတာ၊ ပစ္စနိက်ကို ပြပေးမယ်လို့ ထုတ်ပြီးပြောပြမယ်လို့ ဆိုလိုတယ်၊ ပါဠိတော်မှာလဲ ရှိတယ်။

ဒီ ပဋ္ဌာဝါရမှာ ပစ္စယုဒ္ဒါရ ဘာဖြစ်လို့ ပါနေရသလဲ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ မသင်ရသေးပေမဲ့ ဆဝါရတွေမှာတော့ အနုလုံပြီးလို့ ပစ္စနိက် ဟောတဲ့အခါ 'ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတု ပစ္စယာ'လို့ နှ-မြစ်ပြီးတော့ ပစ္စနိက်ကို ဝိဘင်း ထုတ်ဟောတယ်၊ အားလုံးသော ၂၄-ပစ္စည်းထဲက ပစ္စနိက် ထုတ်သင့်တဲ့ ပစ္စည်းမှန်သမျှ အဲဒီလိုဘဲ ဝိဘင်းတွေ ထုတ်ဟောတယ် ဆဝါရမှာ၊ ပဋ္ဌာဝါရကျတော့ မြတ်စွာဘုရားက မဟောတော့ဘူး၊ သင်္ချာအနေနဲ့တင် ဟောလိမ့်မယ်။

ပစ္စယုဒ္ဒါရ ထည့်ထားရပုံ

အဲဒီလို ဟောတော့ စာသင်သားလို့ခေါ်တဲ့ သောတုဇန ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ နဟေတုယာ ပန္နရသတဲ့၊ ဘာများပါလိမ့်၊ ဟေတုယာ သတ္တ ၇-ချက်တုန်းကတော့ ဝိဘင်းကလေ ဘာကလေး ထုတ်ပြလို့ သိတယ်၊ နဟေတုယာ ပန္နရသ ၁၅-ချက်ကျတော့ ခက်လှချီရဲ့ ဆိုပြီး ဘာတွေမှ ရှာမရဘဲ ဖြစ်တတ်တယ်၊ အင်မတန်လဲ သိမ်မွေ့တယ်။

ပစ္စယုဒ္ဒါရ–ဘုရားမဟော

ဒီတော့ ဒေသနာတော်မှာလဲ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူရင်း ဒေသနာတော်မှာ ဒါတွေက ဝိဘင်္ဂဝါရအနေနှင့် ပစ္စနိက် မရှိတော့ ရှေးရှေး သံဂါယနာတင် ရဟန္တာ မထေရ်မြတ်ကြီးတွေက သောတုဇနလို့ ခေါ်တဲ့ စာသင်သားတွေ

ပစ္စနိက် အရာ၌ လိမ်မာကြစိမ့်သောငှါ, သိလွယ်ကြစိမ့်သောငှါ ဤ ပစ္စယုဒ္ဒါရ ပါဠိတော်ကို ထည့်သွင်းထားပါသည်၊ အမှန်စင်စစ် ပစ္စယုဒ္ဒါရက ဘုရားဟော မဟုတ်ဘူး။

ဘုရားဟောထဲ မပါဘူးနော်၊ (မှန်ပါ)။ ရှေးရှေး သံဂါယနာတင် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးတွေ ထည့်သွင်းထားတဲ့ ဒေသနာတော်။

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးမှ ပေါ်လာတဲ့ ဒေသနာတော်မို့လို့သာ ပါ၊ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါတုန်းက ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးတွေ ဒီလိုစီစဉ်မယ်ဆိုလျှင်လဲ မြတ်စွာဘုရားက– အေး....ကောင်းသားဘဲ၊ ငါဟော လဲ ဒီလို ဟောမှာဘဲလို့ မိန့်တော်မူမှာပါ၊ ဒီလို မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူလိုက် လျှင် ဗုဒ္ဓဘာသိတ ဖြစ်ပြန်တာဘဲ။

ဒါကြောင့် ပစ္စယုဒ္ဒါရသည် ဘုရားဟော ပါဠိတော် မဟုတ်၊ ရှေးရှေး သံဂါယနာတင် ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးတွေ ထည့်သွင်းထားတဲ့ဒေသနာတော်ဘဲ။

အဲဒါကို ဒီနေ့ ဒိုက် သင်ရတော့ ဇယားကို ကြည့်ရအောင်၊ ဇယားက ဟော်တော်ကလေး များနေတယ်၊ အဲဒါ များနေပေမဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ကတော့ အလွတ်ရေးလို့ရတယ်၊ အဲဒီလို အလွတ်ရေးလို့ရတယ်ပြောတာကိုပင် မယုံတဲ့လူတွေက အများကြီးဘဲ၊ ရေးစမ်းကြဘူးသလား မေးတော့လဲ ရေးလဲ ရေးမစမ်းဘူးကြပါဘူး၊ ရေးစမ်းကြစမ်းပါ။

ဇယားရေးနည်း

ဇယား ခေါင်းစီး ကြည့်စမ်း၊ ဂရုစိုက် ကြည့်စမ်း၊ စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့် စမ်းပါ၊ ကစိမ်းလား အသိလား–လို့ ဇယားခေါင်းစီး ကြည့်၊ ဖြန်းကနဲဆိုတော့ ခေါင်းစီး တပ်ထားတာက ပစ္စယုဒ္ဒါရဆိုတော့ ဒီဇယား ခေါင်းစီးဟာ တစိမ်း ဖြစ်နေတယ်၊ ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ ငယ်ငယ်ကလေးကတည်းက ကစားဖော် ကစား ဖက် ဆိုတာမျိုးလို အသိ ဖြစ်နေတယ်။

ဦးပဥ္ဇင်းတို့ သုဒ္ဓသင်္ချာ စ-ကျက်တော့ ဤကရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ သင်္ချာ သတ္တ၊ ယကာရဟ ပစ္စည်းရေ ဘယ် လောက်၊ 'သင်္ချာသတ္တ–ဟူသော်ကား' ဆိုတဲ့ ရှိတဲ့ ဇယား ခေါင်းစီးကလေးဟာ အဲဒါဘဲ၊ စာအုပ်ကလေးထဲမှာ ပါတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ "ပဋ္ဌာဝါရ အနုလုံ သုဒ္ဓသင်္ချာဇယား"[၁] လို့ ခေါင်းစီးတပ်ပြီးတော့ ပေးထားတဲ့ ဇယား ခေါင်းစီးဟာ သူဘဲ။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ၊ နှာ-၂၆-လည်း ကြည့်။

ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ ပြန်ပြောမယ် တခေါက်၊ ဟိုမှာပါတဲ့အတိုင်း ကုပဒ-၄၊ အကုပဒ-၄၊ ဗျာပဒ-၃၊ ကုဗျာပဒ-၂၊ အကုဗျာပဒ-၂၊ ပေါင်း ၁၅။

သုဒ္ဓ သံချာတုန်းက မကြည့်လျှင်သာ နေကြတယ်၊ အမှန်ကြည့်ရမည့်ဇယား, သိရစည့်ဇယား။

သုဒ္ဓသံချာဇယားမှ ပစ္စယုဒ္ဒါရ

ဟိုတုန်းကတော့ ပဥ္စာဝါရ အနုလုံ သုဒ္ဓသံချာဇယား ဆို၊ အခုတော့ ဘာဖြစ်လို့ ပစ္စယုဒ္ဒါရ ဖြစ်နေတာလဲ မေးကြည့်ပေါ့၊ ဒါဘဲ ထူးတာဘဲ၊ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ အင်္ဂါရှည်ကလေးနှင့် ကစားလို့ပေါ့၊ အခုတော့ ခေါင်းပေါင်းကလေးနှင့် ဖြစ်နေတော့ မသိဘူး။

အာရမ္မဏမျိုး

ထားပါတော့၊ အဲဒီဇယား ဘယ့်နှယ်လုပ်ပြီး ဘာတွေ ရေးထားသလဲ မေးလျှင် သတိပြုပြီး ဘုန်းကြီး ပြောတာကလေး နားထောင်ကြစမ်း၊ အဲဒီ ဦးပဥ္စင်းတို့ကို ပေးထားတဲ့ သုဒ္ဓသံချာစာအုပ်ကလေးမှာ ပါတဲ့ ပဥ္စာဝါရ အနုလုံ သုဒ္ဓသံချာကို အကုန်လုံး ဒီဇယားထဲမှာ ရေးထည့်ထားတယ်၊ အစဉ်အတိုင်း ထည့်တယ်၊ အဲဒါ အကျဉ်းဆုံး ပြောတာ၊ သံချာရယ်, ပစ္စည်းရယ် ဒီမှာ ရေးထည့်ထားတယ်၊ တရားတွေ ဖြုတ်ပြီးတော့ (မှန်ပါ)။

ဥပမာ—ဦးပဥ္စင်းတို့ သုဒ္ဓသံချာစာအုပ်မှာ ဘယ်ပစ္စည်း သုဒ္ဓသံချာက စ၍ ဖတ်ရသလဲ မေးလျှင် (အာရမ္မဏက စ-ဖတ်ရပါကယ်)၊ ဒီမှာလဲ ခေါင်းစီး အောက်နားက အာရမ္မဏအတန်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ မည်ကုန်၏၊ သံချာ နဝ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သံချာ နဝ၊ ပစ္စည်းရေကကော ၁-ပါ (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ ထည့်အကျက်ခိုင်းထားတာ ၁-ဂဏန်းကလေး၊ အနားမှာ ကပ်လျက် တွေ့ကြရဲ့လား (မှန်ပါ တွေ့ပါတယ်)။ သံချာ နဝ သိချင်လျှင် နောက်ဆုံး သွားကြည့်၊ ဇယား နောက်ဆုံးမှာ ဘာရေးထားသလဲ (၉-ဂဏန်း ရေးထားပါတယ်)၊ ပစ္စည်းရေ ၁-ကတော့ လက်ရင်းမှာ။

အဲဒီ ၉-ရဲ့အဖြေ ဘယ်မှာလဲလို့ မေးကြည့်လျှင် ဦးပဥ္စင်းတို့ ကျက်ထားတဲ့ အတိုင်း သတိပြုကြည့်ပါ၊ ကုပဒ ၄-ချက်တို့တွင် ပဌမ ၃-ချက်၊ အကုပဒ ၄-ချက်ကလဲ ပဌမ ၃-ချက်၊ ဗျာပဒကလဲ ၃-ချက်၊ ပေါင်းတော့ ၉-ချက်၊ အဲဒါ နဝရဲ့ အဖြေဘဲ (မှန်ပါ)။ ဟိုတုန်းက ပြခဲ့တဲ့ ဟိုဇယား[၁]မှာလဲ ဒီအတိုင်းရှိတယ်။

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ ပ-တွဲ နှာ ၂၆-ရှိ ပဥ္စာဝါရ အနုလုံ သုဒ္ဓသံချာဇယား။

နားလည်ပြီနော်၊ ခပ်ကျဉ်းကျဉ်း ပြောပါရစေ၊ ဆိုသင့်သလောက်ကလေး ဆိုရအောင်၊ အဲဒီလို သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း ရေးထားပါတယ်လို့ ရှေးဦးစွာ ဘုန်းကြီး တာဝန်ခံထားတော့ ဘာခက်နိုင်စရာ ရှိတော့သတုံး (မှန်ပါ)။

ဒုတိယတန်းကိုကြည့်လျှင် အာရမ္မဏာဓိပတိမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏူပနိဿယနှင့် တွဲလျက်နေတယ်။ သင်္ချာ ဘယ်လောက်တဲ့တုံး (သတ္တ)၊ ပစ္စည်းရေ-၃၊ ဒီမှာတော့ ၂-ဂဏန်းကလေး ရေးထားလိမ့်မယ်၊ ၂-ဂဏန်းက ဘယ်သူလဲမေးလျှင် အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယ၊ အပေါ်က ပြီးခဲ့တဲ့ အာရမ္မဏနှင့် ပေါင်းတော့-၃။

မှတ်မိကြရဲ့လား (မှန်ပါ)၊ ၂-မှာ ဒိုကျက်တုန်းက ၃-ထဲက လျှော့နေတာ ဘယ်သူလဲမေးလျှင် အပေါ်က အာရမ္မဏရှိလို့ (မှန်ပါ)။

သင်္ချာသတ္တ-အရ ဘယ်သူလဲလို့ မေးလျှင် ကု-ပဒ ပဌမ ၃-ချက်၊ အကု-ပဒ ပဌမတချက်၊ ဗျာ-ပဒက ၃-ချက်၊ ပုဒ်မကလေးတွေ ကိုယ့်ဇယားထဲ ကိုယ်ကြည့် ကြပါ၊ ဘုန်းကြီးပြောပေးနေတုန်းကို၊ ဇယားမှာ အဲဒီ ပုဒ်မကလေးတွေ ထည့်တာ မှားနေတတ်တယ်၊ အဲဒါထည့်တာ မှားလိုက်လျှင် နောက်ထပ်ဟော မည့် ပါဠိတော်တွေ အကုန်မှားကုန်ရော။

ပြီးတော့ အာရမ္မဏပုရေဇာတသုဒ္ဓသင်္ချာနှင့် ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတသုဒ္ဓ သင်္ချာ ၂-ပုဒ်ကို သင်္ချာတိကချင်းတူလို့ ပေါင်းပြီးတော့ အောက်က တတန်း ရေးတယ်။

နားလည်ကြရဲ့လား ဘုန်းကြီးပြောတာ(မှန်ပါ)။ သုဒ္ဓသင်္ချာ ၂-ပုဒ် အာပု နှင့် ဝတ္ထာ-ပေါင်းထားတယ်။

သင်္ချာတိကတဲ့၊ ဟိုနောက်မှာ ၃-ဂဏန်းရှိတယ်၊ တိကအရ ဗျာ ၃-ချက်မှာ ပုဒ်မကလေး -ခု ရှိပေစေ။

ပစ္စည်းရေကျတော့ အာပုက ၄-ပစ္စည်း, ဝတ္ထာက ၆-ပစ္စည်းလို့ ဒီလိုသင်ခဲ့ တယ် မဟုတ်သလား(မှန်ပါ)။အာပု ၄-ပစ္စည်းက ဘယ်သူလဲမေးလျှင် အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ အဲဒီမှာ အာရမ္မဏက ပါပြီးနေတော့ ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၃-ပစ္စည်း မနေဘူးလား(နေပါတယ်)၊ ဝတ္ထာမှာ ဒီ ၄-ပစ္စည်း ပေါ် တိုးတဲ့ ၂-ပစ္စည်းက ဘယ်သူလဲ (နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ)၊ အဲဒီ ၂-ပစ္စည်း နှင့် ပေါင်းလိုက်တော့ ဒီမှာ ၅ ပစ္စည်းသာ ရှိရတော့တယ်၊ ဒီအတန်းက ပြီး သွားရော။

နောက်အတန်း အာပုဓိနှင့် ဝတ္ထာဓိကလဲ သင်္ချာ ၁၊ ဗျာ-အကုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တူလို့ ပေါင်းထားတယ်၊ အဗျာကတော့ အကုသလဿလို့ ဗျာ

နောက်ဆုံးတချက်ရတယ်၊ ပစ္စည်းရေက သူ့တို့အတွက် အတိုးမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် ပစ္စည်းရေအကွက်မှာ ဘာမှမရေးနှင့် (မှန်ပါ)။ ဘာဖြစ်လို့လဲမေးလျှင် အပေါ်ကပြီးခဲ့တဲ့ စာ ၃-ကြောင်းက ဂဏန်း ၃-လုံးကို ပေါင်းကြည့်၊ ၁+၂+၅= ပေါင်းလိုက်တော့ ၈၊ အာရမ္မဏမျိုး ၈-ပစ္စည်း ပြည့်နေပြီ။

အဲဒီအောက်က အာရမ္မဏမျိုး သုဒ္ဓသင်္ချာကုန်သွားပြီဖြစ်၍ မျဉ်းတကြောင်း ထင်ထင်ရှားရှားဆွဲလိုက်။

အဲဒီအာရမ္မဏမျိုး ၈-ပစ္စည်းတို့တွင်လဲဘဲ အာရမ္မဏပစ္စည်းသည် ပစ္စည်းအနေအားဖြင့်ရင်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်အနေအားဖြင့်ရင်း တရားအရများသောကြောင့် ခေါင်းဆောင်အနေအားဖြင့် ရွေးနားထုတ်ပြီးတော့ တင်ထင်ကလေး အာရမ္မဏလို့ ခေါင်းလိုက်ကလေး ရေးထား။

ဘာဖြစ်လို့ သူ့ကို ခေါင်းဆောင်ထုတ်သလဲ မေးလျှင် ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန် တရားအရများလို့၊ ပိုက်ဆံချမ်းသာတဲ့လူ လူကြီးပြောက်လိုက်တာပေါ့လေ။

သဟာမျိုး

ပြီးတော့ သဟာမျိုးသုဒ္ဓသင်္ချာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။သတိပြုကြည့်၊ အငယ် ၇-ပစ္စည်းသည် သင်္ချာသတ္တအရ တူသောကြောင့် ကတန်းတည်းမှာ ပေါင်းထားပါသည်၊ နောက်ဆုံးကွက်မှာလဲ သတ္တဟို ၇-ဂဏန်းရေးတယ်၊ အငယ် ၇-ပစ္စည်းတင်မို့လဲ လက်ရင်းကွက်မှာလဲ ၇-ဂဏန်းကလေးရေးထားတယ်၊ အဲဒီ သတ္တအရ ဘယ်သူလဲမေးလျှင် ကုပဒ ၄-ချက်တို့တွင် ဒုတိယအချက် မရဘူး၊ အကုပဒ ၄-ချက်တို့တွင်လဲ ဒုတိယအချက် မရဘူး၊ ဗျာပဒက ပဉ္စမအချက်၊ ပေါင်းလိုက်တော့ ၇-ချက် ရပေစေ၊ အဲဒါက သဟာအငယ် ၇-ပစ္စည်း။

နောက်အတန်းက သဟာအကြီး ၄-ပစ္စည်းအတွက် ၄-ဂဏန်းကလေးထိုးထား၊ သင်္ချာနဝမို့လို့ နောက်ဆုံးကွက်မှာ ၉-ဂဏန်းကလေးထိုးထားပါ၊ ကု ၃-ချက်၊ ခုတင်က အငယ်ပစ္စည်းတွေအတိုင်းဘဲ ကုပဒ ၄-ချက်က ဒုတိယအချက် မရဘူး၊ အကုပဒ ၄-ချက်ကလဲ ဒုတိယအချက် မရဘူး၊ ဗျာပဒကလဲ ပဉ္စမတချက်သာ ရပြီးတော့ နောက်နားသွားကြည့်စမ်း၊ ကုဗျာမှာ ဗျာတချက်, အကုဗျာမှာလဲ ဗျာတချက်ရတယ်၊ ပေါင်း ၉-ချက်ရှိလို့ နောက်မှာ ၉-ဂဏန်းကလေးရေးထားပါ။

အလတ် ၄-ပစ္စည်းတို့တွင် သင်္ချာ တိကဂ် အရတူသော အညမည, သမ္ပယုတ္တ ၂-ပစ္စည်းကို ပေါင်းပြီး တတန်းတည်းထားတယ်၊ ၂-ပစ္စည်းမို့လို့ ၂-ဂဏန်းကလေး ရေးထားပါ၊ သူ့တို့ရတဲ့ သင်္ချာတိကဂ်က ကုပဉ္စမအချက်, အကုပဉ္စမအချက်, ဗျာပဉ္စမအချက် ဒါဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ နောက်ဆုံးကွက်မှာ ၃-ဂဏန်းကလေးသွားပြီး ရေးထားပါ။

စဉ်းစဉ်းစားစားနှင့် လေ့လေ့လာလာ နားထောင်ကြပါ၊ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ သုဒ္ဓသင်္ချာရနေလျှင် ဩော်....ဒါဟာ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်းဘဲ၊ ဒို့အလွတ် ရေးတတ်ရမယ်ဆိုတဲ့ဉာဏ် ပေါ်လာပါစေ၊ နားထောင်ကာမျှနှင့် မကျေနပ်ပါနှင့်။

ပြီးတော့ အောက်တတန်းက ဝိပါ-တဲ့၊ ဘယ်သူနှင့်မှ မတူဘူး၊ သူ့ဘာပစ္စည်းတည်းဘဲ သင်္ချာလဲ ကော်ဘဲ၊ ၁-ဂဏန်းကလေးရေးပါ၊ သူရတဲ့ ကော်က ဗျာပဒ ပဌမအချက်။

နောက်အတန်းက သဟာဝိပ်-တဲ့၊ သူကလဲ တပစ္စည်းတည်းဘဲ၊ သင်္ချာ တီကာ၊ နောက်ဆုံးကွက်မှာ ၃-ဂဏန်းရေးထား၊ အဲဒီ ၃-ဂဏန်းရဲ့အဖြေက ကုပဒ နံပါတ် ၃-ကုဗျာ၊ အကုပဒ နံပါတ် ၃-အကုဗျာ၊ ဗျာပဒက နံပါတ် ၁-ဗျာဗျာ၊ ၃-ဌာနမှာ ပုဒ်မကလေးတွေ ရှိပေစေ။

အဲဒီမှာ သူ့ဟာမျိုး ကုန်ဆုံးပြီဖြစ်၍ မျဉ်းထင်ထင်ရှားရှား ဇယားမှာ တခုကြောင်းဆွဲလိုက်။

စိတ်ဝင်စားလျှင် အင်မတန် ပျော်စရာကောင်းတယ်၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် ဘုရားဟောထားတာ၊ ဆန်းလဲ အင်မတန် ဆန်းကြယ်တယ်၊ တရားလဲ မများကနှင့်၊ လွယ်အောင်ပြောလျှင် ပရမတ္ထတရား ၄-ပါးသက် ပိုမလာဘူး၊ ဒီ ပရမတ္ထတရား ၄-ပါးကိုလိုက်ပြီး ဝေဘန်နေတာ။

အနန္တရူပမျိုး

ပြီးတော့ သုဒ္ဓသင်္ချာကျက်တဲ့ အစဉ်အတိုင်း အနန္တရူပမျိုးမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သုဒ္ဓသင်္ချာ ၃ ပုဒ်ရှိပါတယ်၊ ပဌမ အနန္တရသုဒ္ဓသင်္ချာမှာ သင်္ချာသတ္တ, ပစ္စည်းရေ ၅-မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ၅-ဂဏန်းကလေးကို လက်ရင်းက ကပ်လျက်ရေးပြီး သတ္တ ၇-ဂဏန်းကို နောက်ဆုံးကွက်မှာ သွားပြီးရေးပါ၊ အဲဒီ သတ္တအရက ဘယ်သူလဲလို့မေးလျှင် ကုသလပဒမှာ ၁-နှင့် ၃၊ ကု-ကုနှင့် ကု-ဗျာ၊ ၂-မရဘူး, ၄-လဲ မရဘူး၊ ထို့အတူ အကုပဒကလဲ ၁-နှင့် ၃၊ ၄-ချက် ရှိသွားပြီ၊ ဗျာပဒက ၃-ချက်စလုံးထည့်၊ သတ္တ အရ ပြီးသွားရော(မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ အာသေဝနသုဒ္ဓသင်္ချာမှာ အာသေ တပစ္စည်းတိုးလို့ ၁-ကလေးရေး၊ သင်္ချာ တီကာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အညမည, သမ္ပယုတ္တတို့လိုဘဲ ကုသလပဒ ပဌမအချက်, အကုသလပဒလဲ ပဌမအချက်, ဗျာပဒလဲ ပဌမအချက်ဘဲ၊ နောက်ဆုံးကွက်မှာ ၃-ဂဏန်း သွားရေးပါ။

ပြီးတော့ အနံကမ္မ သုဒ္ဓသင်္ချာလာတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ကမ္မကပစ္စည်းမှတ်၊ နားလည်ပြီနော်(မှန်ပါ)။ သင်္ချာကော်က ကု-ဗျာ၊ နောက်ဆုံးကွက်မှာ ၁-ဂဏန်းကလေးထိုး။

မျဉ်းကိုအောက်က အရှည်ကြီးမဆွဲနှင့်၊ အနန္တရကိုအောင်ကလေးဆွဲထား၊ အနန္တရကို ဒေါင်လိုက်ရေးထားတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အဲဒီအောက်က ပကတူပသုဒ္ဓသင်္ချာ ၂-ပုဒ်မှာ ပကတူက သင်္ချာနဝ, ပစ္စည်းရေ ၁-ဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သင်္ချာနပသည် အာရမ္မဏနှင့် တူတူဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ ကြည့်ပါဦး၊ ကုပဒ ၃-ချက်တို့မှ ပဌမ ၃-ချက်, အကုပဒ ပဌမ ၃-ချက်, ဗျာ ၃-ချက်၊ ပေါင်း ၉-ချက်။

နောက်သူ့ရဲ့ မျိုးကွဲဖြစ်တာက ဗလနေနာနောမူ၊ ကမ္မ ကပစ္စည်းဘဲ၊ သင်္ချာကျတော့ဒွေ၊ ဘယ်မှာလဲမေးလျှင် ကုဗျာနှင့် အကုဗျာ။ အဲဒီကျတော့မှ အောက်က မျဉ်းထင်တင်ဆွဲလိုက် (မှန်ပါ)။

ခေါင်းဆောင် ဥပနိဿယ

သတိပြုပါ၊ အနန္တရကိုလဲ အနန္တရူပနိဿယ ခေါ်၍ ပကတူပကိုလဲ ပကတူပနိဿယ ခေါ်ခြင်းကြောင့် သူတို့ ၂-မျိုးစလုံး ရဲ့ ခေါင်ချုပ်က ဥပနိဿယဘဲဆိုပြီး နောက်နားက ဒေါင်လိုက် ဥပနိဿယ-လို့ အနန္တရူ ၃-ကြောင်း ပကတူ ၂-ကြောင်း ပေါင်း ၅-ကြောင်းရဲ့ ခေါင်းဆောင်ရေး၊ အနန္တရူ ၃-ကြောင်း, ပကတူ ၂-ကြောင်းရဲ့ ခေါင်းဆောင်ဟာ ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် ဥပနိဿယ....(မှန်ပါ)။

ခုတင်က သဟမျိုးမှာလဲ သဟဇာတဟာ တရားအရဆုံးနော်၊ သဟဇာတက ခေါင်းဆောင်ဘဲ။ မပြောခဲ့မိလို့ အခုဟပ်ပြောတာ (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ ဒါဟာ သုဒ္ဓသင်္ချာ ပကတူမျိုးအထိ (မှန်ပါ)။

ဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုး

ပြီးတော့ ဘာမျိုးကျက်ခဲ့သလဲမေးလျှင် ဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုး (မှန်ပါ)။ သုဒ္ဓသင်္ချာ ၂-ပုဒ်ရှိတယ်၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတတင် သင်္ချာ တိဏိ၊ ပစ္စည်းရေ ၅၊ ပစ္စည်းရေ ၅-ကတော့ ဦးပဌင်းတို့ ကျက်ထားတဲ့အတိုင်းပေါ့၊ သင်္ချာ တိဏိက ဘယ်သူလဲ (ဗျာ ၃-ချက်ပါ)။

သူ့အမျိုးထဲကဘဲ ပုတိံ၊ ပုတိံအတွက် တိုးလာမှာက ဣန္ဒြိယတပစ္စည်း တိုးမှာပေါ့၊ ၁-ဂဏန်းကလေး လက်ရင်းမှာရေး၊ သင်္ချာကလဲ ကော်ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဗျာပဒ ပဌမတချက် ရတယ်၊ ပြီးသွားရောဟု အောက်က မျဉ်းထင်ထင်ရှားရှား တကြောင်းဆွဲလိုက်၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုး ၂-ပုဒ်။

ပစ္ဆာဇာတမျိုး

ပြီးတော့ ပစ္ဆာဇာတမျိုးက သချ်ာတပုဒ်စာည်း ရှိတယ်၊ ပစ္စည်းရေ ၄၊ သချ်ာ တိကတဲ၊ လက်ရင်းက ၄-ဂဏန်းကလေး ရေးထား၊ တိကအရက ဘယ်သူ တွေတုံး၊ (ကုဗျာ, အကုဗျာ, ဗျာ ဗျာ ၃-ချက်)၊ ဒါက ပစ္ဆာဇာတမျိုး သုဒ္ဓသချ်ာ။

နာနာက္ခဏိကကမ္မ

ပြီးတော့ ဘာသုဒ္ဓသချ်ာတုံး (ဗလဝဒုဗ္ဗလနာနာက္ခဏိကကမ္မ)၊ ဗလဝ ဒုဗ္ဗလနာနာက္ခဏိကကမ္မက ဘယ်သူနှင့်မှ မရောဘဲ သူက တပစ္စည်းတည်းရယ်၊ သီးသီးခြားခြားနေတယ်၊ ၁-ဂဏန်း လက်ရင်းမှာရေး၊ သချ်ာဒွေ၊ ကုဗျာနှင့် အကုဗျာ။

ရုပ်အာဟာရ

နောက်တပုဒ်က ဘာတုံး (ရုပ်အာဟာရ)၊ ရုပ်အာဟာရမှာ သချ်ာက ကော်၊ ဗျာပဒ တချက်ရတယ်၊ ပစ္စည်းရေက ၃။

ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ

ထိုအတူ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း ၃-၊ သချ်ာကော် အတူတူဘဲ။

သဟပုရေမိဿက

နောက်ဘာတုံး (သဟပုရေမိဿက)၊ ပစ္စယုဒ္ဓါရမှာ အကုန်ပါတယ် ပဋ္ဌာ ဝါရသုဒ္ဓသချ်ာ၊ အကုန်ရေးထားတာ။

သဟပုရေမိဿကမှာ သချ်ာဒွေ၊ ပစ္စည်းရေ ၃-မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၃-က ဘယ်သူတုံး (နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ)၊ သချ်ာဒွေကကော (ကုဗျာ-ကု, အကုဗျာ-အကု)၊ ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ, အကုသလာဗျာက-တော အကုသလဿ လို့ နေမယ်။

ဟောတာ ဘာမှ မခက်လှဘူး၊ ဘုန်းကြီး အခုပြောတာတွေကို ဦးပဥ္စင်း တို့က နားလည်ပြီးတော့နေလျှင် ဇယား အလွတ်ရေးတတ်လျှင် အချိန်မရွေး သုံးလို့ရတယ်။

ပစ္ဆာဟာရမိဿကနှင့် ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိဿက

ထိုနည်းတူစွာ ပစ္ဆာဟာရမိဿက, ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိဿကတို့မှာ သချ်ာဒွေ၊ ပစ္စည်းရေ ၂-စီဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အတ္ထိနှင့် အဝိဂတ ၂-ပစ္စည်းရတယ်၊

သင်္ချာဒွေက ဘယ်သူတုံး၊ ကုဗျာ-ဗျာ, အကုဗျာ-ဗျာ၊ မိဿက ၂-ပုဒ် အတူတူဘဲနေ၁် (မှန်ပါ)။

ကဲကုန်သွားရော၊ ဒီ့အောက်က ဂဏန်း ၃-မျိုးရှိတယ်၊ နောက်ပြီးတော့မှ ပြောပြမယ်၊ အဲဒါက ဇယားရေးနည်း။

ဘာတွေများပါလိမ့် အောက်မေ့တယ်၊ ဒို့ကျက်ထားတဲ့ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း ဘဲကိုးလို့ ဉာဏ်ထဲမှာ သက်ဝင်လာကြစမ်းပါ။

ပစ္စယုဒ္ဒါရ ဟောနည်း

ဟောတော့ ဘယ်နှယ်လုပ် ဟောမလဲ၊ သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ပစ္စယုဒ္ဒါရဥ္စလို့.... ဒါလေ၁က်ကလေး စလိုက်နေ၁် (မှန်ပါ)။ လွယ်ပါတယ်၊ တခုကို နားလည် အောင် နားထောင်ကြပါ၊ အပေါ်က ခေါင်းစီးကလေးတွေ လျှောက်ကြည့် ကြပါ။

ပစ္စယုဒ္ဒါရဥ္စ- ကုသလပဒ, အကုသလပဒ, အဗျာကတပဒ, ကုသလာဗျာ- ကတပဒ, အကုသလာဗျာကတပဒ အားဖြင့် ၅-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၅-ပါး တို့တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ရေးထားတဲ့ ဇယားအတိုင်း စစ်နေတာ (မှန်ပါ)။

ထိုကုသလပဒသည်လည်း ကုသလပဒါဝသာန, အကုသလ ပဒါဝသာန, အဗျာကတပဒါဝသာန, ကုသလာဗျာကတပဒါဝါသာနအားဖြင့် ၄-ပါးအပြား ရှိ၏၊ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏.... ဆိုတော့ ကု ၂-လုံး မတွေ့ဘူးလား ကုဆိုတဲ့ စာကလေး ၂-လုံးရှိတယ် (မှန်ပါ)။ ဟောဟန်ကား ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ···· ကု၂-လုံးက ဒါဘဲ ရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ။)

ပြီးတော့မှ အောက်တည့်တည့်ကြည့်စမ်း၊ ခုတင်က ဘုန်းကြီးပေးထားတဲ့ မျိုးတွေကို သွားကြည့်၊ ဘယ်မှာရှိသလဲ အာရမ္မဏမှာ ပုဒ်မတွေရှိတယ်၊ သဟ မှာရော (ရှိပါတယ်)။ ဥပနိဿယမှာကော (ရှိပါတယ်)။ ဒီ့အောက်ကို လိုက် ကြည့်လျှင် မရှိတော့ဘူး၊ ကု-ကု နေရာမှာ၊ (မှန်ပါ)။ ဒါက ဟောနည်းကို ပြောနေတာ၊ အဲဒီ ၃-နေရာရဲ့ ပစ္စယေန ပစ္စယောပါဘဲ၊ ဘယ်လိုဟောမလဲ။

ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော၊ အဲ့ဒါက ပါဠိ တော်။

အဲဒီပါဠိတော်ကြည့်ပြီးတော့ အကောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ကုသလော ကုသလဿ၌ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ဥဒ္ဓါရ ထုတ်အပ်၏၊ 'ပစ္စယုဒ္ဓါရ = လိုချင်တဲ့ပစ္စည်းထုတ်မယ်' လို့ပြောတာ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ နားလည်လောက်တယ်နော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့မှ တက္ကက်ချင်းကြည့်၊ အာရမ္မဏဖြင့်-ဆိုတော့ အာရမ္မဏကွက်ထဲမှာ ပုဒ်မ ဘယ်နှစ်ခုရသလဲ၊ အာရမ္မဏမှာ တခုရတယ်, အာဓိ အာရမ္မဏူမှာ တခုရတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏက တပစ္စည်း, အာဓိက တပစ္စည်း, အာရမ္မဏူက တပစ္စည်း၊ ပေါင်းတော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး (၃-ပစ္စည်း)၊ အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ ၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

သဟဇာတ ဖြင့်....သတိပြုကြည့်ကြစမ်းပါ၊ အငယ် ၇-ပစ္စည်းမှာရှိတယ် ပုဒ်မ၊ ဟုတ်ရဲ့လား (မှန်ပါ)။ အကြီး ၄-ပစ္စည်းမှာလဲ ရှိတယ်၊ ည,သံမှာလဲ ရှိတယ်၊ ဒါဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြန်ပြီး ပေါင်းကြည့်ကြပါ၊ အငယ် ၇-ပစ္စည်း, အကြီးက ၄-ပစ္စည်း, ည,သံ ၂-ပစ္စည်းထည့်(၇+၄+၂=၁၃)၊ အားလုံးပေါင်း ၁၃-ပစ္စည်း ဖြစ်သွားရော၊ သဟာမျိုး ၁၅-ပစ္စည်း အစဉ်အတိုင်း အမည်တွေ သိနေလျှင် နှုတ်ထဲမှာ ရနေလျှင် ၎င်း ၁၅-ပစ္စည်းထဲမှ ဝိပါကနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ ၂-ပစ္စည်းကိုချန်ပြီး ဆိုရုံဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါက ဘုန်းကြီးချပေးတဲ့နည်း၊ အရကောက်ထဲ ရေးထားတဲ့နည်းကို ပြီးတော့ ပြန်ပြောမှာ၊ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ နားလည်လွယ်နိုင်တဲ့နည်းနှင့် ဘုန်းကြီးချပေးနေတယ်။

သဟဇာတဖြင့်-ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ, ၁၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ မှတ်ထားခဲ့ပါ။

ဥပနိဿယ-မှုအနန္တရူရော,ပကတူရော မရဘူးလား(ရပါတယ်)၊ ၂-မျိုးရတယ်၊ တခါထပ်ပြီး ထုတ်ရတယ်။

ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ ပြန်ထုတ်တာနော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့မှ-အနန္တရူပနိဿယဖြင့် ဆိုတော့ စာ ၃-ကြောင်းမှာ ကမ္မ ရရဲ့လား (မရပါ)၊ အနံ ၅ ပစ္စည်းနှင့် အာသေ-က မရဘူးလား (ရပါတယ်)၊ ဒါ့ကြောင့် အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ ၆-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ပကတူပနိဿယဖြင့် ဆိုတော့ ဗလဝကမ္မက ရရဲ့လား (မရပါ)၊ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။

ကုန်သွားရော၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောစမ်းပါ။

ဦးဉာဏ၀ရ။ ။ပစ္စယုဒ္ဒါရ၌ ကုသလပဒ။(ပ)။ ၅-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို၅ ပါးတို့တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထို ကုသလပဒသည်လည်း ကုသလ ပဒါဝသာန ။ ပ ။ ၄-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကုသလော ကုသလဿ၌ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

သဟဇာတဖြင့် ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၁၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ဥပနိဿယဖြင့်- အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ ဤ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ- ဤ ၆-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ ပကတူပနိဿယဖြင့်- ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။

ဆရာတော်။ ။ဖြေးဖြေး ဟောစမ်းပါ၊ တခုရလျှင် ဟောတတ်ပါတယ်။

သံဃာတော်များ။ ။တခေါက်ဟောကြသည်။

အကုသလ ပဒါဝသာန

အကုသလပဒါဝသာန အဲဒီအတိုင်းဘဲ နည်းမှီဆို၊ ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလ ပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား- ကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ...အဲဒီမှာ ဘာပစ္စယေန လုပ်ကြမလဲ... ယော:[1] ကြည့်ကြစမ်းပါ၊(အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော)။

၂-ပစ္စည်းတည်း ရတယ်နော်၊ (မှန်ပါ)။ သူတို့နှင့် ပတ်သက်တဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကလေးတွေ နောက်နေ့မှ ပြောပြမယ်၊ ဒီနေ့ ဆိုရိုးရအောင် လုပ်ကြစမ်းပါ၊ ကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

၁။ ဤကျမ်းနှာ-၄၀၄ (က) ရှိပစ္စယုဒ္ဒါရ ယော:။

အာရမ္မဏ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ပြမှာတုံး (၃-ပစ္စည်း)၊ ခုတင်က အတိုင်းဘဲ၊ ဥပနိဿယကကော (တပစ္စည်း)၊ အနန္တရှက ရရဲ့လား (မရပါ)၊ ဒီတော့ ဥပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏ဆိုလျှင် ပြီးရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါက အကုသလ ပဒါဝသာနအတွက်။

အဗျာကတပဒါဝသာန

နောက်တခုတိုးလိုက်၊ အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏အခြား မဲ့၌ အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ၊ ဘယ်နှစ်ဌာနရှိသလဲ ဇယားထဲမှာ (၅-ဌာန ရှိပါတယ်)။

ဒါကြောင့် သတိပြု၊ ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော....လို့ ဟောပါ။

အထက်အောက် ကြည့်လိုက်လျှင် ကိုယ်ရေးထားတဲ့ ပုဒ်မကလေးတွေရှိတဲ့ ဇယားကွက်ကြည့်ပြီး လျှောက်ပြီး ဆိုနေတာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ကုသလော အဗျာကတဿ၌-အာရမ္မဏ,သဟဇာတ,ဥပနိဿယ, ပစ္ဆာဇာတ, ကမ္မ ၅-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

အာရမ္မဏဖြင့် ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ပြမတုံး (၃-ပစ္စည်း)၊ ခုတင်က အတိုင်းဘဲ နေ၁် (မှန်ပါ)။

သဟဇာတဖြင့်ဆိုတော့ ည-သံ ရပါ့မလား (မရပါ)၊ ဝိပါကကော ရပါ့ မလား (မရပါ)၊ အကြီး ၄-ပစ္စည်း, အငယ် ၇-ပစ္စည်း ပေါင်း ၁၁။ ပြီးတော့ ဝိပ္ပယုတ္တ ၁-ပစ္စည်း၊ စုစုပေါင်း ၁၂-ပစ္စည်း၊ မရတဲ့ပစ္စည်းက နည်းလို့ မရတဲ့ ပစ္စည်းက အလျင်ကြည့်ရတယ်၊ ဝိပါ မရနိုင်၊ ည,သံ မရနိုင်။

ဒါကြောင့် သဟဇာတဖြင့် ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ,ဣန္ဒြိယ,ဈာန,မဂ္ဂ,ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ-၁၂-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ် ၏၊ မျိုးကွဲလာလို့ ဒီလိုထုတ် (မှန်ပါ)။ အနန္တရူပနိဿယ ဖြင့်ဆိုတော့ အာ သေ ရသေးရဲ့လား (မရပါ)၊ ဘယ်သူဝင်လာသတုံး (ကမ္မ ဝင်လာပါတယ်)၊ ၆-ပစ္စည်းကိုပြ၊ပကတူပကျတော့လဲ ပကတူနိဿယနှင့် ဗလဝကမ္မ ၂-ပစ္စည်းကိုပြ။ ပစ္ဆာဇာတကတော့ သူ့မှာရှိတဲ့ ၄-ပစ္စည်းကိုပြ။

ကမ္မကဓော ဗလဝဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိကကမ္မ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏၊ ဦးသုဇာတ ဟောစမ်းပါ။

အကုသလပဒဟောစဉ်

ဦးသုဇာတ။ ။ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အကု-သလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-ကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယ-ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကုသလော အကုသလဿဥ္ အာရမ္မဏ,ဥပနိဿယ ဤ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ–ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယတပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။

အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတ-ပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–ကုသလော ဓမ္မော အဗျာ-ကတဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကုသလော အဗျာကတဿဥ္ အာရမ္မဏ,သဟဇာတ,ဥပနိဿယ,ပစ္ဆာဇာတ, ကမ္မ၊ ဤ ၅-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ,အဓိပတိ,ဥပနိဿယ–ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

သဟဇာတဖြင့် ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ–ဤ ၁၂-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ,ပကတူပနိဿယ ဤ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, ကမ္မ, နတ္ထိ, ဝိဂတ–ဤ ၆ ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ, ဗလဝ-နာနာက္ခဏိက ကမ္မ–ဤ ၂-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ပစ္ဆာဇာတဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၄-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ကမ္မဖြင့် ဗလဝဒုဗ္ဗလနာနာက္ခဏိက ကမ္မ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။

ဆရာတော်။ ။ဒါဘဲပေါ့၊ သုဒ္ဓသင်္ချာရှိတဲ့ ယေားကိုကြည့်ပြောနေတာ။

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ ၂-၂၇–ပ-မ-သ-စ

ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန

နောက်တခုက အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—ကုသလော စ မွေ့ာ ကုသလဿ စ အဗျာကတဿ စ ဓမ္မဿ·တဲ့ ဘယ်မှာရှိသလဲ(သဟဇာတမှာ ရှိပါတယ်)၊ တမျိုးသည်း ရှိတယ်နော်(မှန်ပါ)။

သဟဇာတ တမျိုးတည်းမှာကော ကြည့်ဦး....အလတ် ၄·ပစ္စည်း ရရှိလားလို့ (မရပါ)။ အာရမ္မဏ အကြီး ၄ ပစ္စည်းနှင့် အငယ် ၇·ပစ္စည်း၊ ပေါင်း ၁၁·ပစ္စည်း ရတယ်၊ ဆက်ဆိုစမ်းပါ ဦးသုဇာတ။

ကုသလပဒ ဟောစဉ်

ဦးသုဇာတ။ ။အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ စ အဗျာကတဿ စ ဓမ္မဿ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ၌ သဟဇာတ တပစ္စည်းကိုသာ ထုတ်အပ်၏။

သဟဇာတဖြင့် ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတ—ဤ ၁၁·ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ဆရာတော်၊ ။ကုန်သွားရော ကုသလပဒက ပဒါဝသာန ၄·ချက်၊ သင်ပြုကြစမ်း၊ အခု ဘုန်းကြီးသင်ပေးတာကတော့ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ဆိုထားလို့ ရနေပြီ ပြောပါတော့။

အရကောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးနည်း

အရကောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘယ်လိုရေးမလဲ ဆိုတော့ ရေးပုံရေးနည်း ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်။

ဥပမာ—ဘစ္စယုဒ္ဒါရ၌ ဆိုပြီးတော့ ကုသလပဒကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော·တဲ့၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ကုသလော ကုသလဿ၌—အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ ၃·ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အာရမ္မဏဖြင့်ဆိုတော့ အခု ဘုန်းကြီးပြပေးထားတာကို ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ရနေပြီပေါ့(ဟုတ်ပါ)။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘယ်လိုရေးမလဲ သတိပြု။

အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏-လို့ ရေးလိမ့်မယ်၊ အဲဒီမှာ အာရမ္မဏမတ္တ ဆိုတာ အာရမ္မဏချိုးရိုးကလေးကို အာရမ္မဏမတ္တ ခေါ်တယ်၊ တနည်းပြောလျှင် အာရမ္မဏ မည်ကာမျှ, အာရမ္မဏသာမညလို့ ဆိုလိုတယ်။

ပြီးတော့မှ အဓိပတိကလဲ ဘာအဓိပတိလဲ မေးလျှင် အာရမ္မဏာဓိပတိ တဲ့၊ ဥပနိဿယကလဲ အာရမ္မဏူပနိဿယ-လို့ ဒီလို သေသေချာချာကလေး ထုတ်ပြီးတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက "အာရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယ ၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏"လို့ ဒီလို အပြည့်အစုံ ဆိုပါတယ်၊ အကောက် ကြည့်လျှင် ကြည့်တတ်အောင်လို့ ပြောတာ(မှန်ပါ)။

သဟဇာတဖြင့်ဆိုတော့ ခုတင်က ၁၃-ပစ္စည်း မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘုန်းကြီးက အစဉ်အတိုင်း ဟေတုက စပြီး အဆိုခိုင်းနေတယ်၊ ချပေးပြီးပြီနော် (မှန်ပါ)။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်းကို ရှေ့ကထား၍ သဟဇာတဖြင့် - သဟဇာတမတ္တ, ဟေတု, သဟဇာတာဓိပတိ, အညမည, သဟဇာတနိဿယ, သဟဇာတကမ္မ-သေချာရတယ်နော်၊ အဓိပတိ နိဿယ ကမ္မတို့မှာ သဟဇာတမျိုးသာ ဖြစ်သင့်လို့ သဟဇာတာဓိပတိ သဟဇာတနိဿယ သဟဇာတကမ္မ-လို့ သေသေချာချာဆိုရတယ်၊ ထို့အတူ အာဟာရ ဖြစ်လျှင်လဲ နာမ်အာဟာရ, ဣန္ဒြိယဖြစ်လျှင်လဲ သဟဇာတိန္ဒြိယ, ဒီလို ဖော်ရတယ်နော်(မှန်ပါ)။ ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, သဟဇာတတ္ထိ, သဟဇာတအဝိဂတ ၁၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏လို့ ဒီလိုရေးတော်မူတယ်။

အသိ ဘာပိုလာသလဲ မေးလျှင် ကျကျနန သေသေချာချာ သဟဇာတ ကျတော့ သဟဇာတမတ္တဆိုတာ သဟဇာတသာမညပေါ့၊ ရိုးရိုးကလေးနော် (မှန်ပါ)။ နောက်ဟာတွေက သဟဇာတနိဿယ, သဟဇာတတ္ထိ, သဟဇာတ အဝိဂတရှိနေလို့ သူကို သဟဇာတမတ္တလို့ဆိုတယ်၊ တနည်းအားဖြင့် ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်းဖြစ်၍ ရှေ့က ထုတ်ထားတယ်၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ဘုန်းကြီးဆီက ဆိုပြီး စာအုပ်ကို မကြည့်တတ်မှာ စိုးလို့ ပြောနေတာ။

အဲဒီလို ထုတ်ထုတ်သွားပြီးတဲ့နောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဦးပဉ္ဇင်းတို့ သင်လာခဲ့ပြီးသော ပဋ္ဌာနဘင်ကို အကုန်ပြန်၍ အရကောက်ပါတယ်။

ဥပမာ–ပြန်နောက်ဆုတ်လိုက်စမ်း၊ အဲဒါဆိုရိုးမူ မတူတာကလေး ပြန်ပြော နေတာနော်(မှန်ပါ)။ ဆိုလို့လဲ လွယ်တယ်၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ပစ္စည်းအစဉ်လဲ ရနေ လို့ ပစ္စည်းစဉ်အတိုင်း သာမန်ဆိုပေးနေတာ။

အာရမ္မဏမတ္တ-ဖြင့် ဆိုတော့ ကုသလော ကုသလဿ-က လာတာမဟုတ် လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏမတ္တဖြင့် ကုသလော ကုသလဿ ကုသလော

ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကားဆိုတော့ အာရမ္မဏပစ္စည်း အရ ကောက်ကို ပြန်ကောက်၊ ဒီတော့ ဘာရသတုံး ပစ္စယုပ္ပန် ကုသိုလ်ဆိုတော့ ဒီက ပစ္စည်းမှာ အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အရဟတ္တမဂ် ကြဉ် ကုသိုလ်ဝိသ ပစ္စည်းတရား ရ၏၊ ကုသလဿ ဓမ္မဿက မဟာကုသိုလ် စိတ် ၈-ခု, ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်, နေ၀သညာနာသညာယတနကုသိုလ်, အဘိညာဉ်ကုသိုလ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏၊ အဲဒါတွေ အကုန်ပြန်ပြီးတော့ ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်, ကရိုဏ်းတွေ ပြန်ထုတ်ပြတယ်။

ဆရာတော် ဘုရားကြီးလဲ ဒါကျတော့ အကုန်တော့ မရေးပါဘူး၊ ဒီလို လုပ်ရတယ်လို့ ဆိုပြီး နည်းပြန်ပေးတယ်နော် (မှန်ပါ)။

သို့ပေမဲ့ ဘုန်းကြီးတို့အနေအားဖြင့်တော့ အခုဒီမှာ အသုံးကျမည့် ကျေးဇူး ရှိမည့် အတိုင်းကလေး ခုတင်က ကုသလပဒကို ကျေနပ်အောင် ဆိုထားလို့ရှိ လျှင် ကျန်တဲ့ အကုသလပဒ စသည်တို့က ဦးပဥ္ဇင်းတို့ဖာသာ ဆိုတတ်ပါတယ်။

နက်ဖြန်ခါကျတော့မှ ပဋ္ဌာဝါရကို အမှီပြုပြီးတော့ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ပဌမပြန် က မေးတတ်တဲ့ မေးခွန်းကလေးတွေပါ ထည့်ပြောပေးမယ်။

ကဲ—ဒီနေ့ တော်ကြဦးစို့။

ပစ္စယုဒ္ဓါရဇယား အောက်သင်္ချာ ခု-တန်း

မနေ့က ပြီးသွားတဲ့ ပစ္စယုဒ္ဓါရ ကုသလပဒမှ ကုသလပဒါ၀သာန၊ အဲဒါကို ခဏပြန် ကြည့်စမ်း။

ဒီပစ္စယုဒ္ဓါရဖြင့် မနေ့က ပြောခဲ့တဲ့ ပစ္စနိက် လွယ်ကူဘို့ရာ ပြထားတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ဒီနေ့ဆပ်ပြီး တခုတိုးပြီး သတိပြုစရာ ဘာကောင်းသလဲဆိုတော ပြီးခဲ့တဲ့ ပဋ္ဌာဝါရမှာ ဘာကျေးဇူးတွေ ရလာသလဲ၊ ဥပမာ — ပဋ္ဌာဝါရတုံးက ၂၄- ပစ္စည်းကို ဟောလာခဲ့ပြီးပြီ၊ အဲဒီကို ပြန်ပြီးတော့ သတိပြုလို့ရှိလျှင် ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿလို့ ဟောနိုင်တဲ့ ပစ္စည်း ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းရှိသလဲ ဒီလို မေးခွန်းထွက်လာလျှင် ဒီက အဖြေရှိတယ်၊ ဥပမာ—ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောလို့ ဟောလို့ရတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယောလို့ ဟောလို့ရတယ်၊ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယောလို့ ဟောလို့ရတယ် စသည်ဖြင့် အဲဒီလိုရှိတဲ့ အနက်ထဲက ဟောရတဲ့ ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ မဟောနိုင်တဲ့ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက် ရှိသလဲဆိုတာ သိချင်လျှင် အောက်ဆုံးက ဂဏန်းတွေက ဖြေနေတယ်။

ကုသလော ကုသလဿ အောက်တည့်တည့်ကို ကြည့်ပါ၊ ပဋ္ဌမတွေ့တဲ့ ဂဏန်းက ဘာခေါ်သလဲ၊ ပစ္စယုဒ္ဒါရပစ္စည်းပေါင်း၊ ပြီးတော့ အောက်တန်း ဂဏန်းက ၂၄ ပစ္စည်းပေါင်း၊ နောက်တမျိုး အောက်ဆုံးအတန်းက မျိုးပစ္စည်း ပေါင်း။

ခုတင်က မေးခွန်းကလေး အသာကလေးမှတ်ထားခဲ့စမ်း၊ ပစ္စယုဒ္ဒါရပစ္စည်း ပေါင်းဆိုတော့ ဂဏန်းဘယ်လောက် ထိုးထားသလဲ(၃-ဂဏန်း)၊ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ တပစ္စည်းရသွားရော (မှန်ပါ)။ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော.... ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အနေနှင့် တချိန်က ပဋ္ဌမကြီးတန်းမှာ ပုစ္ဆာထုတ်မေးတာက ပစ္စယုဒ္ဒါရပစ္စည်းပေါင်း မည်မျှရှိသည်ကို ရေတွက်ပြပါဆိုတော့ အဲဒီ ၃-ပစ္စည်းထွက်လာမယ်နော်(မှန်ပါ)။ ဒါက မေးခွန်း ဖြေပုံ။

ပစ္စယုဒ္ဒါရပစ္စည်းပေါင်းဆိုလျှင် ကုသလော ကုသလဿမှာ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ-နော်(မှန်ပါ)။ ဒီတကွက်သိလျှင် နောက်က ဒီအတိုင်း ရေးထားတာတွေချည့်ဘဲ။

ခုတင်က ဘုန်းကြီးပြောခဲ့တဲ့ စပြီ တည်ခဲ့တဲ့ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ-လို့ ဘယ်ပစ္စည်းတွေမှာ ဟောနိုင်သလဲ မေးတော့ ၂၄-ပစ္စည်းထဲက ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသတဲ့တုံး(၂၀-ရှိပါတယ်)၊ ပစ္စည်းပေါင်း ၂၀-ဟာ ဘယ်သူလဲ၊ ဒီလိုမေးဘို့ လိုလာတယ်၊ ဟုတ်လား မှတ်ထားခဲ့ပါ။

ဒီကနေပြီး ပြောမယ်ဆိုလို့ရှိလျှင် ဝိပါကပစ္စည်း ဟောတုန်းက ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ-လို့ ပါရဲ့လား(မပါပါ)။ သတိပြုစရာကို ပြောနေတာနော်၊ ပုရေဇာတပစ္စည်း ဟောတုန်းကကော ပါရဲ့လား(မပါပါ)။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း ဟောတုန်းကကော(မပါပါ)။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း ဟောတုန်း ကကော(မပါပါ)။ မပါတဲ့ပစ္စည်း အခု ဘယ်နှစ်ခု ရှိသွားပြီလဲ(၄-ခုပါ)။ ဘယ်သူတွေတုံး၊ (ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ, ဝိပါက, ဝိပ္ပယုတ္တ ၄-ပစ္စည်း) အဲဒီ ၄-ပစ္စည်း နုတ်လိုက်လျှင် ကျန်တဲ့ပစ္စည်းဟာ ၂၀-ပေါ့။

ဒါကြောင့် ခုတင်က ပြောခဲ့တာ ဘာတုံး ၂၄-ပစ္စည်းတို့တွင် ၂၀-သော ပစ္စည်းမှာ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ လိုက်ကြည့်ကြပေါ့၊ အသေး စိတ် ပြောချင်လျှင် ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊

အဓိပတိ, အနန္တရ, သမနန္တရ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော-စသည်ဖြင့် ကုသလော ကုသလဿ ဟောနိုင်တာတွေ အသေးစိတ် လိုက်ကြည့်လျှင်(မှန်ပါ)။ အင်မတန် အဘိုးတန်တဲ့ အသိပညာတွေပါ။

အမှတ်မဲ့ ဒါမကြည့်ဘဲနှင့် မေးလိုရှိလျှင် အကောင်ရှာရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပုရေ, ပစ္ဆာ တို့ကျတော့ မရှိဘူး၊ အာသေဝန ကျတော့ ကုသလော ကုသလဿ ရှိကယ်၊ ကမ္မလဲ ရှိတယ်၊ ဝိပါက ကျတော့ ရှိ‌ေ့လား(မရှိပါ)။ ဟာ-ဈာ-မဂ်-သံ-ရှိကယ်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ကျတော့ကော(ရှိပါ)။ အတ္ထိ, နတ္ထိ, ဝိဂတ, အဝိဂတပစ္စည်းတွေမှာ အကုန်ရှိတယ်။

ဒါကြောင့် ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ-လို့ ဟောနိုင်တဲ့ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ရသလဲ မေးလျှင် ၂၀-ရတယ်(မှန်ပါ)။

ဒိအောက်က တမျိုးက ဘာတုံး၊ မျိုးပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသတဲ့တုံး (၂၃-ရှိပါတယ်)၊ သတိပြု အထက်ကိုပြန်ကြည့်၊ အာရမ္မဏဖြင့် ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းရသလဲ မနေ့က (၃ ပစ္စည်း ရပါတယ်)၊ သဟဇာတဖြင့် (၁၃-ပစ္စည်း)၊ ပေါင်းခဲ့စမ်းပါ (၁၆)၊ အနန္တရူပနိဿယဖြင့် (၆-ပစ္စည်း)၊ ထပ်ပေါင်းလိုက်စမ်းပါဦး (၂၂)၊ ပကတူပနိဿ တပစ္စည်း၊ ပေါင်းတော့ ၂၃၊ အဲဒါကိုပြောတာ၊ နားလည်ကြတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ပြန်ကြည့်ကြပါ တခေါက်၊ ပစ္စယုဒ္ဓါရပစ္စည်းပေါင်း ဆိုလျှင် ၃-ပစ္စည်း၊ ဘာကိုခေါ်တာလဲမေးလျှင် ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဒါက "ပစ္စယုဒ္ဓါရ"၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

၎င်းပစ္စယုဒ္ဓါရ အရ ကုသလော ကုသလဿ ဟောနိုင်တဲ့ ၂၄-ပစ္စည်းပေါင်း ဆိုလို့ရှိလျှင် ပုရေ, ပစ္ဆာ, ဝိပါ, ဝိပ်မုတ္တပါး ကျန်တဲ့ ၂၀-သော ပစ္စည်းတို့မှာ ဟောခဲ့သည်။

မျိုးပစ္စည်းပေါင်း ဆိုလျှင် ဘယ်လောက်လဲ၊ (၂၃-ပစ္စည်း)ဟောနိုင်သည်။

အဲဒါကို နည်းယူထားပြီးတော့ ကျန်တဲ့ အကွက်အကွက်တွေမှာ ဒိုဒီလိုဘဲ အောက် ဂဏန်း ၃-မျိုး ရှာကြည့်လျှင် သိနိုင်တယ်လို့ နားလည်ကြပါ။

အဲဒါ မနေ့က ပြောခဲ့တယ်၊ ဒီနေ့ရာကလေးကျလျှင် ဒါကလေးတွေ ပြန်ပြောပေးမယ်ဆိုတာ (မှန်ပါ)။

အကုသလပဒ

ဒွေကိုဟောဘို့ ဘာခက်သလဲ၊ သတိပြုကြည့်ပါ၊ ကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒကို ဟောတော်မူ၏၊ နောက် ၄-ကွက် နောက်သွားပြီနော် (မှန်ပါ)။ ထိုအကုသလပဒသည်လည်း အကုသလပဒါဝသာန, ကုသလပဒါဝသာန, အဗျာကတပဒါဝသာန, အကုသလာဗျာကတ-ပဒါဝသာနအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၄-ပါးတို့တွင် အကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

သတိပြုကြည့်ကြစမ်းပါ၊ မနေ့ကနှင့် ဘာတွေများ ထူးနေသလဲလို့။

ဟောဟန်ကား–အကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ ဘယ်လို ဟောကြမယ် (အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော)။

မနေ့က အတိုင်းဘဲ မဟုတ်ဘူးလား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏဖြင့်လဲ မနေ့ကလို ၃-ပစ္စည်းဘဲ၊ သဟဇာတကလဲ မနေ့ကလို ၁၃-ဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဥပနိဿယကလဲ အနန္တရူ, ပကတူ ၂-မျိုးရတယ်၊ အနန္တရူက အာသေနှင့် ၆-ပစ္စည်း၊ ပကတူပ တစ်ပစ္စည်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တူတူဘဲလို့ သတိပြုကြပါ၊ မခက်လှပါဘူး၊ ဘာမှ မထူးဘူး၊ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်လောက် ကွာတာဘဲလို့ သိနော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး (၂-ပစ္စည်း)-မနေ့ကတော့ ၂-ပစ္စည်းဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

အာရမ္မဏက ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းရသတုံး (တပစ္စည်းရပါတယ်) သတိပြုစမ်း ဘာတွေလျော့သွားသတုံး (အဓိပတိ, ဥပနိဿယ လျော့ပါတယ်)၊ ဘာဖြစ်လို့ လျော့သွားသတုံး မေးလျှင် အာရမ္မဏာဓိပတိ သုဒ္ဓသင်္ချာတုန်းက သင်္ချာ ဘယ်လောက်ထွက်သတုံး (သတ္တ ထွက်ပါတယ်)၊ သတ္တထဲမှာ အကုသလော အကုသလဿ-အပြင် အကုသလော ကုသလဿ-လို့ ရရဲ့လား (မရပါ)။ အဲဒါ သိပြီးသား ဖြစ်နိုင်လျက်သားနှင့် ဒီမှာ အသစ်လာလုပ်နေမှာစိုးလို့ ပြောပြတာပါ၊ ပြန်စဉ်းစားလျှင် ပေါ်လာနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ ကပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏လို့ ဖြစ်ရမယ်ပေါ့နော် (မှန်ပါ)။ ထူးတာကလေး ကွက်ပြောနေတာ အချိန်မဖြုန်းချင်လို့။

ပြီးတော့ ဥပနိဿယဟောတော့ကော (ပကတူပ ရပါတယ်)ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးသွားပါပြီ။

နောက်တခု ကုသလပဒါဝသာနကို ဟော်တော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား––အကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ.... ဇယားကို ျှော်ကြည့်သွားပါ၊ ဘာ ပစ္စယေနတွေတဲ့တုံး (အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ, ပစ္ဆာဇာတ, ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော)။

မနေ့ကလိုဘဲ ၅-ဌာန မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အာရမ္မဏဖြင့်ဆိုတော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး (တပစ္စည်း)၊ တပစ္စည်းရှိတော့ တယ်နော်၊ သဟဇာတက ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး (၁၃-ပစ္စည်း)၊ မနေ့ကနှင့် ထူးသလား (မထူးပါ)။

ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ ၂-ပစ္စည်းကို ဆုတ်အပ်၏၊ အနန္တရူပနိဿယဖြင့် မနေ့က ကုဗျာတုန်းကတော့ အနံ့ကမ္မ ရတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီမှာ ရပါ့မလား(မရပါ)။

ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ, ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မ ၂-မျိုးစလုံး ရတယ်။

ပြီးတော့ဘာတုံး (ပစ္ဆာဇာတ)၊ မနေ့ကလိုဘဲ ၄-ပစ္စည်း၊ ကမ္မလဲ မနေ့ကအတိုင်း တပစ္စည်း (မှန်ပါ)။ မှတ်ထားခဲ့ကြပါ၊ တူတူဘဲလို့ ဉာဏ်ထဲက သိပါ၊ ထူးတာ ဘာတုံး အကုပဒမှာ အကုတချက်တည်း ရခဲ့တာ ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ရှေ့တိုးပါ၊ အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလာဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား — အကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ စ အဗျာကတဿ စ ဓမ္မဿ၊ ဘာပစ္စည်းတွေ ရမလဲ (သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော)၊ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းရှိသလဲ (၁၁-ပစ္စည်း ရှိပါတယ်၊) ဒါဘဲရှိမှာပေါ့၊ ဦးသူရိယ ပြန်ဟောစမ်းပါ။

အကုသလပဒ ဟောစဉ်

ဦးသူရိယ။ ။ကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒကိုဟောတော်မူ၏၊ ထိုအကုသလပဒသည်လည်း အကုသလပဒါဝသာန, ကုသလပဒါဝသာန, အဗျာကတပဒါဝသာန, အကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန အားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၄-ပါးတို့တွင် အကု-

သလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—
အကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန
ပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော ဥပနိဿယပစ္စယေန
ပစ္စယော။

အကုသလော အကုသလဿဳ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ– ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ သဟဇာတဖြင့် ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အာဟာရ, ကမ္မ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ–ဤ ၁၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ–ဤ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ–ဤ ၆-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။

အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော, ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

အကုသလော ကုသလဿဳ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ– ဤ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏၊ ဥပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။

ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

အကုလလော အဗျာကတဿဳ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ, ပစ္ဆာဇာတ, ကမ္မ-ဤ ၅-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏၊ သဟဇာတဖြင့် ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ–ဤ ၁၁-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ– ဤ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတ- ဤ ၅-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ, ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မ – ဤ ၂-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ ပစ္ဆာ

ဇာတဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ–ဤ၄ ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ကမ္မဖြင့် ဗလဝ ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိကကမ္မ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။

အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အကုသလာဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ စ အဗျာကတဿ စ ဓမ္မဿ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿ၌ သဟဇာတတ ပစ္စည်းကိုသာ ထုတ်အပ်၏၊ သဟဇာတဖြင့် ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတ–ဤ ၁၁-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ပစ္စယုဒ္ဒါရ၌ မှတ်ဖွယ်ရာများ

ဆရာတော်။ ။ရှေ့မတိုးသေးဘူး ဘုန်းကြီး နည်းနည်းကလေး ပြောပြမယ်။ မနေ့က ပြောခဲ့တယ်၊ ပစ္စယုဒ္ဒါရကို ဘယ်အကျိုးငှါ သင်္ဂါယနာတင် မထေရ်ကြီးတွေက ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးတွေက ဘာပြုလို့ ထည့်ထားခဲ့သလဲဆိုတော့ ပစ္စနိက်၌ လွယ်ကူစိမ့်သောငှါလို့ မနေ့က ပြောခဲ့တယ်၊ အဲဒီတော့ ပစ္စနိက် လွယ်ကူရအောင်က အခု ဆိုပြီးသမျှ ပဒ ၂-ခု ပဒါဝသာန ဂ-ခုဖြင့် ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိနိုင်တဲ့ သတ္တိရှိသလဲ၊ အဲဒါကလေးတွေ ဒီနေ့ နည်းနည်းရှာကြည့်ရအောင်။

ဉပမာ–ကုသလပဒက ဒုတိယပဒါဝသာနဟာ ဘာတုံး ကုသလော အကုသလဿ၊ သတိပြုကြည့်စမ်းပါ၊ အဲဒီ ကုသလော အကုသလဿ-မှာ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း ပစ္စယုဒ္ဒါရ ထုတ်ထားသလဲ (၂-ပစ္စည်း ထုတ်ထားပါတယ်)။

စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ စကားတွေနှင့် ချိန်ကြည့်ပါလား၊ ကုသလော အကုသလဿ-လို့ ဟောနိုင်တာ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းများ ဟောနိုင်သလဲ မေးလျှင် အာရမ္မဏ တပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယ တပစ္စည်း၊ မျိုး၏ အငွမ်းအားဖြင့် ပေါင်း-၂-ပစ္စည်းသာ ဟောနိုင်တယ်။

ထိုနည်းတူစွာ အကုသလပဒက ဒုတိယအချက်ဖြစ်တဲ့ အကုသလော ကုသလဿ ဟောနိုင်တာကော မေးလျှင် ဒီ၂-ပစ္စည်းဘဲ မဟုတ်လား၊ အာရမ္မဏနှင့် ဥပနိဿယ (မှန်ပါ)။

ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တဲ့ ကုသလော အကုသလဿ, အကုသလော ကုသလဿ အပြန် အလှန် ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် အနေအားဖြင့် ဟောနိုင်တာဟာ အာရမ္မဏနှင့် ဥပနိဿယမျိုး ၂-ပစ္စည်းမှာသာ ရှိတယ်။

ဒီတော့ အာရမ္မဏပစ္စည်းနှင့် ဥပနိဿယပစ္စည်း ပေါင်း ၂-ပစ္စည်း ဆိုင်တဲ့ ပိုင်တဲ့ သချာဟာ ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် အဲဒီသချာ ၂-ချက်။

ဒါ သိသဖြင့် ဘာအကျိုးကျေးဇူး ရှိသလဲလို့ မေးလျှင် ပစ္စနိက်ကျတော့ ရှင်းပစ္စည်း-၂-ခုကို အပေါ်က ခေါင်းစီးပေါင်းကြည့်လျှင် ၁၅-ပစ္စည်းရှိတယ်လို့ ဦးပဥ္စင်းတို့ နားလည်ထားတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ နဟေတုယာ ပန္နရသ၊ နာရမ္မဏေ ပန္နရသ၊ သုဒ္ဓနှင့် ဟောသွားလျှင် အများအားဖြင့် ပန္နရသ ထွက်တယ်၊ ဒုကအနေနှင့်ဟောတဲ့ အခါကျတော့ အာရမ္မဏပစ္စည်း မူထား တော့ နာရမ္မဏပစ္စယာလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလား (ဖြစ်နိုင်ပါတယ်)၊ မူလိက ဥပနိဿယ သွင်းလိုက်မယ်၊ နာရမ္မဏပစ္စယာ နဥပနိဿယေလို့ ဆိုလိုက်လျှင် အာရမ္မဏရှိပါမလား (မရှိပါ)။ န-ထိုးထားလျှင် မရှိဘူးပေါ့၊ ဥပနိဿယလဲ ရှိမလား (မရှိပါ)၊ အာရမ္မဏလဲ မရတော့ဘူး, ဥပနိဿယလဲ မရတော့ဘူးလို့ ဆိုလျှင် သူတို့ ၂-ပစ္စည်းသာ ပိုင်တဲ့ ခုတင်က သချာ ၂-ချက် ရှိပါဦးမလား (မရှိပါ)။

ဒီတော့ နဟေတုယာ ပန္နရသ-လို့ ထွက်သလို သို့မဟုတ် နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ထွက်တဲ့အခါ ပန္နရသရှိနိုင်သလို နာရမ္မဏပစ္စယာ နဥပနိဿယေလို့ ဆိုလျှင် သူတို့ ၂-ပစ္စည်းမှ မရှိတော့ဘဲ သူတို့သာ ရနိုင်တဲ့ သချာ ၂-ချက်က ရနိုင်မလားလို့ မေးလျှင် မရတော့ဘူး၊ မရလျှင် ပန္နရသ ဖြစ်နိုင်ပါဦးမလား (မဖြစ်နိုင်ပါ)၊ ၂-ချက်လျော့သွားတော့ ဘယ်လောက်တုံး (တေရသပါ)၊ အဲ တေရသလို့ ဖြစ်လိမ့်မယ်။

သဘာဝနှင့်သိကြပါ၊အားလုံးသချာတွေဟာ ၁၅-ချက်ရှိလျက်နဲ့ အာရမ္မဏကဖြစ်စေ ဥပနိဿယကဖြစ်စေမူ, သူတို့ ၂-ပစ္စည်းတွင် တစ္စည်းက မူလိဖြစ်လာလျှင် သူတို့သာ ရနိုင်တဲ့ ရပိုင်တဲ့ ကုသလော အကုသလဿ သချာ တချက်ရယ်, အကုသလော ကုသလဿ သချာတချက်ရယ် ပေါင်းသချာ ၂-ချက် လျော့သွားတာကိုးလို့ သိကြပါ။

နာရမ္မဏေတော့ ပန္နရသဘဲ။ အဲဒီမှာ အာရမ္မဏ-မှ မရှိဘဲလို့ မေးစရာ ရှိတယ်၊ အာရမ္မဏမရှိပေမဲ့ ဥပနိဿယ တရားတွေက ရှိမယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ တော့ ပန္နရသ-ဘဲ ရနိုင်တယ်၊ နဥပနိဿယေဆိုလဲ ပန္နရသ-ဘဲ ရနိုင်တယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ သူမရှိပေမဲ့ အာရမ္မဏက ရှိရစ်ခဲ့မှာကို (မှန်ပါ)။ ၂-ပစ္စည်းစလုံး န-အထိုးခံရတဲ့အချိန်မျိုးမှာ ဒီ ၂-ချက် လျော့သွားတယ်။

ရန်ကုန် ဆရာတော်ဘုရားက ပစ္စနိက်မှာ ဒါမျိုးကလေးတွေ သံပေါက် ကလေးတွေနှင့် မှာထားတာလဲ ရှိပါတယ် အာ, ဥ နှစ်ဝ လျော့တုံက သချာ တေရသာ ဆိုတော့ အာရမ္မဏနှင့် ဥပနိဿယ မပါလို့ရှိလျှင် တေရသထုတ်လိုက် လို့ ဆရာတော်က သာမညပေးတယ်၊ အကြမ်းဖျင်းမှတ်ဘို့ ပြောတာ၊ အခုလို သဘာဝနှင့် သိထားလျှင် သံပေါက်မရတောင် သိနေမယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ထားပါတော့၊ နောက်တမျိုး သတိပြုကြစမ်းပါ၊ နံပါတ် ၄-ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ၊ ဘယ်ပစ္စည်းမျိုးရဲ့ သင်္ချာတုံး (သဟဇာတပစ္စည်းရဲ့ သင်္ချာပါ) ထွဲအတူ အကုပဒက နံပါတ်၄၊ အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿ၊ ဘယ်ပစ္စည်းရဲ့ သင်္ချာလဲ (သဟဇာတ ပစ္စည်းသင်္ချာ)၊ ဟောဒါ သဟဇာတပစ္စည်းကသာ ဆိုင်တဲ့သင်္ချာလို့ နားလည်ထားပါ၊ နသဟဇာတေ ဆိုလျှင် ဒီသင်္ချာ ၂-ချက် ရပါဦးမလား (မရပါ)။ မရတော့ဘူး၊ အဲဒါကို နားလည်ထားခဲ့ကြပါ၊ ဒီတင်ဘဲ ရပ်ဦးမယ်၊ နောက်တော့ သဟဇာတသာ ရတဲ့သင်္ချာတွေ လာလိမ့်ဦးမယ်၊ အဲဒီတော့မှ တခါဆက်ပြောမယ်၊ ဩော်....နံပါတ် ၄-ဖြစ်တဲ့ ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿနှင့် အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿလဲ နသဟဇာတေဆိုလျှင် မရတဲ့ သင်္ချာ ၂-ချက်ဘဲလို့ အခုတော့ ဉာဏ်ထဲမှတ်ထားခဲ့ပါ။

ပစ္စယုဒ္ဒါရ အနေအထား တမျိုးကြည့်ပုံ

ပစ္စယုဒ္ဒါရ နေပုံ ထိုင်ပုံ တနည်းကလေး ဒီလိုကြည့်ကြပါဦးစို့၊ သုဒ္ဓသင်္ချာစပြီး ဖတ်တဲ့နေ့က မျိုးပစ္စည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဘုန်းကြီးပြောပြခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ ဘာပြောသလဲ၊ ၈-ပစ္စည်း ၉-မျိုးဆိုတဲ့စကားကို ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၈-ပစ္စည်း, ၉-မျိုးဆိုတာ ဘယ်မှာလဲလို့ ကြည့်လျှင် ပစ္စယုဒ္ဒါရလက်ရင်းက ခေါင်းဆောင်တွေ လျှောက်ကြည့်လိုက်ပါလား၊ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ–၈-ပစ္စည်းစေ့သွားရော(မှန်ပါ)။ ပြီးတော့မှ ဥပနိဿယကို အနန္တရူ, ပကတူ ခွဲလိုက်၊ ဘယ်နှစ်မျိုးဖြစ်သွားသလဲ(၉-မျိုးဖြစ်သွားပါတယ်)။

အမြဲတမ်း ပဋ္ဌာန်းကျမ်းတကျမ်းလုံးမှ ဒီအမည်ကလေးဟာ ရှိတယ်ဆိုတာ သတိပြုထားခဲ့ကြပါ။

သင်္ချာအနေအားဖြင့် ကြည့်လျှင်လဲ အာရမ္မဏမှာ အများဆုံး သင်္ချာက ဘယ်သူတုံး (န၀)၊ သဟဇာတမှာ အများဆုံးသင်္ချာကလဲ န၀၊ ဒီလိုကလေးလဲ နားလည်ခဲ့ကြပါ၊ လက်ရင်းကနေပြီး သိထားဘို့ ပြောတာ(မှန်ပါ)။ အနန္တရက သတ္တ-ရှိနိုင်တယ်၊ ပကတူပက န၀-ရှိနိုင်တယ်၊ ပုရေ, ပစ္ဆာတို့က တီဏိ-ရှိနိုင်တယ်၊ ကမ္မက ဒွေ-ရှိနိုင်တယ်၊ အာဟာရ, ဣန္ဒြိယတို့က ဧကံ-ရှိလိမ့်မယ်၊ ဩော်.... ဒါတွေ ၈-ပစ္စည်း, ၉-မျိုး ရေးထားတာပါကလားလို့ သိကြပါ၊ သိပြီးသားတွေ အမှတ်တမဲ့ နေမှာစိုးလို့ ပြန်ပြောတာ(မှန်ပါ)။

အဗျာကတပဒ

ကဲ....ရှေတိုးရအောင် အကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုအဗျာကတပဒသည်လည်း အဗျာကတ

ပဒါဝသာန, ကုသလပဒါဝသာန, အကုသလပဒါဝသာနအားဖြင့် ၃-ပါးအပြား ရှိ၏၊ ထို ၃-ပါးတို့တွင် အဗျာကတပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ....ဘယ်လိုဆို မလဲ၊ အထက် အောက် ကြည့်လိုက်စမ်းပါ၊ ဘာတွေရှိသတုံး, ပုဒ်မတွေ ဘယ်နေရာမှာရှိသတုံး၊ ရှိတာက များနေတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ မရှိ တာက အယ်မှာလဲ(ကမ္မမှာ မရှိပါ)၊ ကမ္မ-တပစ္စည်းမရှိဘူး၊ အားလုံးရှိသလို ဖြစ်နေတယ် ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

များတယ် များပေမဲ့ မခက်လှပါဘူး၊ ကဲ-ကြည့်ကြပါဦး၊ အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော, သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော, ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော, ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော, ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော, အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော, ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သတိပြုမှတ်ကြပါ၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ အာရမ္မဏ,သဟဇာတ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ ၇-ပစ္စည်းကို ထုတ် အပ်၏။

အာရမ္မဏဖြင့် သတိပြုစမ်း ပုဒ်မတွေ ဘယ်နှစ်ခုရှိသလဲ၊ (၃-ခုရှိပါတယ်)၊ ၃-ခုရှိလျှင် အာရမ္မဏ ဂ-ပစ္စည်း မကုန်ဘူးလား(ကုန်ပါတယ်)။ အဲဒီ ဂ-ပစ္စည်း လုံးဆိုပေါ့၊ ဒါကြောင့် အာရမ္မဏဖြင့်-အာရမ္မဏ,အဓိပတိ,နိဿယ,ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဂ-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ဒီ ဂ-ပစ္စည်းက စောစောတုန်းက ကျက်ထားခဲ့တဲ့ဟာတွေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟိုတုန်းက သုဒ္ဓသင်္ချာစာအုပ်ကတည်းက ရခဲ့ပြီးသားတွေ၊ ဘာမှ အသစ်မပါတာကို ဘုန်းကြီး သတိပေးပါတယ်။

သဟဇာတဖြင့် ကြည့်စမ်း၊ အငယ် ၇-ပစ္စည်း ရရဲ့မဟုတ်လား(ရပါတယ်)၊ အကြီး ၄-ပစ္စည်းကော(ရပါတယ်)၊ ည, သံ, ဝိပါ, ဝိပ် မရဘူးလား(ရပါတယ်)၊ ဒီတော့ သဟမျိုး ၁၅-ပစ္စည်း အကုန်ထုတ်ပေါ့၊ ဘာခက်သလဲ၊ များပါတယ်၊ များပေမဲ့ လွယ်တယ်ပြောတာ အဲဒါကို ပြောတာနော်(မှန်ပါ)။

ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ် ၏၊ အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အာသေဝန မရဘူးလား(ရပါတယ်)၊ ဒီတော့ ၆-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ ပကတူပနိဿယဖြင့်တော့ တပစ္စည်း(မှန်ပါ)။

ပုရေဇာတဖြင့် ဆိုတော့ ပုတိ-မရဘူးလား(ရပါတယ်)၊ ၆-ပစ္စည်းထုတ်။

ပစ္ဆာကတော့ ရှိရင်းစွဲ ၄-ပစ္စည်းဘဲ၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အာဟာရက ၃-ပစ္စည်း၊ ဣန္ဒြိယကလဲ ၃-ပစ္စည်းဘဲ၊ အကုန်လုံးရှိသလောက် ရတယ်နော်(မှန်ပါ)။

မခက်လှပါဘူး၊ များတာဟာ များတာဘဲ ရှိတာဘဲ၊ မှတ်ထားခဲ့စမ်းပါ။

အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား – အဗျာကတော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော, ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော, ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဒီတော့ ဘယ်လိုလုပ်သလဲ၊ အဗျာကတော ကုသလဿ– အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ ၃-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

အာရမ္မဏဖြင့် ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး (၈-ပစ္စည်း)၊ ခုတင်က အတိုင်းဘဲနော် (မှန်ပါ)။

ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပကတူ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အနန္တရူပနိဿယ မှာ အာသေဝန ကမ္မ ရရဲ့လား (မရပါ)။ ပကတူပနိဿယဖြင့်–ဆိုတော့ တပစ္စည်းဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ပုရေဇာတဖြင့်–ဣန္ဒြိယ ရသေးရဲ့လား (မရပါ)၊ ဒီတော့ ဘယ် လောက်ရမလဲ (၅-ပစ္စည်း ရပါမယ်)။

ဒါဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါသိလျှင် ဗျာအကု-ကလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောစမ်းပါ။

ဦးဉာဏဝရ။ ။အကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုအဗျာကတပဒသည်လည်း အဗျာကတပဒါဝသာန,ကုသလပဒါဝသာန,အကုသလပဒါဝသာန အားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၃-ပါးတို့တွင် အဗျာကတပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား- အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော, သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော, ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော, ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော,ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော, အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော, ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ ၇-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ- ဤ ၈-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

သဟဇာတဖြင့် ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ကမ္မ, ဝိပါက, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ- ဤ ၁၅-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ-ဤ ၂ ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ- ဤ ၆-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။

ပုရေဇာတဖြင့် နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ- ဤ ၆-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ပစ္ဆာဇာတဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ- ဤ ၄-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

အာဟာရဖြင့် အာဟာရ, အတ္ထိ အဝိဂတ- ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ဣန္ဒြိယဖြင့် ဣန္ဒြိယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ- ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလ ပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-အဗျာကတော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော, ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော, ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

အဗျာကတော ကုသလဿ၌ အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ- ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ- ဤ၈-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ- ဤ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတ- ဤ ၅-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ ပကတူပ နိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။

ပုရေဇာတဖြင့် နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ- ဤ ၅-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-အဗျာကတော ဓမ္မော အကုသ-

လသ မမွသ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော, ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော, ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

အဗျာကတော အကုသလဿ၌ အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ- ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ-ဤ ၈-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ–ဤ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတ– ဤ ၅-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏၊ ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။

ပုရေဇာတဖြင့် နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ– ဤ ၅-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ကုသလာဗျာကတပဒ

ကုသလာဗျာကတပဒ–သတိပြုကြည့်ကြစမ်းပါ၊ သူက မူကလေးနည်းနည်း ကွဲလာတယ်။

ကုသလော စ အဗျာကတော စ မွော ကုသလဿ မွဿ ခုတင်က အဗျာကတပဒကြည့်လိုက်တော့ အောက်မှာ တောက်လျှောက် ပုဒ်မတွေ၊ ဒီမှာကြည့်တော့ ဘာမှ မများလှဘူး၊ အောက်နားရောက်မှ ဘယ်နေရာမှာ တွေ့သတုံး (သဟပုရေမိဿကမှာ တွေ့ပါတယ်)၊ သဟပုရေမိဿကမှာဘဲ တွေ့ရတော့တယ်၊ ဒီတချက်တည်း ရှိတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ပြန်ပြီး စဉ်းစားလဲ ဒီတချက်ဟောတာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နိဿယ ရယ် အတ္ထိ, အဝိဂတရယ် ဒါဘဲ ဟောတာဘဲ၊ ဒါကလေးတွေဟာ ငယ်စာရင်း ပြန်ရှင်းနေတာ တနည်းဘဲ။

ဒါကြောင့် အဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလာ-ဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏၊ ထို ကုသလာဗျာကတပဒသည်လည်း ကုသလ-ပဒါဝသာန, အဗျာကတပဒါဝသာန အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား– ကုသလော စ အဗျာကတော စ မွော ကုသလဿ မွဿ၊ အောက်မှာကြည့် ပုဒ်မတခုတည်း မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ မိဿက ဖြစ်နေလို့ ခုတင်က သဟဇာတ တပစ္စည်းတည်း ဖြစ်နေတော့ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော-လို့ ဟောလို့ ရတယ် ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ပုရေဖြစ်နေလျှင်လဲ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောလို့

ဟောလို့ရတယ်၊ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ကိုယ်ချည်းသန့်သန့် သုဒ္ဓ၊ ဒီကျတော့ အရော ဖြစ်နေလို့ ပစ္စယေန ပစ္စယောလို့ ဟောလို့မရဘူး-ဆိုတဲ့ အနေမျိုးဖြင့် သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ-လို့ ၂-ဦးဆိုင်ဟော မိဿကကို၊ ပစ္စယေန ပစ္စယော-လို့ မထုတ်နိုင်ဘူးနော် (မှန်ပါ)။

ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ ကုသလဿ ဓမ္မဿ သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ။

ဒါကလေးထူးလာတော့ မှတ်ထားပေါ့၊ များလဲ မများဘဲနှင့်။

ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ 'အရောဖြစ်သော' လို့ ထည့်လိုက်၊ မိဿက မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အရောဖြစ်သော သဟဇာတ ပုရေဇာတ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ ဥဒ္ဒါရ ပစ္စည်းက ၂-ပစ္စည်း ဘဲ၊ ရောနေတဲ့ ၂-ပစ္စည်း ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာနှင့် ဘာရောတယ် (သဟ နှင့် ပုရေ ရောပါတယ်)။

ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ၌ အရောဖြစ်သော သဟဇာတ ပုရေဇာတ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ ထိုသဟပုရေမိဿက ဖြင့် နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒါဝ-သာနကိုဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ၊ အဲဒီမှာ သတိပြုကြည့်၊ သဟဇာတ သုဒ္ဓတချက်, အောက်နားသွားတော့ မိဿက ၂-ချက် ပစ္ဆာဇာတာဟာရမိဿက တချက်, ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိဿက တချက်၊ ပေါင်း ၃-ဌာန ရှိတယ် (မှန်ပါ)။

သတိပြု နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ ဒါတခုပြီးလျှင် ပြီးနေပြီ၊ သုဒ္ဓဖြစ်လျှင် ဘယ်လိုဟောသလဲ (ပစ္စယေန ပစ္စယော)၊ မိဿက ဖြစ်လျှင် ဆိုင်ရာပစ္စည်း များမှာ သေးသေးတင် (မှန်ပါ)။

ဒီမှာ သုဒ္ဓတခု, မိဿကက ၂-ခု ရှိတယ်၊ ၂-ခု ရှိနေတော့ သဟဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော-ဆိုပြီးတော့ ဟိုကျမှ ပစ္ဆာဇာတံ အာဟာရံ-လို့ ထုတ်လို့ မရဘူး၊ ဒေသနာတော် ဝါစာသိလိဋ္ဌ မဖြစ်ဘူး။

ဒီတော့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲလို့ မေးလျှင် သတိပြုပါ၊ များရာလိုက်တဲ့ အနေ မျိုးနှင့် မိဿကက ၂-မျိုး, သုဒ္ဓက တမျိုးတည်းဖြစ်တော့ ပေါင်းလိုက်ပါ၊ မိဿကဒေသနာတော်နှင့် တူပေစေဆိုတော့ သဟဇာတံ-လို့ မဖြစ်ဘူးလား (ဖြစ်ပါတယ်)။

အောက်ကို သွားပြန်တော့ ပစ္ဆာဇာတာဟာရမိဿက က ပစ္ဆာဇာတရယ် အာဟာရရယ် ၂-ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်တခုကျတော့ ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိဿက ဆိုတော့ ပစ္ဆာဇာတ ပါပြီးနေပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပိုတာက ဘယ်သူလဲ(ဣန္ဒြိယ ပိုပါတယ်)၊ ဒီတော့ သဟဇာတရယ်, ပစ္ဆာဇာတ ရယ်, အာဟာရရယ်, ဣန္ဒြိယရယ် ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး (၄-ပစ္စည်းပါ)။

ဒါကြောင့် ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ သဟဇာတံ ပစ္ဆာဇာတံ အာဟာရံ ဣန္ဒြိယံ-လို့ မိဿက-နောက် လိုက်ပြီး သေး သေးတင်တွေနှင့်ချည်း ဟောပါ (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့မှ ကောက်တဲ့အခါကျတော့ သဟဇာတဖြင့် ဆိုတော့ သဟ ၁၅-ပစ္စည်းထဲက အကြီး ၄-ပစ္စည်းတည်း ရတာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သွနေ ရာနှင့်သူ ထုတ်လိုက်၊ သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၄-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

အောက်က တခါ ပစ္ဆာဟာရမိဿကဖြင့် တကြိမ်ဆို.... ဘယ်နှစ်ပစ္စည်းတုံး သူက (၂-ပစ္စည်း)၊ အတ္ထိ, အဝိဂတ ၂-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ထို့အတူ ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိဿက ဖြင့် အတ္ထိ, အဝိဂတ ၂-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ပြီးသွားပြီ၊ ဒါဘဲ ရှိတာဘဲ၊ ၂-ချက်တည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဦးသုဇာတ ဟောစမ်းပါ။

ကုသလာဗျာကတပဒဟောစဉ်များ

ဦးသုဇာတ။ ။အဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလာ-ဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏၊ ထို ကုသလာဗျာကကပဒသည်လည်း ကုသလပဒါဝသာန, အဗျာကတပဒါဝသာန အားဖြင့် ၂-ပါး အပြား ရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏၊ ဟောပုံကား — ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ ကုသလဿ ဓမ္မဿ သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ။

ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ၌ အရေဖြစ်သော သဟဇာတ, ပုရေဇာတ ၂-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ ထိုသဟ ပုရေမိဿက ဖြင့် နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၃-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒါဝ-သာနကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောပုံကား — ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ သဟဇာတံ ပစ္ဆာဇာတံ အာဟာရံ ဣန္ဒြိယံ။

ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ သဟဇာတ, ပစ္ဆာဇာတာဟာရ-မိဿက, ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိဿက ၄-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ-ဤ ၄-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ပစ္ဆာဇာတာဟာရမိဿကဖြင့် အတ္ထိ, အဝိဂတ-ဤ ၂-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယ မိဿကဖြင့် အတ္ထိ, အဝိဂတ-ဤ ၂-ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ဆရာတော်။ ။ဒါဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သတိပြုစမ်းပါဦး၊ **နောက်ပိုင်း** ဟာကလေးကို ဘုန်းကြီး ပြောပါဦးမယ်။

ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ သဟဇာတ-ဒါက သုဒ္ဓ အတွက် (မှန်ပါ)။ ပစ္ဆာဇာတာဟာရမိဿက, ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိဿက ၄-ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏၊ ဒီလိုဆိုနော် (မှန်ပါ)။ မိဿကက ၃-ပစ္စည်း မဟုတ်လား၊ သုဒ္ဓက တပစ္စည်း ပေါင်းတော့ ၄-ပစ္စည်း၊ ပြီးတော့မှ သဟဇာတ ၄-ပစ္စည်း, ပစ္ဆာဇာတာဟာရမိဿက ၂-ပစ္စည်း, ပစ္ဆာ-ဇာတိန္ဒြိယမိဿကက ၂-ပစ္စည်း-ဒီလိုပြရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အကုသလာဗျာကတပဒ

အဲဒီကုသလာဗျာကတပဒနည်းတူဘဲ၊ အကုသလာဗျာကတပဒကိုလဲ ဟော ရမယ်၊ ကုသလာဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အကုသလာ ဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏၊ ထို အကုသလာ ဗျာကတပဒသည်လည်း အကုသလပဒါဝသာန, အဗျာကတပဒါဝသာန အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ခုဘင်ကနှင့် ဘာထူးသတုံး၊ အမည်ပြောင်းရုံလောက်ဘဲ၊ တူတူဘဲမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။အဲဒါကို အားလုံးဟောကြစမ်းပါ၊ပြောစရာကလေးတွေ ကျန်သေးလို့။

အကုသလာဗျာကတပဒဟောစဉ်

သံဃာတော်များ။ ။ကုသလာဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြား မဲ့၌ အကုသလာဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုအကုသလာ-ဗျာကတပဒသည်လည်း အကုသလပဒါဝသာန,အဗျာကတပဒါဝသာန အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(အထက်က ကုသလာဗျာကတပဒအတိုင်း နည်းမှီး ဟောရန်)။

ဆရာတော်။ ။ကုန်သွားရော၊ ကုန်သွားတော့ ပြန်ပြီးသတိပြုစမ်း၊ ခုတင်က ကုပဒ ၄-ချက်ပြောခဲ့တယ်၊ အကုပဒ ၄-ချက်ပြောခဲ့တယ်၊ ကုပဒ ၄-ချက်တို့တွင် နောက်ဆုံးအချက် ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့စကားစ ပြန်ပြောတာ၊ အကုပဒ ၄-ချက်တို့တွင်လည်း နောက်ဆုံးအချက် (မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၂-ချက်သည် ဘယ်ပစ္စည်းရဲ့သာချတဲ့(သဟဇာတပစ္စည်းရဲ့သချာ)၊ သဟဇာတအတွက်၊ သဟဇာတပစ္စည်းမှာသာ ရတဲ့တရား၊ နားလည်ပြီနော် (မှန်ပါ)။ အဲဒါကလေးပြန်ကြည့်ရအောင်, ပြန်ပြောရအောင်။

ဒီတော့ သဟဇာတစာသန့်သန့်ကြီးရတာ ၂-ခု ရနေပြီ၊ ဒီသချာ ၂-ချက် (မှန်ပါ)။

ကဲ–အခုနောက်ပိုင်းကြည့်စမ်းပါ၊ ကုသလာဗျာကတပဒက ပဌမအချက်က ဘာတရားတဲ့တုံး (သဟ ပုရေမိဿက)၊ အဲဒါက ဘာပြောလိုတာလဲ၊ သဟဇာတနှင့် ပုရေဇာတ ရောရမယ်လို့ ဆိုတာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ သဟဇာတမှ မရှိဘဲနှင့်၊ မရှိလျှင် ဒီ မိဿက လုပ်လို့ရပါ့မလား (မရပါ)၊ သဘောပေါက်တယ်နော် (မှန်ပါ)။ သဟနှင့် ပုရေ ၂-ပစ္စည်းစလုံး စုံနေမှ ဒီ မိဿက လုပ်လို့ရမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟဇာတ မရှိလျှင် ဒီမိဿကလဲ မရှိတော့ဘူး၊ (မှန်ပါ)။

ဟင်းလေးကြို့ချက်တယ်ဆိုပေမဲ့ ဝက်သားကလေးပါဦးမှ ဝက်သားမပါဘဲနှင့် ကြို့တဲ့ဟင်းလေးကတော့ ဟင်းလေးဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီမှာလဲ သဟပုရေမိဿက ရောကြို့ချင်လျှင် သဟ မရှိလျှင်တော့ ဒီ မိဿက မဖြစ်နိုင်ဘူး။

ဒါဖြင့် နောက်နားက အကုသလာဗျာကတော အကုသလဿ-ကကော ဘာတုံး၊ သူက သဟပုရေမိဿကဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သဟ မရှိလျှင် ဒီမိဿကသချာ ရပါ့မလား (မရပါ)။

သတိပြုကြစမ်း၊ ခုတင်က ကုသလပဒနံပါတ် ၄-ကလဲ သဟ, အကုသလပဒ နံပါတ် ၄-ကလဲ သဟ,အခုပြောနေတဲ့ ၂-ခုကလဲ သဟ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ပစ္စနိက်မှာ မြတ်စွာဘုရားက နှ- သဟဇာတေ-လို့ ဆိုလိုက်လျှင် သဟဇာတတရားရှိဦးမလား (မရှိပါ)၊ နှ-အထိုးခံရလျှင် မရှိဘူးပေါ့နော် (မှန်ပါ)။ မြစ်လိုက်တဲ့,တားလိုက်တဲ့ ပဋိသေဓ နှ-ဘဲ။

သဟဇာတမရှိတော့ဘူးလို့ဆိုလျှင် ဒီသချာ ၄-ချက်ရပါဦးမလား(မရပါ)။ မရတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဘယ်လိုဟောသင့်သလဲ၊ ၁၁-ချက်ဘဲ ကျန်တော့တယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါ့ကြောင့် ကောဒသလို့ ဟောလိမ့်မယ်။

န-သဟဇာတေ ကောဒသ-၁၁-လို့ ဆိုလျှင် ဘယ်သူတွေ လျော့သွားသလဲ မေးလျှင် ကုသလပဒ နံပါတ် ၄ (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ တရား နေပုံကလေး ကြည့်စမ်းပါ၊ပစ္စည်းဘက်မှာ ကုသိုလ်, ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်က ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ၊ ဒီလိုနေမယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

သတိပြန်ပြုလိုက်ကြစမ်းပါ၊ ပစ္စည်းမှာလဲ ကုသိုလ်, ပစ္စယုပ္ပန်မှာလဲ ကုသိုလ် နာမ် မရှိဘူးလား(ရှိပါတယ်)။ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ၂-ဘက်မှာ နာမ်ညှပ်နေတဲ့ တရားကို ဘုန်းကြီးက ရှာနေတာ(မှန်ပါ)။

ထိုနည်းတူစွာ အကုသလာဗျာကတော အကုသလဿ ဆိုလျှင်ကော ပစ္စည်းဘက်မှာ အကုသိုလ်နာမ်, ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်မှာ အကုသိုလ်နာမ် ရနေတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အဲဒါ ဘာတွေလဲ မေးလို့ရှိလျှင် ဒို့သုဒ္ဓသင်္ချာအနေနှင့်ကြည့်လျှင် အချင်း ချင်းအား တပ်တဲ့ ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာနှင့် အကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတွေ မဟုတ် ဘူးလား(ဟုတ်ပါတယ်)။ လေ့လာကြပါ။

ကဲ သွားစမ်းပါဦး၊ ခုတင်က ပြောတဲ့ သဟ ပုရေမိဿက ဘာတဲ့တုံး.... ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿတဲ့၊ ပစ္စည်းဘက်မှာ ကုသိုလ်နာမ်မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)။ ပစ္စယုပ္ပန်ကကော(ရှိပါတယ်)။ သူလဲ အချင်းချင်းအား တပ်တဲ့ ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာဘဲ၊ ဒီပြင်ဟာ ရောတာက ပုရေကိုး(မှန်ပါ)။

ထို့အတူ အကုသလာဗျာကတော အကုသလဿမှာလဲ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် နာမ်ညှပ်ရဲ့ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အချင်းချင်းအား တပ်သော အကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာ ၄ ပါး တရားတွေ, အချင်းချင်းအား တပ်တဲ့ ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး တရားတွေ ဟောထားတာတွေပါကသား-လို့ ကိုယ့်ဉာဏ်ထဲက ဒီလို သိထားစမ်းပါ။

ပစ္စယုဒ္ဒါရမှ ပစ္စနိက်ကို သင်္ချာချိန်ဆနည်း

ဒီလို သိထားတော့ ဘာကျေးဇူးရှိသလဲလို့ မေးလျှင် သတိပြုပါ၊ န-သဟ-ဇာတေ ကောဒသ ဟောသလို အကြီး ၄-ပစ္စည်းကို န-ထိုးမယ်၊ န-နိဿယေ ဆိုလျှင်ကော တူတူဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ နော-အတ္ထိယာ, နော-အဝိဂတေ ဆိုလျှင်ကော ဒီ ၄-ချက် ရပါ့မလား (မရပါ)။ ဘာဖြစ်လို့တုံး အကြီး ၄-ပစ္စည်းဟာ သူတို့တရားအရ တူတူဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

သတိပြုကြစမ်းပါဦး၊ ဘုန်းကြီးပြောမယ်–န-အညမညဆိုလျှင်ကော အချင်း ချင်းအား တပ်တဲ့ ကုသိုလ် အကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတွေ မဟုတ်လား

(မှန်ပါ)။ ရပါ့မလား ဒီ ၄-ချက်(မရပါ)။ ပစ္စနိက်ကျလျှင် သံသယဖြစ်မှာတွေကို ဒီက ဖျောက်နေတာ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ မေးလျှင် န-အညမညကလဲ အချင်းချင်းအား တပ်တဲ့ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

န သမ္ပယုတ္တေ ဆိုလျှင်ကော ရပါ့မလား(မရပါ)။

ဒါကြောင့် သုဒ္ဓအနေအားဖြင့် ဟောဘဲ့အခါ တွေ့လတ္တံ့၊ န-ဟေတုယာ ပန္နရသ၊ နာရမ္မဏေ ပန္နရသ၊ အဓိပတိ, အနန္တရ, သမနန္တရ ပန္နရသ-ဟောပေမဲ့ န-သဟဇာတေ ကျတော့ ဘယ်လောက် ဟောမယ်(ကောဒသ)၊ န-အညမညေ ကောဒသ, န- နိဿယေ ကောဒသ ဘဲ၊ ဘာတွေလျော့ကုန်သလဲ မေးလျှင် အခု ဒီက ပြောထားခဲ့ပြီနော်၊ အဲဒါကို နားလည်ထားပါ(မှန်ပါ)။ န-နိဿယေ ကောဒသ၊ နောက် န-ဥပနိဿယေ ပန္နရသ ပြန်ဖြစ်တယ်နော်(မှန်ပါ)။

န-ပုရေဇာတေ ကျတော့ ဘာဟိပြုပါဦး၊ ခုဘင်တုန်းက ပြောတဲ့ သဟ ပုရေမိဿကမှာ ဘယ်ဘာ့း ဘယ်တရားရှိမှ မိဿကဖြစ်တယ်၊ သဟလဲရှိမှ, ပုရေဇာတလဲရှိမှ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သဟာသာရှိပြီး ပုရေမရှိလျှင်ကော ဒီ မိဿက ရမှာလား(မရပါ)။ သူဘင်လား မေးလျှင် အကုသလာဗျာကတော အကုသလာဿ ကော ရဦးမလား(မရပါ)။ ဒီ ၂-ချက်က မလျော့ဘူ·လား (လျော့ပါကယ်)။ ဒီတော့ န ပုရေဇာတေ ဆိုလျှင် ဘယ်လောက် ဟည့်မလဲ (တေရသ)၊ တေရသ လို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောလိမ့်မယ်နော်(မှန်ပါ)။ တွေ့လာတော့မှ ဘာတွေလျော့ကုန်ပါလိမ့်မလဲ မလုပ်နဲ့၊ ပစ္စယုဒ္ဒါရုဂ ဒီ အကျိုးငှါ ပြတာ(မှန်ပါ)။ သုဒ္ဓအနေအားဖြင့် န-သဟဇာတေ, န-အညမညေ,န-နိဿယေ, န- သမ္ပယုတ္တေ ကောဒသ ဟောလိမ့်မယ်၊ အခု ဒီက နားလည်ထားပါ ဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဘာတွေလျော့သလဲ ခုတင်က ၄-ချက် လျော့လို့(မှန်ပါ)။

န-ပုရေဇာတေဟောလျှင် ဘယ်လောက်ဟောလိမ့်မယ် (တေရသ)၊ တေရသ ဟောလိမ့်မယ်၊ ဘယ်သူလျော့သလဲမေးလျှင် မိဿက ၂-ချက်။

နို့ အတ္ထိ အဝိဂတ သဟကြီးတွေ ရှိပါသေးသလား၊ သူတို့ကျတော့ ကောဒသတောင် မရတော့ဘူး၊ နဝ-ထိအောင် လျော့ရမှာ၊ ဒါကို သူတို့နေရာကျတော့ ပြောပေးမယ် ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အတ္ထိတို့ အဝိဂတတို့ ကျတော့ လျော့ရဦးမှာ။

အဲဒါ ပစ္စယုဒ္ဒါရာနေပြီး ပစ္စနိက်ကို သင်္ချာချိန်ဆနည်းတွေ ပြောပေးနေတယ်၊ နောက်ကို ဟောရင်း ဟောရင်းလဲ ပြပေးပါမယ်၊ ဒီနေ့ ပစ္စနိက် ဇယားကို ကူးပြီး ကြည့်ကြရအောင်။

ပစ္စယုဒ္ဒါရ ဇယားကြီးမှ စိတ်ညစ်လို့ မပြီးသေးဘူး၊ ပစ္စနိက် ဇယားကြီးက လာပြန်ပြီနော်၊ ဖိုးသူတော်ကြီးတဦး ဆွမ်းခံဝန်ခံရင်း မတ္တာ ရွာပြင်စရပ်မှာ နားနေတုန်း ဒကာတွေက သွားသွားပြီး ဟိုဟာမေး ဒီဟာမေးနဲ့ ဖိုးသူတော် ဆိုတော့ ဒွိထက်တော့ သာကယ်ပေါ့လေ သူငါ့အထင်က၊ စာကလေး ပေက လေး သွားသွားမေးတယ်၊ ဖိုးသူတော်ကြီးက စိတ်ညစ်လှပြီ၊ တခုမေးလိုက် ဖိုးသူတော်ကြီးက နားထောင်ပြီး ဖြေမလို့ စဉ်းစားတုန်း ရှိသေး၊ ဟိုမေးတဲ့ လူက နောက်တခုဆက်ပြီး မေးပြန်တယ်၊ 'ခက်တယ်ကွာ မင်းတို့နှင့် မနေရတာ စိန္တိတံ=ကြံတုန်း ရှိသေးတယ်။ ပုစ္ဆိ=ထပ်ထပ် မေးနေတယ်'လို့ ညည်းတွား လိုက်သတဲ့၊ အခုလဲ တခုမှ မပြီးသေးဘူး တခုက ပေါ်လာပြန်ပြီ၊ ပစ္စနိက် ဇယားတဲ့၊ စိန္တိတံ=ကြံတုန်းရှိသေးတယ်။ ပုစ္ဆိ=ထပ်ပြီး မေးပြန်သလို ဖြစ် နေတယ်နော်(မှန်ပါ)။ မဟောရပါဘူး ဒီနေ့ ပြောပေးမလို့။

ပစ္စနိက်ဇယားကလဲ တော်တော်ကြီးသလား၊ လွယ်လွယ်ကလေးရယ် ဘုန်းကြီး ပြောပေးမယ်၊ အလွက် ရေးတတ်အောင် ပြောပေးမယ်၊ သတိပြုကြည့် ပစ္စယုဒ္ဒါရမှာ လက်ရင်းက ရေးထားတာ ဘာဂါရားတွေတဲ့တိုး (မျိုးပစ္စည်း) ဂ-ပစ္စည်းရှိတယ်။

အဲဒီလက်ရင်းက အထက်အောက် ရေးထားတဲ့ တရားတွေကို ပစ္စနိက်ဇယား မှာ ခေါင်းစီးတင်ထားတယ်၊ အကျဉ်းချုပ် ရေးထားနော် (မှန်ပါ)။

ပစ္စနိက်ဇယား ရေးပုံ

သတိပြုကြပါ၊ ဇယားရေးပုံ၊ လက်ရင်းက တကွက်က ၂၄-ပစ္စည်းကို အထက်အောက် အစဉ်အတိုင်း ပြထားမှာမို့လို့ သူကို တကွက်ချပါ၊ ပြီးတော့ ဂ-ပစ္စည်း ၉-မျိုး ဆိုတဲ့အတွက် အကွက် ၉-ကွက်ချလိုက်။ ၉-ကွက်ချပြီးတော့ ပဌမအကွက် ဘာရေးထားသတုံး ဟိုက ဂ-ပစ္စည်း,၉-မျိုးမှာအာရမ္မဏမျိုးက အစမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် အတိုကောက် အာ-လို့အာရမ္မဏကို ရေးပြီးတော့ သူ့သင်္ချာက နဝရှိလို့ အောက်နားကပ်ပြီး ၉-ဂဏန်းကလေးရေးထားတယ်၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နားလည်အောင် ကြည့်ကြပါ၊ ပြီးတော့ အလွတ်ရေးတတ်အောင် ပြောပေးမယ်။

ထိုနည်းတူစွာ ဒုတိယကွက်မှာ သဟ-ဆိုပြီးတော့ သူလဲ သင်္ချာ နဝမို့ ၉-ဂဏန်းဘဲ ရေးထားတယ်။

ဥပနိဿယကို အနန္တရ,ပကတူလို့ ၂-ကွက်ခွဲပြီးတော့ အနန္တရမှာ သတ္တရှိလို့ ၇-ဂဏန်းကလေးရေး၊ ပကတူကတော့ သင်္ချာ နဝရှိလို့ ၉-ရေးပြီးတော့ အပေါ်က တန်းကလေးဆွဲပြီး အနန္တရနှင့် ပကတူတို့ဟာ ဥပနိဿယပစ္စည်း တူတူပါဘဲလို့ ဥပနိဿယပစ္စည်းအဖြစ် ဥပ-ဖြင့် ပြထားတယ်။

နောက်တကွက်ကြည့်တော့ ပုရေတဲ့၊ သင်္ချာတိဏ်မို့လို့ ၃-ဂဏန်းကလေးနှင့် ပြတယ်၊ ပစ္ဆာမှာလဲ ထိုအတူ သင်္ချာတိဏ်မို့လို့ ၃-ဂဏန်းနှင့်ပြ၊ ကမ္မမှာ သင်္ချာ ဒွေမို့ ၂-ဂဏန်းရေးသည်၊ ဟာ ဣ တို့မှာ သင်္ချာဧကထွက်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၁-ဂဏန်းကလေးနှင့် ပြတယ်၊ ဂ-ပစ္စည်း, ၉-မျိုးရှိလို့ ၉-ကွက် ရေးထားတယ်။

ရေးတတ်ရမယ်ပေါ့၊ ဒီခေါင်းစီးကို အလွတ် ရေးတတ်ရမယ် (မှန်ပါ)။ လက်ရင်းက ၂၄-ပစ္စည်းကို အထက်အောက်ပြထား တကွက်နှင့်ဆိုတော့ ၁၀-ကွက်မနေဘူးလား (နေပါတယ်)။

နောက်က ဂဏန်းတွေ လိုက်ကြည့်လဲ ၉-ကွက်ဘဲ ရှိပါတယ်၊ အဲဒါတော့ အသာထားစမ်းပါဦး၊ အဲဒါက ဟောရင်းပြပေးပါမယ်။

အဲဒီလို ခေါင်းစီးအနေအားဖြင့် ဂ-ပစ္စည်း, ၉-မျိုးကို ၉-ကွက်ချပြီးတော့ နာမည်ကလေးတွေနှင့် သင်္ချာကလေးတွေ အတိုကောက် ပြထားပြီးတော့ အောက်ကို အစဉ်အတိုင်း ၂၄-ပစ္စည်း အကုန်ထုတ်လိုက်တယ်။

အဲကြည့်ပါဦး–ဝမ်းစာတွေ ဘာတွေထည့်ထားသလဲ-လို့။

အာရမ္မဏ ၉-ဆိုတဲ့ အကွက်အောက်မှာ ဘယ်နေရာမှာ ဘာတွေရေးထားသလဲမေးလျှင် သတိပြုပါ၊ အာရမ္မဏမျိုး ၈-ပစ္စည်း နေရာတွေကို လိုက်မှတ်ပြီး ပြထားပါတယ်၊ အထက်အောက်ကြည့်၊ အတိုကောက် ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ကျက်ထားတာ ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၈-ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီမှာတော့ ဘယ်နှယ်ရေးထားသလဲလို့ မေးလျှင် အာရမ္မဏမျိုး ဆိုတာမှာ အာ-ရေးပြီးတော့ (အာ) လက်သည်းကွင်းကလေး ပြထား၊ 'သူက တရားအရ အများဆုံးဖြစ်တဲ့ ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်း'-လို့ မနေ့က ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ အဓိပတိရေးတော့ အာဓိ-လို့ မရေးဘူးလား (ရေးပါတယ်)။ ဥပနိဿယရေးတော့ အာရမ္မဏူပ-လို့ မရေးဘူးလား (ရေးပါတယ်)။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီသို့ရေးသလဲ မေးလျှင် အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယဟာ အာရမ္မဏာဓိပတိ သုဒ္ဓသဉ်္ချာက ထွက်လာတဲ့ပစ္စည်း မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသဉ်္ချာဝါရ၌-လို့ ငယ်စာရင်းက ရှိလို့ ဒီ ၂-ပစ္စည်း ကို ဒီလို နာမည်ထိုးထားတာ (မှန်ပါ)။

နိဿယတွေ ထားခဲ့ပါဦး၊ သတိပြု၊ ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၃-ပစ္စည်း ကျော်ပြီး ကြည့်လိုက်ကြပါ၊ ဘယ်သုဒ္ဓသဉ်္ချာက လာတာလဲမေးလျှင် အာရမ္မဏပုရေဇာတသုဒ္ဓသဉ်္ချာက လာတာ၊ ဒီလိုမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် ပုရေ-ကို အာပု-လို့ ရေးထားသည်၊ အတ္ထိ, အဝိဂတကိုလဲ အာပု-လို့ရေး ဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာဆိုလာတာလဲ.... အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိ, အာရမ္မဏပုရေဇာတအဝိဂတ၊ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုရေးသလဲ၊ သူ့မူရင်း သုဒ္ဓသဉ်္ချာအတိုင်း ရေးထား၊ (မှန်ပါ)။

အောက်သုဒ္ဓသဉ်္ချာက ဝတ္ထာကျတော့ ဒီအပေါ်မှာ တိုးလာတဲ့ပစ္စည်းက နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အဲဒါကြောင့် နိဿယမှာ ဘာရေးထားသလဲ....ဝတ္ထာနိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တလဲ ဝတ္ထာဝိပ်။

အာရမ္မဏမျိုး ၈-ပစ္စည်းဘဲ၊ အာရမ္မဏအောက်က ရှိတယ်(မှန်ပါ)။ သူတို့ကို သုဒ္ဓသဉ်္ချာကပေးတဲ့ နာမည်ကလေးတွေနှင့် ရေးထားတယ်၊ ဒီလိုနားလည်နော်(မှန်ပါ)။ ဒီ ၈-ပစ္စည်းလဲ ဒို့ရပြီးသားဘဲ၊ သုဒ္ဓသဉ်္ချာအမည်အားဖြင့်လဲ ဒို့မှည့်ထားတာဘဲ၊ နို့ ဒါဘာဖြစ်လို့ အလွတ်မထည့်တာရမှာလဲ(မှန်ပါ)။

ဝါနည်းတူစွာ သဟမျိုး ၉-ပစ္စည်းရဲ့အောက်မှာ ကြည့်လျှင် အကျဉ်းချုပ် သဟမျိုး ၁၅-ပစ္စည်းဘဲ၊ ဟုတ်ရဲ့လားလို့ လိုက်ကြည့်လိုက်ကြစမ်းပါ၊ ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ကမ္မ, ဝိပါက, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၁၅-ဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အဲဒါကို ဘယ်လိုလုပ်ရေးထားသလဲ၊ သဟကြီး ၄-ပစ္စည်း ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်(　　)လက်သည်းကွင်းကလေးတွေနှင့် ပြထား၊ သူတို့မှာ တရားအများရှိတဲ့ ပစ္စည်းတွေ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။(သဟဇာတ)လို့ ရေးတယ်, နိဿယ ကျတော့လဲ (သဟနိ)လို့ ရေးရတယ်၊ အတ္ထိ, အဝိဂတ ကျတော့လဲ (သဟတ္ထိ,) (သဟအဝိဂတ) လို့ ရေးရမယ်။

ကျန်တဲ့ပစ္စည်းတွေကောလို့ မေးလျှင် သတိပြုကြည့်ပါ၊ အစဉ်အတိုင်း ဟေတုအတွက် လင်းပါးဘွယ် မရှိဘူး၊ အဓိပတိကျတော့ ဘာတဲ့တုံး(သဟာဓိပါ)။ အလတ်ထဲက အညမည မူရင်းအတိုင်းဘဲ၊ ဘာနှင့်မှ ခွဲစရာမလိုဘူး၊ ကမ္မ ကျတော့ ဘာကမ္မတဲ့တုံး (သဟဇာတကမ္မ)၊ အမျိုးရဲ့နာမည်ကလေး ထည့်သွားတာ (မှန်ပါ)။ ဝိပါက ကတော့ ဒီအတိုင်းဘဲ လင်းပါးဘွယ် မရှိ၊ အာဟာရ ကျတော့ ဘာတဲ့တုံး(နာမ်အာဟာရ)၊ သဟမျိုးထဲရှိတဲ့ အာဟာရက ဘာတဲ့တုံး၊ (နာမ်အာဟာရ)၊ ရုပ်အာဟာရ မပါနိုင်ဘူးနော်(မှန်ပါ)။ ဣန္ဒြိယမှာကော ဘာဣန္ဒြိယတဲ့တုံး(သဟတိ)၊ ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တက ဒီအတိုင်းဘဲ၊ ဝိပ် ကြည့်ပါ၊ ဘာဝိပ်တုံး(သဟဝိပ်)။

ကုန်သွားရော၊ ဩော်....သဟဇာတမျိုး ၁၅-ပစ္စည်း ဒို့သိပြီးသားချည်း ရေးထားတာဘဲ၊ စိတ်ထဲမှာ တာဝန်ပေါ့သွားပါ၊ ဘယ်လောက်ကြီးတဲ့ ဇယားကြီးဖြစ်ဖြစ် သုဒ္ဓသင်္ချာရထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ဘာမှ ဝန်မလေးပါဘူး။

နောက်တကွက်ကြည့်၊ ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်းမှန်လျှင် လက်သည်းကွင်းပြထားနော်၊ နောက်ဌေဟောတော့ လွယ်အောင်(မှန်ပါ)။ အနန္တရူပနိဿယမှာ သင်္ချာသတ္တ ၇-ဂဏန်းကလေးနှင့် ရေးထားတယ်၊ အောက်ကိုကြည့်လျှင် အနံ ၇-ပစ္စည်း(မှန်ပါ)။

အဲဒီမှာလဲ သတိပြုပါ၊ အနံ သုဒ္ဓသင်္ချာမှာပါသော အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ခေါ်တဲ့ ၅-ပစ္စည်းသည် တရားအရကလဲတူ ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်း ဖြစ်နေကြ၍ (　　) လက်သည်းကွင်းတွေ လိုက်ပြီးပြပါ (မှန်ပါ)။

အာသေဝန-သူ့မျိုးဘဲ နောက်လိုက်ခေါ်တယ်၊ ကမ္မက ဘာကမ္မတဲ့တုံး (အနန္တရကမ္မပါ)။

နောက်တကွက်ကြည့်ပါ၊ ပကတူပနိဿယ သင်္ချာန၀၊ ဘာရှိသလဲ ပကတူနှင့် ဗလဝကမ္မ သုဒ္ဓသင်္ချာ ၂-ပုဒ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ပကတူက ခေါင်းဆောင်(　　)လက်သည်းကွင်းပြထားပါ၊ ဗလဝကမ္မက နောက်လိုက်၊ ဒီလို မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

ဂရုစိုက်လေ့လာကြပါ၊ မခက်လှပါဘူး၊ ဘုန်းကြီးပြောခဲ့ပါတယ်၊ သုဒ္ဓသင်္ချာ ရထားလျှင် ဘယ်ဇယားလာလာ ဒီသုဒ္ဓသင်္ချာနှင့် ဘုန်းကြီးပြောမှာဘဲ၊ ဒီသုဒ္ဓသင်္ချာကိုဘဲ ရေးထားတယ်၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ အရကောက် စာအုပ်ကြီး တအုပ်လုံး ရေကြိတ်ချေမွှေကြည့်ပါ၊ သုဒ္ဓသင်္ချာစာအုပ်တအုပ်တည်း ရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် သုဒ္ဓသင်္ချာကျေအောင်လုပ်ပါ၊ ရအောင်လုပ်ပါနှင့် ခဏ ခဏ တိုက်တွန်းတာ၊ အခုလဲဘဲ မရလျှင် ကျက်ကြပါဦး အချိန်ရှိသေးတယ်။

နောက်တကွက် ဝတ္ထုပုရေဇာတ၊ ပုရေဇာတပစ္စည်း သုဒ္ဓသင်္ချာမှာ ပစ္စည်း ရေ ၅-ပစ္စည်းသည် ခေါင်းဆောင်၊(　　)လက်သည်းကွင်းတွေ လိုက်ပြီး ပြပါ၊ ၅-ပစ္စည်းက ဘယ်သူတုံး....နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၅-ပစ္စည်းစလုံး ခေါင်းဆောင်၊ နောက်လိုက်က ဣန္ဒြိယ တပစ္စည်း၊ ဘာဣန္ဒြိယ လဲ(ပုဘ်ပါ)။

ထိုအတူ ပစ္ဆာမှာ ၄-ပစ္စည်းစလုံး ခေါင်းဆောင်ဖြစ်၍ ပစ္ဆာဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ(　　)လက်သည်းကွင်းတွေ အကုန်လိုက်ပြပါ၊ ခေါင်း ဆောင်ပစ္စည်းတွေချည့်ဘဲ၊ နောက်လိုက်ကို မရှိဘူး၊ ဗိုလ်ချည့်ဘဲ သူတို့ကတော့။

ပြီးတော့ ကမ္မပစ္စည်း၊ သင်္ချာဒွေ၊ ၂-ဂဏန်းကလေးတွေနှင့်။ အောက် သွားကြည့်တော့ ဘာရေးထားသလဲ (ဗလဝဒုဗ္ဗလကမ္မ)။

အာဟာရပစ္စည်း၊ ရုပ်အာဟာရ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သင်္ချာကော်၊ ပစ္စည်း ရေ ၄၊ အတ္ထိကျတော့ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ, ရုပ်အာဟာရအဝိဂတ၊ ခေါင်း ဆောင်ချည့်ဘဲ၊ အကုန်လုံး(　　)လက်သည်းကွင်းပြလိုက်ပါ (မှန်ပါ)။

ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ၊ သင်္ချာကော်၊ ပစ္စည်းရေးကလဲ ၃-ပစ္စည်းဘဲ၊ ဣန္ဒြိယမှာ ဘာရေးထားသလဲ (ရူပတို°)၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ အဝိဂတ ၃-ပစ္စည်း။

ဂုန်သွားရာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြန်ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ ဘယ်လောက် များ ကောင်းသလဲဆိုတာ။

ဟေတုအတန်းက အလျားလိုက် ကြည့်စမ်း၊ ဘယ်နှစ်ကွက်ရှိနိုင်သလဲ (တကွက်ရှိပါတယ်)။ တကွက်တည်းရှိတာမြင်လျှင် ဟေတုမှာ မျိုးကွဲမရှိဘဲကို လို့ နားလည်ကြပါ (မှန်ပါ)။

အာရမ္မဏကြည့်တော့ကော ဘယ်နှစ်ကွက်ရှိသလဲ (တကွက်ရှိပါတယ်)၊ သူလဲ မျိုးကွဲမရှိဘူး၊ သီးသီးခြားခြား မရှိဘူးပေါ့နော် (မှန်ပါ)။

အဓိပတိကြည့်လိုက်တော့ ဘာတွေ့တဲ့လဲ (အာရမ္မဏာဓိပတိ, သဟဇာတာ ဓိပတိ)၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ဟိုတုန်းကလဲ ဒီအတိုင်းသိလာတယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

အနံ့သမန်-မျိုးကွဲမရှိ၊ သဟမှာ မျိုးကွဲမရှိ၊ အညမှာ မျိုးကွဲမရှိ၊ နိဿယမှာ ဘယ်လောက်ကွဲနေသတုံး ကြည့်လိုက်စမ်းပါ၊ (ဝတ္ထုနှင့်, သဟနိ, ပုရေနိကွဲပါတယ်)၊ အာရုမ္မဏမျိုးထဲမှာ ဝတ္ထာရမ္မဏ၊ သဟဇာတနိဿယ,ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ· ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြုကြပါ၊ မူရင်းက သဟနိ, ပုရေနိ ၂-မျိုးရယ်၊ သဟဇာတနိဿယနှင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ တေရသ ထွက်ထားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၂-မျိုးတည်းက ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယကို အာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ယူရတဲ့ တရားတစိတ်ကို ယူပြီးဟောလို့ ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတနိဿယ-လို့ ဖြစ်တာ (မှန်ပါ)။

ဥပနိဿယ ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသတဲ့တုံး (၃-မျိုးရှိပါတယ်)၊ **အာရမ္မဏူပနိဿယ**, အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ-တဲ့ တန်းလို့ရှိပါဘယ်။

ပုရေဇာတဘယ်နှစ်မျိုးတဲ့တုံး (၂-မျိုး)၊ အာပု,ဝတ်ပု လို့ ၂-မျိုး။ ပစ္ဆာကတော့ တမျိုးတည်း ရှိတယ်၊ အာသေဝနလဲ တမျိုးဘဲ။

ကမ္မ-ကြည့်စမ်းဘယ်နှစ်မျိုးလဲ (၄-မျိုးရှိပါတယ်)၊ ဘုန်းကြီးပြောနေတယ်၊ ကမ္မသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ၂-မျိုး၊ အကျယ်အားဖြင့် ၄-မျိုး၊ အကျဉ်း ၂-မျိုးက ဘယ်သူတဲ့တုံး၊ သဟကမ္မ, နာနာကမ္မ (မှန်ပါ)။ နာနာကမ္မကို အသေးစိတ်လိုက်တော့မှ ဘာပေါ်လာသလဲ....အနန္တရကမ္မ, ဗလဝကမ္မ, ဗလဝဒုဗ္ဗလကမ္မ ၃-မျိုးပေါင်းပြီးတော့မှ နာနာကမ္မ။

ဝိပါကတမျိုးတည်း၊ အာဟာရ ၂-မျိုး၊ ဣန္ဒြိယ ၃-မျိုး၊ ဈာန်, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ တမျိုးတည်း။

ဝိပ္ပယုတ္တကျတော့ ဘယ်နှစ်မျိုးတုံး (၄-မျိုး)၊ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ သိခဲ့တာက ၃-မျိုးတည်း မဟုတ်လား၊ သဟဝိပ်, ပုရေဝိပ်, ပစ္ဆာဝိပ် လို့ ၃-မျိုးရှိတဲ့အနက်က အလည်ဖြစ်တဲ့ ပုရေဝိပ်ကို နိဿယနည်းတူ အာရုံ၏အစွမ်းအားဖြင့် ယူရတာကလေး တွဲလိုက်တော့ ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ လို့ ဖြစ်လို့ ၄-ခုရှိတယ် (မှန်ပါ)။

အတ္ထိ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲ (၆-မျိုး)၊ စဉ်လိုဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိ, သဟဇာတတ္ထိ, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, ရုပ်အာဟာရတ္ထိ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ၊ အတ္ထိ ၆-မျိုးဆိုတာ အဲဒါ ယူထားတယ်၊ အဝိဂတ အတူတူဘဲ။

နတ္ထိနှင့် ဝိဂတသည် မျိုးကွဲမရှိ၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ပစ္စနိက်ဟောနည်း

ဟောတဲ့အခါ ဟောတဲ့နည်း ဘယ်လိုလုပ် ဟောသလဲမေးလျှင် အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုပစ္စနိက်သည် လည်း သုဒ္ဓ, ဒုကာဒိအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏၊ ဒီလိုကလေး ခွဲပေးလိုက်နော် (မှန်ပါ)။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသုဒ္ဓသည် လည်း န-ဟေတုသုဒ္ဓ, နာရမ္မဏသုဒ္ဓ စသောအားဖြင့် ၂၄-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂၄-ပါးတို့တွင် န-ဟေတုသုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—

အပေါ်က ဂ-ပစ္စည်း, ၉-မျိုးကြည့်ပါ၊ ဘုန်းကြီးပြောမည့် စကားကလေးကို **သတိပြုနားထောင်စမ်း**၊ ပဌမဆုံး အာရမ္မဏဆိုတဲ့အကွက်ကလေး မတွေ့ဘူးလား (တွေ့ပါတယ်)။ အဲဒီ အာရမ္မဏဆိုတဲ့တရားက ပါဠိလိုမေးမယ် ဟေတုလား— န-ဟေတုလား ဆိုလျှင် ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ဘယ်လိုဖြေမလဲ (န-ဟေတု ဖြေပါမယ်)၊ န- ဟေတုဘဲ၊ သူက အာရမ္မဏ-ပါလို့ ပြောမှ ဘယ်မှာ ဟေတုဖြစ်နိုင်မလဲ န- ဟေတုပေါ့။

နောက်က သဟာကွက်ကို ကျော်လိုက်ကြစမ်းပါ၊ အနန္တရ, ပကတူကော ဟေတုလား—န-ဟေတုလား မေးလျှင် (န ဟေတု)။ ကျန်တဲ့ ပုရေ,ပစ္ဆာ,ကံ, ဟာ-ဣ-ခေါ်တဲ့ တရားတွေဟာကော ဟေတုလား န- ဟေတုလား (န- ဟေတုပါ)။

အားလုံး န-ဟေတု ဖြစ်နေမယ်၊ စဉ်းစဉ်းစားစား နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ ဒါကို သဘောကျလျှင် ဟောဘို့ မခက်ဘူး၊(မှန်ပါ)။

ဦးပဉ္ဇင်းတို့ သဟာကြီးတရားထဲမှာ သဟာယယ်တရား, သဟာလတ်တရားတွေ အကုန်ရှိတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သဟာကြီး သုဒ္ဓသချာထဲမှာကော ဟိတ် ၆-ပါး ပါသလား၊ မပါဘူးလား မေးလျှင်(ပါပါတယ်)၊ ဟိတ် ၆-ပါးသည် ဟေတုလား—န ဟေတုလား မေးလျှင် ဟိတ် ၆-ပါးကတော့ ဟေတု၊ ဟိတ် ၆-ပါးမှ ကြွင်းတဲ့ သဟာတရားတွေကို ဘာခေါ်မလဲ(န ဟေတုပါ)။ န-ဟေတုဘဲ။

အဲဒီတော့ ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ မေးလျှင် သတိပြု၍ နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ ဟောနည်းကလေး တပစ္စည်းလောက်။

န- ဟေတုသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—ဂ-ပစ္စည်း, ၉-မျိုးရဲ့ သုဒ္ဓသချာတွေကို အကုန်ဆိုပါ၊ ပဌမ အာ-တွေတော့ အာရမ္မဏသုဒ္ဓသချာ ဖော်ရမယ် မဟုတ်လား၊ တပုဒ်တော့ ဆိုပြပါဦးမယ်၊ ကာမစိတ် စတုပညာသ, ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခု, နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် ၃-ခု, အဘိညာဉ် ဒွေ, လောကုတ္တရာစိတ် ဂ-ခုအားတပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်

ဒွေပညာသ ရုပ်အဌဝီသ နိဗ္ဗာန် ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ ဒါက အာရမ္မဏသုဒ္ဓသင်္ချာ၊ အာ-ဆိုတဲ့ စာလုံးကလေးတွေလျှင် ဒီအတိုင်း ဆိုနေ၁(မှန်ပါ)။

သဟ ဆိုတော့–အချင်းချင်းအားရင်း, အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အဲဒီ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးထဲမှာ ဟိတ် ၆-ပါး ပါသလား-မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ 'ဟိတ် ၆-ပါးမှ တပါး'လို့ ဒီစကားကလေးသည့်လိုက် (မှန်ပါ)။ ဟိတ် ၆-ပါးမှ တပါးသော, အလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ပြီးတော့ အချင်းချင်းအားရင်း ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ် ၄-ပါး၊ မဟာဘုတ်ထဲမှာ ဟိတ်ရှိပါ့မလား(မရှိပါ)။ နံပါတ် ၃-အချက်၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု၊ အဲဒီမှာတော့ ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာထဲမှာ ပဋိသန္ဓေဟိတ် ၃-ပါး မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ ဒီတော့ သူ့ကို ထုတ်ပစ်လိုက်ပါ၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ် ၃ ပါးမှ တပါး ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း-ဆိုတော့ ဒီထဲမှာ ဟေတုတရားတွေ ကုန်မသွားဘူးလား(ကုန်သွားပါတယ်)။ ဘာတွေ ကျန်တော့တုံး န-ဟေတု ကျန်တော့တယ်၊ ကျန်တဲ့တရားတွေ သူ့သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်း အကုန်လျှောက်ဆိုပါ(မှန်ပါ)။

နောက်ပိတ်ဆုံး ဘာသုဒ္ဓသင်္ချာရှိသလဲ (ဣန္ဒြိယသုဒ္ဓသင်္ချာရှိပါတယ်)၊ ဘာတဲ့တုံး-ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြည်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ် ၉ ခုအားတပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေဟု ဆိုအပ်သော ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း၊ ဤတရားတို့သည် န-ဟေတု ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏။

န-ဟေတုတရားတွေ ပေါ်လိုက်တာ မနည်းဘူးမဟုတ်လား၊ တတန်းကြီးဘဲ၊ သဟမျိုးထဲက ဟိတ် ၆-ပါးထုတ်လိုက်လျှင် အကုန်ကျန်တာဟာ န-ဟေတုချည့် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒီတရားတွေ အကုန်လုံး သင်္ချာထုတ်လျှင် ဘယ်လောက်ထွက်သလဲ မေးလျှင် ပန္နရသ။

ဤ တရားတို့သည် န- ဟေတုပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ နယသို့လိုက်၍ရင်း, ဝါရသို့လိုက်၍ရင်း, တိက်ပုဒ်အရသို့လိုက်၍ရင်း, ကတ္တားသမ္ပဒါန်နေဟန်သို့ လိုက်၍ရင်း န- ဟေတုယာ ပန္နရသ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏၊ မှတ်မိကြရဲလား (မှန်ပါ)။ ဦးဉာဏဝရ ဟောကြည့်စမ်းပါ။

ဦးဉာဏဝရ။ ။အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုပစ္စနိက်သည်လည်း သုဒ္ဓ ဒုကာဒိအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသုဒ္ဓသည်လည်း န ဟေတုသုဒ္ဓ, နာရမ္မဏသုဒ္ဓ စသောအားဖြင့် ၂၄-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၂၄-ပါးတို့တွင် န-ဟေတုသုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–ကာမစိတ် စတုပညာသ, ဝိညာဏဥ္စာယတနစိတ် ၃-ခု, နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် ၄-ခု, အဘိညာဉ်ဒွေအား တပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်, စေတသိက် ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်, ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ ဟေတုမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း၊ အနန္တရ, ပကတူ-ပုရေ-ပစ္ဆာ-ကံ-ဟာ-ဣ-ပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် န-ဟေတုပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ နယသို့လိုက်၍ရှင်း၊ ဝါရသို့ လိုက်၍ရှင်း၊ တိက်ပုဒ်အရသို့ လိုက်၍ရှင်း၊ ကတ္တား သမ္ဗဒါန် နေဟန်သို့ လိုက်၍ရှင်း၊ န ဟေတုယာ ပန္နရသ-ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

သတိပေးချက်။ ။အထက်ပါ ဖြည့်စွက်ချက်သည် အကျဉ်းမျှသာဖြစ်၏၊ အကျယ်လိုလျှင် အာရမ္မဏနည်းတူ သဟ-အန်-ပက-တူ-ပုရေ-ပစ္ဆာ-ကံ-ဟာ-ဣ-သုဒ္ဓသင်္ချာ ၉-ပုဒ်လုံး အပြည့်အစုံထည့်ဆိုကြပါ။

ဒီနေ့ သင်တန်း တော်ကြဦးစို့။

ဒီနေ့ ပစ္စနိက် ဆက်ပြောမယ်၊ မနေ့က အစကလေး ဦးဉာဏ ပြန်ဟောစမ်းပါဦး။

အကျဉ်းဟောနည်း

ဦးဉာဏ။ ။အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုပစ္စနိက်၌လည်း သုဒ္ဓ, ဒုကာဒိအားဖြင့် ၂-ပါးအပြား ရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသုဒ္ဓ၌လည်း န-ဟေတုသုဒ္ဓ, နာရမ္မဏသုဒ္ဓ အစရှိသောအားဖြင့် ၂၄-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၂၄-ပါးတို့တွင် န- ဟေတုသုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ - ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုယာ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နာရမ္မဏသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ,ပကတူ,ပုရေ,ပစ္ဆာ,ကံ,ဟာ,ဣ-ပစ္စည်း၊ နာရမ္မဏေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နာဓိပတိသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း,အနန္တရ,ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ-ဣ-ပစ္စည်း၊ နာဓိပတိယာ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နာနန္တရသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ,ဣ-ပစ္စည်း၊ နာနန္တရေ ပန္နရသ၊ နသမနန္တရေသည် နည်းတူပင် သချာ ပန္နရသ၊ နာနန္တရနှင့် တူ၏။ နောနတ္ထိ, နောဝိဂတလည်း နည်းတူပင် ပန္နရသ။

ထို့နောင် နသဟဇာတသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အလုံးစုံ သော အာရမ္မဏပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ—ပစ္စည်း၊ နသဟဇာတေ ကောဒသ။

ဆရာတော်။ ။သတိပြုကြစမ်းပါဦး၊ အခုသွားဆဲက ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်းတွေကို အပေါ်က တင်ထားတယ်၊ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ—လို့ဆိုတဲ့ အမည် ၉-ခုဟာ ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်းတွေဘဲ၊ အဲဒီ အမည် ၉-ခုကို န-တပ်ပြီးတော့ ဟောလျှင် န-ထိုးထားလျှင် အောက်မှာ သူနောက်က ရှိနေတဲ့ တရားတွေဟာ အကုန် ပျောက်သွားတယ်၊ နာရမ္မဏ-ဆိုလျှင် အာရမ္မဏေ ဂ-ပစ္စည်းစလုံး ဘာမှ မရနိုင်တော့ဘူး၊ ထိုနည်းတူစွာ နသဟဇာတေ-ဆိုလျှင် သဟဇာတ ၁၅-ပစ္စည်း စလုံး အကုန်လုံး ကုန်သွားရော၊ ကြွင်းတဲ့ပစ္စည်းများလဲ ထိုအတူဘဲ။

ဒီလိုမဟုတ်ဘဲနှင့် အဓိပတိဟောနေတယ်၊ ခုတင်က ဟောသွားတယ်၊ အာရမ္မဏထဲက အဓိပတိနုတ်လိုက်၊ ဘာအဓိတုံး သူက (အာရမ္မဏာဓိပတိ)၊ ဒီတော့ အာရမ္မဏာဓိပတိမှတပါးလို့ နောက်လိုက်တခုခုကိုနုတ်လိုက်လျှင် ကျန်တဲ့ ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်းကို 'အလုံးစုံလို့' ထည့်မဆိုနှင့်တော့၊ ဒီတော့ ဘယ်လိုဆို မယ်၊ 'အာရမ္မဏာဓိပတိမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း' လို့ဆို၊ ဆိုရိုး ဆိုပုံနော်၊ အားလုံးပစ္စည်းတွေ ဒီအတိုင်းမှတ်ပါ။

ထို့အတူ သဟဇာတမှာ အဓိပတိနုတ်ပြန်ပြီမဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ သဟ-ဇာတာဓိပတိလျော့နေမှတော့ သဟအကုန်လုံး ဆိုနိုင်ပါဦးမလား၊ သဟာဓိ ကျန်နေရစ်ခဲ့ပြီ၊ ဒီတော့ 'သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း' ဒီလို ဆိုပါ (မှန်ပါ)။

ထိုနည်းတူစွာ တခြားပစ္စည်းတွေလဲ ဒီအတိုင်းချည်းဘဲ၊ နောက်လိုက်ပစ္စည်းကိုနုတ်လျှင် ထိုခေါင်းဆောင်ပစ္စည်းမှာ 'အလုံးစုံသော' ဆိုတဲ့အမည် မရနိုင်တော့ဘူး (မှန်ပါ)။ ရှေ့ကို်းရအောင် သတိပြုနားထောင်ကြပါ၊ လွယ်ပါတယ်၊ နောက်လိုက်မှန်လျှင် နုတ်၊ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လျှင် ပြုတ်၊ ဒါဘဲ။

ထို့နောင် န·အညမညသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား – အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ ပြီးတော့ သဟဇာတကျတော့ ဘယ်လိုဆိုမလဲ (အညမည ထုတ်ရပါမယ်)၊ အညမညမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း၊ ကျန်တာတွေ အတူတူဆိုပေါ့၊ အနန္တရ၊ ပကတူ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ ကံ၊ ဟာ၊ ဣ–ပစ္စည်း၊ အညမညေ ကောဒသ၊ ၁၁-ဘဲနော်၊ မနေ့က ပြောပြီးပြီ၊ ၁၁-ဖြစ်တဲ့အကြောင်း ဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ နာမ်ပစ္စည်း၊ နာမ်ပစ္စယုပ္ပန်၊ ကုသိုလ်နာမ်၊ အကုသိုလ်နာမ် ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် သချာ ၄-ချက်လျော့နေတယ်။

ထို့နောင် နနိဿယသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား – ဘယ်အပိုပျက်သွားသလဲ (သဟအပိုပျက်ပါတယ်)၊ သဟအပိုပျက်တယ် ခေါင်းဆောင်ကို ကြည့်ရတယ်၊ ပြီးတော့ကော ပုရေလဲ ပျက်မယ် မဟုတ်လား၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတ(မှန်ပါ)။ ဒီ ၂-ပုံအတွက် ထည့်ပြီးမတွက်နှင့်၊ ကျန်တာကကော ဘယ်က လျော့နိုင်သတုံး (အာရမ္မဏ လျော့ပါသေးတယ်)၊ အာရမ္မဏကကော ဘာလျော့မလဲ၊ (ဝတ္ထာရမ္မဏ လျော့ပါတယ်)၊ အဲဒါကို သတိထားပေါ့ ဘယ်ဟာခေါင်းဆောင်လဲ ဘယ်ဟာနောက်လိုက်လဲ၊ ဟုတ်ရဲ့လား (မှန်ပါ)။ နောက်လိုက်ပစ္စည်းဖြစ်လျှင် နုတ်ယူပါ၊ ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်းဖြစ်လျှင် အကုန်လုံးပြုတ်သွားတယ်၊ ဒါကြောင့်—

ဟောဟန်ကား—ဝတ္ထာရမ္မဏနိဿယမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ အနန္တရ၊ ပကတူ၊ ပစ္ဆာ၊ ကံ၊ ဟာ၊ ဣ-ပစ္စည်း၊ နနိဿယေ ကောဒသ။

လျော့သွားတဲ့တရားတွေများပေမဲ့ ကောဒသဘဲ၊ ပုရေလျော့လို့ အကြောင်းမထူးဘူး (မှန်ပါ)။

ထို့နောင် နဥပနိဿယသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဒီလိုဆိုလိုက်ပြန်ရော၊ ကိုယ်ကကြည့်လိုက် ခေါင်းဆောင်ကို ဇယားထဲ လှမ်းကြည့်လိုက်ပါ၊ ဘယ်အပိုပျက်မလဲ (အနန္တရ၊ ပကတူ ပျက်ပါမယ်)၊ ဘယ်အပိုက လျော့မလဲ (အာရမ္မဏက လျော့ပါမယ်)၊ အဲဒါကို မြင်နေလျှင် ပစ္စနိက်ပြီးနေရော။

နဥပနိဿယသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား – အာရမ္မဏူပနိဿယမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ ကံ၊ ဟာ၊ ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ဥပနိဿယေ ပန္နရသ၊ မလျော့ဘူး၊ ပန္နရသ-ဘဲ ထုတ်ရမယ် (မှန်ပါ)။

အနန္တရတို့ ပကတူတို့ လျော့လို့ တရားတွေ အများကြီးနှင့် လျော့ပေမဲ့ အာရမ္မဏ ဒီသချာတွေ သူ့ဆီမှာ အကုန်ရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် မလျော့နိုင်ဘူး၊ ပန္နရသ-ဘဲ ထုတ်။

ထို့နောင် နပုရေဇာတသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဒါတွေကို နားလည်အောင် စဉ်းစားခိုင်းနေတာ၊ ပြီးလျှင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် လျှောက်ပြီး ဆိုနေလဲ ရပါတယ်၊ နပုရေဇာတမှာ ဘယ်အပုံပျက်မလဲ (ပုရေ-အပုံ ပျက်ပါတယ်)၊ ဘယ်က လျော့မလဲ (အာရမ္မဏက လျော့ပါတယ်)၊ ဘာတရား လျော့မလဲ (အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ လျော့ပါတယ်)။

ဒါကြောင့် ဒီလိုဆို အာရမ္မဏ ပုရေဇာတမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, အလုံးစုံ သော သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နပုရေဇာတေ ဘယ်လောက်ထွက်မလဲ (တေရသ)၊ ၁၅ ထဲက ၂-ချက် လျော့ သွားတယ်၊ ဘယ်သူလျော့သလဲ မေးလျှင် မနေ့က ပြောထားခဲ့တယ် ဘယ် မိဿကတုံး၊ သဟပုရေမိဿက၊ သဟလဲရှိမှ ပုရေလဲရှိမှ ဒီသချာ ၂-ချက်က ရတာမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အခု သဟတော့ ရှိတယ်, ပုရေရှိရဲ့လား (မရှိပါ)၊ သူလျော့သွားတယ်၊ အဲဒါကို နားလည်ပါ၊ ပစ္စယုဒ္ဒါရက ပြောနေတာက မနေ့က အဲဒါပြောနေတာ။

ထို့နောင် နပစ္ဆာဇာတသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ တပုံသာပျက်မယ် ဘယ်သူလဲ (ပစ္ဆာဇာတအပုံပျက်ပါတယ်)၊ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နပစ္ဆာ-ဇာတေ ပန္နရသ။

ကဲ—ခပ်ကျဉ်းကျဉ်း နောက်တော့ ပြောပေးမယ်၊ ပုရေ ပစ္ဆာ ပြီးတော့ ဘာလဲ (အာသေဝန)၊ ဘယ်ဟာနုတ်မယ် (အနန္တရ နုတ်ရပါမယ်)၊ အနန္တရ က နုတ်၊ ကြွင်းတဲ့တရားတွေ အကုန်ရတယ်။

နကမ္မပစ္စည်း၊ သတိပြု ၄-ဌာနရှိတယ်၊အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း,သဟ-ဇာတကမ္မမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရကမ္မမှတပါး အနန္တရပစ္စည်း, ဗလဝကမ္မမှတပါး ပကတူပ ပစ္စည်း ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၃-ဌာနနုတ်ပြီး တဌာနက ပျက်နေတယ် (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ဘာလဲ၊ ပုရေ, ပစ္ဆာ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ အဲဒီလောက် နေရာတွေ များများကြီး ပျက်နေပေမဲ့ သချာကလျော့ သလား မေးလျှင် မလျော့ဘူး ပန္နရသဘဲ၊ ဒီသချာမျိုး ဒီ ပြင်နေရာက အများကြီး ရှိတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နဝိပါကဆိုလျှင် သဟပုံကနုတ်၊ အာဟာရဆိုလျှင် သဟက နာမ်အာဟာရ နုတ်၊ ရုပ်အာဟာရပျက်၊ နဣန္ဒြိယဆိုလျှင် သဟက သဟတိ နုတ်၊ ပုရေဇာတ က ပုတိ ကိုနုတ်၊ ရူပတိ ကတော့ပျက်။

နဈာန, နမဂ္ဂ, နသမ္ပယုတ္တဖြစ်ခဲ့လျှင် သဟပုံကတင် ပျက်(မှန်ပါ)။

နဝိပ္ပယုတ္တ သတိထားလိုက်ကြစမ်းပါ၊ ဒီသုဒ္ဓကို နုတ်တက်ရလို့ ကျေနေလျှင် နောက်ကို ဒီအတိုင်း ဘုန်းကြီးပေးတဲ့နည်းအတိုင်း စိတ်ကူးလိုက်လျှင် ငြိးနေ တာဘဲ၊ နဝိပ္ပယုတ္တနယ်ကို ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ အာရမ္မဏက ဘယ်သူကို လျော့ ပစ်ရမယ်၊ ဝတ္ထာရမ္မဏဝိပ္ပယုတ္တ လျော့၊ သဟက သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ လျော့၊ ပြီးတော့ အနန္တရ, ပကတူက ဘာမှ မဆိုင်ဘူး၊ ပုရေ ရှိဦးမလား (မရှိပါ)၊ ပစ္ဆာကော(မရှိပါ)၊ ဒီတော့ ပုရေပျက်မယ်, ပစ္ဆာပျက်မယ်၊ အာရမ္မဏနှင့် သဟဇာတ က လျော့မယ်၊ ကျန်တဲ့တရားကို သင်္ချာထုတ်၊ သင်္ချာထုတ်လျှင် ဘယ်လောက် ရှိသလဲ (နဝ)။

အဲဒီနဝကို ဘုန်းကြီးရှာပေးမယ်၊ အဲဒါက အမှတ်တမဲ့ဆိုလျှင် မျက်စိလည် တတ်တယ်၊ ဒီ့ပြင်နေရာက မကြည့်နှင့်၊ အာရမ္မဏမှာ ဝတ္ထာရမ္မဏဝိပ္ပယုတ္တ မှတ ါး အာရမ္မဏပစ္စည်းလို့ ရတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ထားတော့ အဲဒီ အာရမ္မဏက သူလျော့ပေမဲ့ သင်္ချာက မပျော့ပါဘူး၊ လျော့တယ်ဘဲ ထားဦး တော့ ပကတူက သူ့အတိုင်း ရှိမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သဟမှာ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်းဆိုတော့ သဟကြီး သုဒ္ဓသင်္ချာကို ဦးပဥ္စင်းတို့ နည်းနည်းကလေး အာရုံပြုစဉ်းစားစမ်း၊ သို့မဟုတ် သုဒ္ဓသင်္ချာရေးထားတဲ့ စာကလေး ၁-ကြောင်း[၁] သွားကြည့်စမ်း၊ စဉ်းစားတတ် လျှင်လဲ ဒီအတိုင်း နားထောင်လို့ရတယ်။

သဟသုဒ္ဓသင်္ချာ

အချင်းချင်းအားရင်း, အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်အားရင်း တပ်သော-အလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ စဉ်းစဉ်းစားစားကလေး နားထောင်စမ်း၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး တည်းဟူသော နာမ်က ပစ္စည်း, အချင်းချင်းဆိုတာ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးက ပစ္စယုပ္ပန်၊ ပြီးတော့ ရုပ်ကလဲ ဘာလဲ (စိတ္တဇရုပ်)၊ အခု ဒီက နဝိပ္ပယုတ္တဆိုတော့ ဝိပ္ပယုတ္တဖြစ်တဲ့ တရားတွေ ထုတ်ပစ်လိုက် ခိုင်းတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဝိပ္ပယုတ္တဖြစ်တဲ့တရားတွေ ထုတ်ပစ်လိုက်ဟော့ဆိုလျှင်

၁။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ၊ မ-တွဲ၊ နှာ ၂၂၂-ရှိ သဟကြီးလတ်ပါဠိတော်သုဒ္ဓသင်္ချာဇယားကြည့်။

ရုပ်တွေ ရှိဦးမလား (မရှိပါ)။ နားလည်အောင် နားထောင်ကြပါ၊ အဲဒါ မျက်စိလည်တတ်ပါတယ်။

ဒါဖြင့်လျှင် နံပါတ် ၁-သဟကြီး သုဒ္ဓသင်္ချာမှ နဝိပ္ပယုတ္တ တရားဆိုတာ ဘယ်သူလဲ– ဝိပ္ပယုတ် မဟုတ်စေနှင့်ဆိုလျှင် အချင်းချင်း အားတပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ၄-ပါး၊ အဲဒါ နဝိပ္ပယုတ္တဘဲ (မှန်ပါ)။

ဝိပ္ပယုတ်တရားက ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ သူက ဝိပ္ပယုတ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။နဝိပ္ပယုတ္တ ဆိုတော့ ဘယ်သူတဲ့....အချင်းချင်းအား တပ်သော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး။

နားလည်ကြပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ အချင်းချင်းအား တပ်သော နာမက္ခန္ဓာ ၄ ပါးဆိုတာ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ ၃-မျိုးစလုံးမရှိလား (ရှိပါတယ်)၊ သင်္ချာထုတ်စမ်းပါ၊ ဘယ်လို ထွက်သင့်သလဲ (ကုသလော ကုသလဿ၊ အကုသလော အကုသလဿ၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿ)၊ ဒီဟာ ၃ မျိုးထက် ပိုပြီး ရဦးမလား (မရပါ)၊ ကုသလော ကုသလဿ၊ အကုသလော အကုသလဿ၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

နံပါတ် ၂-အချင်းချင်းအားရင်း၊ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ် ၄-ပါးဆိုတာ၊ကော ဝိပ္ပယုတ် တရားထဲမှာ ရှိသလား (မရှိပါ)၊ မရှိလျှင်ကော သင်္ချာထုတ်တော့ ဘာရမှာတုံး (အဗျာကတော အဗျာကတဿ)၊ ခုတင်က ၃-ချက်ထဲပါပြီး မဟုတ်လား (ပါပြီးပါပြီ)။

နံပါတ် ၃-အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုဆိုတာ ဝိပ္ပယုတ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒါဖြင့်လျှင် ခုတင်က န-ဝိပ္ပယုတ္တတရား သင်္ချာထုတ်တော့ ဘယ်လောက်များ ရသလဲမေးလျှင် ကုသလော ကုသလဿ တချက်၊ အကုသလော အကုသလဿ တချက်၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿ တချက်၊(မှန်ပါ)။ သဟဇာတ နဝ ထဲက ဒီ ၃-ချက်ထက် ပိုသေးရဲ့လား (မပိုပါ)၊ မပိုလျှင် ဒီ ၃-ချက်က ခုတင်က အာရမ္မဏထဲမှာကော မရှိဘူးလား (ရှိပါတယ်)၊ ရှိကြလျှင် သဟဇာတတရား တွေ ရှိနေပေမဲ့ နဝထက် ပိုသေးရဲ့လား (မပိုပါ)၊ အာရမ္မဏ နဝထဲ ဝင်သွားပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အနန္တရ၊ ပကတူ-သတ္တ၊ နဝကကော အာရမ္မဏနှင့် အတူတူဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ကျန်တဲ့ တရားတွေ သင်္ချာ မထုတ်ခိုင်းတာ၊ ဒီအထိ နဝက မတိုးသေးဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ကဲ ရှေ့နားတိုးကြည့်စမ်း၊ ဘာတွေရှိသေးသလဲ၊ ပုရေဇာက မရဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ န-ဝိပ္ပယုတ္တဖြစ်သွားပြီ၊ ပစ္ဆာဇာကကော ရမလား (မရပါ)။

ဒါဖြင့် ဘယ်သူရှိသေးသလဲ(ကံ, ဟာ, ဣ ရှိပါတယ်)၊ ကံ သင်္ချာထုတ်တော့ ဘယ်လိုထွက်သလဲ၊ ကုဗျာ, အကုဗျာ မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ ခုတင်က နဝထဲမှာ မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ဟာ, ဣ သင်္ချာထုတ်တော့ကော (အဗျာကတော အဗျာကတဿ)၊ ခုတင်က နဝထဲမှာ မရှိဘူးလား(ရှိပါတယ်)။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ မြတ်စွာဘုရားက န-ဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ-လို့ ဟောထားတာ။

ပန္နရသပြည့်အောင် ဘယ်လိုမှ ထုတ်လို့ မရဘူး၊ တွေ့ကြရဲ့ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဘာတွေကို လျှောက်ပြီး ထုတ်ပေးနေသလဲ မေးလျှင် သတိပြုကြပါ၊ ဝတ္ထာ-ရမ္မဏဝိပ္ပယုတ္တမှာပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ အဲဒီမှာ နဝ မလျော့ဘူး (မှန်ပါ)။

သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ်မှာပါး သဟဇာတပစ္စည်း-လို့ ဆိုတဲ့အခါ နဝ-မရှိတော့ဘူး၊ ဘယ်လောက်ကျန်တယ် ခုတင်ကပြောတာ (တီဏိ ကျန်ပါတယ်)၊ အဲဒီကျန်တဲ့ တီဏိတွေကလဲ အာရမ္မဏထဲမှာ ရှိနေတယ်၊ အဲဒါတွေပြောတာ (မှန်ပါ)။

ထို့နောင် နောအတ္ထိ သုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အဲဒီမှာ သတိပြုကြည့်စမ်းပါ၊ ပျက်သွားတဲ့ပုံတွေ နော အတ္ထိ ဆိုလိုက်တာနှင့် ခေါင်းဆောင် ၉-ပစ္စည်းထဲက ဘာတွေလျော့ပျက်သွားသလဲ တတန်းကြီးဘဲ ကြည့်ကြစမ်းပါ (သဟဇာတ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ, ရုပ်အာဟာရ, ရူပဇီ)၊ ပျက်သွားတာတွေနော် (မှန်ပါ)။ သဟ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ဟာ, ဣ-ပျက်သွားတယ်၊ အာရမ္မဏလဲ လျော့ဦးမှာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဘာလျော့မလဲ-အာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိမှာပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ အနန္တရူ, ပကတူ, ကံ-ပစ္စည်း၊ ဒါဘဲ ကျန်တော့တယ် (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ အာရမ္မဏ, အနန္တရူ, ပကတူကို သင်္ချာထုတ်ကြည့်တော့ နဝဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကမှသင်္ချာထုတ်တော့ ဒွေ-ဟာလဲ ဒီနဝထဲမှာ ပါနေတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် နဝ-က မတိုးဘူး။

ဒါကြောင့် နောအတ္ထိယာ နဝ၊ နော အဝိဂတေ မှာလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ နဝ။

နတ္ထိ ဝိဂတကတော့ အနန္တရလို့ဆို၊ အနန္တရတပုံ ပျက်မှာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဦးသုဇာတ ဆက်ပြီးတော့ ဟောစမ်းပါ၊ န အညမညသုဒ္ဓက စ ဟောပါ။

ဦးသုဇာတ။ ။ထို့နောင် န အညမညသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း,အညမညမှာပါး သဟဇာတ,

ပစ္စည်း၊ အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊
နှ အညမညေ ကောဒသ။

ထိုနောင် နနိဿယသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—ဝတ္ထာ-
ရမ္မဏ ပုရေဇာတနိဿယမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပစ္ဆာ,
ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နနိဿယေ ဧကာဒသ။

ထိုနောင် နဥပနိဿယ သုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—
အာရမ္မဏူပနိဿယမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း,
ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နဥပနိဿယေ ပန္နရသ။

ထိုနောင် နပုရေဇာတသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—
အာရမ္မဏ ပုရေဇာတမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, အလုံးစုံသော သဟဇာတ
ပစ္စည်း,အနန္တရ,ပကတူ,ပစ္ဆာ,ကံ,ဟာ,ဣ-ပစ္စည်း၊ နပုရေဇာတေ တေရသ။

ထိုနောင် နပစ္ဆာဇာတသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—
အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ,
ပကတူ, ပုရေ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပန္နရသ။

ထိုနောင် နာသေဝနသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အလုံးစုံ
သော အာရမ္မဏပစ္စည်း, အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း, အာသေဝနမှတပါး
အနန္တရပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နာသေဝနေ
ပန္နရသ။

ထိုနောင် နကမ္မသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား အလုံးစုံသော
အာရမ္မဏပစ္စည်း, သဟဇာတကမ္မမှ တပါး သဟဇာတ ပစ္စည်း, အနန္တရကမ္မမှ
တပါး အနန္တရပစ္စည်း, ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး ပကတူပပစ္စည်းနှင့်ပုရေ,
ပစ္ဆာ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နကမ္မေ ပန္နရသ။

ထိုနောင် နဝိပါကသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-အလုံးစုံသော
အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဝိပါကမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ,
ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နဝိပါကေ ပန္နရသ။

ထိုနောင် နအာဟာရသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-အလုံးစုံသော
အာရမ္မဏပစ္စည်း, နာမ်အာဟာရမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ,
ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နအာဟာရေ ပန္နရသ။

ထိုနောင် နဣန္ဒြိယသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-အလုံးစုံသော
အာရမ္မဏပစ္စည်း, သဟဇာတိန္ဒြိယမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ,

ပကတူ, ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယမှ တပါး ပုရေဇာတပစ္စည်း, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ-ပစ္စည်း၊ နံ ဣန္ဒြိယေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နဈာနသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဈာနမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရူ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ,ဣ-ပစ္စည်း၊ နဈာနေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နမဂ္ဂသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, မဂ္ဂမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရူ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န မဂ္ဂေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နသမ္ပယုတ္တသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, သမ္ပယုတ္တမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရူ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နသမ္ပယုတ္တေ တေရသ။

ထို့နောင် နဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-ဝတ္ထာရမ္မဏ-ဝိပ္ပယုတ္တမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တမှတပါး သဟဇာတ ပစ္စည်း, အနန္တရူ, ပကတူ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။

ထို့နောင် နောအတ္ထိသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အာရမ္မဏ-ပုရေဇာတတ္ထိမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, အနန္တရူ, ပကတူ, ကံ-ပစ္စည်း၊ နော-အတ္ထိယာ နဝ။ ထို့အတူပင် နော အဝိဂတေလည်း နဝ။

ရှေးဆရာတော်ဘုရားကြီးများ တိုက်တွန်းချက်

ဆရာတော်။ ။သုဒ္ဓပြီးတော့ ရှေးဆရာတော်ဘုရားတွေက မှာတယ်၊ ဒီလို သဉ္ဇာဝါရ မျိုးတွေကျလို့ရှိလျှင် ယခု ဦးပဥ္ဇင်းတို့ ဆိုပြီးသွားတဲ့ သုဒ္ဓကို သဘောကျတာ များကြပါလိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်၊ အခုဘုန်းကြီး ပြပေးတဲ့နည်းအတိုင်း ရှေးဆရာတော်ကြီးတွေကတော့ ကျသည်ဖြစ်စေ, မကျသည်ဖြစ်စေ သုဒ္ဓနှင့် အခု ပြလတ္တံ့သော ဒုကအထိကို သဘော ကျကျ, မကျကျ နှုတ်ငုံဆောင်ပါလို့ တိုက်တွန်းတော်မူကြတဲ့ အလေ့ ရှိတယ်။

မထူးပါဘူး၊ အခု ဘုန်းကြီးပေးတဲ့ နည်းအတိုင်းဘဲ သွားမယ်၊ ဒုကဆိုမယ်၊ ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ သိပ်မလွယ်ဘူး၊ နားထောင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က နည်းပေးထား တော့ နည်းကလေးနှင့် လိုက်ကြည့်နေတာ ဘာပြီးဘာ, ဘယ်လိုလုပ်မယ်, ဘယ်လိုနုတ်မယ်, ဘယ်က လျော့သွားမယ်ဆိုတာ မြင်နေတယ်၊ ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ကတော့ အဲဒါလဲ ကြည့်ရတယ်၊ ပါးစပ်ကလဲ အသံလွှင့်ရတယ်ဆိုတော့ မှားတတ်

နိုင်ပါတယ်၊ အဲဒါများတာကို ပမာနမထားနှင့် ဂရုစိုက်ပြီး လေ့လာသွားလျှင် အလွယ်ကလေးဘဲ။

ဒုကာဒိသဉ်ျာဝါရ
ဒုကဟောနည်း

ဒုကလို့ဆိုတော့ ဘယ်လိုခုနသလဲလို့မေးလျှင် သတိပြုကြစမ်းပါ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ပစ္စနိက်ဇယားမှာလဲ သုဒ္ဓနှင့် ဒုကကို တကွက်တည်း ရေးသားသလား ဂဏန်း (မှန်ပါ)။ သဉ်ျာထုတ်တာ အတူတူဘဲ၊ သဉ်ျာထုတ်တာတူနေတော့ ဒီသဉ်ျာ တွေ ဘယ်လိုနေသလဲလို့ မေးလျှင် အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် နားလည်ချင်လျှင် ဒီလိုကြည့်၊ အခု ဦးပဥ္စင်းတို့ ဟောလဲ ပြီးနေပြီဘဲ၊ ၂၄-ပစ္စည်းမှာ ပစ္စနိက် အနေနှင့် မြတ်စွာဘုရားသဉ်ျာထုတ်ထားတာ မနေ့က ပြောထားခဲ့တဲ့ ကောဒသ- ထွက်တဲ့ ပစ္စည်းပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲလို့ သိချင်လျှင် သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, သမ္ပယုတ္တလို့ ၄-ပစ္စည်းရှိတယ်၊ နဝ-ထွက်တာက ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ လို့ ၃-ပစ္စည်းရှိဘယ်၊ တေရသ-ထွက်တာက ပုရေဇာတတပစ္စည်း ရှိတယ်၊ ကျန်တာတွေဟာ အားလုံး ပန္နရသ-ဘဲ (မှန်ပါ)။

သဉ်ျာဝါရမှာ နှုတ်ငုံပါဠိဆောင်မယ်ဆိုတော့ အဲဒီလို အကြမ်းဖျင်းမှတ်ပြီး ရွတ်ရုံဘဲ၊ တရားစောင့်ပြီး မနေနိုင်တော့ဘူး၊ ပါဠိပြန်တဲ့အခါမျိုးကျတော့ (မှန်ပါ)။

ဒုကကျတော့လဲ သဉ်ျာတွေဟာ ဒီအတိုင်းထွက်တယ်၊ ဒီတော့ မြတ်စွာ ဘုရားက ဘယ်လိုဟောသလဲ မေးလျှင် ဦးပဥ္စင်းတို့ နာကြားရုံဘဲ နာကြားကြ စမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီး နည်းပြောပါ့မယ်၊ အကုန်လျှောက်ဆိုနေလို့ ပြီးနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

သုဒ္ဓကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ထို ဒုက သည်လည်း န ဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုက စသောအားဖြင့် ၂၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မူတပစ္စည်း, မူလီတပစ္စည်း၊ ဒုကဆိုတာ ၂-ပစ္စည်း တွဲသွားမှ ကိုး၊ နဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုက, နဟေတုမူ နာဓိပတိဒုက, နဟေတုမူ နာနန္တရဒုက.... စသည်ဖြင့် ကြွင်းတဲ့ပစ္စည်းတွေကို မူလီလုပ်ပြီး တလှည့်စီ ထည့်မှာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သတိပြုပြီးတော့ ဒုကမှာ ဘာများ ဟောပုံထူးမလဲဆိုတာ စဉ်းစား နားထောင်ကြစမ်းပါ။

နဟေတု မူလုပ်သားတော့ ဟိတ် ၆-ပါး တည်းဟူသော ဟေတုပစ္စည်းက သဟအပုံကနေပြီးတော့ အမြဲတမ်း နှုတ်မနေရပေဘူးလား (မှန်ပါ)။

ဘာပြောလိုတာလဲ၊ ဟေတုပစ္စည်း မူလုပ်ထားသဖြင့် သဟပုံမှ ဟေတုခေါ်တဲ့ ဟိတ် ၆-ပါးကို အမြဲနုတ်ပါ၊ ဟေတုမှတပါး သို့မဟုတ် ဟိတ် ၆-ပါးမှတပါး…လို့ အတူတူဘဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

မူလီသွင်းတဲ့ ပစ္စည်းတွေကတော့ ခုတင်ကလိုဘဲ သူ့အလှည့် ကျတဲ့အခါသူ့ပါသွားမှာပေါ့၊ ဒီတော့ ဥပမာ–ဘုန်းကြီး ဟောပြပါမယ်။

နဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုကဠ-လို့ ဆိုလိုက်ရော၊ နဟေတုမူ ဆိုကတည်းက သဟထဲက ဟေတု ပျက်ပြီ-လို့ဆိုတာ သိပေါ့ (မှန်ပါ)။ မူလီက နာရမ္မဏ ဆိုတော့ ဘယ်အပုံထပ်ပျက်မလဲ (အာရမ္မဏပုံ ပျက်ပါမယ်)။

ဒီတော့ ဘယ်က စဆိုမလဲ၊ နဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုကဠ ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ ဒါက တရား၊ ပါဠိတော်က နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဉ္စရသ။

ထို့အတူ နဟေတုမူ နာဓိပတိဒုကဠ….၊ ဒီမှာကြည့် အာရမ္မဏထဲက ဘာလျော့မလဲ (အာရမ္မဏာဓိပတိ)။ သဟထဲက ဘာလျော့မလဲ (သဟာဓိ လျော့ပါတယ်)။ ဒါဘဲလား ဒီပြင်ဘာရှိသေးသလဲ၊ ဟေတုပါ လျော့ရမယ်၊ ဟေတုက အမြဲလျော့ခိုင်းနေတယ်နော် (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဘယ်လိုဆိုမလဲ။

နဟေတုမူ နာဓိပတိဒုကဠ အာရမ္မဏာဓိပတိမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ ဟေတု, သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း၊ ဒီမှာ ဟေတုက အမြဲထည့်နုတ်ပါလို့ ပြောတာ၊ ကျန်တာက ခုတင်ကအတိုင်းဘဲ၊ နဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ပဉ္စရသ။

အဲဒါနည်းဘဲ၊ ကျန်တဲ့ဟာတွေလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ ဒီအတိုင်း သွားနေတော့ နအနန္တရ, နသမနန္တရ ဆိုတာက အနန္တရ ပုံပျက်မယ်၊ သဟပုံက ဟေတု အမြဲနုတ်နေတယ်။

နဟေတုမူ နသဟဇာတဒုကဠ ကျတော့ ဘယ်ပုံပျက်သွားသတုံး (သဟဇာတပုံ ပျက်သွားပါတယ်)၊ သဟဇာတပုံ ပျက်သွားလျှင် ဟေတုကို သီးခြားနုတ်နေဘို့ လိုသေးသလား (မလိုတော့ပါ)၊ အဲဒါ မှတ်ထားဘို့ပေါ့။

နဟေတုမူ နအညမညဒုကဠ–ဟေတုအညမညမှတပါး-လို့ သဟဇာတမှာနုတ်၊ ဒါဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါကို အသဲစွဲအောင် မှတ်ကြစမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီး ပစ္စနိက်ချပေးလျှင် အတိအကျ ၂-ရက် ချပေးလျှင် ပြီးရော၊ အင်မတန်မှ အမြင်သန်သန်နှင့် ပို့ချပေးနေတဲ့နေရာတွေမှာ အောက်ထစ်ဆုံး ရက်ပေါင်း ၂၀-လောက် ချပေးမယ်၊ ဘုန်းကြီး ဒီနေ့ချပေးပြီးလျှင် နက်ဖြန်

ကျန်လျှင် နည်းနည်းဘဲကျန်မယ်၊ နည်းကလေးတွေ ဘာကလေးတွေ အသေး စိတ်ပြောပေးမယ်။

အခုပြောပေးနေတာကို ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ဉာဏ်ထဲမှာ သက်ဝင်လာအောင် စဉ်းစားပါ၊ အခုဒုကကို ဘုန်းကြီးအဆိုခိုင်းမယ်၊ အဆိုခိုင်းတဲ့အခါ ဦးပဉ္ဇင်း တို့နားကြားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မှားတယ်အထင်ရှိလျှင် လှမ်းပြီးထောက်ပါ၊ ဘုန်းကြီး ပြောပေးနေတာ ဒါလောက်ဘဲ ပြောပေးမယ်၊ မှားတယ်ထင်မှ ထောက်မှာဘဲ၊ ဦးသူရိယ ဟောကြည့်စမ်းပါ။

ဒုက ဟောစဉ်

ဦးသူရိယ။ ။သုဒ္ဓကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုကကို ဟောတော် မူ၏၊ ထိုဒုကသည်လည်း န-ဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုက အစရှိသော အားဖြင့် ၂၃-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထို ၂၃-ပါးတို့တွင် န-ဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–ဟေတု မှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ·ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နာဓိပတိဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အာရမ္မ ဏာဓိပတိမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတု, သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟ ဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ,ဣ·ပစ္စည်း၊ န-ဟေတု ပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နာနန္တရဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အလုံးစုံ သော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ·ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ နာနန္တရေ ပန္နရသ၊ န-သမနန္တရေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် န-သဟဇာတဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား– အလုံး စုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, အနန္တရ,ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ·ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ န-သဟဇာတေ ကောဒသ။

ထို့နောင် န-အညမညဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အလုံး စုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတု အညမညမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ·ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ န-အညမညေ ကောဒသ။

ထို့နောင် န-နိဿယဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—ဝတ္ထာ-ရမ္မဏနိဿယမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ န-နိဿယေ ကောဒသ။

ထို့နောင် န-ဥပနိဿယ ဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အာရမ္မဏူပနိဿယမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ န-ဥပနိဿယေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် န-ပုရေဇာတဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား—အာ-ရမ္မဏပုရေဇာတမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေဟုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ န-ပုရေ-ဇာတေ တေရသ။

ထို့နောင် န-ပစ္ဆာဇာတ ဒုကကိုဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား– အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း,အနန္တရ,ပကတူ, ပုရေ, ကံ, ဟာ, ဣ–ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ န-ပစ္ဆာဇာတေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နာသေဝနဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား– အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အာသေဝနမှတပါး အနန္တရပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ–ပစ္စည်း၊ န-ဟေတု-ပစ္စယာ နာသေဝနေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် န-ကမ္မဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတု-သဟဇာတကမ္မမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ-ကမ္မမှတပါး အနန္တရပစ္စည်း, ဗလဝကမ္မ မှတပါး ပကတူပ ပစ္စည်း,ပုရေ,ပစ္ဆာ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နဟေထုပစ္စယာ နကမ္မေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် န-ဝိပါကဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား- အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတု- ဝိပါကမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း,အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ န-ဝိပါကေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နာဟာရဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား- အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတု- နာမ်အာဟာရမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ နာဟာရေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် န-ဣန္ဒြိယဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတု-သဟဇာတိန္ဒြိယမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယမှတပါး ပုရေဇာတပစ္စည်း, ပစ္ဆာ, ကံ,ဟာ-ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ န-ဣန္ဒြိယေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နှ-ဈာနဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား- အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတု-ဈာနမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ,-ပစ္စည်း၊ နှ-ဟေတုပစ္စယာ နှ-ဈာနေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နမဂ္ဂဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတု–မဂ္ဂမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ–ပစ္စည်း၊ နှ-ဟေတုပစ္စယာ နှ-မဂ္ဂေ ပန္နရသ။

ထို့နောင် နှ-သမ္ပယုတ္တဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတု–သမ္ပယုတ္တမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ–ပစ္စည်း၊ နှ-ဟေတုပစ္စယာ နှ-သမ္ပယုတ္တေ ကောဒသ။

ထို့နောင် နှ-ဝိပ္ပယုတ္တဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–ဝတ္ထာရမ္မဏ-ဝိပ္ပယုတ္တမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတု-သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တမှတပါး သဟဇာ-တပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ကံ,ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နှ-ဟေတုပစ္စယာ နှ-ဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။

ထို့နောင် နောအတ္ထိဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အာရမ္မဏ-ပုရေဇာတတ္ထိမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ကံ-ပစ္စည်း၊ နှ-ဟေတု ပစ္စယာ နောအတ္ထိယာ နဝ၊ နောအဝိဂတေ နဝ။

ထို့နောင် နောနတ္ထိဒုကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း, ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ ပစ္စည်း၊ နှဟေတုပစ္စယာ နောနတ္ထိယာ ပန္နရသ၊ နောဝိဂတေ ပန္နရသ။

ဆရာတော်။ ။နှ ဟေတုမူ ဒုကကုန်သွားရော၊ ဒုကဟာ တူတူပါဘဲ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ မှတ်ကြစမ်း ၂၊ အဲဒီလို နားထောင်တာ ဉာဏ်ထွက်ပါတယ်၊ ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ဒုက္ခရောက်နေတာ။

ဘုန်းကြီး တခါတလေ စဉ်းစားကြည့်တယ်၊ ပစ္စနိက်ပြပေးလျှင် နားထောင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရယ်, ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရယ် ဘာတွေနှင့် တူသလဲဆိုလျှင် ခလေးတွေ "ကျား" ကစားတာနှင့် တယ်တူတယ်၊ တကယ်တမ်း ကျားကိုင်ချသူကတော့ လိုက်ချလိုက်ရမည့် ကျားကလေး အကွက်များ မှားသွားမလား ဘာလားနှင့် ကျားကလေးကိုင်ပြီး ဟိုလိုလို ဒီလိုလို ချိန်နေတတ်တယ်၊ ဘေးကကြည့်တဲ့ သူကတော့ ခုန်စားလိုက်ပါလား, ပိတ်ထားလိုက်ပါလားနှင့် ပြောတတ်တယ်၊ ဘေးကကြည့်နေရတာကို အားမလို အားမရနှင့် ရှိတတ်တယ်၊ ဟိုမှာ ကျား

ကိုင်ချရတဲ့သူမှာဖြင့် ချွေးတွေများပြန်လို့၊ ဒီမှာလဲ ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ချွေးတွေများထွက်အောင် ပင်ပန်းနေတတ်တယ်။

တိကဟောနည်း

တိက သွားရအောင် သတိပြုကြပါ၊ ဒုက, တိက, စတုကနှင့် လျှောက်ပြီးဟောသွားပေမဲ့ မူမှာသာ ပစ္စည်းတိုးရတယ်၊ မူလီကျတော့ တ-ပစ္စည်းချည်း ထည့်ရတယ်။

ပစ္စနိက်မှာ သုဒ္ဓနှင့် အခုပြီးခဲ့တဲ့ ဒုကဟာ အခက်ဆုံးဘဲ၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ နောက်ကျလေ တဖြေးဖြေးနှင့် လွယ်သွားလေဘဲဆိုတာ စိတ်ချလက်ချ ယုံကြည်ပါ။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုလျှင် အခုသတိပြုကြစမ်းပါ၊ တိက ဟောတော့မယ်ဆိုလျှင် မူဟာ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ ၂-ပစ္စည်း (မှန်ပါ)။ ၂-ပစ္စည်းဆိုလျှင် ဘယ်သူနှင့် ဘယ်သူကို ထားမလဲ (န-ဟေတုနှင့် နာရမ္မဏ)၊ န-ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာလို့ မူဆိုလျှင် ဒါဟာ အမြဲပျက်နေတဲ့ တရားမဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏအပုံကို နောက်ထပ်ကြည့်ဘို့ မလိုတော့ဘူး၊ အာရမ္မဏအပုံအတွက် နောက်ထပ် ဘယ်လိုဆိုဆို မစဉ်းစားနှင့်တော့၊ တိက-စကတည်းက အာရမ္မဏပုံ ပျက်သွားပြီလို့ နားလည်ထားကြပါ (မှန်ပါ)။

အဲဒီလိုနှင့် နောက်ကျတော့ တဖြေးဖြေးချင်း တပုံချင်း ဒီခေါင်းဆောင်ပစ္စည်း ၉-ဒါနက လျှော့လျှော့သွားတယ်၊ တရားတွေ နည်းနည်းသွားတယ် ပြောကြပါစို့၊ ဘယ်လောက်နည်းသွားသတုံး မေးလို့ရှိလျှင် နောက်ပိတ်ဆုံး ဟောစရာမရှိသည်အထိ နည်းသွားလို့ ချန်ချန်ထားရတယ်၊ အာဟာရကလေး တလုံးကျန်၊ ရုပ်အာဟာရ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယကလေး တပုံကျန်၊ အဲဒီလိုကလေး ကျန်တယ်၊ ဒါတောင် အကုန်-ကုန်နိုင်တယ်၊ ဟောပုဒ်ရအောင်ဆိုပြီးတလှည့်စီ ချန်ထားရတယ်။

ဒါကြောင့် သုဒ္ဓနှင့် အခုဟောပြီးသား ဒုကကို ရှေးဆရာတော်ဘုရားကြီးတွေက နှုတ်ငုံရအောင် ဆောင်ပါလို့ အမြဲတမ်း မှာတဲ့ အလေ့ရှိပါတယ်။

ဘုန်းကြီးကတော့ ဒီလိုစိတ်ကူးမိတယ်၊ 'နည်းကလေးပေးလိုက်လျှင် ကျေနပ်အောင် နားလည်လောက်တယ်၊ ဂရုစိုက်လို့ လိုချင်လျှင် ရတယ်လို့ တွက်ထားတယ်'။

ဘယ်လိုဘဲဖြစ်ဖြစ် အခုပြောနေတဲ့မူမှာ ၂-ပစ္စည်း ဖြစ်သွားတော့ အာရမ္မဏပုံ ပျက်သွားပြီမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟပုံက ဟေတုကတော့ အမြဲနုတ်နေရဦးမယ်၊ သဟပုံ မပျက်မချင်း နုတ်နေရမယ်။

မူလီဖြစ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကတော့ ခုတင်ကအတိုင်း နှုတ်မယ်၊ အဲဒါလောက်ဘဲ မှတ်ပြီးတော့ ဥုံးပဥ္စင်းတို့ နားထောင်ကြပေါ့၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောကြည့်စမ်းပါ။

တိကဟောစဉ်

ဦးဉာဏဝရ။ ။ဒုက-ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ တိကကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား–န-ဟေတု န ရမ္ဗဏမူနာဓိပတိ တိက၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ–ပစ္စည်း၊ နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ပန္ရသ။

ဆရာတော်။ ။ဘိကဆိုတော့ ဟိုဘက်အကွက် သင်္ချာရောက်နေပြီ၊ သင်္ချာကို သတိထားဆိုပါ၊ ကဲ–မူလီကင် ဆိုသွားစမ်းပါ။

နာနန္တရတိက၌ ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နာနန္တရေ ပန္ရသ၊ န-သမနန္တရေ ပန္ရသ။

န-သဟဇာတတိက၌ အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-သဟဇာတေ ကောဒသ။

န-အညမညတိက၌ ဟေတု-အညမညမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-အညမညေ ကောဒသ။

န-နိဿယ တိက၌ အနန္တရ, ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-နိဿယေ ကောဒသ။

န-ဥပနိဿယတိက၌ ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ဥပနိဿယေ တေရသ။

ဆရာတော်။ ။ခဏရပ်ပါဦး၊ န-ဥပနိဿယေမှာ သင်္ချာ ဘယ်လောက် ထုတ်လိုက်သတုံး (တေရသထုတ်ပါတယ်)၊ ခုတင်တုန်းက သုဒ္ဓနှင့် ဒုကတုန်းကတော့ ဘယ်လောက်ထုတ်သတုံး (ပန္ရသ ထုတ်ပါတယ်)၊ ပစ္စ-ယုဒ္ဓါရတုန်းက ဘုန်းကြီးပြောထားတဲ့စကား အာ ဥနှစ်ဝ၊ လျော့တုံက၊ သင်္ချာ တေရသ၊ ဒီလိုဖြတ်လား(မှန်ပါ)။အာရမ္မဏက မူဖြစ်သွားပြီ၊ ဥပနိဿယက မူလီဖြစ်တော့ တေရသ ထွက်သွားတယ်၊ အဲဒါမှတ်ထားဘို့ ဒါဟာ အထူးဘဲ၊ ဒီနေ့ ပြောနေတဲ့ တိက-မှာ သူဟာ အထူးဘဲ (မှန်ပါ)။ ပန္ရသထဲက ဘယ်သူ လျော့သွားသလဲမေးလျှင် ကုသလပဒ ဒုတိယအချက် ဒီလိုမဟုတ်လား၊ ကုသလော အကုသလဿ၊ အကုသလ

ပဒ ဒုတိယအချက် အကုသလော ကုသလဿ၊ ဒိ ၂-ချက် လျှော့တယ် (မှန်ပါ)။

အဲဟိုမှာ ပစ္စယုဒ္ဒါရက ထုတ်တော့ ဒီလိုဘဲမဟုတ်လား၊ ကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော လို့ ပစ္စယုဒ္ဒါရက ပြခဲ့ပြီးမဟုတ်လား၊(မှန်ပါ)။ ထိုအတူ အကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော, ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယောလို့ ထုတ်ခဲ့သည်၊ ဒီမှာတော့ အာရမ္မဏကမူ ဥပနိဿယကမူလီ ဖြစ်သွားခြင်းကြောင့် ဒီသင်္ချာ ၂-ချက် လျှော့သွားတယ်၊ ဒီတော့ သင်္ချာ ဘယ်လောက်ဖြစ်သွားတယ် (တေရသ ဖြစ်ပါတယ်)၊ ကဲ ဆက်ဆိုပါ။

နု-ပုရေဇာတတိကဉ္စ ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ္ဍ, ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နု-ပုရေဇာတေ တေရသ။

နု-ပစ္ဆာဇာတတိကဉ္စ ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ္ဍ, ပကတူ, ပုရေ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နုပစ္ဆာဇာတေ ပန္နရသ။

နုာသေဝနတိကဉ္စ ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အာသေဝနမှတပါး အနန္တရပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နုာသေဝနေ ပန္နရသ။

နု-ကမ္မတိကဉ္စ ဟေတု-သဟဇာတကမ္မမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ-ကမ္မမှတပါး အနန္တရပစ္စည်း, ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး ပကတူပပစ္စည်း, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နု-ကမ္မေ ပန္နရသ။

နု-ဝိပါကတိကဉ္စ ဟေတု-ဝိပါကမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း,အနန္တရ္ဍ,ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နု-ဝိပါကေ ပန္နရသ။

နု-အာဟာရတိကဉ္စ ဟေတု-နာမ်အာဟာရမှတပါး၊ သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နု-အာဟာရေ ပန္နရသ။

နု-ဣန္ဒြိယတိကဉ္စ ဟေတု-သဟဇာတိန္ဒြိယမှတပါး သဟဇာတ ပစ္စည်း, အနန္တရ္ဍ, ပကတူ, ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယမှတပါး ပုရေဇာတပစ္စည်း, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ- ပစ္စည်း၊ နု-ဣန္ဒြိယေ ပန္နရသ။

နု-ဈာနတိကဉ္စ ဟေတု-ဈာနမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ္ဍ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နု-ဈာနေ ပန္နရသ။

နု-မဂ္ဂတိကဉ္စ ဟေတု-မဂ္ဂမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ္ဍ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နု-မဂ္ဂေ ပန္နရသ။

န-သမ္ပယုတ္တတိက၌ ဟေတု သမ္ပယုတ္တမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ၌, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-သမ္ပယုတ္တေ ကောဒသ။

န-ဝိပ္ပယုတ္တတိက၌ ဟေတု-သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ၌, ပကတူ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။

နော-အတ္ထိတိက၌ အနန္တရ၌, ပကတူ, ကံ, ပစ္စည်း၊ နော အတ္ထိယာ နဝ၊ နော-အဝိဂတေ နဝ။

နော-နတ္ထိတိက၌ ဟေတုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နော-နတ္ထိယာ ပန္နရသ၊ နော-ဝိဂတေ ပန္နရသ။

ဆရာတော်။ ။ဒါပါဘဲ၊ ဘာသိပ်ထူးလို့တုံး၊ စောစောက ဘုန်းကြီးပြော ထားတဲ့ ပစ္စနိက်ရဲ့ လက္ခဏာဟာ ဘာတုံး၊ နောက်လိုက်ဖြစ်လျှင် နုတ်ပါ၊ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လျှင် အကုန်လုံး ပြုတ်သွားမယ် (မှန်ပါ)။

စတုကဟောနည်း

စတုကဟောနည်း သတိပြုကြပါ၊ မူက ဘယ်လောက်ဖြစ်မယ် (၃-ပစ္စည်း ဖြစ်ရပါမယ်)၊ နဟေတုပစ္စယာဆိုပြီး ပါဠိတော် ရွတ်လိုက်လျှင်ဘဲ ဟိုဇယား ကို သွားပေါ်ရတယ်၊ နဟေတုပစ္စယာဆိုလျှင် သဟပုံက လျော့မယ်၊ နာရမ္မဏ- ပစ္စယာဆိုလျှင် အာရမ္မဏပုံက ပျက်သွားရော၊ နာဓိပတိ ပစ္စယာ....ဆိုတော့ သဟပုံက ထပ်လျော့မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ သတိပြုစရာက-သဟပုံ ရောက်တိုင်း ရောက်တိုင်း ခုတင်က ဟေတုတင်နုတ်တယ်၊ အခုတော့ ဟေတု- အဓိပတိ ၂-ပစ္စည်း အမြဲနုတ်ရလိမ့်မယ် (မှန်ပါ)။ ကဲ....ဦးဉာဏ အဲဒါ သတိပြု ပြီး ဟောစမ်းပါ။

စတုကဟောစဉ်

ဦးဉာဏ။ ။န-ဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိမူ နာနန္တရ စတုက၌ ဟေတု-သဟ- ဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိ- ပစ္စယာ နာနန္တရေ ပန္နရသ၊ န-သမနန္တရေ ပန္နရသ။

န-သဟဇာတ စတုက၌ အနန္တရ၌, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-သဟဇာတေ ကောဒသ။

နှ-အညမည စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ အညမညမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နှ-အညမညေ ကောဒသ။

နှ-နိဿယ စတုက္က၌ အနန္တရ, ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နှ-နိဿယေ ကောဒသ။

နှ-ဥပနိဿယ စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နှ-ဥပနိဿယေ တေရသ။

နှ-ပုရေဇာတ စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နှ-ပုရေဇာတေ တေရသ။

နှ-ပစ္ဆာဇာတ စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နှ-ပစ္ဆာဇာတေ ပန္နရသ။

နှ-ာသေဝန စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အာသေဝနမှ တပါး အနန္တရပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နှ-ာသေဝနေ ပန္နရသ။

နှ-ကမ္မ စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ သဟဇာတ ကမ္မမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရကမ္မမှတပါး အနန္တရပစ္စည်း, ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှ တပါး ပကတူပ ပစ္စည်း, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နှ-ကမ္မေ ပန္နရသ။

နှ-ဝိပါက စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-ဝိပါကမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နှ-ဝိပါကေ ပန္နရသ။

နှ-ာဟာရ စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-နာမ် အာဟာရမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပက တူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နှ-အာဟာရေ ပန္နရသ။

နှ-ဣန္ဒြိယ စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-သဟဇာတိန္ဒြိယမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယမှ တပါး ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စည်း, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ,-ပစ္စည်း၊ နှ-ဣန္ဒြိယေ ပန္နရသ။

နှ-ဈာန စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-ဈာနမှတပါး သဟဇာတ ပစ္စည်း, အနန္တရ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နှ-ဈာနေ ပန္နရသ။

န-မဂ္ဂ စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-မဂ္ဂမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရ္ထ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-မဂ္ဂေ ပန္နရသ။

န-သမ္ပယုတ္တ စတုက္က၌ ဟေတု- သဟဇာတာဓိပတိ-သမ္ပယုတ္တမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရူ, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-သမ္ပယုတ္တေ ကေဒသ။

န-ဝိပ္ပယုတ္တ စတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, အနန္တရူ, ပကတူ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။

နော-အတ္ထိစတုက္က၌ အနန္တရူ, ပကတူ, ကံ-ပစ္စည်း၊ နော-အတ္ထိယာ နဝ။ နော-အဝိဂတေ နဝ။

နော-နတ္ထိစတုက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နော-နတ္ထိယာ ပန္နရသ၊ နော-ဝိဂတေ ပန္နရသ။

ဆရာတော်။ ။ရှာတရက်ဆိုတော့ ဆိုနေရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သိပ်မလွယ်ဘဲ ရှိတတ်တယ်၊ စိတ်ကူးရတာက တမျိုး, နှုတ်က အသံလွှင့်ရတာက တမျိုး, နှုတ်ကျိုးနေတတ်တဲ့ ဝါသနာမစွန့်နိုင်တာက တမျိုးဆိုတော့ ဘုန်းကြီးက တိုအောင်အဆိုကို ချုံးပြီး စာချပေမဲ့ ဦးပဥ္စင်းတို့က ထိုဋ္ဌ-ဤဋ္ဌ စကားတွေ အကျင့်ပါပြီး ဆိုနေတတ်တယ်။

ပဋ္ဌာကဟောနည်း

စတုက္က ဟောပြီးသွားတော့ ပဋ္ဌာက ဟောချအောင်၊ မူက ၄-ပစ္စည်းထားပါ၊ ၄-ပစ္စည်းဆိုတော့ ဘယ်ရောက်သွားမလဲ (နာနန္တရ ရောက်သွားပါတယ်)၊ သတိပြုပြီးလဲ စဉ်းစားသွားပါ၊ န-ဟေတု-နာရမ္မဏ-နာဓိပတိ-နာနန္တရ....ဒီထိအောင် ရောက်သွားတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အားလုံးသတိပြုပြီး နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ နည်းပြောပေးနေတာ၊ ဒီက မူပါဠိတော် ရွတ်လိုက်ကတည်းက ဟိုက ဇယားထဲက တရားတွေကို လှမ်းကြည့်ပြီး ရွတ်ရတယ်၊ န-ဟေတုလို့ဆိုတော့ သဟပုံက လျော့သွားတယ်၊ နာရမ္မဏ ဆိုတော့ အာရမ္မဏပုံ ပျက်သွားတယ်၊ နာဓိပတိဆိုတော့ သဟပုံကဘဲ ထပ်ပြီး လျော့တယ်၊ နာနန္တရလို့ မူထဲ ထည့်လိုက်တော့ ဘယ်အပုံ ဘာဖြစ်သွားသလဲ (အနန္တရ ပျက်သွားပါတယ်)၊ အနန္တရပုံ- တပုံတပ်ပြီး လျော့သွားတယ်။

ဆက္ကလဲ အတူတူ

ဒီတော့ အဲဒီလို မူ ၄-ပစ္စည်းထားမဲ့ အစား ၅-ပစ္စည်း ထားတော့ကော ဘာထူးမှာလဲ (မထူးတော့ပါဘူး)၊ နှ-ဟေတု-နာရမ္မဏ-နာဓိပတိ-နာနန္တရ-နှ-သမနန္တရ အတူတူထားလိုက်၊ ဘာဖြစ်လို့ မထူးသလဲမေးလျှင် အနန္တရပုံ ပျက်ပြီးသား ဖြစ်နေလို့ တရားမထူးဘူး (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် နှ-ဟေတု **နာရမ္မဏ နာဓိပတိ နာနန္တရ** နှ-သမနန္တရ **မှ** နှ-သဟဇာတဆက္က၌....လို့ အစတခုတော့ ပြည့်စုံအောင်ဆိုပါ၊ ဒီတော့ သဟဇာတကို မူလီလုပ်သွင်းလိုက်တော့ ဘယ်အပုံ ပျက်သွားသတုံး (သဟဇာတပုံ ပျက်ပါတယ်) ဒီတော့ တရား ဘာကျန်တော့သလဲ၊ ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ ဣ-ဒါဘဲ ကျန်တော့တယ်။

နားလည်အောင် နားထောင်ကြပါ၊ တရားကလေး ကျန်နေတာ ကြည့်စမ်းပါ၊ ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ၊ ဟိုမှာရေးထားတာ ဂဏန်းဘယ်လောက် ရေးထားသလဲ (ကောဒသ ရေးထားပါတယ်)၊ အကွက် ပြောင်းနေတယ်နော်၊ သတိထားရတယ်၊ ဂဏန်း ပြတဲ့အကွက်ကို။

အဲဒီ ကောဒသဟာ အခုရနေတဲ့ တရားကို ဦးပဥ္စင်းတို့ သင်္ချာထုတ်ကြည့်၊ ရတဲ့တရားက ဘာလဲ၊ ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ၊ ပကတူကို သင်္ချာထုတ်တော့ ဘယ်လောက်တုံး (နဝ)၊ ပုရေ သင်္ချာထုတ်တော့ (တိဏိ)၊ အဲဒီ နဝထဲမှာ ပါမလား မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ပါလျှင် နဝ-ဘဲရှိတယ်၊ မတိုးဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပစ္ဆာ သင်္ချာထုတ်တော့ကော (တိဏိ)၊ သူကကော အဲဒီနဝထဲမှာ ပါသလား, မပါဘူးလား (ပါပါတယ်)၊ ပါလျှင် မတိုးဘူးနော် (မှန်ပါ)။

နားလည်အောင် နားထောင်ကြပါ၊ ဒါက သင်္ချာထုတ်နည်းကို ပြောနေတာ။

ကမ္မကို သင်္ချာထုတ်တော့ကော (ဒွေ)၊ အဲဒီ ဒွေကကော နဝထဲမှာ ရှိသလား (ရှိပါတယ်)၊ ဟာ-ဣ သင်္ချာထုတ်တော့ကော (ဧကံ) နဝထဲမှာ ရှိသလား (ရှိပါတယ်)။

နို့ ဦးပဥ္စင်းတို့ ထုတ်တာက ကောဒသ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီမှာရတာက နဝ၊ ဒီတော့ ဘာနှင့်ရသလဲ မေးလျှင် ပစ္ဆာဇာတနှင့် အာဟာရကို မိဿက လုပ်လိုက်၊ ပစ္ဆာဟာရမိဿကမှာ သင်္ချာဘယ်သူတဲ့တုံး၊ ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ, အကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ ၂-ချက်၊ အဲဒီ ၂-ချက်က ခုတင်က နဝထဲမှာ ပါရဲ့လား (မပါပါ)၊ သူတို့ကိုထည့်လိုက် ကောဒသ ဖြစ်သွားရော၊ နားလည်ကြပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

သို့မဟုတ် ပစ္စာတရားရယ် ဣန္ဒြိယတရားရယ် ပေါင်းလိုက်လျှင် ပစ္စာဇာ-တိန္ဒြိယ မိဿကလို့ ဖြစ်မယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမိဿက ၂-ခုက သင်္ချာ အတူတူဘဲ၊ ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ, အကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ၊ သူ့ဘို့သင်္ချာ ၂-ချက်ကို ခုတင်က နဝထဲ ထည့်လိုက်တော့ ၁၁-ကောဒသ ရှိမယ်။

ဟိုတုန်းက သင်္ချာကို နုတ်ပြောခဲ့တာနော်၊ အခုဟာက ရှိတဲ့တရားကို သင်္ချာ ထုတ်ပြတာ။

ဒါကြောင့် ပါဠိတော်အစ အကုန်ရွတ်ရတယ်၊ န-ဟေတု ပစ္စယာ နာရမ္မဏ-ပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နာနန္တရပစ္စယာ န-သမနန္တရ ပစ္စယာ န-သဟဇာတေ ကောဒသ၊ ကျန်တဲ့ မူလ်တွေကျတော့ ခုတင်ကလို ချုံးပြီ ဆိုသွားပါ။

န-အညမညဆက္ကဒ္ဓ ဒီလိုဆို (မှန်ပါ)။၊ သဟာက သူနေရာ သူပြန်ရောက်နေ ပြီ၊ ဒီတော့ အညမည မူလ်သွင်းလိုက်တော့ ဘယ်နှစ်ပစ္စည်း နုတ်ရစ်ရမလဲ.... ဟေတု သဟဇာတာဓိပတိ-အညမညမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း၊ သဟမှာ ၃-ပစ္စည်း နုတ်ရမယ် (မှန်ပါ)။ ကျန်တာတွေက အနန္တရပုံကတော့ မရှိဘူးဆိုတာ သတိပြုထားပေါ့၊ ဒီတော့-ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, က, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-အညမညေ ကောဒသ။

န-နိဿယဆက္ကဒ္ဓ- မူကတော့ ၅-ပစ္စည်း ရှိတယ်ဆိုတာ သိပါ၊ ပါဠိတော်မှာ လဲ တကြိမ်ဘဲ စပါတယ်၊ အဲဒီမှာ သဟပုံ ရှိဦးမှာလား (မရှိပါ)၊ ပြီးတော့ကော နောက်ထပ်ပျက်တာ ပုရေ ပျက်မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-နိဿယေ ကောဒသ။

န-ဥပနိဿယဆက္ကဒ္ဓ-သတိပြုကြည့်၊ သဟပုံက ဘာလျော့မလဲ၊ ဟေတု သဟ-ဇာတာဓိပတိမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ဥပနိဿယေ တေရသ။

အဲဒီ တေရသအရကို ရှာပါဦး၊ ခါတိုင်းလဲ တေရသ-ထွက်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာ ဥန္နစ်ဝ လျော့တုံးက သင်္ချာတေရသာနှင့် ပြခဲ့ပြီနော် (မှန်ပါ)။ အခု ကျန်နေတဲ့တရားကို တေရသဖြစ်အောင် သင်္ချာထုတ်ဆိုတာကတော့ မခက် လှတော့ပါဘူး၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ခုတင်က ဆိုနေသလို ဆိုရုံပါဘဲ။

သဟက နဝ-မရဘူးလား (ရပါတယ်)၊ ဟေတုက ဟိတ် ၆-ပါးသာ လျော့ တာ၊ အဓိပတိကလဲ အဓိပတိတရားကိုယ် ၄-ပါးသာ လျော့တာ၊ သူတို့လျော့လို့ သဟကြီးက သင်္ချာမပျက်ဘူး၊ ဒီတော့ နဝ-ဘဲ ရှိမယ် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့ ဘယ်သူတွေရှိမတုံး ကြည့်ပါ၊ ပုရေက သင်္ချာတိဏ်က ဘယ်သူလဲ (ဗျာ ၃-ချက်ပါ)၊ ဗျာ ၃-ချက်စလုံး သဟာထဲမှာ ရှိပါ့မလား (မရှိပါ)၊ ဗျာဗျာသာ ရှိမယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဘာပိုနေသလဲ ဗျာကု, ဗျာအကု-ပိုမလာဘူးလား (ပိုပါတယ်)၊ ပိုလာလျှင် ပိုလာတဲ့သင်္ချာ ၂-ချက်ကို န၀-ထဲ ထည့်လိုက်တော့ ၁၁-မနေဘူးလား (မှန်ပါ)။

ပစ္ဆာကို သင်္ချာ ထုတ်လိုက်ကြစမ်းပါ၊ ကုဗျာ, အကုဗျာ, ဗျာဗျာ-သဟာ ထဲမှာ ရှိတယ် မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ ဒီတော့ မတိုးဘူး၊ ၁၁-ချက်ရောက်နေပြီ။

ထိုနည်းတူစွာ ကမ္မကို သင်္ချာထုတ်တော့လဲ ကုဗျာ, အကုဗျာဘဲ မတိုးဘူး၊ ၁၁-ဘဲ ရှိမယ် (မှန်ပါ)။

ဟာ, ဏ္ဍံ-သင်္ချာ ထုတ်တော့ကော (ဗျာဗျာ) မတိုးနိုင်ဘူး (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ခုတင်ကအတိုင်း မိဿက လုပ်ပါ၊ သဟာ ရှိတယ် ပုရေ ရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟာ ပုရေ မိဿကလုပ်၊ သင်္ချာ ၂-ချက်ကို ၁၁-ထဲ ထည့်လိုက်တော့ ၁၃၊ တေရသ ရှိသွားရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒီလို ပေါ်လာတဲ့ တရားကိုလဲ ကိုယ်ကကြည့်ပြီး ထုတ်တတ်ပါစေ၊ အမှတ်တမဲ့နှင့် ပျောက်တတ်တာက မိဿက ပျောက်ပျောက်သွားတတ်တယ်၊ မိဿကကို ဉာဏ်ထဲက မမြင်လျှင် ခုတင်ကပြောတဲ့ န၀-လျှင်လဲ ဖြစ်နေရော ကောဒသလျှင်လဲ ဖြစ်နေရောပေါ့၊ အခု ဒီမှာဆိုလျှင် မိဿက မတွေ့လျှင် ကောဒသ ဖြစ်မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ စင်စစ် ထုတ်ထားတာက တေရသ၊ ဒီတော့ တွေ့အောင်ရှာရတယ်၊ ဦးပညာနန္ဒ ဆက္ကကို ဟောစမ်းပါ။

ဆက္က ဟောစဉ်

ဦးပညာနန္ဒ။ ။နဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိ နာနန္တရ န-သမနန္တရမူ န-သဟဇာတဆက္က၌– ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဏ္ဍံ-ပစ္စည်း၊ နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နာနန္တရပစ္စယာ န-သမနန္တရပစ္စယာ န-သဟဇာတေ ကောဒသ။

(န-အညမညဆက္က, န-နိဿယဆက္က, န-ဉပနိဿယဆက္က, အထက်က ဟောပုံ အညွှန်း ပြခဲ့ပြီ)။

န-ပုရေဇာတဆက္က၌–ဟေတုသဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဏ္ဍံ-ပစ္စည်း၊ န-ပုရေဇာတေ တေရသ။

န-ပစ္ဆာဇာတဆက္က၌ ဟေတုသဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ကံ, ဟာ, ဏ္ဍံ-ပစ္စည်း၊ န-ပစ္ဆာဇာတေ ပန္နရသ။

နာသေဝနဆက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတ ပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နာသေဝနေ ပန္နရသ။

န-ကမ္မဆက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-သဟဇာတကမ္မ မှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ဗလဝကမ္မမှတပါး ပကတူပပစ္စည်း, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ကမ္မေ ပန္နရသ။

န-ဝိပါကဆက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-ဝိပါကမှတပါး သဟဇာတ ပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ဝိပါကေ ပန္နရသ။

န-အာဟာရဆက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-နာမ်အာဟာရမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-အာဟာရေ ပန္နရသ။

န-ဣန္ဒြိယဆက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-သဟဇာတိန္ဒြိယ မှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယမှတပါး ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စည်း, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ-ပစ္စည်း၊ န-ဣန္ဒြိယေ ပန္နရသ။

န-ဈာနဆက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-ဈာနမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ဈာနေ ပန္နရသ။

န-မဂ္ဂဆက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိမဂ္ဂ-မှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-မဂ္ဂေ ပန္နရသ။

န သမ္ပယုတ္တဆက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-သမ္ပယုတ္တမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-သမ္ပယုတ္တေ တေရသ။

န ဝိပ္ပယုတ္တဆက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိ-သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း, ပကတူ, ကံ, ဟာ, ဣံ ပစ္စည်း၊ န-ဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။

နော အတ္ထိဆက္က၌ ပကတူ, ကံ-ပစ္စည်း၊ နော-အတ္ထိယာ နဝ၊ နော-အဝိဂတေ နဝ။

နော-နတ္ထိဆက္က၌ ဟေတု-သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတ ပစ္စည်း, ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နော-နတ္ထိယာ ပန္နရသ၊ နော-ဝိဂတေ ပန္နရသ။

သတ္တကနှင့် အဋ္ဌကဟောနည်း

ဆရာတော်။ ။သချ်ာထုတ်တဲ့ အကွက်မှာကြည့် ဆက္ကကို ဘယ်သူနှင့် တွဲထား သလဲ (ပဉ္စကနှင့် တွဲထားပါတယ်)၊ သတ္တကကိုတော့ အဋ္ဌကနှင့်

တွဲထားတယ်၊ အဲဒါကို သတိပြုကြည့်၊ ဒီတော့ သတ္တကဟောဘို့ဆိုလျှင် မူ ထဲမှာ သဟဇာတထည့်လိုက်လျှင် သတ္တကဖြစ်မယ်မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သဟဇာတမူထဲ ရောက်သွားကတည်းက သဟအကွက်ကျတော့ ခုတင် က နုတ်ခဲ့တဲ့ ဟေတုတို့ သဟာဓိတို့ စသည်နုတ်နေဘို့ လိုသေးသလား (မလိုတော့ပါ)၊ မလိုတော့ဘူး၊ သဟပုံကို မပါနိုင်တော့ဘူး၊ သဟပုံ လုံးလုံးပျက်သွားပြီ၊ တရား ဘယ်လောက် နည်းသွားသတုံး ကြည့်၊ တရားနည်းသွားလျှင် လွယ်တာပါဘဲ။

ဒီတော့ သဟတင်မူထဲ မထည့်ဘဲနှင့် အညမညကို မူထဲ ထပ်ထည့်လျှင် တရား ပြောင်းမှာလား (မပြောင်းပါ)၊ ဒါကြောင့်မို့ သင်္ချာထုတ်ရမည့် အကွက်မှာ ဂဏန်းပေါင်းထားတယ် ၇-နှင့် ၈-ကို သတ္တကနှင့် အဋ္ဌက-ဟာ အတူတူဘဲလို့ ပြတာ။

ဒီတော့ တရားဟာ အကြမ်းဖျင်း ကြည့်စမ်းပါ၊ ၁၉ပစ္စည်းတို့ ဟောစရာ ဘာ ကျန်ရစ်ခဲ့တော့သလဲ၊ ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဈာ-ဒါဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်၊ အာရမ္မဏရော သဟဇာတရော အနန္တရရော ကုန်နေပြီ (မှန်ပါ)။ ဘယ်အထိတုံး၊ အညမညအထိ မူထား။

ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဘယ်လိုဟောမလဲ၊ မူအားဖြင့် ၆-ပစ္စည်း၊ သတ္တက မှာဆိုလျှင် (မှန်ပါ)။ န-ဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိ နာနန္တရ န-သမနန္တရ န-သဟဇာတ ၆-ပစ္စည်း၊ အဋ္ဌကဆိုလျှင် အဲဒီ ၆-ပစ္စည်းထဲမှာ န-အညမညပါ ထည့် သွင်းပြီး မူ ၇-ပစ္စည်း၊ မူလီသွင်းတော့ အဋ္ဌက ဖြစ်သွားရော (မှန်ပါ)။

န-ဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိ နာနန္တရ န-သမနန္တရ န-သဟဇာတ န-အညမညမူ န-နိဿယ အဋ္ဌကဒွိ....ဆိုတော့ ဘာပျက်မလဲ နောက်ထပ် (ပုရေပျက်ပါ တယ်)၊ မူလီဖြစ်တဲ့ နိဿယအကွက် ပုရေဇာတ ပုံပါပျက်မယ်၊ကျန်တာက ဘာ တုံး....ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဈာ- သင်္ချာထွက်တော့ ဘယ်လောက်ထွက်သလဲ (ကောဒသ ထွက်ပါတယ်)၊ ဘာလဲမေးလျှင် ပကတူမှာရတဲ့ နဝနှင့် ပစ္ဆာ-ဟာရ မိဿကဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါနှင့် မူတည်သွားတော့မှာ။

မူလီသွင်းတော့ နိဿယသွင်းလို့ ပုရေပျက်တာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဥပ-နိဿယသွင်းတော့ ပုရေပြန်ဝင်လာပြီးတော့ (ပကတူ ပျက်ပါတယ်)၊ ဥပနိဿ-ယ မူလီသွင်းလျှင် ပကတူ ထပ်ပျက်တယ်၊ ဟောရိုးနည်းကို ပြောနေတာ၊ ဒီတော့ ကျန်တဲ့တရားဟာ ဘယ်သူလဲလို့ ကြည့်ပါ၊ ဥပနိဿယ အဋ္ဌကဒွိ-ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဈာ-ပစ္စည်း၊ န-ဥပနိဿယေ သင်္ချာထုတ်တော့ ဘယ်လောက် ရမလဲ (သတ္တ)၊ ထုတ်ကြည့်ပါ တရားကို၊ သူက ၇-ဂဏန်းကလေး ရေးထားလို့

ကိုယ်က သတ္တ-လို့ အလွယ် မခေါ်လိုက်ရဘူး၊ ပုရေသချ်ာ ထုတ်လိုက် ဗျာ ၃-ချက် ဗျာဗျာ, ဗျာကူ, ဗျာအကူ, ၃-ချက် မဟုတ်လား (မှန်ပါ။) ပစ္ဆာကို သချ်ာထုတ်လိုက် (ကူဗျာ, အကူဗျာ, ဗျာဗျာ)၊ ဒီတော့ ဗျာဗျာက တူမနေ ဘူးလား (တူပါတယ်)၊ တူနေလျှင် ၂-ခုပေါင်းတော့ ၅-ချက် ရခဲ့တယ်၊ ကံကို သချ်ာထုတ်တော့ ကူဗျာ, အကူဗျာ၊ ဒါလဲ ပါနေပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဟာ, ဣ-တို့ကို သချ်ာထုတ်တော့ ဗျာဗျာ၊ ဒါလဲပါပြီးသားဘဲ၊ ၅-ခုဘဲရခဲ့တယ်၊ ပြီးတော့မှ ခုတင်က ဘုန်းကြီးပြောတဲ့ ပစ္ဆာဟာရမိဿက မဖြစ်နိုင်ဘူးလား၊ (ဖြစ်နိုင်ပါတယ်)၊ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိဿကကော(ဖြစ်နိုင်ပါတယ်)၊ သူတို့ ၂-ချက် ထည့်လိုက်လို့ သတ္တ ဖြစ်လာတယ်၊ အဲဒီလို နားလည်ကြပါ။

ဆိုနေတာက ဘာမှ မခက်လှပါဘူး၊ ဘုန်းကြီးပေးတဲ့ နည်းကိုကိုင်ပြီး လျှောက်ဆိုနေ ဘယ်တော့မှ မမှားဘူး၊ ဖြုန်းကနဲ နူတ်က လွဲသွားတောင် ငါ ဆိုတာမှားတယ်, မှန်တယ်ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်လဲသိပါ၊ ဒါဟာ သတိထားလျှင် သိ နိုင်ပါတယ်၊ သြော်....ဒါဟာ ငါဆိုတာ လွဲသွားတယ်လို့ ဆိပါ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ နည်းက ကိုယ့်ဆီမှာ လက်ကိုင်ရနေတယ်။

ပြီးတော့ န-ပုရေဇာတ အင်္ဂကဥ် ဆိုတော့ ပုရေပုံပျက်တော့ ထူးမှာလား (မထူးပါ)၊ သချ်ာ ကောဒသဘဲ။

ပြီးတော့ န-ပစ္ဆာဇာတ အင်္ဂကဥ်၊ သချ်ာဘယ်လောက် ထွက်နေသတုံး (နဝ ထွက်ပါတယ်) ကြည့်ပေါ့ ပကတူ နဝဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ မိဿက ရဦးမလား (မရပါ)၊ ပစ္ဆာမရှိခြင်းကြောင့် မိဿက မရှိတော့ဘူး၊ ဒီတော့ သချ်ာနဝ-ဘဲ ရမယ်။

ကျန်တာတွေဟာ ကောဒသနှင့် လျှောက်ပြီးသွားနေမယ်၊ ဦးဉာဏဝရ ဟောစမ်းပါ။

အင်္ဂကဟောစဉ်

ဦးဉာဏဝရ။ ။န-ဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိ နာနန္တရ န-သမနန္တရ န-သဟ-
ဇာတ န-အညမညမူ န-နိဿယ အင်္ဂကဥ် ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ,
ဣ-ပစ္စည်း၊ န-နိဿယေ ကောဒသ။

န-ဥပနိဿယအင်္ဂကဥ် ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ဥပနိဿယေ သတ္တ။

န-ပုရေဇာတ အင်္ဂကဥ် ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ပုရေဇာ တေ ကောဒသ။

န-ပစ္ဆာဇာတအဋ္ဌကဥ္ စ ပကတူ, ပုရေ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ပစ္ဆာဇာ-တေ နဝ။

နာသေဝနအဋ္ဌကဥ္ ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နာ-သေဝနေ ကောဒသ။

န-ကမ္မအဋ္ဌကဥ္ ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မမှ တပါး ပကတူပပစ္စည်း, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န ကမ္မေ ကောဒသ။

န-ဝိပါကအဋ္ဌကဥ္ ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ဝိပါ-ကေ ကောဒသ။

န-အာဟာရအဋ္ဌကဥ္ ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-အာဟာရေ ကောဒသ။

န-ဣန္ဒြိယအဋ္ဌကဥ္ ပကတူ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယမှတပါး ပုရေဇာတပစ္စည်း, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ပစ္စည်း၊ န-ဣန္ဒြိယေ ကောဒသ။

န-ဈာနအဋ္ဌကဥ္ ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ဈာနေ ကောဒသ။

န-မဂ္ဂအဋ္ဌကဥ္ ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-မဂ္ဂေ ကောဒသ။

န-သမ္ပယုတ္တ အဋ္ဌကဥ္ ပကတူ, ပုရေ ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-သမ္ပ-ယုတ္တေ ကောဒသ။

န-ဝိပ္ပယုတ္တအဋ္ဌကဥ္ ပကတူ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ န-ဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။

နော-အတ္ထိအဋ္ဌကဥ္ ပကတူ, ကံ-ပစ္စည်း။ နော-အတ္ထိယာ နဝ၊ နော-အဝိ-ဂတေ နဝ။

နော နတ္ထိအဋ္ဌကဥ္ ပကတူ, ပုရေ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နော-နတ္ထိယာ ကောဒသ၊ နော-ဝိဂတေ ကောဒသ။

နဝကဟောနည်း

ဆရာတော်။ ။ပြီးတော့ နဝက-က တကွက်သန့်သန့် နေတယ်မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာလဲ သတိပြုပေါ့၊ မူပစ္စည်းထဲကို ဘာထပ်ထည့်လိုက်သလဲ (နိဿယ ထည့်ပါတယ်)၊ နိဿယအထိ မူထားတယ်၊ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ အားလုံး ဟောရအောင် သတိပြု နားထောင်ကြပါ။

နဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိ နာနန္တရ န-သမနန္တရ န-သဟဇာတ န-အညမည န-နိဿယမူ-လို မူကိုဆို၊ အဲဒီလဲရောက်ရော တရားဟော ဘာကျန်ရစ်ခဲ့တော့သတုံး-လို့ ကြည့်ရတယ်၊ မူတည်ထားတာကတည်းကိုက ပုရေထပ်ပျက်နေပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, အနန္တရ, ပုရေဇာတ ပျက်သွားတော့ ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ကျန်နေတယ်၊ မူတရားတင်ပြောတာနော် (မှန်ပါ)။

ပြီးတော့မှ န-ဥပနိဿယ နဝကဒွ-လို့ မူလီ ၁ပ်သွင်းလိုက်တော့ ပကတူပုံက ရှိသေးရဲ့သား (မရှိတော့ပါ)၊ ဒီတော့ ကျန်တာက ဘယ်သူတွေ ကျန်တော့မလဲ-ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ကျန်တော့တယ်၊ သင်္ချာဘယ်လောက်ထုတ်ထားသလဲ (ပဥ္စထုတ်ထားပါတယ်)။

ထုတ်ကြည့်ပါလား၊ ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-သင်္ချာ၊ ပစ္ဆာက ကုဗျာ,အာကုဗျာ, ဗျာဗျာ ၃ ချက် မရဘူးလား (ရပါတယ်)၊ ကံကလဲ ဒီတူတူဘဲလား (မှန်ပါ)။ ဟာ, ဣံ ကလဲ ဗျာဗျာဘဲ၊ ဒီတော့ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ တိတိ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ ပစ္ဆာနှင့် မိဿကလုပ်လိုက်၊ မိဿက ၂-ချက် ဝင်လာတော့ ပဥ္စဖြစ်တာပေါ့ (မှန်ပါ)။ သင်္ချာပြောင်းသွားလျှင် ကိုယ်က လုပ်ကြည့်ရတယ်၊ အဲဒီလို လုပ်ကြည့်မှ လွယ်လာမှ ကိုယ့်ဆီမှာနေမှာ။

ဒါကြောင့် န-ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နာနန္တရ-ပစ္စယာ န-သမနန္တရပစ္စယာ န-သဟဇာတပစ္စယာ န-အညမညပစ္စယာ-န-နိဿယပစ္စယာ-ဒါကမူ၊ မူလီက န-ဥပနိဿယေ ပဥ္စ၊ ပဥ္စမဦးဆုံး မူကိုတော့ ပါဠိအပြည့်အစုံ ရွတ်ပါ၊ နောက်မူလီတွေကျတော့ မူလီကလေးတင်ဆိုသွားပါ၊ စကားချုံးသွားအောင် (မှန်ပါ)။

န-ပုရေဇာတနဝကဒွ ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ပုရေဇာတေ ကောဒသ။

န-ပစ္ဆာဇာတနဝကဒွ ပကတူ, ကံ, ဟာ,ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ သင်္ချာမှာ မိဿက ပျက်သွားတယ်၊ ဒါကြောင့် နဝ။

နာသေဝန နဝကဒွ ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နာသေဝနေ ကောဒသ။

န-ကမ္မ နဝကဒွ ဆိုတော့ ကမ္မပုံက ပျက်ပြန်ပြီ (မှန်ပါ)။ ဗလဝကမ္မမှတပါး ပကတူ, ပစ္ဆာ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ကမ္မေ ကောဒသ။

န-ဝိပါက နဝကဒွ ပကတူ, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ ပစ္စည်း၊ န-ပစ္ဆာဇာတေ ကောဒသ။

နာဟာရနဝကဒ္ဒ အာဟာရပုံလျှော့ရမယ်၊ပကတူ့,ကံ,ဈ္ဈ ပစ္စည်း၊ နာဟာရေ ကောဒသ။

န-ဈာန္ဒြိယနဝကဒ္ဒ ဈာန္ဒြိယပုံလျှော့၊ ပကတူ့, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ-ပစ္စည်း၊ န-ဈာန္ဒြိယေ ကောဒသ။

န-ဈာန, န မဂ္ဂ, န သမ္ပယုတ္တနဝကဒ္ဒ-သူတို့က တရားမထူးဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့ မထူးသလဲမေးလျှင် သူတို့ကို နုတ်လျှင် သဟပုံက နုတ်ရမှာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သဟပုံမရှိတော့ သူတို့မှာ ကျန်တဲ့တရားဟာ အတူတူဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒါကြောင့် န ဈာန, န မဂ္ဂ, န သမ္ပယုတ္တ နဝကဒ္ဒ ပကတူ့, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဈ္ဈ-ပစ္စည်း၊ န-ဈာနေ ကောဒသ၊ န-မဂ္ဂေ ကောဒသ၊ န-သမ္ပယုတ္တေ ကောဒသ။

န-ဝိပ္ပယုတ္တနဝကဒ္ဒ ပကတူ့, ကံ, ဟာ, ဈ္ဈ-ပစ္စည်း၊ န-ဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။

နော-အတ္ထိနဝကဒ္ဒ ပကတူ့, ကံ-ပစ္စည်း၊ ၂ ခု ကျန်တော့တယ်နော်(မှန်ပါ)။ နော-အတ္ထိယာ နဝ, နော-အဝိဂတေ နဝ။

နော-နတ္ထိနဝကဒ္ဒ ပကတူ့, ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဈ္ဈ-ပစ္စည်း၊ နော- နတ္ထိယာ ကောဒသ၊ နော-ဝိဂတေ ကောဒသ၊ အားလုံး ဖြေးဖြေးကလေး ဟောစမ်းပါ။

သံဃာတော်များ။ ။အထက်ပါအတိုင်းပင် ဟောကြသည်။

ဆရာတော်။ ။ဦးပဋ္ဌင်းတို့ဆိုတဲ့ အသံထဲမှာ ပုရေ ဝင်ဝင်လာတယ်၊ ပုရေက နိဿယပစ္စည်း မှုထဲပါနေကတည်းက ပျက်နေပြီ၊ ပုရေ မူလီမသွင်းခင် နိဿယမှုတရားထဲ ပါလာကတည်းက ပုရေပုံကလုံးဝပျက်နေပြီ၊အဲဒါကို သတိထားကြပါ။ ကဲ တော်ကြဦးစို့။

ဒသကနှင့် ကောဒသကဟောနည်း

နိဿယထိအောင် မှုသွားပြီးတော့ ဒီနေ့ ဥပနိဿယမှုထဲ ထည့်၊ န-ဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိ နာနန္တရ န-သမနန္တရ န-သဟဇာတ န-အညမည န-နိဿယ န-ဥပနိဿယ မှု ၉-ပစ္စည်း၊ မူလီတပစ္စည်းထည့်တော့ ဒသက ဖြစ်သွားရော။

ဦးပဋ္ဌင်းတို့ ဇယားထဲမှာ ၉-ဂဏန်းက တကွက်သန့်သန့် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၁၀-မှာ ၁၁-ပါး ရေထားတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ ရေထားသလဲဆိုလျှင် သတိပြု နားထောင်စမ်းပါ၊ ဥပနိဿယ မှုထဲထည့်တော့ ပကတူ ပုံပျက်သွားရော မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပကတူနောက်က ဘယ်သူရှိသလဲ (ပုရေရှိပါတယ်)၊ ပုရေ က ရှိမှမရှိတော့ဘဲ နဝကဟောစဉ် နိဿယမှုပါကတည်းက ပျက်သွားနှင့်ပြီ၊ ဒါကြောင့် ပုရေအထိ မှုထဲထည့်လိုက်၊ ကောဒသက ဖြစ်သွားရော၊ အတူတူဘဲ

နေ၁်(မှန်ပါ)။ ဥပနိဿယ တင်ထားလဲ အတူတူဘဲ၊ ပုရေဇာတ ထားလဲ အတူတူဘဲ၊ တရားအတူတူဘဲ ပြောတာ။

ဒီတော့ ပုရေမူထဲ ထည့်လိုက်တော့ ၁၀-ပစ္စည်း ဖြစ်နေရော၊ ၁၀-ပစ္စည်းမူဖြစ်နေတော့ မူလ်တပစ္စည်းနှင့် ၁၁-ပစ္စည်း ကောဒသ ဆိုပြီးကြည့်၊ ဘာကျန်ရစ်ခဲ့သတုံး၊ တရားကျန်တာကိုလဲကြည့်၊ ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣ-ဒါဘဲကျန်တော့တယ် (မှန်ပါ)။

အဲဒီ လက်ရှိတရားကလေးကို သင်္ချာထုတ်ကြည့်လျှင် ပစ္ဆာက တီဏိ၊ ကံက ဒွေ၊ တိုးသေးသလား (မတိုးပါ)၊ ဟာ-ဣ လဲ မတိုးဘူး၊ မိဿကလုပ်ထည့်လိုက်၊ ဘယ်လောက်ရှိမလဲ (ပဥ္စ)၊ သတိထားပေါ့၊ အဲဒါ မူရှိတဲ့တရား ပြောတာ။

ဟောတဲ့အခါကျတော့ န-ဟေတု န၁်ရမ္မဏ နာဓိပတိ နာနန္တရ န-သမနန္တရ န-သဟဇာတ န-အညမည န နိဿယ န-ဥပနိဿယ န-ပုရေဇာတ မူ န-ပစ္ဆာဇာတ ကောဒသက၌ဆိုတော့ ပစ္ဆာပုံထပ်ပြီး ပျက်သွားပြန်ရော (မှန်ပါ)။ ဘာကျန်ရစ်ခဲ့တော့သတုံး ဆိုတော့ ကံ, ဟာ, ဣ-ဘဲ ကျန်တယ်၊ ကံ, ဟာ, ဣ-ကို သင်္ချာထုတ်တော့ ဘယ်လောက်ထွက်မလဲ (တီဏိ)၊ ဒါဘဲ ရှိတော့မှာပေါ့၊ မိဿကလုပ်လို့ ရပါဦးမလား (မရပါ)၊ ဒါကြောင့် န-ဟေတုပစ္စယာ ။(ပ)။ န-ပုရေဇာတ ပစ္စယာ န-ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ၊ အဲဒီလို တရားကို မှတ်ပြီးထုတ်ပါ၊ ဒါတွေက ပါးစပ်က အာပူတိုက်ပြီး အော်ကျက်နေလို့လဲ ရနိုင်တာ မဟုတ်ဘူး (မှန်ပါ)။

အောက်ကိုသွားပါ၊ နာသေဝန ကောဒသက၌ ဆိုတော့ ပစ္ဆာ-ပြန်ဝင်ပြန်တယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ နာသေဝနေ ပဥ္စ။

န-ကမ္မ ကောဒသက၌ ဆိုတော့ ကံ-ပုံပျက်လို့ သင်္ချာပျက်ဦးမလား (မပျက်ပါ)၊ ဒီတော့ ပဥ္စဘဲ နေတယ်နေ၁် (မှန်ပါ)။

နဝိပါက ကောဒသက၌ ဆိုတော့လဲ ပဥ္စဘဲ၊ ဒီတရားဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။

န၁ဟာရ ကောဒသက၌ ဆိုတော့ ဟာ-ပုံ ပျက်တယ်၊ဟာ-ပုံ ပျက်ပေမဲ့ သင်္ချာပဥ္စ-ကတော့ မပျက်ဘူး၊ ဒီအတိုင်းဘဲ ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယ မိဿက ရှိနေတယ်။

န-ဣန္ဒြိယ ကောဒသက၌-ဆိုတော့ ဣန္ဒြိယ-ပုံပျက်ပြန်ရော၊ သင်္ချာကတော့ ပဥ္စဘဲ မထူးဘူး၊ ပစ္ဆာဟာရ မိဿက ရှိတယ်။

အောက်က ပစ္စည်းတွေကို သတိပြုကြည့်စမ်းပါ၊ တူတာတွေ ပေါင်းလိုက်ကြပါ၊ န ဈာန, န မဂ္ဂ, န သမ္ပယုတ္တ ကောဒသက၌ ပစ္ဆာ, ကံ,ဟာ,ဣ-ပစ္စည်း၊ သင်္ချာက ပဥ္စချည်းဘဲ မသွားဘူးလား၊ (မှန်ပါ)။ န-ဈာနေ ပဥ္စ၊ န-မဂ္ဂေ ပဥ္စ၊ န-သမ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ။

နဝိပ္ပယုတ္တ **ကောဒသကဥ္ဆ** ဆိုတော့ ဘာပျက်သွားသတုံး (ပစ္စာ ပျက်ပါတယ်)၊ ဒီတော့ ဘာဖြစ်မတုံး န-ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

နော-အတ္ထိ, နော-အဝိဂတ ကောဒသကဥ္ဆဆိုတော့ ဘာကျန်ရစ်ခဲ့တော့သတုံး (ကံဘဲ ကျန်ပါတယ်)၊ ဘယ်လောက် ထွက်မလဲ (ဒွေထွက်ပါတယ်)၊ နော-အတ္ထိယာ ဒွေ၊ နော-အဝိဂတေ ဒွေ။

အင်မတန် စိတ်ကူးလို့ကောင်းပါတယ်၊ စိတ်ကူး ဘေးချော်သွားလျှင်တော့ ဒီကလဲ ဘေးချော်ထွက်သွားတာဘဲ၊ ဦးသုဇာတ ဟောစမ်းပါ၊ နော-နတ္ထိကျတော့ ပဥ္စထွက်မယ်နော် (မှန်ပါ)။

ဦးသုဇာတ။ ။န-ဟေတု နဝရမ္ဘာ။ (ပ)။ န-ပုရေဇာတမူ န-ပစ္ဆာဇာတကောဒသကဥ္ဆ ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။

နာသေဝနကောဒသကဥ္ဆ ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နာသေဝနေ ပဥ္စ။

န-ကမ္မကောဒသကဥ္ဆ ပစ္ဆာ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ကမ္မေ ပဥ္စ။

န-ဝိပါကကောဒသကဥ္ဆ ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န ဝိပါကေ ပဥ္စ။

နာဟာရကောဒသကဥ္ဆ ပစ္ဆာ, ကံ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နာဟာရေ ပဥ္စ။

န-ဣန္ဒြိယကောဒသကဥ္ဆ ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ ပစ္စည်း၊ န-ဣန္ဒြိယေ ပဥ္စ။

န-ဈာန, န-မဂ္ဂ, န-သမ္ပယုတ္တ **ကောဒသကဥ္ဆ** ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ဈာနေ ပဥ္စ၊ န-မဂ္ဂေ ပဥ္စ၊ န-သမ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ။

န-ဝိပ္ပယုတ္တ **ကောဒသကဥ္ဆ** ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ န-ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။

နော-အတ္ထိ, နော-အဝိဂတ ကောဒသကဥ္ဆ ကံ-ပစ္စည်း၊ နော-အတ္ထိယာ ဒွေ၊ နော-အဝိဂတေ ဒွေ။

နော-နတ္ထိ, နော-ဝိဂတ **ကောဒသဥ္ဆ** ပစ္ဆာ, ကံ, ဟာ, ဣံ-ပစ္စည်း၊ နော-နတ္ထိယာ ပဥ္စ၊ နောဝိဂတေ ပဥ္စ။

ဆရာတော်။ ။အဲဒီမှာ ရရစ်သံကလေးတွေ ယပင်းသံကလေးတွေလဲ သတိပြုပြီး ဖျောက်ကြစမ်းပါ၊ ပစ္ဆာဇာတတို့ ပဥ္စတို့၊ ဒါကလေးတွေမှာ ရရစ်သံ, ယပင်းသံတွေ မပါစေနှင့်။

မှတ်သားကြစမ်းပါ၊ မဟောပါနှင့်တော့၊ နားတောင်နေကြတာကပြီး ကျေးဇူးရှိပါတယ်၊ တဆုးနည်းနည်းကလေးဘဲ။

ဒွါဒသက ဟောနည်း

ပြီးတော့ ဘာကိုထပ်ထည့်မလဲ ပစ္စာကိုမှုထဲ ထပ်ထည့် (မှန်ပါ)။ အားလုံး သတိပြုခဲ့စမ်းပါ၊ ဘာကျန်ရစ်ခဲ့တော့သတုံး တရား၊ (ကံ, ဟာ, ဣ-ဘဲ ကျန်ပါ တယ်)၊ ကံ, ဟာ, ဣ-ကို သဗ္ဗာထုတ်ဘော့ ဘယ်လောက်ရှိမလဲ (တိဏ္ဏ ရှိပါ တယ်)၊ အဲဒါ မူဘာရားနေ၁် (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ နာသေဝန ဒွါဒသကလို့ ဖြစ်မယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ န-ဟေတု- နာရမ္မဏာ။ပ။ န-ပစ္ဆာဇာတမှု နာသေဝန ဒွါဒသက၌ ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ နာသေဝနေ တိဏိ။

န-ကမ္မဒွါဒသက၌ ဆိုတော့ ဘာကျန်ရစ်ခဲ့တော့သတုံး၊ (ဟာ, ဣ-ကျန်ပါ တယ်)၊ သဗ္ဗာ ဘယ်လောက်ထုတ်မလဲ (ဓကံ ထုတ်ပါတယ်)၊ ဘယ်သူလဲ မေးလျှင် အဗျာကတော အဗျာကတဿ၊ ရုပ်အာဟာရနှင့် ရူပဇီဝိတိန္ဒြေ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီမှာ အခေါ်နားက တိဏ္ဏ ရှိနေလျက်သားနှင့် ဒီက တိဏ္ဏ မဟုတ်ဘဲနှင့် ဓကံဖြစ်နေကော့ ၃-ဂဏန်းကလေး အမြီး ပြတ်နေတယ် ထင်ပြီး အချို့က ထည့်တဘ်တယ်၊ အမြီးပြတ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ တရားကိုက မရှိတာ။

န-ဝိပါကဒွါဒသက၌ ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ တိဏိဘဲ၊ နာဟာရဒွါဒသက ကျတော့ ကံ, ဣ-ပစ္စည်း၊ သဗ္ဗာတိဏိ၊ န-ဣန္ဒြိယ ဒွါဒသကကျတော့ ကံ, ဟာ-ပစ္စည်း၊ တိဏိ။

မှတ်ရုံမှတ်ကြစမ်းပါတော့၊ န-ဈာန, န-မဂ္ဂ, န-သမ္ပယုတ္တ, န-ဝိပ္ပယုတ္တ ဒွါဒသက၌ ကံ, ဟာ, ဣ-ပစ္စည်း၊ သဗ္ဗာတိဏိချည့်ဘဲ (မှန်ပါ)။

စိတ်ကမှတ်မိအောင် လေ့လာကြပါ၊ ဟောတာ မောမောနေမယ်။

နော-အတ္ထိ, နော-အဝိဂတ ဒွါဒသက၌ ကံပစ္စည်း၊ သဗ္ဗာဘယ်လောက် တုံး ခုတင်ကလိုဘဲ ဒွေဘဲ ထွက်မှာပေါ့ (မှန်ပါ)။ နော-နတ္ထိ, နော-ဝိဂတ ဒွါဒသကမှာ တိဏိဘဲ။

အခုပြီးခဲ့တာ–ဘာတုံး ဒွါဒသက၊ သတိပြုပြီး နားထောင်ကြပါ၊ ဦးပဥ္စင်း တို့ မရွတ်ကြပါနှင့်တော့၊ နားထောင်တာက ပိုပြီးကျေးဇူးရှိမယ်လို့ တွက်ထား ပါတယ်။

တေရသက ဟောနည်းအညွှန်း

တေရသကသွားရအောင်၊ ဘယ်ထိအောင် မှုရောက်သွားသလဲ (အာသေဝန ထိအောင် ရောက်ပါတယ်)။

သတိပြု နားထောင်ကြပါ၊ အာသေဝနအတွက် တရားထူးဦးမှာလား (မထူးပါ)။ မထူးလျှင် သူ့ကို မူထဲထည့်ပါ၊ အာသေအထိ မူထဲ ထည့်ပြီး မထူးလျှင် ကမ္မပါ မူထဲထည့်။

စုဒ္ဒသက ဟောနည်းအညွှန်း

စဉ်းစားကြည့်နေကြစမ်းပါ၊ တရားသွားနေပုံ၊ ကမ္မ မူထဲ ရောက်သွားပြီ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ကမ္မ မူထဲရောက်တော့ မူတင်ဘဲ ၁၃-ပစ္စည်း မဖြစ်ဘူးလား (ဖြစ်ပါတယ်)။ မူတင်ဘဲ ၁၃ ဖြစ်တော့ မူလီသွင်းတော့ ဘယ်လောက်တုံး စုဒ္ဒသက ဖြစ်သွားရော။

မူလီက ဘာထည့်မလဲ (ဝိပါကထည့်ရပါမယ်)၊ ဝိပါကထည့်တော့ သင်္ချာထုတ်ဘို့ ဟောပုဒ်တရားက ဘယ်သူလဲမေးလျှင် (ဟာ, ဣံ)၊ သင်္ချာဘယ်လောက်ထွက်သွားမလဲ(ကော်ထွက်ပါမယ်)။

အာဟာရကျတော့ ဣံ–တပစ္စည်း ရှိတော့တယ်၊ သင်္ချာထုတ် ကော်ဘဲ၊ ဣန္ဒြိ ယ မူလီလုပ်တော့ကော (အာဟာရဘဲကျန်ပါတယ်)၊ သင်္ချာထုတ်တော့ ကော်ဘဲ။

န-ဈာန, န-မဂ္ဂ, န-သမ္ပယုတ္တ, န-ဝိပ္ပယုတ္တ–စုဒ္ဒသက၌ ဟာ, ဣံ–ပစ္စည်း၊ သင်္ချာ ကော်ချည့်ထွက်။

မူလီ မထည့်ရသော ၂-ပစ္စည်း

နော-အတ္ထိ, နောအဝိဂတစုဒ္ဒသက၌ ဆိုခဲ့လျှင် သတိပြုကြည့်ပါ၊ ဘာရှိသေးသတုံး (မရှိတော့ပါ)။

အဲဒါ နောက်တော့ ယောင်လည်လည် ဖြစ်နေတတ်တယ်၊ ဂရုစိုက် နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ နောအတ္ထိ, နော-အဝိဂတ–ဒိစုဒ္ဒသကမှာ မူလီလုပ်ပြီး သွင်းလို့ရှိလျှင် ဟောပုဒ်တရား ဘာကျန်သလဲလို့ ရှာရတယ် (မကျန်ပါ)၊ မကျန်လျှင် သူ့ကို မူလီမထည့်ရဘူး၊ သင်္ချာမှ ထုတ်လို့မဖြစ်ဘဲ မဟုတ်လား(မှန်ပါ)။ သင်္ချာထုတ်စရာမှ ရှာလို့မရဘဲ၊ မူလီမထည့်နိုင်တော့၊ အာဟာရကလဲ နော-အတ္ထိဆိုလျှင် ပျက်ကရော၊ ဣန္ဒြိယကလဲ ပျက်တာဘဲ။

ဒါကြောင့် ဤစုဒ္ဒသကမှာ အတ္ထိ, အဝိဂတ ၂-ပစ္စည်းကို မူလီသွင်းလို့ မရဘူး။

နော-နတ္ထိ, နော-ဝိဂတ စုဒ္ဒသကတို့ကျတော့ ဟာ, ဣံ–ပစ္စည်း၊ သင်္ချာကတော့ ကော် ချည့်ထွက် (မှန်ပါ)။

ဒါက ဘယ်အထိ ထားတာတုံး၊ ကမ္မအထိ မူထားတာ၊ (မှန်ပါ)။

ပန္နရသကဟောနည်းအညွှန်း

မဟောပါနှင့်တော့၊ စဉ်းစားပြီး နားထောင်ကြစမ်းပါ၊ ဝိပါကကို မူထဲ ထည့်တော့ကော ထူးဦးမှာလား၊ (မထူးပါ)၊ သူကိုတော့ ဘာခေါ်မလဲ ပန္နရသက လို့ခေါ်၊ (မှန်ပါ)။ စုဒ္ဒသကမှာ အခုပြောပြီးခဲ့တဲ့ အတိုင်းဘဲ၊ နော-အတ္ထိယာလို့ မရှိဘူး၊ နော-အဝိဂတေလို့ မရှိဘူး၊ စုဒ္ဒသကနှင့် ပန္နရသက-ဟာ သင်္ချာထုတ်တဲ့အကွက်မှာလဲ တကွက်တည်းနေလိမ့်မယ် (မှန်ပါ)။

သောဠသက ဟောနည်းအညွှန်း

ပြီးတော့ ဘာလာမလဲလို့ဆိုလျှင် သောဠသကလို့ဆိုတော့ မူထဲမှာ ဘာ ပစ္စည်း ရောက်လာသလဲ (အာဟာရ)။

သတိပြုထားကြပါ၊ အင်မတန်လွယ်ပြီးတော့ မျက်ခြေပြတ်ပြီးတော့ တရား ရှာမရ ဖြစ်နေတတ်တယ်။

အာဟာရပစ္စည်း မူတည်းရောက်တယ်လို့ ဆိုတော့ မူပစ္စည်းတင်ဘဲ ၁၅-ပစ္စည်းဖြစ်နေပြီ၊ ပဌမနေ့တုန်းက ဘုန်းကြီးပြောခဲ့တယ်၊ ဒီပစ္စနိက်ဟာ အမှတ် တမဲ့နှင့် ဆိုတော့ သိပ်ပြီးခက်လိမ့်မယ်လို့ ထင်ရတယ်၊ သုဒ္ဓနှင့် ဒုက-ရလျှင် လွယ်သွားနိုင်ပါတယ်၊ ဒီဘက်က တရားနည်းနည်း သွားတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ တရားနည်းသွားလေ ကိုယ့်ရဲ့ဉာဏ်က လွယ်လာလေဘဲ၊ အသိဉာဏ် ရှင်းလာတယ်။

အခုသောဠသမှာ မူက ၁၅-ပစ္စည်းဆိုတော့ ဟောပုဒ်ဟာ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း ဖြစ်လာရမယ် (မှန်ပါ)။ မှတ်ထားပါ၊ ဣန္ဒြိယသင်္ချာထုတ်တော့ ကော် ထွက် မယ်၊ န-ဟေတုပစ္စယာ။ (ပ)။ နာဟာရပစ္စယာ....ဒါက်မူ၊ န ဣန္ဒြိယေ လို့ မူလီသွင်းမယ်၊ ရမလား မရဘူးလား (မရပါ)၊ ဘာဖြစ်လို့ မရသလဲမေးလျှင် ဟောပုဒ် မကျန်တော့လို့။

န-ဣန္ဒြိယေလို့သာ ဟောလို့မရတာလား၊ ခုဘင်က ပြောတဲ့ နောအတ္ထိယာ လို့ ဟောလျှင်ကော ရမလား (မရပါ)၊ နော-အဝိဂတေ လို့ကော (မရပါ)။

မရလျှင် ဦးပဥ္စင်းတို့ ခေါင်းစီးကွက်မှာရေးထားတာက ဘာရေးထားသလဲ ၁၆-သ·ဟာ·အောက်က ၂၁၊ (၁၆ သ-ဟာ-၂၁) မှတ်ထားပါ။

သ·ဟာရဒေသနာတော်

အာဟာရပစ္စည်းကို မူထဲမှာ ထားပြီး ဟောနေတဲ့အချိန် ကို သ·ဟာရ ဒေသနာတော်လို့ ခေါ်တယ်၊ ဒါကြောင့် အပေါ်က သ·ဟာ လို့ ရေးထား

တာနော် (မှန်ပါ)။ အာဟာရပစ္စည်း မူထဲမှာမဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒါကို တချို့က သ-ဟာ လို့ ယတိမဖြတ်ဘဲ ဆက်ဘတ်တော့ ဘာမှ အဓိပ္ပါယ်ပြော မဖြစ်ဘူး၊ သ-ဟာ လို့ ယတိဖြတ်ပြီး ဘတ်ပါ၊ သ-ဟာရဒေသနာတော်။

သောဋ္ဌသကမှစ၍ မူ,မူလီ မဖြစ်သော ၃-ပစ္စည်း

အဲဒီ သ-ဟာရဒေသနာတော်လို့ ခေါ်ရတဲ့ သောဋ္ဌသက ကစပြီး ကေဝိသက တိုင်အောင် ဒေသနာတော်၌ ဣန္ဒြိယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၃-ပစ္စည်းတို့သည် မူ-မူလီ အဖြစ်ဖြင့် မဟောနိုင်။

မူထဲ ထည့်လို့လဲ မရဘူး၊ မူလီလုပ်လို့ကော ရမလား (မရပါ)။

ဒီတော့ ဣန္ဒြိယကို မူလီသွင်းမရတော့ ကျော်ပြီး ပစ္စည်းထည့်ပေါ့၊ နဟေတုပစ္စယာ။ (ပ)။ နာဟာရပစ္စယာ နဈာနေလို့ သွင်း၊ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သင်္ချာ ထုတ်မလဲ.... ၇-ဆိုတဲ့တရားရှိတယ် မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ၇-ဆိုတဲ့တရားကို ထုတ်တဲ့သင်္ချာဘဲ၊ န-ဈာနေ ကော်၊ နမဂ္ဂ ကော်၊ န-သမ္ပယုတ္တေ ကော်၊ န-ဝိပ္ပယုတ္တေ ကော်၊ တွေ့ကြရဲ့မဟုတ်လား၊ ၁-ဂဏန်းကလေးတွေ ရေးထားတယ်၊ (မှန်ပါ)။ နောနတ္ထိယာ ကော်၊ နောဝိဂတေ ကော်လို့ထုတ်၊ ဣန္ဒြိယနှင့် အတ္ထိ, **အဝိဂတ** ၃-ပစ္စည်းကတော့ မရဘူး (မှန်ပါ)။ ဒါက သောဋ္ဌသက။

သတ္တရသကစသည် ဟောနည်းအညွှန်း

သတ္တရသက ဖြစ်ချင်တော့ သူနောက်က ဘာရှိသလဲ၊ ဈာနကို မူထဲထည့်၊ ဒီတရား ပျက်ဦးမလား (မပျက်ပါ)၊ ဒီလိုဘဲ ကော်ဘဲ သွားမှာဘဲ၊ မဂ္ဂ မူထဲ ထည့်တော့ကော ၇-ကိုဘဲ သင်္ချာထုတ်၊ ကော်နှင့် သွားမှာဘဲ (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့်မို့လို့ သောဋ္ဌသက, သတ္တရသက, အဋ္ဌာရသက, ဧကူနဝီသက, ဝီသက, ကေဝီသက-တိုင်အောင် ၂၁-ပစ္စည်း၊ အဲဒီမှာ မူက ၂၀-ပစ္စည်း, မူလီက တပစ္စည်းတည်း ကျန်တော့တယ် (မှန်ပါ)။

ဥပမာ-ဘယ်လိုနေမလဲ၊ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ် မူနေပုံကို၊ နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ။(ပ)။ နာဟာရပစ္စယာ-အဲဒီကျတော့ ဣန္ဒြိယကို ကျော်ခဲ့ပါ၊ န-ဈာနပစ္စယာ န-မဂ္ဂပစ္စယာ န-သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ န-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ နောနတ္ထိပစ္စယာ ဆိုတော့ မူပစ္စည်း ပါဝင်း ၂၀-ရှိသွားပြီး၊ မူလီက နောဝိဂတေ ကော်(မှန်ပါ)။ ဘယ်သူကို ထုတ်တဲ့ သင်္ချာလဲမေးလျှင် ၇-ကို ထုတ်တဲ့ သင်္ချာ (မှန်ပါ)။

၂၄-ပစ္စည်းရှိတဲ့ အနက်က ကေဝိသက-မူက ၂၀, မူလီက တပစ္စည်း ၂၁-ပစ္စည်းတင် ဘာဖြစ်လို့ရသလဲ မေးလျှင် ခုတင်က ဘာတွေ နုတ်ထားသလဲ မေးလျှင် ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတ နုတ်ထားတယ်။

မှတ်မိလျှင် ရှေ့အကွက်ကြည့်တော့၊ ဘာရေးထားသလဲ၊ ဒီလိုဘဲ ၁၆-သ-ဣံ-၂၁-မဟုတ်လား၊ (၁၆ သ-ဣံ ၂၁)၊ (မှန်ပါ)။ ခုတင်တုန်းက ဟောဘို့လို့ ချန်ထားတဲ့ ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်းက ဒီလိုဖြစ်လျှင် သူ မူ, မူလီ မရနိုင်တော့ဘူးလား မေးလျှင် ရနိုင်တယ်၊ ရချင်လျှင် သူကို မူထဲဆည့်လျှင် အာဟာရကို ဖယ်ထားလိုက် (မှန်ပါ)။

ဒီတော့ ဒေသနာတော် ဘယ်နှယ်နေမတုံး န-ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏ-ပစ္စယာ ။(ပ)။ န-ကမ္မပစ္စယာ န-ဝိပါကပစ္စယာ န-ဣန္ဒြိယပစ္စယာလို့ မူဆဲ့ပြီး အာဟာရ ဘေးကို ထုတ်ထား၊ ဘာဖြစ်လို့ ထုတ်ထားသလဲ မေးလျှင် ဟောပုဒ် (မှန်ပါ)။

ဘာတွေ မူလီသွင်းမလဲ၊ န-ဈာနေ ဧကံ, န-မဂ္ဂေ ဧကံ, န-သမ္ပယုတ္တေ ဧကံ, န-ဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကံ၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ ပြီးတော့ နောနတ္ထိယာ ဧကံ, နောဝိဂတေ ဧကံ။

ပြီးတော့ အဲဒီပစ္စည်းတွေ မူထဲ ထည့်ထည့်သွားတော့ ဒီ အာဟာရက ထွက်နေမှာဘဲ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

အဲဒါ ပဍ္ဍနိက်ကုန်တာဘဲ၊ အာဟာရဖယ်ပြီး ဣန္ဒြိယကို မူထဲထည့်၊ ဣန္ဒြိယနှင့် တကွ ဟောခြင်းကြောင့် သူက ဘာခေါ်တယ်၊ သဣန္ဒြိယ ဒေသနာတော် ခေါ်တယ်။

ဒီကျတော့လဲ ဘယ်လိုလုပ် မှတ်မလဲမေးလျှင် သဣန္ဒြိယဒေသနာတော် ဟုဆိုအပ်သော သောဠသကမှ ကေဝိသက တိုင်အောင် မူများ၌ အာဟာရ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ၃-ပစ္စည်းတို့သည် မူ-မူလီ အဖြစ်ဖြင့် ဟောလို့ မရနိုင်တော့ဘူး၊ မူထဲလဲ မထည့်နိုင်ဘူး၊ မူလီသွတ်လို့လဲ မဖြစ်ဘူး။

အဲဒါ ဟေတုကစပြီးတော့ ဟောတဲ့ ပစ္စနိက် (မှန်ပါ)။ ဟေတု တပစ္စည်းက စထားတဲ့ ပစ္စနိက်သာ ဦးပဥ္စင်းတို့ ဒီနေ့ကုန်ထားတာ ကြွင်းတဲ့ ၂၃-ပစ္စည်းတွေကလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ၊ အာရမ္မဏကစပြီး မူတည်ပြီးတော့ ကျန်တဲ့ပစ္စည်းတွေ မူလီသွတ် ဟောရမယ်၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းတော်ကြီးမှာ ရှိတယ်၊ ဘုန်းကြီးက သင်မပေးဘူး၊ သို့သော် နည်းပြပေးမယ်။

တိုနည်းတူစွာ အဓိပတိကစပြီး မူထားပြီး ဟောမည့် ဒေသနာတော်တွေ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းတော်ကြီးမှာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတာ ရှိတယ်၊ ပြောကြပါစို့၊ အစဉ်အတိုင်း ၂၄-ပစ္စည်း စလုံးကို အစဦးစွာ မူထားပြီး ဟောလို့ရတယ်။

နို့အဲဒါတွေ တပည့်တော်တို့ မသင်ဘူးရနေတော့ဘူးလား၊ မဟောရတော့ဘူးလား မေးလျှင် ဟောဘို့အချိန်တော့ ဘုန်းကြီးက မပေးနိုင်တော့ဘူး၊ ဟောနည်းတော့ ပြောပေးမယ်၊ ဘယ့်နှယ်လုပ် မှတ်မလဲ၊ သတိပြု နားထောင်စမ်း။

ပစ္စနိက်လမ်းညွှန်

ဒီ ကုသလတိက် ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမှာ ဘုန်းကြီး စတဲ့နေ့ကစပြီး ပေးထားတဲ့ ၂၄-ပစ္စည်းသော အကြောင်းပစ္စည်းတရားတို့တွင် လိုရင်းအချုပ်ဖြစ်တဲ့ မျိုးပစ္စည်းဆိုတာ ပြခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ ၇-ပစ္စည်း, ၉-မျိုး၊ အခုလဲ ဒါနဲ့ ပစ္စနိက် ထုတ်နေတာ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အဲဒီ ၇-ပစ္စည်းရဲ့ ၉-မျိုးကို နားလည်ထားလျှင် ဘယ်ပစ္စည်းက စ-ဟောဟော ဦးပဉ္စင်းတို့ ဟောချင်တဲ့ ပစ္စည်းက စ-ဟော ဒီအတိုင်းဘဲ၊ သင်္ချာထွက်တာတော့ မတူဘူးနော် (မှန်ပါ)။ နည်း ဒီအတိုင်းလို့ ပြောတာ။

ဟုတ်နိုင်ပါ့မလားလို့ မေးလျှင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် စမ်းသပ် ကြည့်ကြပါလား၊ နည်းပြောပေးမယ်၊ အခု အစဆုံးပစ္စည်းက သင်ပေးပြီး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ နောက်ဆုံး ပစ္စည်းကနေပြီး စိတ်ကူး ကြည့်ကြစမ်းပါ ဇေကလေး၊ ဘယ်သူမှ အားမကိုးနှင့်၊ ဒီ ၇-ပစ္စည်း, ၉-မျိုးကို အားကိုးပြီး စိတ်ကူး ကြည့်ကြစမ်းပါ။

နော အဝိဂတပစ္စယာ....လို့ နောက်ဆုံး ပစ္စည်းက စလိုက်တယ်၊ ခေါင်းစီးကို သာကြည့်၊ စတော့လိုက်ကတည်းက နောအဝိဂတပစ္စယာလို့ ကိုယ့်နှုတ်က ရွတ်လိုက်တာနှင့် တပြိုင်နက် ဘယ်အပုံတွေ အကုန်လုံး ပျက်သွားသလဲလို့ကြည့်၊ သဟ, ပု ရ, ပစ္ဆာ, ဟာ, ဣ-ပုံတွေ ပျက်သွားပြီ (မှန်ပါ)။ ဒါက လုံးဝပျက်တဲ့ အပုံတွေ။

သတိပြုဦး၊ အာရမ္မဏထဲက ဘာလျော့သွားသတုံး၊ (အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ လျော့ပါတယ်)၊ ဒီတော့ ကျန်တာမေးလျှင် အာရမ္မဏ ပုရေဇာတမှ တပါး အာရမ္မဏ ပစ္စည်းတပုံ၊ အနန္တရ, ပကတူတပုံ၊ ကံ-တပုံ၊ အဲဒီ တရားတွေကို ဦးပဉ္စင်းတို့က သင်္ချာထုတ်ကြည့်ကြပါလား၊ အာရမ္မဏက န၀ မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ အနန္တရ, ပကတူကတော့ ဒီ့ထက် ပိုသေးသလား (မပိုပါ)၊ ကံကတော့ (မပိုပါ)၊ မူမှာကတည်းကိုက နာ ရှိဘယ်။

ဒီတော့ နော-အဝိဂတပစ္စယာ န-ဟေတုယာဆိုတော့ ဒီ့ထက်ပိုဦးမှာလား (မပိုပ)။ လျော့လျှင်သာ လျော့ဘို့ရှိဘယ်နော်၊ မပိုရဘူး၊ နော-အဝိဂတပစ္စယာ န-ဟေတုယာ-ဒီတရားဘဲနော်၊ သဟက ရှိမှ မရှိတော့ဘဲ ဟေတုနှုတ်နေဘို့ မလိုဘူး မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။ သင်္ချာဘယ်လောက် ထွက်မလဲ န၀။

နာရမ္မဏေ နဝ၊ ဘယ်တရား ပျက်သွားသလဲ ထပ်ပြီးတော့ အာရမ္မဏပုံက တပုံလုံး ထပ်ပျက်တယ်၊ ခုတင်က န-ဟေတု မူလတုန်းကတော့ အာပုံမှ တပါး အာရမ္မဏကျန်တယ်၊ အခုတော့ အာရမ္မဏ လုံးဝ ပျက်သွားတယ်။

နာဓိပတိယာ နဝ၊ ဘာထပ်လျော့သလဲ ကြည့်ပါ၊ အာရမ္မဏပုံက အာဓိ ထပ်လျော့တယ် (မှန်ပါ)။

နာနန္တရေ နဝ၊ ဘယ်ပုံပျက်သလဲ (အနန္တရပုံ ပျက်ပါတယ်)၊ န-သမနန္တရေ နဝ၊ န-သဟဇာတေ ဆိုတော့ သဟဇာတ နဂိုကမှ မရှိဘဲ သချာ နဝ ထုတ်၊ န-အညမညေ နဝ-၊ နဂိုကတည်းက ပြုတ်နေပြီးသား (မှန်ပါ)။ မူတည်းက မရှိ တာနေ၁်။

န-နိဿယေ နဝ ဆိုတော့ကော၊ (နဝ)၊ နဝဘဲ ရှိမှာပေါ့၊ န-နိဿယဆိုတော့ နိဿယက သဟနှင့် ပုရေမှာတင် ရှိတာ၊ အာရမ္မဏ ထဲကတော့ ဘာလျော့မယ် (ဝတ္ထာ ရမ္မဏ နိဿယ လျော့ပါတယ်)၊ ဒါပေမဲ့ ပကတူဘဲ နဝ ရှိနေတယ် (မှန်ပါ)။

န-ဥပနိဿယေ ဆိုတော့ အနန္တရရှ, ပကတူ ကျန်ဦးမှာလား (မကျန်ပါ)၊ ကံ-ကျန်မယ်၊ အာရမ္မဏကျန်မယ် မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါ)။ ဒီတော့ သချာ နဝဘဲ ရှိမယ်၊ ပကတူရဲ့အစား ဘယ်သူကျန်နေသလဲ မေးလျှင် အာရမ္မဏကျန်နေတယ်။

န-ပုရေဇာတေ န၀၊ န-ပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေကျတော့ အနံပုံက အာသေဝန လျော့မယ်၊ နဝ-ဘဲထုတ်၊ န-ကမ္မေ နဝ-အဲဒီမှာ ကံပုံ ထပ်ပျက်တယ်၊ သချာနဝ-ကတော့ မပျက်ဘူး။

န-ဝိပါကေ နဝ၊ နာဟာရေ နဝ၊ န-ဣန္ဒြိယေ နဝ၊ န-ဈာနေ နဝ၊ မူတရား အတိုင်းဘဲ ဘာမှမထူးဘူး၊ သချာ(မှန်ပါ)။ န-သမ္ပယုတ္တေ နဝ၊ န-ဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ အဲဒီမှာ ဝတ္ထာဝိပ်-အာရမ္မဏကွက်မှာ ပြုတ်မယ် (မှန်ပါ)။ နောအတ္ထိယာ နဝ၊ နော-နတ္ထိယာ နဝ၊ နော ဝိဂတေ နဝ၊ အဲဒီမှာ အနံပုံ ထပ်ပျက်တယ်။

ဘာထူးလိုလဲ၊ မထူးလှပါဘူး၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ဘာနှင့်လိုက်ရှာသလဲ မေးလျှင် ဘုန်းကြီး ခုတင်တုန်းက ပြောတဲ့ ဂ-ပစ္စည်း ၉-မျိုးကို နောက်လိုက် ခေါင်းဆောင် အနေအားဖြင့် သိလျှင် ဘယ်ပစ္စည်းကနေ ဟောဟော-ဟောချင်တဲ့ ပစ္စည်းက ဟော။

အဲဒါကို သဘောမကျဘဲနှင့် ကျန်တဲ့ပစ္စည်းတွေ တနေ့ တပစ္စည်း ဟောနေ လျှင် အရက် ၂၀-ကျော် ကြာဦးမှာဘဲ၊ တနေ့ တပစ္စည်းနှုန်းဆိုလျှင်လဲ အခုလို တနာရီခွဲနှင့် ပြီးမှာမဟုတ်ဘူး။

အဲဒါကို သဘောကျလျှင်လဲ ဒီနေ့ ပစ္စနိက်ပြီးပြီလို့ နားလည်ကြပါတော့၊ အဲဒါ လုပ်ကြည့်လို့ မဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များက အချိန်မရွေး ဘုန်းကြီးဆီ လာမေးကြပါ၊ ရှေ့သွားရန် ကိစ္စလေးတွေက အများကြီး ရှိနေပါသေးတယ်။

ပဋ္ဌာဝါရစာရင်းချုပ်

အဲဒါပဋ္ဌာဝါရမှာဦးပဋ္ဌင်းတို့ပြီးထားခဲ့တာ ဘာတွေလဲလို့ပြန်စဉ်းစားကြပါ။

အနုလုံမှာ ဝိဘင်္ဂဝါရ၊ ဝိဘင်း ထုတ်ဟောတဲ့ ဒေသနာတော်တခု ပြီးခဲ့ပြီ။

သင်္ချာဝါရ အနေအားဖြင့် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ, သဘာဂ ဃဋ္ဋနာဟု ဆိုအပ်သော မိဿက သင်္ချာဝါရတွေ၊ ဒါတွေက အနုလုံအနေဖြင့် ပြီးတယ်မဟုတ်လား (မှန်ပါ)။

ဒီနေ့ ပစ္စနိက် ပြီးစီးသွားပါတယ်၊ ဒီတော့ နယကြီး ၄-မျိုးမှာ ၂-မျိုး ပြီးပါတယ်၊

နားလည်အောင် နားထောင်ကြပါ၊ နိဂုံးချုပ်နေတာ။

ပဋ္ဌာဝါရမှာ နယကြီး ၄-မျိုး ရှိရာ အနုလုံ ပြီးပါပြီ၊ ပစ္စနိက် ပြီးပါပြီ။

ဘာကျန်နေသလဲလို့ မေးလျှင် အနုလောမ ပစ္စနိက် ကျန်ပါတယ်, ပစ္စနီယာ-နုလောမ ကျန်ပါတယ်။

ငင်း ၂-ဝါရအတွက် ဆိုစရာတွေက များပြီးတော့ သင်ကြားလိုသူ နဲပါးမှုကြောင့် ဘုန်းကြီး ဒီနေရာတွင်ဘဲ ရပ်ထားပါတယ်၊ သင်ကြားလို့ အားထုတ်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိလျှင် လာပြီးမေးလှည့်ကြပါ၊ နည်းပြောပေးပါမယ်၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် စာအုပ်ကိုင်ကြည့်နေလျှင် သိနိုင်ပါတယ်၊ ဟောနေလို့ကတော့ တော်တော်နှင့် ပြီးမှာ မဟုတ်ဘူး။

ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်

အနုလောမ ပစ္စနိက် ဘယ်လိုကြည့်ရမယ်၊ ပါဠိတော် ဘယ်လို ဟောရမယ်၊ ပစ္စနီယာနုလောမကို ဘယ်လို ဟောရမယ်, ဘယ်လိုကြည့်ရမယ် ဆိုတာကို လိုချင်လျှင် နည်းလာယူပါ။

ဒါကြောင့် ဒီနေ့ ပဋ္ဌာဝါရ နိဂုံးချုပ်ပြီးတော့ ဒေသနာတော်ရဲ့ အစဖြစ်တဲ့ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို သွားကြစို့။

ပဋ္ဌာဝါရသင်တန်း ပြီးပြီ။
ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း ဒုတိယတွဲပြီးပြီ။

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း ဒုတိယတွဲ

မှတ်သားဖွယ် အက္ခရာစဉ်

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အကုသလပဒ ၄၂၃
အကုသလပဒဟောစဉ် ၄၂၄
အကုသလပဒါ
ဝသာန ၄၂၉၊ ၄၃၀၊ ၄၃၅
အကုသလပဒါဝသာနဟောစဉ် ၄၁၇
အကုသလာဗျာကတပဒ ၄၃၅
အကုသလာဗျာကတပဒ
ဟောစဉ် ၄၃၅
အကုသလာဗျာကတပဒါ
ဝသာန ၄၂၆
အကုသလော အကုသလဿ
ပစ္စည်း ၄၂၅
အကုသလော အကုသလာ-
ဗျာကတဿ ပစ္စည်း ၄၂၆
အကုသလော အဗျာကတဿ
ပစ္စည်း ၄၂၅
အကုသလော ကုသလဿ
ပစ္စည်း ၄၂၅
အကုသိုလ်ကို ငယ်ငယ်ကြီးကြီး
မသိမှဲ့မြင် မပြုရ ၃၉
အကုသိုလ်မှာ ဗလဝဒုဗ္ဗလ ၃၉
အကျဉ်းဟောနည်း(ဃဋနာ) ၂၈၀
အကျဉ်းဟောနည်း(ပစ္စနိက်) ၄၄၈
အကျယ်ဟောနည်း ၂၈၀
အကြိမ် ၇၀-ကျော်မှ အဆီ
အနှစ်များ ၂၈၁
အစိုင်အခဲ(သားတုံး) ၇-ရက် ၁၅၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဇ္ဈတ္တသြဇာ ၁၆၃
အညမညဿ အကု-အကု
အရကောက် ၄
အညမညဿ ကု-ကု အရကောက် ၅
အညမညဿ ဃဋနာ ၆-ချက် ၂၅၄
အညမညဿ ဗျာ-ဗျာအရကောက် ၅
အညမညပစ္စည်း အရကောက် ၁
အညမညမှု အဓိပတိသဘာဂ ၃၇၄
အညမညမှု အာဟာရသဘာဂ ၃၇၅
အညမညမှု ဣန္ဒြိယသဘာဂ ၃၇၅
အညမညမှု ကမ္မသဘာဂ ၃၇၅
အညမညမှု ဈာနသဘာဂ ၃၇၅
အညမညမှု မဂ္ဂသဘာဂ ၃၇၅
အညမညမှု ဝိပါက ၃၇၅
အညမညမှု ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ ၃၇၅
အညမညမှု သမ္ပယုတ္တသဘာဂ ၃၇၅
အညမညမှု သဟဇာတနိဿယ
အတ္ထိ အဝိဂတသဘာဂ ၃၇၄
အညမညမှု ဟေတုသဘာဂ ၃၇၄
အညမည ဝိရောဓိပစ္စည်းမျိုး ၃၁၈
အညမညသဘာဂ ၃၇၃
အဋ္ဌကဟောစဉ် ၄၇၃
အဘူပစ္စည်းများ ၃၃၆
အတိုအကျဉ်းအာဖြင့်
ဟောတဲ့နည်း ၂၅၃
အတိုးပစ္စည်း ၂၇၄
အတ္ထိအဝိဂတဃဋနာ ၂၈၂-၃၊၃၁၂-၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အတ္ထိအဝိဂတ၌ တရားကွဲပုံ	၃၄၉
အတ္ထိခြောက်မျိုး	၅၇
အတ္ထိဃဋနာ	၂၈၇
အတ္ထိနှင့် အဝိဂတ (မိဿက)ဃဋနာ	၂၆၆
အတ္ထိ၌ အကုပဒ ၃-ချက်	၅၈
အတ္ထိ၌ အကုဗျာပဒ ၂-ချက်	၆၁
အတ္ထိ၌ ကု-ပဒ ၃-ချက်	၅၇
အတ္ထိ၌ ကုဗျာပဒ ၂-ချက်	၅၉
အတ္ထိ၌ ဃဋနာများ	၃၂၀
အတ္ထိ၌ ဗျာပဒ ၃-ချက်	၅၈
အတ္ထိပစ္စည်း၌ ဃဋနာ ၁၀-ချက်	၂၅၂
အတ္ထိပစ္စည်း၌ မိဿက ဃဋနာများ	၂၈၄
အတ္ထိပစ္စည်းအရကောက်	၅၇
အတ္ထိမူ အညမညသဘာဂ	၄၀၁
အတ္ထိမူ အဓိပတိသဘာဂ	၄၀၁
အတ္ထိမူ အဝိဂတသဘာဂ	၄၀၂
အတ္ထိမူ အာရမ္မဏသဘာဂ	၄၀၁
အတ္ထိမူ အာဟာရသဘာဂ	၄၀၂
အတ္ထိမူ ဣန္ဒြိယသဘာဂ	၄၀၂
အတ္ထိမူ ဥပနိဿယသဘာဂ	၄၀၁
အတ္ထိမူ ကမ္မသဘာဂ	၄၀၁
အတ္ထိမူ ဈာနသဘာဂ	၄၀၂
အတ္ထိမူ နိဿယသဘာဂ	၄၀၁
အတ္ထိမူ ပစ္ဆာဇာတသဘာဂ	၄၀၁
အတ္ထိမူ ပုရေဇာတသဘာဂ	၄၀၁
အတ္ထိမူ မဂ္ဂသဘာဂ	၄၀၂
အတ္ထိမူ ဝိပါကသဘာဂ	၄၀၂
အတ္ထိမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ	၄၀၂
အတ္ထိမူ သဘာဂပစ္စည်းများ	၃၉၆
အတ္ထိမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ	၄၀၂
အတ္ထိမူ သဟဇာတသဘာဂ	၄၀၁
အတ္ထိမူ ဟေတုသဘာဂ	၄၀၁
အဓိပတိ ဥပနိဿယဃဋနာ	၃၀၀-၂
အဓိပတိစသည်၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ	၁၈၉
အဓိပတိ၌ ဃဋနာများ	၃၀၃
အဓိပတိ၌ ဃဋနာလေးမျိုး	၁၉၇
အဓိပတိပစ္စည်းတွင် ဃဋနာပေါင်း သုံးဆယ်	၃၂၆
အဓိပတိပစ္စည်း (မိဿက ဃဋနာ)	၂၆၄
အဓိပတိမိဿက ဃဋနာ	၂၇၅
အဓိပတိ(မိဿက)၌ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ	၂၇၆
အဓိပတိ(မိဿက)၌ သနိဿယ ဃဋနာ	၂၇၆
အဓိပတိ(မိဿက)၌ သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ	၂၇၇
အဓိပတိမူ အညမည သမ္ပယုတ္တ သဘာဂ	၃၆၉
အဓိပတိမူ အတ္ထိအဝိဂတ သဘာဂ	၃၆၉
အဓိပတိမူ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ သဘာဂ	၄၆၈
အဓိပတိမူ အာဟာရ သဘာဂ	၃၆၉
အဓိပတိမူ ဣန္ဒြိယသဘာဂ	၃၆၉
အဓိပတိမူ နိဿယသဘာဂ	၃၆၉
အဓိပတိမူ ပုရေဇာတသဘာဂ	၃၆၉
အဓိပတိမူ မဂ္ဂသဘာဂ	၃၆၉
အဓိပတိမူ ဝိပါကသဘာဂ	၃၆၉
အဓိပတိမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ	၃၆၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဓိပတိမူ သဟဇာတသဘာဂ ၃၆၀
အဓိပတိမူ ဟေတုသဘာဂ ၃၆၀
အဓိပတိမှာ ဃဋ္ဋနာပေါင်း
 ၂၄(သဟမျိုး) ၂၂၀
အဓိပတိသဘာဂ ၃၆၂
အနံကမ္မဃဋ္ဋနာ ၃၅၉
အနန္တရ၌ အကု-အကု
 အရကောက် ၇၄
အနန္တရ၌ အကုပဒ ၂-ချက် ၇၃
အနန္တရ၌ အကု-ဗျာ
 အရကောက် ၇၄
အနန္တရ၌ အထူးမှာထားချက် ၇၄
အနန္တရ၌ အဗျာကတော
 အဗျာကတသာ အရကောက် ၈၁
အနန္တရ၌ ကု-ကု အကျယ်
 ကောက် ၆၆-၇
အနန္တရ၌ ကု-ကု အရကောက် ၆၃-၇
အနန္တရ၌ ကုပဒ ၂-ချက် ၆၃
အနန္တရ၌ ကု-ဗျာ အကျယ်
 ကောက် ၇၁-၂
အနန္တရ၌ ကု-ဗျာအရကောက် ၆၀
အနန္တရ၌ ဃဋ္ဋနာများ ၃၀၄
အနန္တရ၌ ဗျာ-ကုနှင့်
 ဗျာ-အကု အရကောက် ၈၃
အနန္တရ၌ ဗျာပဒ ၃-ချက် ၇၅
အနန္တရ၌ ဗျာဗျာ အကျယ်
 ကောက် ၇၉
အနန္တရပစ္စည်းအရကောက် ၆၃
အနန္တရသဘာဂ ၃၇၀
အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ
 နတ္ထိ ဃဋ္ဋနာ ၃၀၆

[အ]

အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ
 နတ္ထိ ဝိဂတ ဃဋ္ဋနာ ၃၁၅
အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ
 ဝိဂတ ဃဋ္ဋနာ ၃၀၆
အနန္တရ သမနန္တရ ကမ္မ နတ္ထိ
 ဝိဂတ ဃဋ္ဋနာ ၃၁၀
အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ
 ဃဋ္ဋနာ ၃၀၉၊ ၃၁၀-၁
အနာဂတံသ အဘိညာဉ် ၉၅
အနန္တရူပ ဃဋ္ဋနာ ၃ ကွက် ၃၀၉
အနန္တရူပနိဿယ ၃၆
အနန္တရူပမျိုး ၄၁၀
အနေကံစု တူရာရှ ၁၄၇
အဗျာကတပဒ ၄၂၀
အဗျာကတပဒါဝသာန ၄၂၉၊၄၃၀
 ၄၃၂-၃-၅
အဗျာကတော အကုသလဿ
 ပစ္စည်း ၄၃၂
အဗျာကတော အကုသလဿ
 ပစ္စည်း ၄၃၀-၁
အဗျာကတော အဗျာကတဿ
 ပစ္စည်း ၄၂၉
အဘိဓမ္မာနည်း ပဋ္ဌာန်းယူပုံ ၂၀
အဘိဓမ္မာနည်း ပတ္ထိုယူပုံ ၂၀
အဘိညာဉ်ပစ္စုပ္ပန်ရှင်းချက် ၉၂၊၉၀
အဘိညာဉ်ရှင်းချက် ၉၂
အမောဟရဲ့ နာမည်တွေ ၁၉၂
အမြှုပ် ၇-ရက် ၁၅၉
အရကောက်စာအုပ်မှာ ကျန်တဲ့
 အချက် ၆၀
အရကောက် ဆရာတော်အလို ၃၁၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အရကောက် ဆရာတော်ကြီး
အသုံး သတိပြုရန်အချက် ၂၅၁
အရကောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ရေးနည်း ၄၁၈
အရကောက်ထဲ ကျန်တဲ့တရား ၁၃၁
အရကောက် မှတ်တမ်း ၃
အရကောက်လဲ ကြည့်ကြ ၈
အရဟတ္တမဂ်, ဖိုလ်ကြည် အလုံးစုံ
အာရုံပြု ၅-ပါး ၁၃၇
အရူပပစ္စယုပ္ပန်ရှင်းချက် ၁၀၂
အလုံးစုံ အရုံပြု ၆-ပါး ၁၃၈
အလိုက်နှင့်အတိုး ခွဲနာမည်ပေးပုံ ၂၇၄
အလိုက်ပစ္စည်း ၂၇၃
အလောင်းခတော်ငုံးမင်း ၁၅၁
အဝိဂတဃဋနာ ၂၈၅
အဝိဂတ ဃဋနာအညွှန်းများ ၃၂၃
အဝိဂတပစ္စည်း၌ ဃဋနာ
၁၀-ချက် ၂၅၃
အဝိဂတ မိဿကဃဋနာ ၂၈၇
အဝိဂတမူ အတ္ထိသဘာဂ ၄၀၂
အဝိဂတမှု သဘာဂများ ၄၀၀
အဝိဂတမှု ဟေတုသဘာဂ ၄၀၂
အဝိဂတမှု ဟောချက်အကျဉ်း ၄၀၂
အဝိပါကဃဋနာ ၂၃၇-၈၊ ၂၂၂-၅၊
၂၂၉၊ ၂၅၀၊ ၂၅၂-၃၊ ၂၂၆-၇
အဝိပါကဃဋနာ လေးပါး ၁၇၃-၄၊
၁၉၁
အဝိပါကဃဋနာ လေးပါး
(အာဟာရသာမညဃဋနာ၌) ၂၀၇
အဝိပါကဃဋနာ လေးပါး
(ကမ္မ၌) ၂၀၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ-အာ]

အဝိပါကဃဋနာ သုံးပါး
(အဓိပတိ၌) ၂၀၀-၂
အာပုမိဆိုတာ ၁၂၉
အာပု, ဝတ်ပု ၂-မျိုးလုံးရတဲ့
၃-ပစ္စည်း ၃၀၀
အာရမ္မဏ အဓိပတိဃဋနာ ၃၀၉၊
၃၁၀-၁
အာရမ္မဏ အရကို ပဒဖြင့်
ဝေဘန်ပုံ ၉၀
အာရမ္မဏ အရကောက် ၈၈
အာရမ္မဏ အရကောက် ဇယား
ရှင်းချက် ၄၃
အာရမ္မဏ ဥပနိဿယဃဋနာ ၃၀၃-၄
အာရမ္မဏ ဇယားကြီး
သတိပြု ကြည့် ၁၄၆
အာရမ္မဏ၌ ဗျာ-ကု အရကောက် ၁၃၀
အာရမ္မဏပစ္စည်း အရကောက် ၄၃
အာရမ္မဏပစ္စည်း၏
သုဒ္ဓသဗ္ဗာဝါရ ၁၈၇
အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ
အရကောက် ၄၅
အာရမ္မဏ ပုရေဇာတကို
အာရမ္မဏ မှာသာရခြင်း ၂၉၉
အာရမ္မဏပုရေဇာတ၌ ဗျာ-ဗျာ
အရကောက် ၄၆
အာရမ္မဏမူ အဓိပတိဥပနိဿယ-
သဘာဂ ၃၆၁-၂
အာရမ္မဏမူ နိဿယဝိပ္ပယုတ္တ-
သဘာဂ ၃၆၁-၂
အာရမ္မဏမူ ပုရေဇာတအတ္ထိ-
အဝိဂတသဘာဂ ၃၆၁-၂
အာရမ္မဏမျိုး ၄၀၇

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[အာ]

အာရမ္မဏမျိုးမှာ အဓိပတိနှင့် ဥပနိဿယ တွဲနေတတ်ခြင်း ၃၁၇
အာရမ္မဏသင်္ဂဟ အကျဉ်း ဆောင်ပုဒ် ၁၄၇
အာရမ္မဏသဘာဝ ၃၆၀
အာရမ္မဏူပနိဿယ ၃၆
အာရမ္မဏူပနိဿယ ဃဋနာ ၃-ကွက် ၃၀၉
အာရုံပြု သရုပ်ခွဲနည်း ၇-မျိုး ၁၃၄
အာရမ္မဏ၌ အကု-အကု အရကောက် ၁၁၀
အာရမ္မဏ၌ အဗျာကတပဒ အရကောက် ၁၂၃
အာရမ္မဏ၌ ကု-အကု အရကောက် ၁၁၄
အာရမ္မဏ၌ ကု-ကုအရကောက် ၁၀၉
အာရမ္မဏ၌ ကုပဒ ၃-ချက် ၁၀၀
အာရမ္မဏ၌ ကု-ဗျာအရကောက် ၁၁၄
အာရမ္မဏ၌ ဃဋနာများ ၁၂၆
အာရမ္မဏ၌ ဗျာ-အကု အရကောက် ၁၃၃
အာရမ္မဏ၌ ဗျာ-ဗျာ အရကောက် (အကျဉ်း) ၁၂၆
အာရမ္မဏ၌ ဗျာ ဗျာ အရကောက် (အကျယ်) ၁၂၆
အာသေဝန အရကောက် ၈၇
အာသေဝန၌ ဃဋနာ ၃၁၅
အာသေဝန၌ ဗျာ-ဗျာ အကျယ်ကောက် ၈၇

[အာ]

အာသေဝန၌ ဗျာ-ဗျာ အရကောက် ၈၄
အာသေဝနသဘာဝ ၃၀၆
အာဟာရဇရုပ်ဖြစ်ချိန် ၇-သတ္တာဟ ၈-သတ္တာဟ ၁၆၁
အာဟာရဇရုပ်ဖြစ်ချိန် ၁၄-သတ္တာဟ ၁၆၃
အာဟာရဇရုပ်ဖြစ်ချိန် ၂-သတ္တာဟ ၃-သတ္တာဟ ၁၆၁
အာဟာရဇရုပ်ဖြစ်ချိန် ဓေသက္ကျ-တောင် ဆရာတော့်ဝါဒ ၁၆၃
အာဟာရ၌ ဃဋနာ ၄-မျိုး ၂၀၆
အာဟာရပစ္စည်း (မိဿကဃဋနာ) ၂၆၅
အာဟာရမိဿကဃဋနာ ၂၇၉
အာဟာရမှာ ဃဋနာပေါင်း ၃၃-ချက် (သဟမျိုး) ၂၂၉
အာဟာရသဘာဝ ၃၄၀

[ဣ]

ဣံ - ၃ ၃၅၂
ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ် ၉၄
ဣန္ဒြိယ၌ ဃဋနာ ၃၁၆
ဣန္ဒြိယ၌ သအာဟာရဃဋနာ ၂၁၉
ဣန္ဒြိယ၌ သဈာနဃဋနာ ၂၁၉
ဣန္ဒြိယ၌ သဈာနမဂ္ဂဃဋနာ ၂၁၉
ဣန္ဒြိယ၌ သမဂ္ဂဃဋနာ ၂၁၀
ဣန္ဒြိယ၌ သဟေတုအဓိပတိ မဂ္ဂဃဋနာ ၂၂၃
ဣန္ဒြိယ၌ သဟေတုမဂ္ဂဃဋနာ ၂၂၁

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဣ]
ဣန္ဒြိယ၌ သာဓိပတိအာဟာရ ဃဋနာ ၂၂၀
ဣန္ဒြိယ၌ သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ ၂၂၀
ဣန္ဒြိယ၌ သာမညဃဋနာ ၂၁၄
ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ ဃဋနာ ၉-ပါး ၂၁၀
ဣန္ဒြိယပစ္စည်း(မိဿကဃဋနာ) ၂၁၆
ဣန္ဒြိယမိဿကဃဋနာ ၂၈၂
ဣန္ဒြိယမူ အညမညသဘာဂ ၃၅၄
ဣန္ဒြိယမူ အတ္ထိ,အဝိဂတသဘာဂ ၃၅၈
ဣန္ဒြိယမူ အဓိပတိသဘာဂ ၃၅၄
ဣန္ဒြိယမူ အာဟာရသဘာဂ ၃၅၈
ဣန္ဒြိယမူ ဈာနသဘာဂ ၃၅၈
ဣန္ဒြိယမူ နိဿယသဘာဂ ၃၅၄
ဣန္ဒြိယမူ ပုရေဇာတသဘာဂ ၃၅၄
ဣန္ဒြိယမူ မဂ္ဂသဘာဂ ၃၅၈
ဣန္ဒြိယမူ ဝိပါကသဘာဂ ၃၅၄
ဣန္ဒြိယမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ ၃၅၈
ဣန္ဒြိယမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ ၃၅၈
ဣန္ဒြိယမူ သဟဇာတသဘာဂ ၃၅၄
ဣန္ဒြိယမူ ဟေတုသဘာဂ ၃၅၄
ဣန္ဒြိယမှာ ဃဋနာပေါင်း ၄၂ (သဟမျိုး) ၂၂၈
ဣန္ဒြိယသဘာဂ ၃၅၁
ဣန္ဒြေဖွဲ့မရတဲ့ တရားကိုယ် ၂၁၆

[ဤ]
ဤဘဝ,ရှေးဘဝ ဆိုရိုးပြုပုံ ၁၁၄

[ဥ]
ဥပနိဿယဃဋနာ ၃၁၆
ဥပနိဿယ၌ ဃဋနာများ ၃၀၈
ဥပနိဿယမူ အနန္တရ,သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတသဘာဂ ၃၈၃

[ဥ]
ဥပနိဿယမူ အာရမ္မဏ,အဓိပတိ သဘာဂ ၃၇၂
ဥပနိဿယမူ အာသေဝန သဘာဂ ၃၈၃
ဥပနိဿယမူ ကမ္မသဘာဂ ၃၈၃
ဥပနိဿယမူ နိဿယ,ဝိပ္ပယုတ္တ သဘာဂ ၃၈၄
ဥပနိဿယမူ ပုရေဇာတ,အတ္ထိ အဝိဂတသဘာဂ ၃၈၃
ဥပနိဿယသဘာဂ ၃၈၁
ဥပနိဿယသုံးမျိုး ၃၅၊၃၈၈

[ဧ]
ဧကဇ စသော ရုပ်များ ၁၈၃
ဧကဇ စသော ရုပ်များ ပဋ္ဌာန်း အယူအဆ ၁၅၃
ဧကဇ စသော ရုပ်များ သင်္ဂြိုဟ် အယူအဆ ၁၅၃
ဧကဇယူပုံ ၁၅၄

[က]
ကတ္တားသမ္ဘဒါန်နေဟန်သို့ လိုက်၍ရင်း ရှင်းချက် ၁၈၄
ကမ္မဃဋနာ ၃၁၀ ၃၁၁
ကမ္မဇရုပ်တွေ အသစ်မဖြစ် သော ခဏ ၃၁
ကမ္မဇရုပ် နောက်ပိတ်ဆုံးချုပ်ပုံ ၃၁
ကမ္မဇရုပ် ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံ ၃၀
ကမ္မဇရုပ် သက်တမ်း ၃၀
ကမ္မ၌ ဃဋနာ ၁-မျိုး ၂၀၃
ကမ္မမူ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတသဘာဂ ၃၆၀

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကမ္မမူ သဟဇာတ နိဿယ အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတ သဘာဂ	၃၆၀
ကမ္မမှာ ဈာန်နှာ ၉-ချက် (သဟမျိုး)	၂၀၅၊၂၂၀
ကမ္မသဘာဂ	၃၅၀၊၃၀၆
ကလလရေကြည် ၇-ရက်	၁၅၆
ကလာပ်ဝိမုတ်	၄၄၂
ကာမဇကေန် ၂၅-ပါး	၁၃၅
ကာလပဋိပက္ခပစ္စည်း	၃၁၀
ကာလဝိမုတ်	၁၄၂
ကုသလတိက်မှာ ဈာန်နာသီးသန့် မဟောဘဲ့ ပစ္စည်း ၂-ပါး	၂၂၉
ကုသလတိက်မှာ ရတဲ့ ဈာန်နာပေါင်း	၃၂၅
ကုသလပဒဟောစဉ်	၄၁၀
ကုသလပဒါဝသာန	၄၂၉၊၄၃၀၊၄၃၂
ကုသလာဗျာကတပဒ	၄၃၂
ကုသလာဗျာကတပဒ ဟောစဉ်များ	၄၃၄
ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန ဟောစဉ်များ	၄၁၀
ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ ပစ္စည်း	၄၃၅
ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ ပစ္စည်း	၄၃၄
ကုသလော အကုသလဿ ပစ္စည်း	၄၁၇
ကုသလော အဗျာကတဿ ပစ္စည်း	၄၁၇
ကုသလော ကုသလာ ဗျာကတဿ ပစ္စည်း	၄၁၀
[ခ-ဂ]	
ခက်မ ငါးဖြာ ၇-ရက်	၁၆၀
ခန္ဓဝိမုတ်	၁၄၃
ခေါင်းဆောင် ဥပနိဿယ	၄၁၁
ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်း ၉-ပစ္စည်း	၄၄၉
ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လျှင် ပြုတ်	၄၅၀
ဂဏန်းတူပေမဲ့ တရားမတူပုံ	၃၅၁
ဂဏန်းလေ့လာနည်း	၃၃၆
[ဃ-င-စ]	
ဃဋနာအမည်များ	၃၀၇၊၃၀၉
ဃဋနာအမည်ပေးပုံ မှတ်စရာများ	၃၁၃
ဃဋနာစုစုပေါင်း	၄၁၅
ဃဋနာဆိုတာ	၃၂၀
ဃဋနာဆိုတာဘာလဲ	၂၃၆
ဃဋနာ နာမည်ပေးပုံ	၂၇၃
ဃဋနာ၌ မှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၂၄
ဃဋနာမှာ အများဆုံးရတဲ့ ပစ္စည်း	၁၉၇
ဃဋနာမှာ သင်္ချာ ၂-မျိုး	၁၀၀
ဃဋနာမှာ မဟောတဲ့ ရုပ် အာဟာရမျိုး	၂၇၁
ဃဋနာသင်္ချာ	၃၃၀
ဃဋနာသုံးမျိုး	၃၂၅
ဃဋနာဟောစဉ်	၂၇၃
ဃဋနာဟောနည်း	၁၆၅
ဃဋနာဟောပုံ	၃၂၇
ငါးသတ္တာဟမှာ လိပ်ရုပ် သဏ္ဌာန်	၁၆၀-၁
စတုကဟောစဉ်	၄၆၅
စတုကဟောနည်း	၄၆၅
စတုဇယူပုံ	၁၆၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[စ-ဆ-ဇ-ဈ]	
စတုတ္ထ ဈာန	၃၀၁
စာမေးပွဲအောင်နည်းနှင့်တကယ် အတတ်သင်နည်း	၆၂
စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက်ခန့်ကို သေခါနီးဆိုခြင်း	၃၀
စေတောပရိယအဘိညာဉ်	၉၄
စုဒ္ဒသကဟောနည်းအညွှန်း	၄၈၀
ဆက္ကလဲ့အတူတူ	၄၆၈
ဆန္ဒာဓိပတိဈာန	၁၉၈
ဆရာတော်ပေးတဲ့နည်း	၁၃၉
ဆိုရိုးကိုသတိပြု	၁၀
ဇယားအကွက်ရေးတတ်နည်း	၂၄၃
ဇယားကြည့်နည်းနှင့် မှတ်ဖွယ်ရာများ	၂၃၉
ဇယားများ	၄၂(က)၊၁၂၀၊၁၂၂၊ ၁၅၃၊၁၇၀၊၂၃၈၊၂၆၀၊ ၂၈၈၊၃၁၄(က)၊ ၄၀၄(က)၄၄၀(က)
ဇယားရေးနည်း	၂၂၉
ဈာန၌ သဒ္ဓိန္ဒြိယဈာန	၂၃၀
ဈာန၌ သမဂ္ဂဈာန	၂၃၀
ဈာန၌ သာမညဈာန	၂၃၀
ဈာနမှု အညမညသဘာဂ	၃၄၂
ဈာနမှု ဣန္ဒြိယသဘာဂ	၃၄၂
ဈာနမှု မဂ္ဂသဘာဂ	၃၄၂
ဈာနမှု ဝိပါကသဘာဂ	၃၄၂
ဈာနမှု ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ	၃၄၃
ဈာနမှု သမ္ပယုတ္တသဘာဂ	၃၄၃
ဈာနမှု သဟဇာတနိဿယအတ္ထိ အဝိဂတ သဘာဂ	၃၄၂
ဈာနမှာ ဈာန ၄-မျိုး	၃၃၉
ဈာနဝိထိ ၂-မျိုး	၇၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[တ]	
တတိယဈာန	၃၀၁၊၃၀၄
တိကဟောစဉ်	၄၆၃
တိကဟောနည်း	၄၆၂
တိက်နှင့်ဝေဘန်ပုံ	၈၈
တိက်ပုဒ်အရသို့ လိုက်၍ရင်း ရှင်းချက်	၁၈၆
တိဇယူပုံ	၁၅၆
တူညီသောအဓိပ္ပါယ်စကား ရပ်များ	၃၃၁
တေရသကဟောနည်း အညွှန်း	၄၇၉
[ဒ]	
ဒသကနှင့် ဧကာဒသကဟော နည်း	၄၇၆
ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်	၉၃
ဒိဗ္ဗသောတ	၉၃
ဒုက နှစ်ဆယ့်သုံးပါး	၄၅၇
ဒုကဟောစဉ်	၄၅၉
ဒုကဟောနည်း	၄၅၇
ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ	၄၅၇
ဒုတိယဈာန	၃၀၀၊၃၀၃
ဒွါဒသကဟောနည်း	၄၇၉
ဒွါရဝိမုတ်	၁၄၂
ဒွိဇယူပုံ	၁၅၅
[န]	
နအညမညစတုက	၄၆၆
နအညမည ဆက္က	၄၆၉၊၄၇၀
နအညမညတိက	၄၆၃
နအညမညသုဒ္ဓ	၄၅၀၊၄၅၄
နအာဟာရအဋ္ဌက	၄၇၄
နအာဟာရဆက္က	၄၇၁
နအာဟာရတိက	၄၆၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[န]	
နအာဟာရသုဒ္ဓ	၄၅၅
နဣန္ဒြိယ အဋ္ဌက	၄၃၄
နဣန္ဒြိယကောဒသက	၄၃၃·၈
နဣန္ဒြိယစတုက	၄၆၆
န ဣန္ဒြိယ ဆက္က	၄၃၁
န ဣန္ဒြိယတိက	၄၆၄
နဣန္ဒြိယနဝက	၄၃၆
နဣန္ဒြိယသုဒ္ဓ	၄၅၅
နဥပနိဿယအဋ္ဌက	၄၃၇
နဥပနိဿယစတုက	၄၆၆
နဥပနိဿယ ဆက္က	၄၆၉၊၄၃၀
နဥပနိဿယ တိက	၄၆၇
နဥပနိဿယသုဒ္ဓ	၄၅၀၊၄၅၅
နကမ္မအဋ္ဌက	၄၃၄
နကမ္မကောဒသက	၄၃၃-၈
နကမ္မစတုက	၄၆၆
နကမ္မဆက္က	၄၃၁
နကမ္မတိက	၄၆၄
နကမ္မဒွါဒသက	၄၃၉
နကမ္မနဝက	၄၃၅
နကမ္မသုဒ္ဓ	၄၅၅
နကမ္မ(သုဒ္ဓ)ပစ္စည်း	၄၅၁
နဈာနအဋ္ဌက	၄၃၄
နဈာနကောဒသက	၄၃၃ ၈
နဈာနစတုက	၄၆၆
နဈာနဆက္က	၄၃၁
နဈာနတိက	၄၆၄
နဈာနနဝက	၄၃၆
နဈာနသုဒ္ဓ	၄၅၆
နတ္ထိဝိဂတဥ္သဋ္ဌာနများမှတ်ရန်	၂၀၆
နနိဿယအဋ္ဌက	၄၃၂·၇
နနိဿယစတုက	၄၆၆
[န]	
နနိဿယဆက္က	၄၆၉-၇၀
နနိဿယတိက	၄၆၇
နနိဿယသုဒ္ဓ	၄၅၀၊၄၅၅
န ပစ္ဆာဇာတအဋ္ဌက	၄၃၄
နပစ္ဆာဇာတ ကောဒသက	၄၃၃·၈
နပစ္ဆာဇာတစတုက	၄၆၆
နပစ္ဆာဇာတဆက္က	၄၃၀
နပစ္ဆာဇာတတိက	၄၆၄
နပစ္ဆာဇာတနဝက	၄၃၅
နပစ္ဆာဇာတသုဒ္ဓ	၄၅၁ ၅
နပုရေဇာတအဋ္ဌက	၄၃၇
နပုရေဇာတစတုက	၄၆၆
နပုရေဇာတဆက္က	၄၃၀
နပုရေဇာတတိက	၄၆၄
နပုရေဇာတနဝက	၄၃၅
နပုရေဇာတသုဒ္ဓ	၄၅၁-၅
နမဂ္ဂအဋ္ဌက	၄၃၄
နမဂ္ဂကောဒသက	၄၃၃-၈
နမဂ္ဂစတုက	၄၆၃
နမဂ္ဂဆက္က	၄၃၁
နမဂ္ဂတိက	၄၆၄
နမဂ္ဂနဝက	၄၃၆
နမဂ္ဂသုဒ္ဓ	၄၅၆
နယသို့လိုက်၍ရင်း ရှင်းချက်	၁၈၅
နဝကဟောနည်း	၄၃၄
နဝိပါကအဋ္ဌက	၄၃၄
နဝိပါက ကောဒသက	၄၃၃·၈
နဝိပါကစတုက	၄၆၆
နဝိပါကဆက္က	၄၃၁
နဝိပါက တိက	၄၆၄
နဝိပါကဒွါဒသက	၄၃၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[န]	
နဝိပါကနဝက	၄၇၅
နဝိပါကသုဒ္ဓ	၄၅၅
နဝိပ္ပယုတ္တအဋ္ဌက	၄၇၄
နဝိပ္ပယုတ္တကောဒသက	၄၇၈
နဝိပ္ပယုတ္တစတုက	၄၆၇
နဝိပ္ပယုတ္တဆက္က	၄၇၁
နဝိပ္ပယုတ္တတိက	၄၆၅
နဝိပ္ပယုတ္တနဝက	၄၇၆
နဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ	၄၅၆
နသမ္ပယုတ္တအဋ္ဌက	၄၇၄
နသမ္ပယုတ္တကောဒသက	၄၇၇-၈
နသမ္ပယုတ္တစတုက	၄၆၇
နသမ္ပယုတ္တဆက္က	၄၇၁
နသမ္ပယုတ္တတိက	၄၆၅
နသမ္ပယုတ္တနဝက	၄၇၆
နသမ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ	၄၅၆
နသဟဇာတစတုက	၄၆၅
နသဟဇာတဆက္က	၄၆၈၊၄၇၀
နသဟဇာတတိက	၄၆၃
နသဟဇာတသုဒ္ဓ	၄၄၉
နဟေတုမူ နအညမညဒုက	၄၅၈-၉
နဟေတုမူ နဣန္ဒြိယဒုက	၄၆၀
နဟေတုမူ နဥပနိဿယဒုက	၄၆၀
နဟေတုမူ နကမ္မဒုက	၄၆၀
နဟေတုမူ နဈာနဒုက	၄၆၁
နဟေတုမူ နပစ္ဆာဇာတဒုက	၄၆၀
နဟေတုမူ နပုရေဇာတဒုက	၄၆၀
နဟေတုမူ နမဂ္ဂဒုက	၄၆၁
နဟေတုမူ နဝိပါကဒုက	၄၆၀
နဟေတုမူ နဝိပ္ပယုတ္တဒုက	၄၆၁
နဟေတုမူ နသမ္ပယုတ္တဒုက	၄၆၁
နဟေတုမူ နသဟဇာတဒုက	၄၅၈-၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[န]	
နဟေတုမူ နာဓိပတိဒုက	၄၅၈-၉
နဟေတုမူ နာနန္တရဒုက	၄၅၈-၉
နဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုက	၄၅၈-၉
နဟေတုနာရမ္မဏနာဓိပတိမူ နာနန္တရစတုက	၄၆၅
နဟေတုနာရမ္မဏမူ နာဓိပတိ တိက	၄၆၃
နဟေတုမူ နာသေဝနဒုက	၄၆၀
နဟေတုမူ နာဟာရဒုက	၄၆၀
နဟေတုမူ နိဿယဒုက	၄၆၀
နဟေတုမူ နောအတ္ထိကဒုက	၄၆၁
နဟေတုမူ နောနတ္ထိကဒုက	၄၆၁
နဟေတုသုဒ္ဓ	၄၄၈
နာနာကမ္မဃဋ္ဋနာ	၃၅၈
နာနာကမ္မဆိုတာက ပကတူပနိဿယဃဋ္ဋနာ	၃၀၉
နာနာက္ခဏိကကမ္မ	၄၁၂
နာနန္တရတိက	၄၆၃
နာနန္တရသုဒ္ဓ	၄၄၉
နာဓိပတိသုဒ္ဓ	၄၄၉
နာမ်သက်စိတ္တက္ခဏ ၁-ချက် ခဏငယ် ၃-ချက်	၃၀
နာရမ္မဏသုဒ္ဓ	၄၄၉
နာသေဝနအဋ္ဌက	၄၇၄
နာသေဝနစတုက	၄၆၆
နာသေဝနဆက္က	၄၇၁
နာသေဝနတိက	၄၆၄
နာသေဝနဒွါဒသက	၄၇၉
နာသေဝနနဝက	၄၇၅
နာသေဝနသုဒ္ဓ	၄၅၅
နာဟာရကောဒသက	၄၇၇-၈
နာဟာရစတုက	၄၆၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[န]	

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
နာဟာရနဝက	၄၇၆
နိဗ္ဗာန်ကြေန် ဂ-ပါး	၁၃၆
နိဿယဉ်္ဘ အကုသလာဗျာ ကတော အကုသလဿ အရကောက်	၃၅
နိဿယဉ်္ဘ ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ အရကောက်	၃၄
နိဿယဉ်္ဘ ဃဋ္ဋနာများ	၁၀၆
နိဿယဉ်္ဘ ဗျာ-အကု အရကောက်	၂၃၊၂၅
နိဿယဉ်္ဘ ဗျာ-ကုအရကောက်	၂၅
နိဿယပစ္စည်း အရကောက်	၁၄
နိဿယပစ္စည်း တွင်ဃဋ္ဋနာပေါင်း နှစ်ဆယ်	၃၂၆
နိဿယပစ္စည်း၌ဃဋ္ဋနာ ၁၀-ချက်	၂၅၂
နိဿယပစ္စည်း (မိဿကဃဋ္ဋနာ)	၂၆၆
နိဿယပစ္စည်း လေးဌာနမှာ ရှိခြင်း	၂၆၇
နိဿယပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဃဋ္ဋနာ	၃၁၀-၉
နိဿယပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိအဝိဂတဃဋ္ဋနာ	၃၁၆
နိဿယမိဿကဃဋ္ဋနာ	၂၇၇
နိဿယမိဿကဃဋ္ဋနာဟောနည်း အညွှန်း	၂၇၉
နိဿယမူ အညမညသဘာဂ	၃၇၉
နိဿယမူအတ္ထိအဝိဂတသဘာဂ	၃၈၀
နိဿယမူ အဓိပတိသဘာဂ	၃၇၉
နိဿယမူ အာရမ္မဏသဘာဂ	၃၇၉
[န]	
နိဿယမူအာဟာရသဘာဂ	၃၈၀
နိဿယမူ ဥပနိဿယသဘာဂ	၃၇၉
နိဿယမူ ကမ္မသဘာဂ	၃၇၉
နိဿယမူ ဈာနသဘာဂ	၃၈၀
နိဿယမူ ပုရေဇာတသဘာဂ	၃၇၉
နိဿယမူ မဂ္ဂသဘာဂ	၃၈၀
နိဿယမူ ဝိပါကသဘာဂ	၃၈၀
နိဿယမူဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ	၃၈၀
နိဿယမူသမ္ပယုတ္တသဘာဂ	၃၈၀
နိဿယမူသဟဇာတသဘာဂ	၃၇၉
နိဿယမူ ဟေတုသဘာဂ	၃၇၉
နိဿယသဘာဂ	၃၇၆
နောအတ္ထိအဋ္ဌက	၃၇၄
နောအတ္ထိကောဒသက	၄၇၀
နောအတ္ထိစတုက	၄၆၇
နောအတ္ထိဆက္က	၄၇၁
နောအတ္ထိတိက	၄၆၅
နောအတ္ထိနဝက	၄၇၆
နောအတ္ထိသုဒ္ဓ	၄၅၄၊၄၅၆
နောအဝိဂတ ကောဒသက	၄၇၀
နောနတ္ထိကောဒသက	၄၇၀
နောနတ္ထိစတုက	၄၆၇
နောနတ္ထိဆက္က	၄၇၁
နောနတ္ထိတိက	၄၆၅
နောနတ္ထိနဝက	၄၇၆
နောဝိဂတကောဒသက	၄၇၀
နောက်လိုက်မှန်လျှင်နုတ်	၄၅၀
နည်းတမျိုးပြောင်းဟောခြင်း မျှသာ	၃၂၇
နှစ်ဆယ့်လေးပစ္စည်းပေါင်း	၄၂၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပကတူပတက္ကက်	၃၀၉
ပကတူပနိဿယအရကောက်	၃၆
ပကတူပနိဿယ၌ အကုပဒ ၃-ချက် အရကောက်	၃၈
ပကတူပနိဿယ၌ ကုပဒ၃-ချက် အရကောက်	၃၇
ပကတူပနိဿယ၌ ဗျာပဒ၃-ချက် အရကောက်	၄၁
ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာခေါ်ပုံ	၂၉၂
ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာဇယား	၂၈၈
ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာဇယားကျက်ရန် အစဉ် ၁၃-ပုဒ်	၂၈၉
ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာပေါင်း ခြောက်ဆယ့်လေး	၃၂၅
ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာများ	၃၀၀
ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာမှာသာရပြီး မိဿကဃဋ္ဋနာမရတဲ့ပစ္စည်း	၃၂၄
ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာသင်တန်း	၂၇၈
ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာဟောနိုင်တဲ့ ပစ္စည်း ၁၆-ပါး	၂၉၃
ပကိဏ္ဏကရေနည်း	၂၈၉
ပကိဏ်းရေပုံ သဘာဝ	၂၉၂
ပစ္စည်းပြိုင်ကျမ်း	၃၃၀
ပစ္စည်းရေ အများဆုံးရတဲ့ ဃဋ္ဋနာ	၁၉၇
ပစ္စည်းသရုပ်ခွဲ	၃၈၄
ပစ္စနိက်ဇယား	၄၄၀(က)
ပစ္စနိက်ဇယားရေးပုံ	၄၄၁
ပစ္စနိက်လမ်းညွှန်	၄၈၄
ပစ္စနိက်ဟောနည်း	၄၄၆
ပစ္စနီယုဒ္ဒါရဆိုတာ	၄၀၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပစ္စယုဒ္ဒါရ အကုသလပဒ ဟောစဉ်	၄၁၇
ပစ္စယုဒ္ဒါရအကုသလပဒါဝသာန	၄၁၅
ပစ္စယုဒ္ဒါရ အနေ့အထား တမျိုးကြည့်ပုံ	၄၂၈
ပစ္စယုဒ္ဒါရ အဗျာကတပဒါ ဝသာန	၄၁၆-၇
ပစ္စယုဒ္ဒါရ ကုသလပဒါဝသာန	၄၁၃
ပစ္စယုဒ္ဒါရ ကုသလာဗျာကတ ပဒါဝသာန	၄၁၈
ပစ္စယုဒ္ဒါရဆိုတာ	၄၀၅
ပစ္စယုဒ္ဒါရဇယား အောက်သချာ ၃-တန်း	၄၂၀
ပစ္စယုဒ္ဒါရ ထည့်ထားရပုံ	၄၀၅
ပစ္စယုဒ္ဒါရ၌ မှတ်ဖွယ်ရာများ	၄၂၆
ပစ္စယုဒ္ဒါရ ပစ္စည်းပေါင်း	၄၂၂
ပစ္စယုဒ္ဒါရ ဘုရားမဟော	၄၀၅
ပစ္စယုဒ္ဒါရမှ ပစ္စနိက်ကို သင်္ချာချိန်ဆနည်း	၄၃၇
ပစ္စယုဒ္ဒါရ သင်တန်း	၄၀၅
ပစ္စယုဒ္ဒါရဟောနည်း	၄၁၃
ပစ္ဆာဇာတအတ္ထိအဝိဂတ ဃဋ္ဋနာ	၃၁၉
ပစ္ဆာဇာတကျေးဇူးပြုပုံ	၁၄၈
ပစ္ဆာဇာတ၌ အကု-ဗျာ အရကောက်	၅၆
ပစ္ဆာဇာတ၌ ကု-ဗျာ အရကောက်	၅၅
ပစ္ဆာဇာတ၌ ဃဋ္ဋနာ	၃၁၅
ပစ္ဆာဇာတ၌ ဃဋ္ဋနာသင်္ချာ	၃၂၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပစ္ဆာဇာတ၌ ဗျာ-ဗျာ အရကောက်	၅၆
ပစ္ဆာဇာတ၌ သဘာဂသင်္ချာ	၃၂၉
ပစ္ဆာဇာတ၌ သုဒ္ဓသင်္ချာ	၃၂၉
ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း အရကောက်	၅၄၊၁၄၇
ပစ္ဆာဇာတမျိုး	၄၁၂
ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိ ဃဋနာ	၃၂၄
ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တအဝိဂတ ဃဋနာ	၃၂၀
ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ	၃၂၂-၃
ပစ္ဆာဇာတသဘာဂ	၃၈၆
ပစ္ဆာဇာတသုဒ္ဓသင်္ချာပါဠိတော် နှင့် အရကောက်ဇယား	၁၅၃
ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိဿက	၄၁၂
ပစ္ဆာဟာရမိဿက	၄၁၂
ပဋ္ဌကဟောနည်း	၄၆၇
ပဌမဃဋနာ	၃၀၂
ပညတ်ကေန် ၂၁-ပါး	၁၃၆
ပဉှာဝါရ စာရင်းချုပ်	၄၈၆
ပဉှာဝါရမှာ မဟောတဲ့တရား	၁၀၇
ပဉှာဝါရမှာ ဟောတဲ့တရား	၁၀၇
ပဋိသန္ဓေစိတ် ဥပါဒ်တာနှင့် ကမ္မဇရုပ် စပြီး ဥပါဒ်ခြင်း	၃၀
ပဋိသန္ဓေဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ၃-ပါး	၁၅၇
ပဋိသန္ဓေ, ပဝတ္တိယူပုံ	၂၈
ပဉ္စမဃဋနာ	၃၀၀၊၃၀၃
ပဋ္ဌာန်းအယူအဆ	၁၅၃
ပန္နရသကဟောနည်းအညွှန်း	၄၈၁
ပုံရိုက်ပြီး ဇယားများ	၃၅၀

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပုတိ	၂၆၇
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်	၉၄
ပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတ ဃဋနာ	၃၀၀၊၃၀၂
ပုရေဇာတအတ္ထိဃဋနာ	၃၂၄
ပုရေဇာတအရကောက်	၄၅
ပုရေဇာတအဝိဂတ ဃဋနာ	၃၂၀၊၃၂၂-၃
ပုရေဇာတနှစ်မျိုး	၄၅
ပုရေဇာတ၌ အဗျာကတော အဗျာကတဿအရကောက်	၅၁
ပုရေဇာတ၌ ဃဋနာများ	၃၁၂
ပုရေဇာတ၌ ဗျာ-အကု အရကောက်	၅၂-၄
ပုရေဇာတ၌ ဗျာ-ကု အရကောက်	၅၂-၃
ပုရေဇာတ ပိုလာပုံ	၃၅၆
ပုရေဇာတမူ အတ္ထိ အဝိဂတ သဘာဂ	၃၈၆
ပုရေဇာတမူ အဓိပတိ, ဥပနိဿယသဘာဂ	၃၈၅
ပုရေဇာတမူ အာရမ္မဏသဘာဂ	၃၈၅
ပုရေဇာတမူ ဣန္ဒြိယသဘာဂ	၃၈၆
ပုရေဇာတမူ နိဿယသဘာဂ	၃၈၅
ပုရေဇာတမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ	၃၈၅
ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာ	၃၀၇-၈
ပုရေဇာတသဘာဂ	၃၈၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဖ-ဗ]	
ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်	၄၈၆
ဗဟုဝဖြစ်သော ဝိသေသနပုဒ် ထည့်ရကြောင်း	၃၉
ဗလဝဒုဗ္ဗလနာနာက္ခဏိကကမ္မ	၄၁၂
[မ]	
မကျဉ်းမကျယ်ဟောတဲ့နည်း	၂၈၀
မဂ္ဂ၌ သဣန္ဒြိယဃဋနာ	၂၃၃
မဂ္ဂ၌ သဣန္ဒြိယဈာနဃဋနာ	၂၃၄
မဂ္ဂ၌ သဈာနဃဋနာ	၂၃၃
မဂ္ဂ၌ သဟေတုဣန္ဒြိယဃဋနာ	၂၃၅
မဂ္ဂ၌ သဟေတုအဓိပတိဣန္ဒြိယ ဃဋနာ	၂၃၅
မဂ္ဂ၌ သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာ	၂၃၄
မဂ္ဂ၌ သာမညဃဋနာ	၂၃၃
မဂ္ဂပစ္စည်း၌ ဃဋနာ ၇-ပါး	၂၃၁
မဂ္ဂမူ အညမညသဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂမူ အဓိပတိသဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂမူ ဣန္ဒြိယသဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂမူ ဈာနသဘာဂ	၃၄၈
မဂ္ဂမူ ဝိပါကသဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ	၃၄၈
မဂ္ဂမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ	၃၄၈
မဂ္ဂမူ သဟဇာတနိဿယအတ္ထိ အဝိဂတသဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂမူ ဟေတုသဘာဂ	၃၄၇
မဂ္ဂသဘာဂ	၃၄၃
မဟာဂုတ်ကေန် ၆-ပါး	၁၆၃
မိဿကပကိဏ်း	၂၉၃
မိဿကပကိဏ္ဏက	၂၆၃
မိဿကပကိဏ္ဏကဝေါဟာရ	၂၆၃
မိဿကဃဋနာခေါ်ပုံ	၂၉၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မိဿကဃဋနာဇယား	၂၆၀
မိဿကဃဋနာဇယား ကြည့်နည်း	၂၆၁
မိဿကဃဋနာပေါင်း သုံးဆယ့်ကိုး	၃၂၅
မိဿကဃဋနာမှာသာ ရပြီး ပကိဏ္ဏကဃဋနာမှာ မရတဲ့ပစ္စည်း	၃၂၄
မိဿကဃဋနာရတဲ့ပစ္စည်း ၇-မျိုး	၂၆၃
မိဿကဃဋနာဝေါဟာရ	၂၆၃
မိဿကနှင့် ပကိဏ္ဏကအမည်	၂၈၉
မိဿကမှာလဲရ, ပကိဏ္ဏကမှာလဲ ရတဲ့ ပစ္စည်း	၃၂၄
မိဿကရောနည်း	၂၈၉
မိဿကရောပုံ သဘာဝ	၂၉၀
မိဿကသင်္ချာဝါရ	၁၉၀
မိဿကသင်္ချာဝါရ ၂-ပါး	၁၉၀
မူလီ မသည့်ရသော ၂-ပစ္စည်း	၄၈၀
မျိုးပစ္စည်းပေါင်း	၄၂၂
မျိုးမတူလို့ မလိုက်နိုင်	၃၁၈
မျိုးမတူလျှင် မလိုက်နိုင်	၃၀၉
မှတ်ဖွယ်အချက်များ	၂၈၇
[ယ-ရ]	
ယထာကမ္မုပဂအဘိညာဉ်	၉၅
ရုပ်အာဟာရ	၄၁၂
ရုပ်အာဟာရကို ဃဋနာသီးသန့် မဟော	၂၂၉
ရုပ်အာဟာရနှင့် ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ မှတ်ရန်	၃၂၂
ရုပ်ပါလျှင် ဘုံသတ်	၁၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ရ-လ-ဝ]	
ရုပ်သက်=စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက် ခဏငယ် ၅၁-ချက်	၃၀
ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ	၄၁၂
ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယကို ဃဋနာ သီးသန့် မဟော	၂၂၆
ရူပပစ္စယုပ္ပန် ရှင်းချက်	၉၇
ရှေးဆရာတော်ကြီးများ တိုက်တွန်းချက်	၄၅၆
လင်းတငယ်ပမာ	၁၅၀
လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ဝါဒ	၃၃
လောကီကောန်နှစ်ဆယ်	၁၃၇
ဝဏ္ဏာ	၂၆၇
ဝဏ္ဏာထဲ ဝဏ္ဏာဓိဟရားတစိတ် ဝင်နေခြင်း	၂၄
ဝဏ္ဏာဓိ	၂၆၇
ဝဏ္ဏာဓိဆိုတာ	၁၂၆
ဝဏ္ဏာရမ္မဏဆိုတာ	၁၇
ဝဏ္ဏာရမ္မဏ ပုရေဇာတန်ဿယ အဓိပ္ပါယ်	၃၂
ဝဏ္ဏာရမ္မဏ ပုရေဇာတနိဿယ အရကောက်	၁၇
ဝဏ္ဏာရမ္မဏပုရေဇာတဥ္ဆ ဗျာ-ကု အရကောက်	၂၂
ဝဏ္ဏာရမ္မဏာဒယဝတ္ထု (မရဏာ-သန္နအခါ ကျေးဇူးပြု၏)	၂၇-၈
ဝတ္ထုပုရေဇာတကို အာရမ္မဏမှာ မရ	၂၉၉
ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ အရကောက်	၁၅
[ဝ]	
ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယဥ္ဆ ဗျာ-ဗျာအရကောက်	၁၆
ဝတ္ထုပုရေဇာတနှင့် နိဿယ	၅၄
ဝတ္ထုပုရေဇာတဥ္ဆ ဗျာ-ကု အရကောက်	၂၁
ဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုး	၄၁၁
ဝတ္ထုပုရေဇာတဟဒယဝတ္ထု (ပဝတ္တိအခါ ကျေးဇူးပြု၏)	၂၇-၈
ဝတ္ထုမျိုးမှာ နိဿယနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ တွဲနေတတ်ခြင်း	၃၁၇
ဝတ်ပု	၂၆၇
ဝတ်ပု, ဝဏ္ဏာ, ပုတိ	၂၀
ဝါရသို့လိုက် ရင်း ရှင်းချက်	၁၀၆
ဝိပါကမှု အနန္တရ သမနန္တရ ဥပ-နိဿယ နတ္ထိသဘာဝ	၃၇၀
ဝိဂတမှု အာသေဝန	၃၇၁
ဝိဂတမှု ကမ္မသဘာဝ	၃၇၁
ဝိပါကဥ္ဆ ဗျာ-ဗျာ အရကောက်	၁၀
ဝိပါကပစ္စည်း အရကောက်	၇
ဝိပါကပစ္စည်းဥ္ဆ ဃဋနာ ၅-ချက်	၂၅၅
ဝိပါကမှု အညာမညသဘာဝ	၃၀၉
ဝိပါကမှု အဝိဂတသဘာဝ	၃၀၀
ဝိပါကမှု အာဟာရသဘာဝ	၃၀၉
ဝိပါကမှု ဣန္ဒြိယသဘာဝ	၃၀၉
ဝိပါကမှု ကမ္မသဘာဝ	၃၀၉
ဝိပါကမှု ဈာနသဘာဝ	၃၀၉
ဝိပါကမှု မဂ္ဂသဘာဝ	၃၀၉
ဝိပါကမှု ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဝ	၃၀၉
ဝိပါကမှု သမ္ပယုတ္တသဘာဝ	၃၀၉
ဝိပါကမှု သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတသဘာဝ	၃၀၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဝ]

ဝိပါကမှု ဟေတုသဘာဂ ၃၈၈
ဝိပါကသဘာဂ ၃၈၇
ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတသဘာဂ ၃၁၅
ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ဃဋ္ဋနာများ ၃၁၆
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ ဃဋ္ဋနာ ၄-ချက် ၂၅၇
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း (မိဿကဃဋ္ဋနာ) ၂၆၆
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း ၃-မျိုး ၅၇
ဝိပ္ပယုတ္တ မိဿက ဃဋ္ဋနာ ၂၈၃
ဝိပ္ပယုတ္တမှု အညမညသဘာဂ ၃၉၅
ဝိပ္ပယုတ္တမှု အတ္ထိ အဝိဂတ-သဘာဂ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု အဓိပတိသဘာဂ ၃၉၅
ဝိပ္ပယုတ္တမှု အာရမ္မဏသဘာဂ ၃၉၅
ဝိပ္ပယုတ္တမှု အာဟာရသဘာဂ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု ဣန္ဒြိယသဘာဂ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု ဥပနိဿယသဘာဂ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု ကမ္မသဘာဂ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု ဈာနသဘာဂ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု နိဿယသဘာဂ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု ပစ္ဆာဇာတသဘာဂ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု ပုရေဇာတသဘာဂ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု မဂ္ဂသဘာဂ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု ဝိပါကသဘာဂ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု သဘာဂများ ၃၉၆
ဝိပ္ပယုတ္တမှု သဟဇာတသဘာဂ ၃၉၅
ဝိပ္ပယုတ္တမှု ဟေတုသဘာဂ ၃၉၅
ဝိဘင်္ဂဝါရ မည်ပုံ ၁၈၃
ဝိမုတ် ၆-မျိုး ၁၄၂
ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်နည်း အချုပ်ကြီး အချုပ်ခွဲ ၁၄၈

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဝ-သ]

ဝိသေသဃဋ္ဋနာ ယူဆပုံ ၁၇၇
ဝီထိဝိမုတ် ၁၄၂
သအညမညဃဋ္ဋနာ ၁၇၃-၄၊ ၂၀၅-၆၊ ၂၀၈၊ ၂၄၉-၅၀၊ ၂၅၃၊ ၂၅၅၊ ၂၅၇-၈၊ ၃၃၃၊ ၃၄၉
သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ ၁၇၄၊ ၂၀၆၊ ၂၀၈၊ ၂၄၉၊ ၂၅၁၊ ၂၅၄-၅
သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ ၁၇၃-၄၊ ၁၉၉၊ ၂၀၀-၂၀၂၊ ၂၀၅-၆၊ ၂၀၈၊ ၂၁၀၊ ၂၄၉၊ ၂၅၀၊ ၂၅၄-၅၊ ၃၃၃၊ ၃၄၉၊
သအာသေဝနဃဋ္ဋနာ ၃၀၅
သအာဟာရဃဋ္ဋနာ ၂၀၅၊ ၂၁၁၊ ၂၁၄၊ ၂၈၄၊ ၂၈၆၊ ၃၅၅
သအာဟာရဃဋ္ဋနာ ၉-ချက် (ကမ္မ၌) ၂၀၅
သဣန္ဒြိယဃဋ္ဋနာ ၂၀၉၊ ၂၃၁-၂၊ ၂၇၉၊ ၂၈၃-၄၊ ၂၈၆၊ ၃၀၇-၈၊ ၃၁၃-၄၊ ၃၁၉၊ ၃၂၂-၃၊ ၃၃၉၊ ၃၄၀၊ ၃၄၃၊ ၃၄၄၊ ၃၄၉၊ ၃၅၀
သဣန္ဒြိယဃဋ္ဋနာ(အာဟာရ၌) ၂၀၆-၇
သဣန္ဒြိယဈာနဃဋ္ဋနာ ၂၃၁-၂၊ ၃၄၃၊ ၃၄၅
သဣန္ဒြိယဒေသနာတော် ၄၈၃
သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋ္ဋနာ ၂၀၁၊ ၃၃၁၊ ၃၃၅၊ ၃၃၉၊ ၃၄၁
သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋ္ဋနာ၌ ၂-ပါး ၁၉၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာန(ဟေတုဉ္ဈ)	၁၆၆
သဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တဈာန	၂၇၉
သကမ္မဈာန(အာဟာရဉ္ဈ)	၂၀၆-၇၊ ၂၀၉၊ ၃၀၅၊ ၃၁၀-၁၊ ၃၄၉၊ ၃၅၀
သစ္စဝိမုတ်	၁၄၃
သဈာနဈာန	၂၁၁၊ ၂၁၄၊ ၂၃၁-၂ ၃၄၃၊ ၃၄၅၊ ၃၅၅
သဈာနမဂ္ဂဈာန	၂၁၁၊ ၂၁၄၊ ၃၅၅
သင်္ချာထုတ်ပုံ	၂၆၉
သင်္ချာနှင့် အချက်ရေမှာ ၂-မျိုးစီ	၁၈၀
သင်္ချာနှင့် ပစ္စည်းရေ ထုတ်နည်း	၂၉၆
သင်္ချာဝါရ	၁၆၅
သင်္ချာဝါရမည်ပုံ	၁၈၃
သင်္ချာဝါရဟောရိုးစစ် အဓိပ္ပါယ်	၁၈၂
သင်္ချာဝါရဟောရိုးစစ်ပုံ	၁၈၄
သင်္ဂြိုဟ်အယူအဆ	၁၅၃
သင်္ဂြိုဟ်အာရမ္မဏာသင်္ဂဟသရုပ်ခွဲ	၁၃၃
သင်တန်းကိုဖြည့်စွက်ခဲ့ရပုံ	၂၈၁
သတ္တကနှင့် အဋ္ဌက ဟောနည်း	၄၇၁
သတ္တရသက စသည်ဟောနည်း အညွှန်း	၄၈၂
သနိဿယဣန္ဒြိယဈာန	၂၈၄၊ ၂၈၆
သနိဿယဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တ ဈာန	၂၈၅၊ ၂၈၇
သနိဿယဈာန	၂၈၂-၅
သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဈာန	၂၈၄၊၂၈၆ ၃၀၁-၄၊ ၃၀၉၊၃၁၄ ၃၂၀၊ ၃၂၂-၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သပုရေဇာတ အတ္ထိအဝိဂတ ဈာန	၃၀၃-၄၊ ၃၀၉၊၃၁၁
သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာန	၁၇၃-၄၊ ၂၀၀-၂၊ ၂၀၅၊ ၂၀၇-၈၊ ၂၁၀၊ ၂၄၉-၅၀၊ ၂၅၄-၅၊ ၂၅၇-၈၊ ၃၃၁
သဘာဂဆိုတာ	၃၂၈
သဘာဂဇယား ရေးရန်အညွှန်း	၃၁၅
သဘာဂနည်းများ	၃၃၁
သဘာဂနှင့် ဈာန	၃၂၆
သဘာဂနှင့် ဈာနထူးခြားပုံ	၃၂၈
သဘာဂနှင့် ဈာနမထူးပါ	၃၂၆
သဘာဂရှာနည်း	၃၆၂
သဘာဂသင်္ချာ	၃၂၉-၃၀
သဘာဂသင်တန်း	၃၂၆
သဘာဂဟောပုံ	၃၂၇
သမဂ္ဂဈာန	၂၁၁၊ ၂၁၃၊ ၃၃၉ ၃၄၀၊ ၃၅၅
သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိဝိဂတ ဈာန	၃၀၄-၅
သမနန္တရ ဈာနများမှတ်ရန်	၃၀၆
သမနန္တရ,နတ္ထိ ဝိဂတ တူတူဘဲ	၃၇၀
သမာပတ္တိ ၂-မျိုး	၇၇
သမ္ပယုတ္တဉ္စ ပဋိသန္ဓေအခါ ဗျ-ဗျာ အရကောက်	၇
သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း အရကောက်	၆
သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ ဈာန ၂-ချက်	၂၅၆
သမ္ပယုတ္တသဘာဂ	၃၈၀
သမ္ပယုတ္တမူ အညမညသဘာဂ	၃၈၁
သမ္ပယုတ္တမူ အတ္ထိ,အဝိဂတ သဘာဂ	၃၈၁
သမ္ပယုတ္တမူ အဓိပတိသဘာဂ	၃၈၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သမ္ပယုတ္တမူ အာဟာရသဘာဂ	၃၉၁
သမ္ပယုတ္တမူ ဣန္ဒြိယသဘာဂ	၃၉၁
သမ္ပယုတ္တမူ ကမ္မသဘာဂ	၃၉၁
သမ္ပယုတ္တမူ ဈာနသဘာဂ	၃၉၁
သမ္ပယုတ္တမူ နိဿယသဘာဂ	၃၉၁
သမ္ပယုတ္တမူ မဂ္ဂသဘာဂ	၃၉၁
သမ္ပယုတ္တမူ ဝိပါကသဘာဂ	၃၉၁
သမ္ပယုတ္တမူ သဟဇာတသဘာဂ	၃၉၁
သမ္ပယုတ္တမူ ဟေတုသဘာဂ	၃၉၁
သဝိပါကဃဋနာ	၂၁၇၊ ၂၂၂-၃၊ ၂၃၂၊ ၂၃၄-၅၊ ၂၄၉၊ ၂၅၀၊ ၂၅၂-၃၊ ၂၅၆-၇၊ ၃၃၄
သဝိပါက ဃဋနာ ၅-ချက်	၂၁၈
သဝိပါက ဃဋနာ ၅-ပါး	၁၇၄၊ ၁၉၃
သဝိပါက ဃဋနာ ၅-ပါး (ကမ္မဋ္ဌ)	၂၀၅-၆
သဝိပါက ဃဋနာ ၃-ပါး (အဓိပတိဋ္ဌ)	၂၀၀-၂
သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ	၁၇၄၊ ၁၉၉-၂၀၂၊ ၂၀၅-၆၊ ၂၀၈၊ ၂၁၀၊ ၂၄၉၊ ၂၅၁၊ ၂၅၄-၅၊ ၂၇၉၊ ၂၈၂၊ ၂၈၄၊ ၂၈၆၊ ၄၅၀
သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာ	၂၅၄-၅
သဟအလတ် ဃဋနာပေါင်း ဆယ့်ခုနစ်	၂၅၈
သဟအလတ် လေးပစ္စည်း အရကောက်	၁
သဟအလတ် လေးပစ္စည်း ဃဋနာဇယားသင်တန်း	၂၅၄
သဟကမ္မဃဋနာ	၃၅၉
သဟကြီး ဃဋနာပေါင်း လေးဆယ်	၂၅၈
သဟကြီးလတ် ဃဋနာဇယား	၂၃၈
သဟကြီးလတ် ဃဋနာပေါင်း ငါးဆယ့်ခုနစ်	၂၅၈
သဟကြီးလေးပစ္စည်း ဃဋနာဇယားသင်တန်း	၂၄၉
သဟဃဋနာ	၃၅၄
သဟဃဋနာပေါင်း သုံးရာတဆယ့်နှစ်	၃၂၅
သဟဃဋနာမှာရှိတဲ့ပစ္စည်း	၃၂၅
သဟဃဋနာဆိုရိုးဇယား	၁၇၀
သဟငယ်ဃဋနာ ၂၅၅-ဇယား	၁၂၀
သဟငယ်ဃဋနာနှင့်စပ်ပြီး အထူးသိမှတ်ရာ	၂၂၃
သဟငယ်ဃဋနာပေါင်း နှစ်ရာငါးဆယ့်ငါး	၂၅၈
သဟငယ်ဃဋနာဟောရာဋ္ဌ မှတ်တမ်း	၂၂၅
သဟငယ်သာမညဇယား	၁၂၂
သဟဇာတဋ္ဌ အဓိပါကဃဋနာ	၂၅၀
သဟဇာတဋ္ဌ ဃဋနာ ၁၀-ချက်	၂၄၉
သဟဇာတဋ္ဌ သဝိပါက ဃဋနာ	၂၅၂
သဟဇာတပုရေဇာတမိဿက အရကောက်	၃၄
သဟဇာတမူ ဟေတုသဘာဂ	၃၇၂
သဟဇာတမျိုး	၄၀၉
သဟဇာတမျိုး ဃဋနာပေါင်း သုံးရာတဆယ့်နှစ်	၂၅၈-၉
သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း အရကောက်	၁၁
သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တဋ္ဌ ဗျာ-ဗျာ အရကောက်	၁၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သဟဇာတသဘာဂ	၃၇၁
သဟဇာတ သာမညဃဋနာ	၂၀၄
သဟဇာတသုဒ္ဓသင်္ချာ	၄၅၂
သဟဇာတ ဟာဒယဝတ္ထု (ပဋိသန္ဓေအခါကျေးဇူးပြု၏)	၂၇
သဟတိ ၊ ပုတိ	၂၆၈
သဟတိဝိပ်, ပုတိ	၂၆၈
သဟတိဝိပ်သုဒ္ဓသင်္ချာယူနည်း	၂၆၂
သဟပုရေမိဿက	၄၁၂
သဟ,မိဿက,ပကိဏ္ဏကမှာ ရှိတဲ့ ပစ္စည်း	၃၂၅
သဟဝိပ်,ပုရေဝိပ်	၂၆၈
သဟာဓိ, ဝတ္ထာဓိ	၂၆၈
သဟာဓိဝိပ်, ဝတ္ထာဓိ	၂၆၈
သဟာဓိဝိပ် သုဒ္ဓသင်္ချာယူနည်း	၂၆၂
သ-ဟာရ ဒေသနာတော်	၄၈၁
သဟေတု အဓိပတိဣန္ဒြိယ ဃဋနာ	၂၃၁-၂၊ ၃၄၃၊ ၃၄၅
သဟေတုအဓိပတိမဂ္ဂ ဃဋနာ	၂၁၁၊ ၂၁၅၊၃၅၆
သဟေတုဣန္ဒြိယဃဋနာ	၂၀၂၊ ၂၃၁-၂၊၃၄၃၊၃၄၅
သဟေတုမဂ္ဂဃဋနာ	၂၁၁၊၂၁၅၊၃၅၆
သာဓိပတိ အာဟာရ ဃဋနာ	၂၁၁၊ ၂၁၄
သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာ	၂၁၀ ၂၃၁-၂၊၃၄၃ ၃၄၅၊၃၄၉ ၃၅၀
သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာ	၂၀၇
သာဓိပတိ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ	၃၃၁ ၃၃၅
သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ (ဟေတုဥ္)	၁၆၇
သာဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာ	၃၀၁၊ ၃၀၂-၃၊ ၃၀၇-၈၊၃၁၃-၄၊ ၃၁၉၊၃၂၂-၃
သာဓိပတိဃဋနာ	၂၇၉၊၂၈၃-၄၊ ၂၈၆၊၃၅၅
သာဓိပတိနိဿယဃဋနာ	၂၈၄၊၂၈၆
သာဓိပတိနိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ	၃၁၂-၃၊၃၁၃-၄
သာဓိပတိနိဿယဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ	၂၈၅-၆
သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ	၂၁၁၊ ၂၁၅၊ ၃၅၆
သာဓိပတိဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ	၂၇၉
သာမညဃဋနာ	၂၁၀၊၂၁၂၊၂၁၆၊ ၂၃၁-၂၊၃၃၁၊၃၃၃-၄၊၃၃၉၊ ၃၄၃၊၃၄၉၊၃၅၄
သာမညဃဋနာ(အာဟာရဥ္)	၂၀၆-၇
သာမညဃဋနာခေါင်းပုံ	၁၇၆
သာမညဃဋနာမရတဲ့ပစ္စည်း ၂-ပါး	၂၀၃
သာမညဃဋနာ (ဟေတုဥ္)	၁၆၅
သာရမ္မဏအဓိပတိနိဿယ ဥပနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋန	၃၂၂-၃
သာရမ္မဏဃဋနာ	၃၀၇-၈၊၃၁၃ ၄၊ ၃၁၈-၉၊၃၂၂-၃
သာရမ္မဏနိဿယဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ	၃၁၃-၄၊၃၂၂-၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သာသေဝနဃဋ္ဋနာ ၃၀၅၊၃၁၀-၁
သာဟာရဣန္ဒြိယဃဋ္ဋနာ ၁၉၉
သားတစ် ၇-ရက် ၁၅၃
သုတ္တန္တိကနည်း ပဋိသန္ဓေယူပုံ ၂၈
သုတ္တန္တိကနည်း ပဝတ္တိယူပုံ ၂၈
သုဒ္ဓပကိဏ်း ၂၉၃
သုဒ္ဓပကိဏ္ဏက ၂၆၃
သုဒ္ဓသင်္ချာ ၃၂၉
သုဒ္ဓသင်္ချာဇယားမှ ပစ္စယုဒ္ဓါရ ၄၀၇
သုဒ္ဓသင်္ချာနှင့်တွဲကြည့် ၁၀၅
သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ ၁၈၄
သေခါနီးဆိုတာ ပဉ္စဒွါရဝီထိ
  တဝီထိစာလောက်နီးရမယ် ၃၀
ဧသနည်း ၃-နည်း ၇၇
သောဠသကမှစ၍ မူ မူလိမဖြစ်
  သော ၃-ပစ္စည်း ၄၈၂
သောဠသကဟောနည်းအညွှန်း ၄၈၁

[ဟ]

ဟာဒယဝတ္ထု ၃-မျိုးအထူး ၂၆
ဟေတုဒွိဃဋ္ဋနာ နှစ်ဆယ့်လေး ၁၈၁
ဟေတုဒွိ သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋ္ဋနာ ၁၉၁
ဟေတုဒွိ သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂ
  ဃဋ္ဋနာ ၁၉၄
ဟေတုပစ္စည်း၏သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ ၁၈၄
ဟေတုပစ္စည်းဒွိ ဃဋ္ဋနာ၃-မျိုး ၁၆၅
ဟေတုပစ္စည်းဒွိသာမညဃဋ္ဋနာ ၁၇၃
ဟေတု,မဂ္ဂဖြစ်လျှင်
  သဟိတ်ထည့်ပါ ၃၄၃
ဟေတုမူ အညမညသသာဂ ၃၃၈
ဟေတုမူ အဓိပတိသဘာဂ ၃၃၈
ဟေတုမူ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂသဘာဂ ၃၃၈
ဟေတုမူ ဝိပါကသဘာဂ ၃၃၈
ဟေတုမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ ၃၃၄၊၃၃၉
ဟေတုမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ ၃၃၈
ဟေတုမူ သဟဇာတ နိဿယ
  အတ္ထိအဝိဂတသဘာဂ ၃၃၈
ဟေတုမှာ ဃဋ္ဋနာပေါင်း
  နှစ်ဆယ့်လေး ၂၂၈
ဟေတုသဘာဂရှာပုံ ၃၃၅
ဟောဆဲပစ္စည်း ရှေ့ကထား ၉
ဟောနည်း ၃-မျိုး ၂၀၀
ဟောပုံအစီအစဉ် ၃၂၅

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း ဒုတိယတွဲ

မှတ်သားဖွယ် အက္ခရာစဉ် ပြီးပြီ။

ပြင်ဆင်ဖတ်ရှုရန်

စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ	မှိုရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၃	၃၁	ပဌမပြန်လာ	ပဌမပြန်က
၂၄	၂၈	ရှိတဲ့	ရှိလို့
၁၁၁	၃	ဝိညာကု	အာကိံကု
၁၁၅	၁၄	၅-နံပါတ်	၆-နံပါတ်
၁၁၇	၂၂	ကုသသော အကုသလဿ	ကုသလော ကုသလဿ
၁၁၈	၂	ဤဘာ	ဤဘာ ရှေးဘာဝ
၁၃၉	၁၁	(နံပါဘ် ၈)	(နံပါဘ် ၅)
၁၄၃	၁၈	ဘာတဲ့တုား	ဘာတဲ့တုံး
၁၄၈	၂၂	ဖြစ်ပျက်	ဖြင်လျက်
၁၆၀	၁၆	ပုဂ္ဂိုလ်	ပုပ်ကို
၂၀၂	၁၀	အညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ	သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ

သင်္ချာ	ပစ္စည်း	အာရုံ	ပစ္စယုပ္ပန်, အာရမ္မဏိက	ကြောင်း
၁။	ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ (ပ) ပစ္စုပ္ပန် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ		စက္ခုဒွေ (ပ) ကာယဒွေ	ကာမ ၆
၂။	ပစ္စုပ္ပန် ပဋ္ဌာရုံ		မနောဓာတ် ၃	
၃။	ကာမစိတ် ၅၄ စေ ၅၂ ရုပ် ၂၈	၆	တဒါရုံ ၁၁, ဟသိတုပ္ပါဒ်	
၄။	လောကီစိတ် ၈၁ ။ ။ ပညတ်	၆	အကု ၁၂, မဟာကုကြိဝိပ် ၈	
၅။	အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ကြဉ်စိတ် ၈၇ ။ ။ နိဗ္ဗာန် ။	၆	မဟာကုသံ ၄	
၆။	စိတ် ၈၉ ။ ။ ။ ။	၆	မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မဟာကြိသံ ၄	
၇။	ဒုရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမ ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ		ဒိဗ္ဗစက္ခု-သောတ ကု ကြိဘိဉ်	အဘိညာဉ် ၆
၈။	ပါဒကဖြစ်သော ရူပကု ကြိ ပဉ္စမစျာန်, သတသဟဿစသော နိမ္မိတရုပ်	၆	ဣဒ္ဓိဝိဓ ။	
၉။	လွန်လေပြီးသော-၇-ရက်မှစ၍ လာလတ့်သော ၇-ရက်တိုင်အောင်ကာလ ၃-ပါး၌ တည်သော သူတပါးတို့၏စိတ် ၈၉-စေ ၅၂	ဓမ္မာ	စေတောပရိယ ။	
၁၀။	ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော စိတ် ၈၉, စေ ၅၂, ရုပ် ၂၈ ဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ ထိုခန္ဓာ ၅-ပါးမှအစဉ်လျှောက်၍ သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်၊ အမည် အမျိုးစသော ပညတ်	၆	ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ။	
၁၁။	အတိတ်ဖြစ်သော လောကီ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ	ဓမ္မာ	ယထာကမ္မုပဂ ။	
၁၂။	အနာဂတ်ဖြစ်သော (ပုဗ္ဗေနည်းတူဆို)	၆	အနာဂတံသ ။	
၁၃။	ကသိုဏ်း ၁၀-ပါး၊ အသုဘ ၁၀-ပါး၊ ကာယဂတာ သတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ဆံအစရှိသောကာယအစုပညတ်၊အာနာပါနဿတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ထွက်သက်, ဝင်သက် ပညတ်၊ မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ ဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရား ၃-ပါး၏ အာရုံဖြစ်သော အတိုင်းမသိသော သတ္တဝါ ပညတ်၊ ဤ ၂၅-ပါးသော ပညတ်	ဓမ္မာ	ရူပါဝစရပဌမစျာန်စိတ် ၃	ရူပ ၃
၁၄။	ကသိုဏ်း ၁၀-ပါး, အာနာပါနဿတိ, မေတ္တာ,ကရုဏာ,မုဒိတာ ၁၄	ဓမ္မာ	ရူပ ဒု-စျာန် ၃,တ-စျာန် ၃,စ-စျာန် ၃	
၁၅။	။ ။ ဥပေက္ခာ ၁၂	။	ရူပါဝစရပဉ္စမစျာန်စိတ် ၃	
၁၆။	အာကာသသည် ကြဉ်အပ်သော ကသိုဏ်း ၉-ပါးတို့တွင် တပါးပါးကို ခွါ၍ ရအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်	။	အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခု	အရူပ ၆
၁၇။	ဤဘဝ,ရှေးဘဝအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်	။	ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်	
၁၈။	ရှေးဘဝ ။ ။	။	။ ဝိပါကဲ	
၁၉။	ဤဘဝ,အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကြိယာ ဤဘဝ,ရှေးဘဝ ။ ။ ကုသိုလ်	။	။ ကြိယာ	
၂၀။	အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ၏ မရှိခြင်း နတ္ထိဘာဝပညတ်	။	အာကိဉ္စညာယတနစိတ် ၃	
၂၁။	ဝိညာဏနည်းတူ (အာကာ,အစား, အာကိံ ထည့်ဆို)	။	နေဝသညာ ကု, ဝိ, ကြိ	
၂၂။	နိဗ္ဗာန်	။	လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု	လောကုတ် ၁

သတိ။ ။ပစ္စယုပ္ပန် ကုသိုလ် အဘိညာဉ်ဖြစ်လျှင်, ပစ္စည်းဘက်မှ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်ရသည်။

ပစ္စယုဒ္ဒါရ			ကုသလပဒ ၄				အကုသလပဒ ၄				ဗျာပဒ ၃			ကုဗျာ ၂		အကုဗျာ ၂		
			ကု	အကု	ဗျာ	ကုဗျာ	အကု	[illegible]	ဗျာ	အကု ဗျာ	ဗျာ	ကု	အကု	ကု	ဗျာ	အကု	ဗျာ	
မျိုးပစ္စည်း		ပစ္စယုဒ္ဒါရ	ကု	။	။	။	အကု	။	။	။	ဗျာ	။	။	ကုဗျာ	။	အကု ဗျာ	။	ပေါင်း
အာရမ္မဏ	၁	[illegible]	။	။	။		။	။	။		။	။	။					၉
အာဓိ,အာရမ္မဏ	၂		။	။	။		။				။	။	။					၇
အာပုံ,ဝတ္ထု	၃										။	။	။					၃
အာပုမိ,ဝတ္ထာဓိ													။					၁
သဟဇယ်	၇	သဟဇာတ	။		။	။	။		။	။	။							၇
သဟကြိုး	၄		။		။	။	။		။	။	။				။		။	၉
ည-သံ	၂		။				။				။							၃
ဝိပါ	၁										။							၁
သဟဝိပ်	၁				။				။		။							၃
အနန္တရ	၃	ဥပနိဿယ / အနန္တရ[illegible]	။		။		။		။		။	။	။					၇
အာသေ	၁		။				။				။							၃
အနံကမ္မ	၁				။													၁
ပကတူပ	၁		။	။	။		။		။		။	။	။					၉
ဗလဝနာနာကမ္မ	၁				။				။									၂
ဝတ္ထုပုရေဇာတ	၃	ပုရေဇာတ									။	။	။					၃
ပုတိ	၁										။							၁
ပစ္ဆာဇာတ	၄	ပစ္ဆာဇာတ			။				။		။							၃
ဗလဝဒုဗ္ဗလ နာနာကမ္မ	၁	ကမ္မ			။				။									၂
ရူပအာဟာရ	၃	အာဟာရ									။							၁
ရူပတိ	၃	ဣန္ဒြိယ									။							၁
သဟာပုရေမိဿက	၃	သဟဇာတ် ပုရေဇာတ်												။		။		၂
ပစ္ဆာဟာရမိဿက	၂	အာဟာရ ပစ္ဆာ													။		။	၂
ပစ္ဆာဇာတိမိဿက	၂	ဣန္ဒြိယ													။		။	၂
ပစ္စယုဒ္ဒါရပစ္စည်းပေါင်း			၃	၂	၅	၁	၃	၂	၅	၁	၇	၃	၃	၂	၄	၂	၄	
၂၄-ပစ္စည်းပေါင်း			၂၀	၃	၁၉	၁၁	၂၀	၂	၁၉	၁၁	၂၄	၁၂	၁၂	၃	၇	၃	၄	
မျိုးပစ္စည်းပေါင်း			၂၃	၄	၂၀	၁၁	၂၃	၂	၅	၁၁	၄၆	၁၉	၁၉	၃	၆	၃	၆	

	ပဉ္စဝါရ ပစ္စနိက်	အာ ၉	သဟ ၉	ဥ / အနန္တရ ၇	ပ / ပကတူ ၉	ပုရေ ၃	ပစ္ဆာ ၃	ကံ ၂	ဟာ ၁	ဣံ ၁	သုဒ္ဓ ၃က	၃ ၄ ၅ ၆	၇ ၈	၉	၁၀ ၁၁	၁၂ ၁၃	၁၄ ၁၅	၁၆ (သ-ဟာ) ၂၁	၁၆ (သ-ဣံ) ၂၁
၁	ဟေတု		ဟေ								၁၅								
၂	အာရမ္မဏ	(အာ)									။								
၃	အဓိပတိ	အာဒိ	သဟာဒိ								။	၁၅							
၄	အနန္တရ			(အနံ)							။	။							
၅	သမနန္တရ			(သနံ)							။	။							
၆	သဟဇာတ		(သဟ)								၁၁	၁၁							
၇	အညမည		အည								။	။	၁၁						
၈	နိဿယ	ဝတ္ထု	(သဟနိ)			(ပုရေနိ)					။	။	။						
၉	ဥပနိဿယ	အာရမ္မဏ		အနန္တရ	ပကတူ						၁၅	၁၃	၇	၅					
၁၀	ပုရေဇာတ	အာပု				(ဝတ်ပု)					၀၃	။	၁၁	၁၁	၅				
၁၁	ပစ္ဆာဇာတ						(ပစ္ဆာ)				၁၅	၁၅	၉	၉	၁				
၁၂	အာသေဝန			အာသေ							။	။	၁၁	၁၁	၅	၃			
၁၃	ကမ္မ		သဟကံ	အနံကံ	ဗလဝကံ			ဗ-ဒုကံ			။	။	။	။	။	၁			
၁၄	ဝိပါက		ဝိပါ								။	။	။	။	။	၃	၁		
၁၅	အာဟာရ		နာမ်ဟာ						(ရုပ်ဟာ)		။	။	။	။	။	။	၁		
၁၆	ဣန္ဒြိယ		သဟတိံ			ပုတိံ				(ရုပ်တိံ)	။	။	။	။	။	။	၁		
၁၇	ဈာန		ဈာန								။	။	။	။	။	။	၁	၁	၁
၁၈	မဂ္ဂ		မဂ္ဂ								။	။	။	။	။	။	၁	၁	၁
၁၉	သမ္ပယုတ္တ		သမ္ပ								၁၁	၁၁	။	။	။	။	၁	၁	၁
၂၀	ဝိပ္ပယုတ္တ	ဝတ္ထု	သဟဝိပ်			(ပု-ဝိပ်)	(ပစ်ဝိပ်)				၉	၉	၉	၉	၃	။	၁	၁	၁
၂၁	အတ္ထိ	အာပု	(သဟတ္ထိ)			(ပု-တ္ထိ)	(ပစ်တ္ထိ)		(ရုပ်ဟာတ္ထိ)	(ရုပ်တိံတ္ထိ)	။	။	။	။	၂	၂		၁	၁
၂၂	နတ္ထိ			(နတ္ထိ)							၁၅	၁၅	၁၁	၁၁	၅	၃	၁	၁	၁
၂၃	ဝိဂတ			(ဝိဂတ)							။	။	။	။	။	။	၁	၁	၁
၂၄	အဝိဂတ	အာပု	(သဟအဝိ)			(ပုအဝိ)	(ပစ်အဝိ)		(ရုပ်ဟာအဝိ)	(ရုပ်တိံအဝိ)	၉	၉	၉	၉	၂	၂		၁	၁

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ ဆရာတော်

ရေးသားပြုစုအပ်သော ကျမ်းဂန်များ

၁။ ကထိနပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာကျမ်း၊

၂။ ဗာတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏာတော် ကဗျာကျမ်း၊

၃။ ကြည့်ကန် မဟာထေရုပ္ပတ္တိဒီပနီကျမ်း၊

၄။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံနည်းပြကျမ်း၊

၅။ ကာဗျာ့မဉ္ဇရီကျမ်း၊

၆။ ပဋ္ဌာနသာရ မဉ္ဇရီကျမ်း၊

၇။ ပဋ္ဌာနသာရဝိလာသိနီ ခေါ် ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း(ပဌမတွဲ)၊

၈။ ၎င်း ဒုတိယတွဲ၊

၉။ ၎င်း တတိယတွဲ ဆက်လက်ထွက်မည်၊

၁၀။ ပဋ္ဌာန်းလမ်းညွှန်ကျမ်း (မျှော်ပါ)၊

ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျမ်း(တတိယတွဲ)တွင် ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်, အရကောက်များကို ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန် သိလွယ်မှတ်လွယ်သော အရကောက်နည်းများအပြင် သဘာဂ, ဃဋနာတို့ကို အလွယ်ဆုံး အရှင်းဆုံးနည်းများဖြင့် ဖော်ညွှန်းပြထားသည်။

ပဋ္ဌိစ္စစသော ဆဝါရတို့၌လည်း ပါဠိတော်များကို အလွယ်တကူဆောင်နိုင်၍ ဟိတ်ပါဌ်အရကောက်များကို ရှင်ငယ် သာမဏေငယ်များပင် မပင်မပန်း အေးဆေး‌စွာ သိမှတ်ရွတ်ဆိုနိုင်သော ဆန်းသစ်ကောင်းမွန်သည့် နည်းများဖြင့် စီစဉ်ရေးသားထားသည်။

ထို့ပြင် သုဒ္ဓသင်္ချာရရုံမျှဖြင့် သင်္ချာဝါရ, ပစ္စည်းတွန်း, ပစ္စည်းပြိုင်, ပစ္စနိက် စသည်တို့ကို အလိုလို သိမှတ်ရွတ်ဆိုနိုင်သည့်အထိ စွမ်းအား ထက်မြက်ကောင်းမွန်သော နည်းသစ် နည်းဆန်းတို့ဖြင့် တိတိကျကျ လမ်းညွှန်ထားသည်။

ပဋ္ဌာန်းလမ်းညွှန်ကျမ်း မျှော်ပါ

ယင်းကျမ်းတွင် ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်, ပုစ္ဆာဝါရ, ဆဝါရပါဠိတော်တို့ကို သင်္ဂြိုဟ်သရုပ်, သုဒ္ဓသင်္ချာများ မရနိုင်သေးသော လူပုဂ္ဂိုလ်များ ပါရမီဖြစ်ကုသိုလ်ဖြစ် ရွတ်ဆိုနိုင်ရန်အတွက် ဆန်းသစ်ကောင်းမွန်သော နည်းများ ပါရှိပေသည်။